

Lietuvos Respublikos Seimo *antroji ir neeilinė sesija*

2021 m. birželio 15 d.–rugpjūčio 10 d.
73–86 posėdžiai

Stenogramos

6

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
POSĖDŽIŲ STENOGRAMŲ RINKINYS

Antroji ir neeilinės sesijos

2021 m. birželio 15 d.–rugpjūčio 10 d.

73–86 posėdžiai

TURINYS

II (PAVASARIO) SESIJA

2021 m. birželio 15–30 d.

Rytinis posėdis Nr. 73 (2021 m. birželio 15 d.)

Seniūnų sueigos patikslintos 2021 m. birželio 15 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	37
Seimo rezoliucijos „Dėl didžiųjų netekčių ir pasipriešinimo totalitarinių režimų okupacijoms 80-ųjų metinių sukakties minėjimo“ projekto Nr. XIVP-637 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Anušauskas)	38
Seimo nario E. Zingerio kalba	39
Administracinių nusižengimų kodekso 585 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-324(2) priėmimas	41
Civilinio kodekso 1.125, 6.228 ¹ , 6.228 ¹² , 6.228 ¹⁴ , 6.363, 6.364, 6.419 straipsnių ir priedo pakeitimo bei Kodekso papildymo 6.228 ¹⁷ , 6.228 ¹⁸ , 6.228 ¹⁹ , 6.228 ²⁰ , 6.228 ²¹ , 6.228 ²² , 6.228 ²³ , 6.228 ²⁴ , 6.350 ¹ , 6.364 ¹ , 6.364 ² , 6.364 ³ ir 6.364 ⁴ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-450(2) ir Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 12, 40 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-451(2) svarstymas	41
Įstatymo „Dėl pareiškimų pagal 1959 m. balandžio 20 d. Europos konvenciją dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose ir 1978 m. kovo 17 d. Europos konvencijos dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose papildomą protokolą“ projekto Nr. XIVP-460(2) ir Įstatymo „Dėl Europos konvencijos dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose antrojo papildomo protokolo ratifikavimo“ Nr. IX-1997 papildymo 4 ir 5 straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-461(2) svarstymas	41
Darbo kodekso 139 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-419(2) svarstymas	42
Jūros aplinkos apsaugos įstatymo Nr. VIII-512 3, 8, 9, 11, 15, 16, 17, 18, 20 straipsnių, ketvirtojo skirsnio pavadinimo ir 3 priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 15 ¹ straipsniu ir 19 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-459(2) svarstymas	42
Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-456(2) svarstymas	42
Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo Nr. I-2455 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-436(2) svarstymas	43
Seimo nario A. Butkevičiaus kalba	43
Seimo narės L. Girskienės kalba	44
Seimo nario S. Gentvilo kalba	45
Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 2, 5, 6, 8, 12, 16, 24, 28, 33, 35, 41, 45, 46, 47, 49, 52 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 41 ¹ straipsniu ir III skyriaus dešimtuoju skirsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-532(2) svarstymas	46
Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-543(2) ir Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 1998 m. sausio 15 d. nutarimo Nr. VIII-612 „Dėl Nacionalinės sveikatos tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-549(2) svarstymas	46
Papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymo Nr. XIII-2771 10 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-558(2) ir Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 15 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-559(2) svarstymas	47
Darbo kodekso 139 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-419(2) svarstymo tęsinys	48
Seimo nario M. Majausko kalba	48
Seimo nario V. Ažuolo kalba	49
Seimo nario M. Lingės kalba	51

Seimo rezoliucijos „Dėl didžiųjų netekčių ir pasipriešinimo totalitarinių režimų okupacijoms 80-ųjų metinių sukakties minėjimo“ projekto Nr. XIVP-637 priėmimo tęsinys	54
Šios rezoliucijos priėmimas	54
Administracinių nusižengimų kodekso 585 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-324(2) priėmimo tęsinys	54
Šio įstatymo priėmimas	54
Civilinio kodekso 1.125, 6.228 ¹ , 6.228 ¹² , 6.228 ¹⁴ , 6.363, 6.364, 6.419 straipsnių ir priedo pakeitimo bei Kodekso papildymo 6.228 ¹⁷ , 6.228 ¹⁸ , 6.228 ¹⁹ , 6.228 ²⁰ , 6.228 ²¹ , 6.228 ²² , 6.228 ²³ , 6.228 ²⁴ , 6.350 ¹ , 6.364 ¹ , 6.364 ² , 6.364 ³ ir 6.364 ⁴ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-450(2) ir Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 12, 40 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-451(2) svarstymo tęsinys	54
Įstatymo „Dėl pareiškimų pagal 1959 m. balandžio 20 d. Europos konvenciją dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose ir 1978 m. kovo 17 d. Europos konvencijos dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose papildomą protokolą“ projekto Nr. XIVP-460(2) ir Įstatymo „Dėl Europos konvencijos dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose antrojo papildomo protokolo ratifikavimo“ Nr. IX-1997 papildymo 4 ir 5 straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-461(2) svarstymo tęsinys	55
Jūros aplinkos apsaugos įstatymo Nr. VIII-512 3, 8, 9, 11, 15, 16, 17, 18, 20 straipsnių, ketvirtojo skirsnio pavadinimo ir 3 priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 15 ¹ straipsniu ir 19 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-459(2) svarstymo tęsinys	55
Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-456(2) svarstymo tęsinys	55
Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo Nr. I-2455 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-436(2) svarstymo tęsinys	55
Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 2, 5, 6, 8, 12, 16, 24, 28, 33, 35, 41, 45, 46, 47, 49, 52 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 41 ¹ straipsniu ir III skyriaus dešimtuoju skirsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-532(2) svarstymo tęsinys	56
Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-543(2) ir Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 1998 m. sausio 15 d. nutarimo Nr. VIII-612 „Dėl Nacionalinės sveikatos tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-549(2) svarstymo tęsinys	56
Papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymo Nr. XIII-2771 10 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-558(2) ir Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 15 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-559(2) svarstymo tęsinys	56
Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 9 ² straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3849(2) svarstymas	56
Seimo narės M. Danielės kalba	57
Seimo nario M. Majausko kalba	57
Seimo nario M. Puidoko kalba	57
Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 2, 9, 20, 35, 43, 51, 63, 63 ¹ , 64, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-458(2) svarstymas	58
Seimo nario A. Pociaus kalba	59
Lietuvos kariuomenės drausmės statuto 1, 2, 5, 8, 14, 20, 42, 49, 67 straipsnių pakeitimo ir Statuto I dalies papildymo VII ¹ skyriumi įstatymo projekto Nr. XIVP-423(2) svarstymas	59
Seimo nario A. Pociaus kalba	59
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4388(2) ir Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4389 svarstymas	60
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 14 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-204 svarstymas	60
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. gegužės 18 d. nutarimo Nr. XIV-320 „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-560(2) svarstymas ir priėmimas	60

Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 9 ² straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-3849(2) svarstymo tęsinys	61
Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 2, 9, 20, 35, 43, 51, 63, 63 ¹ , 64, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIV-458(2) svarstymo tęsinys	61
Lietuvos kariuomenės drausmės statuto 1, 2, 5, 8, 14, 20, 42, 49, 67 straipsnių pakeitimo ir Statuto I dalies papildymo VII ¹ skyriumi įstatymo projekto Nr. XIV-423(2) svarstymo tęsinys	61
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4388(2) svarstymo tęsinys	61
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4389 svarstymo tęsinys	62
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 14 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIV-204 svarstymo tęsinys	62
Generalinės prokurorės N. Grunskienės kalba	62
Generalinės prokurorės N. Grunskienės atsakymai į Seimo narių klausimus	63
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. gegužės 18 d. nutarimo Nr. XIV-320 „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIV-560(2) priėmimo tęsinys	68
Šio nutarimo priėmimas	68

Vakarinis posėdis Nr. 74 (2021 m. birželio 15 d.)

Diskusija „Mažiau pavojingų su narkotikų vartojimu susijusių veikų dekriminalizavimas, siekiant taikyti švelnesnes arba alternatyvias sankcijas, į pagalbą asmeniui nukreiptas alternatyvas“

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos viceministrės A. Bilotienės Motiejūnienės pranešimas apie paslaugų planą	69
Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento direktoriaus pavaduotojos G. Belian pranešimas apie nacionalinę strategiją	70
Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininko A. Gutausko pranešimas „Nusikalstamos veikos, susijusios su narkotinėmis ir psichotropinėmis medžiagomis: jautriausi teismų praktikos aspektai“	72
Generalinio prokuroro pavaduotojo G. Ivanausko pranešimas „Atsakomybės už narkotinių ir psichotropinių medžiagų neteisėtą vartojimą raida ir praktinis taikymas“	74
Respublikinės Vilniaus universitetinės ligoninės Toksikologijos centro vadovo, klinikinės toksikologijos gydytojo R. Badaro pranešimas „Ar psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo dekriminalizacija gali būti panaudota gydymui?“	77
Respublikinio priklausomybės ligų centro direktoriaus pavaduotojos A. Širvinskienės pranešimas apie gydymo aktualijas	78
Ambulatorinių psichikos sveikatos centrų asociacijos pirmininkės, gydytojos, vaikų ir paauglių psichiatrės V. Matulionienės pranešimas „Vaikų ir paauglių psichoaktyvių medžiagų vartojimo problematika“	80
Lietuvos vaikų ir paauglių psichiatrų draugijos prezidentės S. Lesinskienės pranešimas „Dėl vaikų ir paauglių žalingo psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo pasekmių ir pagalbos plėtros galimybių“	82
Pranešimų atsakymai į Seimo narių klausimus	83
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Algimantą Valantiną iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projekto Nr. XIV-563 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Masnevaite)	87
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 62 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIV-516 pateikimas (R. Vaitkus)	88

Gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatymo Nr. VIII-238 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-561 ir Gyventojų registro įstatymo Nr. I-2237 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-562 pateikimas (P. Kuzmickienė)	89
Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-452(2) pateikimas (P. Kuzmickienė)	90
Kurortų ir kurortinių teritorijų darnaus vystymo įstatymo projekto Nr. XIVP-485 pateikimas (M. Skritulskas)	91
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Algimantą Valantiną iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projekto Nr. XIVP-563 priėmimo tęsinys	94
Šio nutarimo priėmimas	94
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 62 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-516 pateikimo tęsinys	94
Gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatymo Nr. VIII-238 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-561 ir Gyventojų registro įstatymo Nr. I-2237 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-562 pateikimo tęsinys	94
Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-452(2) pateikimo tęsinys	95
Kurortų ir kurortinių teritorijų darnaus vystymo įstatymo projekto Nr. XIVP-485 pateikimo tęsinys	95
Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 7, 8, 14 straipsnių ir 5 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-623 pateikimas (J. Šiugždinienė)	95
Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-430(2) pateikimas (D. Asanavičiūtė)	98
Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 48 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-631 pateikimas (L. Kukuraitis)	101
Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 47, 50 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-196 pateikimas (L. Jonauskas)	102
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Arūno Sodonio peticijos“ projektas Nr. PNP-14-17 (E. Pupinis)	104
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Gedimino Minelgos peticijos“ projektas Nr. PNP-14-18 (E. Pupinis)	105
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Roberto Raulyno, Vytauto Apoliansko, Deivido Antanaičio, Vitalijaus Gruzincevo peticijos“ projektas Nr. PNP-14-19 (E. Pupinis)	105
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Roberto Raulyno, Deivido Antanaičio, Vitalijaus Gruzincevo peticijos“ projektas Nr. PNP-14-20 (E. Pupinis)	106
Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 7, 8, 14 straipsnių ir 5 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-623 pateikimo tęsinys	106
Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-430(2) pateikimo tęsinys	106
Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 48 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-631 pateikimo tęsinys	107
Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 47, 50 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-196 pateikimo tęsinys	107
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Arūno Sodonio peticijos“ (projektas Nr. PNP-14-17) priėmimas	107
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Gedimino Minelgos peticijos“ (projektas Nr. PNP-14-18) priėmimas	107
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Roberto Raulyno, Vytauto Apoliansko, Deivido Antanaičio, Vitalijaus Gruzincevo peticijos“ (projektas Nr. PNP-14-19) priėmimas	107
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Roberto Raulyno, Deivido Antanaičio, Vitalijaus Gruzincevo peticijos“ (projektas Nr. PNP-14-20) priėmimas	108

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario Ž. Pavilionio pareiškimas	108
Seimo nario V. Valkiūno pareiškimas	109

Rytinis posėdis Nr. 75 (2021 m. birželio 17 d.)

Informaciniai pranešimai	110
Seniūnų sueigos patikslintos 2021 m. birželio 17 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	110
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 201, 202 straipsnių pakeitimo ir 204 straipsnio pripažinimo netekusiu galios“ projekto Nr. XIVP-198(2) priėmimas	111
Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-514(2) priėmimas	112
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-515(2) priėmimas	112
Papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymo Nr. XIII-2771 10 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-558(2) priėmimas	112
Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 15 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-559(2) priėmimas	113
Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 2, 16, 17, 18, 18 ¹ , 22, 28 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-646 ir Administracinių nusižengimų kodekso 76, 168, 484, 484 ¹ ir 485 straipsnių pakeitimo ir papildymo 76 ¹ ir 485 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-647 pateikimas (A. Bagdonas)	113
Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-116 pateikimas (A. Mazuronis)	116
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 201, 202 straipsnių pakeitimo ir 204 straipsnio pripažinimo netekusiu galios“ projekto Nr. XIVP-198(2) priėmimo tęsinys	119
Šio statuto priėmimas	120
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 134 straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo nauju 134 ¹ straipsniu“ projekto Nr. XIVP-323(2) priėmimas	120
Šio statuto priėmimas	120
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 47, 49, 68, 81, 130 straipsnių, dvyliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Statuto papildymo 81 ¹ straipsniu“ projekto Nr. XIVP-375(2) priėmimas	120
Šio statuto priėmimas	121
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15 ³ straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-36(2) priėmimas	121
Šio statuto priėmimas	121
Seimo nutarimo „Dėl Danutės Jočienės skyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininke“ projekto Nr. XIVP-622(2) svarstymas ir priėmimas	121
Seimo nario V. Gapšio kalba (<i>Darbo partijos frakcijos vardu</i>)	121
Kandidatės į Konstitucinio Teismo pirmininko pareigas D. Jočienės kalba	122
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Lietuvos apeliacinio teismo teisėją Nerijų Meilutį šio teismo pirmininku“ projekto Nr. XIVP-621(2) svarstymas ir priėmimas	123
Seimo nutarimo „Dėl Arvydo Daugėlos atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projekto Nr. XIVP-620(2) svarstymas ir priėmimas	124
Aukščiausiojo Teismo teisėjo A. Daugėlos kalba	124
Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-543(2) priėmimas	125

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 1998 m. sausio 15 d. nutarimo Nr. VIII-612 „Dėl Nacionalinės sveikatos tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-549(2) priėmimas	126
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 1, 2, 3, 3 ¹ , 3 ² , 4, 7, 11 ¹ , 12 ¹ , 18 ² , 22, 30, 32, 33, 34, 34 ¹ , 34 ⁴ , 34 ⁷ , 34 ⁸ , 34 ¹⁵ , 34 ¹⁸ , 34 ²³ , 34 ²⁵ , 34 ²⁶ , 34 ²⁸ , 34 ³¹ straipsnių, šeštojo skirsnio, 5 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 32 ¹ straipsniu ir antruoju ² skirsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-171(3)ES priėmimas	126
Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 2, 4, 4 ² , 7, 10, 11 ² straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-172(3)ES priėmimas	130

Vyriausybės valanda

Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės, energetikos ministro D. Kreivio, vidaus reikalų ministrės A. Bilotaitės, susisiekimo ministro M. Skuodžio, socialinės apsaugos ir darbo ministrės M. Navickienės, finansų ministrės G. Skaistės ir žemės ūkio ministro K. Navicko atsakymai į Seimo narių klausimus	132

Vakarinis posėdis Nr. 76 (2021 m. birželio 17 d.)

Seimo nutarimo „Dėl Danutės Jočienės skyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininke“ projekto Nr. XIVP-622(2) priėmimo tęsinys	138
Šio nutarimo priėmimas	138
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Lietuvos apeliacinio teismo teisėją Nerijų Meilutį šio teismo pirmininku“ projekto Nr. XIVP-621(2) priėmimo tęsinys	138
Šio nutarimo priėmimas	138
Seimo nutarimo „Dėl Arvydo Daugėlos atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projekto Nr. XIVP-620(2) priėmimo tęsinys	139
Šio nutarimo priėmimas	139
2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIV-102 preambulės, 1, 2, 3, 9, 10, 11, 14, 20 straipsnių ir 1, 2, 3, 6, 7, 8 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-495(2) antrasis svarstymas (G. Skaistė)	140
Seimo nario A. Butkevičiaus kalba (<i>Mišrios Seimo narių grupės vardu</i>)	145
Seimo nario A. Syso kalba (<i>Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos vardu</i>)	146
Seimo nario V. Juknos kalba (<i>Darbo partijos frakcijos vardu</i>)	147
Seimo nario A. Vinkaus kalba	148
Seimo nario M. Majausko kalba	149
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. XIV-103 „Dėl 2021 metų, 2022 metų ir 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-497(2) svarstymas	150
Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 3, 23, 24, 25, 26, 30, 31, 65 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-636 pateikimas (R. Bilkštytė)	151
Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 2, 16, 17, 18, 18 ¹ , 22, 28 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-646 ir Administracinių nusižengimų kodekso 76, 168, 484, 484 ¹ ir 485 straipsnių pakeitimo ir papildymo 76 ¹ ir 485 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-647 pateikimo tęsinys (A. Bagdonas)	154
2021 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIV-121 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-493(3) ir Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 15, 21, 22 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-494(2) svarstymas	155
Seimo nario A. Matulo kalba	156

Teismų įstatymo Nr. I-480 12, 28, 31, 34, 36, 37, 39, 41, 45, 74, 76, 78, 79¹, 81, 90, 91¹, 91², 101, 104, 105, 119, 120, 122 straipsnių, VI skyriaus pirmojo skirsnio pavadinimo ir VII skyriaus pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-568, Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 13, 20, 21, 22, 24, 31, 33, 43, 45, 51, 63, 67, 68, 69, 71, 72, 73, 77, 78, 81, 84, 99, 123, 127, 128, 129, 130, 131¹, 132, 134 ir 157 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-569, Administracinių nusižengimų kodekso 627, 630, 661 ir 662 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-570, Administracinių teismų įsteigimo įstatymo Nr. VIII-1030 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-571, Administracinių teismų reorganizavimo įstatymo projekto Nr. XIVP-572, Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-573, Alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų įstatymo Nr. XII-1467 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-574, Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-575, Augalų apsaugos įstatymo Nr. I-1069 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-576, Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 78 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-577, Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 20⁷ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-578, Baudžiamojo proceso ir kriminalinės žvalgybos dalyvių, teisingumo ir teisėsaugos institucijų pareigūnų apsaugos nuo nusikalstamo poveikio įstatymo Nr. I-1202 16, 18 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-579, Civilinio proceso kodekso 62¹, 175², 186, 192, 217 ir 240 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-580, Draudimo įstatymo Nr. IX-1737 207 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-581, Dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo įstatymo Nr. XIII-2310 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-582, Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo Nr. XIII-1120 118 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-583, Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 73 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-584, Energetikos įstatymo Nr. IX-884 8 ir 24¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-585, Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 59 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-586, Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 102 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-587, Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 34¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-588, Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. XII-376 63 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-589, Įstatymo „Dėl Sutarties dėl Bendro patentų teismo Šiaurės ir Baltijos valstybių regioninio skyriaus įsteigimo ratifikavimo“ Nr. XII-2734 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-590, Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 140¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-591, Kelių transporto kodekso 18¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-592, Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. IX-1709 164 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-593, Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 26, 27, 32, 33, 35, 39, 41, 56, 57 ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-594, Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 ir 42¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-595, Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 159 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-596, Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-597, Notariato įstatymo Nr. I-2882 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-598, Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-599, Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 29, 32, 33 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-600, Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-601, Profesinių pensijų kaupimo įstatymo Nr. X-745 61 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-602, Prokuratūros įstatymo Nr. I-599 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-603, Smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymo Nr. X-296 6, 10 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-604, Teismų įstatymo Nr. I-480 7, 36, 39, 45, 48, 53¹, 53², 54, 55¹, 57, 61, 63, 69¹, 76, 78, 84, 85, 88, 91², 91³, 91⁴, 91⁵, 93, 94, 98, 101, 102, 106, 119, 121, 122, 124, 128, 130 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 44¹ straipsniu ir nauja VII dalimi ir 95 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIII-2372 10, 38 straipsnių pakeitimo ir 14, 15, 16 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-605, Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo Nr. VIII-1202 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-606, Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 49¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-607, Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 19, 22, 31, 33, 34¹, 46¹, 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-608 ir Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo Nr. X-1666 27 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-609 pateikimas (J. Šovienė)

Kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 1, 2, 6, 8, 9, 13 straipsnių, V skyriaus pavadinimo, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17 straipsniu ir VI skyriumi įstatymo projekto Nr. XIVP-388(2)ES priėmimas	161
Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 480 ¹ straipsniu ir 589 straipsnio bei priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-389(2) priėmimas	162
Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo projekto Nr. XIVP-394(2)ES priėmimas	162
Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo Nr. XI-626 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 9 ¹ , 11, 12, 14, 15 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9 ³ , 9 ⁴ straipsniais ir priedu įstatymo projekto Nr. XIVP-395(2) priėmimas	164
Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymo Nr. VIII-1422 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 13, 14 straipsnių ir Įstatymo septintojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-396(2) priėmimas	164
Administracinių nusižengimų kodekso 178, 589 straipsnių pakeitimo ir 179 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-397(2) priėmimas	165
Administracinių nusižengimų kodekso 12, 29, 33, 43, 89, 110, 112, 573, 607, 608, 609, 610, 611, 613, 614, 627, 631, 632, 635, 640, 642, 661, 673 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4195(2) priėmimas	165
Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo Nr. X-1238 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4196(2) priėmimas	165
Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 23 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4059(2) priėmimas	166
Iktisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo Nr. VIII-1031 papildymo 6 ¹ straipsniu ir 7, 9, 10, 11, 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4062(2) priėmimas	166
Administracinių nusižengimų kodekso 573, 574, 577, 579, 585, 609, 616, 620, 622, 624, 637, 646 ir 647 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4064(2) priėmimas	166
Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo Nr. VIII-840 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4066(2) priėmimas	166
Civilinio kodekso 1.73, 1.122, 2.44, 2.49, 2.54, 2.66, 6.166, 6.192, 6.228 ⁷ , 6.228 ¹⁴ , 6.901, 6.991 ir 6.993 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4068(2) priėmimas	166
Pašto įstatymo Nr. VIII-1141 7 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4069(2) priėmimas	167
Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstatymo Nr. VIII-1708 17 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4073(2) priėmimas	167
Seimo kontrolierių įstatymo Nr. VIII-950 13, 17, 18 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4074(2) priėmimas	167
Lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 24, 27 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4075(2) priėmimas	168
Konstitucinio Teismo įstatymo Nr. I-67 papildymo 41 ¹ straipsniu ir 42, 65, 66, 67, 67 ¹ ir 76 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4077(2) priėmimas	168
Asmens sveikatos priežiūros praktikos įstatymo Nr. XIII-3222 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-479(2) priėmimas	168
Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų paskelbimo Klaipėdos krašto metais“ projekto Nr. XIIIIP-4442(2) priėmimas	168

Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-116 pateikimo tęsinys	169
Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-514(2) priėmimo tęsinys	169
Šio įstatymo priėmimas	169
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-515(2) priėmimo tęsinys	169
Šio įstatymo priėmimas	169
Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-543(2) priėmimo tęsinys	169
Šio įstatymo priėmimas	169
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 1998 m. sausio 15 d. nutarimo Nr. VIII-612 „Dėl Nacionalinės sveikatos tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-549(2) priėmimo tęsinys	170
Šio nutarimo priėmimas	170
Papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymo Nr. XIII-2771 10 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-558(2) priėmimo tęsinys	170
Šio įstatymo priėmimas	170
Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 15 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-559(2) priėmimo tęsinys	170
Šio įstatymo priėmimas	170
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 1, 2, 3, 3 ¹ , 3 ² , 4, 7, 11 ¹ , 12 ¹ , 18 ² , 22, 30, 32, 33, 34, 34 ¹ , 34 ⁴ , 34 ⁷ , 34 ⁸ , 34 ¹⁵ , 34 ¹⁸ , 34 ²³ , 34 ²⁵ , 34 ²⁶ , 34 ²⁸ , 34 ³¹ straipsnių, šeštojo skirsnio, 5 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 32 ¹ straipsniu ir antruoju ² skirsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-171(3)ES priėmimo tęsinys	170
Šio įstatymo priėmimas	172
Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 2, 4, 4 ² , 7, 10, 11 ² straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-172(3)ES priėmimo tęsinys	172
Šio įstatymo priėmimas	173
2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIV-102 preambulės, 1, 2, 3, 9, 10, 11, 14, 20 straipsnių ir 1, 2, 3, 6, 7, 8 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-495(2) antrojo svarstymo tęsinys	173
Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 3, 23, 24, 25, 26, 30, 31, 65 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-636 pateikimo tęsinys	173
Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 2, 16, 17, 18, 18 ¹ , 22, 28 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-646 ir Administracinių nusižengimų kodekso 76, 168, 484, 484 ¹ ir 485 straipsnių pakeitimo ir papildymo 76 ¹ ir 485 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-647 pateikimo tęsinys	173
2021 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIV-121 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-493(3) ir Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 15, 21, 22 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-494(2) svarstymo tęsinys	175

Teismų įstatymo Nr. I-480 12, 28, 31, 34, 36, 37, 39, 41, 45, 74, 76, 78, 79¹, 81, 90, 91¹, 91², 101, 104, 105, 119, 120, 122 straipsnių, VI skyriaus pirmojo skirsnio pavadinimo ir VII skyriaus pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-568, Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 13, 20, 21, 22, 24, 31, 33, 43, 45, 51, 63, 67, 68, 69, 71, 72, 73, 77, 78, 81, 84, 99, 123, 127, 128, 129, 130, 131¹, 132, 134 ir 157 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-569, Administracinių nusižengimų kodekso 627, 630, 661 ir 662 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-570, Administracinių teismų įsteigimo įstatymo Nr. VIII-1030 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-571, Administracinių teismų reorganizavimo įstatymo projekto Nr. XIVP-572, Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-573, Alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų įstatymo Nr. XII-1467 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-574, Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-575, Augalų apsaugos įstatymo Nr. I-1069 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-576, Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 78 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-577, Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 20⁷ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-578, Baudžiamojo proceso ir kriminalinės žvalgybos dalyvių, teisingumo ir teisėsaugos institucijų pareigūnų apsaugos nuo nusikalstamo poveikio įstatymo Nr. I-1202 16, 18 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-579, Civilinio proceso kodekso 62¹, 175², 186, 192, 217 ir 240 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-580, Draudimo įstatymo Nr. IX-1737 207 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-581, Dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo įstatymo Nr. XIII-2310 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-582, Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo Nr. XIII-1120 118 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-583, Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 73 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-584, Energetikos įstatymo Nr. IX-884 8 ir 24¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-585, Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 59 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-586, Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 102 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-587, Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 34¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-588, Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. XII-376 63 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-589, Įstatymo „Dėl Sutarties dėl Bendro patentų teismo Šiaurės ir Baltijos valstybių regioninio skyriaus įsteigimo ratifikavimo“ Nr. XII-2734 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-590, Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 140¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-591, Kelių transporto kodekso 18¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-592, Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. IX-1709 164 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-593, Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 26, 27, 32, 33, 35, 39, 41, 56, 57 ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-594, Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 ir 42¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-595, Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 159 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-596, Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-597, Notariato įstatymo Nr. I-2882 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-598, Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-599, Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 29, 32, 33 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-600, Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-601, Profesinių pensijų kaupimo įstatymo Nr. X-745 61 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-602, Prokuratūros įstatymo Nr. I-599 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-603, Smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymo Nr. X-296 6, 10 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-604, Teismų įstatymo Nr. I-480 7, 36, 39, 45, 48, 53¹, 53², 54, 55¹, 57, 61, 63, 69¹, 76, 78, 84, 85, 88, 91², 91³, 91⁴, 91⁵, 93, 94, 98, 101, 102, 106, 119, 121, 122, 124, 128, 130 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 44¹ straipsniu ir nauja VII dalimi ir 95 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIII-2372 10, 38 straipsnių pakeitimo ir 14, 15, 16 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-605, Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo Nr. VIII-1202 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-606, Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 49¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-607, Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 19, 22, 31, 33, 34¹, 46¹, 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-608 ir Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo Nr. X-1666 27 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-609 pateikimo tęsinys

Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo projekto Nr. XIVP-394(2)ES priėmimo tęsinys	177
Šio įstatymo priėmimas	177
Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo Nr. XI-626 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 9 ¹ , 11, 12, 14, 15 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9 ³ , 9 ⁴ straipsniais ir priedu įstatymo projekto Nr. XIVP-395(2) priėmimo tęsinys	178
Šio įstatymo priėmimas	178
Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymo Nr. VIII-1422 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 13, 14 straipsnių ir Įstatymo septintojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-396(2) priėmimo tęsinys	178
Šio įstatymo priėmimas	178
Administracinių nusižengimų kodekso 178, 589 straipsnių pakeitimo ir 179 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-397(2) priėmimo tęsinys	178
Šio įstatymo priėmimas	178
Kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 1, 2, 6, 8, 9, 13 straipsnių, V skyriaus pavadinimo, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17 straipsniu ir VI skyriumi įstatymo projekto Nr. XIVP-388(2)ES priėmimo tęsinys	178
Šio įstatymo priėmimas	178
Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 480 ¹ straipsniu ir 589 straipsnio bei priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-389(2) priėmimo tęsinys	178
Šio įstatymo priėmimas	179
Administracinių nusižengimų kodekso 12, 29, 33, 43, 89, 110, 112, 573, 607, 608, 609, 610, 611, 613, 614, 627, 631, 632, 635, 640, 642, 661, 673 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4195(2) priėmimo tęsinys	179
Šio įstatymo priėmimas	179
Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo Nr. X-1238 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4196(2) priėmimo tęsinys	179
Šio įstatymo priėmimas	179
Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 23 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4059(2) priėmimo tęsinys	179
Šio įstatymo priėmimas	179
Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo Nr. VIII-1031 papildymo 6 ¹ straipsniu ir 7, 9, 10, 11, 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4062(2) priėmimo tęsinys	179
Šio įstatymo priėmimas	179
Administracinių nusižengimų kodekso 573, 574, 577, 579, 585, 609, 616, 620, 622, 624, 637, 646 ir 647 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4064(2) priėmimo tęsinys	180
Šio įstatymo priėmimas	180
Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo Nr. VIII-840 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4066(2) priėmimo tęsinys	180
Šio įstatymo priėmimas	180
Civilinio kodekso 1.73, 1.122, 2.44, 2.49, 2.54, 2.66, 6.166, 6.192, 6.228 ⁷ , 6.228 ¹⁴ , 6.901, 6.991 ir 6.993 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4068(2) priėmimo tęsinys	180
Šio įstatymo priėmimas	180
Pašto įstatymo Nr. VIII-1141 7 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4069(2) priėmimo tęsinys	180
Šio įstatymo priėmimas	180
Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstatymo Nr. VIII-1708 17 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4073(2) priėmimo tęsinys	180
Šio įstatymo priėmimas	180

Seimo kontrolierių įstatymo Nr. VIII-950 13, 17, 18 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4074(2) priėmimo tęsinys	181
Šio įstatymo priėmimas	181
Lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 24, 27 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4075(2) priėmimo tęsinys	181
Šio įstatymo priėmimas	181
Konstitucinio Teismo įstatymo Nr. I-67 papildymo 41 ¹ straipsniu ir 42, 65, 66, 67, 67 ¹ ir 76 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4077(2) priėmimo tęsinys	181
Šio įstatymo priėmimas	181
Asmens sveikatos priežiūros praktikos įstatymo Nr. XIII-3222 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-479(2) priėmimo tęsinys	181
Šio įstatymo priėmimas	181
Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų paskelbimo Klaipėdos krašto metais“ projekto Nr. XIIIIP-4442(2) priėmimo tęsinys	181
Šio nutarimo priėmimas	181
Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5042(2)VK ir Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo Nr. VIII-1649 2, 7 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5043(2)VK svarstymas	182
Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 112 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5044VK svarstymas	185
Advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-552(2) svarstymas	185
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-431(2) ir Administracinių nusižengimų kodekso 422 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-432(2) svarstymas	185
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 ir 27 ² straipsnių papildymo bei Įstatymo papildymo 29 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3831 svarstymas	185
Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 7, 10, 13, 15 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-624 ir Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 10 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-230 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-625 pateikimas (V. Šilinskas)	186
Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 4, 15 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-611, Valstybinės darbo inspekcijos įstatymo Nr. IX-1768 1, 4, 8, 9, 11 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-612 ir Administracinių nusižengimų kodekso 96 ir 98 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-613 pateikimas (V. Šilinskas)	186
Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 20 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-629 pateikimas (L. Savickas)	187
Seimo rezoliucijos „Dėl konstitucinių tėvų teisių užtikrinimo švietimo sistemoje“ projekto Nr. XIVP-645 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Kubilienė)	188
Seimo savaitės (2021-06-21–2021-06-25) – 2021 m. birželio 22 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas (V. Čmilytė-Nielsen)	189

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario D. Kepenio pareiškimas	189
Seimo nario R. Šarknicko pareiškimas	190
Seimo nario E. Zingerio pareiškimas	191
Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5042(2)VK, Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo Nr. VIII-1649 2, 7 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5043(2)VK ir Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 112 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5044VK svarstymo tęsinys	191

Advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-552(2) svarstymo tęsinys	192
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-431(2) ir Administracinių nusižengimų kodekso 422 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-432(2) svarstymo tęsinys	192
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 ir 27 ² straipsnių papildymo bei Įstatymo papildymo 29 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3831 svarstymo tęsinys	192
Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 7, 10, 13, 15 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-624 ir Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 10 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-230 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-625 pateikimo tęsinys	192
Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 4, 15 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-611, Valstybinės darbo inspekcijos įstatymo Nr. IX-1768 1, 4, 8, 9, 11 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-612 ir Administracinių nusižengimų kodekso 96 ir 98 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-613 pateikimo tęsinys	193
Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 20 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-629 pateikimo tęsinys	193
Seimo rezoliucijos „Dėl konstitucinių tėvų teisių užtikrinimo švietimo sistemoje“ projekto Nr. XIVP-645 priėmimo tęsinys	193

Rytinis posėdis Nr. 77 (2021 m. birželio 22 d.)

Vyriausiosios rinkimų komisijos nario priesaika	194
Seniūnų sueigos patikslintos 2021 m. birželio 22 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tvirtinimas	194
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4714(2) priėmimas	195
Šio įstatymo priėmimas	200
2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIV-102 preambulės, 1, 2, 3, 9, 10, 11, 14, 20 straipsnių ir 1, 2, 3, 6, 7, 8 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-495(2) priėmimas	201
Finansų ministrės G. Skaistės kalba	201
Šio įstatymo priėmimas	223
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. XIV-103 „Dėl 2021 metų, 2022 metų ir 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-497(2) priėmimas	223
Šio nutarimo priėmimas	224
2021 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIV-121 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-493(3) priėmimas	224
Šio įstatymo priėmimas	225
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 15, 21, 22 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-494(2) priėmimas	226
Šio įstatymo priėmimas	226
Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2021 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIV-122 1, 5 straipsnių ir 1, 2 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-508(2) priėmimas	226
Šio įstatymo priėmimas	226
Darbo kodekso 139 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-419(3) priėmimas	227

Vakarinis posėdis Nr. 78 (2021 m. birželio 22 d.)

Konstitucijos 67, 119, 122, 124, 141 ir 143 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-640 pateikimas (V. Čmilytė-Nielsen)	230
Konstitucijos 67, 119, 122, 124, 141 ir 143 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-642 pateikimas (E. Sabutis)	233
Darbo kodekso 139 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-419(3) priėmimo tęsinys	238
Seimo nutarimo „Dėl Antano Šenavičiaus atleidimo iš Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nario pareigų“ projekto Nr. XIVP-654 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Čmilytė-Nielsen)	239
Seimo nutarimo „Dėl Gedimino Sakalausko skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu“ projekto Nr. XIVP-680 pateikimas (V. Čmilytė-Nielsen)	239
Kandidato į Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos narius G. Sakalausko kalba	240
Kandidato į Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos narius G. Sakalausko atsakymai į Seimo narių klausimus	240
Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 2, 9, 20, 35, 43, 51, 63, 63 ¹ , 64, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-458(2) priėmimas	242
Lietuvos kariuomenės drausmės statuto 1, 2, 5, 8, 14, 20, 42, 49, 67 straipsnių pakeitimo ir Statuto I dalies papildymo VII ¹ skyriumi įstatymo projekto Nr. XIVP-423(2) priėmimas	242
Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 2, 5, 6, 8, 12, 16, 24, 28, 33, 35, 41, 45, 46, 47, 49, 52 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 41 ¹ straipsniu ir III skyriaus dešimtuojų skirsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-532(2)ES priėmimas	242
Jūros aplinkos apsaugos įstatymo Nr. VIII-512 3, 8, 9, 11, 15, 16, 17, 18, 20 straipsnių, ketvirtojo skirsnio pavadinimo ir 3 priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 15 ¹ straipsniu ir 19 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-459(2)ES priėmimas	243
Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo Nr. I-2455 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-436(2) priėmimas	243
Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-456(2) priėmimas	245
Įstatymo „Dėl pareiškimų pagal 1959 m. balandžio 20 d. Europos konvenciją dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose ir 1978 m. kovo 17 d. Europos konvencijos dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose papildomą protokolą“ projekto Nr. XIVP-460(2) priėmimas	245
Įstatymo „Dėl Europos konvencijos dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose antrojo papildomo protokolo ratifikavimo“ Nr. IX-1997 papildymo 4 ir 5 straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-461(2) priėmimas	245
Advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-552(2) priėmimas	245
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 75, 84 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 75 ¹ , 75 ² , 75 ³ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-567(2) svarstymas	245
Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 3, 23, 24, 25, 26, 30, 31, 65 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-636(2) svarstymas	246
Seimo nario M. Majausko kalba	246
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-239(2) svarstymas	247
Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 7, 8, 14 straipsnių ir 5 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-623(2) svarstymas	248
Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-634ES pateikimas (A. Armonaitė)	248

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ Nr. XII-1322 3, 4, 5, 6, 7, 11, 12, 14, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 37, 43, 52, 67, 74 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3349 pavadinimo pakeitimo ir 22 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-638 pateikimas (S. Šedbaras)	250
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 70 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-359(3) svarstymas	250
Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 47 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-5279(2) svarstymas	251
Seimo nario E. Pupinio kalba	251
Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 123 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4975 ir Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4976 svarstymas	252
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 10, 11, 27, 29, 33 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-341(2) ir Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 12, 61 ir 63 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-342(2) svarstymas	252
Juridinių asmenų nemokumo įstatymo Nr. XIII-2221 1, 2, 4, 6, 9, 10, 15, 17, 22, 26, 27, 28, 31, 32, 33, 35, 40, 41, 42, 43, 62, 63, 64, 77, 94, 95, 103, 104, 110, 111, 114, 130 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 102 ¹ , 102 ² , 102 ³ , 111 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-362(2)ES, Fizinių asmenų bankroto įstatymo Nr. XI-2000 5, 6, 7, 8, 14, 21, 23, 25, 29, 30, 31 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-363(2), Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 3, 6, 7 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-364(2), Darbo kodekso 208 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-365(2) ir Civilinio kodekso 2.66 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-366(2) svarstymas	253
Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 78 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-490(2) svarstymas	254
Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-452(3) svarstymas	254
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Antano Algimanto Miškinio peticijos“ (projektas Nr. PNP-14-21) priėmimas	255
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Marijos Rimkienės peticijos“ (projektas Nr. PNP-14-22) priėmimas	255
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Dariaus Japkevičiaus peticijos“ (projektas Nr. PNP-14-23) priėmimas	256
Darbo kodekso 108, 109, 139, 213 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-489(2)ES svarstymas	256
Seimo nario A. Butkevičiaus kalba	256
Seimo nario A. Syso kalba	257
Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 2 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-15(2) svarstymas	258
Seimo savaitės (2021-06-28–2021-06-30) – 2021 m. birželio 29 d. (antradienio) ir 30 d. (trečiadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	258
Seimo narių teisių, pareigų ir veiklos garantijų įstatymo projekto Nr. XIIP-957(2), Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 2, 11, 12, 21, 32, 38 straipsnių pakeitimo, trečiojo skirsnio ir 22 straipsnio pripažinimo netekusiais galios ir Statuto papildymo 11 ¹ , 39 ¹ straipsniais“ projekto Nr. XIVP-960(2) ir Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. XI-453 „Dėl Seimo statuto 15 ³ ir 16 straipsnių pakeitimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projekto Nr. XIVP-961 svarstymas	259
Seimo nario A. Syso kalba	260
Konstitucijos 67, 119, 122, 124, 141 ir 143 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-640 pateikimo tęsinys	266

Konstitucijos 67, 119, 122, 124, 141 ir 143 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-642 pateikimo tęsinys	266
Darbo kodekso 139 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-419(3) priėmimo tęsinys	267
Šio įstatymo priėmimas	267
Seimo nutarimo „Dėl Antano Šenavičiaus atleidimo iš Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nario pareigų“ projekto Nr. XIVP-654 priėmimo tęsinys	267
Šio nutarimo priėmimas	267
Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 2, 9, 20, 35, 43, 51, 63, 63 ¹ , 64, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-458(2) priėmimo tęsinys	267
Šio įstatymo priėmimas	268
Lietuvos kariuomenės drausmės statuto 1, 2, 5, 8, 14, 20, 42, 49, 67 straipsnių pakeitimo ir Statuto I dalies papildymo VII ¹ skyriumi įstatymo projekto Nr. XIVP-423(2) priėmimo tęsinys	268
Šio įstatymo priėmimas	268
Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 2, 5, 6, 8, 12, 16, 24, 28, 33, 35, 41, 45, 46, 47, 49, 52 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 41 ¹ straipsniu ir III skyriaus dešimtuoju skirsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-532(2)ES priėmimo tęsinys	268
Šio įstatymo priėmimas	268
Jūros aplinkos apsaugos įstatymo Nr. VIII-512 3, 8, 9, 11, 15, 16, 17, 18, 20 straipsnių, ketvirtojo skirsnio pavadinimo ir 3 priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 15 ¹ straipsniu ir 19 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-459(2)ES priėmimo tęsinys	268
Šio įstatymo priėmimas	268
Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo Nr. I-2455 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-436(2) priėmimo tęsinys	268
Šio įstatymo priėmimas	269
Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-456(2) priėmimo tęsinys	269
Šio įstatymo priėmimas	269
Įstatymo „Dėl pareiškimų pagal 1959 m. balandžio 20 d. Europos konvenciją dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose ir 1978 m. kovo 17 d. Europos konvencijos dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose papildomą protokolą“ projekto Nr. XIVP-460(2)ES priėmimo tęsinys	269
Šio įstatymo priėmimas	270
Įstatymo „Dėl Europos konvencijos dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose antrojo papildomo protokolo ratifikavimo“ Nr. IX-1997 papildymo 4 ir 5 straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-461(2)ES priėmimo tęsinys	270
Šio įstatymo priėmimas	270
Advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-552(2) priėmimo tęsinys	270
Šio įstatymo priėmimas	270
Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 3, 23, 24, 25, 26, 30, 31, 65 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-636(2) svarstymo tęsinys	270
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 75, 84 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 75 ¹ , 75 ² , 75 ³ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-567(2) svarstymo tęsinys	272
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-239(2) svarstymo tęsinys	272
Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 7, 8, 14 straipsnių ir 5 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-623(2) svarstymo tęsinys	273

Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-634ES pateikimo tęsinys	273
Juridinių asmenų nemokumo įstatymo Nr. XIII-2221 1, 2, 4, 6, 9, 10, 15, 17, 22, 26, 27, 28, 31, 32, 33, 35, 40, 41, 42, 43, 62, 63, 64, 77, 94, 95, 103, 104, 110, 111, 114, 130 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 102 ¹ , 102 ² , 102 ³ , 111 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-362(2)ES, Fizinių asmenų bankroto įstatymo Nr. XI-2000 5, 6, 7, 8, 14, 21, 23, 25, 29, 30, 31 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-363(2), Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 3, 6, 7 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-364(2), Darbo kodekso 208 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-365(2) ir Civilinio kodekso 2.66 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-366(2) svarstymo tęsinys	273
Darbo kodekso 108, 109, 139, 213 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-489(2)ES svarstymo tęsinys	273
Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ Nr. XII-1322 3, 4, 5, 6, 7, 11, 12, 14, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 37, 43, 52, 67, 74 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3349 pavadinimo pakeitimo ir 22 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-638 pateikimo tęsinys	274
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 10, 11, 27, 29, 33 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-341(2) ir Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 12, 61 ir 63 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-342(2) svarstymo tęsinys	274
Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 47 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-5279(2) svarstymo tęsinys	275
Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 78 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-490(2) svarstymo tęsinys	275
Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-452(3) svarstymo tęsinys	275
Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 123 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4975 ir Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4976 svarstymo tęsinys	275
Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 2 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-15(2) svarstymo tęsinys	275
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 70 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-359(3) svarstymo tęsinys	276
Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 2, 15, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-542 pateikimas (D. Kreivys)	276
Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 20 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-635 pateikimas (D. Kreivys)	277
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 9, 34, 43, 44, 45, 46, 461, 47, 49, 51, 52 ir 60 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 46 ² ir 52 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-648 pateikimas (D. Kreivys)	278
Statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtąjo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII-4053(2), Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 IV skyriaus pavadinimo, 55, 56, 57, 60 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 59 ¹ , 59 ² straipsniais įstatymo projekto Nr. XIII-4054(2), Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 362 ¹ straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4055(2) ir Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4056(2) svarstymas	280
Seimo nario A. Butkevičiaus kalba	281
Statybos įstatymo Nr. I-1240 2 ir 18 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 18 ¹ ir 18 ² straipsniais įstatymo projekto Nr. XIII-3988(2) ir Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 357 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII-3989(2) svarstymas	283

Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 2, 4, 6, 9, 14, 15 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2842(2), Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 11 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2843(2), Vidaus vandenų transporto kodekso 2, 3 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2844(2), Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo Nr. I-1340 2, 3, 5, 10, 11, 14, 17, 19, 22, 32, 33, 34 straipsnių pakeitimo ir 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIII-2845(2), Saugios laivybos įstatymo Nr. VIII-1897 5, 6, 7, 19, 20 ¹ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 25 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII-2846, Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo Nr. XI-2053 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2847(2) ir Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 1 ir 4 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIV-2849(2) svarstymas	283
Statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtą skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII-4053(2), Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 IV skyriaus pavadinimo, 55, 56, 57, 60 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 59 ¹ , 59 ² straipsniais įstatymo projekto Nr. XIII-4054(2), Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 362 ¹ straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4055(2) ir Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4056(2) svarstymo tęsinys	284
Statybos įstatymo Nr. I-1240 2 ir 18 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 18 ¹ ir 18 ² straipsniais įstatymo projekto Nr. XIII-3988(2) ir Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 357 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII-3989(2) svarstymo tęsinys	284
Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 2, 4, 6, 9, 14, 15 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2842(2), Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 11 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2843(2), Vidaus vandenų transporto kodekso 2, 3 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2844(2), Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo Nr. I-1340 2, 3, 5, 10, 11, 14, 17, 19, 22, 32, 33, 34 straipsnių pakeitimo ir 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIII-2845(2), Saugios laivybos įstatymo Nr. VIII-1897 5, 6, 7, 19, 20 ¹ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 25 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII-2846, Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo Nr. XI-2053 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2847(2) ir Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 1 ir 4 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIV-2849(2) svarstymo tęsinys	285
Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 2, 15, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIV-542 pateikimo tęsinys	285
Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 20 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIV-635 pateikimo tęsinys	286
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 9, 34, 43, 44, 45, 46, 46 ¹ , 47, 49, 51, 52 ir 60 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 46 ² ir 52 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIV-648 pateikimo tęsinys	286

Rytinis posėdis Nr. 79 (2021 m. birželio 29 d.)

Lenkijos Respublikos Seimo Maršalkos E. Vitek kalba	287
Seniūnų sueigos patikslintos 2021 m. birželio 29 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	288
Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ Nr. XII-1322 3, 4, 5, 6, 7, 11, 12, 14, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 37, 43, 52, 67, 74 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3349 pavadinimo pakeitimo ir 22, 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIV-638(2) svarstymas	290
Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 7, 10, 13, 15 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIV-624(2) ir Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 10 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-230 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIV-625(2) svarstymas	290

Seimo nario A. Vinkauskalba	290
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 9, 34, 43, 44, 45, 46, 46 ¹ , 47, 49, 51, 52 ir 60 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 46 ² ir 52 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-648(2) svarstymas	291
Seimo nario V. Ažuolo kalba	291
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 10, 11, 17 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-231(2) svarstymas	293
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 45 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3268 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-453(2), Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo Nr. X-1238 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-454(2) ir Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-455(2) svarstymas	293
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 4, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 4 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII-5103(2) ir Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 papildymo 85 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII-5104(2) svarstymas	294
Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo darbotvarkės patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-566(2) svarstymas	294
Seimo nario K. Adomaičio kalba	295
Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-634(2) svarstymas	297
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių įgyvendinimo 2021–2024 metų prioritetų aprašo patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-696 pateikimas (V. Juozapaitis)	297
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos technologinių startuolių metais“ projekto Nr. XIVP-626 pateikimas (A. Bagdonas)	299
Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ Nr. XII-1322 3, 4, 5, 6, 7, 11, 12, 14, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 37, 43, 52, 67, 74 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3349 pavadinimo pakeitimo ir 22, 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-638(2) svarstymo tęsinys	300
Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 7, 10, 13, 15 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-624(2) ir Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 10 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-230 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-625(2) svarstymo tęsinys	300
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 9, 34, 43, 44, 45, 46, 46 ¹ , 47, 49, 51, 52 ir 60 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 46 ² ir 52 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-648(2) svarstymo tęsinys	300
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 10, 11, 17 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-231(2) svarstymo tęsinys	300
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 45 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3268 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-453(2), Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo Nr. X-1238 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-454(2) ir Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-455(2) svarstymo tęsinys	301
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 4, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 4 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII-5103(2) ir Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 papildymo 85 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII-5104(2) svarstymo tęsinys	301
Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo darbotvarkės patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-566(2) svarstymo tęsinys	302
Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-634(2) svarstymo tęsinys	302
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos technologinių startuolių metais“ projekto Nr. XIVP-626 pateikimo tęsinys	303

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių įgyvendinimo 2021–2024 metų prioritetų aprašo patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-696 pateikimo tęsinys	303
Seimo nutarimo „Dėl Žygimanto Pavilionio atleidimo iš Lietuvos Respublikos Seimo užsienio reikalų komiteto pirmininko pareigų dėl nepasitikėjimo“ projekto Nr. XIVP-687 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Norkienė)	303
Seimo nario Ž. Pavilionio kalba	304
Seimo nario G. Surplio kalba	315
Seimo nario P. Gražulio kalba	316
Seimo nutarimo „Dėl Žygimanto Pavilionio atleidimo iš Lietuvos Respublikos Seimo užsienio reikalų komiteto pirmininko pareigų dėl nepasitikėjimo“ projekto Nr. XIVP-687 priėmimo tęsinys (<i>slapto balsavimo rezultatai</i>)	319

Vakarinis posėdis Nr. 80 (2021 m. birželio 29 d.)

Konstitucijos 56 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4599(2) svarstymas	320
Seimo narės I. Kačinskaitės-Urbonienės kalba	320
Seimo nario S. Gentvilo kalba	320
Seimo nario J. Sabatausko kalba	321
Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 3, 23, 24, 25, 26, 30, 31, 65 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-636(2) priėmimas	322
Architektūros įstatymo Nr. XIII-425 8, 9, 10 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-467(2), Architektų rūmų įstatymo Nr. X-914 antrojo skirsnio, 4, 6, 8, 10, 11 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 4 ¹ straipsniu ir priedo pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-468(2), Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-469(2), Statybos įstatymo Nr. I-1240 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-470(2) ir Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 28 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-471(2) svarstymas	323
Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 7, 8, 14 straipsnių ir 5 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-623(2) priėmimas	323
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 75, 84 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 75 ¹ , 75 ² , 75 ³ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-567(2) priėmimas	324
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-239(2) priėmimas	325
Juridinių asmenų nemokumo įstatymo Nr. XIII-2221 1, 2, 4, 6, 9, 10, 15, 17, 22, 26, 27, 28, 31, 32, 33, 35, 40, 41, 42, 43, 62, 63, 64, 77, 94, 95, 103, 104, 110, 111, 114, 130 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 102 ¹ , 102 ² , 102 ³ , 111 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-362(2)ES priėmimas	325
Fizinių asmenų bankroto įstatymo Nr. XI-2000 5, 6, 7, 8, 14, 21, 23, 25, 29, 30, 31 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-363(2) priėmimas	325
Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 3, 6, 7 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-364(2) priėmimas	326
Darbo kodekso 208 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-365(2) priėmimas	326
Civilinio kodekso 2.66 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-366(2) priėmimas	326
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 10, 11, 27, 29, 33 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-341(2) priėmimas	326
Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 12, 61 ir 63 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-342(2) priėmimas	327
Darbo kodekso 108, 109, 139, 213 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-489(2)ES priėmimas	327
Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 47 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5279(2) priėmimas	327

Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-452(3) priėmimas	328
Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 78 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-490(2) priėmimas	328
Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 2 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-15(2) priėmimas	328
Statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4053(2) priėmimas	329
Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 IV skyriaus pavadinimo, 55, 56, 57, 60 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 59 ¹ , 59 ² straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4054(3) priėmimas	330
Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 362 ¹ straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4055(2) priėmimas	330
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4056(2) priėmimas	330
Akcijų įstatymo Nr. IX-569 1, 3, 23, 24, 25, 26, 30, 31, 65 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-636(2) priėmimo tęsinys	331
Civilinio kodekso 1.125, 6.228 ¹ , 6.228 ¹² , 6.228 ¹⁴ , 6.363, 6.364, 6.419 straipsnių ir priedo pakeitimo bei Kodekso papildymo 6.228 ¹⁷ , 6.228 ¹⁸ , 6.228 ¹⁹ , 6.228 ²⁰ , 6.228 ²¹ , 6.228 ²² , 6.228 ²³ , 6.228 ²⁴ , 6.350 ¹ , 6.364 ¹ , 6.364 ² , 6.364 ³ ir 6.364 ⁴ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-450(2) priėmimas	331
Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 12, 40 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-451(2) priėmimas	332
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-431(2) priėmimas	332
Administracinių nusižengimų kodekso 422 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-432(2) priėmimas	332
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 70 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-359(3) priėmimas	332
Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5042(2)VK priėmimas	333
Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo Nr. VIII-1649 2, 7 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5043(2)VK priėmimas	335
Seimo nutarimo „Dėl kreipimosi į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą su prašymu ištirti, ar Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 37 straipsnis neprieštaruja Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ projekto Nr. XIVP-686 pateikimas (S Lengvinienė)	335
Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 5, 12 ir 21 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4687 pateikimas (Č. Olševski)	338
Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo Nr. XI-329 pavadinimo, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 12 ¹ , 13, 20 straipsnių, 1 ir 2 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12 ² straipsniu ir penktuoju ² skirsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-685 pateikimas (S. Gentvilas)	340
Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo Nr. VIII-1764 2, 3, 4, 6, 8, 11, 12, 13, 14, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-655, Nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 9, 21, 26 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-656 ir Nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 1, 2, 3, 8, 15, 16, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 33, 35, 36, 37, 41, 43, 44, 45 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 15 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-2184 8 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-657 pateikimas (D. Dudutis)	342
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Vytautą Zelianką iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projekto Nr. XIVP-681 pateikimas, svarstymas ir priėmimas	343
Seimo nutarimo „Dėl Gedimino Sakalausko skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu“ projekto Nr. XIVP-680(2) svarstymas ir priėmimas	344
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-630 pateikimas (D. Asanavičiūtė)	344

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 2 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-672 pateikimas (V. Ažuolas)	346
Konstitucijos 56 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4599(2) svarstymo tęsinys	349
Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 3, 23, 24, 25, 26, 30, 31, 65 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-636(2) priėmimo tęsinys	349
Šio įstatymo priėmimas	354
Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 7, 8, 14 straipsnių ir 5 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-623(2) priėmimo tęsinys	354
Šio įstatymo priėmimas	354
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 75, 84 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 75 ¹ , 75 ² , 75 ³ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-567(2) priėmimo tęsinys	354
Šio įstatymo priėmimas	354
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-239(2) priėmimo tęsinys	354
Šio įstatymo priėmimas	355
Juridinių asmenų nemokumo įstatymo Nr. XIII-2221 1, 2, 4, 6, 9, 10, 15, 17, 22, 26, 27, 28, 31, 32, 33, 35, 40, 41, 42, 43, 62, 63, 64, 77, 94, 95, 103, 104, 110, 111, 114, 130 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 102 ¹ , 102 ² , 102 ³ , 111 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-362(2)ES priėmimo tęsinys	355
Šio įstatymo priėmimas	355
Fizinių asmenų bankroto įstatymo Nr. XI-2000 5, 6, 7, 8, 14, 21, 23, 25, 29, 30, 31 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-363(2) priėmimo tęsinys	355
Šio įstatymo priėmimas	355
Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 3, 6, 7 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-364(2) priėmimo tęsinys	355
Šio įstatymo priėmimas	355
Darbo kodekso 208 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-365(2) priėmimo tęsinys	355
Šio įstatymo priėmimas	355
Civilinio kodekso 2.66 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-366(2) priėmimo tęsinys	356
Šio įstatymo priėmimas	356
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 10, 11, 27, 29, 33 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-341(2) priėmimo tęsinys	356
Šio įstatymo priėmimas	356
Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 12, 61 ir 63 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-342(2) priėmimo tęsinys	356
Šio įstatymo priėmimas	356
Darbo kodekso 108, 109, 139, 213 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-489(2)ES priėmimo tęsinys	356
Šio įstatymo priėmimas	359
Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 47 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-5279(2) priėmimo tęsinys	360
Šio įstatymo priėmimas	360
Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-452(3) priėmimo tęsinys	360
Šio įstatymo priėmimas	360

Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 78 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-490(2) priėmimo tęsinys	360
Šio įstatymo priėmimas	360
Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 2 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-15(2) priėmimo tęsinys	360
Šio įstatymo priėmimas	360
Statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtąjo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4053(2) priėmimo tęsinys	360
Šio įstatymo priėmimas	360
Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 IV skyriaus pavadinimo, 55, 56, 57, 60 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 59 ¹ , 59 ² straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4054(3) priėmimo tęsinys	361
Šio įstatymo priėmimas	361
Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 362 ¹ straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4055(2) priėmimo tęsinys	361
Šio įstatymo priėmimas	361
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4056(2) priėmimo tęsinys	361
Šio įstatymo priėmimas	361
Civilinio kodekso 1.125, 6.228 ¹ , 6.228 ¹² , 6.228 ¹⁴ , 6.363, 6.364, 6.419 straipsnių ir priedo pakeitimo bei Kodekso papildymo 6.228 ¹⁷ , 6.228 ¹⁸ , 6.228 ¹⁹ , 6.228 ²⁰ , 6.228 ²¹ , 6.228 ²² , 6.228 ²³ , 6.228 ²⁴ , 6.350 ¹ , 6.364 ¹ , 6.364 ² , 6.364 ³ ir 6.364 ⁴ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-450(2) priėmimo tęsinys	361
Šio įstatymo priėmimas	361
Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 12, 40 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-451(2) priėmimo tęsinys	361
Šio įstatymo priėmimas	361
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-431(2) priėmimo tęsinys	362
Šio įstatymo priėmimas	362
Administracinių nusižengimų kodekso 422 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-432(2) priėmimo tęsinys	362
Šio įstatymo priėmimas	362
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 70 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-359(3) priėmimo tęsinys	362
Šio statuto priėmimas	362
Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5042(2)VK priėmimo tęsinys	362
Šio įstatymo priėmimas	362
Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo Nr. VIII-1649 2, 7 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5043(2)VK priėmimo tęsinys	362
Šio įstatymo priėmimas	363
Seimo nutarimo „Dėl Gedimino Sakalausko skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu“ projekto Nr. XIVP-680(2) priėmimo tęsinys	363
Šio nutarimo priėmimas	363
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Vytautą Zelianką iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projekto Nr. XIVP-681 priėmimo tęsinys	363
Šio nutarimo priėmimas	363
Seimo nutarimo „Dėl kreipimosi į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą su prašymu ištirti, ar Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 37 straipsnis neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ projekto Nr. XIVP-686 pateikimo tęsinys	363

Architektūros įstatymo Nr. XIII-425 8, 9, 10 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-467(2), Architektų rūmų įstatymo Nr. X-914 antrojo skirsnio, 4, 6, 8, 10, 11 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 4 ¹ straipsniu ir priedo pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-468(2), Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-469(2), Statybos įstatymo Nr. I-1240 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-470(2) ir Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 28 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-471(2) svarstymo tęsinys	364
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-630 pateikimo tęsinys	365
Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo Nr. VIII-1764 2, 3, 4, 6, 8, 11, 12, 13, 14, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-655, Nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 9, 21, 26 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-656 ir Nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 1, 2, 3, 8, 15, 16, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 33, 35, 36, 37, 41, 43, 44, 45 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 15 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-2184 8 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-657 pateikimo tęsinys	365
Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo Nr. XI-329 pavadinimo, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 12 ¹ , 13, 20 straipsnių, 1 ir 2 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12 ² straipsniu ir penktuoju ² skirsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-685 pateikimo tęsinys	366
Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 2 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-672 pateikimo tęsinys	366
Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 5, 12 ir 21 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projekto Nr. XIII-4687 pateikimo tęsinys	367
Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nario G. Sakalausko priesaika	367
Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 2 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-492(2) svarstymas	368
Seimo narės L. L. Andrikienės kalba	368
Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo Nr. XIII-1257 2, 6, 11 ¹ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-683 pateikimas (G. Skaistė)	370
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 9, 59, 74, 76, 77, 82 ir 83 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-652 ir Švietimo įstatymo Nr. I-1489 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-653 pateikimas (J. Šiugždinienė)	371
Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-484 pateikimas (Č. Olševski)	375
Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-639 pateikimas (Č. Olševski)	377

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario K. Bartoševičiaus pareiškimas	378
Seimo nario V. Valkiūno pareiškimas	380
Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 2 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-492(2) svarstymo tęsinys	381
Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo Nr. XIII-1257 2, 6, 11 ¹ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-683 pateikimo tęsinys	383
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 9, 59, 74, 76, 77, 82 ir 83 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-652 ir Švietimo įstatymo Nr. I-1489 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-653 pateikimo tęsinys	383
Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-484 pateikimo tęsinys	384
Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-639 pateikimo tęsinys	384

Rytinis posėdis Nr. 81 (2021 m. birželio 30 d.)

Seniūnų sueigos patikslintos 2021 m. birželio 30 d. (trečiadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	385
Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ Nr. XII-1322 3, 4, 5, 6, 7, 11, 12, 14, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 37, 43, 52, 67, 74 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3349 pavadinimo pakeitimo ir 22, 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-638(2) priėmimas	385
Įstatymo „Dėl Susitarimo dėl Europos Sąjungos valstybių narių dvišalių investicijų sutarčių nutraukimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-377(2) priėmimas	386
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Suomijos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Suomijos Respublikos Vyriausybės sutarties dėl investicijų skatinimo ir apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-398(2) priėmimas	386
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Švedijos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Švedijos Karalystės Vyriausybės susitarimo dėl investicijų skatinimo ir abipusės apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-399(2) priėmimas	386
Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 7, 10, 13, 15 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-624(2) priėmimas	386
Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 10 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-230 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-625(2) priėmimas	387
Biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 papildymo 2 ¹ straipsniu ir 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-697 pateikimas (A. Armonaitė)	387
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 10, 11, 17 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-231(2) priėmimas	388
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4388(2) priėmimas	389
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 14, 21 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-69(2) priėmimas	390
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 9, 34, 43, 44, 45, 46, 46 ¹ , 47, 49, 51, 52 ir 60 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 46 ² ir 52 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-648(2) priėmimas	391
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 45 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3268 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-453(2) priėmimas	392
Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo Nr. X-1238 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-454(2) priėmimas	392
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-455(2) priėmimas	392
Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo darbotvarkės patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-566(2) priėmimas	393
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 4, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 4 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5103(2) priėmimas	393
Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 papildymo 85 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5104(2) priėmimas	393
Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-634(2) priėmimas	394
Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 2, 4, 6, 9, 14, 15 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2842(2) priėmimas	395

Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 11 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2843(2) priėmimas	395
Vidaus vandenų transporto kodekso 2, 3 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2844(2) priėmimas	396
Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo Nr. I-1340 2, 3, 5, 10, 11, 14, 17, 19, 22, 32, 33, 34 straipsnių pakeitimo ir 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIII-2845(2) priėmimas	396
Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo Nr. XI-2053 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2847(2) priėmimas	398
Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 1 ir 4 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2849(2) priėmimas	398
Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2848(2) svarstymas	398
Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-660, Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 476 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-661, Bendrojo pagalbos centro įstatymo Nr. IX-2246 2, 5, 7, 8 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-662, Kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 2, 8, 10, 12 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-663, Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-664, Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-665, Pašto įstatymo Nr. VIII-1141 19, 21, 22, 24, 25, 29, 30, 32 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-666, Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 13 ² ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-667, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 44, 45, 46, 77, 83 straipsnių ir III skyriaus XI skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-668 ir Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. gruodžio 20 d. nutarimo Nr. XIII-1896 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo, Seimo kanceliarijos ir Seimui atskaitingų institucijų, Respublikos Prezidento kanceliarijos ir Respublikos Prezidentui atskaitingų institucijų, Nacionalinės teismų administracijos, teismų, prokuratūros, savivaldybių institucijų ir įstaigų sąrašo pagal grupes patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-669 pateikimas (A. Vaiciukevičiūtė)	398
Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ Nr. XII-1322 3, 4, 5, 6, 7, 11, 12, 14, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 37, 43, 52, 67, 74 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3349 pavadinimo pakeitimo ir 22, 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-638(2) priėmimo tęsinys	400
Šio įstatymo priėmimas	400
Įstatymo „Dėl Susitarimo dėl Europos Sąjungos valstybių narių dvišalių investicijų sutarčių nutraukimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-377(2) priėmimo tęsinys	400
Šio įstatymo priėmimas	400
Seimo protokolinio nutarimo dėl Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Susitarimo dėl Europos Sąjungos valstybių narių dvišalių investicijų sutarčių nutraukimo ratifikavimo“ projekto priėmimas	400
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Suomijos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Suomijos Respublikos Vyriausybės sutarties dėl investicijų skatinimo ir apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-398(2) priėmimo tęsinys	400
Šio įstatymo priėmimas	401
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Švedijos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Švedijos Karalystės Vyriausybės susitarimo dėl investicijų skatinimo ir abipusės apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-399(2) priėmimo tęsinys	401
Šio įstatymo priėmimas	401

Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 7, 10, 13, 15 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-624(2) priėmimo tęsinys	401
Šio įstatymo priėmimas	401
Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 10 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-230 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-625(2) priėmimo tęsinys	401
Šio įstatymo priėmimas	401
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 10, 11, 17 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-231(2) priėmimo tęsinys	401
Šio įstatymo priėmimas	402
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4388(2) priėmimo tęsinys	402
Šio įstatymo priėmimas	402
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 9, 34, 43, 44, 45, 46, 46 ¹ , 47, 49, 51, 52 ir 60 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 46 ² ir 52 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-648(2) priėmimo tęsinys	402
Šio įstatymo priėmimas	405
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 14, 21 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-69(2) priėmimo tęsinys	405
Šio įstatymo priėmimas	406
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 45 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3268 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-453(2) priėmimo tęsinys	406
Šio įstatymo priėmimas	406
Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo Nr. X-1238 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-454(2) priėmimo tęsinys	406
Šio įstatymo priėmimas	407
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-455(2) priėmimo tęsinys	407
Šio įstatymo priėmimas	407
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 4, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 4 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5103(2) priėmimo tęsinys	407
Šio įstatymo priėmimas	407
Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 papildymo 85 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5104(2) priėmimo tęsinys	407
Šio įstatymo priėmimas	407
Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo darbotvarkės patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-566(2) priėmimo tęsinys	407
Šio nutarimo priėmimas	408
Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-634(2) priėmimo tęsinys	408
Šio įstatymo priėmimas	408
Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 2, 4, 6, 9, 14, 15 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2842(2) priėmimo tęsinys	408
Šio įstatymo priėmimas	408
Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 11 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2843(2) priėmimo tęsinys	408
Šio įstatymo priėmimas	408
Vidaus vandenių transporto kodekso 2, 3 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2844(2) priėmimo tęsinys	408
Šio įstatymo priėmimas	409

Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo Nr. I-1340 2, 3, 5, 10, 11, 14, 17, 19, 22, 32, 33, 34 straipsnių pakeitimo ir 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIII-2845(2) priėmimo tęsinys	409
Šio įstatymo priėmimas	409
Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo Nr. XI-2053 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2847(2) priėmimo tęsinys	409
Šio įstatymo priėmimas	409
Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 1 ir 4 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2849(2) priėmimo tęsinys	409
Šio įstatymo priėmimas	409
Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2848(2) svarstymo tęsinys	409
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 9, 59, 74, 76, 77, 82 ir 83 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-652 ir Švietimo įstatymo Nr. I-1489 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-653 pateikimo tęsinys	410
Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-660, Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 476 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-661, Bendrojo pagalbos centro įstatymo Nr. IX-2246 2, 5, 7, 8 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-662, Kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 2, 8, 10, 12 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-663, Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-664, Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-665, Pašto įstatymo Nr. VIII-1141 19, 21, 22, 24, 25, 29, 30, 32 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-666, Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 13 ² ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-667, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 44, 45, 46, 77, 83 straipsnių ir III skyriaus XI skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-668 ir Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. gruodžio 20 d. nutarimo Nr. XIII-1896 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo, Seimo kanceliarijos ir Seimui atskaitingų institucijų, Respublikos Prezidento kanceliarijos ir Respublikos Prezidentui atskaitingų institucijų, Nacionalinės teismų administracijos, teismų, prokuratūros, savivaldybių institucijų ir įstaigų sąrašo pagal grupes patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-669 pateikimo tęsinys	412
Biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 papildymo 2 ¹ straipsniu ir 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-697 pateikimo tęsinys	412
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininko teisinio statuso“ projekto Nr. XIVP-698 pateikimas (V. Čmilytė-Nielsen)	412
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių įgyvendinimo 2021–2024 metų prioritetų aprašo patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-696(2) svarstymas	418
Seimo nario V. Juozapaičio kalba	418
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Emilio Salduko peticijos“ (projektas Nr. PNP-14-24) priėmimas	420
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Emilio Salduko peticijos“ (projektas Nr. PNP-14-25) priėmimas	420
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Eriko Spilos peticijos“ projektas Nr. PNP-14-26	421
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Deivido Antanaičio ir kitų pareiškėjų peticijos“ (projektas Nr. PNP-14-27) priėmimas	421
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Emilio Salduko peticijos“ (projektas Nr. PNP-14-28) priėmimas	422
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Viktoro Vilkausko peticijos“ (projektas Nr. PNP-14-29) priėmimas	422
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininko teisinio statuso“ projekto Nr. XIVP-698 pateikimo tęsinys	423

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių įgyvendinimo 2021–2024 metų prioritetų aprašo patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-696(2) svarstymo tęsinys	423
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Eriko Spilos peticijos“ (projektas Nr. PNP-14-26) priėmimas	423
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. gruodžio 21 d. nutarimo Nr. XIII-975 „Dėl atmintinų metų nustatymo tvarkos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-650 ir Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 80 ³ straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-651 pateikimas (P. Kuzmickienė)	423

Vakarinis posėdis Nr. 82 (2021 m. birželio 30 d.)

Seimo rezoliucijos „Dėl Kubos Respublikos“ projekto Nr. XIVP-684 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Zingeris)	425
Seimo narės L. L. Andrikienės kalba	427
Referendumo konstitucinio įstatymo projekto Nr. XIVP-658 pateikimas (E. Dobrovolska)	428
Pranešėjų apsaugos įstatymo Nr. XIII-804 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-659 pateikimas (E. Dobrovolska)	430
Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 5, 8, 8 ¹ , 9, 13 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-643 ir Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo Nr. IX-326 papildymo 5 ¹ straipsniu ir 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-644 pateikimas (M. Majauskas)	432
Žvalgybos kontrolieriaus įstatymo projekto Nr. XIVP-673(2), Žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 16 ¹ , 23 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-674, Administracinių nusižengimų kodekso 573 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-675, Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 14, 18 ir 112 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-676, Seimo kontrolierių įstatymo Nr. VIII-950 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-677, Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-678 ir Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-679 pateikimas (L. Kasčiūnas)	433
Informaciniai pranešimai	436
Architektūros įstatymo Nr. XIII-425 8, 9, 10 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-467(2) priėmimas	437
Šio įstatymo priėmimas	440
Architektų rūmų įstatymo Nr. X-914 antrojo skirsnio, 4, 6, 8, 10, 11 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 4 ¹ straipsniu ir priedo pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-468(2) priėmimas	440
Šio įstatymo priėmimas	440
Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-469(2) priėmimas	440
Šio įstatymo priėmimas	440
Statybos įstatymo Nr. I-1240 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-470(2) priėmimas	440
Šio įstatymo priėmimas	440
Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 28 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-471(2) priėmimas	441
Šio įstatymo priėmimas	441
Seimo rezoliucijos „Dėl Kubos Respublikos“ projekto Nr. XIVP-684 priėmimo tęsinys	441
Šios rezoliucijos priėmimas	441
Referendumo konstitucinio įstatymo projekto Nr. XIVP-658 pateikimo tęsinys	441

Pranešimų apsaugos įstatymo Nr. XIII-804 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-659 pateikimo tęsinys	441
Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 5, 8, 8 ¹ , 9, 13 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-643 ir Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo Nr. IX-326 papildymo 5 ¹ straipsniu ir 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-644 pateikimo tęsinys	441
Žvalgybos kontrolieriaus įstatymo projekto Nr. XIVP-673(2), Žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 16 ¹ , 23 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-674, Administracinių nusižengimų kodekso 573 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-675, Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 14, 18 ir 112 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-676, Seimo kontrolierių įstatymo Nr. VIII-950 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-677, Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-678 ir Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-679 pateikimo tęsinys	442

*Seimo Ateities komiteto pranešimas svarbiausiais valstybės ir visuomenės gyvenimo klausimais
„Lietuvos ateities projektavimo iššūkiai“*

Seimo Ateities komiteto pirmininko R. Lopatos kalba	442

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario V. Valkiūno pareiškimas	445
Seimo Pirmininkės V. Čmilytės-Nielsen kalba Seimo II (pavasario) sesijos pabaigos proga	445

NEEILINĖ SESIJA

2021 m. liepos 13 d.

Rytinis posėdis Nr. 83 (2021 m. liepos 13 d.)

Informaciniai pranešimai	448
Seimo valdybos patvirtintos 2021 m. liepos 13 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tvirtinimas	448
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo neeilinės sesijos darbų programos“ projekto Nr. XIVP-718 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Čmilytė-Nielsen)	449
Seimo nario P. Gražulio kalba	450
Seimo nario V. Bako kalba	451
Šio nutarimo priėmimas	453

*Ministrės Pirmininkės Ingridos Šimonytės pranešimas
„Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir institucijų veiksmai atsakant į hibridines grėsmes“*

Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės kalba	453
Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės atsakymai į Seimo narių klausimus	455

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 5, 71, 76, 77, 79, 113, 131, 136, 138, 139 ir 140 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo IX ¹ skyriumi įstatymo projekto Nr. XIVP-719, Vidaus tarnybos statuto 31 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-720 ir Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 69 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-721 pateikimas (A. Bilotaitė)	464

Teisėjų atlyginimų įstatymo Nr. X-1771 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-722 pateikimas (M. Navickienė)	470
Seimo rezoliucijos „Dėl hibridinės agresijos atėmimo“ projekto Nr. XIVP-723(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (L. Kasčiūnas)	474
Seimo nario E. Gentvilo kalba (<i>Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu</i>)	477
Seimo nario V. Fiodorovo kalba (<i>Darbo partijos frakcijos vardu</i>)	478
Seimo nario V. Mitalo kalba (<i>Laisvės frakcijos vardu</i>)	479
Seimo nario G. Surplio kalba (<i>Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu</i>)	480
Seimo nario A. Vyšniausko kalba (<i>Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu</i>)	482
Šios rezoliucijos priėmimas	485
Informaciniai pranešimai	485

Vakarinis posėdis Nr. 84 (2021 m. liepos 13 d.)

Informaciniai pranešimai	486
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių įgyvendinimo 2021–2024 metų prioritetų aprašo patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-696(2) priėmimas	488
Teisėjų atlyginimų įstatymo Nr. X-1771 4 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 5 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-722(2) svarstymas ir priėmimas	490
Seimo nario A. Syso kalba	490

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario Č. Olševskio perskaitytas Seimo narių Č. Olševskio ir B. Petkevič pareiškimas	494
Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 5, 71, 76, 77, 79, 113, 131, 136, 138, 140 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo IX ¹ skyriumi įstatymo projekto Nr. XIVP-719(2) svarstymas	495
Seimo nario V. Valkiūno kalba	495
Seimo nario V. Bako kalba	496
Seimo nario A. Ažubalio kalba	496
Vidaus tarnybos statuto 31 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-720(2) svarstymas	501
Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 20, 69, 134, 138 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 138 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-721(2) svarstymas	501
Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 5, 71, 76, 77, 79, 113, 131, 136, 138, 140 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo IX ¹ skyriumi įstatymo projekto Nr. XIVP-719(2) priėmimas	502
Šio įstatymo priėmimas	506
Vidaus tarnybos statuto 31 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-720(2) priėmimas	506
Šio įstatymo priėmimas	507
Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 20, 69, 134, 138 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 138 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-721(2) priėmimas	507
Šio įstatymo priėmimas	507
Teisėjų atlyginimų įstatymo Nr. X-1771 4 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 5 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-722(2) priėmimo tęsinys	507
Šio įstatymo priėmimas	507

NEEILINĖ SESIJA
2021 m. rugpjūčio 10 d.

Rytinis posėdis Nr. 85 (2021 m. rugpjūčio 10 d.)

Informaciniai pranešimai	509
Seimo valdybos patvirtintos 2021 m. rugpjūčio 10 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tvirtinimas	509
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo neeilinės sesijos darbų programos“ projekto Nr. XIVP-752 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Čmilytė-Nielsen)	510
Seimo nario P. Gražulio kalba	512
Šio nutarimo priėmimas	513
Karinės jėgos naudojimo statuto 13 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-750 ir Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-751 pateikimas (A. Anušauskas)	514
Fizinio barjero Lietuvos Respublikos teritorijoje prie Europos Sąjungos išorės sienos su Baltarusijos Respublika įrengimo įstatymo projekto Nr. XIVP-753 pateikimas (A. Bilotaitė)	517
Karinės jėgos naudojimo statuto 13 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-750 ir Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-751 pateikimo tęsinys	529
Fizinio barjero Lietuvos Respublikos teritorijoje prie Europos Sąjungos išorės sienos su Baltarusijos Respublika įrengimo įstatymo projekto Nr. XIVP-753 pateikimo tęsinys	530
Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 2, 9, 13, 15, 17, 18, 24, 28 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-754 ir Darbo kodekso 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-755 pateikimas (A. Bilotaitė)	530
Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-756 pateikimas (A. Bilotaitė)	535
Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 2, 9, 13, 15, 17, 18, 24, 28 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-754 ir Darbo kodekso 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-755 pateikimo tęsinys	538
Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-756 pateikimo tęsinys	538

Vakarinis posėdis Nr. 86 (2021 m. rugpjūčio 10 d.)

Informaciniai pranešimai	539

Seimo narių pareiškimai

Seimo narės L. Girskienės pareiškimas	539
Seimo nario V. Rakučio pareiškimas	540
Seimo narės I. Kačinskaitės-Urbonienės pareiškimas Darbo partijos frakcijos vardu	540
Seimo nario V. Valkiūno pareiškimas	542
Fizinio barjero Lietuvos Respublikos teritorijoje prie Europos Sąjungos išorės sienos su Baltarusijos Respublika įrengimo įstatymo projekto Nr. XIVP-753(2) svarstymas	542
Seimo nario S. Skvernelio kalba	542
Seimo nario V. Fiodorovo kalba	543
Seimo nario E. Gentvilo kalba	543

Seimo nario D. Gaižausko kalba	544
Seimo nario K. Adomaičio kalba	545
Karinės jėgos naudojimo statuto 13 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-750(2) ir Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-751(2) svarstymas	546
Seimo nario S. Skvernelio kalba	547
Seimo nario V. Fiodorovo kalba (<i>Darbo partijos frakcijos vardu</i>)	548
Seimo nario J. Sabatausko kalba (<i>Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos vardu</i>)	549
Seimo nario E. Gentvilo kalba (<i>Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu</i>)	549
Seimo nario V. Rakučio kalba	550
Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 2, 9, 13, 15, 17, 18, 24, 28, 31 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-754(2) ir Darbo kodekso 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-755(2) svarstymas	551
Seimo nario A. Syso kalba	552
Seimo nario V. Bako kalba	553
Seimo nario M. Lingės kalba	553
Seimo nario P. Gražulio kalba	554
Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-756(2) svarstymas	556
Fizinio barjero Lietuvos Respublikos teritorijoje prie Europos Sąjungos išorės sienos su Baltarusijos Respublika įrengimo įstatymo projekto Nr. XIVP-753(2) svarstymo tęsinys	556
Karinės jėgos naudojimo statuto 13 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-750(2) svarstymo tęsinys ir priėmimas	558
Šio įstatymo priėmimas	560
Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-751(2) svarstymo tęsinys ir priėmimas	560
Šio įstatymo priėmimas	561
Fizinio barjero Lietuvos Respublikos teritorijoje prie Europos Sąjungos išorės sienos su Baltarusijos Respublika įrengimo įstatymo projekto Nr. XIVP-753(2) svarstymo tęsinys ir priėmimas	561
Šio įstatymo priėmimas	568
Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 2, 9, 13, 15, 17, 18, 24, 28, 31 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-754(2) ir Darbo kodekso 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-755(2) svarstymo tęsinys	569
Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 2, 9, 13, 15, 17, 18, 24, 28, 31 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-754(2) priėmimas	570
Šio įstatymo priėmimas	573
Darbo kodekso 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-755(2) priėmimas	573
Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-756(2) priėmimas	575
Šio įstatymo priėmimas	576
ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ	577

SANTRUMPOS

- DPF* – Darbo partijos frakcija
 - LF* – Laisvės frakcija
 - LRF* – Lietuvos regionų frakcija
 - LSDPF* – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
 - LSF* – Liberalų sąjūdžio frakcija
 - LVŽSF* – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
 - MSNG* – Mišri Seimo narių grupė
 - TS-LKDF* – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
-
- A – alternatyvus teisės aktas
 - ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
 - GR – Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
 - VK – su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 73 STENOGRAMA

2021 m. birželio 15 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN,
Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas A. MAZURONIS*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos! Pradedame birželio 15 dienos rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Skelbiu registraciją.
Užsiregistravo 109 Seimo nariai.

10.00 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2020 m. birželio 15 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės 1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Frakcijos vardu prašyčiau išbraukti iš darbotvarkės klausimą – Darbo kodekso pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-419. Valdantieji apgavo, iš pradžių teikė abu projektus dėl bankomatų tinklo ir atlyginimų mokėjimo tik pavedimu, bet, kaip žinome, bankomatų tinklas padėtas į stalčių. Šiuo atveju žmonės bus apgauti, jeigu nebus tie įstatymai priimti abu kartu.

PIRMININKĖ. Jūs galėtumėte pasakyti darbotvarkės klausimą?

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Darbotvarkės 1-6 klausimas, projektas Nr. XIVP-419.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Darbotvarkės 1-6 klausimas. Frakcijos vardu, taip?

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Frakcijos.

PIRMININKĖ. Dėkui. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiama Pirmininke, dėl vedimo tvarkos. Ką tik bendravau su mitingo dalyviais, kuriems R. Šimašius neišdavė leidimo. Jie prašo, kad Seimo vadovybė, Seimo nariai ateitų, su jais susitiktų. Gal galite padaryti pusės valandos pertrauką ir pabendrauti su žmonėmis? Jie nesikandžioja, nesispardo, jie nėra tokie baisūs, kaip žiniasklaida piešia.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, darbotvarkė yra sudaryta, jums žinoma, bus pertrauka tarp posėdžių, kiekvienas Seimo narys yra laisvas susitikti su tuo, kuo nori. Prašom. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Frakcijos vardu noriu pateikti du pasiūlymus. Vienas – išbraukti iš darbotvarkės 2-6 klausimą, tai yra projektą Nr. XIVP-636, alkoholio akcizų įstatymą. Manau, ketvirtadienį būtų labai tikslinga svarstyti kartu su kitu einančiu įstatymo projektu, o įtraukti projektą Nr. XIVP-516 – dėl PVM lengvatos elektromobiliams. Frakcijos vardu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau pasiūlymų nėra, taigi iš eilės. Pirmasis. LVŽS frakcijos vardu prašoma išbraukti darbotvarkės 1-6 klausimą – Darbo kodekso 139 straipsnio pakeitimo projektą Nr. XIVP-419. Kas pritariate LVŽS frakcijos siūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 120 Seimo narių: už – 48, prieš – 55, susilaikė 17. Pasiūlymui nepritarta, klausimas lieka darbotvarkėje.

Antrasis. E. Gentvilo prašymas frakcijos vardu išbraukti projektą Nr. XIVP-636. Informuoju, kad su iniciatoriais yra suderinta ir šis klausimas yra keliamas į ketvirtadienio darbotvarkę. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Dėkoju.

Kitas. Taip pat Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu prašymas įtraukti į darbotvarkę Pridėtinės vertės mokesčio vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-516 dėl lengvatos elektromobiliams. Ar galime pritarti šiam pasiūlymui bendru sutarimu? Reikia balsuoti? Balsuojame.

Balsavo 118 Seimo narių: už – 90, prieš – 3, susilaikė 25. Pasiūlymui pritarta.

Dar dėl dviejų įstatymų turime apsispręsti. Tai yra darbotvarkės 2-8 klausimas – projektas Nr. XIVP-452(2). Šis įstatymo projektas neįrašytas į pavasario darbų programą. Ar galime pritarti bendru sutarimu jo įrašymui į pavasario darbų programą? Galima, dėkoju.

Taip pat analogiška situacija dėl 2-10 klausimo – Pilietybės įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-430(2). Jo nėra darbų programoje. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju.

Dėl visos darbotvarkės. Ar galime jai pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta bendru sutarimu.

10.05 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl didžiųjų netekčių ir pasipriešinimo totalitarinių režimų okupacijoms 80-ųjų metų sukakties minėjimo“ projektas Nr. XIVP-637 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl didžiųjų netekčių ir pasipriešinimo totalitarinių režimų okupacijoms 80-ųjų metų sukakties minėjimo“ projektas Nr. XIVP-637. Kviečiu pranešėją gerbiama A. Anušauską.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, prieš 80 metų iš Lietuvos buvo išvežta į Sibirą daugiau kaip 20 tūkst. žmonių. Terorą per metus patyrė 30 tūkst. Būtent 1941 metų birželis tapo ta riba, kuomet ne tik buvo prasidėję lietuvių, lenkų, žydų, kitų tautybių Lietuvos piliečių trėmimai į Sibirą, siekiant išnaikinti šviesiausią visuomenės dalį ir pakirsti galimybę atsikurti nepriklausomai valstybei ateityje, tačiau priešinant sovietų okupacijai tauta sukilo, siekdama išsivaduoti iš okupacijos, iš raudonojo teroro. Būtent 1941 metų birželį nacistinė Vokietija, okupavusi Lietuvą, pradėjo vykdyti ir Lietuvos žydų genocidą. Tas atvėrė kelią masinėms žudynėms ir smurtui ir nulėmė didelės dalies žydų bendruomenės netektį.

Tuo pat metu pagerbdami 50 metų trukusios okupacijos aukas, kuomet Lietuva neteko milijono piliečių dėl smurto, dėl kankinimų, dėl žudynių, dėl tremčių, tarp jų buvo ir 40 tūkst. vaikų, kurie buvo išgabenti į Sibirą kartu su savo tėvais, dalis iš jų ten ir liko amžiams, mes negalime apeiti tylomis šios datos. Siūlau priimti Seimo rezoliuciją, kuri ne tik pasmerktų visų formų totalitarizmą ir jo nusikaltimus, bet ir pasipriešintų tai dezinformacijai, kuri skleidžiama iš Rusijos pusės. Ji skirta kurstyti ir skaldyti visuomenę, mažinti piliečių tarpusavio pasitikėjimą ir perrašyti mūsų istoriją menkinant rezistentų atmintį, neigiant okupacijos faktą ir jos padarytą žalą.

Aš manau, kad rezoliucijoje įrašyti žodžiai, raginimai ne tik stiprinti pilietiškumą, bet ir išsivaduoti Lietuvos viešąsias erdves nuo simbolių, kurie priskirtini okupaciniams režimams ar juos įprasmino, yra labai svarbūs. Mano siūlymas būtų šią rezoliuciją priimti, nes 80 metų, kurie praėjo nuo okupacijos ir didžiųjų trėmimų, vis dėlto neištrinė tu gilių žaizdų, kurios liko visuomenėje. Jos jaučiamos ir iki šiol.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti keli Seimo nariai. Pirmasis klausia V. Rakutis.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, tikrai atidžiai perskaičiau šią rezoliuciją. Tikrai gerai, kad ji šiomis dienomis atsiranda. Čia ir 14, ir 15 diena, tačiau, mano supratimu, įvertinime yra praleistas pats 1940 metų Lietuvos okupacijos faktas ir nepaminėtas Ribentropo–Molotovo paktas, kurie yra visų šitų nelaimių tikroji priežastis. Todėl siūlau papildyti jūsų rezoliuciją pradinėje dalyje įrašant šiuos labai svarbius faktus, kurie yra priežastis visų šių nelaimių. Dėkui.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Jūs siūlote, tačiau šiuo atveju, aš išsivaizduoju, galima daug priežasčių surašyti. Taip, Molotovo–Ribentropo paktas yra nepaprastai svarbus, europiniuose dokumentuose jis yra irgi pažymėtas. Mūsų ankstesnėse rezoliucijose apie tai taip pat kalbėta, tam yra irgi skirti Seimo nutarimai ir rezoliucijos. Tiesiog šiuo atveju norėjome atkreipti dėmesį į tuos lydimuosius dalykus, ne tiek į preambulę, kiek į siūlymus, kuriuose raginame, aš minėjau, tvarkyti Lietuvos viešąsias erdves išvaduojant nuo simbolių, susijusių su totalitariniais režimais, stiprinti pilietiškumą ir taip toliau. Be abejonės, kiekviena preambulė nėra tobula, ji gali būti tobulinama, tiesiog pasirinkome tokį kelią.

PIRMININKĖ. Klausia E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Malonu. Gerbiamas Arvydai, jūs daugybę metų dirbate tarptautinėje komisijoje ir įnešėte didelį teigiamą įnašą, žinote mano politinę valią, kad jūs būtumėte toje komi-

sijoje, ir žinote tarptautinės opinijos nuomonę apie formuluotę, kurią mes priėmėme kartu 1991 metais: naciai ir jų vietiniai kolaborantai, arba vietiniai pakalikai, kurie iškalti yra 220 vietų Lietuvos Respublikoje, visose sušaudymo vietose. Naciai ir jų vietiniai pakalikai. Aš pateikiau pataisą, kad šią formuluotę, kuri jau buvo priimta Lietuvos Atkuriamajame Seime, o vėliau ir kituose seimuose, šiek tiek pataisytume. Labai dėkoju jums už puikią rezoliuciją, bet šis techninis pataisymas, kuris yra ne visai techninis, o vertybinis, aš manyčiau, būtų reikalingas.

Gerbiamas Arvydas, sveikindamas jūsų rezoliuciją, norėčiau jūsų kuklaus santykio su mano užregistruota pataisa. Linkiu jums sėkmės ir sveikinu su rezoliucija. Ačiū.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Kadangi rezoliucija buvo užregistruota ne taip seniai, aš nesu susipažinęs su pačia pataisa, tai dabar negalėčiau jos įvertinti, kurioje vietoje ir kaip įsikomponuotų. Aš, deja, nemačiau.

PIRMININKĖ. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamas ministre, ačiū už pristatymą. Nekvestionuoju jo turinio, tačiau, pats irgi užsiminėte, jaučiama, kad truputį yra skubota. Ar rezoliucijos žanras dar leidžia truputį tvarkyti stilių, kalbinius dalykus, nes tame tekste tokio grakštumo, trūksta žodžio grakštumo ten. Kaip jums atrodo, pavyzdžiui, „išvaduoti iš simbolių“, na, skamba taip, žinote, tokie pasakymai... Dar reikėtų truputį padirbėti, kad, mano nuomone, grakštesnis būtų tekstas. Ar jums taip neatrodo?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Tobulumui ribų nėra. Mano galva, žodis „išvaduoti“ yra pakankamai grakštus, kai kalbame apie viešąsias erdves. Jas iš tikrųjų reikia išvaduoti, ne tiek daug Lietuvoje jų liko su tais simboliais, kurie įprasmina okupacinius totalitarinius režimus. Tačiau žodis „išvaduoti“ grakštus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Pereiname prie diskusijos. Diskusijoje užsirašė dalyvauti E. Zingeris. Gerbiamas Emanueli, kviečiu jus į tribūną dalyvauti diskusijoje.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Aš manau, kad iš tikrųjų tai yra be galo svarbios metinės ir labai atsakinga imant visą Lietuvą, gerbiama Pirmininke ir gerbiama kolegos, visą Lietuvos praeitį parašyti rezoliuciją. Aš manyčiau, kad mes remiamės tuo, ką pasakė I. Šimonytė, rodos, vakar per minėjimą. Jinai pasakė, kad kur būtų Lietuva, jeigu nebūtų buvę tų dviejų okupacijų. Tų dviejų okupacijų kontekste yra tarptautinės visuomenės priimtas holokausto universalumas. Sovietai įvykdė terorą, o naciai įvykdė galutinį holokaustą. Iš tų dviejų tautų, gerbiama Seimo Pirmininke ir mieli kolegos, viena tauta, Lietuvos tauta, žuvo, kita tauta, tai yra žydai žuvo, o lietuviai, susvyravę prie sunaikinimo duobės, išliko. Dabar, kai mes neturime nė vienos dainuojamos iki karo 250 tūkst. žmonių jidiš kalba lopšinės vaikui Lietuvoje, man atrodytų, reikėtų šios rezoliucijos kontekste įrašyti tai, ką visi buvę Seimai priėmė iki šiol, tai yra naciai ir vietiniai kolaborantai arba pakalikai. Šitų dviejų žodžių nėra ir, deja, man atrodo, pasaulis neteisingai supras šitą puikų tekstą.

Dėl sukilimo, aš manyčiau, reikėtų visgi įrašyti sakinį, kad sukilimo metu, deja, buvo ir nekaltai žuvusių žmonių. Čia irgi yra būtinas dalykas. Turint tokius pažangius žmones, kurie pasirašė šį tekstą, būtų labai gaila, jeigu būtų kokių nors nereikalingų *obalsių* tarp solidžių akademių sluoksnių. Aš prašyčiau į tai atsižvelgti šios rezoliucijos svarstymo metu.

Kartu reikia pridurti, kad pereiną savaitę Rusijos Dūma priėmė visiškai klaidų tekstą, kuriame Rusija kartu galutinai įveda baudas ir nubaudimus už tų dviejų dalykų lyginimą, todėl aš būčiau už tai, kad jie būtų, nes Rusijos Federacija tiesiog Prezidento V. Putino nurodymu eina aboliutaus revizionizmo linkme. Todėl šitas tekstas gal ir galėtų priešintis Rusijos Federacijos pereiną savaitę priimtam baudimui už tų dviejų dalykų lyginimą. Aš būčiau už lyginimą, bet su šiais jautriais pataisymais. Tiek aš, miela, gerbiama Pirmininke, norėčiau pasakyti. Aš siūlau šitą tekstą priimti su pataisymais ir jokių būdu nepriimti be pataisymų. Tikrai dėkingas iniciatoriams už jų gerą norą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas Emanueli. Daugiau diskusijoje užsirašiusiųjų nėra.

Einame prie priėmimo stadijos. Priėmimo stadijoje motyvai už, prieš. Už... (*Balsas salėje*) Dar nėra užregistruota pataisų.

Už kalba E. Gentvilas. Prašau.

E. GENTVILAS (*LSF*). Ačiū. Aš girdžiu ir suprantu, ir vertinu kolegų pasiūlymus dėl papildymų. Tikrai galima diskutuoti, nuo ko prasidėjo visi šitie nelaimingi įvykiai Lietuvoje. Tai ir Molotovo–Ribentropo paktas, ir 1940 metų okupacija abejonių nekelia, nes tai labai artimi įvykiai, bet, žinote, tada mes galime grįžti į praeitį 150 metų – Žečpospolitos trys padalinimai, Abiejų Tautų Respublikos išnykimas ir carinės Rusijos įsigalėjimas. Kitaip sakant, mes galime išplėsti labai platų kontekstą ir tapti nerezultatyvūs, neatspindintys esminių dalykų.

Jeigu kalbame apie tų esminių dalykų ir problemų atspindėjimą, aš jį čia matau. Pono Emanuelio iškeltas klausimas – Rusijos Federacijos propagandinis revizionistinis požiūris į praeities istoriją, jis šiandien įsigali tam tikroje pasaulio dalyje, mes tai turime matyti kaip labai esminį mūsų smegenų plovimo instrumentą ir matyti jį nepaisant to, kad tai nėra istorinis kūrinys, tai yra politinė rezoliucija ir ne viską mes joje atspindėsime. Aš suprantu, ponas V. Rakutis, pats būdamas profesionalas istorikas, nori detalai, kruopščiai viską išanalizuoti. Ir tai yra teisinga, tačiau tai nėra istorinis veikalas, tai yra politinis pareiškimas, kuriam aš pritariu ir raginu kolegas pritarti.

PIRMININKĖ. Motyvai už – P. Kuzmickienė.

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Mieli kolegos, iš tikrųjų kviečiu palaikyti šią rezoliuciją, kuri pakankamai gera aprėptimi mums nusako, kokie prieš 80 metų iššūkiai, kokios dramos mūsų valstybę ištiko. Atliepiant kolegų pastebėjimus, tikrai negali sutikti ir su profesorius V. Rakučio pastebėjimu, kad turime kalbėti apie tai, kokia buvo priežastis visų mūsų valstybės nelaimių – ir Molotovo–Ribentropo paktas, ir 1940 m. birželio 15 d. okupacija. Taip pat atliepiu ir gerbiamo E. Zingerio pastebėjimą dėl tų žmonių, kurie vis dėlto kolaboravo ir su sovietais, ir su nacių okupantais. Emanueli, yra tai pabrėžta būtent šioje rezoliucijoje ir pasakyta vis dėlto, kad didelę pagarbą išreiškiame totalitarinių režimų aukoms ir tiems, kurie nekolaboravo su sovietais ir su nacių, su sovietų ir nacių okupantais. Tikrai labai svarbu pabrėžti, kad mes gerbiame tuos, kurie nenusižengė žmogiškumui ir rizikavo savo gyvybėmis gelbėdami žydus, priešindamiesi totalitariniams režimams ir kovojo, nuosekliai kovojo už Lietuvos nepriklausomybės ir valstybingumo atkūrimą.

Kviečiu, kolegos, palaikyti šią rezoliuciją ir taip prisidėti prie šio garbingo mums svarbaus, mūsų valstybei svarbaus, jubiliejaus minėjimo.

PIRMININKĖ. Dėl vedimo tvarkos – profesorius V. Rakutis.

V. RAKUTIS (*TS-LKDF*). Kadangi buvo paminėta mano pavardė, gerbiamam E. Gentvilui noriu atsakyti, kad kalbama ne tik apie priežastinius ryšius, bet taip pat kalbama apie tuos žmones, kurie iki 1941 m. birželio 14 d. jau buvo išvežti arba suimti. Yra keli tūkstančiai žmonių, kurie buvo suimti 1940 metų rugpjūčio mėnesį, o šioje formuluotėje parašyta, kad tik nuo 1941 metų. Aš labai gerbiu tą pasirinkimą, kad birželio 14-ąją esminis įvykis, bet mes vis tiek turime būti teisūs. Įrašę šiuos dalykus atkursime istorinį teisingumą. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – E. Zingeris.

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Žinote, mieli kolegos, aš apgailestauju dėl šito teksto skuboto registravimo. Tie žmonės, kurie tą tekstą teikė, man kelia pasitikėjimą, bet tekstas, kuriam aš paskyriau visą gyvenimą, 30 metų, ir jokių būdu ne vien atstovaudamas žydų kilmės žmonėms, man kelia, sakyčiau, sisteminių rūpesčių. Tos geranoriškai suformuluotos formuluotės yra iš dalies klaidingos, ir aš labai apgailestauju, kad mes negalėjome jų truputį plačiau aptarti. Todėl aš tikrai tikėdamas gera valia iš esmės matau šią tokią atsitraukimą šiame tekste nuo to, ką mes 30 metų šitame Seime teikdavome. Žinodamas savo kolegų gerą valią, aš visgi žiūriu į kai kuriuos punktus kritiškai. Su daugeliu punktų sutinku, bet esminius punktus, susijusius su milžiniškais Lietuvos nuostoliais, ir ne tik dėl holokausto, man atrodo, buvo galima tiksliau suformuluoti. Todėl, gerbiama Seimo Pirmininke, man tenka ši kartą kritiškai pažiūrėti į šį tekstą dėl konsultacijų stokos. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Gerbiama kolegos, primenu procedūrą. Mes balsuosime nustatytu laiku ir Seimas apsispręs pagal Statuto 184 straipsnį, ar pritarti rezoliucijos tekstui be pataisymų, tai yra neįmanoma, jeigu daugiau nei vienas trečdalis Seimo narių prieštarauja. Tuomet bus sudaryta redakcinė komisija ir tekstas bus redaguojamas. Seimas dėl šito apsispręs balsuoti numatytu laiku.

10.25 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 585 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-324(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 585 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-324(2). Priėmimo stadija. Šį įstatymo projektą sudaro vienas straipsnis. Dėl jo pataisų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkui. Galime pritarti bendru sutarimu. Pritarta bendru sutarimu.

10.26 val.

Civilinio kodekso 1.125, 6.228¹, 6.228¹², 6.228¹⁴, 6.363, 6.364, 6.419 straipsnių ir priedo pakeitimo bei Kodekso papildymo 6.228¹⁷, 6.228¹⁸, 6.228¹⁹, 6.228²⁰, 6.228²¹, 6.228²², 6.228²³, 6.228²⁴, 6.350¹, 6.364¹, 6.364², 6.364³ ir 6.364⁴ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-450(2), Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 12, 40 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-451(2) (svarstymas)

Darbotvarkė 1-4.1 klausimas – Civilinio kodekso kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo ir kodekso papildymo kai kuriais straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-450(2). Svarstymas. Ir lydimasis 1-4.2 klausimas – projektas Nr. XIVP-451(2). Kviečiu pranešėjus. Teisės ir teisėtvarkos komiteto pranešėja – gerbiama I. Haase.

I. HAASE (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas birželio 9 dieną išnagrinėjo įstatymo projektą, atsižvelgė į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pateiktus pasiūlymus, jų išvadas. Komitetas priėmė sprendimą pritarti komiteto patobulintiems Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nurodytiems straipsniams ir kodekso papildymo nurodytiems straipsniams. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš nėra, susilaikiusių nėra.

PIRMININKĖ. Taip pat pristatykite ir lydimąjį, jeigu galite, 1-4.2 klausimą.

I. HAASE (TS-LKDF). Tame pačiame posėdyje buvo išnagrinėtas ir lydimasis įstatymo projektas, jam komitetas taip pat pritarė: už – 6, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Žmogaus teisių komiteto pranešėją S. Jovaišą.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Aš kalbėsiu nuo komiteto iš karto dėl abiejų projektų. Komitetas kaip papildomas išnagrinėjo, apsvarstė ir priėmė sprendimą pritarti abiem projektams bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti užsirašė V. Ažuolas, tačiau jo salėje nematau. Daugiau diskutuoti nėra norinčių. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Balsavimas numatytu laiku nuo 11 val. 20 min.

10.28 val.

Įstatymo „Dėl pareiškimų pagal 1959 m. balandžio 20 d. Europos konvenciją dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose ir 1978 m. kovo 17 d. Europos konvencijos dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose papildomą protokolą“ projektas Nr. XIVP-460(2), Įstatymo „Dėl Europos konvencijos dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose antrojo papildomo protokolo ratifikavimo“ Nr. IX-1997 papildymo 4 ir 5 straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-461(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-5.1 klausimas – įstatymo „Dėl pareiškimų pagal 1959 m. balandžio 20 d. Europos konvenciją dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose“ projektas Nr. XIVP-460(2). Pranešėjas – Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiama Pirmininke, gerbiami kolegos, šiaip yra du projektai, jie tarpusavyje visiškai susiję. Tai susiję su Europos prokuratūra. Kaip žinote, Europos prokuratūra jau veikia, ir čia yra dokumentai dėl jos pripažinimo kompetentinga teismine institucija pagal 1978 metų konvenciją. Komitetas šiuos abu tarpusavyje susijusius projektus svarstė birželio 9 dieną ir visų 6 balsais už pritarė projektams.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte komiteto išvadą. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Balsavimas numatytu laiku.

10.29 val.

Darbo kodekso 139 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-419(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Darbo kodekso 139 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-419(2). Kviečiu pranešėją M. Ošmianskienę – Socialinių reikalų ir darbo komiteto pranešėją. (*Balsai salėje*) Kviečiu L. Kukuraitį. Prašom, gerbiamas Linai.

L. KUKURAITIS (LVŽSF). Dėkoju, Pirmininke. Komiteto išvada yra pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui, komiteto pasiūlymui ir išvadoms ir sujungti įstatymų projektus Nr. XIVP-419 ir Nr. XIII P-4928, į šio projekto siūlomas nuostatas dėl dienpinigių mokėjimo pavedimu inkorporuoti įstatymo projektą Nr. XIVP-419 ir pateikti Seimui svarstyti vieną bendrą projektą Nr. XIVP-419(2). Pritarta bendru sutarimu.

Šiandien taip pat buvo svarstyta pora siūlymų, juos abu komitetas atmetė. Tikiuosi, kad svarstymo stadijoje jie bus svarstomi ir Seime, galės Seimas apsispręsti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl vedimo tvarkos – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama Seimo Pirmininke, atsižvelgiant į tai, kad svarbus ir sudėtingas klausimas, mes frakcijos vardu norėtume dar pusės valandos pertraukos dėl šio klausimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti bendru sutarimu pusės valandos pertraukai? Ne. Balsuojame. Kas pritariate pusės valandos pertraukai, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 52 Seimo nariai: už – 38, prieš – 9, susilaikė 5. Pertraukai pritarta. Dėl vedimo tvarkos – A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Man atrodo, mes esame sutarę, kad dėl svarbių balsavimų, esminių, kai salėje yra labai mažai žmonių, mes balsuojame įprastu laiku. Aš manau, kad šis klausimas taip pat buvo vienas iš svarbesnių, nes tai keičia paties projekto, kaip čia pasakyti, pristatymo eigą, tai mes turėjome dėl jo balsuoti balsavimo metu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Gerbiamas Arvydai, pusės valandos pertrauka tikrai nekeičia įstatymo svarstymo eigos, mes balsuosime dėl jo numatytu laiku, kad kiekvienas Seimo narys turėtų galimybę pabalsuoti. Tikrai laikysimės to sutarto darbo organizavimo.

10.33 val.

Jūros aplinkos apsaugos įstatymo Nr. VIII-512 3, 8, 9, 11, 15, 16, 17, 18, 20 straipsnių, ketvirtojo skirsnio pavadinimo ir 3 priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 15¹ straipsniu ir 19 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-459(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 1-7 klausimas – Jūros aplinkos apsaugos įstatymo Nr. VIII-512 kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-459(2). Pranešėjas – R. Vaitkus, Aplinkos apsaugos komiteto narys.

R. VAITKUS (LSF). Dėkoju, Pirmininke. Gerbiami kolegos, Aplinkos apsaugos komitetas birželio 9 dieną svarstė Jūros aplinkos apsaugos įstatymo kelių straipsnių, ketvirtojo skirsnio pavadinimo ir 3 priedo pakeitimo, įstatymo papildymo 15¹ straipsniu ir 19 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektą ir buvo pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte komiteto išvadą. Diskutuoti užsirašiusių nėra, dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Balsavimas dėl šio įstatymo projekto – numatytu laiku.

10.34 val.

Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-456(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 1-8 klausimas – Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 15 straipsnio pakeitimo įstatymo

projektas Nr. XIVP-456(2). Kviečiu pranešėją – Aplinkos apsaugos komiteto pirmininkę A. Gedvilienę.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju, Pirmininke. Lietuvos Respublikos Seimo Aplinkos apsaugos komitetas šių metų birželio 9 dieną posėdyje apsvaustė Lietuvos Respublikos žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Iniciatorių pateiktam ir pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu J. Gudauską, Kaimo reikalų komiteto pranešėją.

J. GUDAUSKAS (TS-LKDF). Kaimo reikalų komiteto, kaip papildomo komiteto, išvada dėl Lietuvos Respublikos žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-456(2) – pritarti iniciatorių pateiktam Lietuvos Respublikos žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymui. Balsavimo rezultatai: už – 6. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komitetų išvados pristatytos. Diskutuoti užsirašiusių nėra, dėl motyvų užsirašiusių nėra.

10.36 val.

Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo Nr. I-2455 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-436(2) (svaustymas)

Darbotvarkės 1-9 klausimas – Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo Nr. I-2455 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-436(2). Svaustymo stadija. Kviečiu komiteto pranešėją A. Gedvilą. Jo salėje nematau. Galbūt kolegos iš Aplinkos apsaugos komiteto galėtų pristatyti komiteto išvadą? Matau, ateina komiteto pirmininkė. Dėkoju. Prašau pristatyti komiteto išvadą dėl projekto Nr. XIVP-436(2).

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Komitetas birželio 9 dieną svaustė Lietuvos Respublikos valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Sprendimas – pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusijoje užsirašė kalbėti A. Butkevičius. Kviečiu į tribūną.

A. BUTKEVIČIUS (MSNG). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, kalbėsiu labai trumpai. Pirmiausia norėčiau pabrėžti, kad šita gyvenamųjų namų, pastatų renovavimo programa buvo kuriama gana ilgą laikotarpį. Tą programą kuriant dalyvavo labai daug ekspertų iš užsienio. Galiu pasakyti, kad pasinaudojome Vokietijos valstybės praktika, kai kurių ekspertų pasiūlymais ir pavyzdžiais, kai Vokietija susijungė ir pradėjo buvusioje Rytų Vokietijoje renovuoti arba griauti pastatus. Man pačiam asmeniškai teko ten lankytis galbūt porą kartų, taip pat teko bendradarbiauti su Europos investicijų banku, su Europos rekonstrukcijos ir plėtos banko specialistais.

Dėl ko aš noriu tai pabrėžti ir iš šios tribūnos truputį akcentuoti? Dėl to, kad šios Vyriausybės programos priemonių plane tikrai yra dar ambicingesnių planų, kad kiekvienais metais turi būti renovuojama tūkstantis gyvenamųjų namų. Aišku, rekordiniai metai buvo 2016 metai, kai buvo renovuoti 767 namai. Man kelia truputį abejonių, kad daroma reforma toje srityje, kur šiuo metu visiškai nėra būtinumo, nes mes matome, kad statybų sektoriuje ir taip susidarė labai daug problemų dėl kainų augimo, dėl to, kad mes matome, kad gyventojų patvirtintų investicijų planų skaičius auga, išaugo beveik iki 4 tūkst. 700, rangos darbų sutarčių skaičius pasiekė tik 3 tūkst. 445 namus. Pastaruoju metu matome, kad rangos sutarčių pasirašymo skaičius pradėjo mažėti ir taip pat gyventojų patvirtintų investicijų planų skaičius iš esmės sustojo. Man kyla natūralus klausimas, ar kas nors bus atsakingas už šios Vyriausybės programoje numatytos priemonės įgyvendinimą. Man būnant premjeru žurnalistai, ypač Klaipėdoje, mėgdavo užduoti klausimą: Butkevičiaus, ar atsistatydinsi, jeigu gamtinių dujų terminalo laiku nepastatysite? Toks klausimas būdavo užduodamas kiekvieną kartą per ketvirtį, kai lankydavausi ir dalyvaudavau spaudos konferencijoje. Aišku, antras toks panašus klausimas būdavo dėl euro įvedimo.

Aš dabar irgi norėčiau užduoti klausimą labai atsakingiems žmonėms, kurie atsako už šią sritį. Dar šie metai yra suprantami – gal pirmi metai, iš dalies galima pasiteisinti atliekamomis re-

formomis, bet jeigu 2022 metais nebus pasiektas išsipareigojimas, kad Lietuvoje turi būti renovuota 1 tūkst. gyvenamųjų namų, ar tikrai išdrįs tie asmenys atsistatydinti dėl to, kad neįgyvendino duotų savo pažadų? Aš manau, kad mes turime įvertinti savo galimybes, įvertinti savo pajėgumus ir atsakingai elgtis prieš visuomenę įrašydami tam tikrose programose numatytus savo tikslus, uždavinius ir pamatuoti, ir pagalvoti, kaip juos įgyvendinsime.

Duok Dieve, jiems sėkmės, kad mes tikrai pamatytume tą progresą, bet tikrai šį klausimą labai aktyviai stebėsiu ir nuolat pasisakysiu, jeigu matysiu, kad kyla problemų, ir iš to taško, kurį mes šiandien turime. Mes šiandien turime tik 138 užbaigtus renovuotus gyvenamuosius namus Lietuvoje. Aš manau, tai pats mažiausias skaičius iš esmės per šių metų pusmetį. Linkiu sėkmės darant tam tikrus pakeitimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusijoje taip pat užsirašė kalbėti L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Laba diena. Nuo 1996 metų įvairios valdžios bando sukelti senų, neefektyvių pastatų renovacijos bangą, tačiau iki šiol pavyko pasiekti tik šiokių tokių raibuliavimą. Viešojoje erdvėje skelbiamos skambios antraštės apie ambicingus tikslus modernizuoti po 500 ar net 1 tūkst. daugiabučių gyvenamųjų namų kasmet, 60 % sumažinti energijos vartojimą pastatuose, netgi 100 % sumažinti iškastinio kuro vartojimą bei išskiriamą CO₂ emisijos kiekį. Pirštu baksnojama į Europos Sąjungos direktyvas, kurias privalome vykdyti, ir grasinama sankcijomis, jeigu nepasieksime Europos Sąjungos nustatytų rodiklių.

Kodėl pastatų renovacija vyksta taip lėtai ir kas ne taip? Viešai skelbiama, kad nuo 1996 metų Lietuvoje renovuota šiek tiek daugiau nei 3 tūkst. daugiabučių namų, nors iš viso šalyje yra beveik 40 tūkst. daugiabučių, pastatytų iki 1993 metų. Šiuo metu renovuota vos 8 % daugiabučių. Vieno daugiabučio renovacijai skirta apie 290 tūkst. eurų. 2020 metų lapkričio mėnesį šalyje buvo vykdomi 513 daugiabučių namų atnaujinimo projektai. Baigti tik 403.

Taigi skaičiai nerodo jokio proveržio. Miestų ir miestelių veidas nesikeičia, sovietmečiu statyti daugiabučiai kasmet vis labiau nusidėvi ir netgi ima griūti. Gyventojai užverčia namų administratorius skundais dėl pelijančių ir drėgmę praleidžiančių namo konstrukcijų. Tokiu tempu įgyvendinti išsipareigojimus Europos Sąjungai bus labai sudėtinga.

Aplinkos ministras S. Gentvilas, pažadėjęs naują jėgą renovacijos procese, mano, kad pastatų modernizaciją paspartins dviejų panašias funkcijas atliekančių agentūrų – Aplinkos projektų valdymo agentūros (APVA) ir Būsto energijos taupymo agentūros (BETA) sujungimas į vieną kompetencijų centrą. Seime šiandien turėsime apsispręsti dėl šios pertvarkos.

Apmaudu, kad sprendimai yra priimami skubotai, neįsigilinus į realias priežastis, dėl ko niekaip neišibėgėja pastatų renovacijos procesas. Tokiu sudėtingu laikotarpiu vykdoma esamos sistemos pertvarka gali sukelti tik dar daugiau chaoso pastatų modernizacijos procese, jis gali visiškai sustoti, tuo labiau kad net pats aplinkos ministras negali paaiškinti, kokių konkrečių rezultatų siekia naikindamas Būsto energijos taupymo agentūrą.

Taigi, ką daryti, kad renovacija vis dėlto išibėgėtų. Apklausus daugiabučių namų, butų ir kitų patalpų savininkus paaiškėjo, kad daugumos jų netenkina šiuo metu esantis modernizacijos finansavimo-kompensavimo modelis, tai yra per mažas kompensavimo intensyvumas. Taip pat kaip labai svarbų barjerą savininkai įvardija nepasitikėjimą savivaldybių skiriamais daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektų administratoriais, kurie dažnai yra ir modernizacijos projektų vadovai. Dar vienas labai svarbus barjeras, trukdantis priimti sprendimą dalyvauti modernizacijos programoje, kokybės trūkumas, šlubuojanti techninė priežiūra, rangovų patikimumas, medžiagų atitiktis nustatytiems reikalavimams ir panašiai. Žmonės yra prisiklausę įvairių blogų patirčių ir netiki, kad renovacijos nauda bus užtikrinta. Asmeniškai aš sulaukiu labai daug gyventojų kreipimųsi dėl nekokybiškos renovacijos iš įvairių Lietuvos vietovių.

Ką daryti? Pirmiausia iš esmės reikia peržiūrėti daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektų valdymo sistemą, reikėtų kontroliuoti bendrijų ir savivaldybės skiriamų administratorių veiklą, būtina užtikrinti jų veiklos skaidrumą ir efektyvumą, svarbų vaidmenį čia galėtų atlikti savivaldybių administracijos, kurios, nors ir turėdamos visus teisės aktais suteiktus įrankius, nesiima tinkamai vykdyti daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektų administratorių veiklos kontrolės. Šioje srityje vyrauja visiškas chaosas. Butų ir kitų patalpų savininkai dažnai yra likę beteisiais

sprendžiant jų turto klausimus, namų administratoriai dažnu atveju vienašališkai priima sprendimus dėl gyventojų sukauptų lėšų naudojimo, neklausia jų nuomonės dėl name planuojamų remontų, neteikia informacijos. Šiandien net neįmanoma prisiskambinti namo administratoriui, ką ir kalbėti apie bendravimą su juo vykdant namo modernizacijos projektą.

Antra. Būtina peržiūrėti...

PIRMININKĖ. Laikas, prašau trumpinti pasisakymą.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). ...daugiabučių namų atnaujinamo finansavimo modelį ir spartinti intensyvumą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu į tribūną S. Gentvilą.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, gerbiamas premjere Butkevičiaus, iš tikrųjų pagiriamasis žodis dešimtmetį veikiančiai renovacijos programai. Reta valstybė turi tokią gerai veikiančią programą ir kažkada startavusi jūsų Vyriausybė startavo iš tikrųjų su labai aukštu tempu – 500–700 daugiabučių per metus, tačiau reikia žiūrėti, kad tempas išsikvepia, reikia peržiūrėti taisykles ir šiuo metu turime vos 250–300 renovuojamų daugiabučių per metus. Nepaisant to, kad paleidome mažosios renovacijos programą, nepaisant to, kad pinigų yra prieinama, kvietimai yra skelbiami po keletą kartų per metus. Reikia iš esmės pokyčių ir čia yra vienas iš struktūrinių pokyčių, ką vadyboje, man atrodo, gali iliustruoti vienas baltiškos sesės pavyzdys. Pas Baltijos sesę Estiją Europos Sąjungos paramą, struktūrinę paramą dalina ne penkios institucijos kaip Lietuvoje, o viena institucija.

Prie Aplinkos ministerijos yra dvi agentūros, tai yra Aplinkos projektų valdymo agentūra ir Būsto energijos taupymo agentūra, abi užsiima pastatų efektyvumo priemonėmis. Viena – viešųjų pastatų, kita – gyvenamųjų pastatų. Tikrai papildomų resursų neprašau šitai reformai, manau, kad su tomis pačiomis rankomis, su tais pačiais gerais specialistais ir tais pačiais gerais vadovais, kaip ir gerbiamu V. Serbenta, kuris tikrai turi gerą vardą tiek tarp savivaldybių administratorių, tiek tarp privačių administratorių, norime padaryti daugiau. Labai norisi paprašyti leisti konsoliduoti dviejų agentūrų veiklą, nes man tai atrodo gera praktika. Vienoje agentūroje dirba 141 specialistas (APVA), kitoje dirba 42 specialistai (BETA). Kadangi tinklas yra per visą Lietuvą, tai norėtusi ir tinklo apimties, ir pavadavimo, kad nebūtų strigimo.

Tikrai prašyčiau žiūrėti į tai kaip į vadybinę reformą, tai yra Vyriausybės kompetencija. Įstatyme keičiama tik viena eilutė, kad Aplinkos ministerijos įgaliota institucija. Leiskite apsispręsti Aplinkos ministerijai. Planus pristatėme Aplinkos apsaugos komitete. Truputį keista girdėti iš opozicijos nuogastavimų, nes komitete buvo vienbalsiai pritarta šitam klausimui ir komiteto išvadoje tai atsispindės. Kviečiu nesibaiminti, tikrai diskutuojame. Visus skaičius, kiek reikės, pateiksime Seimo nariams. Kviečiu pritarti šitam projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Užsirašę diskutuoti pasisakė.

Motyvai dėl viso. Už kalba E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, daugelio metų problema yra daugiabučių ir apskritai pastatų renovacijos tempas. Savaime suprantama, turbūt visada buvo tam tikrų problemų. Tie projektai, kurie gerai teoriškai guldavo ant popieriaus, galbūt ne visada praktiškai būdavo įgyvendinami. Galbūt per daug tikėjomės, kad žmonės patikės tam tikrais renovacijos privalumais, patys investuos pinigus ir tokiu būdu, padedant valstybei, renovuos pastatus. Savaime suprantama, kai ką pakoreguoja ir energetikos kainos, kurios, perėjus prie biodegalų, krito. Ir reikia pasidžiaugti, kad tos kainos krito. Iš kitos pusės, galbūt krito ir tas noras efektyviai naudoti savo pastatus juos apšiltinant.

Deja, ir pastaruoju metu nelengvi laikai, kuomet pakoreguoja epidemiologinė situacija, o pastaruoju metu, ko gero, pakoreguos ir medžiagų kainų kilimas. Pastaruoju metu teko girdėti, kai kurios bendrovės džiaugiasi, kad anksčiau nelaimėjo konkursų renovuoti pastatus, nes iš esmės jų sąmatos rodo, kad esant tokioms kainoms jos negalės įgyvendinti savo projektų.

Bet turbūt šiandien svarstome visai ne tą klausimą, o efektyvaus valdymo to, ką turime, tų lėšų ir tų projektų. Savaime suprantama, ministerijai reikia suteikti tam tikrą atsakomybę, jeigu ji mato, kad gali būti efektyvesnis valdymas. Logika sako tai, kad vis dėlto tiek viešieji pastatai, tiek privatūs pastatai renovuojami gana panašiai. Efektyvumui ir lėšų efektyviam panaudojimui tik-

rai gali pasitarnauti tas siūlymas sukurti pastatų renovacijos kompetencijų centrą. Renovacijos sistemą matytume kaip bendrą sistemą, o ne atidalintą. Tikrai pritariu šiam įstatymo projektui ir siūlau kitiems pritarti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl motyvų prieš – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Tikrai nepasisakau prieš renovaciją, bet patys metodai turbūt ne visada pasiekia savo tikslus. Šiuo atveju organizacijų jungimas iš tikrųjų sukels tam tikrą chaosą, nes metus laiko tos institucijos bus tarsi užšalusios, žmonės nežinos dėl savo ateities, ar jie galės likti, ar galės dirbti. Dalis žmonių išeis vien išgirdę, kad yra planuojamas tas dalykas. Mes prarasime beveik metus laiko ir tos įstaigos bus užšalusios, renovacijai tikrai tai nepadės.

Kitas labai svarbus klausimas, kas šiandien yra sprendžiama, tai jau masiškai bankrutuoja rangovai tiek dėl statybinių medžiagų didelių kainų, tiek kitų situacijų. Bet ar mes matome iš valdančiųjų, kad atneštų kokį nors sprendimo būdą, įstatymo pakeitimą ar kitų dalykų, kaip išgelbėti jau šiuo metu renovuojamus namus. Tai nėra daroma, bet einama kitu keliu – jungimo, prijungimo ir galvojama, kad tai padės. Todėl pasisakau prieš.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai po svarstymo išsakyti. Balsavimas numatytas nuo 11 val. 20 min.

10.54 val.

Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 2, 5, 6, 8, 12, 16, 24, 28, 33, 35, 41, 45, 46, 47, 49, 52 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 41¹ straipsniu ir III skyriaus dešimtuoju skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-532(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – Aviacijos įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-532(2). Kviečiu pranešėją I. Pakarklytę.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, birželio 9 dieną Ekonomikos komitetas svarstė Aviacijos įstatymo kai kurių straipsnių ir 3 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 41¹ straipsniu ir III skyriaus dešimtuoju skirsniu pakeitimus. Trumpai gal dar pasakysiu, kad tai labai platus projektas, kuriuo suderinama su Europos Sąjungos reglamentais dėl tarptautinių oro uostų žemės, dėl asmenų reputacijos patikrinimo, orlaivių laikino registravimo termino pratęsimo, antžeminio aptarnavimo oro uostuose ir daug dar kitų pakeitimų. Platus projektas. Komitetas birželio 9 dieną svarstė ir pritarė bendru sutarimu komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte komiteto išvadą. Diskusijoje užsirašiusiųjų nėra, dėl motyvų užsirašiusiųjų nėra. Balsavimas numatytuoju laiku.

10.56 val.

Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-543(2), Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 1998 m. sausio 15 d. nutarimo Nr. VIII-612 „Dėl Nacionalinės sveikatos tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-549(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-11 klausimas – Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-543(2) ir lydimasis. Kviečiu Sveikatos reikalų komiteto pranešėją A. Verygą.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, Pirmininke. Gerbiami kolegos, dėl minėto projekto buvo gautos aštuonios Teisės departamento pastabos ir septynioms iš jų komitetas pritarė bendru sutarimu, o vienai iš pastabų dėl tarybos narių delegavimo, įvardinant argumentus, buvo nepritarta taip pat bendru sutarimu. Atsižvelgiant į Teisės departamento pastabas, Sveikatos reikalų komitetas suformulavo siūlymus, kuriems komiteto nariai taip pat pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ir lydimąjį, jeigu galima? Dėkoju. Jūs pristatėte komiteto išvadą.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėl lydimąjo lygiai tokia pat situacija. Buvo gauta Seimo kanceliarijos Teisės departamento keturiolika pastabų, jos faktiškai visos yra techninio, redakcinio, tikslinamojo pobūdžio, ir visoms joms komitetas pritarė bendru sutarimu. Atsižvelgiant į pastabas buvo suformuluoti komiteto siūlymai, kuriems komiteto nariai taip pat pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte komiteto išvadas. Dėl motyvų užsirašė kalbėti A. Vinkus. Motyvai už. Dėl motyvų, taip, iš vietos. Motyvai už – A. Vinkus.

A. VINKUS (LVŽSF). Atsiprašau už susikaupimo minutę. Gerbiama Pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, aš jau praėjusiame posėdyje šio projekto pateikimo stadijoje pasisakiau. Nacionalinė sveikatos taryba atitinkamu laikotarpiu buvo solidi institucija, suvaidinusi labai reikšmingą vaidmenį formuojant sveikatos apsaugos sistemos politiką. Dauguma iš mūsų esame patyrę, kad sunkiausias politinių ir ekonominių priemonių įgyvendinimo etapas susiformuoja tada, kai šis procesas priklauso daugelio institucijų kompetencijai. Nacionalinė sveikatos taryba šia prasme buvo labai svarbus veiksnys, nes jos statusas leido telkti minėtas institucijas. Taip pat taryba buvo puikus, argumentuotas ir iškalbingas informacijos apie Lietuvos gyventojų sveikatą, sveikatos sistemos būklės šaltinis. Su tokia informacija išsamiai buvo kasmet supažindinami ir Seimo nariai per metinius tarybos pirmininko pranešimus, tai ir V. Grabausko, ir profesorius J. Pundziaus, kuriuos šiandien minime su pagarba. Ačiū ponui A. Verygai už šio klausimo ir tos iniciatyvos pristatymą. Tenka apgailestauti, kad pastaraisiais metais Nacionalinės sveikatos tarybos veikla sumenko, bet šiandien turbūt svarbiausia ne išsiaiškinti šio fakto priežastis, o dėti pastangas padaryti aktyvesnę šios tarybos veiklą, sugrąžinti ir sustiprinti jos vaidmenį sveikatos politikai. Todėl manau, kad siūlymas sustiprinti tarybos teises ir funkcijas, patobulinti tarybos sudėtį, darbo apmokėjimą yra tikslingas ir reikalingas. Pritariu projektui ir kviečiu visus balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai svarstymo stadijoje išsakyti. Balsavimas numatytu laiku.

11.00 val.

Papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymo Nr. XIII-2771 10 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-558(2), Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 15 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-559(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 1-12 klausimas – Papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-558(2) ir lydimasis. Kviečiu pranešėją L. Slušnį.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymo svarstymą Seimas buvo nutaręs atidėti pusei metų, nes buvo pasiūlyta pataisų. Pagrindiniai dalykai, kuriuos reikia paminėti, kad į įstatymą įtrauktas didesnis žmonių, kurie, įgiję aukštąjį išsilavinimą, galės teikti sveikatinimo paslaugas, skaičius. Tik vienas dalykas yra labai aiškiai apibrėžtas: jie galės teikti paslaugas, tačiau ne gydyti. Buvo gautos dvi Teisės departamento labiau techninio pobūdžio pastabos, į jas buvo atsižvelgta bendru sutarimu. Įvertinęs visas įstatymo pataisas, Seimo komitetas pritarė ir siūlo balsuoti už.

Dar yra vienas prašymas Seimui – vis dėlto priimti skubos tvarka šį įstatymą. Įstatymas turėtų įsigalioti nuo liepos 1 dienos. Reikia dar palikti Jo Ekscelencijai Prezidentui laiko įstatymui perskaityti ir pasirašyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ar lydimąjį taip pat pristatėte?

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Tuo lydimąjį. Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-559. Teisės departamento pastabų nebuvo gauta, politinių partijų, asociacijų ir kitų suinteresuotų asmenų pastabų taip pat negauta. Buvo pritarta komiteto išvadai ir pritarta, kad šį įstatymą siūlome priimti ir sakome už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte komiteto išvadą dėl abiejų projektų. Dėl motyvų dėl lydimąjo užsirašė kalbėti J. Sejonienė. Kalba už.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Labai dėkui, gerbiama Pirmininke. Aš iš tiesų norėčiau pasisakyti dėl viso projekto. Labai kviesčiau balsuoti už. Iš tiesų darbo grupė dirbo tikrai intensyviai, išklaušė visų suinteresuotų grupių nuomones, požiūrius, stengėsi atsižvelgti. Kuo šitas projektas yra geras? Tuo, kad visų atskiras paslaugas teikiančių grupių kvalifikacijos yra aiškiai apibrėžtos. Neturėtų žmonėms kilti daugiau klausimų, ar jie gali užsiimti gydymo veikla, ar negali užsiimti, kokios kvalifikacijos tai veiklai reikia. Visiems kitiems, aišku, neatimamos galimybės veikti, jie tiesiog turės savo veiklą traktuoti ne kaip gydymą, bet kaip kitą ūkinę komercinę veiklą. Manau,

kad šis įstatymo projektas išaiškina visas sąlygas suinteresuotoms grupėms, labai konkretus, labai aiškus. Labai siūlau palaikyti visą projektą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsavimas dėl šio projekto – numatytu laiku.

11.04 val.

Darbo kodekso 139 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-419(2) (svarstymo tęsinys)

Grįžtame prie darbotvarkės 1-6 klausimo – Darbo kodekso pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-419(2). Dėl jo buvo paprašyta pusės valandos pertraukos. Kviečiu Biudžeto ir finansų komiteto išvadą pristatyti pirmininką M. Majauską.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, komitetas apsvarstė Darbo kodekso projektą ir balsavo. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš – 1, susilaikė 1. Taigi komitetas pritarė šiam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Taip pat kviečiu Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininką M. Lingę, jeigu galėtų, pristatyti komiteto išvadą dėl Darbo kodekso pakeitimo projekto, kadangi kolegės šiuo metu salėje nėra. (*Balsai salėje*) Jau pristatėte? Dėkoju. Gerai, tuomet pradėdame diskusiją. Diskusijoje užsirašė dalyvauti šeši Seimo nariai. Pirmasis kalba M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, dauguma mūsų su klausimu yra gana gerai susipažinę. Aš pradėsiu diskusiją nuo valstybinių institucijų, kurios vienbalsiai tvirtina, jog reikalingos esminės permainos skaidrinant darbo užmokesčio mokėjimą ir užtikrinant tai, jog šešėlis rizikingiausiuose sektoriuose trauktųsi.

Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba atlieka išteisminius tyrimus konkrečiai vežėjų sektoriuje pagal Baudžiamojo kodekso 222 straipsnį „Apgaulingas apskaitos tvarkymas“, 220 straipsnį „Neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ir turtą pateikimas“, 182 straipsnį „Sukčiavimas“, 183 straipsnį „Turto pasisavinimas“, 300 straipsnį „Dokumentų klastojimas“.

Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos rekomendacija – viena, konkreti ir labai aiški – riboti grynųjų pinigų apyvartą ir nustatyti, kad darbo užmokestis būtų pervedamas į asmenines darbuotojų sąskaitas, uždraudžiant mokėti grynaisiais pinigais. Labai svarbu, jog Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba sako, jog tas pats pasakytina ir dėl kitų rizikingų darbo sektorių, pavyzdžiui, statybos ir kitų.

Valstybinė darbo inspekcija lygiai taip pat konstatuoja esmines problemas rizikingiausiuose sektoriuose, įskaitant ir transporto sektorių, ir kalba apie labai rimtas problemas. Jų rekomendacija taip pat viena – labai konkreti ir labai aiški. Valstybinė darbo inspekcija sako, kad darbo užmokestis ir kitos su darbo santykiais susijusios išmokos privalo būti mokamos pinigais, pervedamais į darbuotojo nurodytą banko sąskaitą. Kitais žodžiais, uždrausti atlyginimų mokėjimą vokeliuose, nes būtent vokeliuose ir mokami gryniesiems pinigais. Kam nors gali kilti klausimas – tai vokeliai automatiškai yra šešėlis? Galbūt. Tai nėra automatiškai šešėlis, bet dažnai, valstybinių institucijų nuomone, tai sudaro sąlygas šešėliui plisti, tai sudaro sąlygas išnaudoti darbuotojus, tai sudaro sąlygas vengti mokėti mokesčius.

Tokios nuomonės laikosi ir Valstybinė mokesčių inspekcija. Lygiai tokios pačios nuomonės laikosi ir Lietuvos bankas. Iš esmės kalbant, aš nežinau valstybinės institucijos, kuri turi bet kokią priežiūros santykį, kaip yra mokamas atlyginimas, kaip yra užtikrinamos darbuotojų garantijos, kaip yra mokami mokesčiai, kuri sakytų, kad atlyginimų mokėjimas grynaisiais pinigais yra pateisinamas. Iki šiol negirdėjau nė vienos valstybinės institucijos, kuri deklaruotų tokią poziciją. Kaip minėjau, FNTT, VMI, Darbo inspekcija, Lietuvos bankas – visos valstybinės institucijos unisonu kalba, kad čia reikia permainų. Su tuo yra susijusios dvi problemos.

Viena – smulkusis verslas ir mes smulkiajam verslui turime užtikrinti nuotolinius elektroninius atsiskaitymo aparatus. Tą turime padaryti ir tai valstybės atsakomybė. Mano supratimu, mes turėsime įdėti ranką į kišenę ir užtikrinti kompensaciją smulkiajam verslui. Antra problema yra galimybė išsigryninti pinigus. Mieli kolegos, per pastaruosius ketverius metus praeita valdančioji dauguma, deja, nepadarė nieko, kad bankomatų šalyje daugėtų. Atvirkščiai, per ketverius metus bankomatų skaičius dramatiškai sumažėjo. Ir prieš jus čia stovėjęs buvęs Biudžeto ir finansų

komiteto pirmininkas nepajudino nė piršto, kad realiai situacija dėl išsigrininimo pasikeistų. Ir dabar, kai ateina įstatymų projektai, kai ateina Lietuvos banko iniciatyva, kuri sako, kad mes per metus užtikrinsime 100 naujų bankomatų Lietuvoje, įskaitant ir mažus kaimelius, mažus miestelius, kur gyventojų yra apie 2 tūkst., buvęs Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas sako, kad negerai, nors pats nepajudino nė piršto, kad realiai situacija pasikeistų.

Gerbiami kolegos, apibendrindamas noriu pasakyti kelis dalykus. Viena, turime spręsti situaciją dėl bankomatų, kad vyresnio amžiaus socialiai atskirti žmonės regionuose turėtų galimybę išsigrininti, ir čia turime Lietuvos banko garantiją, kad per metus atsiras 100 bankomatų šalyje – mažuose kaimeliuose, mažuose miesteliuose.

PIRMININKĖ. Kolega, laikas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Jeigu jie to neįgyvendins, priimsime įstatymą. Jau pabaigiau. Antras dalykas, kompensuoti smulkiąjam verslui elektroninius atsiskaitymo aparatus. Ir trečias dalykas, gerbiami kolegos, mes negalime negirdėti svarbiausių valstybinių institucijų aiškos rekomendacijos apriboti ir uždrausti grynųjų pinigų mokėjimą pagal darbo santykius. Tai yra atlyginimai turi būti mokami į darbuotojo sąskaitą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Kviečiu V. Ažuolą pasisakyti frakcijos vardu. Diskutuoti skirta 20 minučių.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų labai įdomu klausytis komiteto pirmininko pasisakymo, nors prieš tai jis buvo Biudžeto ir finansų komiteto narys, taip pat dirbo darbo grupėje dėl finansinių paslaugų prieinamumo. Gaila, kad jis ten būdavo retas svečias, bet kartais užsukdavo. Ir jau tada toje darbo grupėje, kuri buvo įkurta mano iniciatyva, Seimo valdyba ją patvirtino, dirbome daugiau kaip pusmetį, atstovavo visos pusės, visos šalys (žinoma, užėjo virusas, prasidėjo kitos problemos) ir ten buvo atmesti visi argumentai, kad šiandien tarsi yra „Perlo“ terminalai, tarsi kasos, tarsi dar kažkas ir ten yra galimybė gauti grynųjų. Tai buvo į viską atsakyta, kad galimybės ten gauti nėra, dažniausiai būna, kad tu gali gauti tik tiek, kiek yra kasoje pinigų. Jeigu ten yra 5 eurai, tai tiek ir gausi.

O kai buvo pradedama kalbėti apie mokesčius, pavyzdžiui, „Perlo“ terminale už 5 eurų išsigrininimą reikia mokėti 1 euro mokestį, tai yra 20 % nuo sumos, ar tai yra adekvatu? Tikrai neadekvatu. Dar kitas elementarus pavyzdys, kai „Swedbanko“ naudotojai su kortele išsiimdami pinigų kito banko bankomate už 400 eurų turi sumokėti 8 eurų išsigrininimo mokestį. Tai yra didžiulės ir žvėriškos sumos.

Aš iš tikrųjų puikiai suprantu, dėl ko reikia šio įstatymo. Įvesti prievartą atlyginimą mokėti tik pavedimu, nes bankomatams... didžiausiems bankams apskritai didžiausias pelnas yra ne iš bankomatų, o iš to, kad atsiskaitome kortele. Pavyzdžiui, jūs nuvažiuokite į kai kurias degalines, jeigu atsiskaitai grynais, gausi 3 % nuolaidą, nes beveik tokį pat mokestį paima bankai. Paklausiau banko, kodėl netaiko tokios kainodaros, kuri būtų patraukli, kad verslas imtų skaitytuvus, imtų visa kita, galėtų naudotis tomis paslaugomis, tai buvo atsakoma, kad čia kiekvieno banko politika, kiek nori, tiek plėšia iš žmonių.

Iš tikrųjų kas dabar atsitiko? O atsitiko labai gudrus planas. Iš pradžiųėjome su įstatymų projektais, agitavome, visiems sakėme, kaip bus gražu, kaip gerai, pervesime atlyginimą į kortelę, užtikrinsime bankomatų ir grynųjų pinigų prieigos tinklą, visos pusės bus patenkintos ir laimingos. Bet įvyko gudrybė kaip visada. Vairuotojų dienpinigius ir atlyginimo mokėjimą pavedimu sujungėme į krūvą. Bankomatų įstatymas guli komiteto pirmininko stalčiuje ir veiksmas toks, kad pasiklausime memorandumais. O iš tikrųjų Biudžeto ir finansų komitete jau buvo pateiktas labai geras pavyzdys, kai po euro įvedimo su bankais buvo pasirašytas memorandumas. Tik, deja, bankai tą memorandumą sulaužė labai greitai ir jo nesilaikė. Ar šiandien galime jais tikėti? Tikrai negalima.

O pasakymas, kad buvęs Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas nieko nedarė, tai darbo grupėje aš jau įvardinau bankams ir rinkos dalyviams: jūs turite gražius pusantrų metų laiką, parodykite savo gerą valią, padarykite tą tinklą didelį, kad žmonėms būtų gerai, jūsų klientams būtų gerai. Bet praėjo pusantrų metų, nepadaryta nieko. Tai dabar tikėti ta gera valia, kai jie turėjo tokį laiką, kad jie padarytų, tai tikrai nepadarys ir nesirengia daryti. Bet, žinoma, bus labai geras pavyzdys, atneš žemėlapi, pridėlios taškų ir sakys, kad ten yra galimybė gauti pinigų. Bet šian-

dien mes žinome, kad tų pinigų ten dažniausiai net nėra. Ir iš tikrųjų kokia situacija, ką žmonės turės daryti?

Aš net klausiu žmonių, gyvenančių regionuose, ką jūs darysite, kai gyvenate atokiausiose vietose, kai neturite automobilio, kitos transporto priemonės, ką jūs darysite, kaip jūs nusipirksite maisto? Jų atsakymas buvo labai paprastas. Jeigu man reikės rinktis tarp atlyginimo ir vokelių mokamų pinigų, vien dėl to, kad turėčiau grynųjų, aš pasirinksiu vokelį, nes man reikia valgyti. Man reikia kiekvieną dieną valgyti ir kažką nusipirkti. Tai šiuo atveju valdančiųjų tikslas ir yra sukurti kuo didesnę pelną bankams, bankomatų tinklo įstatyme nėra, kad žmonės galėtų vėl eiti į šešėlį ir imti vokelius, nes kitaip negalės gauti pinigų. Ir pats kelias, kuriuo mes dabar einame, jeigu eitume kartu su abiem projektais, kur yra įstatymu įpareigota, mes galime ne memorandumu įrašyti tai, kas bus neprivaloma, o įrašyti į įstatymą viską – vietas, išdėstymą, skaičių, galimybes – ir priimtas įstatymas turės būti vykdomas.

Man net įdomiausia situacija yra ta, kodėl švedų 2019 metais parlamentas nepatikėjo bankų memorandumais ir geranoriškumu, kad jie padarys tinklą, o priėmė įstatymą metų gale, nes pamatė, kad kito kelio nebėra. Tai ar mes esame tokie naivūs, ar mes tikime skandinavų bankais ir jų gera valia ir geru noru? Tikrai turbūt ne. Bet valdantieji tuo tiki. Bet nieko nepadarysi, valdantieji greitai užmirš ir padidinti pelno mokestį bankams, nes jis yra laikinas, iki 2023 metų, ir turbūt nieko nesuims, kad tas pelno mokestis nesumažėtų. Taip valstybė neteks virš 20 mln. pajamų ir, žinoma, galėsime apmokestinti gyventojus dar labiau, kad būtų iš ko surinkti tas pajamas. Tai sėkmės įgyvendinant tokius įstatymus.

PIRMININKĖ. Dėl vedimo tvarkos A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Labai dėkoju, gerbiama Pirmininke. Aš norėčiau patikslinimo. Klausdamas diskusijos išgirdau, kad M. Majauskas davė tam tikrą pažadą, kad jis imsis šios iniciatyvos ir vadinamąjį Bankomatų įstatymą dar pamatysime priimamą šioje sesijoje. Tai norėčiau aiškumo. Ar imsis M. Majauskas lyderystės, kad bankomatai kiekviename rajone, kiekviename kaime atsirastų? Ačiū.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, tai ne visai dėl vedimo tvarkos, tai dėl turinio. Tačiau dabar perduodu žodį gerbiausiai J. Sejonienei dėl vedimo tvarkos.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, gerbiama Pirmininke. Iš tiesų dėl vedimo tvarkos ir dėl tvarkos posėdžių salėje. Visų dalyvaujančių norėčiau pasitikslinti ir jums priminti, kad ir jūs primintumėte kolegoms, kad iš tiesų yra tam tikros taisyklės, infekcijų kontrolės taisyklės. Veido apsaugos priemonės turi būti dėvimos. Turi būti dėvimos tinkamos priemonės ir dėvimos apskritai tinkamai. Taip mes ne tik rodome pavyzdį vienas kitam, rodome pavyzdį piliečiams, rodome pagarbą, bet iš tiesų ir užtikriname infekcijų kontrolės laikymąsi. Labai dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju už priminimą. Išties turime prisiminti, kad veido apsaugos priemonės turi būti dėvimos taisyklingai, kad saugotume save ir vieni kitus.

M. Majauskas

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, aš atkreipsiu dėmesį, kad pasikeitus Biudžeto ir finansų komiteto sudėčiai mes pirmą dieną ėmėmės iniciatyvos, nes matėme, kad ketverius metus prieš tai nebuvo realių veiksmų, kad bankomatai atsirastų, priešingai, bankomatų skaičius mažėjo. Mes padarėme tyrimą, susiradome Europos Sąjungos šalis, kur buvo įstatymais įpareigoti bankai atidaryti bankomatus, išvertėme tuos įstatymus, susiradome Europos Centrinio Banko išvadas, kurios leidžia būtent tai daryti. Padarėme pateikimą. Aš net atnešiau gerbiamiems valstiečiams pasirašyti šį įstatymo projektą, net ir sulaukiau iš valstiečių prašymo, kad jie galėtų jį pristatyti, nes čia koks puikus, žiūrėk, projektas. Tas projektas parklupdė bankus ant kelių ir privertė juos pasirašyti įsipareigojimą su Lietuvos banko lyderyste, kad jie įsteigs papildomus 100 punktų Lietuvoje, kur būtų galima išsigryninti pinigus. Duodu jums žodį, kad jeigu šis įsipareigojimas įgyvendintas nebus, mes grįšime čia ir priimsime tą įstatymą, priverčiantį juos atidaryti tuos išsigryninimo punktus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėl vedimo tvarkos. Prašau.

J. VARŽGALYS (LVŽSF). Ačiū, Seimo Pirmininke. Aš norėčiau reaguoti į dabartinį Mykolo paaiškinimą. Jis sako, 100 bankomatų. Ukmergė, Širvintos, kiti rajonai – ten, deja, tame žemėlapyje nėra nė vieno bankomato.

PIRMININKĖ. Kviečiu diskusijoje kalbėti M. Lingę.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Klausant diskusijos ir kur dedami akcentai, iš tiesų pamiršamas net ir klausimas, apie ką mes diskutuojame ir ką šiuo metu svarstome. Skleidžiant mintis ir tokius gandus, pavadinkime baimių platinimu, kad tai yra bankų pelnams skirtas įstatymas, tai tikrai tie kalbantieji nežino tos diskusijos apie darbuotojų sąlygas, apie išnaudojamus darbuotojus, apie atliktą *fūrų* vergų tyrimą, kuris tikrai susilaukė didelio rezonanso.

O klausimas ir tema yra tikrai ne nauja, ne pirmi metai ir ne viena kadencija svarstoma šiame Seime. Vienas iš pirminių Profesinių sąjungų sandraugos raštų atėjo mums, Seimo nariams, kviesdamas įteisinti atsiskaitymą pavedimu, atlyginimų ir visų kitų susijusių išmokų. Pirmiausia šio įstatymo reikia darbuotojams, kad jie būtų labiau apsaugoti. Išties per daug tų baimių ir mitų yra platinama. Svarstant komitete tikrai teko išgirsti ne vieną, todėl gal būtų svarbu sureaguoti į keletą populiariausių.

Sakoma, kad gyventojams kils problemų atsiskaityti regionuose. Pasižiūrėkime, kiek šiuo metu žmonių visoje Lietuvoje gauna įvairias socialines išmokas pavedimu. Vaiko pinigų gavėjų skaičius – per 500 tūkst., pervedami atlyginimai viešojo sektoriaus darbuotojams, kurių yra virš 400 tūkst., darbo paieškos išmoka, kuri buvo mokama per piką – praėjusių metų gruodžio mėnesį, kai daugiausia gavėjų gavo, pasiekė virš 250 tūkst. sąskaitas, nedarbo draudimo išmokos gavėjų buvo apie 85 tūkst. Net ir vyriausi mūsų senjorai (didžioji dauguma) jau gauna pensijas į korteles, į sąskaitas ir nekelia problemų ir klausimų, kad dabar kažkas sugrius, žemė apsivers ir nesugebėsime atsiskaityti ir išspręsti tų klausimų. Sakoma, kad darbuotojai patirs papildomas sąnaudas dėl pinigų gryninimo. Jau dabar bankų bankomatų tinkle per mėnesį nemokamai galima išgryninti ne mažiau kaip 550 eurų. Problema dėl išgryninimo vietų egzistuoja, ją pripažįsta ir bankų atstovai ir yra pasirengę geranoriškai spręsti.

Sakoma, leiskite darbdaviui ir darbuotojui susitarti, kaip patogiau atsiskaityti. Tačiau, kaip rodo Darbo ginčų komisijos nagrinėjami atvejai, susitarimai dažniausiai būna naudingi arba gryniesiems, arba darbdaviui, stipresniajai pusei. Susitarti bus galima ir po įstatymo priėmimo per šakos kolektyvinius susitarimus, kurie yra įtvirtinti Darbo kodekse. Tad jeigu kuri nors profesinės sąjungos šaka priims tokį susitarimą, kad vis dėlto reikia atsiskaityti grynaisiais, tai bus gerbtina valia ir tokia įstatymo galimybė tebėra.

Sakoma, verslas bus apsunkintas dėl pavedimų, tačiau verslas jau ir dabar moka mokesčius pavedimu tiek „Sodrai“, tiek Valstybinei mokesčių inspekcijai. Sakoma, kad sunku sąskaitas atidaryti ne šalies nuolatiniams gyventojams, tačiau pažymima informacija, kad per 100 tūkst. ukrainiečių, baltarusių ir kitų šalyje dirbančių žmonių, darbuotojų turi atsidarę sąskaitas Lietuvoje.

Sakoma, kad didins bankų pajamas. Svarbu pažymėti, kad kainuoja tiek grynųjų, tiek elektroninių pinigų apskaitymas, o šiuo metu Lietuvoje sąskaitas jau turi per 90 % piliečių, neturi galbūt vyresni žmonės, vyresni pensininkai. Pasitaiko atvejų, kai neveikia kortelių terminalai ir maišto prekių parduotuvėje galimas atsiskaitymas tik grynaisiais pinigais. Na, iš tiesų gyvenimas labai įvairus ir pasitaiko visokių situacijų. Būna, kad sankryžoje užgęsta mašina arba duše dingsta vanduo, arba elektra dingsta įdomiausių varžybų metu. Iš tikrųjų tas gyvenimas yra įvairus ir sudėtingas, bet vienaip ar kitaip mes išsprendžiame tas situacijas, todėl ir šiuo atveju atkreipiame dėmesį, ir Valstybinė darbo inspekcija pamini, kad 76 % atvejų į Darbo ginčų komisiją kreipiasi dėl darbo užmokesčio ir su juo susijusių sumų išieškojimo. Todėl išties nepameskime fokuso, nepameskime pagrindinio klausimo, kad mes sprendžiame ir darome šiuo įstatymu saugesnius darbuotojus.

PIRMININKĖ. Diskutuoti skirtas laikas baigėsi. Norėčiau pakviesti gerbiamąjį J. Razmą toliau vesti posėdį. O mes netrukus pereiname prie balsavimo.

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Toliau diskutuoti kviečiame Seimo narį L. Kukuraičių. (*Balsai salėje*) Ne diskutuoti, kaip mane patikslinto, o pasisakyti komiteto vardu dėl pasiūlymų kaip išvadų atstovui. (*Balsai salėje*) Pirmasis pasiūlymas. Ne, jūs turite būti tribūnoje arba prašykite, kad kas nors pakeistų, jeigu negalite. (*Balsai salėje*) Pirmasis pasiūlymas yra Seimo nario M. Lingės. Suteikiu žodį pasiūlymo autoriui.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Tai yra bendras pasiūlymas, suderintas su Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teisininkais, mūsų Teisės departamentu ir Susisiekimo ministerija. Jūrininkų tokia

specifinė kategorija, kuri jau turėjo ir savo konvencijoje, ir direktyvoje įtvirtintas nuostatas dėl atsiskaitymo grynaisiais. Šios nuostatos jau dabar yra perkeltos į Jūreivystės įstatymą. Jeigu būtų buvęs priimtas įstatymas be šio pasiūlymo, jau būtų kėlęs prieštaravimų, nors labai nesinori daryti įvairias išimtis įvairioms kategorijoms, bet tai yra specifinė sritis, kur reglamentavimas jau yra sureglamentuotas kitais teisės aktais, kad nebūtų prieštaros ir kokios nors kolizijos, todėl būtina šiame įstatyme numatyti tam tikrą išimtį, kurią ir siūlome, kad šiai kategorijai būtų galimybė atsiskaityti grynaisiais.

PIRMININKAS. Kad pataisą svarstytume, turi būti dešimt palaikančių. Aš prašyčiau rankų pakėlimu parodyti, ar tiek yra? Tikrai yra gerokai daugiau. Prašom komitetų nuomonę dėl pasiūlymo. Gerbiamas L. Kukuraitis.

L. KUKURAITIS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Komitetas bendru sutarimu pritarė šiam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Ar dabar balsuojame? Gal bendru sutarimu dėl jūreivių čia visi sutarsime, kad reikia. (*Balsai salėje*) Nematau prieštaraujančių, pritariame pasiūlymui bendru sutarimu.

Kitą pasiūlymą teikia Seimo nariai V. Ažuolas ir kiti. Prašom – žodis pasiūlymo autoriams, kas pageidauja iš jūsų kalbėti? V. Ažuolo nėra, gal tada gerbiamas L. Savickas. Prašom.

L. SAVICKAS (LVŽSF). Pasiūlymas buvo įgarsintas diskusijos metu. Kartu su kolegomis teikiame siūlymą, kad tol, kol nėra priimtas sprendimas dėl Bankų įstatymo grąžinimo į darbotvarkę, siūlome atsisakyti nuostatos, kuri buvo pristatyta.

PIRMININKAS. Ar yra dešimt palaikančių pasiūlymą? Pakelkite rankas. (*Balsai salėje*) Bus dešimt. Motyvai. Už nėra pasisakančių, prieš – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mane iš tikrųjų nustebino tokių, aš sakyčiau, tikrai racionalių, atsakingų žmonių, kuriuos drįsčiau pavadinti valstybininkais, kaip L. Savickas, jis buvo Vyriausybės kanclerio pirmasis pavaduotojas... Jisai pasisako prieš visų svarbiausių valstybinių institucijų rekomendaciją. Gerbiamas Lukai, Lietuvos bankas sako, kad taip reikia daryti. Valstybinė mokesčių inspekcija sako, kad taip reikia daryti. Darbo inspekcija sako, kad reikia taip daryti. Aš nežinau, kas dar, FNTT sako, kad reikia imtis šių sprendimų būtent dabar, neatidėlioti. Man atrodo, metas tą daryti. Atkreipiu dėmesį, kad Lietuvos bankas, ne M. Majauskas, ne Biudžeto ir finansų komitetas, ne Seimas, Lietuvos bankas įsipareigojo užtikrinti, kad komerciniai bankai atidarytų 100 naujų vietų, kur bus galima išsigryninti pinigus regionuose, per metus. Ir tai bus įgyvendinta, o jeigu ne, mes grįšime prie įstatymo priėmimo. Todėl aš kviečiu nepalaikyti šio siūlymo ir balsuoti prieš. Kitu atveju visas šitas projektas keliauja į šiukšlių dėžę, nes valstiečiai šiuo atveju pasidavė lobistų įtakai.

PIRMININKAS. Nors užsirašė L. Savickas, pagal Statutą pasiūlymo autorius negali kalbėti dėl motyvų. Iš karto balsuojame, nes yra balsavimo laikas. (*Balsai salėje*) Jūs pristatėte pasiūlymą, pasiskaitykite Statutą. Asmuo, pristatęs pasiūlymą, negali kalbėti dėl motyvų, yra tokia Statuto nuostata. (*Balsai salėje*) Komiteto nuomonę pristatykite, taip.

L. KUKURAITIS (LVŽSF). Komiteto nuomonė yra nepritarti. Balsavimo rezultatai: už pasiūlymą – 1, prieš – 6, susilaikė 3.

PIRMININKAS. Išklausėme motyvus ir komiteto poziciją. Balsuojame dėl pasiūlymo, jį teikia V. Ažuolas, L. Savickas ir kiti Seimo nariai. Balsavimo laikas, todėl tikrai galime balsuoti. Balsuojame už pasiūlymą.

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 34, prieš – 46, susilaikė 23. Pasiūlymui nepritarta.

Ir paskutinis pasiūlymas, jo autorius yra pats L. Kukuraitis su kolegomis. Prašysime gerbiama L. Kukuraitį pristatyti kartu ir pasiūlymą, ir komiteto išvadą.

L. KUKURAITIS (LVŽSF). Dėkoju. Pasiūlymo esmė yra ta pati. Kadangi pats Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas pripažįsta, kad yra prieinamumo problema, ne veltui jis teikia Bankų įstatymą. Mūsų siūlymas, kad ta problema būtų sprendžiama tuo pačiu būdu, tai yra įstatymo būdu, o ne memorandumu, kaip siūlo Lietuvos bankas. Daug memorandumų yra neįgyvendinta. Kai Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas sako, kad po metų pažiūrėsime, tai įstatymas jau įsigalioja, šis Darbo kodeksas jau pusę ar daugiau metų, žmonės išgyvens problemas, jeigu memorandumas nebus įgyvendinamas. Klausimas, kodėl tokia pareigų disproporcija yra uždedama

darbdaviams, kad vieni turi mokėti į banko korteles, o kiti – bankai tik memorandumu įsipareigoja išplėsti tinklą? Turėkime pareigų balansą ir įstatymų įpareigoti, ir įstatymų sutvarkyti tinklą. Todėl mūsų siūlymas suvienodinti šių dviejų įstatymų įgyvendinimo datas. Mūsų siūlymas – liepos 1 diena. Jeigu galime, darykime nuo 2022 m. sausio 1 d. ir įpareigokime bankus tinklą sutvarkyti anksčiau. Bet tegu būna pareigų balansas. Šiuo atveju vienais yra pasitikima, kitais nepasitikima. Kodėl taip yra siūloma, man nėra aišku. Mūsų siūlymas – suvienodinti.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė.

L. KUKURAITIS (LVŽSF). Komiteto nuomonė yra nepritarti. Balsavimo rezultatai: už pasiūlymą buvo 4, prieš – 5, susilaikė 1.

PIRMININKAS. Aš manau, kad yra dešimt palaikančių, net neklausime. Motyvai: vienas už, vienas prieš. A. Skardžius kalba už.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Buvo toks viešas pareiškimas Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko – jis deklaravo, kad štai mes bankams nurodysime, kad jie privalo paisyti piliečių reikalavimų ir įrengti bankomatus pagal nustatytą sistemą geografiškai juos išdėstant, kad būtų patogu jais naudotis. Tačiau visas tas entuziazmas labai greitai išgaravo. Įdomu būtų Seimui sužinoti motyvus, kodėl tas entuziazmas staiga ėmė ir išgaravo. Ar čia nėra lobizmo pasekmė, ar dar kitos priežastys, kad staiga privatūs bankai pradėjo diktuoti Biudžeto ir finansų komitetui, dėl ko jis pakeitė nuomonę. O svarbiausia, pirmininkas, kurio veiksmus visi palaikėme be išimties, kalbu ir už save, kad tikrai reikia galų gale tvarkos.

Aš manau, galbūt pats pirmininkas į tai galėtų atsakyti, nes dabar tas atsitraukimas sukelia tikrai įvairiausių minčių ir verčia abejoti naujais pasiūlytais sprendimais. Todėl palaikau šią pataisą ir manau, kad tai būtų labai proporcingai išdėstyta ir iš vienos pusės, ir iš kitos, ir įpareigojimas, ir sukurta sistema, palanki ir prieinama visiems Lietuvos gyventojams. Ačiū.

PIRMININKAS. Prieš pasisako J. Džiugelis.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Nenorėčiau labai stipriai veltis į debatus, kurie neliečia pataisos, tik palinkėčiau kolegai apie kitus nespęsti pagal savo standartus. Bet apie pačią pataisą esmę.

Norėčiau atkreipti dėmesį, kad įstatymo projektas atsirado po to, kai išryškėjo negerovių kai kuriuose sektoriuose atsiskaitant grynaisiais pinigais. Pabrėžiu, atsiskaitant, darbo užmokestį mokant grynaisiais pinigais. Šio įstatymo siekis yra mažinti šešėlių atsiskaitymo grynaisiais srityje. Iš tiesų kviečiau kolegas nepritarti siūlymui vėlinti įsigaliojimo datą, nes taip mes tiesiog atitolinsime didesnę surinkimą į valstybės biudžetą ir kaip ir raginsime toliau verslus mokėti atlyginimus grynaisiais pinigais, o mes, ko gero, čia visi esame suinteresuoti, kad šešėlio nebūtų.

Kolegos, negaliu pritarti šiai pataisai, kaip nepritare ir mūsų Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Todėl kviečiu visus balsuoti prieš, juolab kad visos institucijos pažadėjo ir įsipareigojo iki tam tikrų datų įgyvendinti savo įsipareigojimus. Kviečiu balsuoti prieš. Ačiū.

PIRMININKAS. Visi pasisakė. Balsuojame dėl L. Kukuraičio pasiūlymo dėl įsigaliojimo datos nutolinimo.

Balsavo 112: už – 51, prieš – 38, susilaikė 23. Pasiūlymui nepritarta.

Dabar dėl viso projekto vienas už, vienas prieš.

Už kalba A. Sysas. Nėra. V. Ažuolas kalba prieš. Taip pat nėra. I. Kačinskaitė-Urbonienė kalba prieš. Atbėga, gerai, laukiame.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų įstatymas yra reikalingas, apie tai diskutuoja įvairios institucijos, turime sudaryti visas galimybes apsaugoti pirmiausia darbuotojų teises, bet įstatymas parengtas ir įsigaliojimo data yra pernelyg skubota. Turime tik pusmetį iki jo įsigaliojimo ir tai turėtų tikrai didelių pasekmių verslui, kuris yra įprastę kitaip organizuoti savo darbus.

Yra iš tiesų padaryta gerų darbų, tiek įvairių bankų įstatymų pataisos, tiek pradėta gerbiamo Biudžeto ir finansų komiteto diskusija su Bankų asociacija dėl bankomatų plėtros, yra pradėti parengiamieji darbai. Na, o mes su šiuo įstatymo pakeitimu ir priėjimu greitu metu prie priėmimo stadijos, ko gero, užkirstume kelią tam tokiame tvariame, tolygiame procesui. Todėl negalėsiu šandien palaikyti šio projekto. Nors pačią idėją ir palaikau, manau, kad įsigaliojimo terminas yra

pernelyg skubotas ir verslininkai nebus pakankamai pasiruošę jį įgyvendinti. Taigi mes turėsime daugiau nesusipratimų, daugiau įvairių skundų, negu turėsime naudos.

PIRMININKAS. Už kalba M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, jau ir dabar, šiuo metu, įvairiai socialiai pažeidžiamos grupės yra prisitaikiusios prie esamos situacijos, kai gauna įvairias išmokas į sąskaitas ir pinigai jiems yra pervedami. Jau yra sugebama ir atsiskaityti, ir išsigryninti, ir įgyvendinti tuos sprendimus taip, kaip naudojantis esamais mechanizmais. Todėl iš tiesų siūlau nepamesti pagrindinio, esminio tikslo apsaugoti pažeidžiamiausią grandį – darbuotojus. Būtent jiems šis įstatymas reikalingas.

VMI tyrimai, nuolatinės ataskaitos rodo, kad būtent dėl atsiskaitymų ir kyla didžiausių problemų. O įrodinėti darbuotojams yra kur kas sunkiau, kai pinigai yra išmokami grynaisiais. Šiuo atveju bankai prisiima išipareigojimą, iš tiesų yra ir fiksuota, ir, be abejo, parlamentinės kontrolės metu tai tikrai bus sekama ir bus stebima, kaip jis vykdomas. Šiuo atveju siūlau visiems nesiblaškyti ir atliepti pačių darbuotojų prašymą, iš jų kyla iniciatyva gauti atsiskaitymus į korteles ir į sąskaitas.

PIRMININKAS. Ačiū pasisakiusiems. Dabar balsuosime, ar pritarti projektui po svarstymo.

Balsavo 118: už – 77, prieš – 9, susilaikė 32. Projektui po svarstymo pritarta.

11.44 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl didžiųjų netekčių ir pasipriešinimo totalitarinių režimų okupacijoms 80-ųjų metinių sukakties minėjimo“ projektas Nr. XIVP-637 (priėmimo tęsinys)

Dabar balsuosime už projektus eilės tvarka. Pirmiausia balsuosime dėl Seimo rezoliucijos „Dėl didžiųjų netekčių ir pasipriešinimo totalitarinių režimų okupacijoms 80-ųjų metinių sukakties minėjimo“ Nr. XIVP-637. Balsuojame, ar priimti rezoliuciją be pataisų.

Šios rezoliucijos priėmimas

Balsavo 107: už – 103, prieš – 1, susilaikė 3. Rezoliucija priimta. (*Gongas*)

11.45 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 585 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-324(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau balsuojame dėl Administracinių nusižengimų kodekso 585 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-324(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 114: už – 113, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.46 val.

Civilinio kodekso 1.125, 6.228¹, 6.228¹², 6.228¹⁴, 6.363, 6.364, 6.419 straipsnių ir priedo pakeitimo bei Kodekso papildymo 6.228¹⁷, 6.228¹⁸, 6.228¹⁹, 6.228²⁰, 6.228²¹, 6.228²², 6.228²³, 6.228²⁴, 6.350¹, 6.364¹, 6.364², 6.364³ ir 6.364⁴ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-450(2), Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 12, 40 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-451(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau projektai svarstymo stadijos. Kompleksinis darbotvarkės 1-4 klausimas – Civilinio kodekso kai kurių straipsnių pataisų projektas Nr. XIVP-450(2) ir lydimasis Vartotojų teisių apsaugos įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-451(2). Balsuojame, ar pritarti po svarstymo. (*Balsai salėje*)

Balsavo 113: už – 112, susilaikė 1. Projektams po svarstymo pritarta. Replika po balsavimo – E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Matyt, būdamas šiame parlamente ne vieną dešimtmetį aš turėčiau teisę pagrįsti savo balsavimą, ypač dėl to, kad rezoliuciją dėl netekčių teikia man labai artimi ir

gerbiami žmonės. Aš norėčiau pasakyti, kad rezoliucija buvo parengta truputį skubotai ir į mano pateiktas pataisas, kurios yra užregistruotos, nebuvo atsižvelgta. Tik tiek. Nieko nekaltindamas norėčiau pasakyti, gal tai atrodo jums ironiška, man teko šį kartą balsuoti taip, kaip pasikonsultavau su savo dar gyva mama (jai 99 metai) iš Kauno geto. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū.

Balsuojame toliau. (*Balsai salėje*) Abiem projektams pritarėme, kaip minėjau, tai buvo balsavimas dėl kompleksinių projektų.

11.48 val.

Įstatymo „Dėl pareiškimų pagal 1959 m. balandžio 20 d. Europos konvenciją dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose ir 1978 m. kovo 17 d. Europos konvencijos dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose papildomą protokolą“ projektas Nr. XVP-460(2), Įstatymo „Dėl Europos konvencijos dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose antrojo papildomo protokolo ratifikavimo“ Nr. IX-1997 papildymo 4 ir 5 straipsniais įstatymo projektas Nr. XVP-461(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau balsuojame dėl projektų, taip pat kompleksinio mūsų darbotvarkės 1-5 klausimo – įstatymo „Dėl pareiškimų pagal 1959 m. balandžio 20 d. Europos konvenciją dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose ir 1978 m. kovo 17 d. Europos konvencijos dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose papildomą protokolą“ projekto Nr. XVP-460(2) ir įstatymo „Dėl Europos konvencijos dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose antrojo papildomo protokolo ratifikavimo“ papildymo 4 ir 5 straipsniais įstatymo projekto Nr. XVP-461(2). (*Balsai salėje*)

Balsavo 111: už – 111, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Po svarstymo pritarta.

Dabar grįžtame prie darbotvarkės, nes daugiau balsuoti teikiamų projektų neturime. Šiek tiek atsilieiname, reikia pasistengti padirbėti sparčiau. (*Balsai salėje*) Mane patikslino, nebuvau salėje, pasirodo, dėl Darbo kodekso buvo paskelbta pertrauka, tada tęsiame balsavimą dėl kitų projektų.

11.49 val.

Jūros aplinkos apsaugos įstatymo Nr. VIII-512 3, 8, 9, 11, 15, 16, 17, 18, 20 straipsnių, ketvirtąjo skirsnio pavadinimo ir 3 priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 15¹ straipsniu ir 19 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XVP-459(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Jūros aplinkos apsaugos įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-459(2). Po svarstymo.

Už – 115, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Pritarta po svarstymo.

11.50 val.

Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-456(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-8 klausimas – Žemės paėmimo visuomenės poreikiams 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-456(2). Po svarstymo.

Balsavo 107 Seimo nariai: už – 96, prieš – 1, susilaikė 10. Pritarta po svarstymo.

11.51 val.

Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo Nr. I-2455 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-436(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-9 klausimas – Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XVP-436(2).

Balsavo 107 Seimo nariai: už – 78, prieš – 5, susilaikė 24. Projektui po svarstymo pritarta.

11.52 val.

Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 2, 5, 6, 8, 12, 16, 24, 28, 33, 35, 41, 45, 46, 47, 49, 52 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 41¹ straipsniu ir III skyriaus dešimtuoju skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-532(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – Aviacijos įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-532(2). Balsuojame po svarstymo.

Už – 102, prieš nėra, susilaikė 2. Projektui po svarstymo pritarta.

11.53 val.

Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-543(2), Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 1998 m. sausio 15 d. nutarimo Nr. VIII-612 „Dėl Nacionalinės sveikatos tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-549(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-11.1 ir 1-11.2 klausimai – Sveikatos sistemos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-543(2) ir Seimo nutarimo pakeitimo projektas Nr. XIVP-549(2). Balsuojame po svarstymo.

Balsavo 110 Seimo narių: už – 108, prieš nėra, susilaikė 2. Projektams po svarstymo pritarta.

11.54 val.

Papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymo Nr. XIII-2771 10 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-558(2), Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 15 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-559(2) (svarstymo tęsinys)

Kompleksinis 1-12 klausimas – Papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymo projektas Nr. XIVP-558(2) ir Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-559(2). Po svarstymo.

Balsavo 111: už – 110, prieš nėra, susilaikė 1. Kaip mane informavo, buvo pateiktas prašymas dėl skubos, nes yra noras suformuoti naują tarybą jau pagal naują įstatymą. Gal galime bendru sutarimu dėl skubos sutarti? (*Balsai salėje*) Balsuojame dėl skubos. Kas pritariate dėl skubos, balsuojate.

Už skubą, dėl skubos pritarta: už – 97, prieš – 1, susilaikė 10. Tik aš atsiprašau, dėl skubos paminėjau ne tuos projektus, nes dėl tų skuba buvo duota jau anksčiau. Kad nebūtų kokių nors abejonių, aš pakartosiu balsavimą, kad nebūtų kas nors per klaidą ne taip balsavęs. Čia skubos prašoma dėl Papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros ir Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymų projektų, o dėl Sveikatos tarybos projektų skuba buvo duota anksčiau. Iš naujo balsuojame dėl skubos dėl mano minėtų projektų.

Balsavo: už – 105, prieš nėra, susilaikė 3. Dėl skubos pritarta dar geresniu santykiu.

Tęsiame mūsų posėdį. Dabar balsavimus per numatytą pertrauką baigėme.

11.57 val.

Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 9² straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3849(2) (svarstymas)

Toliau svarstome 1-14 klausimą – įstatymo projektą Nr. XIIP-3849(2). Svarstymo stadija. Komiteto išvadą pateiks Sveikatos reikalų komiteto pirmininkas A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos, projektas teiktas kolegos M. Majausko praeitoje kadencijoje. Buvo gauta įvairių organizacijų, institucijų, Vyriausybės, Europos teisės departamento pasiūlymų, į didžiąją dalį atsižvelgta. Atsižvelgiant į Teisės departamento pasiūlymus suformuoti komiteto pasiūlymai iš esmės redakcinio pobūdžio, jiems komitetas pritarė ir galutinė išvada – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui Nr. XIIP-3849(2) ir komiteto išvadai. 9 balsavo už, 1 – prieš, 1 susilaikė.

Prašyčiau pritarti po svarstymo šiam įstatymo projektui ir tada darysime pertrauką. Atsižvelgę į Vyriausybės ir Europos teisės departamento pasiūlymus, prašysime Europos Komisijos notifiuoti šį projektą.

PIRMININKAS. Dabar diskusija. Užsirašė trys Seimo nariai. Pirmoji kalbės M. Danielė. Kviečiame į tribūną.

M. DANIELĖ (LF). Dėkui. Ši valdžia žadėjo mažiau draudimų, tačiau štai ir vėl turime įstatymo projektą, pagal kurį taptume trečia valstybe Europos Sąjungoje – unikalia valstybe vėl savo unikaliu draudimu. Ant mano stalo yra šita elektroninė cigaretė. Esu tikra, kad dauguma iš jūsų nesate ne tik kad ją rūkę, bet tikrai nei žinote, kaip veikia šita technologija, nei esate ją bandę, nei žinote, kuo skiriasi šita pirmos kartos technologija nuo, sakykime, ketvirtos kartos elektroninės cigaretės. Šita cigaretė yra užpildyta mėtų ir vyšnių aromatu, skysčiu su aromatu, ir joje nėra jokio nikotino. Daugybė žmonių visame pasaulyje siekia mažinti rūkymo keliamą žalą ir ieško alternatyvų. Technologijų amžiuje tokių alternatyvų vis daugėja, technologijos tobulėja.

Šių cigarečių esminė dalis yra jų skoniai. Būtent skoniai padeda pajusti, koks nemalonus yra tabakas, rinktis mažiau žalingą alternatyvą ir pereiti prie jos. Tai yra pagrindinis motyvatorius, tai rodo ir apklausos. Ką dabar mes darome su šiuo draudimu? Tai reiškia, kad e. cigaretės ne tik neišnyks, tačiau skysčius šiai technologijai pildyti pirksime internetu iš Lenkijos, Latvijos arba Kinijos. Jeigu mes atidarome kokią nors Pandoros skrynią šiame Seime ir šioje sesijoje, tai čia yra ta skrynia, nes mes sukuriame labai patrauklų dar vieną draudžiamą, neleidžiamą produktą nepilnamečiams, o uždraudę elektroninių cigarečių skysčius toliau turėtume drausti ir e. parduotuves, jeigu norime, kad jie neišgytų šių produktų. Žinome, kokia yra to kaina. Ne kontroliuojamų skysčių, ne reguliuojamų skysčių, ne licencijuojamų skysčių kaina yra mirtis. 60 žmonių JAV mirė įsigiję iš juodosios rinkos šiuos skysčius ir užpildę jais savo elektronines cigaretes, 3 tūkst. žmonių buvo hospitalizuota. Tai tokia yra jūsų kaina šiandien, kai spausite savo mygtuką ir apsispręsite, ar įvesti dar vieną labai pavojingą draudimą, ar sukurti dar vieną labai pavojingą juodąją rinką. Ačiū.

PIRMININKAS. Toliau diskusijoje kalba M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, mieli kolegos, atkreipsiu dėmesį, kad mes šiandien iš tiesų kalbame apie chemines medžiagas, kurios yra patobulintos taip, jog būtų patrauklesnės nepilnamečiams. Tai yra įvairiausių šokolado, sausainių, bananų, vyšnių, aviečių, kokių tik nori skonių, jog nepilnamečiai išbandytų tuos produktus. Kai kalba, kad jie yra mažiau žalingi, aš atkreipsiu dėmesį, kad viskas priklauso nuo koncentracijos nikotino druskos tuose produktuose. Žinome ne vieną atvejį apsenuodijusių žmonių, jaunuolių, nepilnamečių, kai vartoja šiuos produktus. Jeigu kam trūksta argumentų, jog šie produktai yra skirti nepilnamečiams, aš kviečiu nueiti į prekybos centrą ir pažiūrėti, kas stovi eilėse prie elektroninių cigarečių parduotuvių. Jūs netruksite įsitikinti, jog būtent nepilnamečiai, jaunuoliai stovi prie šių parduotuvių ir bando įsigyti šiuos produktus. Taip, didelė dalis mokyklose yra ir nelegalių produktų. Atkreipsiu dėmesį, kad šių produktų plėtra yra itin didelė, tėvams nustatyti vaikus, besinaudojančius elektroninių cigarečių prietaisais ir vartojančius dideliais kiekiais nikotiną, yra labai sudėtinga, nes pavartojus šį produktą nelieka kvapo ant rūbų, ant rankų, tėveliai labai sunkiai gali sukontroliuoti vaikus, lygiai kaip ir mokytojai.

Todėl, gerbiami kolegos, atkreipsiu dėmesį, kad šis įstatymo projektas ir siūlymas apriboti yra tik kvapams, jais jaunimas yra skatinamas vartoti nikotiną. Taip, kaip Europos Sąjunga labai aiškiai priėmė sprendimą apriboti mėtines cigaretes, aš neabejoju, kad prieš priėmimą ir dėl elektroninių cigarečių. Tad mes šiuo įstatymo projektu paliekame aiškią išimtį, kad elektroninis skystis, kuris yra tabako skonio, ir toliau galės būti prieinamas, tačiau skysčiai, kuriais yra pratinamas nepilnametis: sausainio, šokolado, kramtomos gumos skonio, turėtų būti apriboti. Aš suprantu, kad kam nors gali būti šiek tiek nepatogu, bet aš manau, kad mes patogumą ir nepatogumą turėtume vertinti per mūsų vaikų sveikatą ir žiūrėti į tai per socialinę atsakomybę. Todėl kviečiu palaikyti, gerbiami kolegos, šį įstatymo projektą. Ačiū.

PIRMININKAS. Kalbės M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (DPF). Gerbiami kolegos, iš tiesų svarbus įstatymo projektas. Jo esmė, kad yra draudžiama pateikti rinkai elektronines cigaretes ir pildykles su skysčiu, pritaikytu elektroninėms

cigaretėms pildyti, jeigu šiame skystyje yra tam tikrų cheminių medžiagų. Vis dėlto tos cheminės medžiagos, kaip ir įvardijo teisingai savo argumentacijoje kolega M. Majauskas, iš tiesų yra pavojingos, nes jos ne tik kenksmingos sveikatai, bet jos taip pat skatina jaunos žmonės, nepilnamečius žmones naudoti beribį kiekį nikotino. Kai būtent tokio pobūdžio tas elektroninių cigarečių pildykles užpildytu skysčiu naudoja, iš tiesų tėvai nejaučia jokio kvapo, kai jų vaikai grįžta prisirūkę tokių cigarečių, ir tai yra tikrai didelė žala.

Aš manau, kad būtina atsižvelgti ir į tai, ką kalbėjo kolegė M. Danielė. Mes turime padaryti viską, kad iš elektroninių parduotuvių kenksmingų produktų patekimas į rinką būtų visiškai užkardytas. Šiandien tai yra didelė problema. Teko bendrauti su policija, ji mato dėl to didelių bėdų. Taigi turime tiek šiuo įstatymo projektu, tiek kitomis įstatymų pataisų priemonėmis padaryti viską, kad tokio pobūdžio tabako gaminiai, kurie daro didžiulę žalą mūsų jaunimo ir vaikų sveikatai, turėtų būti draudžiami. Tos draudimo priemonės turėtų būti efektyvios ir veiksmingos. Taigi kviečiu palaikyti šį projektą. Dėkui.

PIRMININKAS. Diskusijas baigėme. Dabar kviečiu į tribūną komiteto pirmininką. Prapuolė komiteto pirmininkas, bet čia tik viena pataisa, gal ir be pirmininko mes išspręsimė.

Yra paties Seimo nario A. Matulo pasiūlymas dėl 2 straipsnio. Jis siūlo pakeisti datas. Siūlo, kad įstatymas įsigaliotų 2022 m. liepos 1 d. ir atitinkamai iki tų metų birželio 30 dienos turėtų būti parengti įgyvendinamieji teisės aktai. Komitetas pasiūlymui pritarė. Balsavimą dėl pasiūlymo turbūt reikės kelti į balsuoti skirtą laiką, kad nebūtų ginčų paskui.

Dėl motyvų nėra užsirašiusių, liks tik balsavimas. Baigėme šio projekto aptarimą. (*Balsai salėje*) Motyvų yra, atsiprašau. Motyvai dėl viso projekto. J. Sejonienė kalba už.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Iš tiesų norėjau pasakyti, kad į bet ką, ypač su sveikatos priežiūra susijusį, projektą turėtume žiūrėti remdamiesi pirmiausia mokslininkų rekomendacijomis ir moksliniais įrodymais. Šiuo atveju buvo bandoma įteigti, kad neva tai siūloma alternatyva rūkymui, kuri galimai yra mažiau žalinga. Nėra to mokslinių įrodymų, nėra alternatyvų rūkymui. Vienintelė alternatyva rūkymui yra metimas rūkyti ir tai yra moksliškai įrodyta.

Labai teisingas argumentas. Be to, kad mes apskritai didiname rūkymo patrauklumą, mes didiname tą patrauklumą ir paaugliams, nes skonis, ką ir gerbiamas Mykolas minėjo, bananai, arbūzai ar bet koks, tai yra ne tik patrauklus pats procesas, jis dar, be to, yra ir skanus. Aš tikrai labai raginu palaikyti įstatymo projektą, kuris riboja tokią galimybę. Mes negalime uždrausti rūkyti, bet mažinti prieinamumą ir mažinti patrauklumą privalome. Ačiū.

PIRMININKAS. Prieš kalba M. Danielė.

M. DANIELĖ (LF). Ačiū. Aš noriu atkreipti dėmesį taip pat į mokslo įrodymus ir kalbėti apie tai, kad kitose šalyse ši technologija yra siūloma metantiems rūkyti net nemokamai, kad žmonės išbandytų ir kuo skubiau pereitų prie alternatyvų, kurios yra mažiau žalingos sveikatai.

Noriu atkreipti jūsų dėmesį, Seimo nariai, kurie rūkote, jūs taip pat dauguma rūkote kaitinamąjį tabaką, aš tai pastebiu. Ir kodėl? Todėl, kad jis buvo geriau išmarketinguotas Lietuvoje, o apie elektronines cigaretes mes ilgai turėjome milžinišką demonizuojantį naratyvą ir labai trūksta informacijos apie šią technologiją.

Taigi, tiesa yra ta, kad žmonės nori, ieško ir bando mažinti rūkymo keliamą žalą, ieškodami alternatyvų. Skysčiai ir aromatizuojančios medžiagos yra neatskiriama šios technologijos dalis. Jų įvairovė yra būtina, kad žmonės kuo skubiau pereitų nuo degiojo tabako prie tų alternatyvų, kurios atveria didelių galimybių mažinti rūkymo keliamą žalą. Technologijos šiame amžiuje taip pat labai greitai tobulėja. Ačiū, kviečiu nepalaikyti šio projekto.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Balsuosime numatytu laiku.

12.11 val.

Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 2, 9, 20, 35, 43, 51, 63, 63¹, 64, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-458(2) (svarstymas)

Pagal mūsų darbotvarkę kitas 1-15 klausimas – Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Svarstymo stadija. Pra-

nešėjas – L. Kasčiūnas. Jo nėra. Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto kitas atstovas. Galbūt gerbiamas A. Pocius gali pateikti komiteto išvadą? Ruošiasi M. Maldeikis. Jeigu nėra, tada prašysime M. Majausko kaip komiteto pirmininko.

A. POCIUS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas svarstė, pagrindinio komiteto išvada buvo dėl Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo kai kurių straipsnių... Buvo apsvaistyti visi siūlymai. Balsavimo rezultatai: pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas pateiks komiteto išvadą.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, mieli kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas apsvaistė Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo pakeitimo projektą. Balsavo ir jam pritarė bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskutuoti užsirašė A. Pocius. Ar pageidaujate kalbėti? Kalbėti reikės iš tribūnos.

A. POCIUS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kadangi turiu tikrai ilgametę patirtį tarnybos Lietuvos kariuomenėje ir gyvenimas nestovi vietoje tiek visuomenėje, tiek kariuomenėje, būtent šio įstatymo pataisos yra reikalingos, atsižvelgiant į besikeičiančią situaciją ir mūsų karių. Kadangi tenka jiems išvykti mokytis ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje, taip pat mūsų būsimoji karininkai mokosi ne tik Karo akademijoje, bet ir kitose Lietuvos aukštosiose mokyklose, kariai taip pat yra rotuojami iš vienos tarnybos vietos į kitą, tam reikalingos tam tikros papildomos išmokos. Aš turiu omenyje kelionės kompensaciją, taip pat kariams turi būti sudarytos tinkamos maitinimosi sąlygos. Visos šios gyvenimo tiesiog padiktuotos situacijos yra numatytos šiame įstatyme. Reikalingi tie pokyčiai. Tai raginu pritarti šiam įstatymui ir balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū už pasisakymą. Pasiūlymų dėl šio projekto nesame gavę. Dėl motyvų užsirašiusių nėra, tai balsavimas bus nustatytu laiku.

12.15 val.

Lietuvos kariuomenės drausmės statuto 1, 2, 5, 8, 14, 20, 42, 49, 67 straipsnių pakeitimo ir Statuto I dalies papildymo VII¹ skyriumi įstatymo projektas Nr. XIVP-423(2) (svarstymas)

Kitas 1-16 klausimas – Lietuvos kariuomenės drausmės statuto kai kurių straipsnių pakeitimo ir statuto I dalies papildymo VII¹ skyriumi įstatymo projektas Nr. XIVP-423(2). Pranešėjas vėl bus A. Pocius. Jis pateiks Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadą.

A. POCIUS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, svarstydamas šio įstatymo projektą, atsižvelgė į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymus, Krašto apsaugos ministerijos teisininkų pastabas ir balsuojant buvo pritarta šio įstatymo pataisoms bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Čia pasiūlymų taip pat neturime. Diskusijoje vėl jūs esate užsirašęs, tai ne-nueikite toli, prašom grįžti jau kaip diskusijos dalyvis.

A. POCIUS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, vėl noriu sugrįžti būtent prie praktinių dalykų, kurie susiję ir su šiuo įstatymu, tai yra Drausmės statuto pakeitimai. Kadangi vėlgi laikui bėgant keičiasi situacija ir pagal Karo padėties įstatymą, kai atsiranda ginkluotosios pajėgos, būtent pradėjus galioti šiam įstatymui, nebuvo numatyta, kad į ginkluotųjų pajėgų sudėtį įeina ne tik Lietuvos kariuomenės vienetai, bet įeina ir kiti Vidaus reikalų ministerijai pavaldūs vienetai, Šaulių sąjungos koviniai būriai, taip pat Lietuvos piliečių ginkluotojo pasipriešinimo... narių statusas karo padėties metu taip pat yra tolygus kariams. Ankstesniuose įstatymuose nebuvo numatyta, kad būtent Drausmės statute numatytos situacijos už tam tikrus drausmės pažeidimus turėtų būti vertinamos vienodai tiek karių, tiek kitų institucijų, kurios priklauso ginkluotosioms pajėgoms, asmenų, kurie taip pat įgauna kario statusą, kad jų drausmės pažeidimai taip pat vienodai būtų traktuojami. Taigi šio įstatymo pataisoms siūlau pritarti, nes tai yra gyvenimo padiktuotos situacijos, ir būtina keisti ankstesnių įstatymų formuluotes. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl motyvų ar turime? Nėra norinčių kalbėti dėl motyvų. Balsavimas nustatytu laiku, šiek tiek vėliau, negu nustatytu laiku, matyt. Girdžiu klausimus, kada balsuosime. Na, mano vertinimu, prie dabartinio laiko pridėkime kokias 15 minučių ir bus balsavimo laikas.

12.18 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4388(2), Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4389(2) (svarstymas)

Toliau 1-17.1, 1-17.2 klausimai – Vietos savivaldos įstatymo 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4388(2) ir Valstybės tarnybos įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4389(2). Išklausysime Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadas, jas pateiks G. Burokienė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dėkui, posėdžio pirmininke. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas siūlo pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui Nr. XIIIIP-4388(2) ir komiteto išvados.

PIRMININKAS. O kitą atmesti nepaminėjote. Galbūt ir priežastis pasakytumėte.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). O kitas yra įstatymo projektą atmesti kaip nebeaktualų, nes šis Valstybės tarnybos įstatymo 4 straipsnio pakeitimas buvo tiesiogiai susijęs su kartu teikiamo įstatymo projekte Nr. XIIIIP-4388 komiteto atsakytu teisiniu reguliavimu.

PIRMININKAS. Dabar dėl motyvų A. Vinkus kalba už. Nėra kalbėtojo. Tai tada, manau, nustatyti laiku balsuosime dėl atmetimo.

12.20 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 14 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-204 (svarstymas)

Darbotvarkės 1-18 klausimas – Vietos savivaldos įstatymo tam tikrų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-204. Pranešėja – R. Tamašunienė, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas.

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas apsvarstė projektą ir siūlo atmesti, kadangi įstatymo projektu, pirma, siūlomas įtvirtinti savivaldybės tarybos daugumos sąvokos pakeitimas yra perteklinis ir tai daugiausia yra praktikos taikymo klaidos. Ir antra, siūloma įtvirtinti savivaldybės tarybos nario pareigą nusišalinti jau yra nustatyta Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme bei Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos sprendimu patvirtintoje rekomendacijoje dėl savivaldybės mero ir savivaldybės tarybos narių nusišalinimo tvarkos. Argumentų pakako ir komiteto nariai pritarė tam pasiūlymui bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Balsavimas dėl atmetimo bus nustatyti laiku.

12.22 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. gegužės 18 d. nutarimo Nr. XIV-320 „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-560(2) (svarstymas ir priėmimas)

Dabar paskutinis mūsų projektas, dėl kurio reikės balsuoti. Darbotvarkės 1-19 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. gegužės 18 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-560(2). Klausime Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvados. Ją pateiks komiteto pirmininkas R. Juška.

R. JUŠKA (LSF). Laba diena. Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkui. Diskusijoje niekas nepageidauja pasisakyti. Kandidatas greičiausiai taip pat nenori kalbėti. Tada pradėdame priėmimą, bet jį užbaigsime, kaip žinote, slaptu balsavimu vėliau, 13 valandą. Pagal nustatytą tvarką 2 straipsnį priimame dabar.

2 straipsnis skamba taip: „Nustatyti, kad Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos narys Maksimas Reznikovas prisiekė Lietuvos Respublikos Seime 2021 m. birželio 22 d.“ Galime bendru sutarimu? Girdžiu pritarimą. Priimame bendru sutarimu.

O 1 straipsnis, kur būtų paskyrimo faktas, bus, kaip minėjau, tikėtina, balsuojant slapta nuo 13 valandos ar trupučiuką vėliau, priklausys, kiek mes čia laikysime generalinę prokurorę. Slapto balsavimo biuletenis tradicinės formos: „Dėl Maksimo Reznikovo skyrimo Vyriausiosios rinkimų komisijos nariu“, už, prieš, susilaikoma. Paliekamas tas langelis, kuris išreiškia jūsų poziciją. Bendru sutarimu galime patvirtinti? Patvirtiname.

Primenu komisiją: K. Adomaitis – Laisvės frakcija, A. Gedvilas – Darbo partijos frakcija, L. Girskienė – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija, I. Haase – Tėvynės sąjungos frakcija, V. Kanopa – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija, E. Rudelienė – Liberalų sąjūdžio frakcija, R. Tamašunienė – Mišri Seimo narių grupė, atsiprašau, Regionų frakcija, nes čia dar likusi klaida, parašyta Mišri Seimo narių grupė. Jeigu kuris nors iš komisijos narių dėl svarbių priežasčių negali atlikti pareigos, prašyčiau frakcijos atstovus informuoti ir turėsime galimybę pakeisti.

Baigėme aptarti šį klausimą.

12.25 val.

Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 9² straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3849(2) (svarstymo tęsinys)

Dabar galime balsuoti dėl tų projektų, kurie jau apsvarstyti. Pirmiausia grįžtame prie Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3849(2). Čia, kaip minėjau, yra viena pataisa, kurią teikia A. Matulas. Jo pataisos esmė – nukelti įsigaliojimą iki 2022 m. liepos 1 d. Reikėtų dešimties balsų, bet, matyt, galime sutarti, kad tiek balsų yra. Tada motyvai už, prieš? Nėra motyvų. Tiesiog balsuojame, ar pritariame A. Matulo pataisai, tai yra įsigaliojimo nukėlimui.

Balsavo 72: už – 60, prieš nėra, susilaikė 12. Pasiūlymui pritarta.

Dabar balsuosime dėl viso projekto. Motyvai buvo išsakyti. Balsuojame dėl Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo 9² straipsnio pakeitimo įstatymo projekto po svarstymo.

Balsavo 76: už – 59, prieš – 5, susilaikė 12. Projektui po svarstymo pritarta.

12.27 val.

Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 2, 9, 20, 35, 43, 51, 63, 63¹, 64, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-458(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas projektas – Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-458(2). Balsuojame, ar pritariame po svarstymo.

Balsavo 86: už – 86, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Po svarstymo pritarta.

12.28 val.

Lietuvos kariuomenės drausmės statuto 1, 2, 5, 8, 14, 20, 42, 49, 67 straipsnių pakeitimo ir Statuto I dalies papildymo VII¹ skyriumi įstatymo projektas Nr. XIVP-423(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas projektas – Lietuvos kariuomenės drausmės statuto kai kurių straipsnių pakeitimo ir statuto I dalies papildymo VII¹ skyriumi įstatymo projektas Nr. XIVP-423(2). Balsuojame, ar pritarti po svarstymo.

Balsavo 91: už – 91, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Projektui po svarstymo pritarta.

12.29 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4388(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas projektas. Darbotvarkės 1-17.1 klausimas – Vietos savivaldos įstatymo 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4388(2). Balsuojame, ar pritarti po svarstymo.

Už – 84, prieš – 1, susilaikė 6. Pritarta po svarstymo.

12.30 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4389 (svarstymo tęsinys)

Lydimasis, jį pagrindinis komitetas siūlo atmesti, tai Valstybės tarnybos įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4389. Balsuojame, ar pritarti atmetimui.

Už – 91, prieš – 1, susilaikė 3. Projektas atmetas.

12.31 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 14 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-204 (svarstymo tęsinys)

Ir paskutinis darbotvarkės 1-18 klausimas – Vietos savivaldos įstatymo 3, 14 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-204. Jį vėl pagrindinis komitetas siūlo atmesti. Balsuojame, ar pritarti atmetimui.

Už atmetimą – 90, prieš – 7, susilaikė 1. Projektas atmetas.

12.32 val.

Generalinės prokurorės Nidos Grunskienės kalba

Džiugu, kad beveik pasivijome darbotvarkę. Kaip joje pažymėta, dabar bus generalinės prokurorės N. Grunskienės trumpas pranešimas ir atsakymai į Seimo narių klausimus. Kviečiu generalinę prokurorę į centrinę tribūną.

N. GRUNSKIENĖ. Gerbiamas Seimo Pirmininko pavaduotojau, gerbiami Seimo nariai, praėjusią savaitę viešai buvo pranešta apie ikiteisminį tyrimą, pradėtą šių metų balandžio 27 dieną, Specialiųjų tyrimų tarnyboje gavus Seimo nario M. Maldeikio pranešimą apie bandymą jį papirkti. Specialiųjų tyrimų tarnyba, atliekanti šį ikiteisminį tyrimą, atlieka jį pagal du Baudžiamojo kodekso straipsnius, tai yra dėl papirkimo ir prekybos poveikiu, birželio 10 dieną sulaukė du asmenis, tarp kurių ir Seimo nario M. Puidoko padėjėjas.

Noriu pateikti keletą faktų, susijusių su plačiai aptariamu praėjusios savaitės įvykiu Seime. Krata, kuri vyko Seimo nario M. Puidoko kabinete, buvo atlikta vykdam Vilniaus miesto apylinkės teismo nutartį. Teismo nutartimi kratą Seimo nario M. Puidoko kabinete leista atlikti, siekiant surasti ir paimti ikiteisminiam tyrimui reikšmingus dokumentus ir daiktus, įskaitant ir du Seimo nario M. Puidoko mobiliojo ryšio telefonus. Ši teismo nutartis buvo pateikta Seimo nariui, jis buvo pasirašytinai... Atsiprašau. Nutartis buvo pateikta Seimo nariui, jis buvo paprašytas susipažinti su ja, pasirašyti ir pateikti pareigūnams nutartyje nurodytus daiktus. Seimo narys taip pat buvo perspėtas, kad jeigu nepateiks nurodytų mobiliojo ryšio telefonų aparatų, bus atlikta jo asmens krata. Pareigūnai kratos metu nefilmavo, nes, jų teigimu, buvo tikimasi, kad Seimo narys vykdys teisėtus pareigūnų nurodymus geranoriškai. Tačiau Seimo narys M. Puidokas teismo nutartyje nurodytus daiktus pateikti pareigūnams atsisakė, paprašė iškviesti jo advokatą, tai ir buvo padaryta. Krata buvo tęsiama advokatui atvykus. Susidarius tokiai situacijai, kai Seimo narys nevykdė teisėto pareigūnų reikalavimo, kratos veiksmus vykdė Specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnai priėmė sprendimą teismo nutartyje nurodytus mobiliojo ryšio telefonus, tai yra ryšio priemonės, paimti atlikdami Seimo nario M. Puidoko asmens kratą. Seimo nariui aktyviai pasipriešinus, pareigūnai daiktus perėmė taikydami prievartinius veiksmus. Kratoje taip pat dalyvavo ir Seimo kanceliarijos atstovai. Prokuroras kratoje nedalyvavo. Paėmus telefonus, krata buvo baigta. Seimo narys, jo advokatas ir kratos metu dalyvavę asmenys, susipažinę su protokolu, jį pasirašė pateikdami pastabas.

Po to, kai apie įvykį buvo pranešta ir visuomenei kilo klausimų dėl tokių pareigūnų veiksmų teisėtumo ir proporcingumo, nedelsdama kreipiausi į Specialiųjų tyrimų tarnybą prašydama pa-

teikti įvykio įvertinimą. Taip pat inicijavau vidinį patikrinimą ir prokuratūroje, siekdama nustatyti ir išsiaiškinti, ar tyrimui vadovaujantis prokuroras buvo davęs kokį nors nurodymą taikyti Seimo nario atžvilgiu prievartą. Vidaus tyrimas prokuratūroje jau yra baigtas, jokių duomenų apie tai, kad tyrimui vadovavęs prokuroras būtų davęs leidimą naudoti prievartą Seimo nario M. Puidoko atžvilgiu nėra, nenustatyta.

Tarnybinių patikrinimą taip pat pradėjo ir Specialiųjų tyrimų tarnyba. Šiuo metu yra apklausiami kratos veiksmuose dalyvavę asmenys, toliau nustatomos faktinės įvykio aplinkybės. Tyrimas turėtų būti atliktas per 30 dienų. Čia kalbu apie vidaus tyrimą Specialiųjų tyrimų tarnyboje, ne apie ikiteisminį tyrimą. Baigus jį bus atsakyta į klausimus, ar pareigūnų veiksmai buvo proporcingi.

Taip pat noriu informuoti, kad Seimo nario M. Puidoko advokatas tyrėjams yra pateikęs jo paties įvykio metu darytą vaizdo įrašą. Su šiuo įrašu aš esu susipažinusi.

Noriu priminti kai kuriuos teisinius aspektus, kurie yra svarbūs, vertinant šią situaciją.

Vadovaujantis Baudžiamojo kodekso 149 straipsniu, atliekantys kratą pareigūnai turi teisę asmenims, esantiems patalpoje, kurioje yra daroma krata, uždrausti iš jos išeiti ir susižinoti tarpusavyje iki kratos pabaigos. Baudžiamojo proceso kodekse taip pat yra nustatyta, nurodyta, kad asmens krata nepriėmus atskiros nutarties gali būti daroma, kai yra pakankamas pagrindas manyti, kad asmuo slepia prie savęs daiktus ar dokumentus, galinčius turėti reikšmės nusikalstamai veikai tirti.

Konstitucinis Teismas yra pasisakęs, kad krata ir asmens krata nėra Seimo nario laisvių suvaržymas. Taip pat Konstitucinis Teismas yra pasisakęs, kad jeigu nebūtų galima atlikti asmens kratos Seimui nariui, galėtų susiklostyti ydinga teisinė situacija, kai taptų neįmanoma surinkti nusikalstamai veikai reikalingus įrodymus.

Taip pat noriu informuoti, kad šiandien priėmiau sprendimą, kad šį ikiteisminį tyrimą ne tik organizuos, bet ir atliks Generalinės prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos departamento prokuroras. Tokį sprendimą priėmiau siekdama, kad šis ikiteisminis tyrimas, jo eiga nekeltų niekam abejonių dėl objektyvumo, nešališkumo ir išsamumo.

Dėkoju už dėmesį. Gerbiamieji Seimo nariai, pabandysiu atsakyti į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Klausti turbūt suteiksime žodį užsirašymo eilės tvarka. Pirmas opozicijos lyderis turi teisę be eilės. Prašom. Klausia S. Skvernelis.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Laba diena, gerbiama prokurore. Jūsų paaiškinimą norėčiau patikslinti. Kiek suprantu, teismo sankcijos arba nutarimo atlikti Seimo nario M. Puidoko kratą nebuvo iš anksto?

Antras patikslinantis dalykas. Bent jau kiek mes iš viešosios erdvės žinome, jūs turbūt geriau, kad Seimo narys nebuvo tuo metu kabinete ir jis, kaip sakoma, buvo pakviestas į kabinetą ateiti, o po to iš jo neišleistas, kol buvo atlikti procesiniai veiksmai. Tai gal reikėjo juos atlikti ir po to tada Seimo narį pasikviesti, jeigu reikia. Na, nežinau, nekomentuosiu.

Ir trečias dalykas. Kaip jums atrodo apylinkės teismo nutartys? Ar tais atvejais, kai procesiniai prievartos veiksmai liečia asmenis arba institucijas, turinčius Konstitucijoje įtvirtintą neliečiamybę, galbūt reikėtų, kad tas sankcionavimas arba nutartys būtų priimamos aukštesnės kompetencijos teismuose?

Šiandien ta diskusija – ir jūsų pasakyta apie Konstitucinio Teismo atskirus nutarimus, ir viešojoje erdvėje dėl Seimo nario asmens neliečiamybės – yra tokia gana plati ir nėra iki galo atsakyta. Ar nemanytumėte, kad čia galbūt irgi reikėtų kokių nors įstatymų iniciatyvų ir ar nepalengvintų situacijos ir patiems ikiteisminio tyrimo institucijos pareigūnams? Ačiū.

N. GRUNSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Jeigu galima, pradėčiau nuo trečio atsakymo – dėl kratos. Mes kreipėmės į ikiteisminio tyrimo teisėją ir paprašėme, kad būtų patenkintas prokuroro prašymas ir priimta nutartis. Tai numato Baudžiamojo proceso kodeksas ir mes kreipėmės būtent į apylinkės teismo ikiteisminio tyrimo teisėją, kuris ir turi atlikti šiuos veiksmus. Jeigu Seimas priimtų pataisą ir nuspręstų, kad kitokia tvarka, mes, žinoma, paklusime ir kreipsimės ten, kur bus nurodyta Baudžiamojo proceso kodekso atskirame straipsnyje.

Kaip jau minėjau, asmens karta nebuvo sankcionuota, buvo krata Seimo nario M. Puidoko darbo vietoje. Kadangi, kaip jau minėjau, Baudžiamojo proceso kodeksas numato, jeigu asmuo atsisako kratos metu pateikti daiktus, reikšmingus ikiteisminiam tyrimui, ir jis juos turi su savimi, gali būti atliekama asmens krata. Tam teismo atskira nutartis nėra reikalinga.

Manau, atsakiau. Dėkoju.

PIRMININKAS. Gerai. Toliau klausia A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui. Gerbiama prokurore, tikrai nesu įsitikinęs, ar Seimo posėdžių salė yra būtent ta vieta, kur reikėtų aiškinti konkrečias bylos detales ar epizodus. Matyt, tam yra kitos vietos.

Aš jūsų apie konkrečiai įvykdytus tiek procesinio, tiek bylos turinio kokius nors elementus neklausinėsiu, tačiau norėčiau paklausti apie jūsų pavaduotojo čia, šioje tribūnoje, praeitą savaitę išsakytas mintis, kad jis siekia ar džiaugiasi, kad ši byla bus geras būdas, kaip suformuoti praktiką ar kažkokį precedentą, kaip fizinė jėga gali būti taikoma prieš Seimo narius. Čia cituoju iš esmės pažodžiui, nieko nuo savęs ne pridėjęs. Galbūt galėtumėte šiek tiek plačiau išplėtoti tą jo pasakytą mintį, ko toje praktikoje šiandien jums trūksta ir kokie fizinės jėgos taikymo prieš Seimo narius aspektai šiandien jums nėra aiškūs ar nėra aiškiai apibrėžti teisinėje sistemoje?

N. GRUNSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Aišku, būtų buvę gerai, jeigu būtumėte tą klausimą uždavę ir pavaduotojui. Aš manau, kad teisminė praktika, kaip nurodė pavaduotojas, yra normalu teisinėje valstybėje. Aš manau, kad toks atvejis, kai Seimo nario atžvilgiu reikėjo panaudoti prievartą, kad kratos metu paimtų reikiamus daiktus, manau, pirmas Seime, tai reikėtų teismo įvertinimo, ar tinkamai, ar proporcingai buvo panaudota jėga šiuo atveju, ar Specialiųjų tyrimų tarnybos tyrėjai proporcingai panaudojo jėgą Seimo nario atžvilgiu.

PIRMININKAS. Toliau klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamoji prokurore, turbūt sunku būtų įsivaizduoti nepriklausomoje Lietuvoje tokį Seimo pažeminimą, kurį patyrė praėjusį ketvirtadienį Seimas. Seimo narys plenarinio posėdžio metu buvo apgaule įviliotas į kabinetą ir atlikta jo asmeninė krata. Seimo nariui buvo suplėšyti rūbai, buvo, na, sakykime, prieš jį atliekami smurto veiksmai, kad ir pačiu kilniausiu tikslu, ką jūs sakote, cituojate Baudžiamąjį kodeksą, bet mes gyvename nepriklausomoje Lietuvoje. Ar tai nauja formuojama praktika? Galbūt mes lygiuojamės į tas valstybes, kurios prasideda ten į rytus nuo Astravo atominės elektrinės? Ar tai būdas įbauginti parlamentą, ar formuoti naują praktiką? Ir kas bus toliau? Ačiū.

N. GRUNSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Taip, aš pakartosiu, kad prievarta Seimo nario atžvilgiu buvo panaudota. Ar buvo padaryta sužalojimų? Aš manau, kad nustatys tyrimas. Galbūt drabužiai buvo suplėšyti, kadangi reikėjo paimti daiktus, kurie buvo prie Seimo nario. Aš manau, jeigu Seimo narys būtų nesipriešinęs ir pateikęs daiktus, kurių paprašė pareigūnai vykdydami teismo nutartį, manau, kad to, kas įvyko ketvirtadienį, tikrai nebūtų įvykę.

PIRMININKAS. Klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama prokurore.

N. GRUNSKIENĖ. Atsiprašau, labai norėčiau pamatyti. Ačiū.

A. GEDVILAS (DPF). Smulkiai apžvelgėte visas aplinkybes dėl telefonų poėmio, tačiau man vis tiek liko toks klausimas. Telefonai, kurie buvo paimti iš Seimo nario, niekaip nebuvo aprašyti teismo išduotuose dokumentuose, nei jų modelis, nei tai, kad jie priklauso Seimo nariui. Kaip šią vietą galėtumėte pakomentuoti?

Taip pat kitas klausimas. Ar reikalausite atsakomybės iš pareigūnų, kurie galimai suvaržė Seimo nario judėjimą, darbą. Jis negalėjo vykdyti savo pareigų.

Taip pat dar būtų įdomu sužinoti, aš nesu informuotas, vis dėlto tą dieną mes klausėmės jūsų pavaduotojo paaiškinimų, tačiau didesnė dalis Seimo narių norėjo matyti jus. Ar jūs buvote išvykusi? Kodėl jūs tik šiandien tą pristatėte?

N. GRUNSKIENĖ. Supratau. Dėkoju už klausimus. Pabandysiu į juos atsakyti. Kadangi buvo trys, pradėsiu nuo trečiojo. Negalėjau dalyvauti posėdyje, nes visi esame suplanavę savo darbus. Per tokį trumpą laikotarpį, buvo panašiai apie 30 minučių, aš tikrai negalėjau pakeisti savo dar-

botvarkės. Į susitikimą su jumis, sakykim, į Seimo rūmus atvyko pavaduotojas, kuris būtent kuruoja šią sritį ir buvo pasirengęs atsakyti į visus rūpimus klausimus.

Dėl nutarties, dėl teismo nutarties. Teismo nutartyje buvo nurodyti telefonų IMEI numeriai, kuriais disponuoja Seimo narys M. Puidokas. Jeigu jūs turite ką nors pataisyti, aš mielai išklausčiau jus. Buvo nurodyti IMEI numeriai, kuriais disponuoja Seimo narys M. Puidokas. Šie numeriai buvo nurodyti ir šiuo metu negaliu atsakyti, ar tie telefonai jau yra apžiūrėti, nes tai yra atskiras ikiteisminio tyrimo veiksmas, būtent daiktų, turinčių reikšmės nusikalstamai veikai tirti ir nagrinėti, apžiūros protokolas. (*Balsai salėje*) Į klausimą, ar šiuo metu apžiūrėti, atsakyti negaliu, nes tai jau yra ikiteisminio tyrimo duomenys.

PIRMININKAS. Gerbiamoji generalinė prokurore, man atrodo, kad mes čia tikrai pradedame aptarinėti ikiteisminio tyrimo detales. Stebėtina, kad kai kurie Seimo nariai jas žino arba sako, kad žino. Galbūt tikrai palikime tas detales nagrinėti tiems, kam priklauso, nes čia mes jau daromės panašūs į teisminę instituciją.

N. GRUNSKIENĖ. Taip.

PIRMININKAS. Dėkui. Kolegos, tikiuosi, toliau klausime pagal savo statusą. Klausia A. Sysas. **A. SYSAS (LSDPF).** Gerbiama prokurore, žiūrėkite į dešinę nuo savęs. Aš mojuoju.

N. GRUNSKIENĖ. Ačiū, matau.

A. SYSAS (LSDPF). Labai malonu. Du klausimėliai. Vienas klausimėlis dėl ne ar „kompetencijos“, ar „nekompetencijos“. Visgi dėl pareigūnų, kurie daro tokias operacijas ir dar Seimo rūmuose, taip sakant, ir be mikroskopo matyti, kad kažkas ne visai gerai, nes skriaudžiamasis filmuoja, o tie, kas turėtų turėti tvirtą alibi, to nedaro. Tai vienas klausimas.

Antras. Visgi jeigu teismas davė sankciją atimti ar paimti telefonus iš įtariamo Seimo nario, tai kodėl jis tada neturi jokio statuso, o iš jo reikalaujama paimti jo telefoną, nes kiek aš girdžiu, tai jis šioje byloje nefigūruoja, taip sakant, tik kaip darbdavys. Ačiū.

N. GRUNSKIENĖ. Supratau. Dėkoju už klausimus, pabandysiu atsakyti nuo pirmo klausimo. Tikrai negalėčiau pasakyti, kad Specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnai yra nekompetentingi. Tai tikrai aukštos kvalifikacijos pareigūnai. Kad buvo panaudota jėga Seimo nario atžvilgiu, aš manau, tai įvyko todėl, kad Seimo narys nesutiko perduoti reikalaujamų dokumentų atliekant asmens kratą. Ar padarė pareigūnai pažeidimus, ar jie tinkamai atliko savo pareigą, nustatys vidaus tyrimas, kurį šiuo metu atlieka Specialiųjų tyrimų tarnybos Imuniteto skyrius. Kai gausime išvadas, tada mes ir galėsime kalbėti apie tai, ar buvo padaryti kokie pažeidimai.

Dėl Seimo nario M. Puidoko statuso. Tai nedraudžia atlikti kratos asmens, kuris nėra jokio statuso – nei įtariamasis, nei liudytojas, nei nukentėjęsysis ar panašiai. Jeigu tyrimo metu pasireiškė tokios aplinkybės, ikiteisminio tyrimo metu bus sprendžiamas klausimas. (*Balsas salėje*) Aš atsiprašau, negirdėjau.

PIRMININKAS. Dėl vedimo tvarkos. Kad pačiam aptariamam asmeniui nebūtų interesų konflikto, tai, manau, kalbėsime dėl vedimo tvarkos.

M. PUIDOKAS (DPF). Galima mikrofona įjungti?

PIRMININKAS. Įjungtas.

M. PUIDOKAS (DPF). Dėkui. Gerbiama generalinė prokurore, kadangi buvo užduoti tam tikri klausimai, tai vis tikrai vienas ir esminis patikslinimas. Jūs visą laiką įvardinate, kad buvo teisėti reikalavimai. Kodėl taip įvyko, kad būtent man nebuvo įvardinta, kad tai yra būtent mano telefonai ir man sutikus net sutikrinti tuos IMEI numerius tai nebuvo padaryta? Jeigu tai nėra aišku, ar tai mano telefonai, tie IMEI numeriai nėra sutikrinti, tai aš visiškai nebuvo įsitikinęs. Ir advokatas tą patį patvirtino, kad jokių teisėtų reikalavimų atiduoti telefonus tokiu atveju negali būti. Kaip tokią situaciją vertintumėte jūs? Ačiū.

N. GRUNSKIENĖ. Dėkoju. Kadangi aš... (*Balsai salėje*) Ne, aš galiu atsakyti. Kadangi kratos metu nedalyvavau, aš negaliu nei patvirtinti, nei paneigti jūsų versijos, kad nebuvo sutikrinta. Kratos nutartyje kratai buvo nurodyti telefonai, jų IMEI numeriai. Jūs turėjote juos pateikti. Dar pakartosiu – kratos metu nedalyvavau, tų aplinkybių, kurias žinote jūs, aš nežinau.

PIRMININKAS. Tikrai, kolegos, aš kviesčiau nekalbėti apie proceso detales ir nedaryti čia pusiau teismo mūsų Seimo salėje.

Klausia E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Kadangi jūs sakote, kad matėte tą filmuotą medžiagą, kurią filmavo M. Puidoko advokatas, jūs dabar taip preliminariai, kaip suprantame, įvardinate, kad M. Puidokas pasipriešino pareigūnams. Pažįstant kolegą M. Puidoką, jo aštrumą, aršumą, klausimas: ar nenukentėjo pareigūnai jam besipriešinant? Tuo labiau kad tarp tų pareigūnų buvo ir moteris. Ar viskas gerai pareigūnams?

N. GRUNSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Norėčiau patikslinti tai, kad kratos metu dalyvavusi moteris, atliekant Seimo nario asmens kratą, iš patalpos išėjo, kaip ir kitas kviestas asmuo, kuris taip pat buvo moteriškos lyties. Taigi atliekant Seimo nario asmens kratą moteris nedalyvavo. Ar nukentėjo kiti pareigūnai, atsakyti aš jums negaliu.

PIRMININKAS. Klausia T. V. Raskevičius.

T. V. RASKEVIČIUS (*LF*). Dėkoju už suteiktą žodį. Dėkoju gerbiausiai prokurorei, kad skyrėte laiko atsakyti į Seimo narių klausimus. Žinote, kolegos, man kartais ima atrodyti, kad gyvename iškreiptų veidrodžių karalystėje, o Seimo nariai yra atsidūrę ne kur kitur, o pačiame to iškreipto pasaulėvaizdžio epicentre.

Iš jūsų pranešimo šiandien akivaizdžiai girdime, kad vyksta ikiteisminio tyrimo veiksmai dėl korupcinių veiksmų ir prekybos poveikiu, tam tikriems asmenims yra pareikšti įtarimai, sankcionuotų operatyvinių veiksmų metu renkami įrodymai, tačiau šiandien mes kalbame apie ką kita. Kalbame apie suplėšytas kelnės ar apie nubrodintą ranką. Ir, žinoma, pati geriausia gynyba yra puolimas. Pasakysiu labai aiškiai – mušti negalima ne tik Seimo nario, bet ir apskritai jokio žmogaus. Tačiau yra maža smulkmena: jei nėra vykdomi sankcionuoti, tai yra teisėti, pareigūnų veiksmai pateikti tyrimui reikalingus įrodymus, kalbame ne apie prievartą, o apie pasipriešinimą teisėtiems pareigūnų reikalavimams, siekiant nuslėpti galimai vykdytas nusikalstamas veikas.

Gerbiama prokurore, klausimas jums dar kartelį. Ar galėtumėte iš Seimo tribūnos patvirtinti, kad praėjusią savaitę vykdant kratą Seimo nario kabinete Seimo narys nepakluso teisėtiems pareigūnų reikalavimams? Ačiū.

N. GRUNSKIENĖ. Dėkui už klausimą. Taip, galiu patvirtinti, kad Seimo narys nepakluso teisėtiems pareigūnų reikalavimams perduoti kratos nutartyje kratai daryti nurodytus daiktus, todėl buvo atlikta Seimo nario asmens krata, o Seimo nariui pasipriešinus buvo panaudota jėga. Ar ji buvo proporcingai panaudota, bus atliktas tyrimas, kaip jau minėjau savo kalboje.

PIRMININKAS. Klausia V. Bakas.

N. GRUNSKIENĖ. Teisėtai, tai čia faktas, kad teisėtai. Atsiprašau, krata atlikta teisėtai. Ar proporcingi veiksmai? Tai nustatys vidaus tyrimas, kurį atlieka Specialiųjų tyrimų tarnybos Imuniteto skyrius.

PIRMININKAS. Gerbiama generaline prokurore, nereaguokite į replikas, kurios išsakomos...

N. GRUNSKIENĖ. Aš tik pasitaisiau...

PIRMININKAS. ...nesuteikęs žodžio. Dabar klausia V. Bakas.

V. BAKAS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama prokurore, iš tiesų šiandien „Transparency“ paskelbė tyrimą, esame ketvirta valstybė Europoje pagal kyšininkavimo lygį. Mes čia visi klausomės apie M. Puidoko kelnės ir pamirštame, kad vis dėlto yra įtarimų, jog jo aplinka... arba šioje situacijoje galėjo būti paimtas 50 tūkst. eurų kyšis dėl parlamento veiklos, kitaip tariant.

Aš noriu jūsų paklausti. Seimo narys prisiekia gerbti ir vykdyti įstatymus, sąžiningai tarnauti tėvynei. Jūsų nuomone, ar ponas M. Puidokas kratos metu, jūs matėte įrašą, aš noriu patikslinti klausimą, ar priešinosi pareigūnams kratos metu, ar trukdė jiems atlikti savo pareigas?

Antra, ar ketinate pareikšti įtarimus ponui M. Puidokui arba kitiems parlamentarams, jeigu taip yra? Ar ruošiamasi tai daryti?

N. GRUNSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Į trečią klausimą, jeigu leisite, nuo trečio. Ar ketiname pareikšti įtarimus, į šį klausimą aš jums atsakyti negaliu. Ikiteisminį tyrimą kontroliuoja, kaip jau dabar nurodžiau, Generalinės prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo departamento prokuroras. Jis galėtų jums atsakyti į tokį klausimą. Ar priešinosi, aš jau paminėjau:

taip, nevykdė teismo nutarties, nesutiko perduoti nutartyje nurodytų telefonų, todėl buvo panaudota jėga.

PIRMININKAS. Klausia P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiama generalinė prokurore, norėčiau vieną repliką. Jūs sakėte, kad jeigu tapsite generalinė prokurore, tikrai tos rezonansinės bylos pajudės. Deja, sėdite tyliai kaip pelytė. Mano klausimas, kaip jūs vertinate generalinio prokuroro pavaduotojo viešai išsakytas mintis, kad Aukščiausiasis Teismas, kuris išteisino Prezidentą R. Paksą, neteisis? Vienas. Ar pradėjote tyrimą dėl jo?

Kitas dalykas. Teismo paskyroje europarlamentarė ponია A. Maldeikienė rašo, cituoju (aš jums dėl to ruošu skundą): „Tie tradicinių šeimų gynėjai (įskaitant juos remiančius kardinolus, vyskupus, kunigus ir zakristijonus) yra primityvūs ir gašlūs – visa ta jų tradicija tėra labai mažo protelio žmogaus mėgavimasis bent svajonėse apie seksą...“ Ar jūs nemanote, kad tai yra įžeidimas, ir ar nežadėtumėte pradėti ikiteisminio tyrimo dėl šitokių europarlamentarės pasisakymų, įžeidžiant visus žmones, kurie dalyvavo marše ir kuriuos rėmė...

PIRMININKAS. Ačiū. Laikas baigėsi.

N. GRUNSKIENĖ. Dėkoju.

P. GRAŽULIS (LRF). Įžeidžia kitus, kaip...

PIRMININKAS. Viskas gerai, suformulavo klausimą, nors nelabai susijęs su iškvietimo tema. *(Balsai salėje)*

N. GRUNSKIENĖ. Galiu atsakyti.

PIRMININKAS. Prašom, jeigu turite ką.

N. GRUNSKIENĖ. Gerbiamas Seimo nary, jūs paminėjote, kad jūs kreipsitės dėl ponios A. Maldeikienės pasisakymo į prokuratūrą. Kai jūs kreipsitės, mes jums raštu ir atsakysime. Šiuo metu aš tikrai nenorėčiau veltis į tokią diskusiją.

Ir kitas dalykas dėl generalinio prokuroro pavaduotojo pasisakymo R. Pakso ir G. Vainausko byloje. Norėčiau patikslinti, kad tas komentaras, jeigu mes kalbame apie tą patį, tai ne generalinio prokuroro pavaduotojas kalbėjo, o Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos departamento vyriausiojo prokuroro pavaduotojas, ir jisai nesakė, jis kaip tik pasakė, kad gerbia teismo priimtą nutartį, tačiau turi savo motyvų ir argumentų, kodėl tokia byla buvo perduota į teismą. O teismas priėmė kitokį sprendimą, nes tai buvo įrodymų vertinimas. Į šitą klausimą galėčiau jums atsakyti tiek.

PIRMININKAS. Klausia V. Gapšys.

V. GAPŠYS (DPF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Gerbiama generalinė prokurore, aš pabandžiau pasiklausyti visų tų atsakymų į klausimus ir man dabar susidaro dar keistesnis vaizdas, negu buvo pradžioje. Pirmiausia, kaip aš suprantu, buvo gauta sankcija atlikti kratą Seimo nario darbo kabinete.

N. GRUNSKIENĖ. Taip.

V. GAPŠYS (DPF). Ir ten buvo nurodyta paimti telefonus, turinčius IMEI kodus, kaip suprantu, tai yra mobiliojo ryšio telefonai. Ką jūsų pareigūnai būtų darę, jeigu M. Puidokas būtų negrįžęs į kabinetą? Kaip jie būtų juos paėmę? Man kyla klausimas. Jeigu jis juos būtų palikęs Seimo salėje, kaip jie būtų paėmę? Klausimas, ar buvo tuomet toje kratos nutartyje išvis nurodyta, kad ten yra Seimo nario telefonai? Ar tiesiog IMEI kodai nurodyti? Gal ten ne Seimo nario išvis tie telefonai yra? Kaip buvo nurodyta nutartyje? Kas priėmė nutartį atlikti Seimo nario asmens kratą? Ar teismo nutartyje buvo nurodyta, kad yra teisė atlikti asmens kratą? Kaip jie būtų paimti, jei jis nebūtų grįžęs į Seimo nario darbo kabinetą?

N. GRUNSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Norėčiau pasakyti taip. Teismo nutartis buvo atlikti kratą. Dėl asmens kratos Baudžiamojo proceso kodekse yra numatyta, kad tokiu atveju, jeigu asmuo, kuriam daroma krata, atsisako pateikti prašomus pateikti dokumentus ar daiktus ir slepia juos prie savęs, nereikalaujant teismo nutarties gali būti atlikta asmens krata. Kaip būtų pareigūnai atlikę kratą, jeigu Seimo narys būtų juos palikęs arba neišėjęs, aš jums atsakyti į šį klausimą negaliu, aš pati kratos neatlieku, nutarties vykdymas buvo pavestas pareigūnams. Taktiką renka si pareigūnai, kurie atlieka kratą.

PIRMININKAS. J. Sabatauskas klausia.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū. Šiaip kyla klausimas, gerbiama prokurore, Seimo narys M. Puidokas turi kokį nors statusą šioje ikiteisminio tyrimo byloje?

N. GRUNSKIENĖ. Neturi.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Jeigu kratos dokumentuose, tai yra nutartyje buvo pažymėta pa-
imti mobiliuosius telefonus, o atlikti kratą tik kabinete, aš suprantu, kad kabinete yra laidinis te-
lefonas, tai buvo galima jį ir paimiti. Bet turbūt elementari logika sako, kad mobilusis telefonas vi-
sada būna su asmeniu kartu, jis retai jį palieka, nebent pamiršęs.

Dar vienas klausimas dėl nusikaltimo senaties. Jeigu būtų pranešimas arba atliktas veiksmas
prieš kokius 10–15 metų, ar jūs pradėtumėte ikiteisminį tyrimą? Kaip, pavyzdžiui, dabar pradė-
tas ikiteisminis tyrimas prieš menininką D. Liškevičių dėl performanso, atlikto Venecijos bienalė-
je, už simbolių išniekinimą. Tai buvo atlikta 2000 metais, tai yra prieš 21 metus. Ir niekam nekilo
klausimas, ar čia yra Baudžiamojo kodekso 95 straipsnio...

PIRMININKAS. Laikas! Jau ir taip pridėjau 20 sekundžių.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). ...dėl nusikaltimo senaties taikymo. Ačiū.

N. GRUNSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Į klausimą, kas būtų, jeigu būtų, tikrai nenorėčiau
šiandien aš atsakinėti. Taip, aš žinau, kad yra pareikštas įtarimas, jeigu neklystu, pagal Baudžia-
mojo kodekso 127 straipsnį – vėliavos išniekinimas, įtarimas, jeigu gerai pamenu, pareikštas yra
balandžio ar birželio mėnesį, atleiskite, galiu tiksliai nežinoti, būtent ikiteisminis tyrimas yra pra-
dėtas, išsiaiškinus visas aplinkybes, prokuroras priims sprendimą.

Dėl mobiliojo ryšio telefonų. Nutartyje ir nurodyti mobiliojo ryšio telefonai, nurodyti ir jų
IMEI, apie tai, kad paimtų stacionarų telefoną, nutartyje tokių duomenų nėra. Ačiū.

PIRMININKAS. Paskutinis klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Gerbiama prokurore, gal šiek tiek patikslinti galėtumėte? Ar leidimas
buvo duotas atlikti Seimo nario M. Puidoko kratą, ar Seimo nario kabineto kratą? Mes žinome,
kad tas kabinetas yra priskirtas Seimo nariui, jis nėra priskirtas nė vienam iš padėjėjų. Tai koks
buvo tikslas? Ar, kaip sakant, tikslas buvo padėjėjo kokius nors duomenis surinkti, ar būtent kon-
krečiai Seimo nario ir Seimo nario kabineto?

N. GRUNSKIENĖ. Seimo nario ir jo padėjėjo darbo vietoje.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Bet ten ne padėjėjo darbo vieta. Padėjėjai neturi darbo vietos. Jie yra
priskirti...

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, pagal Statutą yra parašyta, kad Seimo narių padėjėjams
kartu su Seimo nariu yra skiriamos darbo vietos. Vėl mes kalbame apie kažkokias detales.

Ačiū generalinei prokurorei. Sąrašas tų, kurie norėjo paklausti, baigtas.

N. GRUNSKIENĖ. Ačiū jums. Dėkoju. Viso geriausio.

PIRMININKAS. Dabar slapas balsavimas. Jam skiriama 20 minučių, tai atitinkamai daug-
maž 13 val. 25 min. būtų jo pabaiga.

Pertrauka

14.02 val.

**Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. gegužės 18 d. nutarimo
Nr. XIV-320 „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos sudarymo“ pakeitimo“
projektas Nr. XIVP-560(2) (priėmimo tęsinys)**

PIRMININKAS (A. MAZURONIS, DPF). Gerbiami kolegos, yra gautas balsų skaičiavimo pro-
tokolas dėl M. Reznikovo skyrimo Vyriausiosios rinkimų komisijos nariu.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduoti 88 biuleteniai, rasta biuletenių – 88, galiojančių – 87, negaliojančių – 1.

Už – 64, prieš – 13, susilaikė 10. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIVP-560(2) priimtas. (*Gongas*)
Skelbiu birželio 15 dienos rytinį plenarinį posėdį baigtu. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 74 STENOGRAMA

2021 m. birželio 15 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
A. MAZURONIS ir J. SABATAUSKAS*

PIRMININKAS (A. MAZURONIS, DPF). Labai dėkui, gerbiami kolegos, už šmaikščias ir dieną praskaidrinančias replikas. Su šia džiugia nuotaika pereiname prie birželio 15 dienos Seimo popietinio plenarinio posėdžio. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 50 Seimo narių.

14.03 val.

Diskusija „Mažiau pavojingų su narkotikų vartojimu susijusių veikų dekriminalizavimas, siekiant taikyti švelnesnes arba alternatyvias sankcijas, į pagalbą asmeniui nukreiptas alternatyvas“

Pirmas popietinės darbotvarkės klausimas yra 2-1 – diskusija „Mažiau pavojingų su narkotikų vartojimu susijusių veikų dekriminalizavimas, siekiant taikyti švelnesnes arba alternatyvias sankcijas, į pagalbą asmeniui nukreiptas alternatyvas“. Pirmoji pasisako A. Bilotienė Motiejūnienė, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos viceministrė. Gerbiama viceministrė, prašom.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos viceministrės Aušros Bilotienės Motiejūnienės pranešimas apie paslaugų planą

A. BILOTIENĖ MOTIEJŪNIENĖ. Laba diena visiems. Šiandien aš labai trumpai pristatysiu. Kadangi paslaugų plėtra yra labai svarbi dekriminalizavimo sistemos dalis, šiandien mano pranešimas yra apie priklausomybę. (*Balsai salėje*) Girdėti?

Kitą skaidrę prašyčiau. Ačiū. XVIII Vyriausybės programos pagrindinės iniciatyvos aiškiai įvardija psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos prioritetą, kuris yra pagrindinis akcentas bendruomeninio lygio paslaugoms teikti. Yra numatyta pagrindinė priemonė – parengti ir įgyvendinti tokias psichosocialinės pagalbos teikimo priemonės, kurios užtikrintų pasirinkimo įvairovę, pasiekiamumą arba įgyvendinimą arčiau žmogaus, tai yra visų lygių pasiekiamumą nuo ambulatorinės, dienos stacionaro iki stacionaro. Atsižvelgdama į posėdžio temą, trumpai pristatysiu plano priemones.

Finansavimas yra numatytas iš PSDF. Tai yra dienos stacionarams, priklausomų asmenų atvejų vadybai iš valstybės biudžeto, taip pat kompetencijoms kelti, žemo slenkščio paslaugoms teikti iš Europos Sąjungos arba mišriai.

Plano tikslai yra septyni. Matome, kad planas yra kompleksinis, jis apima visus priklausomybės ligų gydymo ir žalos mažinimo aspektus. Jame didelis dėmesys yra teikiamas savivaldybės lygmeniu veikiančių paslaugų tinklo plėtrai.

Antras plano tikslas – matyti, kad... numatyta kompleksinė pagalba ne tik priklausomiems asmenims, bet ir jų šeimoms, artimiesiems. Trečias ir ketvirtas plano tikslai apibrėžia, kad siekiama didinti specializuotų paslaugų prieinamumą, orientuojantis taip, kad Respublikinio priklausomybės ligų centro filialuose būtų teikiamos unifikuotos, vienodos, kokybę atitinkančios paslaugos. Yra žinoma, kad darbui su priklausomybės ligomis sergančiais asmenimis neretai trūksta ne įstaigos, ne personalo, o reikiamų kompetencijų ir metodų, kurie būtų tiesiogiai skirti šiai tikslinei grupei.

Šeštas plano tikslas labai aiškiai įvardija, kad žalos mažinimo priemonės yra suprantamos kaip veiksmingos rizikos valdymo, jos padėtų sumažinti sveikatos, socialines ir ekonomines var-

tojimo pasekmes. Paskutinė, tačiau ne mažiau svarbi plano dalis yra priklausomybės ligų gydymo paslaugų bei psichoaktyvių medžiagų vartojimo nuolatinė stebėseną.

Dabar labai trumpai apie priemones. Kaip jau ir buvo minėta pristatymo pradžioje, paslaugos testinumas ir bendruomeninio lygio paslaugos yra gana svarbios. Dominuojančios stacionaraus gydymo paslaugos yra mažai susietos su priklausomybės ligų gydymo testinumu. Sprendimo būdai: jau šiandien turime priklausomybės konsultantų veiklą reglamentuojančius teisės aktus, numatoma plėtra, taip pat infrastruktūros plėtra.

Kita priemonė yra psichikos sveikatos centrai. Kaip matome, iš visų 9 % lankosi tik 2,5 %. Taip pat nedidelis paslaugų teikimas priklausomiems asmenims yra dėl didelio gydytojų krūvio, taip pat didelio jų komandos darbo krūvio, taip pat ir dėl priklausomybės ligomis sergančių asmenų kompleksinių problemų turėjimo, darbui su jais reikia skirti daugiau pastangų ir laiko.

Kitas klausimas visiškai aktualus – paslaugos vaikams ir paaugliams, nes, kaip žinoma, turbūt viena iš didžiausių problemų, nes vieną ar du kartus per savo gyvenimą pabandę nelegalių narkotikų nežino arba neturi sistemos, kur yra teikiamos paslaugos vaikams ir paaugliams. Tęsiant šią tematiką. Žinome, kad neveikia prevencinės priemonės, nors poreikis yra didelis, todėl siūlome atidaryti kompleksinės priežiūros centrus, kur būtų atitinkamai peržiūrėtos paslaugų vaikams ir paaugliams teikimo metodikos.

Taip pat dienos stacionaras suaugusiems kaip viena iš priemonių, nes, kaip matome, iš tiesų didžioji dalis – arba ambulatorinė dalis, arba stacionarinė, tačiau dienos stacionarai suaugusiems yra mažai išplėtoti ir galėtų gauti ne tik Respublikiniame priklausomybės ligų centre gydymą, bet ir dienos stacionaruose, kur galėtų prisidėti psichikos sveikatos centrai.

Medikamentinis gydymas. Vėlgi yra didelė psichosocialinės pagalbos svarba. Asmenims, kurie vartoja, yra vadinamasis pakaitinis gydymas, jis irgi kaip priemonė turi būti plėtojamas. Žemo slenksčio paslaugos taip pat kaip viena priemonė taikoma ir numatyta toliau tęsti ir plėtoti, nes, pasak ekspertų, toks poreikis yra ir užtikrintų nepartraukiamą metodinės pagalbos teikimą, parengti paslaugų žemo slenksčio turinį, formą, eigą ir taip pat pagerinti plėtrą savivaldybėse bei stebėseną.

Apibendrinama galiu tik tiek pasakyti, kad šiandien, kaip ir minėjau, paslaugų plėtra yra labai svarbi, kad būtų galima pacientą arba priklausomą asmenį atpažinti, nukreipti, suteikti gydymą. Suteikti gydymą ne tiktai stacionare, bet ir po stacionaro, nes labai dažnai nutrūksta gydymas, pametami pacientai, tai tam, kad nepamestume ir galėtume taikyti dienos stacionarinį, ambulatorinį gydymą. Taip pat vaikus ir paauglius įtraukti turint kvalifikuotą ir personalą, ir bendras metodikas. Ačiū, tiek.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama viceministre. Tik informuoju pranešėjus ir Seimo narius apie diskusijos vedimo tvarką, kad pirma išklaustysime visus pranešėjus ir tada pereisime prie klausimų ir atsakymų sesijos, kur bus galima paklausti bet kurio iš norimų pranešėjų. Lygiai taip pat informuoju pranešėjus, kad dėl pandeminės situacijos didžioji dalis Seimo narių stebi posėdžius iš savo kabinetų per televizorius ir ateina tik balsuoti. Kadangi šiuo metu nėra salėje labai daug Seimo narių, tai nereiškia, kad jie negirdi ar neklauso.

Prašau, per šoninį mikrofoną S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Aš tą ir norėjau pasakyti, kadangi mes inicijavome šitą susitikimą. Negalvokite, kad Seimo nariams neįdomu. Aš pats girdėjau, kad mums patogiaus iš kabinetų. Taigi viskas yra fiksuojama, žiniasklaida stebi, Seimo nariai stebi. Ačiū, kad atvykote.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Kita pranešėja G. Belian iš Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento pristatys departamento viziją apie nacionalinę strategiją.

Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento direktoriaus pavaduotojos Gražinos Belian pranešimas apie nacionalinę strategiją

G. BELIAN. Gerbiamieji Seimo nariai, norėčiau šiek tiek priminti įvykius, kurie buvo prieš trejus metus, kai 2018 metų pabaigoje Seimas patvirtino Valstybinę narkotikų, alkoholio kontrolės ir

vartojimo prevencijos programą iki 2028 metų. Kaip vienas šios programos uždavinių buvo numatyta peržiūrėti baudžiamąją politiką, taikomą narkotikų vartotojams, siekiant subalansuotos narkotikų kontrolės politikos Lietuvoje. O viena pagrindinių krypčių, realizuojant šią tikslą, buvo numatyta dekriminalizuoti mažiau pavojingas su narkotikų vartojimu susijusias veiklas, už jas numatant administracinę atsakomybę, užtikrinant individualaus vertinimo pagrindu taikomas švietimo, socialinės, sveikatos priežiūros sistemų intervencijos priemones vietoj baudžiamųjų.

Iki 2021 m. sausio 1 d., deja, šita programa, būtent šita kryptis nebuvo realizuojama, ir nuo 2021 m. sausio 1 d., atsižvelgiant į naują strateginio planavimo sistemą, tokių kaip valstybinių programų neliko, tad departamentas ėmėsi lyderystės ir buvo priimtas Vyriausybės nutarimas, kad šita programa turėtų būti transformuojama į nacionalinę darbotvarkę tais pačiais klausimais, tai yra į dar aukštesnio strateginio lygmens dokumentą. Iš esmės šiandien vyksta šitos nacionalinės darbotvarkės projekto rengimas. Viena iš grupių taip pat dirba būtent prie baudžiamosios politikos peržiūros. Noriu atkreipti dėmesį, kad ir šioje grupėje taip pat yra siekiama dekriminalizuoti nedidelio kiekio narkotinių ir psichotropinių medžiagų turėjimą, bet kokių narkotinių ir psichotropinių medžiagų turėjimą be tikslo platinti, nes iš esmės nėra silpnų ar mažiau pavojingų medžiagų. Gaila, iš esmės šiandien mes girdime, kad labai dažnai painiojamos sąvokos „dekriminalizavimas“ ir „legalizavimas“. Aš tiesiog leisiu sau priminti, kad dekriminalizuoti, vadinasi, valstybė nusprendžia, kad už tam tikras veikas nebetaiko baudžiamosios atsakomybės ir tai tampa ne nusikalstama veika, o administraciniu nusižengimu, tačiau veika taip ir lieka uždrausta. Už šią veiką žmogus gali būti nubaustas.

Nuo 2017 metų, perkėlus atsakomybę už nedidelio kiekio narkotinių ir psichotropinių medžiagų turėjimą be tikslo platinti į Baudžiamąjį kodeksą, be abejo, užaugo baudžiamųjų nusižengimų šioje srityje. Tačiau toks griežtinimas iš esmės šiandien neatitinka Jungtinių Tautų ir Europos Sąjungos formuojamos žmogaus teisių užtikrinimo prioritetais grindžiamos tarptautinės politikos, kai narkotikų vartojimas yra vertinamas kaip visuomenės sveikatos problema, kuri nėra sprendžiama baudžiamosiomis priemonėmis. Tokią kryptį iš esmės patvirtina ir visai neseniai priimtas naujas dokumentas – Europos Sąjungos narkotikų strategija 2021–2025 metams, kurioje viena pagrindinių krypčių yra taip pat numatytos alternatyvos priverstinėms sankcijoms.

Aš tikrai neminėsiu tos statistikos, kaip augo baudžiamųjų nusižengimų, susijusių su nedidelio kiekio narkotinių ir psichotropinių medžiagų turėjimu be tikslo platinti. Tačiau galiu vis dėlto atskleisti, kas gi tie asmenys, kurių atžvilgiu yra taikomas baudžiamasis persekiojimas. 2018 metais tarp registruotų asmenų, padariusių nusikalstamas veikas, susijusias su neteisėtu disponavimu narkotikais, buvo užregistruoti 127 nepilnamečiai asmenys, o jeigu paimtume plačiau, kartu su jaunimo grupės asmenimis nuo 18 iki 29 metų tai sudarė daugiau kaip pusę visų nusikalstamas veikas, susijusias su neteisėtu disponavimu narkotikais, padariusių asmenų – 63 %. Atrodytų, pandemijos metai, 2020 metai, turėtų sustabdyti tą tendenciją, bet buvo užregistruoti 128 nepilnamečiai asmenys, kurie kartu su jaunimo amžiaus grupe nuo 18 iki 29 metų sudarė 65 % visų nusikalstamų veikų, susijusių su neteisėtu disponavimu narkotikais.

Kalbant apie Lietuvos situaciją, nors nuo 2014 metų sergamumas ir ligotumas, narkomanija mažėja, pažiūrėję į tam tikras tikslines grupes, į studentus, į jaunus žmones, mes matome, kad net 4 % mokinių patenka į aukštos rizikos vartotojų kategoriją, o, aukštųjų mokyklų studentų tyrimo duomenimis, tarp studentų, ypač vyrų, populiariausios yra kanapės ir jas bent kartą gyvenime vartojo 42,6 %, per paskutinius metus 23,4 % ir kasdien 2 % studentų vartoja šitas medžiagas.

Ką rodo šitie skaičiai? Labai dažnai kalbama, kad šita baudžiamoji atsakomybė atgrasys ir galėtų būti kaip tam tikra prevencija daryti nusikalstamas veikas, susijusias su narkotinių ir psichotropinių medžiagų neteisėtu laikymu be tikslo platinti. Tai tikrai galėčiau nuvilti, kad baudžiamosios teisės priemonės čia tikrai nėra tos priemonės, kurios spręstų problemas, susijusias su narkotikų vartojimu. Iš tikrųjų tai nėra prevencinė priemonė, kuri atgrasytų vartoti šitas narkotines medžiagas. Šiandien tikrai nemažai mokslinių tyrimų, kurie rodo, kad neveiksmingomis laikomos priemonės, kurios išimtinai sutelktos į gąsdinimą, įvairias šoko, tai yra gąsdinimu paremtas taktikas. Tokios priemonės ne tik kad neveiksmingos, bet gali būti žalingos ir sukelti priešingą nei tikimasi efektą.

Dekriminalizuojant nedidelį kiekį narkotinių ir psichotropinių medžiagų be tikslo platinti turi būti kompleksiskai peržiūrėtos visos Baudžiamojo kodekso su tuo susijusios veikos, nes šiandien, ko gero, neracionalu, kad atsakomybė už narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrabandą yra Baudžiamojo kodekso skyriuje „Nusikaltimai ir baudžiamieji nusižengimai ekonomikai ir verslo tvarkai“. Iš tikrųjų Baudžiamojo kodekso 199 straipsnio 4 dalyje numatyta atsakomybė už šių medžiagų gabenimą per Lietuvos Respublikos sieną neturint leidimo baudžiama laisvės atėmimu nuo trejų iki dešimties metų. Ir šiuo atveju yra neatsižvelgiama nei į narkotinių ir psichotropinių medžiagų kiekį, nei į tikslą, nei į pačią narkotinę ir psichotropinę medžiagą. Žemiausia riba yra treji metai.

Lietuvos Respublikos muitinės duomenimis, 2018, 2019, 2020 metais virš 90 % pradėtų ikiteisminių tyrimų dėl narkotikų kontrabandos ir neteisėto disponavimo jais paprastai yra susiję su šių draudžiamųjų medžiagų siuntimu pašto siuntomis. Didžiąja dalimi asmenys siuntėsi tikrai nedidelį kiekį ir tik asmeniniam vartojimui be tikslo platinti.

Šiuo atveju labai dažnai kaip vienas galbūt sėkmingiausių pavyzdžių, dekriminalizuojant narkotinių ir psichotropinių medžiagų turėjimą ir vartojimą, yra vadinamasis Portugalijos modelis. Čia tikrai Portugalija dekriminalizavo su asmeniniu vartojimu susijusį neteisėtą disponavimą narkotikais 2001 metais ir jau du dešimtmečius duomenys, gaunami iš šios šalies, rodo didelę šio sprendimo įtaką ir naudą visuomenės sveikatai ir visuomenei. Ji buvo pasiekta suderinus dekriminalizavimo sprendimus su kur kas didesnėmis investicijomis į gydymo ir žalos mažinimo paslaugas.

Taigi vien tik dekriminalizavimas, nesustiprinant sveikatos sektoriaus, neišplečiant paslaugų prieinamumo aprėpties, neinvestuojant į žalos mažinimą, neinvestuojant į žemo slenksčio paslaugų, problemų neišspręs. (*Balsai salėje*) Iš esmės baudžiamoji atsakomybė, kaip teisininkai sako, yra *ultima ratio* priemonė, kuri turi didelį šalutinį poveikį: teistumą, stigmatizavimą. O laisvės atėmimo bausmėmis nuteistiems asmenims kyla socialinės integracijos problema.

Atsakomybės griežtinimas tikrai neduoda jokių apčiuopiamų teigiamų rezultatų, atsakomybės švelninimas jau narkotikus vartojantiems asmenims, ypač priskiriamiems prie didelę riziką keliančios vartojimo grupės, gali turėti teigiamų pasekmių. Žmonės tiesiog nebijos kreiptis pagalbos, kartu būtų mažinamos ir baudžiamosios justicijos patiriamos sąnaudos nusikalstamų veikų tyrimui, nuteistųjų išlaikymui laisvės atėmimo vietų įstaigose, o narkotikų kontrolės politika būtų labiau orientuota į visuomenės sveikatą. Todėl baudžiamoji atsakomybė turėtų būti taikoma tik pamatuotai ir tik dėl didžiausią pavojų visuomenei keliančių veikų. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama kolege. Primenu pranešėjams, kad pasisakymams skirtas laikas – iki 10 minučių.

Kitas pranešėjas – A. Gutauskas, Lietuvos Aukščiausiojo teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininkas. Jis šnekės tema „Nusikalstamos veikos, susijusios su narkotinėmis ir psichotropinėmis medžiagomis: jautriausi teismų praktikos aspektai“.

**Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininko
Aurelijaus Gutausko pranešimas „Nusikalstamos veikos, susijusios su narkotinėmis
ir psichotropinėmis medžiagomis: jautriausi teismų praktikos aspektai“**

A. GUTAUSKAS. Laba diena, gerbiami Seimo nariai, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kalbant apie nusikaltimus ir baudžiamuosius nusižengimus, susijusius su disponavimu narkotinėmis ir psichotropinėmis medžiagomis, jautriausius teismų praktikos aspektus, galima teigti, jog šis jautrumas prasideda nuo veikos teisinio įvertinimo ir tęsiasi iki tinkamos bausmės paskyrimo. Niekam ne paslaptis, kad Lietuvoje yra griežčiausios bausmės už disponavimą narkotinėmis ir psichotropinėmis medžiagomis, konkrečiai už jų platinimą tarp visų Europos Sąjungos valstybių.

Štai platinimas dideliu kiekiu numato nuo aštuonerių iki dešimties metų laisvės atėmimo, labai dideliu kiekiu – nuo 10 iki 15 metų. Kad būtų paprasčiau įsivaizduoti, įsivaizduokime: 2 gramai heroino – aštuoneri metai laisvės atėmimo, 20 gramų metamfetamino arba amfetamino – aštuoneri metai laisvės atėmimo. Deja, šis griežtas bausmių reguliavimas rezultato neduoda, bylų turime daug, nuteistųjų asmenų taip pat daug.

Šiandien norėčiau pasidalinti savo išvalgomis, susijusiomis su narkotikų ir psichotropinių medžiagų vartojimu, kuris tradiciškai buvo ir yra baudžiamosios teisės dalykas. Jau kolegė minėjo keletą aspektų dėl kriminalizavimo ir legalizavimo, tad atkreipsiu dėmesį, kad vis dėlto baudžiamosios teisės mokslas sako, kad kiekviena kriminalizacija turi būti kruopščiai pagrįsta pavojingumu visuomenei, kad mažiau pavojingi poelgiai nebūtų kriminalizuojami ir šie konfliktai būtų sprendžiami naudojantis kitų teisės šakų normomis. Nusikaltimų apibrėžimai turi būti maksimaliai aiškūs: kuo mažiau interpretavimo laisvės palikti teisės taikytojo subjektyviam vertinimui. Tai yra sveikiau ir pačiai visuomenei.

Iš esmės pripažinimas nusikalstama ar nenusikalstama veika yra politinis klausimas, kurį sprendžia valstybės įstatymų leidžiamoji valdžia, parlamentas. Kriminalizavimu tradiciškai vadinamas tam tikras veikų pripažinimas nusikalstamomis ir jų įrašymas į baudžiamąjį įstatymą, o dekriminalizavimas – tam tikrų nusikalstamų veikų pripažinimas nenusikalstamomis ir jų eliminavimas iš baudžiamojo įstatymo. Kitaip tariant, dekriminalizavimo procesas priešingas kriminalizavimui, atsisakoma tam tikrą problemą spręsti baudžiamosiomis teisinėmis priemonėmis. Dekriminalizavus šiuos veiksmus, jie ir toliau laikomi nelegaliais, tačiau nėra baudžiami kriminaline bausme, pabrėžiu, kriminaline bausme, jiems taikomos administracinės nuobaudos, kurios taip pat gana griežtos. Tuo tarpu platinimas apskritai, platinimas nepilnamečiams, lenkimas vartoti narkotines ir psichotropines medžiagas ir toliau išlieka nusikaltimu. Taigi iš esmės galima kalbėti tik apie dalinį dekriminalizavimą.

Legalizavimas, kolegė jau paminėjo, narkotikų kontrolės kontekste reiškia, kad tokie veiksmai kaip vartojimas bei disponavimas turėtų būti reguliuojami panašiai kaip alkoholio ar tabako vartojimas. Be to, taip pat išlieka galimybė tam tikrais atvejais taikyti ir baudžiamąsias sankcijas. Taigi žiūrint plačiau dekriminalizavimas yra suprantamas ne kaip grynai juridinis teisės aktų pakeitimas, o kaip represyvios valstybės politikos keitimas į atsakomybės už deviacinių ir socialiai marginalizuotų grupių socialinių problemų sprendimą kitais būdais. Tokia valstybės politika atitinka šiuolaikinės demokratinės ir teisinės valstybės požymius, kitaip dar vadinama modernia baudžiamąja politika. Apskritai tarp ekspertų dekriminalizavimo procesas vertinamas teigiamai. Ekspertai akivaizdžiai nurodo, kad 2017 metais priimtas sprendimas kriminalizuoti disponavimą nedideliu kiekiu narkotikų savo reikmėms nepasiekė tų tikslų, skirtų siekiant mažinti narkotikų paplitimą ir vartotojų skaičių. Žinoma, narkotinių medžiagų vartojimo masto kitimą lemia daug veiksnių, o narkotikų kontrolės politika yra tik vienas iš jų. Todėl nereikėtų absoliutinti ir kitų valstybių liberalių požiūrių šiuo aspektu, tačiau negalima į juos ir neatsižvelgti. Galima tvirtai konstatuoti, kad toks radikalus posūkis situacijos bent tikrai nepablogino.

Ar baudžiamoji, ar administracinė atsakomybė? Norėčiau priminti, kad vis dėlto Administracinių nusižengimų kodeksas dar vadinamas mažuoju baudžiamuoju kodeksu. Todėl baudžiamosios atsakomybės griežtinimas yra tik panacėja galvojant, kad tai yra vaistas nuo visų visuomenės ligų, tarp jų ir narkomanijos. Kriminalizavimo šalininkai teigia, kad griežtos bausmės už narkotikus padeda mažinti jų vartojimą atgrasant kitus visuomenės narius nuo nepageidaujamo elgesio, o dekriminalizavimo šalininkai nemato baudžiamųjų priemonių naudos narkotikų vartojimo mažėjimui ir ragina narkotikų politiką kreipti į visuomenės sveikatos apsaugą ir žalos mažinimo priemones. Žinoma, nėra jokio teisinio pagrindo, kad atsakomybės griežtinimas duos kokių nors apčiuopiamų rezultatų, kaip matyti iš įvairių Europos valstybių apžvalgos, narkotikų vartojimo mastas nuo teisinio reguliavimo nei griežtumo, nei švelninimo priklauso nedaug, o atsakomybės švelninimas galėtų turėti teigiamų pasekmių jau narkotikus vartojančių asmenų atžvilgiu. Sušvelnintų atsakomybę vartotojų atžvilgiu, pastarieji būtų traktuojami humaniškiau, pagrindinį dėmesį sutelkiant į narkotikų platintojus. Galima būtų kontroliuoti ne tik vartojimo paplitimą, bet ir mirčių skaičių, infekcinių ligų paplitimą.

Taip pat pažymėtina ir tai, kad šis teisės pažeidimas nėra nukreiptas prieš konkretų asmenį, tai yra vadinamasis nusikaltimas be aukos, todėl griežtas baudimas nėra pateisinamas ir atpildo siekiu. Nusikaltimai moralei, *crimes against morality*, dar kitaip tokie nusikaltimai vadinami nusikaltimais be aukos, prie jų taip pat priskiriama prostitucija, azartiniai lošimai, šios studijos kontekste svarbus ir nelegalių narkotikų vartojimas. Žinoma, nebaudžiamųjų teisinių padarinių bet

koku atveju atsiranda, atsiranda padarinių šeimai, visuomenei ir panašiai. Kaip kolegė minėjo, į šią sritį patenka išimtinai jauni žmonės – nuo 19 iki 29 metų amžiaus, priklausomi asmenys, vartojantys narkotikus, arba jauni žmonės, kurie tiesiog norėjo pamėginti, patirti, kas tai yra. Veiklos pavojingumas yra labai mažas, kai mes kalbame apie nedidelį narkotikų kiekio vartojimą, be tikslo juos platinti. Jis neatitinka iš tikrųjų vadinamojo *ultima ratio* principo – kraštutinės priemonės ir tai yra daugiau individo bei visuomenės sveikatos nei baudžiamosios teisės problema. Platinimo tikslo nebuvimas reiškia, kad minėtus veiksmus asmuo atlieka norėdamas patenkinti tik savo asmeninius vartojimo poreikius.

Kalbant apie baudžiamųjų įstatymų efektyvumą ir ekonominį pagrįstumą, galima pasakyti, kad šiame kontekste baudžiamoji teisė turi stiprų šalutinį poveikį. Baudžiamųjų priemonių panaudojimas asmeniui sukelia neigiamo pobūdžio pasekmių. Jis yra stigmatizuojamas, susiduria su dideliais sunkumais kalbant apie jo reintegraciją į visuomenę, ypač tais atvejais, kai yra skiriamos įkalinimo bausmės. Priklausomų asmenų atžvilgiu tai stipriai apsunkina ir gydymo procesą.

Kartu su didėjančiais baudžiamųjų nusižengimų skaičiais didėja ir baudžiamąjį persekiojimą patyrusių asmenų šalyje skaičius. Tai gali turėti neigiamos įtakos jų profesinei karjerai, jeigu asmuo planuoja siekti darbo srityje, kurioje reikalinga nepriekaištinga reputacija.

Negalima pamiršti, kad baudžiamosios teisės normų perteklinis taikymas turi stiprų šalutinį neigiamą poveikį visuomenei, daugėja teistų, vadinasi, morališkai atstumtų, neigiamai stigmatizuotų, nekonkurencingų ir valstybei nelojalių žmonių. Beje, ir administracinis baustumas taip pat stigmatizuoja – pats procesas ir išliekantys įrašai apie tai.

Dėl tyrimo kaštų galėčiau pasakyti, kad kalbant ir žiūrint į pačius tyrimus drąsiai galima pasakyti, kad vienos dažniausiai minimų pasekmių, kurios įžvelgiamos, iš tikrųjų yra išaugęs baudžiamųjų nusižengimų skaičius už mažo kiekio narkotikų vartojimą neturint tikslo platinti, taip pat ir padidėjęs darbo teisėsaugai krūvis. Taip pat dekriminalizavimo procesas sumažintų teisėsaugos institucijų ir teismų išlaidas, atsirastų galimybių resursus skirti kitiems rimtiems nusikaltimams tirti. Pats administracinių nusižengimų procesas valstybės išlaidų prasme yra gerokai paprastesnis ir reikalaujantis mažesnių sąnaudų negu baudžiamasis procesas.

Vertinga tokia teisė, kuri yra racionali, subalansuota, stabili, paliekanti kuo mažiau erdvės piktnaudžiavimui. Visuomenei ir valstybei nuo to tik geriau. Baudžiamoji teisė yra visuomenę saugantis patikimas šuo, bet ne ginklas kažkokiam blogiui išnaikinti. Net vardan kovos su tam tikrais blogiais negalima paaukoti protingos baudžiamosios teisės, nes neprotinga baudžiamoji teisė neišvengiamai pagimdo neprotingą praktiką, o tai jau yra pavojus laisvei.

Narkotikų žalos mažinimo kontekste turime kalbėti apie bendrą kompleksinę sistemą – sveikatos apsaugos, teisėsaugos ir prevencinę, nukreiptą į narkotikų vartojimo problemą. Sėkminga narkotinių ir psichotropinių medžiagų nedideliu kiekiu be tikslo jas platinti dekriminalizacija gali būti įgyvendinta tik imantis, kaip ir minėjau, kompleksinių narkotikų politikos keitimo priemonių, susijusių ne tik su baudžiamosios atsakomybės pakeitimu administracine, bet ir su sveikatos apsaugos ir pagalbos vartojantiems asmenims užtikrinimu bei socialine parama. Dėkoju už dėmesį.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas pranešėjų, už įdomų, informatyvų ir turiningą pranešimą. Kitas diskusijos pranešėjas generalinio prokuroro pavaduotojas G. Ivanauskas kalbės apie atsakomybės už narkotinių ir psichotropinių medžiagų neteisėtą vartojimą raidą ir praktinius taikymo aspektus. Gerbiamas prokuroro pavaduotojau, malonu matyti jus vėl Seime. Dar maloniau matyti kita tema, nei praeitą savaitę matėme. Prašau.

**Generalinio prokuroro pavaduotojo Ginto Ivanausko pranešimas
„Atsakomybės už narkotinių ir psichotropinių medžiagų
neteisėtą vartojimą raida ir praktinis taikymas“**

G. IVANAUSKAS. Dėkui. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Iš tikrųjų, kalbant apie atsakomybės taikymo raidą, norėčiau pasakyti, kad iki 2016 m. gruodžio 31 d. už disponavimą nedideliu kiekiu narkotinių ir psichotropinių medžiagų atsakomybė buvo numatyta ir Lietuvos Respub-

likos administracinių teisės pažeidimų kodekso 44 straipsnyje, ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 259 straipsnyje. Taikant atsakomybę pagal šiuos straipsnius iš tikrųjų praktikoje kildavo tam tikrų atribojimo problemų, nes vienoje byloje iš principo už panašų kiekį buvo taikoma ir baudžiamoji atsakomybė, kitoje byloje už panašų kiekį ar kartais net ir didesnį buvo taikoma administracinė atsakomybė. Per nemažai metų nuo 2003 metų, kai įsigaliojo naujasis Baudžiamasis kodeksas ir Administracinių teisės pažeidimų kodeksas, daugmaž nusistovėjo teisminė praktika. Jei buvo nustatomas narkotinių ir psichotropinių medžiagų tik vartojimo faktas, paprastai buvo taikoma administracinė atsakomybė. Jeigu pas asmenį buvo randamas bent tam tikras kiekis narkotinių ir psichotropinių medžiagų, buvo taikoma jau baudžiamoji atsakomybė.

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas iki 2017 metų, iš tikrųjų atribodamas baudžiamąją ir administracinę atsakomybę už šių veikų padarymą, vienu ir esminiu veikos pavojingumo vertinimo kriterijumi buvo nurodęs būtent šių medžiagų kiekį. Galima sakyti, kad būtent ir priimant naująjį nuo 2017 m. sausio 1 d. įsigaliojusį Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksą aiškinamajame rašte buvo nurodyta, kad pakeitimai daromi, nes yra pažeista administracinės ir baudžiamosios atsakomybės darna, ir kad turi būti peržiūrima sankcijų visuma sprendžiant šį klausimą.

Dabar jau galiojančiame Administracinių nusižengimų kodekso 71 straipsnyje yra numatyta administracinė nuosavybė už narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimą be gydytojo pasiskyrimo, už jį atsakomybė buvo anksčiau numatyta galiojančio Administracinių teisės pažeidimų kodekso 44 straipsnio 2 dalyje. Taip pat buvo numatyta administracinė atsakomybė už nedidelio kiekio narkotinių ar psichotropinių medžiagų disponavimą be tikslo platinti, buvo numatyta ankstesniame kodekse 44 straipsnio 1 dalyje, tačiau jos nebeliko ir analogiška veika tapo tik numatyta Baudžiamojo kodekso 259 straipsnio 2 dalyje. Iš esmės ta norma nepasikeitė nuo 2003 metų iki dabar.

Įvertinus Informatikos ir ryšių departamento pateiktus Administracinių nusižengimų registre esančius statistinius duomenis apie 2014–2020 metų administracinių nusižengimų statistiką ir užregistruotus būtent pagal ankstesnį Administracinių teisės pažeidimų kodekso 44 straipsnį ir dabar galiojantį Administracinių nusižengimų kodekso 71 straipsnį, įvertinus pokytį, galima konstatuoti, kad iš tikrųjų užregistruotų pažeidimų skaičius nuolatos auga. 2020 metais tokių nusižengimų yra užregistruota 4 tūkst. 312, tai yra 28 % daugiau nei 2019 metais, kai jų buvo užregistruota 3 tūkst. 367, ir 63 % paaugo daugiau nei 2018 metais, kai buvo užregistruoti 2 tūkst. 652 tokie pažeidimai.

Iš tiesų toks skaičių augimas rodo tam tikrą didėjančią narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimą, todėl kalbant apie galiojančio reglamentavimo tobulinimo kryptis pirmiausia turėtų būti išanalizuotas ir įvertintas Lietuvoje veikiantis narkotines ar psichotropines medžiagas vartojančių asmenų elgesio keitimo, gydymo programų realizavimo mechanizmas, jis turėtų būti orientuotas būtent į asmenų gydymą ir pakartotinių pažeidimų prevenciją.

Baudžiamojo kodekso 259 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad asmuo, kuris savo noru kreipėsi į sveikatos priežiūros įstaigą dėl medicinos pagalbos ar kreipėsi į valstybės instituciją, norėdamas atiduoti neteisėtai pasigamintas, įgytas, laikytas be tikslo platinti narkotines ar psichotropines medžiagas, yra atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės už vartotų ar atiduotų narkotinių ir psichotropinių medžiagų gaminimą, įgijimą ir laikymą. Analogiška nuostata yra numatyta ir dabar galiojančiame Administracinių nusižengimų kodekso 71 straipsnio 4 dalyje. Tačiau norėčiau atkreipti dėmesį, kad vėlgi, Informatikos ir ryšių departamento pateiktais duomenimis, nuo 2017 metų kiekvienais metais būtent šiais nurodytais pagrindais priimti sprendimai buvo ne daugiau kaip po vieną tiek dėl Baudžiamojo kodekso 259 straipsnio 3 dalies, atleidžiant asmenis nuo atsakomybės, tiek ir pagal Administracinių nusižengimų kodekso 71 straipsnio 4 dalies nuostatas – irgi atleidžiant asmenis nuo atsakomybės.

Iš tikrųjų tai kelia tam tikrų klausimų. Kelia klausimų, ar asmenys nėra linkę savanoriškai gydytis, ar gydymo infrastruktūra nėra pakankama, ar kokios nors kitos priežastys lemia tai, kad žmonės nelinkę to daryti. Pirmosios instancijos teismuose laikotarpiu nuo 2020 m. sausio 1 d. iki

2021 m. kovo 1 d. buvo išnagrinėtos 1 tūkst. 579 baudžiamosios bylos, kuriose asmenys buvo pripažinti kaltais dėl nusikalstamų veikų, numatytų Baudžiamojo kodekso 259 straipsnio 1 ir 2 dalyse, tai yra už disponavimą neturint tikslo platinti, ir Baudžiamojo kodekso 260 straipsnio 1 dalyje – už disponavimą turint tikslą platinti. Atsitiktine tvarka įvertinus anksčiau nurodytu laikotarpiu išnagrinėtas bylas, paėmus 80 išnagrinėtų baudžiamųjų bylų, yra nustatyta, kad daugumoje bylų asmenims buvo inkriminuotos veikos būtent pagal Baudžiamojo kodekso 259 straipsnio 1 ir 2 dalį. Iš esmės 80 % padarytų veikų numatytos būtent šiuose straipsniuose. Dėl asmenims inkriminuotos veikos pagal 260 straipsnio 1 dalį, tai yra dėl platinimo, buvo išnagrinėta apie 6,25 %. Kitos veikos buvo išnagrinėtos kartu apibendrinant, kadangi asmenys buvo kaltinami tiek padarę ir platinimą, tiek ir savo reikmėms įsigiję narkotinių medžiagų.

Išanalizavus asmenims už Baudžiamojo kodekso 259 straipsnio 1 ir 2 dalyse bei 260 straipsnio 1 dalyje numatytų nusikalstamų veikų teismo skiriamas bausmių tendencijas, nustatyta, kad už nusikalstamų veikų, numatytų 259 straipsnio 1 ir 2 dalyse, padarymą, tai yra už savo reikmėms be tikslo platinti, teismas dažniausiai skiria baudą, o už 260 straipsnio 1 dalyje, tai yra už turint tikslą platinti, – laisvės atėmimo bausmę iš esmės todėl, kad sankcija nėra numatyta jokia kita bausmė.

Atkreipčiau dėmesį, kad skyrus laisvės atėmimo bausmę, kol nebuvo pakeista Baudžiamojo kodekso 71 straipsnio nuostata, buvo taikomas bausmės vykdymo atidėjimas, kadangi tai yra sunkus nusikaltimas, kaip minėjau, tai yra susiję su platinimu. Taip pat dažnai šiuo momentu jau yra taikomos Baudžiamojo kodekso 54 straipsnio 3 dalies nuostatos, tai yra numato galimybes skirti švelnesnę, nei sankcija numatyta, bausmę, jeigu tai prieštarauja teisingumo principui.

Skirdami arešto ir laisvės atėmimo bausmes pagal Baudžiamojo kodekso 259 straipsnio 1 ir 2 dalis, būtent čia yra, kai savo reikmėms be tikslo platinti, teismai atsižvelgdavo į tokias savybes, tai yra į asmenų teistumą ir administracinį baustumą. Galiu pasakyti, kad visais atvejais visi asmenys buvo anksčiau teisti. Daugiau nei pusei jų nebuvo išnykęs teistumas. Didžioji dalis, virš 80 %, anksčiau buvo bausti administracine tvarka. Taip pat teismai atsižvelgdavo ir į darbinį užimtumą, tai yra turintiems darbą paprastai būdavo taikomas Baudžiamojo kodekso 75 straipsnis, kaip minėjau, bausmės vykdymo atidėjimas. Taip pat buvo atsižvelgiama į šeiminių padėčių, išsilavinimą, vaikų turėjimą, gydymąsi nuo priklausomybės narkotinėmis medžiagomis. Taigi atkreiptinas dėmesys, kad iš tikrųjų skirdami laisvės suvaržymo bausmes teismai paprastai skiria tik anksčiau jau teistiems ar baustiems asmenims, o pirmą kartą papuolusiems asmenims paprastai tokios bausmės yra neskiriamos. Pagal galimybes net yra atsižvelgiama, visada yra taikomas atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės institutas pagal laidavimą ar kitos priemonės.

Taip pat norėčiau atkreipti dėmesį, dėl ko prokuratūra pasisakė, kad reikėtų tobulinti Seimui pateikto projekto normas, tai todėl, kad šiandien pas mus galioja Baudžiamojo kodekso 199 straipsnis, kuris numato baudžiamąją atsakomybę už narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrabandą, tai yra sunkus nusikaltimas, taip pat numatantis laisvės atėmimo bausmę. Ko gero, jeigu kalbėtume apie tai, kad mes norime peržvelgti, kad būtų teisingos bausmės asmenims, kurie įsigijo šitas medžiagas savo vartojimui, tai turėtų būti peržiūrimi sistemiškai Baudžiamojo kodekso visi straipsniai. Taip pat norėčiau atkreipti dėmesį, kad iš tikrųjų mūsų Baudžiamojo kodekso skirsnio, numatančio atsakomybę apskritai už narkotines ar psichotropines medžiagas, tos normos yra priimtose dar nuo 2003 metų. Iš tikrųjų jos yra, galima sakyti, iš vienos pusės pasenusios, bet jos pasenusios ne tik dėl to, kad jas reikėtų švelninti kai kuriais atvejais, bet aš norėčiau atkreipti dėmesį, kad kai kuriais atvejais, ypač kai tai liečia nusikalstamų susivienijimų veiklą, susijusią su labai dideliu kiekiu narkotinių medžiagų gabenimu, aš jau kalbu ne apie kilogramus, bet apie tonas, tai bausmės turėtų būti dar griežtesnės, negu dabar yra numatytos Baudžiamojo kodekso. Tai yra didesnės negu dešimt metų ir griežtesnės.

Todėl baigdamas norėčiau atkreipti dėmesį, kad, kaip ir minėjau, prokuratūra, teikdama savo pasiūlymus dėl šiuo metu pateiktų nediskutuojamų Administracinių nusižengimų kodekso 71 straipsnio pakeitimo ir papildymo 483¹ straipsniu, taip pat ir Baudžiamojo kodekso 259 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, atkreipė dėmesį, kad projektuose siūlomi teisinio reglamentavimo pakeitimai nėra pakankamai gerai paruošti, jie turėtų būti tobulintini. Aš turiu omeny, pats

dispozicijos straipsnis nėra pakankamai gerai paruoštas. Norime atkreipti dėmesį, kad vien baudžiamosios atsakomybės pakeitimas administracine problema, susijusia su narkotinių ar psichotropinių medžiagų vartojimu, tikrai neišspręs. Todėl manau, kad vis dėlto turėtų būti sisteminis valstybės požiūris ir galbūt turėtų būti sudarytos darbo grupės, kad įvairių sričių specialistai tinkamai įvertintų šiuo metu galiojančias programas, pačius įstatymus, prevencines gydymo programas. Ačiū visiems.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas pranešėjau.

Kitas diskusijoje dalyvaujantis pranešėjas R. Badaras, Respublikinės Vilniaus universitetinės ligoninės Toksikologijos centro vadovas, klinikinės toksikologijos gydytojas kalbės apie tai, ar psichoaktyvių medžiagų vartojimo dekriminalizacija gali būti panaudota gydymui. Prisijungia nuotoliniu būdu. Gerbiamas Badarai, prašom, kaip sakoma, grindys yra jūsų. Negirdėti, gal jūsų mikrofonas išjungtas?

R. BADARAS. Negirdėti?

PIRMININKAS. Girdėti dabar puikiai, taip. Prašom.

Respublikinės Vilniaus universitetinės ligoninės Toksikologijos centro vadovo, klinikinės toksikologijos gydytojo Roberto Badaro pranešimas „Ar psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo dekriminalizacija gali būti panaudota gydymui?“

R. BADARAS. Sveiki visi. Faktiškai po to, ką pasakė gerbiama Gražina, man nėra ką pridėti. Mano sutikimo dalyvauti šitame gerbiamame posėdyje idėja buvo pasakyti šiek tiek daugiau informacijos, apie kurią visi girdėję, bet galbūt ne visi yra skaitę.

Aš kalbu apie vadinamąją Portugalijos patirtį, kai visi pasiima pirmą eilutę iš gana ilgo veikalo ir cituoja, kad va, dekriminalizacija. Jeigu pasiskaitytume apie tą pačią politiką, ypač Švedijos priklausomybės instituto analizę šitos unikalios patirties, pagrindinės išvados remiasi Portugalijos priklausomybės centro vadovo, pabandysiu pasakyti jo vardą Ž. Golanas, nesu tikras, ar man pavyko gerai portugališkai pasakyti, pagrindine fraze: „Dekriminalizacija nėra stebuklas, nors ir turi būti padarytas. Jeigu tu apsiriboji tik dekriminalizacija, reikalai gali pakrypti blogąja linkme.“ Ir išvardintos visos sąlygos, kas turi būti. Pagrindinės priemonės, kurios šiek tiek praplečia tą informaciją, yra žinojimas, kad portugalų sveikatos priežiūros tinklas ir paslaugos priklausomiems asmenims net XXI amžiaus pradžioje buvo gerokai geresnės negu daugumos Europos šalių. Ir todėl jie sako, kad, nepaisant to, per pirmus penkerius metus lėšos, skirtos priklausomybės reikalams spręsti – tai apima daug ką, ne tik gydymą, bet ir socialinius dalykus, – padvigubėja.

Kalbant apie gydymą, aš norėčiau atkreipti dėmesį, kad Portugalija buvo, ko gero, viena iš pirmųjų Europos šalių, ne pirmoji, bet viena iš pirmųjų, kuri pasinaudojo amerikiečių pavyzdžiu. Jie ten turi tokią *drugs court* sistemą nuo 1989 metų ir būtent jie po dekriminalizacijos pritaikė, vienu metu rengė du tokius svarbius popierius, tai yra dėl dekriminalizacijos ir priklausomybės nuo psichoaktyviųjų medžiagų, vertimas pagal gūglą būtų atkalbėjimo komisija. Tai yra žmogus, kuris patenka su vienokiu ar kitokiu kiekiu, kuris galėtų būti vertinamas kaip administracinis pažeidimas, eina į tos komisijos konsultaciją. Ir tai nebūtinai yra priklausomi žmonės, faktiškai tik keliolika procentų iš jų yra priklausomi. Ir ta komisija sprendžia, ar jam reikia kreiptis į priklausomybės konsultantą, ar ne. Jeigu reikia, žmogus privalo tai padaryti per savaitę.

Gerbiamas prokuroras labai gražiai kalbėjo, kad ir dabar, jeigu tu kreipiesi į gydymo įstaigą, tai atleidžia nuo priklausomybės. Žinote, gal jums skamba tai labai rimtai, bet aš žinau, kaip atrodo tie kreipimaisi. Jis ateina ir ne tik visa povyza, bet ir atviru tekstu sako: man nieko nereikia, man parašyk, kad aš buvau. Taškas. Aš kreipiausi, ir ką? Turi būti kažkoks rezultatas, turi būti kažkoks tos komisijos vertinimas ir šiek tiek skaičių.

Naujausi duomenys iš Portugalijos, kuriuos man pavyko rasti, yra 2017 metų. Per tą atgrasyto komisiją, atkalbinėjimo komisiją per metus perėjo 12 tūkst. žmonių. 12 tūkst. žmonių! Tai yra ne tik teorinis, bet praktiškai veikiantis fenomenas, praktiškai veikianti struktūra, kuri kreipia žmones į gydymą. Jeigu mes pasakysime, baudžiamosiomis... kažkokiais pakeitimais, kurių aš neišmanau, tik man labai patinka tas išsireiškimas *ultima ratio*, net žinau, ką tai reiškia, bet vis

dėlto reikia suprasti, kad priklausomybė yra moralinis, sveikatos, juridinis ir socialinis aspektas, turi keturias grupes. Jei apsiribosime tik juridiniu, aš bijau, mes turėsime daugiau bėdos ir po to sakysime, kodėl taip išėjo. Negalima apleisti, darant kokius nors pokyčius juridinėje srityje, negalima palikti nuošalyje gydymo reikalų. Ir tai gali būti panaudota, mano nuomone, turėtų būti panaudota kaip nukreipimas priklausomo asmens arba piktnaudžiaujančio asmens būklei įvertinti ir, esant reikalui, gydymui paskirti.

Aš tikrai neužimsiu jūsų brangaus laiko, aš sutaupiau 10 minučių ir labai savimi didžiuojusi. Beje, galvojama, kad labai sumažėjo mirtingumas – startuojant buvo šešios per metus, o 2017 metais buvo 50. Iš pradžių jis sumažėjo, ten yra krūva versijų kodėl, viena buvo ta, kad iš Europos palaipsniui išėjo heroinas, nes kai startavo, buvo 100 tūkst. heroino vartotojų Portugalijoje, dabar iš visur jis išeina. Bet ne apie tai kalba.

Labai padaugėjo psichozijų, dešimtimis kartų, kanapinių psichozijų, bet vis tiek jie tą patirtį vertina pažangiai, ir viena iš priežasčių, kodėl savo patirtį vertina ne tik jie, bet ir Švedijos sveikatos institucijos, dėl to, kad buvo pritaikytos gydymo pasiūlos galimybės. Aš labai kviečiu išgirsti, ką aš sakau, nors, kaip sakau, šneku šioje kontoroje jau ne pirmas amžius, na, gerai, jau ne pirmas dešimtmetis. Iš tiesų reikėtų imti ne iš orkestro vieną smuiką: arba visą orkestrą imame, didžiąją dalį, arba neimame nieko, jeigu imamės gydymo elementų. Ačiū, aš baigiau, tiek žinių.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas pranešėjau, už tokį labai atvirą pranešimą. Patikėkite, ne taip dažnai čia, Seimo posėdžių salėje, mes tokių išgirstame. Labai dėkui.

Ir kita diskusijoje dalyvaujanti pranešėja A. Širvinskienė, Respublikinio priklausomybės ligų centro direktoriaus pavaduotoja, kalbės apie gydymo aktualijas. Prašom.

Respublikinio priklausomybės ligų centro direktoriaus pavaduotojos Aušros Širvinskienės pranešimas apie gydymo aktualijas

A. ŠIRVINSKIENĖ. Laba diena visiems. Aš kalbėsiu apie gydymo aktualijas, bet taip pat sieisiu jas su dekriminalizacija, tai yra pabandysiu paaiškinti, atsakyti į klausimą, kuo yra naudinga arba svarbi dekriminalizacija ir sveikatos sistemos efektyvumas. Savo argumentus, kuriuos aš šiandien išsakysiu, pateiksiu grįsdama Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centro, Pasaulio sveikatos organizacijos, Jungtinių Tautų ataskaitomis, monografijomis, moksliniais tyrimais, taip pat mūsų centro, Respublikinio priklausomybės ligų centro, specialistų patirtimi ir gana ilga darbo su priklausomais asmenimis istorija.

Pirma mano žinutė, kurią norėčiau garsiai įvardinti, kad bausmės ir sankcijos nieko negydo ir bausmės ir sankcijos neapsaugo nuo tolesnio vartojimo. Reikėtų visada atsiminti, kad žmonės vartoja dėl pačių įvairiausių priežasčių. Dažnai tos priežastys būna tikrai nepalanki aplinka, ryšio nebuvimas su artimaisiais, ekonominės problemos, socialinės problemos, galų gale psichikos ligos. Tokių žmonių baudimas tikrai neskatina jų kreiptis pagalbos.

Kuo gi dekriminalizacija padėtų? Dekriminalizacija yra į sveikatos sistemą orientuotas požiūris ne į baudimą, o į sveikatą. Kaip rodo kitų šalių patirtis, būtent dekriminalizacija padėtų žmonėms greičiau patekti į sveikatos sistemą. Kai mes kalbame apie žmones, mes turime kalbėti tiek apie jaunimą, tiek apie tuos, kurie jau turi priklausomybę, tai yra vartojančių žmonių elgesys negali būti sukeltas į vieną kategoriją. Yra tokių, kurie tik pradeda slysti, yra tokių, kurie jau turi tikrai ilgą kelią, turi daug problemų. Jeigu mes kalbame apie jaunimą, šiuo metu yra efektyvių programų, tokių kaip Ankstyvoji intervencijos programa, jeigu kalbame apie žmones, kurie jau turi priklausomybę, vėlgi yra daugybė gydymo programų – tiek stacionarių, tiek ambulatorinių. Mums reikėtų fokusuotis, kad kuo daugiau žmonių patektų į tas gydymo programas.

Šiandien mūsų specialistų patirtis rodo, kad žmonės iš tiesų bijo kreiptis, nes jiems tai asocijuojasi su baudimu. Taigi kuo geresnės galimybės žmonėms kreiptis pagalbos, tuo mes turėsime sveikesnę visuomenę. Respublikinis priklausomybės ligų centras turi daug metų patirties dirbant su Vilniaus romų tabore dirbančiais policijos pareigūnais, kurie nukreipdavo be jokių sankcijų, tiesiog sakydavo, kad yra toks žalias koridorius, jūs galite kreiptis, jus priims be eilės. Mes tikrai sulaukėme puikių rezultatų. Vien tik parodymas žmogui, kad yra kitas kelias, o ne bandymas per baudimą jį nukreipti, padeda tiems žmonėms permąstyti savo elgesį. Elgesio kitimas nėra koks

nors labai greitas dalykas. Tiek specialistai, tiek tie žmonės turi nueiti gana ilgą kelią, kad pamatytų rezultatus.

Taigi kalbant apie psichoaktyviųjų medžiagų vartojimą ir dekriminalizaciją, taip pat reikėtų kalbėti apie tai, kad visos psichoaktyviosios medžiagos turėtų būti dekriminalizuotos. Vėlgi, kaip ir minėjau, jeigu mes kalbame apie jaunimą, mums yra labai svarbu su jais užmegzti kontaktą kuo anksčiau, kol jie dar yra eksperimentuojantys, ir taip padėti jiems vėlgi grįžti prie to teisingo, mažiau rizikingo elgesio. O jeigu kalbame apie asmenis, kurie vartoja tokias medžiagas kaip heroinas ar kitos nelegalios medžiagos ir turi stiprią priklausomybę, tai vėlgi tiek valstybei kaštai, kai į gydymą žmogus patenka, o ne į laisvės atėmimo įstaigas, tikrai yra mažesni ir pasekmės yra mažesnės. Kaip žinote, vieša paslaptis, kad laisvės atėmimo vietose vartojimas yra tęsiamas, didelė grėsmė užsikrėsti infekcinėmis ligomis. Vėlgi tai visai visuomenei yra didžiulė našta.

Taigi šiuo metu tikrai yra tų gydymo programų. Dažnai viešajame diskurse, tarp Seimo narių mes girdime, kad nėra kur nukreipti, bet yra kur nukreipti, tiktai tiesiog reikėtų galvoti apie tai, kaip plėsti tų paslaugų aprėptį. Tikrai šiandien tų paslaugų aprėptis turėtų būti plečiama.

Taip pat Respublikinis priklausomybės ligų centras, dalyvaudamas Europos Sąjungos infrastruktūriniuose projektuose, atliko 15 savivaldybių tyrimą. Mes pamatėme, kad pagrindinė problema yra vėlgi specialistų kvalifikacija. Specialistai tikisi, kad yra kažkoks metodas, kad žmogų kažkur galima uždaryti, palaikyti ir jis taps kitoks, bet realybė yra tokia, kad reikia kelti kvalifikaciją ieškant metodų, kaip su žmonėmis dirbti juos motyvuojant, tai yra keičiant jų elgesį. Būtent šita dalis – motyvacijos keitimas, darbas su žmogaus elgesiu – tarp specialistų šiandien dar yra iki galo nevisiškai išsąmonintas dalykas, nes visi, kaip ir minėjau, nori kuo daugiau stacionarių paslaugų, kai tuo tarpu, kaip rodo tarptautiniai gydymo standartai, tikrai efektyvios yra ambulatorinės paslaugos, kurios turi būti teikiamos žmogaus aplinkoje, bendruomenėje.

Taip pat dar norėčiau priminti, kad vis tik narkotikų vartotojų skatinimas kreiptis į gydymo programas pagerintų ir visos visuomenės sveikatą. Tie žmonės nėra kažkokie kitokie žmonės. Mes neturime jų stumti į užribį. Kai kalbame apie jaunimą, vėlgi nesvarbu, kad jie galbūt ir nepateks į laisvės atėmimo vietas, tačiau ta etiketė, kurią užklijuoja tas baustumas, jiems gali atsiliepti visą likusį gyvenimą. Vėlgi atsakykime į klausimą, ko mes norime, ar norime padėti žmonėms, ar norime juos bausti?

Taip pat, kaip rodo tyrimai, dekriminalizacija neskatina narkotikų vartojimo. Kaip jau ir minėjau, narkotikų vartojimo neskatina ir nemažina netgi ir baudimas. Žmonės vartoja visai dėl kitų priežasčių. Jeigu kalbame su pacientais, kurie kreipiasi, ir paklausime, kodėl pradėjai vartoti, dažnai tos priežastys būna ir jiems patiems neaiškios, bet, kaip minėjau, tos priežastys būna gana sudėtingos. Tų priežasčių sprendimas ir yra viena iš gydymo dalių ir komponentų.

Taigi kalbant apie gydymo aktualijas yra labai svarbu suprasti, kad gydymas nėra tik medicininis gydymas. Mes turime kalbėti ir apie socialines paslaugas, turime kalbėti ir apie jų psichologinę sveikatą, turime ir apie medikamentinį gydymą, ir apie kitų gretutinių psichikos ligų gydymą, nes, kaip ir minėjau, dar kartą paminėsiu, viena iš priežasčių daliai žmonių, dėl ko jie vartoja, tai todėl, kad turi kitų gretutinių ligų, vartojimas yra pasekmė tų ligų. Vėlgi reikalinga integruota sistema.

Šiuo metu tarptautiniuose dokumentuose kalbant apie gydymą yra dažnai akcentuojamas būtent integruotos sistemos kūrimas. Dekriminalizacijos fone, kai kalbama apie į sveikatos priežiūrą orientuotas paslaugas, integruotą sistemą sukurti būtų tikrai greičiau ir efektyviau. Tas jau ir yra daroma, bet gal ne taip sparčiai, kaip mes visi norėtume.

Toks nuolatinis moralinės panikos kėlimas kalbant apie narkotikus, šitos problemos visuomenėje eskalavimas, remiantis emocijomis, gėrio, blogio kažkokiomis moralinėmis žinutėmis, bet ne mokslu, ne loginiu mąstymu ir patirtimi sveikatos priežiūros įstaigų, tikrai tiems žmonėms neatveria durų į pagalbą.

Taigi palinkėčiau visiems baigdama savo kalbą, kad pasižiūrėtume plačiau: ne tik kaip man atrodo arba kaip mano rinkėjui atrodo, bet kokią pagalbą mes galime tiems žmonėms suteikti ir ką sako naujausi moksliniai tyrimai, į ką turi orientuotis gydymo sistema, tai yra ne į baudimą, o į integruotas paslaugas.

Labai ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama pranešėja. Kita diskusijoje dalyvaujanti pranešėja – V. Matulionienė, Ambulatorinių psichikos sveikatos centrų asociacijos pirmininkė, gydytoja, vaikų ir paauglių psichiatrė. Ji kalbės apie vaikų ir paauglių psichoaktyvių medžiagų vartojimo problematiką. Ji jungiasi nuotoliniu būdu. Prašau.

**Ambulatorinių psichikos sveikatos centrų asociacijos pirmininkės,
gydytojos, vaikų ir paauglių psichiatrės Vidos Matulionienės pranešimas
„Vaikų ir paauglių psichoaktyvių medžiagų vartojimo problematika“**

V. MATULIONIENĖ. Laba diena visiems. Iš tikrųjų esu gydytoja psichoterapeutė, Vaiko gero vės komisijos narė ir daugelį metų Psichikos sveikatos centro vadovė. Tikrai galiu pasakyti, kad šita problema, kurią dabar nagrinėjame, yra labai svarbi specialistams, dirbantiems su jaunais žmonėmis, nes iš tikrųjų matome labai daug žmonių gyvenimų, kurie būtų dėl narkotikų tam pa nebe tokie geri, nebe tokie gražūs, kokie galėtų būti.

Pirmiausia norėčiau akcentuoti vieną dalyką, kuris čia visai nebuvo paminėtas ir į kurį mes, specialistai, tiesiog nerandame atsakymo.

Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento duomenimis, pagal narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimą pastaraisiais metais Lietuvos yra du kartus geresnė situacija negu Europos Sąjungos. Du kartus geresnė situacija: mes du kartus turime mažiau vartojančių, du kartus geresni rodikliai, vartojimo rodikliai per paskutinį mėnesį ir nors kartą gyvenime. Bet nėra padaryta jokios analizės, kodėl taip yra. Visą laiką linksniojama, kad mes turime griežtesnę negu Europoje kodeksą teisinį, bet nėra padaryta analizės, kodėl mes turime dvigubai mažiau vartojančių. Pirmiausia, matyt, reikėtų atsakyti į šitą klausimą.

Prieš daugelį metų ir dabar Nyderlandų ir kitų šalių mokslininkai, dažniausiai vaikų ir paauglių psichiatrai, kurie susiduria būtent su vartojimo pradžia, iš tikrųjų ragino mus, sakė: turite gerus rezultatus, neatlaisvinkite teisinių svertų, nes paskui nesugrąžinsite atgal, didės visų narkotikų vartojimas, daugės su jais susijusių psichikos ligų, blogės kriminalinė statistika, nes, sako, narkotikų verslas yra daugiamilijoninis, tą mes matome ir pas mus, sugaunamos per 50 mln. vertės siuntos, narkotikų verslui lengva užsakyti reklamą, samdyti nuomonės formuotojus, remti projektus ir panašiai. Čia kolegų iš Europos tokia nuomonė. Be abejo, jų gali būti visokių.

Deja, Europą mes jau pradėdami lenkti jaunimo, paauglių ir vaikų psichotropinių medžiagų vartojimo mastu. Jau Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento atstovė tai pristatė ir tai rodo mūsų praktiniai stebėjimai. Mes nuolat turime problemą su jaunais žmonėmis, kurių psichika... Iki tol buvę geri moksleiviai, sportininkai, užsiėmę visokiomis gražiomis veiklomis, per kelis mėnesius pradėję vartoti pradeda bėgti iš mokyklos. Studentai nebegali mokytis, prašo akademinių atostogų ir taip toliau.

Tarp moksleivių, jaunų žmonių populiariausias narkotikas yra kanapės. Ir jas įsigyti šiuo metu tikrai yra visai nesunku, prekeiviai ateina į pačių mokyklų kiemus. To mūsų valstybė šiuo metu negali sukontroliuoti.

Taigi, apie kanapes. Tikrai kelerius metus matome tiesiog aktyvią, intensyvią kanapių reklamą. Labai norėčiau šiandien paneigti narkotikų verslo platinamą mitą apie lengvus, nekenksmingus, net rekreacijos tikslais vartotinus narkotikus. Kaip sakiau, jaunų žmonių gyvenimas sugriūna tiesiog per kelis mėnesius, nes kanapės, jeigu apie jas kalbame, sukelia negrįžtamus, mokslo yra nustatyta, negrįžtamus pokyčius būtent jaunų žmonių smegenyse. Ir ką mes matome? Didėjančią dirglumą, impulsų nesuvaldymą, išprovokuotus nerimo priepuolius, net psichozes. Silpnėja dėmesys, atmintis, mažėja intelektualiniai gebėjimai.

Vartojant marihuaną iš tikrųjų intelektualiniai gebėjimai sumažėja, užsienio tyrimų duomenimis, vidutiniškai 6–8 punktais. Mes matome ir dar daugiau. Iš tikrųjų turime jaunų žmonių, kurie, yra padaryta tyrimų, buvo normalaus intelekto, šiuo metu jie turi protinę negalią būtent dėl narkotinių medžiagų vartojimo. Ir tai yra negrįžtami pokyčiai. O jeigu dar pridėsime suicidų riziką, nes didžioji dalis suicidų vis dėlto įvykdoma esant apsvaigimo būsenos, jeigu dar pridėsime

kriminalinius nusikaltimus, nes kai trūksta pinigų, tada – vagystės ir plėšimai, kai nebesuvaldo impulsų, tada chuliganiški veiksmai, matėme, kad to vaiko, kurio verkė visa Lietuva, Matuko, atžvilgiu net žmogžudystė, tuomet sugadinami keli gyvenimai.

Vėlgi kalbame ir mes sutinkame, kad pirmiausia dėmesys turėtų būti nukreiptas į pagalbą, nes priklausomiems žmonėms būtinai reikalinga pagalba. Žalingai vartojantiems taip pat yra būtina pagalba. Ir tikrai nenorėčiau sutikti su Priklausomybės ligų centro atstovės teigimu, kad pagalba dabar yra pakankama. Ji nepakankama. Dažnai mes labai sunkiai motyvuojame tą jauną žmogų, kad jis pradėtų gydytis, kreiptis, tėvai, artimieji nuvažiuoja į Priklausomybės ligų centrą. Ne, dabar nėra vietų, čia bus dar po kažkiek, gal po kelių savaičių, skambinkite, gal bus po mėnesio. Per tą laiką jau vėl visa situacija yra labai pablogėjusi.

Tai patvirtina ir Sveikatos apsaugos ministerijos darbo grupė, būtent priklausomybės ligų gydymo, reabilitacijos, paslaugų kokybės ir prieinamumo gerinimo tokia darbo grupė buvo sukurta. Jos tokia išvada, kad absoliučiai neužtikrinamas priklausomybės ligų gydymo paslaugų prieinamumas ir įvairovė bei pritaikymas priklausomų asmenų poreikiams. Tai mes matome savo kasdieniame gyvenime. Tos darbo grupės yra daugybė puslapių, ką Lietuva turėtų padaryti, kad būtų nors kaip nors patenkinamai tos paslaugos teikiamos žmonėms.

Viename komiteto posėdyje gerbiamas V. Mitalas teigė, kad gydymui ir reabilitacijai Vyriausybė rastų 3–4 mln. eurų. Tai yra juokingai maža suma, įvertinus, kad reikėtų ne tik naujų ir įrengtų įstaigų, bet ir daug daugiau žmogiškųjų resursų, kur kas didesnių atlyginimų, nes iš tikrųjų dabar sunku rasti specialistų, norinčių dirbti už tiek, kiek dabar jiems mokama. Tai tie 3–4 mln. eurų galbūt galėtų būti skiriami prevencijai, užtikrinti jaunosios kartos užimtumą. Žinoma, ne apsvaigus rekreacijos tikslais nuo kanapių, bet iš tikrųjų užimtumas pakuojant ir darant kitas kūrybines veiklas.

Visuomenė tendencingai gąsdinama istorijomis dėl įrašų, apie įrašus dėl narkotikų vartojimo jaunų žmonių biografijose. Kiek mes matome jaunų žmonių, kurie vartoja, jie ateina, jie yra gydomi, pagalba teikiama ir jokių įrašų tikrai nėra, tuo labiau jeigu sugauna asmenį su tam tikru narkotinės medžiagos kiekiu. Pagalvokime, kad jauni žmonės, kurie pirmą kartą, antrą kartą pavartoja, tikrai nesineša narkotinės medžiagos namo. Jie būna pavaišinami kažkokioje grupėje, pavaišinami vieną kartą, pavaišinami antrą, trečią. Vieni žmonės paskui atsispiria ir daugiau nebevartoja, bet kai kurie tada jau be jų nebegali, tampa žalingai vartojantys, priklausomi, netgi ir vartotojai, ir platintojai. Nes dažnai norėdamas gauti tą dozę turi atidirbti platintoju. Labai remčiausi gerbiamo R. Badaro patirtimi, kad turi būti mechanizmas, alternatyvus mechanizmas, sakyčiau, tai baudžiamajai atsakomybei, alternatyvus mechanizmas gydymosi, kad žmogus galėtų pasirinkti, arba baudžiamoji atsakomybė, arba išitraukimas į gydymosi procesą ir privalomas. Ne tai, kad nukreipiame, ir viskas. Išivaizduokime, žmogus yra priklausomas, jis nėra laisvas. Jis priklausomas nuo to narkotiko, nuo kitos narkotiko dozės ir nuo narkotiko platintojo. Tai čia kažkokio laisvo pasirinkimo neturėtų būti. Norėčiau pacituoti ir Tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorių asociacijos raštą, kuris buvo nusiųstas Sveikatos reikalų komitetui, kad labai didelės problemos su paaugliais.

PIRMININKAS. Gerbiamoji pranešėja, jūs jau 10 minučių viršijote, jeigu galite, jau prie apibendrinimo pereikite, nes jau...

V. MATULIONIENĖ. Apibendrinimas būtų toks, kad pritarčiau ir gerbiama R. Badarui, ir kitiems, kurie sakė, kad būtinas sisteminis požiūris į šią problemą. Tikrai negalima atlaisvinti neduodant nieko prieš daugiau, neduodant privalomo gydymosi, privalomos reabilitacijos žmonėms. Tik taip mes galėsime išlaikyti tą savo, sakykime, dabar su tais mažais resursais labai gerą rezultatą žiūrint Europos mastu. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamoji pranešėja. Ir paskutinė šios dienos diskusijos pranešėja pagal eilę, bet jokių būdu ne pagal svarbumą, S. Lesinskienė, Lietuvos vaikų ir paauglių psichiatrų draugijos prezidentė, ji kalbės tema „Dėl vaikų ir paauglių žalingo psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo pasekmių ir pagalbos plėtros galimybių“. Taip pat jungiasi nuotoliniu būdu. Prašom.

S. LESINSKIENĖ. Laba diena, ar girdite mane?

PIRMININKAS. Taip, girdime puikiai. Prašom.

Lietuvos vaikų ir paauglių psichiatrių draugijos prezidentės Sigitos Lesinskiienės pranešimas „Dėl vaikų ir paauglių žalingo psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo pasekmių ir pagalbos plėtros galimybių“

S. LESINSKIENĖ. Malonu. Aš esu vaikų ir paauglių psichiatriė. Kadangi prieš tai kalbėjusi kolegė Vida irgi yra vaikų gydytoja, aš noriu truputėlį pasakyti apie mūsų specialybės ypatumą. Palyginti labai sena tiek Europoje, tiek ir Lietuvoje, kokius 50 metų yra ši atskira specialybė, labai susijusi su pediatrija ir su psichiatrija. Iki šiol kalbėjo, pristatė problemas, bet vaikų ir paauglių eilutė kaip ir iškrito, o ji yra kita grupė. Taip istoriškai susiklostė, kad ir tos paslaugos vaikų ligoninėse ir įstaigose po to buvo integruotos į šeimos gydytojo sistemą, bet jos nerado sau tokios vietos. Jeigu pažiūrėtume į 1997 metus, kiek aš atsimenu, kai Lietuvoje buvo pereita prie ligonių kasų apmokėjimo, tai psichiatrijos paslaugos yra apmokamos per ligonių kasas, o priklausomybių gydymas buvo paliktas iš biudžeto. Jeigu mes dabar pažiūrėtume, koks skurdus tas finansavimas buvo ir kaip liūdnai atrodo tos įstaigos... Aš labai džiaugiuosi, kad radosi programos ir dabar yra atnaujinama, plečiama suaugusiesiems. O vaikų dalis taip ir liko, jos tiesiog nėra. Aš drįstu su visa atsakomybe už žodžius pasakyti, kad per 30 metų priklausomybės ligų gydymas vaikystėje ir paauglystėje iki šiol neatsiradęs.

Jeigu remtumės tyrimų duomenimis, mes esame ir Lietuvoje atlikę, pirmas toks tyrimas buvo narkomanų, kaip vadinome tuo metu, priklausomybę turinčių jaunų žmonių gyvenimo istorijos kokybinis tyrimas. Ir žinote, ką parodė? Kiekvieno pradžia buvo nuo kanapių ir amžius – apie 13 metų. Vieniši, pažeidžiami, daugybę socialinių sunkumų turintys, bet va tokie yra.

Kitas tyrimas, kuriuo labai džiaugiamės ir kurį neseniai publikavome tarptautiniame aukštai reitinguojamame žurnale „Pediatrija“, medicinos išvalgos klinikinėje praktikoje. Pažiūrėjus Antakalnio ligoninę, kuri aptarnauja Vilniaus miesto ir rajono vaikus, – 390 atvejų per trejus metus, tai 130 vaikų per metus pakliūna į reanimaciją ligoninėje smarkiai apsvaigę, kai jau reikia reanimacijos. Ir yra du skirstymai: turint tikslą smarkiai apsvaigti ir tikslą nusižudyti. Skaičiai labai sunkūs, statistiškai reikšmingi, ir randame, kad tai susiję su šeimos sunkumais ir problemomis.

Žinodami šitą situaciją kaip piliečiai (aš esu gydytoja ir nesprendžiu teisinių dalykų, jūs esate Seimo nariai ir spręsite) tikrai turime sukurti, ir kolegės teisininkai kalbėjo, man labai įstrigo šiandien nuskambėjęs posakis, kad turime kalbėti apie sistemingą ir taip, ir anaip. Ne kalbėti, jau laikas padaryti, laikas iš tikrųjų veikti ir sukurti, pagrįsti ir punktais, ir skaičiais. Ir dar yra toks siūlymas parengti metodikas. Matote, labai tada yra pavojus vėl tas lėšas neteisingai panaudoti, nes metodiką parengti yra turbūt paprasčiausias žingsnis, bet kaip užtikrinti nesamas arba tik užsimezgasias paslaugas? Pavyzdžiui, Vilniaus mieste, Respublikiniame priklausomybės ligų centre yra ketvirtis vaikų ir paauglių psichiatro etato, ketvirtis. Per visą Lietuvą – apie 260 konsultacijų, septynios vietos reabilitacijai Vilniaus mieste. Tai apie ką mes kalbame? Nėra tų paslaugų.

Kitas dalykas, aš, kaip gydytoja ir kaip pilietė, susimaišau girdėdama – dekriminalizavimas ir legalizavimas. Kai žiniasklaida labai populiariai viską pateikia, tampa labai neaišku, ir mes, kaip profesinė grupė, tikrai tada mėginome pasigilinti. Ir, panagrinėjus mokslinius tyrimus, žinote, kokia žinutė žiniasklaidoje ir visuomenėje dabar yra? Kad gal nepavojinga, tegul bando, kažkas tokio. O duomenys ir klinikinė praktika rodo (ir kolegė antrino) negrįžtamą kognityvinių raidos galimybių ir intelekto smukimą tiems žmonėms. Tie, kas turi polinkį į psichozę... Jeigu psichosocialiniai faktoriai sėkmingi, neišsivysto psichozę, bet pavartojus kanapių išsivysto tiems pažeidžiamiesiems negrįžtamai ir sunkiai pagydomai. Dėl šito pavojaus šiandien žiniasklaidos žinutė nėra pateikiama.

Mes birželio 3 dieną, po Vaikų gynimo dienos, organizavome konferenciją, į kurią pasikvietėme kolegą profesorius K. Vilkesą pasidalinti Kanados patirtimi, kaip jie sako, treji metai po legalizavimo. Kanadoje buvo legalizuota 2018 metais. Jų duomenys parodė, kad vartojimas tikrai kenkia vaikų ir paauglių raidai negrįžtamai, su tuo sutinka ir Kanados kolegės. Ką jie dar pamatė? Kad padidėjo vartojimas. Ir klausimas, kurį kelia Kanada, tai yra kaip apsaugoti vadinamąsias pažeidžiamąsias grupes: vaikus, paauglius, nėščias moteris ir psichikos sutrikimų turinčius žmones,

nes tiems, kas turi psichikos sutrikimų, po to negrįžtamai dar labiau pablogėja psichika, ypač psichozės... Tai jų yra toks radinys.

Ir dar ką jie pabrėžė, kad yra, angliškai pacituosiu: „Aggressive marketing by some companies.“ Tada 22,6 bilijono *market* potencialas. Tai prieš tuos bilijonus labai sunku atsilaikyti. Ir tada galime sakyti, kad kanapės ir jų vartojimas yra naudingas skausmui gydyti. Taip, esant tam tikrai būklei, bet šiandien pasaulyje (ir tikrai kvietėme kolegas tarptautinius ekspertus) nėra įrodymų, kad psichikos sutrikimus gydo, bet jie sukelia. Tokia žinia vaikams ir paaugliams tikrai turi būti labai svarbi. Jeigu bus plačiau vartojama, o Kanadoje tas augimas buvo ir jie pamatė, kaip apsaugoti tuos pažeidžiamuosius.

O dabar dėl pagalbos, ką Kanada suradusi yra? Kad dažniausiai tai yra ne vienas sutrikimas, o keli vadinamieji gretutiniai, arba komorbidiniai, ir dažniausiai tai trauma. Tada joks trumpalaikis gydymas nėra pakankamas. Minimumas, kuris reikalingas, yra apie dveji metai, nes dažniausiai, ir mūsų lietuviški tyrimai tai rodo, tai yra žmonės – jauni vaikai, jauni paaugliai, kurių tėvai išsiskyrę, jie labai vieniši arba augę globos namuose, arba keitę globos įstaigas ar globėjus. Jie patys nesikreipia pagalbos, jie nėra kritiškai tam vartojimui arba nebegali būti kritiškai, ir tada tos tarnybos netinka, nes jie neateis kaip pacientai, nelauks kelių mėnesių ar savičių eilėje ir tvarkingai nesilaikys posėdėje eilutėje. Turi būti kitaip organizuota.

Man yra tekę dalyvauti Briuselyje su Sveikatos apsaugos ministerijos atstovais tokioje programoje ADOCARE, *Adolescent Care*, kaip jaunimui patraukliai organizuoti... tas įstaigas, kaip juos prikviešti. Ten, kur jie būna, ten, kur jie leidžia laisvalaikį, po truputėlį integruoti tą prevenciją.

Ko pasigendame? Prevencinės žinios. Šiandien aš jos Lietuvoje negirdžiu, kad jaunimui, moksleiviams vartojimas kenkia negrįžtamai. Pavyzdžiui, ką parodė Lietuvos gyvenimo istorijų tyrimas, kad jie visi galvojo, kad kiti užklimpsta, tik ne aš, ir kad kitų jau nepamėginsiu. O jie pamėgina *miksų*. Mes paklausėme jaunų žmonių, buvo mums tikrai atradimas, nepaprastai toks sukrečiantis: ne 16 ir ne 17 metų – 13 metų yra pradžia, kai jie pabando. Mūsų kolega profesorius kanadietis rodė skaidrę: atidaro šaldytuvą, ir kanapių vaizdas. Vaikas susiduria ir susidurs aplinkoje, jeigu jo jauni tėveliai vartojo, rūko. Vienoks yra suaugusiesiems poveikis, bet irgi sukelia psichozes ir negrįžtamus pokyčius.

Aš negirdžiu šito skambėjimo visuomenėje, tos žinios skleidimo, tik teisinius argumentus, ką sutvarkytumėte, bet mes, kaip profesinė grupė, tiesiog galime reikalauti, kad pagaliau būtų skirtas finansavimas ir organizuoti paslaugas vaikams ir paaugliams priklausomybių srityje, nes jų šiandien, kaip aš jau ir sakiau, visai nėra. Labai gaila, kad jų nėra. Kol nebus to plano, surašyto skaičiais... Aš, pavyzdžiui, išgirdau neseniai žinutę per radiją, kad Jungtinė Karalystė skyrė 15 mln. paaugliams dėl kovidų pasekmių, padarinių tarnyboms plėsti. Kiek mes galime rasti savo mažoje valstybėje ir iš kokių resursų?

Tikrai tekę nagrinėti įvairių teisinių aktų, kurie susiję su psichikos sveikata. Visur yra eilutė. Ir čia nuskambėjo: mišraus finansavimo tarpinstitucinio mechanizmo sukūrimas, kad jis reikalingas. Tai skamba 30 metų. Mišrus tarpinstitucinis finansavimas, jo mechanizmas dėl ilgalaikės pagalbos (mažiausiai dvejų metų) tokiems vaikams ir paaugliams nėra sukurtas.

PIRMININKAS. Gerbiama pranešėja, 10 minučių laikas praėjo.

S. LESINSKIENĖ. ...tada galime kalbėti kompleksiskai, ką ir kaip reikia daryti. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama pranešėja. Tai buvo paskutinė šios diskusijos pranešėja.

Gerbiami kolegos, turime pasitarti. Yra užsirašiusių pakankamai daug Seimo narių, norinčių paklausti pranešėjų, o pagal darbotvarkę nustatytą laiką mums liko 6 minutės, tačiau įstatymų projektų blokas, kurį turi pristatyti prezidentūra – teismų sistemos reformos, nebus šiandien pristatomas, todėl turime šiek tiek sutaupe laiką. Gal galėtume bendru sutarimu sutarti, kad klausimams ir atsakymams dar skiriame 20 minučių? Galime. Labai dėkui. 20 minučių klausimams ir atsakymams.

Pirmasis klausia V. Mitalas.

V. MITALAS (LF). Dėkoju, pirmininke. Man iš tikrųjų patiko diskusija ir pasisakymai. Ta mintis, kad tai tikrai nėra panacėja, bet turi būti padaryta, įsirežė bene giliausiai.

Aš norėčiau dėl tokių dviejų pasitikslinimų paklausti. Pirmas. Buvo ta statistika, kaip mes džiaugiamės narkotikų suvartojimu, norėčiau, kad patikslintų, kada buvo šitie duomenys. Ma-

no žiniomis, jie buvo 2016 metais. Kaip atrodo kriminalizavus šitą klausimą, būtų labai įdomu sužinoti.

O antras klausimas būtų Sveikatos apsaugos ministerijai, ar viceministrei, ar gerbiamai patarėjai, matau, kad yra, dirbančiai tais klausimais. Ar tiesa, kad visgi visas psichikos sveikatos portfelis yra priskirtas strateginiam ministro asmeniškai kuruojamam portfeliui? Kokia dabar yra situacija su psichikos sveikatos planais ir artimiausios, sakykime, kadencijos užmačiomis šioje srityje? Tam, kad visi galėtume išgirsti. Ačiū.

G. BELIAN. Ačiū už klausimą. Dėl statistikos, taip, kalbant apie bendrosios populiacijos tyrimą, jis buvo atliktas 2016 metais. Lietuvos rodikliai, visi bendrieji Lietuvos rodikliai buvo tikrai dvigubai geresni negu Europos Sąjungos vidurkis. Tačiau kalbant jau apie 2019 metus, kai buvo atliktas tyrimas tarp vaikų, mokinių, tarp 15–16 metų vaikų ir paauglių, tai mokinių tyrimas atskleidė, kad situacija šiek tiek Lietuvoje pablogėjo, nes 2019 metais 19 % 15–16 metų vaikų ir paauglių buvo ragavę savo gyvenime bent vienos narkotinės, psichotropinės medžiagos, o Europos Sąjungos vidurkis yra 17 %, 5,6 % vartojo naujų psichoaktyviųjų medžiagų, Europos vidurkis, ESPAD šalių europinis vidurkis – 3,4 %, kalbant apie sintetinius kanabinoidus, 4,3 % tarp Lietuvos moksleivių, o ESPAD vidurkis – 3,1 %, iš esmės tikrai negalima vertinti buvimo, sakykim, arba taikymo baudžiamosios atsakomybės kaip kokios nors prevencinės priemonės, kuri atgrasytų vaikus ir paauglius nuo veikų, susijusių su šiomis medžiagomis, arba nuo šių medžiagų vartojimo. Kaip aš ir minėjau, tarp tų asmenų, kurie padaro nusikalstamas veikas, susijusias su šiomis medžiagomis, nuo 63 % iki 65 % iš tikrųjų yra nepilnamečiai ir jaunimas nuo 18 iki 29 metų.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Dar buvo vienas... Taip, prašau.

S. BIELIŪNĖ. Laba diena, atsakysiu į gerbiamo Seimo nario klausimą. Taip, galiu tik patvirtinti, kad sveikatos apsaugos ministro asmeninė atsakomybė yra būtent psichikos sveikatos paslaugų plėtra, tai ne tik bendruomeninių paslaugų plėtra, bet ir ypatingas dėmesys priklausomybės ligų gydymui, ypač intervencinėms paslaugoms, kurios šiuo metu, kaip ir buvo čia šiandien minėta, nėra pakankamai užtikrinamos jauniems žmonėms ir suaugusiesiems. Kai prevencija nėra veiksminga, bet dar nereikalingas gydymas, kad mes turėtume visas grandis, kurios yra reikalingos.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia K. Vilkauskas. Ruošiasi V. Bakas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Dėkoju gerbiamiems pranešėjams už išsamius pranešimus, viską išklausęs aš supratau, kad tikrai skubotai teikiamas dekriminalizavimo įstatymas. Norėčiau pasakyti, kad mes ne Portugalija ir kol kas neturime tokių gydymo pasiūlos galimybių. Aš norėčiau ir kolegoms, ir visiems pranešėjams priminti dar prieš tai buvusio profesoriaus R. Kėvalo Vaikų klinikinės ligoninės duomenis, kad dabar psichinė sveikata karantino laikotarpiu yra labai prasta, 59 % 17–18 metų jaučia depresijos požymių. Jeigu duosime signalą, kad mes dekriminalizuojame ir nesame pasiruošę gydymo paslaugoms, prevencijai, tikrai turėsime ne kokius rezultatus.

Mano klausimas sveikatos apsaugos viceministrei. Ar mes neturėtume prieš tai susitvarkyti dėl savo gydymo paslaugų narkomanijos prevencijos srityje, o paskui leisti šio įstatymo projektą? Ačiū.

PIRMININKAS. Prašom, viceministre.

A. BILOTIENĖ MOTIEJŪNIENĖ. Ačiū už klausimą. Jau yra pradėti spręsti dalykai, kadangi tam yra sudarytas planas, yra praplėsta, numatyti vaikų sveikatos elementai, kalbant ir apie vartojimą, ir apie priklausomybę. Tam ir yra planas, kadangi paslaugos turi būti prieinamos. Tikrai taip, tai yra numatyta plane, darbai pradėti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia V. Bakas. Ruošiasi V. Valkiūnas.

V. BAKAS (MSNG). Labai ačiū rengėjams ir dalyviams už pasisakymą, už skirtingas nuomones. Iš tikrųjų galbūt papildant poną V. Mitalą, tai nėra panacėja, bet pirma prieš dekriminalizuojant turi būti sukurta pagalbos sistema. Apie tai kalbėjo, beje, ir konferencijoje, kurią organizavo Morgana, pakvietusi dekriminalizavimo šalininkų. Jie patys garsiai rėkė, kalbėjo: pirma pagalbos sistema, po to dekriminalizavimas, priešingu atveju bus blogai.

Žiūrėkite, aš noriu paklausti sveikatos viceministrės ir Narkotikų, tabako ir alkoholio departamento vadovės. Mes dabar čia vėl kalbame burtazodžiais apie integralias sistemas ir panašiai.

Bet aš skaitau vieną projektą, kurį jūs dabar įgyvendinate, jam skirta 11 mln. eurų, jis baigiasi kitais metais, kad būtų sukurta tokia pagalbos sistema.

PIRMININKAS. Laikas.

V. BAKAS (MSNG). Gal galėtumėte papasakoti, kaip atrodo pažanga, jūsų akimis, kaip jūs matuojate tą pažangą ir kiek reikėtų pinigų, jeigu toks planas yra, ką kalbėjo R. Badaras, psichologai, kad vis dėlto mes tą sistemą sukurtume? Kiek tam reikia lėšų?

A. BILOTIENĖ MOTIEJŪNIENĖ. Atsiprašau, čia jūs kalbate apie reabilitaciją?

PIRMININKAS. Vytaitai, tuoj įjungsimė patikslinti. Prašom.

V. BAKAS (MSNG). Žiūrėkite, vadinasi, taip: asmenų, priklausomų nuo psichoaktyvių medžiagų, socialinė integracija. Kitaip tariant, pagalbos sistema, ko mes ir norime, juos integruoti. Kaip sekasi integruoti, kiek žmonių integravome už 11 mln. eurų? Kiek dar reikia, kad mes galėtume džiaugtis savo sistema?

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kas galėtų atsakyti į Seimo nario klausimą? Prašom, viceministre.

A. BILOTIENĖ MOTIEJŪNIENĖ. Jeigu aš galiu patikslinti, kas padaryta šiandien, tai yra papildomai įsteigta 100 psichologų etatų. Psichologų klausimas, tas prieinamumo, neabejotinai... (*Balsai salėje*) Palaukite, mes ir kalbame – už mechanizmą, bet šiuo metu yra pradėtas planas ir vykdymas. Nežinau, Gražina, jūs turėtumėte?.. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, neįsivelkime į diskusiją. Buvo klausimas, koks atsakymas yra, toks yra. Matyt, iš to irgi galima pasidaryti tam tikras išvadas. Kitas klausia V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (LRF). Ačiū posėdžio pirmininkui A. Mazuroniui. Ačiū pasisakiusiems V. Matulionienei, S. Lesinskienei, jos išsamiai viską papasakojo. Nes gali susidaryti tokia nuomonė: pirma suluošinti, o paskui gydyti. Tai negrįžtami kognityviniai pokyčiai ir tai yra tiesa. Ačiū Vidai, ačiū Sigitai. Man nesuprantamas A. Širvinskienės... Gal jūs eikite kitokių paslaugų teikti, nes toks įspūdis, kad jūs tik dėl tų paslaugų, dėl darbo vietų, dalinatės milijonus, tik dėl to. Tai jums ir klausimas toks. Aš manau, kad išeinant jums uždės antrankius už tai, kad reklamuojate narkomaniją ir narkotikus. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamasis. Supratau, kad čia buvo ne klausimas, o pasisakymas.

V. VALKIŪNAS (LRF). Ne, klausimas.

PIRMININKAS. Ar yra kas nors, kas norėtų atsakyti?

A. ŠIRVINSKIENĖ. Aš galiu trumpai atsakyti, kadangi nelabai supratau nei klausimo, nei pasisakymo. Pagalbos teikimas priklausomiems asmenims – nežinau, kodėl čia turėtų būti nusikaltime. Tai dar kartą pakartosiu: paskaitykite mokslinius tyrimus ir nepainiokite dviejų skirtingų dalykų, kur yra į pagalbą orientuota sistema, o kur yra baudimas. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, jeigu galima, ramybės salėje. Suprantu, kad tema labai audrinanti, bet vis dėlto. Klausia M. Puidokas. Ruošiasi I. Pakarklytė.

M. PUIDOKAS (DPF). Dėkui. Labai svarbi tema, labai svarbi diskusija. Iš tikrųjų teko dar per bakalauro studijas dirbti su narkomanijos prevencijos programomis, skirtomis būtent jaunimui, ir iš tikrųjų noriu padėkoti gerbiausiai V. Matulionienei, nes ji tikrai, kaip ir daugelis kitų pranešėjų, įvardino labai svarbius faktus.

Mano klausimas būtų toks: ar jūs nemanote, kad atsižvelgdami į tai, kad Lietuva Europos Sąjungos šalių kontekste vis dėlto statistiškai atrodo neblogai, mes turėtume ne dramatiškai kaip nors koreguoti savo įstatyminę bazę, bet ją tobulinti. Po žodžiu „tobulinti“ aš turiu klausimą visiems iš esmės jums, ypač sveikatos apsaugos viceministrei ir ekspertams. Ar vis dėlto Lenkijos, Austrijos variantas, kai baudžiamoji atsakomybė išlieka, bet tiek teistumas, tiek baudžiamoji atsakomybė pradingsta asmeniui, jeigu jis elgiasi nepriekaištingai, tarkime, metus, dvejus metus, ir lygiai taip pat priklausomai nuo jo priklausomybės lygmens ir ekspertams nusprendus jis išpa-reigoja gydytis, reabilituotis...

PIRMININKAS. Laikas!

M. PUIDOKAS (DPF). ...švietimo programose dalyvauti. Tokiu būdu tai yra didžiulė motyvacija, kad tas žmogus daugiau nekartotų tos ydingos veiklos iš naujo. Tose šalyse tas puikiai veikia. Ar tas tiktų Lietuvai? Dėkui.

A. BILOTIENĖ MOTIEJŪNIENĖ. Mes, kaip Sveikatos apsaugos ministerija, tikrai ne prieš. Mes už susitarimo mechanizmą, kuris būtų įveiklintas ir veiktu. Tai, vadinasi, ne vienos tik Sveikatos apsaugos ministerijos darbas, tai yra kompleksinis darbas. Mes ne prieš, mes už.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia I. Pakarklytė. Ruošiasi J. Sejonienė.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Paprašysiu, jeigu galima, gerbiamo Mindaugo, nes man sunku girdėti save...

Norėčiau paklausti dėl tokio mito, sklandančio Seime. Žinau, kad tarp nemažos dalies Seimo narių jis yra paplitęs – dėl tų „lengvųjų“ (kabutėse rodau) ir sunkiųjų narkotikų, nes yra dalis žmonių, kurie mano, kad štai galbūt kanapių dekriminalizacija galėtų būti sprendimas, tačiau kitų narkotinių ir psichotropinių medžiagų vis dėlto nereikėtų dekriminalizuoti. Gerbiama Gražina šiek tiek apie tai užsiminė. Tai gal galėtumėte detalizuoti, kodėl vis dėlto tas skirstymas yra toks ydingas ir kokių čia dar yra kitų argumentų? Ačiū.

G. BELIAN. Iš dalies jūs ir atsakėte į tą klausimą, kad tikrai mes negalime skirstyti narkotinių ir psichotropinių medžiagų į lengvas medžiagas, sunkias medžiagas. Visos medžiagos sukelia priklausomybę. Čia vienas yra dalykas.

Antras dalykas, ko gero, labai sunku būtų galbūt ir pačiai visuomenei nusiųsti tokią žinutę, kad mes kalbame apie vienos kokios nors medžiagos dekriminalizavimą, kadangi tos medžiagos visos yra įtrauktos į 1961-ųjų narkotikų kontrolės konvenciją, į 1971-ųjų narkotinių medžiagų kontrolės konvenciją.

Kitas dalykas, be abejo, jei kalbame apie vaikus ir jaunimą, tai dažniausiai vartojamas narkotikas yra kanapės. Jeigu mes kalbėtume apie priklausomus žmones, apie priklausomus asmenis, kuriems reikalinga pagalba, tai, ko gero, mes jau tikrai turėtume kalbėti apie visai kitą narkotinių ir psichotropinių medžiagų grupę. Taigi Lietuvoje nustatytas narkotinių ir psichotropinių medžiagų kiekis, kuris yra rekomendacinis, nedidelio, didelio kiekio ir labai didelio kiekio, iš esmės toks orientyras, sakykime, į vieną dozę daugmaž panašiai. Iš esmės mes dabar kalbame apie nedidelio kiekio bet kokių narkotinių ir psichotropinių medžiagų, kurios yra laikomos be tikslo platinėti, dekriminalizavimą. Todėl tai yra iš tikrųjų kompleksinis požiūris ir tikrai nesiūlytina išskirti vienos konkrečios medžiagos iš kitų medžiagų. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia J. Sejonienė.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, pirmininke. Norėjau paklausti gerbiamo A. Gutausko ir G. Ivanausko, bet matau, kad tik vienas liko. Pritariu, kad dekriminalizavimas yra pažangi narkotikų politika, nors, aišku, iššūkių yra labai daug – dėl prevencijos, aišku, ir dėl tolesnių veiksmų, dėl priklausomų asmenų gydymo. Bet visuomenėje šiuo metu daug nerimo iš tiesų būtent dėl bausmių, sako žmonės. Štai, pavyzdžiui, jeigu nedėvi viešojoje erdvėje, ten, kur privaloma dėvėti kaukę, tai užtraukia administracinę baudą iki kelių šimtų eurų. Kokia, jūsų nuomone, būtų adekvati bauda už mažo kiekio narkotikų laikymą savo reikmėms, jeigu asmuo yra baudžiamas pirmą kartą ir pakartotinai?

G. IVANAUSKAS. Ačiū už klausimą. Žinote, iš tikrųjų visa esmė yra ta, kad šiandien mes turbūt turime kalbėti apie tai, kad mūsų tiek ir Administracinių nusižengimų kodeksas, tiek ir Baudžiamasis kodeksas yra šiek tik išbalansuotas, nes daugkartiniai įvairių straipsnių, įvairių veikų keitimai padarė tai, kad, sakykim, pagal sunkumą netgi vertinant tas nusikalstamas veikas ar teisės pažeidimus, tarpusavyje tos bausmės jau nebedera. Pasakyti, kokia būtų teisinga bausmė... Kaip ir minėjau, gali būti net ir netaikoma jokia bausmė. Asmuo gali būti atleidžiamas nuo atsakomybės, jeigu jis norėtų gydytis, pats kreipiasi ir savanoriškai tai daro. Aš manau, kad turbūt būtų teisingiausia asmeniui sudaryti galimybę gydytis ir nebausti pirmą kartą papuolus su narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagomis.

PIRMININKAS. Labai dėkui.

G. IVANAUSKAS. Bet kaip tai padaryti?

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas pranešėjau. V. Ažuolo posėdžių salėje nematau. Tad kitas klausia J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Suprantu, kad kai kurie kalbame galbūt įvairiomis kategorijomis. Nesvarbu, kaip mes pavadinsime šią problemą, kurią svarstome, vis

ties suprantame, kad kalbame apie disponavimo be siekio parduoti narkotikus šiuo atveju nedidelį kiekį dekriminalizavimą. Privalome aiškiai pasakyti, kad yra kalbama ne tik apie kanapes, bet ir tokias medžiagas kaip amfetaminas, metamfetaminas, LSD ir heroinas. Todėl mano klausimas skirtas toksikologui ponui R. Badarui. Ar galite kaip toksikologas pateikti trumpą tų pačių kanapių, amfetamino, metamfetamino, LSD ir heroino pavojingumo vertinimą? Trumpai pasakyti, kaip šios medžiagos veikia žmogų jau po pirmo vartojimo, ir informuoti apie sukeltą priklausomybės laipsnį.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prašau, gerbiamas Badarai.

R. BADARAS. Žinote, daryti pirmąsias studijas šitoje srityje yra labai rizikinga. Vienintelis pasaulyje žmogus, kuris ryžosi, buvo profesorius D. Natas 2010 metais. Ekspertų komisija suskirstė geriečius, blogiečius, vidutiniokus, bet už tai gavo labai daug barti, bet iš tiesų... Man tai irgi kartais keista girdėti tuos skirstymus – lengvi narkotikai, sunkūs narkotikai. Čia kaip lengvas ar sunkus nėštumas. Jis arba yra, arba jo nėra. Vėlgi tas terminas „narkotikas“ yra tarsi šiek tiek toks (...) amžiaus, nes teko matyti tuos blogiečius. Realiai reikia kalbėti apie psichotropines medžiagas, jeigu jau taip. Suskirstyti, kuri iš jų blogesnė ir kuri labiau prilimpa, tai nėra viena iš visų medžiagų neviršija maždaug 20 % prisikabinimo po pirmo vartojimo. Jos nėra tokios lipnios, pavyzdžiui, kaip tabakas – 35 % pabandžiusių rūkyti tampa rūkaliais. Iš visų šių medžiagų, ko gero, metamfetaminas išsiskirtų tokia didžiaja tikimybe tapti priklausomam nuo pirmo karto. Kai kurie šaltiniai rašo, kad apie 80 % pabandžiusių iš pirmo karto tampa priklausomi. Visi kiti taip keliolika iki 20 % *maksimum*. Bet bėda yra ne vienkartinis vartojimas. Bėda yra ta, kad iš eksperimentinio vartojimo pereina į tokį dažnesnį, savaitgalinį. Po to jau, žiūrėk, ir žalingas, ir taip toliau. Tai nėra tas užsikabinimas iš pirmo karto, jeigu aš atsakiau į jūsų klausimą. Aš stengiausi, bet nežinau, ar man pavyko.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, klausimams ir atsakymams skirtas laikas baigėsi. Labai dėkui visiems pranešėjams. Net neabejoju, kad tokia įdomi ir emocionali diskusija tęsis tiek komitete svarstymo stadijoje, tiek plenarinių posėdžių salėje. Labai dėkui. (*Plojimai*)

15.44 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Algimantą Valantiną iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIVP-563 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės 2-2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Algimantą Valantiną iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIVP-563. Pranešėja – E. Masnevaitė, Lietuvos Respublikos Prezidento patarėja. Pateikimo stadija.

Toliau posėdžiui pirmininkauja Seimo Pirmininko pavaduotojas J. Sabatauskas.

E. MASNEVAITĖ. Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, leiskite man pristatyti Lietuvos Respublikos Prezidento dekretą, kuriuo jis, vadovaudamasis atitinkamomis Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir Teismų įstatymo nuostatomis bei atsižvelgdamas į Teisėjų tarybos patarimą, prašo Lietuvos Respublikos Seimo pritarti A. Valantino atleidimui iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų, paskyrus jį Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas A. Valantinas pradeda eiti šių metų birželio 22 dieną. Ačiū.

PIRMININKAS (J. SABATAUSKAS, LSDPF). Kolegos, niekas nenori klausyti. Dėl motyvų taip pat nėra norinčių pasisakyti. Ačiū pranešėjai.

Kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta. Svarstymas. Nėra norinčių diskutuoti. Dėl motyvų taip pat nematau norinčių. Kolegos, ar galime pritarti po svarstymo? (*Balsai salėje*) Pritariame.

Kolegos, priėmimas pastraipsniui. Kadangi nutarimo projektas yra iš vieno straipsnio, galime pritarti vieninteliam 1 straipsniui? Ačiū, pritarta. Dėl motyvų taip pat nėra norinčių kalbėti. Balsavimas, kolegos, bus numatyta laiku.

Dabar darbotvarkės 2-4 klausimas. Atsiprašau, matau, pranešėjos nėra. Ar yra kolega A. Bagdonas?

15.47 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 62 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-516 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-6 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 62 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-516. Pranešėjas – A. Bagdonas. Šešių Seimo narių projektas. Pristatys ne A. Bagdonas, o R. Vaitkus. Pateikimas. Prašom.

R. VAITKUS (LSF). Gerbiami kolegos, džiaugiuosi galėdamas pristatyti Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo pakeitimą, kuriuo būtų leidžiama įmonėms perkant elektromobilius įtraukti pirkimo išlaidas į PVM apskaitą. Tokia išlyga galiotų įsigyjant elektromobilį, kurio vertė iki 50 tūkst. eurų su PVM. Pagal dabar galiojančią Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo redakciją apribojimai dėl PVM įtraukimo į apskaitą netaikomi tik specialiosios paskirties lengviesiems automobiliams. Įsigaliojus įstatymo pataisoms, būtų paskatintas verslo autoparkų atnaujinimas įsigyjant draugiškus gamtai, ekologiškus automobilius, be papildomų subsidijų iš valstybės. Analogiška tvarka jau yra taikoma Latvijoje, Estijoje. Kai kuriose Europos šalyse, pavyzdžiui, Graikijoje, vietoj 24 % PVM yra taikomas 13 % PVM. Yra atlikta išsami Seimo kanceliarijos Komunikacijos ir informacijos skyriaus analizė, kokios lengvatos yra taikomos kitose šalyse.

Įstatymo projekto pataisą teikiame kartu su kolegomis Seimo nariais A. Bagdonu, E. Rudele, V. Alekna, S. Gentvilu ir M. Skritulsku.

Galiu pasidžiaugti kaip tauragiškis, kad Tauragės savivaldybė minima kaip viena iš ekologiškiausių savivaldybių, turi labiausiai išvysčiusį elektromobilių, elektrobų parką ir šiuo metu yra išplėsta visa infrastruktūra. Esame kaip pavyzdys, tikriausiai kaip savivaldybės gali tvarkytis būtent šioje srityje. Šiuo metu mieste tiek verslo, tiek fiziniai asmenys važinėja apie 50 vienetų elektromobilių, yra 8 įkrovimo aikštelės, kuriose gali vienu metu krauti apie 16 elektromobilių. Tai būtent tikrai prašau, kolegos, palaikyti šį svarbų verslui klausimą, projekto pakeitimą.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjui. Jūsų nori paklausti trys Seimo nariai. Pirmas klausia M. Majauskas. Ruošiasi R. Šarknickas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tiesų idėja yra labai graži ir sveikintina remti elektromobilių įsigijimą. Tai, man atrodo, šiuo metu yra daroma per Aplinkos ministeriją, bet pasirinkta priemonė kelia susirūpinimą, nes jūs norite išmušti dar vieną skylę mokesstinėje sistemoje. Mano giliu įsitikinimu, jau šiandien galima remti elektromobilių įsigijimą, tai ir daro Aplinkos ministerija, skirdama jiems tikslinį finansavimą, ir taip paremti. O įmonės jau šiandien perka pačius prabangiausius elektromobilius ir juos įtraukia į sąnaudas taip mažindamos pelno mokestį, nemokėdamos gyventojų pajamų mokesčio, nors ir dažnai naudoja asmeniniams poreikiams.

Finansų ministerija siūlo visai kitą modelį – mažinti leidžiamus įvairių automobilių atskaitymus, bet palikti tam tikrą išimtį elektromobiliams. Ar nesutiktumėte, kad vis dėlto racionalesnis būdas galėtų būti per Pelno mokesčio įstatymą apribojant, kokios vertės ir kiek galima įtraukti į lengvojo automobilio sąnaudas sudarant tam tikrą išimtį ir galimybes didesnę dalį atskaityti elektromobilio užuot išmušus dar vieną skylę Pridėtinės vertės mokesčio įstatyme? Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, perspėju, kad klausti – 1 minutė.

R. VAITKUS (LSF). Dėkoju, gerbiamas kolega, už klausimą. Nesakyčiau, kad išmušinėjama skylė. Aš puikiai suprantu, kad valstybė negaus tam tikros dalies įplaukų į biudžetą, tačiau ilgą laiką mes ir deklaruojame valstybės programoje savo valstybės misiją, ir visuomet visiems sakome: eikime žaliaja kryptimi, tausokime gamtą, aplinką ir panašiai, bet daug metų mus yra aplenkusios kaimyninės šalys. Ta pati Latvija, ta pati Estija, kur tikriausiai ir ne vienas parlamentaras yra pirkęs galbūt mašiną, įregistravęs tenai. Būtent vilkindami laiką mes nepriimame mums taip reikalingų įstatymų. Apie jūsų siūlytą variantą, aišku, galima būtų diskutuoti.

PIRMININKAS. Klausia R. Šarknickas. Ruošiasi E. Pupinis.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju jums už šį pateiktą projektą. Iš tikrųjų yra savalaikis, nes Baltijos kaimynės jau tai daro, kaip ir minėjote savo kalboje. Žalia kryptis – žalia gamta. Kalba ir Europos Sąjunga apie tai ir tikėtina, kad jau ir kitos valstybės net anksčiau yra pradėjusios.

Aš norėjau pasiteirauti, kiek metų veikia šio projekto modelis Latvijoje ir Estijoje? Ačiū.

R. VAITKUS (*LSF*). Jeigu neklystu, Latvijoje jau ketveri metai taikoma ši nuolaidų sistema, o Estijoje tikslaus galiojimo laiko negalėčiau pasakyti, kad nesuklaidinčiau.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Tiksliai nežiūrėjau čia aiškinamojo rašto, bet gal galėtumėte maždaug pasakyti, kokios perspektyvos netekti PVM į biudžetą?

Antras dalykas. Ar nemanote, kad iš pradžių galbūt ne visus reikėtų atleisti, tarkim, o grynai elektromobilius, kur iš tikrųjų jokių degalų nėra, ir tada sumažinti kiekį, tų grynųjų elektromobilių... padidinimą kiekį? Nes kai kuriuo atveju, pavyzdžiui, galingesni mišrūnai išmeta daugiau dujų negu mažalitražiai lengvieji automobiliai? Ačiū.

R. VAITKUS (*LSF*). Dėkui, kolega, už klausimą. Šiuo atveju mes kalbame tik apie elektra varomas nehibridines transporto priemones. Kiek tiksliai būtų negauta pajamų į biudžetą, skaičiavimų nėra atlikta. Negalėčiau atsakyti į šitą klausimą.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų paklausė visi norintys paklausti Seimo nariai. Dėl balsavimo motyvų už nori kalbėti R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Kaip savo klausimu jau ir parodžiau paramą šiam projektui, norėčiau gal šiek tiek reaguoti, reflektuoti dėl Mykolo pasisakymo, kad šiuo metu perka brangiausius automobilius, būtent elektra varomus ir panašius, būtent stambiausios įmonės, tačiau fizinių asmenų yra labai mažai. Todėl, man atrodo, čia ir socialiai būtų teisinga skatinti ir sąmoningumą, saugoti gamtą, ir kartu kuo greičiau pereiti prie naudojimo kitų automobilių, neteršiančių gamtos. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia... Atsiprašau, dėl balsavimo motyvų prieš – A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (*DPF*). Labai dėkui. Gerbiami kolegos, aš ne tiek prieš, tačiau aš tokį vieną trūkumą pastebėjau, ką ir R. Šarknickas dabar sakė, iš tiesų tai, apie ką yra kalbama įstatymo projekte, kreipiamą į juridinių asmenų, kaip sakyti, disponavimą autotransporto priemonėmis ar autoparko valdymą. Tačiau kai kalbame apie fizinius asmenis, kaip ir nematau jokių priemonių, man atrodo, galbūt būtų daug efektyvesnis ir daug naudingesnis veikimo būdas ir fizinius asmenis skatinti ar per kokią nors pridėtinės vertės mokesčio lengvatą, ar išvis nulinį pridėtinės vertės mokesį padaryti elektromobiliams, kad tas skatinimo mechanizmas būtų daug efektyvesnis ir veikėtų ne tik juridinius asmenis, tačiau ir fizinius asmenis, tai taip pat yra labai svarbu. Nepaisant to, kad aš užsirašęs kalbėti prieš, tikrai balsuosiu už, tačiau manau, kad vis dėlto reikėtų šiek tiek galbūt plačiau pažiūrėti į šitą ne problemą, bet iššūkį šiandien esančiai visuomenei. Žaliosios energetikos skatinimas yra vienas iš prioritetų ne tik Vyriausybės programoje, tačiau ir Europos Komisijos įvairiuose strateginiuose dokumentuose, europinis prioritetas. Galbūt tikrai būtų galima į šitą klausimą pažiūrėti šiek tiek plačiau ir tą taikymą kokių nors lengvatų ar skatinimą įsigyti tokias transporto priemones šiek tiek išplėsti, kad tai būtų taikoma ne tik siauram ratui juridinių asmenų, tačiau ir plačiai visuomenei, tai yra fiziniams asmenims.

PIRMININKAS. Ačiū. Pateikimo stadijoje visi norintys pasisakė. Kolegos, balsavimas bus nustatytu laiku. Kadangi nėra bendro sutarimo, tas laikas preliminarai yra 17 val. 50 min. Galbūt jis bus ir greičiau, priklausys nuo to, kaip mes dirbsime.

15.58 val.

Gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatymo Nr. VIII-238 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-561, Gyventojų registro įstatymo Nr. I-2237 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-562 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 2-7 klausimas yra kompleksinis, dviejų įstatymų projektų paketas – Gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas ir Gyventojų registro įstatymo 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Pateikimo stadija. Prašė – P. Kuzmickienė.

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamieji, teikiu įstatymo projektą, kurio tikslas ir apskritai esmė labai atliepia šių dienų įvykius, turiu minty istorinius įvykius – vakar dienos, birželio 14

dienos, Tremties ir šios dienos, birželio 15 dienos, 1940 metų okupacijos dieną. Turiu mintyje, kad Gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrui reikia išplėsti galimybę vykdyti tyrimus, tobulinti esamą teisinį reguliavimą ir sudaryti sąlygas laisvės kovotojams, rezistentams ir kitiems asmenims, nužudytiems Lietuvos Respublikos teritorijoje totalitarinio okupacinio režimo metu, identifikuoti ir įamžinti. Naujas teisinis reguliavimas užtikrins projektų, susijusių su memorialinių kompleksų, paminklų statyba, atminimo ženklų, monografijų kūrimu, įgyvendinimą ne tik Lietuvoje, bet ir už jos ribų.

Matyt, kad tiek.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūs jau baigėte savo pristatymą?

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKAS. Jūsų nori paklausti du Seimo nariai. Pirmas klausia E. Pupinis. Ruošiasi V. Rakutis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama pranešėja, iš tiesų šalia funkcijų visada turi eiti ir lėšos. Iš tikrųjų, jeigu pridedame funkcijų, kiek maždaug reikėtų biudžeto papildymo, turbūt tai bus nuo ateinančių metų, kad vis dėlto jie įgyvendintų tas funkcijas, nes, savaime suprantama, visi materialūs dalykai kainuoja. Kiek maždaug reikėtų papildomai ir ar iš tikrųjų nereikės papildomai žmoniškųjų išteklių, kad vis dėlto tas įstatymas būtų įgyvendintas, nes aš nemanau, kad istorikai turėtų užsiimti tais materialiais rangos darbais ar kitais dalykais? Ačiū.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju už klausimą. Iš tikrųjų skaičiuojama, kad 2022 metais reikėtų numatyti apie 300 tūkst. eurų funkcijoms įgyvendinti ir darbo užmokesčiui apie 122 tūkst. eurų. Tai būtų septynių etatų darbas. Bendrąja suma žiūrint, tai sudarytų virš 400 tūkst. poreikį.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia V. Rakutis.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiama pranešėja, norėjau jūsų paklausti, ar šitie pasikeitimai... neturėtų būti dalinamasi su Lietuvos kariuomene ir kitais padaliniais, kurie panašius dalykus jau vykdo? Šita funkcija yra kaip ir nauja Genocido ir rezistencijos centrui.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Neišgirdau jūsų antros dalies.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Norėjau paklausti, ar šitas praplėtimas nesikerta su kitų institucijų funkcijomis, kokios buvo anksčiau? Yra kalbama apie centro funkcijų išplėtimą. Krašto apsaugos ministerijos, archyvų ir panašiai.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Funkcijų išplėtimas visiškai atliepia centrui keliamus uždavinius, todėl tikrai niekas niekam neprieštarauja. O apskritai bendradarbiavimas vykdant šią veiklą tikrai yra ir ragintinas, ir skatinamas. Nematyčiau čia jokios prieštara.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų paklausė visi, norintys paklausti. Ačiū, pranešėja. Dabar dėl balsavimo motyvų A. Mazuronis nori kalbėti už.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui. Jau visi argumentai buvo išsakyti iš tribūnos, tai aš tik pritariu ir raginu balsuoti už šitą įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Ačiū. Kalbėti dėl balsavimo motyvų prieš nėra norinčių. Kolegos, balsuosime nustatytu laiku.

16.03 val.

Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-452(2) (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Atmintinų dienų įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Pranešėja – taip pat P. Kuzmickienė. Pateikimo stadija.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamieji, tikrai šiandien kartu su Seimo Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisija teikiu Atmintinų dienų įstatymo pakeitimo projektą, kuriuo siūlome įvertinti Medininkų žudynių istorinę reikšmę ir pagerbti žuvusius pareigūnus įteisinant liepos 31-ąją kaip atmintiną dieną.

Visiems gerai žinoma, kas nutiko prieš 30 metų. Būtent liepos 31 dieną Lietuvos pasienyje su Baltarusija, Medininkuose, buvo žiauriai nužudyti Lietuvos Respublikos sieną saugoję pareigūnai.

Leiskite įvardinti jų visų vardus: Mindaugas Balavakas, Algimantas Juozakas, Juozas Janonis, Algirdas Kazlauskas, Antanas Musteikis, Stanislovas Orlavičius, vėliau nuo sužeidimų miręs

Ričardas Rabavičius ir vienintelis muitinės pareigūnas, išlikęs gyvas, nors buvo labai sunkiai sužeistas, Tomas Šernas.

Koks buvo šių žudynių tikslas? Žinoma, buvo Sovietų Sąjungos noras užkirsti mums kelią į valstybingumo atkūrimą, noras visuomenėje sukelti didelę baimę, nepasitikėjimą valstybe, noras pakeisti visuomenės nusistatymą ir destabilizuoti padėtį. Tad reikėjo tikrai didelės drąsos būti tuo metu nesaugiose Lietuvai vietose, tai yra pasienyje, ir nebijoti ginti savo valstybę. Buvo skaudus smūgis, nukreiptas prieš mūsų nepriklausomybės pamatus, tačiau, kas svarbiausia, šie žuvę pareigūnai savo asmeninį gyvenimą laikė mažesniu dalyku, o į aukštesnes pozicijas iškėlė būtent valstybę, valstybės nepriklausomybę.

Vėlgi simboliška, kad būtent šiandien, minėdami Okupacijos dieną, svarstome šį dokumentą. Ir 1940-aisiais reikėjo tam tikros drąsos išverti, būti, ir 1991 metais reikėjo tokių žmonių, deja, aukos. Dėl jų šiandien mes galime kurti ir puoselėti savo valstybę. Turime nepamiršti ir šių žmonių, ir jų atminimo, todėl kviečiu palaikyti mūsų siūlymą 31 dieną atmintinų dienų sąrašė įrašyti Medininkų žudynių dieną.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų paklausti niekas nenorėjo.

Kolegos, dėl balsavimo motyvų taip pat nematau norinčių pasisakyti. Apsispręsimė ir balsuosime nustatytu laiku.

16.08 val.

Kurortų ir kurortinių teritorijų darnaus vystymo įstatymo projektas Nr. XIVP-485 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas yra Kurortų ir kurortinių teritorijų darnaus vystymo įstatymo projektas Nr. XIVP-485. Pranešėjas – M. Skritulskas, jis atstovauja 25 Seimo narių iniciatyvai. Pateikimas.

M. SKRITULSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, ko gero, reikėtų pažymėti, kad Lietuvos Respublikos kurortų ir kurortinių teritorijų darnaus vystymo įstatymo projekto rengimas brendo beveik keletą dešimtmečių. Bendro kurortų ir kurortinių teritorijų veiklą rekomenduojančio dokumento parengimas ir jo suderinimas su veikiančia įstatymine baze būtų ypač reikšmingas žingsnis sprendžiant Lietuvos kurortų ir kurortinių teritorijų ateities klausimą.

Darnaus kurorto vystymas yra svarbus valstybės poreikis, kurio tikslai glaudžiai susiję su valstybės įvaizdžio formavimu, investicijų pritraukimu ir sveikatinimu. Kurortai ir kurortinės teritorijos yra specifinės vietovės su specifine infrastruktūra, skirta tenkinti ne tik šių vietovių, bet ir visos Lietuvos gyventojų sveikatinimo, poilsio, rekreacinius poreikius.

Parengtas įstatymo projektas apibrėžia esminius klausimus, užtikrinančius kurortų ir kurortinių teritorijų ilgalaikę plėtrą, finansavimo šaltinius, unikalios rekreacinės aplinkos ir gamtinių gydomųjų veiksmų racionalų naudojimą ir išsaugojimą. Sudaro sąlygas sveikatinimo paslaugų, medicininės reabilitacijos ir sanatorinio gydymo plėtrai. Užtikrina unikalios rekreacinės aplinkos ir gamtinių gydomųjų veiksmų, tokių kaip išskirtinės reikšmės valstybės turtas, racionalų naudojimą ir išsaugojimą.

Numatomo reglamentavimo vienas iš svarbiausių tikslų – plėtoti atvykstantą ir vietinį turizmą kurortuose ir kurortinėse teritorijose kaip prioritetines turizmo plėtros kryptis ir palankaus valstybės įvaizdžio formavimo pagrindą, skatinti ir vykdyti kurortologinius tyrimus bei nustatyti valstybės ir savivaldybių institucijų kompetenciją kurortų ir kurortinių teritorijų vystymo srityje.

Pažymėtina, kad įstatymo projektą teikia 25 Seimo nariai, priklausantys visoms Seimo frakcijoms. Prie šio įstatymo rengimo labai darniai ir svariai prisidėjo Lietuvos kurortų asociacija. Tai gi laukia šio įstatymo ne tik kurortiniai miestai, kurortinių teritorijų savivaldybės, bet ir savivaldybės, kurios siekia šį statusą įgyti. Tai gi tikiuosi kolegų palaikymo. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjui. Jūsų nori paklausti nemažai – aštuoni Seimo nariai. Pirmas klausia T. Tomilinas. Nematau. Tada klausia K. Vilkauskas. Ruošiasi G. Kinduryš.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, pirmiausia sveikinu, kad parengėte tokį gerą projektą. Iš tikrųjų jis labai reikalingas, ir seniai, ir kurortinėms terito-

rijoms, ir kurortams. Tiktai mano klausimas dėl Nacionalinio kurortologijos centro. Tai yra biudžetinė įstaiga, kurią įkurtų, kiek aš suprantu, visi kurortai ir kurortinės teritorijos.

Klausimas, ar tik kurortai? Antras klausimas, ar tų funkcijų negalėtų atlikti pačios sanatorinio gydymo įstaigos? Tikrinti tą kokybę ir panašiai. Ačiū už atsakymą.

M. SKRITULSKAS (TS-LKDF). Norėčiau atkreipti dėmesį, kad įstatymo projekte yra numatyta, kad šią įstaigą steigtų Ekonomikos ir inovacijų ministerija, būtų steigėjas, ir išlaikymas būtų iš valstybės biudžeto.

PIRMININKAS. Klausia G. Kindurys. Ruošiasi E. Pupinis.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, tiek dabar naujiems kurortams, siekiantiems kurorto statuso, savivaldybėms yra nustatomi reikalavimai Vyriausybės nutarimu, tiek ir jūsų teikiamu įstatymu tokia pati siekiamybė yra. Mane domina jūsų nuomonė: ar tiesiog gal jau yra projekte įrašyta, ar turi būti nustatyti reikalavimai nuolat vertinti ir esamus kurortus, nes gali susidaryti tokia situacija, kad tiems, kurie siekia tos savivaldybės kurorto statuso, gali būti, kad nustatomi didesni reikalavimai nei esamiems kurortams? Taigi, ar neturėtų būti kokia nors jų patikra retkarčiais ar akreditacija, ar kažkas tokio panašaus siekiant nediskriminavimo?

M. SKRITULSKAS (TS-LKDF). Ačiū, kolega, už klausimą. Jūs teisingai pasakėte, kad šiuo metu yra Vyriausybės nutarimas, kuris reglamentuoja kurortinių teritorijų suteikimo statusą. Šiuo įstatymu yra siūlomi kriterijai tiek kurortams, tiek kurortinėms teritorijoms, yra išvardinta, kokius kriterijus turėtų atitikti tiek minėtos teritorijos, tiek kurortai. Yra mechanizmas, kaip šitą statusą gauti, ir atitinkamai yra taip pat numatyta procedūra, kaip tas statusas yra prarandamas.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia E. Pupinis. Kitas klausiantysis...

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke.

PIRMININKAS. ...S. Jovaiša.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pranešėjau, už pristatymą. Norėčiau paklausti, vis dėlto čia dauguma formuluočių reguliuoja ir kitų savivaldybių gyvenimą labai panašiai. Iš tikrųjų perkeltos tos pačios. Aišku, esmė turbūt yra finansavimas. Visi turbūt suprantame, kad kurortų finansavimas turėtų būti galbūt didesnis. Taip ir yra pagal Biudžeto sandaros įstatymą, koeficientai didinami. Pagal šitą įstatymą, ar tikrai tikėtės, kad, tarkim, atsiras kažkokie kiti alternatyvūs finansavimo šaltiniai, kurie nėra kitur numatyti? Pagal mane čia iš esmės šaltiniai taip pat tie patys. Vyriausybės finansavimas, jeigu kažkaip skiria, tai skiria. Ar čia numatytas koks nors papildomas finansavimas, ko kurortams labai reikia, ar iš tikrųjų daugiau toks kitoks reglamentavimas nenumatant finansavimo? Ačiū.

M. SKRITULSKAS (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Norėčiau pažymėti, kad įstatyme yra numatytas dešimties metų ilgalaikis strateginis kurortų ir kurortinių teritorijų plėtros planas. Šį planą rengia, kaip ir numatyta įstatyme, Ekonomikos ir inovacijų ministerija ir teikia Vyriausybei tvirtinti. Tai būtent šis svarbus dokumentas ir numato tiek priemones, tiek jų finansavimą. Žinoma, jeigu bus numatytos tam tikros priemonės, patvirtintos Vyriausybėje, bus ir numatytas papildomas finansavimas.

PIRMININKAS. Klausia S. Jovaiša. Ruošiasi J. Urbanavičius.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, jūs nepaminėjote vieno labai svarbaus faktoriaus dėl šių kriterijų įvedimo ir noro Lietuvoje turėti daugiau kurortų. Tai žalios Lietuvos ateitis – švarus oras, gamta, laimingi žmonės, kurie nedūsta automobilių išmetamosiose dujose ir mielai važiuoja į tuos kraštus. Plius atsiranda papildomi verslai, užimtumas ir panašiai. Tiesiog jūsų šito projekto misija yra tikrai kur kas platesnė, negu surašyta pačiame įstatymo projekte.

Mano klausimas. Jau kolega G. Kindurys labai gerai paminėjo kriterijų vienodumą, jų įvykdymą. Kiek pagal jūsų šitą įstatymo projektą atsirastų greitai, rytoj, naujų kurortų Lietuvos Respublikoje? Ačiū.

M. SKRITULSKAS (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Man sunku atsakyti, kiek iš tikrųjų tų kriterijų atitiktų, bet man yra žinoma, kad dar kelios savivaldybės galvoja apie tai ir siektų šito statuso. Šiandien yra keturi kurortai, kaip žinome, ir penkios, atrodo, kurortinės teritorijos. Žinoma, Lietuva turi potencialo, kad jų atsirastų kur kas daugiau.

Aš dar norėčiau šiek tiek pasakyti, ką jūs pradžioje klausdamas paminėjote, kad šiandien per atvykstantąjį turizmą sukurama apie 7 % bendrojo vidaus produkto. Yra šalių, pavyzdžiui, mūsų netolima kaimynė Estija sukuria 18 %. Taigi yra kur dar augti šioje ekonomikos srityje.

Norėčiau akcentuoti, kad indėlis į kurortus – tai nėra išlaidos, bet tai yra galimybė pritraukti dar didesnę finansavimą per tam tikrą grąžą, ir tai sėkmingai daro sėkmingos išsivysčiusios turizmo šalys.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia J. Urbanavičius. Ruošiasi L. Nagienė.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš dalies į mano klausimą pranešėjas jau atsakė, tai aš atsisakau žodžio. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū kolegai. Klausia L. Nagienė. Ruošiasi V. Bakas.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš, pratęsdama E. Pupinio klausimą, suprantu ir sveikinu. Iš tikrųjų mes didžiuojamės tuo, ką mes dabar turime, ir bet kuris atvažiavęs į Lietuvą pirmiausia nuvyksta į mūsų kurortus pasigrožėti. Bet ar nebus taip, kad jūs gausite vėl didesnę finansavimą, atsiras daugiau kurortų, bet tai yra vėl iš to paties biudžeto? Kaip jūs įsivaižduojate, kiek gali kurortiniams miestams padidėti biudžetas? Ačiū.

M. SKRITULSKAS (TS-LKDF). Aš norėčiau, gerbiama kolege, pažymėti, kad kurortai yra ne tik tų miestų gyventojų kurortai, bet kurortai yra visos Lietuvos. Tai yra būtent tos vietovės, kuriose rekreacinės paslaugas gauna visi Lietuvos gyventojai. Iš esmės visi Lietuvos gyventojai kartą per metus atostogauja, ilsisi, atlieka sveikatinimą. Taigi čia yra visos Lietuvos turtas, o ne kelių miestų turtas.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Gerbiamas kolega, ačiū už įstatymo projektą, kuris pagaliau atėjo į Seimą. Noriu jūsų paklausti. Buvo užduota daug klausimų, kurie susiję tarsi su išlaidomis, bet koks yra potencialas kalbant apie vertės kūrimą iš Lietuvos kurortinės veiklos?

Tiesioginis klausimas. Gal galėtumėte paaiškinti, kaip taip įvyko, kad per pastaruosius dešimtis metų vykstant Lietuvos aikščių, tuščių miestų *trinkelizacijai* atsitiko taip, kad mūsų kurortų perle, Nidoje, nėra sutvarkytas netgi dviračių takas. Čia toks tarsi mūsų kurortų politikos pavyzdys blogąja prasme. Apie tą potencialą.

M. SKRITULSKAS (TS-LKDF). Taip, jūs visiškai teisingai pasakėte, kad iš tikrųjų yra stokojama tam tikro prioritizavimo tam tikrose srityse, ir aš vaizdžiai turėčiau pasakyti, kad kurortai yra, ko gero, šalies vizitinė kortelė. Čia pirmiausia atvyksta užsienio svečiai ir jie susidaro įspūdį.

Dar kartą pasikartosiu, kad ta infrastruktūra, kuria naudojasi atvykę į kurortą, naudojasi visi Lietuvos gyventojai, o tam tikruose mažuose miesteliuose, kaip jūs paminėjote *trikelizaciją*, kuri yra įvykusi, taip, gerai, naudojasi vietos gyventojai, bet naudojasi tik vietos gyventojai. O kurortuose, kaip minėjau, infrastruktūra yra skirta visiems.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūs atsakėte į visus klausimus, kuriuos Seimo nariai norėjo užduoti. Dėl balsavimo motyvų V. Bakas norėjo kalbėti už. (*Šurmulyš salėje*)

V. BAKAS (MSNG). Tikrai geras įstatymo projektas, gera idėja, siūlyčiau palaikyti, nes pajamos iš turizmo Lietuvoje yra viena iš galimybių apskritai didinti vertę, kuri kuria valstybę. Lyginant su tyrimais Lietuva gali kartais padidinti tą sukuriamą vertę.

Antras argumentas. Iš tiesų praktika rodo, kad patys kurortinių miestų savivaldos vadovai vieni nėra pajėgūs išnaudoti savo miestų ir rajonų potencialą ir tam reikalingas toks platesnis požiūris, Vyriausybės ir Seimo pagalba. Todėl iš tiesų projektas, kurį aptarė ir Savivaldybių asociacija, ir pajūrio parlamentarų grupės, ir Dzūkijos bičiulių, manyčiau, yra didelis žingsnis į priekį. Tikrai kviesčiau pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, baigėsi keleto įstatymų projektų pristatymo laikas. Dabar atėjo laikas balsuoti. Dėl vedimo tvarkos – A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, dėl Kurortų įstatymo aš norėčiau paprašyti Vyriausybės išvados, kad būtų tinkamai išnaudotas vasaros laikas ir...

PIRMININKAS. Kolega, dar dėl jo nebalsuota.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Vėliau?

PIRMININKAS. Taip.

16.23 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Algimantą Valantiną iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIVP-563 (priėmimo tęsinys)

Kolegos, pirmiausia balsuosime dėl Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Algimantą Valantiną iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projekto. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 102, balsavo 102: už – 102, prieš ir susilaikiusių nėra. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

16.24 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 62 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-516 (pateikimo tęsinys)

Kitas projektas – Pridėtinės vertės mokesčio 62 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-516. Pateikimo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 105, balsavo 105 Seimo nariai: už – 66, prieš – 2, susilaikė 37. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta. Dėl vedimo tvarkos ar dėl... Prašom, finansų ministre.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Prašau Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Prašau? (*Balsai salėje*) Prašote Vyriausybės išvados. Kolegos, kadangi tikrai susiję su finansais, galime bendru sutarimu pritarti dėl Vyriausybės išvados? Pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti tikriausiai rudens sesijoje. Per šoninį mikrofoną – kolega R. Žemaitaitis. Prašome.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, su tomis Vyriausybės išvadomis reikėtų šiek tiek liautis, nes Vyriausybė šiandien absoliučiai nedarba ir Seimui yra skolinga 87 Vyriausybės išvadas. Vien praeitą savaitę valdyboje vėl buvo pritarta, jeigu aš neklystu, aštuonioms Vyriausybės išvadoms, jos nėra teikiamos ir komitetai negali normaliai dirbti. Ką nors reikėtų daryti valdybai. Susirinkite, rytoj turėsite valdybos posėdį, ir svarstykite klausimą, ką daryti su Vyriausybės neveiklumu, nes taip negali būti. Mūsų komitete, atrodo, yra penkios ar septynios nepateiktos, TTK lygiai taip pat, Ekonomikos komitete – taip pat, Biudžeto ir finansų komitete – vėl lygiai taip pat. Tai yra nenormalu, taip nėra buvę. Būdavo 50, būdavo 43, bet dabar visus rodiklius mušame. Net tas pats Sveikatos reikalų komitete, praeitą savaitę pati Vyriausybė linksi galvą, kad tvarka, tvarka, bet pati paprašo Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Ačiū. J. Razma – per šoninį mikrofoną.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Vėlavimas pateikti išvadas dėl kitų projektų niekaip mūsų neatleidžia nuo prievolės prašyti išvadų dėl šio projekto, nes dėl mokesčių projektų ar tokių, kurie mažina biudžeto išlaidas, ar panašių yra būtina Vyriausybės išvada. O kolegai Remigijui aš vis dėlto siūlyčiau palyginti, kiek anoje kadencijoje buvo vėluojančių Vyriausybės išvadų ir kiek yra šioje. Mano žiniomis, yra ne taip, kaip jūs apibūdinote. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Kolegos, aš suprantu susirūpinimą, bet Statuto norma reikalauja, kad tokiais atvejais būtų Vyriausybės išvada. O šiaip turėtume paprašyti, kad Vyriausybė gal nors kartą per savaitę padarytų papildomą posėdį vien išvadoms apsvarstyti.

16.28 val.

Gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatymo Nr. VIII-238 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-561, Gyventojų registro įstatymo Nr. I-2237 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-562 (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas – Gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas ir lydimasis Gyventojų registro įstatymo 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Pateikimo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 112, balsavo 112 Seimo narių: už – 110, prieš nėra, susilaikė 2. Pritarta po pateikimo. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Žmogaus teisių komitetas. Dėl pirmojo projekto kaip papildoma komiteto statusu – Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisija, o dėl Gyven-tojų registro įstatymo projekto kaip papildomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas ir ta pati minėta komisija. Siūloma svarstyti birželio 22 dieną. Kolegos, galime pritarti dėl komitetų ir dėl svarsty-mo datos bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

16.29 val.

Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-452(2) (pateikimo tęsinys)

Taigi, kolegos, kitas klausimas – Atmintinų dienų įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Pateikimas. Balsuojame.

Užsiregistravo 112, balsavo 111: už – 109, prieš – 1, susilaikė 1. Po pateikimo įstatymo pro-jektui pritarta.

Per šoninį mikrofoną – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Atsiprašau. Dėl protokolo. Suklydau, balsavau už.

PIRMININKAS. Dėl protokolo – S. Gentvilas balsavo už.

Komitetai dėl Atmintinų dienų įstatymo: pagrindinis – Švietimo ir mokslo komitetas, papil-doma – Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisija papildomo komitetu statusu. Siūlo-ma svarstyti birželio 22 dieną. Galime pritarti komitetams ir datai? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

16.31 val.

Kurortų ir kurortinių teritorijų darnaus vystymo įstatymo projektas Nr. XIVP-485 (pateikimo tęsinys)

Kitas klausimas – Kurortų ir kurortinių teritorijų darnaus vystymo įstatymo projektas Nr. XIVP-485. Pateikimo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 113, balsavo 113: už – 109, prieš nėra, susilaikė 4. Po pateikimo įstatymo pro-jektui pritarta.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Ekonomikos komitetas, papildomi – Aplinkos apsaugos ko-mitetas ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Siūloma svarstyti rudens sesijoje.

Per šoninį mikrofoną – A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, kolegos, aš noriu paprašyti, kol visi poilsiaus kurortuose, o Vyriausybė dirbs, kad tiesiog būtų pateikta Vyriausybės išvada. Ačiū. Noriu paprašyti Vyriausybės išvados. Nebuvo girdėti?

PIRMININKAS. Vyriausybės išvados. Kolegos, ar galime pritarti bendru sutarimu? Ne. Ne-pritariama. Balsuojame dėl Vyriausybės išvados.

Užsiregistravo 111, balsavo 110: už – 66, prieš – 16, susilaikė 28. Dėl Vyriausybės išvados Sei-mas pritarė. Prašysime Vyriausybės išvados. Aš suprantu, ką finansų ministrė norėjo pasakyti, bet neprireikė. Ačiū jums, kad sutaupėte mums laiko.

Kolegos, mes balsavome šiuo laikotarpiu dėl visų projektų, kurių jau buvo pateikimo stadija.

16.34 val.

Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 7, 8, 14 straipsnių ir 5 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-623 (pateikimas)

Dabar mūsų praleistas vienas projektas – Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo 7, 8, 14 straipsnių ir 5 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-623. Pateikimo stadija. Pranešėja – Švietimo, mokslo ir sporto minist-rė J. Šiugždinienė.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Laba diena, mieli kolegos. Noriu pristatyti labai labai svarbų įstatymo pakeitimo projektą. Kodėl jis svarbus? Mes visi žinome, jog valstybė yra išipareigojusi, kad iki 2024 metų visi vaikai galės mokytis, tie, kurie turi specialiųjų poreikių, ypatingų poreikių, galės mokytis bendrojo ugdymo mokyklose. Švietimo pagalba yra būtina siekiant padidinti ugdymo veiksmingumą ir visiems mokiniams užtikrinti lygias galimybes mokytis atsižvelgiant į jų ugdymosi poreikius.

PIRMININKAS. Aš atsiprašau pranešėjos. Gerbiame kolegos, labai didelis šurmulys ir tikrai sunku klausytis, ką sako pranešėja. Jeigu norite pasikalbėti, atidarytos poilsio ložės, prašom tenai. Ačiū. Atsiprašau. Prašom tęsti.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui. Jau šiandien švietimo pagalbai iš valstybės biudžeto yra skiriama beveik 80 mln. eurų, tačiau to tikrai nepakanka siekiant patenkinti švietimo pagalbos paslaugų poreikį. Specialistų trūksta ne vien dėl ribotų finansinių galimybių, bet ir dėl to, kad atlyginimas yra labai nepatrauklus. Taip pat trūksta galimybių pritraukti specialistų, apmokėjimo sąlygos ir darbo sąlygos yra tikrai nepatrauklios. Todėl teikiame šį įstatymo projektą svarstyti skubos tvarka. Nuostatos turėtų įsigalioti nuo rugsėjo 1 dienos.

Projekto pagrindiniai uždaviniai: pirmiausia pagerinti švietimo pagalbos specialistų darbo apmokėjimą, kad išnyktų atotrūkis nuo mokytojų darbo užmokesčio, iš esmės suvienodinti su mokytojų darbo užmokesčiu; taip pat sumažinti darbo apmokėjimo sąlygų netolygumus tarp skirtingą švietimo pagalbą teikiančių ir skirtingose įstaigose dirbančių švietimo pagalbos specialistų; detaliai reglamentuoti judesio korekcijos specialistų darbo apmokėjimo sąlygas ir padidinti švietimo pagalbos įstaigų vadovaujančių darbuotojų darbo užmokestį.

2021 metais valstybės biudžete yra numatyta 10,1 mln. eurų švietimo pagalbos specialistų darbo apmokėjimui didinti ir papildomoms pareigybėms steigti nuo 2021 m. rugsėjo 1 d. Tęsiant šių išipareigojimų įgyvendinimą, 2022 metais valstybės biudžete papildomai reikės numatyti 20,2 mln. eurų.

Projektas parengtas atsižvelgiant į darbo grupės švietimo pagalbos specialistų darbo ir apmokėjimo sąlygoms tobulinti siūlymus. Buvo daug konsultuotasi, įtraukti socialiniai partneriai, švietimo pagalbos darbuotojų asociacijos, profesinės sąjungos ir ekspertai.

Labai tikiuosi jūsų palaikymo ir dėmesio, nes įstatymas yra labai svarbus, labai svarbus šeimoms, nes šiandien mes tikrai turime sudėtingą situaciją dėl švietimo pagalbos specialistų, jų trūksta mūsų mokyklose. Šiandien trūksta virš 3 tūkst., beveik 4 tūkst. švietimo pagalbos specialistų. Prašau visų palaikymo. Jeigu turėsite klausimų, tai su malonumu atsakysiu.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama ministre. Jūsų paklausti nori devyni Seimo nariai. Pirmas klausia V. Mitalas. Ruošiasi V. Targamadzė.

V. MITALAS (LF). Dėkoju už pristatymą. Aš norėčiau paklausti tokių dviejų klausimų.

Pirmas dalykas. Ar šis įstatymo projektas, kurio tikrai reikia sprendžiant švietimo pagalbos specialistų trūkumą, reiškia, kaip kadaise prieš rinkimus debatavome viename renginyje, kad iš esmės švietimo pagalbos specialistai taps visa apimtimi valstybės atsakomybe, kaip ir mokytojai, visokeriopa prilyginti mokytojams ne tik koeficientais, bet ir finansavimo šaltiniu, kas yra labai svarbu?

Antras toks susijęs klausimas. Ar yra čia kokios nors diferenciacijos, bus numatyta pagal savivaldybes, nes žinoma, kad skirtingų savivaldybių vidutinis darbo užmokestis taip pat gana ženkliai skiriasi? Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui. Tikrai šiuo atveju mes suvienodiname darbo sąlygas ir darbo užmokestį su visais pedagogais, mokytojais.

Ko jūs klausiate, tai šiuo metu švietimo pagalba yra savivaldybių savarankiška funkcija. Šis įstatymas šio klausimo nesprendžia. Valstybė savo... Kadangi tai yra valstybės pareiga, valstybė turi išipareigojimų dėl įtraukaus ugdymo, valstybė savo iniciatyva finansuoja švietimo pagalbą, tačiau tai yra savivaldybių savarankiška funkcija. Tačiau dėl lėšų trūkumo ir kitų priežasčių šiandien savivaldybės neturi galimybių visa apimtimi finansuoti to poreikio, todėl valstybė, suprasdama atsakomybę, finansuoja švietimo pagalbos specialistus.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia V. Targamadzė. Ruošiasi E. Pupinis.

V. TARGAMADZĖ (*LSDPF*). Ačiū. Iš tiesų įtraukusis ugdymas, artėja 2024 metai ir tai yra labai svarbu, kad švietimo pagalbos specialistų būtų pakankamai daug. Gerbiamas Vytautas jau paklausė vieno klausimo, kurį norėjau užduoti. Pirmas klausimas. Ar suderinta su įvairiomis asociacijomis, nes į daugelį klausimų nėra atsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies. Pavyzdžiui, į Socialinių pedagogų asociacijos, kad vidutinių specialiųjų ugdymosi poreikių turintys mokiniai ir ypač su kompleksine negalia į pareiginės algos pastoviosios dalies koeficiento didinimą nėra įtraukti, o tai iš tiesų nekorektiška. Taip pat Logopedų asociacijos pasiūlymas dėl valandų paskirstymo – 28, o paskui mokyklose 5 valandos ir panašiai. Taigi aš siūlau, kad būtų didesnė diskusija, nes šitas projektas dar nėra baigtinis.

O šiaip sveikinu, nes tai yra rimtas žingsnis pirmyn. Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkui profesorei. Tikrai buvo daug diskutuota, daug konsultacijų, dirbo darbo grupė, įtrauktos asociacijos. Nebuvo lengva pasiekti šitą sutarimą, kurį mes dabar turime, bet aš labai džiaugiuosi, kad mes pasiekėme.

Dėl socialinių pedagogų galiu iš karto pakomentuoti, dėl vidutinių specialiųjų ugdymosi poreikių. Žinot, taip, šiandien specialieji pedagogai yra tam ir rengiami, kad jie galėtų dirbti su turinčiais vidutinius specialiuosius ugdymosi poreikius. Mokytojams yra sudėtingesni atvejai, bet mokytojas turi atsakomybę už visą klasę ir už ugdymosi rezultatus. Specialiųjų pedagogų misija yra šiek tiek kitokia, jie tikrai neturi atsakomybės už visą klasę, už visos klasės ugdymosi rezultatus, todėl, man atrodo, yra normalu, kad šiuo atveju yra ir specialiesiems pedagogams pareiga rūpintis ir vidutinių specialiųjų ugdymosi poreikių turinčiais mokiniais, nes jie yra tam ir rengiami. Tai yra skirtumas nuo apskritai pedagogų, kurie dirba kiekvieną dieną su visa klase.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia E. Pupinis. Ruošiasi I. Kačinskaitė-Urbonienė.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiama ministre, tikrai reikia padėkoti, kad sprendžiate problemą, kurios buvo užsigulėjusios. Iš tiesų turbūt darbo grupė padirbėjo nuoširdžiai ir negalėčiau pasakyti, kad čia daug reikia pataisyti, daug problemų. Iš tikrųjų ir man teko skaityti tą socialinių pedagogų raštą, ten yra įvardintos dvi problemos. Vieną paminėjo profesorė V. Targamadzė, tačiau kai gauname daugiau, tai norisi dar daugiau, bet manau, kad laikui bėgant galbūt kas nors bus keičiama, galėsime peržiūrėti ir tikrai nestabdysime to įstatymo, turime greitai priimti.

Bet aš norėčiau taip pat nurodyti ir kitą problemą, kuri yra nurodyta įstatyme, kad bus ir kiti darbai, pagrindiniai darbai ir parašyta „kiti darbai“. Šiuo atveju ar nemanote, kad tą galima būtų palikti pareigybinėms instrukcijoms, kad iš tikrųjų vadovai, matydami krūvį, tą nurodytų. Paprasčiausiai parašyti pagrindinius darbus ir kita nurodyti, kad nurodoma pareigybinėse instrukcijose, o ne įstatyme numatyti, nes kiti darbai įstatyme labai plačiai gali būti traktuojami. Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkoju už klausimą. Šiuo metu dirba dar ir papildomos darbo grupės, tai yra darbo grupių pogrupiai, tai yra socialiniai pedagogai, dirba atskirai ir kitų sričių pagalbos specialistai ir jie sprendžia visą detalizaciją. Turbūt įstatyme yra neįmanoma detalizuoti visko, todėl tai turi būti detalizuota poįstatyminiuose teisės aktuose ir turbūt mes nė vienoje profesijoje negalime visko surašyti, visų pareigų. Paminėsiu tokį prašymą, kad siūloma įrašyti formuluotę „pildyti darbo dokumentus“. Bet galima ne tik pildyti, galima ir rengti dokumentus. Vadinasi, remdamiesi šia logika, mes turėtume viską aprašyti įstatyme labai detaliai. To gyvenime nėra ir mes visi tą žinome. Yra kiti dalykai, situacija keičiasi, todėl jeigu įstatyme mes užfiksuočiau baigtinį funkcijų sąrašą, tai tikrai nebūtų geras sprendimas. Tikrai galima diskutuoti tuo klausimu, bet, mūsų nuomone, kokia dabar yra formuluotė, ji yra sutarta ir būtų tinkama.

Vis dėlto aš norėčiau akcentuoti dar kelis dalykus, ko neakcentavau per pateikimą. Noriu tik pasakyti, kad švietimo pagalbos specialistų pareiginę algą yra siūloma sulygtinti su mokytojų pareigine alga. Taigi specialiųjų pedagogų, logopedų, surdopedagogų, tiflopedagogų pareiginės algos koeficientai padidėtų vidutiniškai 25 %. Tai yra didžiulės sumos. O psichologų asistentų, socialinių pedagogų, švietimo pagalbos įstaigose dirbančių specialiųjų pedagogų, logopedų, surdopedagogų – vidutiniškai 22 %. Koeficientai ir atlyginimai šiuo metu yra maždaug 20 % mažesni nei mokytojų. Tai tikrai yra didelės sumos.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė. Ruošiasi E. Rudelienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiama ministre, už pristatymą. Iš tiesų labai geras projektas, kuriame kalbama apie švietimo pagalbos specialistus kaip apie integralią švietimo sistemos dalį. Tai iš tikrųjų labai džiugina, tačiau pats įstatymo projektas, suprantama, galbūt ir dėl laiko, dėl finansų tvarumo stokos skamba labiau kaip projektinis. Mes šių metų, galbūt ir kitų metų biudžete numatysime tam tikrą projektinę pinigų sumą, bet nėra aišku, ar ateityje bus užtikrintas toks pat finansavimas. Sakykite, ar negalvojate, kad švietimo pagalba turėtų būti deleguotoji valstybės funkcija savivaldybėms, ir ar nesvarstytumėte tokio varianto kartu su ateities projektais? Tai vienas dalykas.

Ir gal galėtumėte garsiai įvardinti vidutinį švietimo pagalbos specialisto darbo užmokestį, koks yra dabar, kiek padidėtų priėmus atitinkamą įstatymą? Dėkoju.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Didėtų maždaug 270 eurų, ką aš ir sakiau. Tuoj pažiūrėsiu, koks yra vidutinis. Gal prieš tai atsakysiu, kol atsiversiu, kad nesuklysciau, savo lentelę. Manau, labai daug kas priklausys nuo mūsų nacionalinio susitarimo, ar mes, visos politinės jėgos, tikrai matome ir jaučiame pareigą finansuoti šią sritį. Tai yra labai svarbi įtraukiojo ugdymo dalis ir svarbu, kad visos politinės jėgos tai suprastų, ir nesvarbu, kokia Vyriausybė būtų valdžioje, ji tą įsipareigojimą tęstų. Mes tikrai tai esame numatę ir pateikėme jau ir kito biudžeto projekciją, susiplanavę šituos dalykus.

Dabar dėl deleguotos funkcijos, tai taip, kaip jau sakiau, reikia svarstyti, ar visgi tai galėtų būti deleguota valstybės funkcija, kad mes finansuotume tą švietimo pagalbos specialistų skaičių, kurio reikia. Čia reikėtų giliau pažiūrėti, nes šiuo metu tai yra savarankiška funkcija, vadinasi, yra savivaldybių asignavimuose. Tada mums reikėtų persvarstyti iš esmės kai kuriuos dalykus ir keisti tą modelį.

Aš tikrai esu atvira tai svarstyti, nes labai norisi, kad švietimo pagalba realiai būtų mokyklose, kad nebūtų taip, kad tiesiog yra tokie standartai, bet tie standartai nėra įgyvendinami. Aišku, tam reikia labai daug specialistų ir mums šiandien jų labai trūksta, kaip jau sakiau, beveik 4 tūkst. Mums reikia labai daug jų parengti, o tas parengimas tikrai užtruks ne vienus metus ir net ne keiserius metus. Tai yra taip pat ir kitos kadencijos įsipareigojimas.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, jau išseko klausimams skirtas laikas.

Dėl balsavimo motyvų kolegос nori kalbėti tik už. Ar būtina? I. Kačinskaitė-Urbonienė gal atsisakytų, jeigu nėra prieš?

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Galiu atsisakyti, jeigu kolegос...

PIRMININKAS. E. Pupinis ir J. Džiugelis gal irgi atsisakytų? Ačiū, kolegос, mes sutaupyti me laiko. Ačiū jums. Balsuosime. Dabar aš turėčiau pasakyti kada. Šiaip nustatytas laikas buvo 17 val. 50 min., bet mes čia suskaičiavome ir galime baigti truputį, tai yra balsuoti anksčiau – maždaug 17 val. 30 min., o gal dar anksčiau, žiūrėsime, kaip seksis. 17 val. 30 min. (*Balsai salėje*) Taip. Dar nebalsavome dėl šio projekto. Aš atsimenu, kad Vyriausybė prašė skubos, bet kai balsuosime, tada nuspręsimė.

16.51 val.

Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-430(2) (pateikimas)

Kitas projektas – Pilietybės įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-430(2). Pateikimo stadija. Pranešėja – D. Asanavičiūtė.

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, šiuo metu Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo taikymas, konkrečiai Lietuvos pilietybės atkūrimo procesas, yra patekęs į savotišką teisinę aklavietę. To priežastis – netiksli Pilietybės įstatymo definicija, paliekanti erdvės interpretacijoms.

Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas parengtas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos 2019 m. gruodžio 19 d. anti-korupcinio vertinimo išvadą dėl pilietybės atkūrimo proceso, pasaulio lietuvių organizacijų, Pietų

Afrikos litvakų organizacijų kreipimuisi, taip pat Lietuvos Respublikos teismų praktiką priimant sprendimus dėl Lietuvos Respublikos pilietybės, taip pat siekiant aiškiai ir nuosekliai reglamentuoti Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo nuostatas.

Dabartinis Pilietybės įstatymas su vėlesniais pakeitimais galioja nuo 2010 metų. Tiek šio įstatymo 9 straipsnis, apibrėžiantis, kas yra Lietuvos Respublikos pilietybės atkūrimo pagrindas – buvimas asmeniu, iki 1940 m. birželio 15 d. turėjusiu Lietuvos Respublikos pilietybę, ir tokio asmens palikuonimi, tai yra vaiku, vaikaičiu ar provaikaičiu, tiek ir šio fakto įrodymo šaltinius apibrėžiantis 38 straipsnis nebuvo keičiami.

Įstatymo formuluotė „iki 1940 m. birželio 15 d. turėjo“ iki 2017 metų lapkričio mėnesio Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nutarties buvo suprantamas ir taikomas nuosekliai ir aiškiai, taip, kaip yra nustatyta Pilietybės įstatymo 38 straipsnio 4 ir 5 dalyse, tai yra buvo reikalaujama pateikti dokumentus, kad asmuo yra bet kuriuo metu iki to laikotarpio turėjęs Lietuvos pilietybę. Kitaip tariant, buvo siekiama nustatyti turėjimo faktą kažkuriuo metu iki 1940 m. birželio 15 d. ir nebuvimo vertinama, ar asmuo Lietuvos pilietybę išlaikė, ar jos neteko iki nurodytos datos. Taigi septynerius metus nuo įstatymo priėmimo šios nuostatos turinys ir taikymas niekam nekėlė klausimų ir abejonių.

Nuo 2017 m. spalio 31 d. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nutarties šios įstatymo normos aiškinimas buvo pakeistas nurodant, kad tariamai tikrasis įstatymo reikalavimas yra ne tik nustatyti, kad asmuo iki tos datos turėjęs Lietuvos Respublikos pilietybę, bet taip pat ir jos netekęs iki 1940 m. birželio 15 d. dėl savo valingų veiksmų. Nuo šios teismo nutarties priėmimo iki šiol yra taikomas reikalavimas įrodyti, kad pareiškėjas ar jo protėvis neteko Lietuvos pilietybės dėl savo valingų veiksmų ar miręs iki pat nurodytos datos 1940 m. birželio 15 d.

Toks Pilietybės įstatymo 9 straipsnio reikalavimo aiškinimas atsirado dėl ydingos dviprasmiškos lingvistinės formuluotės „iki“, kuri gali būti perskaitoma, kaip tai buvo suprantama nuo pat pradžių iki 2017 metų, tai yra bet kuriuo laikotarpiu turėjęs pilietybę, tačiau gali būti perskaitoma – iki pat to laikotarpio turėjęs pilietybę.

Būtent dėl to, kad naujai įvestos šios teisės normos interpretacijos akivaizdus prieštaravimo įstatymo leidėjo valiai... siūlytume Lietuvos Respublikos Seimui patikslinti Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo 9 straipsnio formuluotę, nepaliekant erdvės šiai dvilypei teisės normos interpretacijai. Tai yra apibrėžiant teisinį Lietuvos Respublikos pilietybės atkūrimo pagrindą – asmenims, bet kuriuo metu iki 1940 m. birželio 15 d. turėjusiems Lietuvos Respublikos pilietybę, ar tokių asmenų palikuonims. Ši sąvoka neapima asmenų, kurie Lietuvos Respublikos pilietybės neteko atlikus Lietuvos Respublikos įstatyme numatytas privalomas procedūras ir šių asmenų atžvilgiu priimti Lietuvos Respublikos įstatymu numatyti sprendimai dėl Lietuvos Respublikos pilietybės netekimo. Tarpukario Lietuvos pilietybės buvo galima netekti tik Ministrų Tarybos ar kitos kompetentingos institucijos sprendimo pagrindu, o nesant tokio sprendimo šiandien nei teismai, nei Migracijos departamentas negali savarankiškai konstatuoti pilietybės netekimo.

Atsižvelgiant į tai, kad yra kalbama apskritai apie tarpukariu galiojusius įstatymus, jų įgyvendinimo kompetencijas suteikdavo konkrečioms tuo metu egzistuojančioms institucijoms, galima teigti, kad šiuo metu, kalbant apie tų įstatymų taikymą, yra kalbama ne apie teisės, jai yra numatytos sąlygos, norma taikoma, bet apie fakto klausimus. Taigi, jei nėra fakto, kad pilietybė buvo panaikinta, šio fakto konstatuoti šiandien neturime įgaliojimų.

Be teisinių motyvų dar yra ir moraliniai motyvai. Būtent todėl Seimas, pakoregavęs įstatymą, išreikštų savo tvirtą politinę valią bei pagarbą istorijai, įvertinus sudėtingas tarpukario sąlygas, holokausto tragediją, taip aiškiai ir nedviprasmiškai suteiktų teisę asmenų, kuriuos aplinkybės privertė palikti tėvynę, palikuonims netrukdomai atkurti ryšius su Lietuva. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjai už pateikimą. Jūsų nori klausti penki Seimo nariai. Pirmasis klausia S. Tumėnas. Ruošiasi A. Sysas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiama Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos pirmininke, jūs aiškiai pasakėte, ir komisija taip pat sako, reikia tikslinti tuos dalykus, tačiau kaip jūs reaguotumėte ir ką atsakytumėte į tą Teisės departamento išvadą, kurioje tarsi akcentuojama, kad turi būti koreguojamas reguliavimas? Taip? Jų nuomone, neužtektų įtvirtinti tik paties principo,

kuriuo vadovaujantis būtų nustatomas tas pilietybės buvimas iki 1940 m. birželio 15 d. Ar čia kaip nors nereikėjo paprasčiau viską išdėstyti? Dabar net Teisės departamentas, mano nuomone, susipainiojo. Ką jūs atsakytumėte?

D. ASANAČIČIŪTĖ (TS-LKDF). Pačiu projektu visų pirma siekiama skaidriai ir aiškiai apibrėžti teisinį reikalavimą, o ne formą keisti įgijimo, pilietybės atkūrimo patį mechanizmą, kai nėra iki galo aišku, kam gali būti atkuriamą pilietybę. Jeigu mes aiškiai neapibrėšime šios sąvokos, mes vėl tada ilgai užsisuksime tame pačiame rate ir vėl turėsime tikslinti. Todėl nustačius aiškiai ir tiksliai formuluotą ir apibrėžimą, kokie asmenys ir jų palikuonys gali atkurti Lietuvos Respublikos pilietybę, ko gero, neliks tų trukdžių ir formalumų, kurie neleistų to padaryti.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Sysas. Ruošiasi R. Tamašunienė.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama kolege, iš principo norėjau klausti to paties, nes kuo aš daugiau skaitau, tuo mažiau pradedu suprasti. Apskritai aš norėčiau paklausti. Tie visi tokie išvedžiojimai apie mūsų galimybę būti lietuviu, ar mes turėtume eiti tokia atviresnės politikos kryptimi, jeigu aš noriu būti lietuviu, tai kodėl man draudžia juo būti, ar tai yra teisinės pasekmės, ją atkūrus, ką mes turėsime? Ar čia prasidės ir nuosavybės atkūrimo klausimai iki 1940 metų ir visi kiti dalykai? Gyvenu mieste, kuriame lietuvių buvo mažuma. Kokios tos pasekmės, priėmus šią įstatymą arba panašius?

D. ASANAČIČIŪTĖ (TS-LKDF). Čia absoliučiai niekas neišplečiama. Ir iki 2017 metų ši nuostata, kuri buvo šiek tiek, sakysim, trumpesnė – asmuo, iki 1940 m. birželio 15 d. turėjęs Lietuvos Respublikos pilietybę, ir buvo suprantama kaip iki to laikotarpio. Visgi po 2017 metų teismo sprendimo ir Migracijos departamento vidinėmis direktyvomis buvo numatyti apribojimai ir privalėjimas įrodyti, kad tą datą žmogus buvo pilietis, net iki tokių, sakyčiau, absurdiškų situacijų, kad jeigu žmogus mirė anksčiau, to įrodymų neliko. Todėl šiek tiek yra atkuriamą pirminė nuostata, kad žmonės bet kuriuo laikotarpiu, išskyrus tuos, kurie atsisakė arba neteko dėl savo valingų veiksmų pilietybės, jie ir jų palikuonys turėtų atkurti Lietuvos Respublikos pilietybę. Todėl tai tikrai neišplečia, mes nekalbame apie dvigubą pilietybę, o apie pilietybės išsaugojimą. O kalbant apie teisę į turto atgavimą, tai šio įstatymo pakeitimas neturi nieko bendro su teise į restituciją. Restitucija apima totalitarinių režimų nusavintą turtą. Čia su pilietybe nesuteikiama ta teisė.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia R. Tamašunienė. Ruošiasi V. Juozapaitis.

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Ačiū. Gerbiama kolege pranešėja, iš tikrųjų sveikintinas jūsų siekis palengvinti pareiškėjui įrodinėjimų našta, nes kelias yra labai sudėtingas palikuonims atrasti dokumentus, įrodančius turėtą pilietybę. Šis sprendimas palies didelę litvakų, kurie nori atkurti pilietybę, dalį. Bet aš noriu, kad jūs aiškiau, suprantamiau paaiškintumėte, kas vis dėlto negalės pretenduoti netgi ir turėjęs pilietybę iki 1940 m. birželio 15 d. Tai yra apie tą numatytą išimtį, kad ši sąvoka neapima asmenų, kurie Lietuvos Respublikos pilietybės neteko atlikus Lietuvos Respublikos įstatymais numatytas privalomas procedūras. Tai kokios tos procedūros?

D. ASANAČIČIŪTĖ (TS-LKDF). Kaip ir minėjau pranešime, tarpukariu Lietuvos pilietybės buvo galima netekti Ministrų Tarybos arba kitų institucijų sprendimo pagrindu. Visa tai yra archyvuose. Ir dabar Migracijos departamentas, svarstydamas pilietybės klausimus, tikrina archyvuose, ar asmuo buvo netekęs pilietybės, ar jis tą pilietybę išlaikė. (*Balsas salėje*) Prašom? (*Balsas salėje: „Pats atsisakė.“*) Taip. Paties atsisakymas arba dėl kitų priežasčių pilietybės atėmimas, tai čia ir *persona non grata*, ir visi dalykai, kur tie žmonės buvo nepageidaujami Lietuvos pilietybės turėtojai.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia V. Juozapaitis. Ruošiasi L. Slušnys.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju. Gerbiama pranešėja, gal čia yra tiesiog teksto suvokimo problema arba galbūt buvo tyčinis kažkoks... Tikrai nenoriu kritikuoti konkretaus teismo sprendimo, bet vis dėlto tai, kas šiuo metu parašyta įstatyme, man nekelia jokių abejonių, kad čia ir yra kalbama apie tuos žmones, kurie išlaikė pilietybę iki tos datos. Ir tai savaime suprantama, kad nuo tada, kada pilietybė iš viso prasidėjo ir kol buvo galima ją išlaikyti. Tai čia, aš sakyčiau, gal tiesiog įvyko interpretacija šito įstatymo ir galbūt, nežinau, čia toks precedentas suformuluotas arba suformuotas į atvirkštinę pusę, nes kiekvieną kartą, jeigu mes vis pakeisime arba papildysime, kitas teismas gali paimti ir kaip nors kitaip interpretuoti tą. Tas paaiškinimas iš tikrųjų sunkiai paaiškina tai, kas ir taip aišku, nes kai tu pradedi aiškinti, kad sviestas yra sviestuotas, tuomet kyla klau-

simas, o kodėl tai reikia aiškinti. Iš tikrųjų tokia keista situacija. Galbūt ten mažiau žodžių, bet pati jūsų idėja ir intencija yra tikrai sveikintina. Aš labai dėkoju jums už tai, bet pats suformulavimas arba teismo nepripažinimas šito sakinio kaip savaime suprantamo tiesiog kelia nuostabą. Ačiū.

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Iš tikrųjų kelia nuostabą, tuo labiau kad prieš septynerius metus ši įstatymo nuostata buvo priimta tiesiogiai, ką jūs ir sakote, – iki to laikotarpio buvęs piliečiu. Tačiau matome, kad praktika nuo 2017 metų yra kitokia ir be šitos nuostatos patikslinimo, panašu, pokyčio nebus. Todėl ir atėjau su šiuo projektu į Seimą.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege, jūs atsakėte į klausimus. Atsiprašau, L. Slušnį buvau paskelbęs. Atsisako.

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū jums. Dėl balsavimo motyvų T. Tomilinas norėjo kalbėti už, bet jo nėra. S. Tumėnas. Gal atsisakysite, kolega?

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Galiu.

PIRMININKAS. Nes prieš nėra.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerai, galima atsisakyti.

PIRMININKAS. Sutaupysime šiek tiek laiko. Ačiū jums. Kolegos, balsuosime, kaip jau paskelbiau, 17 val. 30 min., jeigu mes suspėsime iki to laiko.

17.05 val.

Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 48 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-631 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Užimtumo įstatymo 48 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-631. Pranešėjas – L. Kukuraitis. Pateikimo stadija. Prašom.

L. KUKURAITIS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, pirmiausia norisi padėkoti Seimo vadovybei, kad įtraukė šį projektą į darbotvarkę, nors projektas buvo registruotas tik praėjusią savaitę.

Kartu su kolegomis teikiame įstatymo projektą, kuris itin svarbus valdant nedarbo situaciją mūsų šalyje po karantino. Šio įstatymo teikimą pastūmėjo keletas svarbių procesų, kurie vyksta mūsų darbo rinkoje. Pateiksiu keletą faktų.

Pirmiausia faktas, kad, Užimtumo tarnybos skelbiamais duomenimis, šiuo metu yra apie 100 tūkst. šalies darbingo amžiaus gyventojų, kurie įregistruoti kaip ilgalaikiai bedarbiai. Tai sudaro apie 41 % visų bedarbių, kurie yra išregistravę Užimtumo tarnyboje, kai prieš metus mes turėjome tik 34 tūkst., arba 17,4 %. Šis pokytis iš tiesų yra labai rimta pandemijos pasekmė, kurią mes turime visi, ypač turint galvoje, kaip sudėtinga ilgalaikius bedarbius grąžinti į darbo rinką ir kokias socialines pasekmes sukelia ilgalaikis nedarbas tiek asmeniui, tiek šeimai, tiek visai visuomenei.

Antras faktas. Tos pačios Užimtumo tarnybos duomenimis, darbo paieškos išmoka, skirta mažinti pandemijos sukeltas socialines pasekmes, į Užimtumo tarnybą pritraukia daugiau negu 40 tūkst. žmonių, kurie iki tol nebuvo aktyvūs darbo rinkoje. Jie nei dirbo, nei buvo prisiregistravę Užimtumo tarnyboje. Būtent ši priemonė padėjo dalį žmonių, kurie buvo, galima taip vadinti, pilkojoje zonoje, įtraukti į darbo rinkos sistemą. Mano galva, yra būtina tai tęsti, juos ir toliau išlaikyti darbo rinkos sistemoje, net jeigu baigsis išmokos, net jeigu baigsis subsidijos. Mes visi turėtume dėti maksimalias pastangas šiuos žmones įtraukti į darbo rinką, o ne išmokėję išmokas vėl juos grąžinti į tą pilkąją zoną, tokią šešėlio zoną. Taigi turime istorinę galimybę bent dalį tų žmonių integruoti.

Jau šių metų balandžio 1 dieną tokių bedarbių dėl nuo sausio 1 dienos gerokai sumažinto darbo išmokos gavėjų rato buvo likę tik daugiau negu 20 tūkst. Kitaip sakant, perpus sumažėjo, nes buvo sumažinta išmokos aprėptis. Vadinasi, bedarbiai, negaudami šios išmokos, tiesiog grįš atgal į tą savo pilkąją zoną. Taigi šio įstatymo tikslas – sudaryti maksimalias sąlygas užtikrinti įdarbinimo pagalbos galimybes tiek gausiai ilgalaikių bedarbių, tiek tiems, kurie iš pilkosios zonos yra atėję į Užimtumo tarnybą.

Įstatyme yra numatytos dvi užimtumo rėmimo priemonių grupės: aktyvios darbo rinkos politikos priemonės, kurias įgyvendina Užimtumo tarnyba, ir užimtumo didinimo programos, kurias įgyvendina savivaldybės. Aktyvias darbo rinkos priemones, kurias įgyvendina Užimtumo tarnyba pažeidžiamiausiems darbo paieškos išmoką gaunantiems ar gavusiems asmenims, socialinės apsaugos ir darbo ministras savo diskrecija gali priskirti prioriteto tvarka, o norint, kad ši grupė, apie kurią mes kalbame įstatyme, pasinaudotų savivaldybių įgyvendinamomis užimtumo didinimo programomis, reikia keisti įstatymą. Tai mes ir darome šiuo pateiktu projektu.

Papildomų lėšų nereikės, kadangi jau priimtu pokarantininiu paketu Užimtumo įstatyme numatytoms priemonėms sutaupoma iki 25 mln. eurų, juos Vyriausybė išipareigojo būtent paskirti šioms dviem priemonėms, tiek, sakykim, aktyvioms darbo rinkos priemonėms, tiek užimtumo didinimo programoms. Taigi šiuo įstatymo projektu sudaromos galimybės tinkamiausiai panaudoti šias lėšas, kurias mes jau esame sutaupę.

Kadangi tai yra svarbi pokarantinė priemonė, itin aktuali susidariusiomis ekonominėmis ir socialinėmis aplinkybėmis, ir siūloma, kad galiotų terminuotai, tai yra iki šių metų pabaigos, kol yra lėšų. Remdamasis Statuto 126 straipsnio 2 dalimi frakcijos vardu prašau, kad įstatymas būtų svarstomas skubos tvarka. Suprantu, kad dėl to apsispręsimė po balsavimo, bet prašau, kad dėl to būtų balsuojama. Labai dėkui už dėmesį.

PIRMININKAS. Ačiū už pristatymą. Jūsų nori klausti du Seimo nariai. T. Tomilinas. Jo nematau salėje. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas buvęs ministre, kolega, jau buvo netaiklių bandymų paremti žmones, kurie po to atsisakė visokių socialinių išmokų, nes išmoka buvo didesnė ir neapsimokėjo. Mes tai žinome. Tai ar neskatinsime toliau ne ieškoti darbo ir dirbti, o būtent gyventi dar iki naujų metų? Po naujų metų vis tiek gyvenimas tęsis, tada dar pratęsimė 3 ar 6 mėnesiams. Mes apvagiame tuos pačius žmones, užuot valstybės lėšas galėję skirti didesniai darbo užmokesčiui ir skatinę būtent darbo užmokesčiu grįžti į darbo rinką, mes toliau bandome tuos pinigus visokiais būdais duoti, kad žmogus rastų galimybę nedirbti. Ar užėmėte teisingą poziciją Užimtumo tarnybos ir dirbančiųjų atžvilgiu? Aš nuogąstauju, kad tai ne pats geriausias siūlymas.

L. KUKURAITIS (LVŽSF). Dėkoju už klausimą.

A. SYSAS (LSDPF). Paneikite mano nuogąstavimą.

L. KUKURAITIS (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Skirtingai nuo darbo paieškos išmokų, kurios buvo mokamos ir kurios labai susiaurintos, nuo 240 tūkst. dabar gauna tik 40 tūkst. žmonių, šitos priemonės yra aktyvinančios. Jos kaip tik yra skirtos žmonėms įtraukti į darbo rinką. Bent dalis tų priemonių, jeigu kalbame apie aktyvias darbo rinkos priemones, yra absoliučiai pasiteisinusios ir tyrimais yra nustatyta, kad jos yra efektyvios. Lietuvos didžiausia problema yra, kad lėšų šioms priemonėms yra skiriama per mažai tam, kad mes bedarbius integruotume į darbo rinką. Tai yra nuolatinis Europos Komisijos priekaištas mums, kad būtent čia mažiausiai alokuojame lėšų. Užimtumo didinimo programos, kurias įgyvendina savivaldybės, irgi pagal Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos aprašus skirtos žmonėms integruoti, ypač ilgalaikiams bedarbiams. Todėl ten įdėti lėšų yra būtina, nes, kaip ir minėjau, apie 41 % dabartinių Užimtumo tarnybos registruotų asmenų yra ilgalaikiai bedarbiai ir savivaldybės čia turi prisijungti. Manau, kad viena Užimtumo tarnyba nebepajėgi padėti visiems ir čia turi bendradarbiauti. Todėl tai yra aktyvinančios priemonės, kurios turėtų juos įtraukti į darbo rinką.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūs atsakėte į visus klausimus.

Dėl balsavimo motyvų nėra norinčių pasisakyti. Balsuosime mano paskelbtu laiku – 17 val. 30 min.

17.12 val.

Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 47, 50 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-196 (pateikimas)

Dabar kitas įstatymo projektas – Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo 47, 50 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Pranešėjas – L. Jonauskas. Pateikimo stadija.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, teikiu Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo pataisas, kurių tikslas yra sustiprinti neetatinio aplinkos apsaugos inspektoriaus institutą. Per pastaruosius penkerius metus aplinkosauginių pažeidimų skaičius didėjo ir tai iš tikrųjų kelia nerimą, tačiau reaguojant į tai tikrų aplinkosaugininkų inspektorių skaičius ne didėja, o kaip tik mažėja. Kiekvienais metais yra apie 60–70 inspektorių trūkumas ir tą trūkumą siūlau kompensuoti neetatinių inspektorių galių padidiniu. Siūlau tokias nuostatas: organizuoti neetatinių inspektorių ne tiktai egzaminus, bet ir šalia mokymus, nes žinome, kad šiandien situacija yra tokia, kad asmenys, norintys tapti neetatiniais inspektoriais, atvykę į egzaminus, tiesiog gauna informaciją ir ta informacija dažniausiai būna iš teisės aktų ir ne visai reikalinga neetatinio inspektoriaus darbui. Taigi siūlau, kad būtų organizuojami mokymai ir iš tų mokymų būtų organizuojami egzaminai.

Taip pat siūlau numatyti teisę ne mažiau kaip dviem neetatiniais inspektoriams vieniems patiems patruliuoti, dalyvauti, organizuoti aplinkosauginį reidą, žinoma, sudėrinus ir gavus leidimą iš juos kuruojančio aplinkos apsaugos pareigūno dėl laiko, dėl vietos, gavus leidimą.

Taip pat siūlau išplėsti neetatinių aplinkos apsaugos inspektorių galias suteikiant teisę sulaikyti aplinkosaugos pažeidėją, kol atvyks policijos pareigūnas arba aplinkos apsaugos pareigūnai, ir numatyti, kad kiekvienais metais neetatiniai aplinkos inspektoriai būtų skatinami materialiai. Dabar tai įstatyme irgi yra, tik nenumatyta, kad tai būtų daroma kiekvienais metais. Šaltinis – Aplinkos apsaugos rėmimo programa. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjui, kad sutaupėte laiko. Gerbiamas kolega, jūsų nori paklausti trys Seimo nariai. Pirmas klausia A. Skardžius. Ruošiasi J. Urbanavičius.

A. SKARDŽIUS (*DPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis kolega, ištis tikslas yra kilnus, bet mane šiek tiek, žvelgiant į tą neetatinių inspektorių praeitį, glumina tokie nutikimai, su kuriais ir asmeniškai teko susidurti, kai neetatinius inspektorius tenka gaudyti, atimti brakonieravimo priemonės ir pažymėjimus iš neblaivių inspektorių. Turbūt vienas šaukštas deguto gali ir visą medaus statinę sugadinti. Kaip jūs numatote prevenciškai užkardyti tokias veikas, kurios tikrai nerodo pavyzdžio, bet diskredituoja pačią visuomeninę tarnystę jiems patiems elgiantis neteisiškai? Ir tai mato aplinkiniai – ir gyventojai, ir svečiai tų saugotinių vietų, arba kontroliuojamų vietų, paežerėse ir miškuose. Mano būtų toks klausimas. O antra klausimo dalis būtų, kaip jūs įsivaizduojate tuos brakonierių sulaikymus būnant neetatiniumi inspektoriumi? Ačiū.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Labai ačiū. Labai geri klausimai. Gerbiamas kolega, dėl šaukšto deguto galiu atsakyti, kad jo visur pasitaiko, visose tarnybose. Ne taip retai girdime pranešimus apie vairavusius išgėrusius policijos pareigūnus, būna, net ir teisėjams pasitaiko visokių atvejų ir taip toliau. Tai gali nutikti bet kokioje situacijoje. Jeigu kalbame apie prevenciją, tai aš įsivaizduoju, kad mano siūlomos įstatymo pataisos ir turėtų užtikrinti, kad tokių situacijų mažėtų, nes turėtų būti rengiami ir specialūs mokymai, turėtų būti ir numatyti kuruojantys inspektoriai, kurie dirbtų su tais inspektoriais ir užtikrintų, kad tokių nutikimų, kaip jūs sakote, iš tikrųjų nebūtų. O antra dalis? Pakartokite, jeigu galite.

A. SKARDŽIUS (*DPF*). Antra klausimo dalis buvo tokia: kaip jūs įsivaizduojate neetatinių inspektorių sulaikymą tų pažeidėjų, brakonierių ir taip toliau? Ačiū.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Šiandien neetatiniai inspektoriai gali būti ir be egzaminų – policijos pareigūnai, krašto apsaugos sistemos kariškiai, kitų statutinių mūsų institucijų pareigūnai. Ir lygiai taip pat, kaip jie savo tiesioginiame darbe tai daro, tą galėtų daryti ir dirbdami neetatinio aplinkos apsaugos inspektoriaus darbą. Tam reikalingi ir mokymai, įvairios situacijos. Tam turėtų būti ir tam tikri priėjimai prie situacijų. Kai kuriais atvejais tendencingai, specialiai pažeidėjai nenori atskleisti savo asmenybės, kad inspektorių negalėtų nubausti ir taip toliau. Tai tokiu atveju iš tikrųjų reikia sulaukti, kol atvyks inspektoriai arba policijos pareigūnai, išsiaiškinti tapatybę ir imsis priemonių.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia J. Urbanavičius. Ruošiasi E. Pupinis.

J. URBANAVIČIUS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas Linai, už daugybę iniciatyvų. Ir pačiam teko dirbti ministerijoje, su daug kuo susipažinai asmeniškai. Bet šiuo atveju aš irgi, kaip ir gerbiamas

Artūras, paklausu, ar mes nepaleisime džino iš butelio? Visgi visuomenininkas inspektorius ir yra tik visuomenininkas, o kur pareigūnas, kuris išlaikęs egzaminus, ir darbo specifiškai, jis pasiruošęs galbūt kitaip. Aš įsivaizduočiau, kad galbūt neetatinių inspektorius galėtų dirbti drauge su pagrindiniu inspektoriumi, dirbančiu aplinkosaugoje, kaip pagalbininkas. Šiuo atveju suprasčiau, o čia vienus paleisti... Aš atsargiai žiūriu į šį projektą. Ačiū, Linai.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Kolega, labai ačiū už klausimą. Iš tikrųjų tam tikros rizikos gali būti. Aš įsivaizduoju, kad kartu dirbdami toliau komitete galėtume surasti tokių prevencinių sąlygų, kad nenutiktų tokios situacijos, kokios nors konfliktinės, ypač aštrios situacijos. Motyvacija ir motyvas, kodėl šitos įstatymo pataisos yra šiandien teikiamos, kaip ir minėjau pristatydamas pataisas, yra tai, kad šiandien aplinkosauginei kontrolei užtikrinti trūksta tiek tikrų pareigūnų, tiek tų pačių neetatinių. Aš tik priminsiu, iki 2016 metų buvo virš 700 neetatinių inspektorių, šiuo metu yra vargiai 300. Nėra motyvacijos. Jų teisės yra lygiai tokios pačios kaip ir kiekvieno asmens, tai yra stebėti: jeigu pamato, kad kas nors tinklą traukia iš upės, geriausiai atveju paskambinti pareigūnams ir pranešti apie pažeidimą. Bet, deja, šiandien dažnu atveju nėra kam važiuoti (kalbu apie inspektorius) ir tą pažeidimą užkardyti ar nubausti pažeidėjus.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Ar nemanote, kad problemos ne čia? Iš tikrųjų tai yra vis dėlto pavojingas užsiėmimas. Teko girdėti, kad ir patys inspektoriai su žeberklais nugaroje likdavo nuo brakonierių. Ar nemanote, kad norint padidinti pasiūlą ir paklausą reikėtų tam garantijų, tarkim, kad būtų užtikrintas sveikatos draudimas, galbūt dar kokios nors kitos garantijos, kad žmonės, kurie tarnauja, suprastų, kad jie rizikuoja, bet rizikuoja su sąlyga, jeigu kas nors atsitiks, jiems bus suteikta tam tikra pagalba. Galbūt ta kryptimi daugiau reikėtų eiti, o ne tokia paviršutiniška. Ačiū.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū. Tik atkreipsiu dėmesį, kad tikrai nepaviršutiniška. Paviršutiniška yra kalbėti neįsigilinus. Visos tos garantijos, apie kurias jūs kalbate, Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatyme šiandien yra įtvirtintos, yra numatyti atvejai, kada gali būti ir sužalojimų, gali būti ir dar baisesnių variantų, ir apie viską jau anksčiau pagalvota. Ir praeitos, ir dar praeitos kadencijos Seimas yra koregavęs įstatymą ir priėmęs visas tas garantijas, kurių reikėtų tais atvejais, jeigu taip nutiktų. Bet labai tikiuosi, kad niekada taip nenutiks.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūsų paklausė visi norintys, kurie buvo užsirašę. Dėl balsavimo motyvų nori pasisakyti L. Girskienė. Galbūt, kolega...

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Aš labai trumpai. Noriu pakviesti palaikyti įstatymo projektą. Kažkodėl kolegoms nekilo jokių klausimų, kai analogišką projektą pristatė S. Gentvilas, visi pritarė etatinių inspektorių atsiradimui ir galių didinimui. Tad kviečiu visus pritarti.

PIRMININKAS. Turiu pasakyti, kad jis tuo pačiu metu turėjo būti pristatomas, bet, deja, pranešėjas tuo metu negalėjo būti, tad galbūt būtų jau seniai pritarta.

Taigi yra keturi rezerviniai klausimai.

17.21 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Arūno Sodonio peticijos“ projektas Nr. PNP-14-17

Kolegos, mes kviečiame E. Pupinį dėl Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Arūno Sodonio peticijos“.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Seimo protokolinis nutarimas „Dėl Arūno Sodonio peticijos“. Peticijų komisija A. Sodonio peticiją iš esmės išnagrinėjo šių metų birželio 9 dienos posėdyje ir priėmė sprendimą tenkinti šioje peticijoje pateiktus pasiūlymus papildyti Administracinių nusižengimų kodeksą ir Baudžiamojo proceso kodeksą nuostatomis, kuriomis būtų įtvirtinti teismo įgaliojimai kreiptis į Administracinę teisimą su prašymu patikrinti, ar konkretus norminis administracinis aktas, kuris turėtų būti taikomas nagrinėjamoje administracinio nusižengimo byloje ar baudžiamojoje byloje, ar jo dalis atitinka įstatymą ir Vyriausybės norminių teisės aktą.

Peticijų komisija šį sprendimą priėmė atsižvelgusi į Teisingumo ministerijos nuomonę, suderintą su Teisėjų taryba. Šiuo metu bendrosios kompetencijos teismai, nagrinėdami administracinių

nusižengimą ar baudžiamąsias bylas, turi teisę kreiptis į administracinę teisumą dėl norminio administracinio akto teisėtumo.

Vadovaujantis Administracinių bylų teisenos įstatyme įtvirtintais pagrindais bei sąlygomis, taip pat siekiant teisinio aiškumo asmenims, įgyvendinantiems teisę į teisinę gynybą administracinių nusižengimų ir baudžiamosiose bylose, Administracinių nusižengimų kodeksą ir Baudžiamojo proceso kodeksą tikslinga papildyti nuostatomis, analogiškoms toms, kurios įtvirtintos Civilinio proceso kodekse. Prašau atsižvelgti į komisijos išvadą ir pritarti A. Sadonio peticijos nuostatomis.

PIRMININKAS. Kolegos, motyvų nėra, dėl balsavimo apsispręsimu 17 val. 30 min.

17.23 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Gedimino Minelgos peticijos“ projektas Nr. PNP-14-18

Kitas klausimas – dėl Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Gedimino Minelgos peticijos“. Pranešėjas – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, Peticijų komisija svarstė G. Minelgos peticiją. Peticijų komisija G. Minelgos peticiją iš esmės išnagrinėjo birželio 9 dienos posėdyje ir priėmė sprendimą atmesti šioje peticijoje pateiktus pasiūlymus pakeisti Seimo rinkimų įstatyme nustatytą Rinkimų komisijos sudarymo tvarką, tai yra įtvirtinti galimybę statutiniams pareigūnams būti apygardų rinkimų komisijos nariais, taip pat nustatyti, kad teisingumo ministras į apygardų rinkimų komisijas siūlytų ne aukštąjį teisinį išsilavinimą, o tik aukštąjį išsilavinimą turintį asmenį.

Peticijų komisija šį sprendimą priėmė atsižvelgdama į Teisingumo ministerijos nuomonę ir manydama, kad statutinių pareigūnų darbas apygardų rinkimų komisijose nebūtų suderintas su pareigūnų statusui keliamais reikalavimais ir galėtų sudaryti prielaidas interesų konflikto tikimybei arba abejonėms tiesioginės pareigūnų veiklos nešališkumu, taip pat manydama, kad apygardos rinkimų komisijose būtini aukštąjį teisinį išsilavinimą turintys nariai, kad tinkamai būtų vykdomos šių komisijų funkcijos.

Pažymėtina, kad Seimo peticijų komisija taip pat nusprendė pareiškėjo G. Minelgos peticiją perduoti susipažinti su jai pateiktais pasiūlymais Seimo valdybos 2021 m. kovo 17 d. sprendimu SVS 65 „Dėl darbo grupės Lietuvos Respublikos rinkimų sistemos analizei atlikti ir reikalingų įstatymo projektų parengti sudarymo sudarytai darbo grupei“. Prašom atsižvelgti ir pritarti komisijos išvadai.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Dėl balsavimo motyvų taip pat nėra. Apsispręsimu, kai bus balsavimas 17 val. 30 min.

17.25 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Roberto Raulyno, Vytauto Apoliansko, Deivido Antanaičio, Vitalijaus Gruzincevo peticijos“ projektas Nr. PNP-14-19

Kitas klausimas – Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Roberto Raulyno, Vytauto Apoliansko, Deivido Antanaičio, Vitalijaus Gruzincevo peticijos“ projektas. Pranešėjas – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Roberto Raulyno, Vytauto Apoliansko, Deivido Antanaičio, Vitalijaus Gruzincevo peticijos“ projektas. Peticijų komisija minėtų asmenų peticiją iš esmės išnagrinėjo birželio 9 dieną posėdyje ir priėmė sprendimą atmesti šioje peticijoje pateiktą pasiūlymą Bausmių vykdymo kodekse įtvirtinti laisvės atėmimo bausmes atliekantiems asmenims teisę naudotis dušu ne rečiau kaip du kartus per savaitę. Peticijų komisija šį sprendimą priėmė atsižvelgdama į Teisingumo ministerijos pateiktą nuomonę ir mano, kad šiomis nuostatomis pildyti Bausmių vykdymo kodeksą nėra tikslinga. Pareiškėjų siūlymas jau yra įgyvendintas atlikus pakeitimus Pataisos įstaigų ir tardymo izoliatorių vidaus darbo taisyklėse, kurias tvirtina teisingumo ministras. Todėl prašome atsižvelgti į komisijos išvadą ir atmesti peticiją.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Dėl balsavimo motyvų nėra norinčių pasisakyti. Apsispręsimu mano minėtu laiku.

17.26 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Roberto Raulyno, Deivido Antanaičio, Vitalijaus Gruzincevo peticijos“ projektas Nr. PNP-14-20

Paskutinis – Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Roberto... Atsiprašau, mes jau šitą...

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ne, ne, čia kita peticija. Jie rašo labai daug peticijų.

PIRMININKAS. Ai, kita. Teisingai. Seimo protokolinio nutarimo projektas Nr. PNP-14-20. Čia kitas numeris. Tų pačių asmenų – R. Raulyno, D. Antanaičio, V. Gruzincevo – peticijos projektas. Seimo protokolinio nutarimo projektą pristato E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Peticijų komisija R. Raulyno, D. Antanaičio, V. Gruzincevo peticiją iš esmės išnagrinėjo birželio 9 dieną posėdyje ir priėmė sprendimą atmesti šioje peticijoje pateiktą pasiūlymą pakeisti Bausmių vykdymo kodeksą ir įtvirtinti laisvės atėmimo bausmes atliekančioms asmenims teisę įgyti elektronines knygų skaitykles ir jas naudoti. Peticijų komisija šį sprendimą priėmė atsižvelgdama į Teisingumo ministerijos pateiktą nuomonę ir mano, kad šiomis nuostatomis pildyti Bausmių vykdymo kodeksą nėra tikslinga. Pareiškėjų siūlymas jau yra įgyvendintas atlikus pakeitimus Pataisos įstaigų ir tardymo izoliatorių vidaus tvarkos taisyklėse, kurias tvirtina teisingumo ministras. Todėl prašom pritarti komisijos išvadai ir šią peticiją atmesti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamas kolega, jūs pristatėte visus protokolinių nutarimų projektus. Kolegos, taigi atėjo laikas balsuoti.

17.27 val.

Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 7, 8, 14 straipsnių ir 5 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-623 (pateikimo tęsinys)

Pirmas balsuoti teikiamas klausimas – Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo 7, 8, 14 straipsnių ir 5 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-623. Pateikimo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 74, balsavo 73: už – 72, prieš nėra, susilaikė 1. Po pateikimo projektui pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Švietimo ir mokslo komitetas, papildomų nesiūloma. Siūloma svarstyti birželio 22 dieną. Be to, ministrė prašė skubos tvarka, bet kadangi siūloma svarstyti birželio 22 dieną, kaip ir atitinka skubos tvarką. (*Balsai salėje*) Gerai. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Prašom. J. Džiugelis – per šoninį mikrofoną. (*Balsai salėje*) Negirdime. Pagarsinkite.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). (*Negirdėti*)

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Sutarėme dėl komitetų, dėl svarstymo datos ir dėl skubos.

17.30 val.

Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-430(2) (pateikimo tęsinys)

Kitas įstatymo projektas – Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-430(2). Pateikimo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 86, balsavo 84: už – 70, prieš nėra, susilaikė 14. Po pateikimo pritarta.

Gerbiami kolegos, buvo numatyta svarstyti rudens sesijoje. Čia kažkodėl įrašytas Žmogaus teisių komitetas. Bet Pilietybės įstatymą visada svarstydavo Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Galime pritarti Teisės ir teisėtvarkos komitetui? (*Balsai salėje*) Galime. Ir Žmogaus teisių komitetas papildomo komiteto statusu. Ačiū. Pritarta komitetams. Pagrindinis – TTK, papildomas – ŽTK. Svarstysime rudens sesijoje. Bendru sutarimu. Dėkoju.

17.31 val.

Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 48 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-631 (pateikimo tęsinys)

Užimtumo įstatymo 48 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-631. Pateikimas. Balsuojame.

Užsiregistravo 88, balsavo 87: už – 85, prieš nėra, susilaikė 2. Po pateikimo įstatymo projektui pritarta.

Siūlomas pagrindiniu komitetu Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomo nesiūloma. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Galime siūlymui dėl komitetų ir sesijos pritarti? (*Balsai salėje*) Pranešėjas frakcijos vardu prašė skubos tvarkos. Ar galime pritarti? (*Balsai salėje*) Bet tada ne rudens sesijoje svarstysime. Galime pritarti skubai? Ačiū, pritarta skubai.

17.33 val.

Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 47, 50 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-196 (pateikimo tęsinys)

Kitas projektas – Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo 47, 50 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-196. Pateikimas. Balsuojame.

Užsiregistravo 89, balsavo 88: už – 68, prieš – 1, susilaikė 19. Po pateikimo įstatymo projektui pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Aplinkos apsaugos komitetas, papildomas komitetas nėra siūlomas. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Galime pritarti siūlymui dėl komitetų ir svarstymo datos? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Kolegos, dabar yra keletas protokolinių nutarimų projektų.

17.34 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Arūno Sodonio peticijos“ (projektas Nr. PNP-14-17) priėmimas

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Arūno Sodonio peticijos“ projektas Nr. PNP-14-17. Peticijų komisija siūlo tenkinti šią peticiją. Galime bendru sutarimu pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

17.34 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Gedimino Minelgos peticijos“ (projektas Nr. PNP-14-18) priėmimas

Kitas nutarimo projektas – Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Gedimino Minelgos peticijos“ projektas Nr. PNP-14-18. Peticijų komisija siūlo atmesti. Galima pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

17.35 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Roberto Raulyno, Vytauto Apoliansko, Deivido Antanaičio, Vitalijaus Gruzincevo peticijos“ (projektas Nr. PNP-14-19) priėmimas

Kitas projektas – Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Roberto Raulyno, Vytauto Apoliansko, Deivido Antanaičio, Vitalijaus Gruzincevo peticijos“ projektas Nr. PNP-14-19. Peticijų komisija projektą siūlo atmesti. Galime pritarti? Siūlo atmesti peticiją. Pritarta bendru sutarimu, prieštaraujančių nėra.

17.35 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Roberto Raulyno, Deivido Antanaičio, Vitalijaus Gruzincevo peticijos“ (projektas Nr. PNP-14-20) priėmimas

Kitas projektas – Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Roberto Raulyno, Deivido Antanaičio, Vitalijaus Gruzincevo peticijos“ projektas Nr. PNP-14-20. Peticijų komisija projektą siūlo atmes-
ti. Ar galime pritarti Peticijų komisijos nuomonei? Ačiū, pritarta bendru sutarimu, nes negirdžiu prieštaraujančių.

Kolegos, mes apsvarstėme darbotvarkės klausimus, įstatymų bei nutarimų projektus. Dar vienas pareiškimas. Ne, du. Per tą laiką... Registruosimės po pareiškimų, gerai?

17.36 val.

Seimo narių pareiškimai

Pareiškimą kviečiame perskaityti Ž. Pavilionį. Ruošiasi V. Valkiūnas.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Gerbiami Seimo nariai, norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į Kremliaus specialiųjų tarnybų kovo mėnesį vykdytos (*Triukšmas salėje, plojimai*) informacinės provokacinės atakos prieš Lietuvos, Latvijos, Estijos bei kitų Europos Sąjungos ir NATO šalių, taip pat Ukrainos užsienio reikalų komitetų pirmininkus kontekstą.

Praėjusią savaitę prieš Prezidento vizitą į Sakartvelą bei Baltijos šalių užsienio reikalų komitetų pirmininkų vizitą Berlyne buvo pavišintas pakeistas mano pokalbio įrašas, jo autentiškumo negaliu patvirtinti. Apgailestauju, kad nei aš, nei mano Baltijos kolegos nesugebėjome pradžioje suprasti, kad prieš mus vykdoma *deepfake* ataka. Šios technologijos Baltijos šalyse buvo panaudotos pirmą kartą. Apie tokias atakas bei technologijas mūsų niekas neišspėjo ir iki šiol neturime sukūrę efektyvaus reagavimo į tokias atakas teisminės ir kitokios praktikos. Organizuojant pokalbį nei man pačiam, nei mano biuro darbuotojams, nei Baltijos kolegoms, ekrane trumpai pamačius netikro L. Volkovo veidą, nekilo abejonių, kad tai yra jo paties veidas. Užtruko dar keletą savaičių, kol kartu su Baltijos šalių bei Ukrainos kolegomis, patyrusiais tokias atakas, supratome, kas įvyko. Tada nedelsdami informavome savo šalių saugumo tarnybas, savo kolegas užsienyje bei visuomenę, siekdami užkirsti kelius tolesniems Kremliaus atstovų nusikaltimams.

Balandžio 22 dieną mes, Baltijos šalių užsienio reikalų komitetų pirmininkai, padarėme pareiškimą ir pabrėžėme, kad šiais išpuoliais siekiama paskleisti melagingą informaciją bei bandoma diskredituoti Rusijos opozicijos bei ją palaikančią Baltijos šalių, kurios aktyviai palaiko demokratinius procesus Baltarusijoje, remia Ukrainos, Moldovos, Sakartvelo integraciją į transatlantinę šeimą, santykius. Atitinkamą pareiškimą tuo metu padarė ir Baltijos šalių užsienio reikalų ministrai.

Paskleidę šią informaciją sąjungininkams, juos atitinkamai pavyko nuo to apsaugoti, supratome, kad šia specialia operacija, organizuota tariamo A. Navalno kabineto vadovo L. Volkovo vardu, buvo nusitaikę į vienas svarbiausių Vakarų ir mums draugiškas sostines, JAV Senato, Vokietijos Bundestago, Jungtinės Karalystės Bendruomenių rūmų, Kanados, Suomijos, Švedijos, Norvegijos, Nyderlandų užsienio reikalų komitetus. Prieš juos, kaip ir prieš kelis Europos Sąjungos, NATO šalių prezidentus, premjerus, parlamentarus, taip svarbias demokratijas vienijančias organizacijas ar institucijas panašios atakos jau buvo surengtos.

Tikiuosi, kad šios operacijos mastas jus įtikino, kad tai nebuvo šiaip linkusių pajuokauti asmenų pasilinksminimas. Vien pasiruošimas, žinojimas, ką su konkrečiu asmeniu kalbėti, reikalauja turėti daug viešai neprieinamos informacijos. Pripažįstu, buvau nepakankamai atsargus. Tai man gera, nors ir skauda, pamoka. Tikiuosi, iš to mes visi pasimokysime ir taip, kaip man, daugiau niekam Lietuvoje neatsitiks. Tai tiek apie *deepfake* ataką.

Dabar apie pavišintą neautentišką, sumontuotą pagal *deepfake* autorių norus pokalbių turinį. Pirmiausia teisinėje valstybėje nederėtų rimtai traktuoti tokių be mano sutikimo įrašytų, suklaidotų pokalbių. Juo labiau oficialiems asmenims komentuoti jų turinį, gerai ar blogai aš kalbėjau. Aptarinėdami priešiškę specialiųjų tarnybų padarytus įrašus, svarstydami jų suklaidotus vaizdo

įrašų turinius mes tik elgiamės pagal jų sugalvotą schemą: abejoti savo pačių vykdoma politika, ieškoti tarpusavio priešų ir menkinti patikimumą partnerių akyse.

Demokratinėje valstybėje kiekvienas mūsų turi teisę į savo pažiūras, kaip ir teisę į kritiką. Taip pat ir aukščiausių Lietuvos pareigūnų kritiką. Tikiuosi, man čia nebus taikoma išimtis ir aš nebūsiu cenzūruojamas ar baudžiamas už savo politines pažiūras. Norėčiau, kad sprendimą dėl mano, kaip politiko ir Seimo nario, įsitikinimų ir mano veiklos vertinimo paliktume rinkėjams. Esu įsitikinęs, kad aš, kaip Užsienio reikalų komiteto pirmininkas, nesu padaręs jokios žalos Lietuvos interesams, tuo labiau kad nesu, kaip kai kas sako, menkinęs Lietuvą. Mano visos pastangos yra skirtos Lietuvos užsienio politikos stiprinimui. Lietuvos užsienio politikos vieningumas turėtų būti ne visiems kalbant pagal iš anksto suderintus paruoštukus, o veikiant viena kryptimi, galbūt kiek skirtingais požiūriais ir temperamentu.

Apgailestauju, jeigu ką nors mano žodžiai, net suklastoti, įžeidė. Tikiuosi, kad iš šios istorijos pasimokysime. Aš įgausiu daugiau atsargumo, o mes visi tapsime ne mažiau demokratiški ir atidūs galimoms provokacijoms. O joms pavykus, solidžiai reaguosime. Šiuo tikslu organizuosime Seimo narių, dirbančių su užsienio politika bei saugumo ir gynybos klausimais, susitikimą su mūsų žvalgybų atstovais, siekiant pasirengti būsimoms atakoms, kurios, manau, prieš mus bus toliau bandomos vykdyti. Ačiū jums už dėmesį.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, tik siūlau prisiminti, kad pareiškimui yra skirta 5 minutės.

Kviečiame V. Valkiūną, tikiuosi, jis laikysis 5 minučių termino. Prašom.

V. VALKIŪNAS (LRF). Kiek galima spausti merus priimti sprendimus, kurių jų rinkimų programose nebuvo? Ar galime įpareigoti organizuoti vietos gyventojų apklausas? Juk tai galima daryti.

Nuolatinis merų mobingas, pasireiškiantis iš mažareikšmių pridėtinės ir ekonominės vertės nesukuriančių ekstremistinių grupių, pasivadavusių LGBT, LGBT plius. Kaip jiems elgtis? Vieną kartą turi baigtis! Tai nėra demokratija. Tai betvarkės modeliavimas. Juk vietos gyventojų apklausų metu gyventojai gali pareikšti savo nuomonę viešųjų savivaldybės reikalų tvarkymo klausimais. Reikalaukime jų, ginkime miestų merus. Prasibrovę iki mūsų vaikų ir anūkų per nutautintą švietimo sistemą ir mokyklas jie jau perprogramavo juos savo propagandine ideologija, nevedančia niekur. Kuris iš LGBT pasiūlytų įstatymų projektų sukurs darbo vietas, didesnę BVP, laisvesnę rinką, geresnius atlyginimus, darbdavio pagarbą darbuotojui, darbuotojų saugos garantus? Kuris iš jų siūlomų įstatymų pagausins tautą piliečiais, ištikimais savo šaliai? Kodėl LGBT ir Laisvės partija, jiems atstovaujanti, taip primygtinai kuria įstatymų projektus, kurie neparemti ekonominiais ir statistiniais skaičiavimais? Atsisakysime lietuviškų rašmenų ir turėsime daugiau įkurtų įmonių? Kur skaičiavimai? Ratifikuosime Stambulo konvenciją ir bus mažiau barnių šeimose? Ar tikrai? Narcisizmas su išskirtinėmis teisėmis be atsakomybės už visų mūsų ateitį? Veiksmai, skirti sugriauti civilizaciją, terodo, kad ne nudvėsusį Trojos kumelė už vartų, o netvarkos modeliuotojai jau čia, Seime. Gerbiama opozicija ir progresyviai mąstantys, suskubkime nubusti ir veikime.

PIRMININKAS. Ačiū kolegai, jis sutaupė mūsų laiko ir savo taip pat.

Kolegos, kas norėjo registruotis, prašom. Šiandien paskutinė registracija. Užsiregistravo 50 Seimo narių.

Gerbiami kolegos, ačiū visiems už darbą. Birželio 15 dienos plenarinis popietinis posėdis baigtas. Gero vakaro ir gerų likusių savaitės dienų. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 75 STENOGRAMA

2021 m. birželio 17 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas P. SAUDARGAS*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiamieji kolegos! Pradedame 2021 m. birželio 17 d. (ketvirtadienio) rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Skelbiu registraciją. Užsiregistravo 114 Seimo narių. (*Triukšmas salėje*)

10.01 val.

Informaciniai pranešimai

Gerbiami kolegos, labai norėčiau paprašyti daugiau ramybės Seimo salėje. Vadovaudamasi Seimo statuto 217 straipsnio 3 punktu skelbiu, kad yra gautas Seimo narių pasirašytas pareiškimas dėl nepasitikėjimo Užsienio reikalų komiteto pirmininku Ž. Pavilioniu. Tą pareiškimą pasirašiusieji Seimo nariai turėtų registruoti nutarimą, kuris savo ruožtu bus įtrauktas į Seimo darbotvarkę.

10.01 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2021 m. birželio 17 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Pirmasis darbotvarkės klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Sveiki, kolegos. Frakcijos vardu prašome darbotvarkės 2-8.1 ir 2-8.2 klausimus, tai yra Atliekų tvarkymo įstatymą ir Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymą, perkelti į rytinę darbotvarkę. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Frakcijos vardu norime prašyti išbraukti iš darbotvarkės 2-3 klausimą ir lydimąjį – Alkoholio kontrolės įstatymo pataisas, nes nematome tokios skubos prasmės. Tik vakar įstatymas registruotas, jis nėra niekur aptartas, tai prašome išbraukti iš darbotvarkės.

PIRMININKĖ. Dėkoju. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Taip pat frakcijos vardu, kadangi pasirašė 17 Seimo narių, parengė rezoliuciją dėl LRT generalinės direktorės atleidimo, Seimo narių kreipimasis į LRT tarybą, įtraukti šią rezoliuciją į darbotvarkę, kad būtų atleista generalinė direktorė M. Garbačiauskaitė.

PIRMININKĖ. Koks yra rezoliucijos numeris?

P. GRAŽULIS (LRF). Prašau įtraukti į darbotvarkę. Rezoliucijos numeris. Tuoju pasakysiu, jeigu numerio reikia. (*Balsai salėje*) Aš prieisiu ir pasakysiu.

PIRMININKĖ. Gerai. Prašau, gerbiama A. Kubilienė.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Gerbiama Pirmininke, prašyčiau darbotvarkės 2-24 klausimą, projektą... (*Balsai salėje*) Prašau? Negirdėti?

PIRMININKĖ. Dabar geriau.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Darbotvarkės 2-24 klausimą – Seimo rezoliucijos „Dėl konstitucinių tėvų teisių užtikrinimo švietimo sistemoje“ projektą Nr. XIVP-645 iš paskutinių pozicijų pakelti į popietinio posėdžio pradžią, nes mitinguotojai renkasi, ir viena iš priežasčių yra ta, kad jie iš tikrųjų stumiami į užribį nuo ugdymo proceso. Mūsų įrašymas į paskutines pozicijas tikrai parodo nepagarbą, prašyčiau perkelti į popietinio posėdžio pradžią. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Frakcijos vardu prašau išbraukti popietinės darbotvarkės 2-17, 2-18 klausimus – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo projektą Nr. XIII-3782 ir projektą Nr. XIII-4348. Iš tikrųjų tai yra klausimas, dėl kurio gali būti labai daug diskusijų. Darbotvarkė yra perkrauta, mes nagrinėtume galbūt kitą kartą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau pasiūlymų nematau. Pirmasis prašymas yra Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu perkelti į rytinę darbotvarkę 2-8.1 ir 2-8.2 klausimus – Atliekų tvarkymo įstatymą ir Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymą, perkelti į rytinę darbotvarkę. Kas pritaria Liberalų sąjūdžio frakcijos siūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Už – 71, prieš – 23, susilaikė 31. Pasiūlymui pritarta.

Antrasis pasiūlymas – LVŽS frakcijos vardu išbraukti iš šios dienos darbotvarkės Alkoholio kontrolės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo projektus Nr. XIVP-646 ir Nr. XIVP-647. Kas pritaria LVŽS frakcijos siūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Už – 56, prieš – 54, susilaikė 14. Pasiūlymui nepritarta, klausimas lieka šios dienos darbotvarkėje.

Trečiasis – P. Gražulio prašymas Lietuvos regionų frakcijos vardu įtraukti į šios dienos darbotvarkę Seimo rezoliucijos „Dėl LRT vykdomų įstatymų pažeidimų ir LRT generalinės direktorės atstatydinimo“ projektą Nr. XIVP-641. Kas pritaria, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Už – 31, prieš – 68, susilaikė 21. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas – Seimo narės A. Kubilienės prašymas LVŽS frakcijos vardu perkelti Seimo rezoliuciją „Dėl konstitucinių tėvų teisių užtikrinimo švietimo sistemoje“ į popietinės darbotvarkės pradžią. Kas pritaria šiam siūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 122 Seimo nariai: už – 55, prieš – 42, susilaikė 25. Pasiūlymui nepritarta, rezoliucija lieka numatytu laiku.

Ir paskutinis prašymas – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos vardu išbraukti iš šios dienos darbotvarkės Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo pakeitimo projektus Nr. XIII-3782 ir Nr. XIII-4348. Kas pritaria frakcijos siūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip. Kolegos, prašom daugiau tvarkos salėje.

Balsavo 125 Seimo nariai: už – 93, prieš – 9, susilaikė 23. Pasiūlymui pritarta, klausimai išbraukiami iš šios dienos darbotvarkės.

Ir turime apsispręsti dėl visos darbotvarkės. Ar galime jai pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje: „Balsuojame!“*) Balsuojame. Kas pritaria darbotvarkei, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Už – 91, prieš – 5, susilaikė 27. Darbotvarkei pritarta.

Gerbiami kolegos, noriu pasitarti su Seimu. Kadangi pirmi darbotvarkės klausimai, pirmi keturi projektai, yra Seimo statuto priėmimai, kai reikia 71 balso ir balsavimo dėl kiekvieno straipsnio, galbūt galėtume dabar balsuoti, bet tuomet paprašyčiau visų Seimo narių likti Seimo salėje. Ar galime pritarti tokiai tvarkai bendru sutarimu? Galime, taip? Dėkoju.

10.11 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 201, 202 straipsnių pakeitimo ir 204 straipsnio pripažinimo netekusiu galios“ projektas Nr. XIVP-198(2) (priėmimas)

Taigi darbotvarkės 1-2 klausimas – Seimo statuto dviejų straipsnių pakeitimo ir 204 straipsnio pripažinimo netekusiu galios projektas Nr. XIVP-198(2). Priėmimo stadija.

Dėl 1 straipsnio... Prašau. A. Norkienė – dėl vedimo tvarkos.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Gera diena. Gerbiama Seimo Pirmininke, aš tik labai norėčiau pasitikslinti. Šiandien mes Seniūnų sueigos metu klausėme dar kartą dėl balsavimo tvarkos. Kiek aš girdejau atsakymus, ji nesikeičia. Ar dabar jūs siūlėte mums pakeisti šitą tvarką?

PIRMININKĖ. Aš atsiklausiau Seimo, ar galėtume balsuoti dėl Statuto. Kadangi dėl Statuto kiekvieno straipsnio reikia balsuoti ir reikia 71 balso, būtų tikslinga tą padaryti dabar visiems esant čia.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Mes grįžtame prie įprastos tvarkos? Mes liekame salėje ir balsuojame?

PIRMININKĖ. Ne. Mes tiesiog turime keturis Statuto pakeitimus, keturis įstatymų projektus dėl Statuto.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Mes tuomet siūlome balsuoti įprasta tvarka.

PIRMININKĖ. Dėl Seimo statuto, taip. Taip, dėl Seimo statuto. Prašom. A. Mazuronis – dėl vedimo tvarkos.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui, gerbiama Pirmininke. Aš norėjau paklausti, gal aš ką nors praleidau, mes čia šnektelėjome galinėje eilėje su opozicijos lyderiu, gal mes ką nors praleidome? Ar Vyriausybė jau atšaukė karantino situaciją Lietuvoje, ar ne?

PIRMININKĖ. Ne. Tačiau dėl Statuto mes balsuojame įprasta tvarka, kaip jūs puikiai žinote, gerbiamas Andriau Mazuroni. Prašom. J. Jarutis.

J. JARUTIS (LVŽSF). Gerbiamoji Pirmininke, aš suprantu, kad jūs turite teisę pasiūlyti kitoki variantą, bet mes, tvirtindami šios dienos darbotvarkę, taip pat patvirtinome ir balsavimo laikus. Aš manau, jeigu mes patvirtinome, tai laikykimės patvirtintos darbotvarkės, o ne ieškokime kažkokių išimčių.

PIRMININKĖ. Dėkui. J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Pirmininke, tikrai, aišku, jūsų siūlymas racionalus, bet, matote, kyla erzelis. Tegul visi balsavimai būna fiksuotu laiku ir visiems bus viskas aišku.

PIRMININKĖ. Dėkoju už išsakytas nuomones. Tuomet einame pagal darbotvarkę. Dėl Statuto balsuosime taip pat numatytu laiku.

10.13 val.

Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-514(2) (priėmimas)

Kadangi darbotvarkės 1-2, 1-3, 1-4, 1-5 klausimai yra Seimo statuto pakeitimai, dabar svarstome darbotvarkės 1-6.1 klausimą – Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-514(2). Šį įstatymo projektą sudaro du straipsniai. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Balsavimas dėl šio projekto yra numatytu laiku. Numatytas laikas yra 10 val. 45 min.

10.14 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-515(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-6.2 klausimas – Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-515(2). Šį įstatymo projektą sudaro du straipsniai. Pasiūlymų dėl 1 straipsnio nėra gauta. Ar galime priėmimo stadijoje pritarti jam bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų taip pat nėra gauta. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Balsavimas dėl įstatymo projekto Nr. XIVP-515(2) numatytu laiku.

Darbotvarkės 1-7.1 klausimas – Sveikatos sistemos įstatymo 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-543(2). Kol kas negalime svarstyti. (*Balsai salėje*)

10.15 val.

Papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymo Nr. XIII-2771 10 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-558(2) (priėmimas)

Taigi darbotvarkės 1-8.1 klausimas – Papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymo Nr. XIII-2771 10 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-558(2). Priėmimo stadija. Šiam įstatymo projektui taikoma skubos tvarka.

Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsavimas dėl darbotvarkės 1-8.1 klausimo numatytu laiku.

10.16 val.

Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 15 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-559(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-8.2 klausimas – Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 15 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-559(2). Priėmimo stadija.

Šį įstatymą sudaro trys straipsniai. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų, pataisų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 3 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsavimas dėl šio projekto numatytu laiku.

Norėčiau paskelbti 5 minučių techninę pertraukėlę. Posėdį tęsime 10 val. 25 min.

Pertrauka

10.20 val.

Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 2, 16, 17, 18, 18¹, 22, 28 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-646, Administracinių nusižengimų kodekso 76, 168, 484, 484¹ ir 485 straipsnių pakeitimo ir papildymo 76¹ ir 485¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-647 (pateikimas)

PIRMININKĖ. Tęsiame Seimo posėdį. Kadangi jau apsvarstėme tuos rytinės darbotvarkės klausimus, dėl kurių nereikalaujama balsuoti dėl kiekvieno straipsnio po 71 balsą, mes imame klausimus iš popietinės darbotvarkės. Dabar kviečiu kolegą A. Bagdoną pristatyti Alkoholio kontrolės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-646 ir jo lydimąjį Nr. XIVP-647.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, noriu jums pristatyti Alkoholio kontrolės įstatymo pakeitimus, kuriais siekiama išspręsti nesuderinamus tam tikrus aspektus. Taip pat būtų noras, kad sekmadienis nebūtų išskirta diena, kad ji taptų tokia pat kaip ir likusios šešios savaitės dienos – alkoholiniais gėrimais būtų galima prekiauti nuo 10 valandos ryto iki 20 valandos vakaro. Taip pat įstatymu būtų siekis, kad nuo 18 iki 20 metų žmonės, sulaukę pilnametystės, turėtų galimybę įsigyti silpnųjų alkoholinių gėrimų iki 15 laipsnių stiprumo.

Taip pat siūlome tam tikrus reklamos pakeitimus. Norėtume, kad būtų suteikta galimybė reklamuotis pažintiniais tikslais, moksliniais, istorinės informacijos – apie alkoholinių gėrimų vartojimo būdus, gamybą, tradicijas. Taip pat yra keletas techninių pakeitimų. Pavyzdžiui, kavinė dabar gali savo staliukus turėti iki 40 metrų atstumu. Mes matėme puikų pavyzdį, kuomet pernai Vilnius tapo atvira lauko kavine, kai reikėjo laikytis tam tikrų atstumų. Būtų siūlymas padidinti iki 80 metrų. Taip pat turime vasaros sezoninių licencijų, kai yra pardavimas alkoholinių gėrimų skirtingos koncentracijos – 15, 13, 22. Norėtume suvienodinti ir nustatyti 15 % alkoholio prekybą būtent vasaros sezono metu.

Pagrindiniai aspektai būtų šie. Jeigu turėtumėte klausimų, mielai į juos atsakyčiau.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatymą. Jūsų nori paklausti keli Seimo nariai. Pirmasis klausia L. Slušnys.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Norėčiau pasiteirauti, kas iš tiesų pasikeitė per pastarąjį metą nuo taisyklių sugriežtinimo į gerąją pusę, kad šiandien galėtume pradėti alkoholio vartojimo laisvinimą, tai yra prieinamumą, pasiekiamumą? Tas prieštarauja Pasaulio sveikatos

organizacijai. Kaip buvęs vaikų psichiatras, galiu pasakyti, norėčiau žinoti, kaip tai gali paveikti vaikų psichinę sveikatą? Ačiū.

A. BAGDONAS (LSF). Kolega, dėkoju už klausimą. Iš tiesų gerą dešimtmetį alkoholinių gėrimų vartojimas Lietuvoje mažėjo. Praėjusioje kadencijoje buvo įvesta nemažai draudimų ir ribojimų, kurie tikrai prisidėjo prie alkoholinių gėrimų vartojimo sumažėjimo, bet dalis ribojimų buvo nepasvertų, neduodančių apčiuopiamo rezultato. Mes manome, kad reikia suvienodinti galimybes, tiek jauniems žmonėms įsigyti alkoholinių gėrimų. Nesiūlome mažinti cenzo, pavyzdžiui, nuo 16 metų, kaip yra kai kuriose pasaulio šalyse, įsigyti alaus, siūlome nuo 18 metų iki 20 metų leisti įsigyti silpnųjų gėrimų.

Taip pat noriu atkreipti dėmesį, kad praėjusioje kadencijoje vienas iš draudimų buvo atšauktas, nes jis buvo nelogiškas – tai uždrausta prekyba lauko kavinėse, paplūdimiuose ir žmonės pradėjo vartoti stipriuosius alkoholinius gėrimus. Šitas draudimas buvo pakeistas dar praėjusioje kadencijoje.

Manome, kad šitie siūlymai yra tikslingi, taiklūs ir nekels žmonių pasipiktinimo, kaip buvo praėjusioje kadencijoje.

PIRMININKĖ. Klausia L. Nagienė. Jos salėje...

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Esu salėje jau kitoje vietoje. Gerbiamasis pranešėjas, norėčiau pasidomėti, kokius tyrimus atlikote ir kaip yra kitose šalyse? Mes žinome, kad mūsų nepilnamečiai, dabar jau kaip ir pilnamečiai 18 metų, yra dar bendrojo ugdymo mokykloje. Mes skatiname, prašom įsidėti į savo kuprinę alaus ir atsinešti? Ne, taip norėtusi pasakyti. Nejaugi mes norime, kad mūsų tauta daugiau išgertų ir iš to mes pasipelnnytume? Ar mes norime užauginti sveiką tautą? Mažindami šiuos apribojimus, ką mes išlošiamo? Ar galvojame apie sveiką jaunimą, apie tai, kad gimtų sveiki vaikai. O ne kad pakenktų jiems pradedamas vartoti alkoholis (alus jau alkoholinis gėrimas, kad ir silpnas gėrimas) nuo 18 metų. Jeigu kiekvieną kartą keičiantis bet kokiai valdžiai, daugumai atsiranda vis naujų pakeitimų, prašom pasakyti, ar tai yra normalu?

A. BAGDONAS (LSF). Visų pirma nenormalu buvo praėjusioje kadencijoje priimti cenzą pilnamečiams Lietuvos gyventojams ir apriboti jų teises įsigyti arba neįsigyti alkoholinių gėrimų. Mes norime atstatyti tai, kas buvo padaryta. Manome, kad tai buvo padaryta neteisingai. Visiškai pritariu jums ir skatinu jaunus žmones nevartoti alkoholinių gėrimų, bet apriboti jų galimybių aš tikrai nedirščiau. Jeigu būčiau buvęs praėjusiame Seime, aš tikrai nebūčiau balsavęs už tokias įstatymo pataisas. O jauni žmonės, ypač kai vyksta išleistuvės, baigia mokyklą vaikai, vartoja alkoholinius gėrimus. Tai nėra niekam paslaptis, bet jie daro tai neteisėtai ir tampa nusikaltėliais. Leiskime žmonėms, tapusiems pilnamečiais, jeigu jie nuspręs įsigyti alkoholinių gėrimų. O jeigu nenuspręs, tai pritariu jums, kad reikėtų skatinti jaunus žmones mažiau vartoti alkoholio, bet tai daryti ne draudimais, o švietėjiška veikla.

PIRMININKĖ. Klausia R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiamasis pranešėjas, iš tiesų sveikinu su šiuo projektu jus ir sveikinu todėl, kad aš prisimenu savo asmeninę kovą praėjusią kadenciją, kai ir gardeliais vadino, ir visas šias nesąmones... Aš dar buvau Sveikatos reikalų komitete ir dalį tų gardelių pavyko išimti.

Bet kitas dalykas, jeigu dabar būtų lažybos, nors yra nebeapatogu pas mus dabar Seime lažintis, nes du prisilažino, tai jeigu dabar įvyktų lažybos, kiek duotumėte, kad jūsų tas įstatymo projektas bus priimtas, nes, kiek žinau, konservatoriai praėjusią savaitę savo vidiniuose organuose svarstė ir buvo nuspręsta po pateikimo iš dalies leisti balsuoti už, o kai bus svarstymas ir priėmimas, viską atmeti. Kaip jūs su koalicijos partneriais dėl šio dalyko tariatės, vertinate? Ar sutariate su jais?

A. BAGDONAS (LSF). Tikrai su koalicijos partneriais tariamės ir tikimės, kad ir iš opozicijos atsiras palaikančiųjų, na, ne tik svarstymo stadijoje, kai tikrai lauksime visų siūlymų, tikiuosi, kad jie bus adekvatūs, ir į juos atsižvelgta bus. Aš tikiuosi, kad priėmimo stadijoje šis įstatymas sulauks palaikymo. Aš to tikiuosi, viliauosi ir tikiu, nes neadekvatūs sprendimai, draudimai turėtų būti panaikinti, o žmonėms turėtų būti suteikta kuo daugiau galimybių. Jeigu valstybė pasitiki žmogumi, tai žmogus taip pat gali pasitikėti valstybe.

PIRMININKĖ. Klausia Z. Balčytis.

Z. BALČYTIS (*LRF*). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų esate labai įsitikinęs, kad šis įstatymo projektas padarys mūsų jaunimą lyg ir labiau, kaip sakoma, švietėjiška prasme pasikausčiusį arba jis tikrai turės labai didelę galimybę suprasti alkoholio žalą iš įvairios propagandinės informacijos. Deja, gyvenimas yra kitoks. Iš tikrųjų ypač 15 % stiprumo alkoholis Europos Sąjungos šalyse akivaizdžiai ir Pasaulio sveikatos organizacijos nuostatose yra stiprūs gėrimai, nes 12 ir ten po kablelio yra dar tie vyno, kaip sako, kategorijas atitinkantys. Taigi manau, kad tai yra Pandoros skrynios atidarymas. Ne be reikalo Lietuva buvo ir dabar jau nebėra po tų draudimų... Aš pats kaip vartotojas šiek tiek irgi puikiai prisimenu, kaip buvo lyg ir nepatogu, bet iš tikrųjų dabar yra teisinga, kad sekmadieniais nepardavinėja po 15 valandos, ir aš esu kategoriškai prieš, kad mes šią Pandoros skrynią atidarytume vėl Lietuvoje.

A. BAGDONAS (*LSF*). Jeigu galima, į jūsų pastabas aš atsakysiu. Noriu dar kartą atkreipti dėmesį, kad ne nuo praėjusios kadencijos, kai buvo įvestas ribojimas aštuoniolikmečiams įsigyti alkoholinius gėrimus ir taip pat apribota galimybė sekmadienį nuo 15 iki 20 valandos įsigyti alkoholinius gėrimus, pradėjo mažėti alkoholio suvartojimo rodikliai Lietuvoje. Jie pradėjo mažėti prieš gerą dešimtmetį, todėl manome, kad būtent šitie pakeitimai iš esmės nedarys įtakos alkoholinių gėrimų suvartojimo kiekio didėjimui.

PIRMININKĖ. Klausia A. Veryga.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Dėkoju, Pirmininke. Gerbiamas kolega, jūs meluojate, vartojimas pradėjo mažėti būtent tada, kada buvo priimti sprendimai. Teisingai, jie buvo priimti ne tik praėjusioje kadencijoje, ir anksčiau buvo sprendimų, kurie prie to prisidėjo, o praėjusioje kadencijoje po sprendimų būdavo po litrą kasmet vartojimo sumažėjimas. Sakyti, kad tai nedaro įtakos, yra melas. Jūs aiškinate, kad tai yra nelogiški sprendimai. Man paaiškinkite logiką, atlaisvinti reguliavimą tuo metu, kai vartojimas vėl pradeda augti. Čia tikrai yra logiška? Ir ar yra logiška atlaisvinti net nepasiekus Europos Sąjungos šalių vidurkio? Kaip jums logiką atitinka toks aiškinimas, kad siekdami mažinti liberalizuojame pardavimą, reklamą ir kitus dalykus?

A. BAGDONAS (*LSF*). Pradėti norėčiau nuo retorinio klausimo jums. Jūs sakote, kad visi draudimai, visi ribojimai nepadarė įtakos ir vėl pradėjo rodikliai kilti. Jūs turbūt pats sau tada prieštarausiate, nes draudimai tiesiog nieko nepakeitė. Mes galvojame, kad šitie, kaip aš sakau, pertekliniai draudimai nepadarė jokios įtakos, ir manau, kad Seime svarstymo stadijoje tikrai, jeigu sulauksime kokių nors pasiūlymų, į juos bus galima atsižvelgti, bet jeigu nesulauksime, tikiuosi, kad valdančiajai daugumai užteks balsų ir tie draudimai, kurie buvo priimti praėjusios Vyriausybės, pertekliniai draudimai... Buvo priimtų daug draudimų, kurie veikia, tai mes sakome, kad jie ir turi likti. Galima duoti vieną iš pavyzdžių, buvo laikai, kai 24 valandas per parą buvo galima įsigyti alkoholinių gėrimų, tačiau mes tokių siūlymų nesiūlome, nes yra dalis draudimų, ribojimų veikiančių, o dalis yra neveikiančių.

PIRMININKĖ. V. Ažuolo salėje nematau. V. Bako nematau. Klausia G. Burokienė.

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Dėkoju, Pirmininke. Aš noriu paklausti teikėjo. Jūs minėjote, kad skatinsite nevertoti įvairiomis švietėjiškomis priemonėmis. Ką tik ministras A. Dulkys panaikino Visuomenės sveikatos švietimo fondą – 3 mln. Tai kokios programos priemonės numatomos ir kiek pinigų tam bus skirta – švietėjiškai veiklai alkoholio vartojimui mažinti?

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju, kolege, už klausimą. Aš sakiau, kad ne draudimai labiausiai veikia, o labiausiai veikia švietėjiška veikla. Kiek bus numatyta kitų metų biudžete, aš tikrai negalėčiau atsakyti, nes ne aš formuoju kitų metų biudžetą. Šitas klausimas nėra niekaip susijęs su papildomų lėšų skyrimu švietėjiškai veiklai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Laikas, skirtas klausiti, baigėsi. Motyvai dėl įstatymo projekto po pateikimo. Motyvai už – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Reikia pabrėžti, kad tai nėra kokių nors dalykų įvedimas, naujų laisvių įvedimas, tai yra dalies suvaržymų panaikinimas. Noriu nuraminti kolegę L. Nagienę, kuri sako, kad kiekviena kadencija ateis ir kaitalios. Ana kadencija atėjo ir ėmėsi labai radikalių suvaržymų. Dalis jų davė naudą, dalis, mūsų manymu, yra nelogiški ir neprasmingi. Mes teikdami šitą projektą tikrai negrįžtame į buvusią tvarką iki 2017 metų. Tik kai

kurios pozicijos yra gražinamos. Aš noriu nuraminti, pavyzdžiui, man asmeniškai kai kurie dalykai, pardavimo laikas nėra svarbūs. Man atrodo, yra logikos tuose dalykuose. O štai, kur yra tokie neprasmingi, tai yra reklamos, informacijos draudimai ir apribojimai ir amžiaus apribojimai, kur tikrai einame švelnesniu keliu, nei buvo iki 2017 metais valstiečių priimtų apribojimų... Tada nuo 18 metų galėjai daryti bet ką. Dabar tik silpni alkoholiniai gėrimai galėtų būti parduodami jaunuoliams nuo 18 iki 20 metų.

Todėl aš manau, kad šitas projektas nėra radikalus, nėra radikalus grįžimas į laikus iki 2017 metų, yra laipsniška revizija ir peržiūra tų apribojimų, kurie buvo priimti 2017 metais. Greta to reikia pasakyti, taip dalis tų apribojimų davė naudos, buvo prasmingi, bet visada būkime atsargūs vertindami tuos pasiektus rezultatus. Visų pirma keičiasi pati visuomenė, Lietuvos jaunuomenė taip pat. Atsiranda naujų tradicijų, kurių pasekmė yra mažesnis alkoholio vartojimas. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (DPF). Gerbiami kolegos, kalbant apie alkoholio vartojimą, mes turėtume formuoti būtent tą jaunimo kultūrą, kuri ragina jo nevartoti arba vartoti saikingai. Ir jeigu tam tikri priimti sprendimai duoda rezultatą, o tai pripažįsta net ir visos šitos tvarkos oponentai, vadinasi, keisti tvarką, kuri duoda tą rezultatą, nėra teisingas sprendimas.

Jeigu kalbame apie pačias reklamas, reklamų draudimą, jų apribojimus alkoholio, tabako, kitų žalingų produktų atžvilgiu, akivaizdu, kad reklamos ribojimas visų pirma yra taikomas dėl jaunų žmonių, dėl vaikų. Suaugęs žmogus jau turi susiformavusius elgesio modelius, savo nuostatas ir požiūrius, jis savo elgesio nekeičia, bet mes reklamos draudimais apsaugome būtent pačius mažiausius, kurie tiesiog nesąmoningai, matydami per reklamas, perima vieną ar kitą elgesio modelį kaip siektiną, kaip madingą.

Žalingų įpročių reklamavimas turi būti kuo griežčiau draudžiamas ir ribojamas. Priminsiu, kad visi šitie ribojimai ir tvarkos buvo priimti praeitoje kadencijoje taip pat ir šiandien valdančioje daugumoje esančios didžiausios Konservatorių partijos balsais. Aš manau, kad jūs taip pat suprantate, kad tai duoda rezultatą, kad jūs tuos dalykus esate žadėję savo rinkėjams. Aš manau, jeigu tvarka veikia, jeigu ji yra veiksminga, kokia yra prasmė tą tvarką keisti? Jeigu mes sakome, kad mes pasiųsime signalą jauniems žmonėms, kad nuo 18 metų jie gali pirkti alkoholį, vartoti alkoholį, tai nemanau, kad tai yra tas signalas, kuris turėtų ateiti iš Seimo. Mes turėtume pasiųsti signalą, kad mes skiriame daugiau lėšų prevencijai, švietimui, kad jauni žmonės žinotų, kokią žalą sukuria priklausomybės, alkoholis, tabakas, azartiniai lošimai ir visos kitos mūsų visuomenės ydos ir ligos. Siūlau nepritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. A. Širinskienė dėl vedimo tvarkos.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, noriu tik informuoti Seimą, kad dėl šito projekto net nėra pateikta Teisės departamento išvada, o pateikimo stadijoje pagal Statutą ji yra būtina. Tai iš esmės pateikimas šiuo metu negalėtų vykti. Aš tikrai prašyčiau sustabdyti procedūrą ir paskui atitinkamai pakartoti, kai Teisės departamentas spės padaryti išvadą. Ir kitas dalykas, matyt, valdantiejiems reikia pasimokyti, kad iš vakaro registravus projektus ryte nėra išmintinga svarstyti, nes nei Teisės departamentas spėja susipažinti, nei Seimo frakcijos.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiama Agnė. Stabdome šio projekto svarstymą.

10.39 val.

Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-116 (pateikimas)

Dabar kviečiu A. Mazuronį, kad pristatytų darbotvarkės 2-24 klausimą – Alkoholio kontrolės įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-116.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui. Gerbiami kolegos, tam tikra prasme jau bendravardis Andrius pristatė mano projektą, nes mano registruota Alkoholio kontrolės įstatymo pataisa jau seniai registruota. Replika gerbiamai A. Širinskienei – ir Teisės departamento išvada irgi yra jau seniai parašyta.

Iš principo dėl alkoholio prekybos leidimo sekmadieniais niekaip nesupratau, nesuprantu ir, matyt, nesuprasiu, kodėl būtent sekmadienis buvo išskirtas, tai jau ne kartą esu sakęs ir čia, iš Seimo tribūnos. Su visa pagarba kolegai ir bičiuliui A. Verygai, tai, ką jis padarė praeitą kadenciją, iš tiesų buvo veiksmingų sprendimų alkoholio kontrolės srityje, iš tiesų buvo sprendimų, kurie veikė ir davė rezultatą. Nesu įsitikinęs, ar skaičiai suvartojimo, kuriuos jis čia minėjo savo kalboje, yra tikslūs, bet, matyt, kažkoks rezultatas vis tiek buvo teigiama pusė, bet dalis ribojimų, kuriuos jie priėmė praeitą kadenciją, buvo neveikiantys, neefektyvūs, absurdiški ir netgi tam tikra prasme juokingi.

Šiuo atveju man džiugu, kad jie ir patys praeitą kadenciją iš tiesų pamatė kai kurių savo priimtų apribojimų absurdiškumą, kai kuriuos jie patys spėjo atšaukti praeitos kadencijos pabaigoje, aš kalbu apie alkoholio pardavimą paplūdimiuose, stacionarios prekybos vietos neturinčiose lauko kavinėse. Taip, buvo priimta ir daugiau absurdiškų, neefektyvių, neveikiančių reikalavimų. Dėl jų jie patys atšaukė, dalis dar liko galioti, ir šis mano projektas, mano nuomone, taip pat naikina vieną absurdiškiausių reikalavimų, kurio aš niekaip nesuprantu, nesuprasiu, kodėl būtent sekmadienis yra kažkokia kita diena savaitėje, o ne pirmadienis, antradienis ar kokios nors kitos dienos.

Jeigu siekiama apriboti alkoholio prekybą tada, kai jo parduodama daugiausia, matyt, logiška būtų, kad būtų išskirtas penktadienio vakaras, šeštadienio vakaras, kai iš tiesų jo yra daug parduodama. Dabar kažkodėl išskiriamas sekmadienis. Ar tai susiję su šventomis Mišiomis, ar šiaip su sekmadienio dienos sakralumu, aš tikrai nežinau, tačiau, mano nuomone, tas reikalavimas perteklinis, absurdiškas, neveikiantis, pasikartosiu, todėl aš siūlau sekmadienį suvienodinti kartu su visomis dienomis ir padaryti taip pat iki 20 valandų prekybą sekmadieniais. Sutinku, kad gali būti diskusija, galbūt reikia visomis dienomis trumpinti alkoholio prekybos laiką, galbūt visomis dienomis reikia padaryti ne iki 20 – iki 19 ar iki 18 valandos. Diskutuotinas, svarstytinas klausimas. Matyt, veiktų ir duotų rezultatą tokio pobūdžio ribojimas. Bent jau galėtume su juo sutikti ar nesutikti, bet bent jau logiškai, loginiais argumentais jis galėtų būti paaiškinamas. O dabar, mano nuomone, teisinis reguliavimas logiškai yra sunkiai paaiškinamas, kodėl būtent sekmadienis išskirtas, todėl aš ir siūlau keisti šį reguliavimo aspektą, šią reguliavimo vietą.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatymą. Jūsų norėtų paklausti keli Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas kolega, už pristatymą. Labai įdomus jūsų pasakymas nuskambėjo, jūs sakote: aš nesuprantu. Žinote, kai aš nesuprantu, nenešu projektų į Seimą, jeigu nesuprantu, apie ką tie projektai yra.

O jeigu rimtai, man labai įdomu, kad mes absurdiškais vadiname dalykus, kuriuos Pasaulio sveikatos organizacija vadina mokslu pagrįstais dalykais. Kitą kartą, kai sakome absurdas, matyt, tai klįjuojame ir kažkokiems moksliniams tyrimams.

Kitas dalykas, jūs man pasakykite: kodėl valstybėse, kur žmonės didžiujasi, kad yra jų piliečiai, vadinamosiose gerovės valstybėse, kur laimės indeksai yra aukščiausi, išvis sekmadienį nepardavinėja? Irgi iš absurdiškumo turbūt?

A. MAZURONIS (DPP). Man atrodo, kad irgi iš absurdiškumo srities. Aš niekaip nesuprantu, kodėl sekmadienį išskirti. Aš tikėjau, kad jūs, formuluodamas savo klausimą, galbūt bent iš dalies pateiksite man atsakymą į šį klausimą, kurio aš jūsų klausiau jau nelygiais vieną kartą ir įvairiausiose televizijos, radijo laidose, ir čia, Seimo posėdžių salėje, ir dabar, kai jūs esate opozicijoje, ir tada, kai jūs buvote sveikatos apsaugos ministras. Aš lygiai taip pat formuluodavau šitą klausimą: kodėl būtent sekmadienis yra išskirtas ir kur yra ta medžiaga, mokslu pagrįsta, apie kurią jūs kalbate, kur yra kokios nors Pasaulio sveikatos organizacijos išvados, pasisakančios būtent dėl sekmadienio?

Ir tokios medžiagos niekur nemačiau, niekur neradau. Jūs taip pat nieko nepateikėte, nieko neatsakėte ir tik kiekvieną kartą baksnoja, kad jums atrodo, kad tai veiksminga. Man atrodo, kad tai yra neveiksminga, nelogiška ir tam tikra prasme net juokinga, žmonėms sunkiai paaiškinama. Mano tokia pozicija.

PIRMININKĖ. Klausia J. Sejonienė.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamasis pranešėjau, kai jūs sakote, kad kažkuri priemonė, jūsų nuomone, yra neefektyvi ir turėtų būti keistina, man atrodo, turėtume vis dėlto remtis mokslo

įrodymais, kokiais nors argumentais, kodėl ji yra neefektyvi. Tos šalys, į kurias mes lygiuojamės, pavyzdžiui, Skandinavijos, taiko kur kas griežtesnius apribojimus alkoholio prekybai savaitgaliais. Kodėl mes turėtume tos priemonės atsisakyti? Su argumentais, jeigu galima.

A. MAZURONIS (DPF). Yra šalių, kurios taiko griežtesnius ribojimus, yra šalių, kurios taiko liberalesnius apribojimus. Yra įvairiausių reguliavimų, jūs bedate pirštu tik į vieną jūsų argumentaciją paremiantį pavyzdį. O mano argumentaciją remiančių pavyzdžių taip pat yra daug. Vokietija, Prancūzija, žiūrėkime į kitas valstybes, ten tiek amžiaus ribojimas, tiek pardavimo laiko ribojimas yra liberalesnis. Man atrodo, tam ir yra pateikimo, svarstymo ir priėmimo stadijos. Pateikimo stadijoje pritarus įstatymo projektui, svarstymo stadijoje Sveikatos reikalų komitete ar Ekonomikos komitete, nežinau, kokie komitetai čia bus paskirti, bus galima svarstyti, bus galima visus mokslu pagrįstus argumentus, mokslininkų išvadas, kokius nors atliktus tyrimus dėti ant stalo, žiūrėti, argumentuoti ir diskutuoti, ar ta priemonė veiksminga, ar ji neveiksminga. Man atrodo, kad ta priemonė, būtent šita, yra neveiksminga. Pakartosiu, kad tikrai buvo priimta dalis priemonių, ir gana nemažai priemonių, ir praeitos Vyriausybės, jos buvo veiksmingos, veikiančios ir jas aš remiu. Tačiau kai alkoholio ribojimas tam tikra prasme kai kuriomis priemonėmis tapo tokiu labiau viešųjų ryšių triuku, mano nuomone, šitas ribojimas būtent toks labiau į viešuosius ryšius kreipiamas, o ne į realaus rezultato siekimą. Man atrodo, kad toks reguliavimas teisinėje bazėje neturėtų būti. Bet čia svarstymo stadijoje Sveikatos reikalų komitete, jo narė esate ir jūs, man atrodo, tą diskusiją tikrai bus galima turėti gana giliai, visas suinteresuotas puses pakvietus, taip pat mokslininkus.

PIRMININKĖ. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, gal galite man pasakyti statistiką. Aš ateinu į darbą pirmadienį, ar ne, kiek nelaimingų atsitikimų buvo dėl apsvaigimo nuo alkoholio? Būtent palyginti, kai buvo priimtas ribojimas ir kai nebuvo priimtas. Mes žinome, kad šiandien irgi svarstysime vieną projektą, nes vairuotojams nulis promilių, apie tai mes kalbame. Jeigu aš 15 valandą dar prisipirksiu alkoholio, pirmadienį sėsiu už vairo, tai kaip atrodo, dėl ko šitas įstatymas ir buvo pakeistas ir nuo 15 valandos nebuvo galima įsigyti. Tam, kad žmogus galėtų kitą dieną blaivus eiti į darbą, nes bet kokį kartais alkoholio... kiekvieno organizmas yra skirtingas. Kaip jums atrodo, galite pagrįsti man dėl nelaimingų atsitikimų tokią statistiką?

A. MAZURONIS (DPF). Aš sutinku su jumis, kad pirmadienį į darbą reikia eiti blaiviam, bet lygiai taip pat ta pačia logika sekant aš manau, kad blaiviam reikia eiti ir antradienį į darbą, ir trečiadienį reikia lygiai taip pat eiti blaiviam į darbą, kaip ir ketvirtadienį, ir penktadienį. Jeigu šeštadienį dirbame, irgi reikia eiti blaiviam, bet tai nereiškia, kad dieną prieš dėl to, kad reikia eiti kitą dieną blaiviam, reikia trumpinti alkoholio pardavimo laiką ir taip tikėtis tokio rezultato.

O statistikos, dėl kurios jūs klausėte, aš dabar negaliu pateikti, tačiau net neabejoju, kad bus toks poreikis svarstymo stadijoje Sveikatos reikalų komitete, tikrai tiek jūsų kolega ir mano bičiulis A. Veryga, kuris tikrai disponuoja didžiuliais kiekiais mokslu grįstos informacijos tiek iš Pasaulio sveikatos organizacijos, tiek iš kitų organizacijų, tiek ir kiti kolegos tikrai galės pateikti, žiūrėti, analizuoti įvairiausiais pjūviais ir priimti sprendimą, ne tik viešiesiems ryšiams skirtą, tačiau sprendimą, kuris realiai neturės arba turės vienokią ar kitokią įtaką alkoholio suvartojimui šalyje.

PIRMININKĖ. Klausia A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Labai ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiamas Andriau, kaip čia paklausti, ar nebijote užsitraukti partijos pirmininko nemalonę, nes žinau, kad paskutiniu metu ponas Viktoras labai nuosekliai kovoja su alkoholio prekybos liberalizavimu? Kaip jūs manote? Ačiū.

A. MAZURONIS (DPF). Žinote, atsakysiu taip, kaip manęs kažkada anksčiau yra paklausę kažkurioje televizijos laidoje, ar nebijote irgi ko nors. Žinote, aš klausau bardų muzikos, klausau K. Smorigino, V. Kernagio, E. Preslio ir bitlų. Žmonės, kurie klauso tokios muzikos, arba nieko nebijo, arba jeigu ko nors ir bijo gyvenime, tai tikrai nėra tie dalykai, apie kuriuos jūs klausiate.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Gerbiamas kolega, jūs vis tiek esate kūrybiškas atsakydamas, visa da rasite ką atsakyti, gerai valdote tą, kaip sakyti, instrumentą, aš apie tą logiką noriu pasakyti.

Dažnai minite, kad jums trūksta šiam projektui, kuris yra įgyvendintas jau keletą metų, logikos. Kiekviena valstybė seka savo gyvenimą ir kontroliuoja pagal PSO pasiūlymus, vertinimus, ji sudarinėja statistikas, kiek savižudybių kiekvienoje valstybėje yra. Daugiau, mažiau ir panašiai. Šitas projektas prieš keletą metų ir atsirado neatsitiktinai, nes savižudybių skaičius buvo išaugęs, smurto skaičius taip pat išaugęs. Mes vis tiek turime žiūrėti ir įvesti tam tikrus ribojimus. Švedija dar griežtesnius ribojimus savaitgaliais yra padariusi, tą minėjo kolegė J. Sejonienė. Aš noriu paklausti, negu jums neužtenka šitų Pasaulio sveikatos organizacijos duomenų, kurie yra labai svarbūs kiekvienai valstybei? Ačiū.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui už gerą klausimą. Iš tiesų, man atrodo, Pasaulio sveikatos organizacija vertina ne atskirai vieną ar kitą draudimą, bet vertina kompleksą priemonių, taikomų vienoje ar kitoje valstybėje kovoti su viena ar kita problema. Lygiai taip pat, vertindama Lietuvos situaciją, vertina, aš įsivaizduoju, visą kompleksą ribojimų, o ne atskirai vienus ar kitus reguliavimus, nes jeigu būtų atskirai vieni ar kiti reguliavimai, tai, matyt, praeitą kadenciją, tą aš minėjau savo pristatyme, jūsų pačių valdančioji dauguma nebūtų atšaukusi tam tikros dalies ribojimų, kuriuos atšaukėte. Atšaukėte dėl visiems suprantamų priežasčių: jie buvo neveikiantys, tai yra prekyba lauko kavinėse, kurios neturi stacionarios vietos, prekyba paplūdimiuose. Jie buvo visiškai neveikiantys.

Šis ribojimas, mano nuomone, paėmus kaip atskirą, yra visiškai neveikiantis. Jeigu žiūrėtume į kompleksą priemonių, taikomų šalyje, taip, aš būčiau šalininkas, kad reikia griežtinti kai kurias priemones, galbūt laiką visomis savaitės dienomis kaip nors riboti, galbūt taikyti dar griežtesnes kokias nors priemones, kad su šia problema būtų kovojama, ir efektyviai kovojama, ne tik viešųjų ryšių fronte, tačiau ir realiai moksliniais tyrimais ir moksliniais rezultatais grįstame fronte.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Laikas klausiti baigėsi. Dėl motyvų prieš kalba Z. Balčytis.

Z. BALČYTIS (LRF). Įjunkite mikrofoną. Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Iš tikrųjų buvo pateikta labai daug vaizdingos informacijos, kodėl tas projektas yra pateiktas, tačiau mes turime pripažinti, kad kiekvienas iš mūsų turime savo aplinką. Ne tik Vilniuje yra žmonių, kurie yra labai susirūpinę tuo, kas vyksta Lietuvoje. Nuo tos aplinkos daugelis iš mūsų esame priklausomi. Kai šitas ribojimas kažkada buvo įvestas, aš irgi skeptiškai žiūrėjau, bet šiandien galiu pasakyti, kad jisai davė labai labai teigiamų dalykų. Žmonės ateina pirmadienį, kaip ir buvo paminėta, kur kas sveikesni į darbą. Tai sumažina didžiulę problemą dėl darbo praradimo ir dėl šeimų ateityje, kaip sakoma, egzistencijos.

Todėl aš tikrai kategoriškai pasisakau, kad nebūtų keičiamas laikas – sekmadienis yra ta diena, kada mes tikrai labai normaliai apribodavome nereikalingą alkoholio vartojimą, kai atskiros kompanijos nutarė pratęsti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolegos, motyvai išsakyti. Atėjo laikas balsuoti.

Iš karto galime balsuoti dėl projekto, kurį ką tik pristatė A. Mazuronis. Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Kas pritariate po pateikimo, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 92 Seimo nariai: už – 49, prieš – 30, susilaikė 13. Pritarta po pateikimo. Dėkoju.

10.54 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 201, 202 straipsnių pakeitimo ir 204 straipsnio pripažinimo netekusiu galios“ projektas Nr. XIVP-198(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas. Balsuojame dėl Seimo statuto pakeitimo projekto Nr. XIVP-198(2). Darbotvarkės 1-2 klausimas. Priėmimas pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Balsuojame dėl 1 straipsnio. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Už – 101, prieš – 1, susilaikė 1. 1 straipsniui pritarta. 2 straipsnis. Pasiūlymų nėra gauta. Balsuojame dėl jo.

Už – 109, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Pritarta.

3 straipsnis. Pasiūlymų nėra gauta. Balsuojame dėl 3 straipsnio.

Už – 120, prieš nebuvo, susilaikė 1. 3 straipsniui pritarta.

Turime apsispręsti dėl viso Statuto pakeitimo projekto. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Taigi balsuojame dėl viso.

Šio statuto priėmimas

Už – 124, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-198) priimtas. (*Gongas*)

10.57 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 134 straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo nauju 134¹ straipsniu“ projektas Nr. XIVP-323(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 134 straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo nauju 134¹ straipsniu“ projektas Nr. XIVP-323(2). Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Balsuojame dėl jo.

Už – 121, prieš nebuvo, susilaikė 1.

Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Už – 122, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. 2 straipsniui pritarta.

Priėmimas viso projekto. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Dėl motyvų užsirašė J. Sejonienė. Ji kalba prieš.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiama Pirmininke, bet atsiimu savo žodį. Atsiimu žodį.

PIRMININKĖ. Dėkui. Balsuojame dėl viso projekto. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio statuto priėmimas

Už – 114, prieš nebuvo, susilaikė 1. Statuto pakeitimas priimtas. (*Gongas*)

11.00 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 47, 49, 68, 81, 130 straipsnių, dvyliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Statuto papildymo 81¹ straipsniu“ projektas Nr. XIVP-375(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Seimo statuto pakeitimo projektas Nr. XIVP-375(2). Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Balsuojame dėl jo. Už – 112, prieš nėra, susilaikė 12. 1 straipsniui pritarta.

Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip. Už – 107, prieš nėra, susilaikė 11. 2 straipsniui pritarta.

Turime apsispręsti dėl 3 straipsnio. Balsuojame. Už – 113, prieš nėra, susilaikė 11. 3 straipsniui pritarta.

4 straipsnis. Priėmimas. Už – 109, prieš nėra, susilaikė 11. 4 straipsniui pritarta.

Balsuojame dėl 5 straipsnio. Už – 111, prieš – 3, susilaikė 9. 5 straipsniui pritarta.

6 straipsnis. Už – 107, prieš – 1, susilaikė 12. 6 straipsniui pritarta.

7 straipsnis. Už – 104, prieš nėra, susilaikė 12. 7 straipsniui pritarta.

Dėl motyvų dėl viso užsirašiusių nėra. Taigi, apsisprendžiame dėl viso Seimo statuto pakeitimo projekto. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio statuto priėmimas

Už – 108, prieš – 1, susilaikė 11. Seimo statuto pakeitimas (projektas Nr. XIVP-375(2) priimtas. (*Gongas*)

11.05 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15³ straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-36(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-5 klausimas – Seimo statuto vieno straipsnio pakeitimo projektas Nr. XIVP-36(2). Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Balsuojame dėl jo.

Už – 120, prieš nėra, susilaikė 1. Pritarta.

Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Balsuojame dėl jo. Už – 119, prieš nėra, susilaikė 1. 2 straipsniui pritarta.

Turime apsispręsti dėl viso projekto priėmimo stadijoje. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsuojame.

Šio statuto priėmimas

Už – 121, prieš nėra, susilaikė 1. Seimo statuto pakeitimas (projektas Nr. XIVP-36(2) priimtas. (*Gongas*)

11.08 val.

Seimo nutarimo „Dėl Danutės Jočienės skyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininke“ projektas Nr. XIVP-622(2) (svarstymas ir priėmimas)

Balsuoti skirtas laikas baigėsi. Grįžtame prie darbotvarkės. Darbotvarkės 1-10 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Danutės Jočienės skyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininke“ projektas Nr. XIVP-622(2). Kviečiu pranešėją gerbiamą S. Šedbarą.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Teisės ir teisėtvarkos komitetas vakar, tai yra birželio 16 dieną, svarstė šį nutarimo projektą ir pritarė iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui. Balsavimo rezultatai buvo tokie: už – 5, prieš – 2, susilaikė 1.

PIRMININKĖ. Diskutuoti užsirašė du Seimo nariai. Pirmąjį kviečiu V. Gapšį.

V. GAPŠYS (*DPF*). Gerbiamieji Seimo nariai, tikrai šiandien svarbus darbotvarkės klausimas dėl Konstitucinio Teismo pirmininko kandidatūros. Man atrodo, jau per ilgai užsitęsė tas svarstymų ir derinimų periodas, kai mes neturime iki galo viso funkcionuojančio Konstitucinio Teismo, nors bylos ir nagrinėjamos. Dabar mes negalime išspręsti, tiksliau, dar neišsprendėme, bet galime šiandien išspręsti ir Konstitucinio Teismo pirmininko skyrimo klausimą.

Manau, kad pasirinkta kandidatūra yra tikrai garbinga profesorė, kuri turi patirties tiek tarptautiniu, tiek nacionaliniu lygmeniu, gali puikiai susidoroti su pareigomis, į kurias ji yra teikiama. Kartais stebina pasisakymai viešojoje erdvėje, kurie greičiausiai žurnalistų ausis pasiekia iš politikų lūpų, kad viena ar kita atskiroji nuomonė kelia abejonę dėl kandidatės gebėjimo vienyti. Nemanau taip. Teko domėtis kitų šalių praktika, kaip teismuose vertinamos atskirosios nuomonės. Tos atskirosios nuomonės dažniausiai būna kaip tik didelio teisinio išprusimo signalas, parodymas, kad nebijoma svarstyti įvairiai ir argumentus teikti įvairiomis kryptimis, iš įvairių pusių. Aš manau, kad tai yra tik pliusas kandidatei, kad ji yra ne kartą pareiškusi savo atskirąją nuomonę, kuri taip pat yra mūsų tam tikros teisinės sistemos dalis, kurią gali visi imti – tiek mokslininkai, tiek politikai – ir vertinti tuos argumentus dar giliau. Bet tai nereiškia, kad atskiroji nuomonė kaip nors skaldo. Atskiroji nuomonė teikia argumentus. Manau, kad argumentų kalba yra svarbiausia kalba, kuria turi kalbėti Konstitucinio Teismo pirmininkas.

Tie dalykai, kurie kalbami dėl trumpo laiko, vėlgi kelia man abejonių, kad čia yra neigiamas argumentas. Priešingai. Konstitucinio Teismo pirmininko pareigų portfelyje nėra tiek ir daug.

Konstituciniame Teisme vis tiek susirinkę devyni teisėjai balsuos savo kambarėlyje, diskutuos ir kiekvienas turės po vieną balsą, lygiai taip pat kaip ir Konstitucinio Teismo pirmininkas, kad ir kas būtų tuo metu. Todėl aš manau, kad tas kelerių metų laikotarpis leistų tiesiog nusiraminti visiems – ir politikams, ir teisininkų bendruomenei, kad Konstitucinis Teismas yra visiškai suformuotas, visos pareigos yra išdalintos ir mes galime judėti kryptingai toliau valstybės gyvenime sprenddami svarbius konstitucingumo klausimus.

Kalbėdamas frakcijos vardu aš ir reiškiu frakcijos nuomonę. Manome, kad šiandien yra tas laikas, kai mes turime padėti taškus, paskirti Konstitucinio Teismo pirmininką ir leisti institucijai funkcionuoti visa apimtimi. Todėl frakcijos vardu pasisakau, kad mes balsuosime palaikydami kandidatę.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti daugiau užsirašiusių nėra. Kreipiuosi į kandidatę. Ar norėtumėte pasisakyti?

D. JOČIENĖ. Gerbiamieji Seimo nariai, aš labai trumpai, negaišinsiu jūsų brangaus laiko.

Visų pirma nuoširdžiai dėkoju Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto nariams už teigiamą išvadą, gerbiama S. Šedbarui – už šitos išvados pristatymą. Dėkoju jums visiems už turingas diskusijas frakcijose. Į visus klausimus atsakinečiau sąžiningai, dorai ir principingai. Galiu tik viena pažadėti – kad ir kokias pareigas aš eičiau, atskiras nuomones tikrai labai vertinu ir toliau jas rašysiu, nes, mano supratimu, tai ir parodo teisėjo darbo principingumą ir jo rimtą požiūrį į pareigas. Kaip aš minėjau, aš gerbiu laisvą Seimo nario mandatą, gerbsiu bet kokią jūsų poziciją. Tikrai dar kartą visiems ačiū už tokią gana turiningą ir įdomią patirtį mūsų Tautos atstovybėje. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju gerbiamai kandidatėi. Priėmimo stadija. Priėmimas prasideda. Motyvai. Už nori kalbėti A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (DPF). Ačiū, Pirmininke. Ne taip dažnai kalbu, nes ne visada esu užtikrintas, kad gerai pažįstu žmogų ir dar galiu agituoti kitus. Šiuo konkrečiu atveju negaliu likti abejingas ir neišsakyti savo nuomonės po susitikimo su kandidate, su kuria turėjau garbės matytis mūsų frakcijos posėdžio metu.

Turiu pasakyti, kad tai geriausia iš geriausių kandidatų, anksčiau į panašias pareigas skirtų žmonių, ir pasakysiu kodėl. Pirmiausia mane sužavėjo gerbiamos kandidatės atsakymai į klausimus, kurie buvo labai aiškūs, nedviprasmiški, tokie, iš kurių aiškiai gali suprasti poziciją, jos požiūrį ir apskritai gauti atsakymus į tuos klausimus, kurių klausi. Tai žmogus, kuris, manau, deramai gins Konstitucijos nuostatas ir nepolitikuos, kaip kartais pasitaiko.

Atsakingai kviečiu visus palaikyti, nes, kaip sakiau, tikiu gerbiamos kandidatės profesionalumu, principingumu, kurį ji ne kartą įrodė ankstesnėje savo veikloje. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai už – J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiama kolegė, iš tiesų turime sudėtingą situaciją, kai Konstitucinis Teismas daugiau kaip metus neturėjo pilnos pamainos trims teisėjams, kartu realiai dirbo su pirmininku, kurio kadencija buvo pasibaigusi, ir dabar mes svarstome Konstitucinio Teismo pirmininko kandidatūrą jau praėjus metams ir trims mėnesiams nuo tada, kai turėjome tai daryti. Todėl ypač svarbu šiandien Seimui susitelkti ir pritarti pretendentes kandidatūrai, kad teismas galėtų visavertiškai dirbti.

Kalbant apie pretendentę, ji yra aukštos kvalifikacijos teisininkė ir tai įrodė savo darbu ne tik Konstituciniame Teisme, bet ir dirbdama Europos Žmogaus Teisių Teisme. Taigi, manau, tikrai reikėtų pritarti. Mūsų frakcija palaiko kandidatę ir linki, kad Konstitucinis Teismas kuo greičiau visavertiškai galėtų dirbti.

Tiesa, buvo priekaištų kai kurių kolegų, kad pernelyg trumpai bus pirmininke, kai kas prieštaravo, priekaištavo, kad atskirų nuomonių rašė, tai labai gerai, kad teisėjas išsako savo atskirą nuomonę ir tą nuomonę argumentuoja, ne vien tiktai pasako, aš noriu galvoti kitaip, o tą paremia argumentais. Tie argumentai yra labai svarbūs, ypač svarstant visą Konstitucinio Teismo jurisprudenciją. Kaip ir anksčiau buvo kitų pirmininkų sakytą, kad Konstitucija yra gyva tol, kol Konstitucinis Teismas ją aiškina. Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai už – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, vakar mūsų frakcija turėjo susitikimą su kandidate į Konstitucinio Teismo pirmininkus, vyko nuoširdus pokalbis, atsakyta į visus ir švelnius, ir, taip sakant, nelabai malonius klausimus, kurie visuomenei kažkodėl iš gandy kyla. Todėl aš kviečiu kolegas pritarti dėl kandidatės, kad Konstitucinis Teismas galėtų pilna apimtimi dirbti, turėti vadovą. Kviečiu vadovautis ne gandais, o faktais ir žmogaus kompetencija. Svarbu tai, aš manau, kad, patvirtinus D. Jočienę Konstitucinio Teismo pirmininke, dar šios kadencijos Seimas turės galimybę, noriu pabrėžti, laiku paskirti naują Konstitucinio Teismo pirmininką. Tai yra mums didelė garbė. Per savo kadenciją net du Konstitucinio Teismo pirmininkus paskirti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai už – A. Vinkus.

A. VINKUS (LVŽSF). Aš noriu pritarti pono A. Syso pasakytoms mintims. Iš tiesų mes seniai laukiame Konstitucinio Teismo pirmininko, vadovo. Šiandien mes turėjome susitikimą su gerbiama kandidate, kuri paliko labai dalykišką įspūdį, tai žmogus, turintis savo poziciją. Jai įtakos niekas negalės padaryti, bet ji žmogiškai suprantanti kitus, mokanti išklausyti ir priimti sprendimą. Kviečiu abejojančius pakeisti nuomonę, o įsitikinusius tvirtai ateiti ir balsuoti, kaip liepia sąžinė. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti, kolegos, turime patvirtinti slapto balsavimo biuletenį, jis yra standartinis, dėl Seimo nutarimo „Dėl Danutės Jočienės skyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininke“. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Slaptas balsavimas numatytas, kaip ir buvo nurodyta darbotvarkėje, nuo 12 valandos iki 12 val. 30 min.

11.20 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Lietuvos apeliacinio teismo teisėją Nerijų Meilutį šio teismo pirmininku“ projektas Nr. XIVP-621(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-11 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Lietuvos apeliacinio teismo teisėją Nerijų Meilutį šio teismo pirmininku“ projektas Nr. XIVP-621(2). Kviečiu pranešėją gerbiamą S. Šedbarą.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Komitetas šį nutarimo projektą svarstė taip pat vakar, tai yra birželio 16 dieną, ir visų septynių dalyvavusių balsais už pritarė šiam nutarimo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkui. Jūs pristatėte komiteto išvadą. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Priėmimo stadijoje dėl motyvų yra užsirašiusių Seimo narių. Už norėtų kalbėti gerbiamas A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Aš raginu be didelių diskusijų pritarti kandidatui į šias pareigas. Vėlgi mes turėjome nuostabų susitikimą, gavome atsakymus į visus keliamus klausimus, todėl kviečiu slapta balsuojant palaikyti šią kandidatūrą į teismo pirmininko postą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Už kalba V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Aš taip pat norėčiau padėkoti kandidatui už šiandien rytinį mūsų pokalbį, už tokius atvirus atsakymus. Ir kartu kaip žmogui, pretenduojančiam tapti vienu iš teismų savivaldos lyderių ir tikrai ryškia figūra teismų sistemoje, vis dėlto imtis lyderystės, visų pirma išlendant iš tos uždaros sistemos, kuri netgi pastaruoju metu pradėjo persekioti tiek Seimo narius, tiek savo pačių bendruomenės narius, kalbu apie teisėją I. Štuopienę, pradėtus tyrimus Etikos komisijoje už tai, kad žmogus pareiškė nuomonę. Tokioje terpėje, kai yra persekiojami žmonės už nuomonę, negali būti lyderystės. Tai parodo ir atrankos procedūra, kai į Apeliacinio teismo vadovus nebuvo nė vieno kandidato. Tai iš esmės irgi parodo teismų sistemos tam tikros lyderystės ir negalėjimo priimti atsakomybės, be baimės priimti atsakomybės, problemas. Iš tikrųjų norėčiau, kad jūs būtumėte tuo žmogumi, kuris kalbėtų teisėjų bendruomenės vardu, kuris užtikrintų galimybę vykti atviroms diskusijoms teismų savivaldoje, nes tik jų metu mes galime išspręsti pasitikėjimo teismų sistema problemas. Noriu palinkėti jums sėkmės vykdant tą atsakomybės iššūkį, kurį jūs turite, ir savo galią naudoti teismų sistemai tobulinti, kad teismų sistema taptų tarp tų institucijų, kuria visuomenė pasitikėtų. Tai tikrai galima padaryti. Sėkmės jums.

PIRMININKĖ. J. Sabatauskas – motyvai už.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Iš tiesų kandidatas yra labai stiprus. Jis vadovavo Kauno apygardos teismui ne tik kaip teisėjas, bet šiuo atveju kaip teismo vadovas. Tam tikra prasme tas jo ankstesnis darbas ir tas, į kurį jis pretenduoja, yra panašūs, nes abu teismai dirba ir kaip apeliaciniai, bet, kita vertus, Apeliacinis teismas turi ir kitų išskirtinumų. Šiuo atveju labai svarbi yra jo patirtis. O jo patirtis yra labai gera. Labai gera ir dėl darbo organizavimo, tuo aš įsitikinau, kai dar dirbau Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininku. Raginu balsuoti už N. Meilutį į Apeliacinio teismo pirmininkus. Geros kloties jums.

PIRMININKĖ. Motyvai už – A. Vinkus. Toliau posėdžiui pirmininkauja gerbiamas P. Saudargas.

A. VINKUS (*LVŽSF*). Kaip ir kalbėjau praeitą kartą, aš taip pat noriu pasisakyti už kandidatą N. Meilutį ir palinkėti jam darbe dar vadovautis E. Hemingvėjaus žodžiais – niekada nebijoti, veikti pagal savo sąžinę. Linkiu sėkmės, principingumo, profesinio paruošimo užtenka. Kviečiu balsuoti už poną N. Meilutį.

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Dėkoju, motyvai išsakyti. Dabar reikėtų mums patvirtinti slapto balsavimo biuletenį dėl Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Lietuvos apeliacinio teismo teisėją Nerijų Meilutį šio teismo pirmininku“. Ar galėtume bendru sutarimu pritarti balsavimo biuleteniui? Dėkoju. Balsavimo biuletenis patvirtintas. Pradžia slapto balsavimo – 12 valandą, pabaiga – 12 val. 30 min. Informuoju, kad slaptas balsavimas nesikeičia. Kaip numatyta darbotvarkėje, taip ir balsuosime 12 valandą, o 12 val. 30 min. pradėsime Vyriausybės valandą, tiksliau, pusvalandį.

11.25 val.

Seimo nutarimo „Dėl Arvydo Daugėlos atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIVP-620(2) (svarstymas ir priėmimas)

Taip pat reikėtų apsvarstyti ir 1-12 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Arvydo Daugėlos atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIVP-620(2). Gerbiama komiteto pirmininką S. Šedbarą prašysiu pateikti.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Komitetas taip pat vakar, tai yra birželio 16 dieną, svarstė ir šį nutarimo projektą. Komiteto sprendimas – pritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui. Visi septyni dalyvavę balsavime balsavo už.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiamajam S. Šedbarui. Dabar žodį suteiksime gerbiamam A. Daugėlai. Prašom į tribūną. Jūsų žodis.

A. DAUGĖLA. Laba diena, gerbiamieji Seimo nariai. Atėjau į šią tribūną pasinaudodamas nors trumpai pasakyti jums paskutinį žodį, prieš priimant man lemtingą sprendimą. Galiu drąsiai žiūrėti kiekvienam į akis. Neteisinu savęs, prisipažinau padaręs klaidą, ne kartą atsiprašiau visų, kurių tik galėjau. Nuoširdžiai atsiprašau ir viso Seimo, prieš dvejus metus paskyrusio mane LAT teisėju.

Viso šio greito mano atleidimo iš pareigų proceso metu bandžiau paaiškinti savo žmogiškos klaidos priežastis ne ieškodamas pasiteisinimo, o norėdamas būti bent kiek suprastas, išklaustas. Tačiau supratau, kad mano klaidos priežastys iki šiol nepasirodė svarbios, o argumentai reikšmingi. Procesas pradėtas net negavus kraujo tyrimo išvadų, kurios labai reikšmingai skiriasi nuo alkotesterio parodymų. Vienu atveju būtų baudžiamoji atsakomybė, kitu atveju – administracinė atsakomybė.

Taigi šiame procese nedariau jokių veiksmų vilkinti procesą, neturėjau tokio tikslo, tačiau kėliau ir keliu klausimą, ar būtent šis procesas yra teisingas. Tai yra klausimą, kodėl, jeigu padariau nusikalstamą veiką, pasirinktas mano atleidimo iš pareigų dėl teisėjo vardo pažeminimo, o ne galimo pašalinimo iš pareigų apkaltos proceso tvarka kelias, kaip tai Aukščiausiojo Teismo teisėjui numato specialus Teismų įstatymo 91 straipsnis, kai paaiškėja, kad tokio statuso teisėjas padarė nusikalstamą veiką.

Generalinė prokuratūra dėl Baudžiamojo kodekso 281¹ straipsnio numatytos nusikalstamos veikos pradėjo tyrimą. Bet kodėl procedūra pasirinkta būtent tokia? Gal todėl, kad pirmasis kelias yra patogesnis, paprastesnis, greitesnis. Paaiškėjo, kad Aukščiausiojo Teismo teisėjas padarė

nusikalstamą veiką, bet mes šio įstatymo straipsnio nematome, iš galimos nusikalstamos veikos paimame vieną elementą, mano atveju – vairavimą esant neblaiviam, pasakome, kad tai žemina teisėjo vardą, ir atleidžiame iš pareigų. Tuomet rankos laisvos ir teisėjui atliekamas ikiteisminis tyrimas iš esmės už tą patį. Bet kam ši aiški norma įstatyme numatyta, kokia jos paskirtis ir kokiais atvejais taikoma? Ar numatytu atveju paaiškėjus, jog Aukščiausiojo Teismo teisėjas padarė nusikalstamą veiką ir jos netaikant neatimamos teisėjo teisės, numatytos apkaltos procese? Ar ši norma teisėjui suteikia privilegijų? Nemanau, bet toks yra įstatymas. Ar Respublikos Prezidentas turi diskreciją tokioje situacijoje rinktis pirmąjį kelią? Atsakymo turbūt negausime.

Gerbiamieji Seimo nariai, noriu aiškiai pasakyti, kad nesidengiu prieš įvykį man susiklosčiusia sunkia krizine situacija, neturiu pasiteisinimo prieš save, pripažįstu, kad būdamas krizės būsenos jai suvaldyti pasirinkau netinkamą būdą ir vėliau klydau dėl galimumo vairuoti transporto priemonę. Tačiau manau, kad nebuvau neatsakingas nei kaip teisėjas, nei kaip žmogus.

Baigdamas noriu pasakyti tai, kas man atrodo svarbu. Dėl susiklosčiusios prieš šį įvykį man sunkios krizinės situacijos padariau gyvenimišką klaidą, ji bus įvertinta kurios nors teisinės atsakomybės požiūriu. Bet keliu klausimą: ar toji viena klaida nubraukia visą mano ilgametį darbą valstybei ir visuomenei?

Nuo 1989 metų trejus metus dirbau policijoje tardytoju, po to nepertraukiamai 29 metus teisėju. Ilgą laiką buvau Klaipėdos apygardos teismo skyriaus ir teismo pirmininkas. Ar ta klaida, net nesusijusi su mano kaip teisėjo pareigų atlikimu, galinti būti vertinama tik kaip administracinis nusižengimas, yra tokia sunki, kad atimtų visą valstybės už mano ilgametę tarnystę grąžą, galimybę dar būti naudingam teisinėje srityje? Ar mano padaryta klaida tolygi sunkiems nusižengimams ar net nusikaltimams, jeigu tai padarytų teisėjas dėl einamų pareigų?

Tačiau ji sukelia tuos pačius pradimus. Galioja lygiavos principas. Nesvarbu, ar tu atleistas pažeminęs teisėjo vardą dėl tokio nusižengimo, nesusijusio su pareigų atlikimu, ar sunkaus nusikaltimo, pavyzdžiui, korupcijos, susijusios su pareigų atlikimu. Abiem atvejais visam gyvenimui netenkama visų užtarnautų socialinių garantijų, galimybių ilgą laiką dirbti darbą ten, kur keliama reputacijos reikalavimai.

Kokius pamatuojamus padarinius savo poelgiu sukėliau, be didžiausios žalos sau, savo šeimai? Na, taip, juk esu siūlomas būti atleistas iš pareigų pažeminęs teisėjo vardą. Atleistas dėl to iš pareigų juk atsakysiu už teisės pažeidimą nuobaudomis, bausmėmis ir dar tam tikrais apribojimais. Tai kiek čia yra tos atsakomybės ir mano nubaudimų? Todėl retoriškai klausiu: ar tai teisingumas, ar gali būti toks teisingumas šioje gerovės valstybėje kuriančioje šalyje? Kaip politikai jūs galite į tai atsakyti ir balsuodami būti man teisėjais.

Paskutinis dalykas, ką noriu pasakyti. Ar norėčiau tęsti darbą Lietuvos Aukščiausiąjame Teisme, jeigu man būtų priimtas palankus sprendimas? Šioje salėje atsakau – ne, pasitraukčiau iš čia, tokiu būdu išsaugodamas bent mažą dalį to, ko, manau, esu vertas.

Labai ačiū už suteiktą žodį. Visiems geros sveikatos, gyvenimo be pykčio, su meile ir tikėjimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju už jūsų pasisakymą. Dabar mums reikėtų apsispręsti dėl Seimo nutarimo po svarstymo. Žinoma, priėmimas vyks slapto balsavimo metu, tačiau nutarimas yra svarstomas, kelios stadijos. Ar galėtume bendru sutarimu tiesiog po svarstymo pritarti nutarimui? Dėkoju, pritarta. Tada slaptas balsavimas, kaip numatyta yra darbotvarkėje. (*Balsai salėje*) Tiesa, dar reikėtų motyvus dėl priėmimo... Jeigu jų bus, leisiu išsakyti.

Dėl motyvų niekas neužsirašė, vadinasi, tiesiog apsispręsimе balsuodami. Biuletenis. Ar galime patvirtinti slapto balsavimo biuletenį bendru sutarimu? Dėkoju. Patvirtinta, apsispręsimе balsuodami.

11.35 val.

Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-543(2) (priėmimas)

Dabar siūlyčiau grįžti prie darbotvarkės. 1-7.1 klausimas – Sveikatos sistemos įstatymo 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-543(2). Čia yra priėmimas. Pranešėjas – ger-

biamas A. Veryga. Jeigu galite, atekite į tribūną, jūsų gali prireikti, nors aš bandysiu pakomentuoti, kad čia yra vienas straipsnis ir dėl jo buvo Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabų. Komitetas abiem pritarė.

A. VERYGA (LVŽSF). Tikrai taip, buvo dvi pataisos, kaip jūs, pirmininke, ir minėjote, ir abiem yra pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Matyt, kad čia viskas kaip ir aišku. Komitetas pritarė Teisės departamento pasiūlymams. Ar galėtume 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Balsavimas dėl viso įstatymo projekto bus, kaip numatyta, turiu omenyje, popietinėje darbotvarkėje. Dabar jau balsavimai dėl projektų keliame, atkreipiu dėmesį, į popietinę darbotvarkę, 16 val. 45 min.

11.36 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 1998 m. sausio 15 d. nutarimo Nr. VIII-612 „Dėl Nacionalinės sveikatos tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-549(2) (priėmimas)

1-7.2 klausimas. Gerai, kad gerbiamas pranešėjas liko tribūnoje. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 1998 m. sausio 15 d. nutarimo „Dėl Nacionalinės sveikatos tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-549(2). Gerbiamas Aurelijau.

A. VERYGA (LVŽSF). Taip pat buvo gautos dvi pastabos. Viena iš jų yra susijusi su tiesiog nutarimo suderinimu su prieš tai minėto įstatymo buvusiomis nuostatomis, papildant tam tikras Nacionalinės sveikatos tarybos teises. Kitas siūlymas irgi yra suderinti su prieš tai buvusiomis įstatymo pastabomis. Abiem siūlymams komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Čia Seimui apsispręsti nereikia. Aš manau, jūs galite užimti savo vietą. Labai dėkoju. Iš esmės nutarimas yra iš vieno straipsnio, nes į jį įdėti visi nuostatai, kurie buvo pakeisti. Ar galėtume pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? Dėkoju, galime. Balsavimas dėl viso projekto, vėl dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuosime numatytu laiku.

11.38 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 1, 2, 3, 3¹, 3², 4, 7, 11¹, 12¹, 18², 22, 30, 32, 33, 34, 34¹, 34⁴, 34⁷, 34⁸, 34¹⁵, 34¹⁸, 34²³, 34²⁵, 34²⁶, 34²⁸, 34³¹ straipsnių, šeštojo skirsnio, 5 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 32¹ straipsniu ir antruoju² skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-171(3)ES (priėmimas)

Toliau pereikime prie atliekų tvarkymo. 1-9.1 klausimas – Atliekų tvarkymo įstatymo straipsnių ir priedo pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-171(3)ES. Pranešėja gerbiama A. Gedvilienė. Priėmimas. Gerbiamos Aistės nematau. Mes jos palauksime, bet per tą laiką, man atrodo, galime eiti per įstatymo projektą, kol sutiksime rimtesnes pataisas.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nebuvo. Pastraipsniui. Ar galime priimti 1 straipsnį bendru sutarimu, dėl jo nebuvo jokių pasiūlymų ir pastabų. Galime.

Dėl 2 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymas, komiteto nuomonė buvo jam pritarinti. Ar galėtume pritarti 2 straipsniui su Teisės departamento pasiūlymu, jam komitetas pritarė bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Atkeliavome prie 3 straipsnio, dėl jo nebuvo jokių pasiūlymų ir pataisų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Dėkoju, pritarta.

4 straipsnis, dėl jo taip pat nebuvo jokių pasiūlymų ir pastabų. Ar galime pritarti 4 straipsniui? Dėkoju, pritarta. Dėl 5 straipsnio taip pat nebuvo jokių pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 6 straipsnio taip pat nebuvo jokių pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 7 straipsnio taip pat nebuvo jokių pasiūlymų ir pastabų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 8 straipsnio taip pat nebuvo jokių pasiūlymų ir pastabų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 9 straipsnio taip pat nebuvo jokių pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 10 straipsnio taip pat nebuvo jokių

pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 11 straipsnio taip pat nebuvo jokių pasiūlymų. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 12 straipsnis. Taip pat nebuvo jokių pasiūlymų. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

13 straipsnis. Taip pat nebuvo jokių pasiūlymų. Ne, meluoju, čia buvo. Taigi čia buvo dėl 28 straipsnio Seimo nario S. Gentvilo pasiūlymas. Komiteto nuomonė buvo pritarti. Ar galime tiesiog bendru sutarimu pritarti? Galime S. Gentvilo pasiūlymui, kuriam komitetas pritarė? (*Balsai salėje*) Galime.

Aš pakviesčiau gerbiamą komiteto pirmininkę į tribūną, kad mes galėtume atidžiau apsvaryti pataisas. Gal jūs trumpai tada išdėstykite.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Čia dėl S. Gentvilo? Iš principo čia yra techninis pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė be jokių pastabų. Tiesiog žodžių linksnius suderino.

PIRMININKAS. Linksnius suderino. Tai bendro pobūdžio techninė pastaba. Ar galime bendru sutarimu pritarti, aš net neklausiu, ar yra 29, nes gal net salėje tiek nebus. Galime pritarti, taip? Dėkoju, tada pritarta.

Ir visam 13 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dabar 14 straipsnis, dėl kurio buvo taip pat gerbiamo S. Gentvilo pasiūlymas. Gerbiama Ais-
te, paprašyčiau pristatyti.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Iš principo tai irgi techninis pasiūlymas, su juo yra susiję du straipsnių pakeitimai – tai šis ir 16¹ straipsnio pakeitimas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komitetas pritarė. Ar galime bendru sutarimu šitam pasiūlymui pritarti? Dėkoju, pritarta.

Kitas taip pat buvo S. Gentvilo pasiūlymas. Prašom pristatyti.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Čia su tuo susijęs.

PIRMININKAS. Ar galime ir šitam pritarti? Turbūt galime, nes jie susiję. Dėkoju.

Toliau buvo Seimo Teisės departamento.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Taip, tai yra visiškai techninis formuluočių pasiūlymas. Komitetas tam visiškai pritarė ir pataisė formuluotes.

PIRMININKAS. Gerai, komitetas pritarė, balsuoti nereikia.

Toliau buvo Seimo narių R. Morkūnaitės-Mikulėnienės ir kitų pasiūlymas. Komitetas nepritarė.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Aš žinau, kad yra pasiruošusi I. Kačinskaitė-Urbonienė pristatyti, bet, matau, ką tik atėjo, tai aš trumpai pasakysiu. Šis pasiūlymas yra susijęs su tuo, kad Seimo nariai pasiūlė būtinuosius reikalavimus dėl sutarčių tvirtinti ne aplinkos ministrui, o Vyriausybei. Komitetas tam nepritarė, nes taip jau yra, kad ši sritis pavesta Aplinkos ministerijai, kuriojama Aplinkos ministerijos ir aplinkos ministras turėtų tvirtinti poįstatyminius teisės aktus, susijusius su atliekų rūšiavimu ir tvarkymu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar teikėjai savo pasiūlymo neatsiima ir prašo balsuoti?

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Neprašo balsuoti.

PIRMININKAS. Neprašo balsuoti. Jūs pritariate komiteto nuomonei nepritarti? Gerai. Tada mes išsprendėme šitą klausimą.

Kitas yra vėlgi R. Morkūnaitės-Mikulėnienės ir kolegų pasiūlymas, kuriam komitetas taip pat nepritarė. Prašom pakomentuoti.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Šiam pasiūlymui komitetas irgi nepritarė. Siūloma, kad savivaldybėms būtų palikta galimybė numatyti paslaugos teikimui aukštesnius reikalavimus negu numatyti minimalūs būtinuosiuose reikalavimuose, tačiau tokius reikalavimus savivaldybė turėtų finansuoti pati.

Kita vertus, yra su tuo susijusi mano pastaba, kuri bus šiek tiek vėliau.

PIRMININKAS. Norėčiau atsiklausti pasiūlymo teikėjų. Gerbiama Ieva, jums įjungtas mikrofonas. I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Komitetas kartu su pirmininkės pateiktu pasiūlymu kaip ir sureguliuoja šią sritį, todėl atskiros balsavimo dėl šito pasiūlymo neprašome.

PIRMININKAS. Gerai, neprašote balsavimo. Taigi galime pritarti komiteto nuomonei. Dėkoju. Toliau yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas, jam pritarta.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Taip, tai yra techninė tikslinamoji pastaba, komitetas sutvarkė pagal Teisės departamento pastabą.

PIRMININKAS. Čia balsuoti nereikia, komitetas pritarė. Toliau Seimo narės A. Gedvilienės pasiūlymas, jam komitetas pritarė.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Taip. Čia, kaip ir minėjau, mano pasiūlymas yra susijęs su tuo, kad savivaldybė gali numatyti papildomų reikalavimų, negu yra būtinuosiuose reikalavimuose. Užtai finansuotų pati, išskyrus papildomus reikalavimus – rūšiuojamos surinkimo priemonės ištuštinimo dažniui. Tokiu atveju organizacijos turėtų finansuoti konteinerių tuštinimą. Tam komitetas pritarė.

PIRMININKAS. Kadangi komitetas pritarė, ar galime bendru sutarimu pritarti šiam pasiūlymui? Galime. Dėkoju, pritarta.

Dabar 15 straipsnis. Teisingai, visas 14 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu pritarti 14 straipsniui? Dėkoju, pritarta.

15 straipsnis. Čia buvo gerbiamos Seimo narės L. Girskienės pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Prašom pakomentuoti.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Komitetas nepritarė, nurodydamas, kad projekto 15 straipsniu principo „teršėjas moka“ samprata patikslinta perkeliant direktyvos nuostatas, numatant, kad pagal principą „teršėjas moka“ atliekų tvarkymo išlaidas, įskaitant išlaidas, patirtas reikiamai infrastruktūrai ir jos veiklai, padengia pirminis atliekų gamintojas ar esami, ar ankstesni atliekų tvarkytojai. Valstybės narės gali nuspręsti, kad atliekų tvarkymo išlaidas turi iš dalies ar visiškai padengti produkto, iš kurio susidarė atliekos, gamintojas. Tai yra perkelta direktyva ir čia mes siūlome nepritarti Ligitos pasiūlymui.

PIRMININKAS. Supratau. Kadangi gerbiamos L. Girskienės lyg ir nėra salėje, ar ne, nesimato niekur aplinkui, aš negaliu jos nuomonės atsiklausti. Mes negalime tada apsispręsti dėl šio pasiūlymo, nes reikėtų matyti, balsuoti. Tada mes 15 straipsnį paliekame balsavimo metui, o dabar galime kitus straipsnius, kurie nekelia kontroversijų.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Dar dėl 15 straipsnio yra Seimo narių grupės pasiūlymų.

PIRMININKAS. Pakomentuokite.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Ieva turbūt norėtų pakomentuoti.

PIRMININKAS. Bet čia komitetas pritaria?

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Taip, pritaria, bet...

PIRMININKAS. Įjunkime mikrofoną gerbiamai I. Kačinskaitei-Urbonienei. Yra Seimo narių grupės pasiūlymas. Prašom.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Mes teikėme ten, kur ir buvo konfliktinė vieta, kad ten, kur „teršėjas moka“, būtų įtvirtintas ne tik pats sutvarkymas, bet ir susijusios infrastruktūros kaštai. Šiam pasiūlymui komitetas pritarė. Nežinau, gal dar kažką nori papildyti komiteto pirmininkė.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Aš truputį papildysiu. Su šita nuostata yra susijęs Seimo nario vėliau registruotas pasiūlymas, ir čia Seimo narys vėlgi išbraukia tai, kam buvo pritaręs komitetas. Komitetas sutarė dėl pataisų. Kadangi atsirado kompromisinių variantų, aš siūlyčiau nebalsuoti už Seimo narių grupės pasiūlymą, jeigu Seimo nariai sutiktų atsiimti.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Iš tiesų šis pasiūlymas yra integruotas šiek tiek žemesnėje dalyje, atliepia visiškai tą patį pasiūlymą. Mes pritariame tam, kas yra vėlesniuose straipsniuose suderinta, todėl neprašome balsuoti dėl šito.

PIRMININKAS. Dėkoju. Neprašote balsuoti, labai gerai, klausimą išsprendėme. Ir dar buvo Seimo nario S. Gentvilo pasiūlymas, jam komitetas pritarė.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Aš jį ir pakomentavau. Iš principo su šiuo S. Gentvilo pasiūlymu buvo grįžta prie pirminės būsenos, dėl kurios buvo sutarta komitete.

PIRMININKAS. Gerai. Ar Seimas gali bendru sutarimu pritarti šiam pasiūlymui, kuriam komitetas pritarė? Dėkoju, gali. Taigi mes tada apsvairstėme 15 straipsnį, išskyrus L. Girskienės pa-

siūlymą. Jos vis dar nematau. Mes tuomet atidėkime būtent šitą straipsnį, bet aš siūlyčiau toliau pereiti taupant mūsų popietinį laiką ir apsvarstyti 16 straipsnį. Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas. Pritarė.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Tai yra tikslinamoji pastaba ir komitetas visiškai atsižvelgė.

PIRMININKAS. Pritarė. Gerai. Išspręstas. S. Gentvilo pasiūlymas.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Tai yra visiškai techninė tikslinamoji pastaba, suderinami linksniai.

PIRMININKAS. Komitetas pritarė. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta šiam pasiūlymui.

Toliau buvo taip pat Teisės departamento pasiūlymas, jam pritarė.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Taip, tai yra techninė pastaba, jai komitetas taip pat pritarė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar galime visam 16 straipsniui su minėtais pasiūlymais pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

17 straipsnis. Pasiūlymų, pastabų nebuvo. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

18 straipsnis. Nebuvo jokių pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 19 straipsnis. Pasiūlymų taip pat nebuvo. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Dėl 20 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymų.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Teisės departamentas teikia pastabas dėl sąvokų, su tuo bus susiję net trijų straipsnių pakeitimai. Tai čia yra pirmasis. Komitetas nusprendė atsižvelgti į pastabas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Čia pritarė, viskas aišku. Ar galime 20 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

21 straipsnis. Taip pat Teisės departamento pastaba.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Čia yra ta pati pastaba, į ją komitete atsižvelgėme anksčiau, tai tenka taisyti ir šį straipsnį. Pritarta.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar galime 21 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

22 straipsnis. Pasiūlymų nebuvo. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

23 straipsnis. Pasiūlymų nebuvo. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 24 straipsnis. Pasiūlymų nebuvo. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 25 straipsnio taip pat nebuvo pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 26 straipsnis. Pasiūlymų nebuvo. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

27 straipsnis ilgesnis. Čia yra Teisės departamento pasiūlymas, jam pritaria. Prašau.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Tai yra techninė, tikslinančioji pastaba, į ją komitetas atsižvelgė ir siūlymui pritarė.

PIRMININKAS. Gerai, pritarė. Svarstyti nereikia. Dabar R. Morkūnaitė-Mikulėnienė, P. Kuzmickienė, V. Kernagis, I. Kačinskaitė-Urbonienė, M. Lingė. Ilgas pasiūlymas, jam pritarė iš dalies. Prašau pakomentuoti.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Čia mes kalbame apie prieš tai buvusį susijusį straipsnį, kad iš tiesų pakuočių tvarkytojai turėtų taip pat rūpintis pakuočių konteinerių ir kitos infrastruktūros tvarkymu, plėtra, administravimu. Čia yra platesnis pasiūlymas. Komitetas detaliai išnagrinėjo mūsų pasiūlymus ir pateikė savo subendrintą siūlymą, jam mes pritariame. Todėl atskirai dėl savo pasiūlymų balsuoti neprašome, o kviečiame pritarti komiteto redakcijai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar galime bendru sutarimu pritarti šiam siūlymui, nes visi draugiškai sutarė? Dėkoju, galime.

Tuomet taip išeina, kad mes galbūt galime visam 27 straipsniui pritarti bendru sutarimu su minėtais pasiūlymais. Dėkoju, pritarta.

Dabar atkeliavome prie 28 straipsnio, dėl jo nėra pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 29 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Ir 30 straipsnis, dėl jo taip pat nebuvo pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Dėl 31 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymas. Prašau.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Taip, tai yra vis dar ta pati pastaba, ta pati pastaba, susijusi su 14 straipsnio 4 dalimi. Mes taisome ir šį straipsnį, atsižvelgdami į tą pastabą. Pritarta ir pataisyti atitinkami straipsniai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kadangi pritarta, balsuoti nereikia. Ar galime 31 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Taigi, išskyrus vieną straipsnį, mes apsvaistėme visą įstatymą, kuris buvo ilgokas. Dėkoju gerbiamai pirmininkei, jūsų dabar nebereikės. Vadinas, 16 val. 45 min. turėsime apsvaistyti ir tą paliktą 15 straipsnį, apsispręsimė dėl vieno L. Girskienės pasiūlymo, gal balsuoti nereikalaus, ir tuomet balsuosime dėl viso. Tuomet išsakysime ir motyvus dėl viso.

11.54 val.

Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 2, 4, 4², 7, 10, 11² straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-172(3)ES (priėmimas)

Lydimasis darbotvarkės 1-9.2 klausimas – Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo kelių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-172(3). Vėlgi gerbiama A. Gedvilienė kviečiame į tribūną.

Mes tuomet pradėsime pastraipsniui. 1 straipsnis. Dėl jo atsiranda R. Morkūnaitės-Mikulėnienės ir kitų pasiūlymų. Pritarti iš dalies. Prašau pakomentuoti. Ieva norėtų pakomentuoti. Prašau. Tuoj įjungsimė mikrofoną.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Pratešdami tai, ką svarstėme anksčiau, kalbėdami apie rūšiuojamų atliekų surinkimo, infrastruktūros, įrengimų atnaujinimo, priežiūros plėtros, veiklos administravimo dalykus, mes siūlėme iš esmės tą patį, bet komitetas kartu su Aplinkos ministerija parengė geresnę redakciją, subendrino pasiūlymus. Esmė atitinka ir mes neprašome balsuoti dėl savo pasiūlymo. Kviečiame pritarti komiteto pasiūlymui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar galime bendru sutarimu pritarti komiteto redakcijai? (Balsas salėje) Dėkoju. Pritarta. Ar galime visam 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

2 straipsnis. Pasiūlymų nebuvo. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 3 straipsnis. Pasiūlymų nebuvo. Ar galime pritarti bendru sutarimu?

4 straipsnis. Vėl buvo R. Morkūnaitės-Mikulėnienės ir kitų pasiūlymas, kuriam komitetas nepritarė. Tai suteiksime vienai iš teikėjų – gerbiamai I. Kačinskaitei-Urbonienei. Prašau.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Mes norėjome kaip geriau, bet atsižvelgdami į Aplinkos apsaugos komiteto ir ministerijos argumentus suprantame, kad galbūt bendrajame visame atliekų sraute susidarantių atliekų, pakuočių tvarkymo kaštų negalime užkrauti tik pakuotinėms, reikia dalintis tuos kaštus. Kadangi vienos vietose buvo padarytos nuolaidos, kitose vietose, mes manome, turėtume daryti tam, kad pasiektume subalansuotą ir tvarią sistemą, kuri nekeltų didesnių rūpesčių. Todėl neprašome balsuoti dėl pasiūlymo, sutinkame su komiteto nuomone.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar galime bendru sutarimu pritarti komiteto redakcijai? Dėkui, pritarta. Ar visam 4 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

5 straipsnis. Yra gerbiamos Seimo narės L. Girskienės pasiūlymas. Manau, elgsimės atitinkamai kaip ir svarstydami ankstesnį projektą, palauksime pačios L. Girskienės ir svarstysime balsuoti numatytu laiku.

Tuomet siūlau toliau. Yra Seimo nario K. Adomaičio pasiūlymas, aš jo irgi nematau. Bet jam pritarta.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Jam komitetas pritarė. Čia iš principo buvo ministerijos projektas, buvo pasiūlyta, kad gamintojų, importuotojų organizacijose dalyvautų 10 % gamintojų ir importuojančių organizacijų, o čia Kasparas siūlo sumažinti barjerą iki 5 %. Komitetas tam pritarė.

PIRMININKAS. Ar galime bendru sutarimu pritarti šiam pasiūlymui, kuriam komitetas pritarė? Dėkoju, pritarta. Toliau buvo Teisės departamento pastaba.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Tai yra techninė pastaba: vietoj žodžio „gyventojai“ siūloma įrašyti žodį „visuomenė“. Į tai atsižvelgta ir pataisyta.

PIRMININKAS. Dėkui. Dar Teisės departamento. Čia jų iš eilės eina krūva, tai gal jūs iš eilės visas ir pristatykite.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Tai yra techninės pastabos, komitetas sutvarkė, į jas atsižvelgė ir pataisė visas netinkamas formuluotes. Čia net trys, atrodo, pastabos.

PIRMININKAS. Dėkoju, matome. O toliau yra tos pačios Seimo narių grupės pasiūlymai, kuriems pritarta iš dalies. Vienai iš iniciatorių įjungiu mikrofoną. Gerbiama I. Kačinskaitė-Urbonienė. Prašom.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Komiteto pirmininkė jau trumpai pristatė dėl būtinųjų reikalavimų ir kur jie turėtų būti nustatomi. Mūsų lūkestis buvo, kad galbūt aukštesnėje institucijoje arba, na, gerai, gal Vyriausybės tvarka ar ministerijos tvarkos aprašu, bet buvome įtikinti, kad ministro įsakymo visiškai pakanka šiai daliai sureguliuoti. Esame pasirengę pritarti komiteto redakcijai, todėl balsuoti atskirai neprašome.

PIRMININKAS. Dėkoju. Pritarsime komiteto redakcijai. Gerai, dėkui. Toliau yra...

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Techninė Teisės departamento pastaba. Jai komitetas pritarė ir pataisė pagal departamento pasiūlymą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau yra vėl Seimo narių grupės pasiūlymas, jam pritarta iš dalies. Gerbiama Ieva.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Atliepdami į tai, ką jau minėjome anksčiau dėl bendradarbiavimo sutarčių ir nustatytos tvarkos, kaip turėtų būti tvarkomos pakuotės, kai jos atsiranda bendrame sraute, sutinkame su komiteto redakcija ir siūlome jai pritarti neprašydami balsuoti už savo pasiūlymą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau yra Teisės departamento pastaba.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Tai yra techninė pastaba, kuriai komitetas pritarė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Vėl yra Seimo narių grupės.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Lygiai tas pats, posėdžio pirmininke.

PIRMININKAS. Dėkoju. Labai džiugu, išsprendėme klausimą. Toliau – Teisės departamento.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Ir vėl techninė pastaba, į kurią atsižvelgta.

PIRMININKAS. Vėl Seimo narių grupės. Ar jūs sutinkate?

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Posėdžio pirmininke, tas pat.

PIRMININKAS. Dėkoju, sutinkate.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Visi šie pasiūlymai daugmaž yra susiję dėl to.

PIRMININKAS. Redakcija bus komiteto. Dėkoju. 5 straipsniui mes kol kas negalime pritarti, nes buvo L. Girsienės pasiūlymas, dėl jo apsispręsimas tada, kai jau balsuosime.

6 straipsnis. Buvo Teisės departamento pasiūlymas.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Tai yra techninė pastaba, į ją atsižvelgta ir pritarta.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar galime 6 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 7 straipsnis. Pasiūlymų nebuvo. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 8 straipsnis. Buvo Teisės departamento pasiūlymas.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Dėl įsigaliojimo datos. Komitetas pataisė ir sutvarkė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau dar vienas Teisės departamento pasiūlymas.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Sąvokų tikslinimas, komitetas sutvarkė.

PIRMININKAS. Pritarė. Ir dar vienas.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Taip pat yra sąvokų tikslinimas, nuorodos. Komitetas tam pritarė ir sutvarkė.

PIRMININKAS. Ir dar viena, ir dar viena Teisės departamento.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Taip, visos yra susijusios su techniniais pataisymais. Komitetas pritarė ir pataisė atitinkamus straipsnius.

PIRMININKAS. Visiems pritarta. Dabar atėjome vėl iki Seimo narių grupės pasiūlymo. I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Mes gal norėjome kaip geriau, bet komitetas sureguliuavo taip, kaip, atrodytų, būtų tinkama Seimo ir Vyriausybės akimis. Todėl pritariame tam, kad jau iš tiesų buvo padaryti geri pakeitimai, infrastruktūra, plėtra, jos administravimu pakuotininkai pasirūpins, o dėl detalių, tam tikrų derybinių aspektų mes irgi nusileidome. Todėl pritariame komiteto pasiūlymui ir neprašome balsuoti dėl savo pataisų.

Dėkoju visiems už bendrą darbą. Dėl argumentų negalėsiu pasisakyti. Tiesiog kviečiu visus kolegas pritarti.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Taigi pagal komiteto redakciją. Balsuoti nesiūlote. Ar galime bendru sutarimu pritarti 8 straipsniui? Dėkoju, pritarta. Vadinas, apsvaistė visus, išskyrus vieną straipsnį, dėl jo taip pat kartu su L. Girskenės pataisa apsisprėsimu balsuodami.

Motyvų nematau, tiksliau, motyvai bus tada, kai bus balsavimas. Dėkoju už konstruktyvų darbą ir iš esmės galime pereiti prie slapto balsavimo. Slaptas balsavimas iki 12 val. 30 min. Nuo 12 val. 30 min. prasidės Vyriausybės pusvalandis. Kviečiu slapta balsuoti.

Pertrauka

12.30 val.

Vyriausybės valanda

PIRMININKAS. Tęsiame mūsų rytinį posėdį. Dabar pradedame Vyriausybės pusvalandį. Pirmas klausia gerbiamas opozicijos lyderis S. Skvernelis. Du klausimai. Prašau, žodis jums. (*Balsai salėje*) Kortelė gal neįdėta. Dabar turėtų būti gerai, nebejudinkite. Tuo, palaukite, palaukite. Techninės... Va, va, veikia.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Aš suprantu, kartais gal per aštriai pasisakau, bet išjunkite mikrofoną, tikrai nieko asmeniškai.

Gerbiami Vyriausybės nariai, džiugu jus matyti. Pirmiausia norėčiau paklausti gerbiamo energetikos ministro. Birželis jau kaip ir pasiekė viduriuką. Kokia yra situacija su metodika Baltijos valstybių prekybos su trečiosiomis šalimis šiandien, gal galėtumėte pasakyti? Ar vis dėlto realu, kad jūs turėsite jungti planą B? Kokia dabar yra situacija, jeigu tai nėra valstybės paslaptis?

D. KREIVYS (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Nėra valstybės paslaptis. Situacija yra tokia, kad praėjusią savaitę derybos vyko beveik kasdien ir jos yra žymiai suaktyvėjusios ir paspartėjusios. Šiandien turime tam tikras nuolaidas iš Baltijos šalių kolegų, sakykime taip, kad žiūrint į elektros srautus, kurie turėtų būti ir kurių neturėtų būti, tai yra per pusę kelio tiek, kiek reikėtų, jog sakykime, kad mūsų įstatymas yra vykdomas. Ar toliau per kitas ateinančias savaites pavyks sėkmingai užbaigti procesą, negaliu pasakyti, bet, kaip ne kartą esu minėjęs, mes turime veiksmų planą B, kurį galėsime aktyvuoti, jeigu derybos nepavyks, tam, kad įstatymas būtų įgyvendintas. Tačiau, dar kartą noriu pakartoti, trišalė metodika yra didžiausias prioritetas ir netgi esant planui B visą laiką dar bus galimybė turėti ir trišalę metodiką. Judame į priekį, tikėkimės, kad rezultatai turėsime, nors gali būti visai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Antras opozicijos lyderio klausimas. Tikiuosi, mikrofonas įsijungs sklandžiai. Prašau.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Antrą klausimą norėčiau užduoti gerbiavam Kęstučiui. Šiandien vienoje iš žiniasklaidos priemonių yra paskelbtos apklausos, vieni ministrai daugiau matomi, kiti mažiau matomi ir du ministrai įvardinti kaip visai nematomi. Labai dažnai tas, kuris nėra matomas, padaro labai daug gerų darbų ir daug nudirba. Dabar aš suteikiu tokią progą ir galimybę, gal jūs galėtumėte tiesiog pats įvardinti tris pagrindinius darbus, kuriuos per pusmetį pavyko padaryti Žemės ūkio ministerijoje kaip ministrui, reikšmingus, gal tada žmonės išgirs ir tikrai kitaip vertins.

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą. Pagrindiniai darbai, kurie vyksta Žemės ūkio ministerijoje, tai yra naujasis būsimasis žemės ūkio finansavimo periodas ir iš tikrųjų jis vyksta keliomis kryptimis. Kartu yra rengiama nacionalinė strategija ir dėl to vyksta gana daug konsultacijų dėl turinio ir dėl prioritetų, ir kartu vyksta ir pats dalyvauju Europos Sąjungos Tarybos formatu dėl galutinio susitarimo teksto. Tai prioritetai yra, mes juos esame paskelbę ir pradėti kvietimai. Vienas iš jų yra trumpųjų grandinių, logistikos centrų koncepcija, kvietimai jau yra pradėti. Čia mintis yra ta, kad ūkininkams būtų sudarytos sąlygos dalyvauti valstybės ir savivaldybės valdomų įmonių vykdomuose viešuosiuose pirkimuose tiekiant maisto produktus.

Yra susitarta su Aplinkos ministerija ir Seimui jau bus pateikta klimato kaitos darbotvarkė, kurioje yra žemės ūkio išpareigojimai mažinti CO₂. Klimato kaitą sukeliančių dujų kiekis juda dviem kryptimis – mažinimo ir absorbavimo pajėgumų. Absorbavimo pajėgumų įvardijimas ir susitarimas, manau, yra geras pasiekimas. Na ir kiti dalykai, kurie eina apskritai dėl dirvožemio valdymo struktūros, organinės anglies, kas yra jau prie Europos Sąjungos žaliojo kurso, taip pat vyksta kartu.

Rezultatus greitai pamatysite. Ir dar kartą ačiū už klausimą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar klausimą užduos gerbiama A. Kubilienė. Ruošiasi A. Sysas, A. Skardžius.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų dviem ministrėms, bet matau tik vieną – vidaus reikalų ministrę, nematau švietimo ministrės. Tai galbūt mano klausimas tada būtų ir premjerei. Vilniuje, Vilniaus licėjuje, steigiama 24 vaikų kadetų klasė, kurioje neformaliai ugdymui vienam vaikui per metus yra numatyta 20,5 tūkst. Tuo tarpu seniai veikiančioje Kauno kadetų mokykloje, kurioje mokosi 320 vaikų, formaliam ir neformaliai ugdymui per metus tenka 4 tūkst. Dabar dar ir Vidaus reikalų ministerija pranešė, kad nutraukia sutartį dėl tų moksleivių, kurie atvyksta iš kitų miestų į Kauno kadetų mokyklą, apgyvendinimo, nors sutartis galioja iki 2026 metų, nežiūrint dar ir to, kad tos patalpos yra apgailėtinos.

Mano klausimas. Kaip vertinate tokius drastiškus finansinius skirtumus? Kur teks gyventi 150 vaikų, atvykusių iš kitų miestų į Kauną, nuo rugsėjo 1-osios? Ir ar tikrai tikslinga kurti, kaip buvo paminėta Švietimo ir mokslo komitete E. Jakilaičio, elitinę klasę? Ačiū.

PIRMININKAS. Kas galėtų pakomentuoti?

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Aš.

PIRMININKAS. Prašau.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Galbūt labai trumpai pakomentuosiu, kas susiję su mūsų kompetencija. Vidaus reikalų ministerija priėmė tokį sprendimą, nes sąlygos vaikams ten gyventi yra pavojingos ir mums pirmiausia yra svarbus vaikų saugumas. Todėl ir buvo priimtas toks sprendimas. O kiti kolegos gal pakomentuos toliau pagal savo kompetenciją.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar dar būtų norinčių atsakyti į šį klausimą? Švietimo ministrė galbūt atsakys raštu, deja, nuotoliniu būdu, labai atsiprašau, negali.

Kitas klausia gerbiamas A. Sysas. Ruošiasi A. Skardžius, J. Pinskus, A. Butkevičius. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Aš mačiau ir per balsavimą, ir rytiniame posėdyje G. Landsbergį. (*Balsai salėje*) Išvyko į Rygą. Tai, gerbiama premjere, kreipiuosi į jus, galbūt galėsite atsakyti.

Valdžios uzurpatorius Baltarusijoje A. Lukašenka atleido savo draugelį V. Šeimaną iš administracijos pareigų jau prieš savaitę. Užsienio reikalų ministerija kalbėjo apie tai, kad dės visas pastangas, kad būtų atšaldytos sanatorijos sąskaitos. Norėčiau paklausti, koks jūsų Vyriausybės ar Užsienio reikalų ministerijos veiksmas? Tai yra 400 Lietuvos piliečių, kurie laukia ir darbo užmokesčio, kuris neišmokėtas už keletą mėnesių, ir, taip sakant, šeiminiškai pasiruošę tą padaryti. Tai norėčiau išgirsti, ar jau žinote, kad pono V. Šeimano nėra, formalios priežasties nėra? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Dar kartą noriu priminti, kad ne užsienio reikalų ministras ir ne Vyriausybė blokavo sanatorijos sąskaitas, o sanatorijos sąskaitas blokavo komercinis bankas, kuriame tos sąskaitos buvo. Komercinis bankas tuos sprendimus priėmė, pats tuos sprendimus turėtų ir atšaukti, arba teismas, kur, jūs žinote, ginčas vyksta. Užsienio reikalų ministerija tarpininkavo pakankamai, tiek, kiek buvo prašymų leisti išmokėti darbo užmokestį. Darbo užmokestis buvo leidžiamas išmokėti, ir jūs žinote, kad tokie sprendimai buvo Užsienio reikalų ministerijos. Paskutiniu metu, nežinau, ar jums yra žinoma, bet tokių prašymų ministerijai tiesiog nebuvo teikiama. Dėl kokios priežasties, aš atsakyti negaliu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau klausia gerbiamas A. Skardžius. Ruošiasi J. Pinskus, A. Butkevičius. Prašau, gerbiamas Artūrai.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Mano klausimas būtų energetikos ministrui. Valstybinis energetikos reguliuotojas skelbia, kad nuo liepos 1 dienos elektra brangsta vartotojams 30 %, dujos brangsta 50 %.

Žvelgiant į šią situaciją pasiteisinimas iš valdžios yra vienas, kad štai atsiliekame nuo Europos Sąjungos vidurkio. Tačiau energetinis skurdas, kada šeimos pajamų dalis, skiriama energetiniams ištekliams tenkinti, poreikiams tenkinti, yra tris kartus didesnė negu Europos Sąjungos vidurkis ir mes lyderiaujame čia, į tai nekreipiama dėmesio. O išlaidaujama tokiems projektams, kurie galėtų dirbti komerciniais pagrindais. „Klaipėdos naftos“ terminalo išlaikymas mums atsieina dešimtis milijonų per metus, o jie pinigus plauna per įvairiausius Brazilijos projektus, tokius kaip dujų tiekimas iš „Equinor“ (35 mln. nuostolis), ir visa kita, ir nesistengiama jų pažaboti. Ką jūs ketinate daryti, gerbiamas ministre, kaip tą energetinį skurdą mažinti? Ar mes vėl rodysime į

ta Europos Sąjungos vidurkį, kur švedų ar vokiečių pajamos yra penkis kartus didesnės negu mūsų vartotojų? Ačiū.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Labai ačiū. Pirmiausia noriu pasakyti, kad Lietuvoje, turbūt kaip ir visoje Europos Sąjungoje, valdžia nenustato elektros ir dujų kainų. Kainas nustato rinka. Kalbant apie elektros kainas, taip, jos brangsta 8 %, ir to pagrindinė priežastis, turbūt ir jums žinoma, yra būtent šiuo metu Skandinavijoje susidaręs vėjo trūkumas, trūksta hidroenergijos. Šiuo metu tai yra pagrindinės priežastys, kurios formuoja didesnę kainą, bei taršos skleidimo kaina – CO₂ emisijos kaina, vadinamųjų ATL'ų. Tai yra pagrindinės priežastys.

Dėl dujų pagrindinė priežastis yra ta, kad dujų kainos buvo labai stipriai sumažėjusios, ką sako VERT'as. Remiuosi reguliuotojo paaiškinimais, kad dujų kainos buvo smarkiai kritusios per kovido krizę, o šiuo metu jos yra augančios, bet tebėra žemesnio lygio negu 2019 metais. Taip, atšokimas yra labai staigus ir turbūt skaudus mūsų vartotojams, tačiau ministerija savo ruožtu taip pat stengiasi mažinti, kaip jūs minėjote, tiek terminalo dedamąją, „Ignitis“ šiuo metu derasi su „Equinor“, bandydamas gauti geresnes sąlygas. Greičiausiai terminalo dedamoji gali mažėti iki 25 %.

Taip pat noriu pasakyti, kad būtent terminalas leidžia mūsų vartotojams mokėti 30 % mažesnes kainas, negu būtume mokėję neturėdami terminalo. Terminalas yra didžiulis privalumas ir didžiulė nauda mūsų valstybei, o terminalo išlaikymo kaštus, jūs teisingai sakote, reikia stengtis visokiais būdais mažinti. Mes tai stengiamės daryti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar klausimą užduos gerbiamas J. Pinskus, vėliau – A. Butkevičius, G. Surplys, R. Budbergytė.

J. PINSKUS (LRF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų susisiekimui ministrui, nors gal iš dalies ir socialinės apsaugos ministrei. Gerbiamas ministre, 11 tūkst. 600 tarptautinio transporto darbuotojų kvota, nustatyta dar 2020 metais, buvo išnaudota prieš keturias, jau prieš penkias savaites. Visa transporto bendruomenė dar prieš du mėnesius kreipėsi į Susisiekimui ministeriją ir Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją keldama klausimą dėl kvotos patikslinimo. Užimtumo tarnyba mane informavo, kad papildomos kvotos poreikis yra virš 15 tūkst., o laisvų darbo vietų, registruotų jau šiandien, yra apie 10 tūkst.

Akivaizdu, kad šiuo metu ir artimiausioje ateityje Užimtumo tarnyba pasiūlyti reikiamo skaičiaus darbuotojų sektoriui tikrai negalės. Tačiau papildomų kvotų klausimas šiais metais vis dar nėra sprendžiamas, o tai verslui sukuria didžiules problemas.

Ministre, kaip jūs galvojate spręsti šį klausimą, nes iš tikrųjų verslui transporto sektoriuje šiandien yra labai sudėtinga?

M. SKUODIS. Ačiū už klausimą. Problema yra tikrai aiški, galutinius sprendimus priima Socialinės apsaugos ir darbo ministerija. Jeigu reikėtų pasakyti savo asmeninę nuomonę, aš pasisakau už faktais paremtą kvotų didinimą dėl kelių pagrindinių priežasčių.

Pirmas dalykas. Jeigu bet kuris sektorius sako, kad nėra darbuotojų, reikia užduoti klausimą, kodėl nėra? Aš dažnai klausiu: už kokią sumą nėra darbuotojų, dėl kokių priežasčių? Yra ir darbo sąlygų klausimas ir visa tai reikia spręsti. Šalia to yra labai svarbus dalykas, kad transporto sektorius, palyginti su kitų šalių transporto sektoriais, Lietuvoje yra vidutiniškai gerokai didesnis. Natūralu, mes savo vidinėje rinkoje tiek darbuotojų tiesiog negalime turėti dėl sektoriaus dydžio. Tuomet klausimas, ką galime padaryti atsižvelgdami į užimtumo situaciją ir didelį nedirbančių žmonių skaičių? Faktas yra tas, kad perkvalifikuoti per metus mes galime tik apie 500 žmonių, taip dabar yra susitarta. Kitaip sakant, 500 galime perkvalifikuoti, Užimtumo tarnybos duomenimis, kiek šiandien mačiau, yra maždaug 100 žmonių, ieškančių tokio darbo, kitaip sakant, rinkos problemų mes neišsprendžiame. Lygiai taip pat dar įtampa yra dėl Baltarusijos, dėl uždarytos sienos Baltarusijos piliečiams atvykti į Lietuvą, tiems, kurie anksčiau dirbo Lietuvoje. Kitaip sakant, aš tikrai matyčiau poreikį, atsižvelgiant į visas aplinkybes, kvotą padidinti. Čia reikia pasakyti, kad darbuotojai atvykti į Lietuvą dabar gali ir kitu keliu, bet tas kitas kelias verslui kainuoja brangiau – už vieną darbuotoją maždaug 100–120 eurų, priklauso nuo dokumentų. Bet gal mano kolegė dar papildys.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Taip, aš galėčiau papildyti. Man atrodo, leisti metų eigoje papildomai atsivežti 15 tūkst. migrantų, kurie būtų, galima sakyti, nelabai gerai apmokama darbo jė-

ga, yra labai rimtas ir sunkus sprendimas, nes turime sau pirmiausia atsakyti į klausimą, ko mes siekiame. Ar mes siekiame, kad daugiau mūsų žmonių eitų dirbti šitą darbą ir mes spręstume savo žmonių užimtumo problemas? Kitas klausimas, ne mažiau svarbus, kodėl yra būtent toks poreikis, ar jis yra nustatytas reikšmingai, ar tikrai pagrįstas, kodėl metų viduryje tik šitas sektorius dvigubai viršija poreikį, negu jis buvo suplanuotas metų pradžioje? Jeigu tai yra formulės klausimas, jeigu tai yra klausimas, kad mes to poreikio gerai nemokėjome suplanuoti, vadinasi, reikia grįžti sistemiškai prie formulės peržiūros, ką galima padaryti nuo Naujųjų metų įvertinus visus argumentus ir sektoriaus situaciją. Bet bėgti dabar ir skubėti staiga priimti sprendimą, kuris, kaip minėjau, 15 tūkst. žmonių migrantų atvežtų į Lietuvą, na, taip paprastai ir lengvai priimti aš nebūčiau pasiruošusi. Todėl ir laukiame dabar iš Susisiekimo ministerijos tos faktais paremtos pozicijos, kad tikrai būtų aišku, kodėl tiek žmonių reikia, kodėl būtent šitam laikotarpiui. Ar mes negalime to spręsti sistemiškai nuo Naujųjų metų? Lieka iki šiol dar neatsakyta, bent jau man.

Kitas dalykas, ką paminėjo ir susisiekimo ministras, niekas nedraudžia šiandien sektoriui atsivežti papildomų žmonių kitais principais – kurie gauna vizą ir atvyksta dirbti. Mano žiniomis, nuo to laikotarpio, kai baigėsi kvotos, jau per 1 tūkst. 600 tokių darbuotojų yra atvykusių ir dar apie 600 yra registruotų, dabar vyksta procesas. Taigi tai nėra tokia vienareikšmiška pozicija ir tai nėra paprastas sprendimas, aš jį norėčiau priimti tikrai labai atsakingai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia gerbiamas A. Butkevičius. Ruošiasi G. Surplys, R. Budbergytė, A. Gedvilas.

A. BUTKEVIČIUS (MSNG). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Aš irgi būčiau klausęs apie transporto sektorių, bet dabar norėčiau paklausti finansų ministrės.

Gerbiamą ministre, vakar iš kai kurių savivaldybių merų girdėjau nusiskundimų arba tiesiog gal prašymų, taip pasakyčiau. Jie išdėstė tokius motyvus, kad statybinių medžiagų kainos didėja ir turi tam tikrą baimę dėl struktūrinių projektų įgyvendinimo, ypač šiais metais. Jų manymu, jeigu nebus sukurtas koks nors indeksavimo fondas ar kokios nors kitos finansinės galimybės tuos pabrangusius projektus finansuoti, tai jie baiminasi, kad gali reikėti gražinti pinigus Europos Sąjungai. Kokia yra jūsų nuomonė? Jūs gal Vyriausybėje vakar šitą klausimą irgi aptarėte, nes mačiau, tikrai gera diskusija buvo makroekonomikos politikos klausimais, biudžetų pataisymo klausimais. Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties vakar Vyriausybėje aptarėme naują, atnaujintą Ekonominės raidos scenarijų, jame vienas iš rodiklių yra ir atnaujintas infliacijos rodiklis, kuris, prognozuojama, šiais metais vidutiniškai bus 2,6 %. Natūralu, kad tam tikruose sektoriuose, pavyzdžiui, statybos sektoriuje, matomas didesnis kainų augimas nei vidutiniškai, tačiau bendras vidurkis yra 2,6. Tai turbūt nėra netvarus infliacijos augimo lygis. Kitais laikotarpiais irgi neplanuojame nieko išskirtinio, tačiau žiūrėdami į statybos sektorių, į energijos kainas matome, kad augimas yra ženklus. Kalbant apie projektus, kurie jau pradėti ir dėl kurių įgyvendinimo jau yra pasirašytos sutartys, išties persirašyti sutarčių ir persiderėti dėl to, kas jau yra pasirašyta, nėra teisinių galimybių. Tačiau kalbant apie tęstinius projektus, kurie yra finansuojami, tarkime, iš Investicijų programos, ir svarstant ateinančių laikotarpių sumas vienam ar kitam projektui įgyvendinti išties yra atsižvelgiama, jeigu yra galimybė numatyti ir didesnes sumas. Tačiau svarstant Investicijų programą tiesiog yra žiūrima ir į teikimą pačių savivaldybių, kurios pagrindžia duomenis, kodėl projekto įgyvendinimo suma yra išaugusi, ir tuomet sprendžiama, ar numatyti tiesiog didesnę sumą tam konkrečiam projektui įgyvendinti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą dabar užduos G. Surplys. Tik aš atkreipčiau dėmesį, kad nuo frakcijos, frakcijos vardu gali užsirašyti vienas žmogus. Dabar mes jau nekeisime eilės, bet prašom negudrauti. Gerbiamasis G. Surplys, tada R. Budbergytė, vėliau A. Gedvilas ir A. Palionis. Prašau.

G. SURPLYS (LVŽSF). Ačiū, Pauliau. Gudravimo nebuvo, tiesiog nežinojau, atsiprašau.

Mano klausimas būtų premjerei. Premjere, kiek žinau, yra gana skubiai ruošiamas sankcijų Baltarusijai paketas, būtent sektorinių sankcijų, ir natūralu, kad tikrai pasisakau už tai ir turi būti kuo greičiau tai padaryta, bet tai paveiks ir Lietuvos įmones, galbūt atskirus sektorius. Mano klausimas būtų, ar Vyriausybė yra parengusi analizę, prognozes būtent dėl ekonominio, galbūt netgi geopolitinio poveikio, kokį tos sankcijos gali turėti Lietuvos ekonomikai, galbūt strateginėms įmo-

nėms? Taip pat ar yra rengiamas planas padėti Lietuvos verslui, kuris natūraliai patirs poveikį, sunkumų dėl tų sankcijų? Iš tikrųjų klausimas, ar yra tokie dokumentai rengiami ir ar bus jie rengiami? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū. Man atrodo, reikia truputį plačiau matyti kontekstą, nei kam nors galbūt dėl pomėgio gauti didelę gražą rinkos, kuriose yra didelė rizika, bandyti tos rizikos materializavimosi nuostolius permesti Lietuvos mokesčių mokėtojams. Panašiai buvo 2014 metais, čia mes turėjome verslininkų, kurie sakė, kad mes turėtume sviestu tepti patrankas ir taip toliau, ir panašiai, bet vis dėlto, kaip matome, poveikis tų kontrankcijų, kurias, tiesą sakant, įsivedė V. Putinas, mūsų verslui buvo labai labai ribotas.

Man atrodo, tose diskusijose reikia truputį mokėti atskirti grūdus nuo pelų. Priklausomai nuo to, koks bus paketas, nes jo nėra, dėl jo kol kas nėra sprendimo, tada jau bus galima konkrečiai vertinti, koks yra tikras ar galimas poveikis vienoms ar kitoms veiklos sritims, ir, žinoma, Vyriausybė atsižvelgs į tą poveikį. Kokiu būdu ir kokiomis priemonėmis, tai jau yra kitas klausimas. Bet kol kas diskusijos tebevyksta, paketo yra tik projektas, apmatai ir dėl jo yra diskutuojama. Kol nėra paketo, tol nėra apie ką ir kalbėti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau klausimą užduos gerbiama R. Budbergytė, A. Gedvilas, A. Palionis. Prašau.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Labai ačiū. Aš norėčiau paklausti socialinės apsaugos ir darbo ministrės, nes, matyt, apie kainų kilimą augančios ekonomikos, atsigaujančios ekonomikos fone tikriausiai nevertėtų per Vyriausybės posėdį diskutuoti. Žinau atsakymus ir premjerės, ir finansų ministrės, tai kreipiuosi į socialinės apsaugos ir darbo ministrę. Sakykite, po visų šitų ekonomikos atgaivinimo priemonių, kurias dosniai dalino verslui ir buvusi Vyriausybė, o ir jūsų Vyriausybė taip pat, kaip sakoma, negali taip lengvai atsisakyti kai kurių tų priemonių, vis dėlto pajamų nelygė giliai ir dabar augančios kainos palies didelę grupę žmonių. Tai yra ir viešajame sektoriuje dirbantys žmonės, tai yra ir tie, kurie gauna socialines ir valstybės remiamas pajamas ir pensijas. Sakykite, ką planuojate daryti, pasitikdami tokių kainų augimą nuo liepos 1 dienos elektros ir dujų, taip pat ir augančias paslaugų ir kitas kainas? Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Aš visų pirma dėl priemonių pradėsiu. Tęsiantis pandemijai, kol dar yra sudėtinga situacija, visų atsisakyti tikrai nebuvo įmanoma. Ką stengiamės daryti, tai maksimaliai jas taiklinti, kad būtų nukreiptos būtent į tuos verslus ir į tuos dirbančiuosius, kuriems labiausiai reikia pagalbos, arba į tuos žmones, kurie neteko darbo ir pajamų. Man atrodo, kad priemonių taiklumas tikrai buvo sukalibruotas. Atimti paramą iš žmonių, tikrai nemanyčiau, kad būtų buvę teisinga.

Dabar kalbant apie kainų augimą, man atrodo, galime kalbėti ne tik apie tai, bet ir apie tai, kad auga ne tik kainos, bet auga ir atlyginimai. Matėte atnaujintas projekcijas ir dėl vidutinio darbo užmokesčio, ir kitas ekonomikos augimo tendencijas, todėl situacija atrodo pakankamai subalansuota.

Gal labiausiai norėčiau atkreipti dėmesį į tuos žmones, kurie patiria didžiausią skurdo riziką. Į juos mes nukreipiame pagrindines savo priemones. Viena iš jų yra vienišo asmens išmoka, ji taip pat įsigalioja nuo liepos 1 dienos, ją papildomai gaus 60 tūkst. žmonių. Ir tai prisideda prie mažiausias pajamas gaunančių asmenų geresnių galimybių. Taip pat kompensavimo mechanizmai už šildymą ir komunalines išlaidas niekur nedingsta. Jie toliau bus tiems žmonėms, kuriems reikalinga socialinė parama, jie ir toliau ją gaus.

Taip pat yra visos projekcijos (artimiausiu metu jos bus išsamiau pristatytos) dėl spartesnio pensijų indeksavimo, kadangi didžiausią skurdo riziką, didžiausias pajamų problemas patiria būtent pensininkai, ypač tie, kurie yra vieniši. Taip pat nepamirškime, kad nuo kitų metų augs minimalioji mėnesinė alga. Ji taip pat prisidės prie pajamų nelygės mažinimo. Trišalėje taryboje jau yra priimtas sprendimas nesutarti dėl dydžio, bet Vyriausybė artimiausiu metu kels tą klausimą ir pasisakome už tai, kad minimalioji mėnesio alga taip pat turėtų augti. Todėl tikiuosi, kad mūsų ekonomika amortizuos tą kainų kilimą ir žmonės jo stipriai nepajaus.

PIRMININKAS. Norėsite papildyti? Prašom, gerbiama premjere.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš truputį norėčiau papildyti. Gerbiama Rasa, vis tiek jūs kaip buvusi finansų ministrė turbūt turėtumėte makroekonominius dalykus matyti truputį kitaip negu tie žmonės, kurie nori pasibalnoti koki nors arkliuką ir tuo arkliuku joti.

Akivaizdu, kad didžioji dalis įtakos tiek ir toms pačioms elektros ir dujų kainoms yra globalios rinkos situacija, susijusi su pasaulio ekonomikos atsigavimu. Ir jūs puikiai žinote, kad dujų kainų atveju mes tiesiog grįžtame į 2019 metus. Per tą laiką žmonių pajamos padidėjo tikrai gana ženkliai.

Ir dar vienas dalykas kalbant apie tai, kam buvo skirta parama. Vis dėlto verslui, ką tik pasitiksinau su kolege Aušrine, tos tiesioginės subsidinės paramos buvo apie 150 mln., prastovoms mokėti paramos buvo skirta kartais daugiau. Ir tai yra pinigai, kurie taip verslui padeda netiesiogiai, nes nereikia atleisti darbuotojų. Bet tai yra lygiai tas pats įsipareigojimas *ant valstybės balanso*, nes jeigu tie žmonės būtų buvę atleisti, jie būtų atėję į Užimtumo tarnybą ir mes būtume mokėję jiems nedarbo išmokas. Taigi tikrai didžioji dalis pinigų atiteko būtent žmonėms.

Natūralu, kad tiek dėl praėjusiais metais priimtų ir įvairių vienkartinų išmokų, tiek ir dėl to, kad ekonomikos susitraukimas buvo neženklus, tiek dėl to, kad šiais metais ekonomika auga, pajamos auga, yra tam tikras spaudimas iš paklausos pusės šalies viduje, nes ir išvežti tuos pinigus yra sudėtinga, apribotos kelionės. Tuos procesus mes jau esame savo gyvenime matę. Bet aš labai prašyčiau, nes tenka girdėti tokių keistų pasamprotavimų, kad Vyriausybei yra kažkaip naudingas kainų augimas, nes kažkaip mokesčių dėl to daugiau surenkama ir valstybės biudžeto deficitas kažkaip greičiau mažėja, tai jūs puikiai žinote, kad mokesčių bazė yra galutinio vartojimo išlaidos. Jeigu pajamos nedidėja, tai kainų augimas reiškia, kad vienoms prekėms išleidžiame daugiau, kitoms prekėms bus išleista mažiau, o mokesčių surinksime daugmaž tiek pat.

PIRMININKAS. Dėkui. Kadangi gerbiamo A. Gedvilo aš nematau salėje, labai trumpą paskutinį klausimą A. Palionis. Laikas visiškai baigėsi, kelias sekundes.

A. PALIONIS (LRF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš noriu paklausti žemės ūkio ministro. Vakar Europos Parlamente vyko peticijos svarstymas. Kaip jūs vertinate tą svarstymą ir dėl išorinės konvergencijos? Kadangi dabar yra tos pačios derybos dėl naujo šiuometinio laikotarpio, tai gal vidinės konvergencijos kažkokių kitų šalių gerosios praktikos išgirdote?

PIRMININKAS. Labai trumpas atsakymas. Labai trumpas, nes jau reikia...

K. NAVICKAS. Taip, labai trumpas atsakymas. Trumpo atsakymo neišgirdau. Iš tikrųjų ten gana sudėtingas bendras procesas, taip, išorinės konvergencijos. Ta prasme dėl išorinės konvergencijos iš esmės kažkokių didelių nesutarimų nėra tarp valstybių narių. Dėl vidinių dalykų daug nežinomųjų dar vis yra. Negaliu šiandien atsakyti ir labai tikiuosi, kad iki mėnesio pabaigos su Portugalų pirmininkavimu tas aiškumas atsiras, nes to reikia visiems. Tikrai visos šalys pavargusios ir jau laukia tų gerų žinių. Ačiū už klausimą.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Aš dar sudarysiu galimybę, kadangi vietoj A. Gedvilo aš turėjau suteikti A. Mazuronui paskutiniam, bet labai trumpai.

A. MAZURONIS (DPF). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama Ministre Pirmininke, Vyriausybės pusvalandžio pabaigai labai rimtas klausimas. Šiuo metu vyksta Europos futbolo čempionatas. Ar stebite? Už kokią komandą sergate? Kaip manote, ar artimiausią šimtmetį įmanoma sulaukti, kad Lietuvai bus atstovaujama tokio lygio futbolo bent jau turnyruose, turint omenyje, kad aukščiausi sporto funkcionieriai daug mieliau rūpinasi loterijomis ir viskuo kitu, bet ne sporto dalykais?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Atsakau į klausimą. Taip, stebiu, visada sergu už gražų žaidimą, nes Lietuva nežaidžia. Žaistų Lietuva, sirgčiau už Lietuvą. O dabar tiesiog sergu už tą, kas konkrečiai dvejete man labiau patinka. Bet labai norėčiau tikėtis, kad artimiausiame šimtmetyje įvyks taip, kaip jūs sakote. Negaliu pasakyti tiksliau kada, nes tam Vyriausybės pastangų ir nacionalinio stadiono, deja, nepakanka. Reikia truputėlį kitos valdysenos mums žinomoje federacijoje ir, matyt, tam tikrų kitų sprendimų, kad futbolas Lietuvoje stiprėtų. Esu futbolo fanė, čia nėra didelės paslapties. Ką galėsiu, tą dėl to padarysiu.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Dėkoju visiems, futbolo sirgaliams, taip pat ir ministrams, ir premjeri, ir gerbiavam Andriui už vyšnią ant torto ir visus ministrus paleidžiame. Dėkui už Vyriausybės pusvalandį. Susitiksime vakariniame posėdyje. O dabar skelbiu rytinį posėdį baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 76 STENOGRAMA

2021 m. birželio 17 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
V. MITALAS ir R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ*

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Gerbiamieji kolegos, sveiki sugrįžę. Pradedame birželio 17 dienos vakarinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 78 Seimo nariai. D. Kepenis dėl vedimo tvarkos. Prašau.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiami kolegos, kaip žinote, Vilniuje trečia diena čia, už langų, susirinkę Lietuvos visuomenės atstovai, jie vadinasi „Šeimų maršas“ arba „Šeimų sąjūdis“. Jie prašo tarti kelių minučių žodį mums visiems. Aš tiesiog gavau prašymą jums tą prašymą perduoti. Prašau juos įleisti ir leisti pasisakyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju už nuomonę. Man atrodo, kad turime gana įtemptą darbotvarkę ir tikrai judėkime pagal darbotvarkę, stenkimės kuo sklandžiau tą darbotvarkę vykdyti, nuo to bus tik geriau. (*Šurmulyš salėje*)

14.02 val.

Seimo nutarimo „Dėl Danutės Jočienės skyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininke“ projektas Nr. XIVP-622(2) (priėmimo tęsinys)

Norėčiau perskaityti balsų skaičiavimo komisijos protokolus po rytiniame posėdyje vykusių slaptų balsavimų. Turiu tris protokolus.

Dėl Seimo nutarimo „Dėl Danutės Jočienės skyrimo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininke“ projekto Nr. XIVP-622(2) priėmimo. Iš viso išduota biuletenių – 127, rasta biuletenių – 127, galiojančių – 126, negaliojančių – 1.

Šio nutarimo priėmimas

Už – 66, prieš – 40, susilaikė 20. Nutarimas priimtas. (*Gongas*) Sveikinimai Konstitucinio Teismo pirmininkei. Jeigu jina būtų salėje, mes tikrai ją pasveikintume ir su gėlėmis.

14.02 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Lietuvos apeliacinio teismo teisėją Nerijų Meilutį šio teismo pirmininku“ projektas Nr. XIVP-621(2) (priėmimo tęsinys)

Antras balsų skaičiavimo komisijos protokolai dėl Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Lietuvos apeliacinio teismo teisėją Nerijų Meilutį šio teismo pirmininku“ projekto Nr. XIVP-621(2) priėmimo. Iš viso išduota biuletenių – 127, rasta biuletenių – 127, galiojančių – 127, negaliojančių nebuvo.

Šio nutarimo priėmimas

Už – 109, prieš – 8, susilaikė 10. Nutarimas priimtas. (*Gongas*) Sveikinimai naujam Apeliacinio teismo pirmininkui N. Meilučiui. Sveikinimai. (*Plojimai*) Ačiū, kad prisijungėte, jums gėlės nuo Seimo Pirmininkės. Abiem paskirtiems teismų pirmininkams. (*Plojimai*) Labai ačiū visiems.

14.04 val.

Seimo nutarimo „Dėl Arvydo Daugėlos atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIVP-620(2) (priėmimo tęsinys)

Paskutinis – nutarimo „Dėl Arvydo Daugėlos atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projekto Nr. XIVP-620(2) priėmimas. Iš viso išduota biuletenių – 127, rasta biuletenių – 127, galiojančių – 127, negaliojančių nebuvo.

Šio nutarimo priėmimas

Už – 87, prieš – 20, susilaikė 20. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Dabar, gerbiamieji kolegos, eisime prie biudžeto svarstymo. Matau, kad dar yra norinčių kalbėti per šoninius mikrofonus. Prašau. Trumpai – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*LRF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, taip, darbotvarkė patvirtinta, tačiau mes, frakcijos, tikrai prašome, kad būtų parodytas dėmesys tiems žmonėms. Kadangi Seimo nariai, ypač Seimo vadovybė, neišėjo su jais susitikti, nerado laiko, gal tikrai pakviestume vieną žmogų, vieną iš lyderių, vieną iš organizatorių ir suteiktume žodį? O jeigu jūs taip bijote tų žmonių, kviečiame Seimo narius išeiti ten ir ten pakalbėti su maršo organizatoriais.

PIRMININKAS. Dėkoju už pasiūlymą. Tikrai manau, kad tie Seimo nariai, kurie norės pabendrauti, galės pabendrauti. Žodis R. Žemaitaičiui. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Labai norėčiau pasidžiaugti dėl Konstitucinio Teismo pirmininkės paskyrimo ir tikrai padėkoti opozicijai, nes jeigu opozicija nebūtų susivienijusi ir jeigu opozicija nebūtų parėmusi kandidatės, šiandien mes turėtume didžiausią gėdą Lietuvos mastu, nes valdančiųjų daugumos atstovai, Konservatorių partijos nariai ir frakcijos nariai tiesiog bandė, mėgino sabotuoti, sleisti melagingą informaciją, netinkamą informaciją apie kandidatę, bandė su kai kuriais Seimo nariais kalbėtis, kad būtų nebalsuojama. Tikrai nuoširdžiai ačiū visiems opozicijos atstovams, keturioms politinėms organizacijoms, kurios parodė, kad demokratija gali būti mūsų Seime ir kad opozicija gali sujungti jėgas ir susivienyti, kad teismų sistema turėtų savo pirmininkus. Ir jums, valdantiejiems, daugumai.

Neaiškinkite spaudai ir neaiškinkite savo partijos ir frakcijoms nariams, kad su jumis Prezidentas nederina kažkokių kandidatūrų, kad Prezidentas turi atskirai su kiekvienu iš jūsų pasišnekti ir pasiūlyti, tinkamas ar netinkamas. Bet nustokite, kai kurie jūsų valdančiųjų atstovai, sleisti dezinformaciją ir aiškinti apie kolegas kitus Seimo narius.

PIRMININKAS. Labai ačiū. (*Plojimai*) Dar norėtų D. Kepenis. Prašom.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Aš prašau gerbiamojo Seimo balsuoti už mano pasiūlymą dėl žodžio suteikimo „Šeimų sąjūdžio“ atstovui.

PIRMININKAS. Supratome. Dėkui. Ir S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš gerbiu kolegą R. Žemaitaičiui: iš kur jis taip viską žino? Antras R. Karbauskis gal? Tiesiog viską mato į priekį. Iš kur tu žinai, kaip aš balsavau. (*Balsai salėje: „Žinome, žinome!“*) Žinote jūs. (*Balsai salėje*) Prisigalvoja kažkokių fantastikų ir skleidžia čia. Ką, man kas nors sakė? Žinai, kaip aš balsavau? (*Balsai salėje*) Kas prašė? (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Siūlau taip nepradėti dialogo.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Tu viską žinai.

PIRMININKAS. Laikytis tvarkos, nes kitaip mes labai vėluosime pagal darbotvarkę. Tikrai, manau, galima labai konstruktyviai dirbti popietiniame posėdyje. Suprantu, kad yra dar nuomonių dėl visos situacijos. Žodį suteikiu J. Razmai.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, iš tikrųjų mes turime tradiciją, kai karais suteikiame žodį svečiams, bet žodis suteikiamas, kai tas prašymas susijęs su svarstomu klausimu. Jeigu mes svarstytume tokio pobūdžio rezoliuciją ar ką nors, ką kelia protestuotojai, toje dalyje būtų galima spręsti, ar suteikti žodį ir svečiams. (*Balsai salėje*) Dabar nei iš šio, nei iš to prie

biudžeto projekto, kurio svarstymą mes pradėsime, suteikti žodį pareiškimams nematau pagrindo. Turime dirbti pagal darbotvarkę ir tokių balsavimų čia neturi būti.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, aš tik noriu labai ramiai pagarsinti Statuto straipsnį, kuriame rašoma, kad Seimo posėdžio pirmininkas gali suteikti žodį kitiems asmenims, jeigu tik Seimas neprieštarauja. Aš manau, kad mes turime čia labai išsiskaidančias nuomones, ir aš siūlau visiems geranoriškai eiti prie biudžeto svarstymo, nes turime darbotvarkę, kuri yra tikrai ilga ir sudėtinga. Nekaitinkime aistrų. (*Triukšmas salėje*) Prašom, žodis E. Gentvilui.

E. GENTVILAS (LSF). Kolegos, pasakykite, ko jūs prašote? Kažkokia organizacija, kuri yra ne-registruota, tiesiog vyksta kažkoks renginys, neaišku vardas ir pavardė. (*Balsai, triukšmas salėje*) Kaip sakoma, užėmę vyno rūšį, sugebėkite suformuluoti reikalavimus. Kol kas dar nepasakėte, kokia organizacija ir kas yra kalbėtojas, o balsuojame. Už ką balsuojame?

PIRMININKAS. Gerbiamieji, prašau visų konstruktyvumo, pasisakymai po paskutinį kartą. Gerbiamas J. Jarutis stovi prie mikrofono. Prašom.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Tiesiog turiu padėkoti šito flango žmonėms, Seimo nariams, kad mes pagaliau turėjome atsakomybę išspręsti konstitucinę krizę ir patvirtinti Konstitucinio Teismo pirmininkę. Kolega sakė, kas matėte. Mes iš visų veiksmų, iš visų viešų pasisakymų galimos pretendentes atveju (...), tai mes tą galime numatyti. Aišku, tai yra slaptas balsavimas, bet aš tikiu, kad tą atsakomybę prisiėmė būtent Seimo pozicija. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū kolegai už konstruktyvią nuomonę. Prašau. K. Masiuliui žodis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Dvi pastabos. Pirmoji. Nereikėtų nei R. Žemaitaičiui, nei dar kam nors aiškinti, kaip slaptame balsavime kas balsavo. (*Balsai salėje*) Gerai, kai kas turi... (*Balsai salėje*) Ar galima, Petrai, man?..

PIRMININKAS. Gerbiamieji, tikrai aš nutrauksiu tuomet diskusijas, jeigu neįmanoma dabar kalbėti. Tikrai.

K. MASIULIS (TS-LKDF). O antras dalykas, kurį norėjau pasakyti, kiek suprantu, norinčių arba palaikančių ten gatvėje esančius žmones čia, salėje, yra pakankamai. Jie turi galimybę, kai bus Seimo narių pareiškimai, paskutinis klausimas, užsirašyti ir pasakyti viską, ką reikia. O jeigu norės, tai ir ne vienas galės tą pasakyti.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, ar galima sutarti, kad čia bus paskutiniai jūsų pasisakymai? P. Gražulis. Prašom.

P. GRAŽULIS (LRF). Aš noriu atsakyti gerbiama E. Gentvilui, jis nežino pavardės ir organizacijos. Tai tų, kurie organizavo Šeimų maršo mitingą, lyderis – R. Grinevičius. Jeigu jums dabar viskas aišku, tai galime balsuoti ir suteikti jam žodį.

PIRMININKAS. Supratome. Ačiū. Ir R. Žemaitaičiui žodis. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tiesų kolegą E. Gentvilą palaikau. Klausimas: ar gali, ar negali? Statutas tą leidžia, gerbiamas posėdžio pirmininke, Violeta jums tikrai gali pasakyti, jūs galite pasiūlyti Seimui balsuoti ir apsispręsti, ar leisti, ar neleisti. Tokia nuostata yra Seimo statute, ji yra numatyta. Tai vienas dalykas. Aš manyčiau, gal balsuojame. Įleiskime, nes šiandien vienas iš darbotvarkės klausimų yra Seimo rezoliucijos projektas dėl konstitucinių šeimų, berods. Jeigu ką, galės ir tuomet pasisakyti. O dabar galėtume prie biudžeto, bet balsuokime, kad leistume jiems pasisakyti.

14.12 val.

2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIV-102 preambulės, 1, 2, 3, 9, 10, 11, 14, 20 straipsnių ir 1, 2, 3, 6, 7, 8 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-495(2) (antrasis svarstymas)

PIRMININKAS. Dėkoju, išklausėme visų nuomonių. Aš, naudodamasis posėdžio pirmininko teise, vis dėlto dabar eisiu prie 2-1 klausimo, tai yra Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų įstatymo svarstymas. Antrasis svarstymas. (*Triukšmas salėje*) Gerbiamieji, ramiai. Tikrai kviečiu išklausti finansų ministrės G. Skaistės pranešimą. Po jo bus galimybė užduoti klausimus ir taip

pat dalyvauti diskusijoje. Tam yra iš viso numatyta 1 valanda 10 minučių. Kviečiu ministrę į tribūną. Prašom.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Sveiki. Birželio mėnesį atnaujinus Ekonominės raidos scenarijų turime koreguoti ir valstybės biudžetą dėl pasikeitusių makroekonominių rodiklių ir pasikeitusių valstybės pajamų prognozių. Biudžetas keičiamas atsižvelgiant į gerėjančią epidemiologinę situaciją, kurią veikia ir vakcinavimo tempai. Pagrindinė žinia su biudžeto pakeitimu, jog numatomas biudžeto deficitas bus gerokai mažesnis. Taip pat numatyta papildomų išlaidų, susijusių su įtampa pasienyje su Baltarusija, bei papildomų lėšų gynybai, vykdam įsipareigojimus NATO.

Žvelgdami į makroekonominės prognozes matome, kad bendrojo vidaus produkto pokytis, kuris buvo numatytas šiems metams, 2,6 % kovo mėnesio scenarijuje, atsižvelgiant į gerėjančią situaciją, yra gerinamas ir numatoma, kad šiais metais ekonomika augs 4,1 % bendrojo vidaus produkto, ateinančiais metais – 4,4 % ir ateinančiais metais – 3,5 %.

Žvelgdami į kitus rodiklius matome, kad taip pat auga ir infliacijos rodiklis nuo 1,8 %, taip buvo prognozuota kovo mėnesį, planuojama, kad infliacija sudarys 2,6 % šiais metais, tačiau vertinant darbo užmokesčio pokyčio prognozes, jos taip pat yra gerinamos. Prognozuojama, kad vietoj 5,2 % vidutinis darbo užmokestis šiais metais augs 7,9 %, tai yra tris kartus greičiau nei infliacija, todėl žmonių perkamoji galia bet koku atveju augs.

Taip pat matome geresnius skaičius prie eksporto – prognozuojama, kad vietoj 4,8 % eksportas augs 8 %. Diskutavome su Tarptautiniu valiutos fondu apie mūsų tarptautinį konkurencingumą, ar jis nenukenčia dėl sparčiai augančio darbo užmokesčio, tačiau vis dėlto, jų nuomone, tarptautiniu mastu esame itin konkurencingi, todėl mūsų eksportas taip pat bus linkęs augti ir ateinančiais laikotarpiais.

Matome, kad daugiausia eksportas dabar auga dėl farmacijos pramonės, chemijos pramonės produkcijos eksporto, taip pat matome, kad prognozuojamos investicijos taip pat turėtų būti didesnės: prognozuojama, kad vietoj 4,6 % šiais metais investicijos augs 6,4 %. Pagrindinės priežastys yra atidėtos investicijos praėjusiais metais dėl neapibrėžtumo ir taip pat matome, kad įmonių indėliai bankuose yra gerokai išaugę. Tai turbūt susiję ir su valstybės pagalba karantino metu, todėl prognozuojama, kad šiais metais įmonių investicijos turėtų augti.

Taip pat matome mažėjančią nedarbo lygio rodiklį: vietoj prognozuotų 8,5 % prognozuojama, kad šiais metais nedarbo lygis sudarys 7,6 %. Taip pat prognozuojama, kad bendras darbo užmokesčio fondas augs 8,3 %. Dėl to yra atnaujinami biudžetai: ne tik valstybės biudžetas, bet ir privalomojo sveikatos draudimo biudžetas bei „Sodros“ biudžetas.

Pagrindiniai pokyčiai, padaryti lyginant su pirma pristatytu biudžeto projektu, po Vyriausybės peržiūros ir atnaujinto ekonominės raidos scenarijaus.

Valstybės biudžeto pajamos yra didinamos 613,1 mln. eurų. Valstybės biudžeto asignavimai didėja 55 mln. eurų, iš jų 20,75 mln. eurų skiriama Lietuvos Respublikos įsipareigojimams, susijusiems su naryste NATO, vykdyti 2021 metais, užtikrinant 2,03 % bendrojo vidaus produkto skyrimą pagal atnaujintas Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos prognozes dėl bendrojo vidaus produkto augimo šiais metais tam, kad atitiktume iš anksto sutartą dydį – 2,03 % nuo bendrojo vidaus produkto.

Taip pat skiriama 16,96 mln. eurų dėl didėjančio fiksuojamo pažeidžiamumo, susijusio su neteisėta migracija ir kontrabandos gabenimo aplinkybe prie valstybės sienos su Baltarusijos Respublika, ir infrastruktūrai pagerinti pasienio kontrolės punktuose; taip pat 17,28 mln. eurų – atidėjimams į Rezervinį (stabilizavimo) fondą patikslinus pajamas; taip pat dėl gyventojų pajamų mokesčio į valstybės ir savivaldybių biudžetus padidinimo pajamas iš šio mokesčio į savivaldybių biudžetus numatoma padidinti 95,4 mln. eurų nuo pirminio projekto. O lyginant su tuo biudžetu, kuris yra patvirtintas gruodžio mėnesį, kuris yra galiojantis, tai savivaldybių pajamos yra gerinamos 141,1 mln. eurų.

Taip pat daromi tam tikri vidiniai perskirstymai. FNTT yra skiriama papildomai lėšų, susijusių su fintechų priežiūra. Taip pat Socialinių tyrimų centrui yra perskirstomos lėšos iš Žemės ūkio ministerijos asignavimų – 39 tūkst. eurų, Lietuvos šaulių sąjungai – 27 tūkst. eurų iš Krašto apsaugos ministerijos asignavimų, Teisingumo ministerijai yra perskirstoma iš investicinio projekto

teismų nutartims vykdyti – 1,2 mln. eurų. Statistikos departamento lėšos yra perskirstomos į darbo užmokestį, Vyriausiosios rinkimų komisijos lėšos taip pat perskirstomos į darbo užmokestį, atsižvelgiant į Valstybės kontrolės rekomendacijas.

Žiūrint į valdžios sektoriaus balansą, pirminiame projekte buvo numatyta, kad biudžeto deficitas sudarys 8,4 % bendrojo vidaus produkto, tačiau atnaujinus pajamų prognozes dėl valstybės biudžeto pajamų pagerėjimo, dėl Privalomojo sveikatos draudimo fondo ir „Sodros“ balansų pagerėjimo bei geresnės nominalaus bendrojo vidaus produkto projekcijos numatoma, kad šiais metais biudžeto deficitą sudarys 6,9 %, tai yra geresnis rodiklis negu vidutinis Europos Sąjungoje. Šiais metais vidutinis biudžeto deficitas Europos Sąjungos valstybėse bus 7,5 %, o euro zonoje 8 % bendrojo vidaus produkto. Kalbant apie poveikį valstybės skolai, išties matome gerokai geresnius rodiklius, negu buvo parengtame pirminiame biudžeto projekte. Tai prognozuojama, kad šiais metais skolos lygį sudarys 49,9 % bendrojo vidaus produkto, o ateinančiais metais – 49,6 % ir 2023–2024 metais stabilizuosis prie 52,4 % bendrojo vidaus produkto. Laučiau jūsų klausimų.

PIRMININKAS. Labai ačiū ministrei už pristatymą. Dabar yra galimybė Seimo nariams paklausti. Pirmasis klausia A. Butkevičius. Iš pradžių klausimai, po to diskusija.

A. BUTKEVIČIUS (MSNG). Gerbiama finansų ministrė, labai teisingai jūs pozityviai išdėstėte makroekonominių rodiklių pokyčius. Tikrai Lietuva, galima sakyti, yra pirmaujanti tarp Europos Sąjungos šalių ir ta šalis, kuri greičiausiai susitvarkė su ekonominėmis problemomis pandemijos laikotarpiu. Vakar dar mes Biudžeto ir finansų komitete diskutavome konkrečiai apie makroekonominius rodiklius, aš kalbėjau apie fiskalinį deficitą ir po Vyriausybės posėdžio išgirdau, kad jūs atkreipėte dėmesį, kad yra galimybė mažinti fiskalinį deficitą. Aš sveikinu su tokiu sprendimu, kad nuo 8,4 % BVP iki 6,9 %. Kokie planai rengiantis 2022 metais numatyti fiskalinį deficitą?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Pirminiai skaičiai biudžeto deryboms, planuojame, kad 3,2 % biudžeto deficito turėtų būti ateinančiais metais. Tačiau viskas turbūt priklausys nuo besikeičiančios situacijos, nes neapibrėžtumas yra vis dar gana didelis, ir nuo to, kas bus numatyta plėtros programose pažangai vykdyti ministerijoms pagal sutartą veiklos planą, kas yra numatyta nacionalinėse plėtros programose, ir turbūt reikės žiūrėti balansą tarp įsipareigojimų ir galimybių. Tačiau pirminis planas yra 3,5 %.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Vinkus. Prašom.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiama ministrė, aš jau ne kartą esu ir tamstos, ir Kultūros komiteto vadovo, ir kultūros ministro, Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko klausęs ir labai dalykiškai aptaręs, vis dėlto noriu jūsų paklausti dėl Kretingos dvaro sodybos grafų Tiškevičių rūmuose veikiančio muziejaus. Jį aplanko virš 130 tūkst. žmonių. Bendra dvaro sodybos grafų Tiškevičių sodo kapitalinio remonto, tvarkybos ir tvarkomųjų projektų vertė, kaip minėjau, 1 mln. 315 tūkst. eurų. Iš jų tvarkybos darbams paskirta 739 tūkst. eurų, tvarkomiesiems statybos darbams – 576 tūkst. eurų. Ar yra galimybė, ar yra kokia viltis, nes be šito mes, kretingiškiei, nenurimsime. Net per Šv. Antano atleidus žmonės klausė, ar pavyks įtikinti finansų ministrę, galbūt Ministrę Pirmininkę, jei gu mane girdi. Kreipiuosi ir į gerbiamą Ministrę Pirmininkę, pasakykite, ar yra vilties? Mums gyvybiškai labai svarbu, Kretingos kraštui, tai žinoti?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties jau ir svarstant šį klausimą gruodžio mėnesį, pristatant šių metų biudžeto projektą, buvo išsakyti argumentai, kad nauji projektai į investicijų programą nėra įtraukiami, vadovaujantis Investicijų įstatymu. Jie turėtų atsirasti plėtros programose, apie kurias aš kalbėjau jau prieš tai. Jas sudaro ministerijos ir apsigina biudžeto derybose kalbėdamos, kiek lėšų turėtų būti numatyta vienai ar kitai programai vykdyti. Tokiu būdu yra suvienodinami kriterijai vieniems ar kitiems projektams, vieno ar kito tipo projektams vykdyti. Tarkime, turizmo objektams, kultūros objektams yra nustatomi bendri vertinimo kriterijai, ministerija įvertina, kurie projektai turėtų būti pirmiau vykdomi negu kiti, ir tokiu būdu iš savo programai skiriamų lėšų yra įgyvendinami tie projektai. Konkrečių projektų įrašyti į biudžetą ar į investicijų programą nėra galimybių, todėl siūlytina svarstyti tokius investicinius projektus drauge su atitinkamos srities ministerija (šiuo atveju tikėtina, kad tai būtų Kultūros ministerija) ir kalbėti, kad tas projektas būtų įtrauktas į finansuotinių projektų sąrašą pagal tas programas, kurias vykdo viena ar kita ministerija.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia V. Ažuolas, bet jo salėje nematau. Tuomet – L. Nagienė. Prašom. **L. NAGIENĖ** (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke.

Gerbiama ministre, aš esu Audito komitete, ir visiškai neseniai, prieš gerą mėnesį, mes svarstėme klausimą – Priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba. Daugiau negu prieš mėnesį. Kokia yra apgailėtina būklė, tai tiesiog, žinote, kaip sako, 30 metų, matyt, niekas nedaryta. Taip buvo sakyta ir vietinių, ir savivaldybės priešgaisrinių, jie yra kaip civiliai. Lygiai taip pat Priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos vadovas, PAGD'o vadovas irgi kalbėjo.

Tai prašom pasakyti, VRM įsipareigojimai yra nemaži, jie planą pasidarė, kad bus papildomai numatytos lėšos. Kiek man žinoma, dabar šiame biudžete mes nieko nenumatome. Tai kaip jie įgyvendins priemonių planą, kad reikėtų nupirkti papildomai priemonių, įrangos, nes to labai labai trūksta. Viskas yra pasenę. Nejaugi mes savo žmones į gaisrą be priemonių varome dirbti tą darbą, atlikti tą darbą. Kaip jums atrodo, kodėl taip yra? Ar jūs net nediskutavote tuo klausimu?

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Visos sisteminės problemos turėtų būti sprendžiamos biudžeto derybų metu, kuomet kalbama apie sisteminę nuolatinę biudžeto formavimo praktiką, tarkime, dėl ateinančių 2022 metų, tuomet ministerija turėtų pateikti savo prioritetus ir derybų metu susitarti, kokią pažangą turėtume įvykdyti ir kam numatyti daugiau lėšų. Dabar, artimiausiu metu, prasišdės derybos dėl kitų metų biudžeto ir tuomet šie argumentai turėtų būti išsakyti ir turbūt lėšos bus numatytos.

Kalbant apie dabar peržiūrimą biudžetą, jis buvo peržiūrimas dėl COVID-19 situacijos, numatant papildomas išlaidas, kurios yra susijusios su pandemijos suvaldymu, ir taip pat su kritine situacija, kuri yra pasienyje. O kiti sprendimai turėtų būti sisteminiai ir daromi drauge su kitų metų biudžetu. Tačiau kalbant apie Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentą, tai noriu jus informuoti, kad vakar Vyriausybės posėdžio metu iš Vyriausybės rezervo PAGD'ui buvo skirta 380 tūkst. eurų,

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą turi M. Majauskas. Ar norėtų paklausti? Atsisako? Klausia A. Vyšniauskas. Prašom.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiama ministre, aš iš tikrųjų norėčiau pasidžiaugti augančiomis savivaldybių pajamomis ir norėčiau jūsų tokio teorinio klausimo paklausti. Kas būtų nutikę, jeigu Lietuva turėtų truputį, sakykime taip, į savivaldą blogiau žiūrintį ministrą? Ar buvo galimybė, kad, tarkime, Vyriausybė tiesiog neskirs tų suplanuotų 141 mln. eurų, tiksliau, neduos tos prognozės, nesuteiks tos galimybės savivaldybėms gauti papildomą finansavimą? Ar buvo tokia galimybė? Jei galite, atsakykite.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Metams einant biudžetas dažniausiai yra neperžiūrimas, nepaisant besikeičiančios situacijos. Ši situacija yra netipinė. Tiesiog mes turime didelius nuokrypius nuo to, kas buvo prognozuota. Kadangi vis tiek biudžeto keitimai yra dėl išlaidų, tai pasinaudojame situacija patikslinti ir pajamų prognozes. Savivaldybės vienaip ar kitaip tas viršplanines pajamas būtų gavusios, tačiau biudžeto atnaujinimas turbūt padeda joms pačioms suformuoti ir savivaldybių taryboms atnaujinti savivaldybių biudžetus tam, kad galėtų nuosekliai planuoti išlaidas per šiuos metus.

PIRMININKAS. Dėkoju. R. Žemaitaičio salėje nematau. A. Sysas. Ar jūs norėtumėte klausti, ar dalyvauti diskusijoje? Nes užsirašėte klausti frakcijos vardu.

A. SYSAS (*LSDFP*). Aš tikrai dalyvausiu diskusijoje, bet aš turiu galimybę ir paklausti. Labai ačiū, pirmininke.

Gerbiama ministre, į jus ir į Seimo narius kreipėsi Lietuvos savivaldybių asociacija, nes yra keletas siūlymų, aš irgi bandžiau vieną registruoti, matau, kad tai yra dėl tikslinių lėšų panaudojimo, dėl kitų dalykų. Ar atsižvelgėte bent į vieną Lietuvos savivaldybių asociacijos prašymą? Ačiū.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Pasiūlymus, kuriems buvo pritarta, aš pristačiau. Pasiūlymai dėl pajamų prognozių skirtumo tarp 2020–2021 metų buvo išspręsti tiesiog atnaujinus pajamų prognozes ir to klausimo nebėra. Kaip matome, savivaldybėms yra papildomai numatoma pagal atnaujintas pajamų prognozes 141,1 mln. eurų. Tai tikrai yra didelės lėšos. O kalbant apie tai, kas siūloma, kad sutaupytos lėšos būtų paliktos savivaldybėms, čia jau yra sisteminis sprendimas ir ne biudžeto įstatyme turėtų būti keičiama, o savivaldybių finansavimo metodikoje. Šiuo atžvilgiu norėčiau

tiesiog informuoti, kad prie Ministrės Pirmininkės, prie Vyriausybės yra sudaryta dvišalė komisija, kuri nagrinėja savivaldybių finansinio savarankiškumo didinimo galimybes ir taip pat EBPO rekomendacijas, kurios yra pateiktos dėl šios srities reglamentavimo tobulinimo. Artimiausiu metu turėsime rezultatus šios darbo grupės ir aptarsime, kaip galima būtų tą savarankiškumą didinti. Tikiu, kad šiais metais tam tikri sisteminiai sprendimai galėtų būti priimti, tarp jų ir dėl šių siūlymų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia V. Bakas. Prašau.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, klausimas gal kiek kitu kampu. Vakar buvo paskelbta „Transparency international“ apie tai, kad Lietuva pagal pandemijos valdymo skaidrumą yra antra nuo galo Europoje, kitaip tariant, mes esame viena neskaidriausia valdančių pandemiją šalių ir tai susiję su milijardinėmis lėšomis. Ką darysite, kad ta situacija pasikeistų, nes ir čia numatomi dideli rezervai, kur paprastai skaidrumą užtikrinti labai sudėtinga. Ar nemanote, kad tai problema?

Antras klausimas, kodėl taip nemėgstate ugniagesių, nes iš tikrųjų žmonės būtent pandemijos laikotarpiu, nuo vasario, negauna jokių išmokų, nors šimtai atvejų, kai žmonės padeda medikams, ugniagesiams. Negi čia yra problema, nes tai demoralizuoja žmones? Labai ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Pradėsiu gal nuo antro klausimo. Kaip minėjau, ugniagesių priedams yra skirta 380 tūkst. eurų jau vakar, tai turbūt sprendžia situaciją, apie kurią jūs kalbate.

O kalbant apie pandemijos suvaldymo priemones, turbūt aš asmeniškai norėčiau atskirti du laikotarpius, tai yra tai, kas buvo vykdyta pirmojo karantino metu buvusios Vyriausybės, ir mūsų Vyriausybės. Turbūt situacija irgi yra gana skirtinga. Nenorėčiau nei kritikuoti, nei girti, bet tiesiog tuo metu turbūt ir baimės akys buvo gana didelės, ir visi prognozavo gana didelį ekonomikos kritimą, ir tas skatinimas buvo tikrai labai ženklus. Jis buvo daromas tiesiog padidinus skolinimosi limitą su labai mažai saugiklių. Turbūt iš dalies tai galima pateisinti, galvojant, kad nežinomybė buvo gana didelė, turbūt dėl to tie sprendimai buvo daromi. Tačiau tikrai didelė dalis tų išlaidų nebuvo tiesiogiai susijusi su koronaviruso suvaldymu, labiau su ekonomikos vadinamuoju skatinimu. Tai ir vienkartinės išmokos, ir investiciniai įvairūs projektai, ir turbūt tiek jų atrankos kriterijai kelia klausimų, tiek ir paramos skirstymo, subsidijų skirstymo mechanizmai be pakankamų kriterijų, kaip būtų galima patikrinti, ar parama naudojama tikslingai, turbūt kelia klausimų, bet, kaip sakau, nežinomybė buvo tikrai labai didelė. Mūsų Vyriausybė, jau turėdama ir tam tikrą žinojimą, kaip situacija vystosi, priėmė daug daugiau papildomų saugiklių skirstant paramą ir tikrai susiaurino daugelį paramos mechanizmų. Manau, kad paramos skirstymas tapo gerokai taiklesnis, nei buvo iki šiol, tai matome tiesiog ir iš skaičių, kad pandemijos kaina šiais metais yra mažesnė nei praėjusiais metais.

PIRMININKAS. Ir V. Jukna norėtų klausti.

V. JUKNA (DPF). Aš norėjau dalyvauti diskusijoje.

PIRMININKAS. Supratau. Tuoj mes išsiaiškinsime. Ačiū. Atsiprašau, minutėlę. Gerbiami kolegos, mūsų sistemoje atsitiko taip, kad diskusijos ir klausimai susiliejo į vieną. Iš to, kas dar yra salėje, aš matau, kad E. Pupinis turėtų klausimą ir norėtų paklausti. Tai, matyt, paskutinis klausimas. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Labai ačiū, posėdžio pirmininke. Turbūt įdomiausia tai, kad savivaldybėms labai vienodai paskirstytos lėšos. Ar tikrai tokia pati vienoda situacija visose savivaldybėse? Ar turite duomenų, tarkime, kur prastai dėl pajamų mokesčių, kur nevykdomas biudžetas? Ar didelė diferenciacija savivaldybėse pagal tas pajamas? Aš suprantu, kad paskui bus išlyginimo mechanizmai ir kiti dalykai. Bet ar netolygumai Lietuvoje labai dideli, ar jie atitinka normą?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Kalbant apskritai apie atlyginimo lygį, natūralu, kad jis didžiulesiose miestuose yra didesnis, dėl to ir surenkamas gyventojų pajamų mokestis yra didesnis, o, kalbant apie gerėjančias prognozes, jos yra gana tolygiai augančios visoje Lietuvoje.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiama ministre, jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar turime Seimo narių diskusiją. Bandysime su jūsų pagalba atpajinioti šiuos sąrašus. Pirmasis diskutuoti buvo užsiregistravęs A. Butkevičius frakcijos vardu. Kviečiu jį į tribūną.

A. BUTKEVIČIUS (MSNG). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, aš manau, kad vakar Biudžeto ir finansų komitete buvo pristatyti makroekonominių rodiklių pokyčiai, naujos ekonomikos augimo prognozės. Jos, noriu pasakyti, nuteikė gana pozityviai, džiuginančios. Lietuvos banko ekonomikos augimo prognozių pakeitime matome ženklus pasikeitimus – prognozuojama, kad šiais metais ekonomika augs iki 5,1 %. Kaip matėme, Finansų ministerija prognozuoja truputį mažiau. Tai, aišku, nuteikia optimistiškai, žiūrint į Lietuvos ekonomikos perspektyvą. Visa tai norėčiau vertinti teigiamai.

Ir antras dalykas, kas mane teigiamai nuteikė, tiesiog stebėjau Vyriausybės posėdį ir norėjau įsitikinti, ar Vyriausybė tikrai atsižvelgs į naujas makroekonominių rodiklių prognozes, ar tikrai dalį fiskalinio deficito nuo bendrojo vidaus produkto, kuris siekia jau 8,4 %, pradės mažinti. Tikrai buvo priimtas sprendimas sumažinti iki 6,9 %. Visa tai įvertinau teigiamai.

Bet, aišku, jeigu kalbėtume apie pandemijos suvaldymą, aš vis dėlto esu iš tų žmonių, pasakyčiau – ekonomistų, turėčiau pasakyti, kad praeitais metais mes viešaisiais finansais pasišvaistėme per plačiai ir į kairę, ir į dešinę, kai kada prisidengdami vien tik pandemijos suvaldymu. Tai aš galiu aiškiai pabrėžti, matydamas ir analizuodamas euro zonos šalių valstybių balansinį deficitą, analizuodamas struktūrinį fiskalinį deficitą nuo bendrojo vidaus produkto. Jeigu vertintume vieną iš pagrindinių – struktūrinį fiskalinį deficitą, tai yra euro zonos šalių, praeitais metais buvome priešpaskutinėje vietoje, Slovakija tik blogiau atrodė. Kodėl aš noriu pabrėžti struktūrinį fiskalinį deficitą? Todėl, kad, pavyzdžiui, Ispanijoje, Italijoje, Prancūzijoje, kaip žinote, bendrojo vidaus produkto struktūroje turizmo sektorius sudaro maždaug 20 %, o Lietuvoje šis sektorius bendrajam vidaus produktui daro daug mažesnę įtaką pajamų srityje.

Dabar vertinant ir žiūrint į ateitį, reikia pasakyti, kad šiais metais ekonomikos augimo prognozė jau viršija priešpandemines prognozes. Vadinas, mūsų ekonominė situacija šių metų pabaigoje jau turi būti stipresnė, negu buvo prieš pandemiją. Vadinas, nepaprastai svarbu, ypač planuojant kitų metų biudžetą, tiek savivaldybių, tiek valstybės, kad pramonė, mūsų Lietuvos ekonomikos varomoji jėga, ir toliau išliktų tokio lygio, koks yra ir šiuo metu, nes matome, kad eksportas auga.

Antras faktorius, kurį norėčiau paminėti, vidaus investicijos šiais metais vėl pradėjo augti. Praeitais metais vidaus investicijos Lietuvoje krito, buvo labai didelis kritimas arba sąstingis, o šiais metais vien vidaus investicijos per I ketvirtį augo 6,3 %, tai irgi nuteikia optimistiškai, žiūrint į perspektyvą.

Kokius vis dėlto įvardinčiau tam tikrus iššūkius, tam tikras grėsmes ar, pavadinčiau, pavojus? Infliacijos augimas. Ir čia aš tikrai esu truputį nustebug. Pavyzdžiui, jeigu mes analizuosime statybų sektoriuje infliacijos rodiklį, kurį pateikė Lietuvos statistikos departamentas, ir kaip pavyzdį šių metų, 2021 metų, kovo mėnesį palyginsime su praeitų metų tuo pačiu laikotarpiu, tai rašoma, kad statybos sąnaudų elementų kainų pokytis yra tik 1,8 %. Bet jeigu kalbėsime su Statybininkų asociacijos prezidentu, kitų statybinių organizacijų vadovais, dažnai kalbama, kad tikrai situacija statybų sektoriuje yra visiškai kitokia.

Taip pat aš manau, kad savivaldybės susidurs su struktūrinių projektų įgyvendinimu ir šiais metais dėl pabrangusių statybinių medžiagų arba statybinių medžiagų kainų padidėjimo. Tikrai metų pabaigoje gali iškilti klausimas, kaip jos užbaigs įgyvendinti savo numatytus projektus. Taip pat mane liūdina tai, kad mes, iš vienos pusės, džiaugiamės, kad labai auga darbo užmokestis, bet jeigu žiūrėsime į ilgalaikius iššūkius, į kylantį ir Lietuvos pramonės sektorių, įvertinsime, kad darbo kaštai taip pat auga, bet jeigu pasižiūrėsime į darbo našumo augimą, tai mes labai stipriai atsiliekame. Čia yra dvi grėsmės, taip pasakyčiau. Per dešimt metų pajamos Lietuvoje išaugo 101 %, o darbo produktyvumas tik 29,4 %. Tai atsilieps mūsų pramonės konkurencingumui. Šiuo metu dėl šių pokyčių konkurencingumas yra sumažėjęs 71,7 % ir yra prasčiausias rodiklis tarp visų Europos Sąjungos šalių.

Kaip matome, tikrai mes turime tam tikrų iššūkių, mūsų laukiančių ateityje, vertinant makroekonominius rodiklius, vertinant mūsų fiskalinę politiką, tikrai laukia nemaži iššūkiai. Apie tam tikrus pokyčius, numatytus šių metų biudžeto plano pakeitimuose, tikrai nenorėčiau sustoti. Manau, kad šiam įstatymo projektui reikėtų pritarti. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Frakcijos vardu kviečiu kalbėti A. Sysą. Ruošiasi V. Jukna. Taip pat frakcijos vardu. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, apskritai žongliravimas makroekonominiais rodikliais – tai ne tik šitos Vyriausybės, tai visų vyriausybių žaidimo taisyklės, nes pajudinus bet kurį vieną rodiklį gali gauti tokį rezultatą, kokio nori. Todėl tikrai nedėkosiu nei gerbiau finansų ministrei, kuri čia sėdi vienintelė iš ministrų, nei Vyriausybei, nei atskiriems ministrams, nes tai yra visos Lietuvos žmonių rezultatas. Tai yra dirbančių rezultatas, parduodančių rezultatas, perkančių, o ne Vyriausybės. Tai yra ekonomikos augimo rezultatas. Aš sveikinu, kad yra tokie teigiami pokyčiai. Visada daug geriau, kai pokyčiai yra teigiami, nei krenta ir mažėja.

Bet žiūrint į tai, kaip vyksta procesas, tikrai reikia pasakyti, kad vidury metų biudžeto peržiūra yra labai retas dalykas Lietuvos Seime. Daug kadencijų esu Seime ir turbūt tik keletą biudžeto pertvarkos atvejų prisimenu. Bet toks gyvenimas ir čia nieko keisto, galbūt taip ir reikia, turint omeny, kad dar ir pandemija.

Kalbant apie tai, kad ir BVP didėja, darbo užmokestis, eksportas, aš kalbėsiu apie tą sritį, kurią geriausiai žinau. Ar darbo užmokesčio didėjimą pajus visi? Ar, kaip parodė pirmasis ketvirtis, turtingi gaus dar daugiau, o tų, kurie gauna mažas pajamas, jos nepadidės? Nes aš nematau, kokiu būdu jiems gali padidėti, jeigu jie gauna minimalų atlyginimą arba arti minimalaus. Pas mus nėra indeksavimo įstatymo. Gal privačiame sektoriuje – taip, geras darbdavys gali tą padaryti, bet viešajame sektoriuje viskas užprogramuota. Vadinasi, viešasis sektorius nuo to, ką čia kalbame, nepajus nieko, turint omenyje, kad bazinį dydį padidinome šiems metams 1 euru ir 1 euru turbūt kitiems metams. Taip konservatoriai neįvykdys savo pažado, kai taip stipriai sumažino bazinį dydį, netgi praėjus 12 metų jį grąžinti į reikiamą lygį.

Klausimas, ar tikrai šioje šventėje visi pasijus laukiami ir iš to gaus dividendų? Jeigu mes žiūrime plačiau, tai prašymų buvo labai daug. Dar grįžtant prie darbo užmokesčio prisiminiau, kad nevykdoma, pavyzdžiui, kolektyvinė sutartis su medicinos darbuotojais, kuriems darbo užmokestis turėjo augti. Deja, dėl pandemijos tiems, kurie dirba su pandemija, išmokėta, visiems kitiems medikams nedidėja.

Kiti viešieji sektoriai. Dabar buvo nemažai prašymų iš savivaldybių, ko aš klausiau ir ministrės, po to specialiai paskambinau Savivaldybių asociacijos direktoriui. Jūsų pasakymas – mes duodame 140 mln. eurų daugiau – fantastinis, bet vėlgi – ne Vyriausybė duoda. Tai makroekonominiai rodikliai, kuriais mes taip pažongliravome ir 140 mln. eurų, taip sakant, gaukite. Duok Dieve, kad taip būtų, visi gautų, ir viršplanį gautų, ir savivaldybės nuo to geriau gyventų. Tikrai ne Vyriausybė čia duoda – vėl pakartosiu.

Bet yra klausimų, kurie neišspręsti, ir tai akivaizdžiai ministrė pasakė. Lygiai taip pat kaip žvyrkelių programa, dėl kurios pradžioje vis buvo prašoma grąžinti bent tuos, kuriuos paėmė, dabar dingo iš viso iš šito dokumento. Tikrai yra apie ką kalbėti.

Dar norėčiau atsižvelgti. Kaip mes Lietuvoje žiūrime į makroekonominės prognozes? Mane šiek tiek nustebino. Pateiksiu tik du pavyzdžius. Kai tik išgirdome išaugusias prognozes, ir Vyriausybė, ir Prezidentas sako: krašto apsaugai reikia padidinti 20,5 %, kad būtų 2 %. Gera, socialdemokratai visada pasisakė, pasirašė, kvietė pasirašyti kitus ir laikosi tos nuostatos. Bet mano klausimas: kodėl svarstydami krašto apsaugos finansavimą imame makroekonominės prognozes, maksimalius skaičius ir dedame į skaičiavimus? Bet ta pati Vyriausybė, Trišalėje taryboje atstovaudama Vyriausybės pusei, svarstant minimalios mėnesinės algos dydį kitais metais... imamos blogiausios prognozės iš tų prognozių, kurios buvo prognozuojamos dar praeitais metais, skaičiuojant minimalų mėnesinį atlyginimą. Jeigu imamame maksimalias prognozes skaičiuodami krašto apsaugai, tai kodėl neimame maksimalių prognozių skaičiuodami minimalų mėnesinį atlyginimą? Mes tikrai realiai pamatytume, kad iš to išlošia visi, nes būtent ir viešajame sektoriuje labai daug žmonių gauna minimalų mėnesinį atlyginimą. Kviečiu, kad visi sektoriai iš to gautų. Ir galbūt reikia susitarti, kokius prognozės dydžius mes imame kaip vidurkį, kad visi tuo pasidžiaugtų.

Ir paskutinis dalykas, matau, baigėsi laikas. Infliacija – normalus dalykas. Džiaugiamės, kad darbo užmokestis didės daugiau. Bet vėl, ar tikrai šioje šventėje kainų augimas suprognozuotas

visiems, nes tai bus elektra, dujos ir kiti su tuo susiję dalykai, tai maisto produktai, aptarnavimas. Ar mes prognozuojame šiame ir kituose biudžetuose, kad visiems pajamos augtų? Šito aš nematau.

Gerbiamieji, galvokime ne tik apie vidurkius, bet matykime visus žmones, gali jų pajamos dėl kainų augimo, dėl infliacijos realiai nukentėti. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Į tribūną kviečiu V. Jukną. Ar A. Vinkus norės diskutuoti? Taip? Ruošiasi A. Vinkus. Prašom.

V. JUKNA (DPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, valstybės finansinė ateitis šiuo metu kelia nerimą. Matome tokias tendencijas, kad mūsų valstybė praskolinama vis daugiau. Didėja deficitas, auginama valstybės skola, tačiau visi žinome paprastą tiesą, kad nemokamų pinigų vis dėlto nebūna. Šiais metais prognozuojama, kad valstybės skolos lygis sieks beveik 50 %, kitais metais bus dar didesnis, o 2023–2024 metais sieks 52,4 %. Matome tendencijas, kad skola akivaizdžiai auga.

Kita detalė. Valstybės rezervas bus ženkliai didinamas. Tai reiškia, kad Vyriausybė pasirūpina beveik 1 mlrd. eurų pinigine, kuria galės disponuoti lopydama brangių idėjų finansines skyles. Bet ateis laikas, kai skolas teks grąžinti, ir jas teks grąžinti visiems. O tuomet nenumaldomai turės didėti ir mokesčiai.

Remiantis naujausiomis Finansų ministerijos atnaujintomis ekonominės raidos prognozėmis ir pasikeitusiais makroekonominiais duomenimis, atnaujintas šių metų valdžios sektoriaus balansas. Prognozuojamas 6,9 % BVP valdžios sektoriaus deficitas, lyginant su balandį pateiktu peržiūros projektu, kuriame tuomet buvo projektuotas 8,4 % BVP deficitas. Tai šiek tiek geresnė žinia, bet vis tiek iššūkių turėsime nemažai.

Kadangi dėl pandemijos ir RRF lėšų Lietuvoje atsiras gerokai daugiau, logiška, kad infliacija augs. Daugelis numatytų, taip pat ir pradėtų projektų gali likti neįgyvendinti, nes pakis reikalingos sumos, jos padidės. Ar atsižvelgta į tai perskirstant biudžetą? Kaip planuojama valdyti šią situaciją?

Nederėtų manipuliuoti taip pat ir GPM surinkimo srityje. Todėl siūlytume palikti ir nekeisti įstatymo projekto Nr. XIVP-495(2) 3 straipsnyje nurodytos gyventojų pajamų mokesčio dalies, tai yra gyventojų pajamų mokesčio dalis, tenkanti visų savivaldybių biudžetams nuo šio mokesčio pajamų į konsoliduotus valstybės biudžetą ir savivaldybių biudžetus, turėtų išlikti tokia pati.

Taip pat krenta į akis ir tai, kad tikslinant biudžetą pamirštos jautrios sritys, tokios kaip medicina, švietimas. Darbo partijos frakcijos nariai siūlė skirti 200 mln. eurų į Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetą gydytojų darbo užmokesčiui. Tokį pasiūlymą dėl 2021 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo pakeitimo projekto įregistravę frakcijos nariai siūlė lėšas, skirtas gydytojų darbo užmokesčiui, perkelti iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo rezervo. Tačiau valdantieji šią idėją netiko, kaip ir siūlymai didinti atlyginimus Lietuvos mokytojams ar idėja finansuoti Vyriausybės programą, kuri užtikrintų tvarią švietimo įstaigų plėtrą sostinėje per artimiausius penkerius metus. Tai demonstruoja, kad vis dėlto pamiršamos sritys, kurios yra itin svarbios mūsų šalies žmonėms.

Biudžete pamirštami ir mažiausias pajamas gaunantys mūsų šalies piliečiai. Nuo liepos 1 dienos gerokai pabrangs elektra ir dujos, tad socialinė atskirtis ir skurdas mūsų šalyje tik dar labiau didės. Toks dujų ir elektros pabrangimas neišvengiamai turės įtakos paslaugų ir būtiniausių produktų kainoms. Kainos tikrai didės, nes padidėjusias sąnaudas reikės kažkaip kompensuoti. O kelias čia yra vienintelis, tai bus daroma vartotojų, tai yra mūsų visų, sąskaita, pabranginus produktus. O net nekalbama apie galimas kompensacijas socialiai pažeidžiamiausiems žmonėms.

Visos valstybės ekonomikos atsigavimo priemonės, ir dabartinės pandeminės, ir popandeminės, turi būti tinkamai finansuojamos. Tačiau tokioje situacijoje reikia itin tiksliai pasverti, kaip tai daryti. O šiuo atveju matome, kad pasirinktas pats paprasčiausias kelias – tiesiog skolinimasis. Tai kelia nerimą, nes ateis laikas, kai galbūt reikės imtis griežtų priemonių, o mokėsime už tai ne tik mes, bet ir mūsų vaikai bei anūkai. Todėl tikimės, kad bus išgirsti visi racionalūs siūlymai, mažinantys socialinę atskirtį, skurdą, mažinantys regionų atskirtį ir skatinantys investicijas bei verslą. Tada biudžeto projektui galėsime pritarti visi. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Diskusijoje kviečiu dalyvauti A. Vinkų. Ar gerbiama L. Nagienė norės dalyvauti diskusijoje, ar ji buvo užsirašiusi klausti? Klausti. Supratau. Tada po to M. Majauskas ruošiasi ir tada pabaigsime mūsų diskusiją, nes laikas jau ribotas. Prašom, gerbiamas Antanai.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiamieji Seimo nariai, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Šis klausimas, kurį aš keliu dėl grafų Tiškevičių rūmų rekonstrukcijos, dėl pagalbos žmonėms su negalia, yra ypač aktualus ir ne kartą aš jau kalbu toje tribūnoje. Iš tiesų noriu padėkoti ir gerbiamai finansų ministrei, gerbiamam ponui M. Majauskui, ir maestro V. Juozapaičiui, ir kultūros ministrai, nes aktyviai dalykiškai šnekame, bet šis kelias kol kas yra tik ketinimų kelias. O yra sakoma, kad gyventi vien ketinimais – tai kelias į pragarą, o aš dar nenoriu papulti su kretingiškais į pragarą, norime į dangų papulti per gėrį, grožį grafo Tiškevičiaus rūmų. Šiuo metu Kretingos dvaro grafų Tiškevičių rūmuose veikiantis muziejus yra vienas iš labiausiai lankomų istorinės atminties muziejų pajūrio regione. Nenusileidžia ir Palangai, ir kitiems, ir panašiai. Per metus čia atvyksta virš 130 tūkst. lankytojų.

2019 m. gegužės 22 d. sudaryta komisija įvertino dvaro sodybos Tiškevičių rūmų žiemos sodo-oranžerijos stiklinių konstrukcijų būklę ir nustatė, kad oranžerijos aliumininė konstrukcija fiziškai susidėvėjusi, neatitinka šilumos ir mechaninio atsparumo normatyvinių reikalavimų. Stiklo paketai pažeisti, dalis jų suskile, išdužę, nehermetiški. Medinis išorinis tiltelis virš oranžerijos yra pažeistas puvinio, todėl netinkamas eksploatuoti. Stiklo paketo ir aliumininių konstrukcijų rėmų sujungimai nesandarūs, pralaidūs krituliams.

Muziejaus žinomumą ir išaugusį lankomumą lėmė tai, kad per pastaruosius dešimtmečius iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir valstybės lėšomis buvo restauruoti šeši paminkliniai pastatai ir įrengtos septynios naujos ekspozicijos. Kultūros ministro 2021 m. kovo 1 d. įsakymu Kretingos muziejaus žiemos sodo-oranžerijos tvarkybos ir remonto darbai įtraukti į finansavimo programą ir skirta 370 tūkst. eurų ir numatytas 252 tūkst. Kretingos rajono savivaldybės lėšų prisidėjimas, ir prisideda, kaip tai numatyta Nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkybos darbų finansavimo tvarkos apraše. Pagal Kretingos dvaro statybos grafų Tiškevičių rūmų žiemos sodo kapitalinio remonto techninį projektą ir ekspertizės patvirtintą kainą tvarkomiesiems statybos darbams iš viso dar reikia 576 tūkst. eurų.

Šioms lėšoms gauti buvo parengtas investicijų projektas „Kretingos dvaro sodybos grafų Tiškevičių rūmų žiemos sodo-oranžerijos modernizavimas, pritaikant ją neįgaliųjų reikmėms“, kurio tikslas – padidinti šio kultūros paveldo objekto žinomumą, prieinamumą neįgaliesiems, pagerinti paslaugų kokybę, išlaikant esamus ir skatinant papildomus lankytojų srautus. Šis projektas 2020 metais buvo pateiktas Kultūros ministerijai. Dalykiškas kultūros ministras, ne kartą susitikome, bet lėšų negauna, negaunu, turbūt ir jis negavo. Gal pavyks gauti, bet šiuo metu neturi. Tuo tikslu gauti lėšų iš Valstybės investicijų programos nepavyko ir lėšų negavome.

Projekto įgyvendinimo metu bus atliekamas žiemos sodo-oranžerijos aliumininių konstrukcijų su dvigubais stiklo paketais keitimas, oranžerijos konstrukcijų montavimas, apsauginių žaliuzių nuo saulės įrengimas, oranžerijos tiltelio remontas ir restauracija, vandens filtrų baseinams įrengimas, vėdinimo-rekuperacijos sistemos įrengimas, oranžerijos apšvietimo sistemos, pandusų žmonėms su negalia įrengimas, keltuvas iš antro į trečią aukštą įrengimas, remonto darbai, kapitalinio tvarkymo projekto techninės priežiūros ir kitos su investicijomis į ilgalaikį turtą susijusios paslaugos.

Todėl aš kreipiuosi į visus ministrus, į kultūros, į finansų ir į Kultūros komitetą, Biudžeto ir finansų komitetą. Pone Majauskai, jūs labai dalykiškas žmogus, vilties neprarandu aš. Bet aš noriu pasakyti, kad viltis yra priešnuodis, sakyčiau, tam tikram lėtam judėjimui ir tas lėtas judėjimas, aš suprantu, yra pagrįstas. Galbūt nėra biudžete pinigų.

PIRMININKAS. Laikas, gerbiamas kolega.

A. VINKUS (LVŽSF). Bet aš kreipiuosi į gerbiamą Ministrę Pirmininkę, jeigu ji mane girdi, išdrįsau pirmą kartą. Palaiminkite ir jūs šitą mūsų prašymą. Kol jūs nepalaiminsite, aš manau, bus ne taip paprasta ir ministrams mums padėti. Tikiu, kad aš dar ne kartą išėsiu į tribūną. Jeigu išvargsite mane per duris, lišiu per langą, bet tikiu, kad finansavimas turės atsirasti.

PIRMININKAS. Labai ačiū. (*Plojimai*) Kviečiu į tribūną M. Majauską, paskutinį diskusijos dalyvį. Prašau.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Aš tikrai nepasakysiu tokios audringos kalbos kaip gerbiamas ambasadorius. Tikrai norėčiau pabrėžti, kad, gerbiamas ambasadoriau, per anksti planuojate į dangų ar kažkur. Jūs esate mums čia labai reikalingas, ir aš sunkiai išsivaizduoju mūsų diskusiją be jūsų svaraus žodžio.

Aš pradėčiau pokalbį nuo geros žinios. Geroji žinia, kad pajamos didėja. Pridėtinės vertės mokesčio pajamos didinamos net 382 mln. eurų, pelno mokesčio pajamos – beveik 40 mln. eurų, akcizų pajamos didėja 30 mln. eurų, gyventojų pajamų mokesčio pajamos – 232 mln. eurų. Nėna to, yra didinamos pajamos iš dividendų ir valstybės įmonių pelno įmokų ir didėja 25 mln. eurų.

Gerbiami kolegos, nelabai pamenu, kada tikslinant biudžetą valstybės biudžeto pajamos didėjo 600 mln. eurų. Aš sakyčiau, kad prieš akis tikrai laukia giedras dangus ir tikrai galime tikėtis spartaus ekonomikos atsigavimo. Tačiau į ateitį žiūriu su nerimu. Pastaraisiais mėnesiais viešojoje erdvėje ir politikų lūpose dominuoja vertybinis populizmas, artimiausiu metu mes galime sulaukti ir finansinio populizmo. Jau dabar matau tam tikras apraiškas per teikiamus siūlymus. Turime pridėtinės vertės mokesčio lengvatą dešroms, kurios kainuos maždaug 300 mln. eurų, jeigu Seimas pritars dėl netektų pajamų. Turime kolegų pasiūlymą papildomai didinti medikams atlyginimus – dar 200 mln. eurų. Turime gerbiamojo Prezidento siūlymą didinti neapmokestinamąjį pajamų dydį – dar apie 80–100 mln. eurų netektų pajamų. Ir aš neabejoju, kad augančios pajamos tik įpils daugiau žibalo į šią rusenančią finansinio populizmo ugnį. Todėl su dideliu nerimu žiūriu į šio biudžeto tikslinimą. Atkreipsiu dėmesį, mes ateinančią savaitę dar turėsime balsuoti dėl įvairiausių pasiūlymų, taip pat Prezidentas turės pasirašyti biudžetą. Aš neatmesčiau tokios galimybės, kad mes sulauksime dar ne vieno populistinio pasiūlymo ar čia iš Seimo narių, ar iš Simono Daukanto aikštės.

Gerbiami kolegos, aš kviečiu susitelkti ir labai atsakingai įvertinti valstybės finansus, ir nepasiduoti finansiniam populizmui. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Gerbiami kolegos, dabar kalbėsime dėl motyvų. Ar M. Majauskas norėtų pasisakyti už? Gal taupome laiką ir judame į priekį. Prieš – V. Ažuolas. Nėra. Ar R. Žemaitaitis norėtų kalbėti prieš? Diskusijoje nedalyvavo, matau, norėtų.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Ačiū. Tikrai nedalyvavau. Iš tiesų aš tai vadinčiau daugiau cinišku kolegų konservatorių požiūriu į eilinius Lietuvos žmones. Ciniškas tuo požiūriu, pamėginsiu paminėti keletą bruožų. Šiandien kolegė Seimo narė kalba apie makroekonomikos rodiklius, kalba ta pati finansų ministrė, kai tuo metu jos viceministrė uždaruose pokalbiuose ir net Vyriausybės posėdyje kalba apie tai, kad Lietuva yra tarsi poligonas, kad Lietuvoje nėra pinigų, mes negalime skirti finansavimo. Dar yra baisiau, kolegos, ko gero, jums visiems išdalinta melo lentelė. Aš siūlyčiau pasidalinti melo lentele, kurią išdalino M. Majauskas, kur yra nurodyti savivaldybių rodikliai ir savivaldybių galimi finansiniai dalykai. Jeigu mes pažiūrėtume, paimtume tokį rajoną, mano gimtą kraštą Šilalę, kur praeitų metų skolomis Finansų ministerija buvo išskolinusi 680 tūkst. eurų už deleguotas funkcijas, ir jie sako: mes šiandien Šilalėje realiai didiname 8 %, tai yra 1 mln. 80 eurų. Iš milijono, ko gero, nesunku atimti 700 tūkst. ir gauname 300 tūkst. eurų. Bet nuo sausio mėnesio deleguotų funkcijų yra daugiau nei už 300 tūkst. eurų, o reikės 560 tūkst. eurų.

Dar įdomesnis dalykas, kad mes jau didiname skolą. Kaip sakė kolegos, bus virš 50 % arba 50 %. Aš keliu klausimą, ar valdančioji dauguma supranta, kaip jie nusivalo kojas į eilinius žmones, kai tuo metu svarstomas lygiagretus įstatymas dėl PVM lengvatų restoranams ir kavinėms, o tai vien ateinančių 2021 metų pusmetį biudžetui kainuos 70 mln. eurų, o per pusantrų metų kainuos 220 mln. eurų! Tai yra netiesiogiai negautų pajamų. Vėl kyla klausimas, kas ten iš tikrųjų per kvailystės vyksta?!

Ir ketvirtas atvejis yra rezervas. Gyvenime, aš nuo 2001 metų dirbu šioje institucijoje, kad rezervas būtų 990 mln. eurų, išvertus į litus, tai yra 3,2 mlrd. litų, žiūriu į E. Pupinį, kuris irgi ne pirmą kadenciją sėdi, nėra to buvę, net ir tuo metu, kai pasiutpolkę žaidė...

PIRMININKAS. Kolega, laikas.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). ...su G. Kirkilu ir A. Kubiliumi, jie tik 330 mln. eurų ištaškė. Čia planuoja ištaškyti 990 mln. eurų.

Kolegos, tikrai kviečiu balsuoti prieš ir tikiuosi, kad Prezidentas vetuos šį biudžeto projektą, o liepos mėnesį mes prie jo grįšime. Ačiū už užgaištą laiką.

PIRMININKAS. Laikas. Ačiū gerbiamesiems Seimo nariams, išsakiusiems nuomones. E. Pupinis norėtų kalbėti už? Mykolas nekalbėjo, prašom – viena nuomonė už.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, būtų galima ir nekalbėti, bet iš tikrųjų melas liejasi laisvai, ir mes čia ne sėdime, o dirbame. Turbūt daug kas gyvena pagal įstatymus, taip pat ir savivaldybės – pagal Biudžeto sandaros įstatymą: turi suplanuoti savo lėšas, o visos lėšos, kurios deleguotos toms funkcijoms, yra skiriamos savivaldybėms. Jeigu daugiau prisiima išlaidų, negu gauna pajamų, kažkas ne taip.

O opozicijai niekada nebūna gerai, vis tiek, nors situacija gerėja, jiems blogai. Jeigu situacija gerėja, kai būna dauguma pozicijoje, tai gerėja dėl jų, jeigu blogėja, tai iš tikrųjų kalti kas nors kiti, ne jie patys. Vėlgį turbūt esame politikoje ir suprantame, kas čia vyksta, bet situacija yra tokia ir Vyriausybė tvarkosi gerai. Turime pasidžiaugti ir kai kuriomis išlaidomis, kurios buvo pažadėtos ir dėl programinių nuostatų, ir pagalbos, švietimo mokytojams didės atlyginimai, ir kitos išmokos. Taip pat negalime likti, tarkim, be išlaidų, kurios skatins mūsų ekonomiką. Tikrai nežarsto niekas lėšų. Paprasčiausiai yra planuojamos išlaidos. Mes negalime nukirpti tam tikrų išlaidų, kuomet vystosi ekonomika, kuomet yra augimas. Aną sykį, kai buvo krizė, kai buvo mažinamos išlaidos, kitoks buvo kalbėjimas tos pačios opozicijos: kodėl jūs mažinate išlaidas ir žlugdote tą ekonomiką? Iš tikrųjų niekada nebus gerai. O šiuo metu situacija gera ir turime tuo pasidžiaugti. Savaime suprantama, tik džiaugtis ne per daug, nes pinigai turi tokį baigtinį dydį, kuomet artėja padidinus nepamatuotas išlaidas ir neatsiperkančias išlaidas iki nulio, tai šiuo atveju taip pat, ir komiteto pirmininkas sako, nepersistenkime, nes rezervai reikalingi tam, kad galbūt turėtume tam tikrą pagalvę, jeigu situacija pablogėtų. Taigi siūlau pritarti tam biudžeto projektui, nes jis tikrai...

PIRMININKAS. Laikas!

E. PUPINIS (TS-LKDF). ...subalansuotas ir gerai, kad peržiūrėtas.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Gerbiami kolegos, po antro svarstymo Seimo posėdyje pagal Statutą mes turime pritarti priėmimo datai. Siūloma data yra birželio 22 diena. Ar mes galėtume bendru sutarimu, žiūriu į opoziciją, pritarti priėmimo datai, ar reikės balsuoti balsavimo metu? Galbūt galime, čia yra toks techninis dalykas, bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Balsuoti reikės? Gerai, galėsime tuomet balsuoti balsavimo metu dėl priėmimo datos. Aš siūlau dabar eiti prie kito klausimo. (*Balsas salėje*) Trumpai. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiama opozicija, aš norėjau paklausti, ar jūs turite pasiūlymą dėl kitos datos priėmimo, nes čia yra balsavimas tik dėl datos. Jeigu turite pasiūlymą dėl kitos datos, tuomet yra prasmės balsuoti, jeigu...

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, aš siūlau tuomet... Labai trumpai atsakykite ir...

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Aš tikrai siūlyčiau kitą antradienį daryti priėmimą, nebent bus trečiądienį neeilinis posėdis, nežinau, kaip jūs planuojate. Ir kitas dalykas. Aš bent jau jaučiu pagal tuos finansinius rodiklius, ką pateikė mums šiandien kolega Mykolas, Prezidentas jį turi vetuoti. Tai yra akibrokštas valstybės viešiesiems finansams. Jeigu Prezidentas vetuos, tai bus neeilinė sesija.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Tai opozicija pritaria daryti antradienį priėmimą?

PIRMININKAS. Gerbiamieji kolegos, aš girdėjau bent vieną balsą, aš manau, mes trumpai nubalsuosime balsavimo metu ir išvengsime nenumatytų kliūčių.

15.13 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. XIV-103 „Dėl 2021 metų, 2022 metų ir 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-497(2) (svarstymas)

Tuomet lydimasis 2-1.2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. XIV-103 „Dėl 2021 metų, 2022 metų ir 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-497(2). Svarstymo stadija. Prašau svarstymo rezultatus pristatyti gerbiamą M. Majauską.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Seimo Biudžeto ir finansų komitetas apsvarstė trejų metų biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių pakeitimo projektą. Svarbu atkreipti dėmesį, kad nors 2021 metų išlaidos yra gana didelės, bet jau 2022 metais tos išlaidos reikšmingai mažėja todėl, kad reikšmingai mažiau lėšų, atsižvelgiant į tai, kad nebėra poreikio finansuoti pandemijos suvaldymą. Biudžeto ir finansų komitetas svarstė ir pritarė trejų metų biudžetų rodikliams bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Bendru sutarimu pritarė komitetas. Diskusijoje nėra norinčių dalyvauti. Ar dėl motyvų būtų norinčių kalbėti? Na, tai lydimasis biudžeto projektas. Matau, kad nėra. Gerbiamieji kolegos, ar galėtume bendru sutarimu po svarstymo pritarti šiam įstatymo projektui? Žiūriu į opoziciją, galime pritarti? Galime. Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Reikės balsuoti po svarstymo? Ne, gal pritariame, gerbiamieji kolegos, ir judame toliau. Ačiū, tuomet pritarta.

15.14 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 3, 23, 24, 25, 26, 30, 31, 65 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-636 (pateikimas)

Ir einame prie darbotvarkės 2-2 klausimo – Akcizų įstatymo Nr. IX-569 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-636. Kviečiu finansų viceministrę R. Bilkšytę į tribūną pristatyti šį įstatymo projektą.

R. BILKŠYTĖ. Sveiki, leiskite jums pristatyti Lietuvos Respublikos... (*Šurmulyš salėje*)

PIRMININKAS. Prašom pristatyti. Pagarbos Seimo salėje prašau. Prašom, gerbiama viceministre.

R. BILKŠYTĖ. Dėkoju. Noriu pristatyti Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą. Motyvai ir priežastys, dėl kurių teikiamas projektas.

Projektas parengtas siekiant įgyvendinti XVIII Vyriausybės programoje nustatytą tikslą, kad mokesčių sistema būtų stabili ir prognozuojama bei suderinta su viešųjų išlaidų poreikiu. Taip pat siekiama mokestinėmis priemonėmis mažinti alkoholinių gėrimų bei tabako produktų ir jiems alternatyvių produktų prieinamumą ir vartojimą, ypač tarp jaunų asmenų, ir tokiu būdu prisidėti prie visuomenės sveikatos politikos tikslų.

Projekto tikslas – didinti ekonomikos augimo nestabdančių mokesčių įtaką biudžeto pajamoms, kartu prisidedant ir prie visuomenės sveikatingumo didinimo tikslų. Tai atitiktų ir Europos Komisijos rekomendacijas Lietuvai. Projektu siūloma nustatyti trejų metų akcizo tarifų didinimo planą (detalesnė informacija pateikiama priede) etilo alkoholiui ir alkoholiniams gėrimams kasmet vidutiniškai didinant: etilo alkoholiui didinant akcizą po 6,8 %, maždaug 0,32 euro galėtų būti įtaka kainai; alui, vynui ir kitiems fermentuotiems gėrimams virš 8,5 %, didinti akcizą po 10 %, įtaka kainai galėtų būti 2 centai; vynui ir kitiems fermentuotiems gėrimams iki 8,5 %, didinti po 17–19 %, įtaka kainai – 10 centų; tarpiniams produktams – po 8 %, įtaka kainai galėtų būti 9 centai.

Taip pat tabakui ir jam alternatyviems produktams kasmet vidutiniškai didinti: cigaretėms – po 6–7 %, įtaka kainai – 0,17 euro; cigarams ir cigarilėms – po 20 %, įtaka kainai – 27 centai; rūkomajam ir neapdorotam tabakui didinti 7,8 %, įtaka kainai galėtų būti 17 centų; kaitinamajam tabakui ir jam alternatyviems produktams – po 32 %, įtaka kainai galėtų būti iki 27 centų; elektros cigarečių skysčiui – nuo 25 % iki 31,6 %, įtaka kainai – 7 centai.

Rinkoje atsirandančius naujus produktus, savo esme panašius į kaitinamojo tabako produktus, tačiau sudėtyje neturinčius tabako, prilyginti kaitinamojo tabako produktams, o akcizo tarifą kaitinamojo tabako produktams nustatyti už 1 tūkst. vienetų, atsižvelgiant į tai, kad kaitinamasis tabakas ir jam alternatyvūs produktai parduodami ir vartojami vienetais, bei siekiant aiškesnio ir paprastesnio akcizų administravimo.

Poveikis biudžetui. Dėl etilo alkoholio ir alkoholiniams gėrimams taikomo akcizo tarifų padidinimo valstybės biudžetas 2022 metais papildomai galėtų gauti apie 17,3 mln. eurų pajamų, 2023 metais – apie 22 mln. eurų pajamų, 2024 metais – apie 23,5 mln. eurų pajamų. Dėl tabako produktams ir alternatyviems produktams taikomo akcizo tarifų padidinimo valstybės biudžetas 2022 metais papildomai galėtų gauti apie 12 mln. eurų pajamų, 2023 metais – apie 14,3 mln. eurų

pajamų, 2024 metais – apie 15,6 mln. eurų. Seimo kanceliarijos Teisės departamentas pastabų neturėjo. Dėkui.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Dabar yra norinčių paklausti Seimo narių. Gerbiamojo L. Savicko nematau. Pirmoji klausia M. Danielė. Prašom.

M. DANIELĖ (LF). Dėkui. Aš turiu du klausimus. Pirmas klausimas. Kokia yra ilgalaikė akcizų politika kuriant tą skirtumą tarp įprastinio tabako ir alternatyvių nikotino pasisavinimo sistemų? Koks numatytas akcizo atotrūkis tarp šių produktų ilgalaikėje perspektyvoje?

Ir kitas klausimas yra dėl elektroninių cigarečių skysčių. Čia yra bendras akcizas. Ar bus išskirta į skysčius, turinčius nikotino, ir skysčius, neturinčius jo, kad būtų formuojama neturinčių nikotino skysčių prekė kaip patrauklesnė?

R. BILKŠTYTĖ. Pakartokite pirmą klausimą.

M. DANIELĖ (LF). Kokia yra ilgalaikė politika, kokia yra vizija ir koks skirtumas numatytas tarp akcizo įprastiniam tabakui ir alternatyviems nikotino pasisavinimo produktams?

R. BILKŠTYTĖ. Pirmiausia reikėtų pažymėti tai, kad įprastiniam tabakui, pavyzdžiui, cigaretėse, akcizo dydis cigaretėse sudaro 59 %, o alternatyvaus tabako, kaitinamojo tabako produktuose akcizo dydis 19 %. Esmė yra ta, kad siekiama suvienodinti, šiek tiek labiau suvienodinti skirtumus, nes dabar skiriasi daugiau kaip tris kartus, kai kitose šalyse, pavyzdžiui, Latvijoje, skiriasi iki dviejų kartų.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausimą turėtų A. Palionis, jo salėje nematau. Tada M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama Rūta, norėjau padėkoti už didelį darbą rengiant akcizų planą. Norėjau paklausti, kaip sekėsi diskusijos su lobistinėmis organizacijomis. Kiek jas įtraukėte į diskusijas, ar jos turėjo galimybę pasisakyti ir išsakyti savo poziciją? Ar buvo diskutuota su visuomene teikiant šį projektą? Ačiū.

R. BILKŠTYTĖ. Taip, turiu patvirtinti, kad buvo diskusijos su susijusiomis organizacijomis, dar buvo susitikimai vasario mėnesį, kovo mėnesį tiek su tabako gamintojais Lietuvoje, tiek su tabako importuotojais. Jie pristatė savo vizijas. Mes irgi pristatėme, pasakėme, kad bus planas. Buvo po vieną susitikimą su kiekviena organizacija. Pateikus projektą visuomenei, dar buvo papildomų susitikimų, irgi vienas susitikimas su Tabako importuotojų asociacija ir du susitikimai su tabako gamintojais. Taip pat vienas susitikimas buvo su Mokesčių inspekcija ir muitine. Per jį buvo iškeltas klausimas dėl kaitinamojo tabako administravimo ir būtent buvo atsakyta į klausimą, kad dar praeitų metų spalio mėnesį ir lapkričio mėnesį buvo muitinės ir Mokesčių inspekcijos raštai Finansų ministerijai su siūlymais, kad akcizas būtų skaičiuotas vienetais, o ne nuo kilogramo. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia R. Žemaitaitis. Ruošiasi A. Veryga.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama viceministrė, paskutiniu metu jūs, kaip ir Ž. Pavilionis, stebinate savo kalbomis ir savo pranešimais. Man teko klausyti paskutinį Vyriausybės posėdį, kai jūs pristatėte klausimą. Kai jums buvo užduotas klausimas dėl akcizų didinimo ir panašiai, jūs pasakėte, kad Lietuva yra bandymų poligonas, būtent dėl kaitinamojo tabako, jeigu aš teisingai supratau. Tai gal galite paaiškinti, kokie bandomieji triušiai Lietuvoje laksto ir kaip jūs tai įsivaizduojate, nes čia yra skandalingas faktas, kai mes kalbame apie didžiausius užsienio investuotojus.

Ir kitas dalykas, klausimas jums, viceministrė. Kai I. Šimonytė buvo finansų ministrė 2008–2012 metais, mums pavyko, tiksliau, man pavyko suderinti, kad būtų pastatytas rentgeno aparatas Klaipėdos jūrų uoste, kad būtų pastatytos kameros pasienyje su Rusija Nemune. Tai tas įvykis, kainavo 40 mln. eurų, bet kontrabandos požiūriu ten dabar yra nulinė situacija. Kodėl jūs kaip viceministrė, kuriojanti šią sritį, nededate pastangų, kad rentgeno aparatas būtų pastatytas Kenos pasienio kontrolės punkte ir kodėl nėra dedama pastangų, kad būtų remontuojamas dabar Klaipėdoje? Nes visos kontrabandos, jūs, ko gero, puikiai žinote, 40 % atkeliauja iš Baltarusijos ir jį keliauja būtent geležinkelių ir *fūros* pagrindu.

R. BILKŠTYTĖ. Labai dėkui už klausimą. Pirmiausia noriu pasakyti, kad asmeniškai kaip viceministrė tikrai net fiziškai dedu pastangas. Prieš dvi dienas buvau Medininkų pasienio punkte

ir fiziškai žiūrėjau, kaip pereina rentgeną automobilis ir kaip ten skenuojama, žiūrėjome, stebėjome, tiesiog viską paaiškino muitininkai, kaip vyksta procesas. Tai puikiai įsivaizduoju, kaip atrodo tas rentgeno aparatas.

Antras momentas, yra labai svarbu žinoti, kad kontrabanda Lietuvoje eina... Daug kontrabandinių cigarečių vartojama, bet vis dėlto Lietuva yra daugiau pasinaudojama kaip tranzitine šalimi cigarečių kontrabandai į Vakarų Europą. Būtent kartu netgi ir didesnis finansavimas bus skiriamas iš Europos Sąjungos papildomiems rentgeno aparatams ir tie rentgeno aparatai bus. Tai tiek dėl jūsų klausimo. (*Balsai salėje*) Prašau? (*Balsai salėje*) Labai dėkui už tą klausimą.

Man reikėtų galbūt atsiprašyti dėl mano anglų kalbos, nes aš tiesiog norėjau išversti „Philip Morris“ generalinio direktoriaus pasakytą per investuotojų forumo konferenciją citatą. Angliškai, deja, neturiu, galėsiu jums atsiųsti tiesiogiai, kas buvo pasakyta, kad Lietuva yra *pioneer*, kad Lietuva yra kaip pionieriška šalis, kurioje kaitinamojo tabako produktų yra daugiausia pasaulyje. Tai aš atsiųsiu jums citatą ir atsiprašau, jeigu tai buvo kaip pionieriai, kad lietuviai yra kaip pionieriai, aš gal emociškai išverčiau kaip poligonas.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia A. Veryga. Prašom.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Dėkoju, pirmininke. Gerbiama viceministre, ačiū už pristatymą. Aš vieną pastabą ir vieną klausimą turiu. Dėl pastabos, tai noriu tik priminti, kad Lietuva yra ratifikavusi Tabako kontrolės pagrindų konvenciją, kurios 5.3 straipsnis įpareigoja ginti viešąjį interesą nuo tabako pramonės bandymų paveikti politiką. Tai tiesiog toks palinkėjimas. Aišku, bendrauti su verslu reikia, bet ir suprasti, kad verslas ne labdaros tikslais kažką daro ir siūlo, jie turi savo interesą. Tai nuo jo reikėtų pasisąugoti.

O klausimas būtų susijęs su pateiktais siūlymais dėl akcizo didinimo. Jūs paminėjote visuomenės sveikatos interesą, bet didėjant akcizui faktiškai visur tiek tabako, tiek alkoholio perkamumas auga. Ar nemanytumėte, kad reikėtų akcizą didinti bent tiek, kad įperkamumas bent jau ne augtų, o liktų to paties lygio? Ačiū.

R. BILKŠTYTĖ. Labai dėkui. Dėl pirmos jūsų pastabos, dėl tos įtakos, tai norėjau šiek tiek galbūt pasidžiaugti, kad šiuo metu, kaip jūs žinote, visi susitikimai vyksta nuotoliniu būdu ir, be abejo, lieka įrašai. Aš nežinau, kaip galima per nuotolį labai padaryti įtaką. Aišku, kaltinimų yra, bet visi daro įtaką, kaip tik gali, ir tai yra jų valia. O mūsų, kaip Finansų ministerijos, buvo labai svarbu išgirsti nuomonę.

O dabar dėl ambicingesnio akcizų didinimo, tai taip, norėjau irgi tą galbūt pažymėti, kad nors 2019–2020 metais, pavyzdžiui, akcizas alui ir vynui visai nebuvo didintas, tačiau kainos vis dėlto augo. Tai kartais reikia suprasti, kad kainų augimui akcizas neturi tos svarbiausios įtakos, nes tai yra vis tiek rinka. Aš pristatydamą dabar, nors ir pristatau procentais, bet parodau kainų įtaką ir tai yra tikrai ne tiek daug.

Ir dar dėl ambicingumo, tai irgi būtų galima. Tame pačiame Vyriausybės posėdyje tie patys gamintojai irgi pažymėjo, aš turiu omenyje tabako gamintojai, pažymėjo, kai buvo diskusija dėl akcizų dydžio, tai pasakė, kad paprastoms cigaretėms akcizas galėtų būti ir 10 % ir tam, taip sakt, kontrabanda neturėtų įtakos. Čia yra cigarečių gamintojų teiginys.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą turi V. Ažuolas. Prašom.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Gerbiama viceministre, iš tikrųjų akcizai yra didinami, visa kita, bet vienas neteisingumas vis išlieka. Kodėl nebuvo žengta drastiškesniu akcizų didinimo keliu dėl kaitinamojo tabako? Nes jis dabar yra tokioje išskirtinai labai geroje pozicijoje. Net nežinau, dėl ko, kuo tai yra paaiškinama, kodėl jis yra išskirtinis, nes jis netgi kelis kartus yra mažesnis negu paprasto tabako.

R. BILKŠTYTĖ. Tris kartus.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Iš tikrųjų puikiai žinome, kad, deja, kontrabanda dažniausiai būna paprastų cigarečių, bet ne kaitinamojo tabako. Kur priežastys, kodėl kaitinamojo negalėtų suvienodėti su paprastuoju tabako akcizais?

R. BILKŠTYTĖ. Kadangi pats pagrindinis principas yra didinti akcizus nuosekliai, tai šiuo atveju kaitinamajam tabakui didiname 35 %, o cigaretėms tik 6–7 %. Priklausomai, aišku, nuo bazės,

kaip ir minėjau, kaitinamojo tabako akcizo dydis kainoje yra 19 %, o cigarečių 59 %. Kalbant apie kaitinamąjį tabaką, kodėl akcizo kainoje yra tiek nedaug, todėl, kad paties tabako, paties nikotino yra mažiau kaitinamojo tabako cigaretėje negu paprastoje cigaretėje. Bet tas nikotinas, pagal sveikatos ekspertų išvadas, yra labiau įsisavinamas ir yra dar papildomai kitų kenksmingų medžiagų, kurios galbūt kitaip kenksmingos negu tradicinių cigarečių. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkoju. 10 minučių mūsų klausimams ir atsakymams jau baigėsi. Dėkoju viceministrei už pristatymą.

Dabar dėl motyvų už kalbėti nori M. Majauskas. Prašau.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, svarbus klausimas. Aš manau, kad turėtume į jį žiūrėti be išankstinių nuostatų, pažiūrėti į akcizinių prekių vartojimo tendencijas, pažiūrėti į biudžeto poreikius ir atitinkamai priimti sprendimus. Lygiai taip pat turime suprasti, kad sveikatos reikalai yra svarbiau už piniginius reikalus ir svarbiau už alkoholio ir tabako kompanijų gamintojų interesus. Todėl aš kviesčiau susiburti visiems ir priimti ryžtingus sprendimus dėl akcizų pakeitimų siekiant apsaugoti Lietuvos gyventojų sveikatą, užtikrinti tinkamas pajamas į biudžetą ir tokiu būdu nustatyti trimetį aiškų planą. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Prieš kalbės R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Na, iš tiesų aš negaliu balsuoti už tokį įstatymo projektą, nes prisimenu 2008 metus ir prisimenu, kai M. Majauskas buvo A. Kubiliaus patarėjas ir patarinėjo finansiniais klausimais. Tuo momentu Lietuvoje kontrabandos skaičius, atkreipiu dėmesį, kolega, aštuonis kartus pakilo dėl jūsų, dėl jūsų patarimų, nes jūs tuo metu padarėte tokią mokestinę reformą, kad kontrabandos skaičiai kilo milžiniškai.

Šalia jūsų sėdi du buvę merai – tiek Radviliškio, tiek Šilalės. J. Gudauskas, ko gero, puikiai žino, šiandien Šilalėje bet kurioje šiukšliadėžėje rasi cigarečių su baltarusiškais banderolėmis. Jeigu dėl jūsų akcizo didinimo šiandien tos cigaretės iš Baltarusijos atkeliauja iki Šilalės, atkeliauja iki Šilutės, tai kaip jums atrodo, kokią žalą jos turi? Yra toks skaičiavimas, kad per metus valstybės biudžetas, šiuo atveju G. Skaistė, netenka virš 77 mln. eurų. Tai gal pirmiausia jūs pasistatykite rentgeno aparatus, kurie yra privalomi.

Juoką sukėlė man viceministrės pasakymas, kad iš anglų kalbos ji ne taip išvertė, ne taip suprato ir nuvažiavus į pasienio punktą jai parodė, kaip aparatas veikia. Kolege, ten nėra to aparato, jis šiandieną fiziškai neveikia, jis Klaipėdoje šiandien fiziškai neveikia tiesiog, nes jeigu jie veiktų, tai cigarečių su baltarusiškais banderolėmis mes neturėtume.

Kad jūs žinotumėte, kokia situacija tuo metu buvo Pagėgiuose, jums tai gali pasakyti Šilalės, Pagėgių merai, nematau Jurbarko mero R. Juškos, kuris puikiai prisimena šią problemą. Ir kada buvo statomas bokštas, kada buvo statoma apžvalgos sistema, kada buvo sustatytos kameros, kaip vaikai ir moksleiviai (...) ir kokio dydžio buvo kontrabandos mastai. Naktimis buvo neįmanoma užmigti. Aš pats gyvenau Rusnėje, tai nuo 2 nakties iki 6 ryto kaip magistralėje vyko tas procesas. Ačiū tuometinei opozicijai, kuri įtikino, kad turi būti sustatytos kameros.

Ir jūs šiandien vėl lipate ant to paties grėblio, didinate akcizus, kai kurių gal tikrai reikia, aš nesiginčiju, bet valstybei žala bus milžiniška, kolegos, milžiniška. Ir toliau iš Pasvalio ar Biržų aš sėkmingai valtele plauksiu į Latviją nusipirkti vyno ir alaus.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Nuomonės yra išsakytos. Matau, kad reikės balsuoti. Balsuosime numatytu laiku.

15.35 val.

Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 2, 16, 17, 18, 18¹, 22, 28 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-646, Administracinių nusižengimų kodekso 76, 168, 484, 484¹ ir 485 straipsnių pakeitimo ir papildymo 76¹ ir 485¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-647 (pateikimo tęsinys)

Gerbiami kolegos, dabar 2-3.1, 2-3.2 klausimai – dėl Alkoholio kontrolės įstatymo ir lydimųjų. Klausimai jau buvo pristatyti, pateikėjas atsakė į klausimus, buvo išsakytos nuomonės.

Dabar yra gauta Teisės departamento išvada. Jeigu jūs nieko prieš, aš pakviesčiau A. Bagdoną pristatyti Teisės departamento išvadą ir tada būtų galima apsispręsti dėl šio projekto ir lydimąjo balsavimo numatytu laiku. Ar galime sutarti dėl tokio plano? Galime. Prašau gerbiamąjį Andrių į tribūną trumpai pristatyti Teisės departamento išvadą. Ir tada aš perduosiu pirmininkavimą R. Morķūnaitei-Mikulėnienei. Labai ačiū.

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, yra gautos Teisės departamento išvados, esminių prieštaravimų Konstitucijai nėra, yra įvairiausių smulkių pastabų, į kurias tikrai atsižvelgsime, tai sandėliavimo vietos, skyryba ir linksniai, gramatika, taip pat procentai sutrumpinti, kad nereikėtų rašyti, vietoj „tarybos“ rašyti „tarybų“, tai yra neesminės pastabos. Nelabai ką daugiau ir turėčiau pridurti.

PIRMININKĖ (**R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ**, *TS-LKDF*). Ačiū, kolega Andriau Bagdonai. Tuomet mes judame prie kito darbotvarkės klausimo.

15.37 val.

2021 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIV-121 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-493(3), Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 15, 21, 22 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-494(2) (svarstymas)

2021 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-493(3). Pradedame nuo Sveikatos reikalų komiteto, A. Matulas.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos...

PIRMININKĖ. Ir lydimąjį pristatysite, taip, kolega?

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Kaip?

PIRMININKĖ. Ir lydimąjį pristatysite?

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Taip, taip, kartu. Sveikatos reikalų komitetas svarstė Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą ir lydimąjį įstatymo projektą ir turėjo keletą pastabų. Buvo gavęs keletą pasiūlymų, Teisės departamentas pastabų neturėjo. Kai kurie Seimo nariai pateikė pasiūlymų, tikriausiai kas nors iš kolegų pristatys, komitetas jiems nepritarė. Pritarė Vyriausybės pasiūlymams, kuriais, iš esmės peržiūrėjus rodiklius, prognozes, buvo pasiūlyta Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetą padidinti 109 mln. eurų.

Taip pat buvo gautos Biudžeto ir finansų komiteto ir Audito komiteto išvados, jie pritarė. Todėl Seimo Sveikatos reikalų komitetas pritarė 2021 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-121 ir komiteto išvada. Už balsavo 5, susilaikė 5. Sprendimui buvo pritarta komiteto pirmininko balso persvara. Aišku, yra gana keista, nes didinant biudžetą 109 mln. vis dėlto buvo surasta priežasčių, dėl ko buvo galima susilaikyti.

Atitinkamai buvo pritarta lydimajam įstatymo projektui. Jam buvo pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolega Matulai, jūs pristatėte. Dabar kviečiu Audito komiteto pranešėją Z. Balčytį.

Z. BALČYTIS (*LRF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Audito komitetas šių metų gegužės 31 dieną svarstė ir bendru sutarimu priėmė sprendimą pritarti 2021 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektui ir taip pat įstatymo Nr. XIVP-493 pakeitimui. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Dar vienas papildomas komitetas, Biudžeto ir finansų komitetas. M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, Seimo Biudžeto ir finansų komitetas apsvaustė visą paketą, mes išdiskutavome kaip papildomas komitetas ir pritarėme visam Privalomojo sveikatos draudimo fondo tikslinamo biudžeto paketui bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Dabar pradedame diskusiją. Užsirašė pora kolegų. Pirmasis – R. Žemaitaitis. (*Balsas salėje*) Į tribūną. Neketinate padiskutuoti. Supratau. Tuomet A. Matulas. Prašau.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kadangi daugiau diskutuojančių dėl PSDF biudžeto nėra, aš tik noriu pasidžiaugti, kad peržiūrėjusi finansines prognozes Vyriausybė vis dėlto rado galimybę padidinti PSDF biudžetą. Kaip sakiau, iš „Sodros“ papildomai bus gauta 71,8 mln., o bendras PSDF biudžetas bus 2 mlrd. 587 mln. Tikrai reikia džiaugtis, kad biudžetas didėja 109 mln. ir kad yra atstatomas rezervas. Šiuo metu rezervas didėja 37,2 mln. ir sudarys 297 mln. 937 tūkst. Kolegos komitete, kaip sakiau, susilaikė dėl šio pasiūlymo vien todėl, nes mano, kad papildomai 200 mln. lėšų iš rezervo reikėtų pervesti į paslaugų eilutę tam, kad būtų sudaryta galimybė padidinti atlyginimus pagal kolektyvinę sutartį. Noriu priminti, kad šiuo metu vyksta derybos dėl kolektyvinės sutarties, būtent tam ir atstatomas rezervas, kai bus susitarta, kiek turėtų didėti atlyginimai medikams, kolektyvinėje sutartyje, kaip mane užtikrino ir ministras, ir premjerė, nebus jokių problemų paimti iš rezervo šitas lėšas tam, kad būtų įgyvendinta kolektyvinė sutartis. Tuo labiau kad biudžeto keisti nereikės, tą galės padaryti ministras arba Vyriausybė savo nutarimu.

Labai norėtusi, kolegos, suvokti, kad pandemija atnešė daugybę iššūkių. Jeigu prieš tai praėjusiais metais, pandemijos pradžioje valstybė buvo žadėjusi sveikatos sektoriui papildomai 0,5 mlrd., deja, buvo skirta tik apie 100 mln., o iš esmės panaudota didžioji dalis rezervo. Primenu, kad praėjusiais metais PSDF rezerve buvo beveik 600 mln. Valstybė iš esmės paliko PSDF biudžetą įveikti krizę iš savų resursų, nors tos lėšos, praėjusių metų rezerve numatytos didelės lėšos, ir taip turėjo būti panaudotos medikų atlyginimams, medikamentams pirkti ir panašiai, ir panašiai. Dar kartą sakau, labai džiugu, kad bent iš dalies yra atstatomas PSDF rezervas ir kad valstybė išgirdo medikų, pacientų nuogastavimus, kad vis dėlto įveikti šitokio masto pandemiją vien iš PSDF biudžeto neįmanoma, nes tos lėšos ir taip yra sunėtos mokesčių mokėtojų. Jos turėjo ir turės būti panaudotos gerinti sveikatos sistemos paslaugų kokybę ir prieinamumą. Tai labai norėtusi atmesti tuos bandymus politikuoti ir vieningai balsuoti bei pritarti PSDF biudžeto projektui.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas Antanai. Dėl įstatymo projekto yra gautas vienas pasiūlymas. Ar autoriai ketintų pristatyti, o gal atsiima? I. Kačinskaitė-Urbonienė. Pristatykite savo pasiūlymą, nebent gal atsiimate jį.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Noriu pristatyti pasiūlymą. Kaip žinome, vis dar vyksta derybos dėl medikų darbo užmokesčio. Tai yra teisėti medikų lūkesčiai, kurie yra susiję su geresnėmis medikų darbo sąlygomis, socialinėmis garantijomis. Todėl, mes manome, tam, kad suteiktume tokį kaip patikinimą medikams, kad Seimas, Vyriausybė yra nusiteikę palaikyti medikus šiuo sunkiu pandemijos laikotarpiu, prašome iš rezervo į pagrindinį biudžetą įdėti preliminariai reikalingus 200 mln. eurų ir taip paspartinti, pagreitinti tarpšakinės sutarties derybas, užtikrinti tvarų, nuoseklų medikų darbo užmokesčio kėlimą.

Neatsiėmėme pasiūlymo ir labai prašytume kitų kolegų palaikyti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Komiteto išvadą, nuomonę pristato komiteto pirmininkas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kaip jau ir minėjau, komiteto dauguma nepritarė šiam pasiūlymui dėl to, kad šiuo metu vyksta derybos ir kiek pagal kolektyvinę sutartį reikės pinigų: ar 200, ar 100, ar 230 mln. eurų, nėra aišku. Galbūt pandemija rudenį įsisiūbuos, galbūt reikės papildomų lėšų medikamentams ar priemonėms pirkti, todėl iš karto apsispręsti ir įrašyti 200 mln. eurų į paslaugų eilutę, nes tokios eilutės atskirai atlyginimams nėra, būtų galbūt netikslinga.

Aš dar kartą noriu patikinti ir premjerės, ir ministro vardu, kad pagal pasirašytą kolektyvinę sutartį nebus jokių problemų iš rezervo paimti pinigų siekiant įgyvendinti kolektyvinę sutartį. Iš esmės tam ir yra atstatomas rezervas, o rezervo pinigus paimti bus galima labai paprastai – arba ministro įsakymu, arba Vyriausybės nutarimu. Labai prašyčiau, jeigu parlamentas ir nepritarš šiam siūlymui, žinoti, kad tos lėšos tikrai bus skirtos ne kam kitam, bet medikų paslaugoms apmokėti. Iš jų bus galima didinti atlyginimus.

PIRMININKĖ. Dėkui. Noriu pasitarti su jumis. Ar motyvus dėl pataisos norite dabar sakyti, ar atėjus balsavimo laikui? (*Balsai salėje*) Balsavimo? Gerai, tada taip ir fiksuokime. Dėl viso. Turbūt negalime dabar dėl motyvų, kadangi nėra galutinio projekto.

15.49 val.

Teismų įstatymo Nr. I-480 12, 28, 31, 34, 36, 37, 39, 41, 45, 74, 76, 78, 79¹, 81, 90, 91¹, 91², 101, 104, 105, 119, 120, 122 straipsnių, VI skyriaus pirmojo skirsnio pavadinimo ir VII skyriaus pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-568, Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 13, 20, 21, 22, 24, 31, 33, 43, 45, 51, 63, 67, 68, 69, 71, 72, 73, 77, 78, 81, 84, 99, 123, 127, 128, 129, 130, 131¹, 132, 134 ir 157 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-569, Administracinių nusižengimų kodekso 627, 630, 661 ir 662 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-570, Administracinių teismų įsteigimo įstatymo Nr. VIII-1030 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-571, Administracinių teismų reorganizavimo įstatymo projektas Nr. XIVP-572, Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-573, Alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų įstatymo Nr. XII-1467 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-574, Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-575, Augalų apsaugos įstatymo Nr. I-1069 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-576, Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 78 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-577, Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 20⁷ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-578, Baudžiamojo proceso ir kriminalinės žvalgybos dalyvių, teisingumo ir teisėsaugos institucijų pareigūnų apsaugos nuo nusikalstamo poveikio įstatymo Nr. I-1202 16, 18 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-579, Civilinio proceso kodekso 62¹, 175², 186, 192, 217 ir 240 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-580, Draudimo įstatymo Nr. IX-1737 207 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-581, Dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo įstatymo Nr. XIII-2310 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-582, Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo Nr. XIII-1120 118 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-583, Elektroninių ryšių įstatymo IX-2135 73 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-584, Energetikos įstatymo Nr. IX-884 8 ir 24¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-585, Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 59 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-586, Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 102 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-587, Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 34¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-588, Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. XII-376 63 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-589, Įstatymo „Dėl Sutarties dėl Bendro patentų teismo Šiaurės ir Baltijos valstybių regioninio skyriaus įsteigimo ratifikavimo“ Nr. XII-2734 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-590, Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 140¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-591, Kelių transporto kodekso 18¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-592, Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. IX-1709 164 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-593, Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 26, 27, 32, 33, 35, 39, 41, 56, 57 ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-594, Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 ir 42¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-595, Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 159 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-596, Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-597, Notariato įstatymo Nr. I-2882 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-598, Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-599, Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 29, 32, 33 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-600, Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-601, Profesinių pensijų kaupimo įstatymo Nr. X-745 61 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-602, Prokuratūros įstatymo Nr. I-599 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-603, Smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymo Nr. X-296 6, 10 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-604, Teismų įstatymo Nr. I-480 7, 36, 39, 45, 48, 53¹, 53², 54, 55¹, 57, 61, 63, 69¹, 76, 78, 84, 85, 88, 91², 91³, 91⁴, 91⁵, 93, 94, 98, 101, 102, 106, 119, 121, 122, 124, 128, 130 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 44¹ straipsniu ir nauja VII dalimi ir 95 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIII-2372 10, 38 straipsnių pakeitimo ir 14, 15, 16 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-605, Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo Nr. VIII-1202 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-606, Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 49¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-607, Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 19, 22, 31, 33, 34¹, 46¹, 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-608, Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo Nr. X-1666 27 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-609 (*pateikimas*)

Dabar judame prie darbotvarkės 2-5 klausimo – Teismų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-568 ir galybė lydimųjų įstatymų projektų. Pranešėja – Prezidento vyriausioji patarėja ponia J. Šovienė. Prašau.

J. ŠOVIENTĖ. Laba diena, gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Respublikos Prezidentas, vadovaudamasis Konstitucijoje numatyta jam įstatymų leidybos iniciatyvos teise, inicijuoja Teismų įstatymo bei su juo susijusių įstatymų pakeitimus. Įstatymų projektų paketas numato tris esminius pokyčius. Pirma, keičiamas atrankų į teisėjus organizavimo modelis. Antra, numatoma specializuotų apygardos administracinių teismų pertvarka. Ir trečia, atveriamą galimybę reikšmingą teisinę patirtį valstybės tarnyboje turintiems asmenims pretenduoti į specializuotą pirmosios instancijos apygardos administracinį teismą. Jums leidus, esminius pakeitimus pristatysiu detaliau.

Pirmas esminis pakeitimas – atrankų į teisėjus organizavimo modelis. Šiuo metu vykdomų pretendentų į teisėjus atrankų procedūra yra itin biurokratinė, paremta pertekliniais formaliais reikalavimais. Valstybės kontrolės vertinimu, 2017–2019 metų laikotarpiu atrankų trukmė buvo nuo 6 iki 15 mėnesių. Taigi atrankos trunka ilgai, laisvos teisėjų vietos nėra užpildomos laiku. O dėl ydingo reglamentavimo pretendentų į teisėjus atrankos komisijai tenka pakartotinai vertinti tuos pačius pretendentes į teisėjus keletą ar net keliolika kartų per metus. Pavyzdžiui, per metus atrankos komisija vidutiniškai turi 280 susitikimų su pretendентаis, iš jų iki 20 % susitikimų yra su tais pačiais pretendентаis, kurie tais metais jau dalyvavo atrankoje į kurį nors teismą ar teismo rūmus.

Projektas numato nuolatinės teisėjų atrankas į apylinkių ir apygardų teismų lygmenis, o ne konkrečius teismus ar jų rūmus. Tokių atrankų metu bus sudaromas pretendentų sąrašas, iš kurio bus galima gerokai operatyviau atrinkti kandidatą į konkretų teismą vos tik teisėjo vieta atsilaisvins. Toks sąrašas kiekvieno pretendento atžvilgiu galios vienus metus. Įstatymo projektu paliekamos *ad hoc*, tai yra prireikus, atrankos į aukštesnius teismus ir vadovaujamas pareigas, nes šios atrankos vyksta palyginti retai. Įstatymo projektu siūloma atsisakyti kaip perteklinio reikalavimo teisėjui dalyvauti atrankoje, jeigu jis siekia persikelti iš vieno tos pačios pakopos teismo į kitą bei iš vieno rūmų į kitus, tai yra to paties teismo viduje.

Antras esminis pakeitimas numato specializuotų apygardos administracinių teismų pertvarką. Siūloma reorganizuoti šiuo metu veikiančius du apygardos administracinius teismus ir šių teismų pagrindu įsteigti vieną Lietuvos apygardos administracinį teismą su rūmais Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje, veikiančią visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje. Kartu yra atsisakoma išimtinio administracinių ginčų teisingumo Vilniaus apygardos administraciniam teismui. Ginčų nagrinėjimą siūloma skirti tose teismo patalpose, rūmuose, kurie yra arčiausiai pareiškėjo gyvenamosios vietos ar buveinės vietos.

Tokia administracinių teismų praktika padės įgyvendinti keletą tikslų. Pirma. Naujos teisingumo taisyklės pagerins asmenų teisės kreiptis į teismą dėl valstybės institucijų veiksmų ar neveikimo įgyvendinimą, užtikrins ekonomišką proceso standartus. Šios taisyklės nesudarys ir esminių sunkumų atsakovams, tai yra valstybės institucijoms, organizuojant tinkamą interesų atstovavimą, nes paprastai jos veikia teritoriniu principu, o tais atvejais, kai institucijos teritorinių padalinių neturi, atstovai turės galimybę dalyvauti teismo posėdžiuose naudodamiesi informacinėmis technologijomis.

Antra. Pakeitimas sudarys prielaidas teisme užtikrinti efektyvesnį administracinių teismų resursų panaudojimą, tolygesnį teisėjų ir teismo darbuotojų darbo krūvį, o kartu ir operatyvesnį sudėtingų bylų nagrinėjimą. Pagal Valstybės kontrolės audito išvadas, 2017–2019 metais skirtinguose to paties teismo rūmuose teisėjų darbo krūvis skiriasi iki dviejų kartų. Pagal administracinių teismų pateiktus šių ir praeitų metų duomenis, Vilniaus apygardos administracinio teismo teisėjai išnagrinėja 60 % visų sudėtingų bylų, kai tiek pat jų kolegų, turinčių analogišką statusą regionų teisme, – 40 %. Pakeitimai padidins ir teisėjų specializacijos galimybes. Šiuo metu regionų teisme ji net nėra nustatyta, o taikant atsitiktinės atrankos kriterijų visoms apygardos administraciniame teisme gautoms byloms bei centralizuotą kolegijų sudarymą visame teisme bus sustip-

rinta ir korupcijos prevencija. Šiuo metu bylų paskirstymas ir kolegijų sudarymas regionų apygardos teisme vykdomas ne viso teismo, o tik rūmų ribose, tai yra tarp trijų ir devynių teisėjų.

Trečia. Tokių administracinių teismų organizacinė pertvarka sukuria visas prielaidas teismo mobilumui, atitinkančiam nūdienos iššūkius. Tai yra atsiranda galimybė operatyviai reaguoti į bylų srautus ir kitus esminius pokyčius regioniniu lygmeniu. Pavyzdžiui, kai valstybėje vyksta tam tikros struktūrinės pertvarkos, įgyvendinami valstybės masto strateginiai projektai, pavyzdžiui, kaip projekto „Rail Baltica“ atveju sprendžiami klausimai dėl žemės paėmimo visuomenės poreikiams ir yra viešasis interesas itin sparčiai nagrinėti ginčus teismuose. Tokiais atvejais, nepaisant regiono, kuriame koncentruotųsi ginčai, bylas galėtų nagrinėti visi Lietuvos apygardos administracinio teismo teisėjai.

Ketvirta. Įstatymų projektais siūlomas modelis taip pat leistų sutaupyti biudžeto lėšų atsikant dalies administracinių pareigybių.

Na ir trečias esminis įstatymų pakeitimu siūlomas pakeitimas, kurį norėčiau detaliau aptarti, tai yra atveriamą galimybę reikšmingą teisinę patirtį valstybės tarnyboje turintiems asmenims pretenduoti į specializuotą pirmosios instancijos apygardos administracinį teismą. Teismų atvirumas ir jų veiklos viešumas yra vienas iš svarbiausių atviros demokratinės teisinės valstybės bruožų. Administraciniai teismai nagrinėja ginčus, kilusius tarp asmenų ir valstybės bei savivaldybės institucijų, įstaigų. Tokiems ginčams nagrinėti reikia administracinės teisės žinių, išmanyti valstybės tarnybos, viešojo administravimo veiklos, viešosios teisės principus. Tačiau šiuo metu Teismų įstatyme nustatytas teisinis reguliavimas, formuojant pirmosios instancijos specializuotą apygardos administracinių teismų teisėjų korpusą, nesudaro prielaidų kompetencijų tarp teismų ir kitų institucijų pasidalijimui ir teismų atvirumo didinimui. Pagal esamą reguliavimą asmenys, sukaukę viešosios teisės taikymo patirtį ir neturintys mokslinio laipsnio, gali pretenduoti tik į pirmosios instancijos bendrosios kompetencijos teismą, nagrinėjantį civilines ir baudžiamąsias bylas. Pastebėtina ir tai, kad šiuo metu tik vos keli procentai pretendentų į teisėjus yra ne iš teismų, o iš mokslo pasaulio, kitų valstybės institucijų ir privataus sektoriaus. Taigi teismų sistema lieka palyginti uždara.

Projektu siūloma atverti platesnes galimybes dešimties metų teisinio darbo patirtį viešojo administravimo srityje turintiems asmenims arba pabaigusiems kadenciją specializuotų institucijų nariams, pavyzdžiui, mokestinių ar administracinių ginčų komisijos, pretenduoti tapti pirmosios instancijos apygardos administracinio teismo teisėjais. Įstatymas numato, kad šie asmenys turi atitikti bendruosius reikalavimus, keliamus pretendentai į teisėjus, tai yra, be kita ko, jie turi būti išlaikę ir teisėjo egzaminą. Ši pataisa yra ir tam tikra asmenų, turinčių solidžią patirtį valstybės tarnyboje, vilionė tam, kad jie neišeitų į privatų sektorių, bet liktų tarnauti valstybės tarnyboje.

Gerbiamieji Seimo nariai, šiuos ir kitus probleminius, reikalaujančius pokyčių teismų sistemos veiklos aspektus pabrėžia teisėjų bendruomenės bei savivaldos atstovai, su kuriais buvo vykdomos plataus masto konsultacijos, Valstybės kontrolė teismų sistemos valstybinio audito ataskaitoje. Respublikos Prezidento inicijuojamu pokyčiu siekiama padidinti teismų sistemos, o ypač specializuotų administracinių teismų, veiksmingumą, atvirumą, teismo proceso operatyvumą ir aukštesnę bylų nagrinėjimo kokybę. Prezidentas tikisi, kad siūlomos įstatymų pataisos prisidės stiprinant visuomenės pasitikėjimą teismais ir teisėjais.

Dėkoju jums už dėmesį, mielai atsakysiu į jums kilusius klausimus.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiama pranešėja. Nori paklausti nemažai kolegų, nesu tikra, ar visi yra salėje. Pirmasis K. Mažeika, bet jo nematau. V. Bakas. Irgi nėra. A. Matulas. Prašau. Tuoju, minutėlę. Prašau.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiama patarėja, galbūt mano klausimas nebus visai tiesiogiai susijęs su teikiamais įstatymų projektais. Ką tik penkių rajonų savivaldybių vadovai, merai ir direktoriai buvome susitikę su teisingumo ministre ir viceministre. Tikrai noriu padėkoti ministrei už operatyvumą, už galimybę savivaldybėms išsakyti savo nuogąstavimus dėl ketinimo naikinti kai kuriuos teismų rūmus, ypač tose savivaldybėse, kurios ir taip jau yra nuskriaustos.

Aš noriu vis dėlto išgirsti jūsų, kaip Prezidento patarėjos, kaip prezidentūros atstovės, poziciją, nuomonę. Ar vis dėlto negalima rasti kitų būdų, kaip ir minėjo ministrė, kuri padarė labai

gerą išpūdį visų savivaldybių atstovams, ar vis dėlto negalima būtų rinktis kitą kelią, pavyzdžiui, perskirstyti krūvius, neverčiant savivaldybių žmonių, kurie iš esmės tikrai gyvena, matyt, skurdžiau, priešingai, krūvius perskirstyti iš didelių miestų į tuos padalinius? Ar prezidentūra neturi tokių ketinimų?

J. ŠOVIENĖ. Labai dėkui už jūsų klausimą. Tikrai šis klausimas yra nepaprastai aktualus. Prezidento siūlomais pakeitimais ir sprendžiama dalis jūsų paminėtų problemų, tačiau tik specializuotų administracinių teismų lygmeniu. Prezidento siūlomais pakeitimais nėra siūloma jungti ar naikinti rūmų. Visi administracinių teismų padaliniai lieka kaip buvę. Mes šį klausimą siūlome spręsti išplečiant teisingumo taisyklę, tai yra nustatant platesnio teisingumo taisyklę.

Projekto, kurį teikiame derinti ir su visuomene, ir su teisėjų bendruomene, pradinėje stadijoje buvo analogiškas siūlymas nustatyti tokią teisingumo taisyklę ir bendrosios kompetencijos apylinkių teismams. Tai yra nustatyti ne išskaidytą pagal rūmų teritorijas kaip šiuo metu, bet bendrą visos apylinkės teisingumą, tačiau paliekant rūmus tose vietose, kur yra. Ar ten bus rūmai, ar tiesiog salė, kurioje bus nagrinėjamos bylos, nėra taip svarbu. Svarbu, kad žmogus gautų paslaugą ir ta paslauga būtų kokybiška. Ir teisėjai turėtų apylygi krūvį, o ne taip, kaip yra, kai kur skiriasi ne tik tarp teismų, bet ir rūmų nuo dviejų iki trijų kartų ir daugiau.

Tačiau tenka apgailestauti, bet tos dalies, kurios laukia nemaža dalis ir pokyčių norinčių teisėjų, ir teismų vadovų, kol kas buvo atsisakyta, neradome gal tokio bendro sutarimo su Teisėjų taryba, bet tikimės, kad jis artimiausioje ateityje bus pasiektas ir šis projektas dėl apylinkių teismų turėtų vis dėlto pasiekti Seimą. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkui. Klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiama pranešėja, norėjau paklausti, ar neatsitiks taip, kad ketinimai dažniausiai būna geri, kilnūs, bet atsitinka kitaip. Ar neatsitiks tokių situacijų, kad dėl šių pertvarkų, kitų dalykų dalis teisėjų ar personalo bus atleidžiama ir tuo būdu padidinami atlyginimai likusiems? Ir ar jūs nemanote, kad būtų prasminga tą bylų paskirstymą, visa kita, dabar mes kalbame apie krūvius, apie bylas, kiek yra viename ar kitame teisme, kad galbūt kaip tik reikėtų iš didžiųjų miestų ir teismų perkelti į tuos mažesnius, nes yra galimybių, būdų, kaip tą daryti, ir tas teismų darbas būtų greitesnis? Ir turbūt pagrindinis tikslas būtų, kad teisingumas nenutoltų nuo žmonių.

J. ŠOVIENĖ. Labai dėkui už klausimą. Tikrai taip, pritariu. Siūlomais pakeitimais dėl administracinių teismų siūloma dar labiau priartinti teismus prie žmonių, nes siūloma nustatyti tokią teisingumo taisyklę, kad byla nagrinėjama pagal pareiškėjo, tai yra fizinio ar juridinio asmens, gyvenamąją vietą, nes administraciniuose teismuose žmonės bylinėjasi su valdžios institucijomis. Tai atliepia jūsų susirūpinimą.

O šiaip dėl bendro teisėjų skaičiaus visoje Lietuvoje, nekalbant apie atskirus teismus, tai jis gerokai viršija Europos Sąjungos valstybių šalių narių vidurkį. Tai čia priešingai. Teisėjų skaičius buvo nustatytas 2007 metais, jeigu neklystu, ir kiekvienais metais bendras bylų skaičius mažėja 7 %. Teisėjų skaičius, žiūrint į šias tendencijas ir bendrą situaciją Europos Sąjungoje, turėtų mažėti. Teisėjų skaičiaus mažinimo sąskaita, be abejo, mes turėtume galvoti apie atlyginimų didinimą tiems patiems teismams ir teisėjų komandoms, kadangi jis nėra nekonkurencingas ne tik su privačiu sektoriumi, bet ir su viešuoju sektoriumi, nes iš teismų bėga žmonės į kitas valstybės institucijas, o to neturėtų būti. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkui. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiama Prezidento patarėja, noriu pratęsti kolegų mintį. Jūs sakote, kad priartinti, bet nežinau, kodėl regionų merai kreipiasi ne į jus, bet į mus ir reiškia savo rūpestį. Jie sako, kad nepriartins – kaip tik atitolins žmones. Pavyzdžiui, Pakruojo rajonas sunerimęs, valdžia sunerimusi, kad reikės vykti į Joniškį. 8 tūkst. posėdžių per metus, atvirai pasakius, tie žmonės dažniausiai nepasiturintys, statistika rodo, neturintys net automobilių. Mano, kad didžiulis krūvis bus policijai, kad reikės policijai vežioti į tuos teismus. Kaip čia yra?

Jūsų ketinimai gali būti geri, bet ar tikrai tai dar daugiau nesmukdys regionų? Pavyzdžiui, Pakruojo trys teisėjai nuvažiuos į Joniškį dirbti ir tęsti darbą, bet kaip bus su tais 8 tūkst. žmonių?

Aš abejoju ir nežinau. Ar negalėtumėte paneigti mano abejonių, kad nebūtų kaip su Elektrėnų teismu – uždarėme ir dabar jau kai kas gailisi. Ačiū.

J. ŠOVIENĖ. Labai dėkui už klausimą. Aš galiu tik pasikartoti, kad šiuo siūlomu projektu teismų rūmų uždarymo klausimas nesprendžiamas. Taip, mes turime spręsti klausimą dėl teisėjų skaičiaus, dėl jų krūvio netolygumo, dėl to, kad teisėjų regionuose trūksta ir atrankose nedalyvauja kandidatai, pretendentai į teisėjus. Bet šį klausimą bent jau Prezidento institucija siūlo spręsti ne uždarant rūmus, o nustatant platesnį apylinkių teismų teisingumą, ir ne reikalaujant, kad žmogus vyktų 100 ar 50 kilometrų, kaip jūs sakote, o kad jis žinotų, kad tam tikrose vietose yra teismų rūmai ar tam tikros patalpos, į kurias atvykęs teisėjas, jeigu jo nėra vietoje, išnagrinės bylą.

Neturėtų būti taip, kaip, pavyzdžiui, Skuode: teisėjas per savaitę gauna tiek bylų, kiek apylinkės teismo teisėjas, tarkime, Kaune ar Vilniuje. Šitie dalykai turėtų išsilyginti, bet tai galima daryti šiek tiek kitais būdais, o kol kas galutinis būdas nėra pasirinktas. Galime diskutuoti, bet sprendimo dėl apylinkės teismų dar nėra, ką reikėtų daryti dėl problemų, kurias jūs minite. Dėkui.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama patarėja, aš čia taip greitai peržiūrėjęs įstatymą randu labai daug „prezidentūra“, „Prezidentas“, „Prezidento įgalioti žmonės“. Ar ne per daug darbo sau ir Prezidentui norite užsikrauti priimdami šį įstatymą? Kiekvieno teisėjo atranka ir visi šie dalykai, na, turbūt raktinis žodis ne teisėjai, o prezidentūra čia atsiranda.

J. ŠOVIENĖ. Labai dėkui už klausimą. Tiesą sakant, sprendimų priėmimų procese niekas nesikeičia, neatsiranda daugiau funkcijų Prezidentui ar Prezidento kanceliarijai. Taip, kaip ir buvo dėl atrankų organizavimo, atrankų organizavimą vykdo pretendentų į teisėjus atrankų komisija, į kurią narius skiria Teisėjų taryba ir Prezidentas iš visuomenės atstovų, o toliau taip, teisėjus pagal Konstituciją skiria Prezidentas. Nežinau, gal nelabai supratau jūsų klausimo, bet daugiau pareigų, kokių nors funkcijų Prezidentui, Prezidento kanceliarijai tikrai neatsiranda dėl šio įstatymo pakeitimo. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Jūs atsakėte į visus klausimus. Klausiančių buvo daugiau, bet laikas baigėsi. Dėl motyvų – A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Tai turbūt ne pirmą reformą ir norėtusi, kad tos reformos baigtųsi gerais rezultatais. Tačiau nespėjau paklausti gerbiamos pranešėjos, Prezidento patarėjos, tai aš norėčiau vis dėlto atkreipti dėmesį į labai svarbų aspektą. Tai yra skiriant pareigūnus, atrenkant pareigūnus, ar tai būtų jėgos struktūrų vadovai, ar tai būtų teisėjai, atsakomybė tos institucijos, kuri atrenka tuos vadovus, na, ir savaime yra atsakinga už jų veiklą, už veiklos rezultatus, už sėkmę ir nesėkmę, bet štai per praėjusias dvi kadencijas Prezidentės D. Grybauskaitės atsakomybės... nė žodžio ten nebuvo apie tai, kad Prezidento institucija arba Prezidentas prisiimtų atsakomybę už įvairiausius nutikimus tose tarnybose, o per dešimtmetį ištis jų buvo daug. Todėl, sakykime, turint pareigą ir galimybę tuos pareigūnus skirti, norėtusi tiesiog ir atsakomybės, nes parlamentas kaip ir negali, Vyriausybė tuo labiau, tai belieka tik Prezidento atsakomybė. Kad būtų tas subalansavimas šioje srityje, tiek skyrimo, tiek atsakomybės prisiėmimo, jei- gu tikrai yra netvarka tose institucijose. Ačiū. Balsuosiu už.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai išsakyti. Balsavimas numatytu laiku – nuo 16 val. 45 min.

Dabar judame prie darbotvarkės 2-6.1 klausimo ir lydimųjų – Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo projektas Nr. XIVP-394. Pranešėjas – A. Vyšniauskas, bet nematau.

16.13 val.

Kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 1, 2, 6, 8, 9, 13 straipsnių, V skyriaus pavadinimo, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17 straipsniu ir VI skyriumi įstatymo projektas Nr. XIVP-388(2)ES (priėmimas)

Kol mes išsiaiškinsime šitą reikalą, gal einame prie 2-7 klausimo. Jeigu L. Kasčiūnas galėtų dėl Kibernetinio saugumo įstatymo? Tuomet darbotvarkės 2-7 klausimas – Kibernetinio saugumo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-388. Prašom, Laurynai.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Iš tiesų šio įstatymo nauju pakeitimu mes siūlome tris naujus dalykus, aš galbūt juos taip trumpai ir aptarsiu. Taigi, siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos. Pirma, Nacionalinis kibernetinio saugumo centras pradės vykdyti nacionalinės kibernetinio saugumo sertifikavimo institucijos funkcijas, vadinasi, NKSC stebėtų, kaip atitinkamoje teritorijoje įsisteigia informacinių ryšių produktų gamintojai arba paslaugų ir procesų teikėjai, vykdo su Europos Sąjungos atitikties pareiškimu susijusias pareigas, ir užtikrintų jų vykdymą, padėtų nacionalinėms akreditacijos įstaigoms vykdyti atitikties vertinimo įstaigų atliekamą stebėsenos ir priežiūros veiklą, teikdamas joms ekspertines žinias ir atitinkamą informaciją.

Antra, mano požiūriu, pati įdomiausia naujovė, tai yra įstatyme numatomos sąlygos, kurių laikantis taptų teisėta spragų paieška. Tie vadinamieji gerieji arba baltieji *hakeriai*, tai yra ieškant spragų negali būti trikdomas ar keičiamas ryšių ir informacinės sistemos darbas, funkcionalumas, teikiamos paslaugos dėl duomenų prieinamumo ar vientisumo. Įsitikinęs, kad spraga yra, nutraukiama spragos paieškos veikla, susijusi su rasta spraga. Asmuo, vykdęs spragų paiešką, ne vėliau kaip per 24 valandas nuo paieškos pradžios turėtų pateikti informaciją apie paieškos rezultatus Nacionaliniam kibernetinio saugumo centrui.

Ir galiausiai trečia naujovė. Krašto apsaugos ministerija gauna naują funkciją – tvirtinti techninių kibernetinio saugumo priemonių sąrašą, kuriame nurodoma kibernetinio saugumo priemonių paskirtis ir tvarkomi duomenys. Tiek būtų trumpai. Raginu visus pritarti galutinėje stadijoje. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, pranešėjau. Dabar turime apsispręsti dėl straipsnių. Pasiūlymų nėra, bet vis tiek procedūra mus įpareigoja pereiti straipsnius. Ar galime bendru sutarimu 1 straipsniui? Nematau prieštaraujančių. 2 straipsniui? Galima bendru sutarimu. 3 straipsniui bendru sutarimu galime? 4 straipsniui? 5 straipsniui galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. 6 straipsniui? Galime. 7 straipsniui galime bendru sutarimu. 8 straipsniui galime. 9 straipsniui galime bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. 10 straipsniui taip pat. Dėl 11 straipsnio – įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas – pasiūlymų nėra. Bendru sutarimu galime, taip? Dėkui.

Dėl viso dėl motyvų – L. Kasčiūnas už.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, labai ačiū. Aš negalvojau, kad reikės eiti į tribūną, todėl nekartosiu, tikrai naujovės reikalingos. Tik atkreipiu dėmesį į veiklos reglamentavimą baltųjų *hakerių*, kurie leistų mums atpažinti tas spragas ir jas užlopyti. Aš manau, kad tai yra gera naujovė. Teisiškai sureguliuavę, tikrai pakelsime savo kibernetinio saugumo higieną į aukštesnį lygį. Ačiū jums.

PIRMININKĖ. Dėkui. Balsavimas bus numatytu laiku.

16.16 val.

Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 480¹ straipsniu ir 589 straipsnio bei priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-389(2) (priėmimas)

Lydimasis Kibernetinio saugumo įstatymo – Administracinių nusižengimų kodekso įstatymo projektas. Yra gautas Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Tikiuosi, kad galime bendru sutarimu pritarti. Nematau prieštaraujančių. Turbūt dėl viso dėl motyvų nėra. Balsuosime numatytu laiku dėl šių dviejų įstatymų projektų.

16.17 val.

Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo projektas Nr. XIVP-394(2)ES (priėmimas)

Dabar grįžtame prie darbotvarkės 2-6 klausimo ir kelių lydimųjų projektų. Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo projektas Nr. XIVP-394(2). Prašom, A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kaip suprantu, einame pastraipsniui? **PIRMININKĖ**. Prašom?

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Einame pastraipsniui?

PIRMININKĖ. Taip.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Tai jūs pranešite ar kaip?

PIRMININKĖ. Dėl 1 straipsnio yra gautas Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas. Prašom pristatyti komiteto nuomonę.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Komitetas pritarė. Norėčiau tik vieną pastabą pasakyti, kad nėra gera praktika Teisės departamento, kad dėl pateikimo dar teikia pasiūlymus, bet pritariame.

PIRMININKĖ. Pritarta. Ar galime čia, Seime, pritarti bendru sutarimu? Taip. Judame prie kito pasiūlymo. Taip pat Seimo kanceliarijos Teisės departamentas. Prašom. Kolega A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Taip, komitetas pritarė. Čia yra techninis pataisymas.

PIRMININKĖ. Galime pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Judame toliau. Vėl Seimo kanceliarijos... Atsiprašau. Ar galime pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? Galime, ačiū. 2 straipsnis. Čia yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas. Prašom.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Komitetas taip pat pritarė.

PIRMININKĖ. Galime pritarti? Nematau prieštaraujančių. Pritarta. 2 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Pritarta. 3 straipsnis. Ir vėl Teisės departamento pasiūlymas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Dėl 3 straipsnio nėra.

PIRMININKĖ. Atsiprašau, dėl 3 straipsnio nėra. 4 straipsnis. Teisės departamento pasiūlymas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Komitetas pritarė, čia techninis.

PIRMININKĖ. Pritariame bendru sutarimu? Dėl 4 straipsnio...

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Dėl 4 straipsnio yra dar vienas.

PIRMININKĖ. Prašom pristatyti.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Komitetas taip pat pritarė.

PIRMININKĖ. Galime pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Galime visam 4 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Pritarta.

Dėl 5 straipsnio pasiūlymų nėra. Pritariame. Dėl 6 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, nematau prieštaraujančių. Dėl 7 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. 8 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. 9 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 10 straipsnis. Bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių, pritarta. 11 straipsnis. Bendru sutarimu? Pritarta. 12 straipsnis. Bendru sutarimu? Pritarta. 13 straipsnis. Yra pasiūlymas. Prašom, kolega.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Komitetas pritarė.

PIRMININKĖ. Komitetas pritarė Teisės departamento pasiūlymui. Ar galime ir čia bendru sutarimu? Galime. Nematau prieštaraujančių, pritarta.

Dėl viso 13 straipsnio ar galima bendru sutarimu?

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Atsiprašau, dėl 13 straipsnio dar vienas pasiūlymas, jam komitetas nepritaria.

PIRMININKĖ. Ar galime visam 13 straipsniui bendru sutarimu pritarti? Pritarta. Tuomet einame prie 14 straipsnio. Bendru sutarimu be pasiūlymų galima pritarti? Pritarta.

Dėl 15 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas. Prašom.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Šiam pasiūlymui komitetas taip pat pritarė ir išdėstė papildomai.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti ir mes bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių.

Visam 15 straipsniui ar galime bendru sutarimu? Pritarta. Toliau dėl 16 straipsnio pasiūlymų nėra, galima bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 17 straipsnio nėra pasiūlymų, ar galima bendru sutarimu? Pritarta. 18 straipsnis. Ar galima bendru sutarimu? Galima. Toliau dėl 19 straipsnio pasiūlymų nėra, ar galima bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 20 straipsnio pasiūlymų nėra, ar galima bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 21 straipsnio pasiūlymų nėra, ar galima bendru sutarimu? Galima, pritarta. Dėl 22 straipsnio pasiūlymų nėra, ar galima bendru sutarimu? Galima. Dėl 23 straipsnio pasiūlymų nėra, ar galima bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių, pritarta.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Yra pasiūlymas. Ai, atsiprašau.

PIRMININKĖ. Dėl 24 straipsnio yra pasiūlymas. Prašom pristatyti.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Komitetas pritaria.

PIRMININKĖ. Ar galima pritarti komiteto pritarimui? Nematau prieštaraujančių. Bendru sutarimu. Tada dėl viso 24 straipsnio bendru sutarimu galima pritarti? Nematau prieštaraujančių, pritarta. 25 straipsnis. Nėra pasiūlymų. Turbūt irgi galima pritarti bendru sutarimu.

Dėl viso dėl motyvų nėra. Balsavimas numatytu laiku.

16.22 val.

Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo Nr. XI-626 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 9¹, 11, 12, 14, 15 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9³, 9⁴ straipsniais ir priedu įstatymo projektas Nr. XIVP-395(2) (priėmimas)

Toliau yra lydimasis 2-6.2 klausimas – Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo projektas Nr. XIVP-395(2). Čia irgi yra keletas pasiūlymų, bet pirmiausia aš pradėsiu irgi pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra, ar galima pritarti bendru sutarimu? Galima. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra, ar galima pritarti bendru sutarimu? Galima.

Dėl 3 straipsnio yra pasiūlymas. Prašom pristatyti.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Komitetas pasiūlymui pritaria.

PIRMININKĖ. Ar galime ir mes bendru sutarimu pritarti? Taip. Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymui pritarta. Tada dėl viso 3 straipsnio ar galima bendru sutarimu? Pritarta.

Dėl 4 straipsnio pasiūlymų nėra, ar galima pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 5 straipsnio pasiūlymų nėra, ar galima bendru sutarimu? Pritarta.

Dėl 6 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas. Prašau pristatyti.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Komitetas nepritarė šiam pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galima pritarti 6 straipsniui bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių.

Dėl 7 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pasiūlymas. Prašom pristatyti.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Komitetas pritarė.

PIRMININKĖ. Nematau prieštaraujančių, laikau, kad pasiūlymui pritarta. Ir visam 7 straipsniui turbūt taip pat galima pritarti bendru sutarimu. Pritarta.

Dėl 8 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galima bendru sutarimu? Pritarta. 9 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu? Pritarta. 10 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu? Pritarta. 11 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 12 straipsnio nėra pasiūlymų. Ar galime bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 13 straipsnio taip pat nėra pasiūlymų. Ar galime bendru sutarimu? Pritarta. 14 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Nematau prieštaraujančių. Pritarta. Dėl 15 straipsnio nėra pasiūlymų. Ar galime bendru sutarimu? Pritarta. Ir dėl 17 straipsnio – įstatymo išgaliojimas – taip pat nėra pasiūlymų. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Pritarta.

A, 16 straipsnis taip pat, atsiprašau. Bendru sutarimu, tikiuosi, galima pritarti, nėra pasiūlymų.

Dėl motyvų nėra užsirašiusių. Balsavimas priėmimo stadijoje numatytu laiku.

16.25 val.

Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymo Nr. VIII-1422 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 13, 14 straipsnių ir Įstatymo septintojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-396(2) (priėmimas)

Toliau yra dar vienas lydimasis, darbotvarkės 2-6.3 klausimas – Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-396(2). Taigi vėl eikime pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio gautas Teisės departamento pasiūlymas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Komitetas pritarė.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių, pritarta. Visam 1 straipsniui bendru sutarimu pritarta.

2 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Ar galime bendru sutarimu? Pritarta. 3 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Ar galime bendru sutarimu? Pritarta. 4 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Ar galime bendru sutarimu? Pritarta. 5 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Nematau prieštaraujančių, pritarta. 6 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Pritarta. 7 straipsnis ir iki pabaigos daugiau nėra, dėl 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 straipsnių nėra jokių pasiūlymų. Ar galime bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių, pritarta.

Dėl viso dėl motyvų lyg ir nematyti.

16.26 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 178, 589 straipsnių pakeitimo ir 179 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-397(2) (priėmimas)

Dėl paskutinio lydimojų Administracinių nusižengimų kodekso įstatymo projekto nėra jokių pasiūlymų. Turbūt 1 straipsniui galime bendru sutarimu, nematau prieštaraujančių. 2 straipsniui galime bendru sutarimu, nematau prieštaraujančių. Pritarta. 3 straipsniui bendru sutarimu pritarta. Ir dėl 4 straipsnio – įstatymo išgaliojimo – taip pat prieštaraujančių nematau, bendru sutarimu.

Dėl viso dėl motyvų už, prieš irgi nėra. Galutinis finalinis balsavimas numatytu laiku.

16.28 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 12, 29, 33, 43, 89, 110, 112, 573, 607, 608, 609, 610, 611, 613, 614, 627, 631, 632, 635, 640, 642, 661, 673 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4195(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-8.1 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4195(2). Pranešėja – A. Širinskienė. Prašau.

Tuomet žiūriu. Dėl 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 straipsnių pasiūlymų nėra, tikiuosi, galime bendru sutarimu. Nematau prieštaraujančių, pritarta.

Dėl 18 straipsnio gautas Teisės departamento pasiūlymas. Prašau, pranešėja...

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Taip, šiam pasiūlymui Teisės ir teisėtvarkos komitetas pritaria. Pasiūlymo esmė yra ta, kad atsižvelgiant į tai, kad administracinių nusižengimų teisejoje anonimiškių liudytojų institutas nėra numatytas, yra siūloma daryti nuorodą į Baudžiamojo proceso kodekso atitinkamą straipsnį. Tai ir buvo padaryta pateikiant jau papildytą variantą.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Visam 18 straipsniui su Teisės departamento pasiūlymu pritarta bendru sutarimu.

Toliau dėl 19, 20, 21, 22, 23 straipsnių pasiūlymų nėra. Galbūt galima pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Dėl 24 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Tiesiog buvo net ne pasiūlymas, bet pastaba, kad kartu yra užregistruoti kiti ANK projektai, ir atkreipiamas dėmesys, kad jie turi būti suderinti tarpusavyje. Komitetas tam pritarrė, kad po to, kai tie projektai bus priimami, turėtų būti koreguotinas 24 straipsnis.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galime pritarti? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Visam 24 straipsniui siūlau bendru sutarimu. Pritarta. Ir dėl 25 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime bendru sutarimu? Pritarta.

Motyvai dėl viso įstatymo projekto. Nėra. Balsuosime numatytu laiku.

16.30 val.

Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo Nr. X-1238 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4196(2) (priėmimas)

Dabar kitas lydimasis projektas – Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo Nr. X-1238 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4196(2). Nėra pastabų. 1 straipsniui turbūt galima pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Pritarta. Dėl motyvų pasisakyti (net kompiuteris nespėja) nėra norinčių. Balsuosime dėl viso numatytu laiku.

16.31 val.

Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 23 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4059(2) (priėmimas)

Toliau einame prie darbotvarkės 2-9 klausimo – Administracinių bylų teisenos įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4059(2). Pranešėjas – S. Šedbaras. Pataisų nėra, tai gal... (*Balsai salėje*) Turbūt prie lydimųjų bus. Dabar konkrečiai dėl šio projekto pastabų nėra. Kadangi dėl 1, 2, 3 straipsnių pasiūlymų nėra, tikiuosi, galime pritarti bendru sutarimu. Pritarta. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsavimas numatytu laiku.

16.31 val.

Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo Nr. VIII-1031 papildymo 6¹ straipsniu ir 7, 9, 10, 11, 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4062(2) (priėmimas)

Lydimasis 2-9.2 klausimas – Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIIIIP-4062(2). Čia bus pasiūlymų. Pirmiausia pastraipsniui. Dėl 1, 2, 3, 4, 5, 6 straipsnių pasiūlymų nėra. Todėl prašau pritarti bendru sutarimu. Nematau prieštaraujančių. Pritarta.

Dėl 7 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas, suvienodinantis... (*Balsai salėje*) Na, prašau, gerbiamasis kolega.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Kolegos, praeitą savaitę mes svarstėme visą tokį paketą ir praslydo nesuderintos įsigaliojimo datos. Viso šito likusio paketo įsigaliojimo data yra numatoma 2022 m. sausio 1 d. pagal Teisės departamento pastabą. Komitetas visiems projektams pritarė. Čia daugiau galbūt ir nereikėtų gaišti.

PIRMININKĖ. Gera, ačiū. Bendru sutarimu ir 7 straipsniui kviečiu pritarti. Pritarta. Ir dėl viso įstatymo projekto bus balsuojama numatytu laiku.

16.33 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 573, 574, 577, 579, 585, 609, 616, 620, 622, 624, 637, 646 ir 647 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4064(2) (priėmimas)

Projektas Nr. XIIIIP-4064(2). (*Balsai salėje*) Pasiūlymų nėra. 1 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu. Dėl 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 straipsnių nėra gauta pasiūlymų. Siūlau pritarti bendru sutarimu. Nematau prieštaraujančių. Pritarta. Dėl viso dėl motyvų nėra užsirašiusių. Balsavimas numatytu laiku.

16.33 val.

Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo Nr. VIII-840 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4066(2) (priėmimas)

Toliau darbotvarkės 2-9.4 klausimas – Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4066(2). Čia irgi nėra pasiūlymų. Kviečiu pritarti bendru sutarimu 1 ir 2 straipsniams. Prieštaraujančių nematau. Pritarta. Dėl motyvų dėl šio projekto irgi nėra užsirašiusių. Valią pareikšime balsuodami.

16.34 val.

Civilinio kodekso 1.73, 1.122, 2.44, 2.49, 2.54, 2.66, 6.166, 6.192, 6.228⁷, 6.228¹⁴, 6.901, 6.991 ir 6.993 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4068(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-9.5 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4068(2). Čia irgi pasiūlymų nėra. Tikiuosi, kad galime pritarti 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 ir 14 straipsniams, dėl kurių

nėra gauta pasiūlymų. Bendru sutarimu, prieštaraujančių nematau, pritarta. Taip pat nėra norinčių pasisakyti dėl motyvų. Valią išreikšime balsuodami.

16.34 val.

Pašto įstatymo Nr. VIII-1141 7 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4069(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-9.6 klausimas – Pašto įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4069(2). (*Balsai salėje*) Čia yra pasiūlymas dėl 3 straipsnio, kurį buvo įvardinęs kolega S. Šedbaras. Ekonomikos komitetas pritarė, tai jau nebekviesiu pagarsinti, tai techninio pobūdžio dalykas.

Dėl 1, 2, 3 straipsnių daugiau pasiūlymų nėra, todėl kviečiu pritarti bendru sutarimu. Nematau prieštaraujančių, pritarta. Taip pat nėra norinčių kalbėti dėl motyvų. Balsuosime numatytu laiku.

16.35 val.

Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstatymo Nr. VIII-1708 17 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4073(2) (priėmimas)

Toliau judame prie darbotvarkės 2-9.7 klausimo – Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4073(2). Pranešėjas – T. V. Raskevičius. Ar jis yra? Gal tada aš. Dėl 1 straipsnio yra gautas Seimo nario T. V. Raskevičiaus pasiūlymas. Komiteto pozicija yra pritarti. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. 1 straipsniui pritarta bendru sutarimu kartu su pasiūlymu.

Dėl 2 straipsnio taip pat yra Seimo nario T. V. Raskevičiaus pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Pritarta ir pasiūlymui, ir 2 straipsniui.

Dėl 3 straipsnio gauti du Teisės departamento pasiūlymai, komitetas pritarė. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Ir kolegos T. V. Raskevičiaus pasiūlymas, jam komitetas irgi pritarė, čia dėl įstatymo įsigaliojimo datos. Ar galime pritarti? Prieštaraujančių nematau. Ar galime 3 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsuosime numatytu laiku.

16.37 val.

Seimo kontrolierių įstatymo Nr. VIII-950 13, 17, 18 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4074(2) (priėmimas)

Toliau darbotvarkės 2-9.8 klausimas – Seimo kontrolierių įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4074(2). Pranešėjas – T. V. Raskevičius. Nematau jo. Dėl 1 straipsnio yra gautas kolegos Seimo nario T. V. Raskevičiaus pasiūlymas, komitetas pritarė. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. 1 straipsniui pritarta su pataisa.

Dėl 2 ir 3 straipsnių pasiūlymų nėra, todėl kviečiu pritarti bendru sutarimu. Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Dėl 4 straipsnio yra Seimo nario T. V. Raskevičiaus pasiūlymas. Komiteto nuomonė pritarti. Nematau prieštaraujančių Seimo salėje, tad traktuojau, kad pasiūlymui pritarta. 4 straipsnis. Pritarta bendru sutarimu.

Dėl 5 straipsnio yra vienas kolegos T. V. Raskevičiaus pasiūlymas, jam komitetas pritarė, čia dėl įsigaliojimo datų. Taip pat dar yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento techninio pobūdžio pataisa, jai komitetas irgi pritarė. Ar galime pritarti pasiūlymui bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Ir dėl 5 straipsnio taip pat nematau prieštaraujančių. Traktuojau, kad pritarta bendru sutarimu.

Dėl viso šio konkretaus įstatymo projekto nėra norinčių kalbėti. Valią išreikšime balsuodami.

16.38 val.

Lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 24, 27 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4075(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-9.9 klausimas – Lygių galimybių įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4075(2). 1 straipsnis. Analogiškai susiję pasiūlymai su prieš tai jau priimtais. Dėl 1 straipsnio yra kolegos T. V. Raskevičiaus pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių, pritarta. 1 straipsnis. Kviečiu pritarti bendru sutarimu. Pritarta.

Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 3 straipsnio yra kolegos T. V. Raskevičiaus pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Prieštaraujančių nematau, pritariame bendru sutarimu. Dėl viso straipsnio – taip pat.

Dėl 4 straipsnio irgi yra Teisės departamento techninio pobūdžio pasiūlymas dėl įsigaliojimo, komitetas pritarė. Galime pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių.

Lygiai taip pat dėl įsigaliojimo datos kolegos T. V. Raskevičiaus pasiūlymas, komitetas pritarė. Tikiuosi, irgi galime bendru sutarimu patvirtinti. Visam 4 straipsniui siūlau pritarti bendru sutarimu. Prieštaraujančių nematau, pritarta.

16.40 val.

Konstitucinio Teismo įstatymo Nr. I-67 papildymo 41¹ straipsniu ir 42, 65, 66, 67, 67¹ ir 76 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4077(2) (priėmimas)

Ir paskutinis iš šio bloko darbotvarkės 2-9.10 klausimas – Konstitucinio Teismo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4077. Čia pasiūlymų nėra, bet kviečiu bendru sutarimu pritarti 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 straipsniams. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Ačiū, kolegos, pritarta.

Dėl viso dėl motyvų neužsirašė. Balsuosime numatytu laiku.

16.41 val.

Asmens sveikatos priežiūros praktikos įstatymo Nr. XIII-3222 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVIP-479(2) (priėmimas)

Kolegos, dar mums liko pora klausimų, iki balsavimo lyg ir 5 minutės, bet gal suspėsime ir tuos abu klausimus, tai yra darbotvarkės 2-10 klausimas – Asmens sveikatos priežiūros praktikos įstatymo projektas Nr. XIVIP-479. Čia kviečiu pranešėją... Atsiprašau, nėra pasiūlymų. Kviečiu pritarti bendru sutarimu 1, 2, 3 straipsniams. Ar galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Pritarta.

Dėl motyvų nėra užsirašiusių kalbėti. Apsispręsime balsavimo metu.

16.41 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų paskelbimo Klaipėdos krašto metais“ projektas Nr. XIIIIP-4442(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-11 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų paskelbimo Klaipėdos krašto metais“ projektas Nr. XIIIIP-4442. Čia yra du straipsniai, 1 ir 2 straipsniai. Nėra pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Pritarta.

Motyvai už. Nenuostabu, Klaipėdos kraštas ir E. Gentvilas. Prašom, Eugenijau, apie Klaipėdos kraštą. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Apie Klaipėdos kraštą. Aš labai prašau balsuoti dėl šio nutarimo, nes tai tikrai didžiulis įvykis Lietuvos valstybės istorijoje. Aš sakyčiau, tai ir sėkmingiausia karinė operacija, kurią įvykdė Lietuvos valstybė 1923 metais. Žinome, kad tuo metu tokie tarptautinės teisės apibrėžimai kaip šiais laikais neegzistavo, todėl buvo galima toje beteisėje erdvėje elgtis vienaip ar kitaip, ir štai Lietuvos valstybė ėmėsi ryžtingų veiksmų. Žinome, kad į Freištatą, į Klaipėdos

kraštą ir į miestą, kėsinosi ir svajojo įsigyti tą kraštą ir Lenkija, tačiau Lietuva suspėjo, aplenkė ir šiandien mes turime išėjimą prie Baltijos jūros, stiprų ekonominį centrą, tai yra Klaipėdos miestą ir Klaipėdos uostą, todėl labai nuoširdžiai raginu balsuoti už šių metų paskelbimą Klaipėdos krašto metais ir dėkoju autoriams, kurie ėmėsi šios iniciatyvos. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai išsakyti. Netrukus apsispręsimе balsavimo metu.

16.43 val.

Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-116 (pateikimo tęsinys)

Aš tik norėčiau pagarsinti darbotvarkės 2-21 klausimą – dėl Alkoholio kontrolės įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-116, pranešėjas buvo A. Mazuronis, mes jau apsisprendėme balsuodami, tačiau nebuvo pagarsinti komitetai. Kaip pagrindinis siūlomas Ekonomikos komitetas, o kaip papildomas – Sveikatos reikalų komitetas. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Nematau prieštaraujančių, tikiuosi, visiems viskas tinka. (*Balsai salėje*)

Kolegos, girdžiu raginimus balsuoti, tai sugrįžkite visi į savo vietas iš diskusijų ir pasitarimų. Ir dar turime keletą klausimų, likusių iš rytinės darbotvarkės.

16.44 val.

Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-514(2) (priėmimo tęsinys)

Pirmiausia dėl darbotvarkės 1-6 klausimo – Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-514. Priėmimo stadija. Skelbiu balsavimą. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 108, balsavo 108: už – 106, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

16.45 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-515(2) (priėmimo tęsinys)

Lydimasis 1-6.2 klausimas – Sveikatos draudimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-515(2). Balsuojame. Priėmimo stadija. Atsiprašau, techniniai trukdžiai. Dar sykį pabandykime.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 112, balsavo 112: už – 110, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

16.46 val.

Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-543(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-7 klausimas – Sveikatos sistemos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-543(2). Priėmimo stadija. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 112, balsavo 112: už – 112, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Darbotvarkės 1-7.2 klausimas. Atsiprašau. Per šoninį mikrofoną. Prašom.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Gerbiama posėdžio pirmininke, mano balsą įskaitykite dėl protokolo už.

PIRMININKĖ. Gerai, įskaitysime dėl protokolo už.

16.47 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 1998 m. sausio 15 d. nutarimo Nr. VIII-612 „Dėl Nacionalinės sveikatos tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-549(2) (priėmimo tęsinys)

Dabar lydimasis ką tik priimto įstatymo projekto – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 1998 m. sausio 15 d. nutarimo Nr. VIII-612 „Dėl Nacionalinės sveikatos tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-549(2). Balsuojame. Priėmimo stadija.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 113, balsavo 113: už – 113, prieš ir susilaikiusių nėra. Vienbalsiai. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

16.48 val.

Papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymo Nr. XIII-2771 10 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-558(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-8 klausimas – Papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymo straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-558(2). Priėmimo stadija. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 115, balsavo 115: už – 113, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

16.49 val.

Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 15 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-559(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-8.2 klausimas, lydimasis prieš tai priimto įstatymo – Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-559(2). Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 116, balsavo 116; už – 115, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

16.50 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 1, 2, 3, 3¹, 3², 4, 7, 11¹, 12¹, 18², 22, 30, 32, 33, 34, 34¹, 34⁴, 34⁷, 34⁸, 34¹⁵, 34¹⁸, 34²³, 34²⁵, 34²⁶, 34²⁸, 34³¹ straipsnių, šeštojo skirsnio, 5 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 32¹ straipsniu ir antruoju² skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-171(3)ES (priėmimo tęsinys)

Dabar einame prie darbotvarkės 1-9 klausimo, čia truputį stabtelėsime, nes yra dar vienas pasiūlymas dėl įstatymo projekto Nr. XIVP-171. Dėl 15 straipsnio yra gautas Seimo narės L. Girskenės pasiūlymas. Ar jūs ketintumėte pristatyti? (*Balsai salėje*)

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Mano pasiūlymas yra susijęs su ribojimais, kur yra numatyta 10 %, kad turėtų būti rinkos... Iš tikrųjų aš nespėjau pasiimti savo pasiūlymo dar. (*Šurmulys salėje*) Tegul komitetas pristato, aš nespėjau paimti.

PIRMININKĖ. Prašau, komiteto pirmininke. Pranešėja, prašau pristatyti.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Palaukite, aš dabar atsiverčiu, čia būtų Pakuočių ir pakuočių atliekų... Ne.

PIRMININKĖ. Atliekų tvarkymo įstatymo 15 straipsnis.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Taip, mes kalbėjome, kad komitetas nepritarė šiam siūlymui dėl šių motyvų. Projekto 15 straipsnio principo „teršėjas moka“ samprata patikslinta perkeltant direktyvos nuostatas, numatančias, kad pagal principą „teršėjas moka“ atliekų tvarkymo išlaidas, įskaitant išlaidas reikiamai infrastruktūrai ir jos veiklai, padengia pirminis atliekų gamintojas arba esami, ar ankstesni atliekų tvarkytojai. Valstybės narės gali nuspręsti, kad atliekų tvarkymo išlaidos turi iš dalies arba visiškai būti padengtos produkto, iš kurios susidarė atliekos, gamintojo. Komitetas ponios L. Girskienės pasiūlymui nepritarė.

PIRMININKĖ. Vis dėlto turbūt reikia atsiklausti Seimo. Ar yra 29 Seimo nariai? (*Balsai salėje*) Ar yra? (*Balsai salėje*) Yra. Gerai. Tuomet balsuosime. Bet prieš tai dėl motyvų už – R. Žemaitaitis. Prašau. Ar jūs ištrynėte, Remigijau? (*Šurmulyš salėje*)

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke, nežinau, matyt, per klaidą arba nusimetė. Iš tiesų, kolegos, aš siūlau palaikyti mūsų kolegės teikiamą projektą ir teikiamą siūlymą, jis iš esmės yra svarbus. Tai, ką komiteto pirmininkė pasakė, irgi yra esminių dalykų. Bet aš tikrai siūlyčiau pritarti, nes šiuo įstatymu mes sukursime labai didelį chaosą, kai apskritai bus įpareigojama viena organizacija ir su viena organizacija bus priversti visi pasirašyti. Todėl aš siūlyčiau pritarti kolegės pasiūlymui, nes dėl šio paties įstatymo projekto turėsime labai daug problemų, ypač išbrangins, čia pasakysiu šiurkščiai, paslaugų gavimą eiliniams Lietuvos gyventojams.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Kolegos, įsiklausykite, nes čia yra svarbu. Mes perkeliame Europos Sąjungos direktyvą ir konkrečiai šis straipsnis turi būti perkeltas, taip sakant, lietuviškai vadinant, *copy and paste* lietuvių kalba. Jis negali būti koreguojamas. Tai yra tiesioginė Europos Sąjungos direktyva, kas yra „teršėjas moka“ principas, ir jis turi būti perkeltas pažodžiui. Todėl tiek valdančiųjų pasiūlymams, gerbiamos Radvilės ir kolektyvo pasiūlymams, buvo nepritarta, tiek siūlau nepritarti L. Girskienės, nes dėl šių nuostatų mes politikos nedarykime.

R. Žemaitaitis kalbėjo apie kito įstatymo projektą, pakuočių projektą, apie pakuočių licencijų dalį. Prašau R. Žemaitaičio pasisakymą vertinti prie kito projekto, bet čia yra tiesioginis direktyvos perkėlimas pažodžiui, *copy and paste*, taip sakant, lietuviškai. Labai prašau atmesti pasiūlymą, nes tiek valdančiųjų pasiūlymas buvo atmestas dėl tų pačių argumentų, tiek labai prašau atmesti ir šį pasiūlymą.

PIRMININKĖ. Dėkui, vis tiek turime apsispręsti balsuodami. Skelbiu balsavimą. Kas palaiko kolegės L. Girskienės pasiūlymą, balsuoja už, kas palaiko komiteto nuomonę nepritarti, balsuoja prieš arba susilaiko.

Užsiregistravo 113, balsavo 113 Seimo narių: už – 40, prieš – 47, susilaikė 26. Pasiūlymui nepritarta. Per šoninį mikrofoną R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke ir komiteto pirmininke. Tada Seimo nariams dabar reikėtų suteikti aiškumo, nes tai, ką tik pasakė ministras, nesutampa su tuo, ką jūs kalbate. Ministras pasakė, kad tai yra Europos direktyvos perkėlimas, ir viskas. Jūs pažiūrėkite, prie projekto visiškai nėra ES ženkluko, nėra direktyvos perkėlimas. Kaip tada suprasti dėl teisės akto žymėjimo? Nes tai įpareigoja Statutas. Tai nėra iš fantastikos srities, kaip noriu, taip aš ir darau. Jeigu yra europinis, tai yra ES ženklas ir eina vien direktyvų perkėlimas. Arba Seimo nariai klaidinami, arba jūs nežinote, ką čia pristatote.

PIRMININKĖ. Dėkui. Per šoninį mikrofoną S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Remigijau, kai jūs pristatėte savo nuomonę, tai atrodė, kad jūs puikiai įsiskaitę į įstatymą. Bet aš tik patikslinu, žiedinės ekonomikos direktyva turėjo būti perkelta pernai liepos 4 dieną. Į ją įeina šitas įstatymų paketas, Valstybinis atliekų tvarkymo planas ir nemažai kitų pakuočių nuostatų. Tai labai prašom suvokti, kad tai yra didelės direktyvos perkėlimas. Naujasis kolega P. Gražulis tikrai pakonsultuos, nes puikiai ką tik komitete įsigilino.

PIRMININKĖ. Kolegos, mes apsisprendėme balsuodami, prašom netęsti diskusijos. (*Balsas salėje*) Reikalaujate. Prašom, Remigijus.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Tokiu atveju komiteto pirmininkė tegu atsako dar kartą. Simonai, jeigu tai yra direktyvos perkėlimas, mes turime stabdyti šiandien šito teisės akto priėmimą, nes jis nėra pažymėtas. Jūs susitvarkykite dokumentus. Tai yra Statutas, ko jis reikalauja. Jūs patys tą Statutą pažeidžiate. Čia ne aš kažką sugalvojau. Jeigu yra direktyvinės nuostatos ir yra europinių teisės aktų perkėlimas, jie turi būti svarstomi kaip europiniai ir europinės nuostatos. Šiandien šito nėra. Aš neprašau kažko, ko nereikia, ko nėra Statute. Aš klausiu, kaip yra pagal Statutą. Jūs man atsakykite, ar tai yra imperatyvus Europos Sąjungos nuostatų perkėlimas, ar tiesiog ES direktyvos tam tikrų nuostatų perkėlimas ir tam tikrų savo idėjų perkėlimas. Kiti kolegos, kurie dirba ne pirmą kadenciją, puikiai žino, ką reiškia europinė direktyva.

PIRMININKĖ. Žiūrėkite, mes puikiai suprantame, kaip yra. Leisiu sau pakomentuoti, kaip yra su direktyvomis ir reglamentais. Reglamentai yra tiesiogiai perkeliama, direktyvų yra perkeliama nuostatos ir yra šiek tiek daugiau laisvės. Mes apsisprendėme dėl pasiūlymų. Dabar dėl viso 15 straipsnio. Ar galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje: „Galime.“*) Galime. Ačiū, pritarta. Viens kitiems straipsniams pritarta ir išsiaiškinta praeitame posėdyje.

Dabar dėl viso įstatymo projekto dėl motyvų. Nėra užsirašiusių. Balsuojame dėl viso įstatymo projekto priėmimo stadijoje. Atliekų tvarkymo įstatymo projektas Nr. XIVP-171.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 119, balsavo 117 Seimo narių: už – 86, prieš – 2, susilaikė 29. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-171) priimtas. (*Gongas*)

16.59 val.

Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 2, 4, 4², 7, 10, 11² straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-172(3)ES (priėmimo tęsinys)

Lydimasis šio įstatymo projektas, darbotvarkės 1-9.2 klausimas – Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-172(3). Čia taip pat analogiška situacija, tik pasiūlymas dėl 5 straipsnio. Kolege Ligita Girskiene, prašom pristatyti. Nebent ketinate atsiimti.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Taip, yra mano pasiūlymas dėl 10 straipsnio 3 dalies. Siūlau išdėstyti straipsnio pakeitimą taip: „Pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencija gali būti išduodama tik tai organizacijai, kuriai organizuoti pakuočių atliekų tvarkymą kaip jos dalyviai ar sutartiniais pagrindais pavedė ne mažiau kaip 10 % visų Lietuvos Respublikos vienkartinį pakuočių gamintojų ir importuotojų.“

Mano motyvai yra tokie. Iš tiesų 10 % nustatyta riba sudaro tam tikrų konkurencinių problemų. Ir kitas motyvas yra dėl įgaliojimų suteikimo. Iš tiesų pakuočių tvarkymo organizacijos yra didelės ir jose yra labai sunku priimti sprendimus. Tai aš siūlau palaikyti mano pasiūlymą palikti ankstesnę įstatymo formulotę, numatant galimybę duoti pavedimą sutartiniais pagrindais.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Komitetas nepritarė gerbiamos Ligos pasiūlymui, pritarė kolegų K. Adomaičio siūlymui dėl 5 %. O motyvai yra tokie. Projekte siūlomas pakeitimas orientuotas į gamintojų ir importuotojų atsakomybės didinimą, siekiant skatinti juos atsakingai pasirinkti organizaciją ir prisiimti ilgalaikius įsipareigojimus bei įsitraukti dalyvauti organizacijos valdyme ir priimančias sprendimus, taip užtikrinant organizacijų tvarumą ir finansinį stabilumą.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar yra 29 kolegos, kurie pritaria balsavimui? Yra. Dėl motyvų dėl pasiūlymo. Motyvai prieš – K. Adomaitis. Prašom.

K. ADOMAITIS (LF). Aš tik norėjau pakartoti, kas buvo pasakyta iš tribūnos, kad L. Girskienės pateiktas siūlymas šiaip turi racijos dėl konkurencijos galimybių, bet mes komitete radome kompromisą, palengviname įsteigti gamintojų, importuotojų organizacijas daug mažesniems pakuočių gamintojams, tačiau vis dėlto reikalaujame, kad jie būtų tų įsteigtų organizacijų dalyviais.

Jeigu mes leidžiame jiems veikti sutartiniais pagrindais, tai susiduriame su tokiu jų bėgiojimu tarp organizacijų, bėgiojimu tarp skirtingų susitarimų grynai dėl kainos ir patogumo, bet dažnai nukenčia atliekų surinkimo kokybė ir atitinkamai žiedinės ekonomikos tikslų siekimas.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti, apsispręsimė balsuodami. Kas palaiko kolegės L. Girskienės pasiūlymą, balsuoja už, kas palaiko komiteto nuomonę nepritarti, balsuoja prieš arba susilaiko.

Užsiregistravo 116, balsavo 116: už – 40, prieš – 54, susilaikė 22. Pasiūlymui nepritarta.

Ar galima 5 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Pritarta. Dėl visų kitų straipsnių apsispręsta ankstesniame posėdyje.

Dėl viso įstatymo projekto motyvai prieš – K. Mažeika. Nėra. Motyvai už – S. Gentvilas. Atsisako. Tai balsuojame dėl viso Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo projekto Nr. XIVP-172(3)ES.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 116, balsavo 116: už – 81, prieš – 4, susilaikė 31. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Taigi baigėme balsavimą dėl rytinės darbotvarkės dalies. Dabar einame prie vakarinio posėdžio darbotvarkės.

17.04 val.

2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIV-102 preambulės, 1, 2, 3, 9, 10, 11, 14, 20 straipsnių ir 1, 2, 3, 6, 7, 8 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-495(2) (*antrojo svarstymo tęsinys*)

Pirmasis 2-1 klausimas – 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-495(2). Remdamiesi Statuto 177 straipsnio 5 dalmi turime apsispręsti dėl priėmimo datos, siūloma birželio 22 diena. Skelbiu balsavimą.

Užsiregistravo 117, balsavo 117: už – 81, prieš – 1, susilaikė 35. Priėmimo data nustatyta. Antrasis svarstymas baigtas.

Darbotvarkės 2-1.2 klausimas, projektui Nr. XIVP-497 buvo pritarta bendru sutarimu.

17.06 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 3, 23, 24, 25, 26, 30, 31, 65 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-636 (*pateikimo tęsinys*)

Einame prie darbotvarkės 2-2 klausimo – Akcizų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-636. Pateikimo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 118, balsavo 118: už – 103, prieš – 3, susilaikė 12. Po pateikimo pritarta.

Siūlomas komitetas – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti birželio 22 dieną.

Gerbiamas M. Puidokas norėtų pasisakyti. Prašom.

M. PUIDOKAS (DPF). Prašau įskaityti mano balsą už, suklydau. Dėkui.

PIRMININKĖ. Ačiū. Protokole jūsų balsas įskaitomas už.

17.07 val.

Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 2, 16, 17, 18, 18¹, 22, 28 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-646, Administracinių nusižengimų kodekso 76, 168, 484, 484¹ ir 485 straipsnių pakeitimo ir papildymo 76¹ ir 485¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-647 (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-3 klausimas. Alkoholio kontrolės įstatymas buvo pristatytas priešpietiniame posėdyje, o trūkstama Teisės departamento išvada buvo pagarsinta popietiniame posėdyje. Galėtume balsuoti po pateikimo, bet prie šoninio mikrofono matau A. Norkienę.

A. NORKIENĖ (*LVŽSF*). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Aš tik norėčiau atkreipti dėmesį, kad pagal mūsų Statuto 90 straipsnio 4 dalį darbotvarkės sudarymas turi atitikti mūsų Statuto 19 skirsnyje numatytus reikalavimus. 136 straipsnio 2 punktas sako, kad dėl užregistruoto įstatymo projekto departamentas turi pateikti išvadas. Tad mes, tvirtindami darbotvarkę, procedūrą turėtume pradėti iš naujo.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolege, kad atkreipėte dėmesį. Kaip aš ir minėjau, Teisės departamento išvada buvo pristatyta, pateikta Seimui, buvo pagarsinta ir iš tribūnos. Todėl dėl šio įstatymo projekto Nr. XIVP-646 ir dėl lydimąjo projekto Nr. XIVP-647 pateikimo stadijoje skelbiu balsavimą. Prašom balsuoti.

Užsiregistravo 114, balsavo 113: už – 62, prieš – 35, susilaikė 16. Po pateikimo pritarta.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Ekonomikos komitetas, papildomas – Sveikatos reikalų komitetas. Siūloma svarstyti birželio 29 dieną.

Matau, bus pasiūlymų, bet pirmasis buvo kolega A. Petrošius. Prašom.

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Dėkoju, pirmininke. Aš norėčiau paprašyti užfiksuoti protokole prie 2-21 klausimo (irgi alkoholio) mano balsą prieš, nes šiandien buvo kilnojami tie klausimai pirmyn atgal, tad ten tikrai suklydau balsuodamas.

PIRMININKĖ. Sekretoriatas priima. Ir per šoninį mikrofoną – A. Veryga.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Dėkoju, pirmininke. Kadangi Teisės departamento išvadoje yra tam tikrų pastabų dėl galimų prieštaravimų Konstitucijai, prašyčiau, kad papildomu komitetu būtų numatytas ir Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Taip pat prašytume, kad būtų paprašyta Vyriausybės išvados dėl šio projekto.

PIRMININKĖ. Dėkui. Per šoninį mikrofoną J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Dėl įsigaliojimo datos. Galbūt nėra labai realus siūlymas 29 dieną. Dėl kito projekto mes numatėme rudens sesiją, manau, kad ir dėl šio reikia numatyti rudens sesiją. Vyriausybės išvada, aš manau, čia nebūtina, nes nereikalauja papildomų finansų.

PIRMININKĖ. Dėkui. A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Būtent aš norėčiau pratęsti J. Razmos, kadangi jau dėl vieno įstatymo paskyrėme rudens, tai pritariu, kad ne ši mėnesį svarstytume, o nukeltume, kaip ir A. Mazuronio įstatymą, į rudens sesiją. Vyriausybės išvada vis tiek būtina. Tai yra tam tikra politika. Mes reikalaujame frakcijos vardu.

PIRMININKĖ. Dėkui. Per šoninį mikrofoną S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Teisės ir teisėtvarkos komitetas tikrai turi labai daug darbų, jeigu būtų Teisės departamentas parašęs, kad galimai prieštarauja, tai ir pateikimas nebūtų galėjęs įvykti. Aš labai abejoju, ar reikia papildomų komitetų.

PIRMININKĖ. Per šoninį mikrofoną R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Ko gero, tai liūdna diena ir Pasaulio sveikatos organizacijai, ir visoms organizacijoms, nevyriausybinėms organizacijoms, dirbusioms ne vienus metus prie šio klausimo, kad mažėtų smurto protrūkiai, savižudybių skaičius ir panašiai. Gaila, kad kai kurie neišgirdote gerbiamo Seimo nario L. Slušnio pasisakymų, nes taip pat lankydavosi anoje kadencijoje dėl šių klausimų. Mūsų valstybei dar yra sudėtingas šis periodas, nes mums dar reikia to sąmoningumo išmokti. Yra demokratiinių valstybių Europos Sąjungoje, kurios jau geba, jos gali tvarkytis ir atlaisvinti ribojimus. Mūsų valstybė, deja, dar negali. Esame pirmaujantys Europoje dėl savižudybių skaičiaus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju už jūsų nuomonę. Prašau. Kolega A. Veryga.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Aš dėl abiejų prieš tai buvusių prašymų taip pat noriu prašyti frakcijos vardu balsuoti – tiek dėl komiteto, tiek dėl Vyriausybės išvados. Ačiū.

PIRMININKĖ. Tvarka. Siūlymai išsakyti. Tuomet balsuojame dėl to, ar dar papildomu komitetu paskirti Teisės ir teisėtvarkos komitetą. Kas už, balsuoja už, kas mano kitaip, balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 112, balsavo 112 Seimo narių: už – 48, prieš – 40, susilaikė 24. Seimas apsisprendė, kad Teisės ir teisėtvarkos komitetas nebus skiriamas kaip papildomas komitetas. Todėl išlieka Ekonomikos komitetas ir Sveikatos reikalų komitetas.

Dabar dėl Vyriausybės išvados. Gal galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Pritariame? Pritariame. Nuskambėjo pasiūlymas dėl datos. Gal irgi galime jį tuomet kartu svarstyti rudens sesijoje? (*Balsai salėje*) Ačiū, šis klausimas išspręstas.

17.13 val.

2021 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIV-121 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-493(3), Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 15, 21, 22 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-494(2) (svarstymo tęsinys)

Tuomet einame prie darbotvarkės 2-4 klausimo – 2021 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-493. Yra gautas pasiūlymas, jis jau buvo pristatytas, tačiau likę motyvai dėl pasiūlymo. Kiek atsimenu, buvo dėl motyvų už užsirašęs A. Veryga. Prašau išsakyti motyvus. Vėliau pereisime prie balsavimo. Minutėlę, tuoj, čia truputį įkaičiau viską. (*Šurmuly salėje*)

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Vis dėlto noriu paraginti kolegas balsuoti už šį pasiūlymą, pasakysiu labai paprastai kodėl. Tikrai matome gerų tendencijų, Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetas didėja, bet jo svarstymo komitete metu viceministrė staiga pamiršo, kad buvo žadėjusi dar liepos mėnesį turėti jau galutinius sprendimus būtent dėl kovidinių išlaidų. Jau tuomet buvo kalbama, kad liepą bus galima apsispręsti dėl medikų darbo užmokesčio didinimo. Sveikatos reikalų komitete svarstymo metu mes jau matėme, kad tie pažadai buvo pamiršti.

Mūsų siūlymas yra susijęs su tuo, kad vis dėlto tos lėšos būtų perkeltos iš rezervo ir būtų aiškiai numatyta, kad jos bus skirtos būtent medikų darbo užmokesčiui didinti be jokių kažkokių variacijų. Kviečiu kolegas balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai prieš – A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš tikrai džiaugiuosi labai gražiu darbu Sveikatos reikalų komitete, dažniausiai sprendimus priimame bendru sutarimu arba dauguma balsuoja už pasiūlymus. Bet šiuo atveju, kolegos, nereikėtų pritarti šitam siūlymui, nes tiesiog yra įrašyta, kad iš rezervo būtų perkelta 200 mln. eurų atlyginimams didinti. Bet tos eilutės išlaidose, pajamose, įplaukose nėra tiesiog tokio būdo. Turėjo būti pasiūlyta, matyt, padidinti paslaugų apmokėjimą, nes per tą eilutę didinami atlyginimai.

Jeigu būtų pritarta tai pataisai, aš, kaip komiteto pirmininkas, turėčiau prašyti pagal Statutą pertraukos. Tokiu atveju akivaizdu, kad mes nespėtume priimti šitoje sesijoje šito projekto ir PSDF biudžetas papildomai prarastų 109 mln. eurų. Tiesiog tiek dabar didėja PSDF biudžetas po to, kai buvo peržiūrėtos finansinės perspektyvos.

Labai prašyčiau nepritarti. Tiek premjerė, tiek ministras, tiek aš užtikriname, kad PSDF rezervas atstatomas būtent tam, kad kai bus pasirašyta kolektyvinė sutartis, iš jo gerokai paprasčiau, be jokio biudžeto svarstymo, Vyriausybės nutarimu bus galima paimti tiek pinigų, kiek reikės kolektyvinei sutarčiai įgyvendinti dėl darbo užmokesčio didinimo. Labai prašyčiau nesukelti sumaišties, nes galbūt reikės 50, galbūt reikės 230 mln. eurų. Iš kur ištraukta, kad reikės 200 mln. eurų?

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai išsakyti. Skelbiu balsavimą. Kas pritaria pasiūlymui, balsuoja už, kas pritaria komiteto nuomonei nepritarti, balsuoja prieš arba susilaiko.

Užsiregistravo 117: už – 49, prieš – 46, susilaikė 22. Pasiūlymui nepritarta.

Dabar motyvai dėl viso projekto. Už – A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Tiesiog nėra kitos išeities, kolegos, reikia vieningai pritarti tam, kad PSDF biudžetas kartu su rezervu padidėtų 109 mln. eurų. Būtų naivu ir neatsakinga balsuoti kitaip.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Aš priešingai, negu mano geras bičiulis ir kolega Antanas, kuris sako, kad reikia balsuoti už. Antanai, 109 mln. eurų. Ko gero, pats žinai, kad tai yra apgaulė ir ta apgaulė yra įvilktą į rezervą. Dėl to aš nėjau į tribūną kalbėti diskusijoje, nes galvojau, kad bent jau taip nesakysite arba kitaip, gudriau, pasakysite. Jūs puikiai žinote, kad yra rezervas, rezervą gali panaudoti sveikatos apsaugos ministras ir jis gali jį realiai panaudoti tik liepos mėnesį. Rezervo

panaudojimas yra numatytas išimtiniais atvejais ir galima tik 50 % numatyto rezervo. Jeigu kalbama apie 109 mln. eurų, tai duok Dieve, kad 50 mln. eurų būtų panaudota.

Bet yra kitas dalykas, mieli kolegos. Galite klausyti, galite nesiklausyti, kiekvieno čia reikilas. Bet esminė blogybė šito privalomojo sveikatos draudimo yra ta, kad valstybė toliau atsisako mokėti sveikatos draudimą už privalomus ir už jų draudžiamus asmenis. Valstybė šiandien yra prisiėmusi atsakomybę mokėti už pensininkus, neįgaliuosius, socialinius darbuotojus, jaunuolius, Užimtumo tarnyboje esančius ir kitus išvardintus, įstatyme aiškiai yra sąrašas, mokėti. Šiandien valstybė už juos nemoka ir turėtų I. Šimonytė iš savo biudžeto tą dalyką sumokėti. Todėl gyventojai turi sumokėti savo sąskaita tai, ko nesumoka I. Šimonytė. Ir užuot būtų pakeistas įstatymo projektas, už valstybės draudžiamus asmenis pakeltume 1 % tą rezervą, kuris numatytas, mes einame vėl kitu principu.

Aš vakar komitete kalbėjau. Man čia labiau primena „Caritas“ organizaciją, kai su *bliudeliais* moteriškė, močiutė turi prašyti, kad jai įpiltų sriubos, užuot valstybė jai duotų tinkamą paramą ir tinkamą finansą arba tinkamą pensiją. Jeigu, kolegos, jūs pritariate toliau šiam principui, labdarų ir pašalpų prašymo metodui, jums tikrai siūlyčiau balsuoti už sveikatos draudimą, bet tiems, kurie nori teisingos, sistemingos sistemos Lietuvoje, reikėtų balsuoti prieš ir per dvi tris savaites pasiūlyti projektą Sveikatos ministerijai, ką jie buvo vakar bent jau įpareigoti ir ko buvo paprašyta – pateikti naują skaičiavimo metodiką. Plius šiuo sveikatos draudimu nėra didinamas įkainis ir tarifas...

PIRMININKĖ. Kolega, laikas!

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). ...nors minimali mėnesinė alga didėja ir mokesčiai didėja.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai išsakyti, tad skelbiu balsavimą dėl Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-493 ir lydimojų Sveikatos draudimo įstatymo. Balsavimas. Svarstymo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 116, balsavo 116: 77 – už, prieš – 2, susilaikė 37. Po svarstymo stadijos įstatymo projektams pritarta.

Dabar atsiprašau, dar turiu grįžti prie darbotvarkės 2-3.2 klausimo. Alkoholio kontrolės įstatymo lydimasis – Administracinių nusižengimų įstatymas. Čia turėjau pagarsinti, kad pagrindinis yra Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti analogiškai, kaip apsisprendėme, jau rudens sesijoje.

17.22 val.

Teismų įstatymo Nr. I-480 12, 28, 31, 34, 36, 37, 39, 41, 45, 74, 76, 78, 79¹, 81, 90, 91¹, 91², 101, 104, 105, 119, 120, 122 straipsnių, VI skyriaus pirmojo skirsnio pavadinimo ir VII skyriaus pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-568, Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 13, 20, 21, 22, 24, 31, 33, 43, 45, 51, 63, 67, 68, 69, 71, 72, 73, 77, 78, 81, 84, 99, 123, 127, 128, 129, 130, 131¹, 132, 134 ir 157 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-569, Administracinių nusižengimų kodekso 627, 630, 661 ir 662 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-570, Administracinių teismų įsteigimo įstatymo Nr. VIII-1030 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-571, Administracinių teismų reorganizavimo įstatymo projektas Nr. XIVP-572, Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-573, Alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų įstatymo Nr. XII-1467 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-574, Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-575, Augalų apsaugos įstatymo Nr. I-1069 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-576, Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 78 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-577, Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 20⁷ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-578, Baudžiamojo proceso ir kriminalinės žvalgybos dalyvių, teisingumo ir teisėsaugos institucijų pareigūnų apsaugos nuo nusikalstamo poveikio įstatymo Nr. I-1202 16, 18 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-579, Civilinio proceso kodekso 62¹, 175², 186, 192, 217 ir 240 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-580, Draudimo įstatymo Nr. IX-1737 207 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-581, Dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo įstatymo Nr. XIII-2310 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-582, Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo Nr. XIII-1120 118 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-583,

Elektroninių ryšių įstatymo IX-2135 73 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-584, Energetikos įstatymo Nr. IX-884 8 ir 24¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-585, Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 59 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-586, Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 102 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-587, Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 34¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-588, Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. XII-376 63 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-589, Įstatymo „Dėl Sutarties dėl Bendro patentų teismo Šiaurės ir Baltijos valstybių regioninio skyriaus įsteigimo ratifikavimo“ Nr. XII-2734 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-590, Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 140¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-591, Kelių transporto kodekso 18¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-592, Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. IX-1709 164 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-593, Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 26, 27, 32, 33, 35, 39, 41, 56, 57 ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-594, Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 ir 42¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-595, Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 159 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-596, Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-597, Notariato įstatymo Nr. I-2882 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-598, Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-599, Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 29, 32, 33 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-600, Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-601, Profesinių pensijų kaupimo įstatymo Nr. X-745 61 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-602, Prokuratūros įstatymo Nr. I-599 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-603, Smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymo Nr. X-296 6, 10 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-604, Teismų įstatymo Nr. I-480 7, 36, 39, 45, 48, 53¹, 53², 54, 55¹, 57, 61, 63, 69¹, 76, 78, 84, 85, 88, 91², 91³, 91⁴, 91⁵, 93, 94, 98, 101, 102, 106, 119, 121, 122, 124, 128, 130 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 44¹ straipsniu ir nauja VII dalimi ir 95 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIII-2372 10, 38 straipsnių pakeitimo ir 14, 15, 16 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-605, Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo Nr. VIII-1202 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-606, Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 49¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-607, Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 19, 22, 31, 33, 34¹, 46¹, 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-608, Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo Nr. X-1666 27 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-609 (*pateikimo tęsinys*)

Tada einame prie darbotvarkės 2-5 klausimo. Čia yra turbūt bene 42 lydimieji projektai, tai dėl visų jų bloko pateikimo stadijoje ir balsuosime. Tai yra Teismų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-568. Pateikimo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 114, balsavo 114: už – 109, prieš nėra, susilaikė 5. Pateikimo stadijoje pritarta. Kadangi daug lydimųjų, tai dažniausiu atveju pagrindinis komitetas yra Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Prie kai kurių lydimųjų prirašytas BFK, tai aš taupydama laiką tiesiog prašau atsižvelgti dėl protokolo, kad pagal pateiktą sąrašą mes taip ir fiksuojame. Siūloma svarstyti Seimo rudens sesijoje. Rodos, tiek šiuo klausimu.

17.24 val.

Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo projektas Nr. XIVP-394(2)ES (*priėmimo tęsinys*)

Tuomet einame prie darbotvarkės 2-6 klausimo. Čia bus atskiri balsavimai dėl lydimųjų teisės aktų, bet pagrindinis yra Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo projektas Nr. XIVP-394. Priėmimo stadija. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 115, balsavo 115 – ir visi 115 už. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.25 val.

Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo Nr. XI-626 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 9¹, 11, 12, 14, 15 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9³, 9⁴ straipsniais ir priedu įstatymo projektas Nr. XIVP-395(2) (priėmimo tęsinys)

Einame prie lydimųjų. Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo projektas Nr. XIVP-395(2). Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 110, balsavo 110 – už visi 110. Įstatymas priimtas. (Gongas)

17.26 val.

Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymo Nr. VIII-1422 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 13, 14 straipsnių ir Įstatymo septintojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-396(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-6.3 klausimas – Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymo projektas. Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 106, balsavo 106 – visi 106 už. Įstatymas priimtas. (Gongas)

17.26 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 178, 589 straipsnių pakeitimo ir 179 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-397(2) (priėmimo tęsinys)

Ir paskutinis lydimasis iš šio bloko – Administracinių nusižengimų kodekso įstatymo projektas Nr. XIVP-397(2). Balsuojame. Priėmimo stadija.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 106, balsavo 106, fantastiški rezultatai – visi 106 yra už. Įstatymas priimtas. (Gongas)

17.27 val.

Kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 1, 2, 6, 8, 9, 13 straipsnių, V skyriaus pavadinimo, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17 straipsniu ir VI skyriumi įstatymo projektas Nr. XIVP-388(2)ES (priėmimo tęsinys)

Einame prie 2-7 darbotvarkės klausimo – Kibernetinio saugumo įstatymo projekto Nr. XIVP-388. Priėmimo stadija. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 112, balsavo 111 – visi 111 už. Įstatymas priimtas. (Gongas)

17.28 val.

Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 480¹ straipsniu ir 589 straipsnio bei priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-389(2) (priėmimo tęsinys)

Dabar lydimasis projektas Nr. XIVP-389. Turiu dar pasakyti, kad turime apsispręsti pastraipsniui.

Dėl 1, 2 straipsnių pasiūlymų negauta. Ar galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nemačiau, pritarta.

Dėl 3 straipsnio yra gautas Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Tikiuosi, galime pritarti. Ir 3, 4 straipsniams tuomet pritariame bendru sutarimu. Prieštaraujančių negirdžiu, pritarta. Labai ačiū.

Dabar balsuojame dėl viso Administracinių nusižengimų kodekso įstatymo, jis yra lydimasis prieš tai priimto. Prašau. Priėmimo stadija.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 109, balsavo 109 – visi 109 už. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.29 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 12, 29, 33, 43, 89, 110, 112, 573, 607, 608, 609, 610, 611, 613, 614, 627, 631, 632, 635, 640, 642, 661, 673 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4195(2) (priėmimo tęsinys)

Dabar darbotvarkės 2-8 klausimas. Čia irgi bus priėmimas iš kelių dalių. Pirmasis pagrindinis įstatymas – Administracinių nusižengimų kodekso įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4195(2). Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 106, balsavo 106: už – 105, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4195(2) priimtas. (*Gongas*)

17.30 val.

Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo Nr. X-1238 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4196(2) (priėmimo tęsinys)

Lydimasis Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4196(2). Priėmimas. Balsuojame. Paleidome balsavimą, balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 107, balsavo 107: už – 107. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4196(2) priimtas. (*Gongas*)

17.31 val.

Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 23 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4059(2) (priėmimo tęsinys)

Dar vienas lydimasis – Administracinių bylų teisenos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4059(2). Priėmimas. Balsuojame. (*Balsai salėje*) Atsiprašau, čia pagrindinis, mes peršokome prie kito darbotvarkės klausimo. Atsiprašau.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 108, balsavo 108: už – 108, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4059(2) priimtas. (*Gongas*) Bandau drąsiau, dar vis nedrąsu.

17.32 val.

Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo Nr. VIII-1031 papildymo 6¹ straipsniu ir 7, 9, 10, 11, 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4062(2) (priėmimo tęsinys)

Dabar šio kà tik priimto įstatymo lydimieji projektai – Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4062(2). Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 109, balsavo 109, visi 109 už įstatymà. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4062(2) priimtas. (*Gongas*)

17.33 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 573, 574, 577, 579, 585, 609, 616, 620, 622, 624, 637, 646 ir 647 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4064(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas lydimasis – Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4064(2). Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 100, balsavo 100, visas 100 – už. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4064(2) priimtas. (*Gongas*)

17.33 val.

Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo Nr. VIII-840 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4066(2) (priėmimo tęsinys)

Dar vienas lydimasis – Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4066(2). Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 104, balsavo 103: už – 103, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4066(2) priimtas. (*Gongas*)

17.34 val.

Civilinio kodekso 1.73, 1.122, 2.44, 2.49, 2.54, 2.66, 6.166, 6.192, 6.228⁷, 6.228¹⁴, 6.901, 6.991 ir 6.993 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4068(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau dar vienas lydimasis – Civilinio kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4068(2). Balsuojame. Priėmimo stadija.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 103, balsavo 103 Seimo nariai: visi 103 už. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4068) priimtas. (*Gongas*)

17.35 val.

Pašto įstatymo Nr. VIII-1141 7 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4069(2) (priėmimo tęsinys)

Dar vienas lydimasis – Pašto įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4069. Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 103, balsavo 103 Seimo nariai: už – 102, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4069(2) priimtas. (*Gongas*)

17.35 val.

Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstatymo Nr. VIII-1708 17 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4073(2) (priėmimo tęsinys)

Lydimasis – Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4073. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 104, balsavo 102 Seimo nariai: už – 102, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4073(2) priimtas. (*Gongas*)

17.36 val.

Seimo kontrolierių įstatymo Nr. VIII-950 13, 17, 18 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4074(2) (priėmimo tęsinys)

Ir dar liko keli lydimieji. Seimo kontrolierių įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4074. Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 104, balsavo 104 Seimo nariai: visi 104 už. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4074(2) priimtas. (*Gongas*)

17.37 val.

Lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 24, 27 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4075(2) (priėmimo tęsinys)

Lydimasis – Lygių galimybių įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4075. Priėmimo stadija, balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 103, balsavo 103 Seimo nariai: už – 100, prieš – 1, susilaikė 2. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4075(2) priimtas. (*Gongas*)

17.38 val.

Konstitucinio Teismo įstatymo Nr. I-67 papildymo 41¹ straipsniu ir 42, 65, 66, 67, 67¹ ir 76 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4077(2) (priėmimo tęsinys)

Ir paskutinis lydimasis – Konstitucinio Teismo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4077. Priėmimo stadija. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 106, balsavo 106 Seimo nariai: už – 105, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-4077(2) priimtas. (*Gongas*) Ir visas blokas pagaliau išspręstas.

17.38 val.

Asmens sveikatos priežiūros praktikos įstatymo Nr. XIII-3222 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-479(2) (priėmimo tęsinys)

Dabar darbotvarkės 2-10 klausimas – Asmens sveikatos priežiūros praktikos įstatymo projektas Nr. XIVP-479. Priėmimo stadija. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 107, balsavo 107 Seimo nariai: už – 106, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-479(2) priimtas. (*Gongas*)

17.39 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų paskelbimo Klaipėdos krašto metais“ projektas Nr. XIIIIP-4442(2) (priėmimo tęsinys)

Ir paskutinis šio balsavimo bloko klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų paskelbimo Klaipėdos krašto metais“ projektas Nr. XIIIIP-4442. Balsuojame. Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 104, balsavo 103 Seimo nariai: už – 103, prieš ir susilaikiusių nėra. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Kolegos, toliau tęsiame savo ilgąją darbotvarę. O balsavimai, žiūrėsime, kaip seksis eiti pagal darbotvarę.

17.41 val.

Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5042(2)VK, Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo Nr. VIII-1649 2, 7 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5043(2)VK (svarstymas)

Taigi dabar einame prie darbotvarkės 2-13 klausimo – Korupcijos prevencijos įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5042. Pranešėjas – L. Kasčiūnas. Ir lydimasis taip pat. O dar vieną lydimąjį kviesime vėliau Stasį pristatyti.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Komitetas nuodugniai svarstė šį Lietuvos Respublikos Prezidento pateiktą įstatymo projektą, kuriuo siekiama kokybiškai sukurti naują Lietuvos korupcijos prevencijos modelį, nes šiuo metu galiojančiame įstatyme trūksta sisteminio požiūrio, jis neužtikrina rezultatyvaus praktinio prevencijos įgyvendinimo. Šiuo atveju svarbu pažymėti, kad korupcijos prevencijos politika Lietuvoje jau seniai ekspertų vertinama kaip stagnuojanti, ir šie vertinimai nesikeičia pastaruosius aštuonerius metus. Taip pat noriu atkreipti dėmesį į tai, kad Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas dar 2017 metais, apsvarstęs STT 2016 metų veiklos ataskaitą, siūlė STT peržiūrėti egzistuojančią korupcijos prevencijos priemonių sistemą ir pateikti siūlymus dėl kokybiškai naujo korupcijos prevencijos modelio bei jį įgyvendinančio teisinio reglamentavimo metmenų. Taigi akivaizdu, kad 2002 metais priimtam Korupcijos prevencijos įstatymui jau laikas būti patobulintam.

Svarbiausi projektu siūlomi pakeitimai yra šie: viešojo sektoriaus subjektuose įsteigti už korupciją, atsparios aplinkos kūrimą atsakingus padalinius arba paskirti atsakingus asmenis, sukurti jų koordinavimo sistemą, padidinti viešojo sektoriaus subjekto vadovo vaidmenį už antikorupcinės aplinkos kūrimą savo vadovaujamoje įstaigoje, išplėsti korupcijos sąvoką, kad apimtų ir korupciją privačiame sektoriuje, numatyti naujas korupcijos prevencijos priemones ir atsakyti iki šiol egzistavusių, tačiau nepasiteisinusių korupcijos prevencijos priemonių. Komitete buvo surengti šeši klausymai, kuriuose dalyvavo prezidentūros, Vyriausybės, Teisingumo ministerijos, Teisėjų tarybos ir daug kitų institucijų atstovų. Klausimų metu kartu su iniciatoriais geranoriškai ir konstruktyviai dirbome ieškodami geriausių sprendimų dėl projekto patobulinimo. Dėl didžiosios daugumos pastabų buvo rasti sprendimai, kurie tenkino ir institucijas, ir ekspertus, ir komitetą.

Atkreipsiu dėmesį, kad dėl šio projekto buvo paprašyta Vyriausybės išvados. Kaip matote, pastabų dėl pirminio projekto iš Vyriausybės buvo gauta tikrai nemažai. Į didžiąją dalį jų buvo atsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies. Kai kurios pastabos tapo neaktualios, pakeitus tam tikrus įstatymo projekto straipsnius. Papildomas Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas siūlė projektą gražinti iniciatoriams tobulinti, tačiau NSGK ėmėsi iniciatyvos ir kartu su iniciatoriais bendromis jėgomis iš esmės patobulino šitą įstatymo projektą, kurio antrąjį variantą komitetas teikia Seimui.

Esminiai pakeitimai, palyginti su pirminiu, Respublikos Prezidento registruotu projektu, yra šie: komitetas daug dėmesio skyrė galiojančio Korupcijos prevencijos įstatymo 9 straipsniui, tai yra informacijos apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas valstybės ar savivaldybės įstaigoje ar įmonėje, pateikimas. Jis iš esmės buvo peržiūrėtas ir patobulintas. Vietoj 9 straipsnio patobulintame projekte įtrauktas atskiras skyrius „Personalo patikimumo užtikrinimas“. Jame itin detalios išdėstyta, kokia informacijos apie asmenį rinkimo, teikimo ir panaudojimo tvarka, galimi priimti sprendimai, jų santykis su atskirais tarnybos ir darbo santykius reglamentuojančiais įstatymais, procedūrinės garantijos bei įpareigojimas rinktis kaip galima mažiau asmens teises varžančias priemones.

Taip pat kalbant apie Korupcijos prevencijos įstatymo projekto 9 straipsnio 2 dalį, kurioje reglamentuota, kokią informaciją apie asmenį, siekiantį eiti ar einantį pareigas viešojo sektoriaus subjekte, arba siekiantį eiti pareigas Europos Sąjungos tarptautinėse teisminėse ir kitose institucijose, teikia STT į pareigas asmenį skiriančiam, teikiančiam ar paskyrusiam subjektui. Papildomai reglamentuoti laikotarpiai, už kuriuos bus renkama atitinkamos rūšies informacija, išskyrus in-

formaciją, susijusią su asmens teistumu ir korupcinio pobūdžio nusikalstamomis veikomis. Tai svarbu asmens teisių apsaugos aspektu, asmens teisių suvaržymai negali būti taikomi neribotai, todėl informacijos apie asmenį rinkimo ir pateikimo konkretūs laikotarpiai aiškiai apibrėžti Korupcijos prevencijos įstatymo projekte dėl kiekvienos konkrečios grupės.

Taip pat panaikinta nemažai diskusijų kėlusiu nuostata, kuri teigia, kad atsparumo korupcijai lygio nustatymo rezultatai gali būti panaudojami priimant sprendimus, susijusius su viešojo sektoriaus subjekto veiklos finansavimo klausimais, jo vadovo darbo ar tarnybos santykiu, supaprastintais procedūriniais reikalavimais ar skatinimo priemonėmis. Taip pat atsisakyta teisės Specialių tyrimų tarnybai kreiptis į Administracinę teisimą prašant ištirti, ar norminis administracinis aktas atitinka įstatymą ar Vyriausybės norminį teisės aktą.

Kadangi Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas tikrai nemažai padirbėjo prie šio projekto, jis gerokai patobulintas, lyginant su pirminiu registruotu projektu. Komitetas pritarė patobulintam projektui bendru sutarimu. Aš prašau kolegų po svarstymo pritarti šiam antrajam variantui.

Šalia eina lydimasis Specialių tyrimų tarnybos įstatymo projektas. Dėl jo buvo teiktos Teisės departamento pastabos, Teisingumo ministerijos pastabos. Į kai kurias iš jų buvo atsižvelgta. Dauguma iš tų pastabų susijusios su asmenų duomenų tvarkymu, Specialių tyrimų tarnybos reglamentavimu. Kadangi klausimų dėl to liko nemažai ir kilo nemažai, o šios nuostatos nėra tiesiogiai susijusios su nauja redakcija dėstomu Korupcijos prevencijos įstatymu, komitetas nusprendė šių nuostatų atsisakyti šiame projekte. Jos galės būti teikiamos atskiru projektu vėliau, kai jas gerai išdiskutuosime. Taip mes neužkirsime kelio pagrindinio įstatymo, tai yra Korupcijos prevencijos įstatymo, priėmimui. Komitetas svarstė kaip pagrindinis ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolega, jūs labai išsamiai pristatėte išvadą. Dėkui, tikrai rimtas projektas. Dabar papildomo komiteto – Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto poziciją pagarsinti kviečiu kolegą R. Jušką.

Pirmininkavimą maloniai perduodu pavaduotojui V. Mitalui.

R. JUŠKA (LSF). Komiteto sprendimas. Siekiant teisiniu reguliavimu sudaryti prielaidas efektyviai korupcijos prevencijai viešojo sektoriaus subjektuose ir įvertinus dėl įstatymo projekto gautų pastabų ir pasiūlymų gausą, siūloma Korupcijos prevencijos įstatymo projektą grąžinti iniciatoriams tobulinti. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Dėkoju. Diskusijoje, matau, dalyvauti užsirašiusiųjų nėra. Dabar galima pakviesti į tribūną L. Kasčiūną dėl įvairiausių pasiūlymų, kurie yra dėl šio ir lydimąjo įstatymų projektų.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas pirmininke, jūs norėtumėte, kad mes pereitume visas pastabas?

PIRMININKAS. Jeigu galėtumėte trumpai pristatyti, kokios jos buvo, o tada...

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Pradėsiu nuo to, kad buvo 61 Vyriausybės pastaba. Jų didžiajai daugumai mes pritarėme, į jas atsižvelgta, 24 buvo tos, kurioms mes nepritarėme arba pritarėme iš dalies. Daugiausia buvo reikalų, susijusių su buvusiu 9 straipsniu dėl informacijos pateikimo. Buvo įvairių pastabų, susijusių su tuo, ar turi būti vienoda teikiama informacija ir politinio pasitikėjimo tarnautojams ar tik valstybės tarnautojams. Šiuo atveju mes atsižvelgėme į tai ir aiškiai pasakėme, kad skirties daryti nereikėtų, nes bet kuriuo atveju subjekto vadovas pats sprendžia, ne Specialių tyrimų tarnyba, ne kas nors kitas, ar viena, ar kita informacija yra tokia, kad laimėjęs konkursą ar į pareigas skiriamas žmogus gali jas eiti.

Taip pat tą informaciją naudinga turėti ir prevencine prasme. Pavyzdžiui, jeigu žmogus turėjo interesų ar turi interesų vienoje ar kitoje srityje, tiesiog padaryti taip, kad jis nekuruotų jautresnių jam sričių. Taip mes galėtume suvaldyti riziką. Tai čia, matyt, pagrindinės buvo pastabos dėl šio straipsnio. Kalbame apie subsidiarumo principą, kitaip tariant, kad mes aiškiai įstatyme įtvirtiname, kad pagrindinis subjektas, pavyzdžiui, ministerija, turėtų būti atsakingas už pavaldžių įstaigų korupcijos prevenciją. Bet tikslas yra, be jokios abejonės, sukurti tą tokį autonomišką, savarankišką veikimą, kuris leistų, kad kiekvienoje įstaigoje atsirastų tas korupcijos prevencijos mechanizmas ir būtų, sakykim, tos visos rizikos valdomos. Aišku, galima eiti per kiekvieną, bet aš

to nesiūlyčiau daryti, nes mes tuomet čia nakvotume. Aš sakyčiau, kad apibendrintai tai esminės pastabos.

PIRMININKAS. Ačiū už pristatymą. Tikrai pagrindinis komitetas labai atidžiai, aš matau iš pastabų, nagrinėjo ir tuos kai kuriuos pasiūlymus, kurie buvo bendresnio pobūdžio, labai aiškiai sukonkretina. Tai vis tiek mes eisime per juos, kad gautume tam tikrą pritarimą, bet plačiau pristatyti aš jau jų nekviesiu, jeigu galima. Taip, jūs galite grįžti.

Dėl 4 straipsnio yra Vyriausybės pasiūlymas, jam komitetas siūlo pritarti iš dalies. Ar galime tokiam pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Ačiū, pritarta.

Dėl 6 straipsnio yra Vyriausybės siūlymas, jam komitetas siūlo nepritarti. Ar galime pritarti komiteto pozicijai? (*Balsai salėje*) Galime. Pritarta bendru sutarimu.

Taip pat dėl 7 straipsnio yra Vyriausybės pasiūlymas, jam komitetas siūlo pritarti iš dalies. Galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta.

Dėl 8 straipsnio yra Vyriausybės pasiūlymas, jam komitetas siūlo pritarti iš dalies. Ar galime pritarti? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta. Dėl to paties straipsnio 7 punkto yra Vyriausybės pasiūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies. Galime pritarti? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta. Ir dar vienas pasiūlymas dėl to paties punkto, jam Vyriausybė siūlo pritarti iš dalies. Galime pritarti? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta. Dėl 8 dalies taip pat yra Vyriausybės siūlymas, jam komitetas siūlo pritarti iš dalies. Galime pritarti? (*Balsai salėje*) Pritarta.

Toliau dėl 11 straipsnio yra Vyriausybės siūlymas, jam komitetas siūlo nepritarti. Ar galime pritarti komiteto nuomonei? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta.

Tuomet yra dėl 16 straipsnio Vyriausybės siūlymai, iš jų pirmajam komitetas siūlo nepritarti. Ar galime tokiam komiteto pasiūlymui pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime, pritarta. Kitam siūlymui siūloma pritarti iš dalies. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta. Taip pat yra siūlymas, kuriam komitetas siūlo nepritarti. Ar galime pritarti komiteto nuomonei? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta. Ir dar vienas siūlymas dėl to paties straipsnio, jam komitetas siūlo nepritarti. Ar galime pritarti tokiam komiteto siūlymui? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta.

Dėl 17 straipsnio yra Vyriausybės siūlymas, jam komitetas siūlo nepritarti. Ar galime pritarti komiteto pozicijai? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta. Taip pat dėl to paties straipsnio 5 punkto yra kitas Vyriausybės siūlymas, jam komitetas siūlo nepritarti. Galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta. Dėl 7 punkto yra Vyriausybės siūlymas, jam komitetas siūlo nepritarti. Galime pritarti? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta. Taip pat dėl 15 punkto yra Vyriausybės siūlymas, jam komitetas siūlo pritarti iš dalies. Galime pritarti? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta.

Dėl 18 straipsnio yra Vyriausybės siūlymas, jam komitetas siūlo nepritarti. Galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime, pritarta. Dėl to paties straipsnio 6 punkto yra Vyriausybės siūlymas, jam siūloma nepritarti. Galime pritarti tokiai išvadai bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta.

Dėl 8 straipsnio taip pat yra Vyriausybės siūlymas, jam komitetas siūlo pritarti iš dalies. Galime pritarti tam? (*Balsai salėje*) Pritarta. Dėl 9 punkto yra Vyriausybės siūlymas, jam komitetas siūlo nepritarti. Ar galime tam pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta.

Taip pat dėl IV skyriaus 20 straipsnio yra Vyriausybės siūlymas, jam komitetas siūlo nepritarti. Ar galime pritarti tokiai pozicijai? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta.

Dėl 21 straipsnio yra Vyriausybės siūlymas, jam komitetas siūlo nepritarti. Ar galime tam pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta.

Dėl 24 straipsnio yra Vyriausybės siūlymas, jam komitetas siūlo nepritarti. Ar galime tam pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta.

Ir dėl V skyriaus 3 straipsnio yra keli Vyriausybės siūlymai. Pirmajam komitetas siūlo nepritarti. Ar galime tokiai pozicijai pritarti? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta.

Taip pat VVSK siūlymas, jam pagrindinis komitetas siūlo nepritarti. Ar galime bendru sutarimu pritarti pagrindinio komiteto pozicijai? Ačiū, pritarta. Taip pat VVSK antrasis siūlymas, jam siūloma pritarti iš dalies. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Ačiū, pritarta. Ir trečias VVSK siūlymas, jam taip pat siūloma pritarti iš dalies. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Taip pat Antikorupcijos komisijos dvi pastabos. Pirmajai siūloma pritarti iš dalies. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Ir Antikorupcijos komisijos antroji pastaba, jai siūloma nepritarti. Ar galime tam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Diskusijoje dėl lydimąjo projekto taip pat nėra užsirašiusių dalyvauti. Motyvai dėl viso. Matau, kad irgi nėra norinčių kalbėti. Tai gal mes apsispręsimė balsuodami dėl šių dviejų projektų numatyto laiku.

17.56 val.

Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 112 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5044VK (svarstymas)

Darbotvarkės 2-13.3 klausimas – Administracinių bylų teisenos įstatymo straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5044. Svarstymas. Teisės ir teisėtvarkos komitetas jį siūlo atmesti. Prašom pristatyti.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Kolegos, tai yra projektas, kuriuo buvo pasiūlyta, jog Specialiųjų tyrimų tarnyba, kuri yra kriminalinės žvalgybos ir ikiteisminio tyrimo institucija, galėtų dėl norminių administracinių aktų kreiptis į Administracinį teismą. Įsivaizduokime, Specialiųjų tyrimų tarnyba pradeda kontroliuoti ministerijas ir Vyriausybę. Komitetas, tikrai įvertinęs Vyriausybės ir visų kitų institucijų nuomonę, siūlo atmesti šį projektą. Toks sprendimas komitete priimtas birželio 9 dienos posėdyje, visiems šešiams dalyvavusiems balsavus už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Šiuo klausimu, matau, daugiau nėra norinčių kalbėti. Gerbiami kolegos, manau, taip pat apsispręsimė dėl TTK siūlymo balsavimo metu.

17.57 val.

Advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-552(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-14 klausimas – Advokatūros įstatymo 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-552(2). Svarstymas. Kviečiu pristatyti gerbiamąjį S. Šedbarą.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Mieli kolegos, čia sujungti du projektai. Mano projektas Nr. XIVP-552 ir G. Palucko ir jo kolegų projektas Nr. XIVP-615. Advokatūros įstatymo patikslinimas dėl reikalavimų teisėjams, prokurorams tapti advokatais suvienodinimo siūlomame įstatyme. Komitetas šį projektą svarstė birželio 16 dieną ir visų aštuonių dalyvavusių balsais už buvo pritarta projektui ir išvadoms.

PIRMININKAS. Dėkoju. Matau, kad diskutuoti nėra norinčių. Dėl motyvų taip pat nėra norinčių kalbėti. Manau, apsispręsimė balsavimo metu.

17.58 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-431(2), Administracinių nusižengimų kodekso 422 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-432(2) (svarstymas)

Lydimieji 2-15.1 ir 2-15.2 – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo ir Administracinių nusižengimų kodekso vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektai. Taip pat svarstymo stadija. Teisės ir teisėtvarkos komiteto pranešėju paskirtas J. Sabatauskas, bet jo salėje nematau. Galbūt komiteto pirmininkas galėtų pristatyti svarstymo rezultatus? Prašom.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Tai yra projektas, kuriuo siūloma sulygtinti, jog ir taksistams, ir pavėžėjams galiotų vienodas reguliavimas dėl nulinės promilės. Komitetas svarstė birželio 9 dieną ir visiems šešiams dalyvavusiems balsavus už projektui buvo pritarta. Kartu buvo apsvarstyta ir lydimasis Administracinių nusižengimų kodekso projektas atitinkamai dėl atsakomybės. Irgi visi šeši dalyvavusieji balsavo už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti norinčių nebuvo. Nėra. Dėl motyvų taip pat nėra norinčių kalbėti. Dėl šio lydimąjo projekto taip pat apsispręsimė po svarstymo balsavimo metu.

17.59 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 ir 27² straipsnių papildymo bei įstatymo papildymo 29² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3831 (svarstymas)

Dabar darbotvarkės 2-16 klausimas – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 2 ir 27² straipsnių papildymo bei įstatymo papildymo 29² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3831. Pranešėjas taip pat J. Sabatauskas, bet jo salėje nematau. Komitetas siūlo jį atmesti. Gal galėtų komiteto pirmininkas dar kartelį įvardinti svarstymo rezultatus?

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Siūlymas buvo, man atrodo, ar ne kolegos R. Žemaitaičio. Senas siūlymas, senas projektas, kad transporto priemonių remonto veikla galėtų būti vykdoma tik patalpose, registruotose Aplinkos ministerijos valdomoje valstybės informacinėje sistemoje. Buvo gauta tikrai labai daug atsiliepimų, daug nuomonių. Tai nedera ir su Bendrojo duomenų apsaugos reglamento nuostatomis, ir kitais teisės aktais, todėl komitetas, ilgai svarstęs šį projektą, galutinai jį svarstė šių metų balandžio 21 dieną, visiems 7 dalyvavusiems balsavus už vis dėlto siūlo šį projektą atmesti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Svarstymo stadija. Diskusijoje nėra norinčių kalbėti. Dėl motyvų taip pat matau, kad nėra. Apsispręsimas dėl komiteto siūlymo balsavimo metu.

Kolegos, kadangi nėra tiek daug norinčių diskutuoti, kiek galvojome anksčiau, aš norėčiau paprašyti frakcijų seniūnų, kad 18 val. 30 min. Seimo nariai būtų pasirengę balsuoti ir galėtume tada apsispręsti dėl visų vakarinės darbotvarkės paskutinių klausimų.

18.01 val.

Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 7, 10, 13, 15 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-624, Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 10 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-230 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-625 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-17.1 klausimas ir lydimasis – Šalpos pensijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-624. Kviečiu socialinės apsaugos ir darbo viceministrą V. Šilinską pristatyti šį, o po to ir vėlesnius įstatymų projektus. Pateikimas. Prašom.

V. ŠILINSKAS. Dėkoju. Gerbiamieji Seimo nariai, trumpai pristatysiu. Šalpos pensijų įstatyme šiandien yra numatyta, kad asmenys negali gauti šalpos išmokų tuo atveju, jeigu tokio pat dydžio ar didesnes išmokas gauna užsienyje. Tai yra gera nuostata, tačiau, kaip žinote, iš Venesuelos, ten įvykus krizei, į Lietuvą buvo perkelta apie 28 lietuvių kilmės asmenis arba lietuvius. Paaiškėjo, kad Venesuela nebendradarbiauja ir neteikia informacijos apie tai, ar šalpos pensijas gauna šitie asmenys, ar ne. Todėl yra daromi techninio pobūdžio pakeitimai, kad keli asmenys, kol Venesuela neteikia tokios informacijos, galėtų gauti šalpos pensijas. Šios pensijos yra tikrai nedidelės, vidutiniška pensija yra apie 190 eurų, todėl papildomų išlaidų neprireiks. Manome, kad išspręsimė techninę problemą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų norėjo paklausti L. Nagienė, bet jos salėje nematau. Nėra. Daugiau klausiančiųjų nėra.

Dėl motyvų ar būtų norinčių kalbėti? Taip pat nėra. Manau, kai bus balsavimo metas, galėsime apsispręsti dėl šių dviejų įstatymų projektų po pateikimo.

18.03 val.

Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 4, 15 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-611, Valstybinės darbo inspekcijos įstatymo Nr. IX-1768 1, 4, 8, 9, 11 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-612, Administracinių nusižengimų kodekso 96 ir 98 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-613 (pateikimas)

Tada prašau gerbiamą viceministrą pristatyti mūsų darbotvarkės 2-18.1, 2-18.2 ir 2-18.3 klausimus, tai yra Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo dviejų straipsnių ir priedo pakeitimo įsta-

tymo projektą, Valstybinės darbo inspekcijos įstatymo ir Administracinių nusižengimų kodekso dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektus.

V. ŠILINSKAS. Dėkoju. Šiuo atveju sprendžiame kitą problemą. Turbūt teko matyti, kaip statybininkai dirba statybos aikštelėse nesilaikydami darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų. Neretu atveju tai yra savarankiškai dirbantys asmenys, vadinasi, nėra ir darbdavio, kurį būtų galima nubausti.

Teisės aktai keičiami taip, kad ir savarankiškai dirbantys asmenys privalėtų laikytis Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo reikalavimų ir jiems būtų numatyta administracinė atsakomybė, jeigu tokių reikalavimų nesilaiko. Atsakomybė būtų numatyta ir tuo atveju, jeigu asmenys dirba neblaivūs, nepriklausomai nuo to, ar jie yra darbuotojai, ar savarankiškai dirbantys, atsakomybė būtų tokia pati kaip ir darbuotojams.

Papildomai yra keičiama tai, kad užsienio inspektoriai, darbo inspekcijų inspektoriai, galėtų atlikti inspekcijas kartu su Lietuvos Respublikos inspektoriais ir duoti privalomus nurodymus. Tokiu būdu norime stiprinti bendradarbiavimą tarp Lietuvos ir užsienio darbo inspekcijų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų paklausti taip pat niekas nenori dėl šių įstatymų projektų. Ar dėl balsavimo motyvų yra norinčių kalbėti? A. Vinkus norėjo kalbėti už, bet jo nėra šiuo metu salėje. Apsispręsimė dėl šių įstatymų projektų numatytu laiku.

Dėkoju viceministrui.

18.05 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 20¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-629 (pateikimas)

Dabar papildomai į darbotvarkę įrašyti klausimai, 2-19 klausimas – Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-629. Pranešėjas – L. Savickas. Kviečiu pristatyti įstatymo projektą. Pateikimas.

L. SAVICKAS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, pradėsime šiek tiek iš toliau. Europos Sąjungos pasirinktas Europos žaliasis kursas numato, ir čia svarbu atkreipti dėmesį, kad turi būti plėtojamas daugiausia atsinaujinančiais ištekliais pagrįstas elektros energijos sektorius. Lietuvoje būtent šiam sektoriui vystyti taip pat yra fiksuoti ambicingi tikslai. Tiek Seimo patvirtintoje Nacionalinėje energetikos nepriklausomybės strategijoje, tiek Vyriausybės patvirtintuose strateginiuose dokumentuose įtvirtinta, kad iš atsinaujinančių energetikos išteklių pasigaminta energija vartojančiam savo reikmėms vartotojui iki 2030 metų turi būti ne mažiau kaip 30 %, palyginti su visais. Taip pat ir Vyriausybės dokumentuose yra tikslas jau 2025 metais turėti 1 tūkst. megavatų galios saulės jėgainių tinklą.

Šie ambicingi tikslai gali būti sudėtingai pasiekiami, nes dabartinį 10 tūkst. gaminančių vartotojų tikslą leido pasiekti tik finansinė parama, kuri šiek tiek pagerina mūsų turimą investicinį klimatą. Reikia atkreipti dėmesį, kad 2021–2027 metų numatytos paramos suma – tik 167 mln. ir šiuo atveju užteks išplėtoti tik iki 600 megavatų jėgainių tinklą. Vadinasi, mūsų tikslas, tikėtina, nebus pasiektas.

Todėl ir teikiamas šis projektas, kuriuo siūloma sukurti patrauklias sąlygas gaminantiems vartotojams ir įgyvendinti anksčiau minėtus tikslus. Atkreipiu dėmesį, kad net 56 Seimo nariai iš penkių skirtingų frakcijų parengė šį įstatymo projektą, kuris numato šešis esminius pakeitimus. Labai trumpai apie kiekvieną iš jų.

Pirmasis – atsisakyti vienu metų kaupimo termino ribojimo. Tai reiškia, kad gyventojams neberekėtų laukti balandžio 1 dienos, kai palankiausia įrengti saulės elektrinę. Ją būtų galima įrengti bet kuriuo laiku per kalendorinius metus neprarandant finansinės naudos jau pirmaisiais metais.

Antrasis. Siūloma nustatyti, kad keičiant garantinį tiekėją į nepriklausomą elektros tiekėją gaminantis vartotojas galėtų pasirinkti bent vieną iš šių dviejų variantų. Pirmas, sukaupą elektros energijos kiekį perkelti naujai pasirinktam energijos tiekėjui arba šiek tiek gauti kompensacijos, tačiau atsisakyti diskriminacinių 5 % garantinio tiekimo atveju.

Trečiasis. Siūloma naudojimosi elektros tinklais paslaugos kainą nustatyti penkerių metų laikotarpiui. Dėl to mes turėsime stabilesnę ir palankesnę kainodarą gaminantiems vartotojams ir daugiau užtikrintumo. Šiuo metu naudojimosi tinklais paslaugos kaina kinta, deja, kasmet ir turi tendenciją toliau didėti.

Ketvirtasis. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba turėtų nustatyti skirtingas naudojimosi elektros tinklais paslaugos kainas savo teritorijoje įrengtose ir nutolusiose elektrinėse pagamintai ir sugrąžintai elektros energijai.

Penktasis. Šiuo metu gaminantys vartotojai už naudojimosi elektros tinklais paslaugą gali atsiskaityti keletu būdų, iš kurių vienas yra atsiskaitymas natūra. Tačiau VERT nustatytas procentas yra neproporcingas skirstomųjų tinklų operatoriaus kaštams ir jo gaunamai naudai, taip pat per kalendorinius metus nėra perskaičiuojamas keičiantis prognozuojamai rinkos kainai. Anksčiau tuo periodu tas procentas buvo 36 %, šiuo metu 41 %. Toks didelis procentas daro šį atsiskaitymo būdą nepatrauklų.

Taigi siūloma nustatyti, kad gaminančiam vartotojui už naudojimosi elektros tinklais paslaugų būdą būtų galima atsiskaityti natūra, taikant VERT reguliavimu nustatytą procentą, bet ne didesnę negu 20 %. Taip planuojantys įsirengti saulės elektrines turėtų palankias sąlygas įsigyti didesnės galios elektrinę ir dalį pagamintos sukauptos elektros energijos perleisti skirstomųjų tinklų operatoriumi, taip pat, atkreipti dėmesį, prisidėtų prie elektros energijos importo mažinimo.

Šeštasis, paprastas, trumpas, – atsisakyti terminuoto šios priemonės laikotarpio, jis šiuo metu yra iki 2040 m. balandžio 1 d.

Gerbiami kolegos, kviečiu palaikyti šį projektą ir prisidėti prie to, kad tiek šio Seimo, tiek Vyriausybės iškelti tikslai turėtų realų pagrindą būti pasiekti. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Jūsų pranešimas buvo įtikinantis ir niekas nenori jūsų paklausti.

L. SAVICKAS (LVŽSF). Ačiū.

PIRMININKAS. Dabar dėl motyvų už nori kalbėti K. Vilkauskas. Prašau.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Nėra labai ką įtikinėti, bet tikrai noriu pabrėžti, kad šitas projektas yra reikalingas dėl to, kad jis suteikia atsinaujinančių išteklių įrengėjams ir vartotojams didesnes galimybes, didesnę motyvaciją. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Motyvai išsakyti. Apsispręsimė, kai salėje bus tikrai daugiau Seimo narių.

18.10 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl konstitucinių tėvų teisių užtikrinimo švietimo sistemoje“ projektas Nr. XIVP-645 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 2-20 klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl konstitucinių tėvų teisių užtikrinimo švietimo sistemoje“ projektas Nr. XIVP-645. Pranešėja – A. Kubilienė. Prašau į tribūną.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, šiandien prie švietimo, mokslo ir sporto ministerijos piketuoją tėvai, tėvų organizacijos. Šiam žingsniui juos paskatino besiklostanti grėsminga situacija švietimo sistemoje ir bandymas nušalinti tėvus nuo ugdymo proceso. Gerbiami kolegos, šia rezoliucija ir norime atkreipti Vyriausybės dėmesį, kad negali būti siauriamos konstitucinės tėvų teisės ir laisvės, menkinamas tėvų statusas, pažeidinėjami įstatymai, išreikšti paramą tėvų organizacijoms ir visiems tėvams, pripažinti jų teisę dalyvauti viešajame politiniame diskurse, teisėkūros procese, kad jie būtų išklausyti. Kviečiu pritarti šiai rezoliucijai ir galiu atsakyti į klausimus.

PIRMININKAS. Dėkoju už pristatymą. I. Kačinskaitė-Urbonienė turi jums klausimą. Prašau.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Gerbiama pranešėja, mes jau šiek tiek aptarėme rezoliucijos tekstą. Sakykite, ar būtumėte linkusi pataisyti dvi vietas dėl visų ugdymo programų ekspertavimo, vis dėlto galbūt tėvai neturėtų ekspertuoti visų ugdymo programų, ir atsisakyti žodžio „dorovingas“, nes kiekvienas žodis turi savo tokį svorį ir kiekvienoje šeimoje tas svoris turbūt yra skirtingas. Ar sutiktumėte šiek tiek koreguoti rezoliuciją, kad ją galėtų visas Seimas priimti gražiai, bendru sutarimu?

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Gerbiama kolege, į šitą klausimą aš jau jums atsakiau. Noriu pabrėžti, kad žodis „dorovingas“ yra vartojamas net trijuose teisės aktuose, pradedant Konstitucija, Švietimo įstatymo 3 straipsnyje ir Šeimos stiprinimo įstatymo 5 straipsnyje. Nežinau, ar tikrai būtų tai tikslinga.

Lygiai taip pat atsakiau jums į tą klausimą ir dėl to, kad tėvai tikrai neturėtų būti visuose, ypač specifiniuose – dėl matematikos, fizikos turinio, bet atsižvelgiant į tėvų bendruomenę, tos mokyklos bendruomenę, tikrai tai turėtų būti daroma. Tėvai negali būti nušalinti nuo vaikų ugdymo, nes mūsų Konstitucijoje ir yra pabrėžiama, kad tėvai yra pagrindiniai vaikų ugdytojai. Aš nekalbu apie specifinius dalykus, jūs teisi dėl to.

PIRMININKAS. Dėkoju. A. Vinkus jums turi klausimą. Prašau.

A. VINKUS (LVŽSF). Aš noriu pasakyti, kad... Klausimas toks. Aš net klausiu ponios A. Kubilienės, kodėl ponė I. Kačinskaitė-Urbonienė vis klausia, aš jau skaičiau, buvo ir jos raštas, apie dorovingumą. Dora, sąžinė, meilė, teisingumas – tai pagrindiniai kriterijai, apibūdinantys žmogų, mes siekiame eiti dorovės keliu. Kas čia blogo? Aš noriu, kad ponė I. Kačinskaitė-Urbonienė žinotų, mes tvirtai laikomės tos pozicijos, mūsų tėvai jos laikėsi ir mes laikysimės.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Čia tikriausiai nėra klausimas, bet iš tikrųjų aš noriu dar kartą atkreipti dėmesį, kad tai nėra nauja sąvoka, tikrai vartojama, kaip jau ir minėjau, Švietimo įstatyme ir kituose įstatymuose.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dabar dėl rezoliucijos vyks diskusija. Joje nėra norinčių kalbėti. (*Balsai salėje*)

Priėmimas ir balsavimo motyvai, kad priimtume rezoliuciją be pataisų. Nėra norinčių kalbėti dėl šio klausimo. Manau, kad dėl jo irgi apsispręsimė balsavimo metu, kuris, primenu, bus 18 val. 30 min. Tikiuosi, kad tie Seimo nariai, kurie dar yra Seime, grįš į salę.

18.15 val.

Seimo savaitės (2021-06-21–2021-06-25) – 2021 m. birželio 22 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Gerbiami kolegos, norėčiau paprašyti, kad būtų pristatyta birželio 22 dienos Seimo posėdžių darbotvarkė, jos tvirtinimas. Jeigu gerbiamoji Seimo Pirmininkė galėtų pristatyti, ką mes veiksime kitą savaitę, be Joninių, būtų labai gerai. Tada galėsime išklausti Seimo narių pareiškimus. Prašom.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Birželio 22 dienos darbotvarkėje išskirčiau kelis svarbiausius dalykus. Rytiniame posėdyje turėsime biudžeto priėmimą. Popietiniame posėdyje yra planuojami du pateikimai dėl Konstitucijos pakeitimo, tai yra dėl tiesiogiai renkamų merų. Tiek pozicijos, tiek opozicijos. Socialdemokratų frakcijos teikiamas Konstitucijos pakeitimas. Taip pat yra numatyta nemažai priėmimų, kurie keliami iš šios savaitės.

Tai daugmaž taip ir pristatysiu antradienio darbotvarkę. Kaip žinome, kitą savaitę ketvirtadienį posėdžių neturėsime. Mielai atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Dėkoju Seimo Pirmininkei už pristatymą. Jūsų niekas nenori klausti. Dėkoju, kad buvo pristatyta.

Gerbiami kolegos, išklauskime Seimo narių pareiškimus. Ar galime pritarti kitos savaitės darbotvarkę bendru sutarimu? Galime. Ačiū, pritarta.

18.17 val.

Seimo narių pareiškimai

Seimo narių pareiškimai. Tuoj, gerbiamieji kolegos. D. Kepenis – pirmasis. Kviečiame į tribūną pristatyti pareiškimą.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Kaip žinome, prieš mėnesį Vilniuje buvo susirinkę Didžiojo šeimos gynimo maršo atstovai, kurie paskelbė savo prašymus, reikalavimus

mūsų Vyriausybei, mums, valstybės valdytojams. Tačiau tie reikalavimai buvo neįvykdyti, todėl jie atvyko antrą kartą į Vilnių susitikti su Seimo nariais, su Vyriausybės nariais, su Prezidentu ir paklausti, ar iš tikrųjų jie gali klausti. Pasirodo, kad gali. Prezidentas patvirtino savo metiniame pranešime, kad taip, žmonės gali klausti ir labai gražu, kad jie yra aktyvūs. Aš tai ne pirmą kartą girdžiu ir žmonės naudojami tuo, kad jie gali, pasirodo, klausti.

Štai mes šiandien neleidome jiems čia to klausimo užduoti mums visiems, tai jie man perdavė savo klausimą raštu. Aš dabar perskaitysiu tai, ką įdavė man į rankas R. Grinevičius – žmogus, kuris tapo lyderiu šito viso šeimų maršo.

„Gerbiamejį Lietuvos Respublikos Seimo nariai, aš atėjau čia ne įkalbinėti jūsų ar agituoti, ar koku nors būdu paveikti jūsų, kaip Tautos išrinktųjų, valią. Aš atėjau jums tik priminti, kad, patekdami į šiuos rūmus ir tapdami teisėtais Tautos atstovais, jūs pridėję ranką ant Konstitucijos prisiekėte būti ištikimi Lietuvos Respublikai, gerbti ir vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, sąžiningai tarnauti tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei. Taip pat paprašėte ir Dievo pagalbos.

Štai aš, Raimondas Grinevičius, kaip eilinis jūsų rinkėjas, kaip Lietuvos pilietis, tikros lietuviškos šeimos atstovas, pagaliau tėvas, prašau jūsų priimti tokius sprendimus, dėl kurių jūs prisiekėte prieš Dievą. Aš prašau jūsų būti ir likti dorais, sąžiningais ir teisingais Lietuvos šeimų gynėjais ir puoselėtojais, tokiais, kokiais mus mokė būti mūsų tėvai, Visagalis ir Konstitucija.“

Pasirašo R. Grinevičius, Lietuvos pilietis iš Marijampolės.

Ir nuo savęs štai ką norėčiau pridėti. Būdamas šalia tų žmonių ir girdėdamas, ko jie mūsų klausia, kuo jie domisi ir kas jiems rūpi, aš išgirdau labai įdomų dalyką. Jie man sako: kaip gali būti, kad išeina įvairių frakcijų, įvairių partijų žmonės, bet neateina su mumis kalbėtis tie, kurie dabar valdo šalį, kurie save vadina konservatoriais? Ir tie, kurie vadina save konservatoriais, kurie turi saugoti mūsų vertybes, mūsų tradicijas, mūsų šeimą, net nenori apie tai kalbėtis. Ir mes, sako, dabar supratome, kad jie jokie konservatoriai, man sako žmonės. Jie yra pakeitę savo pavadinimą ir vienas jų narys tą pavadinimą paskelbė visam pasauliui, dabar visas pasaulis žino, kad mūsų buvę konservatoriai dabar vadinasi *šai*ka. Jie dabar vadinasi *šai*ka ir nė vienas žmogus iš tos *šai*kos, jų keli buvo įvardinti asmeniškai, neatsisakė to pavadinimo. Jie neišsižadėjo. Jie taip ir lieka *šai*ka, dėl to jie niekuo nesidomi.

Tai man belieka pasveikinti šią grupę, kuri šį pavadinimą priėmė, jo neišsižadėjo... tiesiog pagyvoti, kaip buvo jiems sakoma, kad jie ten netyčia, matai, Žygis, matai, netyčia, norėdamas pasakyti gražiau, sumaišė žodžius, nes vertimas buvo sunkus. Tai aš galiu padėti. Tai ne tik *šai*ka, čia yra rusų kalba, bet lietuviškai yra gauja, angliškai yra gangsterių mafija, šutvė, *šobla*. Anksčiau tuos žmones vadindavo runkeliais, šunauja vadindavo, *bydla*. Aš tą girdėjau ir net čia girdėjau. O dabar jie surado ir mums čia pavadinimus. Ir aš su kuo jus ir sveikinu, ir linkiu, na, nelabai garbingas pavadinimas, bet ką darysi, sėkmės jums.

PIRMININKAS. Kviečiu R. Šarknicką išsakyti savo pareiškimą.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dzūkijos sostinė šiandien švenčia 440 metų sukaktį. Alytus yra kai kas naiviai teatrališko, patrauklaus ir stebuklingas aukščiausias pėsčiųjų tiltas Lietuvoje baltosios rožės šviesoje. Tačiau naktį tai virsta neaiškia pasaka šalia Nemuno, Dainų slėnio šlaitų, miesto gatvių, pušynų ir nuoširdžių žmonių. Tai rodo, kad Alytus yra kuriantis miestas.

Štai dar viena nauja idėja. Bendraminčiai, įkūrę asociaciją „Japoniškas sodas“ Alytuje, imasi dar vieno iššūkio – bendruomeninio japoniško sodo kūrimo šalia svečių pamėgtojo Baltosios rožės tilto, Dainų slėnio, prie vienos iš dviejų Dailidės ežerėlių akių.

Sodas galėtų atsirasti per palyginti neilgą laiką. Tikimasi išokti į Lietuvos kultūros sostinės traukinį, o Alytus ja taps 2022 metais. Yra vilties, kad šį titulą paženklintų ir japoniško sodo mūsų mieste atsiradimas.

Alytaus „Japoniškas sodas“ yra bendruomenės iniciatyva. Asociacijos nariais kviečiame tapti visus norinčius. Narių įnašais bus sukaupotos lėšos veiklai pradėti. Taigi sodo įkūrimo sąmatoje numatytiems darbams bus naudojamos bendruomenės, rėmėjų ir fondų lėšos. Tapti asociacijos nariu ir rasti visą informaciją galima www.japangardenalytus.lt.

Būkite drūci ir sveiki. Užsukite in svečius, esame labai svetingi. Su gimtadieniu tave, Alytau! (*Plojimai, šūksniai salėje: „Bravo!“*)

PIRMININKAS. Labai ačiū. Daug geresnė nuotaika po antrojo pareiškimo negu po pirmojo. Kviečiu E. Zingerį į tribūną.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Ačiū. Aš irgi prisijungiu prie Alytaus gimtadienio.

Aš norėčiau tik labai nedidelį dalyką, susijusį su tuo, kad mūsų daliai tenka ne tik Baltarusijos režimas, kuris organizuoja srautus nelegalių migrantų ant mūsų *biednos* galvos per sieną ir bando Europos Sąjungos kantrybę, destabilizuoja ją, bet ir įvairūs kiti režimai, kurie yra tarpusavyje susijungę. Baltarusių režimas ir mūsų nedraugai Maskvoje ir Kinijoje remia Kubos režimą, kuriame... Prieš mano akis yra dešimtys pagrindinių Kubos intelektualų, sėdinčių kalėjime. Aš noriu jums padėkoti, kad daugelis iš jūsų (apie 40 parašų) pasirašėte, kad Lietuva vis dėlto turi balsą ne tik apie savo kaimynus, bet gali pasakyti ką nors ir apie mums draugiškus žmones, kurie atkartoja Sąjūdžio idėjas, Kubos išlaisvinimo idėjas.

Todėl aš tų žmonių, kurie kreipėsi į mus, vardu dėkoju jums visiems už surinktus šiandieną parašus už laisvę Kubos disidentams, už jų paleidimą iš Havanos ir kitų miestų kalėjimų. Aš paprasčiausiai noriu padėkoti visiems pasirašiusiems ir dar pasirašysiantiems, o po to nešiu registruoti šitą dalyką kaip rezoliuciją į mūsų Sekretoriatą. Širdingai visiems ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Tai buvo paskutinis šios dienos pareiškimas. Mes turime pusketvirtos minutės iki balsavimo, bet, aš manau, galime pradėti, matau visų frakcijų atstovus. Tuo labiau kad tikrai vakarinėje darbotvarkėje nebuvo tokių ietis laužančių klausimų.

18.26 val.

Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5042(2)VK, Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo Nr. VIII-1649 2, 7 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5043(2)VK, Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 112 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5044VK (svarstymo tęsinys)

Gerbiamieji, dėl darbotvarkės 2-13.1, 2-13.2 klausimų – Korupcijos prevencijos įstatymo ir Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo, dėl abiejų, ar galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo tai redakcijai, kuri buvo pristatyta? Ar būtų prieštaraujančių? (*Balsai salėje*) Ne. Galime pritarti. Ačiū, pritarta bendru sutarimu po svarstymo.

Dėl vedimo tvarkos nori pasisakyti A. Kubilienė.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, buvo keturios minutės. Kaip jūs galvojate, kaip tie žmonės, kurie norėtų balsuoti galbūt kitaip, galėtų ateiti? Aš manau, kad jūs privalote laikytis reglamento.

PIRMININKAS. Gerai.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ir taip jau yra daugybė pažeidimų.

PIRMININKAS. Galime luktelti dvi minutes, manau, tai esmės nepakeis. Dviejų minučių techninė pertrauka, kad visi sėkmingai galėtume pabaigti šios dienos posėdį.

Dar dėl vedimo tvarkos – R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Bet jūs paminėjote, iš tikrųjų čia nebuvo kažkokio iečių laužymo, faktiškai visiems tiko, aš nežinau.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, jūs frakcijoje pasitarkite, kokia jūsų pozicija galėtų būti, kad pristatytumėte konsoliduotą. Aš dabar dvi minutes luktelsiu ir mes pratęsimė kitus klausimus. Maža ką, gal kas norės pasisakyti kitu klausimu.

Pertrauka

PIRMININKAS. Gerbiama kolegė, 3 sekundės, padėtis Seimo salėje dramatiškai nepasikeitė, bet be galo gerbdamas opozicijos teises išlaukiau tas 2 minutes.

Darbotvarkės 2-13.3 klausimas – Administracinių bylų teisenos įstatymo straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5044(2). Pagrindinis Teisės ir teisėtvarkos komitetas siūlo jį atmesti. Galbūt bendru sutarimu galime jį atmesti? (*Balsai salėje*) Galime. Atmesta bendru sutarimu.

18.31 val.

Advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-552(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-14 klausimas – Advokatūros įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-552(2). Irgi nebuvo didesnių prieštaravimų, galbūt bendru sutarimu galime jam pritarti po svarstymo? (*Balsai salėje*) Reikia balsuoti? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Galime balsuoti. Prašau. Darbotvarkės 2-14 klausimas. Prašau balsuoti. (*Balsai salėje*) Atsiprašome, ekranuose buvo darbotvarkės 2-13 klausimas.

Už – 74, prieš nėra, sulaukė 1. Dar kartelį tada – dėl darbotvarkės 2-14 klausimo buvo prašoma balsuoti. Įrašysime tai, ką reikia, ir paleisime balsavimą. Prašau balsuoti dėl įstatymo projekto Nr. XIVP-552 pritarimo po svarstymo. (*Balsai salėje*)

Už – 80, prieš nebuvo, susilaikiusių irgi nebuvo. Galėjome bendru sutarimu pritarti. Pritarta po svarstymo.

18.32 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-431(2), Administracinių nusižengimų kodekso 422 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-432(2) (svarstymo tęsinys)

Saugaus eismo automobilių keliais ir Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymų projektai Nr. XIVP-431 ir Nr. XIVP-432. Galbūt galime bendru sutarimu po svarstymo pritarti? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dėl vedimo tvarkos – profesorius R. Lopata. Prašau.

R. LOPATA (LSF). Žiūrėkite, o dėl Korupcijos prevencijos įstatymo mes čia balsavome, nebalstavome? Kažką jūs čia sumaišėte.

PIRMININKAS. Taip, mes balsavome, pritarėme bendru sutarimu, o tada norėdami užtvirtinti dar ir nubalsavome. Jeigu darbotvarkės 2-13 klausimą jūs minite, tai dėl jo buvo balsuota. (*Šurmuly salėje*)

R. LOPATA (LSF). Bet ekrane nebuvo to pavadinimo.

PIRMININKAS. Atsiprašau, patikslinkite, kurį numerį sakote?

R. LOPATA (LSF). Nr. XIIIIP-5042.

PIRMININKAS. Taip, mes ką tik dėl jo balsavome. (*Balsai salėje*) Dėl viso projekto. (*Balsai salėje*) Dėl abiejų šitų ir lydimąjo įstatymo projekto.

18.33 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 ir 27² straipsnių papildymo bei Įstatymo papildymo 29² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3831 (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-16 klausimas, projektas Nr. XIIIIP-3831. Buvo pagrindinio Teisės ir teisėtvarkos komiteto siūlymas jį atmesti. Ar galime bendru sutarimu pritarti pagrindinio komiteto siūlymui? (*Balsai salėje*) Galime. Ačiū. Atmesta.

18.33 val.

Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 7, 10, 13, 15 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-624, Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 10 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-230 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-625 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-17.1 ir 2-17.2 klausimai – Šalpos pensijų įstatymo ir lydimąjo įstatymo projekto pateikimai. Taip pat prieštaraujančių nebuvo, gal galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje*) Pritarta bendru sutarimu.

18.33 val.

Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 4, 15 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-611, Valstybinės darbo inspekcijos įstatymo Nr. IX-1768 1, 4, 8, 9, 11 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-612, Administracinių nusižengimų kodekso 96 ir 98 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-613 (pateikimo tęsinys)

Taip pat Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teikiami įstatymų projektai – Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo projektas Nr. XIVP-611, Valstybinės darbo inspekcijos įstatymo projektas Nr. XIVP-612 bei Administracinių nusižengimų kodekso įstatymo projektas Nr. XIVP-613. Galbūt galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu ir šitam paketui? Ačiū, pritarta.

Dar tiksliai grįžtant prie darbotvarkės 2-17.1 ir 2-17.2 klausimų kaip pagrindinis siūlomas SRDK ir siūloma svarstyti birželio 29 dieną. Galime pritarti? (*Balsai salėje*) Galime. Ačiū, pritarta.

O dėl šių įstatymų projektų, tai yra darbotvarkės 2-18.1 ir 2-18.2 klausimų, kaip pagrindinis siūlomas SRDK, o dėl Administracinių nusižengimų kodekso kaip pagrindinis TTK, o kaip papildomas SRDK. Viską siūloma svarstyti rudens sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

18.34 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 20¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-629 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-19 klausimas – Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-629. Aš suprantu, kad dėl šito... Ar reikės balsuoti? (*Balsai salėje*) Reikės balsuoti. Gerai, kviečiu balsuoti po pateikimo.

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 50, prieš – 10, susilaikė 22. Pritarta po pateikimo. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas, papildomas nesiūlomas. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Prašom – A. Vyšniauskas per šoninį mikrofoną.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Reikėtų Vyriausybės išvados ir antikorupcinio vertinimo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar galime bendru sutarimu pritarti šiems dviem siūlymams? Negalime. Dėl Vyriausybės išvados galime bendru sutarimu sutarti? Ar galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Reikės balsuoti dėl abiejų. Gerai, balsuojame, ar reikia dėl šio įstatymo Vyriausybės išvados. Prašom.

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 54, prieš – 9, susilaikė 20. Prašysime Vyriausybės išvados. Gal analogiškai galime bendru sutarimu pritarti dėl antikorupcinio vertinimo? Galime? Galime. Pritarta bendru sutarimu. Svarstysime Seimo rudens sesijoje. Galime tam pritarti? Galime. Pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas. Pritarta? Pritarta.

18.37 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl konstitucinių tėvų teisių užtikrinimo švietimo sistemoje“ projektas Nr. XIVP-645 (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-20 klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl konstitucinių tėvų teisių užtikrinimo švietimo sistemoje“ projektas. Prašom balsuoti, ar pritarti rezoliucijai be pastabų. Priėmimo stadija.

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 33, prieš – 20, susilaikė 29. Tokiam rezoliucijos tekstui nepritar-ta. Dabar balsuosime, kaip suprantu, ar atmesti rezoliuciją, ar dar ją tobulinti sudarytoje redakci-nėje grupėje. Kas už, balsuoja už atmetimą, kas prieš, balsuoja už tolesnį tobulinimą. Kviečiu al-ternatyviai balsuoti arba už atmetimą, arba už tobulinimą. Kas už – už atmetimą, kas prieš – už tobulinimą.

Už – 47, prieš – 34. Rezoliucija atmesta.

Gerbiami kolegos, tai buvo visi šios darbotvarkės klausimai. Registruojamės.

Skelbiu vakarinį Seimo posėdį baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 77 STENOGRAMA

2021 m. birželio 22 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos. Pradedame birželio 22 dienos, antradienio, rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Skelbiu registraciją.

Užsiregistravo 108 Seimo nariai.

10.01 val.

Vyriausiosios rinkimų komisijos nario priesaika

Dabar pagal darbotvarkę yra numatytas Vyriausiosios rinkimų komisijos nario priesaikos klausimas. Perduodu pirmininkavimą pirmajam pavaduotojui J. Razmai.

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Gerbiami Seimo nariai, birželio 15 dieną mes į Vyriausiąją rinkimų komisiją paskyrėme naują narį M. Reznikovą. Įstatymas numato, kad Vyriausiosios rinkimų komisijos nariai prisiekia Seime. Prisiekęs asmuo po priesaikos tekstu pasirašo. Priesaikos tekstas negali būti keičiamas. Priesaika galioja visą paskyrimo į Vyriausiąją rinkimų komisiją laikotarpį. Vyriausiosios rinkimų komisijos narių priesaikos tekstai saugomi Seime.

Kviečiu Seimo Pirmininkę V. Čmilytę-Nielsen ir M. Reznikovą prisiekdinimo procedūrai.

M. REZNIKOVAS. Aš, Maksimas Reznikovas, prisiekiu būti ištikimas Lietuvos Respublikai, laikytis jos Konstitucijos ir įstatymų, sąžiningai ir garbingai atlikti savo pareigas Vyriausiojoje rinkimų komisijoje ir susilaikyti nuo poelgių, pažeidžiančių įstatymus ir žmogaus teises. (*Plojimai*)

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Vyriausiosios rinkimų komisijos narys M. Reznikovas prisiekė.

PIRMININKAS. Sveikiname naują Vyriausiosios rinkimų komisijos narį ir linkime visada laimėti duotos priesaikos, sėkmės darbuose. Toliau grįžta pirmininkauti Seimo Pirmininkė.

10.02 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2021 m. birželio 22 d. (antradienio) posėdžio darbotvarkės tvirtinimas

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Dėkoju. Gerbiami kolegos, darbotvarkės klausimas – darbotvarkės tvirtinimas.

Per šoninį mikrofoną A. Ažubalis.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, kadangi rytoj Lietuva mini 80-metį nuo 1941 metų birželio sukilimo, kurio metu galvas padėjo 2 tūkst. Lietuvos jaunuomenės, siūlyčiau šią datą ir jų sudėtas aukas paminėti tylos minute. Kaip sakė velionis istorikas profesorius E. Gudavičius, 1941 m. birželio 23 d. sukilimas yra data, kuriai vieta šalia Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios. Ponia Pirmininke, prašyčiau. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkoju. E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Aš irgi manyčiau, kad, atsimenant šiuos metus, Lietuvos Seimas, gerbiama Pirmininke ir mieli kolegos, yra paskelbęs ir Holokausto aukų metais, manyčiau, vienu atsisojimu galima pagerbti ir Holokausto aukas, Seimas yra paskelbęs šiais metais 80 metų atminimo datą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamieji, aš tikrai dėkoju, kad atsiranda tarp konservatorių žmonių, suprantančių, kokią reikšmę turi šis mūsų laikinosios Vyriausybės suformavimas. Tačiau mes galėjome tikrai pagerbti, buvo kažkada įrašyta į gerbtinų dienų sąrašą. Tai išnyko, tai yra išimta iš

Seimo. Šie vyrai patriotai nieko neturėjo bendro nei su fašizmu, nei su bolševizmu. Jie kovojo už Lietuvą, už jos interesus. Maža, taip, mes galime pagerbti tuos, kuriuos gynė, bet bent galėjome čia, Seime, priimti rezoliuciją 80-mečio proga ir tikrai išsakyti pagarbą šitiems žmonėms minint 80 metų Lietuvos laikinosios vyriausybės. O dabar mes išsigandome, (...) bendro neturėjo su holokaustu. Tikrai nieko bendro neturėjo, jie kovojo už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, juos persekiojo ir vokiečių, ir rusų okupantai.

PIRMININKĖ. E. Gentvilas. Nebenori. Gerbiami kolegos, išklausėme Seimo narių pareiškimus. Kviečiu pagerbti tragiškų birželio įvykių aukų atminimą tylos minute.

Tylos minutė

Dėkoju. Dėl darbotvarkės pasiūlymų nebuvo gauta. Ar galime darbotvarkei pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta bendru sutarimu.

10.06 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4714(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4714(2). Komiteto pranešėjas – M. Majauskas. Kviečiu gerbiamą Mykolą į tribūną.

Gerbiami kolegos, dar primenu, kad šiandieną pagal darbotvarkę esame numatę balsavimą nuo dabar iki 12 valandos, kadangi svarstysime su biudžetu susijusius klausimus. Prašau, gerbiamas Mykolai. Priėmimas pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio yra gauta Seimo narių pasiūlymų. Pirmasis pasiūlymas yra Seimo nario M. Majausko. Ar galėtumėte pristatyti?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, Pirmininke. Gerbiami kolegos, mes turime pasiūlymą, kuris iš esmės yra redakcinio pobūdžio. Atsižvelgiant į tai, kad dar šiais metais Europos Sąjungos Teisingumo Teismo byloje su Lenkija Teismas nusprendė, kad maistas išsinešti yra laikytina prekės tiekimu, o ne paslaugų teikimu, atitinkamai yra siūloma koreguoti įstatymo straipsnio pakeitimo normą, kuria tikslinama, jog lengvata būtų pritaikyta ir išsinešti tiekiamam maistui. Komitetas balsavo ir pritarė šiai pozicijai bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar yra 29 šį pasiūlymą palaikantys Seimo nariai? Balsuojame, pasitikriname. Taip, turime 29 palaikančius, yra kur kas daugiau. Motyvai dėl šios pataisos. Prieš norėtų kalbėti A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Apskritai aš esu keblioje situacijoje, turbūt Mykolas irgi ir čia sėdintis salėje. Jeigu jūs išeisite į Vilniaus gatvę ar aplinkinę Senamiestį, tai patekti į maitinimo įstaigą yra didelė problema vidury dienos, o vakare iš viso kalbos nėra. Vadinasi, apkrovimas tų įstaigų yra labai didelis. Aišku, kai buvo rengiamos šitos įstatymo pataisos, situacija buvo visiškai kita. Dabar išeina tokia dviprasmybė. Vietos gauti restorane negali, bet mes dar teikiame lengvatą šioms įstaigoms.

Aš manau, kad šios pataisos tikslingumas yra panašiai kaip pinigai iš malūnsparnio. Aš manau, kad reikėtų padėti įstaigoms, kurios tikrai daug prarado ir galbūt atsigavimas bus ilgas, bet dabartinis atsigavimas, bent jau vartojimo prasme, yra fantastinis. Tokia dviprasmybė, kad lyg ir reikia padėti, bet, kita vertus, ką aš matau gatvėje, o, aš manau, kas buvo pajūryje, tai ten turbūt išvis patekti neįmanoma niekur, iš anksto užsirašyti. Tai tikslingumas šios pataisos... Ačiū.

PIRMININKĖ. Už kalba V. Mitalas.

V. MITALAS (LF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Nors A. Sysui atrodo, kad restoranai galbūt ir nenukentėjo nuo kovidų krizės ir karantino, aš manau, kad nukentėjo. Aš manau, kad šis svarbus pasiūlymas leidžia jiems bent iš dalies kompensuoti tas išlaidas, kurias jie patyrė. Mano supratimu, kad restoranai, natūralu, jog bandydami išlikti ne tik tiekė maistą lauke tada, kada buvo galima, bet ir tiekė maistą išsinešti, šis pasiūlymas yra sureguliuojantis viso PVM lengvatų, viso pasiūlymo esmę taip, kad būtų galima iš tikrųjų efektyviai padėti tam sektoriui, kuris nuo kovidų, deja, nukentėjo, ir kompensuoti iš dalies prarastas išlaidas. Siūlau balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai dėl pataisos išsakyti. Turime apsispręsti, ar pritariame M. Majausko pataisai, jai komitetas pritarė. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip. Balsavo 123: už – 94, prieš – 4, susilaikė 25. Pataisai pritarta.

Taip pat dėl 1 straipsnio yra gauta Seimo narių pataisa, pasiūlymas. Kas galėtų ją pristatyti? Ar gerbiamas E. Sabutis galėtų ją pristatyti? Taip pat yra jos iniciatoriai K. Vilkauskas, T. Bičiūnas.

E. SABUTIS (LSDPF). Atsiprašau.

PIRMININKĖ. Prašau.

E. SABUTIS (LSDPF). Čia dėl pridėtinės vertės?

PIRMININKĖ. Taip.

E. SABUTIS (LSDPF). Dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo pakeitimo. Siūloma sumažinti pridėtinės vertės mokestį būtiniausiems maisto produktams, ekologiškiems produktams ir dar vienai maisto produktų grupei. Kiek žinau, Vyriausybė nepritarė. Komitetas iš ryto taip pat nepritarė balsuodamas, tačiau bet kuriuo atveju prašyčiau priimti politinį sprendimą ir palaikyti šį pasiūlymą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar yra 29 Seimo nariai, pritariantys šiai pataisai, kuriai komitetas nepritaria? Taip, turime. Taigi svarstome šią pataisą. Prašau komiteto pirmininką išsakyti komiteto nuomonę.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Šį rytą susirinkęs Biudžeto ir finansų komitetas detalai apsvaistė šį siūlymą ir, atsižvelgdamas į tai, jog buvo gauta Vyriausybės nuomonė prieš – nepritariama šiam pasiūlymui, atsižvelgdamas į tai, jog paprastai pridėtinės vertės mokesčio lengvata nemažina kainų, jeigu tai yra nereguliuojamas sektorius arba ribotos konkurencijos sektorius, atsižvelgdamas į tai, kad ši lengvata būtų pritaikyta konkrečiai ribotos konkurencijos sektoriui, kuriame dominuoja keli didžiausi prekybos tinklai, atsižvelgdamas į tai, kad valstybės biudžeto netekimai būtų 330 mln. eurų per metus, ir atsižvelgdamas į tai, kad būtent mokesčių mokėtojų pinigais neturėtų remti prekybos tinklą, Biudžeto ir finansų komitetas balsavo nepritarėdamas šiam siūlymui.

Balsavimo rezultatai yra tokie: už šį pasiūlymą balsavo 3, prieš – 7.

Aš gal trumpai papildyčiau kaip šio klausimo pranešėjas. Pritarė šiam pasiūlymui mes būsimė priversti stabdyti visą šį įstatymo projektą, o tai reiškia, kad lengvata neįsigalios niekam, nei kinui, nei teatrams, nei kavinėms, nei sporto klubams, nei renginiams, nes tokios apimties išpūsta pridėtinės vertės mokesčio lengvata... Tiesiog jos biudžetas nesugebės įgyvendinti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai dėl pasiūlymo. Už kalba I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Iš tiesų Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas tarsi ką tik mums šiek tiek pagrasino sakydamas, kad jeigu Seimas apsispręstų dėl šios itin reikalingos pataisos būtiniausiems maisto produktams Lietuvos žmonėms, nepritarė visam įstatymui. Iš tiesų darome kompromisą. Birželio 8 dieną Darbo partijos frakcija įregistravo įstatymo projektą, kuriuo siūlė 5 % PVM būtiniausiems maisto produktams ir ekologiškiems produktams. Socialdemokratų frakcija štai tokį kompromisinį 9 % PVM įregistravo. Iš tiesų būtų galima žiūrėti tokį vidutinį variantą, kuris padėtų mažiausias pajamas gaunantiems žmonėms, tiems, kurie yra socialinėje atskirtyje, būtiniausius maisto produktus įsigyti šiek tiek pigiau. Neabejojame ir pasitikime verslu ta prasme, kad jeigu darome prielaidą, kad paslaugų verslai atsižvelgs į gyventojus ir teikdami paslaugas darys jas prieinamesnes, padės verslui susireguliuoti tam tikrus neatitikimus, tai manome, kad ir prekybos centrai, reguliuodami ar nustatydami kainas būtiniausiems maisto produktams, atsižvelgs į Seimo valią, jeigu mes pritarsime šitam lengvatiniam PVM, ir leis sumažinti būtiniausių maisto produktų kainas tiems, kam iš tiesų to būtiniausiai trūksta. Tikrai, kolegos, kviečiu pritarti šiam tokiam kompromisiniam variantui ir sudaryti sąlygas būtiniausius maisto produktus ir ekologiškus produktus įsigyti šiek tiek mažesne kaina.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, PVM lengvata yra laikina, jina yra taikoma tik nukentėjusiems nuo pandemijos sektoriams, kurie buvo prijungti prie deguonies vamzdelio pastaruosius metus. Su maisto produktais iš tikrųjų to nebuvo, jeigu iš tikrųjų reikėjo taikyti lengvatą, tai galbūt tuomet, kai buvo pandemija, didelis vartojimas, bet matant, kaip auga ekonomika, nėra

jokio pagrįstumo dabar taikyti maisto prekėms išskirtinumą, ypač laikinąjį taikymą. Tikrai apsi-brėžkime, kad šitos lengvatos yra taikomos tik nukentėjusiems verslams, ypač laisvosioms profesijoms, menininkams, kavinėms. Taigi labai siūlyčiau šitą atmesti, nes tai irgi neproporcinga PVM netektis – 330 mln. vien pagal dabartinį vartojimą. Tai, kaip Mykolas teisingai pasakė, nubalsavimas už šitą projektą iš tikrųjų lemtų viso projekto sustabdymą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Turime apsispręsti. Kas pritariate Seimo narių siūlymui, kuriam komitetas nepritarė, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Už – 58, prieš – 48, susilaikė 22. Pasiūlymui nepritarta. Dėl vedimo tvarkos A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, Pirmininke. Tai būtų replika po balsavimo. Aš norėčiau valdančiam daugumai priminti, kad 21 % PVM atsirado kaip laikinoji priemonė jums valdant per finansinę krizę. Gerbiamas kolega, neskaičiuokite PVM lengvatos kaip buhalteris, sumažėjus PVM atsiras didesnis vartojimas ir pajamos, nereiškia, kad bus duobė. Jūs elgiatės kaip duobkasy, sakote, štai, iškasime duobę ir biudžete bus tokia duobė.

Dar vienas labai svarbus aspektas, kad kaimyninės valstybės, kur ekonomika taip pat auga, turi mažesnę PVM maisto produktams ir juos įperka neturtingai gyvenantys žmonės. Prašom atkreipti dėmesį į tai ir nebūti tokiam storžieviui ir nejautriam.

PIRMININKĖ. I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Man atrodo, jūs, gerbiamas pone Skardžiau, neseniai per Vyriausybės valandą manęs klausėte apie prekybos centrų pelnus, tai turėtumėte progą tiesiog dar didesnius juos suskaičiuoti ir manęs paklausti papildomai. O dėl tų nelemtų 2008–2012 metų, tai aš tik noriu jums priminti, kad nuo to laiko jūs pats valdžioje buvote dvi kadencijas. *(Plojimai)*

PIRMININKĖ. Dėkoju. V. Mitalas.

V. MITALAS (LF). Labai ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Aš irgi norėčiau kolegai A. Skardžiui pasakyti, kad aš per krizę nevaldžiau, taip pat ir mūsų frakcija. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Pastabos išsakytos. Daugiau pasiūlymų nėra. Yra gauta Vyriausybės pastaba. Galbūt komiteto pirmininkas galėtų trumpai ją pristatyti, tačiau joje nėra konkretaus pasiūlymo Seimui.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Vyriausybės išvada buvo dėl pateikto Seimo narių pasiūlymo, kuriam Vyriausybė nepritarė. Dėl jo mes jau apsisprendėme balsuodami.

PIRMININKĖ. Dėkoju. P. Gražulis dėl vedimo tvarkos.

P. GRAŽULIS (LRF). Dėl vedimo tvarkos. Gerbiamas Mitalai, prisiminkite, koks ministras buvo R. Šimašius krizės metu? Ar nebuvo teisingumo ministras? Tai jūs valdėte ir prisidėjote prie šito valdymo.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, apsvarstėme visus pasiūlymus dėl 1 straipsnio. Turime apsispręsti dėl viso straipsnio. Dėl motyvų užsirašiusių nėra, taigi apsisprendžiame balsuodami. Kas pritariate 1 straipsniui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 123 Seimo nariai: už – 83, prieš – 5, susilaikė 35. 1 straipsniui pritarta.

Balsuojame dėl 2 straipsnio. Dėl jo pataisų nėra gauta. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsuojame. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 127 Seimo nariai: už – 79, prieš – 4, susilaikė 44. Straipsniui pritarta.

Turime apsispręsti dėl viso įstatymo. Dėl motyvų užsirašė kalbėti Seimo nariai. Pirmasis už kalba M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Mieli kolegos, iš tiesų, jeigu šis įstatymas bus priimtas, tai nuo šių metų liepos 1 dienos, jau kitos savaitės, kavinėms, sporto klubams, kino teatrams, renginiams ir atlikėjams pridėtinės vertės mokestis mažėtų nuo 21 iki 9 %. Svarbu atkreipti dėmesį, kad absoliuti dauguma šiuose sektoriuose veikiančių įmonių yra smulkaus ir vidutinio dydžio, dažnai šeimos verslai.

Skirtingai nei stambūs verslai, smulkios įmonės neturi plačių galimybių skolintis ar sukaupti atsargų krizei. Todėl šiandien, mano giliu įsitikinimu, labai svarbu suteikti perspektyvą, kad pasibaigus karantinui valstybė padės smulkiam ir vidutiniam verslui atsistoti ant kojų. Identiškos paskatos jau yra plačiai taikomos daugelyje Europos Sąjungos šalių. Pritaikę šias priemones ir

Lietuvoje, mes paremsime smulkų ir vidutinį verslą ir kartu mažinsime prielaidas šešėlinei ekonomikai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Mili Lietuvos gyventojai, ką tik girdėjote įžeidimą ir pažeminimą jūsų, eilinių žmonių, atžvilgiu. Šiandien 880 tūkst. žmonių neturi galimybės nueiti į kavinę, beveik 1 mln. 200 tūkst. žmonių pastaruoju metu net nebuvo jokiam kino teatre, spektaklyje arba koncerte. Dar įdomesnis dalykas, beveik 1 mln. 700 tūkst. per pastaruosius penkerius metus net nesilankė jokiam sporto klube. Ši chunta dabar nusprendė išimtinai elitui dovanoti tokią lengvatą. Ta lengvata mokesčių mokėtojams, mums, kainuos apie 200 mln., nors Finansų ministerija kalba apie 70 mln. Tai yra netiesioginės pajamos, kurių negaus biudžetas.

Kreipiuosi į tuos kolegas, kurie sėdi čia, Seime, ir yra vienmandatininkai. Kreipiuosi į tuos Seimo narius, kurie atstovauja regionams. Leiskite sau paklausti, ar šiandien Šilalėje, Palentinyje, Didkiemyje mes turime kavinę, restoraną, sporto klubą ir kino teatrą, kur žmogus galės nueiti ir pasinaudoti lengvata? Noriu paklausti, ar Raudonėje, ar Vilkijoje šiandien žmogus nueis į spektaklį? Ar yra ten kino teatras? Noriu paklausti, ar Mažonuose, Tauragės rajone, mes rasime šią kavinę, kur žmogus galės nueiti pigiai pavalgyti? Ne, mielieji mano.

Mili gyventojai, tiesiog vyksta didelė pašaipa ir pasityčiojimas iš jūsų visų. Prieš tai kalbėjęs tribūnoje pasakė, kad augant ekonomikai privaloma taikyti lengvatas. Siūlyčiau grįžti bent jau į ekonomikos pradmenis ir paskaityti vadovėlį, nuo kada augant ekonomikai mes taikome lengvatas? Priešingai – augant ekonomikai siekiame sureguliuoti, kad visi mokesčiai būtų taikomi vienodai. Tai vienas dalykas.

Antras, gerbiami kolegos, keista šiandien man klausyti, kai mes turime tokią didelę skurdą ribą Lietuvoje, o jūs viena ranka taškote pinigus. Ar tikrai šiandien, prieš spausdami mygtuką „už“, jūs pagalvosite apie savo šeimos narius, apie gimines...

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, laikas!

R. ŽEMAITAITIS (LRF). ...draugus ir artimus žmones? Todėl kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKĖ. Motyvai už – A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (MSNG). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, PVM mokestinė lengvata 20 Europos Sąjungos valstybių jau buvo priimta iš karto prasidėjus pandemijai – praėjusių metų maždaug balandžio–kovo mėnesiais prasidėjo tokia diskusija. Kodėl? Todėl, kad yra dvi ekonomikos krizės valdymo priemonės: finansinės paramos priemonės ir fiskalinės politikos prietaikymas, arba mokesčių mažinimas. Kada mes tik susivokėme? Faktiškai po 13 mėnesių susivokėme tiems ekonominiams sektoriams, kurių veikla faktiškai buvo uždaryta dėl žinomų priežasčių, taikyti lengvatą. Tik šiuo metu!

Aš pritariu, kad PVM lengvata šiuo metu šioms sektoriams, kuriems yra numatyta sumažinti nuo 21 % iki 9 %, savaime suprantama, padės sumažinti per praėjusį laikotarpį patirtus tam tikrus nuostolius. Aišku, pritarčiau gal minčiai, kad atsigauant ekonomikai nebereikėtų taikyti mokestinių lengvatų, bet šios lengvatos taikymo principas, aš manau, yra tik vienas – kad šie sektoriai galėtų sparčiau atsigauti. O žala patirta dėl mūsų nesuvokimo, nesupratimo, kaip laiku galima operatyviai padėti šioms sektoriams, tad šiandien mes šiai pataisai turime pritarti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Aš nebalsuosiu prieš, bet tikrai susilaikysiu ir tam yra keletas priežasčių. Aš manau, kad teisingai pasakė kolega A. Butkevičius, kad tą lengvatą reikėjo taikyti krizės pradžioje, o ne tada, kai mes išeiname iš krizės ir ekonomika auga, ir net prognozės – tiek Lietuvos banko, tiek Europos Komisijos – yra teigiamos.

Kitas dalykas. Labai man keista, kai dabartiniai valdantieji buvo opozicijoje, o valstiečiai žalieji dalino pinigus, taip sakant, iš malūnsparnio, buvo kritika, kad labai netikslingai eina parama. Šiuo atveju aš tą patį matau konservatoriams ir liberalams tapus valdančiais. Netikslingai panaudotos lėšos efekto neduos. Aš manau, kad pirmiausia reikia padėti tiems, kuriems reikia. Nes, sakau, išeikite į miestą, į didesnius miestus, tikrai eilės stovi prie kavinių, prie restoranų. O mes dar lengvatas taikome.

Manau, teisingai čia kalbėjo kolega R. Žemaitaitis: ar visi Lietuvos piliečiai galės tuo pasinaudoti? Ta diferenciacija akivaizdi. Prezidentas vėl kuriame nors pranešime pasakys, kad ir krizės metu, ir išeinant iš krizės daugiau naudos gavo turtingi, o jokios naudos negavo tie, kurie turi mažas pajamas. Mes dar diskutuosime šioje salėje apie pajamų kompensavimą, nes mes vakar buvome susitikę su kainų reguliavimo komisijos pirmininku. Kainos nuo liepos šoktels labai akivaizdžiai. Ar valstybė, ar Vyriausybė užtikrins visų Lietuvos gyventojų realiąsias pajamas, kad jos nesumažėtų taip augant kainoms? Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai už – V. Mitalas.

V. MITALAS (LF). Labai dėkoju, Seimo Pirmininke. Šis įstatymo projektas nėra nei kažkokia panacėja, nei stebuklas, bet jis yra gana taikli ir efektyvi priemonė tam sektoriui, kuris labai nukentėjo nuo COVID, padėti. Aš labai džiaugiuosi, kad šiame įstatymo projekte yra ne tik apgyvendinimo ir maitinimo paslaugos, bet taip pat yra ir sporto, ir kultūros paslaugos. Apie jas buvo kalbėta metų pradžioje. Manau, kad tai leis tiems sektoriams, kurie iš tikrųjų buvo prikabinėti, sukabinti drastiškiausių karantino reikalavimų, laisviau kvėpuoti ateityje. Tikrai siūlau pritarti ir judėti į priekį.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Žinote, kolegos, jeigu pritarsime šiam projektui, tai tie, kurie už COVID lėšas nusipirko ferarius, galės atvažiuoti pigiau papietauti arba pavakarieniauti. Tokia yra šio projekto esmė. Jeigu rimtai, iš tiesų, kas kalba apie prekybos centrų viršpelnius, tai aš matau, kad buvo siūloma PVM taikyti būtiniausiam prekių krepšeliui, tai yra tiems, kurie negali nuvažiuoti į kavinę ir papietauti. Tokių žmonių iš tiesų yra labai daug Lietuvoje. Tiesą sakant, kai mes mažiname naštą tiems, kurie sau gali leisti galbūt didesnę prabangą, tikrai daugiau negu krepšelį, kartu visiškai ignoruojame tuos, kurie iš tiesų labai sunkiai gyvena ir gyvens dar sunkiau. Vienas dalykas. Čia yra nesuprantama, tai tikrai neįtraukia.

Antras dalykas – dėl PVM. Čia yra labai daug garbingų ekonomistų, kurie sako, kad PVM mažinimas padės sunkiausiajam sektoriui. Bet, kolegos, PVM moka vartotojas, o ne paslaugos teikėjas. Aš nelabai suprantu, jeigu mes norime padėti paslaugos teikėjui, verslininkui, jam galima sumažinti pelno mokestį. Aš manyčiau, tai toks savanaudiškas įstatymas, jis tikrai padės žmonėms, kuriems sekasi geriau. Aš ir, manau, jūs galite kavinėje susimokėti tą PVM, bet galbūt kreipkite savo žvilgsnius į tuos, kuriems tikrai reikia pagalbos. Tikrai nepalaikysiu projekto.

PIRMININKĖ. Motyvai už – I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Dėkoju, gerbiamoji Seimo Pirmininke. Iš tiesų apmaudu ir liūdna, kad dėl būtiniausių maisto produktų, ekologiškų maisto produktų, apskritai dėl produktų pataisoms ir lengvatoms nebuvo pritarta. Šį kartą Seimas apsisprendė taip, bet tai nereikia, kad visas įstatymo projektas yra blogas. Iš tiesų ir mažesniuose miesteliuose, ir kaimuose gyvenantys žmonės vyksta į koncertus, kur pasirodo tam tikri atlikėjai, kurie per pandemiją buvo visiškai suvaržyti, negalėjo teikti savo paslaugų, todėl patyrė įvairių praradimų. Yra miesteliuose įvairių sporto klubų, kurie galbūt planavo užsidaryti dėl patirtų didelių kaštų tuo metu, kai jų veikla buvo uždrausta, o dabar per šią lengvatą galėtų po truputėlį atsigauti. Taigi lengvata apima ne tik maistą išsinešti ir kavines, nors ir tai svarbu, bet ir įvairius kultūros, pramogų, sporto renginius ir sritis. Todėl šioks toks lengvas vienu metu su trupučiu galimybių sudarymas verslui susibalansuoti, įgyti daugiau galimybių atsigauti ir nebankrutuoti, galbūt vartotojams pigiau įsigyti vieną ar kitą paslaugą, mes manome, padės smulkiajam ir vidutiniam verslui geriau išėiti iš susidariusios krizinės situacijos ir kartu sudarys galimybę žmonėms patirti tam tikrą džiaugsmą po viso to sudėtingo pandeminio laikotarpio išeinant į kultūros renginius, sportuojant ir kitaip grįžtant po truputį į normalų gyvenimą. Todėl dėl viso įstatymo projekto Darbo partijos frakcija balsuos už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prieš kalba A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamoji Pirmininke. Norėčiau pasakyti, kad ši priemonė nėra nei efektyvi, nei taikli, kaip teigia jos autoriai, nes neleido valdančioji dauguma ir Vyriausybė sumažinti PVM būtiniausiems maisto produktams, o labiausiai nukentėjo skurdžiausiai gyvenanti visuomenės dalis, kaip kolegos minėjo, jie nevaikšto ir neturi lėšų tam, kad nueitų į klubus, į kul-

tūros renginius. Kas pasirūpins šiais mūsų piliečiais? Yra 95 % taip gyvenančių žmonių. Jie ir toliau važinės į Lenkiją, į *bedronkas*, pirsks maisto produktus ir stimuliuos tos valstybės ekonomiką. Kur jūsų toliaregiškumas, gerbiamoji Vyriausybė? Paliksime tą PVM, apie kurį kalbėjote, kad negausime tam tikrų lėšų. O kur dar visa šešėlinė prekyba turgavietėse?

PVM sumažinimas maisto produktams būtent ir leistų vartotojui pasirinkti tą maisto produktą, galbūt geriau išlaikytą, ypač per tokius karščius. Ne iš turgavietės pirkti su abejotinu PVM, o iš prekybos centrų. Tai stimuliuokime gretimų valstybių ekonomikas, džiaukimės tuo ir matykime biudžetę skylę. Todėl aš susilaikysiu. Tikrai ne prieš klubus, ne prieš kultūros renginius, bet už skurdžiausiai gyvenančius žmones ir jų biudžeto dalį, išleidžiamą esant 21 % PVM būtiniausiems maisto produktams.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už ir prieš išsakyti. Balsuojame dėl viso įstatymo projekto – PVM pakeitimo. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 126: už – 97, prieš – 6, susilaikė 23. Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo projektui pritarta. (*Gongas*)

Replika po balsavimo – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Tikrai negaliu nereplikuoti, nes vienas kolega pasakė, kad tai nėra panacėja. Deja, tai yra panacėja. Tokie teisės aktai gali gimti, kai prasideda krizė, ir krizei baigiantis tai yra eliminuojama.

Bet, mielieji mano, šiandieną jūs pasiuntėte statutinius pareigūnus, jūs šiandieną pasiuntėte gaisrininkus iš esmės velniop. Jeigu gaisrininkams reikalingoms funkcijoms užtikrinti trūko 22 mln. eurų, jūs komitete nepritarėte. Jeigu šiandieną savivaldybėms Finansų ministerija ir Vyriausybė buvo įsipareigojusi grąžinti 85 mln. eurų skolą, jūs dabar visas savivaldybes pasiuntėte irgi velniop sakydami, kad tai ne mano reikalas, tai ne mano daržas, savivaldybės, pačios išgyvenkite.

Mielieji mano, šiandieną mes parodėme, kad mes išimtinai atstovaujame tik 200 tūkst. žmonių, kurie šita lengvata ir naudojami. Vadinasi, šiandien gyventojai tuos, kurie balsavo už, galės drąsiai vadinti elito išrinktaisiais.

PIRMININKĖ. Replika po balsavimo – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Iš tikrųjų gerai, kad bent jau sutarėme, kad tai yra parama verslui, o ne mažesnėms kainoms. Iš tikrųjų būtų labai gerai paviešinti bent jau 100 stambiausių įmonių, kuriuos gaus didžiausią naudą iš šios lengvatos. Turbūt nereikėtų klaidinti, kad tai yra parama smulkiajam verslui, nes dažniausiai smulkusis verslas yra ne PVM mokėtojas ir jokios naudos negaus.

PIRMININKĖ. Replika po balsavimo – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*LRF*). Gerbiami Seimo nariai ir mes, buvusios kadencijos valdančioji dauguma, turime pripažinti – neturėjome politinio ryžto sumažinti PVM maisto produktams, ypač ekologiškiems. Tikrai biudžetas labai nenukentėtų. Mes kalbame apie žaliąją ekonomiką, apie jos skatinimą. Jeigu būtų sumažintas PVM, tikrai žmonės daugiau vartotų ekologiškų, sveikų produktų. Visose Europos Sąjungos šalyse (pabrėžiu, visose Europos Sąjungos šalyse) maisto produktams PVM yra lengvatinis. Kaimynėje Lenkijoje yra tik 7 %. Taip, nepadarė buvusi valdančioji dauguma šio žingsnio ir mes nepadarėme, dabartinė valdančioji dauguma irgi nežengė šio žingsnio. Kavinės, tai nėra pats būtinausias, kaip čia, būdas maitintis kavinėse. Galima, jeigu tikrai mažesnes pajamas turi, ir namuose maitintis. Aš manau, kad tikrai nėra labai logiškas sprendimas taikyti lengvatas kavinėms, o netaikyti produktams, ypač ekologiškiems, ir tam krepšeliui pačių būtiniausių maisto produktų.

PIRMININKĖ. J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Aš tikrai tikėjaisi, kad čia mes kartu visi pasidžiaugsime, kad radome sprendimą šiek tiek pagelbėti tiems verslams, kurie buvo teisės aktais uždrausti tam tikrą laiką. Tikrai šis sprendimas dėl PVM lengvatos laikinos nekompensuoja tų praradimų, kurie buvo patirti, ir čia tikrai stebiuosi, kad lygia greta pastatomi didieji prekybos tinklai ir krokodilo ašaros liejamos, kad jie negavo tos PVM lengvatos. Kai čia pat sakoma, kad tai yra lengvata būtent ver-

slui, o ne žmonėms, vienu atveju kažkodėl pripažįstama, kad tai lengvata verslui, dėl ko balsavome, o kitu atveju atseit būtų žmonėms. Tai sakykime tiesiai šviesiai, kad šiame Seime opozicijos pusėje tikrai netrūksta stambiųjų prekybos centrų mylėtojų ir jų atstovautojų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Replikos išsakytos.

10.41 val.

2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIV-102 preambulės, 1, 2, 3, 9, 10, 11, 14, 20 straipsnių ir 1, 2, 3, 6, 7, 8 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-495(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4.1 klausimas – 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-495(2). Kviečiu finansų ministrę G. Skaistę į tribūną. Gerbiama ministrė parodys kelias skaidres ir pristatys Seimo nariams pakeitimus. Vėliau svarstysime Seimo narių pasiūlymus. (*Balsai salėje*) Vieną minutėlę!

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Laba diena, ištis norėčiau šiek tiek apibendrinti pokyčius, kurie įvyko nuo gruodžio mėnesio patvirtinto 2021 metų biudžeto. Kadangi svarstymo etapų buvo ne vienas ir buvo jie svarstyti tiek Vyriausybėje, tiek Seime, norėusi apibendrinti pagrindinius pokyčius, kurie įvyko nuo gruodžio mėnesio patvirtinto šių metų ir vis dar galiojančio biudžeto.

Pagrindinės pokyčių priežastys buvo susijusios su COVID-19 situacija ir situacija, kai tam tikri poreikiai truko ilgiau, nei prognozuota, ir įvardintos tam tikros papildomos priemonės, kurios padėtų sušvelninti pandemijos situaciją. Taip pat buvo įtrauktos plano „Naujos kartos Lietuva“ investicijos, kurios buvo įgyvendinamos dar šiais metais. Taip pat buvo atliepti socialiniai poreikiai, kurie buvo numatyti dar gruodžio mėnesį, tačiau nebuvo parengtų įstatymų projektų. Ir taip pat ekonominės raidos scenarijaus peržiūra, kai matydami kitą ekonominę situaciją turime peržiūrėti ir pajamų projekcijas.

Žvelgiant į šių metų vakcinavimo tempus ir gerėjančią situaciją sveikatos sektoriuje buvo pakeistos prielaidos dėl ekonomikos augimo ir prognozuojama, kad šiais metais ekonomika augs 4,1 procentinio punkto. Dėl to valstybės biudžeto pajamos auga 613,1 mln. eurų. O dėl gyventojų pajamų mokesčio pajamų į valstybės ir savivaldybių biudžetus padidinimo pajamas iš šio mokesčio į savivaldybių biudžetus numatoma padidinti 95,4 mln. eurų, iš viso 141,1 mln. eurų, palyginti su patvirtintomis sumomis pirminiame biudžeto projekte. Taip pat patobulintame valstybės biudžete mažėja valdžios sektoriaus deficitas ir skola.

Papildomos lėšos atnaujintame biudžete, jau pirminiame jo variante, buvo skirtos papildomai ir pirmiausia susijusios su COVID-19 pandemijos suvaldymu. Pagrindinės lėšos yra skiriamos sveikatos apsaugos sričiai, tai yra vakcinoms, medikų priedams už pavojingą darbą ir viršvalandžius, taip pat įrangai ir testavimui – 253,9 mln. eurų. Socialinei apsaugai, tai yra prastovų subsidijoms, darbo paieškos išmokoms, išmokoms savarankiškai dirbantiems bei ligos išmokoms, – 238,5 mln. eurų. Kitiems poreikiams, susijusiems su COVID-19 pandemijos suvaldymu, – 72 mln. eurų, tai yra pareigūnų viršvalandžiams apmokėti, transporto ir turizmo sektoriams, kurie nukentėję pandemijos metu, papildomoms mokinių konsultacijoms, mokymosi praradimams kompensuoti ir kita. Taip pat buvo prisiimti tam tikri papildomi įsipareigojimai, kurie atliepia šios dienos iššūkius, tai yra vienišų asmenų išmoka, neįgaliųjų įdarbinimo priemonės, elektroninių mokslo duomenų bazių užsakymas, taip pat atlyginimai savivaldybių priešgaisrinės tarnybos ugniagesiams pagal Seimo narių siūlymą, pedagogų išėtinėms išmokoms mokėti. Beveik pusė šios sumos sudaro būtent vienišų asmenų išmoka.

Taip pat buvo atliepta saugumo situacija, kai reikėjo numatyti papildomas lėšas tam, kad būtų vykdomas NATO įsipareigojimas dėl gynybos finansavimo, buvusias, tai yra 2,03 % nuo bendrojo vidaus produkto, atnaujinus ekonomikos augimo prognozes, papildomai reikėjo numatyti 20,7 mln. eurų. Taip pat, atsakant į įtampą pasienyje su Baltarusija, yra papildomai numatoma 15,9 mln. eurų būtent šiai situacijai stabilizuoti. Ir atidėjimas į Rezervinį stabilizavimo fondą yra 17,28 mln. eurų. Į biudžetą taip pat įskaičiuotos plano „Naujos kartos Lietuva“ investicijos, kurios bus įgyvendinamos būtent šiais metais. Valdžios sektoriaus balansas, atnaujinus ekonominės raidos scenarijų ir pajamų projekcijas, keičiamas nuo pirminio biudžeto projekto, kuris buvo

pateiktas Seimui: vietoj 8,4 % bendrojo vidaus produkto deficito, kuris buvo prognozuotas teikiant biudžeto projektą, atnaujinus pajamų projekcijas, biudžeto deficitas numatomas 6,9 % bendrojo vidaus produkto. Tai yra mažesnis rodiklis nei vidutinis Europos Sąjungoje – tai 7,5 %, ar euro zonoje, kur vidutiniškai šiais metais yra 8 % biudžeto deficitas. Nuo tos skolos lygio prognozės šiems metams yra 49,9 % bendrojo vidaus produkto. Tai yra geresnis rodiklis, nei prognozuota rengiant pirminį šio biudžeto pakeitimą. Tiek apibendrinimų apie šį biudžeto projektą.

Dabar galėčiau pateikti išvadą dėl Seimo narių pasiūlymų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte pakeitimus. Pradedame priėmimą pastraipsniui. Gerbiami kolegos, prašom dėmesio, pradedame priėmimą pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pastabų ir pasiūlymų nėra gauta. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, nereikalaujate balsuoti. 1 straipsniui pritarta bendru sutarimu.

Dėl 2 straipsnio yra gauta 19 Seimo narių pasiūlymų. Pirmasis pasiūlymas yra 52 Seimo narių. Prašom pristatyti vieną iš jo iniciatorių V. Baką.

V. BAKAS (MSNG). Gerbiami kolegos, iš tiesų 52 Seimo nariai pateikė pataisą, kad ugniagesiams, kurie pandemijos laikotarpiu ir šiuo metu padeda policijai, padeda greitosios medicinos pagalbos tarnyboms, gelbėja žmonių gyvybes ir turtą, būtų teisingai atlyginama už jų atliktą darbą. Deja, maždaug nuo šių metų vasario tai nebuvo daroma. Manome, kad tokia situacija yra neteisinga, iš tiesų demotyvuoja žmones ir kuria tokį neteisingumo jausmą.

Ir man labai gaila, kad Vyriausybė neatsižvelgė, nes 620 tūkst. yra tikrai nedidelė suma. Ir, tiesą sakant, kada tu girdi, kad už išmokas kai kurie verslininkai perka jachtas ir ferarius, tai, matyt, tie 600 tūkst. atitiktų poros ferarių kainą. Tikrai logikos čia nedaug. Aš kviečiu pataisyti tą klaidą, kurią padarė Vyriausybė keletą mėnesių... ir Vidaus reikalų ministerija, ir priimti sprendimą, kad vis dėlto ugniagesiams būtų atlyginama tiek už praėjusį laikotarpį, tiek už tą laikotarpį, kuris lieka iki šių metų pabaigos. Noriu dar kartą padėkoti visiems pasirašiusiems ir tikiuosi jūsų palaikymo.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiami kolegos. Ar galime sutarti, kad dėl šio ir kitų 18 pasiūlymų turime 29 palaikančius? Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju.

Taigi prašau gerbiamos finansų ministrės pristatyti Vyriausybės išvadą dėl šio 52 Seimo narių pasiūlymo.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Praėjusią savaitę Vyriausybės nutarimu Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento pareigūnams, kurių darbas susijęs su COVID-19 pandemijos suvaldymu, papildomai iš Vyriausybės rezervo skirta 380,5 tūkst. eurų priemonėms už įprastą darbo krūvį viršijančią veiklą iš dalies kompensuoti. Tai iš dalies atliepia jūsų pasiūlymą, kadangi su COVID-19 susijusioms veikloms finansuoti ir darbo užmokesčio priedams finansuoti yra skiriamos lėšos būtent iš Vyriausybės rezervo, tam tos lėšos ir yra numatytos. Vyriausybė drauge su Vidaus reikalų ministerija įvertino poreikį, pateiktą Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento, įvertino, kiek pareigūnų dirba būtent su COVID-19 situacija, ir numatė šiai tarnybai skirti 380,5 tūkst. eurų, todėl šiam jūsų pasiūlymui siūlome nepritarti.

PIRMININKĖ. Motyvai už – V. Gapšys.

V. GAPŠYS (DPF). Dėkoju, Pirmininke. Iš tikrųjų komitete svarstėme tą pasiūlymą ir kilo ten įvairių klausimų. Prašėme papildomos informacijos iš institucijų. Gauta informacija manęs neįtikino, kad nereikia sutvarkyti taip, kaip siūloma šiuo pasiūlymu, nes šiuo metu kartais sudėtinga atskirti, kurie asmenys dirba su COVID-19, kurie nedirba su COVID-19. Tos atskyrimo tvarkos yra gana neaiškios. Ir būna tokių situacijų, kad teikia pareigūnai prašymą skirti tų lėšų motyvuodami, kad jiems jų reikia, institucijos jų skiria nepakankamai, taip, kaip yra prašymai, ir yra tam tikri nesusikalbėjimai. Tai, kad iš Vyriausybės rezervo yra skiriama dabar papildomai, tai yra neblogai, tai yra geras žingsnis, bet aš manau, kad tai nėra tokios didelės lėšos ir mes galėtume šiam likusiam pusmečiui sutvarkyti tą klausimą iš esmės, pritardami šiam pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, čia nėra kaip nepritarti Seimo narių išsakytam rūpesčiui. Visi puikiai suprantame, kad Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento pareigūnams turime suteikti visą pagalbą tam, kad jie galėtų suteikti pagalbą mums, kiekvienam eili-

niam žmogui. Ir čia atkreipsiu dėmesį, kad Biudžeto ir finansų komitete svarstėme. Buvo iškeltas rimtas klausimas, ar jiems yra kompensuojami atlyginimai ir jie gauna tam tikrus priedus, susijusius su COVID-19 pandemijos likvidavimu ir būtinu darbo užmokesčio finansavimu. Ir iš tiesų buvo pažadėta Finansų ministerijos, kad sprendimas bus surastas.

Šiandien mes turime prieš akis labai konkretų sprendimą, tai Vyriausybės įsipareigojimą iš Vyriausybės rezervo skirti 380,5 tūkst. eurų priemonėms už įprastą darbo krūvį viršijančią veiklą iš dalies kompensuoti. Taigi iš esmės sprendimas yra, Vyriausybė girdi Seimo narių rūpestį, supranta poreikį rūpintis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento pareigūnais ir turi konkretų pasiūlymą. Aš siūlyčiau vis dėlto laikytis Vyriausybės pozicijos ir Seimo narių pasiūlymui nepritari.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, motyvai išsakyti. Prieš balsavimą dar norėčiau priminti, kad pasiūlymams, kuriems Vyriausybė nepritarė, kad būtų pritarta čia, Seimo salėje, reikia 71 balso.

Taigi, kas pritariate 52 Seimo narių pasiūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 73: už – 54, prieš – 2, susilaikė 17. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas pasiūlymas, antrasis, Seimo nario A. Vinkaus. Prašom, gerbiamas Antanai, pristatyti siūlymą.

A. VINKUS (LVŽSF). Pasak legendos senovės Graikijoje, gulgės giesmė išgelbėjo ją nuo mirties. Romos politikas Ciceronas Romos karvedžio ir politiko Kraso kalbą prilygino gulgės giesmei. Kadangi aš apie Kretingoje egzistuojančią žiemos sodo oranžerijos būklę, reikalaujančią neatidėliotino remonto ir atnaujinimo, kalbėsiu šį mėnesį paskutinį kartą, šią savo kalbą noriu sulyginti su gulgės giesme, kuri galbūt bus ir gerbiamos premjerės, ir Seimo narių išgirsta.

Nevarginsiu šiandien jūsų skaičiais, tik pabrėždamas pasakysiu, kad Kretingos žiemos sodas nėra vien Kretingos interesas – tai visos Lietuvos perlas, pasididžiavimas, ypač patrauklus ir viliojantis turistus, o kartu ir papildomų pajamų pritraukimo objektas. Todėl dar kartą prašau rasti galimybę skirti Kretingos rajono savivaldybės investicinio projekto „Kretingos dvaro sodybos grafų Tiškevičių rūmų Žiemos sodo-oranžerijos modernizavimas, pritaikant ją neįgaliųjų reikmėms“ finansavimui 576 tūkst. eurų. Tikiuosi, kad gal būsiu išgirstas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prašom, ministre, pristatyti Vyriausybės išvadą.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Šis siūlymas yra naujas objektas, neįtrauktas į valstybės investicijų programą, todėl negali būti įtrauktas dėl Investicijų įstatymo ribojimo ir turėtų būti suplanuotas atskirų ministerijų plėtros programose. Klausimą dėl lėšų skyrimo galimybės, aš manau, svarstys Ekonomikos ir inovacijų ministerija iš jai numatytų asignavimų turizmo priemonėms. Siūlome nepritari.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiama valdančioji dauguma, man labai keista, šį kartą Seimo nariai gana mažai pasiūlė iniciatyvų – tik 19, o būdavo 120 iniciatyvų, ir tikrai nėra prašomi milijonai ar milijardai, kaip būdavo praeitoje kadencijoje, kai A. Matulas sveikatos sistemai prašė kelių šimtų milijonų, tad suprantama, iš kur tuos pinigus paimsi?! Bet prieš tai buvo siūlymas gaisrininkams papildomai rasti 200 tūkst. eurų, tai tikrai ne problema. Dėl bendro sutarimo galėtų Vyriausybė surasti tas lėšas.

Dabar siūlo 19 Seimo narių, ne milžiniškų sumų prašo, tikrai racionalių, tad bent ieškokite kompromiso, visus siūlymus atmetėte. Jeigu norite bendro darbo, šiek tiek atsižvelkite į siūlymus. Čia niekas nenori balsuoti už tą biudžetą dėl jūsų tokios pozicijos. Net visi Prezidento siūlymai buvo atmesti, visi iki vieno atmesti. Aš manau, kad čia – principo klausimas. Jūs įsiklausykite į siūlymus, kurie yra racionalūs, į juos atsižvelkite: negalite tenkinti 100 %, tenkinkite 30 % ar 50 %, vis tiek tai bus tam tikras mandagumo gestas.

Dabar jūs visiškai nesiskaitote, arogantiškai atmetėte visus siūlymus. Labai gaila ir todėl labai galima balsuoti už tokį biudžetą.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš siūlau nepritari šiam siūlymui ne todėl, kad esu prieš Kretingos rajono savivaldybės investicinio projekto įgyvendinimą, Kretingos dvaro

sodybos grafų Tiškevičių rūmų Žiemos sodo-oranžerijos modernizavimą, bet dėl to, kad aš tikiu, jog šis projektas bus įgyvendintas normaliu, nuosekliu Vyriausybės darbu.

Kodėl? Todėl, kad gerbiamas ambasadorius A. Vinkus rodo pavyzdį, kaip reikia savo nuosirdžiu darbu įtikinti Vyriausybės narius įgyvendinti projektą, kurį jis siūlo atstovaudamas Kretingos rajono gyventojams. Kiekvieną dieną ateina ir kalba su ministre, kiekvieną dieną rašo laiškus, kiekvieną dieną skambina, kiekvieną dieną primena apie tai, kad tai yra svarbu, skirtingai nei daugelis Seimo narių svarstant biudžetą vieną kartą per metus prisimena, kas yra svarbu jo rajonui. Aš manau, kad reikia imti pavyzdį iš gerbiamo A. Vinkaus. Šiuo atveju nepritarti šiam konkrečiam siūlymui, žinoti, na, bent jau aš tikrai stengsiuosi, kad šis siūlymas būtų įgyvendintas įgyvendinant Vyriausybės programą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti. Apsispręskime ir balsuokime. Kas pritariate A. Vinkaus pasiūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 70 Seimo narių: už – 54, prieš nebuvo, susilaikė 16. Pasiūlymui nepritarti.

Kitas, trečias, pasiūlymas. Jį teikia 44 Seimo nariai. Norėčiau paprašyti G. Surplį pristatyti šį siūlymą.

G. SURPLYS (LVŽSF). Aš galiu perleisti žodį?

PIRMININKĖ. V. Ažuolas pristato siūlymą.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Šis pasiūlymas tik atkurtų teisingumą, nes pernai savivaldybių žvyrkelių programai buvo skirta 20 mln. Jeigu būtų pritarta šiam pasiūlymui skirti 20 mln., tai būtų toks pats finansavimas, kaip ir pernai. Savivaldybėms jau šiandien yra labai smarkiai sumažintos lėšos kelių finansavimui. Tik noriu priminti, kad savivaldybės turi virš 40 tūkst. kilometrų žvyrkelių, o už šią sumą jos galėtų išasfaltuoti apie 200 kilometrų. Liūdniausia yra tai, kad savivaldybės yra parengusios projektus, sudariusios tam tikras sutartis, tikėjosi to tolesnio nuoseklumo ir šios programos išlikimo, bet, deja, tai yra panaikinta. Su pirmuoju biudžeto svarstymo projektu valstiečiai buvo atnešę šią sumą, kad būtų, tik dabar jos neliko. Todėl siūlau tikrai, kolegos, balsuoti už, nes kiekviena savivaldybė tikrai turi žvyrkelių, ar tai būtų Vilniaus savivaldybė, ar Marijampolės – visos jos turi. Palaikykime savivaldybes.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte pasiūlymą. Prašau finansų ministrę pristatyti Vyriausybės nuomonę.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Vienintelis pokytis, kuris įvyko nuo jūsų Vyriausybės atnešto varianto, tas, kad susisiekimo ministras pasiūlė vietoj žvyrkelių programos savivaldybių vietinės reikšmės keliams skirti 20 mln., o tai reiškia, kad savivaldybės tiesiog turės daugiau lankstumo, kam tuos pinigus skirti. Pinigų nuimta nuo jūsų Vyriausybės pateikto biudžeto projekto nebuvo. Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo suplanuotos papildomos lėšos, skiriamos 2021 metams, didėja 7,2 mln. eurų, palyginti su 2020 metais. Tai yra papildomai skiriama 531 mln. 612 tūkst. eurų 2021 metais, palyginti su 524 mln. 451 tūkst. eurų 2020 metais.

Atkreipiu dėmesį, kad 2020 metais nepanaudoti Kelių priežiūros ir plėtros programos likučiai neperkelti, atsižvelgiant į Konstitucinio Teismo sprendimą. Pagal 2020 metų akcizų surinkimo apimtį faktinis nepanaudotas Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų likutis 2020 metų pabaigoje sudarė 3,9 mln. eurų. Galbūt susidarė vaizdas praėjusiais metais, jog lėšų yra daugiau, tiesiog todėl, kad 2020 metais Kelių priežiūros ir plėtros programos apimtį buvo daug didesnė negu ankstesniais metais būtent dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės COVID grupės sprendimo skirti šiai programai papildomai 150 mln. eurų iš skolintų lėšų valstybinės ir vietinės reikšmės keliams rekonstruoti ir remontuoti. Tai buvo padaryta būtent iš skolintų lėšų ekonomikai skatinti dėl COVID pandemijos. Šiais metais visos lėšos, kurios yra nukreiptos COVID pandemijai valdyti, yra skiriamos būtent socialinei ir sveikatos apsaugos sritims, o tos lėšos, kurios yra biudžete suplanuojamos, Kelių priežiūros ir plėtros programai papildomai skiriamos, yra 7,2 mln. eurų didesnės negu 2020 metais, todėl siūlome nepritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiama Vyriausybė beveik 1 mlrd. eurų palieka rezerve savo nuožūra panaudoti. Jeigu mes pažiūrėtume visus tuos 19 Seimo narių pageidavimų, tai tikrai sudaro labai nedidelę sumą, o jeigu dar padalintume pusiau, bent 50 % Vyriausybė atsižvelgdama skirtų tiems projektams, tai tikrai sudarytų labai nedidelę sumą.

Vardan bendro sutarimo tikrai galėjo būti lankstesnė Vyriausybė, atsižvelgti į tuos siūlymus ir beveik vietoj 1 mlrd. pasilikti kokius 800 mln. eurų rezerve. Būtų visi patenkinti ir galbūt vienbalsiai galėtų balsuoti už biudžetą. Deja, Vyriausybės galbūt nemažai yra arogancijos ir dėl to, matyt, neatsižvelgė į Seimo narių siūlymus. Todėl iš principo negalima pritarti, nes visi siūlymai yra racionalūs ir logiški.

PIRMININKĖ. Prieš – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Mielai kolegos, jūsų pateiktas siūlymas iš tiesų kelia nerimą. Kas galėtų nepritarti, jog būtų skirtas papildomas finansavimas vietinės reikšmės žvyrkelių asfaltavimo programai? Puiku, gerai, reikia pinigų, bet jeigu visa opozicija redukuoja visą savo ambiciją iki žvyrkelių asfaltavimo, tai, gerbiami kolegos, tikrai kyla nerimas, kur opozicijos ambicija, kur jūsų vizija. Ne švietimui, ne sveikatos apsaugai, ne kultūrai, o išasfaltuoti keletą žvyrkelių ir tai yra vienintelis projektas, dėl kurio opozicija mobilizuojasi balsuoti, parodyti savo raumenis. Kur idėjos, kur ambicijos, kur kokia nors vizija?

Aš su dideliu nerimu žvelgiu į šią situaciją. Kviečiu nepritarti, atsižvelgiant į tai, kad savivaldybėms bus skirta papildomai daugiau kaip 140 mln. eurų, kuriuos savivaldybės tikrai galės panaudoti ir žvyrkelių asfaltavimui, ir visiems kitiems projektams bei savarankiškų funkcijų įgyvendinimui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, motyvai išsakyti, turime apsispręsti dėl 44 Seimo narių pasiūlymo, kuriam Vyriausybė nepritarė. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 69: už – 61, prieš – 3, susilaikė 5. Pasiūlymui nepritarta.

Replika po balsavimo – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų man labai gaila, kad Finansų ministerija klaidina Seimo narius sakydama, kad savivaldybės gavo keliams daugiau lėšų nei pernai. Deja, taip nėra. Pernai savivaldybės gavo 120 mln. eurų KPP lėšų, 20 mln. eurų žvyrkelių programos lėšų, o ekonomikos gaivinimo 150 mln. eurų buvo papildomos. Šiandien savivaldybės yra gavusios tik 100 mln. eurų KPP lėšų. Tai jau dabar trūksta 40 mln. eurų. Gerai, jeigu ministerija 20 mln. iš kur nors suras ir duos, bet vis tiek truks 20 mln. eurų. Tai yra ženkliai mažiau nei pernai.

PIRMININKĖ. M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Aš iš tiesų nuoširdžiai tikiu opozicija ir aš neabejoju, kad svarstant kitų metų biudžetą atsiras tikrai toliaregiškų siūlymų, siūlymų, kurie bus skirti kultūros plėtojimui regionuose, sveikatos apsaugai, švietimui ir apskritai strateginiams tikslams. Būtent to ir linkiu Seimo opozicijai.

PIRMININKĖ. Dėl vedimo tvarkos A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Aš ne dėl paties siūlymo norėčiau reaguoti, bet dėl balsavimo. Gerbiama Pirmininke, gal galėtumėte kviesti Konservatorių frakciją, kad dalyvautų balsavimuose. Aš suprantu, pietų metas, ne visi gali dalyvauti svarbiame balsavime dėl valstybės biudžeto, bet gal derėtų.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pasiūlymą. Einame toliau per pasiūlymus. Ketvirtas pasiūlymas, jis yra teiktas Seimo narių T. Tomilino ir S. Jovaišos. T. Tomilino salėje nematau. Ar galėtų jį pristatyti gerbiamas S. Jovaiša? Taip pat nematau. Tuomet kreipiuosi į ministrę. Jei galėtumėte pristatyti kartu ir Vyriausybės išvadą.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Seimo nariai siūlo skirti 190 tūkst. eurų Anykščių rajono savivaldybei specialiai pagalbai viešosioms įstaigoms, valdomoms savivaldybės ir nukentėjusioms nuo pandemijos suvaržymų bei negavusioms paramos pagal subsidijų nuo COVID-19 nukentėjusioms įmonėms programą. Lėšų šaltinis – valstybės vardu pasiskolintos lėšos. Siūloma savivaldybėms priimti sprendimą dėl savo įsteigtų ar valdomų juridinių subjektų pajamų kompensavimo. Vyriausybė siūlo šiam pasiūlymui nepritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Turime apsispręsti dėl Seimo narių T. Tomilino ir S. Jovaišos pasiūlymo, jam Vyriausybė nepritarė. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 64 Seimo nariai: už – 53, prieš – 1, susilaikė 10. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas pasiūlymas, penktas, dėl 2 straipsnio. Jį teikia devyni Seimo nariai. Pirmasis yra L. Savickas, jo salėje nematau. Ar galėčiau kreiptis į G. Palucką, kad pristatytų siūlymą? Gerbiamas Gintautai, ar galėtumėte pristatyti siūlymą?

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Šiuo siūlymu yra prašoma Seimo apsispręsti dėl mūsų Nacionalinio dramos teatro finansavimo trūkumo sprendimo.

PIRMININKĖ. Aš atsiprašau, pertraukiu. Čia dėl turizmo sektoriaus.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Dėl turizmo. Dėl turizmo mes su kolegomis komitete esame per parlamentinę kontrolę ir įvairias iniciatyvas ne kartą klausę ir prašę ministerijos tiek tikslinti paramos efektyvumą, tiek didinti jos apimtis ir kitus dalykus, tačiau per visą šį pandeminių laikotarpį dėmesio ir adekvačių paramos formų tikrai nebuvo turizmo visam sektoriui suteikta. Todėl šiuo atveju prašome Seimo apsispręsti ir ištaisyti tą klaidą, kurios Vyriausybė nepajėgė ištaisyti būtent per pandemiją. Ačiū.

PIRMININKĖ. Finansų ministre, prašom pristatyti Vyriausybės išvadą.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Ekonomikos ir inovacijų ministerija savo asignavimuose jau patvirtintame biudžete turi lėšų turizmui ir taip pat pateiktame įstatymo projekte, kurį šiandien svarstome, Vyriausybės rezerve turizmo sektoriaus vykdomoms priemonėms finansuoti jau yra numatyta 5 mln. eurų. Ir jiems dar reikės parengti jų įgyvendinimo programą, todėl Vyriausybė jūsų pasiūlymui siūlo nepritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už. Norėtų kalbėti K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiama pranešėja, ką tik paminėjote, kad rengiame vėl programą, dar negalima skirti. Iš tikrųjų mes tuos žodžius girdėjome ir anksčiau kalbant apie turizmo sektorių ir apie paramos programas. Iš tikrųjų tai čia jau yra reali pagalba, išreikšta realia suma, ir aš manau, kad turizmui, kuris yra labiausiai nukentėjęs, viena iš labiausiai nukentėjusių sričių, yra labai reikalingos šios lėšos, ir siūlau balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Turime balsuodami apsispręsti. Kas pritaria Seimo narių siūlymui, kuriam Vyriausybė nepitaria, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 65: už – 55, prieš nebuvo, susilaikė 10. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas pasiūlymas 12 Seimo narių. Pirmasis jį pasirašė V. Ažuolas. Prašom, gerbiamas Valiau, žodis jums.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Iš tikrųjų šio pasiūlymo esmė yra ištaisyti klaidą, kurią valdantieji padarė pernai prieš Naujuosius metus. Jie įstatymu padidino savivaldybių ugniagesiams minimalų koeficientą ir dabar jie turi gauti ne mažesnę kaip minimalus koeficientas atlyginimą. Bet šiam tikslui neskyrė reikiamų lėšų, kad būtų mokamas minimalus koeficientas. Tad pritarus šiam pasiūlymui būtų ištaisyta padaryta klaida, kuri įpareigoja pagal įstatymą mokėti ne mažesnę kaip minimalus koeficientas. Todėl prašau balsuoti už ir palaikyti šį pasiūlymą, kad žmonės gautų tikrai reikiamą atlygį, kuris numatytas įstatyme.

PIRMININKĖ. Prašom, finansų ministre, pristatyti Vyriausybės išvadą.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Aš tik noriu priminti, kad dabartiniai valdantieji nenumažino nė vieno euro biudžete, kurį parengė jūsų Vyriausybė. Tiek, kiek lėšų numatėte šiai funkcijai vykdyti, tiek tenai lėšų ir buvo. Vyriausybė, apsvačiusi susidariusią situaciją ir Seimo narių pasiūlymus, siūlo iš dalies pritarti ir skirti 2,9 mln. eurų Vidaus reikalų ministerijai teisės aktais nustatyto dydžio atlyginimui savivaldybių priešgaisrinės tarnybos ugniagesiams dėl padidėjusio pareiginės algos pastoviosios dalies koeficiento mokėti bei atitinkama suma sumažinti Finansų ministerijos asignavimuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės rezerve COVID-19 pandemijos padariniams šalinti numatytas lėšas, atitinkamai patikslinti Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 5 priedą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. J. Razma dėl vedimo tvarkos.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamas Valiau Ažuolai, tokią pat pataisą aš esu irgi įregistravęs ir dar buvau įregistravęs ir dėl pirmo varianto, net anksčiau negu jūs. Bet aš tikrai vertinu Vyriausybės sprendimą, kad jautriai pažiūrėjo į tą siūlymą. Tai yra vienas iš nedaugelio siūlymų, kuriam

iš dalies ir dideliu mastu buvo pritarta. Dviejų trečdalių apimtimi jam yra pritarta. Aš tikrai atsiimu siūlymą balsuoti už visą apimtį. Kviesčiau ir jus šioje vietoje įvertinti Vyriausybės parodytą dėmesį ir nekviesti balsuoti už visą apimtį, o pasitenkinti tais 2,9 mln.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai – L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiama ministre, jūs tikriausiai žinote, mes Audito komitete svarstėme ir Finansų ministerija dalyvavo Audito komitete. Visą laiką ši grandis buvo užmiršta, net nepakakdavo darbo užmokesčiui pinigų. Brigados buvo sumažintos dėl to, kad nebuvo iš ko mokėti. Savivaldybės pačios turėdavo spręsti tuos klausimus, jau nekalbant apie turtą, apie jų bazės turtinimą. Tai kiek betruko, kad mes galėtume leisti jiems išmokėti? Nedėjome prie COVID-19 pinigų, neskyrėme. Tai nejaugi nebesuradome to milijono su trupučiu papildomai dar skirti? Aš tikrai siūlyčiau pritarti visam variantui, kiek ir prašo – 4,5 mln. Tikrai kviečiu visus balsuoti už, nes situacija yra labai labai sudėtinga. Patikėkite, Audito komitete mes turime labai daug... net didelį priemonių planą sudarę. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Kreipiuosi į V. Ažuolą, ar sutinkate su Vyriausybės nuomone?

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų žinant sudėtingą ugniagesių situaciją, jų techninę bazę, prašyčiau balsuoti už pasiūlymą, o jeigu jam nebus pritarta, tada liks Vyriausybės variantas – 2,9 mln.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Taigi balsuojame dėl 12 Seimo narių siūlymo. Kas pritariate jam, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 65: už – 62, prieš – 1, susilaikė 2. Pasiūlymui nepritarta.

Gerbiami kolegos, ar galime pritarti Vyriausybės išvadai bendru sutarimu? Reikalaujate balsuoti. Ne, nebalsuojame. Pritariame bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Aš girdžiu opozicijos reikalavimą balsuoti. Taigi balsuojame. Kas už tai, kad pritartume Vyriausybės išvadai pritarti pasiūlymui iš dalies? Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 124: už – 122, prieš – 1, susilaikė 1. Vyriausybės suformuluotam pasiūlymui pritarta.

Kitas pasiūlymas – Seimo narės L. Girskienės. Prašau pasiūlymo iniciatorę pristatyti savo siūlymą.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Labai diena. Mano pasiūlymas yra susijęs su daugiabučių namų modernizacija. Siūlau peržiūrėti ir rasti galimybę padidinti daugiabučių namų modernizacijos projektuose dalyvaujantiems butų savininkams kompensuojamąją dalį nuo anksčiau numatytos 30 % iki 40 %.

Mes matome labai daug skambių antraščių, kaip kasmet bus renovuojama po tūkstantį daugiabučių namų. Būsto energijos taupymo agentūra metų pradžioje Aplinkos ministerijai buvo pateikusi didžiulį sąrašą priežasčių, kodėl žmonės nenori dalyvauti modernizacijos programoje. Viena iš priežasčių nurodoma, kad žmonės bijo ir nenori didžiulių finansinių įsipareigojimų. Manau, kad šiuo mano pasiūlymu būtų sudaryta galimybė žmonėms paprasčiau priimti sprendimą dėl daugiabučio namo modernizacijos, žinant, kad bus skirta didesnė kompensacija už energiją taupančių priemonių įdiegimą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prašau pristatyti Vyriausybės išvadą.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti, modernizuoti 2021 metais Aplinkos ministerijos biudžete numatyta 40,2 mln. eurų: 10 mln. eurų iš Klimato kaitos programos lėšų, 30,2 mln. eurų iš valstybės biudžeto lėšų. Taip pat 218 mln. eurų numatyta 2022–2026 metams iš ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo fondo priemonei „Žalioji Lietuvos transformacija, spartesnė pastatų renovacija ir tvari urbanistinė aplinka“. Todėl siūlome nepritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Turime apsispręsti dėl L. Girskienės pasiūlymo, kuriam Vyriausybė nepritarė. Balsuojame.

Balsavo 61: už – 54, prieš – 1, susilaikė 6. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas pasiūlymas – Seimo narių E. Jovaišos ir I. Kačinskaitės-Urbonienės. Kas pristatys? Gerbiamas Eugenijus pristato pasiūlymą. Prašau.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiamieji, klausantis M. Majausko ir derinant šį mūsų pasiūlymą, visiems turėtų būti suprantama, kad opozicija tikrai žiūri į ateitį, tikrai žiūri į švietimą ir nori, kad

mes visi, kurie žadėjome, būtent visi žadėjome kelti atlyginimus mokytojams ir dėstytojams, būtų įvykdyta. Todėl visus raginu balsuoti už tuos 23 mln., kurie leistų nuo šių metų rugsėjo 1 dienos keturiems mėnesiams pakelti mokytojų atlyginimus 10 %. Aš manau, kad tai yra labai toliaregiška, reikia išpildyti savo pažadus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prašau pristatyti Vyriausybės išvadą.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Šiuo metu 2021 metų patvirtintas biudžetas nėra persvarstomas iš naujo visa apimtimi. Yra siūlomi sprendimai, susiję su COVID-19 pandemijos suvaldymu. Tokie ilgalaikiai įsipareigojimai turėtų būti priimami kolektyvinių derybų metu ir taip pat tvirtinant nuoseklų ateinančių metų biudžetą, dėl kurio derybos prasidės artimiausiu metu, todėl siūlome šiam pasiūlymui nepritari.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiama posėdžio Pirmininke. Čia finansų ministrė tokį, sakyčiau, akibrokštą šovė plenarinių posėdžių salėje. Lygiai prieš dvi savaites pateikdama Biudžeto įstatymo projektą... Dėl to net nebūčiau užsirašęs, bet išgirdau jūsų žodžius. Prieš dvi savaites pateikdama biudžetą jūs komentavote čia, plenarinių posėdžių salėje, kad šis teikiamas biudžetas visiškai nėra susijęs su kovidu ir kovidą pasekmių reguliavimu. Jūs kalbėjote apie būtinybę peržiūrėti biudžetą ir sužiūrėti visą ekonomiką. Dabar jūs ką tik atsakėte kolegai: mes nedidinsime finansavimo švietimo sektoriui, nes su kovidu susieti pinigai.

Gerbiama ministre, jūs ir jūsų viešųjų ryšių specialistai prieš dvejus metus išrinko prestižinę specialybę – mokytojo, ir čia aiškino, kad čia prestižas, prestižas, Morka atsistojo, irgi aiškino, kad čia prestižas, prestižas, prestižas, kad čia daugiau kito negali būti. Šiandien jūs negalite surasti kelių varganų eurų. Ar jums ne gėda čia stovėti salėje? Ar jums ne gėda, konservatoriai, būti čia šiandien Seime ir skirti pinigus švietimui, kai jūs visose televizijose, visame internete be sustojimo tą patį kalbate, kad mokytojo profesija turi būti prestižinė ir kad mes ją čia ir dabar turime atkurti? Kur tada yra tie jūsų visi žodžiai, kur tie jūsų pasižadėjimai yra? Nulinės vertės beliko šiandien, ką jūs padarėte. Šiandien reikėjo skirti bent 5 mln., kad bent jau sąžinė šiek tiek būtų ramesnė. Tikrai siūlyčiau palaikyti kolegą ir profesoriaus pasiūlymą. Ir gėdos reikėtų turėti su tokiais pasiūlymais. *(Balsas salėje: „Gėda! Gėda!“)*

PIRMININKĖ. Dėl vedimo tvarkos – J. Šiugždinienė.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Aš norėčiau replikuoti. Kad mokytojo prestižinė profesija, buvo kalbama jau labai labai seniai. *(Balsas salėje: „Ne!“)* Gaila, kad šiandien mes to neturime. Šitiek metų buvo apie tai kalbama, ir šiandien mes turime tikrai didelių problemų dėl finansavimo. *(Balsai salėje)*

PIRMININKĖ. Gerbiama kolegą, siūlau grįžti prie motyvų. *(Balsas salėje: „Gėda! Gėda!“)* Siūlau grįžti prie motyvų. Motyvai prieš – I. Šimonytė.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Priminsiu, kad ką tik pateikė įstatymą dėl švietimo pagalbos specialistų, jame yra sulyginama su pedagogų darbo užmokesčiu, gerinamos darbo sąlygos. Kitiems metams yra skiriami 22 mln. Iš kovidą fondo yra skirta apie 30 mln. įvairiausių priemonių ugdymo kokybei stiprinti. Nežinau, kas vyko praėjusiais metais, kodėl nebuvo veiksmai įgyvendinti. *(Balsai salėje)*

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Būtų tikrai nuostabu, jeigu kolegą su tokiu dideliu įkarščiu, kaip dabar čia audė finansų ministrę, dalyvautų diskusijose dėl Nacionalinio švietimo sistemos. Galbūt ir susitartume dėl to, kaip galiausiai padaryti, kad ta profesija taptų prestižinė, nes tai paskelbta, kaip žinote, jau labai labai seniai, tik rezultatai dar yra ne kažin kokie.

Aš dar kartą noriu priminti, kad šito pakeitimo tikslas nėra atidaryti biudžetą ir vėl diskutuoti apie viską pasaulyje. Vyriausybė, kuri turėjo labai ribotas galimybes pakoreguoti biudžetą praėjusių metų pabaigoje, pasakė, kad jeigu kovidą valdymui pritrūks lėšų, ateisime į Seimą ir paprašysime biudžetą patikslinti. Per tą laiką, kolega, tikrai ir švietimo pagalbos pedagogams, ką teisingai ministrė Jurgita paminėjo, buvo atrasta lėšų, kurias praėjusi Vyriausybė pamiršo įtraukti į biudžetą, ir kovidą reikmėms, kurios buvo susijusios su ugdymo procesu, taip pat papildomų lėšų buvo skirta nemažai.

Aš dar kartą labai primygtinai raginu visas šitas diskusijas vis dėlto pasitaupyti rudenii, nes tikrai bus apie ką rudenį kalbėtis, ir tada, matyt, galėsime demonstruoti vieni kitiems, kas čia labiau myli mokytojus, medikus, pensininkus ar kitas socialines grupes, bet dabar svarbiausia yra priimti pakeitimus tam, kad galėtume judėti pirmyn ir baigtume įgyvendinti tas priemones, kurios šiais metais privalo būti atliktos. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti, apsispręskime ir balsuokime. Kas pritariate Seimo narių pasiūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 59 Seimo nariai: už – 54, prieš – 1, susilaikė 4. Pasiūlymui nepritarta. Replikos po balsavimo. R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Tikrai pritariu premjerės žodžiams, labai teisingai premjerė ką tik pakomentavo, tik kažkodėl jūsų frakcija taip nekomentuoja ir tokio žodžio nesilaiko. Tikrai pagarba jums. Galėtumėte frakcijos susirinkimuose išdėstyti savo argumentus, o ne jie elgtųsi priešingai.

Gerbiamai ministrei Jurgitai tikrai norėčiau atsakyti, atsižvelgdamas į jos profesionalumą. Gerbiama Jurgita, jūsų propagandos ministras E. Jakilaitis šią idėją ir šią temą atnešė prieš dvejus metus. Būtent jo dėka šita mokytojo profesija prestižinė ir buvo išrinkta nacionaliniu lygiu. Buvo organizuota akcija būtent šito propagandos ministro. Tai nėra 10 ar 20 metų. Esminis dalykas, kad mes laikytumės principų. Jeigu užregistravo tokį projektą, jeigu buvo susitarimas, kad bus skiriama bent dalis pinigų, tai reikėjo ministerijai šią dalį pinigų ir rasti, nesityčioti šioje salėje iš žmonių arba bent jau nekomentuoti. Išgirskite, ką kalba jūsų premjerė.

PIRMININKĖ. Replika po balsavimo – E. Jovaiša.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Ar aš apsirinku, ar aš išgirdau iš premjerės lūpų priekaištą kažkam dėl dalyvavimo dėl Nacionalinio susitarimo dėl švietimo? Koks priekaištas dėl dalyvavimo, premjere? Koks? (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Replika po balsavimo – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiami konservatoriai, prisiminkite, kai buvote valdančiojoje daugumoje, jūs lipote į Švietimo ministeriją, ir Agota, ir visi frakcijos nariai, labai mylėjote mokytojus, ten nakvojote, ten keikėte valstiečius, kad tikrai nemato švietimo, kad švietimas nėra prioritetas. Neprašo milijardų, prašo tikrai nedidelės, kuklios sumos. Jūs, gerbdami save, tikrai turėtumėte tas sumas rasti, nes, man atrodo, jeigu jūs taip elgsitės švietimo atžvilgiu, tai kažin ar net ir Morta rudenį nelips per Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos langus, ar ten negyvens. Ką jums pasakys Morta?

PIRMININKĖ. Replika po balsavimo – I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Reikia liautis apie biudžetą galvoti kaip apie kokią nors caro malonę, kur kas nors prašo, o geras caras ateina ir duoda arba neduoda. Čia yra susitarimas tarp politikų, kurie atstovauja visuomenei, dėl to, kaip bus paskirstyti mokesčių mokėtojų pinigai, kiek mokesčių mokėtojų vardu bus pasiskolinta ir kokiems tikslams. Prašo, duoda yra ne ta retorika, kuri čia turėtų būti vartojama. Vis dėlto supraskime, kad daliname ne savus pinigus, kur galime duoti, galime neduoti, mūsų gali prašyti, mūsų gali neprašyti. Gerbiamas akademike, labai atsiprašau, jeigu jus mano replika įžeidė, aš tikrai referavau tą kolegą, kuris čia finansų ministrę auklėjo pasisakydamas už. Ačiū.

PIRMININKĖ. Kitas pasiūlymas taip pat Seimo narių E. Jovaišos ir I. Kačinskaitės-Urbonienės. Ar galėtumėte, gerbiamas Eugenijau, pristatyti jį?

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Taigi, kita porcija išvalgaus ir reikalingo švietimo projekto yra atlyginimai dėstytojams – 10 % nuo rugsėjo 1 dienos, tam reikia 5 mln. Aš už ir prieš jau nešnekėsiu, visiems yra akivaizdu, kaip tai yra svarbu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Prašau finansų ministrę pristatyti Vyriausybės išvadą.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Analogiškai, kaip ir praėjusio siūlymo atveju, jūsų Vyriausybė turėjo visas galimybes tuos svarbius poreikius atliepti ir numatyti biudžeto projekte, nes mūsų Vyriausybė, koreguodama biudžeto projektą, nenuėmė nė vieno euro, skirto švietimui, tik skyrė papildomai švietimo pagalbai. Šiuo metu svarstomas 2021 metų patvirtintas biudžetas nėra persvarstomas iš naujo, kaip jau aš minėjau, jis yra atidaromas dėl labai konkrečių priežasčių – dėl ilgiau

užsitęsusių poreikių, susijusių su COVID-19 pandemijos suvaldymu, taip pat saugumo situacija ir „Naujos kartos Lietuva“ plano investicijų įtraukimu į biudžetą, todėl siūloma šiuos visus poreikius svarstyti, nuosekliai svarstant kitų metų biudžeto poreikius. Ačiū. Siūlome nepritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Iš tiesų mes tik primename, kad yra bendras sutarimas Lietuvoje, kad tiek dėstytojų, tiek mokytojų darbo užmokeskis yra per mažas, per menkai vertinamas. Todėl ir šiuo pasiūlymu bent keturiems mėnesiams ir bent 10 % siūlome pakelti darbo užmokestį aukštųjų mokyklų dėstytojams. Taip, mes kalbame ir nacionaliniame susitarime dėl švietimo apie tvarų, nuoseklų pedagogų ir dėstytojų darbo užmokesčio augimą, tačiau reikia nepamiršti, kad jie gyvena čia ir dabar. Dėl to reikia nuolatos bent po truputėlį kelti darbo užmokestį, jeigu norime, kad švietimo kokybė didėtų, taip pat ir motyvacija. Todėl siūlome pritarti, tai yra tik 5 mln. eurų klausimas. Prisiminkime, kad rezerve yra daugiau, netoli 1 mlrd. eurų, tikrai galėtume bent šitam nedideliame pasiūlymui, žvelgiant viso biudžeto mastu, pritarti. Todėl kviečiu kolegas atsižvelgti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsuojame dėl Seimo narių E. Jovaišos ir I. Kačinskaitės-Urbonienės siūlymo, kuriam Vyriausybė nepritarė.

Balsavo 63 Seimo nariai: už – 58, prieš – 1, susilaikė 4. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas pasiūlymas. Jį teikia 11 Seimo narių. Ar galėtų jį pristatyti A. Kupčinskas?

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, ištis šis siūlymas susijęs su subsidijų skyrimu ir pasiūlymu sporto sektoriui, kuris pandemijos metu organizavo tarptautines varžybas, atstovavo valstybei, reprezentavo ją ir negavo pajamų. Todėl siūlome kompensuoti tas negautas pajamas, ypač iš žiūrovų, kurie negalėjo dalyvauti dėl pandemijos sporto renginiuose. Nukentėjusios viešosios įstaigos realiai jokių subsidijų ir kompensacijų negavo.

Europos Komisija tokiems atvejams valstybėms narėms nustatė galimą viršutinę kompensavimo ribą – 1,8 mln. eurų nuo negautų pajamų vienam sporto klubui. Šis pasiūlymas tikrai yra objektyviai pagrįstas. Turizmo sektoriui, kuris skaičiavo 20 mln. eurų netektį, siūloma skirti 5 mln. eurų, o sporto sektoriui, deja, nesiūloma skirti, todėl ir teikiame šį pasiūlymą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prašau finansų ministrę pristatyti Vyriausybės išvadą.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Sporto klubai, kaip ir visi kiti verslai, galėjo pretenduoti į ekonomikos ir inovacijų priemonę ir pagalbą verslui, kuomet yra kompensuojami nepadengti kaštai, ir gauti finansavimą per tą priemonę. Pažymėtina, kad jeigu net būtų nuomonė, kad reikėtų įgyvendinti būtent šitą siūlymą, tam nereikėtų keisti biudžeto – tiesiog turėtų būti parengta konkreti paramos priemonė, o jos tikslingumas ir parengta schema suderinta su Europos Komisija. Gavus Europos Komisijos pritarimą, lėšos galėtų būti skiriamos iš Ekonomikos ir inovacijų ministerijos patvirtintame biudžete COVID-19 priemonėms numatytų 290,3 mln. eurų. Iš jų 230 mln. eurų numatyta tvirtinant biudžetą gruodžio mėnesį ir 60,3 mln. eurų yra grįžusios finansų priemonių lėšos. Todėl tam papildomai lėšų nereikia. Siūlome nepritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už. Kalba V. Alekna.

V. ALEKNA (LSF). Į mus kreipėsi didelė dalis Lietuvos klubų ir sporto varžybų organizatorių, kurie iš tikrųjų patyrė nuostolių, ir nemažų. Kai kuriems klubams galbūt gresia bankrotas. Ta suma buvo apie 10 mln. eurų ir šiuo metu šis pasiūlymas yra tik dalelė tos kompensacijos. Kviečiu palaikyti ir balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti, apsispręskime ir balsuokime dėl 11 Seimo narių pasiūlymo, kuriam Vyriausybė nepritarė.

Balsavo 64: už – 60, prieš nebuvo, susilaikė 4. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas 11 pasiūlymas, jį teikia 27 Seimo nariai. Trumpa replika po balsavimo – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiami konservatoriai, jūs po šiuo siūlymu irgi pasirašėte. Kodėl ne-balsavote? Kas jums išsukinėjo rankas?

PIRMININKĖ. 27 Seimo nariai teikia pasiūlymą. Ar galėtų jį pristatyti I. Kačinskaitė-Urbonienė? Prašom.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Dėkoju, gerbiamoji Seimo Pirmininke. Iš tiesų teikiame pasiūlymą. Visai nesena situacija, išryškėjusi praėjusios savaitės pradžioje, kad jau į pensiją iše-

nančių pedagogų išeitinėms išmokoms reikia virš 6 mln. eurų. 1 mln. biudžete yra numatę Vyriausybė, tačiau trūksta dar daugiau kaip 5 mln., todėl mes teikiame pataisą ir siūlome skirti papildomai 5 mln. iš Vyriausybės rezervo pateisinti teisėtus pedagogų lūkesčius.

Iš savivaldybių dar nuo kovo mėnesio buvo renkamas tas poreikis, kiek pedagogų planuoja išeiti į pensiją. Buvo su pedagogais kalbėtasi. Taip pat buvo praktika, kad Švietimo ministerija skiria didesnę dalį, savivaldybės – mažesnę. Todėl susikūrė tam tikra praktika, kurią atimti taip viena ranka būtų tikrai negerei.

Noriu atkreipti dėmesį, kad Vyriausybė iš dalies atsižvelgė į šį mūsų siūlymą. Esame tikrai dėkingi už tai ir matome, kad Vyriausybė girdi, bet norisi pasakyti, kad papildomo 1 mln., tai yra iš viso 2 mln., nepakaks visoms reikalingoms išeitinėms pedagogų kompensacijoms. Dėl to pedagogai neteks tam tikrų socialinių garantijų, dėl kurių lūkesčiai jau buvo sukurti. Todėl tikrai įvertindami visą kontekstą, kad vyksta ir nacionalinis susitarimas dėl švietimo, kad norime padaryti pedagogo profesiją išties prestižinę, tai nėra didelė suma viso biudžeto kontekste, prašome skirti dar reikalingus 4 mln., nes jau 1 mln. skyrė iš rezervo, ir tokiu būdu patvirtinti pedagogams, kad jų darbas yra vertingas, o socialinės garantijos išlieka nepakeistos. Tai labai kviečiu, kolegos, pritarti.

PIRMININKĖ. Prašau ministrę pristatyti Vyriausybės išvadą.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Vyriausybė siūlo pritarti iš dalies, skirti 1 mln. eurų Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai valstybinių ir savivaldybių mokyklų pedagogų išeitinėms išmokoms mokėti bei atitinkama suma sumažinti Finansų ministerijos asignavimuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės rezerve COVID-19 pandemijos padariniams šalinti numatytas lėšas.

Dar 1 mln. eurų šiai priemonei jau yra numatytas 2020 metų gruodžio mėnesį patvirtintame 2021 metų biudžeto projekte. Dėl tinklo pertvarkos planuojama atleisti apie 200 pedagogų, jų išeitinėms reikia skirti 868 tūkst. eurų. Kitos lėšos iš 2 mln. galės būti nukreiptos išeitinėms išmokoms pagal Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos įvardintus kriterijus, atsižvelgiant į situaciją darbo rinkoje ir švietimo sektoriuje.

Atkreiptinas dėmesys, kad jau šiandien trūksta daugelio dalykų mokytojų, todėl reikia gerai įvertinti priemonės tikslumą, aš nepritrūksime mokytojų dėl savo pačių taikomų priemonių. Todėl Vyriausybė siūlo pritarti iš dalies ir skirti 1 mln. eurų papildomai.

PIRMININKĖ. Motyvai už – L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiama ministre, kalbame apie prestižinę specialybę, apie prestižinę pedagogo profesiją. Neskyrėme jų darbo užmokesčiui pakelti. Užmiršome juos, kad jie turėjo lūkestį išeidami iš darbo gauti tas pačias socialines garantijas, kokios buvo numatytos. Švietimo komitete, kiek teko klausytis, lygiai taip pat buvo svarstomas šis klausimas. Nejaugi mes šiandien nebesurandame, papildomai mes suradome tik penktadalį. Jūs sakote, milijono reikia, o 6 mln. – kiek aš žinau. Tai tik penktadalį suradome, papildomai 1 mln. tam, kad būtų patenkinta, išmokėtos išeitinės kompensacijos. Nejaugi dabar savivaldybės turės spręsti klausimą, kaip išmokėti, kad pedagogai nebūtų apgauti. Taip, trūksta, o kodėl trūksta, tai čia yra kita problema. Galbūt dabar padėkoke jiems už tą ilgą darbą, kokį jie dirbo. Kaip jiems atlyginti už tai, ką jie padarė mūsų jaunajai kartai. Nejaugi mes nesurandame kelių milijonų eurų pedagogams, atsisukime galų gale į juos. Todėl kviečiu tikrai palaikyti siūlymą ir balsuoti už siūlymą. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Kaip suprantu, iniciatoriai nesutinka su pritartimu iš dalies ir reikalauja balsuoti dėl viso siūlymo. Taigi apsisprendime balsuodami dėl Seimo narių siūlymo, kuriam Vyriausybė pritarė iš dalies.

Balsavo 62: už – 55, prieš nebuvo, susilaikė 7. Pasiūlymui nepritarta.

Replika po balsavimo – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų čia pagrindinė bėda buvo ta, kad jeigu Vyriausybė buvo nusprendusi skirti milijoną ir ne daugiau, tai reikėjo įvardinti po Naujųjų metų savivaldybėms, kad jos daugiau mokytojų neišleistų ir kad jos žinotų, kad yra tokia situacija. Dabar kas įvyko? Mokytojai jau išėjo, išeitinės jau išmokėtos ir savivaldybės paliko su didžiule našta, jos liko be nieko. Tai gal kitą kartą iš anksto įspėkite, kad programa naikinama ir lėšų nebus.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, taip pat yra gautas analogiškas, tik mažesnės sumos, M. Majausko pasiūlymas. Kreipiuosi į gerbiamą Mykolą, ar jis sutinka su Vyriausybės pasiūlymu. Prašau.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Aš sutinku su Vyriausybės pasiūlymu ir balsuoti neprašau.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Taigi Seimas turi apsispręsti, ar galime pritarti bendru sutarimu Vyriausybės pasiūlymui pritarti iš dalies. Galime pritarti bendru sutarimu. Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Kitas pasiūlymas. 20 Seimo narių teikia siūlymą. Ar galėtų jį pristatyti I. Kačinskaitė-Urbonienė? Prašau.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Čia dar vienas projektas, kuris radosi Švietimo ir mokslo komitete, kai buvo atvykę Vilniaus miesto savivaldybės atsakingi asmenys, vicemeras, administracijos direktoriaus pavaduotojai ir pristatė, kokia tragiška yra situacija Vilniaus mieste su švietimo įstaigų tinklu ir kaip jau dabar trūksta vietų nuo ikimokyklinių iki bendrojo lavinimo mokyklų visuose Vilniaus rajonuose. Per ateinančius ketverius metus reikia pastatyti aštuonias naujas mokyklas, jeigu mes norime, kad visi vaikai turėtų galimybę eiti į mokyklas, kad apskritai švietimo, kaip paslaugos, prieinamumas Vilniaus mieste būtų užtikrintas. O jeigu nebus užtikrintas, tai kitu atveju mes juos tiesiog stumsime į privatų sektorių arba, dar blogiau, išvarysime galbūt iš Lietuvos. Tai tikrai problema yra didžiulė ir reikėtų dėti bent jau mažas pastangas ir iš reikalingų 160 mln. tam tinklui užtikrinti šiais metais skirti bent 20 mln., kad darbai prasidėtų. Aš manau, kad reikia sukurti ilgalaikę Vyriausybės programą, kuri užtikrintų Vilniaus mieste gyvenančių šeimų vaikų galimybę lankyti darželį arba mokyklą. Tai nėra vien Vilniaus miesto klausimas, tai yra visos Lietuvos klausimas, nes būtent čia suvažiuoja ir vis migruoja daugiau Lietuvos gyventojų. Taigi tikrai 20 mln. nėra didelė suma, palyginti, kokią naudą tai sukuria visai Lietuvos valstybei. Todėl tikrai, kolegos, reikalingas 71 balsas, susiimkime visi, ir iš kairės, ir dešinės, vienmandatininkai, pabalsuokime už šitą pataisą dėl Vilniaus miesto.

PIRMININKĖ. Prašau finansų ministrę pristatyti Vyriausybės išvadą.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties, kaip jau minėjau, šį kartą biudžetą atidarome dėl COVID-19 pandeminės situacijos užsitęsimo ir priemonių, kurios reikalingos šiai pandemijai suvaldyti, taip pat dėl „Naujos kartos Lietuva“ plano investicijų, kurios bus įgyvendinamos šiais metais. Tačiau tie išsipareigojimai, kurie yra susiję su kitomis situacijomis, kurios yra susijusios su nuolatiniu biudžeto planavimu, tie išsipareigojimai turėtų būti prisiimami sudarant atskirų ministerijų plėtros programas ir taip pat numatant joms finansavimą tiek iš valstybės biudžeto, tiek iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramos, tiek iš „Naujos kartos Lietuva“ plano investicijų. Ši funkcija yra savarankiškoji savivaldybės funkcija, todėl *ad hoc* tokius sprendimus turėtų spręsti pati Vilniaus miesto savivaldybė, o nuoseklų planavimą turėtume daryti numatydami kitų metų biudžetą, taip pat svarstydami struktūrinių fondų paramą ir sudarydami atskirų ministerijų plėtros programas. Todėl siūlome šiam pasiūlymui nepritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai. Už norėtų kalbėti V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Tai vėl yra prasto Vyriausybės darbo pavyzdys, šiuo atveju Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos.

Pagal pernai Prezidento teikto įstatymo pataisas dėl priešmokyklinių... darželių tinklo plėtros tame įstatyme yra numatyta, kad Švietimo, mokslo ir sporto ministerija turi skirti ne mažiau kaip 30 mln. eurų šio tinklo plėtrai, bet šiandien ministerija dar nė vieno euro nepadalino iš tų 30 mln. Užduodu klausimą, ar tikrai mums darželių nereikia, ikimokyklinių grupių nereikia, kad turėdami 30 mln., padėtų Švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje, jų neskirstome? Klausimas, kada skirstysime? Kitais metais, dar kitais ar po ketverių metų? Kodėl taip yra daroma? Ar čia yra noras įtikti privatiems darželiams, jiems nesudaryti konkurencijos? Mes puikiai žinome, jeigu Vilniuje atsiranda savivaldybės darželis, iš privačių darželių išeina vaikai į savivaldybės darželį. Vadinasi, ketverius metus į tą tikslą ir eisime. Klausimas, kas prižiūri įstatymo įgyvendinimą? Iš tikrųjų Prezidentas šiuo atveju turėtų labai susirūpinti, kodėl lėšos yra turimos, bet neskirstomos. Todėl čia yra tik dalinis ištaisymas tos klaidos, kad nedarba savo darbo Švietimo, mokslo ir sporto ministerija.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami. Kas pritariate Seimo narių pasiūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 64: už – 58, prieš – 1, susilaikė 5. Pasiūlymui nepritarta.

Replika po balsavimo – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Kreipiuosi į Švietimo, mokslo ir sporto ministeriją. Turite 30 mln. šiam įstatymui įgyvendinti, tai gal pagaliau paskirstykite juos, nes tiek Vilniui, tiek regionams šių lėšų reikia. Priminsiu – tai yra Prezidento teiktas įstatymas, kuriame yra numatyta ne mažiau kaip 30 mln. infrastruktūros plėtrai.

PIRMININKĖ. Replika po balsavimo – D. Kreivys.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Aš dėl protokolo. Kai buvo balsuojama už L. Girskenės pasiūlymą dėl renovacijos, mano balsą prašom užskaityti prieš.

PIRMININKĖ. Dėkui. Protokole bus užskaityta.

Prašau, gerbiama ministre.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Žinokite, kolegos, aš tikrai klausausi, stengiuosi nereaguoti, bet negaliu nereaguoti į kai kuriuos tiesiog melagingus pasakymus. Mano klausimas, kokie 30 mln.? Ar buvusi Vyriausybė, planuodama biudžetą, ir Seimas, patvirtindamas biudžetą, 30 mln. paskyrė darželiams? Tokių pinigų nėra. Jūsų yra atsakomybė už tai, koki biudžetą jūs pasiūlėte praėjusiais metais. Reikėjo pasiūlyti 30 mln. darželiams, būtume tikrai juos paskirstę. Ministerija šiandien tokių lėšų neturi. Ir tai yra biudžetas, kurį mes tvirtiname.

PIRMININKĖ. Dar viena replika. Bet, kolegos, tikrai labai prašau, neužteskime replikų.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Tik priminsiu, kad jūsų Vyriausybė atsisakė beveik 900 mln. RRF pinigų, iš jų ir galėjo būti įstatyme numatyti 30 mln. eurų. Deja, jūs atsisakėte.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Kurių Europos Komisija net nepatvirtino.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). (...) tik 140 mln. Tai yra reforma ir pertvarka pagal šį punktą taip pat atitinka visas ES direktyvas. Jeigu jūs atsisakėte tų 30 mln., nenorite jų skirti darželių grupių steigimui, tai jau yra jūsų prerogatyva ir jūsų klausimas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, replikos išsakytos.

Toliau. 13-asis pasiūlymas, kurį teikia 6 Seimo nariai. Pristato V. Gapšys.

V. GAPŠYS (DPF). Dėkoju, Pirmininke. Ką tik ministrė labai gražiai pasakė, kad savivaldybės turi tam tikras savarankiškas funkcijas, kurias galėtų įgyvendinti pačios planuodamos išlaidas, bet kartais mes matome, kad joms uždedamos tokios klumpės, kurių sunešioti neįmanoma. Pasižiūrėkite, jeigu nebūtų taisomas biudžetas ir papildomas lėšas jos gautų per GPM surinkimo augimą, surinkus daugiau GPM nei planuota, su biudžetu joms pagal dabartinį reguliavimą, vis dar galiojantį šiandien, turėtų atitekti 48,19 % nuo GPM gautų lėšų. Dabar ministerija, nors ir sako, kad paskirtos papildomos lėšos savivaldybėms, o tai, beje, yra tiesa, skaičius perstumiamas, bet pakoreguojamas procentas – jis sumažinamas, ir išeina 47 ir šešiasdešimt kelios šimtosios dalys to procento. Todėl faktiškai savivaldybės, jeigu nebūtų keičiamas biudžetas, dabar gautų didesnę sumą per papildomai surinktas GPM lėšas, negu jos gaus pataisius biudžetą. Todėl gal tada palikime savivaldybėms tas papildomas lėšas, kurias jos galėtų ir skirti toms mokykloms, bet nesumažinkime, kaip dabar daroma šiuo projektu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prašau pristatyti Vyriausybės išvadą.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Padidinus gyventojų pajamų mokesčio įplaukų prognozę į valstybės ir savivaldybių biudžetus, keičiasi gyventojų pajamų mokesčio dalies (procentais), tenkančios savivaldybių biudžetams nuo šio mokesčio įplaukų į konsoliduotus valstybės biudžetą ir savivaldybių biudžetus, dydis, nes gyventojų pajamų mokesčio dalis, tiek pastovioji, tiek kintamoji, yra skaičiuojamas dydis, vadovaujantis Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo nuostatomis, todėl šis jūsų siūlymas yra nesuderinamas su kitais įstatymais. Pažymime, kad dėl gyventojų pajamų mokesčio padidinimo į valstybės ir savivaldybių biudžetus prognozuojamos pajamos iš šio mokesčio į savivaldybių biudžetus didėja 141 mln. eurų lyginant su gruodžio mėnesį patvirtintu Biudžeto įstatymu, todėl siūlome pasiūlymui nepritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsuojame dėl Seimo narių pasiūlymo, kuriam Vyriausybė nepritarė.

Balsavo 62: už – 56, prieš nebuvo, susilaikė 6. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas pasiūlymas. Jį teikia Seimo nariai V. Pranckietis ir K. Mažeika. V. Pranckietis pristato pasiūlymą.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, priešingai, nei daug čia pasisakiusių, aš pagirsiu Vyriausybę dėl to, kad atidarė biudžetą tam, kad būtų reaguojama į kovidą situaciją. Šiuo atveju mūsų pasiūlymo turinys yra toks, kad Maisto ir veterinarijos tarnyba nepasirūpino pati laiku pateikti tokio prašymo ir pasiūlymo dėl savo išlaidų, papildomų išlaidų, susijusių su kovidu, todėl mes užregistravome tokį pasiūlymą ir teikiame jį Seimui šiandien. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prašom, ministre, pristatyti Vyriausybės išvadą.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos išlaidos, susijusios su COVID-19 padarinių šalinimu, turėtų būti finansuojamos kaip ir kitų įstaigų iš Vyriausybės rezervo, nes tam tas rezervas ir buvo suformuotas, todėl šią sumą planuojame skirti iš Vyriausybės rezervo. Yra rengiamas Vyriausybės nutarimas, kuris bus priimtas artimiausiu metu, todėl šiam valstybės biudžeto tikslinimui nėra poreikio ir siūlome jam nepritarti, o lėšos bus skirtos iš Vyriausybės rezervo.

PIRMININKĖ. Prašom, gerbiamas Viktorai Pranckietei.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Ar galiu suprasti, kad jūs ne tariamąją nuosaka, o tiesiogine pasakėte, kad bus skirta iš Vyriausybės rezervo?

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Taip, Vyriausybės nutarimo projektas yra rengiamas ir bus priimtas artimiausiu metu. Šios lėšos bus numatytos ir skirtos iš Vyriausybės rezervo.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Ačiū. Tada atsiimu savo pasiūlymą.

PIRMININKĖ. Kreipiuosi į gerbiamą kolegą, ar nebereikalaujate balsuoti? Atsiimate siūlymą. Taip pat turiu kreiptis ir į K. Mažeiką, ar sutinkate atsiimti siūlymą? Taip. Dėkui.

Taigi, 15-asis pasiūlymas, jį taip pat teikia Seimo narys K. Mažeika. Prašom pristatyti pasiūlymą.

K. MAŽEIKĄ (*LVŽSF*). Ačiū, Pirmininke. Iš tiesų Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas pristatė ir Seimas pritarė 200 mln. lengvatą skirti kavinėms ir restoranams, tai iš tiesų galbūt tikrai naudinga, tačiau Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, kurios tikslas ir yra, kad mes valgytume sveiką ir kokybišką maistą, kad būtų užtikrinta tiek žaliavų kokybė, tiek patiekalų kokybė ir visuomenės sveikata, šiuo atveju iš tiesų skursta. Prašoma 1,5 mln. eurų po turbūt daugybės komitetų posėdžių, kur turbūt daugiausiai eterio užėmė būtent problemos Veterinarijos tarnyboje, kur jau dabar atlyginimai vėluoja, metų pabaigoje, panašu, paskaičiuota pagal esamą situaciją, gali trūkti 1,5 mln. eurų. Todėl ta suma proporcinga, prašoma šiek tiek virš 1,5 mln. eurų, kad nebūtų kliūtis, juo labiau reikia pažymėti, jau dabar yra beveik 180 neužimtų etatų, tai vėl sunkina darbo kokybę, tuos mūsų norimus rezultatus pasiekti kartais iš tiesų gali būti sudėtinga. Plius papildomos funkcijos, tai ir gyvūnų gerovė, ženklinimas, kiti didžiuliai iššūkiai, tai turbūt tai tarnybai, esant tokiai motyvacijai, yra neįmanoma. Todėl, kad tos problemos ne gilėtų, o būtų sprendžiamos, tikrai šiuo metu prašome pridėti dar atlyginimams, žmonių atlyginimams, trūkstamą sumą, nes panašu, kad metų pabaiga bus labai liūdna. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtumėte taip pat pristatyti ir jūsų pasiūlymą dėl išlaidų Turto bankui? Yra sujungta į tą patį siūlymą.

K. MAŽEIKĄ (*LVŽSF*). Taip, kitas pasiūlymas taip pat yra, kad Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba visose savivaldybėse turi patalpų tinklą. Turto bankui, kaip ir matome, sumoka virš 0,5 mln. eurų kas metus. Tai galėtų padėti spręsti dalį problemų, susijusių su turto išlaikymu, nes kitos tarnybos jau tuos darbus yra atlikusios, susikoooperavusios, išsprendusios tas problemas. O ši tarnyba, taip, galbūt dėl buvusios vadovybės tam tikrų veiksmų neatlikimo, dėl procesų, kai pasikeitė vadovas, dabar tikrai stengiamasi. Kad ta našta nebūtų toks akmuo po kaklu, siūlome, kaip ir komitete su kolegomis diskutavome, tikrai tą problemą reikėtų spręsti, tai galėtų būti būtent dabar, kad metų pabaiga ir Kalėdos nebūtų labai liūdnos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kreipiuosi į finansų ministrę, kad pristatytų Vyriausybės išvadą dėl pirmojo K. Mažeikos pasiūlymo.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Vyriausybė siūlo nepritarti. Sudarant 2021 metų Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos biudžetą 1 mln. eurų skirta naujoms funkcijoms įgyvendinti ir iš dalies padengti išpareigojimus valstybės įmonei Turto bankui, iš jų 375 tūkst. eurų darbo užmokesčiui padidinti dėl teisės aktų pasikeitimo ir 154 tūkst. eurų valstybės įmonės Turto banko patalpų nuomos mokesčiui sumokėti. Jis buvo apskaičiuotas pagal nustatytą metodiką, todėl siūlome nepritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir dėl darbo užmokesčio taip pat galėtumėte pristatyti? Pristatėte. Dėkoju. Motyvai už – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiami Seimo nariai, aš manau, kad su pandemija susidūrė ne tik gydytojai, gaisrininkai, policininkai, mokytojai, bet ir Veterinarijos tarnyba. Buvo didžiulis iššūkis. Kaip jūs žinote, didelė dalis gamyboje, maisto sektoriuje dirba įmonių, kurios turėjo imtis ypatingų priemonių, kad tikrai nesustotų darbas, kaip net kai kurių kitų šalių įmonėse sustojo tam tikras sektorius. Lietuvoje gana sėkmingai vykdė, teikė ir metodinę pagalbą kovido metu Veterinarijos tarnybos gydytojai. Šiandien, man atrodo, susidarė tikrai gana sudėtinga situacija, todėl šis pasiūlymas yra labai logiškas. Žinoma, galbūt Vyriausybė matys, kad jau negali išmokėti atlyginimų Veterinarijos tarnybos darbuotojams, kas būtų tikrai nelogiška, tuo labiau dar šiais metais kilo skandalų dėl įvairiausių gyvūnų veislynų, kurie yra nelegalūs, kiek tai pareikalavo iš Veterinarijos tarnybos darbuotojų papildomų pajėgų, kad sureguliuotų tai, kas nesureguliuota, kad nebūtų veisiami gyvūnai arba jie net tose veislyklose kankinami, žiauriomis sąlygomis laikomi, ir Vyriausybė visiškai į tai neatsižvelgė ir nepadidino Veterinarijos tarnybai pajamų. Tik reikalauja atsakomybės iš jos.

Todėl, man atrodo, labai logiškas siūlymas. Čia nereikėtų politikuoti, Vyriausybė turėtų atsižvelgti, dabar turėtume pritarti ir skirti šias lėšas, būtinas Veterinarijos tarnybai ir jos darbuotojams, kad jie galėtų užtikrinti savo funkcijas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Pirmiausia balsuokime ir apsispręskime dėl pirmojo siūlymo, susijusio su darbo užmokesčiu. Kas pritariate Seimo nario pasiūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 55: už – 50, prieš nebuvo, susilaikė 5. Pasiūlymui nepritarta.

Dabar balsuokime ir apsispręskime dėl antrojo K. Mažeikos pasiūlymo. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 55: už – 50, prieš nebuvo, susilaikė 5. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas pasiūlymas, jį teikia Seimo narė A. Kubilienė. Prašom, gerbiama Asta, pristatyti savo siūlymą.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, praeitos kadencijos Vyriausybė net ir pandemijos įkarštyje stengėsi neapleisti nė vienos srities ir skyrė tam tikrą lėšų sumą vienam seniausių istorinių paminklų restauruoti – tai Kristaus kapo koplyčiai. Taigi šiems darbams baigti reikia šiuo metu 60 tūkst. eurų. Ši koplyčia yra Verkių apygardoje, ir aš tikrai tikiu, kad gerbiamas Seimo narys D. Kreivys, kuris yra išrinktas šioje apygardoje, ir jo kolegės balsuos už šį pasiūlymą. Gerbiami kolegos, prašau, tai yra tikrai nedidelė suma – 60 tūkst. eurų. Prašau pritarti šitam pasiūlymui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prašau, ministre, pristatyti Vyriausybės išvadą.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Kaip ir ankstesnių pasiūlymų atveju turiu paminėti, kad valstybės biudžetas yra svarstomas dėl pandeminės situacijos ir numatant lėšas pandemijos pasekmėms mažinti, taip pat atsiliepiant į situaciją pasienyje ir numatant papildomų lėšų gynybai ir naujos kartos plano investicijoms. Visi išpareigojimai, susiję su nuolatiniu biudžeto planavimu, turėtų būti daromi biudžeto derybų metu svarstant nuolatinius išpareigojimus. Todėl siūlome svarstyti šį pasiūlymą įvertinant kitų metų biudžeto projekcijas ir sudarant atskirų ministerijų plėtros programas. Todėl siūlome šiam pasiūlymui nepritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už. Norėtų kalbėti A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Manęs ištis neįtikina gerbiamos ministrės argumentai, jie panašesni iš esmės į atsikalbinėjimą. Iš tiesų pats kultūros objektas yra unikalus, turintis gana didelę istorinę reikšmę Lietuvos valstybei. Antra vertus, tikrai, manyčiau, galima vystyti ir religinį turizmą,

tas padėtų ne tik mūsų žmonėms geriau susipažinti su mūsų kultūros ar religiniu paveldu, bet, matyt, padėtų pritraukti ir užsienio turistų. Tikrai kviečiu kolegas balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsispręskime ir balsuokime dėl Seimo narės A. Kubilienės pasiūlymo, kuriam Vyriausybė nepritarė.

Balsavo 51: už – 41, prieš – 2, susilaikė 8. Pasiūlymui nepritarė.

Kitas pasiūlymas, jį teikia Seimo narys R. Šarknickas. Prašau pristatyti pasiūlymą.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš gal norėčiau išgirsti atsakymą ir gal tada pasisakyčiau, nes norisi taupyti laiką. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ne, gerbiamas Seimo nary, pirmiausia jūs pristatote pasiūlymą ir tuomet Vyriausybė savo išvadą.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Gera, aišku. Ačiū. Likimas ir taip aiškus, bet turiu atlikti techniška. Žodžiu, yra dvi mokyklos, kurios daugiau kaip prieš 20 metų buvo renovuotos, tačiau likę tie patys seni langai. Dėl mokymo kokybės, žiemą traukia šaltis ir panašiai, turime atsižvelgti į šiuos dalykus, nes savivaldybė anksčiau irgi buvo kreipusis, tai norėtusi paprašyti jūsų supratimo ir pagalbos. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prašau pristatyti Vyriausybės išvadą.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Tai yra savarankiškoji savivaldybės funkcija, todėl klausimą dėl lėšų skyrimo turėtų spręsti savivaldybė iš savo finansinių išteklių. Todėl Vyriausybė siūlo nepritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl motyvų užsirašiusių nėra, nes pats iniciatorius užsirašė. Balsuokime dėl R. Šarknicko pasiūlymo, jam Vyriausybė nepritarė.

Balsavo 45: už – 41, prieš nebuvo, susilaikė 4. Pasiūlymui nepritarė.

18 pasiūlymas, jį teikia Seimo narys M. Majauskas.

Replika po balsavimo – R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Ačiū. Na, aš nežinau, gal reikia tiesiog išeiti iš salės, nes tendencija yra aiški. Norisi priminti dabar valdantiejiems, kad praėjusią kadenciją tikrai daug paramos buvo iš mūsų Vyriausybės. Nežinau, kodėl tokie dalykai, reiškiniai vyksta. Norėtusi adekvatumo šiek tiek. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. M. Majausko salėje nematau. Kreipiuosi į ministrę, kad pristatytų Seimo nario pasiūlymą bei Vyriausybės išvadą.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Seimo narys prašo skirti 172 tūkst. eurų teismams, kuriuose nagrinėjamos su užsieniečių teisine padėtimi susijusios bylos, ir atitinkamai patikslinti įstatymo 2 ir 4 priedus. Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui – 98 tūkst. eurų, iš jų 63 tūkst. eurų darbo užmokesčiui šešioms teisininkų etatams įsteigti, 20 tūkst. eurų vertimo paslaugoms įsigyti, 10 tūkst. eurų kompiuteriams, licencijoms įsigyti, 5 tūkst. eurų darbo vietoms įrengti. Vilniaus apygardos administraciniam teismui – 74 tūkst. eurų, iš jų 52 tūkst. eurų darbo užmokesčiui šešioms teisininkų etatams įsteigti, 10 tūkst. eurų vertimo paslaugoms įsigyti, 8 tūkst. eurų kompiuteriams, licencijoms įsigyti, 4 tūkst. eurų darbo vietoms įrengti. Lėšų šaltinis – valstybės vardu paskolintos lėšos.

Šis pasiūlymas yra susijęs su Baltarusijos pasienyje esančia situacija, kai imigrantų skaičius išaugo labai ženkliai, todėl ir teisininkų paslaugų poreikis taip pat išauga. Lietuvos Respublikos Vyriausybė siūlo pritarti šiam siūlymui ir skirti 172 tūkst. eurų teismams, kuriuose nagrinėjamos su užsieniečių teisine padėtimi susijusios bylos, iš jų Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui 98 tūkst. eurų ir Vilniaus apygardos administraciniam teismui 74 tūkst. eurų, bei atitinkama suma sumažinti Lietuvos Respublikos finansų ministerijos asignavimuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės rezerve COVID-19 pandemijos padariniams šalinti numatytas lėšas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – V. Gapšys.

V. GAPŠYS (DPF). Dėkoju, Pirmininke. Iš tikrųjų problema yra ir aš sutinku, kad ją reikia spręsti, ir teisingai padarėte, kad tam numatėte lėšų. Tikrai vienintelis paprastas klausimas. Kai mes ką tik kalbėjome apie švietimą, apie švietimo situaciją ir kad ten lygiai taip pat reikia skubių sprendimų ir kad ten reikia palaikymo, jūs sakėte – šitos biudžeto pataisos yra tik dėl kovid. Kur čia dabar jūs matote kovidą? Ar teismuose čia kovidą paplito, ar ką?

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Ne tiek kad aš labai norėčiau prieštarauti tam, ką siūlo kolega M. Majauskas, bet norėčiau truputėlį replikuoti kolegai Vytautui. Kovidas yra ekstremali situacija ir tai, kas vyksta dėl padidėjusių migrantų srautų, taip pat yra ta situacija, kurios nebuvo galima numatyti sudarant biudžetą. Tai nėra kažkokios ilgalaimių problemų, nesprendžiamų dešimt metų, sprendimai *ad hock*, bet yra labai konkrečios reikmės. Kaip jūs žinote, Valstybinei sienos apsaugos tarnybai yra numatyti papildomi asignavimai šitai problemai spręsti, taip pat ir teismams, nes tikėtinas darbo krūvio padidėjimas dėl prieglobsčio bylų nagrinėjimo. Siūlyčiau taip smarkiai prie žodžių nesikabinėti ir tą situacijos rimtumą šiuo metu ir iš jos kylančius poreikius taip pat suprasti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Gerbiami kolegos, ar galėtume bendru sutarimu pritarti M. Majausko pataisai, jai pritaria Vyriausybė? (*Balsai salėje*) Reikalaujate balsuoti? Gerai. Balsuojame dėl M. Majausko pataisos, kuriai Vyriausybė pritarė.

Balsavo 110: už – 78, prieš – 2, susilaikė 30. Pasiūlymui pritarta.

Ir paskutinis pasiūlymas dėl 2 straipsnio yra Seimo nario G. Palucko. Prašom pristatyti savo pasiūlymą.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Štai pagaliau atėjo laikas ir kultūrai, dėl ko mums kolegos konservatoriai ir Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas kelis kartus priekaištavo, kad štai pasiūlymai dėl žvyrkelių, dėl trečio, dėl ketvirto netinkami pagal aplinkybes. Štai pasiūlymas yra būtent dėl kultūros. Nacionalinio dramos teatro prašymu yra kreipiamasi į Seimą su siūlymu skirti reikalingas lėšas, kuriomis jie galėtų sumokėti savo skolas, susiformavusias už aibę komunalinių ir kitų patarnavimų, galėtų skirti darbo užmokesčiui išmokėti ir panašiai.

Noriu atkreipti dėmesį, jog praėjusioje kadencijoje buvo pakeista tvarka, kaip yra finansuojamos kultūros įstaigos, net ir turinčios nacionalinį statusą. Iš esmės trys ketvirtadaliai sumos yra finansuojama iš biudžeto, o 25 % reikia susirinkti, liaudiškai tariant, iš pajamų iš renginių. Negana to, kad tų renginių nebuvo dėl pandemijos ir karantino, šalia viso to, sakykime taip, lankytojai ir žmonės grįžta į kultūros renginius ir į dramos teatro sales ne taip greitai, kaip yra planuota. Todėl šiuo prašymu pats teatras kreipiasi į Seimą prašydamas suprasti ir skirti reikalingas lėšas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Prašom pristatyti Vyriausybės išvadą.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Biudžeto projekte Kultūros ministerijai ir ministro srities valdymo įstaigoms yra skirta, šiame patobulintame biudžete, papildomai yra skirta 1,8 mln. eurų. Iš jų – Nacionaliniam dramos teatrui numatyta skirti 109 tūkst. eurų. Šios lėšos yra susijusios su darbo užmokesčio fondo padengimu, todėl šiam papildomam siūlymui Vyriausybė siūlo nepritarti.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, dėl šio siūlymo nesilaikoma terminų – yra registruotas tik vakar. Taigi mes dėl jo balsuoti negalime. Negalime dėl jo balsuoti. Visi pasiūlymai dėl 2 straipsnio yra apsvastyti, dėl visų jų Seimas apsisprendė.

Taigi dabar turime balsuoti dėl viso 2 straipsnio. Kolegos, kas pritariate 2 straipsniui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 116: už – 70, prieš – 4, susilaikė 42. 2 straipsniui pritarta.

Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. Razma.

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tęsiame biudžeto projekto priėmimą. Dėl 3 straipsnio taip pat yra fiksuojama Seimo narių pasiūlymų. Pirmasis yra 12 Seimo narių. V. Ažuolas ir kiti siūlo skirti 4,5 mln. priešgaisrinei funkcijai, bet dėl to siūlymo jau buvo apsispręsta ir antrą kartą nebalsuosime. Taip bus ne kartą, kai mes minėsime siūlymus, kurie yra atkurti ir dėl kitų straipsnių.

Toliau yra Seimo narių V. Gapšio ir kitų pasiūlymas dėl procentinės dalies savivaldybių biudžetams. Dėl šios pataisos buvo balsuojama ar ne?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Buvo. Buvo balsuota dėl to pritariant 2 straipsniui.

PIRMININKAS. Buvo balsuota, todėl iš naujo balsuoti nereikia. Dabar dėl 3 straipsnio dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuojame dėl viso 3 straipsnio.

Už – 79, prieš – 1, susilaikė 39. Straipsniui pritarta.

Toliau, dėl 4 straipsnio pastabų ir pasiūlymų negauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje: „Balsuojame.“*) Girdėti siūlymai balsuoti. Balsuojame dėl 4 straipsnio.

Už – 77, prieš nėra, susilaikė 42. Straipsniui pritarta.

Dėl 5 straipsnio taip pat pastabų ir pasiūlymų negauta. Dabar nebeklausiu, balsuokime iš karto dėl 5 straipsnio.

Už – 77, prieš nėra, susilaikė 43.

Dėl 6 straipsnio taip pat pastabų ir pasiūlymų nepateikta. Dėl motyvų pageidaujančių kalbėti nėra. Balsuojame dėl 6 straipsnio.

Už – 76, prieš nėra, susilaikė 43. Straipsniui pritarta.

7 straipsnis. Pastabų ir pasiūlymų negauta. Kalbančių dėl motyvų nėra. Balsuojame dėl 7 straipsnio.

Balsavo 121 Seimo narys: už – 81, prieš – 1, susilaikė 39. 7 straipsniui pritarta.

8 straipsnis. Prašom, M. Maldeikis per šoninį mikrofoną.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Dėl protokolo. Aš balsavau už.

PIRMININKAS. Gerai, protokole bus pažymėta, balsavimas už.

8 straipsnis. Gautas 44 Seimo narių pasiūlymas. Dėl šio pasiūlymo svarstant ankstesnius straipsnius nebuvo apsispręsta. Pirmuoju įrašytas G. Surplys, turbūt jis ir pateiks siūlymą. Prašom, suteikiamas žodis. Čia kalbama apie Specialiąją vietinės reikšmės savivaldybių žvyrkelių asfaltavimo programą.

G. SURPLYS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Žinome problematiką, ji jau buvo išsakyta ir anksčiau, ryte. Tai vėlgi kalbame apie žvyrkelių asfaltavimo specialiąją programą. Yra įvardinti keletas svarbių kelių, tai ruožas Vilnius–Kaunas–Klaipėda. Tai yra dviejų lygių sankryža Vilniuje, Žirnių gatvėje, Liepkalnio gatvėje. Tai yra Klaipėdoje Baltijos prospekto atkarpos dalis. Ir buvo prašymas skirti finansavimą. Ačiū.

PIRMININKAS. Vyriausybės nuomonė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Visi šie keliai, kuriuos jūs išvardinote, yra *sprendime*. Vienintelis dalykas, ką jūs siūlote keisti, tai, ką pasiūlė Susisiekimo ministerija, jų siūlymu įstatymo pakeitimo projekte patikslinta įstatymo 14 straipsnio 6 dalis, pakeičiant Specialiąją vietinės reikšmės žvyrkelių asfaltavimo programą į savivaldybių valdomų vietinės reikšmės kelių paskirtį. Papildomų lėšų dėl to neatsiras, tiesiog numatoma konkrečiai paskirtis. Šiuo atveju, Vyriausybės nuomone, Susisiekimo ministerijos pateiktas variantas, kuris dabar yra valstybės biudžeto projekte, suteikia daugiau laisvės savivaldybėms apsispręsti, kuriuos vietinės reikšmės ar žvyrkelių kelius turėtų asfaltuoti ar tvarkyti iš šios programos. Todėl jūsų pasiūlymui siūlome nepritarti, nes jisai susiaurintų savivaldybių pasirinkimo teisę.

PIRMININKAS. V. Ažuolas užsirašė kalbėti prieš. Gal nori atsiimti pasiūlymą?

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Jeigu galima už. Atsiprašau, suklydau. Galima už?

PIRMININKAS. Įjungtas. Prašom kalbėti.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Aš norėčiau pasisakyti už. Dar kartą pakartosiu. Vyriausybės ir Finansų ministerijos tikslas yra atimti iš savivaldybių 20 mln. eurų, kurie buvo nuolat skiriami žvyrkelių programai. Ši suma buvo skiriama papildomai prie KPP lėšų. Pernai KPP lėšų buvo skirta 120 mln. eurų, šiemet skirta tik 100 mln. eurų. Ir 20 mln. eurų būdavo skiriama papildomai žvyrkelių programai.

Tad jeigu mes panaikiname žvyrkelių programą, nelieta ir 20 mln. eurų įsipareigojimų skirti jiems. Ir dabar kalbama, kad tai bus sumesta į bendrą katilą. Kad ir kaip tai vadintume, jeigu Susisiekimo ministerija duos 20 mln. eurų, kurių dar nedavė savivaldybėms, tai bus atstatytas tik KPP lėšų lygis 120 mln. eurų, kas buvo skirta pernai, bet tai bus minus 20 mln. eurų iš savivaldybių kelių priežiūros programos. Žvyrkelių programos nebeliks, jie to nebegalės įgyvendinti, ir lėšų savivaldybėms bus mažiau 20 mln. eurų.

PIRMININKAS. Gerbiamieji Seimo nariai, tokiais atvejais prašyčiau tiksliai užsirašyti, už ar prieš kalbate, nes tai gali suklaidinti kitus, kurie nori atitinkamai kalbėti, kai yra užimama ta eilutė. Daugiau kalbančių nematau. Pradingo. Buvo pasirodęs dar vienas. V. Gapšys, jeigu nori kalbėti prieš, tai tokios galimybės... Tikrai tokią galimybę suteiktume, bet jeigu tikrai tai būtų kalbėjimas prieš. Prašom.

V. GAPŠYS (DPF). Čia gal mano nesutampa pozicija su V. Ažuolo, ir aš manau, kad tam tikras laisvumas savivaldybėms yra gerai, aš palaikyčiau šį kartą Finansų ministerijos poziciją. Tačiau, aišku, norėčiau išsakyti ir kitą argumentą, kad Susisiekimo ministerija turėtų irgi elgtis principinai – jie ten turi dar lėšų, kurių iki galo yra neišskirstę, ir turi jas paskirstyti įvairiems keliams, kad ir žvyrkeliams, ir ne žvyrkeliams tos lėšos pagaliau nukeliautų. Bet kad laisvumas savivaldybėms būtų, aš tikrai sutinku su Finansų ministerija.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Balsuojame dėl pasiūlymo.

Balsavo 69: už – 47, prieš – 2, susilaikė 20. Pasiūlymui nepritarta.

Dabar galime balsuoti dėl viso 8 straipsnio. Dėl motyvų norinčių kalbėti nėra. Balsuojame.

Už – 75, prieš nėra, susilaikė 50. 8 straipsniui pritarta.

9 straipsnis. Pastabų ir pasiūlymų negauta. Pageidaujančių kalbėti nėra. Balsuojame už visą 9 straipsnį.

Balsavo 120: už – 82, prieš nėra, susilaikė 38. Straipsniui pritarta.

10 straipsnis. Čia yra Seimo narių V. Gapšio ir kitų pataisa dėl procentinės dalies Valstybės ir savivaldybių biudžetams. Dėl tos pataisos jau buvo balsuota, todėl pakartotinai nebebalsuojame.

Sprendžiame dėl viso 10 straipsnio. Balsuojame už 10 straipsnį.

Už – 71, prieš nėra, susilaikė 49. Straipsniui pritarta.

11 straipsnis. Čia yra iš esmės atkartoti visi pasiūlymai, dėl kurių buvo balsuota, bet aš juos pavardinsiu. Matau, J. Sabatauskas. Prašom.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Labai ačiū. Atsiprašau, gerbiamas pirmininke, prašau dėl protokolo – dar ankstesniame balsavime, prieš šį, aš susipainiojau, laikykite mano balsą, kad susilaukiau. Ačiū.

PIRMININKAS. Sekretoriatas turbūt suprato, apie kokią balsavimą kalbama, protokole bus fiksuota.

Dėl 11 straipsnio. Kaip minėjau, yra atkartoti ankstesni pasiūlymai, tai ir V. Bako, ir gerbiamo A. Vinkaus, 44 Seimo narių su G. Surpliu priešaky, Seimo narių T. Tomilino ir S. Jovaišos, 9 Seimo narių – L. Savicko ir taip toliau, 13 Seimo narių dėl 4,5 mln. savivaldybių gaisrininkams, Seimo narės L. Girskienės atitinkamas pasiūlymas, Seimo narių E. Jovaišos ir I. Kačinskaitės-Urbonienės du pasiūlymai, taip pat 11 Seimo narių pasiūlymai, juos ankstesnėje stadijoje pristatė A. Kupčinskas, toliau vėl Seimo narių grupės pasiūlymas, kur pirmąją įrašyta I. Kačinskaitė-Urbonienė, Seimo nario M. Majausko, 20 Seimo narių, pirmoji – I. Kačinskaitė-Urbonienė, toliau Seimo narių V. Pranckiečio ir K. Mažeikos, vieno Seimo nario K. Mažeikos, Seimo narės A. Kubilienės pasiūlymai, Seimo nario R. Šarknicko pasiūlymas, M. Majausko pasiūlymai dėl teismų, toliau paskutinis G. Palucko pasiūlymas. Dėl visų tų pasiūlymų vienaip ar kitaip buvo apsispręsta. Čia atkartojame tą patį apsisprendimą, kaip jau buvo anksčiau tai padaryta. Tada galime iš karto spręsti dėl 11 straipsnio. Balsuojame, nes dėl motyvų pageidaujančių kalbėti nėra.

Už – 72, prieš nėra, susilaikė 40. Straipsniui pritarta.

12 straipsnis. Pastabų ir pasiūlymų negauta. Dėl motyvų pageidaujančių kalbėti nėra. Balsuojame dėl 12 straipsnio. (*Balsai salėje*)

Už – 73, prieš nėra, susilaikė 6. Straipsniui pritarta.

Kaip suprantu, čia buvo generalinė repeticija prieš balsavimą dėl viso biudžeto projekto. (*Balsai salėje*)

13 straipsnis. Čia vėl yra pakartotas Seimo nario V. Gapšio ir kolegų pasiūlymas dėl procentinių dalių valstybės ir savivaldybių biudžetams. Jau buvo spręsta, balsuoti nereikia. Iš karto sprendžiame dėl 13 straipsnio. Balsuojame.

Už – 74, prieš nėra, susilaikė 2. 13 straipsniui pritarta.

14 straipsnis. Pastabų ir pasiūlymų negauta. Kalbančių nėra. Balsuojame. (*Balsai salėje*)

Už – 74, prieš nėra, susilaikė 3.

Gerbiami kolegos, akivaizdu, kad yra daromas psichologinis spaudimas kai kuriems balsuojantiems Seimo nariams. (*Triukšmas salėje*) Siūlyčiau to vengti. (*Triukšmas salėje*)

15 straipsnis. Pastabų, pasiūlymų negauta. Galime iš karto balsuoti dėl viso 15 straipsnio. (*Balsai salėje*)

Už – 73, prieš nėra, susilaikė 1. (*Balsai salėje*) Paskutinis straipsnis yra priimtas.

Dabar galime sakyti motyvus dėl viso projekto. Ačiū finansų ministrei, kuri kantriai čia 2 valandas stovėjo tribūnoje.

Pirmasis dėl motyvų kalba už A. Vinkus.

A. VINKUS (*LVŽSF*). Aš atsiimu, nes aš buvau užsirašęs kalbėti už grafų Tiškevičių rūmus. Aš jau pasisakiau.

PIRMININKAS. Gerai. Tada už kalba M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Mielieji kolegos, mes visi puikiai žinome, jog šis biudžeto tikslinimas buvo suplanuotas dar praėjusiais metais, nes mes nežinojome, kiek tęsis pandemija, kiek pareikalaus lėšų, kiek reikės papildomai resursų įmonėms gelbėti, darbo vietoms išsaugoti, medicininėms priemonėms įsigyti, skiepams įsigyti, medikų priedams. Būtent su tuo ir yra susijęs šis biudžetas. Absoliuti dauguma šio biudžeto – liūto dalis yra skirta sveikatos sektoriui: medikams, reagentams, laboratorijoms, skiepams. Lygiai taip pat esminė dalis yra skirta Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos administruojamoms pagalbos priemonėms, skirtoms darbo vietoms išsaugoti. Keli papildomi svarbūs dalykai yra susiję su sienos apsauga ir mūsų įsipareigojimais NATO sąjungininkams.

Apibendrinamas sakyčiau, kad šiuo neramiu laikotarpiu šis biudžetas yra susijęs su saugumo stiprinimu: sveikatos apsauga, socialine apsauga ir mūsų nacionalinių interesų apsauga. Todėl, gerbiame kolegos, aš kviečiu jus dalyvauti balsavime ir palaikyti šį svarbų biudžetą.

PIRMININKAS. Prieš pasisako V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Iš tikrųjų tokio svarstymo turbūt dar neturėjome, kad tiek daug melo iš tribūnos būtų skleidžiama apie biudžetą, apie finansavimą, nors realiai yra visai kita situacija. Tik labai liūdna, kažin kur yra „15min“, kita žiniasklaida, kuri turėjo melo detektorius, tikrindavo Vyriausybės, kitų asmenų pasakytus teiginius? Dabar jie visi dingę. Turbūt dėl to, kad pagrasino, kad jiems finansavimas bus sumažintas viešinimui, jeigu negražiai šnekės prieš Vyriausybę. Bet tai tik dalis. Švietimui neturime pinigų, keliams neturime pinigų. Daug projektų mes neturime, nors 1 mlrd. eurų padėdame į rezervą. Iš tikrųjų kas labai liūdina visoje toje situacijoje, kad ši Vyriausybė turėjo galimybę beveik 1 mlrd. eurų paimti iš RRF fondo. Bet, aišku, griauti – ne statyti, didelių gabumų nereikia. Nuėjo kitu keliu – griauti. Liko tik 140 mln. ir tada prasideda tie gražūs gestai, kad buvusi Vyriausybė neskyrė darželių plėtrai pagal Prezidento įstatymą, neskyrė kitoms progoms, bet jie patys jų atsisakė ir netgi neėmė.

Ir kas dabar dedasi savivaldybėse? Masiškai yra stabdomi ES projektai vien dėl to, kad savivaldybės neturi iš ko prisidėti. Vien dėl to, kad Ekonomikos ir inovacijų ministerija, kitos ministerijos nekreipia dėmesio, kad masiškai yra nutraukiamos sutartys dėl ženkliai padidėjusių kainų, ir nėra jokių sprendimų.

Vyšnią ant torto – šio viso biudžeto svarstymą – galime uždėti. Nepriklausomi ekspertai įvertino šios Vyriausybės RRF fondo skirstymo lėšų skaidrumą. Ir ką mes turime? Iš šešių balų vieną balą. Tai skaidrumas yra toks tragiškas, kad mes esame gale visų Europos Sąjungos vyriausybių. Bet turbūt nieko naujo, tai įprasta praktika. Kaip prieš dešimtmetį už uždarytų durų buvo skolinamasi labai brangiai, taip ir dabar RRF lėšos bus skirstomos pasislėpus nuo visuomenės ir neleidžiant jai prie to prisidėti. Todėl už šitokį biudžetą tikrai negalime balsuoti už.

PIRMININKAS. Už kalba V. Mitalas.

V. MITALAS (*LF*). Dėkoju už žodį. Patobulintas biudžeto projektas yra ne tik valdžios ar Vyriausybės darbo rezultatas, bet ir visos visuomenės, ir verslo, kurie kūrė, nepaisydami apribojimų dėl COVID, darbo vaisius. Tai ir lemia šios sutelktos pastangos, kad Lietuva iš kovidinio krizės baltos ekonominės prasmės išlipa viena sausiausių Europoje. Patikslintame biudžeto projekte tai atspindės kaip gerokai sumažėjęs valdžios sektoriaus deficitas, nuo 8,4 % iki 6,9 % nuo BVP, ir tai yra gera naujiena. Tai leis mažiau skolintis ir sumažinti tikimybę papildomų su tuo susijusių biudžeto išlaidų ateityje, nors, aišku, apsisaugoti nuo noro neatsakingai išlaidauti reikės visada, nepriklausomai nuo to, koks buvo šis ar kitas biudžetas. Papildomi 141 mln. eurų savivaldybėms leis šiek tiek sumažinti kovidinio laikotarpio įvykčius biudžeto netekimus ar nenumatytas išlaidas

bei skirti lėšų svarbiems projektams. Taip pat šis biudžetas leis užtikrinti pakankamai lėšų gydytojams ir daugybės kitų su kovidu susijusių išlaidų padengimą bei pasirengti ateities iššūkiams, kurių, žiūrint į dabartinius vakcinacijos tempus, dar tikrai gali būti.

Tai aš siūlau pataisyti šį biudžetą, jam pritarti ir eiti rengti kito. O jame turės būti tai, apie ką jau nemažai šioje salėje... Ko nemažai mes girdėjome, tai yra ambicingos Vyriausybės programą atitinkančios investicijos į švietimą. Dėkui.

PIRMININKAS. Prieš pasisako L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų nenorėčiau sutikti su gerbiamo ką tik kalbėjusio Vytauto pasakymu, kad padidintas biudžetas savivaldybėms, bet pažiūrėkime, kaip jie padidino. Tai yra pajamų surinkimas, pajamų mokestis bus padidintas, ir mes sakome, kad padidino ir savivaldybės gavo papildomų lėšų.

Ne taip turėtų būti. Jeigu mes būtume palikę tuos pačius procentus ir būtų tikrai savivaldybės galbūt surinkusios daugiau, taip, mes sakytume, galbūt savivaldybės būtų išgyvenusios geriau. Šiandien mes užmiršome iš tikrųjų pedagogus, užmiršome ugniagesius. Mes netraukiame marškinių, kiekvienas vienmandatininkas, į save, bet mes žiūrėjome bendru valstybės mastu, nes dalyvaudami atskiruose komitetuose, komitetų posėdžiuose mes matome, kokia yra situacija ir kur buvo reikalinga pagalba.

Aš ne prieš tai, kad buvo padėta medikams. Iš tikrųjų medikai dirbo gana sunkiai, bet lygiai taip pat sunkiai dirbo ir pedagogai, žinome, kokia buvo situacija. Ir jeigu mes šiandien net nepritariame darbo užmokesčio pakėlimui, kai reikėjo dirbti ir išmaniai dirbti pedagogui, kad vaikas būtų parengtas šitai mokyklai ir pereitų į kitus mokslo metus, kad galėtų į aukštesnę klasę pereiti.

Aišku, labai džiugu, kad socialiniams klausimams nebuvo užmiršta. Tai socialiniams klausimams, kaip mes ir diskutuojame, socialinio draudimo biudžetas iš tikrųjų yra sėkmingas ir čia tikrai mes iš esmės galvojame apie tai, kad užimtumo programoms tikrai buvo skirta nemažai lėšų. Tai šiuo klausimu tikrai džiugu.

Dėl viso kito tikrai siūlau nepritarti, nes neatsisukome į tas grandis, kurios šiandien yra labai skurdžioje padėtyje ne tik dėl kovidu, bet ir apskritai buvo užmirštos grandys. Nepritariu šitam persikirstymui.

PIRMININKAS. Už kalbės S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiama kolegė, kaip būtent šiandien norėtusi pacituoti vieną klasiką, šviesaus atminimo žmogų K. Glavecką, kuris visada pasisakydavo biudžeto metu, ir jo vieną sentenciją, kad finansų ministrė visada devynis kartus turi sakyti ne ir paskutinį kartą taip. Tai ne ne papildomiems asignavimams ir dešimtą kartą atsakyti į klausimą taip, į klausimą, kuris skamba: ministrė, ar mane vis dar girdite?

Šitas persikirstymas buvo ne tam, kad mes išreikštume politinę valią. Šitas persikirstymas buvo tik dėl dviejų tikslų – kovidu ir RRF. Taip, pakeliui buvo Baltarusijos krizė, migrantų krizė, pakeliui buvo gaisrininkų atvejis, tačiau reikia pasakyti, kad ir daugumos norai buvo atmesti tiek dėl viešelių, tiek dėl sporto finansavimo, tiek dėl kitų dalykų. Tiek ir Prezidento NPD siūlymai buvo nukelti į rudenį dėl to, kad vėlgi šitas persikirstymas buvo susijęs tik su dviem motyvais.

Visgi auga ekonomika ir čia norėtusi visų pirma padėkoti Lietuvos visuomenei. Visuomenei, kuri iš tikrųjų išlipo iš pandemijos greičiau negu kita Vakarų visuomenė ir mūsų ekonomika auga kur kas sparčiau. Dėl ekonominio augimo mes galime pasigirti papildomais asignavimais, realizuotu augimu. Čia dėl savivaldybių, kurios dažnai vis baksnoja, kad neskiriame papildomai dėmesio, gerbiama Laima, aš nesutikčiau. 141 mln. eurų yra plus, o ne minus. Taigi savivaldybių finansavimas yra stipriai pagerėjęs. Vėl NATO finansavimas, NATO išipareigojimai įvykdyti. Reikia džiaugtis tais plusais, kuriuos mes turime šitame biudžete. Tai nėra politinis biudžetas, tai nėra mūsų valdančiosios daugumos prioritetų biudžetas, tai yra kovidu ir RRF atspindys. Kviesiu pritarti iš esmės.

PIRMININKAS. Prieš pasisako R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas Simonai, bičiuli, šiaip esate ministras jau, rodos, septintas mėnuo ir kažkaip reikėtų skaityti Finansų ministerijos parengtas eilutes. Melo detektorius, kaip sakė kolega V. Ažuolas, galėtų būti, tai jūs savivaldybei

neskiriame 140 mln. eurų, iš 141 mln. eurų atimkite 85 mln. eurų, kur buvote skolingi už praeitus metus. Bet vienas caras prieš keletą valandų arba prieš pusantros valandos šitoje salėje yra pasakęs – caras duoda, caras neduoda. Negali būti taip elgiamasi. Tačiau tas pats caras lygiai prieš pusantros valandos, kai buvo balsuojama dėl PVM lengvatos, 200 mln. eurų lengva ranka atidavė barams, restoranams, kavinėms, viešbučiams, sporto klubams, kino teatrams ir visiems kitiems dalykams. Niekaip aš nesuduriu galų, prieš tai caras sako – norime duodame, norime neduodame, pinigų negalime dalinti, bet 200 mln. eurų galime dalinti. Tada kyla klausimas gaisrininkams, kur garsiai iškilo klausimas. Ar reikia tų 22 mln. eurų, ar nereikia? Ar reikia savivaldybėms pinigų, ar nereikia pinigų? Bet sako, ne, nereikia, nes gaisrininkai nueis į kavinę, į restoraną pavalgyti. Aš vadinčiau, kad čia ubagų biudžetas, bet negaliu taip sakyti, aš čia vadinu elito ir žurnalų viršelių biudžetu. Tie žurnalų viršeliai, kurie gauna atlyginimus virš 2 tūkst. eurų, tomis lengvatomis ir tuo naudosis.

Bet įdomiausia tai, kad ir žvyrkeliams nesugeba skirti. Tai aš dabar noriu paklausti Didkiemio gyventojų, kaip jis nuvažiuos į V. Juozapaičio koncertą Šilalėje, jeigu žvyrkelis bus neišasfaltuotas, nes bilietas kainuos 1 eurą vietoj 10 eurų, ir koncerto neišgirs. Niekaip nesuprantu. Dabar sako, tvirtiname biudžetą. „Klaipėdos nafta“ ir Klaipėdos uostas pagal pateiktus neoficialius Finansų ministerijos skaičiavimus, planuojama, dėl negautų krovinių ir perkrauto Klaipėdos uosto neteks nuo 230 iki 280 mln. eurų. Jau net premjerė I. Šimonytė vakar tą patį pasakė, kad, taip, ekonomikai poveikis bus ir gali būti didelis, ir reikia įvertinti tą dalyką. Labai protingai ir teisingai premjerė pasakė, nes jau dabar premjerė mato, kad tikrai žala biudžetui gali būti padaryta didelė. Bet mes, priešingai, taškome pinigus toliau.

PIRMININKAS. Laikas baigėsi.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Todėl kviečiu balsuoti prieš. Ačiū, gerbiamas pirmininke.

PIRMININKAS. Toliau už kalba kaip tik premjerė I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Dėkoju už gražius žodžius ir raginu kolegas įvertinti, o kas bus, jeigu nebus priimtas šitas biudžeto įstatymas? Čia nėra eilinis ateinančių metų biudžeto įstatymas, kai galime tikrai visi kautis savo ideologiniais motyvais pasiremdami, manydami, kad Vyriausybės planas yra geras arba blogas, galėjo būti geresnis toje srityje ar kitoje srityje, skola galėjo būti didesnė, mažesnė, mokesčiai tokie ar kitokie.

Mes kalbame apie sprendimą, kurio nepriėmus biudžete tiesiog nebūtų papildomų pinigų, kurie yra reikalingi popravistinei paramai arba dar ir prastovoms mokėti, sveikatos sistemos reikmėms, įskaitant priedus medikams, dirbantiems su kovidu. Nebūtų pakoreguotas santykis krašto apsaugos išlaidų su bendruoju vidaus produktu, kas yra politinių partijų susitarimas. Nebūtų skirtos papildomos lėšos Valstybės sienos apsaugos tarnybai, kuri turi paspartinti sienos stebėjimo įrenginių diegimo darbus todėl, kad tai yra labai svarbu ir aktualu šiuo metu.

Žinoma, galima šito įstatymo nepriimti ir jo neturėti. Bet bijau, kad tą galima būtų įvertinti taip, kaip tą vaikišką posakį, kad mamos pykčiui nušalsiu sau ausis. Nes tikrai niekas neturės geresnio biudžeto, jeigu nebus priimtas šitas. Todėl tikrai nuolankiai prašau kolegų dalyvauti balsavime, galbūt jūs nepritariate tiems pakeitimams, jūsų nuomonė yra gerbiama, bet vis dėlto įvertinti, kad alternatyva tai yra tiesiog daug prastesnė situacija Lietuvos žmonėms, ir todėl raginčiau vis dėlto pasisakyti už šį įstatymo projektą. Ačiū.

PIRMININKAS. Paskutinis prieš kalba A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Po Ingridos kalbos, aišku, reikia susimąstyti. Bet, gerbiama premjere, kai už lango 30 laipsnių, nušalti ausis nelabai išeina, reikėtų gal nusiplikyti, pagulėjus ant saulės 30 minučių, ir po to pūslėm nueiti. Bet kalbama apie biudžetą ir mes pasitikime vieningu pozicijos balsavimu ir galimybe patiems patvirtinti biudžeto pakeitimus.

Kodėl opozicija prieštarauja? Mes teikėme nemažai pataisų. Aš vėl girdžiu tas pačias valdančiųjų kalbas, kad Vyriausybė kažkam davė. Ne premjerės, bet kai kurių Seimo narių. Ne Vyriausybė davė. Vyriausybė perskirstė, leido, uždirbo tuos pinigus Lietuvos žmonės. Yra galimybė, tai savivaldybė gaus daugiau, jeigu gyventojų pajamų mokesčio nebūtumėte pakoregavę, tai būtų gavę dar daugiau.

Dabar daug kalbama, kad kovidinis pakeitimas. Bet kai mes žiūrime į pataisas, tai tikrai, vadinasi, kovido laikotarpiu vienus mylite daugiau negu kitus, net tuos pačius medikus. Sakote, kad daug nueis medikams. Deja, medikų atlyginimų didinimo kolektyvinė sutartis nevykdoma. Tai yra vėlgi segregacija pagal tai – jeigu tu kažkiek susisieji su kovido pasekmėmis, tu gauni didesnį atlyginimą, bet net kolektyvinėje sutartyje numatyto atlyginimų didinimo medikai nesulaukė.

Ir svarbiausia, vis čia minima, kad vieniems ten davė daugiau, kitiems laikantis prognozių. Tai aš labai noriu paklausti visų dešinėje sėdinčių. Kai mes svarstysime minimalią mėnesio algą ir algų didinimą, pagal kokias prognozes mes skaičiuosime kitų metų atlyginimus?

PIRMININKAS. Ačiū.

A. SYSAS (LSDPF). Prognozė bus mažiausia, ne didžiausia, o mažiausia. Todėl mes ramiai susilaikysime.

PIRMININKAS. Gerai, motyvai išsakyti. Dabar balsuosime dėl 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo tam tikrų straipsnių ir priedų pakeitimo įstatymo projekto. Balsuojame.

Šios įstatymo priėmimas

Balsavo 112: už – 75, prieš – 2, susilaikė 35. Įstatymas priimtas. (*Gongas*) (*Plojimai*)

Replika po balsavimo – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Turbūt reikia pasveikinti valdančiuosius, kad jie parodė savo prioritetus: švietimas nėra prioritetas, ugniagesiai nėra prioritetas, keliai nėra prioritetas, bet prioritetas – krašto gynyba, ir tam skiria 20 mln. avanso forma, nors šiandien reikėjo tik 4 mln. Vyriausybė turi galimybę rudenį pagal faktą, kiek reikia, pasiskolinti ir skirti gynybai, bet prioritetai sudėlioti į savo vietas. Nei RRF pinigų reikia, nei skaidrumo nereikia, tad 2 mlrd. ištaškykime pasislėpę.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, nors baigėsi formalusis posėdžiui skirtas laikas, aš, kaip posėdžio pirmininkas, turiu tam teisę ir pratęsiu posėdį pusei valandos, kad galėtume priimti tuos svarbius projektus, kurie yra įrašyti rytinėje darbotvarkėje. (*Balsai salėje*) Balsuosime dėl kiekvieno projekto, nes fiksuotasis balsavimo laikas jau yra pasiektas, tad nėra prasmės atidėti jo posėdžio pabaigai.

13.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. XIV-103 „Dėl 2021 metų, 2022 metų ir 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-497(2) (priėmimas)

Dabar lydimasis Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. XIV-103 „Dėl 2021 metų, 2022 metų ir 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-497(2). Pasiūlymų negauta, Teisės departamento pastabų negauta. Aš netrukdysiu komiteto atstovų, bet matau, kad žodžio prašo finansų ministrė. Prašom.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Norėčiau padėkoti Seimo nariams, kurie pritarė šiam patobulintam Biudžeto projektui. Išties labai svarbu vertinti ne tik paskutinės minutės pasiūlymus ar įvertinimus, bet taip pat ir tai, kodėl apskritai šis biudžeto pakeitimas buvo darytas. Kaip jau premjerė pasakė, nepatvirtinus šio biudžeto, nebūtų numatyta papildomų lėšų tiek sveikatos apsaugos sistemai, tiek socialinės apsaugos sistemai, kad būtų pereita į normalų laikotarpį iš karantininio laikotarpio.

Šiam pereinamajam laikotarpiui buvo sukurtos konkrečios priemonės, todėl jų finansavimas buvo itin svarbus. Ir dėl socialinės reikšmės išlaidų, tokių kaip vienišų asmenų pensijos, taip pat buvo numatytas ir priimtas įstatymas, tačiau lėšos iki šiol nebuvo numatytos, todėl jų numatymas šiame biudžete užtikrina sklandų šio įstatymo įgyvendinimą.

Norėčiau padėkoti tiek opozicijai, tiek pozicijai, tiek už konstruktyvią kritiką, tiek už pasiūlymus, tiek už galutinį balsavimą ir jo rezultata. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar vis dėlto grįžtame prie Seimo nutarimo projekto. Dėl motyvų vienintelis pasirengęs kalbėti prieš P. Gražulis. Nėra salėje.

Dabar pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų negauta. Galime priimti bendru sutarimu? Negirdžiu siūlymų balsuoti, pritariame bendru sutarimu. 2 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje: „Galime!“*) Pritariame bendru sutarimu.

Dėl viso kalbančių nėra. Balsuosime dėl viso Seimo nutarimo projekto.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 114: už – 74, prieš nėra, susilaikė 40. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

13.05 val.

2021 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIV-121 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-493(3) (priėmimas)

Pagal darbotvarkę – 2021 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Čia vėl pasiūlymų negauta. Teisės departamento pastabų taip pat nėra. Tik vienas straipsnis. Iš karto tuomet balsuosime dėl viso įstatymo projekto. Yra kalbančių. Prieš – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tiesų ir šiandieną komentuodamas šią Privalomojo sveikatos draudimo biudžeto rodiklių įstatymą aš manau, kad yra suduodamas didelis smūgis asmenims, sąžiningai mokantiems sveikatos draudimą. Tai yra pažeminami tie asmenys ir tie įmonių atstovai, įmonės, valstybinės organizacijos, kurios sąžiningai ir tvarkingai sumoka už kiekvieną savo dirbantį žmogų sveikatos draudimą ir tikisi gauti paslaugų. Bet tai yra akibrokštas iš Sveikatos apsaugos ministerijos, iš Finansų ministerijos, iš premjerės. Prieš eidami į rinkimus mes dalyvavome dviejuose debatuose kartu su premjere. Tuo metu tuose debatuose premjerė aiškiai pasakė – mūsų prioritetas bus aiškus ir skaidrus finansavimas ir pinigų skyrimas. Deja, tenka nusivilti sveikatos draudimu svarstant šią biudžetą. Jeigu valstybė buvo įsipareigojusi kiekvienais metais didinti po 1 % už valstybės draudžiamus asmenis, su kolega A. Matulu mes ne vieną kadenciją kovojome ne su viena valdančiąja dauguma, jai aš irgi priklausiau, kad reikia kiekvienais metais proporcingai didinti. Deja, tai yra spjūvis į veidą draudžiamiems asmenims. Spjūvis į veidą medikams, spjūvis į veidą apskritai medicinos sektoriuje dirbantiems žmonėms. 109 mln. suformuojami šešioms mėnesiams ministro rezerve.

Mielieji mano, atsiverskite Privalomojo sveikatos draudimo įstatymą, kaip yra panaudojamas rezervas. Tik 50 % bus galima panaudoti gydymo paslaugoms arba gydymui užtikrinti. Visus kitus pinigus mes ką tik skyrėme prieš tai balsuodami už nacionalinį biudžetą, jame didžioji dalis buvo skirta būtent kovai su kovidu pasekmėmis. Tarifas (...) čia netgi nėra didinamas. Aš vakar lankiausi trijose Kelmės gydymo įstaigose. Tragiška situacija. Šiandieną greitai truks net atlyginimams iš ko sumokėti. Vien Šilalės gydymo įstaigoje šiandien yra 642 tūkst. įsiskolinimas Ligoninių kasos. Ligoninių kasos vadovas spjovė visam Sveikatos reikalų komitetui ir sakė: aš tų pinigų jums negrąžinsiu ir neduosiu. Mes šiandieną ramia sąžine balsuojame už sveikatos draudimo biudžetą? (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Laikas!

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Ar taip mes galvojame apie žmonių sveikatą? Tikrai ne. Todėl kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKAS. A. Matulas kalba už.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, ištis labai gerbiu Remigijų, tai ištis patyręs politikas, bet, Remigijau, tave supa labai garbingi žmonės – A. Palionis, A. Dumbrava, A. Vinkus, iš kurių tikriausiai turėtumei mokytis, bet kažkaip tave labiausiai veikia tie populistai, sėdintys priekyje. Panašiai, kaip vienas iš kolegų, šneki apie viską, visais klausimais apie viską. Šneki ir tuomet susipainiojame, nežinome.

Esmė, kad šitas PSDF biudžetas yra ženkliai geresnis – papildomai skiriama 109 mln., atstatomas rezervas, yra numatytos lėšos priedams. Aš visiškai suprantu ir pritariu jums, jūs atstovaujate Šilalei kartu su J. Gudausku, kad Sveikatos apsaugos ministerija pasiėlgė nekorektiškai, neįvertino situacijos, padarė klaidų. Tuos biudžeto praradimus turėtų atstatyti, kompensuoti. Galbūt pats ir esi šiek tiek piktas ant Sveikatos apsaugos ministerijos, bet labai prašyčiau neklaidinti

parlamentarų. Tikrai raginu pritarti PSDF biudžetui, kuris, kolegos, ženkliai gerėja. Jeigu mes jam nepritarsime, ištis vėlgi sėdėsime iš esmės be rezervo, be galimybės mokėti kovidinius priedus ir panašiai. Taigi labai prašau atsižvelgti į tų aplinkui Remigijų šį kartą sėdinčių ne iš priekio, bet iš visų pusių kolegų poziciją ir pritarti PSDF biudžetui. Remigijau, taip viskam prieštarauti vien tik dėl to, kad esate opozicijoje, nederėtų.

PIRMININKAS. Prieš kalba I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Tikrai nereikėtų sureikšminti, kas yra opozicija ar kas yra pozicija. Mes kalbame apie sveikatos apsaugą, tai yra visų žmonių sveikatą ir galimybę kokybiškai ja rūpintis. Šiuo atveju Darbo partijos frakcija negalės palaikyti šio Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių įstatymo projekto.

Mes siūlėme kartu su didele Seimo narių grupe 200 mln. eurų iš rezervo perkelti į pagrindinį biudžetą ir tokiu būdu patikinti medikų bendruomenę, kad darbo užmokesčio fondui bus skirta pakankamai lėšų, patikinti, kad valstybė yra suinteresuota pasirašyti šakines sutartis kartu su visais medikais ir nuosekliai kelti darbo užmokestį. Yra tos lėšos jau numatytos biudžete, bet jos yra rezerve. Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad Vyriausybė galės savo įrankiais remdamasi ar skirti, ar paskatinti tas derybas, ar išvis neskirti ir medikus palikti be tvaraus ir jau suformuoto lūkesčio apie medikų atlyginimų kėlimą.

Nors balsai pasiskirstė iš tikrųjų labai apylygiai Sveikatos reikalų komitete – dėl šito pasiūlymo buvo 5 ir 5 balsavimas, būtent pirmininko pono A. Matulo balsas nulėmė, kad pinigai medikų atlyginimams nebus skirti, todėl tikrai negalėsime palaikyti. Tikimės, kad ateityje tikrai tokių dalykų nebus ir bus dedama pakankamai pastangų, kad ir derybinės sutartys būtų laiku pasirašytos iki liepos 1 dienos, kaip buvo planuota, ir pinigai pagrindiniame biudžete būtų skirti.

PIRMININKAS. Už kalba J. Sejonienė.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama Ieva, jūs gal galėtumėte pasakyti, kada buvo biudžete numatyti atskira eilute pinigai sveikatos priežiūros darbuotojų darbo užmokesčiui didinti? Niekada taip nebuvo ir visada darbo užmokestis buvo didinamas būtent iš rezervo lėšų. Tam atvejui kaip tik šiuo metu ir yra... (*Balsai salėje*) Taip, gražinami pinigai į rezervą.

Dar noriu pabrėžti, kad tikrai jie yra numatyti ir bus mokami priedai už COVID-19, ir, labai tikėtina, dar vasarą bus didinamas visų sveikatos priežiūros darbuotojų darbo užmokestis.

Taip pat noriu priminti, kad dar gruodį patvirtintame biudžete jau buvo rekordinis Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetas, o tiek, kiek dabar jame yra, dar nebuvo ir nežinau, kada bus galima tiek į jį įdėti. Labai raginu tikrai visus įvertinti adekvačiai situaciją ir balsuoti už.

PIRMININKAS. Paskutinė kalba premjerė I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Stengsiuosi trumpai. Kolegos, galima nepriimti šito biudžeto patikslinimo. Klausimas, kas tada atsitiks? Tiesiog nebus atstatytos Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšos ir nebus papildytas rezervas, kuris šiais metais buvo išnaudotas. Jeigu jums atrodo tai gera mintis, nebalsuokite. Bet man atrodo, kad gera mintis vis dėlto būtų šitą problemą išspręsti, todėl raginčiau pritarti.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Balsuojame dėl Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-493(3).

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 115: už – 84, prieš – 1, susilaikė 30. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamai Jurgitai ir kitiems kolegoms, tiek Antanui. Už Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetą būtų balsavusi ir didžioji dalis opozicijos Seimo narių, tarp jų ir aš. Komitete, gerbiamas kolega, mes šnekėjomės.

Esminis dalykas yra rezervas. Buvo siūlymas 30 mln. eurų dėti į rezervą, 80 mln. eurų skirti įkainiams didinti. Čia ir yra esminis dalykas, kad į dešinę ir į kairę dalinami pinigai. Ne sveikatos apsaugos ministro ir ne Vyriausybėje esančių septynių Vyriausybės narių turi būti nulemiama,

kaip rezervas turi būti panaudojamas. Visą laiką mes būdami opozicijoje apie tai kalbėjome. Netgi pati Ingrida, būdama Audito komiteto pirmininke, praeitą kadenciją tą patį akcentavo A. Verygai dėl rezervo. Dėl to paties didelio rezervo suformavimo. Visi mes tuometinę valdžią kritikavome. Baikime formuoti rezervus, o eikime per įkainių ir tarifo didinimą.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, aš kviečiu nebeaiškinti apie rezervus ir kitus dalykus. Kreipiuosi į gerbiamą Antaną, nes tikrai nespėsime priimti svarbių projektų.

13.15 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 15, 21, 22 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas XIVP-494(2) (priėmimas)

Dabar spręsimė dėl lydimosio Sveikatos draudimo įstatymo 15, 21, 22 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto. Jame yra keli straipsniai.

Ar galime pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? kažkas sako ne, tai balsuojame. Ar yra kas prieštarauja, pakelkite rankas? Yra prieštaraujančių, rankų pakilo. Balsuojame dėl 1 straipsnio.

Balsavo 111 Seimo narių: už – 85, prieš nėra, susilaikė 26. Įstatymas... tai yra ne įstatymas, aš jau skubu prie pabaigos. 1 straipsniui pritarta.

2 straipsnis. Ar yra prieštaraujančių, kad priimame bendru sutarimu? Nematau. Pritariame bendru sutarimu. 3 straipsnis. Ar yra prieštaraujančių, kad priimtume bendru sutarimu? Priimame bendru sutarimu. 4 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame.

Dėl viso dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuojame dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Už – 82, prieš nėra, susilaikė 27. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-494(2) priimtas. (*Gongas*)

13.17 val.

Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2021 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIV-122 1, 5 straipsnių ir 1, 2 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-508(2) (priėmimas)

Dabar Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2021 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo kai kurių straipsnių ir priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-508. Pranešėjas – M. Lingė.

Turbūt šį kartą pranešėją reikia kvieisti į tribūną. Aš iš karto pasiūlysiu, kaip spręsti. Formaliai žiūrint, galima rasti Vyriausybės pasiūlymų dėl įvairių straipsnių, bet tai yra vienas iš esmės suderintas kompleksinis pasiūlymas, dėl to aš pirmiausia siūlau apsispręsti dėl viso kompleksinio Vyriausybės pasiūlymo ir tada tai lems mūsų įstatymo projekto turinį. Komiteto pirmininkas pristatys siūlymo esmę ir komiteto poziciją.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Siūlymo esmė yra tai, kad pagal Lietuvos Respublikos finansų ministerijos birželio 11 dieną paskelbtą atnaujintą šalies ekonominės raidos scenarijų 2021 metams darbo užmokesčio fondas numato augti 8,3 % ir jo augimas bus 3,1 procentinio punkto spartesnis, nei planuota praėjusių metų gruodį. Todėl planuojamas 109 mln. eurų didesnis 2021 metų Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto rezultatas, 204 mln. eurų didesnės jo pajamos ir 95 mln. eurų didesnės išlaidos. Todėl, atsižvelgiant į šiuos skaičius, visi šie skaičiai atsispindi pakoreguotame Vyriausybės pateiktame projekte.

PIRMININKAS. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Kaip minėjau, balsuojame už Vyriausybės pasiūlymų visumą, kuri atsispindi įvairiuose straipsniuose.

Balsavo 104: už – 89, prieš nėra, susilaikė 15. Vyriausybės pasiūlymams pritarta.

Dabar sprendžiame dėl įstatymo projekto pastraipsniui. Tai straipsnių numeracija jau bus pakitusi pagal Vyriausybės pasiūlymus. Bus daugiau straipsnių. Tada visi žiūrėkite į straipsnių numeraciją, kaip tai yra pateikta Vyriausybės.

1 straipsnis – 1 straipsnio pakeitimas. Ar galime bendru sutarimu priimti? (*Balsai salėje*) Galime. Priimame bendru sutarimu. 2 straipsnis. Galime priimti bendru sutarimu? Galime, priimame. 3 straipsnis – 5 straipsnio pakeitimas. Priimame bendru sutarimu? Priimame.

4 straipsnis – įstatymo 1 priedo pakeitimas. Galime bendru sutarimu? Pritariame bendru sutarimu.

5 straipsnis – įstatymo 2 priedo pakeitimas. Priimame bendru sutarimu.

Ir 6 straipsnis – įstatymo išgaliojimas. Priimame bendru sutarimu.

Dėl motyvų niekas neužsirašė. Dabar galime iškart balsuoti dėl viso įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 99: už – 87, prieš nėra, susilaikė 12. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

13.22 val.

Darbo kodekso 139 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-419(3) (priėmimas)

Ir mėginame dar vieną teisės akto projektą priimti, tai Darbo kodekso 139 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-419(3). Jokių pasiūlymų ir pastabų negauta. Yra du straipsniai. Ar galime 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Ar yra prieštaraujančių? Pakelkite rankas, jeigu prieštaraujate. Nėra prieštaraujančių, priimame 1 straipsnį bendru sutarimu.

2 straipsnį dėl išgaliojimo galime priimti bendru sutarimu? Girdžiu ir balsą „ne“. Balsuojame dėl 2 straipsnio.

Už – 77, prieš – 5, susilaikė 20. 2 straipsniui pritarta.

Dabar dėl viso. Dėl motyvų žiūrime, ar yra užsirašiusių kalbėti. Yra. V. Ažuolas kalba prieš.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų noriu pasveikinti banką su puikiu laimėjimu. Valdantieji labai pasistengė jiems atvesti prievarta kuo daugiau klientų, kad jų pelnas būtų kuo didesnis ir galėtų lupti dar daugiau. Niekas neklausia ir nešneka, kad įkainius reikėtų peržiūrėti, bankomatų tinklą ir kita. Bankomatų įstatymas išvis atsidūrė stalčiuje su gražiais pažadais. Ir pavyzdys: vakar Venta, Vieksniai, kitos gyvenvietės, kur gyvena tūkstančiai žmonių, rado tuščius bankomatus.

Ką Lietuvos bankas, Bankų asociacija prižadėjo? Mes šimtą jums vietų atrasime naujų, tų pačių, kurios yra dabar: „Perlo“ terminalas, kuriame 5 eurai, ar kasa, kur yra 10 eurų su žvėrišku pinigų nuskaitymu už išgryninimą. Tas tikslas pasiekė savo, ką ir norima padaryti. Prižadi žmonėms, kad bus bankomatų tinklas, jo nepadarai, visus suvarai į bankų rankas, kad jie neštų kuo daugiau pinigų bankams, ir bankai už tai tik dėkingi. Bet turbūt nebereikia tuo stebėtis, nes tai vyksta nuolat, ar tai būtų kaitinamojo tabako akcizo klausimas, ar kiti, kur mes puikiai remiame stambų verslą, kad jam gyvenimas būtų geresnis. O tuo tarpu smulkus verslas, žmonės regionuose yra be grynųjų pinigų ir nieko tai nejaudina ir nerūpi. Gali ir nevalgę pasėdėti, gali nieko nenusipirktę pasėdėti, svarbu, kad Vilniuje gerai gyvenasi, o visi kiti rajonai nesvarbūs.

Tai klausimas, ar išdrįs valdantieji atnešti įstatymo pataisą, kur bankų padidintas pelno mokestis, baigiasi galiojimas 2023 metais? Ar jūs taip pat pasakysite, kad to nematėte ir reikia padovanoti bankams dar 20 mln., juk jie taip sunkiai gyvena, tik šimtus milijonų uždirba.

Tad pritarti šioms įstatymų projektams – tai palikti žmones atskirtyje, dar labiau mažinti konkurenciją bankų srityje ir krauti kuo didesnius pelnus bankams. Negalima pritarti tokiems projektams.

PIRMININKAS. Už kalba M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Aš, skirtingai nuo kolegos, norėčiau sveikinti ne bankus, o esmę, būtent tai, kam yra skirtas šis įstatymas, tai yra darbuotojams, darbuotojų apsaugai, darbuotojų garantijoms apginti. Mes žinome, kad vien 2020 metais Valstybinė darbo inspekcija per darbo ginčus išieškojo darbuotojų naudai per 9 mln. eurų dėl faktiškai įvairių neskaidrių, nesąžiningų atsiskaitymų. Patys darbuotojai kelia tokį klausimą ir pageidauja, kad su jais būtų atsiskaitoma pavedimais. Buvo vykdyta apklausa, kuri parodė, kad per 90 % transporto sektoriuje dirbančių vairuotojų, kurie turi tiek Lietuvos pilietybę, tiek užsienio pilietybę, dirbantys Lietuvoje, pageidauja pervedimų į korteles.

Ir tai joks Amerikos atradimas primenant, jog iš tiesų jau dabar įvairios socialinės išmokos, pašalpos, vaiko pinigai yra pervedami į korteles. Ir tikrai nėra tekę girdėti, kad kas nors labai *bėdavotų*, kaip yra sudėtinga išsigryninti ar atsiskaityti. Taip, yra problemų, apie tai bankai kalba – apie plėtrą, apie išsipareigojimus. Per tris dienas nauji bankomatai tikrai Lietuvoje nebus pastatyti,

kaip čia dabar bando pateikti ir ieškoti gerbiamas kolega iš anos pusės. Tai tikrai raginu nesiblaškyti ir šį svarbų istorinį sprendimą, kuris tikrai suteiks daugiau skaidrumo ir darbuotojų apsaugos, palaikyti kuo plačiau.

PIRMININKAS. L. Nagienė kalba prieš.

L. NAGIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų, Mindaugai, su jumis visiškai sutinku ir tikrai palaikysiu šitą projektą, jeigu neitume pirma vežimo: pirma priimame įstatymą, o paskui galvojame, kaip jį įgyvendinti ir kad atsirastų bankomatai.

Aš galiu kaip pavyzdį pačiam pasakyti. Dar prieš Kalėdas pačiuose Mažeikiuose, Mažeikių centre, vienas bankomatas neveikė. Tai daugiau kaip pusė metų praėjo, kol senamiestyje atsirado dar vienas bankomatas, kurio iš viso net nebuvo. Kaip jums atrodo, kaip mes tą paslaugą teikiame klientui? Jeigu mes atsisukę į savo žmones, į savo gyventojus, kurie yra lygiai taip pat atskirtyje gyvenantys atokiau nuo centrinių gyvenviečių, jie irgi nori gauti visas paslaugas. Jeigu pirma būtume priėmę ir bankomatai būtų atsiradę taip, kaip yra pagal Bankų įstatymą, aš tikrai palaikysiu.

Žinau, kokia yra problema su vežėjais ir kaip jie pageidauja bet kokią išmoką gauti. Jis ateina ir sako, kodėl mano toks darbo užmokestis? Jis dažnai net ir nežino, kai dalis jo yra pervedama ir mokama vokeliuose. Jeigu mes būtume pirma išsprendę bankomatų klausimą, aš tikrai palaikysiu, bet šiandien tikrai negaliu palaikyti šito projekto. Ačiū.

PIRMININKAS. M. Majauskas kalba už.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mielai kolegos, iš tikrųjų svarbus įstatymo projektas. Mes ne vieną dešimtmetį kalbame apie poreikį užtikrinti socialines garantijas ir užtikrinti tinkamą darbuotojų apsaugą.

Matyt, reikia pripažinti, kad šioje salėje yra Seimo narių, kuriuos galima vadinti tikrais mohanais šiuo klausimu. Tai gerbiamas A. Sysas, kuris nešė tą kryžių, bet sako, jis nesulinko benešdamas, nors tas kryžius buvo tikrai sunkus. Praeitoje kadencijoje gerbiamas T. Tomilinas atliko didelį darbą rūpindamasis darbuotojų socialinėmis garantijomis kartu su L. Kukuraičiu. Šioje kadencijoje tą estafetę perima M. Lingė, jam padeda V. Šilinskas, atlikęs didelį darbą, kad šis įstatymas pasiektų priėmimo stadiją. Labai dėkui jums.

Svarbu atkreipti dėmesį, kad priėmus šį įstatymą darbo užmokestis ir kitos su darbo santykiais susijusios išmokos privalės būti mokamos tik pavedimu į darbuotojų sąskaitą ir jokių grynųjų. Tokį poreikį atskleidė profesionalūs žurnalistiniai tyrimai. Tokia buvo ir visų atsakingų valstybės institucijų rekomendacija, kurią ignoravome pernelyg ilgai. Lietuvos ekonomikos konkurencinis pranašumas neturėtų remtis juodąja buhalterija ir darbuotojų išnaudojimu. Tai yra nedidelis, bet svarbus žingsnis, kuris mažins šešėlį ir užtikrins darbuotojų socialines garantijas. Todėl kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Paminėsiu, kad pratęsiu posėdį dar 9 minutėmis, kad baigtume šį klausimą. Toliau kalba K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (*LF*). Sveiki. Gerbiami Seimo nariai, šis įstatymas yra iš tiesų tai, apie ką mes kalbėjome koalicijoje, kad nedarysime. Tai yra aiškus nekokybiškas teisėkūros pavyzdys, nes nėra atliktos jokios analizės, jokių skaičių, jokių vertinimų, kiek yra dabar mokama grynaisiais. Niekas negalėjo pasakyti – nei Lietuvos bankas, nei viceministrė, niekas tokių skaičių neturėjo. Mes žadėjome, kad teisės poveikio vertinimas bus atliktas, ir jis šiuo atveju nėra padarytas. Per du mėnesius gimęs projektas iš skirtingų variantų buvo sukrystalizuotas į visa apimančią draudimą.

Antras dalykas. Tai yra draudimų politika. Mes irgi žadėjome šito nedaryti. Mes tikimės ir sakome, kad tai padės kovoti su šešėliu. Aš, gink Dieve, nesuprantu, kaip tai padės kovoti su šešėliu?! Jeigu kas nors turi šešėlinių grynųjų pajamų, ir toliau tuos šešėlinius atlyginimus mokės. Dar blogiau – tai tam tikrais atvejais gali net padidinti šešėlį. Tam tikrais atvejais žmonės, kurie norės gauti pajamas grynaisiais, tiesiog pasitrauks iš legalių grynųjų pinigų į nelegalius atlyginimus vokelyje.

Trečias dalykas. Bandoma pasakyti, kad yra kažkoks sutarimas dėl šito įstatymo, prisidengimas valstybinėmis institucijomis. Gerbiamieji, Trišalėje taryboje nėra jokio sutarimo. Buvo bandymų, siūlymų ieškoti kompromisų. Prie tų kompromisų buvo neprieita, jie buvo praleisti ir buvo

nukeliauta visa apimančiu draudimo keliu. Aš pripažįstu, kad tikrai egzistuoja problema dėl dienpinigių, dėl vežėjų ir bandymų apgauti. Mes turėtume nepalaikyti šio projekto ir vis dėlto paieškoti, grįžti prie kompromiso – surasti tuos sektorius, tas problemiškas vietas ir spręsti realias problemas, o ne bandyti apsimestiniu būdu nekokybiškais teisės aktais spręsti.

PIRMININKAS. Dėl vedimo tvarkos – I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų mes jau pusvalandį posėdžiaujame pertraukos sąskaita. Jūs antrą kartą pratęsiate.

PIRMININKAS. Turiu tokią teisę.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Tai yra labai svarbus klausimas, kurį mes nagrinėjame, ir dar girdisi, kad nėra sutarimo tuo klausimu. Darbo partijos frakcija tikrai norėjo balsuoti, todėl frakcijos vardu prašau pertraukos iki kito posėdžio, kad mes galėtume kokybiškai ir atsakingai spręsti šį itin svarbų klausimą.

PIRMININKAS. Prašymas teisėtas. Sprendžiame dėl pertraukos iki kito posėdžio. Tik paminėsiu, kad viena pertrauka jau yra buvusi. Bus paskutinė pertrauka iki kito posėdžio. Iš karto galiu pasakyti, kad jeigu bus pritarta dėl pertraukos, klausimą įrašysime po Konstitucijos pataisų, kad būtų aiškumas, kada tai vyks.

E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Aš suprantu, kad kai frakcija paprašė pertraukos, taip bus nubalsuota ir ji bus, bet kolegos turbūt tikisi, kad gal čia priregistruos dar kokių nors pasiūlymų ir panašiai. Į tai reikia atkreipti dėmesį – nebebus galima to daryti. Liko trys pasisakymai: du – už, vienas – prieš.

PIRMININKAS. Kolegos neturės galimybių nieko priregistruoti. Manau, puikiai tai supranta. Bet vis tiek pertraukos gali prašyti.

Balsuojame dėl pertraukos iki kito posėdžio.

Už – 30, prieš – 49, susilaikė 10. Penktadalis yra. Skelbiama pertrauka dėl šio klausimo svarstymo.

Kaip minėjau, po pietų bus dirbama taip: popietinis posėdis įprastu laiku – 14 valandą. Iš pradžių Konstitucijos pataisos, po to – šis atidėtas klausimas, taip pat Seimo nutarimas dėl A. Še-
navičiaus atleidimo ir tada pagal darbotvarkę. Rytinis posėdis baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 78 STENOGRAMA

2021 m. birželio 22 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
A. MAZURONIS ir V. MITALAS*

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Gerbiamieji kolegos, pradedame birželio 22 dienos Seimo vakarinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

14.01 val.

Konstitucijos 67, 119, 122, 124, 141 ir 143 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-640 (pateikimas)

Gerbiamieji kolegos, po pertraukos pirmuoju klausimu įrašytas darbotvarkės 2-1 klausimas – Konstitucijos kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-640. Pateikimas. Kviečiu gerbiama Seimo Pirmininkę į tribūną pristatyti pakeitimo projektą.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, teikiu Konstitucijos šešių straipsnių pakeitimo projektą, kuris yra parengtas įvertinus 2021 m. balandžio 19 d. Konstitucinio Teismo nutarimą. Konstitucinis Teismas pripažino, kad Vietos savivaldos ir Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymų svarbiausios nuostatos, susijusios su savivaldybių merų rinkimais ir įgaliojimais, prieštarauja Konstitucijos 119 straipsniui. Šis Konstitucinio Teismo nutarimas turi būti oficialiai paskelbtas ir įsigalios 2023 m. gegužės 3 d. Vadinasi, 2023 metų tiesioginiai savivaldybių merų rinkimai bus įmanomi tik tuo atveju, jeigu iki tol bus padarytos atitinkamos Konstitucijos pataisos čia, Seime.

Tiesioginiai merų rinkimai turi didžiulį Lietuvos gyventojų palaikymą. „Vilmorus“ apklausa, vykdyta 2021 metų balandžio mėnesį, atskleidė, kad, virš 80 % Lietuvos gyventojų manymu, meras turi būti renkamas tiesiogiai. Taip pat pažymėtina, kad nuo 2015 metų tiesioginiai savivaldybių merų rinkimai pasiteisino ir praktikoje. Rinkėjų dalyvavimas, aktyvumas savivaldos rinkimuose vis didėjo. Todėl tikslinga tiesioginius merų rinkimus išlaikyti ir atitinkamai pakeisti Konstituciją. Dėl to sutarė visų politinių, parlamentinių partijų atstovai, tiek valdančiosios koalicijos, tiek ir opozicijos. Kartu ir Seime, ir už jo ribų vyksta intensyvios diskusijos dėl to, kokie tiesiogiai renkami savivaldybės mero įgaliojimai turėtų būti ir kokia turėtų būti sąranga, santykis su kitomis savivaldos institucijomis. Atsižvelgiant į tai, kad dėl tiesioginių merų rinkimų šiandien turime politinį susitarimą, o Konstitucijos pakeitimas reikalauja atlikti sudėtingas ir pakankamai laiko imlias procedūras, yra siūloma atlikti minimalius tiesioginių merų rinkimų įteisinimui reikalingus Konstitucijos pakeitimus ir tęsti diskusijas dėl mero ir tarybos tarpusavio santykių, rengiant atitinkamų įstatymų pakeitimus, be didelio laiko spaudimo, tiesiog paliekant pakankamai laiko diskusijoms.

Įstatymo projektu siūloma pakeisti Konstitucijos 119 straipsnį ir jame įtvirtinti savivaldybės mero instituciją. Taip pat nustatyti, jog savivaldybių tarybas ir savivaldybių merus ketveriems metams demokratiškai ir tiesiogiai renka Lietuvos piliečiai ir kiti nuolatiniai savivaldybės gyventojai. Taip pat Konstitucijoje įteisinamas ir šiuo metu galiojantis pilietybės cenzas savivaldybių merams, tai yra savivaldybių merais galės būti renkami tik Lietuvos piliečiai. Kartu siūloma patikslinti Konstitucijos 119 straipsnio 3 dalį ir nustatyti, kad savivaldos institucijų organizavimo ir veiklos tvarką nustato įstatymas. Taip būtų sudaromos prielaidos Seimui įstatymu įtvirtinti optimalią savivaldos institucijų sąrangą, savivaldos tarybos ir mero įgaliojimus, kompetenciją, atskaitingumą ir tarpusavio santykius.

Atsižvelgiant į šį pakeitimą, atsisakoma ir Konstitucijos 119 straipsnio 4 dalies kaip perteklinės. Joje šiuo metu reglamentuojamus teisinius santykius sureguliuos atitinkamas įstatymas, atsižvelgiant į pasirinktą savivaldybės tarybos ir mero tarpusavio santykių atskaitomybės bei įgaliojimų modelį. Toks minimalistinis vietos savivaldos konstitucinis reglamentavimas atitinka ir Europos Sąjungos valstybių narių konstitucinę praktiką. Pavyzdžiui, Suomijos Konstitucijoje vietos savivaldos reguliavimui yra skirtas vienas straipsnis, kuris nustato tik bendrus vietos savivaldos principus ir įgaliojimus, o institucinę sąrangą paveda įtvirtinti įstatyme. Kartu siūloma redakciškai pakeisti Konstitucijos 67, 122, 124, 141 ir 143 straipsnius, atsižvelgiant į savivaldybės mero instituto įtvirtinimą Konstitucijoje.

Mielai atsakysiu į Seimo narių klausimus.

PIRMININKAS. Dėkoju už pristatymą. Aš tik noriu posėdžio pradžioje pasakyti, kad balsavimas numatytas 16 val. 45 min., tai to ir laikysimės.

Pirmasis klausia D. Griškevičius. Prašom.

D. GRIŠKEVIČIUS (MSNG). Gerbiama pranešėja, ačiū už pristatymą ir iš dalies už teisingą pasiūlymą. Kaip gerai pastebėjote, iš tikrųjų įvedus tiesioginius mero rinkimus daugelis rodiklių buvo teigiamai pakilę, kalbu apie tiesioginį rinkėjų aktyvumą, taip pat kalbant apskritai apie pasitikėjimą savivalda kaip tokia – pakilo 10 % faktiškai. Tačiau esminė detalė yra, kad patys tiesioginiai mero rinkimai, kaip tiesiogiai renkami atstovai yra svarbu, bet tai turbūt nėra esmė, bent jau mano manymu. O esminis dalykas, kas bus su tais merais, kokie jie bus. Tai ar jie, kaip kai kurie vadina, administracijos direktoriai, kokios jų funkcijos, kokia atskaitomybė, jų santykis su tarybomis ir panašiai.

Jeigu šis pakeitimas bus priimtas, kaip, įsivaizduojate, jūsų nuomone, reikėtų koreguoti įstatymą jau kitais įstatymais, būtent tas galias, ir koki modelį jūs, kaip Seimo Pirmininkė, matote, jūsų akimis, geriausiai?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų aš manau, kad labai svarbu, jog mes eitume žingsnis po žingsnio šitoje gana komplikuojuose situacijoje. Puikiai suprantame, kad tam, kad būtų pakeista, išspręsta ta kolizija, kurią dabar turime, mes privalome surinkti konstitucinę daugumą čia, Seime, ir atitinkamai pakeisti Konstituciją.

Mes mėginome, jau ne vieną mėnesį diskutavome Seime dėl vieno modelio, kuris galėtų tiktai absoliučiai visoms politinėms partijoms. Šiandien galime konstatuoti, kad dėl vieno modelio – mero ir savivaldybės tarybos santykio – sutarimo nėra. Bet aš manyčiau, kad mūsų, kaip atsakingai veikiančio Seimo, prievolė, pareiga yra įteisinti tiesioginius mero rinkimus ir vėliau, diskutuojant jau dėl įstatymo, sutarti dėl modelio. Tam, kad būtų pakeistas įstatymas, priimtas įstatymas, sureguliuotas tas santykis, reikia paprastos daugumos. Aš net neabejoju, kad po diskusijų mes tą sprendimą rasime.

Tiesą pasakius, mano matymas ar kokio vieno atskiro Seimo nario matymas nėra labai svarbus. Svarbu, kad mes turėtume Konstitucijos pakeitimą, kad mes išpildytume tą lūkestį, kuris tikrai yra labai didelis šio Seimo atžvilgiu, ir vėliau jau apsispręstume dėl tolesnių veiksmų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia R. Tamašunienė. Įsidėkite kortelę.

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Gerbiama Pirmininke, iš tiesų tai vienas svarbiausių mūsų parlamentarų darbų šioje pavasario sesijoje – sudaryti konstitucinį pagrindą tiesioginiams savivaldybių merų rinkimams ir atliepti daugelio piliečių nuomonę, kad tie rinkimai pasiteisino ir reikalingi mūsų valstybėje. Bet, pratęsdama kolegos Domo klausimą, aš vis dėlto matyčiau irgi, kad jūs labiau palaikote, kad dabartinį esantį modelį reikia keisti, negu nekeisti, nes, mano vertinimu... Ir noriu jūsų paklausti, kad vis dėlto mes galėjome tik papildyti žodžiu „meras“ atitinkamus Konstitucijos straipsnius ir palikti, kad meras renkamas tiesiogiai, tiesiog įtvirtinti, kad būtent tokia pareigybė yra tiesiogiai renkama. Bet kai mes pataisome daugiau, negu reikia, atrodytų, kad jūs norite keisti ir patį modelį. Tai dėl to 2 straipsnio, kam reikėjo jį išvis išbraukti?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju už klausimą. Tikrai nesutikčiau su tokia interpretacija. Yra būtent taip, kaip ir sakau. Einama pačiu lakoniškiausiu keliu. Kalbant apie koreguojamą ar, teisingiau, braukiamą 119 straipsnio 4 dalį, tiesiog noriu atkreipti dėmesį į tai, kad jei ši dalis keičiant Konstituciją tokiu būdu, kaip siūloma, būtų palikta, ji kaip tik ribotų savivaldybių merų įgalioji-

mus steigti sau atsakingas institucijas, kurių gali prireikti, atsižvelgiant į pasirinktą savivaldos institucijų sąrangą. Taigi mes kaip tik atrišame rankas, kaip jau minėjau, įstatymu sureguliuoti tolesnius santykius. Aš manau, kad labai svarbu yra tai, kad parlamentas, kaip jau minėjau, tą lūkestį, kuris yra mūsų atžvilgiu, dabar tiesiog įgyvendintų. Nes blogiausia, matyt, kas galėtų atsitikti, tai šiame etape mes, įsivėlę į diskusijas, kurios tikrai yra ir įdomios, ir gali būti labai intelektualiai stimuliuojančios. Mes vis dėlto iki 2023 metų nerasime bendro sprendimo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia R. Žemaitaitis. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama Seimo Pirmininke, savo kaip teisininko ir Seimo nario praktikoje per 20 metų pirmą kartą tokią abrakadabą matau. Ir dabar tą abrakadabą jūs pamėginkite paaiškinti. Jūs ką tik iš tribūnos pasakėte, kad ši Konstitucijos pataisa įsigalios 2023 m. gegužės 1 d. Rinkimai į vietos savivaldą vyks 2023 metų vasario pirmą savaitgalį. Tai gal galite pakomentuoti, kaip mes čia išsirinksim merus? Ar jie kaip kašpirovskiai turės nuspėti, kuo jie bus? Rinkimai vyksta, dar kartą sakau, vasario pirmą savaitgalį, o jūs siūlote, kad įsigaliojusių 2023 metų gegužę, atsiprašau, kovą.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ne, gerbiamas kolega.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Tai jūs pasakėte taip.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ne, ačiū už klausimą.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Tai gerai, tada tvarka. Dabar kitas mano klausimas. Jūs dabar sakote, kad viską sureguliuosite teisės aktais po to. Tai gal galite man paaiškinti, kodėl jūs aukštesnės galios teisės aktą, kuriam reikalinga kvalifikuota Seimo narių dauguma arba, kitaip sakant, konstitucinė dauguma, norite nuleisti iki eilinio Seimo narių skaičiaus, kad būtų...

PIRMININKAS. Laikas!

R. ŽEMAITAITIS (LRF). ...vienas, daugiau kaip, na, daugiau nuo pusės dalyvaujančių. Ar jums neatrodo, kad kaip tik Seimas turi kelti prestižą ir kad toks teisės aktas būtų tik konstitucine dauguma priimamas, o ne eiliniu, paprastu teisės aktu. Kaip jūs žiūrite į šį dalyką?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Mielas kolega, jūs kaip ilgametis Seimo narys ir teisininkas puikiai suprantate, kad tam, kad mes rastume čia tą didelį bendrą sutarimą, mums ir reikia eiti tokiu lakonišku, minimalistiniu keliu. Norėdami viską reglamentuoti Konstitucijoje, mes, tikėtina, liksime situacijoje, kur nėra sprendimo. Tai toks mano ir būtų atsakymas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia J. Sabatauskas. Bet jo salėje nematau. Tada žodis E. Pupiniui.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū.

PIRMININKAS. Žodis E. Pupiniui.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiami kolegos. Ačiū, gerbiama Pirmininke, už pristatymą. Norėčiau paklausti vis dėlto, ar mes, norėdami apeiti tam tikrą konkretų formulavimą dėl mero rinkimų, padarome jį tokį minkštesnį, paskui išsispresime įstatymais. Ar nemanote, kad galime įsivelti į tam tikrą nestabilumą, nes priklausomai nuo valdančiosios daugumos gali keistis mero rinkimų tvarka arba mero apskritai įgaliojimai tam tikri, jeigu jis bus kaip atstovaujamasis renkamas arba kaip vykdomasis politikos dalyvis. Ar nemanote, kad vis dėlto įstatymas, kuriuo turėtume priimti ir numatyti ir tam tikras mero funkcijas, turėtų būti irgi kokio nors aukštesnio lygio, gal konstitucinis? Ačiū.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkui. Argumentas dėl nestabilumo, aš jį priimu, tačiau aš noriu atkreipti dėmesį į tai, kad paskutinį kartą, kai buvo įteisinti, kaip mes dabar jau žinome, prieštaraujant Konstitucijos straipsniui tiesioginiai mero rinkimai, kai buvo priimtas tas įstatymas čia, Seime, mes visi turėjome galiojantį jį gana ilgus metus. Tas nestabilumas yra sąlyginis, žinoma, viena vertus, būtų gerai viską įrašyti į Konstituciją, kad tai tęstųsi dešimtmečius, bet situacija yra tokia, kokia dabar ji yra. Man atrodo, labai svarbu, kad mes spėtume iki 2023 metų ją ištaisyti. Manau, kad tikėtis ar bijoti, jog įstatymas būtų keičiamas kas metai... nėra tikslinga tose baimėse paskęsti, geriau priimkime tą sprendimą, kuris dabar iš tiesų yra reikalingas.

PIRMININKAS. Klausia R. Šarknickas. Prašau.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Taip, nestabilumas yra sąlyginis, bet vis dėlto visa tai priklauso nuo politinės valios. Praėjusioje kadencijoje mes turėjome politinę valią gerbti visuomenės, rinkėjų valią, dabar, atėjus naujai jėgai, yra kita nuomonė. Norėjau jūsų pasiteirauti. Jeigu neužteks

šiems pasiūlymams keisti Konstituciją tų reikiamų 94 balsų, ar dabartiniai merų rinkimų įgaliojimai išliks, nes šiuo metu galbūt lieka tokia dviprasmybė? Ačiū.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Mes kalbame apie kitus savivaldos rinkimus. Tai, žinoma, kol laikas, kol tas terminas nesibaigė, kol nėra naujų rinkimų, tol situacija yra tokia, kokia yra pagal iki tol galiojusį reglamentavimą. Manychiau, kad dabar mūsų uždavinys yra iki 2023 metų, bet geriau būtų kuo greičiau priimti būtinus sprendimus ir ramiai ruoštis kitiems savivaldos rinkimams.

PIRMININKAS. Labai dėkoju gerbiama Seimo Pirmininkei. Dėl motyvų yra užsirašiusių kalbėti? Už kalbės A. Vyšniauskas. Prašau. Pažiūrėkite, kur jūsų kortelė, galbūt netoli, ir panaudokite ją prieš kalbėdamas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų diskusijos ir debatai apie šį projektą buvo tikrai ilgi, išsamūs ir gilūs. Išsiskyrė nuomonės, atsirado skirtingų variantų, kuriuos palaiko skirtingos frakcijos. Aš labai džiaugiuosi, kad Seimo Pirmininkė sugėbėjo susodinti visas frakcijas prie bendro stalo ir rasti, na, tokį kompromisinį lakonišką variantą, kuris iš tikrųjų nukelia tolesnes diskusijas šiek tiek į perspektyvą, bet tai nėra, man atrodo, blogai dėl paprastos priežasties. Jeigu šiandien mes bandytume merų galias apibrėžti jau konkrečia konstitucine pataisa, tai tas greičiausiai nesurinktų 94 balsų ir mes liktume pato situacijoje. Taip, vieni kolegos kairėje siūlo tokį modelį, bet aš tikiuosi ir raginu jam nepritarti, nes jis irgi yra neperspektyvus. Norint rasti 94 balsus reikalingas kompromisas, ir aš labai tikiuosi, kad visos politinės jėgos jaučia tą atsakomybę ir tą kompromisą darys. Kolegos, raginu balsuoti būtent už šį projektą, jis yra trumpas, aiškus, kompromisinis, ir toliau galėsime jau nerizikuodami tiesioginių merų buvimu ar nebuvimu tęsti tas diskusijas dėl galių, funkcijų, santykių su taryba ir kitų dalykų. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nuomonė prieš – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamieji Seimo nariai, aš visiškai priešingai maštau. Jeigu meras renkamas tiesiogiai ir jis neturi jokių teisių, tai čia toks ir meras. Šiandien mes matome tikrai ne vieną pavyzdį, kai susiformuoja nauja valdančioji dauguma ir net iš mero atimamas kabinetas, atimami patarėjai, siūdomi patarėjais visiškai priešingi asmenys, kurie turi vienodas politines nuostatas su meru. O valdančioji dauguma, turėdama daugumą Seime, priims įstatymą tokį, koks jiems labiausiai reikalingas. Todėl reikia bendro sutarimo ir socialdemokratų siūlymas yra daug geresnis, kur dabar, nepaisant jokių politinių vėjų, apibrėžiamos mero funkcijos. Aš manau, kad už socialdemokratų siūlomą variantą tikrai balsuosiu, palaikysiu, raginu kitus palaikyti, o dabartiniam variantui, kurį siūlo konservatoriai ir liberalai, tikrai negaliu pritarti, nes tai yra faktiškai tik pasakoma, kad meras renkamas tiesiogiai ir jokių funkcijų jam nesuteikiama Konstitucijoje. Todėl siūlau balsuoti prieš ir paremti socialdemokratų siūlomą variantą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nuomonės išsakytos. Balsuosime dėl šio projekto tam numatytu laiku.

14.20 val.

Konstitucijos 67, 119, 122, 124, 141 ir 143 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-642 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-2 klausimas – Konstitucijos kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-642, kurį teikia grupė Seimo narių ir E. Sabutis. Kviečiu į tribūną.

Tuo tarpu dėl vedimo tvarkos – J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš labai atsiprašau, trumpa replika. Iš esmės aš matau prasmę, ir mūsų frakcijoje mes tarėmės, kad abiem projektams reikėtų po pateikimo pritarti, kad paskui galėtų komitete išdiskutuoti ir kad būtų bent jau iš principo parodyta, kad visas Seimas yra už tiesioginius merų rinkimus. O koks variantas bus paskui pasirinktas, tai yra jau svarstymo stadijos reikalas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū už repliką. Kviečiu E. Sabutį į tribūną pristatyti projektą Nr. XIVP-642. Prašau.

E. SABUTIS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama Seimo nariai, visų pirma noriu padėkoti ir Seimo Pirmininkei, ir visiems Seimo nariams, kurie palaikė ne tik tai mano, bet ir Sei-

mo Pirmininkės pasiūlytą Konstitucijos pakeitimo variantą, vien dėl to, kad tikrai tikiu, jog mūsų Seime turi būti vietos platesnėms diskusijoms, o ne tikrai tokioms diskusijoms, kurios ateina iš daugumos.

Šiandien prieš tai išgirdome Seimo Pirmininkės pristatytą variantą. Jis irgi, kaip ir mano siūlomas variantas, apima Konstitucijos šešių straipsnių pakeitimus, tačiau tikrai yra vienas esminis skirtumas, apie kurį jau diskusijoje, lygiai taip pat klausiant ir pasisakant už ar prieš, jūs jau girdėjote.

Mano siūlomo varianto 119 straipsnyje siūloma įvesti vieną naują dalį, kurioje konkrečiai ir yra apibrėžiama, kas yra savivaldybės meras. Tai yra tarybos narys, jos pirmininkas ir savivaldybės vadovas. Puikiai žinau ir atsimenu, kad Konstitucinis Teismas šitą šiuo metu galiojančią Vietos savivaldos įstatymo nuostatą paskelbė prieštaraujančia Konstitucijai, tačiau jūs taip pat žinote, kad tai, kas būtų įrašyta į Konstituciją, jau negalėtų būti vertinama Konstitucinio Teismo nutarimais.

Taip pat girdėjome, jog pirmasis Konstitucijos pakeitimo variantas yra trumpas, lakoniškas ir aiškus, tačiau aš asmeniškai matau tame ne vieną grėsmę. Tą pačią grėsmę jau gerbiamas Edmundas pasakė, lygiai tą pačią grėsmę, matyt, išsakys ir kiti Seimo nariai. Ir tai yra jaučiama, tai jaučiama iš žmogaus, kuris atėjęs iš savivaldos. Galiu labai paprastai pasakyti, jog prieš ruošdamasis šitam pristatymui paskaičiavau, kiek per truputį daugiau negu šešerius metus nuo to laiko, kai galioja tiesioginiai merų rinkimai (yra atskiras straipsnis apie merą, mero pavaduotojo įgaliojimus), Seimas beveik 20 kartų peržiūrino ir keitė tuos įgaliojimus. Kyla klausimas, ar tikrai nebus bandoma kiekvieną kartą besiformuojant naujai arba esamai politinei daugumai peržiūrinėti šituos įgaliojimus ir sustatyti savivaldą taip, kaip norisi iš čia.

Į vieną klausimą, kiek reikėtų laukti, tai Seimo Pirmininkė atsakė. Aš manau, kad iki 2023 metų nereikėtų užtempti, nes bet kuriuo atveju 2022 metų rudenį jau Seimas turėtų skelbti rinkimus, tai iki to laiko jau viskas turi būti sutvarkyta. Tačiau jeigu mes įrašome visiškai trumpą variantą ir Konstitucijos pakeitimo įtvirtinimą, ir po to kitus ir Vietos savivaldos, ir Vietos savivaldos tarybų rinkimų įstatymus mes turėsime pakeisti taip, kokia bus Seimo valia.

Siūlant mano variantą ir numatant tai, kas dabar jau yra įstatyme, esminių pakeitimų nereikės daryti. Taip, yra Teisės departamento smulkių pastabų apie tai, kad ne visi tada tarybos nariai yra lygūs ar lygiaverčiai. Tarkim, jeigu yra numatyta dabar merui, kad jo balsas lemiamas, aš nematau, kad galėtume ir kitaip pasižiūrėti į šituos balsavimus. Vertinant bent jau iš kelių savivaldybių, kiek galiu atsiminti, ne visada mero lemiamas balsas ir tas lemiamas balsas nepanaudojamas kiekvieną kartą, o iš tikrųjų yra visiškai išimtinis atvejis. Lygiai taip pat meras (pagal Teisės departamento pastabas) nėra nei komitetų, nei komisijų pirmininku, visa tai yra įstatyme ir to nesiekama. Jis ir neturėtų tuo būti.

Pagrindinis dalykas, kad daugiau nei šešeri metai rodė, jog šita sistema gali veikti, gali veikti stabiliai, tikrai girdžiu balsus apie tai, kad yra blogų pavyzdžių, tačiau blogus pavyzdžius iš esmės galėtume suskaičiuoti ant vienos rankos pirštų, o savivaldybių turime 60. Vadinas, gerus pavyzdžius mes galime skaičiuoti dešimtimis. Visada, aš manau, politikoje turėtume vadovautis tuo, kas yra gero, o ne tuo, kas yra blogo. Ir neturėtume žiūrėti vien į kelis blogus pavyzdžius ir kaip juos užkardyti.

Apie tai, kas palaikys kokį variantą, mano nuomonė yra galbūt nebūtinai priimtina visiems, bet šiuo atveju ir mūsų frakcijai, ir visiems jums noriu pasakyti, kad siūlau šioje stadijoje balsuoti už abu variantus, pats asmeniškai palaikysiu ir Seimo Pirmininkės variantą, ir savo siūlomą variantą vien tam, kad ši diskusija būtų platesnė ir nesibaigtų per 20 minučių štai čia, salėje, kad neužkirstume galimybės platesnei politinei diskusijai, kuri kol kas, na, galbūt verda tikrai tarp mūsų, bet nėra sudėliota į komiteto formatą.

Jeigu turėsite klausimų, mielai į juos atsakysiu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Pirmasis klausia R. Žemaitaitis. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas kolega. Prieš tai vienas kolega iš dešinės pusės sakė, kad jis labai džiaugiasi, kad Seimo Pirmininkė parengė kompromisinį variantą. Kaip suprantu, 38 Seimo nariams buvo parodyta o!

Dabar kitas yra dalykas. Jūs ką tik kalbėjote apie Seimo Pirmininkės pateiktą projektą ir kalbate, koks meras. Galbūt galėtų būti toks pasiūlymas, lygiagrečiai Konstitucijos pataisa, kad Seimo Pirmininkė lygu Seimo kancleriui, nes Seimo Pirmininkė negali būti nei komiteto pirmininke, nei komisijos pirmininke ir panašiai. Čia replika yra analogija jūsų.

Man susidaro toks vaizdas, gerbiamas Eugenijau, kad jūsų koalicijos partneriai konservatoriai kartu su jumis darys viską, kad ši pataisa nebūtų priimta, nes 2023 metais, kai įsigalios gegužės mėnesį, jau rinkimai bus įvykę, o Konstitucija, patikėkite manimi, šiame Seime niekada nebus pakeista ir nebus priimta. Kaip jūs įsivaizduojate: yra 141 Seimo narys, o reikia 94 balsų? 38 pasirašė jūsų projektą, dar septyni, matau, iš opozicinių nepasirašė. Jūs tikite, taip nuoširdžiai tikite, kaip naujas Seimo narys čia, Seime, kad ji bus kada nors priimta ir jūsų koalicijos partneriai konservatoriai balsuos?

E. SABUTIS (LSDPF). Ačiū už tiesų klausimą. Kai aš pats tiesų klausimą užduodu, visada pykstu, kai kas nors neatsako tiesiai. Gerai, įvertinote, kad jaunas ir nepatyręs Seimo narys, tad atsakysiu tiesiai – taip, nuoširdžiai netikiu, kad bus priimtas toks variantas, tačiau nuoširdžiai tikiu, kad galiu pabandyti įkalbėti. Taip, renkant parašus už tokį variantą nepavyko įkalbėti nė vieno nario iš valdančiosios koalicijos, tačiau, žinote, įkalbėjimas, kol renki parašus, vienas dalykas, o įkalbėjimas, kai gali padiskutuoti plačiau ir jau yra paleistas teisinis mechanizmas, galbūt yra kitas dalykas.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia J. Sabatauskas. Prašom.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Trumpą repliką R. Žemaitaičiui. Koalicijos partneriai esate jūs, nes jūs balsavote už biudžeto pakeitimą. Balsavote kartu ir leisdami priimti biudžeto pakeitimą. Mes išvis nebalsavome, taigi nusiraminkite, kolega.

O dėl Konstitucijos pataisų. Iš esmės Seimo Pirmininkės pateiktas projektas vien tuo, kad braukia 119 straipsnio 4 dalį, reiškia, kad meras bus ne tarybos narys, kad jis bus vykdomosios valdžios atstovas, nes nebėra tarybai įgaliojimų sudaryti tiesiogiai įgyvendinant tarybai ir tarybos sprendimams, įstatymams, jai atsakingus vykdomuosius organus. Šiuo atveju jūsų variantas priešingas, kad meras yra tarybos narys. Kaip manote, kuris variantas turi daugiau plusų...

PIRMININKAS. Laikas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). ...daugiau minusų?

E. SABUTIS (LSDPF). Atsakysiu nuoširdžiai, manau, kad mano ir 37 Seimo narių pateiktas variantas turi tikrai daugiau plusų vien dėl to, kad patvirtinus tokį variantą nereikės iš esmės beveik nieko keisti Vietos savivaldos įstatyme. Tai jau vien plusas, kad sutaupysime daug laiko.

O kitas plusas, kad garantuosime vietos savivaldoje dirbantiems žmonėms, ir ne tik 60 metų, na, iš esmės yra 60 žmonių, tai visai Lietuvai nėra daug, bet garantuosime ir šiuo metu esančiai vykdomajai valdžiai, lygiai taip pat ir savivaldybių administracijoms. Tikrai puikiai žinau, dirbdamas savivaldoje, tikrai žinau, kad didžiąją laiko dalį ir didžiąją darbo dalį iš tikrųjų nudiirba administracija, būtent administracija, ruošia ilgalaikius strateginius projektus ir panašiai. Jei dabar pasiūsyti tokią nežinią, kas tas meras, kas tas direktorius, jeigu įvesime kažkokią naują pareigybę dar – tarybos pirmininkas ir panašiai, tikrai įnešime nemažai sumaišties. O šiuo, labai noriu tikėti, popandeminiu laikotarpiu tos sumaišties dar tikrai užtenka. Geriau, man atrodo, to nedaryti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, suprantu, kad merams tai patogiu – vairuoti savivaldybes nuo galinės sėdynės, bet įdomu ką pasakytų paklausus kai kurie administracijų direktoriai, ar jie tikrai komfortabiliai jaučiasi, kuomet tiesiogiai (...) visada merams ir jiems reikia pasirašyti dokumentus, už kuriuos gali prisiimti teisinę atsakomybę. Teko ir man darbuotis, kuomet teko būti ir administracijos vadovu, ir valdybos pirmininku, ir tarybos pirmininku. Tačiau tu supranti, už ką tu pasirašai. Šiuo metu tokios situacijos nėra. Bet klausimas apie tai, ar jūs palaiškysite sprendimą, jeigu, tarkim, balsavimo tiesioje išeis toks variantas, koks dabar pateiktas Seimo Pirmininkės. Ačiū.

E. SABUTIS (LSDPF). Šiandien tiesioginių klausimų ir nuoširdžių atsakymų sesija iš esmės, taip suprantu. Aš sau esu atsakęs į vieną paprastą klausimą. Jei turime du variantus ir vienas

nustoja gyvybingumo, tai nužudyti antrą vien tam, kad grįžtume į laikus, buvusius iki 2015 metų, kai merus rinkdavo susirinkę 25 nariai, tardavosi, kas bus meras, kas bus direktorius, pavaduotojas, dalindavosi postus ir panašiai. Tada po vakarinio pasisėdėjimo savivaldos žmonėms būdavo pranešama, štai dabar bus jūsų nauji valdytojai, kurie jus valdys, tai tikrai nenorėčiau, kad taip būtų. Todėl, aš manau, vardan politinio susitarimo vis tiek turėtume vieną likusį variantą palaikyti vien tam, kad išliktų tiesioginiai merų rinkimai.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia P. Gražulis. Prašom.

P. GRAŽULIS (*LRF*). Gerbiamas pranešėjau, iš tikrųjų yra du variantai. Pirmas variantas, kurį pristatė Seimo Pirmininkė V. Čmilytė-Nielsen, yra visiškai deklaratyvus, tik pasakyta, kad meras yra renkamas tiesiogiai, faktiškai daugiau nieko, neapibrėžtos jokios funkcijos, o toliau pasakoma, kad funkcijos bus nustatytos įstatymu. Ar jūs nemanote, kad valdančioji dauguma kaitalios pagal savo politinius norus tas įstatymo nuostatas, merų galias arba mažins, arba didins, ir panašiai. Ar ne daug stabilesnis jūsų variantas – iš principo plačiau apibrėžia mero funkcijas ir Konstitucijoje pasako, kad nebūtų noro manipuliuoti įstatymais.

E. SABUTIS (*LSDPF*). Kolega, ačiū už klausimą. Būtent taip ir manau, bet nenoriu taip deklaratyviai taikyti šiandien esančiai valdančiajai daugumai, nes net neabejoju, kad bet kuri valdančioji dauguma norėtų, kad savivaldai būtų taip, kaip patogiau yra jai. Dėl to ir norime Konstitucijoje įrašyti būtent tokias sąvokas, kad savivalda yra savivalda, kuo mažiau prie jos galėtume, nesinori liaudiškai, buitiškai sakyti, kuo mažiau kištume pirštus. Iš kitos pusės, jeigu priimtume tą lakonišką variantą, tai tikrai Seimo dauguma galėtų kaitalioti įstatymą ne taip dažnai, aišku, bet tikrai nemažu dažnumu. Mano manymu, toks variantas, kuris Konstitucijoje yra platesnis, ne toks lakoniškas, tikrai atlieptų visų lūkesčius.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą turi L. Nagienė. Prašom.

L. NAGIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų jūsų ir man priimtinesnis variantas, jeigu pažiūrėtume, nes apibrėžtos funkcijos. Bet jūs tikriausiai atkreipėte dėmesį į Teisės departamento išvadą. Teisės departamentas aiškiai pasisako, kad lyg ir vykdomąją valdžią ir vykdomąsias institucijas patvirtina taryba, o po to pats meras lyg ir vadovauja. Kaip jums atrodo, ką reikėtų keisti, kad Teisės departamentas pasakytų, viskas labai gerai. Tikrai, mes pasižiūrėjome kai kuriuos dalykus ir Konstitucijoje, sakysim, ar Prezidento, ar Seimo Pirmininko funkcijos yra trumpai apibrėžtos, tačiau dėl mero šiame pirmame variante nieko nėra pasakyta.

E. SABUTIS (*LSDPF*). Aišku, į Konstituciją konkrečius mero įgaliojimus surašyti jau tikrai būtų greičiausiai per daug ir nė vienas Seimo narys nepalaikytų tokio Konstitucijos pakeitimo varianto. Tačiau, kaip jau minėjau anksčiau, mero įgaliojimai ir taip nemažai perrašomi, perbraižomi. Žinokite, nemanau, kad meras, kai kurie populiariai vadinami carais, kunigaikščiais, kunigai-kštukais ir panašiai, tikrai tokių įgaliojimų neturi. Mero tokie platūs įgaliojimai iš tikrųjų ateina su rinkėjų pasitikėjimu ta politine jėga, kuriai ir pats meras atstovauja. Tačiau tikrai pažįstu merų, kurie neturi už savęs rimtų politinių jėgų, tačiau jie sugeba konsoliduoti tarybas bendram darbui. Šiuo atveju dėl to, ko jūs klausiate, kaip tik, mano manymu, galima būtų su rimtais teisininkais rimtai diskutuojant atlikti pakeitimus Vietos savivaldos įstatymo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Kupčinskas. Prašom.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKD*). Gerbiamas kolega, iš tiesų Seimo Pirmininkės pakviesti mes diskutavome, ir ne vieną mėnesį, po Konstitucinio Teismo išaiškinimo apie galimus būdus, kaip keisti Konstituciją. Mūsų frakcija taip pat turėjo siūlymų ir įsivaizdavimų, koks turėtų būti meras, kokios jo kompetencijos. Tačiau Socialdemokratų frakcija taip ir liko prie to paties pasiūlymo ir tokio kompromiso neieškojo. Tai yra jūsų pasiūlymas, kad meras yra šventoji trejybė: ir tarybos narys, ir pirmininkas, ir savivaldybės vadovas. Galbūt būtų buvęs kompromisas, jeigu jūs būtumėte nesiūlę, kad meras yra tarybos narys, bet tiesiog pirmininkas kaip *spikeris* ir savivaldybės vadovas. Gal čia taip pat būtų buvę galima visų mūsų frakcijų bendrą kompromisinį sprendimą pasiekti, siūlymą ir tada tai būtų buvę prasmingiau, nes, kaip ir Konstitucinis Teismas pasisakė, vis dėlto tarybos nariai atstovauja lygaus mandato principu. Ačiū.

E. SABUTIS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Šiuo atveju mano manymas, truputį griežtesnis požiūris yra į šiuos klausimus, nes, mano giliu įsitikinimu, kuo mažiau bandysi-

me įsivaizduoti, kad mes geriau suprantame, kaip reikia sureguliuoti reikalus savivaldoje, kuo daugiau įsitikinsime, kad praėję šešeri ir daugiau metų vietos savivaldai padarė ne meškos, o gesnę paslaugą, tai yra padidėjo vietos gyventojų įsitraukimas, padidėjo pasitenkinimas savivalda, kaip suprantu, greičiausiai netgi merų kaita ne tokia didelė, kaip galėtų būti, tai šiuo atveju man labai nesinori nei iš šitos tribūnos, nei iš Seimo salės, nei komiteto ar komisijos posėdyje pradėti nurodinėti žmonėms, gyvenantiems ir veikiantiems savivaldoje, kad aš tikrai geriau suprantu, kaip turite susidėlioti visą veiklą, aš jums dabar surašysiu visą instrukciją ir dabar mes iš čia – 141 narys – pasakysime kiekvienai savivaldybei, kad mes geriau žinome, kaip padaryti.

Šiuo atveju nemanau, kad meras yra šventoji trejybė, nes meras yra meras. Kartais meras yra tikrai tik atstovaujamoji valdžia, kartais meras turi trinkelėti kumščiu, kartais meras turi tartis, bet tai priklauso nuo kiekvieno asmens. Jeigu mes asmeniui surašysime veikimo instrukciją, patikėkite, tai bus ne politikas – tai bus vykdytojas. Šiuo atveju tikrai nenorėčiau suklaidinti žmonių, kurie rinks merus, bet nesuvokdami, ką renka, išrinks vykdytojus. Šiuo atveju tikrai manau, kad mūsų variantas, toks, koks yra, tikrai priimtinas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dabar dėl motyvų už kalbės D. Griškevičius. Prašom.

D. GRIŠKEVIČIUS (MSNG). Dėkoju, pirmininke. Pratęsiu turbūt paskutiniais Eugenijaus žodžiais apie tai, dėl ko pakilo įvairūs rodikliai į teigiamą pusę. Kaip ir minėjau, 80 % įvairiose apklausose dažnu atveju pamini, kad palaiko tiesioginius mero rinkimus. Pasitikejimas savivalda gerokai išaugo ir kiti rodikliai tikrai rodo, kad savivalda žengė rimtą žingsnį į priekį. Noriu pasakyti, vis dėlto mes nepadarykime didelės klaidos pasakydami, kad ir toliau rinksime merus tiesiogiai. Vis dėlto išplausime paties mero, tiesiogiai rinkto mero, pareigūno esmę. Dėl ko žmonės pasitiki dabartine rinkimų sistema? Būtent dėl to, kad jie mato, kad vadovai prisiima atsakomybę už savo komandą ir visa kita, ir tai tikrai matyti įvairiuose rodikliuose. Jeigu mes dabar ateidami į pasakysiu, tokį kalambūrą, galbūt ir juokingą šiek tiek, bet jeigu ateidami į vištienos skyrių norime nusipirkti vištienos, tai mes ieškome natūralios vištienos, o ne vištienos pakaitalo. Tai nedarykime pakaitalo iš mero ir kažkokio neaiškaus pareigūno, nes tokiu atveju gali diskredituoti apskritai pačią tiesiogiai renkamo mero instituciją, kuri jau bus įtvirtinta mūsų šalies Konstitucijoje.

Todėl tikrai palaikau šiuo atveju išsakytą poziciją, kad šiuo metu pateiktiems dviem sprendimo projektams pateikimo stadijoje reikia pritarti, ir vis dėlto tose diskusijose išgirsti daugeliu atvejų savivaldybininkų, atėjusių čia, Seime šiandien esančių iš savivaldybės, pasirašiusių antrą projektą, ir girdėti tuos argumentus... gerbiamus Seimo narius, kurie nėra dirbę savivaldoje.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės J. Razma, bet jo nėra. V. Juozapaitis. Prašau.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Na, aš nedirbęs savivaldoje, bet turbūt kiekvienas mūsų gyvena savivaldoje. Norime to ar nenorime, kurioje nors savivaldybėje mes gyvename ir tikrai esame visi rinkėjai, turime ne tik teisę, bet ir pareigą turėti savo nuomonę, ir tikrai nebūtinai tokią, kokią turi tie, kurie dirbo savivaldybėje ir turi tam tikrą interesą.

Be jokios abejonės, gerai, kai žmonės pasitiki išrinktais merais, bet būtų dar geriau, jeigu jie žinotų, už ką tie merai yra atsakingi, nes jie dabar yra už nieką neatsakingi iš esmės. Jie neturi netgi parašo tos tikrosios teisės, nes už viską pasirašo, už finansinius dalykus ir kitus dalykus, administracijų direktoriai. Iš tikrųjų tai yra vėliava. Gerai, jeigu tai sutampa su dauguma ir viskas yra gerai, bet jeigu ne, tai yra didžiulė problema.

Aš gal ne tiek kritikuojau dabartinę sistemą ir panašiai, aš tik kalbu apie patį faktą, kad Konstitucinis Teismas nurodė įdėti tai į Konstituciją, reglamentuoti, ir mes dabar turime labai paprastą pasirinkimą. Arba mes turime Konstitucijoje pataisą, kuri užtikrins tą pakeitimą, ir mes galėsime toliau vykdyti tuos mero rinkimus ir pagal tą patį net galiojantį įstatymą, kuris jau turbūt nebeatitiks, tai yra nebebus jau prieštaraujantis Konstitucijai, nebent ta dalimi, kad meras negali būti išskirtinis kaip tarybos narys, nes jis iš tikrųjų turi būti toks pat, jeigu jis yra tarybos narys.

Kita vertus, jeigu kolegų ši alternatyva, vadinasi, 38 tikrai garbūs Seimo nariai, bet jų nepakaks surinkti 94 balsus. Turbūt alternatyva yra labai paprasta. Jeigu mes norime pakeisti Konstituciją, o ją būtina pakeisti, kitu atveju mes grįžtame į tą priešvaninį lygį ir tada tikrai bus didelė bėda, aš kviečiu imti kaip pagrindą būtent Seimo Pirmininkės pateiktą įstatymo projektą, o visa

kita reglamentuoti įstatyme, kas yra mūsų valioje. O čia yra Seimo nariai, kurie vykdo žmonių valią, o ne šiaip sau atstovauja kam nors iš kur nors. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai išsakyti. Balsuosime numatytu laiku.

Grįžtame prie to, kam ryte pritrūko laiko, dėl ko buvo padaryta pertrauka. Tai Darbo kodekso 139 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Matau, replika – P. Gražulis. Prašau.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamieji Seimo nariai, vyksta tikrai didelė konkurencija, kai meras renkamas tiesiogiai. Dalyvauja dešimt kandidatų, gal ir daugiau, kartais gal būna mažiau. Žmogus, kuris gavo pasitikėjimą, faktiškai jokių teisių negaus, jeigu įstatymas nenumatys. Jeigu mes leidome ir pasitikėjome, kad būtų tiesioginiai mero rinkimai, ir žmogus gavo savivaldos pasitikėjimą, suteikime jam teises ir pasitikėkime, kad jis galėtų savo programines nuostatas įgyvendinti. Aš manau, kad tikrai būtų ir žmonės patenkinti, ir būtų labai logiška ir naudinga.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Labai jums ačiū.

14.43 val.

Darbo kodekso 139 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-419(3) (priėmimo tęsinys)

Taip, dėl darbotvarkės 1-8 klausimo, projekto Nr. XIVP-419, du kalbėjo už, trys – prieš. Tęsiame priėmimą. Už kalbėti kviesčiau S. Gentvilą, bet jo nėra. Tada A. Sysą kviesčiau kalbėti už Darbo kodekso 139 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, tai yra, taip sakant, dėl grynųjų pinigų.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Labai gaila, kad polemizuotojai išėjo iš salės, nes, man atrodo, kad mūsų diskusijoje, pasisakant už ir prieš, buvo charizmatinių pasisakymų, kai yra kalbama apie darbo užmokestį, o kalbama apie bankus ir bankomatus. Tai yra visiškai kitokie dalykai.

Gerbiamieji, ne iš gero gyvenimo teikiamos tokios pataisos. Jeigu darbdaviai nepiktnaudžiautų savo galiomis, neapgaudinėtų, ypač trečiųjų šalių, piliečių, tikrai tokių pataisų nereikėtų ir čia ginčų nebūtų.

Kas mane labiausiai stebina, kad dabar šiandien 13 valandą turbūt visi Seimo nariai gavo Lietuvos pramonininkų konfederacijos pasiūlymą, kuriuo vėl prašo padaryti išlygą transporto sektoriui. Taigi dėl transporto sektoriaus viskas prasidėjo. Būtent transporto sektorius apgaudinėja žmones, nemoka dienpinigių. Darbo užmokestį sumoka, nes ten minimalus su nedideliu koeficientu, bet būtent tai vyksta kasdien. 50 tūkst. užsieniečių, kurie dirba šitame sektoriuje, jaučiasi paprasčiausiai pažeidžiami. Todėl, gerbiama kolegos, kviečiu pritarti šitam įstatymui ir prisiminti, kodėl tokie įstatymai atsirado. Jeigu mes kalbėsime apie bankomatus, tai ir toliau apgaudinės žmonės, o bankomatų daugiau neatsiras, bet kai žmonės pradės gauti pinigus tik į bankomatus, aš manau, bankai padarys sprendimus ir dėl daugiau bankomatų atsiradimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Prieš kalbės I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Išgirdusi, kad Algirdas sako, kad neišgirs jo pasisakymo, tiesiog atbėgau į salę tam, kad galėčiau pasisakyti dėl motyvų. Iš tiesų liko pusė metų, jeigu bus priimtas įstatymas, iki jo įsigaliojimo.

Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad nei žmonės, nei įmonės, nei bankai neturės galimybės tinkamai pasirengti šito įstatymo įsigaliojimui. Aš visiškai sutinku, kad jis yra reikalingas, kad jis ir galbūt padarys daugiau skaidrumo, tačiau tie, kas mokėjo vokeliuose, taip ir toliau mokės, ir šitas įstatymas to nesusureguliuos. Bet kad mes turime parengti aiškią platformą, sudaryti galimybes išsiimti pinigus ir jais naudotis arba galų gale įmonėms laisvai susiderinti, kaip bus mokami tiek atlyginimai, tiek komandiruočių pinigai ir kiti dalykai, tai tam reikia laiko. Todėl pusės metų šitam įstatymui įsigaliooti yra negana. Aš matau, kad šioje salėje vienintelis liberalas anoje pusėje yra K. Adomaitis, kuris aiškiai pasakė, kad toks įstatymas, neišdiskutuotas, nepagrįstas, ekspertinio ir teisinio vertinimo neperėjęs, negali būti priimamas Seimo salėje. Matau, kad yra didelis pasiryžimas jį priimti, tai po pusės metų pasižiūrėsime, ar realu ir ar pagrįsta buvo taip skubėti.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir iš kalbančių už nei E. Gentvilą, nei G. Palucko nematau. Ar M. Ošmianskienė norėtų kalbėti už? Ar už įstatymo projektą norėtumėte kalbėti? Ne. Gerai. Tada apsispręsime numatytu laiku. Gerbiama kolegos, motyvai išsakyti.

14.49 val.

Seimo nutarimo „Dėl Antano Šenavičiaus atleidimo iš Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nario pareigų“ projektas Nr. XIVP-654 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dabar darbotvarkės 1-9 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Antano Šenavičiaus atleidimo iš Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nario pareigų“ projektas Nr. XIVP-654. Pranešėja – V. Čmilytė-Nielsen. Prašau. Kviečiu ją vėl į tribūną.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, teikiu Seimo nutarimo „Dėl Antano Šenavičiaus atleidimo iš Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nario pareigų“ projektą. Vadovaudamasi VTEK įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 2 punktu ir atsižvelgdama į 2021 m. gegužės 4 d. A. Šenavičiaus atsistatydinimo prašymą, teikiu šį projektą. Noriu pabrėžti, kad gerbiamas A. Šenavičius atsistatydina savo noru, todėl prašau pritarti šiam nutarimo projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų niekas nenori paklausti. Ačiū gerbiamai Seimo Pirmininkei.

Dėl motyvų nėra užsirašiusių. Gal galėtume po pateikimo pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime, pritarta. Svarstymas. Ar diskusijoje buvo norinčių dalyvauti? Tikriausiai, kad nėra. Ar galime pritarti po svarstymo bendru sutarimu? Galime. Ir nutarimo projekto priėmimas. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime tam numatytu laiku.

14.50 val.

Seimo nutarimo „Dėl Gedimino Sakalausko skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu“ projektas Nr. XIVP-680 (pateikimas)

Gerbiamieji kolegos, tada, aš manau, mes grįžkime į darbotvarkę. Darbotvarkės 2-3 klausimas – naujo kandidato į Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos narius pateikimas. Aš manau, kad po pateikimo mes galime dabar eiti į priekį.

Kviečiu V. Čmilytę-Nielsen pateikti projektą Nr. XIVP-680. Prašau.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Gerbiami kolegos, atsistatydinus Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariui A. Šenavičiui ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo 7 straipsnio 2 dalimi, teikiu Seimui skirti G. Sakalauską naujuoju Lietuvos Respublikos Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu.

G. Sakalauskas yra patyręs ekspertas, turintis 17 metų praktinės patirties korupcijos prevencijos ir 14 metų viešųjų ir privačių interesų derinimo srityse, 12 metų vadovavimo patirties. Kandidatas į VTEK narius 2003–2007 metais dirbo Specialiųjų tyrimų tarnyboje, kurioje formavo nulinės tolerancijos korupcijai politiką, diegė, vertino sektorines, šakines bei institucines antikorporcinės programas ir priemones, teikė metodinę pagalbą.

G. Sakalauskas trejus metus vadovavo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos sekretoriaui, organizavo Etikos tyrimų, Prevencijos ir Administracijos skyrių veiklą, užsiėmė VTEK veiklos strateginiu planavimu, veiklos planų ir programų sudarymu. Kandidatas į VTEK narius, kaip akcinės bendrovės Lietuvos pašto Saugos ir prevencijos departamento ekspertas, kūrė, diegė ir prižiūrėjo antikorporcinės vadybos pagal ISO standartą bei viešųjų ir privačių interesų sistemas, prisidėjo formuojant rizikų valdymo politiką, vertino viešųjų ir privačių interesų deklaracijas.

G. Sakalauskas 2012 metais įkūrė iki šiol veikiančią viešąją įstaigą „Praeventi“, kuri diegė ir palaikė korupcijos prevencijos priemones pagal Korupcijos prevencijos įstatymą ir poįstatyminius teisės aktus. Taip pat praktiškai taikė Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymą, rengė etikos kodeksus biudžetinėse ir viešosiose įstaigose bei valstybės ir savivaldybių valdomose įmonėse ir akcinėse bendrovėse.

Esu įsitikinusi, kad kandidatas G. Sakalauskas yra tinkamas, labai patyręs ekspertas ir galėtų tapti Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu, todėl prašau palaikyti šį mano teikimą. Dėkoju.

PIRMININKAS. Labai ačiū Seimo Pirmininkei už pateiktą kandidatūrą. Dabar mes kviestume į tribūną patį kandidatą G. Sakalauską trumpai prisistatyti Seimo nariams, ir jeigu bus klausimų, atsakyti į juos. Prašau.

G. SAKALAUSKAS. Laba diena. Dėkoju Seimo Pirmininkei už pateikimą ir išreikštą pasitikėjimą. Gerbiami Seimo nariai, trumpai apie save noriu pasakyti ir, antras dalykas, pateikti savo viziją, matymą, kaip galėčiau prisidėti prie komisijos veiklos ir didesnio pasitikėjimo kūrimo viešajame sektoriuje.

Profesinė karjera prasidėjo Specialiųjų tyrimų tarnyboje. Joje išdirbau penkerius metus, buvau atsakingas už Korupcijos prevencijos įstatymo įgyvendinimą viešajame sektoriuje. Tuo metu šis darbas buvo labai ypatingas, nes buvo klojami antikorupcijos pamatai, kurie jau Lietuvai davė rezultatų, duoda rezultatų ir duos rezultatų ateityje, nes korupcijos mastai mažėja, turime palankius GRECO įvertinimus.

Vėliau teko darbuotis Vyriausiojoje tarnybinės etikos komisijoje beveik penkerius metus. Trejus metus ėjau (...) vadovo pareigas, tai būtų kaip administracijos direktoriaus pareigos, jeigu savivaldos lygmeniu. Teko praktiškai taikyti šio įstatymo įgyvendinimą viešajame sektoriuje. Turiu patirties viešajame sektoriuje beveik apie 10 metų su šita sritimi. Vėliau įkūriau mokymų kompaniją, kuri užsiima specializuotais mokymais dėl skaidrumo, dėl interesų konfliktų, dėl antikorpinių dalykų, rizikų vertinimo. Šituos dalykus teko padėti įgyvendinti ne tik viešajame sektoriuje, bet ir nevyriausybiname sektoriuje, kuriems rūpi skaidrumo, interesų konfliktų valdymo klausimai. Taip pat šiais klausimais teko padirbėti ir padėti verslo organizacijoms, kurios irgi kalba apie interesų derinimą, apie savo reputacijos skaidrumo dalykus. Beveik per devynerius metus sukaupiau kitos patirties ir iš verslo, ir nevyriausybinių įstaigų. Kartu sudėjus, aš manau, turiu žinių ir idėjų, kurias galėčiau panaudoti, jeigu turėčiau jūsų palaikymą ir išreikštą pasitikėjimą.

Įstatymas yra sudėliotas iš trijų dalių. Į ką siūlyčiau atkreipti dėmesį, patobulinant, įdiegiant didesnio skaidrumo standartus Lietuvoje? Pirmiausia, kai žmonės yra atrenkami į viešąjį sektorių, Specialiųjų tyrimų tarnyba atlieka jų vertinimą dėl nepriekaištingos reputacijos, tačiau Lietuvoje beveik nėra atliekamas kitas vertinimas, tai yra atrinkto, galutinio kandidato, pretendento dėl jo interesų konfliktų rizikos laipsnio organizacijoje. Jeigu toks dalykas būtų atliekamas, automatiškai sumažėtų nusišalinimų skaičius pačioje organizacijoje, plius atitikties pareigūnui, atrinktam pretendentui, kandidatui galėtų surašyti išankstines rekomendacijas, ką jis galės daryti ir kas jam bus draudžiama daryti šitoje vietoje. Šią dalį sustiprinus, turėtų sumažėti pats nusišalinimų skaičius organizacijose ir nebūtų to sporto – bėga ir žmonės nusišalina, plius žmonėms būtų aiškos instrukcijos, ką reikėtų daryti.

Antra idėja būtų, ką reikėtų sustiprinti: kai žmonės dirba viešajame sektoriuje, daugiausia visi kalba apie nusišalinimo institutą ir privačių interesų deklaravimą. Jis šiuo metu vyksta per PINREG. Labai mažai dėmesio skiriama 12 straipsniui, tai yra teisės atstovauti ribojimams. Šis straipsnis yra labai glaudžiai susijęs su prekyba poveikiu, kuris apibrėžtas Baudžiamajame kodekse, ir su neteisėta lobistine veikla. Labai mažai teikiama rekomendacijų, dėmesio, kontrolės rizikos vertinimo per šią prizmę.

Trečia idėja būtų pasiūlymas, ką reikėtų sustiprinti: kai žmonės išeina iš viešojo sektoriaus, jiems taikomas vienerių metų atvėsimo laikotarpis, arba tas apsisukančių durų principas. Tai yra tik kelios viešojo sektoriaus organizacijos, kurios nuosekliai metodiškai dirba. Prieš išeinant žmogui, pateikia išaiškinimą, ką jisai galės daryti išėjęs iš viešojo sektoriaus, ką jam bus draudžiama daryti. Jeigu reikės gauti išimtį, reikės kreiptis į VTEK. Tokie trys pasiūlymai, kuriuos reikėtų sustiprinti, kad duotų daugiau prevencinės naudos. Trumpai tiek. Lauksiu jūsų klausimų.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Jūsų nori paklausti du Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Mazuronis. Prašom.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui. Gerbiamas kandidate, čia tiesiai prieš jus. Labai dėkui. Toks trumpas klausimėlis iš dviejų dalių. Jūs pats paminėjote atvėsimo laikotarpį. Kaip jūs vertintumėte Prezidento deklaruojamą atvėsimo laikotarpį buvusiam užsienio reikalų ministrui, kuris į ministro pareigas atėjo iš diplomatinės tarnybos? Ir pabaigęs lygiai taip pat į diplomatinę tarnybą kaip ambasadorius norėjo grįžti tiek vidaus reikalų ministras. Ar ta norma šiuo atveju taikoma, jūsų nuomone, tinkamai?

Ir antras dalykas, tai VTEK'o funkcija – ne tik interesų konfliktas, tačiau ir lobistinė veikla, lobistinės veiklos priežiūra. Pastaruoju metu girdėjome ypač daug įvairiausių atvejų tiek iš registruotų, tiek ir neregistruotų lobistų dėl azartinių lošimų, loterijų veiklos įvairiausio *lobavimo*, labai agresyvaus tam tikrais atvejais. Ar jūs matytumėte, ką šitoje srityje reikėtų tobulinti: ar teisėkūros srityje, ar praktiškai taikant esančią teisės normą?

G. SAKALAUSKAS. Ačiū už klausimą. Pirma klausimo dalis buvo dėl buvusio ministro ir teišėjo grįžimo atgal į tarnybą. Trumpas komentaras būtų toks: yra pilkųjų zonų viršūnė, kur susiduria skirtingi teisiniai reguliavimai ir skirtingi teisiniai aiškinimai. Ir tos dvi situacijos parodys silpnąsias spragas teisėkūros srityje. Toje situacijoje arba tose situacijose kiekvienas žmogus, atėjęs iš skirtingų santykių, turi įvairių lūkesčių. Dėl vienu santykių žmogus gali būti grąžinamas, dėl kitų praktikos nėra. Šis klausimas yra pilkosios zonos rožė ir ją būtina ateityje išdiskutuoti, kad nebūtų tokių situacijų.

Dėl antrojo klausimo, dėl lobistinės veiklos. Šiuo metu priimtas Lobistinės veiklos įstatymas galioja apie pusmetį. Kai jis buvo priiminėjamas ir šiuo metu, kai buvo GRECO vertinimas (ketvirtas etapas), teigiamai atsiliepė apie šito įstatymo nuostatas, tačiau iš esmės kalbėti apie jo privalumus ir trūkumus šiandien yra per anksti, nes yra tik šeši mėnesiai. Mano nuostata yra nesukalbėti, nieko nekeisti, bet susirinkti praktikos, išsiaiškinti suinteresuotų šalių, tai yra net ir Seimo narių, matymo problemas, lobistų problemas ir tik tada svarstyti, ką reikėtų tobulinti. Dabar kol kas per mažai praktikos, kad pasakytume, ką reikėtų konkrečiai daryti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti V. Rakutis. Čia į kairę pažvelkite.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Laba diena. Malonu matyti, gerbiamas kandidate. Klausiau jūsų pristatymą apie darbus, kuriuos jūs manytumėte padaryti tarnybinės etikos srityje. Prieš keletą metų buvo toks gal mažam ratui žinomas įvykis, kai Kultūros paveldo komisijos nariai buvo juridiskai prilyginti valstybės tarnautojams, turbūt 90 % visų šitų kultūros paveldo narių paskui buvo pripažinti kaltais dėl to, kad jie nepateikė tam tikrų deklaracijų. Aš pastebėjau, yra tokia tendencija, kad tas prilyginimas mūsų tik prilygino pareigas, bet neprilygino teisių. Kaip jūs žiūrėtumėte, ar nereikėtų atskirti šių klausimų? Žmonės, visuomenininkai, atliekantys valstybei svarbias funkcijas, būtų apsaugoti nuo tokio pobūdžio, sakykime, teisinio persekiojimo.

G. SAKALAUSKAS. Ačiū už klausimą. Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymas yra labai platus, jis nėra skirtas tik valstybės tarnautojams, karjeros tarnautojams. Jeigu pažiūrėtume į sąvokas, tai šis įstatymas yra skiriamas žmonėms, kurie dirba viešajame sektoriuje ir priima vienus arba kitus sprendimus. O tų sprendimų svoris valstybei arba kiekvienai organizacijai turi tam tikrą įtaką. Taip, kartais yra tokių kategorijų, grupių, kur papuola visuomenininkai, jūsų išreikštas pavyzdys. Taip pat anksčiau būdavo šis įstatymas dar platesnis. Bet po paskutinio įstatymo pakeitimo 2020 metais subjektų ratas yra susiaurintas, jis grynina tam tikrus tikslus. Į šio įstatymo taikymą taip pat ateina, pavyzdžiui, kandidatai arba akcinių bendrovių, kur valstybė turi daugiau kaip 50 % įstatinio kapitalo, valdybų nariai, bendrovių generaliniai direktoriai, jiems irgi yra taikomas šis įstatymas, bet taip, pagal Akcinių bendrovių įstatymą jie nėra valstybės tarnautojai. Labai svarbu, kad viešojo sektoriaus organizacijos, turinčios ypatingą svorį viešajame sektoriuje, ir jose dirbantys žmonės laikytųsi taisyklėmis grįstų etikos reikalavimų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir dar nori paklausti Seimo narys V. Valkiūnas. Prašom.

V. VALKIŪNAS (LRF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kandidate, jūs taip technokratiškai kalbate. Kiek yra svarbi etika? Ar reikėtų mokykloje pradėti jau mokyti etikos? Ne technokratiškai kalba kalbant. Kiek yra svarbi etika?

G. SAKALAUSKAS. Aš manau, kad svarbiausia yra tėvų ir vaikų santykis, kai tėvai formuoja vaiko požiūrį į vienus ar kitus dalykus, net ačiū pasakymas mamai, kad pagamino pietus ar vakarienę. Čia yra pamatiniai dalykai, kurie rodo žmogų. Šis įstatymas, šios komisijos veikla tai yra taisyklėmis grįsti etikos reikalavimai, kitaip tariant, tai yra kelių eismo taisyklės. Jeigu važiuoju automobiliu ir matau žalią šviesoforo šviesą sankryžoje, tai reiškia, kad aš galiu veikti, priimti sprendimus. Jeigu aš matau geltoną šviesą, vadinasi, rizikos faktorius, kažką aš turėsiu daryti – deklaruoti, nusišalinti. Raudona spalva reiškia, kad tai gali būti tyrimas ir pažeidimas. Etikos komisija vertina taisyklėmis grįstus reikalavimus, bet ne su tais vertybiniais. Bet taip, kompletas visas kartu yra susijęs.

PIRMININKAS. Dėkoju, kandidate. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Galite grįžti į vietą. Dabar noriu informuoti, kad kandidatūrą svarstys frakcijos. Siūlomi komitetai. Pagrindinis yra VVSK. Siūloma svarstyti Seimo posėdyje data – birželio 29 diena. Ar galime bendru sutarimu tam pritarti? Galime. Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

15.04 val.

Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 2, 9, 20, 35, 43, 51, 63, 63¹, 64, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-458(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-4 klausimas – Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-458. Priėmimo stadija. Gerbiami kolegos, nėra gauta jokių pasiūlymų dėl šio įstatymo pakeitimo. Priėmimas pastraipsniui.

Ar galime 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Ačiū, galime. Pritarta. Ar galime 2 straipsniui pritarti? Ačiū, pritarta. Ar galime 3 straipsniui pritarti? Galime. Pritarta. Ar galime 4 straipsniui pritarti? Pritarta. 5 straipsniui? Pritarta. 6 straipsniui? Pritarta. 7 straipsniui? Pritarta. 8 straipsniui? Pritarta. 9 straipsniui? Pritarta. 10 straipsniui? Pritarta. 11 straipsniui? Pritarta. Ir 12 straipsniui pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų, matau, norinčių kalbėti nėra. Balsuosime dėl priėmimo numatytu laiku.

15.05 val.

Lietuvos kariuomenės drausmės statuto 1, 2, 5, 8, 14, 20, 42, 49, 67 straipsnių pakeitimo ir Statuto I dalies papildymo VII¹ skyriumi įstatymo projektas Nr. XIVP-423(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Lietuvos kariuomenės drausmės statuto kai kurių straipsnių pakeitimo ir statuto I dalies papildymo VII¹ skyriumi įstatymo projektas Nr. XIVP-423(2). Matau, kad jokių pastabų nėra. Priėmimas pastraipsniui.

Ar galime 1 straipsniui pritarti? Pritarta. 2 straipsniui? Taip pat galime. 3 straipsniui? Pritarta. 4 straipsniui? Pritarta. 5 straipsniui? Pritarta. 6, 7, 8, 9 straipsniams pritarta.

Dėl VII¹ skyriaus pasiūlymų nėra. Visiems straipsniams pritarti galime? Pritarta. 10 straipsniui pritarta. 11 straipsniui pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Ačiū. Balsuosime tam numatytu laiku.

15.07 val.

Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 2, 5, 6, 8, 12, 16, 24, 28, 33, 35, 41, 45, 46, 47, 49, 52 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 41¹ straipsniu ir III skyriaus dešimtuosiu skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-532(2)ES (priėmimas)

Darbotvarkės 2-6 klausimas – Aviacijos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Pakviesiu komiteto pranešėją I. Pakarklytę į tribūną. Priėmimas pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų negauta. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų negauta. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 3 straipsniui galime pritarti? Pritarta. 4 straipsniui galime pritarti? Pritarta. 5 straipsniui galime pritarti? Pritarta. 6 straipsniui galime pritarti? Pritarta.

Dėl 7 straipsnio yra gautas Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas siūlo nepritarti. Prašau, pranešėja, trumpai pristatyti.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Buvo gautas Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas, kurį Ekonomikos komitetas apsvaistė šiandien savo posėdyje ir bendru sutarimu jam nepritarė kaip pertekliniam. Pasiūlymo esmė buvo: Lietuvos Respublikos civilinių orlaivių registro tvarkytojas fiziniais ir juridiniams asmenims neatlygintinai teikia šio registro duomenis. Buvo siūloma apibrėžti, kokie tie duomenys. Bet vis dėlto turinys yra apie tai, kad duomenys yra neatlygintini ir tai yra objektas šiuo atveju. Nekalbama, na, duomenys bus tikslinami vėliau, bet esmė yra tokia, kad neatlygintinai teikiami. Komitetas vienbalsiai Teisės departamento pasiūlymui nepritarė.

PIRMININKAS. Dėkui. 7 straipsniui galime bendru sutarimu pritarti? Ačiū, pritarta. Dėl 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 straipsnių nėra gauta pasiūlymų. Galime jiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 19 straipsnio taip pat negauta. Galime bendru sutarimu pritarti? Pritarta.

Dėl 20 straipsnio – dėl įstatymo įsigaliojimo yra Seimo narės I. Pakarklytės pasiūlymas. Jam komitetas pritarė. Prašau trumpai pristatyti.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Pasiūlymo esmė yra tokia, kad numatytas ankstesnis įsigaliojimas būtų dėl bepiločių skraidyklių, tai yra dėl dronų. Tas jiems yra aktualu. Dronų veiklos palengvinimas ir įsigaliojimas yra siūlomas ne spalio 1 dieną, o rugpjūčio 1 dieną. Kadangi tai vis dėlto yra dėl sezono aktualu, dronams aktualu orai, todėl siūloma paankstinti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar galime bendru sutarimu pritarti, kad svarstome šį pasiūlymą? Ačiū, pritarta. Ar galime jam pritarti? Ačiū, pritarta. Ar galime tada pritarti 20 straipsniui? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Ačiū pranešėjai.

Dėl motyvų dėl Aviacijos įstatymo, matau, nėra norinčių kalbėti. Balsuosime numatytu laiku.

15.10 val.

Jūros aplinkos apsaugos įstatymo Nr. VIII-512 3, 8, 9, 11, 15, 16, 17, 18, 20 straipsnių, ketvirtojo skirsnio pavadinimo ir 3 priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 15¹ straipsniu ir 19 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-459(2)ES (priėmimas)

Darbotvarkės 2-7 klausimas – Jūros aplinkos apsaugos įstatymo kelių straipsnių, ketvirtojo skirsnio pavadinimo ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-459. Čia straipsnių nedaug, dėl jų pasiūlymų nėra gauta. Ar galime 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 ir 14 straipsniams pritarti bendru sutarimu? Nė dėl vieno iš jų nėra pasiūlymų ir pastabų. Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Tvarka.

Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Ačiū. Balsuosime numatytu laiku.

15.11 val.

Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo Nr. I-2455 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-436(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-8 klausimas – Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-436. Priėmimas. Jeigu buvo dėl ko nors pasiūlymų, gal tada kviesčiau komiteto pranešėją A. Gedvilą į tribūną. Čia yra įstatymo projektas iš dviejų straipsnių. Dėl 1 straipsnio yra Seimo narių L. Girskienės ir A. Nekrošiaus pateiktas siūlymas. Prašom. Norėtų pristatyti gal A. Nekrošius tą siūlymą? Ar leisite komitetui iš karto?

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Gali komitetas pristatyti.

PIRMININKAS. Gerai. Komitetas siūlo nepritarti. Prašau, gerbiamas Aidai.

A. GEDVILAS (DPF). Labai ačiū. Kaip ir buvo paminėta, Seimo narių L. Girskienės ir A. Nekrošiaus birželio 16 dienos. Komiteto nuomonė yra nepritarti ir argumentai yra tokie. Dėl nepritavimo labai išsamūs, aš juos pasistengsiu pristatyti trumpai.

Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatyme reglamentuota valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) schema yra parengta atsižvelgus į Finansų ministerijos 2017 metais parengtas Europos Sąjungos struktūrinių fondų panaudojimo būsto renovacijai vertinimo studijos išvadas. Šioje studijoje išsamiai įvertinti taikyti paramos mechanizmai, jų efektas, su jais susijusi problematika, investicijų nauda, veiksniai, turintys įtakos butų ir kitų patalpų savininkų motyvacijai ir projektų srautų formavimui, taip pat rekomenduojamas valstybės paramos modelis atsižvelgiant į Europos Sąjungos fondų lėšomis taikomas ir taikytinas finansines ir garantines priemones ir jų tarpusavio sąveiką.

Daugiabučių namų atnaujinimo proceso sėkmė ir rizikos priklauso nuo daugelio veiksnių. Valstybės paramos intensyvumas yra svarbus, tačiau nebūtinai iš esmės procesus paspartinantis veiksnys. Reikšmingais veiksniais laikyti ir daugiabučių namų atnaujinimo procesų greitis ir sklandumas, informacijos prieinamumas ir patogumas, vadybinė parama, atliekamų darbų koky-

bė, taip pat rinkos pajėgumai suteikti reikiamas paslaugas, viešųjų pirkimų reikalavimai ir procedūros, perkančių organizacijų kompetencija ir kita.

PIRMININKAS. Gerbiamas pranešėju, čia tikrai gana ilgas pagrindimas. Ar jūs jį visą norite?

A. GEDVILAS (DPF). Ne, čia pirmas.

PIRMININKAS. Tiesiog gal trumpai esmę pasakykite ir...

A. GEDVILAS (DPF). Gerai, apie antrą. Remiantis pastarųjų 2018–2020 metų duomenimis, teiktina, kad šiuo metu galiojanti valstybės paramos schema optimali, subalansuota ir atitinka pasiūlos bei paklausos kriterijus.

Prie 3 punkto. Įvertinus visus valstybės paramos būdus ir skirtingus finansavimo šaltinius (valstybės biudžetas, Klimato kaitos programa, Europos Sąjungos fondai ir kitos teisėtai gautos lėšos) šiuo metu yra skiriama apie 60 % viešųjų finansinių išteklių. Priėmus siūlomas įstatymo pataisas viešųjų finansų dalis daugiabučių namų atnaujinimo projektams finansuoti padidėtų iki 70 %.

Ketvirta. Valstybės paramos energinį efektyvumą didinančioms priemonėms intensyvumo didinimas pareikalaus papildomų valstybės biudžeto lėšų. Siekiant kasmet renovuoti 1 tūkst. daugiabučių namų, papildomų lėšų poreikį kasmet sudarytų 45 mln. eurų. Atkreiptinas dėmesys, kad pasiūlymo argumentacijoje pateiktas vienas iš galimų finansavimo šaltinių nėra garantuotas ir ilgalaikis, todėl tikėtina, kad tokių papildomų lėšų poreikis ilgalaikėje perspektyvoje taps valstybės įsipareigojimu ir bus nepakeliama našta šalies biudžetui.

Penkta. Valstybės paramos intensyvumo didinimas gali turėti neigiamą poveikį daugiabučių namų renovacijos procesui esamų projektų atžvilgiu, tai yra didžioji dalis šiuo metu vykdomų projektų, kuriems numatyta 30 % subsidija, gali būti sustabdyti, siekiant teikti paraiškas iš naujo, tikintis gauti didesnę valstybės paramą. Tai tiek. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju už išsamų komentarą. Dėl šio pasiūlymo už. Ar galime svarstyti jį bendru sutarimu? Vis tiek jau matau, kad dėl motyvų užsirašė. Galime svarstyti. A. Skardžius už.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Be abejo, visiems turbūt savaime suprantama, kad tokia renovacija ir tokiais renovacijos tempais, neatsižvelgiant į valdžią, kurios buvo nuo renovacijos pradžios, pastangas, tai namai spės nugriūti, pasibaigs jų eksploatavimo laikas, ypač tų, kurie buvo statyti sovietmečiu, tokių rajonų kaip Žirmūnai, Karoliniškės, Lazdynai. Na, tiesiog reikės juos griauti nesulaukus renovacijos. Kadangi renovacijos tempas... Ką tai reiškia per kadenciją 2 tūkst. daugiabučių? Tokiais tempais mes dar 100 metų juos renovuosime. Todėl reikalingas visiškai naujas požiūris, reikalingi nauji vaistai šiam procesui ir nė viena Vyriausybė išmincingo sprendimo nepasiūlė. Todėl aš palaikau tuos siūlymus, nors nematau, kad tai iš esmės pakeistų mano įsitikinimą. Aš manau, kad turėtų būti kvartalinės renovacijos, prestižiniai rajonai turi būti griunami, žmonės perkeliama į naujus pastatytus statinius, tai būtų ir pigiau, ir efektyviau, ir miestas atrodytų šiuolaikiškai su savo nauja infrastruktūra, suplanavimais, parkingais ir visa kita. O ne vien papudravimas seno pastato fasado, galbūt pakeičiant dar vieną kitą susidėvėjusį komunikacijų vamzdį ar laidą. Tą sakau atsakingai, laikausi savo tos pozicijos, o šiuo atveju palaikau šį siūlymą, nors nemanau, kad tai yra pats efektyviausias. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Prieš kalbės S. Gentvilas. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Kolegos, Aidas išsamiai paaiškino argumentus, kodėl ne, kodėl reikėtų nepritarti. Mano politinis pasakymas, kad tam tiesiog nėra pinigų. Mes galime siūlyti ir 50 %, ir 60 % prisidėti, bet mes turime suvokti, kad tai yra privataus turto pagerinimas valstybės pinigų sąskaita. Pinigai tai ne iš Marso, taip sakant, iš tų pačių Lietuvos gyventojų. Kiek mes galime remti tuos pačius gyventojus per mokesčių sistemą ar per kitus europinius fondus? Tai yra ribotas dalykas. Reikia akcentuoti, kad socialiai remtiniams mes dengiame 100 % renovacijos kaštus, bet viduriniajai klasei, kuri iš tikrųjų gali susimokėti, tai subsidija yra 30 %. Prašau, tikrai nesuvelkime, nes dabar tikroji problema yra renovacijos viešieji pirkimai, griūnantys konkursai, per ilgi rangos darbai ir kiti dalykai, bet tikrai ne finansavimas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti dėl šio pasiūlymo, apsispręsimas balsavimo metu. Gal tada bent jau 2 straipsniui bendru sutarimu galime pritarti? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta. Dėl pasiūlymo ir dėl viso projekto... Nebent dar būtų norinčių kalbėti dėl motyvų? (*Balsai salėje*) Gerai, tai apsispręsimas ir kalbėsime dėl motyvų numatytu laiku.

15.20 val.

Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-456(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-9 klausimas – Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-456(2). Čia pastabų ir pasiūlymų nebuvo gauta. Projektas iš dviejų straipsnių. Ar galėtume pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 2 straipsniui? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dėl viso norinčių kalbėti nematau. Apsispręsimė numatytu laiku.

15.20 val.

Įstatymo „Dėl pareiškimų pagal 1959 m. balandžio 20 d. Europos konvenciją dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose ir 1978 m. kovo 17 d. Europos konvencijos dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose papildomą protokolą“ projektas Nr. XIVP-460(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-10.1 ir 2-10.2 klausimai – projektai Nr. XIVP-460 ir Nr. XIVP-461. Iš pradžių – įstatymo „Dėl pareiškimų pagal 1959 m. balandžio 20 d. Europos konvenciją dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose ir 1978 m. kovo 17 d. Europos konvencijos dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose papildomą protokolą“ projektas Nr. XIVP-460(2), iš dviejų straipsnių. Ar galime 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Ar galime pritarti 2 straipsniui? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dėl šio įstatymo projekto dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Apsispręsimė numatytu laiku.

15.21 val.

Įstatymo „Dėl Europos konvencijos dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose antrojo papildomo protokolo ratifikavimo“ Nr. IX-1997 papildymo 4 ir 5 straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-461(2) (priėmimas)

Ir įstatymo „Dėl Europos konvencijos dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose antrojo papildomo protokolo ratifikavimo“ papildymo 4 ir 5 straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-461(2), du straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Ar galime pritarti 2 straipsniui? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dėl viso norinčių kalbėti nematau. Balsuosime numatytu laiku.

15.22 val.

Advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-552(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-11 klausimas – Advokatūros įstatymo 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-552(2). Tai yra vieno straipsnio įstatymo projektas, dėl kurio pasiūlymų irgi nėra gauta. Ar galime tam straipsniui?.. Bet koku atveju dėl jo ir dėl viso reikės balsuoti. Tai dėl motyvų nėra. Balsuosime priėmimo stadijoje dėl šio projekto.

Darbotvarkės 2-12 klausimas – Akcizų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-636(2). Pranešėjas – M. Majauskas. Tuoj ateina. Jo salėje kol kas nematau.

15.22 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 75, 84 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 75¹, 75², 75³ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-567(2) (svarstymas)

Gal tada mes galėtume paimti darbotvarkės 2-13 klausimą – Mokslo ir studijų įstatymo pora straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektą. Čia yra svarstymo stadija. Gal galėtumės E. Pupinis iš Švietimo ir mokslo komiteto padėti, kas yra įvykę po svarstymo komitete. Projektas Nr. XIVP-567.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, Švietimo ir mokslo komitetas kaip pagrindinis svarstė Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 75, 84 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo kai kuriais straipsniais įstatymo projektą ir atsižvelgė į Teisės departamento išvadas, joms visoms pritarė. Taip pat pritarė ir antrajam, komitete parengtam variantui. Balsavimo rezultatai: už – 6, susilaikė 5.

PIRMININKAS. Dėkoju komiteto pranešėjui. Diskutuoti norinčių nematau. Dėl motyvų buvo už. E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, klausimas yra gana paprastas. Konstitucinis Teismas yra nustatęs, kad pagrindiniai finansiniai reikalai turi būti numatyti ne poįstatyminiuose aktuose, o teisės aktuose.

Šiuo teisės aktu, įstatymu, kaip tik ir siūloma, kad visos bazinio finansavimo lėšos moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai, taip pat meno veiklai ir studijų institucijoms būtų skiriamos pagal mokslo ir studijų institucijų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros, meno veiklos vertinimo rezultatus, atsižvelgus į valstybės ūkinės, socialinės ir kultūrinės plėtros poreikius ir valstybės finansines galimybes. Taip pat buvo nustatyti tam tikri perskirstymai tarp atskirų mokslo sričių. Tai jis faktiškai paliktas toks, koks buvo ir įstatymo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose, poįstatyminiuose aktuose.

Taip pat buvo nuspręsta tas diskusijas tęsti ir ateityje, ypač tai numatyta nacionalinio susitarimo dėl Lietuvos švietimo politikos rengiamame projekte. Manau, tos diskusijos tęsis, nes aišku, kad mokslui ir eksperimentinei plėtrai reikia nemažai finansų, norint gauti kokį nors efektą ir kaip nors paskatinti mokslą dalyvauti ir ekonomikoje. Siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau norinčių kalbėti nėra. Apsispręsimė dėl šio įstatymo po svarstymo tam numatytu laiku.

15.25 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 3, 23, 24, 25, 26, 30, 31, 65 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-636(2) (svarstymas)

Matau, kad galime eiti prie Akcizų įstatymo svarstymo. Kviečiu M. Majauską į tribūną pristatyti Akcizų įstatymo projekto Nr. XIVP-636(2) svarstymo rezultatus komitete.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Vyriausybė pristatė mums trimetį akcizų planą. Išryškinsiu kelis pagrindinius aspektus. Nustatomas trejų metų akcizų tarifų, taikomų etilo alkoholiui ir alkoholiniams gėrimams, didinimas, kasmet didinant etilo alkoholiui, kitaip – degtinei, po 6,8 %, alui, vynui ir kitiems fermentuotiems virš 8,5 % – po 10 % per metus, vynui ir kitiems fermentuotiems gėrimams iki 8,5 % – kiekvienais metais maždaug apie 19 %, tarpiniams produktams – po 8 % kiekvienais metais.

Taip pat akcizų tarifų tabakui ir alternatyviems produktams didinimo planas: kasmet cigaretėms – 7 %, cigarams, cigarilėms – po 20 %, rūkomajam neapdorotam tabakui – po 7,8 %, kaitinamojo tabako ir alternatyviems produktams – po 32 %. Elektroninių cigarečių skysčiui – po 25 % kylant iki beveik 32 %. Toks yra gana ambicingas Vyriausybės pristatytas planas.

Aš atkreipsiu dėmesį į dar kelis dalykus, kad poveikis biudžetui būtų gana reikšmingas – 2022 metais papildomai biudžetas gautų 17,3 mln. eurų pajamų iš alkoholio ir alkoholiniams gėrimams taikomų akcizų tarifų padidinimo ir papildomai 12 mln. iš tabako produktams ir alternatyviems produktams taikomų akcizų tarifų padidinimo. Iš viso yra beveik 30 mln. eurų, tai yra reikšmingos pajamos. Biudžeto ir finansų komitetas balsavo dėl projekto: 10 komiteto narių balsavo už, 1 – susilaikė ir bendram išvadų projektui buvo pritarta.

PIRMININKAS. Dėkoju. Vieną pasiūlymą apsvaistysime vėliau. Dabar diskusija, ir diskusijoje pirmasis, taip jau sutapo, yra užsirašęs M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš galbūt trumpai pratęsiu tai, ką pristaciau, ir atkreipsiu dėmesį į kelis politinius aspektus. Svarbiausias momentas, kad daugelyje grupių akcizai nebuvo didinami, ir metai iš metų mes matėme, kad nuodėmės prekių įperkamumas augo. Gyventojų pajamos augo, o akcizinių prekių kainos didžiąja dalimi išliko tokios pat arba augo nuosaikiau, nei augo gyventojų pajamos. Atsižvelgiant į tai, būtent akcizinių prekių įper-

kamumas reikšmingai išaugo, o tai reiškia, kad žmonių perkamoji galia nusipirkti daugiau nuodėmės prekių iš esmės padidėjo.

Tais momentais, kai valstybė nedidina akcizų, didėjant nuodėmės prekių įperkamumui, ką daro prekybininkai? Jie naudojami ta padėtimi ir patys stengiasi didinti prekių kainas, suprasdami, kad jei ne valstybė, tuomet jie atsirieks tą įperkamumo pyrago dalį.

Būtent atsižvelgdama į šiuos argumentus Vyriausybė ir siūlo pakankamai ambicingą planą, kuriuo vynuogių vynui, sidrui, alkoholiniams kokteiliams, vermutui, spirituotam vynui, degtinei, brendžiui, trauktinei, stipriam likerui ir alui didėtų akcizai. Lygiai taip pat didėtų ir kaitinamajam tabakui, kurio pardavimai labai labai sparčiai auga. Viena vertus, gerai, nes ši prekė yra mažiau žalinga negu tradicinės cigaretės, kita vertus, reikia suprasti, kad ji yra vis tiek žalinga, šio produkto gamintojai labai agresyviai pateikia šią prekę visuomenei, kartais suprask, žmogau, mažiau kenksminga, tai gal ir beveik sveika. Tikrai taip nėra. Mums labai svarbu užtikrinti, kad besikeičiant vartojimo įpročiams mes atitinkamai paskirstytume ir akcizų politiką, paskirstydami akcizų mokesčių našą.

Apibendrinant, mokestinis poveikis kainai priėmus Vyriausybės siūlomą trejų metų planą. Sidras pabrangtų 8 centais, daugiau kaip 8,5 % stiprumo vynuogių vynas pabrangtų maždaug 10 centų, iki 15 % stiprumo vermutas pabrangtų 9 centais, daugiau kaip 15 % stiprumo spirituotas vynas pabrangtų 12 centų, stiprūs gėrimai – degtinė, brendis, trauktinė, stiprus likeris pabrangtų net 32 %, alus pabrangtų 2 centais. Toks yra Vyriausybės pateiktas planas.

Taip pat analogiškas planas yra tabakui. Per metus kaitinamojo tabako pakelis pabrangtų apie 30 centų. Taigi toks yra planas. Tradicinių cigarečių kaina akcizui didėjant taip pat augtų, bet augtų reikšmingai nuosaukiau, nei augtų kaitinamojo tabako. Toks buvo Vyriausybės planas ir Biudžeto ir finansų komitetas jam pritarė. Mes pasiūlėme tik vieną papildomą siūlymą, jam Biudžeto ir finansų komitetas pritarė bendru sutarimu. Atsižvelgiant į tai, kad Lietuva yra alaus kraštas, atsižvelgiant į tai, kad alaus daryklų yra gana nemažai visoje Lietuvoje, visa alaus darymo, atsakingo alaus vartojimo kultūra skatina mūsų kultūrinį paveldą, atsakingą alkoholio vartojimą, bet kartu kultūros pažinimo ir etnografijos tradicijas, mes siūlome sugrąžinti anksčiau galiojusią akcizams mažųjų daryklų lengvatą, kuomet mažiausioms darykloms, jų pirmiesiems hektolitrams būtų pritaikyta akcizo lengvata. Svarbu atkreipti dėmesį, kad ja galėtų naudotis tik mažiausios, jų, žinoma, skaičių yra daugiausia, bet tik mažiausios ir tik pirmiesiems hektolitrams. Taip pat svarbu atkreipti dėmesį, jeigu žiūrėtume visa apimtimi, tai iš viso Lietuvoje...

PIRMININKAS. Laikas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Pirmininke, tuoj pat pabaigiu. Viso Lietuvoje pagaminto alaus tik 4 % mažųjų alaus daryklų alui būtų pritaikyta lengvata. Taigi iš esmės 96 % ir toliau akcizai reikšmingai augtų, tuo tarpu mažųjų alaus daryklų pagamintam pirmajam 10 tūkst. hektolitrų kiekiui, tai sudaro 4 % viso pagaminto alaus Lietuvoje, akcizai sumažėtų. Tam pritarė Biudžeto ir finansų komitetas bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Diskutuoti buvo užsirašęs V. Ažuolas, bet salėje jo nematau. Taip pat nematau ir G. Palucko. Gerbiamieji kolegos, dėl šio įstatymo projekto svarstymo stadijoje yra vienas E. Gentvilo pasiūlymas. Aš manau, kad dėl jo mes apsispręsimė balsavimo metu, 16 val. 45 min., ir išgirsime motyvus.

15.34 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-239(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-14 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-239. Svarstymas. Matau, S. Lengvinienė pateiks svarstymo Švietimo ir mokslo komitete rezultatus.

Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotojas A. Mazuronis. Prašom.

S. LENGVINIENĖ (LF). Ačiū, pirmininke. Atsižvelgiant į Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos siūlymus, parengtas Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 17 straipsnio pakeitimo projektas, kurio tikslas yra apibrėžti akademinės etikos sąvokos turi-

nį ir patobulinti akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus veiklą. Buvo gauta gana nemažai pasiūlymų. Į visus juos atsižvelgta. Taip pat atsižvelgta į Teisės departamento pasiūlymus. Komite prieprarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS (A. MAZURONIS, DPF). Labai dėkui, gerbiama pranešėja. Diskusijoje norinčių dalyvauti Seimo narių nėra. Dėl pasiūlymų taip pat jau yra apsispręsta. Motyvai dėl viso įstatymo projekto. Norinčių kalbėti dėl motyvų po svarstymo taip pat nematau. Balsavimas dėl įstatymo projekto bus tam numatytu darbotvarkėje metu.

15.36 val.

Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 7, 8, 14 straipsnių ir 5 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-623(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-15 klausimas – Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 kelių straipsnių ir 5 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-623(2). Pranešėjas – E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama kolegė, Švietimo ir mokslo komitetas svarstė minėtą Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymą, atsižvelgė į visus Teisės departamento išvadas ir priėmė sprendimą pritarti komiteto patobulintam Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo projektui. Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama pranešėja. Diskusijoje dalyvauti norinčių kolegų nematau. Dėl visų pataisų jau taip pat yra apsispręsta.

Motyvai dėl viso po svarstymo. Dėl motyvų už pasisako E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiama kolegė, iš tiesų labai svarbus įstatymo projektas. Kaip ir buvo skelbta, buvo numatyta mūsų Vyriausybės programoje, kad vis dėlto reikėtų daugiau pastangų užtikrinant tinkamo įtraukiojo ugdymo sąlygas. Iš tikrųjų šis įstatymo projektas turbūt yra svarbus ir todėl, kad šiuo metu labai trūksta švietimo pagalbos specialistų – net 3 tūkst. 800 specialistų. Iš jų net 1 tūkst. 900 specialiųjų pedagogų, 462 psichologų, 100 logopedų, 1 tūkst. 300 mokinio padėjėjų, 25 socialinių pedagogų. Iš tikrųjų reikėjo priimti svarbius sprendimus ir jau žinome, kad šių metų biudžete yra numatyta skirti 10,1 mln. eurų tam, kad pagerintume tų darbuotojų sąlygas.

Šis įstatymas taip pat numato kelis pagrindinius dalykus. Tai yra gerinimo linkme peržiūrėti pagalbos specialistų atlyginimus. Tie atlyginimai didės nuo 20 % iki 25 %. Kaip žinoma, jau nuo šių metų rugsėjo 1 dienos, taip pat kitais metais bus skirta 20,2 mln. eurų.

Švietimo pagalbos specialistams, tas yra labai svarbu, dirbantiems su labai didelių ugdymosi poreikių ir vidutinių poreikių vaikais, taip pat bus skiriami priedai.

Taip pat labai svarbu, kad sumažinti tų visų mokėjimų ir atlyginimų netolygumai, nes prieš tai buvo labai didelė įvairovė. Kai kurių darbo krūviai buvo 40 valandų, kitų virš 20. Iš tikrųjų krūviai sumažinti. Svarbu tai, kad įtvirtinant tam tikras garantijas švietimo pagalbos specialistams 40 % laiko bus galima skirti darbui ne tiesiogiai su švietimo gavėjais, o pasiruošimui tai veiklai.

Yra ir kitų gerų siūlymų, todėl siūlau pritarti šiam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama kolegė. Dėl motyvų prieš nėra norinčių kalbėti. Balsavimas dėl įstatymo projekto bus darbotvarkėje tam numatytu metu.

15.40 val.

Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-634ES (pateikimas)

Darbotvarkės 2-16 klausimas – Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-634. Pranešėja – ekonomikos ir inovacijų ministrė A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LF). Gerbiami kolegos, sveiki! Projektu perkeliamos 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl atvirų duomenų nuostatų ir keletas kitų ypač svarbių dėl skaidrumo, atvirų duomenų didinimo pakeitimų.

Pirmas dalykas – mes nustatome pareigą inventorizuoti visus tvarkomus duomenis ir sudaryti duomenų rinkinius bei juos skelbti Lietuvos atvirų duomenų portale. Iki šiol buvo nustatyta tik informacijos apie veiklą skelbimo tvarka, dokumentų teikimo pakartotiniam naudojimui pareiškėjui paprašius tvarka ir galimybė sutvarkyti skaitmeninių dokumentų rinkinius. Vadinasi, dabar mes įpareigojame valstybės institucijas atverti duomenis. Visi duomenys turi būti atviri, išskyrus tuos atvejus, kai yra labai aišku, kodėl jie negali būti atverti, pavyzdžiui, asmens duomenys.

Antra labai svarbi nuostata, jog reglamentuojamos didelės vertės duomenų rinkinių tam tikrose kategorijose nuostatos. Didelės vertės duomenų kategorijos yra, pavyzdžiui, tokios kategorijos kaip geoerdviniai duomenys, žemės stebėjimas ir aplinka, meteorologiniai duomenys, statistika, bendrovės ir bendrovių valdymas nuosavybės teise, judumas. Šie duomenys turės būti prieinami nemokamai ir tai yra aukšto komercinio potencialo duomenys, galintys paspartinti įvairių produktų, įvairių *apps*, mobiliųjų programėlių, kitokių programų kūrimą.

Trečias gana svarbus punktas yra platesnis įstatymo taikymas. Šiuo metu įstatymo nuostatos yra taikomos tik viešojo sektoriaus institucijoms ir valstybės įmonėms bei savivaldybių įmonėms, o po pateikimo įstatymo nuostatos bus taikomos ir valstybės valdomiems subjektams, įmonėms, kurių akcininkė yra valstybė ar savivaldybė. Pavyzdžiui, tokios įmonės kaip Lietuvos paštas, „Ignitis“, „Vilniaus vandenys“, „Lietuvos geležinkeliai“ taip pat turės atverti duomenis.

Be šių svarbių iš direktyvos perkeliamų nuostatų, mes taip pat papildome projektą ir nustatome, jog siekdamas atverti duomenis institucijos turi naudotis valstybės duomenų platformos funkcionalumais, taip pat dokumentų sąvoką keičiame į duomenų sąvoką, nes visi suprantame, kad šiandien duomenys yra ne tik dokumentai. Kviečiu pritarti ir palaikyti.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama ministre. Du Seimo nariai norėtų jūsų paklausti. Pirmoji klausia M. Ošmianskienė.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Dėkoju. Labai sveikintinas ir iš tikrųjų džiuginantis žingsnis, bet klausantis jūsų susidaro įspūdis, kad institucijos, ypač įmonės, kai jos nepriverstos, labai nenoriai dalinasi duomenimis ir nenori jų atiduoti. Ar tai tiesa ir kaip sekasi šiuo metu jau su tais, kurie privalo atiduoti duomenis, bendrauti. Ar iškilo sunkumų ir kokių nors problemų? Ir įdomu, kaip atrodo atvirų duomenų kontekste apskritai Lietuva kaip tokia, lyginant su kitomis šalimis?

A. ARMONAITĖ (LF). Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų stokoja galbūt institucijos ne tiek noro atverti duomenis, kiek supratimo, kam to reikia ir kodėl tai yra svarbu.

Pateiksiu galbūt mūsų Ekonomikos ir inovacijų ministerijos pavyzdį. Mes esame atsakingi už atvirų duomenų politikos formavimą ir kai aš paklausiau mūsų ministerijos komandos, o ką mes galėtume daugiau atverti, žmonių reakcija buvo tikrai nepiktybinė, bet tokia paprasta, sako, kad tai niekas čia galbūt neįdomu, mes jokių duomenų neturime. Tai yra netiesa. Valstybės institucijos kuria ir kaupia daugybę duomenų, kurie, jeigu mes juos atvertume tiek kaip duomenų rinkinius, tiek visuomenei, žiniasklaidai jau suprantama kalba apdorotus, jie galėtų sukurti dar daugiau naujų produktų.

Pavyzdžiui, mes dabar žingsnis po žingsnio pamažu atveriamė duomenis, pavyzdžiui, visos valstybės pagalbos priemonės realiu laiku yra atnaujinamos, tai yra informacija apie subsidijas, paskolas, prastovas, kompensacijas pandemijos metu. Visiškai netrukus atversime duomenis apie valstybės valdomus IT išteklius. Iš tiesų darbo yra labai daug. Visi duomenys, kuriuos kaupia valstybės ir institucijos, turėtų būti atviri, nebent yra labai aiškiai reglamentuota, kodėl ne. Lietuva, deja, neblizga tarptautiniame kontekste, nes pagal OECD reitingą mes esame antri nuo galo pagal atvirų duomenų politiką. Taigi iš esmės mes turime labai labai daug nueiti, kad pasivytume savo šalis, kurių bendruomenei priklausome, tikiuosi, kad ir pralenktume.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama ministre. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamoji ministre, aš nežinau, sveikinti ar nesveikinti, nes daugelis vyriausybių kalbėjo apie atvirus duomenis. Aš nesu labai smalsus, kad mane domintų ištekliai ar dar kažkas. Taip pat ir didžioji dalis gyventojų turbūt to nesiekia,

tačiau ko pasigenda gyventojai? Kad valstybinės institucijos tarpusavyje nesusikalba ir pilietį varinėja nuo Jono pas Petrošių ir atgal, kad susirinktų tas pažymėles. O tarpusavio sąsają, jeigu jūs galėtumėte užtikrinti, tarpusavio institucijų sąsają, savivaldybių, įvairiausių institucijų, kur dėl menkiausio pajudėjimo žmogui reikia Registrų centrui sumokėti didžiules sumas, laukti eilės, registruotis ir taip toliau. Kad tos institucijos viena iš kitos gautų duomenis. Mokesčių inspekcija, „Sodra“ dėl visokių pažymų, dėl energetinio skurdo ar dėl kažko, kad galėtų pagrįsti, kad žmogui priklauso pašalpa. Čia yra tas didysis lūkestis. Tai aš norėčiau paklausti, kokie jūsų planai šioje srityje, kad būtų užtikrintos sąsajos ir pagelbėta didžiajai daliai piliečių? Ačiū.

A. ARMONAITĖ (LF). Tai atvirų duomenų prasme visų pirma šios institucijos bus ir yra įpareigosotos projektu naudotis vieninga valstybės duomenų platformos sistema, kad mes nelaikytume atskirai, kas sau, kur papuola tų duomenų. Dabar jūsų klausimas iš tikrųjų yra platesnis ir galbūt kita tema, bet aš norėčiau į jį atsakyti.

Mes tarp savo keturių veiklos prioritetų esame įvardiję dereguliavimą ir geresnį reguliavimą. Mes Lietuvoje turime apie 50 institucijų, kurios, pavyzdžiui, konsultuoja verslą. Ar tai būtų Statybos inspekcija, ar tai būtų Maisto ir veterinarijos tarnyba, ar kokia nors kita verslo subjektus kontroliuojanti institucija. Tai štai mūsų tikslas yra ne kiek jas visas instituciškai sujungti, bet pasiekti, kad jos veiktų kaip viena, kad jų konsultacijų sistema būtų vieninga, kad jos naudotų tą patį algoritmą, kad kiek būtų įmanoma mažiau ir vieningų kanalų, kaip pilietis galėtų kreiptis. Tai šita kryptimi mes dirbame ir aš asmeniškai taip pat matau tam didelę prasmę.

PIRMININKAS. Labai dėkui, ministre. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dėl motyvų po pateikimo nėra norinčių pasisakyti kolegų. Balsavimas dėl įstatymo projekto po pateikimo tam numatytu darbotvarkėje metu.

15.48 val.

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ Nr. XII-1322 3, 4, 5, 6, 7, 11, 12, 14, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 37, 43, 52, 67, 74 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3349 pavadinimo pakeitimo ir 22 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-638 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės rezervinis 1 klausimas – įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 24¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3349 pavadinimo pakeitimo ir 22 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-638. Pranešėjas – S. Šedbaras. Pateikimas.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, pavadinimas ilgas, problema nedidelė, bet labai svarbi. Tiesiog šio įstatymo ėjo kelios redakcijos ir jos viena kitą uždengė. Vienas įstatymas, kuris buvo priimtas anksčiau, o kitas vėliau, sudarė tokią situaciją, kad vietoj 74 straipsnio reikia įrašyti 87 straipsnį, tik pataisyti skaičiuką ir patikslinti kai kuriuos priedus, kurie turėtų būti įrašyti šitaime įstatyme. Kadangi išgalioja liepos 1 dieną, tai reikėtų skubos, užtektų skubos, jeigu Seimas sutiktų, pataisyti šitas vietas ir įstatymas normaliai galėtų įsigalioji, kitaip negalės įsigalioji, nes jis turi paprasčiausiai tokių klaidų. Kažkaip čia iki galo nebuvo sužiūrėta, čia greičiausiai per mūsų buvusį skubėjimą. Taigi ateityje reikia atidžiau ir geriau tvarkyti tuos reikalus. Tik tiek.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Nėra Seimo narių, norinčių jūsų paklausti. Dėl motyvų po pateikimo yra užsirašiusių? Nėra, nematau. Nėra užsirašiusių kolegų. Balsavimas dėl įstatymo projekto – numatytu darbotvarkėje metu.

15.50 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 70 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-359(3) (svarstymas)

Darbotvarkės rezervinis 8 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 70 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-359(3). Pranešėjas – S. Šedbaras. Svarstymas. Gerbiamas Stasy, rezervinis 8 klausimas, Statuto pakeitimas. Svarstymo stadija.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Seimo statuto pataisa yra Žmogaus teisių komiteto siūlymu. Žmogaus teisių komitetas ir jo pirmininkas nori šiek tiek patikslinti kompetencijas, kad nebūtų nesusipratimų. Turėjome susitikimą su keturių ar penkių komitetų pirmininkais. Visiems šitas variantas tinka, todėl komitetas birželio 16 dieną šį projektą dar sykį svarstė ir visų 8 dalyvavusių balsais už šitoms pataisoms pritarė.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas pranešėjas. Diskusijoje norinčių dalyvauti kolegų nėra. Pataisų ir pasiūlymų taip pat nėra. Dėl motyvų po svarstymo taip pat nėra norinčių kalbėti kolegų. Balsavimas dėl Seimo statuto projekto – numatyta darbotvarkėje metu.

15.52 val.

Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 47 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5279(2) (svarstymas)

Darbotvarkės rezervinis 3 klausimas – Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 47 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5279(2). Pranešėja – R. Baškienė. Svarstymo stadija.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Mielieji kolegos, noriu atkreipti dėmesį, kad gyventojų iniciatyva ir Peticijų komisijos dėmesingumas ir įsiklausymas lėmė, kad pateiktas Socialinio draudimo pensijų įstatymo projektas, kurį Socialinių reikalų ir darbo komitetas svarstė. Jūsų visų pritarimu mes kreipėmės į Lietuvos Respublikos Vyriausybę, gavome Vyriausybės išvadą, tam tikrus pasiūlymus.

Komitetas suredagavo šią įstatymą ir prašo jūsų pritarimo, nes tai iš tikrųjų pagerintų neįgalųjų žmonių galimybę pasirenkant pensiją, kai jie visą gyvenimą buvo neįgaliaisiais, nebūtinai visą, tam tikrą laiką, o po to dar turėjo darbo santykius ir turi galimybę dabar pasirinkti geresnį variantą pagal Pensijų įstatymo 51 straipsnį. Tad komitetas bendru sutarimu pritarė ir prašo Seimo taip pat pritarti šiam įstatymo projektui. Dėkoju.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama kolege. Diskusijoje užsirašė dalyvauti vienas Seimo narys – E. Pupinis. Prašom, tribūna jūsų.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tiesų, kaip pranešėja ir sakė, tai yra Peticijų komisijai pateiktas A. Audickaitės ir D. Audickienės produktas. Iš tikrųjų smagu, kai įstatymų projektus pateikia patys žmonės, tie, kurie gyvena pagal mūsų teisės aktus ir pastebi, kad vis dėlto vienas ar kitas teisės aktas yra tobulintinas. Šis variantas yra taip pat iš tos iniciatyvos.

Aišku, gana logiška, kad asmenys, kuriems buvo paskirtos socialinio draudimo netekto darbingumo pensijos, savaime suprantama, galėtų ramiai sau toliau gyventi ir gauti tą pensiją. Deja, laikmetis keičiasi, žmonės pagal savo tam tikrą negalios pobūdį gauna darbo vietas, kai kada netgi visai neblogai apmokamas, ir tokiu būdu jie neša naudą valstybei, moka mokesčius – ir pajamų mokesčius, ir socialinio draudimo mokesčius. Todėl teisinga, kad vis dėlto asmenys, kurie įneša tam tikrą indėlį į Socialinio draudimo fondą, ir gautų, ko gero, didesnes išmokas, negu buvo paskirtos socialinio draudimo netekto darbingumo pensijos.

Todėl labai džiugu, kad ir Socialinių reikalų ir darbo ministerija pritaria tam, kad jeigu asmuo dirba, tai tam tikras skirtumas tarp tos uždirbtos pensijos, kuri apskaičiuojama įprastu būdu, ir netekto darbingumo būtų vis dėlto pridedamas. Šiuo atveju taip ir bus. Ačiū komitetui, ačiū visiems, kurie pritarė, ačiū tiems, kurie pateikė. Skatinu teikti tokius įstatymų projektus asmenims, kurie mato, kad dėl įstatymų yra problemų. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Pataisų, pasiūlymų negauta. Motyvai po svarstymo. Už – A. Vinkus.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiamas pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Kadangi šis įstatymo projektas atėjo Peticijų komisijos iniciatyva, tai rodo, kad yra atitinkamai įvertintas peticiją pateikusių asmenų kreipimosi pagrįstumas ir Socialinio draudimo pensijų įstatymo keitimo tikslingumas.

Kaip mus informavo gerbiama ponija R. Baškienė, įstatymo keitimo esmė yra susijusi su tvarka, pagal kurią apskaičiuojami apskaitos vienetai skiriant socialinio draudimo senatvės pensiją, prieš tai gavus paskirtą socialinio draudimo netekto darbingumo pensiją, iki 2018 m. sausio 1 d. Siūlymas nustatyti, kad tais atvejais asmenims, iki senatvės pensijos gavusiems netekto darbingu-

mo pensijas, yra naudinga, apskaitos vienetai būtų skaičiuojami ne pagal netekto darbingumo pensijos koeficientuos, bet pagal Pensijų įstatymo nuostatas. Taigi, jei asmuo dirbo po pensijos paskyrimo, būtų vertinama, ar šios pajamos didesnės už tas, pagal kurias buvo apskaičiuota netekto darbingumo pensija. Toks pakoreguotas pensijų apskaičiavimo reglamentas leis tam tikru laipsniu pagerinti neįgalųjų padėtį ir objektyviau atspindės mokamos pensijos dydį. Projektui pritarti ir kviečiu balsuoti už, kai bus balsavimas.

PIRMININKAS. Dėkui labai, gerbiamas kolega. Prieš pasisakyti norinčių Seimo narių nėra. Balsavimas dėl įstatymo projekto po svarstymo tam numatytu darbotvarkėje metu.

15.57 val.

Darbo kodekso patvirtinimo, išgaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 123 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4975, Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4976 (svarstymas)

Darbotvarkės rezervinis 6-1 ir lydimasis 6-2 klausimai – Darbo kodekso patvirtinimo, išgaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 123 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4975 ir lydimasis projektas Nr. XIII-4976. Pranešėjas – M. Lingė. Svarstymo stadija.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Komitetas šių metų balandžio 21 dieną svarstė minėtus įstatymus. Priminsiu, kad kalbama apie siūlymą, kuris buvo suformuluotas dar praėjusioje kadencijoje, kad sausio 13-oji būtų paskelbta ne darbo diena. Atsižvelgiant į tai, kad tas pasiūlymas buvo formuluojamas dar iki to meto, kai Lietuvoje ruošiamės minėti šios datos 30-metį, tačiau dėl iškilusios pandemijos pats renginys ir patys minėjimai pasidarė nebeaktualūs, nes daug veiklų buvo apribota, susibūrimai buvo varžomi ir aktyvesnis dalyvavimas susibūrimuose būtų buvęs neįmanomas.

Komitetas, įvertinęs per 30 metų nusistovėjusias šios dienos minėjimo tradicijas, patvirtino, kad jau susiformavo įvairios atminties įprasminimo iniciatyvos, ypač tarp jaunimo, tokios tradicinės akcijos, kai rytais degamos žvakelės – „Atmintis gyva, nes liudija“, ypač mokyklose jaunajai kartai perduodama šios dienos prasmė, vedamos pamokos, įvairios tikslinės paskaitos. Siūloma, kad tos tradicijos puoselėjimas išliktų ir toliau, o praėjus 30 metų siūloma nekeisti esamų tradicijų ir esamo reguliavimo ir šį įstatymo projektą atmesti. Šiam pasiūlymui komitete pritarta bendru sutarimu. Analogiška išvada yra ir dėl lydimąjo įstatymo.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega, kad pristatėte komiteto nuomonę. Dėl motyvų už užsirašė kalbėti (už komiteto nuomonę atmesti įstatymo projektą) E. Gentvilas, tačiau jo salėje nematau. Algirdai Sysai, ar jūs tikrai už komiteto nuomonę atmesti, ar už įstatymo projektą, bet prieš komiteto nuomonę atmesti?

A. SYSAS (LSDPF). Jūs išgirsite, aš tikrai pasakysiu visą tiesą. Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, mūsų komiteto pirmininkas labai teisingai pasakė, kad mes po karštų diskusijų vis dėlto pasiūlėme, kad reikia švęsti taip, kaip šventėme 30 metų. Nereikia dar papildomos poilsio dienos – paprasčiausiai tradicija jau susiklostė ir visi įvykiai, noriu priminti tiems, kas negalėjo dalyvauti dėl amžiaus ar dėl kitų priežasčių, vyko vėlai vakare, o ne dieną ar ryte. Siūlau pritarti komiteto teikimui atmesti šitą įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Balsavimas dėl komiteto priimto sprendimo tam darbotvarkėje numatytu, skirtu metu – 16 val. 45 min.

16.00 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 10, 11, 27, 29, 33 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-341(2), Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 12, 61 ir 63 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-342(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės rezervinis 2.1 klausimas – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-341(2) ir darbotvarkės rezervinis 2.2 klausimas – lydimasis įstatymo projektas Nr. XIVP-342(2). Pranešėja – J. Sejonienė.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Pagrindinis Sveikatos reikalų komitetas įstatymo projektą svarstė 2021 m. birželio 16 d. Svarstėme ir Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvadas, ir įvairių asociacijų pasiūlymus, ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos mi-

nisterijos siūlymus, ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės siūlymus. Suformuluotos pagrindinio komiteto išvados, joms komiteto nariai pritarė vienbalsiai. Taip pat ir dėl lydimosio projekto.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama pranešėja. Papildomo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pranešėjas A. Strelčiūnas pristatys savo komiteto išvadą.

A. STRELČIŪNAS (TS-LKDF). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas svarstė ir priėmė: iš esmės pritarti įstatymų projektams Nr. XIVP-341 ir Nr. XIVP-342 ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos pastabas ir pasiūlymus, kuriems komitetas pritarė. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Diskusijoje norinčių dalyvauti Seimo narių nėra. Pataisų, pasiūlymų taip pat negauta. Dėl motyvų dėl viso įstatymų projektų bloko pasisako A. Vinkus.

A. VINKUS (LVŽSF). Norėčiau štai ką pasakyti. Pasiūlymas įteisinti galimybę ligoninių dalininkais būti valstybei kartu su savivaldybe ar keliomis savivaldybėmis, dalininkais būti kelioms savivaldybėms, yra labai racionalus ir tikslingas. Ženkliai sumažėjus Lietuvoje gyventojų skaičiui, kai kurios rajonų ligoninės susiduria su finansiniais sunkumais, o neretai ir su aprūpinimo sveikatos priežiūros specialistais problemomis. Esminė priežastis, dėl ko ligoninės nenori jungtis su kitomis ligoninėmis, yra ta, kad prijungimo prie kitos įstaigos atveju prijungiama įstaiga praranda teisę dalyvauti valdyme, dalyvauti priimant ligoninei svarbius sprendimus. Ši situacija yra vienas pagrindinių stabdžių galimiems tinklo pokyčiams. Tikiuosi, kad pateiktas siūlymas patobulinti įstaigų valdymą turi pagrindinį pranašumą – atsirastų galimybė be prievartos padėti išspręsti likimus ligoninių, kurios dėl sumažėjusio gyventojų skaičiaus išgyvena finansinius sunkumus ir susiduria su kitomis problemomis. Labai pritariu šiai idėjai ir svarstomam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Dėl motyvų prieš nėra norinčių pasisakyti Seimo narių. Balsavimas dėl įstatymų projektų po svarstymo – darbotvarkėje tam numatytu metu.

16.04 val.

Juridinių asmenų nemokumo įstatymo Nr. XIII-2221 1, 2, 4, 6, 9, 10, 15, 17, 22, 26, 27, 28, 31, 32, 33, 35, 40, 41, 42, 43, 62, 63, 64, 77, 94, 95, 103, 104, 110, 111, 114, 130 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 102¹, 102², 102³, 111¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-362(2)ES, Fizinų asmenų bankroto įstatymo Nr. XI-2000 5, 6, 7, 8, 14, 21, 23, 25, 29, 30, 31 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-363(2), Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 3, 6, 7 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-364(2), Darbo kodekso 208 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-365(2), Civilinio kodekso 2.66 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-366(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-19.1, 2-19.2, 2-19.3, 2-19.4, 2-19.5 klausimų grupė – įstatymų projektai Nr. XIVP-362(2), Nr. XIVP-363(2), Nr. XIVP-364(2), Nr. XIVP-365(2) ir Nr. XIVP-366(2). Pranešėjas – M. Maldeikis.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Laba diena visiems. Laba diena, posėdžio pirmininke. Pradėsime nuo projekto Nr. XIVP-362. Komiteto sprendimas yra pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms bei pasiūlymui. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Į tribūną kviečiame A. Petrošių pristatyti Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadas dėl pagrindinio ir visų lydimųjų įstatymų projektų, išskyrus projektą Nr. XIVP-366.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Komitetas, kaip papildomas komitetas, apsvartė minėtus klausimus ir iš esmės visiems bendru sutarimu pritarė su pasiūlymais tobulinti pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas ten, kur tai yra būtina.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Į tribūną kviečiame S. Šedbarą pristatyti Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą dėl darbotvarkės 2-19.5 klausimo – įstatymo projekto Nr. XIVP-366(2). Tai lydimasis įstatymo projektas, dėl kurio jūsų komitetas buvo pagrindinis.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Projekto numerį galite pakartoti?

PIRMININKAS. Projektas Nr. XIVP-366(2).

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Viskas gerai. Kolegos, šitą lydimąjį įstatymą mes svarstėme dar balandžio 28 dieną. Tai vienas iš lydimųjų, jų yra keletas. Komitetas visiems septyniems dalyvavusiems balsavus už pritarė komiteto patobulintam įstatymo pakeitimo projektui ir komiteto išvadoms.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Iš klausėme visų komitetų išvadas. Diskusijoje norinčių dalyvauti Seimo narių nėra. Pasisakyti dėl motyvų dėl įstatymų projektų bloko taip pat nėra norinčių kolegų. Balsavimas dėl įstatymų projektų po svarstymo tam numatytu darbotvarkėje metu – 16 val. 45 min.

16.07 val.

Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 78 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-490(2) (svarstymas)

Darbotvarkės rezervinis 4 klausimas – Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 78 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-490(2). Pranešėjas – V. Kernagis. V. Juozapaitis, prašau. Svarstymas.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, Kultūros komitetas apsvairstė ką tik paskelbtą įstatymo pakeitimo įstatymo projektą ir pritarė bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Diskusijoje dalyvauti norinčių Seimo narių nėra. Pataisų, pasiūlymų dėl įstatymo projekto negauta. Dėl motyvų po svarstymo už pasisako V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju. Gerbiami kolegos, kadangi ne aš turėjau būti tribūnoje, tai tikrai norėjau pritarti šio įstatymo projektui. Tiesiog dėl žinojimo, jeigu kam nors neaišku arba galvoja, kad jis nėra svarbus koks nors, tai yra Lietuvos radijo ir televizijos komisijos inicijuotas įstatymo pakeitimo projektas, leisiantis užblokuoti tas internetines svetaines, kurios rodo arba transliuoja, pažeisdamos autorių teises, kino filmus, koncertus ir taip toliau. Netgi tais atvejais, kai žmonės, žiūrovai ar tų internetinių portalų lankytojai yra įsitikinę, kad jie sumoka legaliai už peržiūrą, vis dėlto tie portalai neturi tam teisių ir iš tikrųjų netgi po to jie ir mokesčių nemoka. Taigi būtent tai komisijai bus suteikiama galia blokuoti tas internetines svetaines, kad tie nelegalūs veiksmas būtų užkardyti.

Labai labai kviečiu jus balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Dėl motyvų prieš niekas nenori pasisakyti. Balsavimas dėl įstatymo projekto bus tam numatytu darbotvarkėje metu.

16.09 val.

Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-452(3) (svarstymas)

Darbotvarkės rezervinis 5 klausimas – Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-452(3). Pranešėjas – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, Švietimo ir mokslo komitetas svarstė įstatymą dėl Lietuvos Respublikos atmintinų dienų įstatymo 1 straipsnio pakeitimo. Įstatymo projektas susijęs su Medininkų žudynių dienos pripažinimu, ji bus minima liepos 31 dieną. Komitetas iš esmės pritarė įstatymo projektui bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū, gerbiamas kolega. Kadangi P. Kuzmickienės posėdžių salėje nėra, ji atstovautų Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisijai, tai aš perskaitysiu komisijos išvadą. Komisija iš esmės pritarė įstatymo projektui ir siūlo pagrindiniam komitetui jį svarstyti. Diskutuoti nėra norinčių Seimo narių. Pataisų ir pasiūlymų taip pat nėra gauta. Dėl motyvų už pasisako V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Tenka tik konstatuoti, kad praėjus tiek metų mes nesugebėjome šios dienos įteisinti, ir tai yra mūsų moralinė skola tiems žuvusiems ir jų atminimui. Taigi čia negali būti jokių abejonių, balsuokime už. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Dėl motyvų prieš nėra norinčių kalbėti. Balsavimas dėl įstatymo projekto numatytu metu.

16.11 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Antano Algimanto Miškinio peticijos“ (projektas Nr. PNP-14-21) priėmimas

Kitas darbotvarkės rezervinis 9 klausimas – Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Antano Algimanto Miškinio peticijos“ projektas Nr. PNP-14-21. Pranešėjas – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Antano Algimanto Miškinio peticijos“ projektas. Peticijų komisija A. A. Miškinio peticiją iš esmės išnagrinėjo šių metų birželio 16 dieną. Posėdyje priėmė sprendimą atmesti šioje peticijoje pateiktą pasiūlymą pakeisti Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymą ir nustatyti, kad Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija Seimui ir Vyriausybei, ekstremalių situacijų metu – ir Seimo opozicijai suteiktų laiką kalbėti, kaip ir Respublikos Prezidentui.

Peticijų komisija šį sprendimą priėmė atsižvelgdama į Kultūros ministerijos ir Lietuvos radijo ir televizijos pateiktas nuomones ir manydama, kad tiek Visuomenės informavimo įstatymas, tiek Seimo rinkimų įstatymas, tiek Prezidento rinkimų įstatymas, kiti įstatymai ir kiti teisės aktai, tiek žurnalistikos standartai įgalina Seimą, Seimo opoziciją, Vyriausybę, ministerijas ir kitas institucijas skleisti oficialią informaciją per LRT ar pasitelkus kitus viešosios informacijos rengėjus ir skleidėjus. Prašom į tai atsižvelgti ir pritarti komisijos išvadai atmesti minėtą A. A. Miškinio peticiją.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Dėl motyvų dėl Peticijų komisijos išvados nėra norinčių kalbėti kolegų. Gerbiami kolegos, gal galime Peticijų komisijos siūlymui atmesti peticiją pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui.

16.13 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Marijos Rimkienės peticijos“ (projektas Nr. PNP-14-22) priėmimas

Kitas darbotvarkės rezervinis 10 klausimas – Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Marijos Rimkienės peticijos“ projektas Nr. PNP-14-22. Pranešėjas – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, Peticijų komisija svarstė M. Rimkienės peticiją. Iš esmės išnagrinėjo ją birželio 16 dienos posėdyje ir priėmė sprendimą atmesti šioje peticijoje pateiktus pasiūlymus papildyti Asmenų, nukentėjusių nuo 1939–1990 metų okupacijų, teisinio statuso įstatymo 2, 3, 4, 7 straipsnius nuostatomis, kad tremtinių vaikai ir nepilnamečiai būtų pripažinti nuo okupacijos nukentėjusiais asmenimis, kitais nuo okupacijos nukentėjusiais asmenimis, praradusiais kilnojamąjį, nekilnojamąjį turtą, politiniais kaliniais, kad jiems būtų suteiktas buvusio beglobio vaiko statusas, taip pat pasiūlymą nustatyti, kad tremtinių vaikams ir nepilnamečiams, turintiems nukentėjusio nuo okupacijos statusą, būtų išmokama vienkartinė išmoka ir pensija padidinta tiek kartų, kiek asmuo turi nukentėjusių asmenų statusą.

Peticijų komisija šį sprendimą priėmė atsižvelgdama į Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuomones ir manydama, kad esamas teisinis reguliavimas dėl asmenų, nukentėjusių nuo 1939–1990 metų okupacijų, teisinio statuso, taip pat, kad nukentėjusiems nuo okupacijos skiriama viena valstybinė pensija, yra pagrįstas, teisingas, proporcingas ir jį keisti netikslinga. Prašom į tai atsižvelgti ir pritarti komisijos išvadai atmesti M. Rimkienės peticiją.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Dėl motyvų dėl Peticijų komisijos išvados nėra norinčių kalbėti Seimo narių. Gal galime pritarti Peticijų komisijos išvadai bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui.

16.15 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Dariaus Japkevičiaus peticijos“ (projektas Nr. PNP-14-23) priėmimas

Kitas darbotvarkės rezervinis 11 klausimas – Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Dariaus Japkevičiaus peticijos“ projektas Nr. PNP-14-23. Pranešėjas – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Dariaus Japkevičiaus peticijos“ projektas. Peticijų komisija svarstė peticiją ir iš esmės išnagrinėjo ją birželio 16 dieną posėdyje ir priėmė sprendimą atmesti šioje peticijoje pateiktą pasiūlymą pakeisti Šalpos pensijų įstatymą ir nustatyti, kad šalpos pensijos būtų skiriamos ir mokamos asmenims, kuriems paskirtos Baudžiamajame kodekse nustatytos priverčiamosios medicinos priemonės stacionarinio stebėjimo, bendro sustiprinto ar griežto stebėjimo sąlygomis specializuotose sveikatos priežiūros įstaigose. Peticijų komisija šį sprendimą priėmė atsižvelgdama į Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pateiktą nuomonę ir manydama, kad esamas teisinis reguliavimas yra pagrįstas ir teisingas ir neturi būti keičiamas. Šalpos pensijos paskirtis teikti valstybės paramą užtikrinant bent minimalų pragyvenimo šaltinį tiems asmenims, kurie nemokėjo socialinio draudimo įmokos. Stacionarioje psichikos sveikatos įstaigoje besigydantis asmuo yra aprūpintas ne tik maistu ir pastoge, bet ir apranga bei būtinomis higienos priemonėmis ir tokiu būdu jam užtikrinamos pragyvenimo sąlygos. Prašome į tai atsižvelgti ir pritarti komisijos išvadai. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Dėl motyvų dėl Peticijų komisijos siūlymo ir išvados nėra norinčių kalbėti Seimo narių. Gal galime pritarti Peticijų komisijos siūlymui atmesti minėtą peticiją bendru sutarimu? Galime? Labai dėkui, pritarta.

16.16 val.

Darbo kodekso 108, 109, 139, 213 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-489(2)ES (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 2-20 klausimas – Darbo kodekso 108, 109, 139, 213 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-489(2)ES. Pranešėjas – J. Džiugelis. Prašom.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Socialinių reikalų ir darbo komitetas birželio 16 dieną apsvarstė įstatymo projektą, balsavo. 7 balsais už, 2 prieš ir 1 susilaikius yra siūloma projektui pritarti su Teisės departamento pastabomis.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Biudžeto ir finansų komiteto išvadą turėtų pristatyti komiteto pirmininkas M. Majauskas, jo posėdžių salėje nematau. Gerbiamas Butkevičiaus, gal galėtumėte jį pristatyti komiteto išvadą?

A. BUTKEVIČIUS (MSNG). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas svarstė šį įstatymo projektą ir balsavimo metu pasisakė 8 už, 2 susilaikė. Atsiprašau, 2 – prieš.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Niekur nepabėkite iš tribūnos, nes jūs užsirašėte dalyvauti ir diskusijoje. Prašom, tribūna ir grindys, kaip sakoma, jūsų.

A. BUTKEVIČIUS (MSNG). Gerbiami kolegos, aš truputį norėčiau plačiau pakalbėti apie šį įstatymo projektą dėl keleto priežasčių. Pirma, tai, kad projekto tikslas yra tinkamai perkelti į nacionalinę teisę darbuotojų, noriu pabrėžti, komandiravimo, apgyvendinimo direktyvos nuostatas dėl subsidiarumo, rangovo atsakomybės ir dėl informacijos apie komandiruojamą darbuotoją teikimo. Paprastai pasakius taip: tai yra perkeliama Europos Sąjungos direktyva, kuria lyg ir, Europos Komisijos vertinimu, Lietuva padarė pažeidimą ir iki galo jos neįgyvendino.

Mano manymu, perkeliant šią direktyvą šiek tiek yra nepasigilinta į Europos Komisijos keliamus reikalavimus ir šiuo metu šiame įstatyme yra numatyta, kad įgyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą, kuri reglamentuoja, noriu pabrėžti, darbuotojų komandiravimą, yra nustatomas reguliavimas ir tiems ūkio subjektams, kurie nėra susiję su direktyvos reguliuojama sritimi.

Aš noriu pabrėžti, kad čia daugiausia liečia statybų sektorių ir kaip pavyzdį noriu pasakyti, kad, pavyzdžiui, statant kogeneracinę elektrinę yra tikriausiai kokie keturi generaliniai rangovai,

iš kurių kiekvienas turi tikriausiai po 80 subrangovų. Ir didžioji dalis tų subrangovų yra užsienio kompanijos. Tai yra vienas dalykas. Kai reikės iš kiekvieno subrangovo gauti tam tikrą pažymą, tikriausiai, nežinau, kokia tvarka bus kontrakte pasirašyta, kad subrangovas, atsiskaitant su generaliniu rangovu, kada jam yra daromas pavedimas už atliktus darbus, jis tikrai išmokėjo savo darbuotojams atlyginimus. Vienas dalykas, didėja administravimo kaštai. Ir „Doing business“ vertina, kokios yra sukuriamos verslui sąlygos. Dėl šitų papildomų reikalavimų, manau, Lietuvos reitingai tikrai sumažės.

Kitas atvejis gali būti (aš pats buvęs rangovo pozicijoje), subrangovo siunčiami darbuotojai vieną savaitę dirba Kaune, kitą savaitę Klaipėdoje, kitą savaitę Švedijoje arba kitoje užsienio valstybėje. Jūs įsivaizduokite, subrangovas iš karto per vieną mėnesį turės parašyti penkiems, šešiems rangovams pažymą, kad yra tikrai atsiskaityta išmokant jiems atlyginimus. Kaip aš elgčiausi būdamas rangovu? Užaktavus darbus ir pasirašius dokumentus su subrangovu, savaime suprantama, kokių 20 ar 25 % finansavimo sulaikyčiau iki to laiko, kol man bus pateikta informacija, kad subrangovas sumokėjo atlyginimus savo darbuotojams. Čia jau prasidės tam tikri probleminiai dalykai sumokant mokesčius, nes mokesčių sumokėjimas yra numatytas pagal tam tikrą dienų laikotarpį, o jeigu pavėluoji, iš karto įsijungia delspinigiai.

Kaip elgtis, žiūrint praktiškai, kitos šalys? Kai kurios šalys yra priėmusios sprendimus, kad užsakovas moka subrangovams arba daro pavedimus subrangovams už atliktus darbus, gavęs iš generalinio rangovo pažymą. Tokių šalių tarp Europos Sąjungos valstybių yra labai daug. Aš manau, kad rengiant šitą įstatymo projektą nebuvo detalai pasigilinta ir diskutuota su Europos Komisija. Mes dabar reglamentavimu sugriežtinome Lietuvoje visiems ūkio subjektams, bijodami ir nepasitikėdami, kad rangovai piktnaudžiaus ir neišmokės atlyginimų. Nenoriu kalbėti apie kai kuriuos galimus ir kitus faktorius. Taip, tvarka turi būti, nes, pavyzdžiui, statybos darbuose darbo užmokesčio fondas, atliktų darbų, aktuojamų pinigine išraiška, sudaro maždaug nuo 30 iki 35 %. Tai irgi sumos yra gana nemažos.

Vertindami įvairių organizacijų atsiliepimus, pastebėjome, šitam įstatymo projektui, kuris, mano manymu, yra perteklinis, šitos organizacijos irgi nepritarė ir yra įvardijusios, kokios gali būti iškilusios problemos pradėjus įgyvendinti šį įstatymą. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Toliau diskusijoje dalyvauja A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, aš suprantu mano buvusį partijos pirmininką, kuris liberaliai žiūrėjo į darbo santykius, ir žmogus, ir visos jo problemos buvo antrinis dalykas, svarbiau verslas, biznesas. Šiandien mes svarstome jau antrą klausimą, kai tolstame nuo pagrindinės problemos. Dėl ko atsiranda tokios direktyvos ir tokie įstatymai? Jeigu visi sąžiningai elgtųsi, tai mes tikrai nestovėtume čia, tribūnoje, nediskutuotume ir tokių įstatymų nereikėtų. Deja, žmogaus rankos, kaip sako, į save lenktos. Tas kai kurių piktnaudžiavimas padaro meškos paslaugą visam verslui.

Esmė čia, noriu pabrėžti, kodėl ta direktyva atsirado, ir mes jos nepakeisime, ir aš džiaugiuosi, kad tokios direktyvos atsiranda, jeigu mes negalime susitvarkyti čia, vietoje, nes verslas, taip sakant, duris atidarinėja kojomis, lobistai dirba labai aiškiai ir suprantamai, ne pirmus metus mes politikoje. Aš noriu priminti, kad gobšumas pražudė imperijas, gobšumas gali pražudyti kai kuriuos verslininkus, kurie nori didelių pelnų, prisiramdo rangovų, subrangovų ir jiems nesvarbu, kad žmogus padarė darbą, jam reikia sumokėti, kad jis turi šeimą, vaikų, juos reikia išlaikyti. Paprasčiausiai subrangovas dingsta, ir visi nusiplauna rankas. Taip neturėtų būti.

Aš labai norėčiau, kad tuomet, kai mes kalbame apie šeimas, apie viską, matytume žmogų. Aš matau tą priežastį mūsų Konstitucijoje. Mūsų Konstitucijoje pirmas apie žmogų yra 18 straipsnis – 17 straipsnių mes vis kalbame apie valstybę. Mes turėtume kalbėti apie žmogų, apie jo problemas ir kaip jas mes galėtume padėti išspręsti.

Gerbiamieji, neieškokime priežasčių, nes visą laiką man keistai atrodo iš šitos tribūnos, kai ieškoma priežasčių sąžiningai elgtis, netgi krikščioniškai. Aš tai cicilikas, bet čia gi visi krikščionys – padėjote ranką ant Konstitucijos ir sakėte: tepadedu man Dievas. Eugenijus irgi nesakė šito žodžio. Jeigu jau padeda Dievas, elkitės krikščioniškai. Gerbkite ir mylėkite nuskriaustą žmogų, laiku sumokėkite pinigus ir nebus tokių problemų. Todėl kviečiu priimti šitą įstatymą ir užkirsti kelią piktnaudžiavimui.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Iš klausėme visų Seimo narių, norinčių dalyvauti diskusijoje. Pataisų, pasiūlymų nėra gauta.

Motyvai. Dėl motyvų už šneką M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Dėkui. Tikrai buvo labai įdomu stebėti diskusiją, kurioje du politikai, artimi socialdemokratijai, labai skirtingoms pozicijoms atstovavo. Iš tiesų norisi solidarizuotis su A. Syso išsakytomis mintimis ir argumentais pabrėžiant tuos motyvus, kurie po penkerių metų privertė atversti šį įstatymą iš naujo.

Direktyva jau buvo numačiusi, dėl užsieniečių atsakomybės buvo įtvirtinta, ir Europos Komisija pasakė, kad Lietuva, kaip ir likusios 15 Europos Sąjungos valstybių, netinkamai perkėlė direktyvą. Šiuo atveju mes turime lygiuotis į tas valstybes, kurios turi tinkamai nusimačiusios reglamentavimą, o ne žiūrėti kažkaip kartu su tomis 15 gal pavyks išvengti ar prasmukti, kad liktų taip, kaip buvo *status quo*.

Išties direktyvos tikslas yra apsaugoti darbuotojus nuo nesąžiningų subrangovų, todėl solidari atsakomybė bus taikoma tik tada, kai subrangovai nevykdys įsipareigojimų darbdaviams. Išties turėtų pats įstatymas pasitarnauti ir atidesniam subrangovų pasirinkimui, kai iš tiesų atidžiau būtų žiūrima, ką įsileidžiama kaip partnerius. Iš tiesų raginu visus palaikyti. Šita nuostata yra derinta ir su Teisingumo ministerijos atstovais, kurie yra atsakingi už tinkamą direktyvos perkėlimą, ir visos procedūros yra numatytos taip, kaip siūlo komitetas. Kviečiame palaikyti.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Motyvus prieš norėtų pasakyti Z. Balčytis.

Z. BALČYTIS (LRF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Šiandien išgirdome šituo klausimu labai daug prieštarų minčių, bet aš taip pat manau, kad ši direktyva yra išplėsta per plačiai Lietuvoje. Mes puikiai žinome, dėl ko ji atsirado. Tai yra nesąžiningas vadinamasis tarptautinis vežėjų verslas, kur iš tikrųjų buvo skriaudžiami ir yra skriaudžiami tie vairuotojai, kurie privalo antisanitarinėmis sąlygomis išbūti nutolę nuo Lietuvos arba nuo savo šalių ištisas savaites. Tačiau šis įstatymo projektas suponuoja tai, kad subrangovas už nieką nėra atsakingas, o generalinis rangovas privalo nusistatyti patikrinimo būdus: sekti, žiūrėti, analizuoti, versti, o tai turėtų daryti valstybės institucijos, tai yra Mokesčių inspekcija ir visos kitos.

Aš manau, kad šiandien reiktų šį įstatymo projektą atmesti, kad jį būtų galima patobulinti. Aš pasisakau už tai, kad jo dalis taip pat yra teisinga, o svarstysime ateityje jau patobulintą įstatymo projektą. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Iš klausėme visus motyvus už ir prieš. Balsavimas dėl įstatymo projekto tam darbotvarkėje numatytu metu – 16 val. 45 min.

16.30 val.

Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 2 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-15(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės rezervinis 7 klausimas – Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 2 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-15(2). Pranešėjas – A. Vyšniauskas, Kaimo reikalų komitetas. Kadangi jo nematau, gal ponas V. Kanopa galėtų pristatyti Kaimo reikalų komiteto išvadą? Prašau, duosime išvadą.

V. KANOPA (LSDPF). Laba diena, gerbiami kolegos. Trumpai. Sprendimas: komitetas siūlo pritarti. Atskirų, kitų balsavimo nuomonių nebuvo.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Diskutuoti nėra norinčių Seimo narių. Pataisų, pasiūlymų dėl įstatymo projekto negauta. Dėl motyvų taip pat nėra norinčių kalbėti Seimo narių. Balsavimas dėl įstatymo projekto tam darbotvarkėje numatytu metu.

16.31 val.

Seimo savaitės (2021-06-28–2021-07-02) – 2021 m. birželio 29 d. (antradienio) ir 30 d. (trečiadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Kitas darbotvarkės rezervinis 13 klausimas – savaitės, prasidedančios birželio 28 diena, Seimo posėdžių darbotvarkės tvirtinimas. Pranešėjas – Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kaip matote, viskas pas mus energingai vyksta, naująją darbotvarkės projektą kaip tik atnešė. Antradienį vėl pradėsime nuo Konstitucijos pataisų. Šį kartą ta pataisa dėl teisės būti Seimo nariu nuo 21 metų, kaip tik bus praėję dešimt dienų po komiteto išvados, kaip yra reikalaujama. Toliau projektai, daugumos jų šiandien turime svarstymo stadiją, tai antradienį bus priėmimo stadija. Tai ir Akcizų, ir Užimtumo, ir Šalpos pensijų, ir taip toliau. Tai pat Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo projektai.

Bet ne tik priėmimus turėsime. Kaip žinote, opozicija galų gale įregistravo Seimo nutarimo projektą dėl nepasitikėjimo Užsienio reikalų komiteto pirmininku. Kaip ir buvo žadėta Seimo Pirmininkės, projektas nelaukiant bus įrašomas į antradienio darbotvarkės sąrašą. Būtume įrašę šiandien, jeigu būtų tai įregistruota vakar. Taip pat įrašytas Seimo nutarimo projektas dėl kreipimosi į Konstitucinį Teismą ištirti, ar neprieštarauja Konstitucijai Lietuvos Respublikos profesinio mokyimo įstatymo 37 straipsnis. Taip pat spėsime dėl naujo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nario paskyrimo. Dar nemažai projektų svarstymo stadijos ir keletas pateikimų, kurių pageidavo ar Vyriausybės atstovai, ar atskiri Seimo nariai, tikėdamiesi, kad per vasarą bus dėl tų projektų diskutuojama ir rudenį neatidėliojant bus galima juos priimti.

Kol kas yra viskas suplanuota taip, kad turėtume baigti darbą birželio 30 dieną, kaip ir numatyta pagal Konstituciją. Birželio 30 dieną būtų tik vienas nelabai ilgas posėdis. Jame būtų dar keletas priėmimų ir keletas pateikimų dėl mano minėtų aplinkybių, kai Seimo nariai nori paskelbti savo idėjas ir tikisi jų svarstymo. Tai tiek apie darbotvarkes.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Jūsų paklausti užsirašė du Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Aš paklausu ne dėl darbotvarkės, paklausu dėl sesijos, ar planuojama ją pratęsti? Ačiū.

J. RAZMA (TS-LKDF). Jeigu neįvyks nieko netikėto, kaip aš ir minėjau, numatoma, kad tvarkingai baigsime birželio 30 dieną, dalyvavę viename posėdyje, ganėtinais anksti. O kokių gali būti netikėtumų? Jeigu Prezidentas ką nors reikšmingo vetuos, jeigu čia patys įstrigsime dėl svarbių projektų su kokiomis nors pertraukomis ar panašiai. Bet turėkime vilčių, kad to nebus.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiamas pranešėjas, ar galėčiau paprašyti rezervuoti vietą viešam nutarimo projektui? Mes Kultūros komitete rytoj apie tai kalbėsime ir anksčiau jau esame apie tai užsiminę – tai dėl Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių įgyvendinimo prioritetų 2021–2024 metais, ruošiamas toks Seimo nutarimo projektas. Tiesiog laike nespėjome *įsivairuoti*, tai bent jau pateikimą kitą posėdį ir paskui pagal galimybes svarstymas ir priėmimas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Jeigu formalioji pusė bus sutvarkyta, tai antradienį gali būti pateikimas, trečiadienį svarstymas ir priėmimas. Tiesiog reikėtų jūsų teikimo ir darbotvarkės bus atitinkamai papildytos.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Gal galime pritarti kitos savaitės darbotvarkei bendru sutarimu? Galime pritarti. Labai dėkui, pritarta.

16.37 val.

Seimo narių teisių, pareigų ir veiklos garantijų įstatymo projektas Nr. XIIIIP-957(2), Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 2, 11, 12, 21, 32, 38 straipsnių pakeitimo, trečiojo skirsnio ir 22 straipsnio pripažinimo netekusiais galios ir Statuto papildymo 11¹, 39¹ straipsniais“ projektas Nr. XIIIIP-960(2), Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. XI-453 „Dėl Seimo statuto 15³ ir 16 straipsnių pakeitimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projektas Nr. XIIIIP-961 (svarstymas)

Darbotvarkės 2-18.1 klausimas – Seimo narių teisių, pareigų ir veiklos garantijų įstatymo projektas Nr. XIIIIP-957(2) bei du lydimieji įstatymų projektai Nr. XIVP-960 ir Nr. XIVP-961. Pagrindinio komiteto pranešėjas – S. Šedbaras, Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Svarstymo stadija. Dėl visų trijų pristatykite.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Gerai. Gerbiami kolegos, šiam projektui beveik dešimt metų. Dirbo trys darbo grupės. Kolegos A. Nekrošiaus darbo grupė dirbo praeitą kadenciją. Komitete mes ėmėme šitą projektą kaip pagrindą. Frakcijų atstovai, seniūnai žino, turbūt atsimena, turėjome keletą posėdžių, prašiau, kad būtų patys frakcijų seniūnai arba jų pavaduotojai. Turėjome keletą posėdžių labai gerų ir gavome labai naudingų pasiūlymų.

Štai šiandien teikiame jums šį projektą, kurį komitetas svarstė birželio 16 dieną, ir visi septyni komitete dalyvavę nariai pritarė šiam projektui. Kartu su juo yra teikiami du Statuto projektai. Vienos Statuto pataisos yra susijusios su tuo, kad dalis klausimų natūraliai iš Statuto persikėlė į įstatymą. Komitetas taip pat septyniais balsais už pritarė šioms Statuto pataisoms, nes kitaip neįmanoma. O vieną Statuto pataisą komitetas, visais balsais pritaręs už, siūlo atmesti, nes ji prarado aktualumą. Tada viskas susidėlioja į savo vietas. Štai tokia trumpa istorija su šituo svarbiu įstatymu.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Į tribūną kviečiame G. Burokienę pristatyti Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą dėl dviejų: 2-18.1 ir 2-18.2, klausimų – projektai Nr. XIVP-957(2) ir Nr. XIVP-962(2).

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas 2017 metais svarstė Seimo narių teisių, pareigų ir veiklos garantijų įstatymo projektą ir bendru sutarimu jam pritarė, tiek vienam, tiek kitam.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama kolege. Į tribūną kviečiame A. Sysą pristatyti Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą dėl 2-18.1 klausimo – Seimo narių teisių, pareigų ir veiklos garantijų įstatymo projekto Nr. XIII P-957(2). Komiteto išvada.

A. SYSAS (*LSDPF*). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos, komiteto išvada labai paprasta – iš esmės pritarti. Bet ta komiteto išvada buvo dar anos kadencijos. Ir manau, kad tokia praktika, kai komitetai svarsto septynis mėnesius ar daugiau iki svarstymo Seime, ne pats geriausias būdas. Kodėl aš užsirašiau kalbėti diskusijoje? Aš nenoriu dabar kalbėti nuo komiteto to, apie ką mes šnekėjome, o paprasčiausiai pritarti, bet manau, kad šitam įstatymui yra dar galimybė tobulėti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiamas Sysai, tai nepabėkite. Iškart pereiname prie diskusijos ir jūs esate vienintelis Seimo narys, užsirašęs dalyvauti diskusijoje, todėl prašau dabar kitu žanru galite pasisakyti.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, komiteto pirmininkas, pas kurį rinkdavosi frakcijų atstovai... Aš gal pradėsiu nuo tokios detalės, kuri labiausiai kliūna. Tai yra mes daugelis pasakėme, kad pasisakome prieš viešbučio privatizavimą. Deja, šiame įstatyme mes vis tiek randame, kad 2024 metais atsiranda nuompinigiai. Tai jeigu mes dauguma vis dėlto sutarėme, kad nepritariame tokiam reikalui, tai reikėjo išdėstyti komitetui tokią nuomonę. Aš suprantu, kad komitetas gali turėti savo nuomonę, tai nors reikėjo tą pažymėti. Nes kitu atveju labai keistai atrodo. Aš girdėjau, net apklausa buvo valdyboje pateikta, kad 80 Seimo narių pasisakė būtent už tai, kad ši lokacija, ši vieta yra pati geriausia, nes už tokius pinigus, už kuriuos siūloma nuomoti būstą, tai gal Naujininkuose arčiau oro uosto ir galima išsinuomoti. Vargu bau ar galima kitur.

Taip pat labai norėčiau atkreipti dėmesį, kad dar svarstant mūsų Socialinių reikalų ir darbo komitete dėl galimybės specialių poreikių tenkinimo, mes specialiai komitete siūlėme pataisas, kad neišskirtų. Reikia, kad visi kabinetai, visi tualetai, visos laiptinės, visos durys būtų pritaikytos neįgaliesiems. Kodėl mes darome vis tiek išimtį, kad du tualetai arba du kabinetai pritaikomi neįgaliesiems? Kodėl mes, deklaruodami apie tai, kad pastatai turi atitikti reikalavimus, kad kiekvienas pilietis jaustųsi komfortabiliai, vis tiek net savo Seimo narių darbo sąlygų įstatyme darome išimtis? Ir vėl padaryta tokia išimtis, kad užtikriname. Bet mes gi matome, kokie įvažiavimai, kokie įėjimai ir visi kiti dalykai. Taip, tam reikia lėšų. Bet jeigu mes norime būti gerbianči visus piliečius visuomenė, tai mes turime skirti lėšų ir sutvarkyti pastatus taip, kad pro kiekvienas duris galima būtų įvažiuoti, įeiti ir pasinaudoti tiek buitinėmis patalpomis, tiek darbo kabinetais.

Manau, kad iš dalies sutinku, kad šiame įstatyme reikėtų suvienodinti tiek vienmandatininkų, tiek daugiamandatininkų dėl biurų, ir manau, kad diskusija iki galo nebaigta dėl, taip sakant, pravaikštų apmokėjimo, nes, ko gero, jeigu mes perlenksime lazda, ar nebus taip, kaip jau buvo

ne vieną kartą šioje posėdžių salėje, kai dalis Seimo narių nubalsuodavo prieš tokias pataisas, kad už nelankymą nebūtų mokamas atlyginimas. Aš manau, kad reikėtų tikrai rimtai padiskutuoti, ar pateikimai yra tokia stadija, kai dalyvavimas yra būtinas. Taip, svarstant, sutinku, balsuojant būtinai dalyvauti reikia. Bet pateikimo stadija nėra, teko matyti ne vieną parlamentą užsienyje, kai sėdi trys keturi žmonės ir diskusijose dalyvauja, o 700 vietų salė tuščia. Ir tikrai ne dėl to, kad jie nenori. Jie mato galimybę, ypač pandemijos laikas parodė, kad dalis žmonių sėdi kabinetuose ir dar puikiau girdi ir mato tai, kas vyksta salėje, negu čia, nes salėje dažnai būna labai didelis triukšmas. Jeigu pastatome pertvaras, tai galinėse eilėse iš viso be ausinių negirdėti. Gerbiami kolegos, kviečiu labai rimtai pažiūrėti į šį įstatymą, nes jo veikimas bus ne Lietuvos piliečiams, o Lietuvos piliečiams Seimo nariams. Ir tie, kas dirbs toliau šiame Seime, kad tikrai rimtai į tai žiūrėtų. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega, jūs buvote vienintelis, norintis dalyvauti diskusijoje. Dabar palaipsniui pereiname prie pataisų svarstymo. Į tribūną kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininką S. Šedbarą. Kadangi sklandžiai pereiname prie balsavimo stadijos, tai, gerbiami kolegos, diskutuojame dėl pataisų ir iš karto dėl jų balsuosime, nes jau yra atėjęs balsuoti skirtas laikas 16 val. ir netgi 46 min.

Prašau, gerbiamas pirmininke. Pirmoji pataisa yra gauta Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto dėl 3 straipsnio 1 dalies, jai komitetas nepritaria. Pataisą turbūt pristatys G. Burokienė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas siūlo pakeisti projekto 3 straipsnio 1 dalį ir išdėstyti taip: „Seimo nario mandatas. Šiame įstatyme nustatytas teisės ir veiklos garantijas Seimo narys gali naudoti tik viešaisiais visuomenės ir valstybės interesais ir jokiais aplinkybėmis bei jokiais būdais negali jų panaudoti siekdamas privačios naudos sau ir kitiems asmenims tiesiogiai ar netiesiogiai gauti.“

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Labai trumpai galiu pasakyti, kad visi trys Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto, Socialinių reikalų ir darbo komiteto pasiūlymai yra dėl straipsnių, kurių projekte nebėra. Apie trečdalis straipsnių buvo tokio bendro pobūdžio principai, dėl kurių daug pretenzijų turėjo Teisės departamentas, tai mes tuos principus išbraukėme. Daug dalykų yra Politikų elgesio kodekse, todėl šie pasiūlymai nebeteko prasmės, nes šiame projekte to straipsnio iš viso nebėra.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiama Burokiene, jūs neprašote balsuoti. Socialinių reikalų ir darbo komitete, pone Linge, ar jūs sutinkate su komiteto pirmininko išsakyta nuomone ir tikriausiai neprašote balsuoti? Socialinių reikalų ir darbo komiteto pasiūlymui taip pat pritarti iš dalies. Nėra prašoma balsuoti. Gal galime pritarti Teisės ir teisėtvarkos komiteto siūlymui bendru sutarimu? Galime, dėkui.

Dėl įstatymo projekto 4 straipsnio yra Seimo nario A. Nekrošiaus pataisa. Gerbiamas Nekrošiau, prašau pristatyti savo pataisą.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, ten, kur yra komiteto nuomonė nepritari visiems mano pasiūlymams, irgi prašyčiau nebalsuoti.

PIRMININKAS. Sutinkate ir balsuoti neprašote. Labai dėkui. Yra pataisa dėl įstatymo projekto 4 straipsnio 3 dalies. Socialinių reikalų ir darbo komiteto pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Ponas M. Lingė ar kas pristatysite?

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Čia dėl tų specialiųjų poreikių, kur kolega A. Sysas jau pristatė. Kolegos, komitetas nepritarė, kad būtų išbraukta. Na, negalime mes visų darbo vietų pritaikyti žmonėms su tam tikrais specialiaisiais poreikiais, turbūt neįmanoma net technologiškai. Vis tiek bent jau Seimo salėje ar kur nors kitur keletas specialių vietų turėtų būti. Galų gale tai gali būti žmonės su aklumo negalia ir turėtų turėti galimybę galbūt dėl Brailio rašto, bet tikrai ne visas vietas, kolega Algirdai, reikia čia įrengti ir tiek pinigų išleisti. Todėl mes šiuo atveju nepritariame, kad būtų išbraukta. Yra žmonių su specialiaisiais poreikiais ir ten, kur reikia, iš biudžeto lėšų turėtų būti įrengtos tinkamos darbo sąlygos.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas pranešėjas. Vis tiek komiteto vardu turbūt ir reikia klausti komiteto pirmininko. Ar jūs sutinkate su Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininko išsakyta pozicija vis dėlto komiteto vardu kad ir dėl praeitą kadenciją registruoto pasiūlymo ir neprašote balsuoti ar vis dėlto prašote balsuoti?

M. LINGĖ (TS-LKDF). Neprašome.

PIRMININKAS. Neprašote balsuoti. Labai dėkui. Kitas pasiūlymas – išbraukti įstatymo projekto 5 straipsnį. Taip pat Socialinių reikalų ir darbo komiteto pasiūlymas.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Analogiškas.

PIRMININKAS. Analogiškas. Irgi neprašote balsuoti? Neprašo balsuoti. Labai dėkui.

Dėl įstatymo projekto 7 straipsnio yra Seimo nario J. Razmos pataisa, kuriai komitetas nepritarė. Pone Razma, prašom pristatyti.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš lygiai kaip kolega A. Nekrošius neprašysiu balsuoti dėl pasiūlymų, kuriems komitetas nepritarė ar tik iš dalies pritarė, nes reikia vertinti, kad iš tikrųjų frakcijų atstovai daug padirbėjo derindami pozicijas, ir nesinorėtų pradėti keisti tą geranorišką sutarimą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kaip supratau, neprašote balsuoti ir sutinkate su komiteto nuomone.

Kitas pasiūlymas pono A. Nekrošiaus, jam komitetas pritarė iš dalies. Irgi neprašote balsuoti. Tada vėlgi pono A. Nekrošiaus pasiūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies, irgi neprašo balsuoti. Išbraukti įstatymo 8 straipsnio 3 dalį. Socialinių reikalų ir darbo komiteto pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Turbūt sutinkate, neprašote balsuoti? Neprašote balsuoti. Labai dėkui. Kitas pasiūlymas irgi Socialinių reikalų ir darbo komiteto, jam komitetas nepritarė. Ar prašote balsuoti? Neprašote.

Gerbiamas komiteto pirmininke, galbūt galime sutarti, kad dėl visų pasiūlymų, kurie jūsų komiteto vardu registruoti ir kuriems Teisės ir teisėtvarkos komitetas nepritarė, jūs neprašote balsuoti?

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Taip, neprašome.

PIRMININKAS. Neprašote. Labai dėkui. Tada Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymas dėl įstatymo projekto 8 straipsnio 5 dalies. Gerbiama Burokiene, ar jūs pristatysite? Komitetas šitam siūlymui nepritarė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Kaip ir Socialinių reikalų ir darbo komitetas mes pritarėme Teisės ir teisėtvarkos komiteto nuomonei.

PIRMININKAS. Ir neprašote balsuoti?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Ir neprašome balsuoti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Tada kitas Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto, A. Nekrošiaus... Tuoj, minutėlę. Socialinių reikalų, Valstybės valdymo... A. Nekrošiaus, A. Nekrošiaus...

R. Baškienės – pakeisti įstatymo projekto 11 straipsnio 5 dalį. Gerbiama Rima Baškiene, prašau. Jūsų pasiūlymas, kuriam komitetas nepritarė, dėl įstatymo projekto 11 straipsnio 5 dalies.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ačiū. Gerbiama kolegą, išties mintis buvo ta, kad jeigu Seimo narys nedalyvauja komiteto posėdyje, Seimo plenariniame posėdyje, tai atlyginimas už tą dieną neturėtų būti mokamas. Tiesiog buvo toks pasiūlymas, o komiteto valia buvo išgirsti ir įvertinti.

PIRMININKAS. Komitetas nepritarė. Ar jūs sutinkate su komiteto nuomone, ar prašytumėte balsuoti dėl jūsų pataisos?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Aš manau, kad balsavimas jau, savaime aišku, suprantamas, todėl neprašau balsuoti.

PIRMININKAS. Labai dėkui už supratingumą.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Aš tikrai galiu pasakyti kolegei Rimai. Mes truputį kitokią formulę įvedėme. Mes derinome. Buvo ir socialdemokratų pasiūlymas, dėl ko dabar pats Algirdas prieštarauja. Čia truputį kitas pasiūlymas. Matote, per dieną yra du posėdžiai. Jeigu viename nedalyvauja, negali už visą dieną nemokėti atlyginimo, jeigu viename dalyvauja, kitame nedalyvauja. Mes išskyrėme tuos dalykus. Man atrodo, mes kaip ir pritarėme, tačiau truputėlį kitaip.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Per šoninį mikrofoną dėl vedimo tvarkos – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Aš norėčiau atkreipti pirmininko dėmesį, kad 11 straipsnyje yra kalbama apie valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo užmokestį, nes čia kai kur kalbama apie valstybės politikų darbo apmokėjimo įstatymą, nors tokio nėra. Mes čia turėtume irgi labai konkrečiai apsispręsti.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Kolega Algirdai, jeigu jūs atidžiai žiūrėjote projektą, kuris yra dabar pateiktas, mes atsisakome tikrinio įstatymo pavadinimo. Mes vadiname Seimo narių darbo apmokėjamą reglamentuojantys įstatymai. (*Balsas salėje*) Tai ne tikrinis, tai yra bendrinis pasakymas. Gal mes vienokį įstatymą pavadinsime, kitokį pavadinsime. Apskritai siūlyčiau įstatymuose nevadinti tikriniais vardais, nes jeigu reikia vieną įstatymą pakeisti, mes paskui keičiame 40, kaip kad prieš keletą dienų buvo prezidentūros pateikimas. Pažiūrėkite, kas ten įvyko. Reikia apibendrintai vadinti įstatymus, tada nereikės kiekvieną kartą 10 ar 20 įstatymų keisti. Mes pavadiname – Seimo narių darbo apmokėjamą reglamentuojantys įstatymai. Kokie jie bus, tokie ir galios. Man atrodo, taip yra teisingiau.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Tik noriu priminti, kad tai yra svarstymo stadija. Jeigu kas nors dar turi kokių pataisų, jas dar galima registruoti priėmimo stadijoje.

Kitas V. Kamblevičiaus pasiūlymas, bet jis nebėra Seimo narys.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Čia dėl to paties.

PIRMININKAS. Jo pasiūlymas nėra aktualus. Taip pat V. Kamblevičiaus ir Seimo nario S. Jovaišos pasiūlymas pakeisti įstatymo projekto 11 straipsnio 6 dalį. Gerbiamas Sergejau, prašom.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Posėdžio pirmininke, priminkite turinį, ar čia apie pakaitinius Seimo narius?

PIRMININKAS. Taip, taip.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Aš tikrai tada norėčiau prašyti balsuoti, nes manau, kam tada reikalingas Seimo nariui kitas pakaitinis Seimo narys, jeigu tai nėra argumentas įskaityti, jog Seimo komiteto posėdyje kvorumas buvo išlaikytas būtent to pakaitinio Seimo nario dėka. Todėl man labai suprantama, kodėl buvo pasakyta, kad Seimo nario konstitucinė pareiga dalyvauti, bet mes esame juk įsivedę tuos pakaitinius, ir tai būtų garantuoto pasiteisinimo galimybė, kad Seimo narys užima savo vietą.

PIRMININKAS. Gerbiamas Stasy Šedbarai, prašom komiteto argumentus, kodėl nepritariate?

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Kolega Sergejus siūlo dėl dalies, kuri kalba ne tik apie komitetų posėdžius, bet ir apie plenarinius posėdžius. Plenariniame posėdyje pakaitinis narys pats savaime dalyvauja. Jeigu jau kokį nors siūlymą darytume, reikėtų tuomet išskirti atskiromis dalimis, o tos pačios dalies siūlymui, kad dalyvauja pakaitinis, neišskiriant, kad galvoje turimi komitetų ar komisijų posėdžiai, komitetas niekaip negalėjo pritarti.

Be to, aš manyčiau, kad jeigu vis tiek kviečiamas pakaitinis narys, tai Seimo narys, kuris nedalyvauja, turi turėti priežastį, o ne šiaip sau – sugalvoja nedalyvauti ir visą laiką ateina ir dalyvauja pakaitinis. Pakaitinis turi savo komitetą. Yra sudaroma papildoma problema tam kitam komitetui, į kurį ateina pakaitinis arba jungiasi nuotoliniu būdu. Aš manau, kad tai tikrai nėra priežastis pripažinti pateisinama priežastimi vien dėl to, kad yra pakviestas pakaitinis Seimo narys. Jeigu yra pateisinama priežastis, tik dėl to pakaitinis kartais ateina į svarbius balsavimus. Tokia yra komiteto nuomonė.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas pranešėjas. Siūlau nebesivelti į diskusiją. Išklausėme visus argumentus, iš klausėme pasiūlytą pasiūlymą. Gerbiamas Sergejau, jūs prašote balsuoti, kaip suprantu, dėl jūsų pasiūlymo? Gerbiami kolegos, balsuojame dėl S. Jovaišos pasiūlymo dėl įstatymo projekto 11 straipsnio 6 dalies. Atsiprašau, dėl motyvų. Nutraukiu. Dėl motyvų. Ar yra norinčių paremti arba neparemti S. Jovaišos siūlymą? (*Balsai salėje*) Nematau. Tada skelbiu balsavimą. Kas pritariate S. Jovaišos pasiūlymui, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote. (*Šurmuly salėje*)

Balsavo 111 Seimo narių: už – 64, prieš – 12, susilaikė 51. S. Jovaišos pasiūlymui nepritarta. (*Šurmuly salėje*)

Kitas yra Socialinių reikalų ir darbo komiteto pasiūlymas. Jau atsisakė. J. Razma atsisakė balsuoti. Seimo nariai: G. Kindurys, A. Gumuliauskas, V. Rastenis, P. Valiūnas ir A. Širinskienė. A. Širinskienė yra viena iš teikėjų dėl įstatymo projekto 12 straipsnio. Jūsų ir buvusių kolegų yra užregistruota pataisa.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Aš tik norėčiau pasakyti.

PIRMININKAS. Kur ponas G. Kindurys?

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Kolegos...

PIRMININKAS. Atsiprašau.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Biuro modelis yra pertvarkytas iš esmės. Yra sulygintos daugiamandatininkų ir vienmandatininkų teisės.

PIRMININKAS. Gerbiamas pirmininke, leiskime pristatyti pasiūlymą, tada jūs pristatysite komiteto nuomonę.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Posėdžio pirmininke, čia tų pasiūlymų yra beveik dešimt.

G. KINDURYS (LVŽSF). Esmę pasakysiu.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Aš noriu atkreipti dėmesį, kad čia yra krūva pasiūlymų.

PIRMININKAS. Jūs galėsite atkreipti dėmesį dėl argumentų. Prašau pristatyti savo pasiūlymą.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Tikrai pranešėjas pasakė, kad iš principo šitie pasiūlymai yra teikti pirminėje redakcijoje, jie, kaip ir dabartiniame Statute, yra taikomi biurams, kuriems patalpą turi suteikti savivaldybės. Dabar pateiktame projekte yra pateikta, kad biurus Seimo nariai turi nuomotis. Tiek ir mano, tiek ir kitų Seimo narių pasiūlymai yra susiję su ta redakcija, kai patalpas suteikia savivaldybės. Turbūt gal reikėtų, kad būtų teisinga, teisėta ir visiems aišku, iš principo pabalsuoti už tai, ar mes paliekame tvarką, kad savivaldybės privalo suteikti patalpas, ar kad Seimo nariai išsinuomoja. Tuomet nekils ginčų dėl kitų pasiūlymų.

PIRMININKAS. Nesu įsitikinęs, kad procedūriškai tai kaip nors įmanoma šioje svarstymo stadijoje padaryti.

G. KINDURYS (LVŽSF). Tie pasiūlymai susiję ir su interneto paslaugomis, ir su neįgaliųjų prietaikymu. O jeigu Seimo narys nuomoja, tai jie tampa neaktualūs. Bet jie yra pateikti, aš noriu, kad už juos balsuotų, bet išeina taip, kad jie dabar visiškai skirtingo lygmens. Dėl principinio dalyko pabalsuojame ir tiek.

PIRMININKAS. Žiūrėkite, gal galime susitarti, kad dabar svarstome tuos pasiūlymus, kuriems pritarė Teisės ir teisėtvarkos komitetas su darbo grupe. Jeigu bus pritarta tiems pasiūlymams dėl biurų nuomos, tuomet jūsų pasiūlymai bus neaktualūs, jeigu liks tas variantas, kur yra koncepcija, kad biurai privalo būti suteikiami savivaldybių, tuomet grįšime prie jūsų pasiūlymo ir dėl jo apsispręsimė.

PIRMININKAS. Ar galima taip suformuluoti?

G. KINDURYS (LVŽSF). Gal labai painu, gal būtų paprasčiau iš karto balsuoti, nes čia toks logiškas, aš manau, paprastas dalykas.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Aš siūlyčiau, kaip ir sako kolega, balsuoti, ar būtų pritarta Teisės ir teisėtvarkos komiteto pasiūlytai šio straipsnio redakcijai. Jeigu pritarta, išsisprendžia, jeigu nepritarta, tuomet grįžtame nuo...

PIRMININKAS. Gerai. Gerbiami kolegos, tuomet formuluoju esminį balsavimą dėl šio straipsnio. Tie, kas pritaria... Dar prieš balsavimą dėl motyvų tikriausiai galima kalbėti. Tie, kas pritaria Teisės ir teisėtvarkos komiteto redakcijai, ją pristatė komiteto pirmininkas, dėl to, kad biurus turi nuomotis visi Seimo nariai, balsuojate už, tie, kas nepritaria, tai yra pritaria tam pasiūlymui, kad yra kaip ir dabar, biurai Seimo nariams suteikiami savivaldybių, balsuojate prieš arba susilaikote. Nėra norinčių kalbėti. Kas pritaria Teisės ir teisėtvarkos komitetui, balsuoja už... (*Šurmulys salėje*)

Balsavo 112 Seimo narių: už – 65, prieš – 27, susilaikė 20. Pritarta Teisės ir teisėtvarkos komiteto siūlomai biurų nuomos koncepcijai, jeigu galima taip pavadinti. Tuomet, pone Kindury, kaip suprantu, Seimas jau kaip ir apsisprendė dėl jūsų pasiūlymo ir jūs neprašote balsuoti? Prašom.

G. KINDURYS (LVŽSF). Taip, dabar faktiškai neaktualūs tiek mano, tiek ir kitų, nes iš principo yra kita koncepcija.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Dėl šios pataisos kaip ir apsisprendėme. Kita jūsų pataisa... Čia susiję visi jūsų pasiūlymai, taip pat neaktualu, jau apsisprendėme.

Seimo narė G. Skaistė įregistravusi įstatymo 12 straipsnio...

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Čia viskas tas pats.

PIRMININKAS. Viskas tas pats. Supratau. Jau apsisprendėme ir dėl šio pasiūlymo. G. Kindury, J. Razma neprašo balsuoti. G. Kindury ir grupė – taip pat jau apsisprendėme.

Apsisprendėme ir dėl kito G. Kindurio pasiūlymo. J. Razma. Socialinių reikalų ir darbo komitetas taip pat neprašo balsuoti ir pritaria. S. Jovaišos dar viena pataisa – pakeisti įstatymo projekto 13 straipsnio 2 dalies 6 punktą. Gerbiamas Sergejau, prašom pristatyti savo pasiūlymą.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš atsiimu visus savo siūlymus. Dėkoju.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Irgi neprašote balsuoti ir sutinkate su komiteto pasiūlytu variantu.

Kitas pasiūlymas. Seimo narė A. Norkienė siūlo pakeisti įstatymo projekto 13 straipsnio 2 dalies 8 punktą. Gerbiama Aušrine, prašom pristatyti savo pasiūlymą.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Ar galėtų S. Šedbaras pristatyti? Tiesiog nerandu vietos, kur...

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Kolege Aušrine, čia buvo siūlymai dėl parlamentinių išlaidų panaudojimo eilučių. Mes, kaip žinoma, esame dabar įdėję beveik viską, ką valdyba yra patvirtinusi ir ką mes Etikos ir procedūrų komisijoje dar esame nusprendę, tai dabar yra visiškai naujas katalogas tų galimybių, kur galima naudoti parlamentines lėšas.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiama Aušrine, ar prašote balsuoti dėl?.. Sutinkate?

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Ačiū, sutinku, neprašau balsuoti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Sutinkate. J. Razmos kitas pasiūlymas, jis neprašo balsuoti.

Dėl 13 straipsnio 2 dalies irgi A. Norkienės. Čia susiję tikriausiai su jūsų prieš tai buvusiu. Tai jau irgi apsisprendėme. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas neprašo balsuoti. A. Nekrošius neprašo, J. Razma neprašo. Vėl A. Nekrošius neprašo balsuoti. Socialinių reikalų, A. Nekrošius, Socialinių reikalų, J. Razma, S. Jovaiša, Socialinių reikalų, J. Razma.

Seimo narių V. Pranckiečio, R. Baškienės ir A. Širinskienės pasiūlymas dėl įstatymo projekto 16 straipsnio. Kuris iš kolegų pristatysite savo pasiūlymą? Ponia Širinskiene, prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Jeigu čia dėl atostogų, tai bent jau aš atsiimu.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Taip, čia dėl atostogų.

PIRMININKAS. R. Baškienė. Prašom. Matau, neatsiima. Tuoj.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Mielieji kolegos, ši mintis kilo ne dėl to, kad kažkas kažką sugalvojo, o todėl, kad Konstitucinis Teismas rekomendavo, kad būtų taip ir turėtų būti, turėtų būti nustatytos atostogos. Išties ir kolegė ponia A. Širinskienė, ir tuometinis Seimo Pirmininkas V. Pranckietis, ir aš užregistravome šį pasiūlymą, kad atsirastų diskusija ir kad mes spręstume šį klausimą. Dabar suprantu, kad komitetas įvertino kitus pasiūlymus. Manau, kad sprendimas akivaizdus, ir aš neprašau balsuoti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Pono V. Pranckiečio nematau salėje. Labai dėkui. Neprašo pataisos iniciatoriai balsuoti.

Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto kita pataisa, dėl jos neprašo balsuoti. A. Nekrošius neprašo balsuoti. Socialiniai reikalai neprašo. A. Nekrošius, Socialinių reikalų. Viskas, daugiau nėra pataisų dėl įstatymo projekto.

Motyvai dėl viso po svarstymo. Už kalba Z. Balčytis.

Z. BALČYTIS (LRF). Labai ačiū. Aš tikrai nesikartosiu, buvo daug čia pasakyta, siūlau pritarti šitam projektui ir balsuoti už.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Prieš nėra norinčių kalbėti Seimo narių.

Po svarstymo balsuojame dėl Seimo narių teisių, pareigų ir veiklos garantijų įstatymo projekto Nr. XIII-957(2).

Balsavo 121 Seimo narys: už – 100, prieš nebuvo, susilaikė 21. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

Kitas klausimas, dėl kurio turime apsispręsti, yra lydimasis 2-18.2 klausimas – Seimo statuto projektas Nr. XIII-960(2). Pataisų, pasiūlymų negauta. Motyvų dėl viso taip pat nėra norinčių sakyti. Balsuojame dėl įstatymo projekto po svarstymo. Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 120 Seimo narių: už – 102, prieš nebuvo, susilaikė 18.

Kitas klausimas, dėl kurio turime apsispręsti, yra taip pat lydimasis 2-18.3 klausimas – Seimo projektas Nr. XIII-961. Jį kaip pagrindinis Teisės ir teisėtvarkos komitetas siūlė atmesti. Kas pritariate Teisės ir teisėtvarkos komiteto siūlymui atmesti įstatymo projektą, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 122 Seimo nariai: už – 119, prieš nėra, susilaikė 3. Įstatymo projekto atmetimui po svarstymo pritarta. Teisės ir teisėtvarkos komiteto siūlymui atmesti įstatymo projektą pritarta.

17.11 val.

Konstitucijos 67, 119, 122, 124, 141 ir 143 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-640 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-1 klausimas – Konstitucijos 67, 119, 122, 124, 141 ir 143 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-640. Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 123 Seimo nariai: už – 120, prieš – 1, susilaikė 2. Konstitucijos pataisai po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Teisės ir teisėtvarkos komitetą, papildomu – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetą. Ar galime pritarti tokiam siūlymui bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. Siūloma svarstymo data – rudens sesijoje. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui.

17.12 val.

Konstitucijos 67, 119, 122, 124, 141 ir 143 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-642 (pateikimo tęsinys)

Kitas 2-2 klausimas, dėl kurio turime apsispręsti, – taip pat Konstitucijos kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-642. Kas pritariate įstatymo projektui, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 123 Seimo nariai: už – 59, prieš – 3, susilaikė 61. Konstitucijos pataisų projektui nepritarta.

Ar atmetame, ar grąžiname iniciatoriams tobulinti, turime apsispręsti. Alternatyvus balsavimas. Kas balsuoja už, balsuoja už tai, kad grąžintume iniciatoriams tobulinti, kas balsuoja prieš, balsuoja už tai, kad atmestume.

Balsavo 120 Seimo narių: už – 83, prieš – 37. Įstatymo projektas grąžinamas iniciatoriams tobulinti.

Per šoninį mikrofoną – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Aš kreipiuosi į Seimo Pirmininkę. Mes lyg pas jus kabinete labai draugiškai susitarėme, kad pajudame į priekį. Dešinieji, konservatoriai, parodė, kaip jie žaidžia šiuos žaidimus. Tai nesitikėkite lengvų balsavimų ateityje, nes jeigu mes taip elgiamės... Jūs galėjote atmesti šį įstatymo projektą svarstymo stadijoje, nebuvo jokios problemos, bet jūs specialiai padarėte, kad parodytumėte, kad turite jėgą. Na, gerai, turėkite tą jėgą su 60 balsų.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Per šoninį mikrofoną – S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Kolegos, klausimas yra per daug rimtas. Jeigu mes norime tiesioginių mero rinkimų, tai negali būti du ar trys variantai. Turime žiūrėti, skaičiuoti ir priimti tokią pataisą, kad būtų. Nebus, vadinasi, nebus. Ar taip nori mūsų rinkėjai?

PIRMININKAS. Labai dėkui. Ir dar replikuoti norėtų J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, praeitoje kadencijoje buvo du Konstitucijos pataisų projektai dėl individualaus konstitucinio skundo. Niekam rankos nenudžiūvo, kepurė arba karūna nuo galvos nenukrito. Komitete buvo apsispręsta ir buvo diskutuota, kuris... Įdomiausias dalykas – opozicijos projektas paskui gavo daugumą ir buvo priimtas. Jūs šiandien einate konfrontacijos keliu. Taip jūs tikėtės priimti Konstitucijos pataisą?

PIRMININKAS. Labai dėkui. Per šoninį mikrofoną buvęs premjeras ir opozicijos lyderis S. Skvernelis.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, iš tiesų mes šiandien galėjome padėti tokį rimtą pamatą tolesniam kompromisui, bet tas balsavimas, atmetimas kolegų socialdemokratų teikiamo siūlymo iš esmės užbraukė, matyt, perspektyvoje viltis, kad mes turėsime Konstitucijai pakeisti

reikalingus balsus. Tikėjimo ir pasitikėjimo, kad priėmus gerbiamos Seimo Pirmininkės ir iniciatorių pasiūlytą Konstitucijos pataisą mes iš tikrųjų sugebėsime rasti kompromisą dėl to, kas tai yra meras ir kokias funkcijas turi vykdyti, dabar jokio pasitikėjimo nebėra. Manau, kad padarėme didelę klaidą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Taip pat per šoninį mikrofoną Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš manau, kad čia balsuodami mes nesprenpdžiame kokių nors tarpusavio santykių, o žiūrime esmės. Socialdemokratų idėjos visiškai telpa į tą bendresnį Konstitucijos pataisų projektą, kuriam pritarėme didele balsų persvara. Kam gaišti laiką dar ir su kitu projektu ir daryti komitetą atsakingą už galutinį sprendimą, jeigu jūs jau patys pasisakydami iš esmės signalizujete, kad komitete jūsų projektas būtų atkritęs. Kam tas toks laikinas *užganėdinimas*, kad tas projektas truputį pajuda, o po to atkrenta? Spręskime iš esmės.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Kadangi diskusija panašėja į sniego gniūžtės efektą, tai paskutinytis šia tema pasisako V. Gapšys ir judėsime prie kito darbotvarkės klausimo.

V. GAPŠYS (DPF). Žinote, atrodo, tikrai nereikėtų jau čia pasisakinėti, bet po J. Razmos pasisakymo, atrodo, tikrai tokia frazė kyla – tai kam gaišti laiką su demokratija ir parlamento procedūromis, jeigu jums jos vis tiek neįdomios? (*Plojimai*) Man atrodo, du projektai tikrai būtų buvę diskusijai erdvė, o dabar jūs tą erdvę uždarote ir net neleidžiate mums diskutuoti tuo klausimu. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiami kolegos. Visi išsisakėme.

17.17 val.

Darbo kodekso 139 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-419(3) (priėmimo tęsinys)

Judame prie kito darbotvarkės 1-8 klausimo, dėl kurio Seimas turi apsispręsti, – Darbo kodekso 139 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-419(3). Priėmimas. Kas pritariate įstatymo projektui, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 112 Seimo narių: už – 82, prieš – 6, susilaikė 24. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-419(3)) priimtas. (*Gongas*)

17.18 val.

Seimo nutarimo „Dėl Antano Šenavičiaus atleidimo iš Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nario pareigų“ projektas Nr. XIVP-654 (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 1-9 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Antano Šenavičiaus atleidimo iš Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nario pareigų“ projektas Nr. XIVP-654. Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 120 Seimo narių: už – 117, prieš – 1, susilaikė 2. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

17.19 val.

Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 2, 9, 20, 35, 43, 51, 63, 63¹, 64, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-458(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-4 klausimas – Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-458(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 120 Seimo narių: už – 120, nei prieš, nei susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.20 val.

Lietuvos kariuomenės drausmės statuto 1, 2, 5, 8, 14, 20, 42, 49, 67 straipsnių pakeitimo ir Statuto I dalies papildymo VII¹ skyriumi įstatymo projektas Nr. XIVP-423(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-5 klausimas – Lietuvos kariuomenės drausmės statuto 1, 2, 5, 8, 14, 20, 42, 49, 67 straipsnių pakeitimo ir Statuto I dalies papildymo VII¹ skyriumi įstatymo projektas Nr. XIVP-423(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 119 Seimo narių: už – 117, prieš nebuvo, susilaikė 2. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.21 val.

Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 2, 5, 6, 8, 12, 16, 24, 28, 33, 35, 41, 45, 46, 47, 49, 52 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 41¹ straipsniu ir III skyriaus dešimtuoju skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-532(2)ES (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-6 klausimas – Aviacijos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-532(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 122 Seimo nariai: už – 115, prieš nėra, susilaikė 7. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.22 val.

Jūros aplinkos apsaugos įstatymo Nr. VIII-512 3, 8, 9, 11, 15, 16, 17, 18, 20 straipsnių, ketvirtojo skirsnio pavadinimo ir 3 priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 15¹ straipsniu ir 19 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-459(2)ES (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-7 klausimas – Jūros aplinkos apsaugos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-459(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 118 Seimo narių: už – 117, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.22 val.

Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo Nr. I-2455 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-436(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-8 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-436(2). Dėl šio įstatymo projekto mes dar turime apsispręsti dėl vienos Seimo narių L. Girskienės bei A. Nekrošiaus pataisos dėl įstatymo projekto 1 straipsnio 2 dalies. Dėl jos motyvai jau yra išsakyti. Liko tik balsavimas. Kas pritariate minėtų Seimo narių pataisai dėl įstatymo 1 straipsnio 2 dalies, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 117 Seimo narių: už – 52, prieš – 23, susilaikė 42. Pataisai nepritarta.

Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio. Ar galime pritarti 1 straipsniui? Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Ar galime pritarti 1 straipsniui be minėtos pataisos, jai ką tik nepritarėme, bendru

sutarimu? (*Balsai salėje: „Balsuojame!“*) Yra prašymas balsuoti. Balsuojame dėl įstatymo projekto 1 straipsnio. Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 116 Seimo narių: už – 81, prieš – 3, susilaikė 32. 1 straipsniui pritarta.

Dėl 2 straipsnio pataisų, pasiūlymų negauta. Ar galėtume pritarti 2 straipsniui bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Dėl viso įstatymo projekto. Dėl motyvų už nėra norinčių kalbėti, dėl motyvų prieš – L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Iš tikrųjų aš noriu kolegoms aiškiai pasakyti, kad šitas sprendimas – dviejų agentūrų sujungimas ir kažkokio mistinio centro įsteigimas – ne paspartins daugiabučių namų renovaciją, o suteiks tik dar daugiau chaoso šiam procesui ir atgrasys žmones teikti paraiškas.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Dėl motyvų už kalbės aplinkos ministras S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Nesutiksiu su šia nuomone, kaip ir sakiau, Aplinkos ministerija turi dvi agentūras: viena APVA, kita BETA. Viena užsiima viešųjų pastatų renovacija, kita – gyvenamųjų pastatų administracija. Jeigu nenorime didinti aparato, norime su tais pačiais žmonėmis ir su tais pačiais resursais padaryti daugiau, reikia labai jungti. Tikiuosi, kad perspektyvoje reikės kalbėti ir apie estišką modelį, kai Europos Sąjungos struktūrinius fondus ir paramą dalina ne penkios skirtingos agentūros, o bent kelios. Irgi eisime sinergijos keliu.

Kviečiu pritarti sąmoningam ir pagrįstam sprendimui, kuris nieko nekainuoja. Visi darbuotojai bus išsaugoti ir pervesti į didesnę įstaigą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Išklauseme visus motyvus už ir prieš. Balsuojame dėl viso įstatymo projekto Nr. XIVP-436(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 71 Seimo narys, balsavo 70 Seimo narių: už – 69, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-436(2) priimtas. (*Gongas*)

17.27 val.

Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-456(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-9 klausimas – Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-456(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 106 Seimo nariai: už – 96, prieš nėra, susilaikė 10. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-456(2) priimtas. (*Gongas*)

17.28 val.

Įstatymo „Dėl pareiškimų pagal 1959 m. balandžio 20 d. Europos konvenciją dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose ir 1978 m. kovo 17 d. Europos konvencijos dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose papildomą protokolą“ projektas Nr. XIVP-460(2)ES (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-10.1 klausimas – įstatymo „Dėl pareiškimų pagal 1959 m. balandžio 20 d. Europos konvenciją dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose ir 1978 m. kovo 17 d. Europos konvencijos dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose papildomą protokolą“ projektas Nr. XIVP-460(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 112 Seimo narių: už – 112, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-460(2) priimtas. (*Gongas*)

17.29 val.

Įstatymo „Dėl Europos konvencijos dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose antrojo papildomo protokolo ratifikavimo“ Nr. IX-1997 papildymo 4 ir 5 straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-461(2)ES (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-10.2 klausimas – įstatymo „Dėl Europos konvencijos dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose antrojo papildomo protokolo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-461(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 117 Seimo narių: už – 117, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-461(2) priimtas. (*Gongas*)

17.30 val.

Advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-552(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-11 klausimas – Advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-552(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 117 Seimo narių: už – 114, prieš nebuvo, susilaikė 3. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.30 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 3, 23, 24, 25, 26, 30, 31, 65 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-636(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-12 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-636(2). Čia mes esame neapsvarstę vienos pataisos, ją yra pateikęs Seimo narys E. Gentvilas. Į tribūną kviečiame pagrindinio komiteto pranešėją M. Majauską. Gerbiamas Eugenijau, prašom pristatyti savo pataisą.

E. GENTVILAS (LSF). Dėl Akcizų įstatymo mes pasisakėme už, tačiau aiškiai matyti rinkos iškraipymas, ypač kalbant apie tabako apmokestinimą skirtingais akcizų mokesčiais. Štai paprastam rūkomajam tabakui didinamas akcizas, sakyčiau, nuosaikiai, o kaitinamajam tabakui didinamas neproporcingai stipriai. Mano siūlymas yra iš esmės suvienodinti akcizų augimą, akcizų didinimą kaitinamajam tabakui ir paprastam tabakui. Priešingu atveju rinkoje atsiras patrauklumas paprastoms cigaretėms, nes jų tabako apmokestinimas būtų santykinai mažesnis negu kaitinamojo tabako.

Noriu pasakyti, kad neturiu jokio asmeninio suinteresuotumo, nes nerūkau kaitinamojo tabako produkcijos, man lyg ir būtų vienodai, rūkau kitokias cigaretes. Bet manau, kad rinkoje negali atsitikti tokių dalykų.

Noriu iš karto deklaruoti, konsultuojantis su lobistais yra parengtas šis mano pasiūlymas, kad nebūtų kokių nors insinuacijų. Noriu pasakyti, taip, ir toliau yra kaitinamajam tabakui didinimas po 25 % kasmet.

Kita labai svarbi pataisa, kad apmokestinamas tabakas pagal svorį, o ne pagal vienetus. Šiandien mes esame įpratę prie tam tikro dydžio vienetų, tai apmokestinimas tūkstančio vienas daly-

kas, o jeigu pradės gaminti tokio dydžio, ką tuomet darysime? Esminis dalykas yra tabako svoris, kuris apmokestinamas, o ne vienetai. Vienetai gali būti įvairios formos ir įvairaus svorio. Paskutinis sakiny. Europos Sąjungoje pagal vienetus apmokestinama tik Vengrijoje, kitose šalyse, kaip ir Lietuvoje buvo iki tol, tabakas apmokestinamas pagal svorį.

PIRMININKAS. Gerbiamas Mykolai, pristatykite komiteto sprendimą.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Komitetas atidžiai išanalizavo gerbiamo E. Gentvilo pasiūlymą praeitą penktadienį neeilinio posėdžio metu. Atkreipė dėmesį į tai, kad iš tiesų vieneto apmokestinimas jau šiuo metu yra taikomas (...) tabako gaminiais kaip cigaretėms. Lietuva nėra vienintelė šalis, kuri taiko vieneto apmokestinimą.

Dėl gerbiamo Eugenijaus siūlymo nuosaikiau didinti kaitinamojo tabako apmokestinimą komitetas išreiškė kritišką nuomonę, iš esmės remdamasis tuo, kad pakeitimas iš tradicinių produktų pereinant į naujus produktus yra gana didelis. Mes puikiai suprantame, kad nauji produktai yra mažiau kenksmingi, bet jie yra vis dar kenksmingi ir žalingi, todėl jų apmokestinimas turi būti ir turi lygiuotis į tradicinių produktų. Šiuo metu apmokestinimas yra reikšmingai, kartais mažesnis negu tradicinių cigarečių, todėl siekiant užtikrinti ir suvienodinti apmokestinimą yra siūloma didinti 32 % kaitinamojo tabako akcizo mokestį kiekvienais metais. Atsižvelgiant į tai, komitetas nepritaria gerbiamo E. Gentvilo pasiūlymui.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas pranešėjas. Už pataisą nėra norinčių kalbėti. Prieš – V. Gapšys.

V. GAPŠYS (DPF). Dėkoju, pirmininke. Iš tikrųjų nesutinku su išsakytais gerbiamo E. Gentvilo argumentais. Kaitinamasis tabakas dabar yra apmokestinamas kur kas mažiau negu cigaretės. Nei vienas, nei kitas produktas nėra sveiki. Galbūt ten galima sakyti, kad vieni mažiau turi kažkokių medžiagų, kiti daugiau turi medžiagų, bet dabar susidaro tam tikra kaitinamojo tabako propagavimo schema, kad jį lyg ir reikėtų vartoti. Aš manau, nė vieno produkto nereikėtų, o akcizas turėtų būti didinamas. Manau, turėtume pasižiūrėti į Latvijos pavyzdį, kuri padarė, kad kaitinamasis tabakas yra apmokestinamas 50 % paprasto cigarečių akcizo. Tai mes turime kur netgi kelti tą tarifą.

Mano pasiūlymas yra užregistruotas, priėmimo stadijoje mes dėl jo apsispręsimė, manau, priešingai, negu siūlo liberalai. Šiuo atveju mes turime padidinti akcizą, iš to gauti biudžetą pajamų ir tas pajamas skirti švietimui, kad iš viso mažiau būtų rūkančių, o neiti tuo keliu, kad mes dar labiau skatiname kaitinamojo tabako vartojimą ir sudarome jam ypač geras sąlygas toliau įeiti į rinką. Jeigu pasižiūrėsite į rinkoje esančią situaciją, kaitinamojo tabako produktų vartojimas sparčiai auga ir produktas, kurio prieš keletą metų iš viso nebuvo, dabar užima reikšmingą rinkos dalį. Todėl aš manau, kad mes turime lygiai taip pat rūpintis, kad tas produktas netaptų faktiškai vieninteliu tokiu produktu. Visas tabako sektorius turi būti apmokestinamas akcizais. Ministerijos, manau, neblogas pasiūlymas, bet mes pasiūlysimė dar spartesnį apmokestinimą, dėl kurio, kaip ir minėjau, galėsime apsispręsti kiek vėliau.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, išklausėme visus motyvus. Balsuojame dėl E. Gentvilo pataisos. Kas pritariate pataisai, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 107 Seimo nariai: už – 29, prieš – 14, susilaikė 64. E. Gentvilo pataisai nepritarta.

Dėl viso įstatymo projekto po svarstymo motyvai už, prieš. Už – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tiesų svarbus projektas. Pirmiausia svarbus dėl to, kad mes sudėliojome trejų metų planą, vadinasi, mes pradėdame socialinį dialogą su visuomene, su verslu ir labai aiškiai sakome, kad valstybės veiksmai, Finansų ministerijos veiksmai, mokesčių sistema turi būti prognozuojama. Todėl tvirtiname trejų metų planą ir tikimės jo visus trejus metus laikytis.

Antra labai svarbi nuostata, kad augant pajamoms nuodėmės prekių, akcizinių prekių įperkamumas didėja ir valstybei nedidinant akcizo prekybininkai didina prekių kainas, todėl atsiriekia tą pyrago dalį, kurią galėtų gauti valstybės išdas ir finansuoti viešąsias paslaugas. Todėl, nustatant trejų metų planą, valstybė jau kitais metais galės surinkti papildomai 30 mln. eurų į vals-

tybės išdą ir tai yra labai svarbu. Tačiau nors bendros pajamos didelės, jeigu žiūrėtume į kiekvieno produkto kainos augimą atskirai, iš tiesų kainų augimas yra tikrai labai minimalus. Pavyzdžiui, sidro – vos 8 centai, vynuogių vyno – 10 centų už pusę litro, spirituoto vyno – 12 centų, stipraus gėrimo, kaip degtinės, – 32 centai, alaus – tik 2 centai.

Antras dalykas, jog mes sparčiai didiname kaitinamojo tabako apmokestinimą atsižvelgdami į tai, kad jis tampa vis populiariesnis ir žmonės tradicines cigaretes keičia kaitinamuoju tabaku.

Trečias dalykas, Biudžeto ir finansų komitetas bendru sutarimu pritarė siūlyti Seimui pritariti lengvatiniam tarifui mažoms vietinėms alaus darykloms. Reikia atkreipti dėmesį, kad būtų taikoma ne tik Lietuvos vietinėms, bet ir visos Europos Sąjungos vietinėms alaus darykloms, gaminančioms kraftinį alų, bet tik pirmiems 10 tūkst. hektolitrus. Pavyzdžiui, visos Lietuvos mastu tai yra tik 4 % viso pagaminto alaus. Todėl siūlome pritariti šiam Biudžeto ir finansų komiteto patobulintam projektui, kuris siūlo dar ir tokią lengvatą. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Motyvai prieš – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Norėčiau atkreipti į keletą aspektų jūsų dėmesį, gerbiami kolegos. Pirmiausia, didinant akcizą nebuvo pateiktas nei prognozavimas, nei modeliavimas, kaip tai paveiks, tarkim, šešėlinę prekybą rūkalais, ar padidės kontrabanda, ar padidės pajamos į biudžetą. Čia piešiama rožinėmis spalvomis, kad štai padidės pajamos į biudžetą. Tai tokiais netiesioginiais vartojimo mokesčiais kaip PVM didinimas, akcizo didinimas tuoj mes į biudžetą rinksime bemaž 80–90 % pajamų. Tada biudžetą skirstysime pagal nušimtį nuo biudžeto, kaip gauna LRT finansavimą, arba nuo BVP, kaip gauna krašto apsauga. Kam tada reikės Finansų ministerijos arba kitų ministerijų? Labai paprasta – vartojimo mokesčius nusistatome už bet ką ir gauname tokias pajamas į biudžetą.

O dėl visų alų ir visų kitų dalykų, gerbiamas kolega, kadaise (čia taikau Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkui dėl kraftinio alaus), kai priiminėjome Lošimų įstatymą Biudžeto ir finansų komitete prieš 18–19 metų, vienos asociacijos vadovas visą Biudžeto ir finansų komitetą vežė į Rygą pasižiūrėti, kaip ten gerai veikia Lošimų įstatymas.

Gerbiami kolegos, aš nemanau, kad jums turi įtakos kraftinio alaus gamintojai, ir jūs nedarysite tokios klaidos, kaip padarė kadaise Biudžeto ir finansų komitetas. O visiems rūkoriams siūlau nusišalinti nuo šio balsavimo kaip suinteresuotiems asmenims.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Bijau, kad rūkoriais nusišalinus gali nelabai likti kam balsuoti, bet balsuojame dėl įstatymo projekto po svarstymo. Kas pritariate įstatymo projektui, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 114 Seimo narių: už – 104, prieš nebuvo, susilaikė 10. Įstatymo projektui po svarstymo pritarė.

17.42 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 75, 84 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 75¹, 75², 75³ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-567(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-13 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-567. Gerbiami kolegos, kadangi dėl motyvų nebuvo kalbančių prieš, gal galime įstatymo projektui bendru sutarimu po svarstymo pritariti? Galime? Labai dėkui, pritarė po svarstymo bendru sutarimu.

17.43 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-239(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-14 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-239(2). Gal po svarstymo irgi galima pritariti bendru sutarimu? Galima. Labai dėkui.

17.43 val.

Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 7, 8, 14 straipsnių ir 5 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-623(2) (svarstymo tęsinys)

2-15 klausimas – Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-623(2). Gal po svarstymo galima pritarti bendru sutarimu? Galima. Labai ačiū.

17.43 val.

Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-634ES (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-16 klausimas – Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-634. Pateikimo stadija. Ar galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Labai dėkui. Dėl šio įstatymo projekto, kuriam ką tik pritarėme bendru sutarimu, kaip pagrindinį siūloma skirti Ekonomikos komitetą. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galima. Ir siūloma svarstyti rudens sesijoje. (*Balsas salėje: „Atsiprašau.“*) Taip, prašau. Per šoninį mikrofoną – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš frakcijos vardu prašyčiau skubos. Vis dėlto tai yra svarbus įstatymas. Jeigu komitetas greitai apsvarstytų, mes... (*Balsai salėje*) Matysime, jeigu bus pastabų, bet tikrai geresnės galimybės gauti informaciją, aš manau, visiems yra aktualu.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, prašymas buvo teisėtas. Skelbiu balsavimą. Kas pritariate Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų pasiūlymui skubos tvarka svarstyti šį įstatymo projektą, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote. (*Šurmulys salėje*) Kas už, balsuoja už skubą, kas prieš skubą, tie balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 109 Seimo nariai: už – 56, prieš – 17, susilaikė 36. Įstatymas svarstomas... Skubai pritarta. (*Balsai salėje*) Jeigu spės komitetai apsvarstyti, tada svarstymo data bus šią sesiją.

17.45 val.

Juridinių asmenų nemokumo įstatymo Nr. XIII-2221 1, 2, 4, 6, 9, 10, 15, 17, 22, 26, 27, 28, 31, 32, 33, 35, 40, 41, 42, 43, 62, 63, 64, 77, 94, 95, 103, 104, 110, 111, 114, 130 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 102¹, 102², 102³, 111¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-362(2)ES, Fizinį asmenų bankroto įstatymo Nr. XI-2000 5, 6, 7, 8, 14, 21, 23, 25, 29, 30, 31 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-363(2), Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 3, 6, 7 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-364(2), Darbo kodekso 208 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-365(2), Civilinio kodekso 2.66 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-366(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės kompleksinis 2-19 klausimas, įstatymų projektų blokas – Juridinių asmenų nemokumo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-362(2) ir lydimieji: darbotvarkės 2-19.2 klausimas, įstatymo projektas Nr. XIVP-363(2), darbotvarkės 2-19.3 klausimas, įstatymo projektas Nr. XIVP-364(2), darbotvarkės 2-19.4 klausimas, įstatymo projektas Nr. XIVP-365(2) ir darbotvarkės 2-19.5 klausimas, įstatymo projektas Nr. XIVP-366(2). Įstatymų projektų blokas. Svarstymo stadija. Ar galėtume gal pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime pritarti įstatymų projektams bendru sutarimu. Labai dėkui.

17.46 val.

Darbo kodekso 108, 109, 139, 213 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-489(2)ES (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-20 klausimas – Darbo kodekso kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-489(2). Svarstymo stadija. Čia, kiek prisimenu, dėl motyvų buvo ir

už, ir prieš. (*Šurmulys salėje*) Matyt, reikėtų balsuoti. Balsuojame dėl įstatymo projekto. Kas pritaria po svarstymo, balsuojate už, kas nepritaria, balsuojate prieš arba susilaikote. (*Balsai salėje*)

Balsavo 107 Seimo nariai: už – 78, prieš – 1, susilaikė 28. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

17.47 val.

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ Nr. XII-1322 3, 4, 5, 6, 7, 11, 12, 14, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 37, 43, 52, 67, 74 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3349 pavadinimo pakeitimo ir 22 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-638 (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės rezervinis 1 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-638. Pateikimo stadija. Kas pritaria įstatymo projektui, balsuojate už, kas nepritaria, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 109 Seimo nariai: už – 103, prieš – 1, susilaikė 5. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta. Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Teisės ir teisėtvarkos komitetą. Galime pritarti tam bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime pritarti. Ir dėl svarstymo datos, kaip suprantu, per šoninį mikrofoną S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Kolegos, aš prašyčiau pritarti skubai. Mes tada greitai komitete viską sutvarkytume ir iki liepos 1 dienos reikėtų, kad išgaliotų, nes išgaliojimo data pagal jau tuos taisomus įstatymus taip pat yra liepos 1 diena.

PIRMININKAS. Čia frakcijos vardu, kaip suprantu, prašote.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, prašymas statutinis, todėl balsuojame dėl skubos dėl šio įstatymo projekto. E. Gentvilas dar. Nutraukiame, paklausykime Eugenijaus.

E. GENTVILAS (LSF). Aš atsiprašau, kolegos. Kiek mes įstatymų projektų skubos tvarka teiksime, kad šitoje sesijoje spėtume priimti? Sakėme, kad liko dvi darbo dienos, tai mes susitarkime. Aš ne prieš, bet ar tikrai tai bus kvalifikuotai ir ar tai nepratęs sesijos, jeigu taip susitartume. Dar bar išgirdau jau antrą projektą, dėl kurio prašoma skuba. Gera, galime, bet bijau, kad nebūtų dar penkių projektų.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiamas Eugenijau, geriausias būdas Seime susitarti, tai yra balsuoti ir priimti kokį nors sprendimą. Pasiūlymas buvo statutinis, balsuojame dėl Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos pasiūlymo skubos tvarka svarstyti įstatymo projektą. Kas pritaria skubai, balsuojate už, kas nepritaria, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 111 Seimo narių: už – 58, prieš – 15, susilaikė 38. Skubai pritarta.

Jeigu komitetas spės apsvastyti, tai dar šioje sesijoje įstatymo projektas bus svarstomas.

17.50 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 10, 11, 27, 29, 33 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-341(2), Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 12, 61 ir 63 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-342(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės rezerviniai 2.1 ir 2.2 klausimai – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-341(2) ir lydimasis įstatymo projektas Nr. XIVP-342(2). Kas pritaria įstatymų projektams po svarstymo, balsuojate už, kad nepritaria, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 111 Seimo narių: už – 109, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymo projektui pritarta.

Sveikatos reikalų komitetas įstatymo projektą siūlo svarstyti skubos tvarka. Dėl skubos tvarkos, matyt, geriausias būdas susitarti, kaip suprantu, balsuoti, nes komiteto prašymas statutinis. Kas pritaria komiteto siūlymui šitą projektą svarstyti skubos tvarka, balsuojate už, kas nepritaria, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 110 Seimo narių: už – 67, prieš – 11, susilaikė 32. Skubai ir vėl pritarta. Dabar priėmimo data priklauso nuo komiteto.

17.52 val.

Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 47 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5279(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės rezervinis 3 klausimas – Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 47 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5279(2). Svarstymo stadija. Kas pritariate įstatymo projektui, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 110 Seimo narių: už – 109, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymo projektui pritarta po svarstymo.

17.53 val.

Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 78 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-490(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės rezervinis 4 klausimas – Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 78 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-490(2). Svarstymo stadija.

Balsavo 106 Seimo nariai: už – 104, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymo projektui pritarta po svarstymo.

17.54 val.

Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-452(3) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės rezervinis 5 klausimas – Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-452(3). Svarstymo stadija.

Balsavo 100 Seimo narių: už – 98, prieš nebuvo, susilaikė 2. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

17.55 val.

Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 123 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4975, Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4976 (svarstymo tęsinys)

Rezervinis 6.1 ir 6.2 klausimai – įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4975 ir projektas Nr. XIIIIP-4976. Socialinių reikalų ir darbo komitetas siūlė atmesti du įstatymų projektus. Kaip suprantu, čia bendro sutarimo nebus, todėl kas pritariate komiteto siūlymui atmesti įstatymų projektus, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 102 Seimo nariai: už – 94, prieš – 1, susilaikė 7. Komiteto siūlymui atmesti įstatymų projektus pritarta.

17.56 val.

Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 2 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-15(2) (svarstymo tęsinys)

Rezervinis 7 klausimas – Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-15(2). Svarstymo stadija.

Balsavo 107 Seimo nariai: už – 104, prieš nebuvo, susilaikė 3. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

17.56 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 70 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-359(3) (svarstymo tęsinys)

Ir paskutinis šioje balsavimo sesijoje įstatymo projektas, rezervinis 8 klausimas – projektas Nr. XIVP-359(3). Seimo statuto pataisa.

Balsavo 105 Seimo nariai: už – 92, prieš nebuvo, susilaikė 13. Seimo statuto projektui po svarstymo pritarta.

Baigiame šią balsavimo sesiją. Pereiname prie tolesnio klausimų svarstymo ir pateikimo. Dėl kito balsavimo laiko: jeigu jis bus šiek tiek ankstesnis, pasistengsime pranešti kaip galima anksčiau, kai tik preliminarai matysime, kada gali būti balsavimas.

17.57 val.

Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 2, 15, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-542 (pateikimas)

Dabar energetikos ministras dėl užimtos darbotvarkės paprašė leisti jam pateikti du darbotvarkės klausimus. Tad 2-24 klausimas – Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-542. Pranešėjas – D. Kreivys. Pateikimas.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, teikiu Branduolinės energijos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Įstatymo projekto tikslai yra nustatyti valstybinės įmonės Ignalinos atominės elektrinės valdomų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių branduolinės energetikos objektų, tai yra Ignalinos elektrinės blokų, panaudotų branduolinio kuro saugyklų ir kitų radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įrenginių fizinę apsaugą ir šių objektų apsaugos zonų kontrolę užtikrinančius subjektus. Tai yra VRM įgaliota institucija ir Ignalinos atominė elektrinė.

Antra. Nustatyti prievolę asmenims, esantiems branduolinio objekto riboto patekimo zonoje, tai yra nuo atominės elektrinės aikštelės tvoros iki 3 kilometrų zonoje, paklusti objekto fizinei apsaugą vykdančių pareigūnų reikalavimams stabdyti transporto priemones, pateikti asmens, transporto priemonės, gabenamų daiktų dokumentus, apžiūrėti transporto priemones ir daiktus. Taip būtų mažinama galimų konfliktų tarp pareigūnų ir jų... užtikrinančių asmenų atsiradimo galimybė.

Kodėl reikalingas tas reglamentavimas ir kokie yra dabartinio reglamentavimo trūkumai? Šiuo metu Viešojo saugumo tarnybai pavesta vykdyti ir užtikrinti Lietuvos Respublikos pasienio ruože esančių branduolinės energetikos objektų fizinę apsaugą. Peržiūrėjus Lietuvos Respublikos pasienio ruožo ribas, nuo 2021 metų sausio pasienio ruože nėra branduolinės energetikos objektų, tai yra Ignalinos atominė elektrinė nebepatenka į pasienio apsaugos zoną. Už branduolinės energetikos fizinės apsaugos vykdymą ir užtikrinimą tuomet atsako tik Ignalinos atominė elektrinė kaip licencijos turėtoja. Toks branduolinės energetikos objektų fizinės apsaugos organizavimo būdas neatitinka tarptautinės gerosios praktikos, nes fizinės apsaugos darbuotojai turi turėti ginklus, turi teisę sulaikyti atominės energetikos objektams grėsmę keliančius asmenis, apžiūrėti tokius krovinius. Tokius veiksmus gali atlikti tik pareigūnai, o ne Ignalinos atominės elektrinės ar kitų privačių subjektų darbuotojai.

Įstatymo projektu siūlomoms priemonėms įgyvendinti papildomų valstybės ar savivaldybių biudžetų lėšų nereikės, nes, kaip minėjau, ir iki tol pagal įstatymą buvo saugoma Vidaus reikalų ministerijos įgaliotos institucijos. Priėmus įstatymą toliau būtų nepertraukiamai vykdoma branduolinės energetikos objektų fizinė apsauga ir zonų kontrolė. Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamentas pastabų ir pasiūlymų dėl šio įstatymo projekto neturi.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas ministre. Jūsų nori paklausti vienas Seimo narys. A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis ministre, ištis jūs kalbate apie vis augančius ir augančius kaštus, apie jų poreikį Ignalinos atominės elektrinės visiškam uždarymui ir būsimam kapinynui. Ir taip turbūt ne vieną amžių tęsis. Kol kas žinomi kaštai yra bemaž

3,5 mlrd. Kas mus dotuos ir kiek reikės iš biudžeto, jeigu ir toliau taip nekontroliuojamai ir be didelės atsakomybės ta pati „Nukem“ ar kitos kompanijos sėkmingai plaus iš donorų tuos pinigų, skiriamus elektrinei uždaryti? Ar bus pakeliama našta tuos likusius 2 mlrd. surinkti iš mūsų biudžeto?

D. KREIVYS (TS-LKDF). Gerbiamas Seimo nary, pirmiausia įstatyme nekalbame apie Ignalinos uždarymo kaštus. Mes kalbame apie Ignalinos atominės elektrinės teritorijos apsaugą. Teritorijos apsauga ir šiuo metu yra vykdoma Vidaus reikalų ministerijos įgaliotos institucijos. Kodėl įstatymas yra reikalingas? Todėl, kad buvo peržiūrėta pasienio apsaugos zona, o Ignalinos atominės elektrinės apsauga buvo susieta su pasienio apsaugos zona. Kadangi pasienio apsaugos zona pasitraukė, Ignalinos atominė elektrinė atsидūrė už pasienio zonos. Todėl reikalinga įstatymo pataisa, kad VRM toliau saugotų Ignalinos atominę elektrinę. Papildomų kaštų, kaip minėjau, tai nesukels.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas ministre. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Po pateikimo dėl motyvų nėra norinčių pasisakyti kolegų. Balsavimas dėl įstatymo projekto tam numatytu laiku.

18.03 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 20¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-635 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 2-25 klausimas – Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 20¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-635. Pranešėjas – D. Kreivys. Pateikimas. Įstatymo projektas į darbų programą nebuvo įrašytas, tai taip pat prašome bendro sutarimo, kad įstatymo projektą įrašytume į pavasario sesijos darbų programą. Labai ačiū.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Labai ačiū. Įstatymas yra labai reikalingas, nes šiuo metu decentralizuota elektros energijos gamyba, įskaitant gaminančių vartotojų plėtrą, yra prioritetinė valstybės sritis. Šiuo metu gaminančių vartotojų skaičius sparčiai artėja prie Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme nustatytos kvotos – 100 megavatų buitiniams vartotojams, vadinamiesiems *consumeriams*. Siekiant užtikrinti nenutrūkstamą gaminančių vartotojų plėtrą ir papildomai sėkmingai panaudoti europines lėšas tiek iš struktūrinės paramos, tiek iš RRF, siūloma gaminantiems vartotojams įstatymu nustatytą kvotą didinti iki 1 gigavato, nediferencijuojant buitinių ir verslo gaminančių vartotojų. Tai būtų toks trumpas pristatymas. Kaip minėjau, Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme yra kvota 100 megavatų. Ją didiname iki 1 gigavato. Keičiame tik vieną skaičių, nes jau per artimiausią mėnesį gali būti gaminančių vartotojų, kurie turi saulės elektrines įsirengę ant savo stogų ir išlips virš normos.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiamas ministre, viskas jau? Jūsų paklausti užsirašė du Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Tikrai, gerbiamas ministre, jūs rūpinatės atsinaujinančių išteklių plėtra, bet puikiai prisimenate, kai buvote dar ministru, kai buvo priimamas Atsinaujinančių išteklių įstatymas, kuris įsigaliojo 2011 metais.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Nebuvau.

A. SKARDŽIUS (DPF). Bet puikiai prisimenate šitą istoriją. Ten įstatyme buvo įrašyta, kad skatinama atsinaujinančių išteklių plėtra, o dabar mes matome tik pančius. Pančius dėl apribojimų, dėl perdavimo, pasaugojimo ir viso kito. Neaišku, kokių dar pančių ta plėtra sulauks. Dabar buitiniai vartotojai yra skatinami tik 10 kilovatų instaliuotos galios. Būtų įdomu sužinoti, gerbiamas ministre, kokias skatinimo priemones jūs dar numatote ir kiek yra šiandien buitinių vartotojų iki 10 kilovatų, atmetant visus tuos parkus, kurie yra nutolę? Tai ta naujovė, prie kurios dar sunkiai jungiasi mūsų buitiniai vartotojai.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Seimo nary. Šiandien buitinių vartotojų, arba *consumer* (toks angliškas terminas) – gaminantis vartotojas, turime 84 megavatus ir jau įtraukta į kontraktą per 17 megavatų. Dėl šitos priežasties mums ir reikia didinti skaičių. Kaip minėjau, yra didžiulis poreikis ir lėšų trūkumas yra didžiulis, todėl tikimės, kad pradėjus naudoti ir sukūrus priemones tiek RRF, tiek struktūrinių fondų lėšomis tie skaičiai labai sparčiai augs. Drįsiu paste-

bėti, kad atsiperkamumas svyruoja su valstybės dotacija tarp 5–6 metų. Tai yra labai geras atsiperkamumas, nepaisant visų augančių perdavimo tarifų.

Taip pat panašaus lygio subsidijomis bus galima pasinaudoti ir verslo įmonėms, būtent kapitalo investicijų dengimui tam panaudojant RRF lėšas. Manome, kad šie du žingsniai stipriai paskatins ir turbūt sukels teigiamą bangą gaminančių vartotojų ir įmonių, kurios gaminsis elektrą iš atsinaujinančių šaltinių savo reikmėms.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas ministre. Klausia V. Gapšys.

V. GAPŠYS (DPF). Dėkui, pirmininke. Gerbiamas ministre, aš sutinku, aišku, vienareikšmiškai reikia didinti ir čia net nėra kalbos, bet ar negalvojate, kad galbūt reikėtų įvesti tam tikrą laipsniškumą, kad galėtume po keleto metų ar po kurio laikotarpio pasižiūrėti ir galbūt technologškai turėti tam tikras galimybes nukreipti į vieną ar kitą sritį, vienokią arba kitokią atsinaujinančių energetikos išteklių gamybos sritį? Mes dabar pereiname nuo 100 megavatų iki 1 gigavato – tai palyginti didelis tarpas. Suprantu, kad žiūrima galutinių tikslų, bet tiesiog pasilikti šiame įstatyme šiek tiek daugiau galimybių peržiūrėti, jeigu reikia, ateityje pakoreguoti.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Ačiū. Tikrai geras klausimas. Aš manau, kad būtent tą koregavimą bus galima įvesti priemonių lygmeniu. Šiaip skaičius yra atsiradęs iš Vyriausybės programos. Apskritai žiūrint pagal rodiklius, kuriuos mes esame nustatę sau, tai 50 % iš atsinaujinančios energetikos pasiekti 2025 metais, juo labiau ateina dar *fit for fifty-five*, tas 55 % rodiklis. Be to, matant visos atsinaujinančios energetikos plėtrą, tiek vėjo, tiek saulės, ir bendraujant su įmonėmis, panašu, kad skaičiai, apie kuriuos aš kalbu, yra netgi labai pesimistiniai, nes paėmus, kiek yra planuojama vystyti parkų, vėjo parkų, ir sudėjus visą jų galią, vien kontraktuotų ir statomų parkų galia yra apie 2 gigavatus. Kalbu apie vėjo parkus. Saulė yra būtina, nes vėjas ir saulė vienas kitą dariniai papildo. Netgi šiandien verslo įmonės planuoja kartu vystyti ir turėti bendrą prijungimą tiek saulės, tiek vėjo parkų, kad galėtų reikšmingai, efektyviai išnaudoti prijungimo galimybes. Manau, kad klausimas geras. Tikrai turbūt reguliuosime šiuos dalykus atitinkamai priemonių lygiu.

Taip pat reikia paminėti, kad šalia atsinaujinančios vėjo ir saulės energetikos matome didžiulę vandenilio plėtos galimybę. Lėšų skaičius, kuris šiandien skirtas vandeniliui, yra ryškiai per mažas. Todėl koreguojant ir atsižvelgiant, kaip vystosi kiti projektai, galbūt dalį dar bus galima perskirstyti ir vandeniliui. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas ministre, šiuo klausimu jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Po pateikimo dėl motyvų nėra norinčių kalbėti kolegų. Balsavimas dėl įstatymo projekto numatytu darbotvarkėje metu arba šiek tiek anksčiau. Mes pranešime, kai tas laikas bus šiek tiek aiškesnis.

18.12 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 9, 34, 43, 44, 45, 46, 46¹, 47, 49, 51, 52 ir 60 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 46² ir 52¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-648 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 2-26 klausimas – Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-648. Pranešėjas – D. Kreivys. Pateikimas.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, teikiu Elektros energetikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Įstatymo pateikimo tikslai ir priežastys. Teikiami įstatymo pakeitimai yra labai svarbūs sklandžiam elektros rinkos liberalizavimo antrajam etapui, per kurį iki šių metų pabaigos turi pasirinkti tiekėjus 750 tūkst. namų ūkių, tai yra didžiulis skaičius.

2020 metais pasibaigęs pirmasis etapas parodė, kad vartotojams ir nepriklausomiems elektros tiekėjams reikalingas ilgesnis laikotarpis sutartims sudaryti, tolygesnis sutarčių pasirašymo srautų išdėstymas, reikalingas vartotojų duomenų atvėrimas nepriklausomiems elektros tiekėjams vienodomis sąlygomis, elektros tiekėjų pasiūlymų ir palyginimo priemonės sukūrimas.

Tęsiame praėjusiais metais pradėtą nepriklausomo tiekėjo pasirinkimo procesą. Siekiame sudaryti vartotojams dar patogesnes sąlygas pasirinkti nepriklausomą tiekėją, įvertinti skirtingų tiekėjų pasiūlymus ir išsirinkti tinkamiausią. Įvertinus elektros rinkos liberalizavimą bus sudarytos

sąlygos atsirasti realiai tiekėjų konkurencijai. Turime šiuo metu veikiančius septynis nepriklausomus tiekėjus. Taigi, einame link konkurencijos, rinkos konkurencijos, kurią turime kitose srityse, pavyzdžiui, telekomunikacijų.

Kokie yra pagrindiniai įstatymo pakeitimai? Tai yra antrojo ir trečiojo etapo elektros rinkos liberalizavimo vartotojų duomenų nepriklausomiems tiekėjams atvėrimas vienu metu. Dabar galiojančio įstatymo redakcijoje numatyta, kad dabar bus atveriami antrojo etapo, o tik vėliau, po metų, trečiojo etapo duomenys. Matome, kad dažnai tas laikotarpis, ypač grupėms, mažiau vartojančioms grupėms, kurios ateina į liberalizavimo etapą, reikalingas ilgesnis laikas apsispręsti, o, be to, reikia sukurti realią konkurenciją, nes šiuo metu vienintelė įmonė turi monopolį, duomenų monopolį. Taigi nustatomas ilgesnis laikotarpis – iki 2023 m. gruodžio 31 d. prieiga prie buitinių vartotojų duomenų. Nepriklausomiems tiekėjams suteikiama prieiga ne tik prie liberalizuojamų buitinių vartotojų duomenų, bet ir prie duomenų vartotojų, kuriems užtikrinamas garantinis tiekimas, nes dabar į garantinį tiekimą papuolusio asmens duomenys yra neatviri. Įmonės, kurios nori pateikti pasiūlymą po to, kai baigėsi liberalizavimo etapas, negali pateikti jiems savo pasiūlymų.

PIRMININKAS. Jau baigėte?

D. KREIVYS (TS-LKDF). Numatomas greitesnis, iki dviejų savaitių trunkantis tiekėjų keitimo procesas, dabar trys. Nustatomi papildomi saugikliai vartotojams dėl sutarčių sudarymo telefonu. Sutarčių sudarymas vyks pagal Civilinio kodekso nuostatas, vartotojas turės fiziniu arba elektroniniu parašu pasirašyti sutartį arba išsiųsti tiekėjui raštišką sutikimą. Iki tol užtekėdavo skambučių, ir buvo laikoma, kad vartotojas sudarė sutartį. Vartotojas taip pat galės per 14 dienų atsisakyti jau sudarytos sutarties. Reglamentuojama vartotojų teisė sudaryti dinamiškos arba kintamosios elektros energijos kainos sutartį. Reglamentuojamas nepriklausomų tiekėjų pasiūlymų palyginimo priemonės sukūrimas, tai leis vartotojams neatlyginamai naudotis nepriklausomo tiekėjo pasiūlyta priemone ir leis laisvai geriau pasirinkti tiekėją. Būtent tiekėjams bus nustatoma tvarka, tiems duomenims bus nustatomas VERT patikimumo ženklas. Teikiamas projektas yra įtrauktas į Seimo pavasario sesijos darbų programą ir aš paprašyčiau frakcijos vardu dėl jo skubos tvarkos.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas ministre. Jūsų norėtų paklausti vienas Seimo narys – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Išties nepatogu, kai ministras vienas kalba ir niekas tiesiog nekreipia dėmesio, neklausia. Gerbiamas ministre, pandemijos metu pradėtas liberalizavimo etapas turbūt sukėlė daug rūpesčių šimtui užsiregistravusių nepriklausomų tiekėjų, kaip jūs minėjote, iš jų liko aštuoni, o didžiąją dalį, be abejo, susišlavė valstybinis „Ignitis“. Man kelia nerimą tai, kad tai vyksta pandemijos metu, lyg ir būtų tikrai mažai problemų, tačiau kad VERT – Energetikos reguliavimo taryba nebereguliuoja jų, kainos vienareikšmiškai pakilo. Norėčiau jūsų paklausti, kodėl jos pakilo? Nemanau, kad vien tik dėl rinkos pokyčių. Ir kad atėję nepasiruošę, tikrai suklaidino. Man pačiam teko dėl vieno adreso, nes patekau į pirmą grupę, būti tu, kuris buvo garantinio tiekimo, dėl klaidos, nors sutartis buvo sudaryta laiku su nepriklausomu tiekėju. Bet pagrindinis klausimas yra toks, kad vis dėlto kodėl VERT nebereguliuos ir kodėl po liberalizavimo vartotojams brangsta elektra? Ačiū.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Seimo nary, už klausimus. Dėkoju, kad vienintelis turite klausimų. Be abejo, dėkingas ir kitiems, kas klausė. Būtent atsakant į tą priekaištą, kad viena įmonė turi monopolį, priėjimą prie duomenų, ir yra atneštos į parlamentą šios įstatymo pataisos, kurios leis kitiems tiekėjams prieiti prie vartotojų duomenų tiek antrajame etape, tiek trečiajame etape. Tai labai svarbu. Reguluotojas VERT, kaip minėta įstatyme, įpareigotas sukurti instrumentą, kur visų tiekėjų kainas bus galima palyginti kaip obuolį su obuoliu, o nebus visokių – perki tris, gauni du ir panašių dalykų, ką mes matėme per pirmąjį liberalizavimo etapą. Visi duomenys bus patvirtinti VERT tikrumo ženklu, kiekvienas tokią kainą ir galės gauti.

Kai kalbame apie kainų pokytį, tai į tą klausimą jums ne kartą teko ir atsakyti. Rinkos kaina, teisingai jūs pasakėte, rinkos kainos dedamoji sudaro 41 % visos kainos. Be abejo, didėja ir skirstymo tarifas kiekvienais metais dėl infrastruktūros plėtros, dėl atsinaujinančių pajungimo, dėl išmanaus tinklo pertvarkos, tai turbūt viena dedamoji. Taip pat matome ryškų rinkos kainų didėji-

mą visų pirma dėl mokesčių, ATL kainų didėjimo. ATL pabrango beveik aštuonis kartus, kainos. Ir panašu, kad taršos leidimai toliau brangs. Čia turbūt yra pagrindiniai dalykai. Taip pat reikia atkreipti dėmesį, kad vartojimas šiais metais, palyginti su praėjusiais metais, yra gerokai padidėjęs ir tas vartojimas visose rinkose sukelia gerokai didesnes kainas.

Taip pat reikia atkreipti dėmesį, kadangi Šiaurė mums diktuoja kainas, tai yra Skandinavija, nepaisant to, kad mes turime jungtis su Rusija, su Baltarusija, su Latvija ir panašiai, kainas mums diktuoja švediška ketvirta zona. Ten kaina yra labai priklausoma tiek nuo vėjo, tiek nuo vandens lygio. Kainos taip pat yra pakilusios, palyginus metus su metais, ketvirtoje zonoje, automatiškai pas mus metinės kainos taip pat yra pakilusios. Tai šitos pagrindinės priežastys ir daro įtaką didesnei kainai, kurią patvirtino nepriklausomas reguliuotojas, kurio sprendimų, kaip ir teismų sprendimų, mes nė vienas negalime paveikti, nes yra nepriklausomas, ir tas nepriklausomumas yra garantuojamas įstatymais ir Europos Sąjungos reglamentais.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas ministre. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Dėl skubos.

PIRMININKAS. Taip, pasižymėjau dėl skubos. Balsavimo metu apsispręsimė dėl skubos. Po pateikimo dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Dėl įstatymo projekto po pateikimo apsispręsimė balsuoti skirtu metu.

18.22 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4053(2), Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 IV skyriaus pavadinimo, 55, 56, 57, 60 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 59¹, 59² straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4054(2), Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 362¹ straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4055(2), Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4056(2) (svarstymas)

Dabar – įstatymų projektų blokas. Darbotvarkės 2-21.1 klausimas – Statybos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4053(2) ir lydimieji: 2-21.2 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4054(2), 2-21.3 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4055(2) ir 2-21.4 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4056(2). Svarstymo stadija.

Į tribūną kviečiame Aplinkos apsaugos komiteto pranešėją A. Nekrošių pristatyti komiteto išvadą dėl 2-21.1 klausimo – projekto Nr. XIIIIP-4053(2).

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Aplinkos apsaugos komitetas svarstė šiuos projektus ir yra toks sprendimas. Atsižvelgus į pateiktas pastabas ir į tai, kad komitetas pritarė Lietuvos Respublikos Vyriausybės teiktam Lietuvos Respublikos statybos įstatymo pakeitimo projektui Nr. XIIIIP-4053(2), kitaip reglamentuojančiam statybininko identifikavimo kortelės diegimą, siūloma projektą Nr. XIIIIP-3988 atmesti. Balsavo 4 už ir 2 susilaikė.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą pristatys komiteto pirmininkas M. Lingė. Taip, dėl dviejų įstatymų projektų – 2-21.1 klausimas, projektas Nr. XIIIIP-4053(2) ir 2-21.2 klausimas, projektas Nr. XIIIIP-4054(2).

M. LINGĖ (TS-LKDF). Dar anos kadencijos Socialinių reikalų ir darbo komitetas, kaip papildomas komitetas, 2019 m. lapkričio 13 d. apsvartė Statybos įstatymo papildymo projektą. Priėmė sprendimą pritarti šiam projektui ir siūlyti pagrindiniam Aplinkos apsaugos komitetui patobulinti jį, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas ir Lietuvos statybininkų asociacijos pasiūlymą, kuriam komitete pritarta. Tokiam sprendimui pritarė taip: už – 11, prieš nebuvo, susilaikė 1.

Kitas įstatymas, Užimtumo įstatymo pataisos. Socialinių reikalų ir darbo komitetas buvo pagrindinis. 2019 m. lapkričio 13 d. apsvartė šį įstatymo projektą ir priėmė sprendimą pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Už – 11, prieš nebuvo, susilaikė 1.

PIRMININKAS. Labai dėkui, komiteto pirmininke. Į tribūną kviečiame A. Širinskienę pristatyti Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą dėl 2-21.3 klausimo – projekto Nr. XIIIIP-4055.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas, kaip pagrindinis komitetas, dar ko-vo 17 dieną apsvarstė įstatymo projektą ir 8 balsais už pritarė, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama pranešėja. Ir 2-21.4 klausimas – projektas Nr. XIII-P-4056. Pagrindinio komiteto pranešėjas – Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas M. Majauskas. Jo posėdžių salėje nematau. Gal ponas A. Butkevičius galėtų pristatyti komiteto išvadą? Labai ačiū.

A. BUTKEVIČIUS (MSNG). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas svarstė šį įstatymo projektą ir pritarė jam bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, išklausėme visų komitetų išvadas. Diskusija. Diskusijoje užsirašė dalyvauti vienintelis Seimo narys A. Butkevičius. Prašom, gerbiamas buvęs premjere.

A. BUTKEVIČIUS (MSNG). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, apie šiuos įstatymų projektus galėčiau kalbėti labai ilgai ir pateikti daug informacijos, nes ta idėja gimė 2015 metais ir ji buvo pristatyta dar man būnant Ministru Pirmininku mano kabinete. Buvo suformuotas tikslas sukurti statybininko kortelę, kuri atitiktų kitų šalių pavyzdžius ir būtų šiuolaikinė, kad ją būtų galima panaudoti kovojant su šešėline ekonomika, realiai nustatant darbo užmokestį, kokį moka statybininkams, dirbantiems objekte, taip pat būtų fiksuojamas darbo laikas, laikas atvykus į objektą ir išvykus iš objekto, ir centralizuota informacija dėl darbo laiko dirbant tam tikrame objekte būtų aiškiai matoma tam tikrų duomenų sistemoje.

Kas yra dabar dėl šio įstatymo projekto, kuris yra mums pateiktas? Nesuprantu, kodėl mes dar su šiuo įstatymu įvesime statybininko pažymėjimą, kuris yra šiuo metu išduodamas. Argumentuojama tuo, kad bus galima ateiti į darbo objektą ir patikrinti, ar statybininkas yra darbo vietoje, ar jis dirba. Šiuo metu visi statybininkai turi pažymėjimus, gal nebent tie, kurie užsiima individualia veikla arba dirba pagal tam tikrus patentus.

Kyla paprastas klausimas: ar mums trūksta kompetencijos rengiant įstatymų projektus? Taip, šis įstatymo projektas buvo parengtas praeitos Vyriausybės, bet aš puikiai atsimenu, kad praeitoje kadencijoje buvo sukritikuotas, o rengiant šios Vyriausybės programos priemonių planą buvo aiškiai pasakyta, kad bus moderni, naujoviška, šiuolaikiška statybininko kortelė, kuri atitiks visus keliamus reikalavimus tiek statybinėms organizacijoms, tiek patiems darbuotojams, dirbantiems objektuose.

Šiandien aš matau, kad mes vėl grįžome prie paprastos, eilinės identifikavimo kortelės, ir tikrai tas tikslas, kuris buvo užsibrėžtas ir praeitoje kadencijoje, ir šios Vyriausybės, kur sakiau, buvo pradėta diskutuoti 2015 metais, liko ore. Taip, kai apie Darbo kodekso įstatymo projektą diskutavome, aš manau, irgi pademonstravome tam tikrą finansinį neraštingumą, aš apie tai nenorėčiau kalbėti.

Svarstant šį įstatymo projektą dar išsakysiu motyvus, kaip kai kurios Europos Sąjungos šalys, tos, kurios supranta šiuolaikinio finansų valdymo metodus, kokių kelių yra nuėję ir kokių yra pasiekę rezultatų, kad būtų galima nustatyti, koks yra realus išmokamas darbo užmokestis statybų sektoriuje, kaip yra kovojama su šešėline ekonomika, kaip yra fiksuojamas darbo laikas objekte. Manau, tuomet jau būtų tikrai galima kalbėti, koks yra vidutinis darbo užmokestis darbuotojų, dirbančių statybų sektoriuje. Jeigu jūs pažiūrėsite pagal ekonominius sektorius, kokie šiandien yra mokami darbuotojams atlyginimai, tai matome, kad statybų sektoriuje darbuotojams išmokami atlyginimai yra mažesni negu Respublikos vidutinis darbo užmokestis. Aš tuo netikiu. Bet modernios, šiuolaikiškos statybininkų kortelės įvedimas, toks, koks buvo kažkada suplanuotas, jeigu būtų šiandien perkeltas į šiuos įstatymų projektus, būtų galima kalbėti ir apie būsimus užsibrėžtų rezultatų pasiekimus. Šiandien vertinu labai skeptiškai tokius pateiktus įstatymų projektus.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Nėra daugiau Seimo narių, norinčių dalyvauti diskusijoje. Dėl pagrindinio įstatymo projekto Nr. XIII-P-4053, darbotvarkės 2-21 klausimas, yra gauta nemažai Seimo narių pasiūlymų, tačiau visiems jiems komitetas, kaip žiūriu, pritarė. Yra gautas Seimo narės A. Gedvilienės ir M. Lingės pasiūlymas dėl įstatymo 2 straipsnio, jam komitetas pritarė. Taip pat kitas pasiūlymas A. Gedvilienės ir M. Lingės dėl 2 straipsnio 2 dalies, jam irgi komitetas pritarė. Taip pat tų pačių Seimo narių pasiūlymas dėl 2 straipsnio 3 dalies, jam

pritarė. Taip pat tų pačių narių dėl 22 straipsnio 5 dalies. Taip pat dėl 22 straipsnio 8 dalies – išdėstyti kitaip, jam irgi pritarė komitetas. Dėl 22 straipsnio 8 dalies 3 punkto, jam irgi pritarė komitetas. Taip pat M. Lingės ir A. Gedvilienės dėl 3 straipsnio, jam komitetas irgi pritarė. Visoms pataisoms pritarta. Mes irgi tikriausiai pritariame visoms toms pataisoms.

Dėl viso įstatymo projekto po svarstymo už kalba Z. Balčytis.

Z. BALČYTIS (LRF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Statybininko ID kortelė sprendžia labai daug klausimų, bet vienas iš pagrindinių yra šešėlinės ekonomikos mažinimas. Antras klausimas – darbo saugos įstatymų laikymasis. Aš plačiai nekomentuosiu, bet tai ateityje iš tikrųjų paspartins ir visus kitus informacinės sistemos kūrimo principus, tai dar šiandieną Lietuvoje, kaip ir gerbiamas A. Butkevičius kalbėjo, nevisiškai yra išpildyta. Bet šitas įstatymo projektas duoda pradžią ateityje žymiai skaidriau vystyti statybų sektorių įvairiuose projektuose. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Prieš nėra norinčių kalbėti. Balsavimas dėl įstatymo projekto tam numatyta darbotvarkėje metu.

Kitas įstatymų paketo projektas Nr. XIII-4054, darbotvarkės 2-21.2 klausimas. Taip pat yra gauta keletas Seimo narių pataisų. Dėl įstatymo projekto 2 straipsnyje išdėstytos 55 straipsnio 2 dalies yra gautas A. Gedvilienės ir M. Lingės pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Taip pat M. Lingės pasiūlymas yra gautas dėl įstatymo projekto 3 straipsnio 4 dalies – keičiama Užimtumo įstatymo 56 straipsnio 7 dalies... jam komitetas taip pat pritarė. Taip pat M. Lingė užregistravo pataisą dėl įstatymo projekto 4 straipsnio – 57 straipsnio pakeitimas, jam komitetas taip pat pritarė. A. Gedvilienė ir M. Lingė yra užregistravę dėl 5 straipsnio – Užimtumo įstatymo 59 straipsnio 2 punktą pakeisti, jam komitetas taip pat pritarė. Lygiai taip pat, kaip komitetas pritarė M. Lingės pasiūlymui dėl 8 straipsnio 1 dalies, pritarė ir M. Lingės pasiūlymui dėl 8 straipsnio 2 dalies – dėl įsigaliojimo datos. Visoms pataisoms pritarė. Ar galime ir mes pritarti? (*Balsai salėje*) Galime. Labai dėkui.

Dėl viso įstatymo projekto už – M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Tiesiog labiau pasisakysiu dėl bendro paketo. Iš tiesų, kaip ir gerbiamas buvęs premjeras minėjo, per daug...

PIRMININKAS. Atsiprašome, kibernetinė ataka. Tuoju vėl įjungsiu. (*Šurmuly salėje*) Labai atsiprašome. Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū, jau veikia. Išties, kaip ir gerbiamas A. Butkevičius minėjo, jau neleistinai ilgai trunka šio klausimo įgyvendinimas. Tęsiasi jau gal trečią kadenciją, politinį ciklą. Iš tiesų Vyriausybės matymas, naujosios Vyriausybės atnaujintas matymas, leistų uždegti žalią šviestą judėti nors ir etapais, nes tas pirminis variantas, jeigu tektų kurti visą sistemą iš naujo su visomis numatytomis funkcijomis, kurios buvo apibrėžtos, kalbant apie laiko apskaitą ir kompetencijų registrą, vėl užtruktų trejus ketverius metus.

Man atrodo, turime suskirstyti labai aiškiais etapais. Pirmas etapas – tai paleisti identifikavimo sistemą, kuri leistų užkardyti nelegalų darbą. Tai yra, matyt, svarbiausias tikslas, o visos kitos priemonės pasivytų vėliau. Pirmą etapą jau galima įgyvendinti nuo Naujųjų metų, turbūt labiau susiejant su Registrų centro galimybėmis, atsiejant nuo Valstybinės darbo inspekcijos šią sistemą, kad tai veiktų efektyviau.

Išties pateikti pasiūlymai yra daugiau techninio pobūdžio, bet jie keistų ir esmę. Žinant, kad apie 20 tūkst. statybose dirba ne pagal darbo sutartis, tai yra pagal įvairią individualią veiklą, savarankiškai dirbantys, tai iš tiesų būtų svarbus projektas. Pataisymai padėtų įgyvendinti, kad patikrintume tuos žmones dėl jų teisėtumo vykdyti darbus, tai išties mažintų šešėlį ir įvestų daugiau skaidrumo. Todėl raginu visus balsuoti už šį pasiūlymą, už šiuos projektus.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Nėra norinčių kalbėti prieš. Balsavimas dėl įstatymo projekto bus tam numatyta metu, šiek tiek anksčiau – nuo 18 val. 50 min. iki 19 valandos, tikimės.

Dar du lydimieji darbotvarkės 2-21.3 bei 2-21.4 klausimai – įstatymo projektas Nr. XIII-4055(2) ir įstatymo projektas Nr. XIII-4056(2). Nėra norinčių kalbėti dėl šių įstatymų projektų dėl motyvų. Balsavimas dėl jų taip pat bus tam numatyta laiku.

18.38 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 2 ir 18 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 18¹ ir 18² straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3988(2), Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 357² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3989(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-22.1 klausimas – Statybos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3988(2) ir darbotvarkės 2-22.2 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir kodekso papildymo 357² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3989(2). Pranešėjas – A. Nekrošius. Bet, kaip suprantu, jūs jau pristatėte komiteto išvadą prieš tai pristatydamas. Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą A. Širinskienė gal galėtų pristatyti?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas kovo 17 dieną taip pat svarstė įstatymo projektą ir priėmė sprendimą, atsižvelgęs į gautas pastabas, atmesti. Buvo 8 balsai už.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama kolege. Ar atmesti, ar pritarti komiteto siūlymui atmesti šiuos įstatymų projektus, spėsime balsavimo metu. Dėl motyvų už, už tai, kad atmetume, užsirašęs pasisakyti Z. Balčytis.

Z. BALČYTIS (LRF). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Manau, kad motyvų dėl atmetimo, aišku, yra tam tikra logika. Aš irgi pritariu, kad šitas įstatymas galbūt neatitinka šiandienos realijų, ir siūlau atmesti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Išklausėme visus motyvus, apsispręsime dėl to, ar pritarti komiteto siūlymui atmesti, kai susirinks daugiau Seimo narių, balsavimo metu.

18.40 val.

Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 2, 4, 6, 9, 14, 15 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2842(2), Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 11 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2843(2), Vidaus vandenų transporto kodekso 2, 3 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2844(2), Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo Nr. I-1340 2, 3, 5, 10, 11, 14, 17, 19, 22, 32, 33, 34 straipsnių pakeitimo ir 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2845(2), Saugios laivybos įstatymo Nr. VIII-1897 5, 6, 7, 19, 20¹ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 25¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2846, Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo Nr. XI-2053 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2847(2), Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 1 ir 4 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2849(2) (svarstymas)

Kitas įstatymų projektų blokas. Darbotvarkės 2-23.1 klausimas – Transporto veiklos pagrindų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2842(2) ir lydimieji: 2-23.2 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2843(2), 2-23.3 – projektas Nr. XIIIIP-2844(2), 2-23.4 – projektas Nr. XIIIIP-2845(2), 2-23.5 – projektas Nr. XIIIIP-2846, 2-23.6 – projektas Nr. XIIIIP-2847(2), 2-23.7 – projektas Nr. XIIIIP-2849(2). Svarstymo stadija. Pagrindinio Ekonomikos komiteto pranešėjas – A. Kupčinskas. Prašom pristatyti komiteto išvadą.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, šių įstatymų projektų paketo tikslas yra pertvarkyti keturias Susisiekimo ministerijos valdomas valstybės įmones, jas pertvarkyti būtent iš valstybinių įmonių į akcines bendroves. Tai susiję su Lietuvos oro uostais, su oro navigacija ir Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija bei Vidaus vandens kelių direkcija.

Dabartinis teisinis reglamentavimas nustato, kad viešojo infrastruktūra išimtinė teise priklauso valstybei ir toliau išimtinė teise priklausys valstybei ir jos privatizuoti nenumatoma. Tai vienintele pertvarkytos bendrovės savininke toliau išliks valstybė. Jeigu, kaip buvo nuogąstaujama viešojoje erdvėje, kokios nors dalies akcijos bus privatizuotos, tai tam būtų reikalingas Seimo pritarimas. Bendrovės taip pat toliau bus įrašytos į nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių sąrašus, o viešojo transporto infrastruktūra, kaip jau minėjau, liks įtraukta į nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto sąrašą.

Ekonomikos komitetas posėdyje pritarė komiteto patobulintam Transporto veiklos pagrindų, Aviacijos, Vidaus vandenų transporto kodekso, Klaipėdos valstybinio jūrų uosto, Suskystintųjų gamtinių dujų terminalo ir Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymų pakeitimo įstatymų projektams ir komiteto išvadoms. Vienintelis Saugios laivybos įstatymo projektas buvo atmestas, nes siūlomi pakeitimai nebeaktualūs.

Jeigu reikia, kiekvieną įstatymo projektą galiu pristatyti atskirai. Vienintelį atmetė, kaip jau minėjau, Saugios laivybos įstatymo projektą. Kitiems įstatymų projektams komiteto nariai pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Aš suprantu, kad jūs pristatėte kaip bloką. Kiekvieno atskirai nereikia turbūt.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Taip, visą paketą.

PIRMININKAS. Į tribūną kviečiame Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininką L. Kasčiūną pristatyti komiteto išvadą dėl 2-23.4 klausimo – įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2845(2) bei 2-23.6 – projekto Nr. XIIIIP-2847(2), 2-23.7 – projekto Nr. XIIIIP-2849(2). Prašau, pirmininke.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Labai ačiū. Paradoksali situacija, skaitysiu komiteto išvadą, kuriai beveik lygiai metai, tai yra dar praeitos kadencijos ir praeito NSGK. Bet aš turiu tai padaryti. Galbūt dabar gavus daugiau informacijos būtų ir kitokie sprendimai.

NSGK iš paketo iš esmės paėmė tik tuos projektus, kurie susiję su Klaipėdos uostu, tai yra iš esmės su nacionaliniu saugumu. Ir dėl visų šių trijų projektų NSGK sprendimas tuomet buvo vienodas. Turiu jį perskaityti.

Atsižvelgiant į tai, kad Klaipėdos valstybinis jūrų uostas yra strateginis objektas, turintis išskirtinę reikšmę nacionaliniam saugumui, įvertinus Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, Specialiųjų tyrimų tarnybos antikorupcinio vertinimo išvadą, pateiktas pastabas, VSD pateiktą vertinimą dėl siūlomo reguliavimo atitikties Lietuvos Respublikos nacionaliniams saugumo interesams, nesant pakankamo ekonominio ir socialinio pagrindimo dėl būtinybės pertvarkyti Klaipėdos valstybinį jūrų uosto valdymo modelį keičiant uosto direkcijos statusą iš valstybinės įmonės į akcinę bendrovę, siūlyti pagrindiniam komitetui įstatymo projektą atmesti.

Ir taip mes tada buvome pritarę bendru sutarimu. Bet kadangi mes tik papildomas, o pagrindinis apsisprendė kitaip, sveikiname tą apsisprendimą, bet perskaityti vis tiek reikėjo. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Diskutuoti nėra užsirašiusių Seimo narių. Dėl įstatymų projektų pataisų bei pasiūlymų taip pat nėra gauta. Dėl motyvų dėl viso taip pat nėra užsirašiusių Seimo narių.

Gerbiami kolegos, mes apsvairstėme ir išklausėme pateikimus visų įstatymų projektų. Dabar skelbiu 5 minučių pertraukėlę. Tuo metu kviečiame visus iš frakcijų, iš kabinetų ateiti į posėdžių salę. 18 val. 50 min. vyks balsavimas. Laukiame visų posėdžių salėje. 5 minučių pertraukėlė.

Pertrauka

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, teisinga pastaba, kad baigėsi 5 minučių pertraukėlė ir pereiname prie balsavimo. Kas susirinko, tie susirinko, kas dar bėga Seimo koridoriais, raginame paskubėti.

18.50 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4053(2), Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 IV skyriaus pavadinimo, 55, 56, 57, 60 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 59¹, 59² straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4054(2), Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 362¹ straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4055(2), Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4056(2) (svaistymo taisyklės)

Pirmas įstatymų projektų blokas, dėl kurio turėtume apsispręsti, 2-21.1 – Statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 22¹ straipsniu įstaty-

mo projektas Nr. XIIIIP-4053(2) ir lydimieji: 2-21.2, 2-21.3 ir 2-21.4 klausimai. Kas pritariate įstatymų projektams po svarstymo, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 64 Seimo nariai: už – 63, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymų projektams po svarstymo pritarta.

18.52 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 2 ir 18 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 18¹ ir 18² straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3988(2), Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 357² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3989(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas įstatymų projektų blokas 2-22.1 – Statybos įstatymo Nr. I-1240 2 ir 18 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 18¹ ir 18² straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3988(2) ir jo lydimasis 2-22.2 klausimas – projektas Nr. XIIIIP-3989(2). Komitetai siūlė atmesti įstatymų projektus. Kas pritariate komitetų siūlymui atmesti įstatymų projektus, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 68 Seimo nariai: už – 67, prieš nėra, susilaikė 1. Komitetų siūlymui atmesti šiuos įstatymų projektus pritarta.

18.53 val.

Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 2, 4, 6, 9, 14, 15 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2842(2), Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 11 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2843(2), Vidaus vandenų transporto kodekso 2, 3 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2844(2), Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo Nr. I-1340 2, 3, 5, 10, 11, 14, 17, 19, 22, 32, 33, 34 straipsnių pakeitimo ir 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2845(2), Saugios laivybos įstatymo Nr. VIII-1897 5, 6, 7, 19, 20¹ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 25¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2846, Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo Nr. XI-2053 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2847(2), Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 1 ir 4 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2849(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimų blokas 2-23.1 – Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2842(2) su lydimaisiais iki 2-23.7 klausimo. Vieną iš šių įstatymų projektų – 2-23.5 klausimą komitetai siūlo atmesti. Dėl jo bus balsuojama atskirai. Tačiau pritariate 2-23.1, 2-23.2, 2-23.3, 2-23.4, 2-23.6 ir 2-23.7 klausimams. Kas pritariate šiems įstatymų projektams po svarstymo, balsuojate už, kas nepritariate, natūralu, balsuojate kitaip.

Balsavo 71 Seimo narys: už – 61, prieš nėra, susilaikė 10. Įstatymų projektams po svarstymo pritarta.

Dabar turime apsispręsti dėl 2-23.5 klausimo, įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2846, jį komitetai siūlė atmesti. Kas pritariate komitetų siūlymui atmesti šitą įstatymo projektą, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 69 Seimo nariai: už – 61, prieš nebuvo balsuojančių, susilaikė 8. Komiteto siūlymui atmesti įstatymo projektą pritarta.

18.55 val.

Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 2, 15, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-542 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-24 klausimas – Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-542. Kas pritariate įstatymo projektui po pateikimo, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 72 Seimo nariai: už – 69, prieš nėra, susilaikė 3. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Ekonomikos komitetą. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Siūloma svarstyti Seimo rudens sesijoje. (*Balsai salėje*) Ne. Ir energetikos ministras ne dėl šito prašė skubos frakcijos vardu, dėl 2-26 klausimo, dėl kito įstatymo projekto.

J. Urbanavičius per šoninį mikrofoną.

J. URBANAVIČIUS (*TS-LKDF*). Norėtume kaip papildomą Energetikos ir darnios plėtros komisiją.

PIRMININKAS. Gerai. Gerbiami kolegos, ar galime bendru sutarimu patvirtinti kaip papildomą Energetikos komisiją? (*Balsai salėje*) Galime. Ir svarstymo datą paskirti rudens sesijoje. Galime. Labai dėkui.

18.56 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 20¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-635 (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-25 klausimas – Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 20¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-635. Kas pritariate po pateikimo, balsuojate už, kas nepritariate, – kitaip.

Balsavo 71 Seimo narys: už – 68, prieš – 1, susilaikė 2. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu siūloma skirti Aplinkos apsaugos komitetą. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Siūloma svarstyti Seimo rudens sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui.

18.57 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 9, 34, 43, 44, 45, 46, 46¹, 47, 49, 51, 52 ir 60 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 46² ir 52¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-648 (*pateikimo tęsinys*)

Paskutinis darbotvarkės 2-26 klausimas – Elektros energetikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-648. Pateikimas.

Balsavo 69 Seimo nariai: už – 66, prieš nebuvo balsuojančių, susilaikė 3. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu siūloma skirti Ekonomikos komitetą. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Dėl svarstymo datos ministras, pateikdamas įstatymo projektą, frakcijos vardu prašė skubos. Prašymas statutinis, todėl dėl pasiūlymo įstatymo projektą svarstyti skubos tvarka turime apsispręsti. Kas pritariate, kad skubos tvarka svarstytume įstatymo projektą, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 72 Seimo nariai: už – 63, prieš nėra, susilaikė 9. Skubai pritarta, todėl svarstymo data bus tada, kai komitetas apsvaistys ir pateiks išvadas.

Seimo narių pareiškimų nėra. Tai paskutiniai šios dienos klausimai.

Gerbiami kolegos, gerų Joninių, ypač Jonus noriu pasveikinti. Kas visiems labai aktualu – tai sėkmės ieškant paparčio žiedo, kad ir koks gražus oras būtų.

Registruojamės. Užsiregistravo 66 Seimo nariai. Birželio 22 dienos vakarinis Seimo plenarinis posėdis baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 79 STENOGRAMA

2021 m. birželio 29 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN,
Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA,
Seimo Pirmininko pavaduotojai R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ ir P. SAUDARGAS*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas. Gerbiami kolegos, prašom užimti vietas – pradedame birželio 29 dienos Seimo rytinį posėdį. Registruojamės.

Užsiregistravo 111 Seimo narių.

Gerbiami kolegos, šiandien mūsų Seime svečiuojasi viešnia Lenkijos Respublikos Seimo Maršalka ponია E. Vitek su delegacija. Pasveikinkime viešnią! (*Plojimai*)

Kviečiu ponią E. Vitek į tribūną pasisakyti.

10.01 val.

Lenkijos Respublikos Seimo Maršalkos Elžbietos Vitek kalba

E. VITEK. Gerbiama ponია Pirmininke, gerbiamos ponios ir ponai Seimo nariai, gerbiamieji, šiandien mano buvimas Lietuvoje, Lietuvos parlamento rūmuose, parodo, kokie geri ir glaudūs santykiai tarp mūsų valstybių. Sveikinu jus visus su sunkiu darbu Lietuvos naudai tokiais sunkiais pandemijos laikais – jie pareikalavo iš mūsų visų priimti sprendimus, didelės svarbos sprendimus dėl mūsų piliečių. Labai dėkui, ponია Pirmininke, Lietuvos valdžiai dėkui už pakvietimą, už šiltą priėmimą. Man džiugu, kad šiandien galiu kalbėti iš šios vietos, kur kažkada kalbėjo amžinąjį atilsį ponas Prezidentas L. Kačinskis ir ponas Maršalka M. T. Kučinskis.

Garbė dar didesnė, kad susitinku su jumis Lenkijai ir Lietuvai ypatingais metais. Artimiausiais mėnesiais bus proga gražiai švęsti iniciatyvas, kurių tikslas pagerbti 220-ąsias mūsų bendros istorijos metines, tai yra Gegužės 3-iosios Konstituciją ir Abiejų Tautų įžadą. Galiojimo laikotarpiu šie dokumentai turėjo ypatingą reikšmę mūsų valstybėms dėl daugelio priežasčių: remiantis Konstitucija sukurta teisinė tvarka inicijavo daugybę reformų, kurios stiprino Lenkijos ir Lietuvos valstybingumą. Net daugiau – jų naujoviškas pobūdis, tapo pavyzdžiu, kuriuo sekė kitos Europos konstitucijos. Gegužės 3-iosios Konstitucija turi didelę simbolinę reikšmę ilgaamžiams Lenkijos ir Lietuvos istoriniams ryšiams. Tai buvo mūsų nepriklausomybės gynimo išraiška po Pirmojo padalijimo 1772 metais. Tai buvo tautų kūrinys, geriant patriotizmą, laisvę, tai buvo mūsų bendras kūrinys.

Dar kartą norėčiau nuoširdžiai padėkoti Lietuvos parlamentui už tai, kad priėmė rezoliuciją, kurios pagrindu 2021 metai patvirtinti Gegužės 3-iosios Konstitucijos, tai yra Abiejų Tautų įžado, metais. Bendra praeitis ir kitas mūsų bendradarbiavimas yra neįkainojamo patyrimo šaltinis, iš kurio galime semtis ir šiandien. Kaip Abiejų Tautų, Žečpospolitos, įpėdiniai puikiai žinome, kaip organizuoti tarptautinį bendradarbiavimą regione, kad jis būtų tvirtas, duotų naudos, plėtros, stabilumo. Mane džiugina, kad mūsų valstybės gali naudotis tuo istoriniu patyrimu bendradarbiaudamos Europos Sąjungoje ir NATO.

Mes Europos Sąjungoje turime daug sutampančių erdvių, kurios susijusios su ekonomikos atkūrimu po pandemijos: Europos biudžetas, transportas, logistika, taip pat paslaugų teikimo laisvė, mus sieja bendras požiūris į Rytų politiką iš Europos Sąjungos pusės. Atrodo, kad Lenkija ir Lietuva turi identišką požiūrį Rytų klausimais, taip pat Abiejų Tautų, Žečpospolitos, palikimu gali aktyviai remti savo kaimynus Ukrainą ir Baltarusiją. Tos valstybės dabar kovoja su dideliais iššūkiais ir pavojais.

Nepamirškime, kad mūsų švenčiami 1791 metų įvykiai yra taip pat ir baltarusių šventė, o Rasų kapinių koplyčioje yra Sausio sukilimo didvyrių palaikai. Ten ilsisi K. Kalinauskas. Tai ypatingas ženklas, juolab kad keliasdešimt kilometrų nuo Vilniaus baltarusiai kovoja su varžančiu režimu. Lenkai ir lietuviai – atstovai tautų, kurios puikiai žino, ką reiškia kovoti dėl suverenumo, dėl demokratijos, turi suvaidinti ypatingą vaidmenį gindami baltarusių visuomenę, turinčią teisę gyventi demokratinėje valstybėje. Mūsų, Lenkijos ir Lietuvos, bendra pozicija šiuo klausimu yra pagrindinė, žiūrint iš tų vertybių, kurių kartu siekiame, perspektyvos.

Dabartis suteikia mums ne tik panašų požiūrį į regiono klausimus, bet taip pat suteikia mums visą diapazoną instrumentų bendradarbiauti. Toks puikus dalykas – Liublino trikampis – praeitais metais buvo sukurtas kaip įrankis Lenkijos, Lietuvos ir Ukrainos saugumui padidinti. Mes taip pat bendrai plečiame daug energetinių ir transporto projektų, kurie tarnauja visai Europai. Ypatingą vaidmenį čia atlieka Trijų jūrų iniciatyva, plečiamos plėtros pastangos, pavyzdžiui, tokie projektai kaip „Via Baltica“, „Rail Baltica“, tai tik kai kurie iš daugelio pavyzdžių mūsų valstybių bendradarbiavimo, turinčio didelį potencialą. Stiprių dvišalių praeities ryšių, besiremiančių praeitimi ir stiprinamų dabarties vienybės, pagrindu galime drąsiai žiūrėti į ateitį, kad pasipriešintume mūsų laukiantiems iššūkiams. Daugelis jų ateina iš posovietinio ploto, o jų šaltinis yra Rusijos pozicija.

Įgyvendinus mūsų bendrus siekius, Rusija nori jėga išplėsti savo įtakos zoną, pavyzdys yra Donbasas ir Krymo pusiasalis. Didelis iššūkis yra represinis režimas, A. Lukašenkos režimas, ne tik nerodantis noro vesti dialogo su Baltarusijos visuomene, bet kaskart labiau rodantis Rusijos politinę priklausomybę. Mūsų regione taip pat reikšmingai daugėja incidentų kibernetinio saugumo srityje, kibernetinių puolimų. Lenkijoje vis intensyvesni veiksmai, kurių tikslas nelegaliai perimti informaciją iš internetinių paskyrų, kuriomis naudojasi Ministrų Tarybos nariai, taip pat parlamento nariai. Tai yra kampanijos elementas, skirtas visuomeniniams neramumams sukelti. Analogiški veiksmai nuo 2017 metų vykdomi prieš Lietuvą ir Latviją.

Be tų regioninio pobūdžio iššūkių, mūsų valstybės taip pat susiduria su iššūkiais savo šalių viduje. Žinome, kad Lietuvos laukia didelė ugdymo reforma, atitinkanti šių laikų reikalavimus. Tai yra pagrindinis dalykas visiems piliečiams, nes jaunimo ugdymas yra svarbus šiuo metu, suteikiantis pavyzdį siekti visų Lietuvos piliečių konsensuso. Atminkime, kad lenkai, gyvenantys Lietuvoje, kaip ir lietuviai, gyvenantys Lenkijoje, yra Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės ir Lenkijos karalystės įpėdiniai. Tiems piliečiams ir priklauso jų teisių pagerbimas dėl nuosavybės, kultūros, švietimo, kalbos ir dalyvavimo viešojoje erdvėje.

Gerbiame, turiu didžiulę viltį, kad atmintis apie mūsų tautas siejančią istoriją bus šių dienų lenkams, lietuviams ir kitoms kartoms inspiracija imtis bendrų iššūkių ir bendrai kurti stiprią ir saugią Europą. Dideli istoriniai įvykiai primena mums, kad kaip tik dėl glaudaus bendradarbiavimo mes buvome pajėgūs realizuoti didžiulius projektus ir vaidinti reikšmingą vaidmenį regione. Kaip tik dėl to tas bendradarbiavimas turi likti nekintančiu mūsų veiksmų kelrodžiu. Praeitį suteikia mums daug patirties. Dabartis suteikia mums gerų kaimyninių santykių, o ateitis suteikia galimybių, kurias galime panaudoti mūsų bendradarbiavimo ir viso regiono naudai. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkojame poniai E. Vitek. Toliau posėdžiui pirmininkauja Seimo Pirmininko pavaduotojas J. Razma.

10.11 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2021 m. birželio 29 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Labas rytas, gerbiame kolegos, pradedame jau kiek formalinę mūsų posėdžio dalį. Dabar darbotvarkės 1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Kas frakcijos vardu turi kokių nors siūlymų, prašom skelbti. Pirmininkas iš dešinės R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiame posėdžio pirmininke. Gerbiame kolegos, prašyčiau išbraukti 2-16.1, 2-16.2, 2-16.3 klausimus ir lydimuosius teisės aktus. Iš tikrųjų išbraukti iki rudens sesijos, kol prasidės, nes aš manau, kad komitetas, kuris žiūrėjo šitą įstatymą ir jį rengė, pa-

darė arba nepastebėjo vieno tokio dalyko, tai yra 10 punkto, kuriame numatyta, kad Seimo nario buvimas Seimo Pirmininku, Ministru Pirmininku ar ministru yra pateisinama priežastis, dėl kurios Seimo narys gali nedalyvauti Seimo posėdžiuose. Iš tikrųjų žiūrint pagal Konstituciją ir pagal dabar galiojantį mūsų Seimo statutą Ministras Pirmininkas yra skiriamas Seimo ir gali būti Seimo narys skiriamas tik ministru. Žmogus yra išrenkamas Seimo nariu.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, plačiai neargumentuokite.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Prašyčiau dėl to, kad jį reikia atidėti, ištaisyti konstitucinę klaidą ir tokiu atveju...

PIRMININKAS. Ar frakcijos vardu?

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Frakcijos vardu prašom išbraukti šitą klausimą ir lydimuosius teisės aktus...

PIRMININKAS. 2-16.1, 2-16.2.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). ...nes čia yra konstitucinis dalykas.

PIRMININKAS. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, taip pat frakcijos vardu aš prašau įtraukti į darbotvarkę rezoliuciją dėl pritarimo Prezidento sprendimui nepasirašyti laiško, smerkiančio Vengrijos įstatymą, kuriuo buvo uždrausta LGBT propaganda nepilnamečiams, projektas Nr. XIVP-699. Frakcijos vardu.

PIRMININKAS. Toliau K. Mažeika.

K. MAŽEIKAS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Iš tiesų frakcijos vardu prašome išbraukti 2-2 klausimą – Akcizų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-636. Frakcijos vardu prašome antikorupcinio vertinimo, nes tikrai analizavome ir Seimo nariai gavo daug laiškų. Frakcijoje vyko diskusija ir pasigedome būtent šio dokumento, kuris gali būti esminis, tai yra antikorupcinio vertinimo. Todėl prašome išbraukti.

PIRMININKAS. Akcizų įstatymo pataisos?

K. MAŽEIKAS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKAS. Aišku. Toliau A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui, gerbiamas posėdžio pirmininke. Turiu labai rimtą pasiūlymą dėl šios dienos posėdžių darbotvarkės. Vardu grupės Seimo narių, kurie vakar stebėjo Europos čempionato futbolo varžybas, noriu paprašyti kokių nors būdu sutrumpinti šios dienos darbotvarkę, nes varžybos vakar baigėsi pusę dviejų, o keltis reikėjo pusę septynių.

PIRMININKAS. Tai priklauso nuo mūsų. Trumpai diskutuokime, taip ir bus. L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Frakcijos vardu noriu paprašyti išbraukti 2-25 klausimą – Architektūros įstatymą, nes yra gauta klaipėdiečių architektų pastabų. Aš norėčiau pateikti dar pasiūlymų dėl projekto.

PIRMININKAS. 2-25 klausimą ir atitinkamai visus...

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Ir lydimuosius.

PIRMININKAS. Dar S. Gentvilas. Aš tikėjau, kad jau viskas.

S. GENTVILAS (LSF). Aš prašyčiau neišbraukti Architektūros įstatymo, nes įgyvendinama Konstitucinio Teismo nutartis. Ačiū.

PIRMININKAS. Agitacija nevykdoma dėl siūlymų. Atsiprašau. Gerai, tada ne pagal siūlymų tvarką, bet pagal tai, kaip projektai įrašyti į darbotvarkę.

Pirmiausia buvo K. Mažeikos pateiktas Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos siūlymas išbraukti iš darbotvarkės 2-2 klausimą – projektą Nr. XIVP-636, tai yra Akcizų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Prašom balsuoti dėl šio siūlymo.

Balsavo 124: už – 50, prieš – 59, susilaikė 15. Išbraukimui nepritarta.

Buvo P. Gražulio pasiūlymas įrašyti į darbotvarkę rezoliuciją dėl pritarimo Prezidentui nepasirašius atitinkamo laiško. Kas už šį pasiūlymą, kad būtų įrašyta minėta rezoliucija, balsuojame.

Balsavo 116: už – 36, prieš – 65, susilaikė 15. Pasiūlymui įrašyti rezoliuciją nepritarta.

Kitas siūlymas eilės tvarka yra R. Žemaitaičio, pateiktas Lietuvos regionų frakcijos vardu, – išbraukti Seimo narių teisių, pareigų ir veiklos garantijų įstatymo projektą – 2-16.1 klausimą ir 2-16.2 klausimą – lydimąjį. Balsuojame dėl šio siūlymo.

Balsavo 114: už – 67, prieš – 22, susilaikė 25. Projektas išbrauktas.

Paskutinis siūlymas Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu L. Girskienės – išbraukti projektus, darbotvarkėje įrašytus 2-25 klausimu, su visais lydimaisiais. Tai Architektūros įstatymo keletu straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir lydimieji. Balsuojame dėl šio siūlymo.

Už – 50, prieš – 51, susilaikė 26. Projektai lieka darbotvarkėje.

Atrodo, paminėjau visus siūlymus.

Dabar dar vienas formalus dalykas. Turime priimti protokolinį sprendimą, kad galime svarstyti du projektus, kurių nėra sesijos darbų programoje. Tai yra opozicijos atstovų teikiami projektai, įrašyti darbotvarkėje kaip 2-35 ir 2-36 klausimai. Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo tam tikrų straipsnių pakeitimo įstatymo projektai. Tikiuosi, bendru sutarimu galime fiksuoti, kad jie gali būti mūsų šios dienos darbotvarkėje.

Tada balsuojame už darbotvarkę apsvaistę visus pasiūlymus.

Balsavo 125: už – 118, prieš nėra, susilaikė 7. Darbotvarkę patvirtiname.

10.20 val.

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ Nr. XII-1322 3, 4, 5, 6, 7, 11, 12, 14, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 37, 43, 52, 67, 74 straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 24¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3349 pavadinimo ir 22, 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-638(2) (svaistymas)

Pradedame darbotvarkės 1-3 klausimu – įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ keliolikos straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 24¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3349 pavadinimo ir dar dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-638(2). Kviečiame Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininką ir svaistysime pastraipsniui.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, šį įstatymą koreguojame tiesiog pagal pasikeitusius Europos Sąjungos teisės aktus. Komitetas jį svaistė birželio 23 dieną ir visiems 8 balsavus už pritarė komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms.

PIRMININKAS. Aš čia paskubėjau sakyti, kad svaistysime pastraipsniui, bet iš tikrųjų čia svaistymo stadija, ne priėmimas dar. Pasiūlymų nėra, diskusijoje niekas nenori dalyvauti, tai aptarimą tuo ir baigiam. Dėl motyvų taip pat nebuvo.

10.21 val.

Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 7, 10, 13, 15 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-624(2), Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 10 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-230 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-625(2) (svaistymas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Šalpos pensijų įstatymo keletu straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir lydimasis taip pat Šalpos pensijų įstatymo keletu straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Taip pat svaistymo stadija. Kviečiu komiteto atstovą pateikti išvadas. M. Lingė pateiks komiteto išvadas.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas birželio 23 dieną svaistė Šalpos pensijų įstatymo keletu straipsnių pakeitimo projektą. Buvo pateiktos Teisės departamento pastabos, į jas komitetas atsižvelgė, patobulino įstatymo projektą ir priėmė sprendimą pritariti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadai. Šitas sprendimas priimtas bendru sutarimu.

Taip pat ir dėl lydimosio įstatymo projekto – Šalpos pensijų įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto – komitetas priėmė sprendimą, patobulinę pagal Teisės departamento išvadas, pritariti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Sprendimas priimtas taip pat bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Papildomų komitetų čia nebuvo. Dabar diskusija. A. Vinkus pageidauja pasisakyti diskusijoje. Prašom. Kviečiame į tribūną.

A. VINKUS (LVŽSF). Teikiamo projekto tikslas yra logiškas ir aiškiai išdėstytas, pasakant, kad šiuo metu galiojantis teisinis santykių reglamentavimas dėl šalpos išmokų mokėjimo, skyrimo ar

pratęsimo neįgalumo, netekto darbingumo ir senatvės atvejais mirusiojo vaikams praktikoje sukelia nemažai problemų. Į tokias išmokas gali pretenduoti tiek Lietuvos Respublikos, tiek užsienio valstybių piliečiai, atvykę iš kitų užsienio valstybių, okupuotų teritorijų ir Lietuvos Respublikoje gavę prieglobstį. Vadovaujantis galiojančia tvarka tokios išmokos kartais negali būti paskirtos, nes Lietuva negauna įstatyme nurodytos informacijos apie užsienio valstybėje asmeniui mokamą pensiją ar pensijų išmokas. Kai kurios valstybės nėra prisijungusios prie tarptautinių konvencijų, kitų tarptautinių teisės aktų ar sudariusios su Lietuvos Respublika tarptautinių sutarčių ir tokios informacijos neteikia. O galutinis rezultatas – nukenčia asmenys, kurie dėl to nėra kalti. Daugeliu atvejų jiems tai yra pagrindinis pragyvenimo šaltinis. Suprantama, kad tokia situacija šių žmonių atžvilgiu nėra nei gera, nei teisinga. Todėl, manau, siekis patobulinti teisinį reguliavimą, kuris užtikrintų įstatyme nurodytiems asmenims galimybę gauti šalpos išmokas ir tais atvejais, kai iš kompetentingų užsienio valstybių institucijų ir diplomatiniais kanalais negalima gauti informacijos ir duomenų apie užsienio valstybėje asmeniui mokamas pensijas ar pensijų išmokas, tikrai yra proporcingas ir būtinas. Kviečiu palaikyti šį įstatymą.

PIRMININKAS. Ačiū. Pažiūrėsime, ar yra užsirašiusių dėl motyvų. Gerbiamas A. Vinkus užsirašęs, bet galbūt atsisakys antrą kartą kalbėti. M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Aš irgi per daug neagituosiu, nes nėra prieštaraujančių. Iš tiesų, kad įstatymas galėtų įsigalioti nuo rugpjūčio 1 dienos, komitetas taip pat prašo, kad būtų svarstoma skubos tvarka, ir dar šioje sesijoje galėtume jį priimti.

O dėl tų susidariusių situacijų, kada nėra vykdoma ir kai kurios valstybės nėra prisijungusios prie tam tikrų užsienio valstybių konvencijų, išties yra komplikauta skiriant ir apskaičiuojant žmonių galimybes pretenduoti į šalpos pensiją, tai šiais įstatymų projektais kaip tik yra išsprendžiami tokie atvejai. Turime kol kas pavienius atvejus, kalbame apie Venesuelos situaciją, kada galima kalbėti apie 28 tokius kandidatus, bet, preliminariniu vertinimu, gal tik keturi galėtų pretenduoti į šalpos pensiją. Iš tiesų tai yra labai nežymūs atvejai, bet pati ta tvarka turi būti numatyta mūsų teisės aktuose. Raginu palaikyti ir balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū. Pirmininkas paminėjo, kai yra siūlymas svarstyti skubos tvarka, tai bus sprendžiama balsavimo metu. Jeigu bus pritarta projektui, po to bus sprendžiama ir dėl skubos.

Dabar grįžta pirmininkauti Seimo Pirmininkė. Prašom.

10.27 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 9, 34, 43, 44, 45, 46, 46¹, 47, 49, 51, 52 ir 60 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 46² ir 52¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-648(2) (svarstymas)

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Dėkoju. Darbotvarkės 1-5 klausimas – Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-648(2). Svarstymo stadija. Kviečiu Ekonomikos komiteto pranešėją gerbiamą K. Starkevičių. (*Balsai salėje*) Kviečiu K. Starkevičių į tribūną. Negirdi. (*Šurmuly salėje*) Prašau pristatyti Ekonomikos komiteto išvadą.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Labas rytas. Ekonomikos komitetas šiam sprendimui pritarrė bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte komiteto išvadą. Diskusijoje užsirašė kalbėti V. Ažuolas. Kviečiu.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų, gerbiami kolegos, aš žiūriu į šį įstatymą, jis atrodo toks nekalts – ES direktyvos perkėlimas, pritarta bendru sutarimu, nieko per daug nejaudina. Atrodo, viskas gražu, bet iš tikrųjų tai yra toks įstatymas, kuris privers žmones mokėti už elektrą daugiau, na, bet turbūt dabartiniai valdantieji dėl to nė kiek neišgyvena. Jie sako, čia ne mūsų reikalas, rinkos reikalas, dar kažkieno reikalas, tegul žmonės moka brangiau.

Bet ten yra pagrindiniai, esminiai punktai. Žmonėms, kurie nesutiks pasirinkti nepriklausomo tiekėjo, kurio kaina ir šiandien yra daug didesnė negu valstybės tiekėjo, bus išjungta elektra. Ir ten yra išdėstyti punktai, kada kam bus išjungta elektra, tiems, kurie nesutiks mokėti brangiau. Ar ES direktyvos liepia išjungti šalims elektrą? Neliepia. ES direktyvose yra sakoma (tik vienas

punktas), kad turi teisę pasirinkti kitą tiekėją, šiuo atveju nepriklausomą. Tai žmonės tą ir gali rinktis, bet kodėl žmonėms, kurie nesutinka už elektrą mokėti brangiau, turi būti išjungta elektra? Ir tai vyksta ir tęsiasi. Ar mūsų tarnybos, Konkurencijos, visos kitos, mato, kas vyksta? Yra penki nepriklausomi tiekėjai ir, deja, labai dažnai jų kainos yra vienodos. Tarnybų tai nestebina turbūt, kaip kuro kainos nestebina, taip ir elektros vienodos kainos nestebina.

Ir vėl kita situacija, kad vyksta piktnaudžiavimas nepriklausomų tiekėjų, kai paskambinama žmogui ir sakoma, kad tu jau sutikai pasirašyti sutartį, ir atsiunčiama sutartis. Tokių pažeidimų tarnybos taip pat nemato.

Ir netgi punktas, kuriame bus palyginamos tiekėjų kainos, atrodo labai gražus: žmonės galės džiaugtis, matys vienoje vietoje skirtingų tiekėjų kainas, tik ten užmiršo įrašyti valstybės tiekėją. Tiekėją elektros kainos, kur tiekia valstybė. Ir ji šiandien yra pigesnė, bet palyginime to nebus, nes, aš suprantu, kam trukdyti kitiems nepriklausomiems tiekėjams uždirbti daugiau, jeigu žmogus galės pamatyti, kad valstybė tiekia elektrą pigiau. Nereikia to įrašyti, žinoma, tegu žmonės moka brangiau.

Iš tikrųjų dabar jau reikėtų įvertinti, kas nuo naujų metų įvyko su dabartiniu nepriklausomo tiekėjo pasirinkimu, kaip visi žmonės buvo priversti už elektrą mokėti brangiau, negu mokėjo iki naujų metų. Nepriklausomų tiekėjų rinka yra nereguliuojama. Iki šiol valstybė reguliavo elektros rinką, nustatė tam tikras sąlygas ir visa kita, o nepriklausomi tiekėjai gali daryti, ką nori, gali lupėti kainas, kokias nori, ir jų darbas yra tik išrašyti sąskaitą. Jiems nereikia rūpintis nei tinklais, nei perdavimu, nei kitais dalykais, užtenka tik išrašyti sąskaitą.

Taigi ir norisi paklausti, kodėl Europos Sąjunga mus verčia branginti elektrą žmonėms? Kad jie už elektrą mokėtų dar brangiau, prisidengiant neva laisva rinka, ir kad būtų atsisakoma valstybės reguliavimo. Tikslas labai paprastas, kad kažkas galėtų uždirbti daugiau. Tai visi kiti sprendimai, kai mes elektrą perkame per tarpininkus, kai nenorime jos pirkti tiesiogiai labai pigiai – viskas sueina į krūvą ir labai gražiai atrodo.

Mane labai nustebino, kai valstybės žmonės – tiek ESO, tiek „Ignitis“, darė viską, kad prarastų kuo daugiau klientų. Jie buvo tokie pasyvūs ir miegantys, kai žmonės rinkosi savo tiekėjus. Kodėl? Ar tai yra sutapimas, ar tai tyčinis veikimas? Tai turėtų išaiškinti tarnybos. Bet šiam įstatymo projektui, vien prisidengdami ES direktyvomis, tikrai negalime pritarti ir negalime žmonių bausti už tai, kad jie nenori rinktis brangesnio elektros tiekėjo. Tad punktų, kuriuose dabar numatoma, kad elektra žmonėms bus išjungiamą, jeigu jie nepasirinks brangesnio nepriklausomo tiekėjo, turėtų nelikti. Turėtume atkurti pradinę direktyvos būseną, kad žmogus turėtų teisę pasirinkti tiekėją ir nebūti baudžiamas, kad jam elektra bus išjungta. Už šį projektą tikrai negalime balsuoti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau diskutuoti nėra užsirašiusių. Dėl motyvų prieš užsirašę kalbėti V. Ažuolas. Ar norite vėl kalbėti? P. Gražulis – prieš.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamieji Seimo nariai, aš manau, kad V. Ažuolas atkreipė dėmesį į tai, į ką mes nebuvo išgilinę. Iš tikrųjų įstatymas atrodo nekaltas – Europos Sąjungos direktyvų perkėlimas į teisės aktą, bet, deja, dar įkeliamos papildomos nuostatos ir faktiškai kyla elektros kainos. Nuo liepos 1 dienos jau kyla beveik 10 %, 8 % elektros energijos kainos. O, priėmus šitą įstatymą, kainos dar išaugs. Ir kieno sąskaita? Kam bus į kišenę? Tiems, kurie užsiima elektros pardavimo bizniu.

Aš manau, kad reikėtų dar iki priėmimo kreiptis į STT. Paprašyti korupcinio vertinimo, ar šis įstatymas ir šios nuostatos nėra korupcinės. Manau, kad jokių būdu negalima taikyti jokios skubos tvarkos. Kol mes negausime atsakymo iš Specialiųjų tyrimų tarnybos, mes negalėsime šito įstatymo priimti. D. Kreivys tapo energetikos ministru, prisimenant, kad jis ten prisidengdamas mama siekė sau naudos. Aš manau, kad šiandien mes irgi negalime atmesti, kad yra kokių nors asmeninių interesų arba draugų interesų visų Lietuvos elektros vartotojų sąskaita. Todėl prašau balsuoti už ir taip pat prašau, kad būtų pateikta Specialiųjų tyrimų tarnybos išvada dėl korupcijos.

PIRMININKĖ. Motyvai už – K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Alio, gal galite pasitraukti iš priekio? Ką pasakė V. Ažuolas, dalis yra tiesos, tačiau yra didelė dalis tokios dūmų uždangos. Gąsdinimas Europos Sąjunga. Prasiėjo toks tavo pesimizmas, anksčiau nebuvo tokio didelio pesimizmo.

Dabar apskritai dėl sekos. Ažuolai, čia mes tęsiame jūsų pradėtą darbą, įstatymas buvo priimtas dar esant jūsų Vyriausybei. Tuomet nekėlei jokių problemų, sakei, viskas gerai. Iš dalies mes šiais įstatymais bandome taisyti tuos nesklandumus, kuriuos pamatėme įstatymui veikiant. Ne tik įstatymais, bet ir įstatymų lydimaisiais aktais. Aš galiu pasakyti garantuodamas, tiems, kurie nepasirinko nepriklausomo tiekėjo, niekas elektros neišjungė ir neišjungs. Yra išleistas net ministro išaiškinimas, kad nebūtų išjungta. O ši įstatyminė nuostata buvo prie jūsų priimtame įstatyme. Irgi gal blogai, kad mes, opozicija, to nepastebėjome, bet dabar tikrai nereikia gąsdinti žmonių. Tai yra kelias į pažangą. Dabartiniu metu, taip, elektra brangsta, bet jūs puikiai suprantate, kodėl brangsta. Visame regione ir pasaulyje, pasibaigus vienam pandemijos etapui, iškilus gamybos poreikiams ir elektros naudojimui, ji brangsta. Čia yra rinka, čia kažko daug mes pakeisti negalime.

O nepriklausomi tiekėjai yra, jie tarpusavyje, tikėsimės, konkuruos ir sudarys normalias sąlygas, kad mes galėtume pirkti elektrą už tinkamą, rinkoje esančią konkurencingą kainą.

PIRMININKĖ. Motyvai po svarstymo išsakyti. Balsavimas numatytu laiku – nuo 11 val. 15 min.

10.37 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 10, 11, 17 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-231(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 1-6 klausimas – Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-231(2). Kviečiu pranešėją B. Matelį.

B. MATELIS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiami kolegos. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas svarstė Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 10, 11, 17 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą ir bendru sutarimu pritarė siūlomiems pakeitimams. Taip pat komitetas jau dabar prašo taikyti skubos tvarką tam, kad priėmimas į valstybės tarnybą vyktų sklandžiai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte komiteto išvadą. Gerbiami kolegos, dėl šio projekto yra dvi Seimo nario K. Vilkauskio pataisos. Aš siūlyčiau dėl jų apsispręsti balsavimo metu, kai salėje bus pakankamai Seimo narių. Taigi pristatysite ir apsisprėsime dėl jų balsavimo metu.

Dėl motyvų dėl šio projekto užsirašiusių nėra. Balsavimas, kaip jau minėjau, numatytu laiku.

10.38 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 45¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3268 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-453(2), Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo Nr. X-1238 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-454(2), Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-455(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 1-7 klausimas – Švietimo įstatymo Nr. I-1489 kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-453(2). Kviečiu pranešėją gerbiama S. Lengvinienę.

S. LENGVINIENĖ (LF). Dėkoju. Gerbiami Seimo nariai, pristatau Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimus, taip pat darbotvarkės 1-7.2 klausimą – Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-454 ir Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-455. Šie projektai yra susiję su Švietimo įstatymu. Esmė yra, kad specialiųjų poreikių turintis vaikas, kai jam sukako 21 metai, galėtų pabaigti mokslo metus. O tiems, kurie dėl ligos mokėsi su pertraukomis ir pateikė tokių pertraukų priežastį pagrindžiančius dokumentus – iki mokslo metų, kuriais jiems sueina 23 metai, pabaigos. Švietimo ir mokslo komiteto vardu prašau svarstyti skubos tvarka, kad šis įstatymas įsigaliotų nuo šių metų rugsėjo 1 dienos. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte komiteto išvadą. Diskusijoje kalbėti užsirašiusių nėra. Motyvai. Motyvai dėl viso. Už norėtų kalbėti L. Nagienė. Prašau.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Iš tikrųjų ši įstatymo pataisa yra labai svarbi, nes vien tik pasiruošimas tam, kad norime integruoti neįgalius asmenis, šiandien turinčius spe-

cialiųjų poreikių, kuriems reikia pagalbos, labai svarbu suteikti... Mes žinome, kad jie galbūt kai kuriais atvejais negali kartu vienodai lankyti mokyklos, negali ateiti kartu ir jų mokslo metai ir baigimas gali užsitęsti vien dėl sveikatos ar kokių nors priežasčių. Mes žinome, kad prieinamumas bus praplėstas ir tikrai suteiksime didelę pagalbą.

Kviečiu visus palaikyti, manau, nė vienas nepasisakys prieš, nes svarbu kuo greičiau įteisinti šį teisės aktą ir rugsėjo 1 dieną mūsų moksleivių su specialiaisiais poreikiais integracija tikrai padidės kiekvienoje mokykloje. Pritarkime visi vieningai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsavimas bus numatytu laiku.

10.41 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 4, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 4² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5103(2), Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 papildymo 85¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5104(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-8 klausimas – Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 4, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo nauju straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5103(2). Kviečiu pranešėją gerbiamą A. Nekrošių. Prašau į tribūną.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamoji Pirmininke. Gerbiami kolegos, Aplinkos apsaugos komitetas šį klausimą svarstė birželio 23 dieną ir priėmė sprendimą pritarti Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 10 ir 11 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo projektui Nr. XIIIIP-5103(2) ir komiteto išvadai. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš nebuvo, susilaikė 1.

Taip pat buvo apsvaistytas ir lydimasis teisės aktas. Komiteto sprendimas – pritarti Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 papildymo 85¹ straipsniu įstatymo projektui Nr. XIIIIP-5104(2) ir komiteto išvadai. Balsavimas – bendru sutarimu pritarta. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Pristatėte komiteto išvadą. Dėl šio įstatymo projekto yra gauta pasiūlymų, dėl jų apsispręsimas balsavimo metu. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų už yra užsirašęs S. Gentvilas. Prašau, gerbiamas Simonai.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, kodėl reikšmingas šitas įstatymas? Todėl, kad nebūtų tokių atvejų, kaip turėjome Alytuje su „Ekologistikos“ gaisru, kai įmonė faktiškai apsidraudusi vos 18 tūkst. eurų lėmė nuostolius aplinkiniams žemdirbiams, įmonėms ir kitiems. Jie skaičiuojami milijonais. Valstybė ne tik kompensavo tretiesiems asmenims milijoninę žalą, visų pirma ūkininkams, bet ir pati savo lėšomis turi sutvarkyti išdegusius sandėlius.

Šitas įstatymas užtikrina, kad įmonės, kurios tvarko atliekas, turėtų pakankamas bankines garantijas ir draudimus, kad jų bankroto atveju, kad ir koks jis būtų, tyčinis ar netyčinis bankrotas, atliekos būtų sutvarkytos ir kad tretiesiems asmenims, kurie nukentėjo nuo tokių įmonių gaisro ar kitu atveju, būtų atlyginta ne iš visų mokesčių mokėtojų, bet iš įmonės bankinių garantijų.

Kas atsitiks po šio įstatymo? Iš esmės išnyks iniciatyva kraustyti ir sandėliuoti apleistose fermose bešeimininkes atliekas, išnyks iniciatyva įmonėms feniksams bankrutuoti pakeliui surinkus didelius atliekų sandėlius arba staiga užsidegti. O tokių gaisrų matome ne vieną ir ne vienerius metus. Todėl kviečiu pritarti, nes tai yra reikšmingas sprendimas po „Ekologistikos“ gaisro atliekų tvarkytojus sureguliuoti. Tikrai turėsime daugiau tvarkos ir nebeturėsime apleistų fermų su sandėliuojamomis atliekomis. Kviečiu pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Dėl šio įstatymo apsispręsimas numatytu laiku.

10.44 val.

Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo darbotvarkės patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-566(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-9 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo darbotvarkės patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-566(2). Kviečiu pranešėjus. Pirmasis pranešėjas – K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (LF). Sveiki, Aplinkos apsaugos komitete pateiktiems siūlymams pritarta. Bendru sutarimu komitetas sprendimui pritarė. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Ekonomikos komiteto pranešėją gerbiamą K. Starkevičių. Prašau pristatyti komiteto išvadą dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo darbotvarkės projekto.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte komiteto išvadą. Taip pat Kaimo reikalų komiteto reikėtų pranešėjo, tačiau jo neturime. Tuomet perskaitau komiteto išvadą. Sprendimas yra pritarti Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo darbotvarkės patvirtinimo“ projektui ir komiteto išvads. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo.

Diskusijoje užsirašė kalbėti K. Adomaitis. Kviečiu į tribūną.

K. ADOMAITIS (*LF*). Gerbiamieji Seimo nariai, iš principo pritardamas pateiktai darbotvarkei vis dėlto noriu atkreipti dėmesį į kelis svarbius dalykus, kai kalbame apie klimato kaitą, nes šis dokumentas bus esminis, strateginis, pagal jį mes gyvensime gal net ir 30 metų.

Globalinis atšilimas yra faktas. Mokslininkai tą jau įrodė. Globalinį atšilimą paaiškina CO₂ kiekis atmosferoje ir vulkanų išsiveržimai. Šių dviejų faktų mums pakanka, kad galėtume paaiškinti visą atšilimą, kurį mes stebime Lietuvoje ir pasaulyje. Nepaisant to, kad kai kur dar matome ir priešingą tendenciją, globalus vidurkis yra aiškus.

Mūsų kita problema, susijusi problema, kad klimato kaita dažnai tampa panaši į religiją. Yra atliktas tyrimas, kai žmonės, paklausti, kaip veikia evoliucija ir ar gali paaiškinti, kodėl keitėsi gyvūnai ir kaip jie prisitaiko prie aplinkos besikeičiant aplinkos sąlygoms, negali paaiškinti, kaip tai veikia, jie aiškina tai klaidingai. Nepaisant to, jie tiki pačia evoliucijos teorija kaip tokia ir tai parodo, kad labai dažnai tokiuose globaliuose dalykuose, tokiuose sudėtinguose dalykuose mes nukrypstame ne į mokslinius argumentus, bet labiau į religinius argumentus. Ar mes tikime tuo, kas yra, ar mes tikime tuo, kas vyksta, ar tiesiog prieštaraujame iš principo. Ir čia yra didžiulis pavojus kovoje su klimato kaita, su kuria mes susiduriame ir Lietuvoje.

Vieną pavyzdį norėjau paminėti – rapsų auginimas biodegalams. Dar prieš 10–12 metų tai atrodė kaip tam tikras išsigelbėjimas, kaip vienareikšmiškas argumentas už, nes padės mums sumažinti CO₂ išmetimus Lietuvoje. Tačiau šiandien mes jau matome, kad tai yra blogas sprendimas, nes vien trąšoms, kurių reikia, kad tie rapsai užaugtų, mes naudojame gana daug CO₂, kad šis procesas taptų nebeprasmingas. Ir jau Alternatyviųjų degalų įstatyme mes kalbame tik apie antros kartos biodegalus, kuriuos turėtume skatinti.

Ar yra daugiau tokių sprendimų, kuriuos mes šiandien Lietuvoje, nematydami jų prasmės, vis dėlto norime pritaikyti ir įgyvendinti? Taip, aš bijau, kad jau šiandien mes turime tokius analogiškus rapsus kitose srityse.

Aš norėčiau priminti, kaip mes skaičiuojame pastatų energetinį efektyvumą. Mes trūks plyš reikalaujame A++ klasės labai sandarių pastatų, nors mes žinome, kad esant dabartiniam apšiltinimui, dabartiniam pastatų įrengimui yra daug svarbiau, kaip vartotojas elgiasi, kaip elgiasi to pastato gyventojas. Ar jis palieka įjungtą kompiuterį, įjungtą šviesą, ar pas jį automatiškai išsijungia elektra, kai ji nenaudojama. Ir tai yra svarbiau nei dar papildomai sandarinti pastatus, dar papildomai investuoti į putplastį, akmens vatą ar kad ir kas tai būtų pastatų efektyvumui pagerinti. Tai vėl kyla klausimas, ar tikrai yra prasmingos mūsų visos dabartinės politikos, kurias mes įgyvendiname, nekalbant apie tai, kad investuodami į pastatų apšiltinimą mes apskritai Lietuvoje dar nevertiname, o kiek kainuoja CO₂ pagaminti tą putplastį ar akmens vatą? Apšiltindami daugiabučius, atnaujuodami juos, mes naudojame 1990 metų klimato duomenis. Nors Vilniuje temperatūra jau yra trim laipsniais didesnė, mes vis dar naudojame labai senus duomenis skaičiuodami, kiek mums reikia apšiltinti pastatą.

Aš pateiksiu kitą pavyzdį politikos, kuri yra šitoje klimato kaitos darbotvarkėje ir kuri yra taip pat labai abejotina. Klimato kaitos darbotvarkėje sakome, kad mums reikia bent vienos greito elektromobilių pakrovimo stotelės prie degalinių, autobusų stoties ir kitose vietose. Kai du kartus apie tai pagalvotumėte, jūs paklaustumėte, o kaip nuvažiuoti, jeigu mes iš tiesų pasieksime tuos šimtus tūkstančių elektromobilių Lietuvoje ir turėsime po vieną greito įkrovimo stotelę prie degalinių, kaip tūkstantis elektromobilių nuvažiuos iki Palangos vasarą, karštu oru? Ar mūsų yra noras, kad važiuotų viena „Tesla“ ir lauktų prie tų degalinių, kol jai atsilaivins vieta? Ar vis dėlto

mes matome masinį elektromobilių naudojimą, kai atvažiuoję jį pakrauti mes turime 50 pakrovimo stotelių, turime garantuotą vietą ir galime įjungę, kad ir lėtesniu tempu, bet pakrauti šitą elektromobilį, per tą laiką suvalgyti pietus ar cepelinus, kurie yra pakeliui į Palangą. Tokie pavyzdžiai.

Pabaigai. Man neramu, kad mes užlipsime ant grėblio, kad kartais sprendimai taps per daug religingi, bet nepagrįsti realiais skaičiavimais ir mokslu. Linkiu įgyvendinant ir rengiant priemones vis dėlto kuo labiau remtis skaičiavimais, mokslu. Ir sėkmingų sprendimų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų už kalba S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, praeitą savaitę buvo stichinė kaitra. Pirmą kartą Lietuvos istorijoje ją turėjome birželio mėnesį, kai penkias paras iš eilės temperatūra viršijo 30 laipsnių. Praeitą savaitę buvo mušami karščio rekordai, ir ne po 0,1 %, bet po 1,7 %, 2 %, ir tai yra rekordai Lietuvoje per visą klimato stebėjimo istoriją. Mes negalime neigti to fakto, kad Lietuvoje mes susiduriame su klimato kaita. Pašnekėkite su J. Baubliu ir dzūkų ūkininkais, derlius šiemet jau žlugo dėl šitos kaitos. Pirmasis, kas tai pajus, tai bus žemės ūkio sektorius.

Mes suprantame, kad ne visus išsipareigojimus skirtingi sektoriai gali panešti ir Europos Sąjungos mastu. Kai mes susitariame mažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas, tai mes puikiai suprantame, kad Lietuvoje kai kurie sektoriai gali lengvai ir pigiai tai padaryti, ir tai naudinga. Pavyzdžiui, energetika. Užuoat siuntę savo eurus Rytų kaimynams, kurie gamina mums elektrą per atominę ar anglies pramonę, galime pasigaminti čia. Kiekvienas instaliuotas megavatas sukuria penkias naujas darbo vietas čia, Lietuvoje. Jeigu mes kalbame apie 1 tūkst. 300 megavatų vėjo energetikos jūroje, tai jau yra beveik 10 tūkst. naujų darbo vietų Lietuvoje, Vakarų Lietuvoje.

Todėl apie šitą strategiją mes turime kalbėti kaip apie būtinybę, viena vertus, turime kalbėti kaip apie mūsų ekonominio atsigavimo strategiją, nes čia yra darbo vietų kūrimo strategija. Mes kiekvienais metais išsiunčiame 2,5 mlrd. eurų užsienio verslams iš Lietuvos gyventojų piniginių ir verslų sąskaitų, pirkdami naftos produktus, dujas ir elektrą, pagamintą kitur. Todėl įgyvendinime šitą strategiją. Kritikuokime priemones, kaip daro Kasparas, bet nekritikuokime tikslo, kad reikia kovoti su klimato kaita.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū. Sakyčiau, gal ne prieš, gerbiama Seimo Pirmininke, daugiau gal abejonių keliantis šitas nutarimas. Visi, kolegos, puikiai žinote, kad Seimo priimami nutarimai neturi jokios teisinės galios. Tai yra tiesiog deklaracijų rinkinys, kažkoks kratinys, į kurį visiškai niekas neturi atsižvelgti. Čia lygiai taip pat, kaip paskelbkime Lietuvoje 2022 metus, nežinau, meškiukų metais. Tai čia lygiai taip pat, sakyčiau, dabar svarsto tokį dalyką. Aišku, pas mus Šilalėje, Šilutėje meška du meškiukus atsivedė. Tai irgi gal priimsime kokią nors rezoliuciją.

Bet iš esmės ką tik kolegos šnekėjo, vienas iš tribūnos kolega diskutuotojas kalba apie globalinį atšilimą, kalba apie rapsų daromą žalą ir kartu savo kalboje pasakė, kad turėtume remtis mokslu. Nors prieš 5 minutes jis pats pasakė, kad tas pats mokslas paneigė rapsų naudą ir paneigė, kad būtent visiškai priešingai dabar veikia, kad trąšų gamybai ir jos pagaminimui daugiausia reikalingas CO₂, kad ji būtų pagaminta. Tai vienas dalykas.

Kitas dalykas. Atsakydamas ministrui dėl gerbiamo J. Baublio, kurį jūs ką tik paminėjote, tai J. Baublys ir pusė Varėnos, dzūkėliai, aš galiu jums pasakyti, nuo tarybinių laikų jokio derliaus ir neturėjo. Ten vieninteliai, ką galima sėti, yra avižos arba grikliai, nes yra lengva žemė, puri žemė ir yra smėlis. Plius ši teritorija jau 1956 metais buvo pripažinta kaip nenaši ir netinkama ūkininkauti. 1978 metais buvo sudarytas žemėlapis, ir ši žemė, kaip ir Šilalė, kadastrinė vietovė: Palentinis, Didkiemis, Šilalė, Kelmės pusė ir Tauragės pusė, buvo pripažinta kaip netinkama ūkininkauti. Netgi tarybiniais laikais institutas griežtai pasakė, kad ten jokių grūdinių kultūrų negalima auginti.

Būtent neatsakingo ūkininkavimo pavyzdys ir yra šiandien, kad į nenašias žemes mes norime įterpti tokią kultūrą, kuri nėra pritaikyta šiam klimatui ir nėra pritaikyta būtent tai teritorijai, gerbiamas ministre.

Kitas dalykas, jūs puikiai žinote, esate šaunus ir jaunas ministras, šis nutarimas bus deklaracija. Jūs savo įsakymu ir kiti ministrai, dar du, kaip norės, taip ir tvarkysis. Ir jūs, kaip norėsite, ši-

tas deklaracijas ir tvirtinsite. Todėl aš tikrai nesakau prieš. Tikrai nesakau prieš. Bet aš matau, kad šis nutarimas jokios teisinės galios ir jokio rezultato neturės. Nežinau, ką mes iš to ir pasieksime.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsispręsimė ir balsuosime numatytu laiku.

10.57 val.

Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-634(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 1-10 klausimas – Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-634(2). Kviečiu pranešėją gerbiamą K. Starkevičių. Šiandien jūsų benefisas. Prašom.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Dar kartą laba diena, kolegos. Komitetas šiam įstatymo projektui yra pritaręs bendru sutarimu. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte komiteto išvadą. Diskusijoje užsirašiusių nėra. Pasiūlymų nėra. Dėl motyvų taip pat nėra užsirašiusių. Taip pat dėl šio klausimo apsispręsimė numatytu laiku.

10.58 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių įgyvendinimo 2021–2024 metų prioritetų aprašo patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-696 (pateikimas)

Dar turime šiek tiek laiko. Dabar norėčiau pakviesti gerbiamą V. Juozapaitį, kad pristatytų darbotvarkės 2-32 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių įgyvendinimo 2021–2024 metų prioritetų aprašo patvirtinimo“ projektą Nr. XIVP-696. Tai yra pateikimas.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Išties tai yra valstybinės svarbos dokumentas ir labai prašau visų itin atkreipti į jį dėmesį.

Pati idėja kilo atsižvelgiant į 2010 metais Seimo priimto nutarimo „Dėl Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių įgyvendinimo“ neįgyvendinimą. Tąsyk, jau dabar prieš 11 metų, buvo priimtas istorinis dokumentas, kuriuo valstybė įsipareigojo kultūrai. Jeigu jūs atsiverstumėte tą tekstą, jūs pamatytumėte, kad išties, jeigu mes būtume įgyvendinę tai, ką tuomet Seimas užbrėžė, jau būtume pačiame aukščiausiam kultūros klestėjimo lygyje. Kultūros – kaip vienijančio pagrindo visai valstybingumo raidai.

Taigi Kultūros komitetas siūlo Seimui priimti tokį nutarimą, kuriame būtų du straipsniai, tai yra patvirtinti Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių įgyvendinimo 2021–2024 metų prioritetų aprašą. Ten yra visas sąrašas dalykų, kuriuos mes turėtume vadinti prioritetais. Tai yra iš tų dešimties neįgyvendintų kultūros politikos kaitos gairių, priimtų 2010 metais, sukongravome į tris pagrindinius prioritetus.

Primenu, kad tuomet, prieš 10 metų, buvo įgyvendintas tik vienas priimtas gairių punktas, tai yra Lietuvos kultūros tarybos įsteigimas. Tai įvyko ir dabar sėkmingai veikia.

Ir dar vienas labai svarbus akstinas, kodėl dabar reikėjo tokio nutarimo, tai artėjantis lietuvių kūrėjo, genijaus M. K. Čiurlionio 150-ojo jubiliejaus paminėjimas, kuris vyks 2025 metais. Išties tokio masto kūrėjo pagerbimas neturėtų apsiriboti vien tik formaliu metų paskelbimu, kai Seime priimamas toks nutarimas, o tai turėtų būti valstybinė, Vyriausybės globojama didžiulė programa, kuri truktų galbūt jau ir nuo šių metų pabaigos. Todėl to nutarimo priėmimas yra labai svarbus ir telkiant lėšas tokio masto programai įgyvendinti. Todėl priimant 2022 metų biudžetą visi tie dalykai jau turėtų būti įvertinti, Vyriausybės priimti. Su Vyriausybės vadove tai jau yra derinta. Kultūros ministerija taip pat pasirėngusi sukurti visą darbų planą. Taigi išties tai būtų Seimo tokia pareikšta valia, turbūt precedento neturintis faktas arba atkartojantis galbūt 2010 metų politikos kaitos gairių įgyvendinimo nutarimą, bet mums tikrai atėjo metas atsiskirti visa savo galybe į kultūrą, kaip ir anksčiau sakiau, vienijantį visą Lietuvos valstybingumo raidą faktorių.

Maloniai prašau pritarti šio nutarimo projektui pateikimo stadijoje ir pagal galimybes paspartinti priėmimą, nes tai yra tikrai labai svarbus momentas. Ačiū, kolegos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų paklausti norėtų du Seimo nariai. Pirmasis klausias M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiamas komiteto pirmininke, iš tiesų svarbus projektas, kuriame kalbama apie valstybės išsipareigojimus kultūros sričiai. Aš puikiai suprantu, kad tie išsipareigojimai turi apimti ne tik kultūrą, bet ir finansus. Man atrodo, čia to aiškumo vis tiek šiek tiek reikėtų. Kiek papildomai gali pareikalauti finansavimo Kultūros politikos gairių įgyvendinimas, ar yra kokie nors paskaičiavimai, koks nors matymas? Matote, viena, matyt, yra parašyti gražius raštus ir įgyvendinimo strategijas, bet visai kita, jeigu šalia jų nebus numatyta aiškaus finansavimo. Man atrodo, labai svarbu yra sutarti, kad ir viena, ir kita būtų kartu.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas kolega. Nutarimo projektas yra toks politinis pareiškimas, nėra finansinis įpareigojimas. Mes tuo nutarimu kreipiamės į Lietuvos Respublikos Vyriausybę, kad ji tai ir padarytų, apie ką jūs kalbate. Kaip minėjau, su premjere tokio nutarimo projekto priėmimas yra derintas. Juolab aš kalbu apie 2010 metais priimtų gairių neįgyvendinimą, taigi taip būtų gražinta skola kultūrai ir valstybei. Beje, aš finansų nuo kultūros taip pat neatiskirčiau, nes mūsų samprata apie kultūrą ir prasideda nuo požiūrio į finansus ir nuo jų investicijų į kultūrą kaip į ilgalaikę strateginę valstybės investiciją. Šiuo atveju mes tiesiog turime sumokėti skolą tai sričiai. Jau išsipareigojome valstybės vardu padaryti tai, deja, per dešimt metų to nepadarėme. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, aš norėčiau paklausti apie prioritetus iki 2024 metų. Trečias man gana aiškus – svarbios sukaktys, reikia minėti, kultūros žmonės ir taip toliau.

Antras – kultūros politikos valdymo demokratizavimo užbaigimas. Galbūt geriau tiktų plėtra negu užbaigimas, nes demokratizavimo užbaigimas, demokratiniai procesai, na, ne visai, jie turi daug atspalvių, jie keičiasi, kinta ir panašiai. Ta plėtra galbūt būtų aiški. Bet pagrindinis dalykas tai pirmas – valstybės išsipareigojimų kultūros sričiai išgryninimas ir įteisinimas. Kas išivaizduojama tuo, nes įteisinta yra pakankamai, atrodo, teisės aktai yra, sistema veikia. Ką norima dar daugiau įteisinti? Ačiū.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Jeigu jūs sekate mūsų teisėkūrą ir balsuojate, tai žinote, už ką balsuojate. Turėtumėte atkreipti dėmesį, kad iki šiol nebuvo priimtas Lietuvos kultūros politikos pagrindų įstatymas, kuris taip pat buvo vienas iš tų gairių elementų, mano paminėtų, prieš dešimtmetį. Buvo bandoma praeitoje kadencijoje tokį dokumentą priimti, bet jis tikrai buvo neišbaigtas, labai greitai arba pernelyg greitai buvo sukurptas, aš taip drįsiu pasakyti, ir neatitiko tos idėjos ir tų nuostatų, kurios buvo užkoduotos įgyvendinant arba įpareigojant politikus priimti tokį įstatymą.

Taigi Kultūros politikos pagrindų įstatymas būtent ir būtų tos pačios skolos gražinimas. Bet teisėkūros principu jis apimtų lygiagrečiai ir horizontaliai visas kultūros sektoriaus sritis, nes dabar segmentavimas pagal tam tikrus sektorius išskaido ir lėšas, ir potencialą ir iš tikrųjų trukdo mums suvokti kultūros, kaip filosofinės sampratos, svarbą valstybės valdyme ir valstybės raidoje.

O dėl jūsų komentaro ir pastabos dėl demokratizavimo užbaigimo, dabar perskaičiau ir išties po jūsų komentaro aš sakytčiau, kad tikrai reikėtų šiek tiek pakoreguoti tą pavadinimą, galbūt – demokratizavimo proceso ar dar kaip nors, nes savireguliacija, tai yra valstybės valdymas, kultūros politikos valstybės valdymas taip pat smarkiai turi priklausyti nuo pasitikėjimo kultūros sektoriumi. Savireguliacija, kuri buvo mano minėtame (jau įgyvendinta) Kultūros tarybos įstatymo priėmimo procese... Jis turėtų būti tęsiamas ir iš tikrųjų daugiau ir visuomeninių organizacijų, ir nevyriausybinių organizacijų turėtų dalyvauti šiame procese, tai yra kultūros politikos įgyvendinimo procese. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai už – K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Iš tikrųjų kultūra yra mūsų valstybės viena iš pamatinių sričių. Kaip komiteto pirmininkas paminėjo, labai svarbu suprasti bendrąją prasmę mūsų kultūrai. Kultūros politikos pagrindų įstatymas, kuris, manau, turėtų atsirasti, turėtų pabrėžti būtent išskirtinumo svarbą ir, be abejo, kultūros finansavimo naujus būdus, nes dabar

valstybėje kalbama apie remiamą kultūrą. Manau, kad tai turėtų būti būtent ilgalaikė investicija į kultūrą, tada mes turėtume tikrai kitokius rezultatus.

Tikrai kviečiu palaikyti šį prioritetą aprašą ir keliausime toliau visi kartu link kultūros stiprinimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsavimas jau netrukus – 11 val. 15 min.

11.08 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos technologinių startuolių metais“ projektas Nr. XIVP-626 (pateikimas)

Kadangi dar turime šiek tiek laiko, norėčiau pakviesti A. Bagdoną pristatyti 2-31 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos technologinių startuolių metais“ projektą Nr. XIVP-626. Pateikimas.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, noriu jums pristatyti nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos technologinių startuolių metais“ projektą. Dauguma iš mūsų Estiją mini kaip gerą pavyzdį, užsienio žiniasklaida pateikia kaip absoliučią Baltijos šalių sėkmės istorijos lyderę ir norėtųsi, kad ir Lietuva šiame sektoriuje pažengtų šiek tiek daugiau.

Lietuvoje sėkmingai kuriasi vis daugiau startuolių ir kuria pasaulyje pripažintus produktus, darbo vietas, moka mokesčius. Pirmąjį šių metų ketvirtį 638 Lietuvos startuoliai į biudžetą sumokėjo 38 mln. eurų, 31 % daugiau nei per praėjusį laikotarpį. Atsižvelgiant į tai, kad 2022 metais Lietuvos technologinių startuolių rinkai prognozuojamas rekordinis augimas, net iki 50 %, siūlymas yra kitus metus, 2022 metus, paskelbti Lietuvos technologinių startuolių metais. Buvo gauta Teisės departamento pastabų, į dalį tikrai reikėtų atsižvelgti. Galbūt galima būtų išbraukti iš pavadinimo „technologinių“ ir palikti 2022 metus Lietuvos startuolių metais. Tai čia galėtų komitetui diskutuodami priimti patį geriausią sprendimą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti du Seimo nariai. Pirmas klausia S. Tumėnas. S. Tumėno salėje nematau. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas kolega, kodėl būtent technologijų spartuolių. Čia mes vienu metu labai gyrimės finansiniais spartuoliais ir net išgarsėjome pasaulyje ne iš pačios geriausios pusės dėl plovimo. Ar čia sąmoningai pasirinkote – ne visų spartuolių, o tik technologijų, ar buvo kitos priežastys? Ačiū.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, gerbiamas kolega, už klausimą. Kaip ir Teisės departamento, taip ir jūsų pastaba yra labai teisinga, į ją jau dabar atsižvelgta. Aš manau, kad turėtume kalbėti apie visus startuolius. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau klausti norinčiųjų nėra. Dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Dėkui.

Dar turime kelias minutes iki numatyto balsavimo laiko. Gerbiami kolegos, kol visi renkasi į balsavimą, aš norėčiau pasveikinti kolegas, kurie visai neseniai šventė savo jubiliejus. Tai pirmiausia norėčiau pakviesti gerbiamą Č. Olševskį. (*Plojimai*) Taip pat nuoširdžiausi sveikinimai B. Petkevič. (*Plojimai*) Ir gražaus jubiliejaus proga norėčiau pasveikinti M. Navickienę. (*Plojimai*)

Dėl vedimo tvarkos – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiama Pirmininke, rytoj Petrinės, šitokia šventė. Petras turi dangaus raktus, be Petro nėra vienas nepateksite į dangų. Tai kaip jūs pamiršote pasveikinti Petrus?! Pirmininke, kur sveikinimas Petrams?

PIRMININKĖ. Rytoj bus posėdis, mielas kolega, nieko nepamiršome.

Prašom užimti vietas, netrukus prasidės balsavimas. A. Matulas dėl vedimo tvarkos.

A. MATULAS (TS-LKDF). Kolegos, jeigu galima, Petras ir Povilas yra šiandien, o tikri lietuviai sveikina išvakarėse. Taigi, Petrai, šaukštai po pietų.

PIRMININKĖ. Gerbiamas Petrai, kaip tik turime 7 sekundes iki balsavimo, tai prašom, žodis jums.

P. GRAŽULIS (LRF). Vakar nebuvo plenarinio posėdžio, galėjote surengti neeilinę sesiją ir pasveikinti, o kadangi nesurengėte, tai dar nevėlu – šiandien galima pasveikinti.

PIRMININKĖ. Dėkui.

Gerbiami kolegos, pereiname prie balsavimo, kaip ir numatyta pagal darbotvarkę. Sekundėlė.

11.15 val.

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ Nr. XII-1322 3, 4, 5, 6, 7, 11, 12, 14, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 37, 43, 52, 67, 74 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3349 pavadinimo ir 22, 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-638(2) (svarstymo tęsinys)

Balsavimas. Pirmiausia turime apsispręsti dėl darbotvarkės 1-3 klausimo – įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-638(2). Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Užsiregistravo 119, balsavo 119, už – 119. Po svarstymo pritarta.

11.17 val.

Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 7, 10, 13, 15 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-624(2), Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 10 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-230 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-625(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-4.1 klausimas – Šalpos pensijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-624(2) ir lydimasis Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-625(2). Svarstymas. Apsisprendžiame ir balsuojame.

Balsavo 123, už – 123. Pritarta vienbalsiai.

Socialinių reikalų ir darbo komitetas siūlo svarstyti skubos tvarka. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

11.18 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 9, 34, 43, 44, 45, 46, 46¹, 47, 49, 51, 52 ir 60 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 46² ir 52¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-648(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-648(2). Balsuojame.

Balsavo 125: už – 86, prieš – 8, susilaikė 31. Po svarstymo pritarta.

P. Gražulis, matyt, frakcijos vardu prašė antikorupcinio vertinimo. Seimas turi apsispręsti, ar pritaria P. Gražulio siūlymui dėl šio projekto. Balsuojame. Kas pritariate P. Gražulio siūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 121: už – 60, prieš – 29, susilaikė 32. Siūlymui nepritarta. (*Balsai salėje*) Gerai. Reikalaujate perbalsuoti?

Kolegos, perbalsuojame dar kartą. Kolegos iš opozicijos reikalauja. Kas pritariate P. Gražulio siūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 126: už – 62, prieš – 33, susilaikė 31. Pasiūlymui nepritarta.

11.20 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 10, 11, 17 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-231(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 1-6 klausimas – Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-231(2). Šiame projekte dėl 2 straipsnio yra gautos dvi Seimo nario K. Vilkausko pataisos. Dėl jų turėsime apsispręsti. Prašau gerbiamą Kęstutį pristatyti pirmąją pataisą dėl 2 straipsnio.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*) Gerbiama Pirmininke, mieli kolegos, kadangi su komitetu svarstėme ir „mentorystę“ pakeitėme į dabar galiojantį dar teisiškai nepatvirtintą terminą „adaptacija“, aš savo pasiūlymus atsiimu.

PIRMININKĖ. Atsiimate ir nereikalaujate dėl jų balsuoti. Dėkoju. Abi?

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*) Abi.

PIRMININKĖ. Abi atsiimate. Ačiū. Tuomet apsisprendžiame ir balsuojame dėl 1-6 klausimo, projekto, po svarstymo. Balsuojame.

Balsavo 128, už 128, vienbalsiai pritarta.

Dėl vedimo tvarkos – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Replika po balsavimo dėl praeito projekto. Iš tikrųjų noriu gal pasiūlyti, kad valdantieji išsigando energetikos antikorupcinio vertinimo. Šaunuoliai, sveikinu! Jums nerūpi kainų didėjimas, jums nerūpi korupcija energetikoje, tai ir toliau eikime tuo keliu, kad kažkas labai daug uždirbtų iš eilinių žmonių.

PIRMININKĖ. Kitas darbotvarkės klausimas. J. Razma – dėl vedimo tvarkos.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, priekaištai čia visiškai nepagrįsti. Kaip tik vertinimo reikalavimuose aš matau jūsų bandymus stabdyti strategiškai svarbius mūsų energetikos pertvarkymus. Tai yra Vyriausybės projektas, o visi Vyriausybės rengiami projektai yra derinami su STT ir iš esmės antikorupcinis vertinimas ten yra atliekamas.

PIRMININKĖ. K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Aš dėl to paties. Ažuolai, mes viešai kalbėjome ir po to dar pakalbėjome apie šiuos trūkumus. Vis dėlto pripažinkite, kad projektas pradėtas dar prie anos Vyriausybės ir dabar yra tik testinumas. Tad nesakykite, kad čia... O korupcinis vertinimas ir tada buvo, ir dabar, kai ėjo per Vyriausybę. Kad nereikės taisyti, aš nesakau, kad nereikės taisyti, bet šiandien yra taip, kaip yra.

PIRMININKĖ. B. Matelis – dėl vedimo tvarkos.

B. MATELIS (*TS-LKDF*). Aš dar norėjau priminti, kad dėl Valstybės tarnybos įstatymo skubos prašė komitetas.

PIRMININKĖ. Taip, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas prašo svarstyti šį klausimą skubos tvarka. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta bendru sutarimu.

11.24 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 45¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3268 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-453(2), Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo Nr. X-1238 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-454(2), Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-455(2) (*svarstymo tęsinys*)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Švietimo įstatymo pakeitimo projektas ir lydimieji. Balsuojame. Balsavo 124: už – 123, prieš nėra, susilaikė 1. Pritarta.

Švietimo ir mokslo komitetas siūlo svarstyti skubos tvarka. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Dėkui, pritarta bendru sutarimu.

11.25 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 4, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 4² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5103(2), Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 papildymo 85¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5104(2) (*svarstymo tęsinys*)

Kitas darbotvarkės 1-8.1 klausimas – Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5103(2). Yra gautos kelios pataisos. Norėčiau pakviesti pranešėją – komiteto atstovą A. Nekrošį į tribūną. S. Gentvilas registravo pasiūlymą dėl 2 straipsnio. Prašau pristatyti jį.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, kaip matėme gaisro Alytaus bendrovėje „Ekologistika“ atveju, įmonė neturėjo civilinio draudimo, bet žala tretiesiems asmenims, ūkininkams ir aplinkinėms įmonėms siekia 5 mln. eurų. Šiuo pasiūlymu mes įpareigojame ne tik pavojingas atliekas tvarkančias įmones, bet ir nepavojingas atliekas tvarkančias įmones turėti draudimą, civilinės atsakomybės draudimą, prieš trečiuosius asmenis, kad nenuitektų taip, kad įmonėje gaisras ar dar kas nors, o valstybė atlygina tretiesiems asmenims, bet ne pati įmonė. Kviečiu pritarti. Komiteto redakcijai pritariu, neprašau balsuoti.

PIRMININKĖ. Prašau pristatyti komiteto nuomonę.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Komiteto nuomonė – pritarti iš dalies. Kaip ir Simonas minėjo, papildoma 12 punktu – veiklos vykdytojo prievolė turėti civilinės atsakomybės draudimą. Priežiūrą vykdo Aplinkos ministerijos įgaliota institucija aplinkos ministro nustatyta tvarka.

PIRMININKĖ. Kreipiuosi į iniciatorių, ar pritaria pritartimui iš dalies? Galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Dėkui, pritarta bendru sutarimu.

Ir antra pataisa. Prašau S. Gentvilą pristatyti ją.

S. GENTVILAS (LSF). Aš čia norėčiau pakeisti įstatymo įsigaliojimo terminą. Pavėlinti jį, nes projektas ilgai svarstomas Seime. Pritartimui iš dalies pritariu, nereikalauju balsuoti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Ačiū, jūs pristatėte komiteto išvadas. Dabar turime apsispręsti dėl viso projekto. Motyvai už ir prieš. S. Gentvilas kalba už.

S. GENTVILAS (LSF). Aš jau pasisakiau.

PIRMININKĖ. Ne. Dėkoju. Tuomet balsuojame dėl darbotvarkės 1-8.1 klausimo – įstatymo projektas Nr. XIII-5103.

Balsavo 122 Seimo nariai. Pritarta vienbalsiai.

Lydymasis. Darbotvarkės 1-8.2 klausimas – Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 papildymo 85¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-5104(2). Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėkoju.

11.28 val.

Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo darbotvarkės patvirtinimo“ projektas Nr. XIV-566(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 1-9 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo darbotvarkės patvirtinimo“ projektas Nr. XIV-566(2). Balsuojame.

Užsiregistravo 127, balsavo 126 Seimo nariai: už – 123, prieš – 1, susilaikė 2. Po svarstymo pritarta.

Dėl vedimo tvarkos – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiama Seimo Pirmininke, frakcijos vardu prašome tiek dėl praeito, tiek dėl šio projekto skubos tvarkos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime bendru sutarimu pritarti skubos tvarkai dėl projekto Nr. XIII-5103? (*Šurmuly salėje*) Balsuojame. Gerai, kolegos, balsuojame. Pirma balsuojame dėl projekto Nr. XIII-5103 ir lydimojo.

Balsavo 128 Seimo nariai: už – 82, prieš – 16, susilaikė 30. Skubos tvarkai pritarta.

Kitas siūlymas. Ar galime pritarti bendru sutarimu skubos tvarkai dėl Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo darbotvarkės patvirtinimo“? Prieštaraujančių nematau. Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

11.30 val.

Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIV-634(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – projektas Nr. XIV-634(2). Balsuojame.

Užsiregistravo 124, balsavo 123 Seimo nariai: už – 116, prieš nebuvo, susilaikė 7. Pritarta po svarstymo.

11.31 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos technologinių startuolių metais“ projektas Nr. XIVP-626 (pateikimo tęsinys)

Dabar balsuojame dėl dviejų pateikimų. Pirmiausia dėl 2-31 klausimo – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos technologinių startuolių metais“ projektas Nr. XIVP-626. Balsuojame.

Užsiregistravo 111, balsavo 107 Seimo nariai: už – 79, prieš – 1, susilaikė 27. Pritarta po pateikimo.

Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Švietimo ir mokslo komitetas. Siūloma svarstyti Seimo rudens sesijoje. Galime pritarti? Dėkui, pritarta.

11.32 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių įgyvendinimo 2021–2024 metų prioritetų aprašo patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-696 (pateikimo tęsinys)

Kitas pateikimas, kurį spėjome iš vakarinės darbotvarkės perkelti į rytinę, – tai Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių įgyvendinimo 2021–2024 metų prioritetų aprašo patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-696. Balsuojame.

Balsavo 126 Seimo nariai: už – 121, prieš – 1, susilaikė 4. Pritarta po pateikimo.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Kultūros komitetas. Siūloma svarstyti Seimo rudens sesijoje.

V. Juozapaitis dėl vedimo tvarkos.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiama Pirmininke, frakcijos vardu labai prašom skubos dėl šio projekto. Ačiū.

PIRMININKĖ. Pritariame. Pritariame bendru sutarimu, nes... (*Balsai salėje*) Kolegos, nutarimai svarstomi skubos tvarka, todėl balsuoti nereikia. Apsispręsti balsavimu dėl šito nereikia.

Pirmininkavimą perduodu P. Saudargui.

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Gerbiami kolegos, dėkui už sutelktą darbą. Visi balsavimai sėkmingai įgyvendinti.

11.35 val.

Seimo nutarimo „Dėl Žygimanto Pavilionio atleidimo iš Lietuvos Respublikos Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininko pareigų dėl nepasitikėjimo“ projektas Nr. XIVP-687 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dabar pereisime prie liūdnesnės mūsų posėdžio dalies. Darbotvarkės 1-12 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Žygimanto Pavilionio atleidimo iš Lietuvos Respublikos Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininko pareigų dėl nepasitikėjimo“ projektas Nr. XIVP-687. Kviečiu į tribūną iniciatorių atstovę, tai yra gerbiama A. Norkienę. Prašom į tribūną.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Gerą dieną. Dėkoju, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Teikiame nutarimą. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Šiek tiek garsiau kolegos prašo.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Kai kolegos nustos bruzdėti, tada ir mes labiau girdėsime. Nutarimu teikiame atleisti Ž. Pavilionį iš Užsienio reikalų komiteto pirmininko pareigų kaip praradusį pasitikėjimą. Pasirašė pareiškimą dėl nepasitikėjimo 55 Seimo nariai. Tame pareiškime mes išdėstėme motyvus, kodėl negalime pasitikėti Ž. Pavilioniu kaip Užsienio reikalų komiteto pirmininku.

Pirmasis motyvas, kad būtent kaip komiteto pirmininkas savo neatsakingu elgesiu sistemingai kenkia Lietuvos Respublikos Seimo vykdomai parlamentinei diplomatijai. Tik norime priminti, kad vasario mėnesį išvykęs į komandiruotę, kad sutaikytų Sakartvelo opozicijos ir pozicijos puses, Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas ne tik sužlugdė pačią tarpininkavimo misiją, bet ir nediplomatiškais pareiškimais sukėlė tarptautinį skandalą. Tai paskatino dar didesnę kovo-

jančių pusių tarpusavio susipriešinimą ir taip sumenkino Lietuvos tarpininkavimo konflikte galimybes.

Šis komiteto pirmininko žingsnis tikrai sulaukė ir kritiško aukščiausių valstybės vadovų vertinimo. Seimo Pirmininkė taip pat teigė, kad komiteto pirmininkui Ž. Pavilioniui vizito į Sakartvelą metu reikėjo būti ypač diplomatiškam. Taip pat buvo atkreiptas dėmesys, kad bet kuris neatšargus pareiškimas nedraugiškų jėgų bus panaudotas siekiant pakenkti Lietuvos ir Lietuvos sąjungininkų santykiams.

Birželio 8 dieną paviešintame provokatorių įrašė matyti, kad Ž. Pavilionis net deramai neišitikinęs, su kokiais asmenimis bendrauja, šiems asmenims atskleidžia Lietuvos diplomatijos veikimo principus, pateikia užsienio politikų pavardes, komentuoja Lietuvos diplomatijos strateginius tikslus bei savo pasisakymais ignoruodamas konstitucinį valdžių padalijimo principą trečiųjų valstybių piliečių akyse siekia sumenkinti valstybės Prezidento vaidmenį užsienio politikoje. Toks elgesys ne tik buvo paskui panaudotas mums nedraugiškų valstybių propagandos, bet ir daro Užsienio reikalų komiteto pirmininką pažeidžiamą, diskredituoja paties Užsienio reikalų komiteto darbą užsienio partnerių akyse.

Negana to, Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Ž. Pavilionis birželio 8–9 dienomis vyksta į komandiruotę Vokietijoje ir jam nepavyksta išvengti ir asmeninių interesų komandiruotės metu regimybės. Tai tiria Etikos ir procedūrų komisija. Manau, tyrimą pabaigs, išvados bus gautos.

Tad dėl visų šių aplinkybių esame įsitikinę, kad Ž. Pavilionis kaip Užsienio reikalų komiteto pirmininkas nebeturėtų eiti šių pareigų, nes nebekelia pasitikėjimo iš esmės.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiama iniciatore Aušrine Norkienė. Jūs pristatėte klausimą. Pagal Statutą nėra numatytos galimybės jūsų klausiti iniciatoriams, nebent jūs pati to norėtumėte. Jūs galite užimti savo vietą.

Dabar į tribūną pakviesiu gerbiamą Ž. Pavilionį. Jums suteikiama iki 30 minučių pasisakyti, nežinau, ar tiek reikės. Gal ir neišnaudosite, sutaupysime laiko. Ir vėliau iki 30 minučių atsakyti į klausimus. Prašom, gerbiamas Žygimantai.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū, Pauliau. Gerbiamieji Seimo nariai, norėčiau atsakyti į klausimus, į pastabas, kurie buvo pateikti birželio 15 dieną gerbiausiai Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkei V. Čmilytei-Nielsen reiškiant nepasitikėjimą manimi kaip Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininku. Esu kaltinamas, jog savo vasario 19–22 dienų vizitu į Sakartvelą tarsi sužlugdžiau tarpininkavimo misiją ir tarsi sukėliau tarptautinį skandalą, kas sukėlė dar didesnę kovojančių pusių susipriešinimą ir sumenkino Lietuvos tarpininkavimo galimybes. Taip pat savo vizito metu tarsi rėmiau vieną iš konfliktuojančių pusių.

Noriu priminti, kad Seimo valdybai iš karto po vizito kartu su Lietuvos ambasadoriumi A. Kalindra esu pateikęs detalią ataskaitą apie kartu su Lietuvos ambasada Tbilisyje bei šios ambasados kvietimu surengtą vizitą į Sakartvelą. Prieš išvykstant mano vizito gairės buvo patvirtintos ir Seimo Užsienio reikalų komitete. Seimo valdyba pritarė pateiktai ataskaitai ir išgirdo mano paaiškinimus dėl šio vizito iškeltų tikslų – siūlymo valdančiajai daugumai nesodinti politinių oponentų į kalėjimus, paleisti iš kalėjimo suimtą opozicijos lyderį N. Meliją, pradėti teises ir rinkimų kodekso reformas, apginti teisės viršenybę, stabdyti bandymus manipuliuoti teisėsauga siekiant politinių tikslų, pasidalinti su opozicija valdžia parlamento viduje, siekti bendro sutarimo dėl šių klausimų vidaus politikoje ir nespręsti nesutarimų smurtu.

Deja, tuo metu Sakartvelo valdantieji nesutiko su šiais siūlymais, o dieną po mano išvykimo, tai yra vasario 23 dieną, nepaisant mano asmeninių, taip pat į procesą įsijungusių ES ir JAV ambasadorių pastangų, suėmė pagrindinį opozicijos lyderį ir kartu aštriai smerkė mane, kritikuodami siūlytus politinių problemų sprendimo būdus. Labai gaila, kad šiai kritikai pritarė ir kai kurie opozicijos atstovai Lietuvoje, vėliau oficialiu pareiškimu ir Rusijos užsienio žvalgybos vadovybė. Beje, ne visi Sakartvelo valdantieji buvo kritiški. Kaip žinote, tuometinis Sakartvelo premjeras G. Gačarija nepritarė valdančiųjų sprendimui suimti opozicijos lyderį ir atsistatydino.

Paradoksalu, kad pasirašę kaltinimus Seimo opozicijos atstovai kaltina mane, kad rėmiau tik vieną pusę. Gal jie galėtų pasakyti, kaip ir už ką turėjau remti Sakartvelo valdančiuosius? Argi nereikėjo pirmiausia remti diskriminuojamus, kriminalizuojamus ir net į kalėjimą sodinamus opo-

zicijos atstovus Sakartvele? Priminsiu, kad pozicijos veiksmus Sakartvele opozicijos atžvilgiu pasmerkė Vakarai. Taigi ta viena pusė, kurią rėmiau Tbilisyje, buvo demokratijos ir mums, demokratinėms valstybėms, esminių principų pusė, nes Sakartvelui be demokratijos šalyje transatlantiinių tikslų pasiekti nepavyks, o šie tikslai yra ir visos Lietuvos užsienio politikos prioritetas. Tai euroatlantinės politikos abėcėlė, kurią gerai žinome mes visi Lietuvoje – valstybėje, kurioje politinė kairė ir dešinė visada dirbdavo vieningai dėl integracijos į Europos Sąjungą ir NATO.

Būtent todėl atvirame laiške Lietuvos Respublikos Prezidentui mano pastangas Tbilisyje vasario 26-ąją įvertino ir visos pagrindinės Sakartvelo užsienio ir saugumo srityje veikiančios nevyriausybinių organizacijų, ragindamos Lietuvos Prezidentą paremti mane ir Lietuvos ambasadorių Tbilisyje kaip (cituoju) „efektyvius tarpininkus siekiant Sakartvelui atgauti demokratinę ir vakarietišką orientaciją“, atitinkamai prašydamos neremti tuo metu Sakartvelo valdančiųjų kurstomos neapykantos, poliarizacijos ir smurto prieš politinius oponentus. Sakartvelo nevyriausybinkai savo laiške pabrėžė, kad aš vidinės krizės Tbilisyje metu (cituoju) atvirai gyniau esmines demokratines vertybes ir principus, kas ne tik yra ypatingai svarbu, bet ir būtina Sakartvelui, kuris susiduria su rimtomis grėsmėmis demokratijai ir šalies suverenumui.

Pabrėžiu, kad Tbilisyje derybose dalyvavau kartu su Europos Sąjungos ir JAV ambasadų atstovais, atitinkamai pasidalinant vaidmenimis ir derinant pozicijas tarpusavyje. Susitikau tiek su pozicijos, tiek su opozicijos vadovais. Per kelias mano buvimo Sakartvele dienas kompromiso Tbilisyje surasti nepavyko, šis procesas užtruko net kelis mėnesius. Tačiau būtent dėl šio vasario vizito, surengto sudėtingomis pandemijos sąlygomis, pavyko kartu su Lietuvos ambasadoriumi Tbilisyje bent jau kelioms dienoms atidėti iš esmės jau vykdomą opozicijos lyderio suėmimo specialiąją operaciją. Taip pat pavyko geranoriškai nusiteikusią opoziciją įkalbinti vasario 25 dieną Sakartvelo nepriklausomybės praradimo proga neišėiti į gatves, be to, po šio vizito, kad ir sulaukęs viešos kritikos, per kelias dienas atkreipiau pagrindinių mūsų sąjungininkų dėmesį į situaciją Sakartvele. Jau vasario 26 dieną, manau, pirmą kartą Lietuvos Užsienio reikalų komiteto istorijoje buvo padarytas bendras pareiškimas su JAV Senato Atstovų Rūmų, Jungtinės Karalystės Bendruomenių Rūmų, Vokietijos Bundestago, taip pat mūsų ištikimų sąjungininkų Lenkijos, Čekijos, Baltijos šalių užsienio reikalų komitetų pirmininkais, kurie parėmė mano poziciją ir akcentavo, kad (cituoju): „Isiveržimas į Sakartvelo didžiosios opozicijos partijos „Vieningasis nacionalinis judėjimas“ biurą, siekiant suimti jos pirmininką N. Meliją, parodo demokratijos ir laisvės pažeidžiamumą Sakartvele. Smurtas nesuderinamas su Sakartvelo Vyriausybės siekais ir prieštarauja 2020 m. kovo 8 d. Vyriausybės ir opozicijos susitarimui, kurį palaikė Europos Sąjungos ir JAV ambasadoriai Tbilisyje.“

Po parlamento rinkimų prasidėję ir iki šiol besitęsiantys antidemokratiniai veiksmai rodo, kad visi esantys valdžioje yra asmeniškai atsakingi už nuosaikumo išsaugojimą, o jeigu tai nėra daroma, kyla padarinių visai tautai. Dėl Sakartvelo, kaip laisvos Europos šeimos nario statuso, nėra abejonių, tačiau šiam statusui kyla pavojus dėl smurto ir išpuolių prieš laisvę. Dėl politinės situacijos Sakartvele toliau nuosekliai dirbu su bendraminčiais Vakarų parlamentuose, pasitelkiau partinius ryšius Europos liaudies partijoje ir asmeniškai paskatinau Sakartvelo poziciją kreiptis į Europos liberalus ir visai Europos Sąjungai atstovaujantį Prezidentą Š. Mišelį, kuris tuo metu kaip tik planavo savo vizitą į Tbilisį. Dėl šių iniciatyvų eksprezidentas ėmėsi beprecedentės tarpininkavimo misijos pačiu aukščiausiu Europos Sąjungos lygiu.

Priminsiu, kad ilgai kalbinau Prezidento G. Nausėdos patarėją skatinti Prezidentą imtis šios misijos ir vykti į Tbilisį, argumentuodamas, kad Prezidentas V. Adamkus panašiomis aplinkybėmis kartu su amžinąjį atilsį Lenkijos Prezidentu L. Kačinskiu bei Europos Sąjungos aukštuoju atstovu Ch. Solana yra vykęs į Kijevą, taip pat su kitais regiono lyderiais – į Tbilisį. Tikinau, kad galima mėginti kreiptis paramos ir į JAV Prezidentą J. Baideną, deja, išgirstas nebuvau.

Labai gaila, kad nors Lietuvos opozicinės partijos, kurios mane šiandien kritikuoja, turėjo partinių ir asmeninių ryšių su Sakartvelo valdančiaisiais, nė vienas jų lyderis nepanoro dalyvauti Sakartvelo krizės valdymo procese, neparodė jokios iniciatyvos vykti į Tbilisį, o vietoj to visą dėmesį skyrė mano aktyvaus tarpininkavimo kritikai. Tokia politinė pozicija nustebino ir vieną aktyviausių Europos socialistinės politinės krypties atstovų prancūzą R. Gliuksmaną.

Tolesnėse ES ir JAV vadovaujamose derybose aktyviai dalyvavo ir Lietuvos užsienio reikalų ministras G. Landsbergis, daugybė senų Lietuvos draugų, tokių kaip Švedijos diplomatas K. Danielsonas, su kuriuo mes palaikėme glaudų ryšį. Pasitelkus nuolatinę Briuselio, Vašingtono paramą, kurią pademonstravo ir kovo 22 dieną Seime antrojoje K. Kalinausko konferencijoje dalyvavęs Europos Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio ir saugumo politikai Ž. Borelis bei JAV Senato Užsienio reikalų komiteto pirmininkas B. Menendesas, bendromis sutelktomis pastangomis po kelių mėnesių pavyko šią krizę suvaldyti.

Jūs gerai žinote, kad šios bendros pastangos buvo galutinai įtvirtintos balandžio 19 dieną istoriniu susitarimu tarp Sakartvelo politinių jėgų, jis sugrąžino Sakartvelą į euroatlantinės integracijos čempionų gretas. Gegužės 10 dieną iš kalėjimo paleistas N. Melija, su kuriuo palaikiau ryšį net ir jo kalinimo metu, padėkojo už šį tarpininkavimą ne tik ES ir JAV derybininkams, bet ir išskirtinai Lietuvai, pabrėždamas, kad mes visi kartu padėjome sugrąžinti šaliai stabilumą ir normalų gyvenimą. Ypatingi padėkos žodžiai buvo skirti ES ambasadoriui Tbilisyje K. Harceliui, ES prezidentui Š. Mišeliui, JAV ambasadorei Tbilisyje K. Degnan ir man. Cituoju pažodinį vertimą: visgi mano speciali padėka skirta Lietuvos užsienio reikalų komiteto pirmininkui Ž. Pavilioniui – žmogui, kuris pažadino tarptautinę bendriją be jokio pagražinimo. Kai man buvo pats sunkiausias laikas, jis atskrido į Sakartvelą parodyti solidarumą ir po to grįžęs labai sunkiai dirbo, kad tarptautinė bendruomenė tinkamai reaguotų į vasario 23 dienos suėmimą. Jeigu ne Ž. Pavilionis, aš nemanau, kad būtų pasiektas toks rezultatas, turiu omeny tarptautinę reakciją. Citatos pabaiga. Pasiectame susitarime įtvirtintos visos politinės nuostatos, kurias įvardinau savo vizito vasario mėnesį metu tiek aš, tiek Seimo Užsienio reikalų komitetas, kaip minėjau, patvirtinęs savo poziciją prieš mano kelionę į Tbilisį, tiek Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija. Žinoma, tai dar ne pabaiga, greičiau – kelio pradžia, nes susitarimas Sakartvele yra trapus. Visos politinės Lietuvos jėgos ir institucijos kartu su partneriais Europos Sąjungoje ir JAV turi sutelkti jėgas jam įgyvendinti, kad galų gale pasiektume bendrą tikslą – Sakartvelo narystę Europos Sąjungoje ir NATO. Tiek apie Sakartvelą.

Dabar apie specialiųjų tarnybų informacines atakas. Apie tai plačiai pasisakiau Seimo plenariame posėdyje birželio 15 dieną, todėl trumpai pažymėsiu tik svarbiausius akcentus. Visų pirma norėčiau pasidžiaugti ir padėkoti tiems profesionalams, politikams, bendražygiams, sąjungininkams, su kuriais kovėmės Vakarų fronte, integruodami Lietuvą į transatlantinę šeimą, o vėliau, iškilus V. Putinui, kaunamės su naujomis grėsmėmis demokratijai, žmogaus teisėms ir žmogaus orumui Rytuose. Šiomis dienomis gavau daug palaikymo iš savo bendražygių abipus Atlanto, juos visada dar kartą pažinsi būtent sunkiausią valandą, kai esi puolamas. Ypatingą savo pagarbą norėčiau išreikšti ne tik bendražygiams, bet ir opozicijos atstovams. Ne tik tiems, kurie nepasirašė šio kreipimosi, nors patyrė didelį spaudimą, bet ir tiems, kurie jį pasirašė. Nuo šiandien visa Lietuva sužinojo apie šias Rusijos specialiųjų tarnybų atakas, apie kurias jau seniai žinojo seni kovotojai ir sąjungininkai – Europos Sąjungos ir NATO šalių vadovai, NATO ir ESBO generaliniai sekretoriai, Europos Parlamento vadovas, šviesios atminties senatorius Dž. Makeinas ir kiti demokratijos lyderiai, patyrę panašias atakas. Jas patyrė ir Magnitskio akto kūrėjas B. Brauderis, „Bellingcat“ kūrėjas britas E. Higinsas, įrodęs, kad MH17 keleivinį orlaivį numušė Rusijos paleista BUK raketa. Kremliaus nusikaltimus tyrė švedų mokslininkas K. M. Karhas, norvegų žurnalistas T. Nilsenas, vakarietiška serbų analitikė J. Milič ir kiti. Apie šias dehumanizuojančias, skaldančias, manipuliuojančias, psichologines, radikalias dešiniųjų, kairiųjų, antivakarietiškas, antisemitines grupes ir pažiūras kurstančias Kremliaus atakas galite paskaityti suomių žurnalistės Dž. Aro knygoje „Putino troliai“. Ji pati turi bėgti iš šiuolaikinės Suomijos dėl tokių išpuolių. Nuo šios dienos mes visi tapome atsparesni ir siunčiame signalą Kremlui, kad šalis, pirmoji sukilusi prieš Sovietų Sąjungą, jos parlamentą, šią laisvę apgynė prieš 30 metų, niekada nepasiduos ir kovos, kol ši laisvė bus patvirtinta tokiose šalyse kaip Baltarusija, Rusija, o mūsų sąjungininkai Ukraina, Moldova, Sakartvelas taps mūsų transatlantinės šeimos dalimi.

Kad palengva mokomės, birželio 19 dieną parodė ir opozicijos lyderio S. Skvernelio reakcija į Kremliaus specialiųjų tarnybų pavišintą neautentišką, tariamą Lenkijos premjero, kanceliarijos vadovo susirašinėjimą. Cituoju opozicijos lyderio pasisakymą. Jokio komentaro. Tokiomis temomis aš nekalbėjau. Taigi, tikiuosi, kad nekomentuodami priešišku specialiųjų tarnybų atakų už-

sienyje panašius standartus visi kartu taikysime ir Lietuvoje. Nereaguosime ir tuo atveju, kai juos paliečia politinis konkurentas. Priminsiu, kad dėl šios Kremliaus atakos mūsų sąjungininkams Varšuvoje Lietuva ir oficialiu lygiu yra išreiškusi solidarumą Lenkijai. Ką sakė Briuselyje ne tik Lietuva, bet ir artimiausi Lenkijos kaimynai. Ypatingą pagarbą reiškiu Seimo Užsienio reikalų komitetui, kuris dar 2013 metais nepasidavė tiek Kremliaus provokaciniams žaidimams, tiek labai aukštų ir įtakingų pareigūnų spaudimui ir apgynė nenuilstamą kovotoją už baltarusių laisvę – amžinąjį atilsį ambasadorių R. Jušką, kurio atminimui minėta suomių žurnalistė dedikavo šią knygą.

Džiaugiuosi, kad šis komitetas, kuris prieš 30 metų iš esmės sukūrė ir šiuolaikinės diplomatijos pamatus, kuris kiekvieną dieną gina mūsų laisvę, pratęsė šią garbingą tradiciją. Birželio 16 dieną Seimo Užsienio reikalų komitetas vienbalsiai patvirtino šiuos reikšmingus sprendimus, kurie, manau, taps esminiais principais ateityje reaguojant į tokias provokacijas, kad ir kaip baigtųsi šios dienos balsavimas.

Pirma, surengti bendrą Užsienio reikalų komiteto ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto posėdį su Lietuvos specialiosiomis tarnybomis aptarti informacinių provokacinių atakų grėsmes, kovos priemonės ir Lietuvos pasirengimą joms. Tokį posėdį surengsime šią savaitę.

Antra. Siūlyti oficialioms Lietuvos institucijoms susilaikyti nuo įvykdytų informacinių provokacinių atakų komentavimo.

Džiaugiuosi, galėdamas pagarsinti šias komiteto išvadas visai Lietuvai. Asmeniškai kaip buvęs diplomatas, ambasadorius siūlau joms pritarti vieningai nedalyvaujant šios dienos balsavime. Tas savaime parodytų, kad mes, kaip Seimo nariai, politikai, laisvės ir demokratijos šaukliai, davę priesaiką Lietuvai ir Konstitucijai, tokioms Kremliaus atakoms esame ir ateityje visi vieningai būsime atsparūs, kad ir prieš ką būtų vykdomos tokios atakos, tiek poziciją, tiek opoziciją. O tiems, kurie abejoja ir iki šiol komentuoja šios provokacinės atakos turinį, siūlau kartu su mumis išklaisyti mus visus ginančių specialiųjų tarnybų informaciją.

Pripažįstu, kad nebuvau pakankamai atsargus, ir tai man gera, nors ir skauda pamoka. Tačiau turėjau drąsos kartu su savo kolegomis Baltijos šalių užsienio reikalų komitetų pirmininkais apie tai paskelbti, apsaugodamas nuo tolesnių panašių atakų tiek save, tiek sąjungininkus, tiek jus, gerbiamieji Seimo nariai. Žinojau, kad manęs Kremlius už tai nepaglostys, žinojau, kad sulauksiu daug kritikos, tačiau, kaip mėgsta kartoti mano kolega ambasadorius A. Vinkus, klysti žmogiška. Tačiau tai mano asmeninė klaida – iš karto neatpažinti giliai suklastotos, pirmąkart Lietuvos istorijoje įvykdytos *deepfake* atakos. Deja, ši klaida taptų viso Seimo klaida, jeigu atskiri Seimo nariai šiai Kremliaus provokacijai šiandien pasiduootų sąmoningai, iš esmės užkibę ant Kremliaus specialiųjų tarnybų provokacijos. Tas pasiųstų labai aiškų signalą tiek sąjungininkams, tiek mūsų priešams, kad esame pažeidžiami pačios tautos atstovybėje.

Vertinu kiekvieno Seimo nario apsisprendimą parodyti solidarumą ir vienybę, kurią mes paprastai visada visi kartu demonstruojame, kai esame puolami išorinių priešų. Tą parodėme ir praejusį šeštadienį nereaguodami ir nekomentuodami atakos prieš mūsų kolegas Varšuvoje. Norėčiau tikėti, kad tokių atakų Kremlui prieš mus ateityje nepavyks surengti. O jeigu pavyks, jau visi žinosime, kaip į tai reaguoti.

Ir pabaigai apie kaltinimą dėl asmeninių interesų tenkinimo komandiruotės metu tikimybės ir abejonės dėl parlamentinei diplomacijai reikšmingų komandiruočių tikrųjų tikslų.

Pradžioje apie tikruosius tikslus, dėl kurių apsisprendėme su visais Baltijos šalių užsienio reikalų komitetų pirmininkais nuvykti į Berlyną ir susitikti su visomis pagrindinėmis Vokietijos partijomis, kurios gali formuoti būsimą koaliciją Vokietijoje, bei institucijomis, pagrindiniais politikais, kurie formuoja ar gali formuoti naujo Berlyno užsienio ar saugumo politikos gaires.

Mūsų bendras tikslas buvo pristatyti jiems Baltijos šalių lūkesčius ir pasistengti, kad jie būtų galimai atspindėti Vokietijos būsimos valdančiosios koalicijos programoje. Šiuos tikslus, drįstu teigti, bent iš dalies pasiekėme, savo pozicijas visiems išsakėme.

Sunkioje intensyvioje programoje nuo pat atvykimo kiekvienos dienos ankstyvo ryto iki vėlyvo vakaro tikrai viršydami visas Darbo kodekso nuostatas dėl darbo laiko susitikome su trijų mums svarbiausių Vokietijos federalinės Užsienio reikalų ministerijos departamentų vadovais, tarp jų Europos Sąjungos, Rytų ir Saugumo politikos departamentų, Vokietijos federalinio prezidento ir kanclerės patarėjais užsienio politikai, Vokietijos Bundestago Užsienio reikalų ir Gyny-

bos komitetų vadovais ir nariais, Vokietijos krikščionių demokratų, Vokietijos socialdemokratų, Vokietijos laisvosios demokratų partijos ir Žaliųjų partijos pagrindiniais spikeriais, pranešėjais užsienio politikos klausimais, taip pat ilgamečiu Vokietijos Bundestago Vokietijos ir Baltijos valstybių draugystės grupės vadovu, partiniu fondu, Vokietijos Konrado Adenauerio fondo vadovu, buvusiu Bundestago pirmininku, Heinricho Belio fondo ir „Zentrum liberale moderne“ įtakingiausiais atstovais. Su pastaraisiais žaliosios krypties Berlyne atstovais sutarėme ir dėl bendrų renginių bei veikimo Vilniuje, siekiant Vokietijos politiką Rytuose padaryti strategiškesnę. Manau, tai bus labai svarbu po būsimų rinkimų į Bundestagą, kur žalieji turėtų būti bet kokioje koalicijoje.

Berlyne savo bendrą misiją vykdėme paraleliai su Ukrainos užsienio reikalų ministru ir išrinkta baltarusių prezidente S. Cichanouskaja. Su ja ne tik neformaliai konsultavomės, bet ir kartu su baltarusių lydere bei Vokietijoje veikiančių pagrindinių smegenų centrų vadovais bendrame susitikime tarėmės dėl tolesnio veikimo Berlyne. Šioje bene svarbiausioje Lietuvai sostinėje Europos Sąjungoje tariausi ir dėl mūsų dvišalių santykių aukščiausio lygio ir kitų kontaktų, juos aptariau atskirai nuo savo kolegų iš Latvijos ir Estijos. Išsamią vizito ataskaitą jau pateikiau Seimo valdybai bei visoms suinteresuotoms institucijoms ir asmenims, veikiantiems užsienio ir saugumo politikos srityse.

O tiems, kurie domisi mano asmeniniu gyvenimu ir tokiu būdu nori mane pasveikinti su mano antrąja santuoka, galiu dar kartą pasakyti, kad savo sutuoktinei apmokėjau visas keliones išlaidas iki cento. Seimo Etikos ir procedūrų komisijai pateiksiu visus tai įrodančius dokumentus. Savo ruožtu santuoka yra įregistruota pagal galiojančius įstatymus. Po darbo laiko, tarp oficialių susitikimų. Visa procedūra truko kelias dešimtis minučių. Turiu santuokos registravimo vaizdo įrašą, kam įdomu, jo trukmė lygiai 5 min. 44 sek. Jokių vestuvių nešventėme, medaus mėnesį atidėsime geresniems laikams.

Kalbant rimtai, nors Seimo nario darbui Darbo kodeksas tiesiogiai netaikomas, bendrieji darbo planavimo principai galioja kiekvienam žmogui, taip pat kaip ir minimalus darbo laiko režimas. Tai yra ir Seimo narys turi teisę į asmeninį laiką po darbo, komandiruotės atveju – po oficialios programos laiko, ką ir padarėme Berlyne. Nors ir esu viešas asmuo, turiu teisę į privatų gyvenimą ir tikiuosi jūsų supratimo.

Apibendrinamas pabaigoje priminsiu kelis pastarųjų mėnesių bendrus darbus, kuriuos nuveikėme visi kartu užsienio politikoje, susitelkę ir paprastai balsuodami šioje salėje bendru sutarimu. Pačioje kadencijos pradžioje pritarėme aukščiausių diplomatų skyrimui pagal profesionalumą, o ne pagal asmeninio ir politinio lojalumo kriterijus. Dabar į užsienį siunčiame tik geriausius, nors ne visiems tai patinka. Prieš kelias dienas vieningai patvirtinome Seimo statuto pataisas dėl tarpparlamentinių ryšių grupių ir bendro koordinuoto veikimo Seime, to nesugebėjo patvirtinti net dviejų ankstesnių kadencijų seimai.

Pakartosiu nors ir esu nepagrįstai kaltinamas dėl veiksmų Sakartvele, būtent Lietuvos dėka Vakarai aktyviai aukščiausiu lygiu išitraukė ir suvaldė politinę krizę Tbilisyje. Todėl manau, kad tai yra mūsų visų pasiekimas. Tai, kad ši savaitgalį visose trijose Kaukazo šalyse Europos Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai Ž. Borelio vardu ir įgaliojimu sustiprinti Europos Sąjungos vaidmenį Kaukaze lankėsi būtent Lietuvos užsienio reikalų ministras su kolegomis iš Vienos ir Bukarešto, diplomatijoje taip pat daug ką apie Lietuvos vaidmenį pasako.

Pirmieji deligitimizavome A. Lukašenkos režimą ir po pavogtų rinkimų reikšmingai prisidėjome sutelkiant visą demokratinį pasaulį už baltarusių laisvę. Mūsų visų pastangomis pasaulis tinkamai ir labai greitai reagavo į paskutinę teroristinę režimo ataką. Tapome baltarusių laisvės gynimo lyderiais, į kurių balsą Vakarai, formuodami savo politiką baltarusių atžvilgiu, įsiklauso labiausiai.

Pacituosiu birželio 9 dieną Senato Užsienio reikalų komiteto pirmininko B. Menendeso ištartus žodžius apie Lietuvos indėlį per šio komiteto klausymus (per juos pasisakė ir baltarusių lyderė S. Cichanouskaja): „Lietuviai yra didi tauta, didi Vyriausybė, ištikimi demokratijos ir žmogaus teisių gynėja visoje Europoje ir pasaulyje. Ir jeigu mums pavyks padėti baltarusių tautai surengti laisvus ir demokratinius rinkimus, tai taps istoriniu Lietuvos pasiekimu, ko akivaizdžiai bijo, labai bijo Kremlius ir atitinkamai renkasi savo taikinius.“

Drąsiai ir nedviprasmiškai pasisakėme prieš Kremliaus agresiją Ukrainoje, visapusiškai juos parėmėme ir nepaisydami spaudimo iškėlėme tikslą ištaisyti Bukarešto klaidą, suteikti narystės veiksmų planus Ukrainai ir Sakartvelui. Tą, beje, siūlyčiau visiems susitelkus pabandyti įtvirtinti artėjančiame Vilniaus NATO viršūnių susitikime 2023 metais. Priminsiu, kad Seimas tikslą – NATO susitikimą Vilniuje – įtvirtino vienoje pirmųjų šios kadencijos rezoliucijų. Džiaugiuosi, kad jį bendromis su diplomatine tarnyba pastangomis pasiekėme. Netrukus ir Seime vyksianti Ukrainos reformų konferencija, kur susitiksime su savo kolegomis ukrainiečiais ir juos remiančiais, yra dar vienas tęstinės Lietuvos lyderystės įrodymas.

Tęsdami praėjusio Seimo tradicijas ir lyderystę šiame Seime visi kartu (...) Magnitskio akto taikymą nedemokratinio režimo Rusijos minkštosios galios atstovams, o Europos Sąjunga patvirtino savo globalų Magnitskio aktą, kurio seniai siekėme.

Parėmėme iniciatyvą pasitraukti iš skaldančio komunistinės Kinijos 17+1 formato. Priėmėme drąsiai ir teisingą rezoliuciją dėl uigūrų genocido ir toliau jungiame demokratinį pasaulį bendrai atremti tokių autokratiškosios režimų didėjančių spaudimą. Šiais metais galėsime pasidžiaugti Taivano atstovybe Lietuvoje, o Lietuvos Taivane. Dėl to visas demokratinis pasaulis pradėjo vadinti mus laisvės lyderiais. Kartu su Baltijos šalių užsienio reikalų komitetais svarbiausiais klausimais veikiamės vieningai ir koordinuotai. Krizės akivaizdoje sugebame susijungti su visų pagrindinių Vakarų valstybių – JAV, Jungtinės Karalystės, Vokietijos, Prancūzijos, Lenkijos ir kitais parlamentais. Be abejonės, visa tai erzina Kremlių ir kitus panašius režimus.

Kadangi vos po kelių mėnesių aktyvios veiklos tapome laisvės ir demokratijos farvateriu, ne tik reaguojame, bet ir aktyviai plečiame ir tvirtiname mūsų vertybes atitinkančią erdvę regione ir pasaulyje. Esame tauta, ne kartą apgynusi savo ir kitų šalių laisvę. Nepasiduokime bandymams mus skaldyti, diskredituoti ir mumis manipuliuoti. Tai aiškiai parodykime ne tik savo tautai, bet ir mūsų diskusiją neabejotinai stebintiems Kremliaus troliams ir juos kontroliuojančioms specialiosioms tarnyboms. Nepasiduokime, nes tai tik pradžia.

Dėkoju jums už paramą ir dėmesį šiandien.

Baigdamas norėčiau opozicijos lyderiui, kurio nėra salėje, padovanoti šią knygutę, kad, taip sakant, viename idėjų lauke veiktume, o kitą padovanotumėm Seimo bibliotekai, nes tikrai, manau, kiekvienam Seimo nariui būtų verta su šia knyga susipažinti. Nunešiu ją Sauliui.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas komiteto pirmininke. Jūsų norėtų paklausti nemažai Seimo narių. Klausyti skirsime 30 minučių. Pagal Statutą taip yra numatyta.

Pirmas jūsų nori paklausti gerbiamas R. Žemaitaitis. Įjunkime mikrofoną.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų labai jus vertinau kaip ambasadorių Amerikoje, teko ne vieną kartą darbuotis ir matyti jūsų sprendimus, bet po tam tikrų jūsų pasisakymų aš sustabdžiau savo dalyvavimą netgi Europos reikalų komitete. Tai, ką jūs šiandien, dabar, ką tik taip emocionaliai kalbėjote, man primena, na, tokį Lietuvos ledlaužį, toks „Prezidentas Smetona“ buvo, kuris Nemunu kilo ir ledus laužė. Tai jūs panašiai dabar taip Seime.

Kaip jūs vertinate Konservatorių partijos priimtą sprendimą, kai jie vadovavosi A. Lukašenos metodais ir motyvais, išlaužė savo Seimo nariams rankas ir pasakė: šiandien dėl jūsų balsavimo nedalyvauti. Kaip jūs vertinate tokią demokratijos šventę Konservatorių partijoje?

Kitas klausimas. Gal galite atsakyti, kaip jūs vertinate jūsų teismus, Romuvos bendruomenę? Ir gal galite pakomentuoti teismo sprendimus, ar jūs planuojate jų atsiprašyti, ar neplanuojate atsiprašyti?

Kitas dalykas ką tik nuskambėjo, kad jūs palaikėte su Gruzijos, Sakartvelo, opozicijos lyderiu ryšį. Jūs kalbėjotės telefonu, kai jis buvo įkalinimo įstaigoje, ar kaip, nes jūs pasakėte, kad įkalinimo įstaigoje bendravote?

PIRMININKAS. Gerbiamas Remigijau, laikas!

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Jeigu galima, dar vienas klausimas. Kadangi šiandien Vokietija...

PIRMININKAS. Nebėra laiko dar vienam klausimui. Jūs jau tris klausimus uždavėte.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ar jūs asmeniškai patarėte A. Merkel, kad pakviestų V. Putiną deryboms, ar čia buvo jos tiesiog sprendimas? Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui, Remigijau. Net keturis klausimus, išnaudojote laiką.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Aš išnaudojau minutę.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Gerai, pabandysime nuosekliai atsakyti į visus. Dėl bendražygių koalicijoje sprendimo. Džiaugiuosi tuo sprendimu, nes tai rodo, kad jie nuosekliai nepasiduoda Kremliaus provokacijoms. Beje, jeigu jūs pastebėjote valdančiųjų reakciją į tokią pat ar panašią provokaciją prieš S. Skvernelį, šeštadienį mes visi tylėjome ir nekomentavome. Mano telefonas irgi degė nuo skambučių, bet aš tą patį sakiau žurnalistams, tą patį pakartosiu ir šiandien. Jeigu šiandien tai įvyks prieš jus, prieš poną S. Skvernelį, aš laikysiuosi lygiai taip pat, į Kremliaus provokacijas mes nereaguojame. Tai yra Seimo tradicija, kurią mano kolegos garbingai pratęsė tiek Užsienio reikalų komitete, tiek šitoje koalicijoje.

Dabar dėl „Romuvos“. Ačiū už tai, kad išpėjote, už šitą gražų klausimą. Atsakysiu, pasiruošęs. Norėčiau atkreipti jūsų dėmesį, kad jūsų minėtą sprendimą dėl valstybės pripažinimo suteikimo senovės baltų religinei bendrijai „Romuva“, tai yra tam tikrų privilegijų – religijos mokymą mokyklose, teisę į nacionalinio transliuotojo laikymą, valstybės dotacijas – praėjusių metų birželio 27 dieną priėmė visas Seimas: už – 40, prieš – 31, susilaikė 15. Primenu, kad tokį teikimą praėjusioje kadencijoje, tai yra jūsų daugumos metu, Seimas atmetė net du kartus. Tokią kompetenciją spręsti dėl valstybės pripažinimo Seimas turi pagal Lietuvos Respublikos įstatymus. Seimo nariai balsuodami yra laisvi spręsti pagal savo vidinius įsitikinimus. Atskirų Seimo narių išsakytos nuomonės dėl balsavimo motyvų nėra pagrindas kvestionuoti balsavimo ir priimto sprendimo legitimumą.

Kiek pamenu, daugeliui Seimo narių praėjusioje kadencijoje iškilo abejonių, ar šis prašymas atitiko gyvavimo trukmės ir tradicijos pastovumo kriterijus. Priminsiu, kad Lietuvos Konstitucinis Teismas 2007 m. gruodžio 6 d. nutarime yra išaiškinęs, kad valstybės pripažinimas gali būti suteiktas tik toms religinėms bendrijoms, kurios turi atramą visuomenėje. Konstitucinis Teismas savo nutarime pažymėjo, kad Konstitucijos 43 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta sąlyga turėti atramą visuomenėje reiškia, kad atitinkamos bažnyčios (religinės organizacijos) atrama visuomenei turi būti tvirta ir ilgalaikė. Taigi negali apsiriboti negausia žmonių grupe ir nedidele visuomenės dalimi, keliais veiklos dešimtmečiais, viena ar keliomis žmonių kartomis. Minėta atrama turi būti tokia, kad dėl jos nekiltų abejonės.

Kaip žinote, LR Konstitucinis Teismas kaip tik šiuo metu nagrinėja šiuos Konstitucijoje patvirtintus kriterijus, kaip juos atitinka Religinių bendruomenių ir bendrijų įstatymas, kurio pagrindu buvo suformuotas ir minėtas „Romuvos“ prašymas. Jeigu esame teisinė valstybė, siūlau neskubėti, palaukti ŽTT sprendimo įsigaliojimo, taip pat minėto Konstitucinio Teismo sprendimo ir tada pratęsti diskusiją šiame Seime, jeigu Seimas nuspręstų, kad tai yra būtina.

Kalbant apie jūsų minėtus kitus teismus ir Seimo Etikos ir procedūrų komisijos sprendimą, priimtą (Ponia A. Širinskienė yra salėje? Yra ponė A. Širinskienė.) jūsų, ponė Širinskienė, valdančiųjų balsais. Noriu priminti, kad šį sprendimą apskundžiau Vilniaus apygardos administraciniam teismui, kuris mano prašymą iš dalies patenkino. Ir pati Etikos ir procedūrų komisija teismo procese pripažino, jog nepažeidžiau „Romuvos“ garbės ir orumo. Todėl nebuvo pagrindo rekomenduoti man, kaip Seimo nariui, atsiprašyti. Paskutinę išvadą patvirtino ir teismas.

Tiesa, mano skundas nebuvo patvirtintas visa apimtimi, todėl Vilniaus apygardos administracinio teismo sprendimą esu apskundęs Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui. Pakartosiu dar kartą: savo kalboje Seime „Romuvos“ neminėčiau, atitinkamai nesiejau „Romuvos“ veiklos su Kremliaus politika, apeliavau į teikiančius projektą Seimo narius, prašiau jų atkreipti dėmesį į geopolitinį kontekstą ir V. Putino ideologo A. Dugino veiklą ir raštus, jis savo veikale „Geopolitikos pagrindai“ akcentuoja katalikišką Lietuvos ir Lenkijos vienybę kaip pagrindinę kliūtį, įtvirtinant Rusijos dominavimą regione, kartu siūlo remti ir neopagoniškas jėgas Lietuvoje.

Suprantu, kad mano argumentai apie A. Duginą, jo ryšį su Kremliaus politika jums ir jūsų kolegoms nepasirodė įtikinantys, todėl dar kartą pacituosiu jau minėtos Dž. Aro knygą „Putino troliai“ apie A. Duginą, atsiverskite, kas galite, 70 puslapį. Suomijos ekspertų teigimu, A. Duginas yra vadinamas okultiniu fašistu ir neretai V. Putino smegenimis. A. Duginas (...) jau seniai aktyviai veikia prieš vakarietišką liberalizmą ir demokratiją, propaguoja Eurazijos, iš esmės buvusios

Sovietų Sąjungos atkūrimą. Mūsų sąjungininkus Ukrainoje nuolat vadina Kijevo chunta, o nepriklausomus Vakarų ekspertus ir analitikus – NATO paruoštais kadrais Rusijai okupuoti. Priminsiu, kad A. Duginas yra pareiškęs, jeigu kas atsitiktų JAV, mes okupuotume Baltijos šalis...

PIRMININKAS. Gerbiamas Žygimantai, gal trumpinkime atsakymus, nes pagal reglamentą iki 3 minučių turėtume sutilpti. Žinoma, čia kaltas gerbiamas Remigijus, kuris uždavė net keturis klausimus. Toliau klausia gerbiamas A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas Žygimantai, klausantis jūsų, jūs leidžiate suprasti, kad jūs vienas Lietuvą atvedėte į NATO, į Europos Sąjungą, dirbdamas Užsienio reikalų ministerijoje, tarsi mes Seime čia nieko neveikėme, tik krapštėme nosį. Tai viena klausimo dalis. Norėčiau jūsų paklausti, kadangi jūs Prezidentu pripažįstate Dž. Baideną, mūsų valstybės sostinė, pasiklausius jūsų, galima suprasti, yra Vašingtonas, ką jūs veikiate Lietuvos Respublikos Seimo Užsienio reikalų komitete? Kokią jūs vykdomėte politiką?

Ir antra klausimo dalis. Kodėl jūs Kremliaus trolių akivaizdoje taip pažeminote mūsų Respublikos Prezidentą ir ar atsiprašėte jo? Ačiū.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Vėlgi trys klausimai. Dėl veikimo Europos Sąjungos ir NATO narystės metu. Jūs, pone Skardžiau, puikiai žinote, kad mes veikėme labai vieningai. Tai yra veikimo pavyzdys daugeliui mūsų šalių kaimynių Rytuose. Ir kairė, ir dešinė veikė vieningai. Pastebėjau tam tikrus bandymus tą vienybę griauti. Tačiau po tokių bandymų paprastai, po tam tikrų klaidų vis dėlto mes visi susivienydavome. Tiesą pasakius, net ir šiame Seime daugybę sprendimų priimame vieningai. Žinoma, prieš tai pasiderinę. Tai tikrai ir toliau darysiu su visais, visų partijų lyderiais ir atstovais.

Dėl pono Dž. Baideno ir sąjungininkų nelabai suprantu jūsų klausimo. Galiu atsakyti tik taip, kad, taip, mes esame sąjungininkai, o sąjungininkai vienas kito neišduoda. Žinant, kad ši Kremliaus ataka buvo skirta Senato Užsienio reikalų komiteto pirmininkui B. Menendesui, jis buvo pagrindinis taikiny, tačiau Kremliui nepavyko jo pasiekti taip pat ir mano, ir Baltijos šalių komitetų vadovų įspėjimo dėka, tai dar kartą tik sutvirtino mūsų sąjungą. Beje, jeigu jūs paskaitysite šią knygą iki galo, senatorius B. Menendesas gynė tą pačią žurnalistę nuo labai panašių atakų. Jis patyręs tą ne vieną kartą. Žmonės, kurie tose laisvės tranšėjose dirba jau 30 metų, žino, kad tokių atakų bus daug. Prieš mano asmeninį draugą, amžinąjį atilsį R. Jušką, buvo įvykdytos penkios tokios atakos. Apie jas labai detalai aprašyta šioje knygoje. Kai kuriose atakose dalyvavo ir kai kurie čia sėdintys Seimo nariai, bet aš jų dėl korektiškumo nevardinsiu. Visos tos atakos baigėsi niekuo, nes buvo įrodyta, kad Renatas nedarė tų nusikaltimų. Daugybė dalykų buvo sukurptų, pripūstų, buvo šnekama apie ažuoliukus, kai kurie Seimo nariai matė, ar jie sodinami, ar ne Afganistane.

Kiek prieš mane tokių atakų buvo surengta, aš net neskaičiuosiu. Jų buvo daug. Toks jau mano darbas. Tiesą pasakius, mano apsisprendimas iš ambasadorių grįžti į Seimą buvo susijęs būtent su tuo, kad aš supratau... Kai kurie ir čia esantys dalyvavo atakose ar kampanijose prieš atominės reaktorius, kuriuos kartu su Amerika ir Japonija norėjome pastatyti, ar prieš skalūninių dujų gavybą. Aš supratau, kad Seime reikia žmogaus, kuris galėtų tiesiai ir atvirai išaiškinti kologoms, kokia yra situacija. Aš suprantu, kad kai kurie dabar mane kaltina dėl mano pasisakymų nediplomatiškumo, tačiau aš ir pasirinkau šitą politiko kelią, kad aiškiai išsakyčiau savo nuostatas, kurios gali nepatikti politiniams oponentams, gal dėl to ir nepatinka, nes išsakau jas gana aiškiai. Tai yra mano kelias, aš apsisprendžiau jį vykdyti, o po šios diskusijos jį vykdysiu dar įnirtingiau ir efektyviau.

O komentuoti trolių sukurtą turinį, kaip ir komentuoti tokią ataką prieš mano amžinąjį atilsį draugą R. Jušką, aš tikrai nesiruošiu. Siūlau ir jums to nedaryti. Tikiuosi, kad jūs vis dėlto šias pamokas išmoksite, kaip ir mūsų opozicijos lyderis. Beje, Sauliau, jums knygą padėjau šiek tiek suklydęs, kur jūs sėdite. Bet jums štai ten knygutė guli. Ir dar parašiau dedikaciją. Taip. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau klausia gerbiamas V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, jūs čia taip savo kalboje tarsi bandote parodyti, kad visi, kurie užduoda klausimus, pasirašo, tarsi padeda Kremliui čia su jumis dorotis. Norėčiau užduoti klausimą. Ar jums neatrodytų, kad vis dėlto ši ataka

nukreipta labiau ne prieš jus, o prieš Baltarusijos ir Rusijos opoziciją, suduoti smūgį būtent jiems? O jūs buvote vienas iš tų, galbūt prieš savo valią tapote pats vienu iš tų trolių.

Kitas klausimas būtų, ką darytumėte dabar kitaip? Ar apskritai atstovaudamas Lietuvai kaip vienas iš užsienio politikos formuotojų jūs tarėtės su pačiu komitetu, opozicija dėl Lietuvos pozicijų, prezidentūra? Ji yra šiaip, kaip žinome, vieninga. Kaip ir saugumo politika. Ką darytumėte kitaip dabar ir ar kalbatės su kolegomis?

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Ačiū, Vytautai. Galiu tik pritarti pirmam jūsų teiginiui. Iš tikrųjų ataka net ir žiūrint laiko prasme buvo įvykdyta prieš pat minėtą antrąją K. Kalinausko konferenciją, kai iš tikrųjų pavyko sutelkti, galima sakyti, diplomatijos ar parlamentinės diplomatijos žvaigždyną. Konferencija vyko kovo 22 dieną, o tie skambučiai vyko, jeigu pamenu, apie kovo 18 dieną, prieš porą dienų. Buvo kalbama būtent apie tą konferenciją, kur kalbėtų B. Menendesas ir kiti. Kodėl tai buvo pavojinga Kremlui? Nes po šios konferencijos ir po kitų panašių renginių mums pavyko sutelkti visą demokratinį pasaulį, kuris aiškiai pasakytų: mums reikia naujų demokratinų rinkimų. Taip aiškiai kovo mėnesį Amerika ir G7 dar nekalbėjo apie rinkimus. Ten buvo įvairių kritikų, kad blogai ir sankcijų reikia, bet niekas dar nekalbėjo apie rinkimus. Toje konferencijoje aš pajutau, kad mes pasiekėme vienybę Vakarų pasaulyje už baltarusių laisvę.

Aišku, turinys buvo paviešintas, kai tik nusileidau Berlyne, iš karto. Kodėl? Todėl, kad jeigu mums, Baltijos šalims ir mums visiems, pavyks įtikinti naująjį Berlyną ne tik panašiai kalbėti, bet ir tas kalbas versti darbais... Vokietija pati netrukus pirmininkaus Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai, kuri gali surengti tuos rinkimus. Tai, ką mes išgirdome iš žaliųjų, beje, jūsų kolegų, tai visiškai atitiko iš esmės mūsų interesus. Jeigu žalieji bus koalicijoje, aš tikiu, kad su naujuoju Berlynu ir su naujuoju Vašingtonu šitas mūsų visų tikslas taps realybe. Tai yra labai labai skaudu Kremlui. Aišku, jis bando atakuoti žmones, kurie tai daro. Kaip tik tuo metu, kai jie tai daro.

Dėl derinimosi. Patikėkite, aš beveik 30 metų dirbu užsienio reikalų politikoje, aš derinuosi su visais, stengiuosi dirbti su visais. Kartais būna, kad tam tikrų nuostatų nepavyksta suderinti. Buvo nemažai ar keli atvejai, kai man nepavyko suderinti šių pozicijų su Prezidentu dar buvusioje opozicijoje, aš nepritariau bendradarbiavimui su A. Lukašenos režimu ir mes buvome ne vieną kartą susidūrę Astravo klausimu. Po to Prezidento pozicija pasikeitė abiem klausimais ir aš tuo džiaugiuosi. Aš ta vienybe džiaugiuosi ir tą patvirtinau pirmame užsienio politikos koordinavimo susitarime. Tam tikrais vertybiniais klausimais su Prezidentu gali skirtis mūsų pozicijos, bet, kaip pasakė vienas mano kolega britas, na, aš tikiuosi, jūs nesate Rytų valstybė ir jūs galite išsakyti savo politinę nuomonę apie vieną ar kitą politinį pasisakymą net ir aukščiausių pareigūnų, nes tai ir yra demokratijos grožis. Mes turime skirtingas pozicijas, bet mes turime jas ir mokame derinti.

Šiame Seime, tiesą pasakius, kol kas aš nematau jokių problemų tą daryti, jeigu tai nebus nukreipta prieš mano asmenį. Jeigu matysiu, kad oponentai pradeda prieštarauti užsienio politikos tam tikriems principams ir gairėms, tada jau bus rinkėjų valia pasirinkti, žinoma. Bet aš tikrai tikiuosi, kad to nebus, aš esu įsitikinęs, kad kai tik svarstysime užsienio politikos klausimus, kuriuos derinsiu toliau nuosekliai su visais pasirašiusiais ir nepasirašiusiais, mes tą vienybę pasiekime. Tai yra mūsų užsienio politikos, galima sakyti, išskirtinis bruožas, kurį pastebi visi. Užsienio politikoje mes tikrai veikiamo nuosekliai, vieningai ir gana sėkmingai labai ilgą laiką.

PIRMININKAS. Klausimą užduos P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamasis pranešėjas, kadangi jūs ir Amerikoje dirbote ambasadoriumi, tai galbūt jūsų pastangų dėka dabartinis Amerikos prezidentas Dž. Baidenas nutraukė sankcijas dėl dujotiekio tiekimo, nors čia jūs padėjote, galbūt tam turėjo įtakos Lotynų Amerikos ir Kubos mafija, kurios jūs narys, kaip sakėte, esate, todėl tokius labai reikšmingus sprendimus jūs sugebate priimti.

Ir dar vienas klausimas. Ar jums neatrodo, pone Pavilioni (tą mato žmonės, bet jūs, konservatoriai, nematysite), jūs ginatė demokratiją visur, bet tik ne Lietuvoje?

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Kaip visada, daug klausimų. Apie Dž. Baideną. Norėčiau paklausti, gerbiamas Petrai, kada jūs paskutinį kartą buvote Vašingtone? (*Balsai salėje*) Na, gerai, pasikal-

bėsime gal po to. Aš manau, su Vašingtonu reikia dirbti. Kad ir tokie kaip jūs, būtų gerai, kad nuvažiuotumėte į Vašingtoną ir tas nuoskaudas išsakytumėte taip pat ir dėl „Nord Stream“. Tiesą pasakius, Kongrese ir kairieji, ir dešinieji gal net būtų jūsų pusėje, bet reikia, pone Petrai, važiuoti ir tą politiką daryti. Tiesą pasakius, šita proga norėčiau paraginti visus kolegas tą patį daryti, tuos ryšius vystyti tiek su Amerika, tiek su Vokietija, tiek su Sakartvelu, nes, deja, nors ir, pavyzdžiui, Berlyne iškils tuoj žalieji politikai, kiek iš dabartinės opozicijos turi asmeninių ryšių su tais žaliaisiais lyderiais Berlyne, pasakykite man? (*Balsai salėje*) Čia ne mafija. Siūlyčiau... Jūs pareiškimais pagarsėjote ir vakar, jie šiaip būtų, aišku, verti, manau, ir Etikos ir procedūrų komisijos dėmesio, ką jūs kalbėjote apie kai kuriuos įvykius 1940 metais, bet čia jau jūsų reikalas. Aš turiu omenyje tikrai visas opozicines jėgas. Vystykite tuos ryšius.

Beje, senatorius B. Menendesas, kurį jūs minėjote, nėra dešinysis, jis yra demokratas. Taip, ir aš su ta grupe, Lotynų grupe, užmezgiau ryšius nuo pat pradžių, nes jie yra aktyviausi Baltijos šalių grupės rėmėjai. Mus vienija vienas dalykas. Mes – ir Lotynų grupė, ir Baltijos šalių grupė – lygiai taip pat nekenčiame komunizmo, kaip ir jūs, pone Petrai Gražuli. Ir aš manau, kad jūs, susitikę su tais nuostabiais dabartinio Senato Užsienio reikalų komiteto atstovais, B. Menendesu, gal ir rastumėte tam tikrą kalbą tam tikrais klausimais, pavyzdžiui, dėl kovos su komunizmu. Bet reikia pastangas daryti ne tik pareiškimais, kurie kartais prasilenkia su universaliomis vertybėmis, bet ir pastangomis. (*Balsai salėje*) Taip, mielai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau klausimą užduos gerbiamas M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (*DPF*). Esate patyręs politikas, patyręs diplomatas. Šiuo atveju prezidentūra labai aiškiai sako, kad bandymai iškraipyti Prezidento statusą silpnina tarptautinę Lietuvos poziciją. Jūsų pasisakymas LRT, Ž. Pavilionis: „Prezidentas rėmė A. Lukašenkos režimą.“ Kitas jūsų pasisakymas R. Paleckio „Lietuvos ryto“ televizijoje, kur buvo grasinama Prezidentui apkalta. Aš tvirtai tikiu, kad jūs esate skaitęs mūsų valstybės Konstituciją ir žinote, koks Lietuvoje pagal Konstituciją atitenka vaidmuo Prezidentui formuojant užsienio politiką. Ar jums yra tekę girdėti nors vieną demokratinę valstybę, kurioje po tokių pasisakymų Prezidento atžvilgiu Užsienio reikalų komiteto pirmininkas liktų savo pareigose ir neatsistatydintų?

Jūsų kolegos, jūsų partijos pirmininkas G. Landsbergis, dalyvaudamas televizijos laidose, įvardino, kad gerbiamam Ž. Pavilioniui būdinga tokia retorika, tai, ką jis kalbėjo. Žodžiu, niekur nebuvo iš jūsų kolegų pasisakymų po visų tų žymių pokalbių, kad tai yra tik *fake* ar panašūs dalykai. Todėl tai taip pat kelia daug abejonių. Atsakykite, kodėl iš karto neatsakėte ir nepasakėte, kad pokalbis yra *fake*. Dėkui.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Pradėsime nuo Konstitucijos skaitymo. Yra toks 84 straipsnis, kur pasakyta labai aiškiai, kad Prezidentas vykdo užsienio politiką kartu su Vyriausybe. Tas „kartu“, manau, ir yra sėkmės raktas Lietuvos užsienio politikos per visus tuos tris dešimtmečius.

Iš tikrųjų su labai retomis išimtimis mes sugebėdavome su Prezidentu veikti kartu. Ir aš dar vis tikiuosi, kad mes tai darysime. Liko dar nemažai metų, o iššūkiai vis didėja. Tie skirtumai, kuriuos kartais pakurstote ir jūs tokiais pasisakymais ar veiksmais aplink Seimo rūmus, nėra naudingi mums, jie yra naudingi Kremliui. AfD, *Alternative für Deutschland*, politikai, kurie kalbėjo jūsų organizuotame marše, jeigu jūs žinotumėte, kaip juos vertina Vakaruose ir kokią jie žalą daro tradicinėms politinėms jėgoms, kokius jie ryšius turi su Kremliumi, aš manau, jūs irgi atsisakytumėte šitų savo bandymų.

Taigi kviečiu jus, Mindaugai, tokiai pačiai vienybei. Aš žinau, kad be kamerų mes tikrai galime labai ramiai susikalbėti, baigėme tą patį institutą. Reikėtų vis dėlto grįžti ant žemės abiem kojomis ir nebandyti, kad tos kojos pradėtų vaikščioti į skirtingas puses, nes, aš manau, būtent jūsų pastangos ir nukreiptos į tai, kad mes su Prezidentu neveiktume kartu.

Dabar dėl pavyzdžių. Pavyzdžiui, mano asmeninis lyderis, kuriuo aš tikrai didžiuojuosi, jo knygą skaitau, yra senatorius Dž. Makeinas. Senatorius Dž. Makeinas garsėja tuo, kad niekada neatsisakė savo vertybių ir kovojo už savo tikslus. Kartais būdavo taip, kad jis susiginčydavo su tuo metiniu Prezidentu, bet aš nežinau, kieno pusėje liko Amerikos tauta. Iki šiol senatorių Dž. Makeiną gerbia visi, kaip ir Prezidentą R. Reiganą. Prezidentas R. Reiganas irgi garsėjo labai keistais, įdomiais pareiškimais. Tradiciniai diplomatai bandydavo taisyti jo kalbas, net ir garsiąją kalbą

prie Berlyno sienos. Kaip ir Jonas Paulius, beje, kurio nuostatas ne visi diplomatai, net ir Vatikano diplomatinėje tarnyboje, mėgo. Bet tai buvo žmonės su principais, jie kalbėjo iš širdies ir gynė savo vertybes, neatsižvelgdami į jokią konjunktūrą. Aš manau, tikėkimės, kad mes visi taip ir darysime, klausysime savo širdies ir dirbsime visi kartu, ką darydavome visą laiką kartu.

Dabar dėl *deepfake*. Tai buvo panaudota pirmą kartą Baltijos šalių teritorijose, tokios technologijos. Aš pats informavau mūsų žvalgybas apie tai, kai išlukštenau šią ataką kartu su ukrainiečiais, kurie, tiesą pasakius, tokias atakas patiria beveik kiekvieną dieną. Mums tos patirties pritrūko, prieš juos tai buvo naudojama. Tokios pat atakos, kaip ir minėjau, buvo panaudotos prieš senatorių Dž. Makeiną, prieš Lenkijos Prezidentą A. Dudą, prieš Prezidentą E. Makroną, prieš Kanados premjerą, prieš Jungtinės Karalystės premjerą, prieš NATO generalinį sekretorių, prieš ESBO generalinį sekretorių, prieš Europos Parlamento pirmininkę. Mes tai patyrėme pirmą kartą mūsų istorijoje ir dėl to su žvalgybomis turime tartis, kaip į tai reaguojame, nes iš tikrųjų kas slepiasi už tų atakų, mums reikia aiškintis. Ten yra tik veidas. Kas už to veido? Koks kompiuteris ir kokioje Sibiro ar Lubiankos vietoje yra? Kaip mes teisiame tuos žmones, kurie pavogė kitų identitetus, kaip mes atsekame tuos nusikaltėlius? Į tai reikia nukreipti visą energiją, o ne bandyti sukurti tas Kremliaus provokacijas ir sąmoningai dėti parašus ar balsuoti pagal tai, kaip dabar šitie Kremliaus troliai jus seka ir žavisi savo darbu.

Aš manau, šitas susitikimas yra toks edukacinis. Aš tikrai nepyksiu nė ant vieno kolegos, kuris vienaip ar kitaip pasirašė ar balsavo. Bet aš tikiuosi, kad paskaite tas knygas ir po šitos diskusijos vis dėlto bent jau kitą kartą, galbūt kai ta ataka įvyks prieš jus pačius, elgsimės taip, kaip mes elgėmės gerbiamojo S. Skvernelio atžvilgiu.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Toliau klausimą užduos gerbiamas V. Ažuolas. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų, gerbiamas kolega, gal šio viso scenarijaus ir įvykio viena šviežioji dalis, kad jūs atskleidėte viską, kaip kas vyksta mūsų politiniame gyvenime – ryšiai su mafija, jūsų *šaiika*, kiti dalykai, ruošimasis Baltarusijos visokiems neramumams. Jūs visa tai atskleidėte. Gal tai yra gerai, nors klausimas, ar tie žmonės, kuriuos jūs atskleidėte, tuo džiaugiasi, turbūt nesidžiaugia.

Bet turbūt iš kitos pusės reikėtų paklausti: ar Seimo narys turi turėti ryšį su mafija? Ar Seimo narys gali organizuoti kaimyninėse respublikose kažkokius mitingus ar sukilimus? Ar tai yra suderinama su Seimo nario pareigomis? Ir antras klausimas būtų. Tą dieną, kai jūs tuokėtės Vokietijoje, tą dieną kokius su komandiruote susijusius klausimus sprendėte, visą dieną? Ačiū jums už tą paviešintą informaciją.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Matau, kad kai kurių Seimo narių net ir aiškinimai nepakeis, kaip ir jūsų balsavimas dėl rezoliucijos dėl Baltarusijos režimo. Aš dar kartą kartoju ir prašau asmeniškai, tikrai, gerbiamas Ažuolai, nesukite tų trolių malūnų, nesinaudokite ta medžiaga, kurią sukūrė Kremlius, nes tai yra esminė, principinė klaida. Kitą kartą prieš jus ar prieš bet ką iš jūsų kolegų tokia medžiaga bus sukurta.

Prieš amžinąjį atilsį R. Jušką, kuris padarė tyrimą, tas garsusis pokalbis buvo suklijuotas iš penkių pokalbių ir tada tai pateikta kaip viešas faktas. Jis buvo nuteistas, jis (ir ne tik jis) prarado pareigas. Prieš tai toks pats pokalbis buvo suklijuotas, kaip jis kalbasi su Gruzijos kolega ir nori nužudyti Baltarusijos opozicijos lyderį A. Milinkievičių. Tyrimo institucijos įrodė, kad visi tie pokalbiai buvo padirbti. Aš siūlau pasimokyti iš to.

Gerbiamas Valiau, žinote, aš jums asmeniškai padovanosiu knygą, nes jūs esate išskirtinis šiuo atveju, jums tikrai reikėtų pasimokyti. Savaitgalį faktiškai per 24 valandas surijau knygą. Tada pakalbėsime, pratėsime.

Ką dariau tą dieną, kai 5 minutes ir 44 sekundes praleidau savo santuokos registracijoje, yra pateikta ataskaitoje. Susitikau su dviem Užsienio reikalų ministerijos direktoriais: saugumo ir Rytų politikos. Aptariau daugybę dalykų, kurie susiję su mūsų regionu, taip pat su mūsų dvišaliais vizitais, su tam tikrais projektais, kuriuos mes bandome įgyvendinti su dabartine ir būsima koalicija. Taip, tie žmonės yra mano seni geri draugai. Vienas iš jų yra kanclerės A. Merkel patarėjas. Ir tai, kad aš turiu tokius ryšius, ir tai, kad tie žmonės vėliau po susitikimo dalyvavo mano san-

tuokos registracijoje, manau, yra įrodymas, kad net ir asmeninius ryšius aš naudoju valstybės tikslams, o ne atvirksčiai, kaip yra bandoma teigti šitame skunde.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir greičiausiai jau paskutinis tada klausia gerbiamas E. Zingeris. Ne, mes turime labai mažai laiko. Kolegos, turėsime kalbėtis, kaip dar trumpinti. (*Balsas salėje*) Nerėkite iš vietos, atsiprašau, kolega, užsidėkite kaukę ir nešaukite iš vietos. Prašom, gerbiamas Emanueli.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Aš norėčiau pasakyti, kad iš manęs tik ką atėmė beveik pusę galimybės paklausti, aš lieku su puse galimybės.

Gerbiamas Žygimantai, jūsų indėlis į Lietuvos užsienio politiką, tokią mažą valstybę kilstelėjant iki reikšmingumo geopolitiniais klausimais, yra labai svarbus, bet aš noriu jūsų paklausti. Aš buvau tas žmogus, kuris organizavo Užsienio reikalų komiteto posėdį dėl pono R. Juškos. Buvo panaudotas labai paprastas metodas. Paliestos tiek tuometės Prezidentės, tiek tuomet kaip *feikas* buvo paliestos ir čia esančio pono A. Butkevičiaus pavardės, kad jie supyktų ir pradėtų toliau versti ant pono R. Juškos ir kito mūsų diplomato iš Azerbaidžano (...), sukelti jų pyktį. Šis metodas, šis išbandytas metodas, kuris ir buvo panaudotas praeitą, užpraeitą savaitę prieš poną O. Meršką, Ukrainos Užsienio reikalų komiteto pirmininką, irgi metodas. Kaip mes turėtume jį užkardyti amžiams? Ir čia sėdintis ponas S. Skvernelis patyręs tą patį prieš porą dienų.

P. GRAŽULIS (LRF). Nešnekėk nesąmonių.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Kaip mes tą metodą galėtume išnaikinti, kaip galėtume reaguoti? Užsienio reikalų komitetas tada, 2013 metais, vieningai...

PIRMININKAS. Dėkoju, laikas jau.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). ...visų partijų atstovai nusprendė nereaguoti į tokius dalykus. Toks buvo tuometis sprendimas prieš septynerius metus.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Galiu dviem sakiniais?

PIRMININKAS. Prašom labai trumpai atsakyti, nes laikas senka.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Dviem citatomis iš knygos, jas tikrai norėjau pacituoti. Ačiū, Emanueli, kad priminei Renatą. Renato žodžiai, pasakyti prieš jo iškeliavimą į kitą pasaulį: „Nuoširdžiai tikiuosi, kad mano istorija padės kitiems nuspręsti, kas teisinga.“

Ir dar citata iš jo buvusio vadovo P. Auštrevičiaus. „Manyčiau, kad vertindami paviešintus R. Juškos ir A. Žurausko privačius pokalbius tuomečiai mūsų šalies vadovai įrašė savo vardus į vieną gėdingiausių politinio gyvenimo istorijų“, – pasakė paskutinis R. Juškos vadovas P. Auštrevičius. Straipsnyje rašoma, kad per R. Juškos laidotuves jo paties pageidavimu skambėjo Lietuvos himnas. Taigi pagalvokite, į kokius puslapius savo vardus jūs patys įrašysite. Labai jums ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamą komiteto pirmininką kviesiu užimti... (*Balsai salėje*) Prašau nereplikuoti iš vietos ir teisingai užsidėti kaukes, mes vis dar jas privalome dėvėti salėje. Dėkui.

Gerbiami kolegos, kadangi mes išseikvojome nemažai laiko, lieka faktiškai 20 minučių iki balsavimo, o balsavimas darbotvarkėje numatytas 13 valandą, taigi posėdžio nelabai galime užtęsti. Tai aš kviečiu tada susitarti. Toliau pagal Statutą procedūra yra tokia, kad mes turėsime diskusiją – svarstymo stadijoje yra diskusija, o priėmimo stadijoje yra motyvai už, prieš po keturis, jeigu pageidaus, ir tada pradėsime slaptą balsavimą. Kitokių balsavimų nebus. Aš siūlau diskusijai numatyti 10 minučių ir visiems motyvams – 10 minučių. Gerai? Dabar kviečiu diskutuoti. (*Balsai salėje*) Prašau nešaukti iš vietos, mes tiek laiko neturime.

Pirmas G. Surplys eina diskutuoti į tribūną. Prašom.

G. SURPLYS (LVŽSF). Ačiū, Pauliau. Gerbiami kolegos, „Prezidentas rėmė A. Lukašenkos režimą.“ „Prezidentas yra užurpavęs dalyvavimą Viršūnių Taryboje šį kartą tikrai ne savo klausimais.“ „Deja, matyt, gražios tradicijos nyksta ir kažkas užurpuoja dalyvavimą turbūt vien dėl kažkokių viešųjų ryšių, nes turbūt kitų instrumentų jau nebeturi savo krentančiam populiarumui didinti.“ „Tas aukšto pilotažo džiazas uždaramame kambaryje su vadovais, kurie gali nulemti mūsų visų likimus, daromas žmogaus, kuriam nepriklauso pagal kompetenciją tai daryti.“ Ir taip toliau, ir panašiai. Tai tik keletas iš Ž. Pavilionio sparnuotų frazių, kurias surinkau iš Lietuvos žiniasklaidos priemonių.

Noriu paklausti jūsų, tų, kurie esate salėje, ir tų, kurių salėje nėra. Kuris dar iš mūsų Seimo narių sugebėtų nukonkuruoti Ž. Pavilionį pagal viešai pareikštų užgaulių frazių valstybės vado-

vo atžvilgiu skaičių? Turbūt, perfrazuojant Žygimantą, maro metu Seimo nariai yra laisvi kritikuoti ką tik nori ir pasirinkti pagal savo intelektą ir moralę priimtinas normas. Tačiau Ž. Pavilionis yra Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas, komiteto, kuris dalinasi atsakomybę užsienio politikos srityje su Prezidentu ir Užsienio reikalų ministerija. Taigi šiandien kalbama ne apie trolius, kalbama apie Ž. Pavilionį, kuris savo viešais pasisakymais tampa lengvu grobiu bet kuriam nedraugiškam propagandistui, skaldančiam Lietuvos užsienio politiką. Turbūt tokia gali būti kiekvieno Seimo nario teisė, tačiau tai negali būti norma Užsienio reikalų komiteto pirmininkui. Ne kartą sakiau ir šiandien galiu pakartoti, Ž. Pavilionis yra puikus, patyręs ir nusipelnęs diplomatas, aktyvus Seimo narys, tačiau manau, kad kaip Užsienio reikalų komiteto pirmininkas jis yra skaldantis ir pažeidžiamas. Turbūt sakysite, kad pažeidžiami esame ar galime būti mes visi, ką gi, manyčiau, dėl savo spontaniškumo, vienasmeniškų veiksmų ir mesianizmo, kurį ir šiandien mes matėme iš šios scenos, Ž. Pavilionis yra pažeidžiamesnis tarp pažeidžiamų.

Taip, Ž. Pavilionis patyrė trolių ataką, niekas to neneigia, tačiau tikrai negalima to lyginti su ataka prieš Lenkijos pareigūnus, tikrai negalima to lyginti su amžinąjį atilsį R. Juškos atveju, nes tai yra ilgas monologas, jis yra toks, koks yra. Aš manau, kad ta trolių ataka niekaip nesusijusi su Ž. Pavilionio galimybėmis eiti Užsienio reikalų komiteto pirmininko pareigas. Dabar mes, štai turėdami pusę tuščios salės, susiduriame su paradoksalia situacija, į kurią mus stumia valdantieji, kai trolių ataka tampa išsigelbėjimo ratu aukštam pareigūnui, dėl kurio galimybių eiti pareigas jau senokai kyla abejonių. Žinau, kad valdantieji nedalyvaus balsavime, bet ar tvirtai atrodys Užsienio reikalų komiteto darbas, jeigu nepasitikėjimą jo pirmininku pareikš 50 ir daugiau Seimo narių šiandien? Po šio balsavimo bus Etikos ir procedūrų komisijos svarstymas ir išvados, toliau vyks kova dėl atstovavimo Europos Vadovų Taryboje, bus kitų Lietuvos užsienio politikos žygių. Ar valdančiosios daugumos atstovai yra tikri, kad prie šio šiandien svarstomo klausimo mes neturėsime grįžti vėl ir vėl, ir vėl? Taigi, kad ir kaip pasibaigtų balsavimas, na, panašu, akivaizdu, kaip jis pasibaigs, aš dar sykį kviečiu pagalvoti apie galimą rotaciją Užsienio reikalų komitete. Yra daug garbių Tėvynės sąjungos atstovų, kurie tame komitete dirba, tai tegul nurimsta aistros, Žygimantas šiandien sakė, kad palauks dėl medaus mėnesio geresnių laikų, galbūt nereikia jų laukti, galbūt tikrai galima pasiimti tą medaus mėnesį dabar ir tiesiog leisti Užsienio reikalų komitetui dirbti ta vienijančia dvasia, kuri iki šio pirmininko tikrai buvo.

Baigdamas noriu pasakyti, kad mūsų Seimo Užsienio reikalų komitetas bet kuriuo atveju jau dabar yra tapęs labai keistu. Ten dirba aštuoni nariai, iš jų tik du yra opozicijos atstovai, tai lengva Žygimantui kalbėti, kad Užsienio reikalų komitetas bendrai priima sprendimus, vieningai ir taip toliau, kai tokia stipri ten yra koalicijos mašina. Vėlgi man, kaip pirmininkui, būtų keista, jeigu aš jau keletą mėnesių neturėčiau pavaduotojo, bet Užsienio reikalų komitetas to pavaduotojo neturi. Komitetas yra tapęs savo paties parodija. Aš labai tikiuosi, kad mes ar balsavimu, ar kitais džentelmeniškais būdais šią situaciją sugebėsime išspręsti, kad Lietuvos užsienio politika grįžtų į vieningos politikos rėmus, bėgius, kuriuos visą laiką turėjome. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kitas diskutuos gerbiamas P. Gražulis. Prašom į tribūną.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiami Seimo nariai, nuolatinė konservatorių užsienio ir vidaus politika yra demokratiją ginti visame pasaulyje, išskyrus Lietuvoje. Jie mato demokratijos pažeidimų visur – Gruzijoje, ir mes tai matome, be abejo, Rusijoje, Baltarusijoje, bet jie nemato, kad demokratija laužoma Lietuvoje. Štai kad ir šitas pavyzdys. Konstitucinis Teismas pasako, kad Seimo nario mandatas laisvas. Bet Konservatorių partija priima sprendimą ir suvaržo Seimo nario mandatą. Tai yra antikonstitucinis ir antidemokratinis žingsnis, bet konservatoriams tai galima.

Dabar pažiūrėkime tuos vaisius, kuriuos sėja pasaulyje ponas Ž. Pavilionis. Štai nuvykus jam į Vokietiją ir ten susituokus, galbūt net A. Merkel patarėjas buvo jo liudininku, staiga A. Merkel pareiškia iniciatyvą susitikti su V. Putinu. Galbūt tai ir yra jo slaptas įkalbinėjimas A. Merkel, kad būtinai Europos Sąjungos vadovai turi susitikti su V. Putinu. Sunku pasakyti, bet, deja, paskui priimamas kitas sprendimas.

Lygiai taip pat. Kas taip baisiai rėmė Dž. Baideną ir kritikavo D. Trampą, kuris pritaikė sankcijas ir Vokietijai dėl dujotiekio „Nord Stream“ tiesimo? Konservatoriai ir Ž. Pavilionis. Ir staiga dabar naujas jų prezidentas, jų, kaip čia tos, galima pasakyti, gaujos narys, kuris yra draugas ne

tik Lotynų Amerikos ir Kubos mafijos, bet ir dabartinio Prezidento Dž. Baideno, staiga sankcijas panaikina dėl dujotiekio tiesimo.

Kažin ar šitie visi įvykiai ne be Ž. Pavilionio įtakos ir ar jie yra naudingi mūsų valstybei ir Europos demokratijai, man kyla abejonių. Taip, vyksta derybos, kaip jis pasakė, nuvažiuok ten, susitiksi užkulisiuose, pasikalbėsi ir daug problemų išspręsi, važiuok į Vašingtoną. Tai jis ten važiuodamas, matyt, viešai čia kaip pionierius krūtinę atstatęs kalba viena, o privačiuose pokalbiuose kalba kita. Be abejonės, šitas jo pokalbis, išprovokuotas galbūt pokalbis... Niekas, pone Pavilioni, tavęs už liežuvio netraukė. Tu be sustojimo gal 10 minučių atkalbėjai ir tu, būdamas Užsienio reikalų komiteto pirmininku, nesupratai, kad yra provokacija. Nors iš šitos tribūnos sakei, kad buvę Užsienio reikalų komiteto pirmininkai provokacijoms Rusijos nepasiduodavo, o tu pasidavei.

Kam dabar naudingas tavo visas šitas niekinimas Prezidento, kam reikia to, kad pasaulį valdo mafija? Kam? Demokratinėms šalims tai kelia naudą? Tai didina pasitikėjimą Lietuvoje ir pasaulyje demokratija? Aš manau, ne. Jeigu nors kiek save gerbtum, tai pats atsistatydintum vardan bendros Lietuvos užsienio politikos.

Taip, Konstitucijoje aiškiai pasakyta, ką ir pats kartojai: užsienio politiką vykdo Lietuvos Respublikos Prezidentas kartu su Vyriausybe, kartu. O ką pats pasakei? Ar ir vėl čia iškraipyti žodžiai, kad tuščia vieta tas Prezidentas, nėra ko į jį kreipti dėmesio, aš su I. Šimonyte ir savo partijos pirmininku vienodai mąstome ir nekreipkite į jį dėmesio. Štai tavo šita citata ištransliuota beveik visam pasauliui. Ar tai yra gerbimas valstybės, demokratijos ir pačios Konstitucijos?

Aš manau, kokia valdžia, tu prie kiekvienos prisitaikytum ir pirmas prie to lovio priliptum. Paimkime kad ir tavo šaknis. Ar anuo metu labai prisitaikė prie anos valdžios ir puikiai gynė tą socializmą, o dabar, kai sako, kadangi dabar šita valdžia, puikiai tinki jiems. Bet pasikeistų valdžia, lygiai kaip pionierius gintum ir kitą valdžią. Tau Lietuvos interesai yra paskutinėje vietoje, o jeigu tu juos gerbtum, tikrai pats padėtum pareiškimą ir išeitum iš Užsienio reikalų komiteto pirmininkų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskusijai jau sunaudojome 11 minučių, tai bijau, kad daugiau nebegalėsiu pakviesti diskutuoti.

Dabar, gerbiami kolegos, pereiname prie priėmimo stadijos. Išsakysime motyvus dėl balsavimo. Balsavimas, kaip žinome, bus slaptas. Tuoj įjungsiu, palaukite!

Pirmas kalbės už gerbiamas R. Žemaitaitis. Ar yra gerbiamas Remigijus? Ne, gerbiamo R. Žemaitaičio salėje nėra, todėl kalbės gerbiamas A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Norėjau dalyvauti diskusijoje. Labai gaila. Tikrai nekomentuosiu Kremliaus įvairių atakų, apie kurias čia Žygimantas kalba. Ir čia nieko asmeniško nėra, čia yra tik biznesas, taip sakant. Pagalvokite, kas būtų, jeigu į tokią situaciją būtų pakliuvęs koks socialdemokratų komiteto pirmininkas ar valstiečių ir žaliųjų komiteto pirmininkas? Kiek pamokymų mes girdėtume iš dešinės pusės, kiek visko būtų. Tai aš net bijau įsivaizduoti, nes turėjau tokią, nežinau, ne klaidą turbūt, paprasčiausiai daug kas skambina, kažkada paskambino iš tokios laidos „Sputnik“, tai aš prisimenu, gerbiamas Žygimantai, kaip jūs auklėjote mane, kad reikėjo žinoti, kam duoti interviu, nors aš kalbėjau apie ekonominę situaciją Lietuvoje, nebuvo jokios politikos.

Tai aš suprantu, kad mes visi galime padaryti klaidą, ir tai visiškai normalu, ir tą klaidą pripažinti. Todėl mes ir siūlėme, socialdemokratai, paprasčiausiai pačiam įvertinti, nes jūs visiems keliate aukštus vakarietiškus standartus, tai tų standartų reikia ir patiems laikytis. Tai mes ir siūlėme atsistatydinti ir nereikėtų pusantros valandos klausyti jūsų kalbų, kaip jūs čia kaip supermenas viską sutvarkote, praskriedamas virš Europos ir Vašingtono, ir mes galėtume spręsti kitus klausimus. Paprasčiausiai vietoj to mes girdime kritiką, kad visi, kurie turi kitokią nuomonę, iš karto yra Maskvos užverbuoti arba Maskvos paveikti, užburti šventų vandenų ar dar ko nors. Taip paprasčiausiai nesielgiama, gerbiamas kolega. Padarykite reikiamas išvadas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kitas kalbės gerbiamas G. Surplys. Prašom.

G. SURPLYS (LVŽSF). Aš iš tiesų pritariu tam, ką sakė Algirdas, ir norėjau panašiai pasakyti tą patį, kad tikrai mes dabar pusantros valandos ar valandą klausėmės, kaip buvo įvardinta paties

Žygio, paskaitos apie užsienio politiką, buvome apdovanoti knygomis, nors, kaip Statutas nurodo, dalyvavome pasitikėjimo vieno iš Seimo aukštų pareigūnų procese. Tikrai tas, kaip čia pasakius, išjautimas į vaidmenį tokiam galbūt garbingam, aukštam diplomatui atrodo savaime suprantamas, bet demokratija ir parlamentinė respublika su prezidentinės respublikos požymiais šiek tiek ne taip veikia. Iš tikrųjų mes turime pagarbiau kalbėtis tarp institucijų, mes turime pagarbiau kalbėtis su mūsų akademine bendruomene ir turime telkti. Tuo Lietuvos užsienio politika visa pasižymėjo ir tai buvo stiprioji Lietuvos užsienio politikos jėga.

Tikrai manau, kad Žygimantas bet kuriuo atveju ras savyje jėgų pasidaryti išvadas po šios dienos balsavimo. Bet, sakau, viena yra reikalavimai Seimo nariui, kuris turi laisvą mandatą ir turi savo galimybę reikšti poziciją ir privalo ją reikšti, bet kita, kai tu vadovauji komitetui, kai tu turi telkti, kai tu turi jungti tą komitetą į bendrą darbą su kitomis institucijomis, tai šito, deja, bet per tuos keletą mėnesių mes nematome. Mes matome asmenišką Ž. Pavilionio užsienio politiką, kuri, sakau, gal būtų puiki Platono valstybėje, bet šiuolaikinėje parlamentinėje demokratijoje su prezidentinės respublikos požymiais ji tiesiog netinkama. Todėl aš manau, kad ir komiteto pirmininkas netinka eiti savo pareigų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kitas pasisakys gerbiamas V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų labai nemaloniai atrodo, kad po šio pasisakymo vis dėlto nesuprasta, kokio masto problema yra sukelta. Ir pasisakyme apkaltinti visus tuos, kurie užduoda klausimus ar kelia nepasitikėjimą ar abejones kompetencija, čia bendrininkaujant su Maskva ir troliais, yra visiškai neadekvatus situacijos suvokimas.

Aš tik noriu priminti gerbiamam Žygimantui ir jūsų partijos nariams, kai 2009 metais buvo čia pasitinkamas A. Lukašenka, kuris, beje, ir tuo metu buvo kaltinamas tuo, jog žudė savo politinius oponentus, jie dingdavo be žinios, aš tuo metu protestavau, buvau vienas iš tų visuomenininkų, kurie protestavo prieš tokį vizitą. Jo lokacija, kortežo judėjimas buvo slepiamas, kad A. Lukašenkai nesugadintų nuotaikos. Aš nemačiau ten jūsų. Aš mačiau grupę visuomenininkų, kurie priminė...

Štai tęsdamas noriu pasakyti, kad, mano nuomone, ši situacija didžiausią žalą padarė ne Lietuvai, net ne jums. Šis pasisakymas visų pirma sukėlė grėsmę Baltarusijos ir Rusijos opozicionieriams, tai visuomenei, kuri kovoja už savo demokratiją. Šiandien nebuvo apie tai kalbama, bet jeigu jūs pamatytumėte, pastebėtumėte Rusijos ir Baltarusijos viešąją erdvę, būtent ten yra ir kalbama apie tai visuomenei, jūsų pavyzdžiu rodoma, kaip čia norima kištis į valstybių vidaus reikalus, padaryti perversmus ir panašiai. Man teko bendrauti ir su Jungtinės Karalystės, Prancūzijos, Skandinavijos komitetų pirmininkais ir net *Chatham House* principu kalbantis...

PIRMININKAS. Laikas!

V. BAKAS (MSNG). ...tai yra uždaruose pokalbiuose tokio tono sau niekas neleisdavo, ir Dž. Baidenas...

PIRMININKAS. Dėkoju. Kitas kalbės gerbiamas V. Ažuolas. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Pritariu tiek Algirdo išsakytai pozicijai, tiek Vytauto. Bet iš tikrųjų tai yra labai geras parodymas mums visiems, kad mūsų valstybėje yra neliečiamieji, neliečiamųjų *šai*ka, kurie gali daryti, ką nori. Ir jie jaučiasi nebaudžiami, nes jie žino, kad ir kas atsitiktų, LRT juos atskalbs, kiti pridengs, jeigu reikės, bus sukurta naujų temų, kad nugesintų šitą temą, ir tu sau toliau sėdi šiltai ir gerai. Ką tu bepadarytum, vis tiek tavęs niekas nelies. Iš tikrųjų labai gerai, kad tos kaukės krenta, matome visų politikų tikrus veidus, ir tik labai liūdna, kur tie politikai mus nuves tokiu savo elgesiu. Bet turbūt yra senas posakis: griauti – ne statyti, didelių gabumų nereikia. Tai visa ši situacija ir įrodo tai, kas vyksta dabar Lietuvoje.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kadangi sutaupėme šiek tiek laiko, aš suteiksiu žodį paskutiniam užsirašiusiam, jeigu tilpsite per minutę. Gerbiamas K. Mažeika, prašom. Ir dar prieš – M. Matijošaitis. Pirma prieš suteikime žodį ir pažiūrėsime, jeigu liks laiko. Prašom.

M. MATIJOŠAITIS (LF). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, ačiū už suteiktą žodį. Prieš Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininką buvo panaudota *deepfake* technologija, iš esmės pirmą kartą Baltijos šalyse. Tai technologija, kuri įtikinamai ir beveik neatpažįstamai perteikia bet kurį veido atvaizdą, imituoja į sakomus žodžius reaguojančius veido raumenis realiu laiku. Nėra abejonių,

kad tai Kremliaus režimo specialiųjų tarnybų darbas siekiant gauti norimų kontaktų, diskredituoti režimui nepalankių Lietuvos Respublikos politikų ir vadovų įvaizdį, siekiant destabilizuoti ir skaldyti. Matyt, pavyko.

Ši hibridinė ir informacinė ataka galėjo būti nukreipta prieš bet kurį iš mūsų. Tuo neabejoja ir Lietuvos užsienio politikos apžvalgininkai, ir ekspertai kaip M. Laurinavičius, ir kiti. Labai aiškiai jie įvardina, kad inicijavimas atleidimo iš einamų pareigų yra faktinis kolaboravimas su Kremliaus režimu. Dėl to aš niekaip negaliu palaikyti šios iniciatyvos ir kviečiu jus išgirsti argumentus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir paskutinis pasisakys, kaip jau minėjau, gerbiamas K. Mažeika. Prašom. Trumpai.

K. MAŽEIKĄ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Dėkui už tą suteiktą žodį. Turbūt teko kai kuriems ir kitiems kolegoms būti ir komitetų pirmininkais, ir priimti atsakomybę. Ir šiuo atveju visiškai pateisinimo tikrai nėra, nes ypač Užsienio reikalų komiteto pirmininkas, kuris turi pasižymėti diplomatiniais gabumais, turi telkti Seimo narius, diplomatus ir kitų šalių politikus, na, prisidengti savo vestuvinėmis dovanomis, jas teikti kolegoms Seimo nariams iš tiesų mažų mažiausiai tai yra įžeidimas ir tyčiojimas iš tų, kurie nori normalios Seimo komiteto darbo veiklos, o ne to, kas vyksta dabar. Tai yra cirkas.

Gerbiamas pirmininke, priimkite sprendimą, priimkite atsakomybę, važiuokite medaus mėnesio, o po to padarykite išvadas per tą laiką, nes iš tiesų tai, kas vyksta, yra pažeminimas Lietuvos būtent tarptautiniame kontekste. Turbūt laikas susimąstyti. Tai tiek.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nuomonės išsakytos. Dabar turėtume patvirtinti slapto balsavimo biuletenį. Aš jį pademonstruosiu. Skirtumas yra toks, kad pagal Statutą, kai balsuojama dėl pareigų atleidimo, yra „atleisti iš pareigų“ ir „neatleisti iš pareigų“. Tai yra du variantai, alternatyvus balsavimas. Ar galėtumėte bendru sutarimu pritarti biuleteniui? Dėkoju, pritarta. Tada susitiksime 13 valandą, štai jau išmūsų 13 valanda. Slaptas balsavimas. Posėdį baigsime po balsavimo.

Pertrauka

14.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl Žygimanto Pavilionio atleidimo iš Lietuvos Respublikos Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininko pareigų dėl nepasitikėjimo“ projektas Nr. XIVP-687 (priėmimo tęsinys)

PIRMININKĖ (R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ). Gerbiami kolegos, tęsiame rytinį posėdį.

Turiu paskelbti balsų skaičiavimo komisijos protokolą dėl Seimo nutarimo „Dėl Žygimanto Pavilionio atleidimo iš Lietuvos Respublikos Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininko pareigų dėl nepasitikėjimo“ projekto.

Iš viso išduota biuletenių – 62, rasta – 62, galiojančių – 61, negaliojančių – 1. Už tai, kad būtų atleistas iš pareigų, – 56, prieš – 5. Nutarimui nepritarta.

Rytinis posėdis baigiamas. (*Gongas*)

PIRMININKĖ. Replika – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Žinote, man visas šitas Ž. Pavilionio gynimas priminė tai, kaip psichiatrinės darbuotojai gina savo pacientą.

PIRMININKĖ. Jūs neabejotinai išprovokavote dar pasisakymą. Prašom. Per šoninį mikrofoną – K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Petras išmano, tiesą sakant, tuos koridorius, aš nediskutuosiu su juo dėl to. Aš tik noriu pasidžiaugti, kad vos trečdalis parlamentarų pasidavė šiai Kremliaus provokacijai, ir sveikinu su tuo.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai išsakyti.

Popietinėje mūsų darbotvarkėje, vakariniame posėdyje... (*Balsai salėje*) Prašom, registruojamės. Minutėlę, kantrybės.

Užsiregistravo 78 Seimo nariai.

Čia šiočia tokia sumaištis įvyko. Aš dabar fiksuojau, kad yra rytinio posėdžio pabaiga. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 80 STENOGRAMA

2021 m. birželio 29 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
J. JARUTIS, R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ ir J. SABATAUSKAS*

PIRMININKĖ (R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ, TS-LKDF). Dabar skelbiu vakarinį posėdį ir vėl registruojamės. Sako, sistemoje kažkas truputėlį pastrigę. Kantrybės, kolegos. Taigi, kolegos, yra sistemos problemų ir negalime paleisti sistemos. Kantrybės, kolegos. (*Balsai salėje*) Gali būti ir taip, kad klimato kaita. Visi įmanomi *fors mažorai* tinka. Kolegos, apgailestauju, nėra galimybės registruotis. (*Balsai salėje*) Gera. Patikino mane, kad atstrigo visi reikalai. Registruojamės.

Užsiregistravo 79 Seimo nariai.

14.04 val.

Konstitucijos 56 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-4599(2) (svarstymas)

Ačiū, kolegos, už kantrybę. Einame prie darbotvarkės 2-1 klausimo – Konstitucijos 56 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-4599. Svarstymo stadija. Komiteto išvadą kviečiu pristatyti S. Šedbarą.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Yra siūlymas dėl Konstitucijos 56 straipsnio 1 dalies pakeitimo, kad Seimo nariu galėtų būti renkamas Lietuvos Respublikos pilietis, kuris nesusijęs priesaika ar pasižadėjimu užsienio valstybei, rinkimų dieną yra ne jaunesnis kaip 21 metų ir nuolat gyvena Lietuvoje. Toks yra iniciatorių pasiūlymas. Komitetas šį projektą svarstė šių metų birželio 16 dieną. Visų šešių dalyvavusių balsais už pritarė iniciatorių pateiktam ir komiteto, nekeičiant siūlomo konstitucinio teisinio reguliavimo apimties, suredaguotam ir patikslintam Konstitucijos pakeitimo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkui. Diskutuoti užsirašė keletas kolegų. Pirmoji – I. Kačinskaitė-Urbonienė. Matau salėje, prašau, Ieva. Prašau į tribūną dėl 21 metų ir kandidatavimo.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Tikrai rytinėje darbotvarkėje užsirašiau kalbėti dėl šios Konstitucijos pataisos. Iš tiesų dar rinkimų į Seimą visame procese ilgai diskutavome tiek su kolegomis partijoje, tiek po to įvairiuose debatuose. Kaip matome, aktyviai dalyvauja jauni žmonės rinkimuose, vis aktyviau ir aktyviau, vis daugiau ir daugiau jaunų žmonių dalyvauja sąrašuose. Kaip matome, puikiai sekasi jiems įsilieti į Lietuvos politinę padangę, nesugriuvo savivalda, kai Seimas leido aštuoniolikmečiams kandidatuoti savivaldos rinkimuose, nesugriuvo, kai į Europos Parlamentą buvo paankstinta kartelė. Manau, kad nesugrius ir Seimas, jeigu leisime žmonėms ankstesniame amžiuje aktyviai įsilieti į politinę padangę, sudarysime galimybę kandidatuoti į Seimą ir deramai atstovauti savo rinkėjams. Mano subjektyvia nuomone, turėtų būti suvienodinta pasyvioji ir aktyvioji rinkimų teisė, bet partijos programa sako ir mes tikrai palaikome tą amžiaus nuo 21 metų kartelę, todėl visiškai palaikydama šią pataisą tikrai raginu visus bent sudaryti galimybę kandidatuoti jauniems žmonėms į Seimą. Kaip matome, mes tikrai turime jaunesnių žmonių, jie puikiai įsilieja į diskusijas, yra aktyvūs, rengia daug įstatymų pataisų ir tikrai kokybiškai dirba. Aš manau, kad ne nuo amžiaus, o nuo noro, motyvacijos ir kompetencijų priklauso, kokią situaciją turėsime ir kokie bus išrinkti parlamentarai. Tai nuspręst rinkėjai. Taigi leiskime rinkėjams rinktis. Tai tiek.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamoji kolege. Kitas kalbantysis – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju posėdžio pirmininkei. Optimistine gaida, kaip ir kolegė Ieva, norėčiau padėkoti iš tikrųjų žengti šį žingsnį, keisti Konstituciją ir atliepti jaunimo iniciatyvą. Šią Konstitucijos pataisą pateikė, įregistravo visų Seime esančių frakcijų nariai praeitoje kadenci-

joje. Tai buvo atliepimas į paties jaunimo, brandaus jaunimo ir brandžių organizacijų norą išeiti iš tos situacijos, kai mes esame vos keturios Europos Sąjungos valstybės, kurios riboja patekimą ir leidžia kandidatuoti į Seimą arba nacionalinius parlamentus nuo 25 metų. Tik Italija, Graikija, Kipras ir Lietuva turi tokią aukštą kartelę. Mes puikiai suprantame, žinome, tikrai norisi vardinti kiekvienoje iš mūsų frakcijų, kiekvienoje iš mūsų partijų brandų jaunimą, kuris jau šiandien galėtų prisiimti atsakomybę. Matome – sugebėjome deleguoti jauniausią Europos istorijoje Europos Komisijos komisarą. Garbė mums. Puikiai atstovaujantis žmogus sugeba atstovauti Lietuvai ir jaunystė tikrai nėra yda, nuo kurios išgyjama, jaunystė yra puikus pretekstas anksti imtis politinės atsakomybės ir politinės atsakomybės atsakyti už savo gyvenimą visuomenėje.

Lietuva garsėja Europos Sąjungoje ir vis dar atliepia tas pačias tendencijas Rytų Europoje po-sovietinio bloko šalių, kurių gyventojai, atsakydami į sociologines apklausas, sako, kad nuo jų asmeninių veiksmų mažai priklauso jų asmeninė sėkmė. Kasmet atliekama Žmogaus tyrimo instituto studija vis dar rodo, kad Lietuvos gyventojai nesitapatina, kad jų darbas, jų sprendimai iš tikrųjų lemia jų gyvenimo pokyčius. Mes turime pradėti tiek nuo kiemo, nuo daugiabučio bendrijos, tiek nuo valstybės parlamento, įgalindami žmones. Šitas Konstitucijos pakeitimas tikrai yra žingsnis link to.

Lietuvos Respublikos Konstitucijoje jau yra numatyta galimybė jaunimui nuo 18 metų dalyvauti savivaldos rinkimuose. Tikrai matome, kad patys rinkėjai nulemia, kas bus deleguotas, kaip bus deleguotas, ir šiuo atveju reikia tikėti, kad rinkėjai pasitikės ir rinks tuos asmenis, kurie bus brandūs ir pasiruošę valdyti valstybę. Tikėkime jaunimu. Kviečiu pritarti šiam Konstitucijos pakeitimui.

PIRMININKĖ. Dėkui, kolega. J. Sabatauskas. Prašom.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų svarstome labai svarbų Konstitucijos pataisų projektą. Kodėl? Mes dažnai girdime ne tik politikus, bet ir kitus asmenis, kurie kalba apie jaunąją kartą, apie būsimuosius valstybės valdytojus. Apie būsimuosius. Kodėl apie būsimuosius? Mes visą laiką pamirštame, kad žmogus gyvena šiandien, kad gyvena dabar. Ir mums kaip oro reikia būtent tų jaunų, veržlių protų čia, Seime. Nes tai, kokia situacija šiandien yra Lietuvoje, turbūt ir ta Konstitucijos nuostata, kurią įrašė Konstitucijos tėvai, kad Seimo nariu gali tapti tik nuo 25 metų, gali būti renkamas Seimo nariu, iš dalies irgi atstumia tuos žmones nuo dalyvavimo, paprasčiausiai pasinaudoti savo aktyvia balsavimo teise, tai yra balsuoti. Aš jau nekalbu apie kandidatavimą įvairaus lygio savivaldos rinkimuose.

Šiandien kolegos jau minėjo, kad tik keturios valstybės Europoje. Vakarų Europa seniai suprato, kad tai yra būtinybė, kad tai yra valstybių esybė, o ne kažkas ateityje, neapčiuopiama, už 20, už 50 ar kažkiek metų. Todėl sveikinu Seimą, kad pagaliau atėjo svarstymo stadija projekto, kuris buvo pateiktas dar praeitoje kadencijoje. Džiaugiuosi, kad ir aš esu tarp jo bendraautorijų. Kaip minėjo ir daugelio kitų frakcijų atstovai. Šiuo atveju mums reikia būtinai priimti, kad jau per kitus Seimo rinkimus galėtų kandidatuoti asmenys, kurie turi 21 metus.

Pagal Lietuvos Respublikos civilinį kodeksą asmuo nuo 18 metų yra visiškai veiksnus. Jis įgyja visas teises, jis gali sudaryti milijoninius sandorius, jis gali įkeisti turtą, tačiau negali būti renkamas Seimo nariu. Tai reiškia, kad jis jau šiandien gali priimti sprendimus, lemiančius jo ir kitų žmonių gyvenimus, tačiau kažkodėl būti Seimo nariu jis negali. Todėl aš tikiuosi, kad ši pataisa tikrai sulauks, jei ne viso Seimo pritarimo, tai tikrai absoliučios daugumos, kur kas didesnės daugumos, negu reikia Seimo pataisai priimti. Sėkmės mums visiems.

PIRMININKĖ. Dėkui. Diskusija baigta. Dėl įstatymo projekto buvo vienas pasiūlymas Seimo narių E. Pupinio, M. Majausko ir R. Miliūtės, tačiau komiteto sprendimas yra nepritari. Tiesiog būtų pakeistas konstitucinio teisinio reguliavimo mastas, ko negali padaryti šiame etape Seimas. Teikėjai yra informuoti. Nematau prieštaraujančių šiam sprendimui.

Tuomet einame prie motyvų po svarstymo. A. Bagdonas – už, bet jo lyg ir nematau. Tuomet I. Kačinskaitė-Urbonienė. Atsisakote. Tuomet I. Pakarklytė. Prašom.

I. PAKARKLYTĖ (*LF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, tikiu, kad dauguma jūsų ir pritarсите šiam projektui ne tik dėl to, kad Lietuvoje turime daugybę pilietiškų, aktyvių, drąsių, kupinų idėjų ir energijos jaunų žmonių, bet ir todėl, kad su Z kartos atėjimu, nes mes

kalbame apie Ž kartą, apie asmenis iki 25 metų, ateina ir naujos temos politinėje darbotvarkėje. Nes šiai kartai, kaip rodo ir pasaulyje tyrimai, ypač aktuali yra aplinkosauga ir žmogaus teisių temos. Na ir tas pasaulio matymas taip pat yra kur kas įvairesnis. Tai aš manau, kad ta tiek pažiūrų, tiek patirčių, tiek šiuo atveju ir amžiaus įvairovė tikrai praturtintų ir Seimo darbą, ir mes turėtume dar labiau apgalvotus, dar kokybiškesnius ir iš pačių įvairiausių požiūrio kampų persvarstytus ir išdiskutuotus sprendimus. Tai kviečiu visus palaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai prieš – L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, pakartosiu ką tik pasakytus J. Sabatausko žodžius: priimti įstatymus ir sprendimus, kurie lems ne tik asmeniškai to žmogaus, bet ir kitų žmonių gyvenimus. 21 metai. Jeigu jiems mes sudarytume... dalyvauti politikoje ir jis galėtų būti Seimo nario patarėju, padėjėju, o ne valstybės tarnautoju, kaip dabar yra, ir turime turėti išsilavinimą, Seimo nariu, vadinasi, jokios patirties, nieko dar neturiu, gyvenimiškos patirties neturiu, tačiau aš savo sprendimu, savo pateiktais įstatymais, aš, mano balsas gali lemti ir kitų žmonių gyvenimus. Man taip net keistai skamba. Niekada nesu prieš jaunimą. Jeigu jūs pasakysite, gal aš nieko nesuprantu, jau aš amžiuje, bet aš turiu tokius pat savo užaugintus vaikus, su kuriais bendrauju ir kurie gali... pamačiau jų brandą. Ir branda – tikrai 25 metai yra normalu. Bet jeigu mes sudarytume sąlygas, kaip aš sakau dar kartą, dirbti Seimo nario patarėju, padėjėju, labai gerai būtų. Todėl siūlau šiam projektui nepritarti. 25 metai yra pats tas, kai jis gali ateiti į Seimą ir dirbti, priimti teisės aktus, kurie lemia mūsų gyvenimus.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų nuomonę. Išsakyti motyvai. Balsavimas numatytu laiku. Dabar per šoninį mikrofoną – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, suprantama, teikėjai, tie, kurie teikia nuo 18 metų, iš tikrųjų pateikė savo siūlymą, nors komitetas pripažino, kad vis dėlto jis yra esminis, todėl ir nesvarstė jo. Bet iš tiesų čia ir J. Sabatauskas taip pat pasakė, kad visus sprendimus žmonės priima nuo 18 metų. Europos Sąjungoje taip pat leidžiama aktyviają ar pasyviają teisę turėti asmenims nuo 18 metų. Savivaldoje taip pat nieko blogo neatsitiko, kai jauni žmonės dalyvauja savivaldos rinkimuose. Tai nereiškia, kad mes išrenkame jau tuos aštuoniolikmečius į Seimą, tačiau dėl to, kad jie dalyvauja tame procese, visai nieko blogo neįvyko. Iš tikrųjų iš 1 tūkst. 500 savivaldybių tarybos narių tik du pakliuvo nuo 18 iki 21 metų. Todėl nemanau, kad šis planas per daug ambicingas. Vis dėlto manyčiau, kad turėtume pasižiūrėti į tai, kad 16 Europos Sąjungos šalių leidžia nuo 18-os. Manau, turime pagalvoti, ir kai kurie entuziastai gal vis dėlto pasitars, ar negalima būtų pripažinti, kad pilnametis – nuo 18 metų ir dalyvauja rinkimuose.

PIRMININKĖ. Dėkui. Tokiu atveju reikėtų registruoti naują projektą. Replika per šoninį mikrofoną – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos vyresnieji, na, ko jūs čia verkšlenate atsisėdę? Kad jaunesni, jaunesni... Niekas čia jūsų nelaiko, dėkite pareiškimą ir eikite lauk iš to Seimo. Verkia abu susėdę, pensininkai susėdę kaip bobutės ant suoliuko. Julius vargšas – reikia jaunimo kartos, reikia jaunimo kartos. Pats G. Palucką numetė, Seimo vicepirmininku tapo, iš partijos pirmininkų išmetė, senolę pasisodino. Sėdi ir verkia visi šičia. Na, po velnių, ko jūs verkiate?! Tai arba balsuojame, arba einame namo. *(Balsai salėje)*

PIRMININKĖ. Balsavimas numatytu laiku.

14.21 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 3, 23, 24, 25, 26, 30, 31, 65 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-636(2) (priėmimas)

Dabar mes einame prie darbotvarkės 2-2 klausimo – Akcizų įstatymo Nr. XIVP-636. Matau, prie šoninio mikrofono A. Petrošius. Prašau.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Frakcijos vardu norėčiau paprašyti pusės valandos pertraukos dėl šio klausimo.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti pertraukai bendru sutarimu, ar balsuojame? Galime. Ačiū. Pusvalandžio pertrauka.

14.22 val.

Architektūros įstatymo Nr. XIII-425 8, 9, 10 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-467(2), Architektų rūmų įstatymo Nr. X-914 antrojo skirsnio pavadinimo, 4, 6, 8, 10, 11 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 4¹ straipsniu ir priedo pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-468(2), Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-469(2), Statybos įstatymo Nr. I-1240 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-470(2), Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 28¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-471(2) (svarstymas)

Dabar, kolegos, turiu dar tokį aplinkos ministro prašymą dėl jo darbotvarkės pristatyti Architektūros įstatymą šiuo metu. Tikiuosi, kolegiškai galime sutarti? Tuoj aš paskelbsiu numerį dėl protokolo. Tai yra darbotvarkės 2-2.4 klausimas – Architektūros įstatymas Nr. XIVP-467 ir lydimieji. Aplinkos apsaugos komiteto pranešėjas A. Nekrošius. Prašau.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Sveiki visi. Minutėlę. Seimo Aplinkos apsaugos komitetas šių metų birželio 23 dieną posėdyje apsvairstė Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą ir priėmė sprendimą pritarti komiteto pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėl lydimųjų.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Taip pat ir lydimiesiems pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Suprantu, kad yra gauta pasiūlymų, bet, matyt, juos nagrinėsime numatyto balsavimo metu. Ačiū. Diskusijoje dalyvauti nėra pageidaujantių, dėl motyvų irgi nėra prasmės, kol neapsvarstėme pasiūlymų.

14.24 val.

Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 7, 8, 14 straipsnių ir 5 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-623(2) (priėmimas)

Tuomet šokame atgal į darbotvarkės pradžią. Darbotvarkės 2-3 klausimas – Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo projektas Nr. XIVP-623(2). Pranešėjas – E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, po svarstymo dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto nebuvo gauta nei Teisės departamento pasiūlymų, nebuvo gauta ir Seimo narių. Po svarstymo pritarta bendru sutarimu. Siūlau priimti.

PIRMININKĖ. Dėkui pranešėjui. Dabar priėmimas. Procedūra pastraipsniui.

Pasiūlymų nėra gauta. Penki straipsniai, gal siūlyčiau visus penkis straipsnius patvirtinti bendru sutarimu. Nematau prieštaraujančių. Dėl viso įstatymo bus balsuojama numatytu laiku.

Dėl motyvų. Motyvai už – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tiesų labai svarbus įstatymo projektas. Kaip ir buvo numatyta Vyriausybės programoje, vis dėlto turėtume atkreipti didelį dėmesį į švietimo pagalbos specialistus. Kadangi kalbame apie įtraukųjį ugdymą, be specialistų jokio įtraukiojo ugdymo negalės būti. Šiandieną tikrai žymus poslinkis į priekį. Kaip žinote, šioje srityje ir pačių specialistų trūksta. Šiuo metu, pažiūrėjus į statistiką ir apskritai kalbant apie 2024 metus, mes galvojame, kad visa jėga turėtų išgalioti įtraukusis ugdymas, kad mokyklos būtų pasiruošusios, nes net ir šiuo metu trūksta 1 tūkst. 900 specialiųjų pedagogų, 462 psichologų, 100 logopedų, 1 tūkst. 312 mokytojų padėjėjų. Kitos priemonės, ko gero, nelabai gali paveikti nei atlyginimo pakėlimas. Jis nėra koks nors stebuklingas, paprasčiausiai yra sulyginamas atlyginimas su mokytojo atlyginimu.

Yra ir gerų tokių, tarkime, įstatyme nuostatų, kad vis dėlto dirbant su ypač sunkiais, didelių specialiųjų poreikių turinčiais vaikais yra mokami priedai kaip ir mokytojams. Yra numatyti ir kiti dalykai, kurie sumažina tam tikrus švietimo darbuotojų netolygumus. Taip pat įstatyme detalai

reglamentuotas judesio korekcijos specialistų darbo apmokėjimas, padidintas švietimo pagalbos įstaigų specialiųjų specialistų darbo užmokestis, taip pat ir jų vadovų. Įstatymas tikrai pagerina pagalbos švietimo sistemoje situaciją ir siūlau jam pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkui. Dėl motyvų nėra užsirašiusių. Galima būtų manyti, kad galėtume ir bendru sutarimu sutarti, bet vis dėlto balsavimas po priėmimo numatytu laiku.

14.26 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 75, 84 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 75¹, 75², 75³ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-567(2) (priėmimas)

Toliau darbotvarkės 2-4 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo projektas Nr. XIVP-567(2). Priėmimo stadija. Pranešėjas – Švietimo ir mokslo komiteto pirmininkas A. Žukauskas.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Gerbiami kolegos, po svarstymo komitetas gavo siūlymų iš Teisės departamento. Iš viso 16 siūlymų, 14 iš jų buvo pritarta visiškai arba iš dalies, dviem nepritarta. Turiu paaiškinti, kad vienas siūlymas buvo...

PIRMININKĖ. Prašom, kolega, gal pastraipsniui tada pereikime, bus aiškiau.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Pastraipsniui.

PIRMININKĖ. Tuomet aš matau, kad dėl preambulės, dėl pavadinimo, yra gauta Seimo Teisės departamento pastaba. Įgarsinkite.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Taip, dėl pavadinimo yra pritarta. Dėl 75¹ straipsnio yra viena nuostata. Pritarta iš dalies.

PIRMININKĖ. Palaukite, minutėlę! Tuomet irgi Seime prieštaraujančių nematome, pritarta pavadinimo pakoregavimui. 1 straipsnis. Bendru sutarimu galime pritarti? Nematau prieštaraujančių.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Taip.

PIRMININKĖ. Dėl 2 straipsnio yra gautos Teisės departamento kelios pastabos. Prašom.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Dėl 75² straipsnio yra gauta pastabų, joms pritarta iš dalies. Ir vienai buvo nepritarta, tai nuostatai, kad Vyriausybei Mokslo taryba turėtų... Vyriausybė turėtų atsižvelgti į Mokslo tarybos siūlymus dėl tam tikrų vertinimų, svorio koeficientų nustatymo. Buvo siūloma Teisės departamento pakeisti, atsižvelgus į žodį „vertinusi“, bet tam nebuvo pritarta. Todėl, kad pagal Mokslo ir studijų įstatymo 14 straipsnio 2 dalį Lietuvos mokslo taryba yra valstybės mokslo ir studijų politiką įgyvendinanti institucija.

Toliau buvo pritarta kitiems siūlymams. Ir dėl 75³ straipsnio daugumai siūlymų buvo pritarta, išskyrus vieną siūlymą, kuris liečia tas mokslo ir studijų institucijas, kurios atsiranda po įstatymo įsigaliojimo. Čia Teisės departamentas ne visai suprato, kad kalbama apie tas mokslo ir studijų institucijas, kurios atsiranda, ir įsigaliojus įstatymui siūlė perkelti tas nuostatas į įgyvendinimo dalį, bet nebuvo pritarta tai nuostatai, nes tai nėra pereinamojo laikotarpio problema. O kitiems visiems siūlymams buvo pritarta.

Ir bendru sutarimu komitetas pritarė šiai papildomai išvadai. Taip pat Teisės departamentas pasiūlė suvienodinti sąvokų pavadinimus. Buvo tam pritarta. Palyginamojo ekspertinio vertinimo ir kasmetinio vertinimo sąvokos buvo suvienodintos visame projekte.

PIRMININKĖ. Palyginamasis ekspertinis vertinimas, kaip kolega ir įvardino. Dėkui. Mes vis tiek dar turime pereiti procedūrą. Dėl 1 straipsnio buvome patvirtinę bendru sutarimu. 2 straipsnį su Teisės departamento pasiūlymais galime patvirtinti? Jiems pritarė komitetas. Su tais pasiūlymais galime pritarti? Nematau prieštaraujančių. 3 straipsnį su Teisės departamento pasiūlymais ir pastabomis, joms komitetas pritarė, galime bendru sutarimu? Galime. 4 straipsniui taip pat su Teisės departamento pastabomis, joms komitetas pritarė, galime pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Pritarta. Dėl 5 straipsnio taip pat buvo Teisės departamento pasiūlymų, jiems komitetas pritarė. Galime dėl viso straipsnio pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Pritarta. Dėl 6 straipsnio buvo Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė. Ar galime bendru sutarimu pritarti visam straipsniui? Nematau prieštaraujančių. Pritarta.

Dėl motyvų dėl viso. Už kol kas nematau. Prieš – R. Žemaitaitis. Nekalbės, viskas yra aišku. Balsavimas numatytu laiku.

14.32 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-239(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-239. Pranešėja – Švietimo ir mokslo komiteto pirmininko pavaduotoja V. Targamadzė. Prašom.

V. TARGAMADZĖ (LSDPF). Švietimo ir mokslo komitetas pritarė bendru sutarimu. Teisės departamentas išvadų neturėjo. Taip trumpai.

PIRMININKĖ. Čia labai panašiai, kaip su prieš tai buvusiu įstatymu. Teisės departamento pasiūlymas buvo dėl įstatymo, jam komitetas pritarė. Toliau. Mes irgi neturime preteksto prieštarauti. 1 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Atsiprašau. Turime pereiti pagal straipsnius, nors pasiūlymų ir negauta. 1 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 2, 3 straipsniai, dėl jų taip pat nėra pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Ačiū, kolegos. Dėl viso dėl motyvų nėra užsirašiusių. Balsavimas priėmimo stadijoje numatytu laiku.

14.34 val.

Juridinių asmenų nemokumo įstatymo Nr. XIII-2221 1, 2, 4, 6, 9, 10, 15, 17, 22, 26, 27, 28, 31, 32, 33, 35, 40, 41, 42, 43, 62, 63, 64, 77, 94, 95, 103, 104, 110, 111, 114, 130 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 102¹, 102², 102³, 111¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-362(2)ES (priėmimas)

Darbotvarkės 2-6 klausimas ir lydimieji. Juridinių asmenų nemokumo įstatymo projektas Nr. XIVP-362. Pranešėjas – M. Maldeikis, BFK.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiamieji. Komitetas pritarė patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms bei pasiūlymams. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolega. Jūs galite pasilikti ir dėl lydimųjų arba kaip jums patogiau. Vis tiek pagal procedūras turime patvirtinti pastraipsniui projektą.

1 straipsnis. Pasiūlymų negauta. Ar galime bendru sutarimu? Pritarta. 2 straipsnis. Pasiūlymų negauta. Ar galime bendru sutarimu? Pritarta. 3 straipsnis. Pasiūlymų negauta. Ar galime bendru sutarimu? Pritarta. 4 straipsnis. Pasiūlymų negauta. Ar galime bendru sutarimu? Pritarta. 5 straipsnis. Nėra gauta pasiūlymų. Ar galime bendru sutarimu? Taip. 6 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu? Pritarta. 7 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu? Pritarta. 8 straipsnis. Bendru sutarimu? Pritarta. 9 straipsnis. Bendru sutarimu? Pritarta. 10 straipsnis. Bendru sutarimu? Pritarta. 11 straipsnis. Bendru sutarimu? Pritarta. 12 straipsnis. Bendru sutarimu? Pritarta. 13 straipsnis. Bendru sutarimu? Pritarta. 14 straipsnis. Bendru sutarimu? Pritarta. 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37 ir 38 straipsniai. Pasiūlymų negauta. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Nematau prieštaraujančių. Galima. Pritarta.

Dėl motyvų užsirašiusių kalbėti nėra. Balsavimas dėl pagrindinio šio projekto bus numatytu laiku.

14.36 val.

Fizinių asmenų bankroto įstatymo Nr. XI-2000 5, 6, 7, 8, 14, 21, 23, 25, 29, 30, 31 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-363(2) (priėmimas)

Dabar einame prie lydimųjų. Darbotvarkės 2-6.2 klausimas – Fizinių asmenų bankroto įstatymo projektas Nr. XIVP-363(2). Matai, jūs norėtumėte įgarsinti?

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Taip, buvo papildyta Teisės departamento pastaba ir jai pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolega. Ta pati procedūra. Dėl 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 straipsnių pasiūlymų nėra. Ar galime dėl jų visų bendru sutarimu sutarti? Pritarta.

Dėl 13 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Ar galima visam straipsniui bendru sutarimu? Galima. Ačiū. Dėl motyvų irgi nėra.

14.37 val.

Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 3, 6, 7 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-364(2) (priėmimas)

Toliau lydimasis darbotvarkės 2-6.3 klausimas – Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo projektas Nr. XIVP-364(2). Prašom, gerbiamas Matai.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Komitetas pritarė patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms bei pasiūlymams. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ta pati procedūra pastraipsniui. Dėl 1, 2, 3, 4, 5 straipsnių pasiūlymų negauta. Ar galima bendru sutarimu patvirtinti šiuos straipsnius? Nematau prieštaraujančių. Patvirtinta. Dėl motyvų nėra užsirašiusių. Balsavimas bus numatytu laiku.

14.38 val.

Darbo kodekso 208 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-365(2) (priėmimas)

Dabar dar vienas lydimasis 2-6.4 klausimas – Darbo kodekso 208 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-365(2). Prašom, Matai.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Čia irgi buvo pritarta komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms bei pasiūlymams. Tai padaryta bendru sutarimu visiems kartu. Ačiū jums.

PIRMININKĖ. Dėkui, kolega. Pastraipsniui. Dėl 1 ir 2 straipsnių nėra gautų pasiūlymų. Ar galima sutarti pritarti bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių. Pritarta. Dėl motyvų taip pat nėra užsirašiusių.

14.38 val.

Civilinio kodekso 2.66 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-366(2) (priėmimas)

Paskutinis lydimasis teisės aktas, tai darbotvarkės 2-6.5 klausimas – Civilinio kodekso 2.66 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-366(2). Pranešėjas – S. Šedbaras. Čia yra viena. Aš gal galiu ir pagarsinti? Aš tuomet pagarsinsiu, kad dėl 1 straipsnio pasiūlymų negauta. Ar galima bendru sutarimu pritarti? Pritarta. Dėl 2 straipsnio gautas Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Ar dėl viso 2 straipsnio galima bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Taigi dėl šio viso įstatymo projekto dėl motyvų nėra užsirašiusių kalbėti, todėl visa procedūra bus baigta priėmimo stadijoje balsuoti numatytu laiku.

14.39 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 10, 11, 27, 29, 33 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-341(2) (priėmimas)

Toliau einame prie darbotvarkės 2-7 klausimo – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo projektas Nr. XIVP-341(2). Pranešėjas – A. Veryga. Bet suprantu, kad nieko nėra gauta, nebent jūs norite pristatyti poziciją iš tribūnos. Prašau.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Taip, dėl pagrindinio įstatymo projekto jokių pasiūlymų nėra gauta, pasiūlymų yra gauta tik dėl lydimąjo, galėsiu pristatyti.

PIRMININKĖ. Tuomet jūs pasilikite, mes eikime per procedūrą pastraipsniui.

Dėl 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 straipsnių nėra gauta pasiūlymų. Ar galime šiems straipsniams pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Motyvai prieš. Užsirašė R. Žemaitaitis, bet nematau jo salėje. Tuomet balsavimas numatytu laiku.

14.40 val.

Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 12, 61 ir 63 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-342(2) (priėmimas)

Einame prie lydimajo. Darbotvarkės 2-7.2 klausimas – Sveikatos sistemos įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-342. Prašau.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėl šio lydimajo projekto buvo gautas Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas, jame jie pasiūlė pakoreguoti vieną iš teisinių formuluočių, vietoj „steigia, reorganizuoja, likviduoja jos pavaldumui paskirtas įstaigas ar valdymo institucijas“, čia kalbama apie ministeriją, įrašyti formuluoję „įstatymo nustatytais atvejais įgyvendina valstybės, kaip sveikatinimo veiklos srityje veiklą vykdančių juridinių asmenų savininkės ar dalininkės, teisės ir pareigas“. Šiandien ryte komitetas šį siūlymą apsvarstė ir pritarė jam bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų negauta. Ar galime bendru sutarimu? Priimtas. 2 straipsnį su Teisės departamento pasiūlymu, kuriam komitetas pritarė, galime priimti bendru sutarimu? Pritarta. Ir 3 ir 4 straipsniams, dėl kurių negauta jokių pasiūlymų, galime pritariti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, pritarta. Dėl motyvų taip pat nėra užsirašiusių kalbėti. Balsavimas numatytu laiku.

14.42 val.

Darbo kodekso 108, 109, 139, 213 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-489(2)ES (priėmimas)

Dabar einame prie darbotvarkės 2-8 klausimo – Darbo kodekso 108, 109, 139, 213 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-489. Pranešėjas, matau, jau tribūnoje. Kolega M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas šiandieną apsvarstė gautą vieno Seimo nario E. Gentvilo pasiūlymą, jam nepritarė. Balsavo 1 už pasiūlymą, prieš – 7 ir susilaikė 3.

PIRMININKĖ. Dėkui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime bendru sutarimu? Priimta. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime bendru sutarimu? Priimta.

Dėl 3 straipsnio yra pasiūlymų. Tuomet prašau, kolega Linge, pristatyti. A, balsavimo metu vis dėlto nagrinėsime pataisas. Tuomet, gerbiamasis kolega, dar turėsite sugrįžti į tribūną vėliau.

Lygiai taip pat dėl 4 straipsnio yra pasiūlymas, jam komitetas nepritarė, reikės apsispręsti balsavimo būdu. Pasitaisau, buvo du pasiūlymai dėl 3 straipsnio, abu Seimo nario E. Gentvilo, jiems komitetas nepritarė, bet dėl jo balsuosime numatytu balsavimo laiku.

Dėl 4 straipsnio pasiūlymų nėra. Dėl 5 straipsnio nėra pasiūlymų. Dėl 6 straipsnio nėra pasiūlymų. Ar galime šiems trims pritariti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių, pritarta.

Liks balsavimas ir motyvai jau irgi tuo etapu, nes nėra nubalsuota dėl pasiūlymų.

14.44 val.

Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 47 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5279(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-9 klausimas – Socialinio draudimo pensijų įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5279. Pranešėja – R. Baškienė. Prašau.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamoji pirmininke, mieli kolegos, galiu tik pranešti, kad po svarstymo naujų pasiūlymų nebuvo gauta, todėl siūlome priimti šį įstatymo projektą. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamoji pranešėja. Kadangi pasiūlymų negauta, vis dėlto pastraipsniui turime įvardinti.

1, 2, 3 straipsniai be pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių, pritarta.

Dėl motyvų yra užsirašiusiųjų. Pirmoji – R. Baškienė. Prašau.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju. Gerbiamieji kolegos, kaip ir akcentavome Socialinių reikalų ir darbo komitete, kad jeigu galima bent maža dalimi padėti žmonėms, tai taip ir padarykime, ypač jeigu tai liečia neįgaliuosius žmones.

Šiuo įstatymo projektu mes patobulinome netekto darbingumo ir socialinių pensijų apskaičiavimo tvarką. Ir tai aktualu ypač tada, kai asmuo po netekto darbingumo pensijos paskyrimo dar turėjo galimybę dirbti. Tai ištis galbūt bus pavienės situacijos. Jeigu bus naudinga gavėjams, jie turės galimybę pasirinkti. Pensija bus skaičiuojama ne pagal netekto darbingumo pensijos koeficientus, o jau pagal Pensijų įstatymo 51 straipsnį.

Ir čia aš norėčiau pasakyti pagiriamąjį žodį aktyviems žmonėms, iniciatyviems, kurie kreipėsi į Peticijų komisiją. Noriu pasakyti pagiriamąjį žodį ir Peticijų komisijai, ir jos pirmininkui, ir visai komisijai, kad išgirdo, įsiklausė ir tai, kas yra naudinga žmonėms, pateikė įstatymo projektu. Todėl nuoširdžiai, kaip ir vertiname Socialinių reikalų ir darbo komitete, siūlome jį priimti. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Dėkui, gerbiamoji kolege. Motyvai už – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, papildydamas gerbiama kolegę R. Baškienę taip pat norėčiau pasakyti ir padėkoti D. Audickienei ir A. Audickaitei, kurios iš tikrųjų pateikė šį pasiūlymą Peticijų komisijai. Turbūt esmė yra ta, kad vis dėlto reikia skatinti žmones, kurie turi tam tikrą negalią ir galbūt pretenduoja į tam tikrą kitokią paramą, iš tikrųjų nesitraukia iš darbo rinkos, bando į ją kabintis, bando gerinti savo gyvenimo sąlygas ir nėra abejingi visų procesų stebėtojai. Siūlau pritarti tam įstatymo projektui, palaikyti jį ir balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai išsakyti. Balsavimas numatytu laiku.

14.47 val.

Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-452(3) (priėmimas)

Einame prie darbotvarkės 2-10 klausimo – Atmintinų dienų įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-452. Pranešėjas – E. Pupinis. Prašau. (*Balsai salėje*) Man sako, kad nereikia, viskas yra labai gerai, tiesiog mes pastraipsniui pritariame. Yra vienas straipsnis, dėl kurio pasiūlymų negauta. Ar galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Pritarta. Dėl motyvų nėra norinčių. Apsispręsimė balsuodami numatytu laiku.

14.48 val.

Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 78 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-490(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-11 klausimas – Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo 78 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-490. Pranešėjas – V. Kernagis, bet kol kas jo salėje nematau. Kadangi dėl projekto negauta pasiūlymų, tai 1 ir 2 straipsniams, tikiuosi, galime pritarti bendru sutarimu. Prieštaraujančių nematau. Pritarta. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Matysime, koks bus rezultatas balsavimo metu.

14.48 val.

Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 2 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-15(2) (priėmimas)

Toliau darbotvarkės 2-12 klausimas – Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-15(2). Pranešėjas – A. Vyšniauskas. Kadangi pasiūlymų nėra, tikiuosi, kad galime pritarti ir 1, ir 2, ir 3 straipsniams. Prieštaraujančių nematau. Pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusių yra. Už – A. Palionis. Prašau.

A. PALIONIS (*LRF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Atsisakau žodžio, nes nėra prieštaraujančių. (*Balsai salėje*) Atsisakau žodžio, nes nėra prieštaraujančių.

14.49 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-4053(3) (priėmimas)

PIRMININKĖ. Dėkui. Toliau judame prie darbotvarkės 2-12 klausimo. Atsiprašau, šitas jau buvo apsvarstytas. Prie darbotvarkės 2-13 klausimo – Statybos įstatymo ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 22¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-4053. Pasiūlymų nėra, yra tik vienas dėl 2 straipsnio. Taip, dėl 1 straipsnio nėra pasiūlymų. Ar galime pritariti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime, prieštaraujančių nematau.

Dėl 2 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Ar galime bendru sutarimu pritarti visam straipsniui? (*Balsai salėje*) Prieštaraujančių nematau. Pritarta. Dėl 3 straipsnio pasiūlymų negauta. Ar galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Dėkui. Dėl motyvų nori kalbėti kolega M. Majauskas. Prašom. Motyvai už. Statybos įstatymas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Man atrodo, yra tikrai svarbus projektas. Mes esame ne vieną diskusiją šiuo klausimu turėję, ir iš esmės reikia tikėtis, kad galų gale sprendimas bus priimtas. Buvo daug diskusijų, koks gi teisingas modelis galėtų būti: ar tai privataus sektoriaus įgyvendinama statybininko kortelė, ar valstybės sukuriamas modelis ir administruojama duomenų bazė. Likome prie valstybinio modelio. Bent jau galimybių paso modelis parodė, kad per kelias savaites galime sukurti sistemą ir ją įgyvendinti. Aš neabejoju, kad ir šiuo atveju sistema bus sukurta, efektyviai įgyvendinta ir ja dar pasinaudos galbūt daugiau nei pasinaudojo įgyvendinta galimybių paso kortelė.

Šiuo atveju statybininko ID kortelė suteiks duomenis apie statybvietę ir šioje statybvietėje statybos darbus atliekančius asmenis, kad jie būtų įtraukti į statybininkų tapatybės informacinę sistemą. Tai leis pakankami nesudėtingai identifikuoti vengiančius ar galimai vengiančius mokesčius mokėti asmenis ir taip užtikrins ir darbuotojų apsaugą, ir darbuotojų socialines garantijas, ir sumokamus mokesčius, galų gale užtikrins, kad šešėlio mūsų ekonomikoje būtų mažiau.

Seniai reikėjo priimti, čia dar, matyt, gerbiamojo premjero A. Butkevičiaus Vyriausybės inicijuota idėja, premjero S. Skvernelio nešta vėliava ir dabar jau Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės galų gale įgyvendinta. Tai yra trijų Vyriausybių projektas ir aš tikiuosi, kad jis bus sėkmingai įgyvendintas. Todėl kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (*MSNG*). Gerbiama kolegose, aš kategoriškai nesu prieš, bet tai yra *pusfabrikatis*. Statybininkų kortelės tikslas buvo sumažinti šešėlinę ekonomiką statybos sektoriuje. Vienas dalykas. Įvesti laiko apskaitą darbuotojui, kuris atvyksta į objektą ir išvyksta. Pasakysiu, kur yra didžioji problema. Didžioji problema yra ta, kad nėra fiksuojamas darbuotojo, atvykusio į objektą, darbo laikas. Ir nėra fiksuojama, kada jis išvyksta. Šešėlis susidaro dėl to, kad dažnai parodoma, jog darbininkas tiesiogiai dirbo 4 valandas, nors jis iš tikrųjų dirba kai kada 12 ar 14 valandų. Ir jam pasakoma, kad tu dalį atlyginimo oficialiai gausi už 4 valandas, o už kitas 8 valandas gausi neoficialų atlyginimą, bet valandinis užmokestis bus daug didesnis. Tai čia buvo pagrindinis noras.

Kitas variantas, kad statybininko kortelėje atsispindėtų kompetencija. Jeigu jūs dabar nuvyksite į Švediją, laimėsite viešąjį statybos darbų konkursą ir neturėsite statybininko kortelės (ar Norvegijoje, ar ir kitoje Skandinavijos šalyje, kad nesuklyščiau, minėdamas Švediją), jūsų kvalifikacija bus pripažinta nuline. Tada jūs turėsite tam tikrose Švedijos institucijose atlikti tam tikrus testus ir įrodyti, kad esate tam tikros – penktos, ketvirtos ar pirmos – kvalifikacijos mūrininkas ar tinkuotojas, ar dažytojas. Tada tu gali tame objekte pradėti darbus.

Dabar aš tai vertinu kaip kažkokią identifikavimo kortelę arba dar vieną statybininko pažymėjimą. Aš nežinau, kodėl mes viso to nepadarėme, pasinaudodami RRF skaitmenizacijos programa. Pažiūrėkite, iš Estijos man atsiuntė, iš Ekonomikos ir inovacijų ministerijos: jau beveik visas statybų sektorius yra skaitmenizuotas. Estijoje Ekonomikos ir inovacijų ministerijoje sukurtas

Skaitmeninis statybos departamentas. Aš siūlyčiau atidėti šį klausimą ir paruošti principingą, šiuolaikišką statybininko kortelę su visa skaitmenizacija. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui, kolega. Dėl motyvų už Z. Balčytis. Nematau jo salėje, tuomet – E. Gentvilas. Nėra. M. Navickienės taip pat nėra. Kolega L. Kukuraitis. Prašom.

L. KUKURAITIS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Pritariu, kad pajudėjome iš mirties taško, kuris, deja, ilgą laiką buvo mūsų Seime. Įstatymo projektas buvo atneštas jau bent prieš keletą metų. Deja, komitetuose jis užstrigo. Reikia sutikti su gerbiamu Algirdu, kad toks *pusfabrikatis* išeina, ambicingo sprendimo turėti skaitmenizuotą sistemą, susietą su laiku ir su vieta, tokio siūlymo mes šiuo metu neturime, bet tai, kas priimta, yra pajudėjimas, reikia tai daryti. Kadangi daug yra atiduodama į vykdomosios valdžios rankas, šiuo atveju aš tik rekomenduočiau kiek galima greičiau padaryti tuos sprendimus, kuriuos gerai pristatė ir gerbiamas Algirdas, Estijos modelį minėdamas. Visa tai mes galime padaryti, bet dabar jau kamuoliukas yra vykdomosios valdžios rankose. Mes linkime kiek galima greičiau pasiekti tuos rezultatus ir kad tas sprendimas, jau seniai planuotas, būtų įgyvendintas. Kviečiu pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkui. Kadangi kitų kolegų nebuvo, tai dar spėja dėl motyvų pasisakyti M. Lingė. Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Jei sistemą kurtume iki galo, kaip ir buvo numatyta, vėl, ministerijų skaičiavimais, išties papildomi treji ar ketveri metai. Vėl faktiškai visa kadencija. Tikrai sveikintinas Vyriausybės apsisprendimas eiti etapais. Pirmiausia kalbama apie nelegalaus darbo kaip prioritetinės svarbos klausimo užkardymą, kad pasitarnautų ši identifikacija, susiejant su Registrų centru, tai yra kad jau galėtų nuo kitų metų pradžios startuoti ir šis klausimas būtų sprendžiamas. O vėliau visi paminėti, ir kolegų paminėti, etapai jau pasivytų eigoje. Iš tiesų pokytis yra reikšmingas, daugiau įgaliojimų Vyriausybei, kad ji galėtų operatyviau ir lanksčiau spręsti šią svarbią ir kelias kadencijas besitęsiančią problemą.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai išsakyti. Balsavimas numatytu laiku. Dabar yra dar keletas lydimųjų projektų.

14.57 val.

Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 IV skyriaus pavadinimo, 55, 56, 57, 60 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 59¹, 59² straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4054(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-13.2 klausimas – Užimtumo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4054. Pastraipsniui. Nekviečiu pranešėjo, nes nėra pasiūlymų. Dėl 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 straipsnių nėra gauta pasiūlymų. Ar galima bendru sutarimu jiems visiems pritarti? Galima.

Dėl motyvų nėra užsirašiusių kalbėti. Balsuosime numatytu laiku.

14.58 val.

Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 362¹ straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4055(2) (priėmimas)

Toliau dar vienas lydimasis darbotvarkės 2-13.3 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso papildymo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4055. Čia yra pranešėja iš TTK A. Širinskienė, bet kadangi čia irgi tik Teisės departamento pasiūlymas, tuomet einame taip: dėl 1 straipsnio gautas Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarrė. Ar dėl viso 1 straipsnio galime bendru sutarimu sutarti? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Ir dėl 2 ir 3 straipsnių pasiūlymų nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Pritarta.

Dėl motyvų užsirašiusių nėra.

14.58 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4056(2) (priėmimas)

Tuomet judame toliau prie darbotvarkės 2-13.4 klausimo – Mokesčių administravimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4056. Pranešėjas – M. Majauskas, bet kadangi pasiūlymų irgi nėra gauta

ties dėl 1, ties dėl 2 straipsnių, kviečiu kolegas bendru sutarimu pritarti. Prieštaraujančių nėra. Pritarta. Dėl motyvų užsirašiusių kalbėti nėra. Apsispręsimas dėl šio projekto balsuodami numatyti laiku.

14.59 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 3, 23, 24, 25, 26, 30, 31, 65 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-636(2) (priėmimo tęsinys)

Grižtame truputėlį į vakarinio posėdžio darbotvarkės priekį. Baigėsi pusvalandžio pertrauka dėl Akcizų įstatymo. Čia pranešėjas yra M. Majauskas. Prašom, kolega, pristatyti. Kolegos, tuomet einame pastraipsniui. Dėl 1 ir 2 straipsnių pasiūlymų nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Galime. Pritarta.

Dėl 3 straipsnio yra gautas pasiūlymas. Prašom, kolega Mykolai.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėl 3 straipsnio yra keli Teisės departamento keli pasiūlymai, bet jiems komitetas pritarė, čia, matyt, balsuoti dėl to nereikia. Ir gautas Seimo nario G. Palucko siūlymas. Juo gerbiamas Seimo narys G. Paluckas siūlo mažųjų alaus daryklų ribą sumažinti nuo 80 iki 50 tūkst. hektolitrus. Tai galbūt gerbiamas Seimo narys pristatytų, jeigu nėra, aš galiu tą už jį padaryti.

PIRMININKĖ. Kaip ir dėl kitų įstatymų projektųėjome, balsuoti numatyti laiku balsavimo procedūra bus dėl pasiūlymų, taip ir šiuo atveju. Tad šiuo atveju negalima dėl viso 3 straipsnio apsispręsti, kadangi yra kontroversiškų pasiūlymų, kuriems nepritarta.

Taip pat kolegos J. Razmos pasiūlymas neatitinka terminų, todėl nesvarstysime.

Toliau dėl 4, 5, 6, 7, 8 straipsnių pasiūlymų nėra, todėl taip pat galime pritarti bendru sutarimu. Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Dėl 9 straipsnio, kolega, gal galite pakomentuoti.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Buvo Seimo nario V. Gapšio pasiūlymas, jį komitetas apsvaustė. Šiam siūlymui komitetas nepritare. Matyt, dėl jo irgi apsispręsimas balsavimo metu.

PIRMININKĖ. Teisingai sakote. Ir dar yra, man atrodo.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Taip, Seimo narė M. Danielė pasiūlymas, kuriam komitetas taip pat nepritare. Matyt, dėl jo irgi bus prasminga apsispręsti balsavimo metu.

PIRMININKĖ. Dėkui, kolega. Dėl 10 ir 11 straipsnių pasiūlymų nėra gauta, todėl kviečiu pritarti bendru sutarimu. Prieštaraujančių nėra.

Šiame etape, matyt, tiek. Dėl pasiūlymų, dar kartą pakartojau, balsuosime, kuomet ateis balsavimo laikas.

15.02 val.

Civilinio kodekso 1.125, 6.228¹, 6.228¹², 6.228¹⁴, 6.363, 6.364, 6.419 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 6.228¹⁷, 6.228¹⁸, 6.228¹⁹, 6.228²⁰, 6.228²¹, 6.228²², 6.228²³, 6.228²⁴, 6.350¹, 6.364¹, 6.364², 6.364³ ir 6.364⁴ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-450(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-14 klausimas – Civilinio kodekso įstatymas. Pranešėja – I. Haase. Prašau. Priėmimas. Einame pastraipsniui.

Dėl 1, 2, 3, 4 straipsnių pasiūlymų nėra, todėl kviečiu pritarti bendru sutarimu. Nematau prieštaraujančių, pritarta.

Dėl 5 straipsnio yra Teisės departamento pora pasiūlymų. Prašau, gerbiama Irena, pristatyti.

I. HAASE (TS-LKDF). Seimo kanceliarijos Teisės departamentas atkreipė dėmesį, kad Lietuvos Respublikos azartinių lošimų įstatymo 2 straipsnio 16 ir 18 dalyse yra apibrėžtos nuotolinio lošimo ryšio priemonių, nuotolinio lošimo sutarties ir nuotolinio lošimo paslaugų sąvokos. Todėl atsižvelgiant į tai patikslintas projekto 5 straipsniu pildomo Civilinio kodekso Šeštos knygos 228¹⁷ straipsnio 5 dalies 4 punktas, jį išdėstant taip: „Nuotolinio lošimo paslaugų, sudarytų individualiu vartotojo prašymu.“ Komitetas Teisės departamento nuomonei visiškai pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkui. Pristatykite kitą pasiūlymą dėl to paties straipsnio.

I. HAASE (TS-LKDF). Kitas pasiūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies. Buvo apeliuojama į 2019 metų direktyvos 3 straipsnio 5 dalies e punktą, kuriame nurodytos finansinės paslaugos, o

ne nuotolinės finansinės paslaugos. Todėl komitetas pastabai pritarė, tačiau šioje nuostatoje komitetas mato, kad netikslinga įtvirtinti nuorodą į kodekso Šeštos knygos 228³ straipsnio 2 dalies 4 punktą. Komitetas pasiūlė šitą 5 punktą išdėstyti, kad tik įeina „finansinių paslaugų“ išbraukiant „teikimo pagal nuotolines sutartis“.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galime bendru sutarimu su Teisės departamento pasiūlymais, kuriems komitetas pritarė, pritarti 5 straipsniui? Nematau prieštaraujančių, pritarta.

Aš toliau suskaičiuoju straipsnius, dėl kurių pasiūlymų nėra gauta, tai yra 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21 straipsniai, dėl jų, kaip jau minėjau, pasiūlymų nėra gauta. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Nematau prieštaraujančių. Pritarta. Tuomet dėl 22 straipsnio taip pat yra gautas Teisės departamento pasiūlymas. Prašau, gerbiama Irena.

I. HAASE (TS-LKDF). Seimo kanceliarijos Teisės departamentas nurodė, kad, atsižvelgiant į įstatymo paskelbimo datą ir įstatymo įsigaliojimo ir taikymo datą – 2022 m. sausio 1 d., jis nurodė, kad būtina svarstyti, ar nereikėtų numatyti vėlesnio įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų priėmimo termino. Komitetas pritarė ir komitetas pasiūlė, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2021 m. spalio 1 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galime, kolegos, pritarti 22 straipsniui su Teisės departamento pasiūlymu, kuriam pritarė komitetas, bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Pritarta.

Taigi, turbūt šiuo etapu tiek. Gal bus dėl lydimųjų dar, tad, Irena, jūs pasilikite. Dėl motyvų nėra užsirašiusių kalbėti. Priėmimas balsuojant numatytu laiku.

15.06 val.

Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 12, 40 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-451(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-14.2 klausimas – Vartotojų teisių apsaugos įstatymo projektas Nr. XIVP-451. Prašau, gerbiama Irena. Lyg ir pasiūlymų nėra. Bent jau dėl 1, 2, 3 ir 4 straipsnių. Ar galime bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Pritarta. Dėl motyvų užsirašiusių kalbėti, tikėtina, nėra. Bet tuoj pažiūrime į ekraną. Nėra. Balsavimas numatytu laiku. Priėmimo stadija.

Ir toliau lydimasis 2-15... Atsiprašau, turbūt ir viskas. Ačiū pranešėjai.

15.07 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-431(2) (priėmimas)

Toliau judame prie darbotvarkės 2-15.1 klausimo – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo projektas Nr. XIVP-431. Pranešėjas – J. Sabatauskas. Kadangi nėra gauta jokių pasiūlymų, tai aš tiesiog įgarsinu, kad vienas straipsnis ir bendru sutarimu pritariame. (*Balsai salėje*) Dėl motyvų niekas neužsirašė. Todėl apsispręsimė ir balsuosime numatytu laiku.

15.07 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 422 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-432(2) (priėmimas)

Ir lydimasis darbotvarkės 2-15.2 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 422 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-432. Iš vieno straipsnio šis projektas. Dėl jo pasiūlymų nėra gauta. Todėl, tikiuosi, galime bendru sutarimu. Nematau prieštaraujančių. Pritarta. Motyvų dėl viso nėra. Balsuosime numatytu laiku.

15.08 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 70 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-359(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-16 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 70 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-359. Pranešėjas – S. Šedbaras. Čia, matyt, irgi vienas straips-

nis, dėl jo pasiūlymų nėra. Motyvai. Dėl motyvų nėra užsirašiusių. Prašau. Per šoninį mikrofoną – gerbiamas Julius.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, šie projektai yra susiję su Seimo narių darbo sąlygų įstatymu. Tai visas paketas. Kadangi išbrauktas iš darbotvarkės Seimo narių darbo sąlygų įstatymas, jie irgi turėtų būti nesvarstomi, nes susiję. Jie visiškai yra priklausomi nuo to įstatymo projekto.

PIRMININKĖ. Bet, man atrodo, čia yra du... (*Balsai salėje*) Aš pagarsinsiu. Čia yra kitas dalykas, ten irgi Seimo statuto projektas, lydimasis prie Seimo garantijų, jie du yra išbraukti, kadangi Seimas šiandien ryte taip apsisprendė. O čia yra teikėjas T. V. Raskevičius. Dėl Seimo Žmogaus teisių komiteto veiklos kryptių. Čia pasiūlymų negauta. Vienas straipsnis, tikiuosi, galime bendru sutarimu. Ir dėl viso motyvų nėra. Apsisprėsime balsavimo metu.

15.10 val.

Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5042(2)VK (priėmimas)

Darbotvarkės 2-17 klausimas – Korupcijos prevencijos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5042. Pranešėjas – L. Kasčiūnas. Prašau.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Miela pirmininke, sveiki.

PIRMININKĖ. Gerbiamas pranešėju, tuomet eisime pastraipsniui. 1 straipsnis. Pasiūlymų negauta. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Prieštaraujančių nematau. Pritarta.

Dėl 2 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas. Pranešėju, prašom pagarsinti.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Techninė pastaba, mes jai komitete pritarėme vienbalsiai.

PIRMININKĖ. Tuomet čia yra du Teisės departamento pasiūlymai.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Lygiai taip pat aš noriu pasakyti, kad iš 27 pastabų 24 pastabos – iš esmės juridinės technikos klausimai, joms buvo pritarta. Antrai irgi pritarta.

PIRMININKĖ. Tuomet 2 straipsniui su Teisės departamento pasiūlymais, kuriems komitetas pritarė, galime pritarti. 3 straipsniui, dėl kurio irgi nėra pasiūlymų, irgi gal galime pritarti bendru sutarimu? Galima.

4 straipsnis. Kolega Laurynai, pagarsinkite.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Taip, čia irgi buvo juridinės technikos reikalas. Vienas teiginys buvo perteklinis, mes jį išbraukėme. Teisės departamento pastabai pritarėme bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Tikiuosi, ir mes galime visam 4 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, pritarta. Dėl 5 straipsnio pasiūlymų nėra. Siūlau pritarti bendru sutarimu. Pritarta.

Dėl 6 straipsnio yra pasiūlymas. Kolega Laurynai, prašom.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Siūloma papildyti žodžiais „kuri yra skelbiama viešai“. Mes tai ir padarėme, pritarėme Teisės departamento pastaboms.

PIRMININKĖ. Dėkui. Tikiuosi, galime visam straipsniui su pasiūlymu pritarti bendru sutarimu. Dėl 7 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Siūlau pritarti bendru sutarimu. Nematau prieštaraujančių. Pritarta.

Dėl 8 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas. Prašom.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Čia jau truputį plačiau. Mes siūlome nepritarti, irgi priėmėme bendru sutarimu. Tai yra dėl teisės fakto antikorupcinio vertinimo. Komiteto siūlytame antrajame variante tarp atvejų, kai privalomai turi būti atliekamas antikorupcinis vertinimas, nepateko įstatymų projektai, kuriuos rengė ir teikė Seimo nariai bei kiti įstatymų leidybos iniciatyvos teisę turintys subjektai, pavyzdžiu, Prezidentas. Teisės departamento nuomone, visi Seimo narių registruoti siūlymai turėtų būti privalomai vertinami antikorupciniu požiūriu, taip pat turėtų būti nustatytas subjektas, kuris tai atliktų. Pats Seimo narys, rengęs ir registravęs projektą, jo vertinti antikorupciniu požiūriu neturėtų.

Mes iš tikrųjų vis tik neatsižvelgėme į tai. Jeigu mes kada nors nuspręsime tai daryti, tai turėsime keisti Seimo statutą ir rasti kažką Seimo kanceliarijoje, kas tą antikorupcinį vertinimą atliktų. Bet jeigu antikorupcinio vertinimo reikia, pagal dabartinę reguliavimą, pagal tai, kas įtvirtinta šitame naujame įstatyme, kurį, tikiuosi, šiandien priimsime, STT gali tai daryti savo nuožiū-

ra. Taip pat kreiptis į STT dėl antikorupcinio vertinimo gali Prezidentas, Ministras Pirmininkas, Seimo Pirmininkas, lygiai taip pat komitetai, komisijos ir kiti subjektai. Taigi visi saugikliai yra. Siūlome nepritarti.

PIRMININKĖ. Dėkui. Tuomet, atsižvelgdami į komiteto nuomonę, ar galime pritarti 8 straipsniui su pasiūlymais bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Dėl 9, 10 ir 11 straipsnių pasiūlymų nėra, todėl siūlau pritarti bendru sutarimu. Prieštaraujančių nėra. Pritarta. Dėl 12 straipsnio yra gauta pora pastabų. Prašom.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Tai yra juridinės technikos pastaba. Siūlome pritarti Teisės departamento pastabai.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galime bendru sutarimu pritarti visam 12 straipsniui? Nematau prieštaraujančių. Pritarta. Dėl 13 ir 14 straipsnių pasiūlymų nėra. Siūlau pritarti bendru sutarimu. Pritarta.

Dėl 15 straipsnio yra keletas pasiūlymų. Prašom.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Techninė pastaba, žodžių tam tikri gramatiniai pataisymai. Siūlome pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galime pritarti bendru sutarimu komiteto sprendimui, atsižvelgdami į Teisės departamento pasiūlymus? Prieštaraujančių nematau. 15 straipsniui pritarta.

Dėl 16 straipsnio taip pat pora pastabų. Prašom.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Irgi juridinės technikos pastabos, mes į jas atsižvelgėme ir siūlome pritarti.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti 16 straipsniui bendru sutarimu? Galime. Pritarta.

Dėl 17 straipsnio yra keletas pasiūlymų. Prašom.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Techninės pastabos, siūlome pritarti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ar galime visam 17 straipsniui su pastabomis pritarti bendru sutarimu? Galime.

Toliau yra 18 straipsnis su pasiūlymais. Prašom.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Techninės pastabos, siūlome pritarti.

PIRMININKĖ. Ačiū, pranešėjau. Ar galime su pastabomis pritarti visam 18 straipsniui? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Dėl 19 ir 20...

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, dar praleidome vieną dėl 18 straipsnio, kuris yra šiek tiek sudėtingesnis, tai yra pritarti iš dalies. Jeigu leisite, truputį paaiškinsiu, kodėl iš dalies.

PIRMININKĖ. Prašom.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Tai yra dėl asmens skyrimo ar atleidimo iš užimamų pareigų atvejis, kai STT pateikia informaciją ir ta informacija nesudaro pagrindo konstatuoti, kad asmuo neatitinka nepriekaištingos reputacijos ar kitų specialiųjų reikalavimų, tačiau iš turimos informacijos galima daryti pagrįstą išvadą, kad paskyrus asmenį kils korupcijos rizika ir kitaip išspręsti nėra galimybių, pavyzdžiui, perkeliant į tas sritis, kur, pavyzdžiui, nėra kažkokių interesų susikirtimų. Tokiu atveju tai galėtų būti pagrindas atsisakyti asmenis skirti į pareigas ar atleisti iš užimamų pareigų. Teisės departamento nuomone, ši nuostata rizikinga, nes gali prieštarauti Konstitucijai, tad mes atsižvelgiame iš dalies. Pirma, mes išbraukiame dėl atleidimo iš pareigų, tai yra negaliojant dėl šio dalyko. Taip pat išbraukiame žodžius „ir kitos į pareigas asmenis skiriančiam subjektui žinomos informacijos“, kitaip tariant, abstraktumo paliekame mažiau, viską labai aiškiai fiksuojame. Papildome tekstą žodžiais, kad motyvuotą asmenį pareigas teikiančio, skiriančio ir paskyrusio subjekto sprendimu, kuriame turi būti nurodyta tokio sprendimo teisė ir faktiniai pagrindai. Tad iš dalies. Siūlome pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ačiū už išsamų paaiškinimą. Ar visam 18 straipsniui su Teisės departamento pasiūlymais, kuriems pritarė komitetas, galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Tuomet dėl 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26...

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Dar 27 straipsnyje yra keletas.

PIRMININKĖ. Dėl šių išvardintų straipsnių nėra pasiūlymų. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Pritarta. Tuomet dėl 27 straipsnio. Prašom.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Juridinės technikos reikalai, siūlome pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkui. Pritariame juridinės technikos reikalams bendru sutarimu ir 27 straipsniui. Dėl motyvų dėl viso. Kadangi nauja redakcija, truputėlį skiriasi straipsnių išdėstymas. Visą pirmąjį, susidedantį iš 27 straipsnių, mes jau perėjome ir patvirtinome bendru sutarimu, o dabar dėl 2 straipsnio yra pasiūlymų. Prašom.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Miela pirmininke, aš jau juos įvardinau, juridinės technikos reikalai.

PIRMININKĖ. Ačiū, juridinės technikos reikalai. 2 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Galime. Ačiū. Dėl 3 straipsnio greičiausia analogiškai, bet pagarsinkite.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Taip, juridinės technikos reikalai, siūlome pritarti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Vieningai balsavome už juridinės technikos reikalus ir patobulinimus. Dėkui. Dėl motyvų užsirašiusių dėl viso nėra, bet tuomet balsavimas numatytu laiku priėmimo stadijoje.

15.18 val.

Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo Nr. VIII-1649 2, 7 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5043(2)VK (priėmimas)

Ir bus vienas lydimasis – Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5043(2). Čia irgi einame pastraipsniui. Dėl 1 ir 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta, todėl galima pritarti bendru sutarimu. Nematau prieštaraujančių, pritarta.

Dėl 3 straipsnio yra gautas pasiūlymas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Iš esmės pastaba dėl teisinio reguliavimo aiškumo. Sąvoką „kiti subjektai“ siūloma suvienodinti su Korupcijos prevencijos įstatymo projekte vartojama sąvoka „viešojo ir privataus sektoriaus subjektai“. Tai mes ir padarėme ir pritarėme Teisės departamento pastabai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ar galime 3 straipsniui pritarti bendru sutarimu su pastabomis, kurioms pritarė komitetas? Nematau prieštaraujančių. Pritarta. Ačiū, gerbiamasis pranešėjas. Dėl motyvų užsirašiusių nėra kalbėti. Tuomet apsispręsimė balsavimo metu dėl viso projekto.

Dabar einame prie... (*Balsas salėje*) Tuomet 2-18 klausimą kol kas praleidžiame, nes nėra pranešėjų.

Darbotvarkės 2-19 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Vytautą Zelianką iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIVP-681. Pranešėja – J. Šovienė, bet irgi nėra. Irgi, kolegose, praleidžiame.

15.19 val.

Seimo nutarimo „Dėl kreipimosi į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą su prašymu ištirti, ar Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 37 straipsnis neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ projektas Nr. XIVP-686 (pateikimas)

Tuomet einame prie darbotvarkės 2-20 klausimo – Seimo nutarimo „Dėl kreipimosi į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą su prašymu ištirti, ar Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 37 straipsnis neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ projekto Nr. XIVP-686. Pranešėja – S. Lengvinienė. Gerbiama kolege Silva, jūsų klausimas. Mes labai operatyviai dirbame, tad viskas pagreitėjo. Prašom.

S. LENGVINIENĖ (LF). Dėkoju. Gerbiama kolegose, teikiu nutarimo projektą dėl kreipimosi į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą su prašymu ištirti, ar Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo 37 straipsnis neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai. Kaip žinome, darbo rinka sparčiai kinta, atsiranda naujų profesijų, todėl didėja naujų specialistų poreikis. Asmenims, norintiems įsitvirtinti ir išlikti konkurencingiems darbo rinkoje, tenka iš naujo mokytis, tobulinti turimą kvalifikaciją ir persikvalifikuoti. Todėl akivaizdu, kad būtina didinti profesinio mokymo prieinamumą visoms gyventojų grupėms, tačiau dabartinis teisinis reguliavimas tam palankių sąlygų nesudaro, priešingai – kaip tik apriboja galimybę mokytis, persikvalifikuoti ar įgyti naujų kvalifikacijų.

1997 metais buvo priimtas Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymas su vėlesniais jo pakeitimais. Šis įstatymas neribojo asmenims galimybės valstybės lėšomis mokytis norimos profesijos. 2018 metais išgaliojo nauja Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo redakcija ir joje atsirado 37 straipsnis, kuriame nustatyta, kokie asmenys negali pretenduoti į valstybės finansuojamą profesinio mokymo vietą. Pagal šio straipsnio 1 dalį ribojimai taikomi asmenims, kurie yra įgiję dvi ar daugiau kaip dvi kvalifikacijas. Įstatymo 37 straipsnio 3 dalyje reglamentuojama, kad asmenys, antrą kartą pretenduojantys mokytis pagal tęstinio profesinio mokymo programą ir jos modulį, kurią baigus suteikiama kvalifikacija, taip pat negali pretenduoti mokytis profesinėje mokykloje valstybės finansuojamoje vietoje.

Lietuvos Respublikos Konstitucijos 41 straipsnio 2 dalis tvirtina, kad mokymas valstybinėse ir savivaldybių bendrojo lavinimo profesinėse mokyklose yra nemokamas. Šis Konstitucijos straipsnis įtvirtina valstybės pareigą užtikrinti, kad kiekvienam žmogui, norinčiam gyventi oriai ir visavertiškai, būtų suteikta galimybė įgyti tam tikrą žinių rinkinį, pradedant nuo bendrojo lavinimo ir baigiant aukštesniojo mokslo įstaigomis. Svarbu pažymėti, kad įgijus vienos profesijos konkrečias kvalifikacijas, pavyzdžiui, statybų srityje, valstybės finansuojamoje vietoje, pavyzdžiui, pastolių montuotojas, plytelių klojėjas, tu negali įgyti trečios, pavyzdžiui, betonuotojo, kvalifikacijos. Taigi įstatymo 37 straipsnis riboja galimybę valstybės finansuojamoje vietoje įgyti daugiau kvalifikacijų net ir toje pačioje srityje, kaip ir tobulėti bei prisitaikyti prie kintančios darbo rinkos.

Mokymasis visą gyvenimą yra svarbiausias švietimo ir mokymosi principas. Europos Komisija pažymi, kad per artimiausią dešimtmetį apie 60 % naujai sukuriamų darbo vietų pavadinimai bus tokie, kokių šiandien net nėra. Europos Komisijos agentūros darbo rinkos kaitos Lietuvai prognozės pažymi, kad per artimiausią dešimtmetį Lietuvai dėl technologijų kaitos ir ekonomikos transformacijų reikės apmokyti iš naujo apie 650 tūkst. asmenų, didžioji dalis jų – profesinio rengimo srityje. Valstybė turi užtikrinti mokymosi visą gyvenimą galimybes, atsižvelgdama į pačios valstybės finansines galimybes ir poreikius finansuoti trūkstamų naujų profesijų ar kvalifikacijų mokymosi vietas. Vis dėlto matyti, kad įstatymo 37 straipsnis apriboja asmenims galimybę mokytis, įgyti naujų žinių, kvalifikacijų, profesijų, taip pat yra ribojamos galimybės prisitaikyti prie besikeičiančios darbo rinkos ir nėra patenkinami pačios valstybės interesai. Nors Lietuvos Respublikos Konstitucijos 41 straipsnio 2 dalis užtikrina asmenims mokslo prieinamumą, įtvirtinta, kad mokslas profesinėse mokyklose yra nemokamas, tačiau įstatymo 37 straipsnis kelia pagrįstą abejonių dėl jo atitikimo Lietuvos Respublikos Konstitucijai, ar nėra pažeidžiamas konstitucinis proporcingumo principas ribojant asmenų teises mokytis labiau, nei tai yra būtina.

Gerbiami kolegos, kviečiu palaikyti šį kreipimąsi į Lietuvos Konstitucinį Teismą, kad būtų išaiškinta, ar Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo 37 straipsnis, ribojantis asmenims galimybę mokytis valstybės finansuojamose vietose profesinio mokymo įstaigose, atsižvelgiant tik į tokių asmenų išsilavinimą ir anksčiau įgytas kvalifikacijas, neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 41 straipsnio 2 daliai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui, gerbiama pranešėja. Nori paklausti keletas kolegų. Pirmasis – M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Dėkui, posėdžio pirmininke. Gerbiama kolege, pagal šiuo metu galiojantį Profesinio mokymo įstatymą, jeigu asmuo mokosi nuo 14 metų, jis gali už valstybės lėšas mokytis tris kartus, jeigu mokosi po vidurinio – du kartus, jeigu po aukštosios mokyklos – vieną kartą. Jeigu išsemiamos šitos galimybės, įsijungia Užimtumo įstatymas, pagal kurį faktiškai kas dvejus metus galima keisti kvalifikaciją, tobulintis ir persikvalifikuoti taip pat su valstybės pagalba atitinkant tam tikras sąlygas. Išties noriu klausti, ar šitie skaičiai yra nepakankamas valstybės prisidėjimas?

Kita klausimo dalis. Ar įvertinote galimybę, kad Konstitucinis Teismas, tikėtina, remsis ir ankstesniais savo išaiškinimais dėl aukštojo mokslo, kad gali studijuoti tik vieną kartą? Ar nemanote, kad galbūt siekiant praplėsti ir grįžti į praeitį bus nueita, susiaurinta ir padaryta meškos paslauga, kad tik vieną kartą valstybė galės prisidėti prie profesinio mokymo finansavimo?

S. LENGVINIENĖ (LF). Ačiū už klausimus. Aš kalbu pirmiausia apie pirminio profesinio mokymo programas. Pirminio profesinio mokymo programas. Dar gegužės mėnesį pagal šitą 37 strai-

psnį, kuris veikia jau trejus metus, išėjo įsakymas uždrausti priėmimą į pirminio mokymo programas, kurios suteikia daugiau negu dvi kvalifikacijas.

Dabar pasakysiu labai paprastą pavyzdį. Kaip jūs manote, ar yra tolygios kvalifikacijos, pavyzdžiui, statybos sektoriuje, kai viena kvalifikacija – pastolių statytojas, antra kvalifikacija – fasadų šiltintojas, trečia kvalifikacija, pavyzdžiui, – plytelių klojėjas. Jos yra visiškai netolygios.

Tai šitas sureguliuavimas, sakyčiau, kabutėse, apriboja gauti tos pačios srities atitinkamas kelias kvalifikacijas, kurios suteikia daugiau saugumo. Aš kalbu apie pirminio profesinio mokymo programas.

Į antrą klausimą. Aš pasitikiu Konstituciniu Teismu, tikrai, ir tikiu, kad tas išaiškinimas tikrai bus parama mums ta prasme, kad šiuo metu prie ministerijos yra sukurta darbo grupė, kuri peržiūri Profesinio mokymo įstatymą. Aš manyčiau, kad tas išaiškinimas mums padės priimti gerus sprendimus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Klausia V. Targamadzė. Nematau jos šiuo metu salėje. E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiama kolege, norėčiau užduoti panašų klausimą, nes yra tokia geležinė advokato taisyklė: jeigu nežinai atsakymo, neklausk. Tai čia tas atsakymas, kaip ir sakė gerbiamas M. Lingė, nelabai aiškus, nes gali būti visokių atsakymų. Ar nemanote, kad vis dėlto buvo galima sureguliuoti šitą dalyką įstatyme nesikreipiant į Konstitucinį Teismą: paprasčiausiai peržiūrėti tvarką, taisykles, galbūt pridėti daugiau kvalifikacijų, ieškoti tam tikros išeities nesikreipiant į Konstitucinį Teismą? Ačiū.

S. LENGVINIENĖ (LF). Ačiū, kolega. Jūs pats pasirašėte po kreipimusi į ministrę...

E. PUPINIS (TS-LKDF). Blogai padariau.

S. LENGVINIENĖ (LF). ...gegužės mėnesį ir pritarėte tam kreipimuisi, matydamas tam tikrus neatitikimus. Taip, aš jums pritariu. Galbūt. Nuo gegužės mėnesio buvo aišku, kad mes kreipsimės į Konstitucinį Teismą, tas buvo aiškiai išdėstyta šitame kreipime, bet jokių pasiūlymų kol kas nebuvo gauta, diskutuota taip pat nebuvo. Aš sutinku su jumis, galbūt per šią vasarą, jeigu mes priimsime sprendimą rudenį, gausime kokių nors pasiūlymų ir nereikės kreiptis į Konstitucinį Teismą. Aš esu atvira diskutuoti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui, jūs atsakėte į kolegų klausimus. Dabar yra laikas išsakyti motyvus. Jūs galite, viskas, jums klausimų šiame etape nebus. (*Balsai salėje*) Motyvai už – V. Targamadzė. Bet jos nėra salėje. Motyvai prieš – M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Gerbiama kolegos, aš manau, jeigu kyla problemų ar neaiškumų dėl papildomų kvalifikacijų ar dubliuojasi, tikrai yra įstatymai ir poįstatyminiai aktai, galima eiti tuo keliu. Bet kreiptis į Konstitucinį Teismą viso Seimo vardu padarant tą bylą prioritetinę, faktiškai pastatant į priekį, tikrai yra rizikingas kelias. Juo labiau žinome, kodėl šios įstatymo pataisos kilo. Kai 2018 metais įsigaliojo, Prezidentė D. Grybauskaitė jas inicijavo, visi puikiai žinojome, kiek profesinėse mokyklose egzistuoja tokių iš sportiškumo studijuojančių vien dėl to, kad tuščiose auditorijose būtų mirusių sielų, gautų įvairias socialines išmokas, pašalpas, pavadinkime, stipendijų pavidalu. Siekiant tam tikros aiškos tvarkos ir sistemos sutvarkymo, įvesti konkurencingumą tarp pačių profesinių mokyklų, kad jos siektų kokybės, buvo nueita tuo keliu, ne vien apribojant mokymosi galimybes, bet ir įvedant kokybinius kriterijus.

Tikėtina, kad Konstitucinis Teismas gali išlikti labai nuoseklus ir žiūrėdamas į savo išaiškinimus dėl aukštojo mokslo, kur tikrai yra pasakyta labai aiškiai: už valstybės finansavimą yra viena galimybė ir vienas kartas. Dėl profesinio mokymo mes turime didesnę bėdą. Kaip mes matome iš Socialinių reikalų ir darbo komiteto įvairių parlamentinių kontrolių, kad ten, kur yra įvairių programų ir persikvalifikuojama, yra tiesiog per menka žmonių motyvacija dalyvauti, išitrauktas dalyvavimas tose programose yra ypač mažas. Ir kaip tik norėtusi, kad išnaudotų tas esamas galimybes ir jomis naudotumėmės.

Iš tiesų aš tiesiog siūlyčiau, kaip ir gerbiama pranešėja minėjo, ieškoti galbūt būdų, per vasarą sužiūrėti, kaip galima patobulinti klausimus, sprendžiant teisės aktus, o ne rizikuojant dėl Konstitucinio Teismo.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai išsakyti. Man atrodo, gerbiamoji, jūs labai aiškiai išsakėte motyvus. Tuomet balsavimas pateikimo stadijoje bus numatytu laiku.

15.32 val.

Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 5, 12 ir 21 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIII-4687 (pateikimas)

Dabar, kadangi mes spėriai šuoliuojame per darbotvarkę, noriu vėl nusikelti į darbotvarkės pabaigos klausimus. Darbotvarkės 2-33 klausimas – Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo projektas Nr. XIII-4687. Pranešėjas – Č. Olševskis. Pateikimo stadija. Prašom.

Č. OLŠEVSKI (LRF). Labai ačiū, ponai pirmininke. Gerbiami kolegos, pirmiausia norėčiau padėkoti už galimybę pristatyti, mano giliu įsitikinimu, labai svarbų įstatymo projektą. Leiskite pradėti nuo Lietuvos Respublikos Konstitucijos 23 straipsnio, kuris aiškiai reglamentuoja, kad žmogaus nuosavybė neliečiama. Nuosavybės teisę saugo įstatymai, nuosavybė gali būti paimama tik įstatymo nustatyta tvarka visuomenės poreikiams ir teisingai atlyginama. Tačiau, kaip rodo realybė, beveik 30 metų trunkanti žemės reforma kol kas nėra baigta. Bet šios reformos, kaip žinoma, epicentre yra Lietuvos pilietis, kurio tėvų, protėvių žemė buvo prievarta nacionalizuota. Kol pilietis archyvuose ir institucijose ieškojo nuosavybės dokumentų, į jo žemę jau persikėlė ir apsigyveno kitas, apskuresnis pilietis, nepanoręs savo tėviškės laukų, bet miesto arba aplink jį, o ypač sostinės bei jos priemiesčio žemės.

Esame tikriausiai vienintelė valstybė, kuri kilnojamąjį turtą padarė kilnojamu. Ši sparnuota frazė mus lydi jau daug metų. Valstybė, išpareigojusi įvykdyti restituciją ir atkurti teisę į nuosavybę, iki šiol ne visiems piliečiams, kurie skirtinguose Lietuvos miestuose turėjo nuosavą žemę, sąžiningai grąžino skolas. Pavyzdžiui, tik Vilniaus mieste apie 3 tūkst. 200 piliečių.

Žemės kilnojimo ir perkėlimo absurdas užprogramavo žemės grąžinimą dešimtmečiams. Kai žemės grąžinimas liko tik didžiuosiuose Lietuvos miestuose, atrodytų, reforma turėtų sėkmingai baigtis, vis dar pasiekia piliečių skundai, nusivylimas ir pasipiktinimas. O piktintis, matyt, yra ko. Už turėtą žemę pradėta taikyti kompensacija pinigais šimtus kartų mažesnė už rinkos kainą. Žmonės reikalauja tiesiog teisingos restitucijos proceso užbaigimo, ir jų reikalavimas yra ir teisėtas, ir teisingas.

Esu giliai įsitikinęs, kad mes privalome keisti Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymą ir jo įgyvendinimo tvarką, kitus teisės aktus, suformuoti kiekvienam pretendentui bent po kelis pasiūlymus, ką mes ir darome. Ir siūlome leisti pasirinkti nuosavybės teisių atkūrimo būdą. O būtent 5 straipsnį „Nuosavybės teisių į miesto žemę atkūrimo sąlygos ir tvarka“ papildyti nauja 7 dalimi. Siūloma, kad miesto teritorijos neužstatyta žemė, kuri išnuomota fiziniams ir juridiniams asmenims, personalinėms įmonėms, grąžinama natūra nutraukiant valstybinės žemės nuomos sutartis prieš terminą. Miesto teritorijoje užstatyta žemė, kuri naudojama arba nuomojama fiziniams ir juridiniams asmenims, personalinėms įmonėms nuosavybės teise turimų pastatų ir statinių (statomų ar pastatytų) eksploatacijai ir kuri pagal šio įstatymo 12 straipsnį nepriskirta valstybės išperkamai žemei, grąžinama natūra šio įstatymo nustatyta tvarka ir terminais. Teisės ir pareigos pagal žemės nuomos sutartį pereina žemės savininkui, jeigu šalys nesusitaria kitaip.

Piliečiai, pateikę prašymus atkurti nuosavybės teises į žemę, esančią miestams priskirtose teritorijose, įskaitant žemę, esančią miestams priskirtose teritorijose po 1995 m. birželio 1 d., galės (kadangi šis projektas buvo registruotas prieš metus, juo labiau kad ir įstatymo projekte Nr. XIV-639 nuo šių metų birželio 15 dienos yra užregistruotas pasiūlymas vietoj 2020 metų įrašyti „iki 2023 m. gruodžio 31 d.“) „pakeisti savo valią dėl atlyginimo būdo ir prašyti už valstybės išperkamą žemę arba jos dalį, už kurią nėra atlyginta, atlyginti lygiaverčiu miško plotu iš laisvos valstybinės žemės fonde esančių valstybinių miškų, rezervuotų nuosavybės teisėms atkurti, kaimo vietovėje, jeigu sprendimas dėl nuosavybės teisių atkūrimo nepriimtas arba priimtas, bet iki prašymo pakeisti valią dėl atlyginimo būdo pateikimo dienos neįvykdytas arba iš dalies įvykdytas. Institucija, nagrinėjanti piliečių prašymus atkurti nuosavybės teises į išlikusį nekilnojamąjį turtą, į kurią piliečiui atkurtos nuosavybės teisės, priimtą ir neįvykdytą arba iš dalies įvykdytą sprendimą dėl nuosavybės teisių atkūrimo pakeičia administracine tvarka“.

Piliečių ir valstybės patirtą tiek materialinę, tiek moralinę skriaudą privalu adekvačiai kompensuoti. Žmonės už hektarais turėtą žemę mieste rinktųsi lygiavertį sklypą ar kelis lygiaverčius mažus sklypus. Visi supranta, kad jau užstatytoje kitiems fiziniams ar juridiniams asmenims priklausiančioje žemėje atgauti nuosavybės nepavyks, bet sunku paaiškinti piliečiams, kodėl esant laisvos žemės sklypų mieste, o ypač sotinėje, tą patvirtina ir valstybės institucijos, vis vien siūloma niekinė piniginė kompensacija. Šiuo metu net ir tie piliečiai, kuriems pagaliau suformuoti lygiapločiai sklypai, nėra įrašomi į eilę gauti lygiavertį sklypą, nes, kaip sako, pavėlavo. Būtent dėl valstybės institucijos kaltės daliai pretendentų laiku nebuvo suformuoti lygiapločiai žemės sklypai. Kaip būtinoji sąlyga pretenduoti į lygiavertį turėtą žemės sklypą individualiai statybai – iki 0,12 hektarų. Todėl siūlomos galimybės, kurios leistų piliečiams už turėtą žemę gauti atitinkamą sklypą mišku kaimo vietovėse arba, kaip bus siūloma kitame įstatymo projekte, priklausomai nuo turėto žemės ploto, kelis lygiaverčius sklypus iki 0,12 arų individualiai statybai.

Priėmus teikiamą įstatymo projektą būtų supaprastintas išnuomosos... fiziniams ir juridiniams asmenims grąžinimas natūra. O svarbiausia, toks teisinis reguliavimas greičiau pabaigtų žemės grąžinimą natūra ir sumažintų valstybės išipareigojimą kompensacijoms už žemę. Nors kai kurie pasiūlymai, Teisės departamento specialistų teigimu, yra diskutuoti, niekur nėra teigiama, kad teikiamas projektas prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai. Labai prašau jūsų šį įstatymo projektą pateikimo stadijoje palaikyti ir balsuoti už pateikimą. Ačiū už dėmesį. Jeigu bus klausimų, esu pasiruošęs atsakyti.

PIRMININKĖ. Dėkui, gerbiamas pranešėjau. Jūsų nori paklausti keletas kolegų. Pirmasis – A. Skardžius, o aš savo ruožtu prašau toliau posėdžiui pirmininkauti Seimo Pirmininkės pavaduotoją J. Sabatauską.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū gerbiamai pirmininkei. Gerbiamasis pranešėjau, ne vieną dešimtmetį tenka kartu su jumis ir kitais vilniečiais kovoti dėl to, kad būtų sugrąžinta natūra žemė, turėta čia gyvenusių žmonių. Kaip jūs minėjote, dar likę 3 tūkst. 200 tokių vilniečių. Kokios vis dėlto priežastys, kad valstybinės įmonės, kurios turi užgrobusios pusę Vilniaus, Neries pakrantes, nenori grąžinti tos žemės, o rengia projektus patikėjimo teise valdomoje žemėje ir prastūminėja tuos projektus, pardavinėja kaip savo, tai yra žmonių turėtą nuosavybę. Norėčiau išgirsti, ar tai priežastis, kad vienas politikas persikėlė tvartelį, ir žemė tapo kilnojama, ar čia dar kitos priežastys, nes tai tęsiasi jau tris dešimtmečius. Ačiū.

Č. OLŠEVSKI (LRF). Gerbiamas Artūrai, ačiū už išsakytą nuomonę ir klausimą. Manau, kad pristatymo metu aš šiek tiek jau pasakiau priežastis, dėl ko ir atėjau čia – kad pateikčiau tokį projektą, kokį dabar siūlau. Daug buvo visokių įdomių dalykų ir, man atrodo, galima pažiūrėti, kiek kartų buvo to įstatymo pakeitimų. Čia, matyt, vienintelis įstatymas, kur tiesiog trūksta žodžių, kiek supratau, buvo apie 230 pastabų, pasiūlymų ir taip toliau. Įstatymai buvo keičiami ir todėl yra tokia situacija, kokia yra.

Aš būtent ir siūlau, kad kiek įmanoma mažiau būtų nuskriausti tikrieji savininkai, kad jiems būtų galimybė, kuri ir yra. Kaip tik norėčiau pabrėžti, gal pristatymo metu nepasakiau, būtent ji veikia kaimo vietovėje. Man atrodo, jeigu būtų pritarta, būtų viskas gerai ir būtų galima svarstyti tokį klausimą. Matyt, tiek. Gal bus kitas klausimas.

PIRMININKAS (J. SABATAUSKAS, LSDPF). Ačiū. Dabar jūsų klausia E. Pupinis. Nebenorite klausti, kolega, išsitynėte?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, panašus įstatymo projektas pasirodo jau ne pirmą kartą. Anose kadencijose, nežinau, ar jūs teikėte, ar ne, Teisės departamentas vis parašo tas pačias nuostatas dėl vadinamųjų teisės lūkesčių, nors išeina tokie atvirkštiniai teisėti lūkesčiai tų, kurie jau pasirinko nuosavybės atkūrimo formą. Ką jūs galvojate apie tai? Jeigu žmonės pasirinko atkūrimo formą, gavo pinigais, galbūt persikėlė žemę kitur, o dabar atsiranda galimybė pagal jūsų įstatymą – laisva žemė. Kam ta žemė atiteks? Ar tiems, kurie laukia, ar vis dėlto vėl atsuksime visą mechanizmą, sugriausime visą sistemą, kad tie žmonės, kurie kažkada negalėjo atsiimti pagal tuos teisės aktus, dabar galėtų atsiimti? Ačiū.

Č. OLŠEVSKI (LRF). Ačiū, kolega, už klausimą, jūs labai teisus. Pirmiausia norėčiau atkreipti dėmesį, kad teisingai pasakėte. Pirmas dalykas, kurį norėčiau akcentuoti, kad tas projektas buvo

pateiktas daugiau nei prieš metus, praeitų metų balandžio mėnesį, prieš tai buvo keletas pasiūlymų. Drįsčiau pasakyti, gal dėl vizito iš Lenkijos – buvo šiandien svečių, gal dėl to pasisėkė, bet tas klausimas yra įtrauktas į šiandienę darbotvarkę ir šiame sprendimo projekte, kaip jau minėjau, yra numatyta, kad būtų pratęsta iki 2021 m. gruodžio 31 d., kai jau praėjo. Trumpai sakant, žmonės tiesiog nespės, todėl ir prašau pristatymo metu jau net dabar padaryti korekciją, kad pratęstume iki 2023 metų, tai ir bus projekto trečiame pasiūlyme. Matyt, taip atsakyčiau į jūsų klausimą.

Ką daugiau galiu pasakyti? Esmė tokia, kad taip, kita vertus, ir Teisės departamento specialistai rašo, kad yra viena ar kita diskutuotina pastaba, diskutuotinių klausimų, bet kad ir kaip būtų vienintelis iš šios tribūnos prašymas – tiesiog prašau palaikyti būtent pateikimo stadijoje, o, man atrodo, aš esu giliai įsitikinęs, svarstymo metu viskas stos į savo vietas, bus tiesiog geriau visiems tiems piliečiams, kurie, kaip jau minėjau, tikrai yra nuskriausti, nes, kaip ir teigia Konstitucija, nuosavybė yra neliečiama. Reikia ieškoti būdų, visokių būdų, visokių pasiūlymų. Kiek man protas leido, aš dabar ir siūlau, kaip nors reikia šiems žmonėms padėti.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori paklausti K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, kaip manote, ar nepaspartėtų šito klausimo sprendimas, jeigu valstybinė žemė būtų perduota iš NŽT, Nacionalinės žemės tarnybos, savivaldybėms?

Č. OLŠEVSKI (*LRF*). Sunku man pasakyti dabar. Nuomonę aš turėjau tuomet, kai dirbau Vilniaus rajono savivaldybėje vicemeru, tikrai mačiau, buvo tikrai daug problemų. Buvo ne viena kartą tokia didelė problema, kad net nebuvo leista savivaldybei įsigyti sklypo vaikų darželiui statyti. Aš ir tais laikais galvojau, kad reikėtų šiek tiek daugiau teisių suteikti savivaldybėms. Deja, yra tokia situacija, kokia yra, aš manau, kad dabar jau keisti įstatymą iš principo gal ir galima, čia svarstytinas klausimas, yra ir plusų, ir minusų. Sunku dabar savivaldybei, būtent tie likučiai, aš gal ne taip pasakysiu, trumpai sakant, tie likučiai... Norinčių žmonių yra daug, o žemės jau kuo toliau, tuo yra mažiau. Tiesiog bus daugiau nepatenkintų žmonių, čia savivaldybei bus našta. Čia diskutuotinas klausimas.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Jūsų paklausė visi norintys Seimo nariai. Dėl balsavimo motyvų už norėjo pasisakyti R. Tamašunienė, tačiau jos nematau. A. Skardžius irgi atsisako. Ačiū, gerbiamas kolega.

15.48 val.

Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo Nr. XI-329 pavadinimo, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 12¹, 13, 20 straipsnių, 1 ir 2 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12² straipsniu ir penktuoju² skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-685 (*pateikimas*)

Dabar turiu pakviesti dėl prieš tai turėjusio būti pristatyto Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo pavadinimo, kai kurių straipsnių, priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-685. Pranešėjas – aplinkos ministras S. Gentvilas. Prašom, gerbiamas ministre.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, gerbiami Lietuvos gyventojai, Vyriausybės vardu teikiu įstatymo projektą. Jis anksčiau buvo vadinamas Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymu, dabar pervadinome, kad tai yra Klimato kaitos valdymo įstatymas. Ko iš esmės juo siekiama? Šiomet bus lūžio metai Europoje. Po dviejų savaitių Briuselyje bus pristatyta 12 Europos direktyvų projektų, kaip Europa įgyvendins žaliajį kursą. Nemaža dalis šito žaliojo kurso įgyvendinimo projektų eis per įvairius finansinius instrumentus. Vienas iš jų yra populiariausias ir mums žinomas, tai yra aplinkos taršos leidimai, kuriuos turi įsigyti per 20 megavatų galingumo deginimo įrenginiai Lietuvoje, maždaug 90 Lietuvos įmonių turi prekiauti, pirkti biržose šiuos aplinkos taršos leidimus, dalį jau gauna Lietuva nemokamai, žiūrint į tai, kokia pramonės šaka ir koks yra jos standartas.

Kas yra keičiama šiuo įstatymo projektu, susijusiu su Klimato kaitos programa, per kurią yra panaudojamos už aplinkos taršos leidimus surinktos lėšos? Visų pirma ištesinama, kad tai yra ne metinė Klimato kaitos programa, o keturmetė. Čia kaip su kelių plėtros ir priežiūros programomis, tie, kas dirba su kelių tiesimu, žino, kad pasitvirtina sąmatą gegužę, o darbus reikia padaryti per metus, o jeigu tai infrastruktūriniai darbai, sunku spėti, sunku susiplanuoti, todėl lėšos būtų

planuojamos ketverių metų laikotarpiui. Nebūtų tokių dirbtinių tarpų tarp kvietimų ir šaukimų, kaip buvo šiemet su elektromobilių paraiškomis: vienos paraiškos baigėsi vasario mėnesį, kitos prasidėjo tik balandžio pabaigoje. Tas tarpas būtų užpildomas ir būtų kur kas lengviau planuoti tiek Aplinkos ministerijai, Vyriausybei, tiek potencialiems paraiškų teikėjams, ypač tokioms didelėms industrinėms įmonėms, kurios pretenduoja į didelių savo technologinių procesų perorientavimą iš iškastinio kuro į atsinaujinančią energetiką.

Kas dar papildomai daroma? Numatoma, kad bus galima investuoti pinigus iš Klimato kaitos programos į gamtos apsaugą tiesiogine to žodžio prasme, į ekosistemų atkūrimą, pelkynų atkūrimą, miškų apsaugą, siekiant padidinti Lietuvos gamtos galimybes sugerti anglies dvideginį arba kitas šiltnamio efektą sukeliančias dujas.

Ko mes siekiame tuo? Kad Lietuvos gamta taptų įgalesnė ir absorbuotų per anglies sekvestraciją kur kas daugiau. Tai yra priemonė, kuria galėtų pasinaudoti ir Lietuvos žemės ūkis, nes Lietuvoje bene daugiausiai gamta sugeria CO₂, iš šalies išskiriamo. Net trečdalis šalies emisijų absorbuoja Lietuvos gamta. Padidinę šią absorbcijos galimybę, iš tikrųjų galėtume dar sumažinti savo poveikį klimatui.

Daroma keletas techninių korekcijų dėl Klimato kaitos komiteto, taip pat pervadinami keli strateginiai dokumentai. Bet iš tokių žmogiškų temų šitame gana technokratiname dokumente įvedama garantijų sistema kondicionierių užpildymui, liaudiškai tariant, kondicionieriai, šaldymo agentai pildomi fluorintomis dujomis, atsiranda jų brangesni pakaitalai, kurie yra mažiau žalingi klimato kaitai. Fluorintos dujos yra be galo žalingos ir jos yra šimtus kartų žalingesnės negu CO₂. Galima sulyginti, kad neteisingai užpildytas ir ištekėjęs automobilio kondicionierius prilygsta 6 tūkst. kilometrų ridai vidutinio Lietuvos automobilio. Taigi šiuo įstatymu numatoma atsakomybė kondicionierių užpildymą atliekantiems atestuotiesiems specialistams taikyti 3 mėnesių garantiją. Tas apgintų teises vartotojų – tų gyventojų, tų automobilių savininkų, kurie pildo kondicionierius, kad jie galėtų pareikalausti garantinių terminų, o tai prevenciškai įpareigotų kondicionierių pildytojus hermetizuoti kondicionierių aparatūrą. Tai turėtų lemti mažesnę fluorintų dujų sunaudojimą ir geresnę vartotojų apsaugą.

Tiek apie įstatymo projektą. Kviečiu pritarti Vyriausybės teikiamam projektui ir leisti jį rudenį svarstyti komitetuose.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas ministre. Jūsų nori paklausti trys Seimo nariai. Pirmas klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, ištis Lietuva savo maža teritorija, neturi kokios nors taršios sunkiosios pramonės, kokią įtaką, jeigu mes idealiai susitvarkysime pas save, turės mūsų regionui, kai Lenkijoje, pašonėje, deginama anglis, žiemą neįmanoma pervažiuoti be dujų kaukės per tą teritoriją. Dar du rytiniai kaimynai, vienas Vakarų pusėje, bet tai taip pat mūsų rytinis kaimynas, nekelia tokių reikalavimų, kokius bando įdiegti Lietuva. Ta drausmė ir visos tos priemonės labai brangiai kainuoja, ypač žemės ūkiui. Ar mes pajusime apčiuopiamą naudą, susitvarkę pas save, jeigu mūsų kaimynai elgsis taip, kaip elgiasi iki šiol? Ačiū.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Artūrai, jūs teisus. Lietuva yra po 0,00 tarp išmetėjų. Jeigu būčiau tikslus, Lietuvos šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisija yra 0,004 % visų pasaulio emisijų. Taigi vos 2 tūkst. 001, 2 tūkst. 500-oji dalis pasaulio emisijų. Tačiau mes importuojame iškastinio kuro už 2,5 mlrd. eurų kasmet. Tai yra dujos, tai yra naftos degalai, tai yra elektra, pagaminta svetur ir dažniausiai iš iškastinio kuro. Ir mes nesame naftos gavybos šalis, dujų gavybos šalis, kaip yra Lenkija su savo anglių ištekliais. Net 85 % visos Europos buitinių vartotojų, kurie šildosi anglimis, yra būtent Lenkijoje. Lenkijoje yra masinė problema dėl anglių priklausomybės.

Lietuvai ši strategija – žaliasis kursas – yra be galo naudinga. Vidutiniškai skaičiuojama, kad vienas instaliuotas megavatas atsinaujinančios energetikos sukuria penkias nuolatines darbo vietas. Mes turime pavyzdžių, kai matėme žydinčius rapsų laukus, kiek milijonų eurų pajamų yra generuojama Lietuvos ūkininkams, perdirbėjams. Buvo didelė diskusija, kodėl mes importuojame kažką iš atogrąžų, palmių aliejų, kuris tiesiogiai, matoma, prisideda prie atogrąžų miškų iškirtimo. Ir tai yra darbo vietos čia, Lietuvoje, keičiančios iškastinį kurą.

Na ir galime eiti toliau ir toliau, bet dėl žemės ūkio reikia pripažinti, kad priemonės nėra lengvos, tai yra gamtiniai procesai, dėl jų mes čia specialiai numatome šiame įstatyme, kad žemės

ūkis galėtų gauti papildomai pinigų ten, kur investuojama į nearimines technologijas arba ekosistemų atkūrimą ir CO₂ absorbciją. Taigi finansavimo instrumentas, ir šiuo projektu žemės ūkiui prasiplečia galimybės konvertuotis arba prisitaikyti prie draugiškesnių metodikų.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori klausti V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamas ministre, iš tikrųjų mano klausimas šiek tiek panašus, bet ne visai toks. Kaip užtikrinti mūsų įmonių konkurencingumą? Sakykime, tokios kaip trečiosios šalys nemoka nei taršos mokesčių, nei kitų su gamtosauga susijusių reikalavimų, bet jų produkcija parduodama ir mūsų šalyse. Ir taip yra žlugdomas mūsų verslas, kuris dirba čia. Ar yra kokių nors sprendimo būdų – ar padėti mūsų verslams su Europos parama pasikeisti kuro rūšis, kitas priemones įsidiegti, kad tai nebūtų didžiulė našta tam mūsų verslui ir nebūtų taip dar labiau žlugdomas?

S. GENTVILAS (LSF). Labai teisingas ir prasmingas klausimas. Gerbiamas Valiau, jūsų vienmandatėje yra „Akmenės cementas“, tai jau reikia konstatuoti, kad Vilniuje jis yra nukonkuruotas pigaus baltarusiško cemento, kuris a) nemoka taršos mokesčių, b) kur kas daugiau naudoja emisijų ir teršia. Stiklo buteliukai, Lietuvoje pagaminti, pagaminami su du tris kartus mažiau dujų, negu pagaminami Baltarusijoje buteliukai, kurie tiesiogiai konkuruoja mūsų stiklo pramonėje. Todėl liepos 14 dieną Briuselyje bus pavišintas vadinamasis anglies dvideginio prisitaikymo mechanizmas, kuris numatys, kad į Europos kontinentą importuojamiems kai kurių sektorių produktams, tarp jų betonui, galbūt stiklui, bet elektrai, plastikui, trąšoms ir taip toliau, bus taikomi aplinkos taršos mokesčiai, kurie, taip sakant, neišstums mūsų gamintojų.

Tačiau kas susiję su šiuo projektu, per šį projektą, per šiuos instrumentus Lietuva duoda iki 25 % pagalbos priemonių tokiems kaip „Akmenės cementas“, „Achema“, „Lifosa“, didieji energetikai, kad jie pasikeistų kuro rūšį. Tai ypač svarbu „Akmenės cementui“, kuris sudegina 130 tūkst. tonų anglių iš visų 150 tūkst. tonų Lietuvoje sudeginamų anglių.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori klausti V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (LRF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, kodėl jūs neūkiškai žiūrite, kaip V. Ažuolas sakė, kad reikia ūkiškai žiūrėti į Lietuvos interesus? Nes žalioji mafija kitą lėšų švaistymo metodiką sugalvojo. Ozono skylę lopė, lopė ir pati užsilopė. Atsimenate turbūt, kaip ozoną... Rėkė čia per visą pasaulį: bėda, viskas, pasaulio pabaiga! Dabar jau pamiršo, jau kaip tie šunys nubėgo į kitus procesus, kur galima pinigų pašvaistyti. Žalioji ekonomika, čia vėl kažkas. Ką jūs asmeniškai? Ar jūs kovojate už Lietuvos interesus? Nes taip jau buvo iki jūsų ministrų ir eurokomisarių, ir kiti nariai ten, Europoje, kur sėdi, kur pardavė Lietuvą ir nenaudinga, kaip ir Valius sakė, produkcija jau nebekonkuruoja net su Baltarusija. Ką jūs asmeniškai darote, kad tai būtų padaryta? Nes kanalizaciją, nuotekas reikia tvarkyti. Ką tvarkyti, kad tos pačios mūsų įmonės neužterštų Nemuno, kitų upių, ežerų, kad būtų pasiruošta tam švariam vandeniui, kad mūsų žmonėms gerovė būtų. Ką jūs darote?

S. GENTVILAS (LSF). Labai teisingos mintys, kolega. Stengsimės jas aptarti svarstymo metu komitetuose.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamas ministre, jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl balsavimo motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime dėl šio įstatymo projekto, kaip ir dėl daugelio kitų, iš anksto nustatytu laiku – 16 val. 35 min.

16.00 val.

Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo Nr. VIII-1764 2, 3, 4, 6, 8, 11, 12, 13, 14, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-655, Nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 9, 21, 26 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-656, Nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 1, 2, 3, 8, 15, 16, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 33, 35, 36, 37, 41, 43, 44, 45 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-2184 8 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-657 (pateikimas)

Dabar trys darbotvarkės 2-28 klausimai, įstatymų projektų paketas, pradedant Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektu, po to – Nekilnojamojo

turto registro įstatymo projekto ir kito Nekilnojamojo turto registro įstatymo projekto pateikimas. Pranešėjas – viceministras D. Dudutis.

D. DUDUTIS. Ačiū, posėdžio pirmininke. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Esu Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu įgaliotas pateikti trijų tarpusavyje susijusių įstatymų pakeitimo projektus – tai Lietuvos Respublikos nekilnojamo turto kadastro įstatymo 2, 3, 4, 6, 8, 11, 12, 13, 14, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, Nekilnojamojo turto registro įstatymo 9, 21, 26 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą ir to paties Nekilnojamojo turto registro įstatymo, jau priimto Seime, bet dar neįsigaliojusio, dar vieno pakeitimo, 8 ir 12 straipsnių pakeitimo, įstatymo projektą.

Trumpai apie esminius pakeitimus, dėl kurių šie įstatymų projektai yra teikiami. Pirmiausia pakeitimai yra aktualūs įgyvendinant technologinius sprendimus valstybės įmonei Registrų centrui efektyvinant nekilnojamųjų daiktų registravimo procesą, atsisakoma teritorinio registravimo principo ir kitų dalykų, supaprastintas žemės sklypui nustatytos pagrindinės žemės naudojimo paskirties keitimo įregistravimas. Siūloma nustatyti, kad tais atvejais, kai prašoma į Nekilnojamojo turto kadastrą įrašyti ar pakeisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ar būdą, minėti pakeitimai būtų vykdomi neteikiant nekilnojamojo daikto kadastro duomenų bylos, kaip kad yra dabar, ir tokiu būdu būtų mažinama administracinė našta.

Taip pat šiais įstatymų projektais siūloma suderinti Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo ir Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo nuostatas, atsisakyti kadastro duomenų nustatymo metu apskaičiuojamos nominalios žemės sklypo vertės, kuri šiuo metu visiškai niekur nebe-naudojama. Taip pat siekiant apimti kuo daugiau atvejų, kai Nekilnojamojo turto kadastro tvarkytojas, sistemiškai vertindamas Kadastro įstatymo ir kitų teisės aktų, pavyzdžiui, Žemės įstatymo, Statybos įstatymo, nuostatas, turėtų atsisakyti įrašyti Nekilnojamojo turto kadastro duomenis į šį kadastrą arba juos pakeisti. Taip pat Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo projektu nustatomas atsakomybės taikymo už matininkų veiklos pažeidimus nustatymo terminas, kurio šiuo metu apskritai nėra, siūloma nustatyti terminą penkerius metus. Taip pat siūloma Nekilnojamojo turto registro įstatymo projekte aiškiai apibrėžti ir įtvirtinti administracinių paslaugų teikimui nustatytų terminų skaičiavimo tvarką ir įstatymo nustatyta tvarka įtvirtinti skubos terminų trukmę. Tai tiek trumpai.

Dėkoju už dėmesį. Prašau priimti šiuos įstatymų projektus toliau svarstyti. Esu pasirengęs atsakyti į jūsų klausimus, jeigu jų būtų. Dėkui.

PIRMININKAS. Ačiū, viceministre. Jūs taip gerai pristatėte, kad nėra norinčių jūsų paklausti. Dėkoju jums.

D. DUDUTIS. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, dėl balsavimo motyvų taip pat nėra... Atsiprašau, A. Vinkus nori kalbėti už. Prašom, gerbiamas kolega. Čia 2-28 klausimas – projektai Nr. XIVP-655, Nr. XIVP-656 ir Nr. XIVP-657. (*Balsai salėje*) Atsisakote, kolega? Ačiū jums.

Gerbiami kolegos, apsispręsimė dėl šių trijų įstatymų projektų nustatytu laiku, kai vyks balsavimas.

16.05 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Vytautą Zelianką iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIVP-681 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dabar turiu pakviesti Respublikos Prezidento vyriausiąją patarėją J. Šovienę pristatyti nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Vytautą Zelianką iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projektą Nr. XIVP-681.

J. ŠOVIENĖ. Laba diena. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, Respublikos Prezidentas, vadovaudamasis Respublikos Konstitucija, Teismų įstatymu, atsižvelgęs į Teisėjų tarybos patarimą, teikia Respublikos Seimui pritarti V. Zeliankos atleidimui iš Apeliacinio teismo teisėjo pareigų savo noru. Ačiū.

PIRMININKAS. Taip jau išėjo, kad aš užsirašiau klausti, tas klausimas turėjo būti anksčiau. Man labai smalsu, kodėl Lietuva praranda tokį gerą teisėją? Kokios priežastys?

J. ŠOVIENĖ. Dėkui už klausimą. Nesu įgaliota atstovauti teisėjui V. Zeliankai. Jis pateikė prašymą būti atleistas savo noru. Priežastys yra daugiau asmeninio pobūdžio. Dėkui.

PIRMININKAS. Ačiū jums. Gerbiame kolegos, pateikimo stadija. Nėra norinčių pasisakyti. Ar galime pritarti bendru sutarimu šiam projektui po pateikimo? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Svarstymas. Nėra norinčių pasisakyti dėl balsavimo motyvų. Ar galime pritarti po svarstymo bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Priėmimo stadija. Vienas straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu 1 straipsniui? Ačiū, pritarta. Kolegos, balsuosime numatytu laiku dėl šio nutarimo projekto. Ačiū.

16.07 val.

Seimo nutarimo „Dėl Gedimino Sakalausko skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu“ projektas Nr. XIVP-680(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės 2-18 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Gedimino Sakalausko skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu“ projektas Nr. XIVP-680(2). Svarstymo procedūra. Kviečiamas Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininkas R. Juška.

R. JUŠKA (LSF). Komitetas G. Sakalausko kandidatūrai pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos... (*Balsai salėje*) Nėra norinčių pasisakyti. Priėmimo stadija. Dėl motyvų nėra norinčių pasisakyti. Nutarimas susideda iš dviejų straipsnių. 1 straipsniui, kad skirtume Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu G. Sakalauską, galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta. 2 straipsnis. Nutarimas įsigalioja birželio 29 dieną. Ar galime pritarti straipsniui bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Gerbiame kolegos, balsuosime dėl viso nutarimo projekto irgi iš anksto paskelbtu laiku.

16.10 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-630 (pateikimas)

Gerbiame kolegos, dabar grįžtame prie Švietimo įstatymo Nr. I-1489 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-630. Pranešėja – D. Asanavičiūtė.

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiame posėdžio pirmininke. Gerbiame Seimo nariai, pasaulio lietuviai, kurių akys šiuo metu nukreiptos į Seimo posėdį. Iš tikrųjų Švietimo įstatymo 25 straipsnio pakeitimo įstatymas numato du diasporai svarbius dalykus, tai yra lietuvių kalbos pasiekimų vertinimą, nustatant lietuvių kalbos mokėjimo lygį, ir lituanistines švietimo programas vykdančioms mokykloms, užsienyje esančioms neformalioms lituanistinėms mokykloms skiriamas lėšas iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai. Apie lituanistinį švietimą ir mokyklas, esančias užsienyje, galėčiau tikriausiai kalbėti labai ilgai. Galėčiau kalbėti apie mokytojus, kurie aukoja savo savaitgalius mokinukams, lietuviams, mažiesiems lietuvaikiams, kad mūsų diasporos ateities, ateities karta mokėtų lietuvių kalbą. Galėčiau kalbėti apie tėvus, kurie aukoja savo šeštadienius ar sekmadienius ir veda savo vaikus į lituanistines mokyklėles. Jie man yra šių dienų didvyriai, kurie kovoja už lietuvių kalbą, už lietuvių kultūrą ir už mūsų tradicijas ateities kartoms. Gyvendama užsienyje aš pamačiau svarbą ne tik mokyklėlių, ne tik ugdymo ir auklėjimo šeimoje, bet ir valstybės svarbą šių mokyklų gyvenime. Iki šiol, deja, valstybė buvo šiek tiek palikusi lietuvių kalbos išsaugojimą likimo valiai ir pačių tėvų ir bendruomenių atsakomybei. Ir aš labai džiaugiuosi, kad šiandien valstybė vis dėlto atsigręžė veidu į diasporą, valstybė parodė rūpestį ir norą padėti lituanistinėms mokykloms išsaugoti lietuvių kalbą.

Šiek tiek statistikos. Švietimo ir mokslo institucijų registro duomenimis, dabar veikia virš 230 neformaliojo švietimo mokyklų užsienyje, jose mokosi apie 9 tūkst. vaikų ir dirba virš 1 tūkst. 200 mokytojų. Mokyklos dirba per visus šešis žemynus. Mokyklos yra labai įvairaus dydžio. Pavyzdžiui, nuo Maironio lituanistinės mokyklos Jungtinėse Amerikos Valstijose, turinčios 700 vaikų, arba „Keturių vėjų“ lituanistinės mokyklos Airijoje – 400 vaikų iki mažų mokyklų su 20 mokinių ar galbūt mažiau, jau mes vadiname kaip ir klubais. Europoje yra 134 neformaliojo lituanisti-

nio švietimo įstaigos, mokyklos, Šiaurės Amerikoje – apie 45, Azijoje – 22, Pietų Amerikoje – 8, Australijoje – 7, Afrikoje – 2. Europoje mokosi apie 5 tūkst. mokinukų, Šiaurės Amerikoje – beveik 2 tūkst. 400, Azijoje – virš 800, Pietų Amerikoje – apie 200, Australijoje – virš 100, Afrikoje – apie 40. Taigi mes matome, kad mokiniai mokosi tose mokyklose, jų svarba labai didelė, tačiau tik apie 7 % užsienyje gyvenančių jaunųjų lietuvių lanko šias mokyklas. Mokyklos gyvuoja iš tėvų mokesčių, iš bendruomenių palaikymo. Dažną kartą mokytojai yra savanoriai, net neturintys pedagoginio išsilavinimo, tai yra tėvai ir mamos arba bendruomenės žmonės, kuriems rūpi. Taip pat įvairūs fondai. Iš valstybės, iš Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos, dalyvaujant projektinėje veikloje, yra šioks toks labai nedidelis finansavimas, tai per metus siekia apie 300 tūkst. eurų. Taigi pagalba šioms mokykloms yra tikrai labai svarbi.

Kam būtų naudojamos lėšos? Patalpų nuomai, mokymo priemonėms, mokytojų algoms. Taigi tos priemonės būtų panaudotos tikrai labai tikslingai. Aš, ko gero, šitą trumpą pristatymą ir baigsiu ši kartą ir laikiu klausimų.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama pranešėja. Jūsų nori klausti penki Seimo nariai. Pirmas klausia S. Tumėnas. Ruošiasi R. Šarknickas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama pristatytoja, aš neabejoju, kad čia yra didžiulis rūpestis, dabartinės Vyriausybės noras ir programoje įrašyti tie dalykai, tačiau ar jūs įsivaizduojate, faktiškai biudžeto lėšomis remsime visą lituanistinį švietimą. Dabar ten nėra 20 % vaikų neina. Jeigu dabar pasirūpinsime, kad padidėtų vaikų mokymasis iki 70 %, tai aš neįsivaizduoju, tikrai neužteks to 1,5 mln., kuris dabar tarsi yra numatomas kasmet po tą 15 eurų. Taip, 10-iai tūkst. Jeigu pradės eiti, atsiras 60 ar 100 tūkst. kasmet prisidės, tai ar mūsų biudžetas paveš tokią našta? Ar jūs jau su Finansų ministerija apie tai šnekėjote, su Švietimo ministerija? Kuo toliau, tuo daugiau abejonių atsiranda dėl finansinės naštos, nes faktiškai pasidaro kaip ir mūsų formaliojo ugdymo, taip ir ten 100 % iš biudžeto lėšų. Koks tikras poreikis, jūsų nuomone, būtų?

D. ASANAČIČIŪTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Stasy. Aš jums pasakysiu. Jūsų vizija – 70 % vaikų tiesiog medus mano širdžiai. Jeigu toks didelis kiekis vaikų ateitų mokytis į lituanistines mokyklas, mūsų valstybei tai būtų be galo didelis laimėjimas. Net ne materialus, o moralinis laimėjimas, nes skauda tiesa yra ta, kad užsienyje gyvenantys vaikai ne visada išsaugo lietuvių kalbą. Jiems pasidaro artimesnė ta kalba, kur reziduoja. 70 % būtų tikrai didžiulis, milžiniškas pasiekimas. Deja, lenkai, kurie finansuoja polonistines mokyklas, pasiekė 20 % lankančiųjų. Jeigu mes pasieksime tuos 20 %, tai bus tikrai labai labai puiku ir valstybės biudžetui didelės naštos tai nesudarys.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori klausti R. Šarknickas. Ruošiasi L. Nagienė.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Panašų klausimą uždavė kolega, tačiau paminėjote Lenkijos valstybę. Norėčiau pasiteirauti. Teko viešėti ir Punske, ir Suvalkuose. Ten taip pat yra tam tikros švietimo spragos iš Lietuvos valstybės, Vyriausybės. Norėjau pasiteirauti, kiek atsilieps šis finansavimas būtent artimiausiems lietuviams, gyvenantiems prie Lietuvos? Ar patenka jie į tą krepšelį? Ačiū.

D. ASANAČIČIŪTĖ (TS-LKDF). Šiuo metu yra ne tik neformaliosios lituanistinės mokyklos, lituanistinio švietimo mokyklos, kurias aš minėjau, bet ir formaliosios lituanistinio švietimo mokyklos. Jų yra ne tik Lenkijoje. Vokietijos Vasario 16-osios. 11 jų yra. Aš tą puikiai žinau ir jos yra jau finansuojamos valstybės. Jų finansavimas tikrai yra gana gausus ir ten mokosi, jeigu palygintume neformaliojo lituanistinio švietimo mokyklas, kaip minėjau, apie 9 tūkst. vaikų. Nėra mokinių registro, bet jis turėtų būti įvestas, pagal tai būtų aiškesnis ir finansavimas. Formaliojo švietimo mokyklose mokosi apie 2 tūkst. vaikų, bet finansavimas yra kur kas didesnis. Todėl tai absoliučiai neatspindi, tai yra du skirtingi failai.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori klausti L. Nagienė. Ruošiasi V. Juozapaitis.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama kolege, čia prieky, prieš jus esu. Apie laisvę dėl mokytojų užsienyje. Jūs paminėjote, kad dabar vaikus moko mamos, kurios neturi jokio išsilavinimo ir jos tikrai ne pedagogės. Prašom pasakyti, mano klausimas būtų. Jeigu moko, registruojame ir registrą tvarkome, tai turėtų turėti tam tikrą išsilavinimą. Kaip jums atrodo, ar tai yra įmanoma, ar mes turėsime tiek pedagogų, kurie sugebės vaikams suteikti tų žinių, kurių mes siekiame ir norime, kad vaikai išsaugotų mūsų gražią lietuvių kalbą? Ačiū.

D. ASANAČIŪTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū jums už klausimą. Gruodžio mėnesį aš surinkau liuanistinio švietimo mokytojus ir mokyklų vadovus į neformalią grupę. Dirbome apie 50 žmonių keturis mėnesius, nes prieš pateikdami šį įstatymo projektą mes padarėme namų darbus tam, kad išsiaiškintume patį poreikį ir patiems liuanistinio švietimo mokyklų atstovams nustatytume kriterijus, pagal ką būtų skiriamas finansavimas, nes tiesiog parengti įstatymo projektą ir numesti, kad kažkas sugalvotų, kaip būtų skiriamas finansavimas, tikrai nebuvo tokios intencijos. Todėl mes nustatėme ir pateikėme, pristatėme Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, Švietimo ir mokslo komitetui Seime, Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijoje darėme pristatymą apie nustatytus kriterijus. Yra suskirstytas netolygus, nevienodas finansavimas, šiek tiek panašus į neformaliojo švietimo finansavimą. Tai būtų viena grupė mokyklų, kur, kaip jūs sakote, neturi pedagoginio išsilavinimo, tokie kaip klubai, kur mamos susirenka, nemoko vaikų pagal nustatytą programą, nenustato lietuvių kalbos lygio, galų gale nėra įvertinimo. Na, tokios mokyklos nebūtų finansuojamos. Tos, kurios atitiktų didesnius reikalavimus – ir valandų skaičių, ir mokinių skaičių, ir pedagogų skaičių, ir programos atitikimą, ir žinių įvertinimą, tada jau būtų finansuojamos. Todėl yra didelė būtinybė ne tik registruoti vaikus Lietuvos mokinių registre, bet ir mokytojus, kad mes vėlgi turėtume aiškų registrą, kiek ir kokie mokytojai turi pedagoginį išsilavinimą.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Gerbiama pranešėja, aš tikrai noriu išreikšti savo padėką ir tokį ne nusistebėjimą, bet iš tikrųjų džiugesį, kad Seime pagaliau radosi tokia iniciatorė ir iš tikrųjų mūsų diasporos reikalais rūpinasi ne kaip nors formaliai dėl kokių nors politinių motyvų, o iš širdies, žinodama visą situaciją, kuri ten yra, ir tai daro tikrai labai profesionaliai. Tai, ką jūs darote, yra tikrai verta pagarbos.

Aš tik noriu gerbiama S. Tumėnui tąsyk, kaip jis atkreips dėmesį, jis sakė, klausė, ar jūs pasikalbėjote su švietimo ministre. Tai aš atkreipsiu dėmesį, gerbiamas Stasy, kad šio projekto teikėjų sąrašas yra ne tik švietimo, mokslo ir sporto ministrė, bet ten yra ir daktaras S. Tumėnas, jis pasirašė. Buvo labai keista girdėti iš jūsų tokius klausimus, na, jeigu jūs esate vienas iš teikėjų, bet aš taip pat labai sveikinu jūsų iniciatyvumą ir jūsų indėlį į Pasaulio lietuvių bendruomenės mūsų liuanistinį švietimą. Tai čia buvo labiau ne klausimas, o replika ir palinkėjimas sėkmės. Ačiū.

D. ASANAČIŪTĖ (TS-LKDF). Labai jums ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų paklausė visi Seimo nariai, kurie norėjo paklausti. Dėl balsavimo motyvų turime užsirašiusių tik kalbėti už. I. Kačinskaitės-Urbonienės nėra, nematau salėje. V. Mitalas yra. Prašom, kolega.

V. MITALAS (LF). Dėkui, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų siūlau palaikyti šį įstatymo projektą. Man atrodo, yra labai svarbi jo mintis, kuri yra išdėstyta, tai yra kad Lietuva turi rūpintis visais moksleiviais, kurie nebūtinai gyvena Lietuvoje, bet nori mokytis lietuvių kalbą, nori suprasti ir išlaikyti bei stiprinti ryšius su Lietuva. Antras dalykas šalia tos idėjos yra labai svarbus, kad yra pasiūlytas gana aiškus, nesudėtingas, sklandus finansavimo modelis, kuris, kaip jau pranešėja minėjo, yra panašus į tai, kaip yra finansuojamas neformalusis ugdymas. Man atrodo, ir aiški idėja, ir sklandus finansavimo modelis yra labai dideli privalumai, dėl ko šis projektas gali judėti pirmyn. Ir, aišku, šiuo projektu, toliau vystant jo mintį, bus labai svarbu paskatinti visais būdais Lietuvoje veikiančias mokyklas, naudojantis skaitmeninėmis priemonėmis, kuo labiau savo pastangomis, savo idėjomis taip pat prisidėti prie to, kad mūsų diaspora galėtų mėgautis kokybišku lietuvišku švietimu visame pasaulyje. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Balsuosime jau netrukus – 16 val. 35 min. Iki tol galbūt spėsime dar vieną projektą.

16.24 val.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 2 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-672 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-30 klausimas – Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 2 priedo pakeitimo įstatymo projektas. Pranešėjas – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Priežastys, paskatinusios parengti šį Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projektą, yra kolegos J. Razmos dar praeitoje kadencijoje teiktas pasiūlymas, kuris buvo teikiamas iš tikrųjų vien dėl to, kad yra labai ženkliai pasikeitusios vėjo energijos gamybos jėgainės. Šie įstatymai yra priimti daugiau nei prieš dešimtmetį, dar seniau, tuo metu vėjo jėgainės buvo gana nedidelės, 1–2 megavatų, didesnių nestatydavo, o šiuo metu vėjo jėgainės yra statomos ir 4, ir 5, ir 6 megavatų. Ir aukštis yra pasikeitęs kardinaliai, anksčiau aukštis būdavo apie 100 metrų, šiek tiek virš 100 metrų, dabar jau siekia ir 250 metrų, tai yra tris kartus aukštesnės vėjo jėgainės. Ir atitinkamai tam tikras triukšmo lygis, šešėliavimas, kiti dalykai, kurie sukelia nepatogumų gyventojams, yra daug didesni. Todėl ir siūloma, kad vėjo jėgainių, kurios yra nuo 300 kilovatų iki 2 megavatų, zona būtų padidinama nuo 320 metrų iki 700 metrų, o vėjo jėgainių, kurių galingumas yra virš 2 megavatų, apsaugos zona būtų didinama nuo 440 metrų iki 1 tūkst. metrų atstumo.

Žiūrint į kitų šalių patirtį, Europos Sąjungos šalių patirtį, atstumai yra gana skirtingi, bet daug didesni negu mūsų šiuo metu galiojantys atstumai. Vyrauja atstumai nuo 500 iki 1,5 kilometro ir netgi iki 3 kilometrų, yra ir tokių atstumų. Sakykim, šiuo metu griežčiausi reikalavimai yra nustatyti Lenkijoje. Lenkija yra įvedusi dešimties jėgainių aukščio atstumą. Pavyzdžiui, jeigu vėjo jėgainė yra 250 metrų, vadinasi, atstumas iki gyvenamosios vietos turėtų būti 2,5 kilometro. Lenkai yra priėmę tokį nutarimą.

Padarius šiuos nedidelius atstumų padidėjimus, jie vis tiek būtų vieni mažiausių Europos Sąjungoje. Kokio nors labai neigiamo poveikio vėjo energetikai tai tikrai neturėtų padaryti, nes Lietuvoje tų teritorijų tikrai turime daug. Bet liūdna yra tai, kad, sakykim, kaip ir Akmenės rajone, kituose rajonuose labai intensyviai pradėjo vystyti vėjo energetiką, ir galiu, aišku, pasidžiaugti, kad yra įmonių, nelabai didelių įmonių, kurios netgi pačios nestato arčiau kaip kilometras, nes supranta, kad tas poveikis vis tiek yra žmonėms, kad nesukeltų neigiamo poveikio žmonėms. Viena iš aplinkos vertinimo, PAV'o ataskaitų, pristatymų, bendruomenei uždavus klausimą tų vėjo jėgainių vystytojams, ar jie patys norėtų gyventi arčiau kaip kilometras, jie ir atsakė, kad taip, nenorėtume gyventi, todėl stengiamės savo parkų nevystyti arčiau kaip 1 kilometras nuo gyvenviečių.

Atsitinka ir kita bloga situacija – kuo daugiau tų vėjo parkų vystoma, tuo daugiau atsiranda įvairių tarpininkų – įmonių, įmonėlių, kurios rengia dokumentus, parduoda tuos dokumentus, sudaro sutartis, perparduoda kitoms įmonėms. Ir jau šios įmonės, tie vadinamieji tarpininkai, perpardavinėtojai, deja, neatsižvelgia nei į gyventojų prašymus, nei į bendruomenių prašymus. Jiems svarbiausia kuo daugiau vienetų jėgainių surinkti ir kuo didesnę skaičių tų parengtų dokumentų parduoti. O vėliau jau jiems to didelio rūpesčio nėra, kas buvo žadėta gyventojams, kai buvo sakyta, kad bus apsaugoma, jau būna visa tai pardavę. Kai kurios savivaldybės, pavyzdžiui, Akmenės rajono savivaldybė, jau šį kilometro atstumą įtvirtina savo bendruomeniniuose planuose, kituose dokumentuose, nesulaukdamos, kol iš Seimo ateis tokie pakeitimai, apsaugantys gyventojus ir bendruomenes.

Siūlau šiam įstatymo projektui pritarti. Tai nėra labai dideli pakeitimai. Vėjo energetikai tikrai didelio poveikio tai nepadarys, bet bendruomenė ir gyventojai tikrai bus saugesni ir galės gyventi saugioje aplinkoje. Net galiu pasakyti kaip pavyzdį, kad Akmenės rajone dar prieš dvejus trejus metus buvo norą pareikšti statyti tikrai 15–20 jėgainių, o šiandien norą pareikšti virš 200 jėgainių. Ta koncentracija jau gali tapti tokia didelė, kad, deja, gyventojams bus sudėtinga netgi ir gyventi tose teritorijose. Bet jeigu įtvirtinsime šituos įstatymo pakeitimus, tikrai būtų saugesnė ta gyvenamoji vieta. Suderintume žaliąją energetiką su jos teikiama nauda ir kartu gyventojams užtikrintume gyvenimo sąlygas, kad jie nenukentėtų dėl to.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūsų nori klausiti keturi Seimo nariai. Pirmas klausia A. Nekrošius. Prašom.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, aš matau, kad projekte jūs siūlote tikrai apsiriboti atstumais, kiek matau, jūs čia faktiškai kai kur dvigubinate atstumus, o ar pažiūrėjote kitus parametrus, pavyzdžiui, infragarso, kitų, nežinau, šešėliavimo ir panašiai, kaip yra reglamentuojama Europos Sąjungoje? Galbūt pravartu būtų pasvarstyti ir kitus pakeitimus, kurie taip pat turi neigiamą įtaką žmonėms, bendruomenėms, gyvūnams ir panašiai?

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Galiu pasakyti iš bendruomenių patirties, su kuo bendruomenės susidūrė. Šiuo atveju yra atstumai pagal specialiąsias žemės naudojimo taisykles, deja, tie jėgainių vystytojai, kurie yra tik tarpininkai, surado naują būdą. Jie surado naują būdą, kad galima per sveikatos poveikio vertinimą, per kitus tam tikrus įstatymus, kurie yra dėl sveikatos poveikio, jau sugeba pasamdyti mokslininkus, kur mokslininkai nustato skirtingas zonas ir atstumus. Iš tikrųjų tai labai stebina. Pavyzdys: yra 15 vienodo aukščio ir dydžio jėgainių, bet poveikis sveikatai visų 15 yra skirtingas. Vienos jėgainės 500 metrų, kitos jėgainės 200 metrų, kitos 300. Ir netgi stebuklingai sutampa su žemės savininkų sklypų ribomis, su tais savininkais, kurie nesutinka duoti tos apsaugos zonos, kad nebūtų jam kenkiama, prie tos ribos ir sutrumpėja metrai.

Galima įvertinti, kad jau yra piktnaudžiaujama, gali būti, kad net klastojami tie vertinimai. Deja, kai kurie mokslininkai jau parsiduoda dėl tokių dalykų, nes labai dideli pinigai. Tik noriu priminti, kad viena 5–6 megavatų jėgainė generuoja beveik 1 mln. eurų pajamų. Vadinasi, tokios pajamos skatina daryti tam tikrus neteisėtus dalykus.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų klausti nori L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų aš pritariu ir pati pasirašiau tą projektą. Mes turime nusiskundimų: iš Žemaitijos tikrai ne vienas, mes žinome Kelmės bendruomenės didžiulius raštus, ir tai yra pagrindas apriboti, kad žmonės kažkiek jautųsi saugūs ir sveiki. Manychiau, galbūt dar galėtume spręsti klausimą, kaip jums atrodo? Jūs kaip ir paminėjote, kad pati savivaldybė savo bendruosiuose planuose iš karto numatytų, kad tai nebūtų iš dangaus nuleista, ir priverstų, kad būtinai visada būtų atliktas poveikis aplinkai ir sveikatai, ne tik aplinkai, bet žmonių sveikatai. Nesvarbu kartais ir atstumai – kilometras sveikatai irgi gali kenkti. Tikrai sveikinu ir, sakyčiau, dar mes galėtume skatinti ir savivaldą. Kaip jums atrodo?

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų ta situacija tokia yra, kad savivalda pati imasi iniciatyvos, įtraukdama į savo bendruosius planus, į kitus dokumentus, kad ribotų tuos atstumus. Bet ta problema yra ne vienoje savivaldybėje, yra daug savivaldybių, kuriose yra planuojama parkų plėtra. Dabar išeina, kad kiekviena savivaldybė tampa tokiu savotišku kovotoju už savo savivaldybės teritoriją. Bet problema yra visos Lietuvos, ir tą problemą reikia spręsti visos Lietuvos lygiu.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų norėjo klausti M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ir paklausiu. Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas Valiau, nors mūsų požiūris į šalies finansus dažniausiai skiriasi, šiuo atveju, man atrodo, požiūris tikrai sutampa. Man atrodo, labai svarbu užtikrinti žmonių apsaugą, sveikatos apsaugą, užtikrinti teisę į ramų miegą, užtikrinti galimybę netrukdomai ilsėtis ir sau ramiai gyventi. Šioje situacijoje mane tik nerimą kelia klausimas, iškeltas ir Teisės departamento, kaip būtų taikoma toms vėjo jėgainėms, kurios jau yra pastatytos. Ar jūs siūlytumėte kažkaip nutraukti pasirašytus kontraktus ir kompensuoti, ar jūs kalbate tik apie naujų jėgainių statybą, kad jos atitiktų naujus sanitarinės zonos reikalavimus.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Turbūt visi suprantame, kad įstatymas atgal negali galioti, nes tai būtų didžiuliai nuostoliai. Tad šis apribojimas turėtų būti taikomas nuo įstatymo priėmimo dienos į priekį, o ne atgal.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori klausti V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Ačiū. Jeigu statyba įmanoma pusanatro kilometro nuo kokio nors saugumo objekto, vadinasi, tarp dviejų saugomų objektų turėtų būti ne mažiau kaip 3 kilometrai. Ar liks dar vietų Lietuvoje tarp namų, kur būtų galima pastatyti 2 megavatų jėgainę?

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Aš gal šiek tiek patikslinsiu: ne pusanatro kilometro, o 1 kilometras. Toks yra siūlomas atstumas. Dėl 1 kilometro mes netgi vertiname savo savivaldybėje, nes irgi buvo tokių nuogastavimų, kad galbūt neliks vietų, kur statyti, bet sumažėjo tikrai ne taip ženkliai. Sakykime, iš tų pačių 200 vėjo jėgainių, kur dabar planuojama statyti, sumažėjo tik apie 10–15 jėgainių, atitraukiant nuo tų atstumų. Neatsitiko ko nors kardinalaus, kad neliko kur statyti. Atsiprašau, aiškinamajame rašte buvo klaida, ji yra pataisyta. Yra pataisytas aiškinamasis raštas, ten yra vienas kilometras.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų paklausė visi norėję paklausti Seimo nariai. Dėl balsavimo motyvų už kalba A. Vinkus.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiami Seimo nariai, kaip žinome, pasaulio mokslininkai tikrai daug diskutuoja dėl vėjo jėgainių poveikio žmonių sveikatai. Vėjo energetika Lietuvoje yra viena iš sparčiau besivystančių energetikos rūšių, todėl objektyviai kyla klausimas, koku atstumu vėjo jėgainės gali būti saugios gyventojams. Kaip ką tik informavo pranešėjas, skirtingose pasaulio valstybėse taikomos gana skirtingos vėjo jėgainių atstumų nuo gyvenamųjų namų normos. Jos skiriasi keleriopai, tačiau pagal aiškinamajame rašte pateiktą informaciją matyti, kad Lietuvoje šie atstumai yra mažiausi. Labai palaikyčiau siūlymą minėtus atstumus padidinti, nes mes negalime rizikuoti žmonių sveikata ten, kur galima šios rizikos išvengti. Pritariu įstatymo projektu siūlomam galingesnių vėjo jėgainių sanitarinių apsaugos zonų padidinimui nuo 300 kilovatų iki 2 megavatų įrengtosios galios nuo dabar nustatytų 315 metrų iki 1 tūkst. metrų, virš 2 megavatų įrengtosios galios nuo dabar nustatytų 440 metrų iki 1 tūkst. metrų. Balsuosiu už šį pateiktą projektą ir kviečiu visus palaikyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų prieš kalba S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, atsinaujinanti energetika yra Lietuvos ateitis. Vėjo energetika yra jos pagrindas. Energetikos ministras daro milžiniškus darbus tam, kad atsirastų tiek jūrinė energetika, tiek kontinentinė energetika. Kviečiu nebijoti ir žvelgti į faktus. Vokietijoje vėjo energetikos kiekis yra 20 kartų tankesnis negu Lietuvoje. Vokietijos gyventojų skaičius taip pat yra keliais kartais tankesnis už Lietuvą. Aš girdžiu labai dideles pastangas iš gerbiamo Valiaus. Man atrodo, jos tampa net nuoseklios – atsisakyti Lietuvos atsinaujinančios energetikos plėtros, atsisakyti NATO poligonų, prieštarauti dėl NATO išipareigojimų dėl finansavimo, balsuojant vieninteliui susilaikyti dėl Baltarusijos rezoliucijos. Galėčiau dėlioti politinį kontekstą, kaip atrodo šie veiksmai čia, bet aš tik priminsiu vieną aiškų faktą – Lietuva yra energetinė dykuma. Mes importuojame 70 % elektros iš užsienio. Dalis jos yra iš Rytų, yra iš nesaugių atominių jėgainių, iš anglies deginimo jėgainių. Reikia žvelgti faktui į akis ir pasakyti, kad mes, ikišdami į rozetę jungtuką, kažkur sukuriame didelę taršą, mokame pinigų, tai yra 400 mln. eurų už elektrą sumokame kasmet į užsienį, užuot sukūrę darbo jėgą, pajamų savivaldybėms. O dauguma savivaldybių jau yra patvirtinę maksimalų nekilnojamojo turto mokesčių, tai yra 3 %, ir skaičiuoja jau milijonais pajamas. Pavyzdžiui, Tauragė, Pagėgiai. Ir nori dar labiau plėsti šiuos dalykus. Tai neuždrauskiame. Kalbėkime. Kalbėkime ne mitais, o faktais. Šis projektas yra draudžiantis projektas. Lietuvoje vėjo energetika yra tikrai pristabdyta, palyginti su kitomis valstybėmis. Kviečiu nepritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų pasisakė visi. Gerbiami kolegos, prasideda balsavimo laikas.

16.39 val.

Konstitucijos 56 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-4599(2) (svarstymo tęsinys)

Pirmas klausimas, darbotvarkės 2-1 klausimas – Konstitucijos 56 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-4599(2). Balsavimas prasideda. Balsuojame.

Užsiregistravo 112, balsavo 111: už – 88, prieš – 3, susilaikė 20. Po svarstymo Konstitucijos pataisų projektui pritarta.

16.40 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 3, 23, 24, 25, 26, 30, 31, 65 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIV-P-636(2) (priėmimo tęsinys)

Antras popietinės darbotvarkės klausimas – Akcizų įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIV-P-636(2). Priėmimo stadija. Prieš tai, kai buvo pristatomas klausimas, liko neapsvarstyti keli siūlymai. Kviečiu pranešėją M. Majauską.

3 straipsnis. Dėl jo yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas pritarė. Kolegos, galima pritarti komiteto pasiūlytam variantui? Ačiū. Nematau prieštaraujančių, pritarta bendru sutarimu.

Taip pat dėl 3 straipsnio 4 dalies yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas pritarė. Ar galime pritarti komiteto nuomonei? Ačiū, pritarta.

Yra Seimo nario G. Palucko pasiūlymas dėl 4 straipsnio. Prašom, gerbiamas Paluckai.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Pataisos esmė yra šiek tiek sumažinti vadinamąjį slenkstį arba kartelę, iki kurios yra taikoma lengvata. Šiuo metu tiek komitetas, tiek kolegos yra apsisprendę taikyti lengvatą toms alaus darykloms, kurios neviršija per metus pagaminamo alaus 8 mln. litrų. Yra įvairių manymų ir įvairių alaus daryklų kategorijų. Mes visi sutinkame, jog kraftinis alus turi turėti tam tikrą pozityvų diskriminavimą, tai yra tam tikrą lengvatą, nes tai yra ir autentiškumas, tai yra ir mūsų kultūros dalis, ir panašiai, ir panašiai. Tačiau būtent 5 mln. mano siūlomą ribą per metus ir atitinka visos 11 nepriklausomų alaus daryklų, kurios susibūrė į asociaciją ir yra atsiuntusios visiems mums, kolegos, raštą, kuriame būtent ir mini, jog 5 mln. litrų ribos per metus gamybos jie neviršija.

Į tarpinį variantą tarp 5 ir 8 mln. litrų patenka taip pat tokios, sakyčiau, tarpinės alaus daryklos, kurios, viena vertus, dar nėra gigantai, bet, kita vertus, jau tikrai nebėra kraftinio alaus gamintojai. Todėl idealus variantas būtų, jeigu turėtume diferencijuotą laiptuotą variantą, tačiau šiuo atveju aš tikrai siūlau palaikyti mažesnę kartelę ir taikyti lengvatą būtent toms alaus darykloms, kurios iš tikrųjų gali būti įvardijamos kaip mažosios kraftinio alaus gamyklos. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiamasis pranešėjau, komiteto nuomonė?

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas kolega, už pristatytą siūlymą. Atkreipsiu dėmesį, kad Europos Sąjungos direktyva įvardina, kokios Europos Sąjungos, Komisijos nuomone, daryklos yra mažos ir kurioms gali būti taikomos lengvatos. Europos Sąjunga įvardijo 200 tūkst. hektolitrus, gerbiamas G. Paluckas siūlo 50 tūkst. – keturis kartus mažesnę ribą.

Biudžeto ir finansų komiteto riba yra ne iš piršto laužta. Pasiūlyta 80 tūkst. riba galiojo Lietuvoje iki 2009 metų. Būtent tokią ribą mes ir siūlome sugrąžinti. Jei vis dėlto būtų pritarta gerbiamo Seimo nario G. Palucko siūlymui sumažinti tą ribą, mes eliminuotume kelias kraftinio alaus daryklas, tokias kaip gerai žinoma Biržų šeimos kraftinio alaus darykla „Rinkušiai“, taip pat būtų eliminuota Vilniuje veikianti alaus darykla, taip pat, tikėtina, ir dar viena Kaune veikianti alaus darykla. Biudžeto ir finansų komiteto nuomone, toks eliminavimas nebūtų pagrįstas, nes būtent tos alaus daryklos ir turėtų būti klasifikuojamos kaip mažos, jos nepriklausomos ir joms turėtų būti pritaikytas mažesnis akcizas.

Atkreipsiu dėmesį, kad kalbame ne apie visą pagamintą kraftinio alaus daryklos alų, kuriam būtų taikomas akcizas, bet tik pirmiesiems hektolitrams, tai yra pirmiesiems 10 tūkst. hektolitrus. Todėl Biudžeto ir finansų komitetas šiam gerbiamo G. Palucko siūlymui nepritaria.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, dėl šio siūlymo turėtume apsispręsti ir balsuoti. Balsuojame, ar pritariame Seimo nario G. Palucko... (*Balsai salėje*) Dėl motyvų, atsiprašau. Buvo užsirašęs kolega A. Veryga dėl motyvų. Prašom.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Aš norėčiau pasisakyti dėl šio pasiūlymo ir tikrai paraginti balsuoti prieš. Ir šiaip pateikti akcizo didinimai yra labai nuosaikūs, jie net nepasiveja gyventojų pajamų augimo ir įperkamumas alkoholinių gėrimų net ir su visais šiais padidinimais išauga. Ateityje, matyt, reikėtų pagalvoti ir atlikti skaičiavimus įvertinant ir galimą poveikį ne tik gamintojams. Čia kolegos G. Palucko mintis yra padėti kam nors iš gamintojų, bet nepamirškime, kad akcizas yra skirtas ir sveikatos tam tikriems tikslams, tai yra mažinti ir suvartojimą, mažinti įperkamumą. Bet koks kartelės mažinimas dar daugiau įperkamumą padidintų ir tokiu būdu mes tiesiog sukurtume papildomų sveikatos problemų. Kviečiu nepritari šiai pataisai.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų už nori kalbėti A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, aš visiškai pritariu A. Verygai, bet pataisa visiškai ne apie tai. Pataisa apie tai, kokią įmonę priskirti prie mažų gamyklų. Jei mes norime remti būtent tas mažas, unikalias alaus daryklas, būtent G. Palucko pataisa ir kalba apie tai, kad jos turi gaminti ne 80 tūkst. kubinių litrų ar ko, o 50.

Viskas teisinga, Aurelijau. Su jūsų sakymu, kad akcizai per maži, būtų galima daugiau didinti, sutinku, bet pataisa šiek tiek apie kitus dalykus, todėl aš manau, kad reikėtų atskirti, kas yra stambūs gamintojai ar lošėjai, kurie iš miltelių alų gamina, kas yra vidutiniai ir kas yra smulkieji, kurie, taip sakant, daro tokį natūralų alų. Siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų pasisakyta. Dabar atėjo laikas balsuoti dėl Seimo nario G. Palucko pasiūlymų. Kas pritaria, balsuoja už, kas galvoja kitaip, balsuoja kitaip. Prašom balsuoti.

Užsiregistravo 122, balsavo 121: už – 18, prieš – 30, susilaikė 73. Pasiūlymui nepritarta. (*Balsai salėje*) Kolegos, dėl viso 3 straipsnio... Balsuojame dėl viso 3 straipsnio. (*Balsai salėje*) Ar galime pritarti bendru sutarimu jam? (*Balsai salėje*) Nėra prieštaraujančių, pritarta bendru sutarimu. Taip pat dar nebuvo apsispręsta dėl 9 straipsnio. Dėl 9 straipsnio yra dviejų Seimo narių pasiūlymai, kurie šiek tiek yra susiję.

Bet iš eilės – Seimo nario V. Gapšio pasiūlymas. Prašom, kolega.

V. GAPŠYS (*DPF*). Dėkoju, pirmininke. Siūlau kaitinamajam tabakui padidinti akcizą greičiau, negu numatyta Vyriausybės teikiamame plane. Noriu pasakyti tai, kadangi trimečiame plane yra numatytas galutinis trejų metų akcizo padidėjimas, aš jo neviršiju. Trečiais metais akcizas išliktų toks, kokį siūlo Vyriausybė, tačiau pirmuosius dvejus metus akcizas didėtų greičiau kaitinamajam tabakui. Ir tas didėjimas neišsiskirtų iš aplinkinių šalių. Pavyzdžiui, Latvijoje yra panašus tempas, tai yra 50 % akcizo kaitinamajam tabakui, kaip ir cigaretėms. Kitos šalys turi dar didesnę procentą.

Aš manau, kad šiuo atveju mes tikrai galėtume surinkti ir didesnes biudžeto pajamas. Tai vienas iš tų retų siūlymų, kai opozicija siūlo didinti akcizą, o ne jį mažinti. Aš manau, kad valdantieji irgi turėtų atsižvelgti, kad už tuos pinigus, kuriuos galėtume surinkti iš kaitinamojo tabako, tai yra rūkymo, kuriuo užsiima... Kadangi kaitinamasis tabakas populiarus turbūt tarp jaunų miestiečių, didmiesčių gyventojų, tai vietoj rūkymo, vietoj prarūkimo mes galėtume tuos pinigus skirti mokykloms, darželiams statyti. Ir tai yra nemenka suma, per kelerius metus tai sudarytų apie 10 mln. eurų.

Manau, kad tas pasiūlymas tikrai naudingas valstybei, neiškreipia rinkos. Kaitinamojo tabako dabartinė situacija yra tokia, kad jo rinkos dalis didėja. Manau, kad net ir padidinus akcizą iki siūlomo tarifo vis tiek išliks didėjanti tendencija, todėl nepadarys jokios žalos pačiam rinkos pasiskirstymui, bet, žiūrint į mokestinę pusę, bus surinkta daugiau biudžeto pajamų, kurias galėsime panaudoti tikslingai – švietimui, sveikatai ir kitoms sritims. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas pranešėjas. Praneškite komiteto nuomonę.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamasis V. Gapšys yra gerbiamas Biudžeto ir finansų komiteto narys, labai atsakingai parengė pataisą, kurią mes svarstėme kartu su Finansų ministerija, įvertinome argumentus už. Kaitinamojo tabako produktai yra mažiau linkę į kontrabandą. Taigi akcizų didinimas kaitinamajam tabakui nesukeltų neigiamų kontrabandos padarinių arba mažiau jų. Taip pat būtų gauta daugiau pajamų į valstybės biudžetą.

Argumentai prieš buvo tai, jog jau dabar yra siūlomas pakankamai ambicingas akcizų didinimo planas, pagal kurį kiekvienais metais kaitinamojo tabako ir jam alternatyvių produktų akcizai didinami net 32 %, kiekvienais metais. Vadinasi, kaitinamojo tabako produktams ateinančiais metais didėtų 27 centais, pakelis, 2023 metais – dar 35 centais, ir 2024 metais – dar 47 centais.

Atsižvelgdamas į Vyriausybės pateiktą planą, įvertinęs argumentus už ir prieš, Biudžeto ir finansų komitetas balsavo ir nepritarė gerbiamojo V. Gapšio nuomonei.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, turime apsispręsti ir balsuoti. Nuomonės išsiskyrė. Dėl balsavimo motyvų dėl šito pasiūlymo? V. Ažuolas. Prašom. Už.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Kolegos, tikrai palaikau šį pasiūlymą, bet kyla kitas klausimas. Kodėl kaitinamasis tabakas turi lengvatą akcizui – tris kartus mažiau akcizo negu kitos tabako rūšys. Ši lengvata valstybei kainuoja kiekvienais metais 20 mln. eurų. Jie sugebėjo išsikovoti šitą dalyką ir nueiti tokiu keliu, kad jie visada turi tokią lengvatą ir savo verslą papildė kiekvienais metais po 20 mln. eurų, bet valstybė praranda pajamas. Tai mes turime viską daryti, kad tokio neteisingumo nebūtų. Ir turbūt sudaryta darbo grupė dėl lengvatų turėtų taip pat įtraukti šį klausimą, kodėl jiems sudaryta 20 mln. eurų lengvata. Siūlau palaikyti šį pasiūlymą.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonė dėl pasiūlymo prieš – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Svarstymo stadijoje mano siūlymas buvo netgi mažinti kaitinamajam tabakui akcizo tarifus, buvo nepritarta. Ką darysi, dramos nedarau, nes, kaip matome, kaitinamajam tabakui didėja didesniais tempais, didesniais procentais negu kitam tabakui. Bet dabar pasiū-

lytam siūlo dar ir greičiau didinti ir štai čia aš matau didžiąją problemą, kad mes sujaukiame sistemą: vieniems produktams didinimas vyksta tolygiai, kitiems – šuoliais. Mes turėtume kažkokią nuoseklumą laikytis akcizų politikoje, o ne taip – aha, šis produktas nelabai patinka, tai jam iš karto padidiname maksimaliai iki to, kas kitiems per trejus metus yra numatoma. Siūlau nepritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonės išsiskyrė. Kolegos, balsuojame dėl Seimo nario V. Gapšio pasiūlymo dėl projekto 9 straipsnio, tai yra bazinio 65 straipsnio.

Užsiregistravo 120, balsavo 120: už – 45, prieš – 17, susilaikė 58. Pasiūlymui nepritarta.

Taip pat dėl šio straipsnio yra Seimo narės M. Danielės pasiūlymas. Prašom pristatyti pasiūlymą dėl projekto 9 straipsnio, arba bazinio 65 straipsnio, dėl elektroninių cigarečių skysčio.

M. DANIELĖ (LF). Dėkui. Aš siūliau nekeisti dabartinio akcizo skysčiams, kurie neturi nikotino. Padaryti atskirą eilutę būtent biudžete, nes skatinama žmones rinktis mažiau žalingus ir priklausomybės nesukeliančius skysčius, būtent skysčius be nikotino. Tokia siūlymo esmė: išskirti skysčių su nikotinu ir skysčių be nikotino elektroninėms cigaretėms kainą.

PIRMININKAS. Prašom pranešti komiteto nuomonę, gerbiamas Mykolai.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamos Seimo narės M. Danielės siūlymą mes Biudžeto ir finansų komitete šiandien ryte svarstėme ir atidžiai apsvarstę, pasitarę su Vyriausybės atstovais priėmėme sprendimą nepritarti šiam siūlymui atsižvelgdami į tai, kad, gerbiami kolegos, reikia daryti labai aiškią takoskyrą tarp kaitinamojo tabako ir elektroninių cigarečių.

Elektroninės cigaretės ir jų skystis dažnai naudojamas būtent nepilnamečių mokyklose, vaikų, ir šių produktų įperkamumas yra tiesiogiai susijęs su motyvacija vartoti, todėl Biudžeto ir finansų komitetas, apsvarstęs šį pasiūlymą, jam nepritaria ir laikosi pozicijos, kad ir toliau turi būti ambicingai didinami akcizai elektroninių cigarečių skysčiui.

PIRMININKAS. Kolegos, balsuojame dėl Seimo narės M. Danielės pasiūlymo. Atsiprašau. Motyvai. V. Mitalas – už.

V. MITALAS (LF). Gerbiami kolegos, mano supratimu, iš tikrųjų reikia į šį pasiūlymą žvelgti ne tik kaip į galimą grėsmę, kad štai žmonės, kurie, sakykime, naudoja produktus be nikotino, ilgainiui užsimanys produktų su nikotinu, bet kaip ir į galimybę tiems žmonėms, kurie ieško pakaitalų nikotinui, turėti tuos pakaitalus be nikotino ir vartoti tuos produktus, kurie kenkia mažiau. Aš manau, kad tas slenkstis turi būti atspindėtas ir akcizų politikoje, dėl to šiam pasiūlymui kviečiu pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonė prieš – L. Slušnys.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Ačiū. Aš siūlau tikrai nepritarti ir pritarti būtent Biudžeto ir finansų komiteto išvadai nepritarti M. Danielės pasiūlymui. Elektroninių cigarečių skystis ir iš viso garinimas tarp jaunimo tikrai yra pirmasis žingsnis į rūkymą. Tai yra tas produktas, kuris niekaip... kol kas mes net nežinome dorai, koks yra poveikis sveikatai. Mums reikia ne skatinti, o kaip tik skatinti, kad nebūtų labiau įperkama. Taip mes negalime to akcizo nei nedidinti, priešingai – mes turime laikyti, kad tai yra žalingas produktas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonės išsakytos. Kolegos, balsuojame dėl Seimo narės M. Danielės pasiūlymo dėl projekto 9 straipsnio.

Užsiregistravo 116, balsavo 116 Seimo narių: už – 20, prieš – 13, susilaikė 83. Pasiūlymui nepritarta.

Dėl viso 9 straipsnio. Gerbiami kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti projekto 9 straipsniui? Ačiū, pritarta, prieštaraujančių nėra.

Dėl viso įstatymo projekto. Yra norinčių dėl balsavimo motyvų. Prieš kalba R. Žemaitaitis. Nematau. Už nori kalbėti M. Majauskas. O gal nekalbėsime, kolega? Kalbate. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega iš Pasvalio, jeigu prisėstumėte, papasakočiau apie Pasvaliui svarbius reikalus. Mieli kolegos, iš tiesų, jeigu bus priimtas įstatymas, Lietuva pradės remti kraftinio alaus gamintojus, kurie yra maži ir kurie yra nepriklausomi nuo kitų alaus gamintojų. Mažieji aludariai yra tikrieji aludarystės kultūros paveldo sergėtojai ir naujų, modernių alaus rūšių kūrėjai. Tokius sumažintus akcizus nepriklausomiems mažiesiems aludariams plačiai taiko absoliuti dauguma Europos Sąjungos šalių. Labai norėtumėsi tikėti, kad šiandien Seimas priims ir pritaikys tokį sumažintą akcizą ir Lietuvoje.

Labai svarbu atkreipti dėmesį, kad mažosios alaus daryklos sukuria santykinai daugiau darbo vietų nei stambiosios alaus daryklos, įsikūrusios didmiesčiuose. Lygiai taip pat reikia atkreipti dėmesį, kad sudarius paskatas vystyti aludarystės kultūros pažinimą regionuose atsiras naujų darbo vietų – gidai, maitinimas, nakvynė, susijusios su pažintiniu turizmu. Gerbiami kolegos, kviečiu pritarti šiam akcizo planui ne tik dėl anksčiau įvardintų priežasčių, dėl ko mes mažiname akcizinių prekių perkamumą, bet ir todėl, jog priėmę šį akcizinį planą mes pradėsime remti krafinio alaus gamintojus.

Ir pabaigai kukli mintis Lietuvos institucijų vadovams. Užsienio svečius ir diplomatus vaišinti ne pigiu importiniu vynu, kaip tai buvo įprasta, o esant galimybei pasiūlyti Lietuvos mažųjų nepriklausomų daryklų krafinio alaus. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Visi norėję... Ai, priėmimo stadija. Dar V. Mitalas – už. Ar kalbėsitė? Nėra daugiau kalbančių prieš.

V. MITALAS (LF). Taip, gerbiamas pirmininke. Matau, kad yra ir prieš norinčių, bet aš kalbėsiu už šį įstatymo projektą. Aišku, kai mokesčiai didėja, liberalui kalbėti už nėra taip iš pirmo žvilgsnio paprasta. Tačiau iš tikrųjų yra gera žinia, kad su šiuo akcizų planu yra trimetis planas ir aiškumas ne tik tabako produktams, rūkomiesiems produktams, bet taip pat ir alkoholiniams produktams, tai suteikia aiškumo sričiai, kai to aiškumo paprastai būdavo daug mažiau. Man tai yra pagrindinis motyvas, kad ši Vyriausybė atnešė aiškų planą, kuris, tikiuosi, šiandien Seimo bus patvirtintas ir priimtas. Todėl kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonė už – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). M. Majauskas galutinai mane sunervino sakydamas, kad reikia visokių svečius vaišinti čia, valstybinėse institucijose. Reikia gražinti pardavimą Seime, prekybą Seime. Jaunasis A. Valinskas turi apgalvoti, ar nereikėtų savo dinastijos klaidas ištaisyti, tuomet galėtume realizuoti M. Majausko pasiūlymą. O toliau tęsiu rimtai.

Lygiai taip pat kaip V. Mitalas, kaip liberalas tikrai nesidžiaugiu, tačiau matau, kas atsitiktų, jeigu mes nepatvirtintume šito trimečio plano. Atsirastų pavienių iniciatyvų: šitam produktui didiname taip, šitam – kitaip, tam – tokiu procentu, tam – tokiais terminais. Būtų visiškas chaosas, alkoholio ar tabako produktų gamintojai ar pardavėjai nebegalėtų prognozuoti savo veiklos. Dabar įvedama tam tikra tvarka, kuri, deja, yra lydimą ir pačių akcizų tarifų didinimo. Bet čia irgi galima sutikti ir su oponentų argumentais – įperkamumo tas nesumažina, pajamas į biudžetą tas padidina, todėl kartais tenka nuryti seiles ir susitaikyti su tokio mokesčių padidinimu suvokiant, kad iš esmės tai yra neišvengiama, matant aplinkinių šalių rinkas. O, pone Valinskai, aš kalbu visai rimtai, pagalvokite.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų už – K. Adomaitis. Atsiprašau, nuomonė prieš – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kažkaip visi apimti euforijos – kainos kyla, akcizai didėja. Aš manau, labiausiai dėl viso šito džiaugiasi kontrabandininkai, nes jų pelnas tikrai išaugs, tiek cigarečių kontrabandininkų, tiek visų kitų, turbūt kartais, kadangi, kiek pamenu, jau du dešimtmečius nuo tada, kai muitinė prisipirko rentgeno aparatų, jie kažkodėl neveikia muitinėse, arba tam tikru laiku neveikia, nes viena *fūra*, kuri atvažiuoja su kontrabandinėmis cigaretėmis, sukrauna milijoninius pelnus.

Štai lazda turi du galus, todėl aš nebūčiau toks optimistas, kad tikrai padidės mokesčiai, čia viskas bus gerai. Tai yra susisiekančių indų principas. Žvelgiant į gretimas rinkas, kiek yra apmokestinami tie patys akciziniai produktai gretimose rinkose, nuo to ir priklausys rezultatas.

O šiaip, kadangi Vyriausybės mėgstama knyga yra apie Šveiką, norėčiau priminti, kad ten ir cituojama, kad Vyriausybė, kuri pakėlė alui akcizus, yra pasmerkta žlugti.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, dar K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (LF). Ačiū. Iš tiesų palaikau pasisakiusius kolegas, kad tai yra trejų metų planas, kuris suteiks stabilumo ir aiškumo verslui, jis galės planuoti savo mokestinę aplinką, ir tai yra geras, reikalingas įstatymo projektas.

Man truputį gaila, kad šiuo įstatymu mes nuklydome, kaip ir „Maxima“ kartais padaro „Skonių dienas“, taip ir mes nusprendėme, kad yra geras sprendimas įvesti „Skonių dienas“ Akcizų įstatyme. Turiu tik vieną lūkestį šiuo atžvilgiu, kad vis dėlto po trejų metų, gerbiamieji, alus netu-

rėtų būti kraftinis mažų daryklų ar didelių daryklų – alus turėtų būti skanus alus. Aš labai tikiuosi, kad po trejų metų mes ateisime su pataisa, kuri bus pritaikyta ir taip suformuluota, kad akcizų nuolaidą galėsime taikyti skaniam alui. Su tokiu palinkėjimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Per šoninį mikrofoną – Ministrė Pirmininkė. Ji turbūt mums paaiškins, ar valdančioji dauguma teisingai supranta šauniojo kareivio Šveiko žodžius.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Nebuvo paminėta mano pavardė, bet buvo paminėta Šveiko pavardė. Iš ko pažinsi žmogų, kuris neskaitė Šveiko? Iš to, kad jis sako, jog toje knygoje yra parašyta, kad Vyriausybė, pabranginusi alų, pasmerkta žlugti. Dar kartą norėčiau tą, jau nežinau, kelintą kartą savo gyvenime, paneigti – nėra šito knygoje apie Šveiko nuotykius. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, balsuojame dėl Akcizų įstatymo keletu straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-636(2). Ačiū.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 117, balsavo 116 Seimo narių: už – 111, prieš – 1, susilaikė 4. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-636(2)) priimtas. (*Gongas*)

Gerbiami kolegos, toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotojas J. Jarutis.

17.11 val.

Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 7, 8, 14 straipsnių ir 5 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-623(2) (priėmimo tęsinys)

PIRMININKAS (J. JARUTIS, LVŽSF). Gerbiami kolegos, bandysiu įsijungti. Nepavyks, nepavyks. Teikiu balsuoti darbotvarkės 2-3 klausimą – Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 7, 8, 14 straipsnių ir 5 priedo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-623(2). Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 122, balsavo 122 Seimo nariai: už – 122. Priimta. (*Gongas*)

17.12 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 75, 84 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 75¹, 75², 75³ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-567(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-4 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 75, 84 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 75¹, 75², 75³ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-567(2). Prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Kolegos, užsiregistravo 121, balsavo 121 Seimo narys: už – 104, prieš nėra, susilaikė 17. Priimta. (*Gongas*)

17.13 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-239(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-239(2).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 121, balsavo 120 Seimo narių: už – 120, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-239(2) priimtas. (*Gongas*)

17.14 val.

Juridinių asmenų nemokumo įstatymo Nr. XIII-2221 1, 2, 4, 6, 9, 10, 15, 17, 22, 26, 27, 28, 31, 32, 33, 35, 40, 41, 42, 43, 62, 63, 64, 77, 94, 95, 103, 104, 110, 111, 114, 130 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 102¹, 102², 102³, 111¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-362(2)ES (priėmimo tęsinys)

Teikiu balsuoti darbotvarkės 2-6.1 klausimą – Juridinių asmenų nemokumo įstatymo Nr. XIII-2221 1, 2, 4, 6, 9, 10, 15, 17, 22, 26 ir kai kurių kitų straipsnių įstatymo projektą Nr. XIVP-362(2). Prašom.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 122, balsavo 122: už – 121, 1 susilaikė. Priimtas. (*Gongas*)

17.15 val.

Fizinių asmenų bankroto įstatymo Nr. XI-2000 5, 6, 7, 8, 14, 21, 23, 25, 29, 30, 31 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-363(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-6.2 klausimas – Fizinių asmenų bankroto įstatymo Nr. XI-2000 kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-363(2). Prašom.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 120, balsavo 120: už – 120. Pritarta. (*Gongas*)

17.16 val.

Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 3, 6, 7 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-364(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-6.3 klausimas – Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 3, 6, 7 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-364(2).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 115, balsavo 115: už – 114, prieš nėra, susilaikė 1. Priimtas. (*Gongas*)

17.16 val.

Darbo kodekso 208 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-365(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-6.4 klausimas – Darbo kodekso 208 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-365(2).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 120, balsavo 120: už – 120. Priimtas. (*Gongas*)

17.17 val.

Civilinio kodekso 2.66 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-366(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-6.5 klausimas – Civilinio kodekso 2.66 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-366(2).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 122, balsavo 122: už – 121, 1 susilaikė. Sprendimas priimtas. Priimta. (*Gongas*)

17.18 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 10, 11, 27, 29, 33 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-341(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-7.1 klausimas – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 10, 11, 27, 29, 33 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-341(2).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 119, balsavo 119: už – 115, prieš – 1, susilaikė 3. Priimta. (*Gongas*)

17.19 val.

Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 12, 61 ir 63 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-342(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-7.2 klausimas – Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 12, 61 ir 63 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-342(2).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 118, balsavo 118: už – 117, prieš nėra, susilaikė 1. Priimta. (*Gongas*)

17.20 val.

Darbo kodekso 108, 109, 139, 213 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-489(2)ES (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-8 klausimas – Darbo kodekso 108, 109, 139, 213 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-489(2)ES.

1 straipsniui, 108 straipsnio pakeitimui, jau pritarta. 2 straipsniui dėl 109 straipsnio pritarta.

Dėl 3 straipsnio yra Seimo nario E. Gentvilo pasiūlymas. Ar yra 29? (*Balsai salėje*) Gerai. Kolega, pristatykite. E. Gentvilas. (*Balsas salėje: „Ne Simonas, o Eugenijus Gentvilas. Ačiū.“*) Ačiū. Tuoj, minutėlę.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū, kad yra 29, kurie palaiko, tačiau noriu pasakyti, kolegose, Europos Sąjungos direktyva labai aiškiai sako, kad tokia rangovo atsakomybė už subrangovo darbuotojus yra tik komandiruojamų darbuotojų atžvilgiu, tik komandiruojamų darbuotojų. Dabar čia yra numatyta, kad rangovo ir subrangovo santykiuose rangovas atsako už visus subrangovo darbuotojus. Kitaip sakant, atsiranda solidari atsakomybė, kuri paprastai yra taikoma jungtinės veiklos sutartyse. Jungtinės veiklos sutarties dalyviai gali būti solidariai atsakingi už viską taip, kaip jie susitaria, tačiau mes, kaip įstatymo leidėjai, išlipame iš Europos direktyvos ribų ir iškeliame atsakomybę rangovui ar generaliniam rangovui už visus subrangovo darbuotojus daugiau, negu to reikalauja Europos direktyva. Mano pasiūlymas papildyti 108, 109 straipsnius, kad taptų aiškiau. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Galima manyti, kad yra 29? (*Balsai salėje*) Komiteto pirmininkas. Prašom.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Komiteto nuomonė buvo pasiūlymui nepritari. Už balsavo 1, prieš – 7, susilaikė 3. Pagrindiniai argumentai būtų, kad priėmus šį pasiūlymą būtų neatsižvelgta į Europos Komisijos pateiktą vertinimą, faktiškai būtų išlaikyta esama situacija, kada būtų taikoma tik komandiruojamiesiems iš užsienio darbuotojams ir dėl tokio reguliavimo nedingtų Lietuvai galimybė tapti pažeidusia procedūra, ir tas procesas toliau tęstųsi.

Kitas svarbus momentas, matyt, yra tai, pažymėtina, kad negali išlikti diskriminacinių nuostatų skirstant darbuotojus, kurie yra komandiruojami ir kurie nėra komandiruojami, dėl teisės į sąžiningą atlyginimą, kad tokia teise reikalauti nesumokėto viso arba dalies darbo užmokesčio galėtų pasinaudoti tiek komandiruojamas darbuotojas, tiek vietos darbuotojas. Tokie buvo komiteto argumentai.

PIRMININKAS. Ačiū, pirmininke. Minutėlę, yra dar vienas kolegos Eugenijaus labai panašus pasiūlymas. Gal galime kartu nepristatyti – komiteto nuomonė tokia pati.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Taip, identiškas balsavimas.

PIRMININKAS. Ačiū. Tada argumentai už, prieš. Už pasisako J. Varkalys.

J. VARKALYS (*LSF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, noriu atkreipti dėmesį, jeigu kas nors gilintųsi į direktyvą atidžiau: ten yra labai aiškiai parašyta ir pasakyta, kad direktyva taikoma tik komandiruotiems asmenims. Cituoju: „Tiesioginis subrangovas yra darbdavys, paslaugos teikėjas, kuriam taikoma direktyvos 96/71/EB 1 straipsnio 3 dalis, komandiruotas darbuotojas.“ Ir visur skamba: komandiruotas, komandiruotas, komandiruotas. Todėl ar mes neperlenkiame čia lazdos? Aišku, Europos Sąjungos direktyvos reikia laikytis, ją reikia įgyvendinti, tačiau tik komandiruotiems asmenims. Todėl siūlyčiau tą dalyką atidėti ir spręsti koku nors kitu būdu. Siūlau palaikyti E. Gentvilo pasiūlymus ir balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Prieš pasisako A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, tie, kurie pasisakote, jeigu jau sakote A, reikėtų sakyti ir B. Eugenijaus pasiūlymas – gražinimas į tą situaciją, kokia yra šandien. Taip, Lietuva jau šią konvencijos dalį ratifikavo, bet pritaikė tik užsieniečiams, atvykstantiems į Lietuvą. O jeigu vilnietis važiuoja į Kauną ar klaipėdietis į Skuodą dirbti, tai čia jau ne komandiruotė. Bet mes esame Europos Sąjungos nariai, ir visiems komandiruotiems darbuotojams, nesvarbu, ar jis važiuoja į Lenkiją, į Suvalkus dirbti, ar į Prancūziją, ar į Švediją, ar čia, Lietuvoje, važiuoja, direktyva veikia vienodai. Todėl šita direktyva pirmiausia yra skirta, kad žmonės, padarę darbus, gautų pinigų, o ieškoma subrangovų, rangovų. Aš suprantu, kad yra galimybė sukčiauti, ta landa buvo gana ilgai Lietuvoje neužkamšyta. Todėl, gerbiami kolegos, kviečiu balsuoti ir pritarti šioms pataisoms, nes visi jūs prieš rinkimus žadate žmonėms padaryti Lietuvoje gyvenimą geresnį. Tai šita direktyva ir kalba apie tai, kad žmonės gaus tą lengvatą.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Teikiu balsuoti. Kas balsuojate už kolegos E. Gentvilo pasiūlymus, balsuojate už, kas manote kitaip – prieš. Apsispręsimė, ar pritarsime pasiūlymui.

Užsiregistravo 120, balsavo 120 Seimo narių: už – 38, prieš – 24, susilaikė 58. Pasiūlymams nepritari. Dėl viso 3 straipsnio gal galime bendru sutarimu pritarti? Ačiū, pritarta. Ir dėl viso įstatymo motyvai už – M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, man atrodo, buvo daug prasmingų argumentų išsakyta tiek gerbiamo A. Syso, tiek M. Lingės, iš mano varpinės. Atkreipčiau dėmesį į šešėlio mažinimą, nes ne paslaptis, kad taip, kaip transporto sektoriuje, lygiai taip ir statybų sektoriuje, šešėlio apimtis yra gana didelė. Į tai atkreipia dėmesį ir svarbiausios teisėsaugos institucijos, skaičiuojančios pinigų ir prižiūrinčios, kad įmonės sumokėtų mokesčius tinkamai ir laiku. Tą matome ir mes iš įvairiausių diskusijų ir gana agresyvaus lobizmo iš statybų sektoriaus, kuris visais įmanomais būdais priešinosi, kad šis įstatymas nebūtų priimtas. Apskritai klausimas kyla, kaip iki šiol mes nesugebėjome įgyvendinti visa apimtimi direktyvos taip, kaip reikalauja Europos Sąjungos teisės aktai, siekiant apsaugoti darbuotojus, siekiant užtikrinti socialines garantijas ir užtikrinti, kad mokesčiai būtų sumokėti tinkamai ir laiku. Būtent

tai ir įgyvendina šis įstatymo projektas, jis užtikrina, kad rangovai prisiimtų atsakomybę už subrangovus ir samdytų būtent tokias įmones, kurios būtų patikimos, skaidrios ir nedalyvautų šešėlinėje veikloje. Todėl kviečiu balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Prieš pasisako J. Varkalys.

J. VARKALYS (LSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Dar kartą noriu irgi pacituoti Direktyvą 96/71. 1 straipsnio 3 dalis sako, kad komandiruotas darbuotojas galėtų kartu su darbdaviu arba vietoj jo laikyti ir sumokėti už nesumokėtą darbo užmokestį tik komandiruotiems žmonėms, tik komandiruotiems darbuotojams.

Kas praktiškai bus? Praktiškai bus, kad generalinis rangovas sulaukys subrangovui apmokėjimą ir reikalaus pateikti tam tikrus dokumentus ir pažymą, kad jisai yra atsiskaitęs su savo darbuotojais. Tik po to generalinis rangovas sumokės pinigus subrangovui. Subrangovas, neturėdamas apyvartinių lėšų, privalės imti paskolą, kad galėtų atsiskaityti su savo darbuotojais. Tokiu atveju paskolas mažai kas turės galimybę gauti, todėl dalis įmonių gali bankrutuoti, darbuotojai gali būti atleisti.

Įmonių patikimumą reikėtų matuoti, kiek per paskutinius 12 mėnesių išmokėjo rangovas ar subrangovas savo darbuotojams, ar laikėsi prieš metus laiko, ir tai vykdyti per viešąjį pirkimą. Todėl iš tikrųjų agituojau visus balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Už kalba M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Dėkui. Gerbiami kolegos, iš tiesų, svarstydami direktyvos apimtį, mes nepamirškime esmės. Iš tiesų būtų labai nesąžininga ir neteisinga skirstyti žmones pagal faktą – ar dirba jis komandiruotas iš užsienio, ar iš savivaldybės į savivaldybę, ar tos pačios savivaldybės ribose. Direktyvos esmė yra teisė į sąžiningą atsiskaitymą su darbuotoju ir visų teisės turi būti ginamos vienodai.

Lietuva gyvena su ta apimtimi dėl užsieniečių teisės būtent į direktyvą, įgyvendintą... už tą subsidiarią atsakomybę dėl užsieniečių darbuotojų, jau penkerius metus ir yra pradėta ne tik Lietuvoje, bet 15 kitų Europos Sąjungos valstybių, kurios gavo vertinimus, kad nėra teisingai perkėlusios šią direktyvą ir neteisingai taiko tuos pranešimus, kurie tikrai tuoj gali išvirsti ir baigtis pažeidimo procedūra...

Kviečiu palaikyti šias įstatymo pataisas, kurios apsaugotų pirmiausia visus darbuotojus, teisę į jų uždarbį, į sąžiningą uždarbį, atsiskaitymą su jais. Visų pirma nepamirškime pagrindinio tikslo, kad tai yra apsauga darbuotojų nuo nesąžiningų subrangovų. Skatinu iš tiesų palaikyti.

PIRMININKAS. Prieš kalba A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (MSNG). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Labai keista klausytis kai kurių žmonių direktyvos aiškinimo. Kodėl dabar pažeista direktyva? Todėl, kad ji Lietuvoje buvo taikoma tik komandiruotiems užsieniečiams. Tai čia ir buvo pažeidimas. Aš sutinku su tų politikų pasisakymais, kurie sako, kad tai turi būti taikoma visiems komandiruojamiems darbuotojams. Bet mes išplečiame ir pritaikome visiems rangovams, kurie dirba su subrangovais.

Aš noriu paklausti, ar dabar rangovas su subrangovu, laimėję konkursą, nesudaro sutarčių? Visi generaliniai rangovai, rangovai, dirbdami su subrangovais, turi ir privalo sudaryti sutartis ir tose sutartyse yra numatyta atsiskaitymo tvarka.

Pirmiausia dėl žinojimo, kaip dirbęs rangovinėje organizacijoje, galiu pasakyti.

Kaip būtų galima išspręsti šią problemą, kad tikrai atsakomybė būtų didesnė tiek užsakovo, tiek rangovo, kad subrangovai laiku gautų pinigus? 2018 metais buvo patikslintas ir priimtas Viešųjų pirkimų įstatymas, kuriame numatyta sudaryti trišalę sutartį – rangovas, subrangovas ir užsakovas. Užsakovas, atlikus darbus ir juos įtraukus į aktą, pateikus pažymą, kuri suderinta tarp rangovo, subrangovo ir užsakovo... išdas perveda pinigus tiesiogiai ne rangovui, bet subrangovui ir nekyla jokių problemų.

O dabar vienas iš pavyzdžių. Statoma kogeneracinė elektrinė – didžiulis objektas. Rangovai yra keturi ar penki, lenkų šalies generalinis rangovas beveik bankrutavo, dabar vyksta restruktūrizacija. Valstybė atsiskaitė su rangovu, bet ta kompanija subrangovams turi didžiulius įsiskolinimus. Kas atsakys už tai? Sutartys yra pasirašytos. Reikia jau naujoviškiau pažiūrėti į problemos sprendimą dėl atsiskaitymo. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Už kalba A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Manęs nestebina mano buvusio kolegės tokios kalbos, bet kalbama ne apie rangovus ar subrangovus – kalbama apie žmones, kurie dirbo, padarė darbą, bet negauna pinigų. Jeigu visi būtų sąžiningi, ypač subrangovai, tai ši direktyva nebūtų atsiradusi. Bet jei kas nors nesąžiningas, tai mes priimame įstatymus, Europa priima direktyvą. Aš labai noriu priminti, apie tai nekalbama, kad svarstant šią direktyvą buvo galima paprašyti išlygos. Jeigu patikimi subrangovai, tada šios direktyvos nereikia. Bet niekas nepaprašė tokios išlygos. Vadinasi, mūsų statybininkai žino, kad galima tokiais būdais, taip nelietuviškai pasakysiu, *šmugliavoti*. Tai kodėl nepaprašėte išlygos? Statybininkai, kreipiuosi į jus! Ir viskas būtų gerai. Tai ir kalbėkime apie tai, kad sąžiningo verslo statyboje kažkodėl nenorima pripažinti. Lengviau drumstame vandenyje plaukioti.

Todėl, gerbiami kolegės, dar kartą noriu priminti, kad įstatymas, labai atsiprašau, suklaidinau praeitą kartą kalbėdamas apie pataisą, sakiau – pritarti, bet aš galvojau apie visą įstatymą, tai gal kas nors ir suklydo ten, nes aš čia padariau klaidą... Gerbiami kolegės, reikia pritarti šiam įstatymui, nes visi žadėjote padėti Lietuvos žmonėms, Lietuvos piliečiams. Tai ir padarykite tai balsuodami už šį įstatymą.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Dar už kalba T. Tomilinas. Prašom.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegės, mane labiausiai įtikino argumentas, išsakytas komitete, kai buvo pristatyta faktinė situacija ministerijos, kad iš tiesų dabartinė tvarka galioja jau dabar užsienio generaliniams rangovams ir jokių ypatingų sunkumų nekyla. Tiesiog ta pati tvarka galios ir vidaus rangovams. Aišku, tam tikra prasme verslas turės prisitaikyti ir šiuo atveju galbūt kokių nors laikinų sunkumų gali kilti, tačiau aš apskritai norėčiau pasveikinti šiuo atveju poziciją su gana progresyvia pastarųjų savaitių darbotvarke ir tikrai manau, kad šią praktiką, išanalizavus visus plusus ir minusus, galima būtų pritaikyti ir kitiems sektoriams, žvelgiant toliau į labai būtiną darbuotojų teisių apsaugą.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir dar prieš nori kalbėti S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiami kolegės, man atrodo, direktyvą perkeldami mes šiek tiek peršitempiame, bet aš vis tiek balsuosiu už. Bet išsakyti reikšmingą... ką reikėtų visų pirma daryti, kad darbuotojų interesai būtų apginti.

Visų pirma mes, kaip valstybė, perkame bent pusę materialinių investicijų ir darbų. Viešuosiuose pirkimuose mes turime pirkti iš legaliai veikiančių ir darbuotojus turinčių organizacijų. Nes jeigu šiandien žiūrėsime, mes, kaip viešasis sektorius, perkame iš esmės šešėlyje turinčių darbuotojus generalinių rangovų. Jeigu žiūrėsime statybų sektorių, statybų sektoriaus darbo užmokestis yra žemiau nei šalies vidurkis ir skaičiuojama, kad kas ketvirta darbo valanda neapskaityta. Tai mes, kaip valstybė, visų pirma turime susitvarkyti viešuosius pirkimus.

Antra, statybininko kortelė. Vėlgi čia ketveri penkeri metai diskusijų. Pagaliau šiandien priimsime Statybininko kortelės įstatymą. Tikiu, išspręsime. Bet dabar bandoma visą šią konkurenciją nurašyti tik generaliniams rangovams, kurie iš tikrųjų gali pasinaudoti ir savo dominuojančia padėtimi. Mes turime irgi per viešuosius pirkimus nusimatyti, kad generalinis rangovas nėra tik vadybininkų kontora, bet turi būti realius pajėgumus turinčios organizacijos.

Ir čia, kadangi esmė liečia labiausiai statybų sektorių, mes turime matyti kompleksines ligas. Šiandien mes kai kurias spręsimė statybininko kortele, bet čia mes truputį įžengėme į pavojingą zoną, apie kurią kalbėjo tiek J. Varkalys, tiek A. Butkevičius. Ir realiame gyvenime galime susidurti su subrangovų išnaudojimu ir kai kuriais konkurenciniais apribojimais. Aš siūlyčiau pritarti, bet manau, kad iki galo nesubalansuotas projektas.

PIRMININKAS. Taigi, kolegės, argumentai išsakyti, teikiu balsuoti Darbo kodekso kelių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-489(2). Prašom.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 118, balsavo 116: už – 87, prieš – 3, susilaikė 26. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.40 val.

Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 47 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5279(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-9 klausimas – Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 47 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5279(2). Prašau.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 118, balsavo 118: už – 118. Priimtas. (*Gongas*)

17.41 val.

Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-452(3) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-10 klausimas – Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-452(3).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 112, balsavo 111: už – 111. Priimtas. (*Gongas*)

17.41 val.

Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 78 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-490(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-11 klausimas – Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 78 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-490(2).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 113, balsavo 112: už – 112. Priimtas. (*Gongas*)

17.43 val.

Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 2 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-15(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-12 klausimas – Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 2 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-15(2).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 119, balsavo 119: už – 118, prieš nėra, susilaikė 1. Priimtas. (*Gongas*)

17.44 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4053(3) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-13.1 klausimas – Statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 22¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4053(3).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 116, balsavo 116: už – 115, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.45 val.

Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 IV skyriaus pavadinimo, 55, 56, 57, 60 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 59¹, 59² straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4054(3) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-13.2 klausimas – Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 IV skyriaus pavadinimo, 55, 56, 57, 60 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 59¹, 59² straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4054(3).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 117, balsavo 117: už – 117. Priimta. (Gongas)

17.46 val.

Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 362¹ straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4055(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-13.3 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 362¹ straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4055(2).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 117, balsavo 117: už – 117. Priimta. (Gongas)

17.46 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4056(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-13.4 klausimas – Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4056(2).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 115, balsavo 115: už – 115. Priimta. (Gongas)

17.47 val.

Civilinio kodekso 1.125, 6.228¹, 6.228¹², 6.228¹⁴, 6.363, 6.364, 6.419 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 6.228¹⁷, 6.228¹⁸, 6.228¹⁹, 6.228²⁰, 6.228²¹, 6.228²², 6.228²³, 6.228²⁴, 6.350¹, 6.364¹, 6.364², 6.364³ ir 6.364⁴ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-450(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-14.1 klausimas – Civilinio kodekso daugelio straipsnių įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-450(2).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 115, balsavo 114: už – 114, prieš nėra, susilaikė 1. Priimta. (Gongas)

17.48 val.

Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 12, 40 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-451(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-14.2 klausimas – Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 12, 40 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-451(2).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 112, balsavo 112: už – 112. Priimta. (Gongas)

17.49 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-431(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-15.1 klausimas – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-431(2).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 113, balsavo 110: už – 109, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-431(2)) priimtas. (*Gongas*)

17.50 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 422 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-432(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-15.2 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 422 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-432(2).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 110, balsavo 109 Seimo nariai, už – 109. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-432(2)) priimtas. (*Gongas*)

17.51 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 70 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-359(3) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-16 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 70 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-359(3).

Šio statuto priėmimas

Užsiregistravo 109, balsavo 107 Seimo nariai: už – 94, prieš – 1, susilaikė 12. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-359(3)) priimtas. (*Gongas*)

Per šoninį mikrofoną.

M. MALDEIKIS (*TS-LKDF*). Mano balsas – už.

PIRMININKAS. M. Maldeikio balsas yra už. Dėl protokolo. Ačiū.

17.52 val.

Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5042(2)VK (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-17.1 klausimas – Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5042(2).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 113, balsavo 110 Seimo narių: už – 105, prieš nėra, susilaikė 5. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-5042(2)) priimtas. (*Gongas*)

17.53 val.

Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo Nr. VIII-1649 2, 7 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5043(2)VK (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-17.2 klausimas – Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo Nr. VIII-1649 2, 7 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5043(2).

Šio įstatymo priėmimas

Ačiū. Užsiregistravo 109, balsavo 107 Seimo nariai: už – 104, prieš nėra, susilaikė 3. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-5043(2) priimtas. (*Gongas*)

Prašom, per centrinį mikrofoną.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Du kartus balsavome už tą patį – korupcijos prevenciją.

PIRMININKAS. Atsiprašau, tuomet dar kartą pakartojame balsavimą. (*Triukšmas salėje*)

Nutraukiame balsavimą. Dar pabandysime. Kolega Laurynas – per šoninį mikrofoną.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Aš tik noriu gerbiamą Joną apginti, tai buvo balsavimas dėl lydimąjo projekto – Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo. Taigi viskas gerai buvo, jokių problemų.

PIRMININKAS. Per priėmimą reikia po kiekvieno... (*Šurmulys salėje*)

E. GENTVILAS (*LSF*). Ar galima papildyti? Kolegos, tikrai posėdžio pirmininkas paskelbė, kad balsuojame už lydimąjį projektą Nr. XIIIIP-5043. Problema buvo ta, kad kompiuteriuose liko Nr. XIIIIP-5042, tai čia tokia klaida. Bet balsu buvo informuota, už ką balsuojame.

PIRMININKAS. Galima laikyti, kad pritarta, taip? Gerai. Priimta. Ačiū. (*Gongas*) Pagaliau išsprendėme situaciją. Ačiū kolegoms už pagalbą.

17.55 val.

Seimo nutarimo „Dėl Gedimino Sakalausko skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu“ projektas Nr. XIVP-680(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-18 klausimas. G. Sakalausko priesaika bus po visų balsavimų. Balsuojame dėl 2-18 klausimo – Seimo nutarimo „Dėl Gedimino Sakalausko skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu“ projekto Nr. XIVP-680(2).

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 110, balsavo 110: už – 110. Priimta. (*Gongas*)

Kaip ir minėjau, pono G. Sakalausko priesaika bus atlikus visus apsvaistytų klausimų balsavimus.

17.56 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Vytautą Zelianką iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIVP-681 (priėmimo tęsinys)

2-19 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Vytautą Zelianką iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIVP-681. Prašom balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 111, balsavo 111: už – 107, prieš – 1, susilaikė 3. Priimtas nutarimas. (*Gongas*)

17.57 val.

Seimo nutarimo „Dėl kreipimosi į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą su prašymu ištirti, ar Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 37 straipsnis neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ projektas Nr. XIVP-686 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-20 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl kreipimosi į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą su prašymu ištirti, ar Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 37 straipsnis neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ projektas Nr. XIVP-686.

Užsiregistravo 112, balsavo 111: už – 91, prieš – 3, susilaikė 17. Priimta. (*Gongas*) Atsiprašau, atsiprašau, suklydau. Pritarta po pateikimo.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti birželio 30 dieną.

Kolega J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš manau, kad nėra ko taip labai skubotai svarstyti. Rašykite rudens sesijoje ir dar skirkime ir Švietimo ir mokslo komitetą kaip papildomą, čia jo sritis, tegul pasižiūri.

PIRMININKAS. Galime bendru sutarimu, kolegos, pritarti? Taip. Dėl papildomo komiteto ir svarstymo rudens sesijoje? Ačiū.

17.59 val.

Architektūros įstatymo Nr. XIII-425 8, 9, 10 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-467(2), Architektų rūmų įstatymo Nr. X-914 antrojo skirsnio, 4, 6, 8, 10, 11 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 4¹ straipsniu ir priedo pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-468(2), Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-469(2), Statybos įstatymo Nr. I-1240 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-470(2), Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 28¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-471(2) (svarstymo tęsinys)

2-24.1 klausimas – Architektūros įstatymo Nr. XIII-425 8, 9, 10 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-467. Svarstymo stadija. Dėl šio projekto yra vienas pasiūlymas. Dėl 1 straipsnio nėra pasiūlymo. Dėl 2 straipsnio yra pasiūlymas.

Seimo narys A. Mazuronis. Kolegos Andriaus... Tai gal komitetas gali? A. Nekrošius pristatys.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Aš galiu trumpai pristatyti. Gerbiamas kolega A. Mazuronis siūlė, kad architekto kvalifikacijos atestate būtų nurodyta konkreti atestuoto architekto veikla, kurią gali vykdyti atestuotas architektas, išbraukiant „visi atestuoti architektai gali verstis architekto veikla, kurią suteikia teisę vykdyti architekto kvalifikacijos atestatas, tik būdami Lietuvos Respublikos architektų rūmų nariais Lietuvos Respublikos architektų rūmų įstatymo nustatyta tvarka“. Paprastai tarient, jis paprašė, kad kiekvienas architektas neprivalėtų būti Architektų rūmų nariu. Komiteto nuomonė yra nepritarti.

PIRMININKAS. Gal galime, kolegos, bendru sutarimu pritarti komiteto nuomonei? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Gerai. Tada motyvai už. Nėra pasisakančių. Prieš kalba S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, valstybė jau taip sukonstravo sistemą, kad tiek atestavimą, tiek priežiūrą, tiek daugelį kitų funkcijų, pavyzdžiui, architektūros kokybės vertinimą, pavedė profesinei savivaldai, tai yra Architektų rūmams. Jeigu mes, kaip valstybė, perduodame architektų profesinei savivaldai atestavimo funkciją, tai jie šią savo funkciją gali įgyvendinti, jeigu visi architektai privalo būti pačių rūmų nariais. Taip funkcionuoja Notarų rūmai, Odontologų rūmai, Advokatų taryba ir taip toliau. Narystė yra privaloma, nes ji yra susieta ir su kontrolės funkcija. Čia vienos plunksnos išėmimas iš esmės suardo visą veikiančią sistemą, todėl komitetas pritarė, kad būtų atmetas šis siūlymas. Kviečiu palaikyti komiteto nuomonę – atmesti šį pasiūlymą.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Ir už pasisako V. Aleknaitė-Abramikienė.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Aš siūlau palaikyti A. Mazuronio pataisą, nes negali būti tokio dalyko kaip prievartinė narystė asociacijose, sąjungose ir panašiai. Man tai primeina tokius laikus, į kuriuos aš tikrai nenorėčiau grįžti. Manau, kad tai yra gera pataisa, ji subalansuota, nes pabrėžia ir reikalavimus, kuriuos architektas turi atitikti kaip profesionalas, tačiau neverčia jo būtinai būti kokios nors asociacijos ar rūmų nariu. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Taigi teikiu balsuoti. Kas palaiko kolegos A. Mazuronio pasiūlymą, balsuoja už, kas komiteto nuomonę – prieš.

Užsiregistravo 108, balsavo 106: už – 53, prieš – 28, susilaikė 25. Lygu.

Kartojame balsavimą. Pakartojame balsavimą dėl kolegos A. Mazuronio pasiūlymo.

Užsiregistravo 110, balsavo 110: už – 54, prieš – 23, susilaikė 33. Pasiūlymui nepritarta.

Yra kolegos A. Mazuronio pasiūlymas dėl 4 straipsnio. Komiteto atstovo prašau pristatyti.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Seimo narys siūlo, kad regionų architektūros tarybų nariai negalėtų būti atestuoti architektai, besiverčiantys atestuoto architekto veikla. Komiteto nuomonė – nepritarti, kadangi regioninės architektūros tarybos atlieka ekspertinį architektūros vertinimą ir tai atlikti gali tik šios srities profesionalai architektai. Architektų rūmų atstovai į tarybas renkami Rūmų narių susirinkime. Demokratiškai išrenkami tie, kurie turi pasitikėjimą tarp narių ir reikiama profesinę patirtį atlikti ekspertinį vertinimą.

PIRMININKAS. Ačiū. Už, prieš kalbančių nėra. Teikiu balsuoti kolegą Andriaus pasiūlymą. (*Balsai salėje*)

Užsiregistravo 109, balsavo 107: už – 51, prieš – 22, susilaikė 34. Nepritarta pasiūlymui. Ačiū, kolega.

Dabar dėl viso įstatymo projekto. Už, prieš pasisakančių nėra. Gal galime bendru sutarimu po svarstymo? (*Balsai salėje*) Negalime. Gerai, balsuojame.

Užsiregistravo 109, balsavo 109: už – 74, prieš – 1, susilaikė 34. Po svarstymo pritarta. Ačiū, kolega.

Dabar darbotvarkės 2-24.2 klausimas – Architektų rūmų įstatymo Nr. X-914 antrojo skirsnio pavadinimo, 4, 6, 8, 10, 11 straipsnių pakeitimo, įstatymo papildymo 4¹ straipsniu ir priedo pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-468(2). Taip pat dėl 2 straipsnio yra kolegų A. Mazuronio pasiūlymas. Gal jau... Nėra.

Kviečiu dar kartą A. Nekrošių išsakyti komiteto nuomonę.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, tokie patys siūlymai ir jie yra susiję su prieš tai vykusiu balsavimu, iš esmės tokie patys...

PIRMININKAS. Taip. (*Balsai salėje*)

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). ...dėl kurių mes jau esame apsisprendę.

PIRMININKAS. Gal mes galime nebebalsuoti, jeigu susiję? (*Balsai salėje*) Norite kalbėti? Prašau, E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Ne, aš tik noriu pasakyti, kad jeigu jau mes atmetėme dėl pagrindinio, tai negalime į lydimąjį įdėti tas nuostatas, kurių neįdėjome į pagrindinį. Siūlau nebalsuoti prie lydimųjų.

PIRMININKAS. Tai aišku. Dėl viso įstatymo projekto už, prieš pasisakančių nėra. Balsuojame.

Užsiregistravo 108, balsavo 107: už – 81, prieš nėra, susilaikė 26. Po svarstymo pritarta.

Dėl vedimo tvarkos – A. Kupčinskas. Prašau.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, per ankstesnį balsavimą dėl projekto Nr. XIVP-636(2) suklydau, ten mano balsas buvo ne už, o susilaikau. Dėl protokolo.

PIRMININKAS. Gerai, dėl protokolo. Jūsų balsas dėl minėto įstatymo – susilaikau.

Dar yra darbotvarkės lydimieji 2-24.3, 2-24.4 ir 2-24.5 klausimai, dėl kurių pasiūlymų nėra. Gal galime dėl visų balsuoti? (*Balsai salėje*) Ar bendru sutarimu? Gerai. (*Balsai salėje*) Pritarta.

18.10 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-630 (pateikimo tęsinys)

Teikiu balsuoti dėl darbotvarkės 2-27 klausimo – Švietimo įstatymo Nr. I-1489 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-630.

Užsiregistravo 112, balsavo 112 Seimo narių: už – 101, susilaikė 11. Pritarta po pateikimo. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Švietimo ir mokslo komitetas, papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti rudens Seimo sesijoje. Galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje: „Taip!“*) Ačiū.

18.11 val.

Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo Nr. VIII-1764 2, 3, 4, 6, 8, 11, 12, 13, 14, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-655, Nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 9, 21, 26 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-656, Nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 1, 2, 3, 8, 15, 16, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 33, 35, 36, 37, 41, 43, 44, 45 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-2184 8 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-657 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-8.1 klausimas – Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo Nr. VIII-1764 2, 3, 4 ir kai kurių kitų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-655. Pateikimo stadija. Prašom balsuoti.

Užsiregistravo 109, balsavo 107 Seimo nariai: už – 105, prieš nėra, susilaikė 2. Pritarta.

Kolegos, aš neįvardinau visų kitų lydimųjų pateikimo stadijoje, neprieštaraujate? Ačiū. Pritarta po pateikimo. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Kaimo reikalų komitetas, papildomas nėra siūlomas. Siūloma svarstyti Seimo rudens sesijoje.

Dėl lydimąjo projekto Nr. XIVP-656 pagrindinis komitetas siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomas – Kaimo reikalų komitetas. Irgi siūloma svarstyti rudens sesijoje. Dėl projekto Nr. XIVP-657 pagrindiniu komitetu siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomas – Kaimo reikalų komitetas. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Prašom, komiteto pirmininkas V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Dėl projekto Nr. XIVP-655 reikėtų, kad Ekonomikos komitetas būtų pagrindinis, o Kaimo reikalų komitetas galėtų būti papildomas.

PIRMININKAS. Galime bendru sutarimu ar reikia balsuoti? Pagrindinis – Ekonomikos komitetas, papildomas – Kaimo reikalų komitetas. Sutariame. Ačiū.

18.13 val.

Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo Nr. XI-329 pavadinimo, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 12¹, 13, 20 straipsnių, 1 ir 2 priedų pakeitimo ir įstatymo papildymo 12² straipsniu ir penktuoju² skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-685 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-29 klausimas – Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo Nr. XI-329 pavadinimo, 2, 3, 5, 7 ir kai kurių kitų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-685. Pateikimas.

Užsiregistravo 108, balsavo 107 Seimo nariai: už – 106, prieš – 1, susilaikiusių nėra. Pritarta po pateikimo. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Prieštaraujančių nėra. Ačiū.

18.14 val.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 2 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-672 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-30 klausimas – Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 2 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-672.

Užsiregistravo 110, balsavo 108 Seimo nariai: už – 56, prieš – 20, susilaikė 32. Po pateikimo pritarta. Tuoj, minutėlę. Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas. Svarstymas – rudens sesijoje. Kolega K. Masiulis per šoninį mikrofoną.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš noriu pasveikinti tuos, kurie pasisako prieš energetinę pažangą. Vokietijoje tų elektrinių pilna, Danijoje pilna, Olandijoje pilna, Norvegijoje, Švedijoje pilna. Pas mus jos yra grėsmingos ir keliančios žmonėms kažkokią grėsmę. Lygiai taip pat, kolegos, jūs galite kalbėti ir prieš skiepus, nes skiepai irgi pavojingi kai kam atrodo, labai daug plinta tokių idėjų. Niekuo jos nepavojingos. Jos yra iš tikro vienintelė išeitis, jeigu mes rūpinamės klimato kaita. Tikrai tie, kurie balsavo už šias idėjas, balsavo prieš pažangą, už atžangą.

PIRMININKAS. R. Tamašunienė. Prašom.

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, prašau įskaityti mano balsą už.

PIRMININKAS. Arčiau gal mikrofoną.

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Prašau įskaityti balsą už.

PIRMININKAS. Ačiū. S. Gentvilas. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, frakcijos vardu prašau Vyriausybės išvados dėl šio projekto, iki rudens sesijos tikrai spėsime.

PIRMININKAS. Gerai, supratau. Išsakykime nuomones. Jeigu nepritarsite bendru sutarimu, balsuosime. A. Nekrošius, tuomet V. Ažuolas. Prašom.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Aš tik norėčiau gerbiamam kolegai Kęstučiui priminti, kad konservatoriai yra pateikę analogišką siūlymą. Pasižiūrėkite, ką jūsų kolegos teikia.

PIRMININKAS. V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Aš tik noriu patikslinti. Šis projektas nėra prieš vėjo energetiką. Tikrai ne. Jis tik apsaugo naujų gyvenamųjų vietų gyventojus. Noriu dar priminti, kad, pavyzdžiui, Bavarijos žemėje yra dešimt vėjo jėgainių aukščių. Tai yra du su puse kilometro. Mes dabar siūlome vieną kilometrą.

PIRMININKAS. Ačiū. J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Iš tikrųjų čia buvo ir mano frakcijos kolegų tokių aistringų pasisakymų. Reikia ir tų galingų jėgainių, bet atsakingos šalys jas stato jūroje. Dabar mes jau pagal savo turimą šitų galingų jėgainių skaičių Telšių rajone, mano žiniomis, lenkiame Vokietiją, kiek ji jų turi sausumos teritorijoje. Mažiau galingų jėgainių, taip, yra. Taigi čia ramiai diskutuokime. Tikrai balsavimas už projektą nėra balsavimas prieš pažangą.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Kolegos Simono buvo pasiūlymas dėl Vyriausybės išvados. Galime bendru sutarimu? Gerai, balsuojame. Kas pritariate dėl Vyriausybės išvados, balsuojate už, kas nepritariate – prieš. Dėl Vyriausybės išvados.

Užsiregistravo 108, balsavo 108 Seimo nariai: už – 62, prieš – 24, susilaikė 22. Skiriama Vyriausybei išvadą parengti. Ačiū.

18.19 val.

Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 5, 12 ir 21 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIII-4687 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-33 klausimas – Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 5, 12 ir 21 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIII-4687.

Užsiregistravo 104, balsavo 103: už – 73, prieš – 8, susilaikė 22. Po pateikimo pritarta.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Kaimo reikalų komitetas, papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Bendru sutarimu. Ačiū.

I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*DPF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, prašau įskaityti mano balsą už, kažkodėl man čia neveikė.

PIRMININKAS. Dėl protokolo jūsų balsas už.

A. Vyšniauskas. Minutėlę, įjungsiu.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Reikėtų Vyriausybės išvados, kadangi finansinis klausimas.

PIRMININKAS. Yra siūlymas dėl Vyriausybės išvados. Galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Gerai, pritarta bendru sutarimu.

Balsuota dėl visų apsvaistytų iki šio momento klausimų.

18.21 val.

Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nario Gedimino Sakalausko priesaika

Gerbiamieji Seimo nariai, šiandien mes G. Sakaluską paskyrėme Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu. Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymas numato, kad asmuo, paskirtas Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu, prieš pradėdamas eiti pareigas prisiekia Lietuvos valstybei. Prisiekiantysis asmuo priesaiką skaito padėjęs ranką ant Lietuvos Respublikos Konstitucijos. Nustatytas priesaikos tekstas netaisomas ir nekeičiamas. Tiek šios nuostatos nesilaikymas, tiek atsisakymas prisiekti ar pasirašyti vardinį priesaikos lapą arba pasirašymas su išlyga reiškia, kad narys neprisiekė ir negali eiti pareigų. Prisiekęs narys pasirašo vardinį priesaikos lapą. Vardiniai priesaikos lapai perduodami ir saugomi Seimo kanceliarijoje.

Tad kviečiu Seimo Pirmininkę V. Čmilytę-Nielsen ir G. Sakaluską atlikti prisiekinimo procedūrą.

G. SAKALAUSKAS. Aš, Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos narys Gediminas Sakalauskas, prisiekiu būti ištikimas Lietuvos Respublikai, vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, savo pa-

reigas atlikti garbingai, ginti žmogaus teises, laisves ir teisėtus interesus, ginti visuomenės viešąjį interesą, visada būti nešališkam, saugoti man patikėtas paslaptis. Tepadedu man Dievas.

PIRMININKAS. Sveikiname ir linkime visada laikytis duotos priesaikos. Sėkmės darbuose. (*Plojimai*)

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos narys G. Sakalauskas prisiekė.

PIRMININKAS. Ačiū Pirmininkei, ačiū kolegai.

18.23 val.

Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 2 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-492(2) (svarstymas)

Grįžtame prie darbotvarkės. Darbotvarkės 2-23 klausimas – Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 2 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-492(2). Pra-nešėjas – K. Bartoševičius. Prašau, kolega.

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). Labai ačiū. Komitetas svarstė ir bendru sutarimu pritarė ko-miteto patobulintam įstatymo projektui Nr. XIVP-492(2), pritarė komiteto išvadoms ir komiteto pasiūlymams.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Dabar bendroji diskusija. Diskutuoti yra užsirašiusi L. L. An-drikienė.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiamieji kolegos, svarstome Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo pataisas. Šio įstatymo pataisos pateiktos Sei-mo Laikinosios kultūros paveldo, Europos kultūros kelių ir šv. Jokūbo kelio parlamentinės gru-pės iniciatyva, pritariant Kultūros ministerijai, nes Lietuvoje turime tikrai paradoksalią situaciją.

Kultūros keliai yra kultūros paveldo reiškiny, jų yra ir Europoje, ir Lietuvoje, jiems skirta ICOMOS kultūros kelių chartija, bet nė viename Lietuvos įstatyme nerasite apibrėžimo, kas yra kultūros kelias. ICOMOS, tiems, kas nežino, – Tarptautinė paminklų ir vietovių taryba, kurios tik-slas skatinti paveldo apsaugą. ICOMOS yra pagrindinė UNESCO ekspertinė organizacija. Lietu-voje skelbiami konkursai, skirstomos valstybės biudžeto ir Europos Sąjungos paramos lėšos neva kultūros keliams, bet niekas nėra nustatęs, kas yra kultūros kelias. Nesant įstatymu įteisinto api-brėžimo palikta visiška laisvė traktuoti kultūros kelią kaip kam patinka. Laisvė fantazijai, inter-pretacijoms ir atviros durys piktnaudžiauti, valstybės lėšomis pamaloninant draugus.

Taip vyksta metai po metų, nes nei Kultūros ministerija, nei Kultūros paveldo departamen-tas nematė problemos, o tie, kas matė problemą, paprašomi savo nuomonę pasilaikyti sau. Kultū-ros paveldo departamentas iki pat pataisų pateikimo apskritai priešinosi, kad kultūros kelio api-brėžimas atsirastų įstatyme, o juk atrodytų, kad jie pirmieji turėtų būti suinteresuoti dėmesiu šiai sričiai ir skaidrumu joje. Deja, tai kol kas ne Lietuvos realybė.

Dar daugiau. Lietuva šiemet minės įstojimo į UNESCO 30-metį. 2022 metais minėsime UNESCO pasaulio kultūros ir gamtos paveldo apsaugos konvencijos 50-metį ir Lietuvos prisijungimo prie šios Pasaulio paveldo konvencijos 30-metį. Pabrėžiu, prisijungimo prie konvencijos 30-metis. Lie-tuvos kultūros ministras D. Kuolys Lietuvos vardu ją pasirašė 1992 metais, Lietuva prisijungė prie konvencijos. Keitėsi vyriausybės ir kultūros ministrai, keitėsi seimai. Konvencija neva taiko-ma tiesiogiai, bet jos nuostatos iki šiol neperkeltos į įstatymą. Lietuva turėjo pasirinkimą prisi-jungti ir perkelti konvencijos nuostatas į įstatymą arba ratifikuoti konvenciją. Nepadarė to iki šiol. Normalu? Ne, nes 30 metų tikrai yra daugiau, nei reikia tokiam darbui atlikti. Kam nors tai rūpi? Tik kultūros paveldo ekspertams, mažam būreliui ir eiliniams piliečiams, matantiems, kaip apei-nant konvencijos reikalavimus, kurie turėtų būti taikomi tiesiogiai, tvirtinami bendrieji miestų planai, nekreipiant dėmesio nei į ICOMOS ekspertų perspėjimus, nei į pilietines akcijas.

Atsakykite patys sau, kodėl aukšti valdininkai, kuriuos samdo valstybė saugoti kultūros pa-veldą, išsaugoti jį ateities kartoms, yra kurti ir ekspertų nuomonei, ir Valstybinės kultūros pavel-do komisijos raginimams priimti specialų įstatymą dėl šios konvencijos įgyvendinimo Lietuvoje. Iš aukštos Seimo tribūnos kreipiuosi į Kultūros paveldo departamento vadovus. Jūs, ponai, turė-

tumėte garsiausiai reikalauti specialaus įstatymo dėl konvencijos įgyvendinimo. Kodėl tylite? Atvirkščiai, siunčiate signalus, kad jūs esate prieš.

Dabar apie pataisas. Nenustebkite, kad pateikiau pataisas. Atidaviau šiai kultūros sričiai daugiau nei dešimt metų. Šiais klausimais dirbau ir Europos Parlamente, ir Lietuvoje. Puikiai žinau šios srities problemas, trūkumus ir klaidas. Siekdami minimalios tvarkos, sertifikuojant kultūros paveldo dalį, kultūros kelius, dirbdami su aukščiausio profesionalumo ekspertais, pateikėme tris pataisas dėl minėto įstatymo remdamiesi Europos Tarybos, Europos Tarybos Ministrų Komiteto, ICOMOS konvencijomis. Naudojomės tarptautinių konvencijų, chartijų ir panašiai terminologija ir apibrėžėme, pirma, kas yra kultūros kelias, antra, kas yra kultūros kelio lygmuo, nes kultūros keliai yra įvairių lygių – regioninis, nacionalinis, tarptautinis ir Europos Tarybos kultūros kelio lygmuo, bei kokio lygmens kultūros keliai driekiasi per mūsų valstybės teritoriją. Keletas pavyzdžių. Regioninis kelias – Mažosios Lietuvos mūrinių mokyklų kultūros kelias. Nacionalinio kelio pavyzdys – M. K. Čiurlionio kelias. Jeigu pavyktų susitarti Lenkijoje, kad bent atminimo lenta būtų pažymėta jo mirties vieta, buvęs vienuolynas (ir dabar ten vienuolynas), šis kelias taptų tarptautiniu. Tarptautinio kelio pavyzdys – Baltų kelias.

Ir trečia, pasiūlėme kultūros kelio lygmenų apibrėžimus įteisinti įstatyme, kas yra regioninis kelias, kas yra nacionalinis kultūros kelias, kas yra tarptautinis kultūros kelias ir kas yra Europos Tarybos kultūros kelias. Viskas. Tai yra visiškas minimumas, kurį būtina, absoliučiai būtina įteisinti įstatymu, kad žaidimo taisyklės būtų vienodos ir aiškos visiems kultūros kelių sertifikavimo ir finansinės paramos skirstymo proceso dalyviams, konkursų skelbėjams ir vykdytojams, tai yra Kultūros ministerijai, Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Kultūros paveldo departamentui, taip pat paraiškų sertifikuoti kelius ar paramai gauti teikėjams, paraiškų vertintojams, pagaliau – mokesčių mokėtojams.

Apgailestauju, kad Kultūros komiteto siūlomas variantas, pradedant kultūros kelio apibrėžimu ir baigiant nepritarimu siūlymui kultūros kelio lygmenis apibrėžti įstatyme, yra ne tik kokybiškai prastesnis, beje, ne tik mano, bet ir Kultūros paveldo ekspertų nuomone. Pasakysiu daugiau. Kultūros komiteto siūlymas padės saugoti ne paveldą, o tą drumstą vandenį, kuriame kai kam labai patinka žvejoti.

Dėkodama Kultūros komiteto išvadų rengėjams S. Tumėnui ir K. Bartoševičiui už darbą ir pastangas įsigilinti į klausimo esmę per palyginti trumpą laiką, jų gerą valią, suprantu, kad reikiama įsigilinti laiko pritrūko, todėl kviečiu pasitikėti mūsų su ekspertais parengtomis įstatymo pataisų formuluotėmis ir paremti tris mano vardu įregistruotas pataisas.

Ir dar dvi trumpos, bet esminės pastabos, kurios pravers ir ateityje. Pirma, S. Tumėno pastangomis padaryta pataisa, remiantis Valstybinės lietuvių kalbos komisijos išvada, iš pirmo žvilgsnio atrodo visai nekalta, bet taip nėra. Jeigu tokia formuluotė būtų priimta Seime, reikėtų, kad Europos Tarybos kultūros kelias – viso labo vienas iš tarptautinių kultūros kelių. Deja, gerbiama sis kolega, tai klaida. Ir galiu tik apgailestauti, kad buvo pasinaudota...

PIRMININKAS. Kolege, laikas jau gerokai viršytas.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). ...garbingos komisijos vardu, nepaaiškinus tai komisijai visų subtilybių, tuomet ir komisijos išvada, tikėtina, būtų kita. Europos Tarybos kultūros kelio lygmuo iš esmės skiriasi nuo tarptautinio kelio lygmens Lietuvoje, nes Europos Tarybos kultūros kelias, pirma, sertifikuojamas visiškai pagal kitokius kriterijus, antra, sertifikuojamas ne Lietuvoje, o Liuksemburge, tai atlieka Europos Tarybos kultūros kelių institutas. Ir trečia, tokių kelių, o iš tiesų paneuropinių kultūros kelių tinklų, Lietuvoje kol kas turime tik du – žydų kultūros paveldo kelią ir šv. Jokūbo kelią.

Gerbiamas pirmininke, jeigu leisite, dar du sakinius.

PIRMININKAS. Jau dvigubai viršijote laiką.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū jums. Kolegos, noriu atkreipti kolegos K. Bartoševičiaus dėmesį. Europos Tarybos dokumentuose apie kultūros kelius pradėta kalbėti, jo manymu, tik 2013 metais. Taip nėra. 1987 metais Europos Taryba paskelbė garsiąją Santjago de Kompostelos deklaraciją, kuria šv. Jokūbo kelią paskelbė pirmuoju ir seniausiuoju Europos kultūros keliu. Nuo to laiko praėjo 33 metai.

Taigi baigdama prašau visų frakcijų kolegų paremti visas tris mano pateiktas pataisas, balsuoti už jas. Jos viena su kita neatsiejamai susijusios.

PIRMININKAS. Ačiū.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Būsime padarę bent minimalias...

PIRMININKAS. Ačiū.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). ...bet būtinas įstatymo pataisas, garantuojančias daugiau skaidrumo plėtojant kultūros kelius Lietuvoje.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama kolege.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke.

PIRMININKAS. Aš taip suprantu, kolegė, pristachiusi klausimą, nepritarė komiteto išvadoms, tad, aš manau, kai bus balsavimas, tada mes ir pakviesime, nes dabar neišeina kažkaip svarstyti motyvų už, prieš ir taip toliau. Prie šio klausimo grįšime, kai bus balsuojama dėl to klausimo.

18.35 val.

Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo Nr. XIII-1257 2, 6, 11¹ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-683 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-25 klausimas – Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo Nr. XIII-1257 2, 6, 11¹ straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 17¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-683. Pra-nešėja – G. Skaistė. Prašom, gerbiamoji ministre. Toliau posėdžiui pirmininkauja kolega Seimo Pirmininko pavaduotojas J. Sabatauskas.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Vyriausybė teikia skubos tvarka svarstyti Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo kelių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 17¹ straipsniu įstatymo projektą Nr. XIVP-683. Projekto esmė ir tikslas yra efektyvinti finansinių priemonių įgyvendinimą ir nustatyti keletą svarbių papildomų aspektų. Vienas iš jų – nustatyti galimybę fondų fonde teikti dotacijas ir (ar) subsidijas, kuriomis skatinamas finansinių priemonių įgyvendinimas, ir siekiama sudaryti sąlygas iš fondų fondui teikti subsidijas ir (ar) dotacijas, kuriomis prisidedama prie finansinių priemonių įgyvendinimo.

Dotacijų ar subsidijų teikimas iš fondų fondui arba kartu su finansinėmis priemonėmis užtikrins vieno langelio principą ir pagreitins finansavimo procesą potencialiems naudos gavėjams, kurie kreipiasi dėl finansavimo, taip pat sudarys sąlygas plėsti finansinių priemonių įgyvendinimą, ypač tose srityse, kuriose istoriškai veiklos buvo finansuojamos išskirtinai negrąžintinių subsidijų dotacijų forma finansavimu.

Atlikti finansinių priemonių rinkos poreikio vertinimai rodo, kad siekiant sukurti pakankamą projektų srautą finansinėms priemonėms arba kompensuoti neatsiperkančią investicijos dalį svarbu taikyti skatinamąjį komponentą, elementą. Kompensuoti tam tikras išlaidas ir subsidijų dotacijų teikimą kartu su finansinėmis priemonėmis skatina ir Europos Komisija 2021–2027 metų programavimą nustatančiuose reglamentuose.

Taip pat siūlome nustatyti teisę nacionalinėms plėtros įstaigoms gauti duomenis, kurių reikia nacionalinių plėtros įstaigų funkcijoms atlikti iš valstybės registrų ir informacinių sistemų, pavyzdžiui, Valstybinės mokesčių inspekcijos ar Registrų centro, ir taip sumažinti administracinę naštą potencialiems naudos gavėjams, nes iš jų nebūtų reikalaujama pateikti atitinkamų duomenų, kurie nacionalinėms plėtros įstaigoms bus prieinami iš valstybės ir informacinių registrų.

Taip pat siūlome nustatyti galimybę nacionalinėms plėtros įstaigoms gauti iš Lietuvos banko tvarkomos paskolų rizikos duomenų bazės duomenis, kurių reikia klientų kreditingumui vertinti ir taip pat nustatyti pareigą teikti duomenis Lietuvos bankui apie nacionalinių plėtros įstaigų skolos priemones. Tai darys tiesioginę teigiamą įtaką tiek verslo subjektams, tiek nacionalinės plėtros įstaigoms, nes šios įstaigos galės vertinti paskolų gavėjų kreditingumą kaip ir kitos finansų įstaigos. Nacionalinės plėtros įstaigos, planuojančiai pradėti skolinti tiesiogiai, reikalinga prieiga prie šioje duomenų bazėje esančios informacijos potencialių skolininkų kreditingumui vertinti. Tai padės atsakingiau vykdyti, valdyti valstybės išteklius, nes prieš suteikiant paskolas ir administruojant suteiktas paskolas būtų sudarytos sąlygos visapusiškai vertinti skolininko kreditingumą ir riziką.

Taip pat siūlome nustatyti teisę nacionalinėms plėtros įstaigoms steigti *patronuojančią* įmonę finansinėms priemonėms įgyvendinti, jei tai numatyta investavimo strategijoje, taip siekiant valdyti riziką.

Taip pat siūlome nustatyti galimybę nacionalinėms plėtros įstaigoms turėti sąskaitas Lietuvos banke, nes pradėjus taikyti neigiamas palūkanų normas kredito įstaigose nepakankamai atlyginama už riziką jose saugoti ekonomikai skatinti skirtas lėšas.

Atsižvelgiant į tai, kad vis dar galioja valstybės lygio ekstremalioji situacija, o įstatymo projektas skirtas skatinamųjų finansinių priemonių įgyvendinimui gerinti, efektyvinti, smulkiojo ir vidutinio verslo, kitų subjektų finansavimo galimybėms didinti, prašome įstatymo projektą Seime svarstyti skubos tvarka.

Dėl įstatymo projekto Seimo Teisės departamentas pastabų neturi.

PIRMININKAS (J. SABATAUSKAS, LSDPF). Ačiū, gerbiama ministre. Jūsų klausti norėtų du Seimo nariai. Pirmas klausia M. Majauskas. Aš jo nematau. Klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiama ministre, norėjau paklausti, ar po šių pakeitimų į nacionalinės plėtros įstaigas galės kreiptis ir savivaldybės? Jos taip pat vykdo įvairiausių europinius projektus, kitas veiklas, kurioms taip pat labai trūksta finansavimo, šiandien trūksta net apie 100 mln. Ar bus sudarytos galimybės savivaldybėms kreiptis į šias įstaigas?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Šis įstatymo projektas nekalba apie subjektus, kurie turi teisę teikti paraiškas nacionalinėms plėtros įstaigoms, kalbama apie priemonių papildomumą, kad galėtų būti taikomos ir finansinės priemonės kartu su subsidijų ir dotacijų mechanizmu apribojant jų dydį, taip pat nustatomos teisės gauti nacionalinės plėtros įstaigoms duomenis, kad nereikėtų jų prašyti iš tų subjektų, kurie teikia paraiškas, taip pat gauti duomenis iš Lietuvos banko apie paraiškų teikėjų kreditingumą. Tačiau šis įstatymas nekalba apie subjektus, kurie papildomai galėtų gauti finansavimą iš nacionalinių plėtros įstaigų.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama ministre. Jūsų jau paklausė visi, norėję klausiti. Dėl balsavimo motyvų nėra norinčių pasisakyti. Apsispręsimė, kai bus balsavimo laikas, o jis numatytas 19 val. 35 min., bet galbūt mes balsuosime anksčiau. Aš apie tai pranešiu vėliau.

18.41 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 9, 59, 74, 76, 77, 82 ir 83 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-652, Švietimo įstatymo Nr. I-1489 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-653 (pateikimas)

Dabar kviečiu švietimo, mokslo ir sporto ministrę J. Šiugždinieneį pristatyti Mokslo ir studijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-652 ir su juo susijusį projektą Nr. XIVP-653 – Švietimo įstatymo 11 straipsnio pakeitimo projektą. Prašau, ministre.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Mieli kolegos, teikiame labai svarbius pakeitimus. Vienas iš pagrindinių tikslų yra stiprinti Lietuvos aukštojo mokslo konkurencingumą. Visi turbūt norime, kad kuo daugiau Lietuvos studentų studijuotų mūsų aukštosiose mokyklose, kad kuo daugiau galėtume pritraukti užsienio studentų, visi siekiame, kad mokslas svariai prisidėtų prie aukštos pridėtinės vertės ekonomikos ir taip pat prie didėjančių mūsų atlyginimų.

Taigi teisės aktų projektų tikslas sukurti teises prielaidas pokyčiams, kurie įgalintų mokslo ir studijų pažangą, skatintų studijų kokybę ir šalintų priėmimo į aukštąsias mokyklas sąlygų disproporcijas. Pagrindiniai uždaviniai yra keturi. Pirmiausia stiprinti mokslo ir studijų sistemos pažangą pasitelkiant sutartis su valstybinėmis mokslo ir studijų institucijomis, siūlome atsisakyti neveikiančių nuostatų dėl sutarčių su valstybinėmis aukštosiomis mokyklomis ir numatyti galimybę su aukštojo mokslo institucijomis sudaryti sutartis, kurios būtų skirtos strateginiams dalykams, strateginiams mokslo ir studijų tikslams įgyvendinti. Tai gali būti ir studijų veiklai plėtoti, kokybei gerinti, infrastruktūrai tobulinti.

Antras uždavinys – skatinti studijų kokybės augimą, numatant finansavimą už studijų veiklos pasiekimus. Studijų veiklos vertinimas apimtų vieną arba kelias iš šių studijų veiklos sričių: studijų rezultatyvumą, studijų tarptautiškumą, studentų įtraukimą į mokslo, meno ir studijų veiklas, absolventų karjerą, studijų įtrauktį ir paramos studijų veiklai pritraukimą.

Trečias uždavinys – panaikinti diskriminacinę nuostatą, sudarančią galimybes stojantiems į valstybės nefinansuojamas studijų vietas pretenduoti lengvesnėmis sąlygomis studijuoti pagal pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programas, suvienodinti slenkstinius reikalavimus stojantiejiems, sieti juos su Švietimo įstatyme nurodomais brandos egzaminų įvertinimų lygiais, atsisakyti mažiausio stojamojo konkursinio balo, taip mažinti perteklinius stojimo reikalavimus ir suteikti pačioms aukštosioms mokykloms daugiau laisvės atrinkti motyvuotus stojančiuosius.

Ketvirtas uždavinys – numatyti galimybę švietimo, mokslo ir sporto ministrui planuoti valstybės finansuojamas studijų vietas pirmosios pakopos pedagoginėms studijoms ne tik pagal studijų programas, bet ir jų specializacijas, siekiant išvengti tam tikrų dalykų mokytojų perteklinio rengimo, nes pagal tų pačių studijų programų skirtingas specializacijas rengiami skirtingų dalykų mokytojai.

Ir paskutinis uždavinys labiau techninis – numatyti pagrįstus norminių studijų kainų patvirtinimo terminus. Siūlome pora savaitių pavėlinti norminių atitinkamais metais priimamų studentų studijų kainų patvirtinimo terminą ir vietoj sausio 15 dienos įrašyti sausio 31 dieną. Pritarus šiai nuostatai būtų nustatytas realus ir pagrįstas norminių kainų patvirtinimo terminas. Pažymėtina, kad terminas vertinamas nereikšmingai ir toks pakeitimas neturėtų neigiamos įtakos tolesniam priėmimo į aukštąsias mokyklas proceso organizavimui.

Projektas yra suderintas, diskutuotas su aukštosiomis mokyklomis, kitais socialiniais partneriais. Taip pat šiandien gavome Teisės departamento pastabas ir siūlome pritarti, patikslinti kai kuriuos dalykus, kuriuos siūlo Teisės departamentas, išskyrus pastabą, pagal kurią siūloma visas valstybines mokslo ir studijų institucijas atitinkamais metais vertinti pagal tuos pačius kriterijus, nes manome, kad skirtingoms institucijų grupėms, tarkime, universitetams, kolegijoms ir mokslo institutams, gali būti taikomi skirtingi kriterijai, atsižvelgiant į jų veiklos specifiką. Bet pritariame, kad tos pačios grupės institucijoms turi būti taikomi tie patys kriterijai.

Dėkui ir labai prašau pritarti po pateikimo.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiamai ministrei. Jūsų norėtų klausyti septyni Seimo nariai. Klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamoji ministre, toks klausimas, kodėl tikrai gerą įstatymą šaukštu deguto sugadinote – vietoj vieno privalomo egzamino vėl norite sugrąžinti tris privalomuosius egzaminus? Tai prieigą tikrai sumažins.

Kitas klausimas, kaip paskirstėte gautus papildomus 12 mln. eurų nemokamam aukštajam mokslui finansuoti? Tą biudžetą pateikdami papildėme. Kur tie 12 mln. eurų, kodėl jie nepaskirstyti?

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui. Atsakysiu, jog ir dabar yra trys privalomi valstybiniai brandos egzaminai stojant į valstybės finansuojamas vietas, tai yra lietuvių kalba ir literatūra, matematika ir vienas laisvai pasirenkamas. Čia tikrai niekas nesikeičia. Mes suvienodiname sąlygas valstybės finansuojamiems ir nefinansuojamiems, kad nebūtų diskriminacijos. Niekur nėra pasaulio pažangiose valstybėse, kad skirtųsi reikalavimai stojant į valstybės finansuojamas vietas ir valstybės nefinansuojamas vietas. Tai tikrai diskriminacinė nuostata, todėl mes siūlome ją suvienodinti ir supaprastinti, nes šiandien, jeigu stoji į aukštąją mokyklą, yra reikalavimas išlaikyti tris valstybinius brandos egzaminus, yra metinių pažymių aritmetinis vidurkis, taip pat dar yra mažiausias stojamasis konkursinis balas. Šiuo atveju mes siūlome labai paprastą modelį, kad tai būtų trys valstybiniai brandos egzaminai: du iš jų privalomi, vienas pasirenkamas.

Dėl 12 mln. eurų. Tikrai prašome gerokai daugiau, negaliu atsakyti, apie kokius milijonus konkrečiai klausiate, bet tikrai švietimo sąskaita yra didelė. Noriu pabrėžti, kad vien struktūrinių fondų... funkcijų, valstybinių funkcijų, kurios iš esmės turėjo būti teikiamos pačios valstybės, bet ilgus metus buvo finansuojamos iš struktūrinių fondų, yra virš 40 mln. Taigi tikrai ta sąskaita yra didelė.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Ministre, tikrai noriu pasiteirauti dėl kelių aspektų. Vienas dalykas. Studentų sąjunga yra išreiškusi nuomonę vie-

šai, kad ji nepritaria šiam įstatymo projektui, nes jis stokoja socialinio jautrumo, socialinio ekonominio aspekto ir dimensijos. Ką jūs galėtumėte atsakyti į šią kritiką?

Kitas dalykas. Jūs minėjote, kad universitetai pritaria, tačiau dalis universitetų ir anksčiau yra pasisakę, kad tokie griežti įstatymuose nustatyti reikalavimai stojant į aukštąsias mokyklas varžo ir riboja jų autonomiškumą. Ką galėtumėte atsakyti į tai? Kadangi ir vienas aspektas, ir kitas aspektas yra labai labai svarbūs, o susijusių lydimųjų teisės aktų mes šiandien nematome, ar nemanote, kad vis dėlto skubotai šis klausimas svarstomas nepilnu kontekstu?

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui. Tikrai labai svarbūs ir geri klausimai. Tikrai reikalavimai nėra griežti. Jeigu mes palyginsime su kitomis valstybėmis, reikalavimai yra labai paprasti ir yra supaprastinami: tik trys egzaminai tam tikru lygiu ir vienas – išlaikyti, o kitas – pagrindinis lygmuo. Tikrai nežinau, ar galėtumėte pateikti kitų pavyzdžių, kur yra dar paprasčiau, nes iš esmės tau reikia išlaikyti tik tris valstybinius brandos egzaminus tam, kad galėtum studijuoti aukštąjį mokslą.

Dėl socialinės dimensijos. Tikrai ir šiandien 16 valandą vyks pasitarimas dalyvaujant ir studentams. Kartu dirbame, rengiame siūlymus. Prieš teikdami Vyriausybei šį projektą, turėjome posėdį su visų aukštųjų mokyklų atstovais ir su Lietuvos studentų asociacija. Taip, tikrai studentai išreiškė mintį, kad turėtų būti ir socialinė dimensija. Mes tai girdime ir tam kartu ruošiamės. Tikrai rudenį pateiksime siūlymus. Jie nebūtinai bus teisės aktų projektų pateikimai, bet diskutuojame. Turime pasiūlymus dviem kryptimis, tai ir dėl paskolų sistemos, ir dėl tam tikrų galimybių, kvotų vaikams, kurie ateina iš sudėtingesnės socialinės ir ekonominės padėties, kad jie turėtų galimybę įstoti į tas specialybes, kur yra didžiulė konkurencija, pavyzdžiui, medicina, kur visi stoja su pačiais geriausiais balais.

Dar ką noriu pabrėžti, kad jūsų nesuklaidintų, jog į valstybės nefinansuojamas vietas nestoja vaikai, kurie ateina iš tos sunkesnės ekonominės padėties šeimų. Tai yra faktas ir čia yra niekaip nesusiję. Tie, kurie gali susimokėti, ir šiandien susimoka. Reikalavimai jiems yra labai maži, nes tu gali įstoti studijuoti chemiją, iš esmės nelaikęs chemijos egzamino, arba matematikos egzamino, ir sėdėti viename suole su tuo, kuris turi šimtuką ir laikė visus egzaminus. Tai yra tikrai neteisinga ir diskriminacinė nuostata.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, prašom pasakyti, kuo skiriasi jūsų dabar teikiamas teisės aktas nuo ankstesnio, kurį teikė Švietimo ir mokslo komiteto pirmininkas ponas A. Žukauskas. Tai vienas klausimas.

Ir dabar man pakomentuokite, kodėl ketvirtajame uždavinyje jūs numatėte tik švietimo galimybę, išsiskėlėte tokius uždavinius, ir būtent kalbate tik apie pedagogus, apie perteklinį rengimą, kad kai kurių specialybių daugiau trūksta. Aš manau, kad ne tik čia turėtų liesti pedagogus, bet turėtų liesti apskritai visų profesijų. Nes mums trūksta ir tikslųjų, ir inžinierių, ir kitų specialybių. Tai man taip keista, kad jūs ketvirtajame uždavinyje kalbate tik apie pedagogus. Čia man kyla toks klausimas.

Iš tikrųjų dėl kokybės, aišku, aš tikrai pritariu, mes siekiame kokybės. Dėl ko aš suabejojau? Suabejojau vien dėl to, kad tas matematikos egzaminas yra dabar privalomas, bet mes susigriežtinome, jau griežtai norintiems stoti reikalingas matematikos egzaminas. Nors A. Žukauskas man buvo atsakęs į tokį klausimą. Kuo skiriasi jūsų projektai?

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui. Skiriasi tikrai daug kuo, nes gerbiamojo profesoriaus A. Žukausko projekte buvo tik vienas punktas apie reikalavimų suvienodinimą, yra visi kiti punktai... Ten buvo dar dėl nubyrėjimo tam tikri pasiūlymai. Visi trys uždaviniai, kuriuos aš įvardijau, yra visiškai skirtingi.

Dabar dėl matematikos egzamino ką noriu pabrėžti. Jeigu pasižiūrėtumėte į kaimynes valstybes, tai yra Latviją ir Estiją, tai taip pat yra privalomas matematikos egzaminas. Man ta diskusija tikrai kelia nerimą, kad mes galime galvoti, jog aukštąjį mokslą galima studijuoti nelaikius matematikos egzamino. Noriu nuraminti, kad jau šiemet nuo rugsėjo 1 dienos 10 klasėje yra papildoma matematikos pamoka, mes siūlome pakeitimus vidurinio ugdymo sistemoje, kur tikrai daugiau valandų skiriama šiems pagrindiniams dalykams.

Ir dar klausėte dėl nuostatos dėl pedagogų. Čia mes susidūrėme su tokia situacija, kadangi mes tikrai teikiame didelę paramą būtent pedagogų stipendijoms, taip pat mes šiandien, remdami įstatymu, galime skirti finansavimą tik pagal programą „Dalyko pedagogika“, o joje yra labai daug specializacijų. Yra ir fizinis ugdymas, ir muzika, ir matematika. Ką mes matome? Jog stipendijos, kurios buvo skirtos, nebūtinai buvo panaudotos. Tai dideli pinigai. Apie 8 mln. eurų buvo panaudota tikrai nebūtinai geriausiai. Tarkime, fizinio ugdymo srityje mums tikrai netrūksta mokytojų, mes turime jų perteklių ir mes juos vis dar priimame ir skatiname stipendijomis.

Mes galvojame, kad valstybės lėšas reikėtų taikliau panaudoti, kad tikrai reikia skirti stipendijas ir skirti didesnę finansavimą, jeigu ateina daugiau pedagogų, daugiau stoja. Ir šiomet, jeigu stos, mes turėsime galimybę persikirstyti ir papildyti, kiek reikės, kad tik būtų norinčių, bet čia reikėtų taikliau tiesiog vietas planuoti, nes tikrai kai kurių specialybių mes šiandien turime perteklių ir mums tikrai nereikia. Tai mums nereikėtų tiek daug. Mums galbūt reikia kitų specialybių kur kas daugiau, kad ir lietuvių kalbos ir literatūros labai trūksta šiandien. Tai mes čia galėtume daugiau paskatinti. Todėl siūlome tokį pakeitimą, kuris atvertų galimybę taikliau planuoti valstybės paramą.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Gerbiama ministre, jūs pasakėte, kad kuo daugiau pritrauktume studentų, bet jūs ir pasakėte, kad tie, kurie gali susimokėti, tai jau tie lyg ir nebetinkami, jeigu jie yra nepasiekę kokių nors rezultatų. Nėra niekur pabrėžta apie motyvacijos kokią nors „egzaminą“ (aišku, kabutėse egzaminą), bet motyvacija turėtų lemti. Nes sumokėti už tą studentą, kuris norėtų stoti ir neatitinka lygmens, galėtų darbdavys. Ir čia valstybės interesas turėtų būti, nes tai būtų tiesioginis darbdavio interesas.

Manau, kad šitas įstatymo projektas, jūs tiesiai šviesiai neatsakote, bet man jis atrodo, kad „neįėjome per duris, įeisime per langą“. Ir studentai labai teisingai savo rašte parašė, kad Seimas jau šiam projektui nepritarė vieną kartą. Mes skirtumų neįžvelgiame tiek, kiek jūs čia pasakote. Manau, kad nereikėtų turbūt daryti to projekto vėl per jėgą tokio pat, atimant iš universitetų autonomiją ir perkeliant universitetų pareigas į ministeriją. Manau, kad jūs taip pat nebūsime visą amžių ministre.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Tikrai ne.

V. PRANCKIETIS (LSF). Ateis kiti asmenys. Ir kaip tos taisyklės gros tada tiems žmonėms, kurie turės dirbti universitetuose? Neskriausime universitetų autonomijos. Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, profesoriau. Tikrai mes neskriaudžiame, kaip tik šiuo pakeitimu mes suteikiame universitetams kur kas daugiau autonomijos, nes mes supaprastiname visą sistemą, mes sakome: norint studijuoti aukštąjį mokslą, reikalingi šie trys egzaminai. Jeigu universitetas norės įsivesti motyvacinį pokalbį po to, prašom, jis tikrai gali įsivesti. Bet ką aš noriu akcentuoti.

Nepamirškime, kad šiandien mes tikrai turime pakankamą skaičių studentų, studijuojančių aukštąjį mokslą. Ar tikrai mes taip norime sumenkinti profesijos svarbą? Mes šiandien turime 75 % studijuojančių aukštąjį mokslą ir tik 25 % profesinį, kai tuo tarpu, jeigu mes palygintume su Europos Sąjungos vidurkiais, EBPO, tai yra maždaug 50 %. Tai tikrai nėra taip, kad mūsų aukštasis mokslas būtų neprieinamas. Ir man nesuprantama, kodėl mes norime, kad jis būtų nekokybiškas. Kodėl mes norime, kad tie, kurie gali sumokėti... Na, aš dar supratu jus kaip liberalą dabar šiek tiek. Kurie gali susimokėti, kažkodėl galėtų įstoti į aukštąją mokyklą kur kas paprasčiau negu tie, kurie negali susimokėti. Man šitas yra visiškai neaišku.

Studentai turi būti pasiruošę. Ir tai, kad jis bus išlaikęs 16 balų iš 100, norėdamas įstoti į kolegiją, tris egzaminus, tai yra minimaliausias reikalavimas, kokią mes galime įsivaizduoti. Ir jeigu mes kalbame apie aukštos pridėtinės vertės ekonomiką ir universitetus, į kuriuos atvažiuotų studijuoti užsienio studentai, nes mūsų vaikų yra mažai, deja... Mums, aišku, reikia didesnes, gausesnes šeimas turėti, kad kuo daugiau vaikų studijuotų, bet, deja, demografija šiandien nepalanki. Kada jie atvažiuos? Tada, kada bus stiprūs universitetai ir stiprios kolegijos.

Dalykus reikia spręsti įvairiais būdais, bet aš tikrai tikiu, kad šitas žingsnis visiškai į kitą lygį pakels mūsų aukštąjį mokslą. Mes esame pamodeliavę, tai tikrai nėra jokio didelio poveikio, fi-

nansavimas auga. Aš tikrai manau, kad tas pokytis, kurį mes siūlome, yra būtinas ir reikalingas. Jeigu perverstumėte EBPO ataskaitas, visose rekomendacijose, kiekvienoje yra pateikiama ši rekomendacija, kad būtina suvienodinti reikalavimus.

PIRMININKAS. Ačiū. Paskutinė klausia V. Targamadžė.

V. TARGAMADŽĖ (LSDPF). Ačiū. Visų pirma noriu atkreipti dėmesį, kad mes šiuo projektu suteikiame universitetams daugiau autonomijos. Na, kolegos, universitetai ir taip turi būti autonomiškai. Apie ką mes čia kalbame?

Toliau. Yra reglamentuojantys dokumentai, sutartys. Jūs devintame rašote, kad yra ir kitos sutartys. Tai yra labai pavojinga frazė, negalima būtų taip rašyti, reikėtų įvardinti turinį. Toliau jūs kalbate apie vertinimo kriterijus. Iš tikrųjų truputėlį paminėjote, bet tie vertinimo kriterijai turi būti labai aiškūs, suvienodinti ir visoms institucijoms vienodai taikomi, aišku, atsižvelgiant į statistiką. Tai ir klausimas yra, kaip kitos sutartys ir vertinimo kriterijai, kaip jūs tvarkysite?

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, profesore. Tikrai labai teisingai atkreipėte dėmesį. Buvo ir Teisės departamento pastaba, čia mes dėl kitų sutarčių įvardinsime, kaip vadinamos šitos sutartys, labai konkrečiai jas vadinsime strateginėmis sutartimis. O dėl kitų sutarčių – ir šiandien universitetai sudaro įvairiausias sutartis, jos nėra kaip nors konkrečiai apibrėžtos įstatyme. Tarkime, kad ir Užsienio reikalų ministerija yra sudariusi su ne vienu universitetu tam tikras sutartis dėl įvairios veiklos. Čia yra tos kitos sutartys.

Kad būtų tikslumas, mes pasitarėme ir su Teisės departamentu, mes visas sutartis dėl pažangos dalykų įvardinsime labai konkrečiai. Pavyzdžiui, mes turime pedagogų rengimo centrus. Šiandien tas finansavimas ir papildoma parama pedagogų rengimo centrams yra tokia komplikuota, bet mes pagal šį pakeitimą galime su pedagogų rengimo centru sudaryti sutartį finansuodami juos papildomai ir prašydami jų pasiekti tam tikrų tikslų. Jų gali būti įvairiausių, bet gali būti skiriamas papildomas finansavimas, aišku, orientuotas į rezultatą ir tam tikrą tikslą.

Dabar klausėte dėl vertinimo. Mes įvardijome vertinimo kriterijus ir jų konkrečias reikšmes, čia tikrai turime sutarti su bendruomene ir nustatyti poįstatyminiais aktais.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama ministre, atsakėte į visus Seimo narių klausimus.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui. Dėl balsavimo motyvų už kalbą V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (LRF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iki šiol buvo daug ministrų, bet niekaip negalėjo susitvarkyti su švietimu. Aš įdėmiai klausiausi viso pasisakymo, pažadų, aišku, du trečdaliai kolegų jau dezertyravo iš Seimo, neatlaikė. Gerbiama ministrė J. Šiugždinienė 19 valandą vakaro taip azartiškai, užsidegančiai mums išpasakojo viską! Matyti, kad žmogus logiškai kalba, kovinga, azartiška ir gali padaryti proveržį. Kas, jeigu ne ji? Kada, jeigu ne dabar?!

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų prieš – V. Ažuolas. Deja, jo nebėra.

Gerbiami kolegos, apsispręsimė ir balsuosime nustatytu laiku.

19.03 val.

Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-484 (pateikimas)

Dabar liko Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-484. Pranešėjas – Č. Olševskis.

Č. OLŠEVSKI (LRF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiamieji kolegos. Pirmiausia prieš pateikdamas savo projektą, norėčiau jums visiems nuoširdžiai padėkoti už tai, kad palaikėte mane ir mano įstatymo projektą, kurį pateikiau prieš valandą.

Gerbiami kolegos, kaip jau minėjau, Lietuvos Respublikos Konstitucijos 23 straipsnis aiškiai reglamentuoja, kad žmogaus nuosavybė neliečiama, tačiau šio įstatymo projektą inicijuoti paskatino taip pat nuolatiniai gyventojų ir visuomeninių organizacijų skundai dėl diskriminacinės ir neteisingos politikos atkuriant nuosavybės teises į išlikusį nekilnojamąjį turtą, ypač atkuriant nuosavybės teises į miesto teritorijoje turėtą žemę. Su tuo susiję kompensavimo būdai, piniginė išraiška, tvarka ir išmokos dydžio suma. Nors visur teigiama, kad nuosavybės teisių atkūrimas yra

prioritetinis valstybės ir visuomenės uždavinys, Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos skelbiamais 2019 metų duomenimis, miestuose nuosavybės teisę dar liko atkurti apie 6 tūkst. piliečių dėl 3 hektarų žemės. Vilniaus mieste tik mažiau negu pusė asmenų atgavo bent dalį pagal įstatymą gražintinos žemės. Kartais stebina kai kurių institucijų atsainumas, neveikimas, o gal tiesiog nenoras spręsti reformos iškreiptas pasekmes.

Norėčiau pasakyti, kad kiekviena žemės gražinimo istorija yra unikali. Tai vos žmogaus pakeliama institucijų susirašinėjimo ir atrašinėjimo popierių krūva, daugybė nuorodų į teisės aktus, bet, deja, nulinis rezultatas, ne tik galbūt, bet iš tikrųjų *mizeris*. Vos ne per prievartą pinigine išmoka išmokės, žemės gražinimo pabaigtuves atšvės, liks daugybė laisvų suformuotų žemės sklypų skirtinguose Lietuvos miestuose, tarp jų ir sostinėje, tą patvirtina ir valstybės institucijos. Klausimas: kam jie atiteks? Deja, šiuo metu net tie piliečiai, kuriems pagaliau suformuoti lygiapločiai sklypai, nėra įrašomi į eilę gauti lygiavertį sklypą, nes, kaip minėjome ir dėl praeito įstatymo, priežastis yra tokia, kad pavėlavo.

Todėl ir teikiu įstatymo pataisas, kurios leistų piliečiams už turėtą žemę gauti atitinkamą miško sklypą ir, priklauso nuo turėto žemės ploto, kelis lygiavertčius sklypus iki 0,12 arų individualiai statybai. Įstatymo projekto tikslas – paspartinti nuosavybės teisių atkūrimo proceso užbaigimą ir įvykdyti išpareigojimus piliečiams gražinti jų nuosavybę arba atlyginti už tai jų pačiu pasirinktu kitu būdu. Kadangi šiuo metu Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo 5 straipsnio nuostatos numato, kad jeigu piliečiui sugražintas ar perduodamas neatlygintinai nuosavybės žemės sklypo plotas miesto teritorijai priskirtoje žemėje yra mažesnis už žemės sklypo plotą, į kurį pagal šį įstatymą jam atkuriamos nuosavybės teisės, už likusį žemės sklypo plotą valstybė jam atlygina pinigais.

Norėčiau dar kartą akcentuoti, kad būtent dėl valstybės institucijų kaltės daliai pretendentų laiku nebuvo suformuoti lygiapločiai žemės sklypai kaip būtinoji sąlyga pretenduoti į lygiavertį turėtą žemės sklypą individualiai statybai iki 0,12 arų. Todėl ir siūlau šio įstatymo 5 straipsnį papildyti nauja 6 dalimi, kuri skambėtų: jeigu piliečiui perduotas neatlygintinai nuosavybės žemės sklypo plotas miesto teritorijai priskirtoje žemėje yra mažesnis už žemės sklypo plotą, į kurį pagal šį įstatymą jam atkuriamos nuosavybės teisės, už likusį žemės sklypo plotą papildomai perduodamas neatlygintinai nuosavybės antras ne mažesnis kaip 0,04 hektaro žemės sklypas individualiai statybai ir kitai paskirčiai. Arba, piliečiui pageidaujant, už likusį žemės sklypo plotą valstybė jam atlygina pagal šio įstatymo 16 straipsnį. Atlyginimas pinigais turėtų būti išimtinė galimybė, kai valstybė atlygina piliečiams už nekilnojamąjį turtą, kuris pagal įstatymą negražinamas, o ne taisyklė, kai net ir esant laisvų žemės sklypų plotų miesto teritorijai priskirtoje žemėje asmenys tiesiog verčiami rinktis kompensaciją pinigais, kaip jau minėjau, neatitinkančią rinkos vertės ir prasilenkiančią su teisingumo ir proporcingumo principais.

Pabaigai. Nepaisant to, kad kai kurie pasiūlymai, Teisės departamento specialistų teigimu, yra diskutuotini, bet niekur nėra teigiama, kad teikiamas projektas prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai. Labai prašau jūsų šį įstatymo projektą pateikimo stadijoje taip pat palaikyti ir balsuoti už pateikimą. Ačiū už dėmesį. Taip pat esu pasiruošęs atsakyti į klausimus, jeigu tokių bus.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Jūsų klausti norėtų du Seimo nariai. Klausia V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (LRF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega Česlovai, 30 metų iš neteisybės pelkės negalima išbrikti ir šiandien jūsų jubiliejus, o jūs užsiimate tokiu sunkiu darbu, kad ištrauktumėte tūkstančius žmonių iš pelkės, nes prieš 30 metų ir jūs, taip sakant, kitų metų buvote, ir kiti laukė ir nesulaukė. Mano toks klausimas kaip jubiliatui šiandien. Dabar jau po septynių vakaro, kaip jūs jaučiatės, pristatydamas šį klausimą?

Č. OLŠEVSKI (LRF). Labai ačiū už klausimą. Man atrodo, kad neturi būti labai svarbu Lietuvos Respublikos piliečiams, kaip aš jaučiuosi čia, kadangi pirmiausia man rūpi mūsų visų Lietuvos Respublikos piliečių klausimai. Ir nesvarbu, ar čia jubiliejaus proga, ar kita. Aš priimu kaip dovaną tai, kad jūs balsavote pateikimo stadijoje už mano projektą, kurį aš teikiau anksčiau. Labai

ačiū, kad rūpinatės. Tiesą sakant, mano jubiliejus buvo prieš porą dienų, o sveikinimai tik šiandien. Matyt, dar spėsiu. Labai ačiū už klausimą.

PIRMININKAS. Klausia V. Mitalas.

V. MITALAS (LF). Gerbiamas kolega, aš taip pat sveikinu jus su praėjusiu jubiliejumi, bet vis dėlto klausimą turiu apie projektą. Turbūt kiekvienam: ir jums, ir man, tikrai rūpi, kad restitucija kaip procesas kuo greičiau būtų baigtas ir tie piliečiai, kurie turėjo nuosavybę, galėtų ją atgauti arba būtų deramai jiems atlyginta. Kaip jūs manote, kaip jūsų teikiamas įstatymo projektas galėtų paspartinti šį procesą, nes, mano supratimu, kai nuolat keičiamos taisyklės dėl restitucijos, šis procesas kaip tik klimpsta, nes vis daugiau asmenų turi vis naujų lūkesčių, kaip tas procesas gali baigtis? Ar nekyla jums tokia nuomonė, kad šis procesas kaip tik gali įstrigti, jeigu vėl ir vėl iš naujo bus keičiamos restitucijos taisyklės? Ačiū.

Č. OLŠEVSKI (LRF). Ačiū už klausimą. Jūs teisingai klausimo pradžioje pasakėte, kad procesas vyksta jau 30 metų. Dabar teikdamas šį įstatymo projektą esu giliai įsitikinęs – kaip tik greičiau mes pabaigsime tą neteisybę, kadangi jau minėjau, kad net mieste, pavyzdžiui, sostinėje Vilniuje, yra nemažai laisvos žemės. Šio projekto tikslas ir yra, kad... Kiek žinau, jau yra Vilniaus patvirtintame plane kai kurie plotų hektarai įtraukti, dabar nepasakysiu tiksliai, kur yra suformuoti sklypai būtent statybai. Man atrodo, jeigu palaikysite ir pateikimo metu pritarsite, tai kur kas greičiau baigsime tas nesąmones, kadangi aš jau minėjau pirmajame pristatyme, kad sunku suvokti, kad nekilnojamasis turtas tapo kilnojamasis.

Antras dalykas. Jūs patys irgi pastebėjote, kad lyg ir 230 kartų buvo daromas ir taisomas tas žemės įstatymas, kurį aš dabar pristatau. Dabar sunku susigaudyti net specialistams. Būtent yra paprastas pasiūlymas: kam neužteko tos žemės, kad tiesiog būtų duota galimybė piliečiams leisti nedidelį sklypelį, kaip jau minėjau, 0,12 arų statybai.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Jūsų paklausė visi, kurie norėjo paklausti. Dėl balsavimo motyvų Z. Balčytis kalba už.

Z. BALČYTIS (LRF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų šis įstatymo projektas turi savo priešistorę, ir gerbiamas Česlovas jį pristatydamas taip pat turbūt su manimi sutiks, kad šis procesas prasidėjo atgavus nepriklausomybę ir faktiškai žemės vertė, ypač tuose didžiuosiuose miestuose ir Vilniuje, ėgavo savo piniginę vertę. Aš irgi taip pat buvau liudytojas, kai nuo 1996 metų, pradėjus žemės atkūrimo įstatymo įgyvendinimą, iš tikrųjų lenkų tautybės žmonės patyrė pačią didžiausią neteisybę kaip buvę šio krašto šeimininkai ir savininkai šių žemių. Ir tikrai dėl tuo metu įsikūrusių naujų institucijų, kurios jau dabar irgi yra panaikintos, nerangumo, aš manau, kad ir dėl nenoro, ir dėl kitų dalykų, iš tikrųjų šie žmonės, istoriškai gyvenantys šioje teritorijoje, Vilniuje, Vilniaus rajone, patyrė pačią didžiausią skriaudą. Todėl aš tikrai pritariu ir siūlau tikrai palaikyti, kad nors iš dalies dabar, suėjus labai ilgam terminui, XXI amžiuje, būtų ši teisybė nors iš dalies atkurta. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Čia, kiek suprantu, buvo pasisakymas dėl motyvų ir jis labai teigiamas. Taigi daugiau nėra norinčių kalbėti.

19.16 val.

Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-639 (pateikimas)

Apsispręsimė netrukus, kai Č. Olševskis pateiks kitą įstatymo projektą – Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-639. Pateikimo stadija. Prašau, gerbiamas kolega.

Č. OLŠEVSKI (LRF). Gerbiami kolegos, tikrai labai nuoširdžiai dėkoju už palaikymą. Jau anksčiau kalbėjau, kad iš tikrųjų gal yra kai kurių niuansų, kaip teisininkai rašo, diskutuotinų klausimų ir taip toliau, bet svarbiausia yra tokia idėja, kad būtent būtų, ką teikiu, kad būtų pritarta šiam pasiūlymui.

Dabar trečias. Atsižvelgdamas į tai, kad jau šiuo klausimu yra mano pateikta nemažai informacijos, ir, taupydamas mūsų laiką, siūlau, kad priėmus siūlomo įstatymo pakeitimo projektą

būtų nustatyta, kad asmuo gali pasirinkti dar vieną kompensavimo už turėtą žemę būdą – kompensaciją lygiaverčiu miško sklypu. Laisvos valstybinės žemės fonde dar yra dešimtys tūkstančių hektarų valstybinių miškų, kurie galėtų būti rezervuoti nuosavybės teisėms atkurti.

Apytiksliais skaičiavimais, atlyginti už valstybės išperkamą žemę turėtame mieste šių miškų pakaktų nemažai daliai piliečių. Būtų paspartintas nuosavybės teisių atkūrimo proceso užbaigimas ir įvykdyti išpareigojimai piliečiams gražinant jų nuosavybę arba atlyginta už tai jų pačių pasirinktu kitu būdu. Tai būtų dar viena galimybė asmenims užtikrinti teisingą ir proporcingą nuosavybės teisių atkūrimą. Tai būtų kur kas geriau negu galiojantis priverstinis kompensavimo pinigais mechanizmas.

Norėčiau dar kartą akcentuoti, kad būtent dėl valstybės institucijų kaltės daliai pretendentų laiku nebuvo suformuoti lygiaverčiai žemės sklypai kaip būtinoji sąlyga pretenduoti į lygiavertį turėtą žemės sklypą individualiai statybai iki 0,12 hektarų. Todėl ir siūlau pakeisti šio įstatymo 21 straipsnio 4 dalį ir išdėstyti ją taip: „Piliečiai, pateikę prašymus atkurti nuosavybės teisę į žemę, esančią miestams priskirtose teritorijose, įskaitant žemę, esančią miestams priskirtose teritorijose po 1995 m. birželio 1 d. iki – užbraukti 2019 m. birželio 1 d. ir įrašyti – 2023 m. gruodžio 31 d., gali pakeisti savo valią dėl atlyginimo būdo ir prašyti už valstybės išperkamą žemę arba jos dalį, už kurią nėra atlyginta, atlyginti lygiaverčiu miško plotu iš Laisvos valstybinės žemės fonde esančių valstybinių miškų, rezervuotų nuosavybės teisėms atkurti kaimo vietovėje, jeigu sprendimas dėl nuosavybės teisių atkūrimo nepriimtas arba priimtas, bet iki prašymo pakeisti valią dėl atlyginimo būdo pateikimo dienos neįvykdytas arba iš dalies įvykdytas. Institucija, nagrinėjanti piliečių prašymus atkurti nuosavybės teises į išlikusį nekilnojamąjį turtą, į kurį piliečiui atkurtos nuosavybės teisės, priimtą ir neįvykdytą arba iš dalies įvykdytą sprendimą dėl nuosavybės teisių atkūrimo pakeičia administracine tvarka.

Nepaisant to, kad kai kurie pasiūlymai, Teisės departamento specialistų teigimu, yra diskutuoti, niekur nėra teigiama, kad teikiamas projektas prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai. Labai prašau jūsų šį įstatymo projektą po pateikimo palaikyti. Ačiū už dėmesį. Esu pasiruošęs atsakyti į klausimus, jeigu tokių bus.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Jūsų niekas nenori klausti. Dėl balsavimo motyvų nori kalbėti Z. Balčytis.

Č. OLŠEVSKI (LRF). Labai ačiū.

PIRMININKAS. Prieš suteikdamas žodį kolegai, noriu pasakyti, kad šis įstatymo projektas buvo paskutinis prieš balsavimą. Frakcijų seniūnus prašome pasirūpinti, kad kolegos grįžtų į salę. Prašom, kolega.

Z. BALČYTIS (LRF). Ačiū, gerbiamas Seimo posėdžio pirmininke. Aš tiesiog užsirašiau palaikydamas ir šitą įstatymo projektą, užsirašiau ir dėl prieš tai buvusio kaip palaikantis įstatymo projektą arba siūlantis balsuoti už. Todėl norėčiau patikslinti, nes jūs nesupratote, jūs sakėte, kad čia buvo mano pasisakymas. Ne, tai buvo mano aiški nuomonė ir raginimas, kad būtų palaikytas įstatymo projektas po pateikimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Aš norėjau pasakyti, kad tai buvo labai teigiamas pasisakymas.

19.22 val.

Seimo narių pareiškimai

Kolegos, dar truputis laiko liko iki balsavimo. Turime kolegų, kurie užsirašę pateikti pareiškimus. Kviečiame K. Bartoševičių. Prašom.

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). Labai ačiū. Lietuvoje dažnai girdime frazę: kurkime aukštos pridėtinės vertės darbo vietas. Kone folkloru tapusią frazę kartoja visos politinės jėgos. Tačiau kodėl ieškodami tų aukštos pridėtinės vertės darbo vietų kūrėjų gūžčiojame pečiais ir keliame klausimą – kodėl tų verslininkų taip trūksta? Galbūt tų verslininkų trūksta, nes trūksta verslumo kompetencijų ir jų trūksta ne brandžiame amžiuje, o nuo mokyklos suolo?

Laikantis subsidiarumo ir proporcingumo principo, Europos Taryba Lietuvai atkreipti dėmesį į verslumą rekomendavo dar 2018 metais. Cituoju: „Puoselėti verslumo kompetencijas, kū-

rybiškumą ir iniciatyvumą, ypač tarp jaunų žmonių, pavyzdžiui, taikant daugiau galimybių jauniems besimokantiems asmenims mokantis mokykloje bent vieną kartą įgyti praktinės verslumo patirties.“ Europos Komisijos pristatytoje įgūdžių darbotvarkėje verslumo kompetencijos stiprinimas yra įvardintas kaip vienas iš strateginių konkurencingumo, socialinio teisingumo ir atsparumo didinimo veiksmų.

Šiam tikslui švietimo organizacija „Lietuvos Junior Achievement“ yra parengusi programas nuo pat pirmosios mokyklos klasės. Viena jų – kurti mokomąsias bendroves. Remiantis tarptautinio 2018 metais atlikto tyrimo *ICEE Research Project on the Impact of Entrepreneurship Education* duomenimis, mokomųjų mokinių bendrovių veikla turi teigiamo poveikio verslumo įgūdžių formavimui, komandinio darbo, kūrybingumo, pasitikėjimo savo galia veikti stiprinimui. Stiprinami ir derybų, sprendimų priėmimo, laiko planavimo, projektų valdymo, gebėjimo koordinuoti veiklas, iniciatyvumo, lyderystės, gebėjimo motyvuoti kitus, rizikos valdymo, punctualumo, bendradarbiavimo įgūdžiai.

Išvardyti gebėjimai apima verslumo kompetenciją, todėl ilgalaikėje perspektyvoje praktinis verslumo ugdymas gali nulemti teigiamus jaunimo užimtumo rodiklius, ambicingų socialinių technologinių inovacijų įgyvendinimą ar kūrimą, orientuotų aukštą pridėtinę vertę bei ekonominį ir socialinį poveikį kuriančių verslų augimo rodiklius.

Tyrimo rezultatuose teigiama, jog mokiniai, dalyvavę mokinių mokomųjų bendrovių programoje, labiau suprato kai kurių mokomųjų dalykų svarbą ir pradėjo į juos gilintis atidžiau. Programoje dalyvaujančių mokinių mokymosi rezultatai yra reikšmingai geresni, lyginant su programoje nedalyvaujančiais bendraamžiais. Be to, tyrimo metu tiek mokiniai, tiek mokytojai ir mokinių tėvai įvardijo, jog programa turi ir psichologinio poveikio aspektą, nes programoje dalyvavę mokiniai pasižymi didesniu pasitikėjimu savimi ir savo galia veikti.

Šie programos poveikio rezultatai ypač aktualūs žmogiškojo kapitalo kontekste, siekiant pritraukti daugiau tiesioginių užsienio investicijų į šalį, nes kvalifikuota, išsilavinusi, kūrybinga, tinkamais įgūdžiais pasižyminti ir greitai prie pokyčių prisitaikanti darbo jėga gali tapti konkurenciniu šalies pranašumu. Tyrimo rezultatai atskleidžia daugialypį programos poveikį ne tik tiesiogiai programoje dalyvaujantiems mokiniams, bet ir mokyklos bendruomenei bei potencialiems mokinių gebėjimų pasiekimams nacionaliniu mastu.

Noriu pasidžiaugti, kad būtent nuo šiandien iki pat liepos 15 dienos Europos jaunimo ir verslo dėmesys kryps būtent į Lietuvą. Mūsų šalyje nuotoliniu būdu vyks pirmasis ir didžiausias Europos jaunimo antreprenerystės festivalis „Gen-E 2021“. Europinis jaunimo verslumo ugdymo organizacijų tinklas „Junior Achievement“ šiais metais šeimininkę pasirinko neatsitiktinai. Lietuvoje jis organizuojamas siekiant pradėti platesnę diskusiją apie verslumo ugdymą, taip pat stiprinti antreprenerystės kultūrą. Festivalio pavadinimas „Gen-E“ yra akronimas, pristatantis naują europiečių kartą, kartą, kuri neturi amžiaus cenzo – nei X, nei Y, nei alfa. Tai – kartą, kuri jau šiandien nebijo keisti rytojaus ir renkasi veikti, kartą, kurią į priekį veda atviras požiūris, kurių mąstysenoje problemos virsta galimybėmis. Tai – antreprenerių kartą.

Organizacija „Junior Achievement“ Lietuvos mokyklose sėkmingai veikia jau 28 metus. Stiprindama švietimo sistemą verslumo, finansinio raštingumo ir ugdymo karjerai programomis ji realiai keičia vaikų gyvenimą. Kartu tai ir priminimas, kad kiekvienas vaikas Lietuvoje įgytų svarbių XXI amžiaus kompetencijų. Praktinis verslumo ir finansinio raštingumo ugdymas turėtų pasiekti kiekvieną mokinį dar mokykloje. Džiaugiuosi, kad ekonomikos ir verslumo pamokos pagal naują bendrojo ugdymo programų projektą yra perkeliamos į socialinių mokslų bloką 11–12 klasėje, o pradinukai turės galimybę šių dalykų pradėti integruotai mokytis nuo pat mažų dienų.

Ilgametės Lietuvos mokyklų ir mokytojų pastangos įgyvendinant verslumo ir finansinio raštingumo programas džiugina, tačiau verslumo ugdymui vis dar skiriamas ribotas dėmesys, tai atskleidžia ir visuomenės požiūris. Sausį Lietuvos „Junior Achievement“ inicijuotas bendrovės „Spinter Recherche“ atliktas reprezentatyvus Lietuvos gyventojų nuomonės apie verslumą tyrimas parodė, kad kone aštuoni iš dešimties Lietuvos gyventojų sutinka, kad verslo žmonės kuria gerovę ne tik sau, bet ir visai valstybei.

PIRMININKAS. Kolega, laikas.

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). Tuoj baigiu, ačiū. Net 72 % apklaustųjų mano, kad verslumo ugdymui skiriamas dėmenys yra nepakankamas. Tik kartu mes galime stiprinti mūsų visuomenę, kuri XXI amžiuje turėtų žinių ir kompetencijų veikti laisvojoje rinkoje. Europinio tinklo „Junior Achievement“ atliktas jaunimo verslumo ugdymo programos poveikio ir rezultatų vertinimas parodė, kad savo jaunąsias bendroves mokykloje kūrę moksleiviai 40 % rečiau būna be darbo praėjus 8–15 metų po mokyklos baigimo ir nuo trijų iki penkių kartų dažniau bando ar planuoja kurti savo verslą. Jau šiandien turime daug pavyzdžių. Viena jų...

PIRMININKAS. Kolega, jūs viršijote jau minutę laiko. Viskas. Ačiū jums.

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). Labai apmaudu, nepasakiau svarbiausios žinios.

PIRMININKAS. Nuo svarbiausių reikia pradėti.

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). Brangieji, kviečiu visus apsilankyti verslumo festivalyje „Gen-E 2021“. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Kviečiu V. Valkiūną. Aš tikiuosi, kad kolega nepasielgs taip, kaip prieš tai kalbėjęs kolega, netgi sutaupys laiko. Prašom.

V. VALKIŪNAS (LRF). Gerbiami kolegos, sunki psichologinė padėtis susiklostė Lietuvoje. Daug žinomų ir mažiau žinomų žmonių, Lietuvos veikėjų įvairiose srityse trolina ir Prezidentą, ir Seimo narius. Ir man teko. Mano aktyvi kaimynė R. Miliūtė mane labai myli ir gražiai trolina feisbuke. Trolina dėl ko? Dėl nepalaikymo LGBT. Ar ne psichologinis teroras prieš Vengriją, šeimų maršą, net prieš Prezidentą? Kodėl tai vyksta? Mobingas, invazija LGBT į mokymo įstaigas, kultūros sritis, naudojamas Overtono langas, neurobiologinis perprogramavimas, neurotechnologinis poveikis, galite pažiūrėti, yra užfiksuota šiose organizacijose, kur dalyvauja ir LGBT organizacija. Kolaboravimas. Kas yra kolaboravimas? Valstybės išdavimas, bendradarbiavimas su okupacine ar visuomenės daugumos nepalaikoma valdžia. Aš manau, reikia ir mūsų kolegoms apsispręsti, ar verta kolaboruoti LGBT. Mano kolegos sako, mano aplinkoje yra tokių, kurie *fanuoja* LGBT ir kitoms galimai ekstremistinėms, radikalioms organizacijoms. Noriu paklausti jūsų, jeigu tavo sūnus ar dukra, ar anūkas *fanuoja* ar priklauso teroristinei organizacijai, banditų grupuotei, nereikia, kad turi tai remti. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Pirmą kartą sužinojome, kad gyvename okupuotoje valstybėje. Prašom, per šoninį mikrofoną – A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, man atrodo, Valdemaras šiandien perkaito ir daug tokių nesąmonių pasakė, aš siūlau jums, kaip pirmininkui, įvertinti tuos dalykus. Kadangi jums pirmininkaujant buvo pasakyti tie žodžiai, galbūt kreiptis į Etikos ir procedūrų komisiją, išsiaiškinti, kiek čia tos tiesos ir netiesos buvo pasakyta. Siūlyčiau... Jūsų, kaip posėdžio pirmininko, garbės reikalas, man atrodo.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, priimsime atitinkamą sprendimą. V. Valkiūnas nebaigė savo pareiškimo? (*Juokas salėje*)

V. VALKIŪNAS (LRF). Noriu pasakyti, kad tai yra tiesa, bet kažkam ši tiesa yra per karti ir graužia akis. Gerbiamieji, matote, jau eina grasinimai Seimo nariui su laisvu mandatu, jeigu pasako tiesą. Gerai, bauskite.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, pradedame... Dar per šoninį mikrofoną D. Asanavičiūtė. Prašom.

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Noriu frakcijos vardu paprašyti dėl įstatymo projekto Nr. XIVP-630 Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Vyriausybės išvados?

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Taip, dėl Švietimo įstatymo 25 straipsnio.

PIRMININKAS. Taip, mes balsavome dėl šio projekto. Kolegos, sutinkame? Nėra prieštaraujančių? Bendru sutarimu prašome Vyriausybės išvados. Tik jau dėl daugiau kaip 60 projektų laukiame Vyriausybės išvadų.

Kolegos, pradedame balsavimą. Ai, dar vienas. Per šoninį mikrofoną – I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Frakcijos vardu dėl projekto Nr. XIVP-652 prašome pertraukos iki kito posėdžio, nes balsavimas vyksta labai nenumatytu laiku ir didesnė frakcijos dalis tiesiog negali pareikšti savo valios.

PIRMININKAS. Patikslinkite. Ko prašote?

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Pertraukos iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Pertraukos?

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Taip.

PIRMININKAS. Dėl kurio projekto?

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Projektas Nr. XIVP-652.

PIRMININKAS. O pavadinimas?

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Mokslo ir studijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. (*Balsas salėje*) Aš iš anksto prašau, pone Jurgi.

PIRMININKAS. Klausimas dar nėra paskelbtas.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Prieš balsavimą.

PIRMININKAS. Nėra dar dėl ko prašyti.

19.35 val.

Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 2 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-492(2) (svarstymo tęsinys)

Kolegos, Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 2 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-492(2). Turėsime apsispręsti ne tik dėl šio projekto, bet ir dėl siūlymų. Taigi prašau į tribūną komiteto paskirtą pranešėją K. Bartoševičių, nes turės pateikti komiteto išvadą dėl siūlymų.

Dėl 1 straipsnio yra keletas L. L. Andrikienės siūlymų. Taigi prašau. L. L. Andrikienė. Pristatykite savo siūlymą dėl 1 straipsnio, pirmąjį siūlymą dėl sąvokos „kultūros kelias“.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Aš tikiuosi, kad visi matote dokumente, ir aš labai kviečiu balsuoti už šį apibrėžimą. Jis yra pilnesnis, objektyvesnis. Kaip aš jau sakiau, tai ir kultūros paveldo ekspertų vertinimas, tai nėra tik mano vienos nuomonė. Prašau jūsų pritarti.

PIRMININKAS. Komiteto išvada.

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). Komiteto išvada buvo nepritarti. Už išvadų rengėjų pasiūlytą formuluotę balsavo keturi, prieš balsavo nulis ir susilaikė trys žmonės, bet turiu atkreipti dėmesį, kad už yra balsavę tiek pozicijos, tiek opozicijos atstovai.

PIRMININKAS. Kolega, mes matome, kad parašyta pritarti iš dalies.

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). Atsiprašau, pritarti iš dalies, taip.

PIRMININKAS. Už pritarimą iš dalies – 4, prieš nebuvo, susilaikė 3. Kolegė nesutinka su pritarimu iš dalies? Reikalaujate balsuoti?

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKAS. Taigi, kolegos, balsuojame dėl Laimos... Atsiprašau, dėl balsavimo motyvų L. Pociūnienė nori pasisakyti už. Prašom.

L. POČIŪNIENĖ (TS-LKDF). Aš susilaikiau Kultūros komiteto posėdžio metu ir iš tikrųjų ne iš karto suvokiau esmę, kodėl taip svarbu tiksliai apibrėžti kultūros kelią, kodėl taip svarbu būtent įstatyme apibrėžti kultūros kelio lygmenis ir kodėl taip svarbu nepalikti skylių įstatyme. Aš neįsivaizduoju, koku pagrindu bus po to sertifikuojama, jeigu įstatyme nebus apibrėžta. Labai labai prašau visų frakcijų narių, kuriems iš tiesų nuoširdžiai rūpi kultūros paveldas ir ypač kultūros keliai Lietuvoje, kad jie iš tiesų funkcionuotų pagal civilizuotą Europos teisę, labai prašau palaukti L. L. Andrikienės pataisas.

PIRMININKAS. Kolegos, prieš nėra norinčių pasisakyti. Balsuojame už L. L. Andrikienės pasiūlymą dėl sąvokos „kultūros kelias“.

Užsiregistravo 85, balsavo 83: už – 59, prieš – 1, susilaikė 23. Pasiūlymui pritarta. Ar tai reiškia, kad antrojo siūlymo nebereikia?

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). Reikia.

PIRMININKAS. Nes yra kitas siūlymas birželio 16 dienos. Mes ką tik balsavome dėl birželio 15 dienos.

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). Šitie yra sudubliuoti, tai dėl šito siūlymo nereikia balsuoti, taip.

PIRMININKAS. Aišku. Dėl 1 straipsnio, bet 11¹ dalies L. L. Andrikenės pasiūlymas. Prašom, kolege, pristatyti.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Kultūros kelio lygmuo – šiandien svarstymuose aš apie tai kalbėjau. Vėlgi tai yra apibrėžimas, kas yra kultūros kelio lygmuo ir kokio lygmens kultūros keliai driekiasi per Lietuvos teritoriją. Regioninis, nacionalinis, tarptautinis ir Europos Tarybos kultūros kelio lygmuo. Tik, gerbiamas posėdžio pirmininke, aš labai prašyčiau, kitaip sakant, aš siūlau balsuoti už 16 dienos variantą. Jeigu mes dabar...

PIRMININKAS. Pirmojo atsisakote?

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKAS. Aišku. Jūs dabar pristatėte būtent tą antrąjį.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Taip, antrąjį.

PIRMININKAS. Prašom, kolega, pristatyti komiteto nuomonę dėl antrojo siūlymo, tai yra birželio 16 dienos.

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). Birželio 16 dienos siūlymui pritarti iš dalies.

PIRMININKAS. Kolege, nesutinkate su komiteto sprendimu? Reikalaujate balsuoti, taip? Kolegos, dėl balsavimo motyvų V. Aleknaitė-Abramikienė nori pasisakyti už.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, aš manau, mes turime vertinti kolegės L. L. Andrikenės patirtį ir labai galias žinias šioje srityje. Todėl daugiau aš nežadu kalbėti, bet labai raginu pritarti jos siūlymams.

PIRMININKAS. Čia skirtumas yra vieno žodžio. Taigi, kolegos, balsuojame dėl kolegės L. L. Andrikenės siūlymo, dėl 1 straipsnio 11² dalies pasiūlymo. 16 dienos.

Užsiregistravo 84, balsavo 84: už – 72, prieš – 1, susilaikė 11. Pasiūlymui pritarta.

Dėl viso straipsnio... A, svarstymo stadijoje nereikia. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų taip pat yra. Irgi dviejų dienų siūlymai, tiksliau, netgi... Prašom kolegę L. L. Andrikenę pristatyti.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke.

PIRMININKAS. Ir pasakyti, dėl kurio.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Taip, mes dabar balsuotume, kaip jūs sakėte, dėl 2 straipsnio ir aš prašau irgi balsuoti dėl birželio 16 dienos varianto. 2 straipsnis: papildyti įstatymą 3¹ straipsniu ir apibrėžiami kultūros kelio lygmenys Lietuvoje – regioninis, nacionalinis, tarptautinis ir Europos Tarybos kultūros kelio lygmuo. Prašau jūsų pritarimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Komiteto išvada.

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). Komitetas nusprendė nepritarti šiam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Kodėl?

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). Todėl, kad vadovaujantis Teisėkūros pagrindų įstatymu toks didelis aprašymas būtų perteklinis įstatyme, dėl to gavome rekomendaciją, kad tokio dalyko nereikėtų įtraukti į įstatymą, užtenka jį įtraukti į poįstatyminį aktą.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų E. Zingeris nori kalbėti už.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Aš nuo 1996 metų buvau Europos Tarybos Kultūros komiteto vice-pirmininku ir atsimenu šių preciziškų lygmenų formavimą ir motyvus, dėl ko buvo... 48 šalių atstovai juos siūlė. Tai buvo tvirti, geležiniai motyvai, kad mes turime turėti lygmenų tinkliuką, ir jis yra logiškas, kaip ir visas pasiūlytas Laimos apibrėžimas. Jis atkartoja jau priimtą konsensusu ir mūsų delegacijos Europos Taryboje patvirtintą balsavimo lygmenų tinkliuką, Europos kelių lygmenų tinkliuką. Aš atsimenu debatus, 48 šalys ir jų parlamentinės delegacijos jau patvirtino. Aš prašyčiau tik atkartoti tai, kas Strasbūre buvo padaryta anksčiau. Ačiū jums.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau kalbėti nėra norinčių. Balsuojame dėl L. L. Andrikenės pasiūlymo.

Kolegos, užsiregistravo 84, balsavo 84: už – 73, prieš – 1, susilaikė 10.

Kolegos, dar buvo pasiūlymų, dėl kurių balsuoti, manau, nebereikia. Kadangi pritarta anksčiau, automatiškai ir pavadinimas, ir numeracija atitinkamai keičiasi. Dėl visų pasiūlymų jau balsuota.

Balsuojame dėl viso projekto. Prieš tai mes turėtume išklausti motyvų. V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Negirdžiu, ką sakote.

PIRMININKAS. Dėl motyvų – V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėl viso, taip?

PIRMININKAS. Dėl viso projekto.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kad neatrodytų čia tokia keista situacija, kad Kultūros komitetas lyg ir priešintųsi ar panašiai, tai čia situacija tokia, na, paprasta daugiau, nuomonių skirtumų ir įrodinėjimų. Kadangi aš esu šito projekto autorius, ir dabar tie pasiūlymai, kuriuos teikia L. L. Andrikenė, tikrai nei pablogina, nei kaip nors keičia šitos situacijos esmę, tiesiog apsaugo įstatymiškai visas tas definicijas, idant žemesnio lygmens įstatyminiai aktai negalėtų pakeisti paties principo. Iš tikrųjų viskas čia buvo gerai, komitete mūsų balsai pasiskirstė skirtingai, dabar išsilygino. Aš manau, kad tikrai galime ramia sąžine balsuoti už po svarstymo ir tada lauksime priėmimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Daugiau nėra norinčių kalbėti dėl balsavimo motyvų. Taigi, kolegos, balsuojame dėl viso įstatymo projekto po svarstymo. Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 2 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-492(2). Balsuojame.

Užsiregistravo 88, balsavo 88: už – 76, prieš nėra, susilaikė 12. Po svarstymo įstatymo projektui pritarta.

19.49 val.

Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo Nr. XIII-1257 2, 6, 11¹ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-683 (pateikimo tęsinys)

Dabar balsuosime dėl Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo 2, 6, 11¹ straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 17¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-683. Pateikimo stadija.

Užsiregistravo 87, balsavo 87: už – 67, prieš nėra, susilaikė 20. Po pateikimo įstatymo projektui pritarta. Siūlomi komitetai. Kaip pagrindinis siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti rudens sesijoje.

Buvo Vyriausybės prašymas svarstyti skubos tvarka, bet tikriausiai dabar netenka prasmės. Taigi lieka rudens sesija. Ar galime pritarti dėl komiteto ir dėl svarstymo? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

19.50 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 9, 59, 74, 76, 77, 82 ir 83 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-652, Švietimo įstatymo Nr. I-1489 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-653 (pateikimo tęsinys)

Balsuosime dėl Mokslo ir studijų įstatymo 9, 59, 74, 76, 77, 82 ir 83 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-652. Pateikimo stadija. Ir lydimasis Švietimo įstatymo 11 straipsnio pakeitimo projektas. Per šoninį centrinį mikrofoną – I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Dabar jau pataikiau laiku. Frakcijos vardu noriu paprašyti pertraukos dėl šio įstatymo projekto, dėl to, kad jis ne laiku.

PIRMININKAS. Kokios pertraukos? Pusės valandos?

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Iki kito posėdžio. Frakcijos vardu prašymas teisėtas. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Ne. Balsuojame.

Užsiregistravo 88, balsavo 88 Seimo nariai: už – 38, prieš – 38, susilaikė 12. Užtenka balsų, kad būtų pertrauka. Projekto pateikimo stadijoje daroma pertrauka iki kito posėdžio. Kitas posėdis rytoj.

19.52 val.

Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-484 (pateikimo tęsinys)

Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-484. Pateikimo stadija. Balsavimas.

Užsiregistravo 83, balsavo 82 Seimo nariai: už – 53, prieš – 8, susilaikė 21. Projektui pritarta po pateikimo. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Kaimo reikalų komitetas, papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti Seimo rudens sesijoje.

Dėl vedimo tvarkos ar pasiūlymas? Prašom, A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Frakcijos vardu prašome Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Frakcijos vardu prašo Vyriausybės išvados. Galime pritarti? Ačiū, dėl Vyriausybės išvados pritarta bendru sutarimu. Galime pritarti siūlomiems komitetams ir svarstymo lakui? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

19.53 val.

Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-639 (pateikimo tęsinys)

Kolegos, paskutinis įstatymo projektas – Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-639. Pateikimo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 82, balsavo 81 Seimo narys: už – 48, prieš – 7, susilaikė 26. Įstatymo projektui pritarta po pateikimo. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Kaimo reikalų komitetas, papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas.

Siūloma svarstyti rudens sesijoje.

A. Vyšniauskas – per šoninį mikrofoną.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Taip pat prašyčiau frakcijos vardu Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Frakcijos vardu prašoma Vyriausybės išvados. Galima pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Taigi, kolegos, visi projektai apsvarstyti ar pateikti. Ir dar nori registruotis, neužteko balsavimo. Registruojamės.

Užsiregistravo 82 Seimo nariai. Kolegos, ačiū už darbą vakariniame birželio 29 dienos posėdyje. Linkiu gero vakaro. Malonaus žiūrėjimo, kas futbolą, kas krepšinį. Posėdis baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 81 STENOGRAMA

2021 m. birželio 30 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas P. SAUDARGAS*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos. Pradedame birželio 30 dienos rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Skelbiu registraciją.

Užsiregistravo 105 Seimo nariai.

10.00 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2021 m. birželio 30 d. (trečiadienio) posėdžio darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Pirmasis klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Ar galime bendru sutarimu pritarti darbotvarkei? J. Pinskus.

J. PINSKUS (LRF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamas Jurgi, man atrodo, mes vakar svarstėme ir išbraukėme iš darbotvarkės projektus Nr. XIII-957 ir Nr. XIII-960. Seimo narių teisių, pareigų ir veiklos garantijų įstatymo projektas. Iki rudens sesijos. (*Balsai salėje*) Tuomet šiandien frakcijos vardu prašau išbraukti iš darbotvarkės tuos du klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prašau.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Labas rytas. Norime frakcijos vardu prašyti pertraukos dėl 1-17.1 klausimo.

PIRMININKĖ. Pertraukos dabar negalima imti, prasidėjus... Išbraukti iš darbotvarkės.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Išbraukti iš darbotvarkės, taip. Transporto veiklos pagrindų įstatymas dėl valstybės įmonių pertvarkymo į akcines bendroves.

PIRMININKĖ. Koks numeris?

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Darbotvarkės 1-17.1 klausimas.

PIRMININKĖ. Dėkui. Visas blokas. Gerai. Prašymai gauti. Taigi J. Pinskus frakcijos vardu prašo išbraukti Seimo narių garantijų klausimą. Apsispręskime dėl šio frakcijos siūlymo. Kas pritaria, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 112 Seimo narių: už – 69, prieš – 29, susilaikė 14. Pasiūlymui pritarta. Klausimas išbrauktas iš darbotvarkės.

Kitas pasiūlymas Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu – išbraukti darbotvarkės 1-17 klausimą – Transporto veiklos pagrindų įstatymo pakeitimas, visas paketas. Balsuojame.

Balsavo 115 Seimo narių: už – 53, prieš – 52, susilaikė 10. Pasiūlymui nepritarta. Klausimas lieka darbotvarkėje.

Turime apsispręsti dėl visos darbotvarkės. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Prašo balsuoti. Balsuojame dėl visos darbotvarkės.

Balsavo 117 Seimo narių: už – 87, prieš – 2, susilaikė 28. Darbotvarkei pritarta.

Taip pat, kolegos, formalus dalykas dėl tų įstatymų projektų, kurie nėra įrašyti į Seimo pavasario sesijos darbų programą. Ar galime bendru sutarimu sutarti juos svarstyti? Dėkui. Pritarta bendru sutarimu.

10.04 val.

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ Nr. XII-1322 3, 4, 5, 6, 7, 11, 12, 14, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 37, 43, 52, 67, 74 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3349 pavadinimo pakeitimo ir 22, 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-638(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-2 klausimas – įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-638(2). Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 3 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Dėl šio įstatymo apsispręsimė numatytu laiku. Balsavimas numatytas 11 val. 5 min.

10.05 val.

Įstatymo „Dėl Susitarimo dėl Europos Sąjungos valstybių narių dvišalių investicijų sutarčių nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-377(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – įstatymo „Dėl Susitarimo dėl Europos Sąjungos valstybių narių dvišalių investicijų sutarčių nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-377(2). Priėmimas pastraipsniui.

Šį įstatymo projektą sudaro vienas straipsnis, dėl jo pasiūlymų nėra gauta. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsavimas bus numatytu laiku.

10.06 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Suomijos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Suomijos Respublikos Vyriausybės sutarties dėl investicijų skatinimo ir apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-398(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Suomijos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Suomijos Respublikos Vyriausybės sutarties dėl investicijų skatinimo ir apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-398(2).

Šį projektą sudaro vienas straipsnis, dėl jo pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Apsispręsimė numatytuoju laiku.

10.06 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Švedijos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Švedijos Karalystės Vyriausybės susitarimo dėl investicijų skatinimo ir abipusės apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-399(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Švedijos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Švedijos Karalystės Vyriausybės susitarimo dėl investicijų skatinimo ir abipusės apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-399(2). Priėmimo stadija.

Šį įstatymą sudaro vienas straipsnis, dėl jo pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsuosime nuo 11 val. 5 min.

10.07 val.

Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 7, 10, 13, 15 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-624(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-6.1 klausimas – Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-624(2). Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 3 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pri-

tarta bendru sutarimu. Dėl 4 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 5 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 6 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašė kalbėti Z. Balčytis. Motyvai už.

Z. BALČYTIS (LRF). Labai ačiū, gerbiama Pirmininke. Iš tikrųjų įstatymo projektas jau yra svarstytas komitetuose. Jo esmė – palengvinti gauti šalpos pensijas, ypač užsienio šalyse dirbančių žmonių. Jeigu sudėtinga gauti tam tikrą informaciją, tai šis įstatymas leis sutrumpinti pensijų įteisinimo klausimus. Siūlau pritarti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Dėl šio projekto apsispręsimu numatytuoju laiku.

10.08 val.

Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 10 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-230 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-625(2) (priėmimas)

Lydimasis 1-6.2 klausimas – Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 10 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-230 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-625(2). Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui.

Projektą sudaro vienas straipsnis, dėl jo pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Apsispręsimu ir balsuosime numatytuoju laiku.

10.09 val.

Biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 papildymo 2¹ straipsniu ir 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-697 (pateikimas)

Dabar norėčiau pakviesti ministrę A. Armonaitę, kad pristatytų darbotvarkės 2-7 klausimą, nes lenkiame darbotvarkę ir dabar galėtų įvykti pateikimas. Tai yra darbotvarkės 2-7 klausimas – Biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 papildymo 2¹ straipsniu ir 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-697. Prašau.

A. ARMONAITĖ (LF). Ačiū, Seimo Pirmininke. Įstatymo projektas yra daugiau techninio pobūdžio ir jį paskatino pateikti Vyriausybės išvada dėl Valstybės tarnybos įstatymo, kurį registravau truputėlį anksčiau, siekdama įteisinti prekybos atstovybės statusą, kas leistų Lietuvos Respublikai įsteigti prekybos atstovo instituciją tose šalyse, regionuose, kuriuose mes neturime diplomatinį atstovybių ar neturime diplomatinį santykių ir panašiai. Buvo mums rekomenduota taip pat registruoti ir Biudžetinių įstaigų įstatymo projektą, kuriame ir būtų dar patikslinta, jog Lietuvos Respublikos prekybos atstovybė yra Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos atstovybė, kurią steigia ir panaikina ministras Vyriausybės pritarimu, veikianti užsienyje ir padedanti formuoti valstybės ekonomikos politiką. Tikimės, kad Valstybės valdymo ir savi-valdybių komitetas šį projektą sujungs su anksčiau pateiktu Valstybės tarnybos įstatymo projektu, ir turėsime teisėkūros požiūriu tvarkingą teisinį pagrindą įsteigti prekybos atstovus. Pavyzdžiui, artimiausiu metu, rudenį, planuojame tokį atstovą steigti Taivane.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūsų norėtų paklausti du Seimo nariai. Pirmasis klausia Z. Balčytis.

Z. BALČYTIS (LRF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiama ministrė, iš tikrųjų pats įstatymo projektas yra gero siekiantis, tačiau tai turės tam tikrą finansinę naštą. Kokie kontrolės mechanizmai yra numatomi tiems žmonėms, kurie iš tikrųjų bus siunčiami į užsienį. Jų atlyginimai bus gana... pagal tuo metu, kaip sako, egzistuojančias rinkos kainas. Kaip jūs prognozuojate, kiek tai kainuos valstybės biudžetui, ir kokią kontrolės mechanizmą jūs numatote įdiegti?

A. ARMONAITĖ (LF). Geras klausimas. Mes, pavyzdžiui, planuodami prekybos atstovus steigti ar siųsti, visa tai, finansus ir išteklius, planuojame matydami visą poveiklį. Pavyzdžiui, šiuo metu Lietuvos Respublika turi 13 komercijos atašė. Taip pat „Versli Lietuva“, „Investuok Lietuvoje“ siunčia savo atstovus. Prekybos atstovų pačioje pirmoje stadijoje mes neplanuojame daug.

Jeigu kalbėtume apie finansus, pavyzdžiui, apie pareigybę prekybos atstovo Taivane, ministerija jau yra nusimačiusi lėšų tiek šiems, tiek planuojame, kad turėsime ir kitąmet, tai biudžeto

realiai neišpūs. Apskritai, kalbėdami apie komercijos atašė, „Verslios Lietuvos“, „Investuok Lietuvoje“ atstovus užsienyje, kalbame apie viso labo kelis milijonus eurų. Kai mes turime šias išlaidas ir vertę, kurią jie sukuria, megzdami kontaktus, pritraukdami investicijas, ieškodami naujų eksporto rinkų, mes kalbame apie kelias dešimtis ir kartais šimtus milijonų eurų. Bet kadangi tai yra tik teisinis statusas ir nėra plano kaip nors ekstensyviai pūsti prekybos atstovybių etatus, tai aš noriu nuraminti, kad išlaidos smarkiai nesipūs.

PIRMININKĖ. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, ačiū už pristatymą. Jūs čia rašote ir sakote, kad galėtų ministerija įsteigti tokias institucijas. Ar galėtumėte patikslinti, ar dabar, kiek dabar yra pasaulyje mūsų prekybos atstovybių? Ar yra tokių ir kiek?

Antras dalykas. Prieš keletą metų čia buvo toks triukšmelis, Seimo nariai rinko parašus, buvo panaikintas konsulinis skyrius Šveicarijoje, kad irgi prekyba mūsų eitų į priekį ir Arabų Emyratuose būtų įsteigta atstovybė. Ar buvo, pavyzdžiui, apskaičiuota, ar tokie dalykai pasiteisino, ar nepasiteisino?

A. ARMONAITĖ (*LF*). Dėkui. Prekybos atstovų Lietuva šiuo metu šiuo statusu nesiunčia niekur, nes tiesiog nėra tokio statuso, mes šiais įstatymų pakeitimais jį tvirtintume. Dabar kalbant apie komercijos atašė, mes turime 13 atstovų, mes turime planą jų skaičių didinti, bet neidami į plotį, o eidami į gylį. Pavyzdžiui, į tokias rinkas, su kuriomis yra gyvybingas bendradarbiavimas ir galėtų būti dar gilesnis, pavyzdžiui, Vokietija, Jungtinės Amerikos Valstijos, kai kurios Azijos šalys, tarkim, Pietų Korėja, Japonija, Singapūras. Štai apie tokius dalykus kalbame.

Dabar dėl Šveicarijos. Ten yra daugiau Užsienio reikalų ministerijos sprendimas. Manau, kolegą galės patikslinti. Kaip Lietuvos buvimą sustiprinti Šveicarijoje, mes apie tai Vyriausybėje irgi galvojame, nes ten yra gyvenančių mūsų piliečių ir tų paslaugų tikrai reikia, bet ir ekonomine prasme tai yra svarbu.

Kolegos, prašau pritarti. Dar kartą noriu pasakyti, kad šiais įstatymo pakeitimais yra įtvirtinamas teisinis statusas „prekybos atstovas“. Tai leis Lietuvai siųsti kito statuso žmones, ne diplomatus, ne diplomatinį statusą turinčius žmones, o valstybės tarnautojus, į tas šalis, kur galbūt mes neturime nei konsulinių įstaigų, nei kitų diplomatinio atstovybių. Ir tai yra teisinis pagrindas mums įsteigti pirmąją tokią atstovybę, kurią planuojame Taipėjuje. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus.

Motyvai už. Kalba A. Lydeka.

A. LYDEKA (*LSF*). Labai ačiū, gerbiama Pirmininke. Garbūs Seimo nariai, kviečiu visus palaikyti šį įstatymo projektą. Labai gerai, kad Vyriausybė siūlo numatyti tokį teisinį reguliavimą, kad būtų plečiama erdvė ne tik ekonominės diplomatijos, bet ir dar išplečiant erdvę, siunčiant prekybos atstovus į kitas šalis, kur neturime diplomatinio atstovybių. Tai prisidės prie Lietuvos verslininkų geresnio, kokybiškesnio kelio, darbo galimybių išeinant į tarptautinę rinką. Kviečiu maksimaliai visus palaikyti šį įstatymo projektą.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – Z. Balčytis.

Z. BALČYTIS (*LRF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Iš tikrųjų ministrė, pristatydamą klausimą, neatsakė į visas mano iškeltas abejones. Tai gali būti nemaža našta biudžetui, paminėjo keletą milijonų. Esminis dalykas, paprastai tokios pareigybės kartais yra naudojamos nepotizmo, kaip sako, pagrindu, dėl šito aš irgi turiu didelių abejonių. Todėl aš žiūriu atsargiai. Man vis dėlto trūko duomenų, kiek tai iš tikrųjų kainuos, koks yra šios pareigybės apibrėžtumas, ar bus tik informacijos rinkimas, ar vis dėlto bus ir daugiau funkcijų atliekama. Todėl siūlau nepritarti.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Dėl šio įstatymo apsispręsimu numatytu laiku.

10.18 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 10, 11, 17 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-231(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-231(2). Kviečiu komiteto pranešėją B. Matelį. Priėmimo stadija.

Dėl įstatymo yra gautos kelios pastabos, joms visoms komitetas pritarė arba pritarė iš dalies. Norėčiau, kad pristatytumėte dėl 1 straipsnio gautą Teisės departamento pastabą ir komiteto nuomonę.

B. MATELIS (TS-LKDF). Gauta Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba. Komitetas tai pastabai pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti bendru sutarimu pataisai, kuriai komitetas taip pat pritarė? Ar galime pritarti? Dėkui. Visam straipsniui ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl 2 straipsnio pastabų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 3 straipsnio yra gauta taip pat Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba. Prašom pristatyti.

B. MATELIS (TS-LKDF). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas pritarė Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti pataisai, kuriai pritarė komitetas? Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Ar galime pritarti visam 3 straipsniui bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl 4 straipsnio yra gautos kelios pataisos. Pirmoji – Teisės departamento. Prašom pristatyti ją ir komiteto nuomonę.

B. MATELIS (TS-LKDF). Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabai komitetas pritarė. O Seimo narių grupės pasiūlymui pritarė iš dalies.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti Teisės departamento pastabai, kuriai komiteto nuomonė yra pritarti. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta bendru sutarimu.

Norėčiau paklausti vienos iš antrosios pataisos iniciatorių gerbiamos G. Burokienės: ar jums tinka komiteto nuomonė? Tinka komiteto nuomonė pritarti iš dalies.

Ar Seimas gali bendru sutarimu pritarti šiai pataisai, kuriai komitetas pritarė iš dalies? Komiteto versijai galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Dabar dėl viso straipsnio. Ar galime pritarti 4 straipsniui bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl 5 straipsnio nėra gauta pataisų, ar galime pritarti jam bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėkoju. Jūs pristatėte komiteto išvadą. Taip pat informuoju, kad pritarus įstatymui koreguojamas jo pavadinimas. Tam komitetas taip pat pritarė. Dėl šio įstatymo apsisprendime balsavimu numatytoju laiku.

Dėl motyvų užsirašiusių nėra.

10.21 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-4388(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-8 klausimas – Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-4388(2). Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio yra gauta Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė. Norėčiau pakviesti pranešėją gerbiamą G. Burokienę, kad pristatytų komiteto nuomonę dėl vienos gautos Seimo kanceliarijos Teisės departamento pataisos.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Komitetas pritarė Teisės departamento pasiūlymui ir taip pat siūlo įrašyti tokį patikslinimą, kokį Teisės departamentas ir siūlė, kad teisės aktuose, reglamentuojančiuose valstybės tarnybos santykius, nustatytais terminais praradus pasitikėjimą atleidimo procedūrą inicijuoja artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje. Tiesiog pagal Teisės departamento išvadą patikslina ir teikia savo pasiūlymus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte komiteto išvadą. Kolegos, ar galime pritarti bendru sutarimu komiteto suformuluotam pasiūlymui? Dėkui, pritarta bendru sutarimu. Ar visam 1 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Motyvai dėl viso. Už kalba A. Vinkus.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiama Pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, teikiamas įstatymo projektas orientuojamas į aiškesnį ir konkretesnį įstatyminių reglamentavimų savivaldybės administ-

racijoje, konkrečiai administracijos direktoriui ar jo pavaduotojui praradus pasitikėjimą ir pradėjus tarnybinio nusižengimo tyrimą. Projekte labai aiškiai reglamentuojama, koku atveju ir kokiomis aplinkybėmis meras gali inicijuoti administracijos direktoriaus ar jo pavaduotojo tarnybinio nusižengimo tyrimą ar atleidimo, praradus pasitikėjimą, procedūrą. Taip pat aiškiai apibrėžtos sąlygos, kada meras privalo inicijuoti šiuos veiksmus.

Esu įsitikinęs, kad toks įstatyminių nuostatų sukonkretinimas tikrai prisidės prie skaidresnių ir labiau suprantamų atleidimų ir tarnybinių nusižengimų tyrimo procedūrų taikymo savivaldybės vykdomosios institucijos funkcijas vykdančioms valstybės tarnautojams. Duok Dieve, kad tokių atsitikimų nebūtų arba būtų mažiau. Taigi atsižvelgdamas į tai, ką pasakiau, balsuosiu už šio projekto priėmimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Dėl šio įstatymo apsisprendime nustatytuoju laiku.

10.24 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 14, 21 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-69(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas, praleidžiame 1-9 klausimą, dar laukiame likusių dokumentų. Taigi 1-10.1 klausimas – Švietimo įstatymo Nr. I-1489 14, 21 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-69(2). Kviečiu Švietimo ir mokslo komiteto pranešėją S. Lengvinienę. Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio yra gautos dvi Seimo narių pataisos. Prašyčiau pristatyti pirmąją. Seimo narių S. Lengvinienės ir M. Ošmianskienės pataisa.

S. LENGVINIENĖ (LF). Dėkoju. Gerbiami Seimo nariai, pristatau priimti labai ilgai lauktą įstatymą. Jame teigiama, kad mokiniai, turintys specialiųjų ugdymosi poreikių, formaliojo švietimo programas gali baigti per ilgesnį ar trumpesnį laiką, negu nustatyta, ir gali mokytis su pertraukomis. Šias programas gali baigti atskirais moduliais. Mokiniai, turintys labai didelių ir didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, bendrojo ugdymo mokyklose, klasėse, skirtose mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, gali mokytis iki mokslo metų, kuriais jiems sueina 21 metai, pabaigos.

Seimo narių S. Lengvinienės ir M. Ošmianskienės pataisa. Jeigu mokinys, turintis labai didelių ir didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, dėl ligos negalėjo pradėti lankyti mokyklos tais kalendoriniais metais, kuriais jis pagal amžių privalėjo pradėti ją lankyti, arba mokinys, turintis labai didelių ir didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, dėl ligos mokėsis su pertraukomis, pateikęs tokių pertraukų priežastį pagrindžiančius dokumentus, gali mokytis iki mokslo metų, kuriais jam sueina 23 metai, pabaigos. Komitetas tai pataisai pritarė iš dalies. Mes pritariame komiteto nuomonei.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai. Motyvai už – M. Ošmianskienė.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Dėkoju už suteiktą žodį. Dažnai sakoma, kad paprastas žmogus negali padaryti pokyčių, kad viską sprendžia kas nors aukščiau, kiti. Visiškai drąsiai sakau, kad šis įstatymo projektas yra Aušros projektas, Aušros ir Henrikos projektas, mergaitės ir nepailstančiai kovojančios už žmonių su negalia teises jos mamos projektas. Tai puikus pavyzdys, kad kiekvienas iš mūsų galime daryti pokyčius. Tai taip pat yra ir Vidos projektas, mamos, auginančios sunkią negalią turintį sūnų, kuris negalėjo baigti mokslo, nes jam sukako 21, o ne 23 metai. Nepasakyčiau, kad šiuo projektu sprendžiama problema iš esmės. Turbūt mums sunku įsivaizduoti ir suvokti, kad sveiki vaikai negalėtų baigti vidurinės dėl amžiaus, jiems sukako 21 metai, ir viskas, metami iš mokyklos ir nebeturi gyvenime šansų baigti mokslo. Deja, su žmonėmis su negalia, su vaikais su negalia šiandien dar vis yra taip, net ir po šio projekto bus taip. Tačiau tai yra žingsnis į priekį. Labai kviečiu palaikyti. O sisteminių pokyčių labai tikimės iš naujo įtraukiojo ugdymo plano iki 2024 metų. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, ar galime pritarti komiteto variantui? Iniciatorės sutinka dėl pritarimo iš dalies. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Kitas pasiūlymas, pastaba yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės. Prašyčiau pristatyti komiteto nuomonę dėl jos.

S. LENGVINIENĖ (LF). Čia lygiai tas pats. Komitetas atsižvelgė į Vyriausybės pastabą, ji tokia pati kaip ir komiteto.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Taip pat dėl to paties straipsnio yra gauta Seimo narių S. Lengvinienės ir M. Ošmianskienės dar viena pataisa. Prašau pristatyti ją ir komiteto išvadą.

S. LENGVINIENĖ (LF). Čia kad derėtų visi įstatymai tarpusavyje, juose kalbama apie tą patį. Tiems, kurie dėl ligos mokėsi su pertraukomis ir pateikė tokių pertraukų priežastį pagrindžiančius dokumentus, iki mokslo metų, kuriais jiems sueina 23 metai, pabaigos. Mes pritariame komiteto nuomonei.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti komiteto variantui? Pritarimui iš dalies pritaria ir iniciatorės. Dėkui, pritarta. Visam straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl 2 straipsnio yra gauta viena Seimo narių S. Lengvinienės ir M. Ošmianskienės pataisa. Prašau pristatyti ją ir komiteto nuomonę.

S. LENGVINIENĖ (LF). Čia vėl kartojasi tas pats. Pritariame komiteto nuomonei.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti komiteto suformuluotam variantui? Pritarta bendru sutarimu. Ar galime pritarti visam 2 straipsniui bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl 3 straipsnio yra gauta Seimo narių S. Lengvinienės ir M. Ošmianskienės pataisa. Prašau pristatyti ją ir komiteto nuomonę.

S. LENGVINIENĖ (LF). Kartojasi. Pritariame komiteto nuomonei.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, ar galime pritarti bendru sutarimu komiteto suformuluotam variantui? Pritarta bendru sutarimu. Turime apsispręsti dėl viso 3 straipsnio. Ar galime pritarti jam bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Pritarta bendru sutarimu.

Dėl 4 straipsnio yra gauta Vyriausybės pastaba, dėl kurios komiteto nuomonė yra nepritarti. Taigi siūlyčiau ją apsvarstyti jau balsavimo metu, kai mes turėsime visus Seimo narius Seimo salėje. Dėkoju. Jūs pristatėte komiteto nuomonę. Apsispręsime dėl šio projekto numatytu laiku.

10.30 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 9, 34, 43, 44, 45, 46, 46¹, 47, 49, 51, 52 ir 60 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 46² ir 52¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-648(2) (priėmimas)

Kadangi turime jau visus reikalingus dokumentus, grįžtame prie darbotvarkės 1-9 klausimo – Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-648(2). Priėmimo stadija. Kviečiu pranešėją K. Starkevičių. Kviečiu K. Starkevičių.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Laba diena. Dėl Elektros energetikos įstatymo komitetas gautus pasiūlymus apsvarstė ir patobulintą įstatymo projektą priėmė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Mes pradėsime priėmimą pastraipsniui. Aš tik paprašysiu, vėliau galbūt ir iš vietos jūs galėsite komiteto nuomonę pakomentuoti. Taigi priėmimas pastraipsniui.

Kolegos, nuo 1 straipsnio iki 3 straipsnio nėra gauta pasiūlymų. Ar galime jiems visiems pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Pritarta bendru sutarimu. Dėl 4 straipsnio yra gauta Seimo nario V. Ažuolo pataisa, kuriai komitetas nutarė nepritarti. Dėl jos apsispręsime atskirai balsavimo metu. Dėl 5 straipsnio pastabų, pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 6 straipsnio pastabų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 straipsnių nėra gauta pasiūlymų, pataisų. Ar galime kiekvienam iš šių straipsnių pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 14 straipsnio yra gauta Teisės departamento pastaba. Prašyčiau komiteto pirmininką K. Starkevičių pakomentuoti Teisės departamento pastabą ir komiteto nuomonę.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Kuri čia yra dabar?

PIRMININKĖ. Tai yra Teisės departamento pataisa dėl 14 straipsnio. Birželio 30 dienos.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Taip, tuoj.

PIRMININKĖ. Tai yra pataisa, kuriai komitetas nepritarė. Tuoj jums atneš dokumentus.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Taip. Komitetas iš tikrųjų palaiko savo anksčiau svarstytą birželio 23 dienos išvadą ir išdėstytus argumentus, kad formuluoatė „tiesiogiai arba netiesiogiai (per trečiuosius ūkio subjektus) turi daugiau kaip pusę kito ūkio subjektų akcijų, kitokių vertybinių popierių ar turto arba turi teises į daugiau kaip pusę balsų, arba turi skirti daugiau kaip pusę priežiūros ar valdymo organų narių, arba turi ūkio subjekto...“ jau yra įtvirtinta galiojančiame Elektros energetikos įstatyme ir mes iš tikrųjų nenorime čia kartotis.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl 14 straipsnio yra gauta Teisės departamento pataisa.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Taip, komitetas nepritarė. Seimo Ekonomikos komitetas patikslino patobulinto įstatymo projekto įsigaliojimo datą: vietoj anksčiau numatytos liepos 1 dienos numatė vėlesnę įsigaliojimo datą – 2021 m. liepos 15 dieną.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kologos, ar galime pritarti bendru sutarimu 14 straipsniui? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 15 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl 16 straipsnio taip pat gauta viena Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba. Komitetas jai nepritarė. Ar galėtumėte pristatyti pataisą, gautą dėl 16 straipsnio, bei komiteto nuomonę.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Taip, čia irgi susiję su datomis, todėl mes nepritarė, jos yra patikslintos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti 16 straipsniui bendru sutarimu? Dėkui, pritarta bendru sutarimu. Dėl šio įstatymo apsispręsimė vėliau, numatytu laiku.

10.36 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 45¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3268 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-453(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-10.2 klausimas, tai yra lydimasis Švietimo įstatymo projektas Nr. XIVP-453(2). Priėmimo stadija. Taikoma skubos tvarka. Įstatymą sudaro vienas straipsnis. Dėl jo pasiūlymų ir pataisų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Apsispręsimė numatytu laiku.

10.36 val.

Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo Nr. X-1238 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-454(2) (priėmimas)

Taip pat lydimasis 1-10.3 klausimas – projektas Nr. XIVP-454(2). Priėmimo stadija. Projektą sudaro du straipsniai. Dėl jų pasiūlymų ir pataisų nėra gauta. Ar galime pritarti kiekvienam iš jų bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Apsispręsimė numatytu laiku.

10.36 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-455(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-10.4 klausimas, tai yra lydimasis Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-455(2). Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Apsispręsimė numatytu laiku.

10.37 val.

Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo darbotvarkės patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-566(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-12 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo darbotvarkės patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-566(2). Priėmimo stadija. Įstatymą sudaro du straipsniai, dėl jų pasiūlymų nėra gauta. Galime pritarti bendru sutarimu kiekvienam iš jų? Pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Apsispręsimė balsavimu nuo 11 val. 5 min.

10.38 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 4, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 4² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5103(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-11.1 klausimas – Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 trijų straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo nauju straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5103(2). Priėmimo stadija.

Norėčiau pakviesti komiteto pirmininkę, kad pristatytų komiteto išvadas dėl gautų pataisų. Dėl 1 straipsnio pataisų ir pastabų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio yra gauta Seimo Teisės departamento pastaba. Prašom pristatyti ją bei komiteto nuomonę.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Tai yra vienodinamos sąvokos, kas susiję su padangomis, ir komitetas šiandien pritarė pastabai ir sutvarkė pagal Teisės departamento pastabas.

PIRMININKĖ. Dėkui. Kadangi yra gauta daug Teisės departamento pastabų dėl to paties straipsnio ir visoms yra pritarta, ar galėtumėte pristatyti visas?

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Iš principo didžioji dalis pastabų yra redakcinio tikslinamojo pobūdžio su nuorodomis į atitinkamus įstatymus, tikslinant atsakomybes ir tikslinant, įterpianč tiesiog praleistus žodžius, tai sakysčiau, kad esmės niekas nekeičia. Visoms pastaboms šiandien komitetas ir pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, ar galime pritarti visoms pastaboms, kurioms komitetas pritarė, dėl 2 straipsnio? Prieštaraujančių nematau, pritarta bendru sutarimu. Ar galime pritarti visam 2 straipsniui bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 3 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl 4 straipsnio yra gautos dvi Teisės departamento pastabos.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Viena yra redakcinio pobūdžio, kita yra praleistų žodžių įrašymas ir sutvarkymas. Yra susijusi taip pat su 4 straipsnio pastabomis, į kurias buvo atsižvelgta, tad ir į šitas buvo atsižvelgta.

PIRMININKĖ. Dėkui. Kolegos, ar galime pritarti abiem Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaboms, kurioms komiteto nuomonė taip pat yra pritarti. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Galime pritarti visam 4 straipsniui bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl 5 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėkoju. Jūs pristatėte komiteto išvadas. Dėl šio projekto užsirašiusių kalbėti dėl motyvų nėra. Apsispręsimė numatytu laiku.

10.41 val.

Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 papildymo 85¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5104(2) (priėmimas)

Dabar turėtume apsvarstyti lydimąjį 1-11.2 klausimą – Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 papildymo 85¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5104(2). Priėmimas.

Dėl 1 straipsnio yra gauta Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba. Prašom pristatyti ją ir komiteto nuomonę.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Tai yra visiškai redakcinio pobūdžio tikslinamaoji pastaba, susijusi su numeravimu. Komitetas pritarė, atsižvelgė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Ar galime 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Dėl šio įstatymo apsispręsimu numatytu laiku.

10.42 val.

Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-634(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-13 klausimas – Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-634(2). Pranešėjas – K. Starkevičius. Priėmimo stadija.

Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų yra gauta, Teisės departamento pasiūlymai. Prašom pristatyti juos bei komiteto nuomonę.

Dėl 1 straipsnio yra gautos dvi Teisės departamento pastabos.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Taip. Komitetas siūlo nepritarti, nes rekomendacijos šaltiniai nusakyti... gali būti vartojama įnagininkas, kilmininkas. Buvo konsultuotasi su kalbininkais ir mes nusprendėme, kad vis dėlto nebūtina pritarti Teisės departamento pasiūlymui. Bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti abiem techninio pobūdžio?.. Ar galime pritarti pirmajai pataisai, kuriai komitetas taip pat pritarė? Pritarta bendru sutarimu.

Prašau pristatyti antrąją Teisės departamento pastabą, kuriai komitetas nepritarė. Dėl to paties straipsnio, 1 straipsnio. Dėl 1 straipsnio yra gauta dar viena Teisės departamento pastaba, gal jūs ją jau ir pristatėte.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Taip, taip, aš ją pristaciau.

PIRMININKĖ. Pristatėte, puiku, atsiprašau. Tuomet ar galime pritarti bendru sutarimu komiteto nuomonei? Pritarta bendru sutarimu. Taigi dėl 1 straipsnio turime apsispręsti. Ar galime jam visam pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl 2 straipsnio yra gauta Teisės departamento pastaba. Pirmoji Teisės departamento pastaba. Prašom pristatyti ją bei komiteto nuomonę.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Dėl 2 straipsnio. Mes komitete esame pritarę pirmam pasiūlymui dėl 2 straipsnio, antram taip pat esame pritarę.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti abiem pataisoms, kurioms komitetas taip pat pritarė? Pritarta bendru sutarimu. Ar galima pritarti visam 2 straipsniui bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl 3 straipsnio pataisų, pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 4 straipsnio pataisų, pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl 5 straipsnio yra gauta Teisės departamento pastaba. Prašom pristatyti ją ir komiteto nuomonę.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Komiteto nuomonė yra pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti šiai pataisai, kuriai komitetas pritarė? Pritarta bendru sutarimu. Visam 5 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl 6, 7, 8, 9 straipsnių pasiūlymų negauta. Ar galime kiekvienam iš šių straipsnių pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl 10 straipsnio taip pat gauta Teisės departamento pastaba. Ar galėtumėte pristatyti ją ir komiteto nuomonę?

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Taip. Komitetas siūlo pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti šiai redakcinio pobūdžio pastabai bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Ar galime visam 10 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl 11, 12, 13, 14 straipsnių nėra gauta pastabų. Ar galime kiekvienam iš šių straipsnių pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl 15 straipsnio yra gauta Teisės departamento pastaba. Pristatykite ją ir komiteto nuomonę.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Komitetas siūlo pritarti iš dalies, nes institucijos ir valstybės valdomi subjektai, sudarydami duomenų rinkinius ir juos perduodami Lietuvos atvirų duomenų portalui, naudojasi Vyriausybės įgaliotos institucijos valdomos valstybės informacinės sistemos funkcionalumu įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti komiteto suformuluotai versijai? Pritarta bendru sutarimu. Visam 15 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl 16, 17, 18, 19 straipsnių pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš šių straipsnių pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta bendru sutarimu.

Ačiū, gerbiamas Kazy, jūs pristatėte visas pataisas. Dėl viso įstatymo apsispręsimė numatytuoju laiku.

Darbotvarkės 1-14 klausimas yra išbrauktas iš mūsų darbotvarkės.

10.47 val.

Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 2, 4, 6, 9, 14, 15 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2842(2) (priėmimas)

Dabar darbotvarkės 1-17.1 klausimas – Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2842(2). Priėmimas. Norėčiau pakviesti pranešėją A. Kupčinską, nes yra gautos kelios Teisės departamento pastabos.

Dėl 1 straipsnio yra gauta Teisės departamento pastaba, jai komitetas nepritarė. Prašom pristatyti.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Laba diena, kolegos, gerbiama Pirmininke. Komiteto argumentai yra šie: Transporto veiklos pagrindų įstatyme reglamentuotos tiek transporto infrastruktūros, tiek viešosios transporto infrastruktūros sąvokos, ir įstatymo projektu keičiama viešosios transporto infrastruktūros sąvoka, kurioje nurodomi konkretūs transporto infrastruktūros objektai, kurie laikytini viešąja transporto infrastruktūra. Todėl komiteto nuomonė yra nepritari.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti komiteto nuomonei bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Turime apsispręsti dėl 1 straipsnio. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl 3 straipsnio yra gauta Teisės departamento pastaba. Prašom pristatyti ją ir komiteto nuomonę.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Komitetas sutinka su Teisės departamento pasiūlymu ir bendru sutarimu pritaria.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galime ir mes pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl viso 3 straipsnio. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėkoju pranešėjui, jūs pristatėte visas pataisas.

Ar 4, 5, 6, 7 straipsniams, dėl kurių nėra gauta pataisų, galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusių yra. Motyvai už – G. Paluckas.

O štai G. Palucko nėra. Motyvai prieš – L. Girskienė. Ir jos nėra. Taigi motyvus galime palikti, kai balsuosime, o balsavimas prasidės 11 val. 5 min.

10.50 val.

Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 11 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2843(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-17.2 lydimasis klausimas – Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 11 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2843(2). Dar kartą norėčiau pakviesti gerbiamą A. Kupčinską į tribūną.

Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio nėra gauta pasiūlymų. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio yra gauta Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba. Prašau pristatyti ją.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Komitetas svarstė ir pritarė. Tikslai siūlo, kad žemė gali būti ne tik išnuomojama, bet ir subnuomojama su šiuo įstatymu susijusių oro uosto veiklų numatytiems reikiams. Komitetas pritarė ir teikia savo pasiūlymą, kad ne tik išnuomojama, bet ir subnuomojama.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti Teisės departamento pastabai? Komiteto nuomonė yra jai pritarti. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Ar galime visam 2 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 3 straipsnio yra gauta taip pat Teisės departamento pastaba. Prašau pristatyti ją ir komiteto nuomonę.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Komitetas pritarė šiam pasiūlymui ir siūlo suderinti. Komiteto nutarimas yra bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Ar galime visam 3 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėkui. Jūs pristatėte komiteto išvadą.

Dėl viso įstatymo projekto dėl motyvų užsirašiusių nėra. Apsisprendime ir balsuosime jau netrukus.

10.51 val.

Vidaus vandenų transporto kodekso 2, 3 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2844(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-17.3 klausimas, taip pat lydimasis – Vidaus vandenų transporto kodekso 2, 3 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2844(2). Priėmimas pastraipsniui. Dar kartą prašau gerbiamą pranešėją. Dėl 1 straipsnio yra gauta Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba. Prašau pristatyti komiteto nuomonę.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Komitetas siūlo nepritarti. Pasiūlymas ir argumentai yra analogiški kaip ir dėl Transporto veiklos pagrindų įstatymo, kad Transporto veiklos pagrindų įstatyme reglamentuotos tiek transporto infrastruktūros, tiek viešosios transporto infrastruktūros sąvokos, todėl komitetas siūlo nepritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti komiteto nuomonei bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Ar galime visam 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio nėra gauta pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 3 straipsnio nėra gauta pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl 4 straipsnio yra gauta Teisės departamento pastaba. Prašau pristatyti ją ir komiteto nuomonę.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Komitetas siūlo pritarti. Pritarė, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybei priimančiam sprendimą dėl akcinės bendrovės Vidaus vandens kelių direkcijos įstatinio kapitalo formavimo būtent Vyriausybės atsakomybė. Komitetas pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti taip pat ir mes bendru sutarimu? Pritariame bendru sutarimu. Ar galime pritarti bendru sutarimu visam 4 straipsniui? Pritarta bendru sutarimu. Dėl viso įstatymo apsisprendime numatyti laiku.

10.53 val.

Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo Nr. I-1340 2, 3, 5, 10, 11, 14, 17, 19, 22, 32, 33, 34 straipsnių pakeitimo ir 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2845(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-17.4 lydimasis klausimas – Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIIIIP-2845(2). Prašau pranešėją toliau tęsti darbą tribūnoje. Dėl 1 straipsnio yra gauta Teisės departamento pastaba.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiama Pirmininke, vėl tie patys motyvai. Kadangi Transporto veiklos pagrindų įstatyme yra reglamentuotos transporto infrastruktūros ir viešosios transporto

infrastruktūros sąvokos, todėl komitetas siūlo nepritarti Teisės departamento pastabai dėl 2 straipsnio pakeitimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti komiteto nuomonei bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Ar galime pritarti bendru sutarimu visam 1 straipsniui? Pritarta bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio yra gauta Teisės departamento pataisa. Prašau pristatyti ją ir komiteto nuomonę.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Komitetas bendru sutarimu pritarė, kad būtų patikslinta uosto akvatorijos sąvoka ir kad tos akvatorijos ribos būtų nustatytos būtent Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti komiteto nuomonei bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Ar galime visam 2 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Perduodu pirmininkavimą pavaduotojui P. Saudargui. Prašau pristatyti gautą Teisės departamento pastabą dėl 3-io, atsiprašau, ne dėl 3, o dėl 2 straipsnio.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Komitetas siūlo nepritarti Teisės departamento nuomonei. Argumentai yra šie. Kiti uosto subjektai, objektai nėra atskira sąvoka ir, be aukščiau minėto turto, uoste yra įvairaus kito turto, šiuo metu priklausančio privatiems asmenims, todėl komitetas ir siūlo nepritarti šiai sąvokai.

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Dėkoju. Kadangi tai yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas, balsuoti nereikia. Pritariame komiteto redakcijai. Ir dėl 3 straipsnio. (*Balsai salėje*) Gal visam 2 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galima, dėkoju.

Dėl 3 straipsnio jokių pasiūlymų nebuvo. Ar galime pritarti 3 straipsniui bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Dėkoju, pritarta. Dėl 4 straipsnio taip pat nebuvo jokių pasiūlymų. Gal galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 5 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymas, kurį paprašysiu pristatyti gerbiama A. Kupčinską. Prašau.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, kolegos, komitetas siūlo nepritarti, kadangi šio reglamentavimo atkartojimas yra 23 straipsnyje ir tai būtų perteklinis atvejis.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar galime su šia komiteto išvada 5 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 6 straipsnio nebuvo jokių pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 7 straipsnio taip pat nebuvo pasiūlymų. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 8 straipsnio nebuvo jokių pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 9 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 10 straipsnio buvo Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas. Prašau pristatyti.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Komitetas siūlo nepritarti. Argumentai yra šie. Atsižvelgdamas į tai, kad būtina įstatymą pakeisti numatant galimybę uosto direkcijai ar viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojai įgyti turtą, esantį uosto rezervinėse teritorijose, uosto direkcija ar viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas nekilnojamąjį turtą rezervinėse teritorijose įgyja notarinio pirkimo ir pardavimo sutarčių pagrindu, todėl komitetas siūlo nepritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Paliekame komiteto redakciją. Ar galime 10 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 11 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 12 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymas. Prašau pristatyti.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Komitetas siūlo nepritarti ir argumentai yra šie. Atsižvelgdamas į tai, kad „turto netekimą ir pašalinimą“ pakeitus į „griovimo“ sąvoką būtų nepagrįstai susiaurinti perduodamų lėšų atvejai, todėl komitetas siūlo nepritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar galime su komiteto redakcija pritarti 12 straipsniui bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Dėkoju, pritarta. Dėl 13 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 14 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas. Prašau pristatyti.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Komitetas pritarė šiam paskutiniam patobulinimui ir su redakcija sutinka.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar galime su šia redakcija 14 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Taigi pastraipsniui procedūra yra baigta. Dėl motyvų niekas neužsirašė pasisakyti. Taigi balsavimas bus numatytu metu.

10.58 val.

Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo Nr. XI-2053 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2847(2) (priėmimas)

Toliau susijęs darbotvarkės 1-17.5 klausimas – Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2847(2). Pranešėjo gal net nekviesime, nes čia yra tik du straipsniai. Jokių pasiūlymų nebuvo gauta. Ar galime 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 2 straipsnio nebuvo jokių pasiūlymų. Čia tik įsigaliojimo data – sausio 2 diena. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Taigi pastraipsniui ir šiam yra pritarta. Nematau, kad būtų norinčių kalbėti dėl motyvų. Tai gi balsavimas numatytu laiku.

10.59 val.

Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 1 ir 4 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2849(2) (priėmimas)

Ir dar vienas susijęs darbotvarkės 1-17.6 klausimas – Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 1 ir 4 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2849(2). Čia taip pat nebuvo pasiūlymų. Projektas yra iš dviejų straipsnių. Ar galime pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 2 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Pastraipsniui procedūra baigta. Balsavimas numatytu laiku.

11.00 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2848(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-17.7 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2848(2). Svarstymas. Į tribūną kviečiame pranešėją, komiteto pirmininką gerbiamą S. Šedbarą. Į tribūną.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tai yra lydimasis projektas, bet ne priėmimas, o svarstymas, kadangi buvo apsižiūrėta, jog reikia patikslinti ir Administracinių nusižengimų kodeksą, tai yra patikslintos sąvokos. Komitetas šį projektą svarstė birželio 23 dieną ir visų 8 dalyvavusių balsais už buvo pritarta šiam projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl motyvų po svarstymo niekas nėra užsirašęs kalbėti. Balsavimas numatytu metu.

11.01 val.

Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-660, Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 476¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-661, Bendrojo pagalbos centro įstatymo Nr. IX-2246 2, 5, 7, 8 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-662, Kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 2, 8, 10, 12 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-663, Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-664, Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-665, Pašto įstatymo Nr. VIII-1141 19, 21, 22, 24, 25, 29, 30, 32 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-666, Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 13² ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-667, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 44, 45, 46, 77, 83 straipsnių ir III skyriaus vienuoliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-668, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. gruodžio 20 d. nutarimo Nr. XIII-1896 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo, Seimo kanceliarijos ir Seimui atskaitingų institucijų, Respublikos Prezidento kanceliarijos ir Respublikos Prezidentui atskaitingų institucijų, Nacionalinės teismų administracijos, teismų, prokuratūros, savivaldybių institucijų ir įstaigų sąrašo pagal grupes patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-669 (pateikimas)

Toliau dar labai prašo, kadangi yra gerbiama viceministrė, greitai apsvarstyti iš vakarinės darbotvarkės 2-3.1 klausimą. Ar galėtume? Elektroninių ryšių įstatymo projektas Nr. XIVP-660. Aš pakviesčiau pristatyti labai trumpai. Tai yra pateikimas ir mes čia gal greitai apsispręsimė, nes sutaupeime kelias minutes laiko. Prašom.

A. VAICIUKEVIČIŪTĖ. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Šiandien teikiame Elektroninių ryšių įstatymo paketą, kurio pagrindiniai teisės aktų projektų tikslai būtų tokie: perkelti į nacionalinę teisės sistemą Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą, kuria nustatomas Europos elektroninių ryšių kodeksas; įtvirtinti teisę paslaugų gavėjams viešąsias elektroninių ryšių paslaugas gauti įrenginiais su integruotais abonento identifikavimo moduliais eSIM; ir trečias, pakeisti Ryšių reguliavimo tarnybos valdymo modelį, kai taryba valdoma kolegialiai, penkių tarybos narių. Tai galbūt trumpai būtų tiek. Paliksiu laiko paklausti.

PIRMININKAS. Prašom pristatyti gal visą bloką, nes čia lydimųjų labai daug, iki 2-3.10, ir mes vienu ypu tada ir apsvarstysime, nes čia visi susiję.

A. VAICIUKEVIČIŪTĖ. Iš tikrųjų tada išskirsiu kelis pagrindinius siūlomus reglamentavimo pokyčius. Pagal nacionalinę teisę įgyvendinama ES direktyva numatoma išplėsti elektroninių ryšių paslaugos apibrėžtį. Ji apims su numeriu siejamas ir nesiejamas asmenų tarpusavio ryšių paslaugas. Toliau – paskatinti veiksmingą ir efektyvų elektroninių ryšių išteklių valdymą ir naudojimą, harmonizuojant ES mastu radijo dažnių, skirtų 5G ryšio diegimui ir plėtrai, skyrimo bei naudojimo sąlygas. Trečia – pakeisti universaliųjų elektroninių ryšių paslaugų apimtį. Nebelieka privalomumo teikti telefono ryšio paslaugas taksofonais. Atsiranda įpareigojimas užtikrinti vartotojams įperkama, pakankamos spartos plačiajuostės interneto prieigos paslaugą. Toliau – nustatyti plačiajuosčio ryšio tinklų aprėpties tyrimo atlikimo tvarką.

Kas susiję su eSIM reglamentavimu, pagrindiniai aspektai būtų šie. Sudaryti galimybę vartotojams gauti ryšio paslaugas įrenginiais su integruotais abonentų identifikavimo moduliais nuo 2023 metų, tai yra vartotojams nebereikėtų vykti pas paslaugos teikėją ar kitaip gauti fizinę SIM kortelę mobiliojo ryšio paslaugai užsakyti. Tokiu būdu bus sudaryta galimybė ryšio paslaugos teikėją pakeisti nuotoliniu būdu. Tai lems palankią aplinką daiktų interneto plėtrai ir padidins ryšio paslaugų teikėjų konkurenciją. Būsime vieni pirmųjų Europos Sąjungoje, kurie teisiškai įtvirtins šio novatoriško funkcionalumo užtikrinimą vartotojams.

Ir trečias aspektas – Ryšių reguliavimo tarnybos valdymo modelio pertvarka sudarys sąlygas skaidriam ir efektyvesniam reguliuotojo valdymui, užtikrins skaidrią tarybos narių srities profesionalų atranką ir konkurencingą atlygį, atlieps nacionalines ir regionines ryšių srities reguliuotojų efektyvaus valdymo tendencijas. Prašau gerbiamų Seimo narių pritarti šioms teisės aktų projektams po pateikimo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs pristatėte visą 2-3 klausimų paketą, nuo 2-3.1 iki 2-3.10. Mes sutarėme, kad svarstome kaip vieną paketą. Dabar jūsų nori paklausti gerbiamas kolega V. Ažuo-
las. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiama pranešėja, iš tikrųjų norėčiau paklausti, ar tikslinga dabar tai daryti, jeigu, kaip žinome, E. Maskas tuoj pasiūlys per palydovą teikiamą interneto ryšį ir kitas priemones, tai visos kitos priemonės tarsi taps atgyvena. Tai kokia to nauda? Gal iš karto reikėtų eiti per palydovinį interneto ryšį?

A. VAICIUKEVIČIŪTĖ. Dėkoju už klausimą. Iš tikrųjų šiuo paketu yra siūloma didžiulė reforma Lietuvoje. 20 metų nebuvo keičiamas iš esmės Elektroninių ryšių įstatymas, todėl šio įstatymo kontekste yra keičiama labai daug nuostatų, o kartu ir perkeliamas kodeksas, kuris harmonizuoja 5G technologijos plėtrą Europos Sąjungos mastu. Šiuo atveju jūsų minimas palydovinis internetas yra tik kaip papildoma galimybė. O Lietuva savo ruožtu technologijų ir inovacijų kontekste, būtent šio įstatymo paketo kontekste galės plėtoti 5G technologijas labai sparčiai ir, sakykime, konkurencingai Europos mastu. Tai yra viena kitą papildančios technologijos.

PIRMININKAS. Dėkui už atsakymą. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dėkoju. Galite užimti savo vietą.

Dėl motyvų dėl šio projektų paketo niekas nenori kalbėti, vadinasi, apsispręsimė balsavimo metu. Džiaugiuosi, kad greitai apsvarstėme, galėsime prijungti prie rytinio balsavimo projektų.

Dabar, gerbiami kolegos, prašau dėmesio, susikaupti, grįžti į savo vietas. Pradėsime balsavimus dėl rytiniame posėdyje jau apsvarstytų mūsų darbotvarkės projektų.

11.06 val.

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ Nr. XII-1322 3, 4, 5, 6, 7, 11, 12, 14, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 37, 43, 52, 67, 74 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3349 pavadinimo pakeitimo ir 22, 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-638(2) (priėmimo tęsinys)

Pirmasis klausimas, dėl kurio reikia apsispręsti, yra 1-2 klausimas – įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-638(2). Priėmimas. Balsuojame, gerbiami kolegos, dėl įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“. Vyksta balsavimas. Priėmimo stadija. Taip, gerbiami kolegos, grįžkite į savo vietas, vyksta balsavimas dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 112, balsavo 112: už – 110, prieš – 1, susilaikė 1. Taigi įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

11.07 val.

Įstatymo „Dėl Susitarimo dėl Europos Sąjungos valstybių narių dvišalių investicijų sutarčių nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-377(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-3 klausimas – įstatymo „Dėl Susitarimo dėl Europos Sąjungos valstybių narių dvišalių investicijų sutarčių nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-377(2). Taip pat priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 116, balsavo 116: už – 116, prieš ir susilaikiusių nėra.

11.07 val.

Seimo protokolinio nutarimo dėl Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Susitarimo dėl Europos Sąjungos valstybių narių dvišalių investicijų sutarčių nutraukimo ratifikavimo“ projektas

Taigi prie šio projekto taip pat yra protokolinis nutarimas dėl Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Susitarimo dėl Europos Sąjungos valstybių narių dvišalių investicijų sutarčių nutraukimo ratifikavimo“. Ar galime pritarti bendru sutarimu protokoliniam nutarimui? Dėkoju, pritarta.

Dabar įstatymas (projektas Nr. XIVP-377(2)) yra priimtas. (*Gongas*) Ir kartu protokolinis nutarimas.

11.08 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Suomijos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Suomijos Respublikos Vyriausybės sutarties dėl investicijų skatinimo ir apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-398(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Suomijos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Suomijos Respublikos Vyriausybės sutarties dėl investicijų skatinimo ir apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-398(2). Priėmimas. Balsuojame.

Balsuojame dėl Lietuvos Vyriausybės ir Suomijos Vyriausybės sutarties dėl investicijų skatinimo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 123, balsavo 123: visi 123 – už, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

Taigi sutartis yra priimta. (*Gongas*)

11.09 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Švedijos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Švedijos Karalystės Vyriausybės susitarimo dėl investicijų skatinimo ir abipusės apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-399(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-5 klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Švedijos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Švedijos Karalystės Vyriausybės susitarimo dėl investicijų skatinimo ir abipusės apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-399(2). Taip pat balsuojame dėl šio projekto. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 123, balsavo 123: ir vėl visi 123 balsavo už, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

11.10 val.

Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 7, 10, 13, 15 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-624(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-6.1 klausimas – Šalpos pensijų įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-624(2). Priėmimas. Balsuojame. Balsuojame dėl Šalpos pensijų įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 123, balsavo 123 ir vėl visi 123 balsavo už, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Šalpos pensijų įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.11 val.

Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 10 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-230 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-625(2) (priėmimo tęsinys)

Ir lydimasis 1-6.2 klausimas – Šalpos pensijų įstatymo kelių straipsnių ir 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-625(2). Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 124, balsavo 124: visi 124 balsavo už, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.12 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 10, 11, 17 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-231(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Valstybės tarnybos įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-231(2). Priėmimas. Balsuojame. Atsiprašau, stabdomė balsavimą, nepakeitėme pavadinimo. Pataisa teisinga, priimame. Dabar pakeitėme pavadinimą ir balsuojame dėl Valstybės tarnybos įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto. Priėmimas. Buvo ekrane nepasikeitę, techninė klaida.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 116, balsavo 116: už – 115, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.13 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-4388(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-8 klausimas – Vietos savivaldos įstatymo 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-4388(2). Priėmimas. Balsuojame dėl Vietos savivaldos įstatymo pakeitimo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 126, balsavo 126: už – 125, prieš nėra, susilaikė 1. Taigi įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.14 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 9, 34, 43, 44, 45, 46, 46¹, 47, 49, 51, 52 ir 60 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 46² ir 52¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIV-P-648(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-9 klausimas – Elektros energetikos įstatymo kelių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo įstatymo projektas Nr. XIV-P-648(2). Čia buvo vienas neapsvarstytas V. Ažuolo pasiūlymas. Mes jam įjungsime mikrofona, kad pristatytų pasiūlymą dėl 4 straipsnio. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų čia reikia ištaisyti tam tikrą klaidą, kuri buvo priimta praeitoje kadencijoje. Mes jau matėme, kad tam tikri gyventojai nepasirinko nepriklausomo tiekėjo, nes įstatyme yra labai aiškiai parašyta, kad tiems, kurie nepasirinks nepriklausomo tiekėjo, po šešių mėnesių bus išjungta elektra, o tuos šešis mėnesius jiems bus taikoma bauda – 25 % didesnė kaina. Nepriklausomi tiekėjai nuolat skambindavo vartotojams ir grasindavo, kad jiems bus išjungta elektra ir padidinta kaina. Tam, kad ištaisytumė šią klaidą, aš siūlau, kad tiems vartotojams, kurie nepasirinko nepriklausomo tiekėjo, nebūtų išjungiamą elektra, valstybė tiektų tą elektrą ir nebūtų didinama kaina. Labai paprastas dalykas. Kitaip sulauksime labai daug problemų, nes, kaip pamatėme, nė vienas nepriklausomas tiekėjas nepasiūlė mažesnės kainos, nei yra valstybės tiekiama, o visi nepriklausomi tiekėjai pasiūlė tik didesnę kainą. Dabar įstatymas verčia žmones rinktis didesnę kainą ir atima galimybę likti pas valstybės tiekėją už mažesnę kainą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Argumentus išgirdome. Labai apgailestauju, bet turime informacijos, kad pasiūlymas užregistruotas neišlaikant Seimo statute nustatytų terminų. Mes negalime apsvaistyti šio pasiūlymo. Deja, bet tokia yra Posėdžių sekretoriato turima informacija. Mes negalime balsuoti dėl jūsų pasiūlymo. Reikės apsispręsti dėl viso straipsnio. Nežinau, ar pavyks tuomet bendru sutarimu 4 straipsnį priimti. Galime priimti? (*Balsai salėje*) Reikalaujate balsuoti? Gerai, reikalaujate balsuoti. Tuomet balsuojame dėl 4 straipsnio.

Dėl motyvų yra. Už pasisako gerbiamas K. Starkevičius. Prašau.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Aš noriu, kad balsuotume. V. Ažuolas teisingai pasakė tik tai, kad taisomos klaidos, tačiau esmės nepasakė.

Gerbiami Seimo nariai, esmė yra tokia, kad niekas (kartoju) elektros privalomai neišjungs. Elektra bus išjungiamą kraštutiniu atveju, jeigu bus koks nors nemokus, plombas nulaus ar kažką. Tokio atvejo nuo 2012 metų, kai jau šis įstatymas apskritai galioja, dar nėra buvę.

Dabar dėl tų pačių kainų. Nepriklausomi tiekėjai tam ir yra, dabar jau jų yra septyni, iš pradžių buvo mažiau, „Ignitis“ tampa nepriklausomu tiekėju. Todėl tas privalomasis tiekėjas tiems, kurie dar nepasirinks šiuo laikotarpiu, yra ESO. Galima net pasirinkti kintamą kainą, kainų įvairovė yra, aišku, ji priklauso tikrai nuo rinkos.

Toliau yra žymiai išplėsti terminai. Čia 2023 metų pabaiga bus. Aišku, daug turi dirbti ir pati Energetikos ministerija, kad būtų informuota visuomenė, nes dabartiniu metu 700 tūkst. paskutiniųjų tų mažųjų vartotojų, didžiulis bus kiekis, tai yra žingsnis į priekį. Aš galvoju, kad ta siūloma pataisa, bet mes jos nesvarstome...

PIRMININKAS. Gal tik galima šiek tiek garsiau, nes triukšmas salėje ir...

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). ...iš tikrųjų prieštarautų bendrai įstatymo koncepcijai. Taigi siūlau pritarti ir judėti į priekį.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš pasisakys gerbiamas A. Skardžius. Prašau.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Gaila, kad gerbiamo V. Ažuolo pataisai nepritarta dėl tam tikrų procedūrinių dalykų, bet problema egzistuoja. Su šiuo liberalizavimu, ypač su pirmuoju etapu, pandemijos metu tai buvo maždaug kaip pliku užpakaliu išskoti į dilgėles, nes užsiregistravo beveik 100 nepriklausomų tiekėjų, ir užsienyje, ir taip toliau. Kas yra nepriklausomas tiekėjas? Tai yra tas, kuris perka biržoje ir pasiūlo kokį nors savo geresnį atsiskaitymo planą. Tai yra ūkininkui pasiūlo, tarkim, porą kaliošų metų gale už tai, kad jis iš jo, kaip tarpininko, pirkto tai. Yra Estijos, Latvijos ir Lietuvos valstybinės kompanijos, kurios yra stiprios, kurios dalyvauja kaip nepriklausomi tiekėjai, bet tai išties yra tarpininkai. Tai yra pasiima maržą iš „Baltpool“ biržos. Biržos kaina plius tarpininko už pateikimą. Tai yra grynai finansiniai instrumentai, kuriais ten žaidžia, sąskaitų spausdinimas ir visa kita, administravimas. Tai yra nepriklausomi tiekėjai. Ar tai reikėjo pandemijos metu daryti nepasiruošus? Nereikėjo užkrauti dar papildomos naštos. Nesugebėjo laiku sudarytų sutarčių įforminti. Žinau ne vieną tokį faktą, dalyką. Ar buvo išjungta? Dėl to abejoju, ar buvo išjungta, bet mes įstatyme įrašėme, kad iš pradžių pusę metų tiekia už 20 % didesnę kainą tas pats visuomeninis tiekėjas, tai ESO, o po to yra išjungiamą ta elektara. Tai Valiaus pataisa buvo teisinga. Aš manau, kad žmonės nepatirtų papildomo streso, kurį sukėlė ir taip jau ta pandemija, reikėjo tai pataisai pritarti ir viskas būtų ten gerai. Šiaip šis įstatymas yra bent jau pozityvesnis, reikės pasiruošti antrajam etapui, bet tikrai klaidas reikia taisyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti, atsiprašome gerbiamo V. Ažuolo, nes dėl straipsnio kalbame po vieną. Vienas – už, vienas – prieš. Balsuosime dėl 4 straipsnio dabar. (*Šurmuly salėje*) Balsuojame dėl 4 straipsnio, kuris buvo likęs neapsvarstytas. Dėl viso įstatymo balsuosime po to.

Užsiregistravo 127, balsavo 127: už – 89, prieš – 18, susilaikė 20. Taigi 4 straipsniui yra pritarta. Visiems kitiems straipsniams jau buvo pritarta taip pat bendru sutarimu. Taigi balsuosime dėl viso. Klausimas, ar nėra norinčių kalbėti? Yra. Dėl viso įstatymo už kalba gerbiamas G. Paluckas. Prašau.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Kolegos, nepaisant to, kas buvo pasakyta, iš tikrųjų yra tam tikrų nesklandumų ir kai kurie momentai tikrai turės būti rudens sesijoje pataisyti išlaikant procedūras ir įvertinant tai, ką kolegos yra minėję dėl teorinės galimybės atjungti vartotojus nuo elektros energijos tiekimo, dėl kainų palyginimo taip pat įtraukiant ir valstybinę įmonę kaip tiekėją ir panašiai, ir panašiai. Šituos dalykus šiandien ryte komitete aptarinėdami bendru sutarimu sutarėme, jog rudens sesijoje, jeigu reikės, pozicija ir opozicija kartu užregistruos papildomas pataisas, todėl šiandien kviečiu pritarti tiems siūlymams, kurie gerina situaciją, gerina situaciją kokybiškai, priminsiu, to įstatymo, kuris buvo priimtas dar praeitą kadenciją. Visus kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš motyvus išsakys V. Ažuolas. Prašau.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų klaidas reikia taisyti. Mes dabar 750 tūkst. vartotojų versime prievarta rinktis brangesnius nepriklausomus tiekėjus. Pavyzdys po Naujųjų metų parodė – visi nepriklausomi tiekėjai buvo brangesni už valstybės tiekiamą elektą. Mes netgi skiriame jiems bausmę už tai, kad jie nesutinka išeiti pas brangesnį nepriklausomą tiekėją, padidindami kainą 25 %. Jeigu dar ši priemonė neveiks, tada mes jiems pasakome – mes jums išjungsime elektą.

Negalima to daryti, negalima dirbtinai versti žmones už elektą mokėti brangiau, jau nekalbant apie tai, kad keičiami mokėtojo kodai, kai tu pereini į valstybės tiekėją. Kiek nesusipratimų – aibė buvo. Pinigai nukeliauja ne pagal tą kodą, įmonės neįskaito tų pinigų, vėl grasina atjungti.

Tai čia bus nebe tie didesnieji vartotojai, kurie buvo po Naujųjų metų priversti rinktis, o eiliniai maži žmonės, kurie nedaug naudoja elektros. Jeigu mes norime tą chaosą padaryti, kad tūkstančiai žmonių patirtų chaosą, tai gerai, darome.

Liūdniausia yra tai, kad pati valstybė įstatymais verčia eiti pas nepriklausomus tiekėjus, kurie yra daug brangesni, ir atiduoti didžiulę duoklę tiems tiekėjams. Dar viena blogybė – nepriklausomi tiekėjai yra nereguliuojami. Ten galima imti, plėsti, kiek nori, o valstybinis tiekėjas yra reguliuojamas, bet, deja, matyt, energetikoje tokia jau yra kryptis – kuo didesnę duoklę atiduoti kitiems tiekėjams, kad galėtų iš to uždirbti vien išrašydami sąskaitas.

PIRMININKAS. Dėkoju, klausant jūsų motyvų prieš užaugo palaikytojų gretos. Gerbiamas K. Starkevičius kalbės už. Prašau.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Iš tikrųjų, maniau, užteks tik G. Palucko, nes mes komitete detalai kalbėjome ir V. Ažuolui leidome pristatyti savo pasiūlymus. Bet, Ažuolai, šį kartą tikrai nori, kad vėjas pūstų, ąžuolo šakos lūžtų. Dabar pasakysiu dėl tų nepriklausomų tiekėjų ir kainų didėjimo.

Kainos rinkoje reaguoja į bendrą rinką. Kainas, kaip tu sakai, aukštesnes siūlė – tikrai nepriklausomi tiekėjai to nesiūlė. Dar vienas argumentas – „Ignitis“. Mes visi žinome, kad „Ignitis“ nėra privatus grynai, per 70 % yra valstybės. Taigi sakyti, kad mes viską atiduodame į privačias rankas, irgi yra netiesa. ESO yra tik privalomas tiekėjas, kuris būtent ir aprūpins elektra, jeigu kurie nors dar ilgai ilgai neapsispręs. Tas 25 % tarifas tam ir yra, kad greičiau apsispręstų ir priimtų savo sprendimą. Dabar dėl paties šio įstatymo pakeitimo, kodėl jis... Nes tikrai praėjusi Vyriausybė buvo priėmusi. Dabar, kai ateina didžiausias srautas vartotojų, jis yra tobulinamas.

Antrojo ir trečiojo elektros rinkos liberalizavimo etapų vartotojų duomenis nepriklausomiems tiekėjams siūloma atverti vienu metu, kad būtų, žinoma, pasirinkimas platesnis. Nustatomas ilgesnis laikotarpis – iki 2023 m. gruodžio 31 d.

Prieiga prie buitinių vartotojų duomenų. Nepriklausomam tiekėjui suteikiama prieiga prie liberalizuojamų buitinių vartotojų duomenų. Vartotojų, kuriems užtikrinamas garantinis tiekimas, duomenų.

Numatomas greitesnis, iki dviejų savaitių trunkantis tiekėjų keitimo procesas. Nustatomi papildomi saugikliai vartotojams dėl sutarčių sudarymo. Taip, ten buvo per pandemiją, teisingai, gal ir žodinė sutartis. Taigi iš klaidų mokomasi.

O ką ir pasakė gerbiamas G. Paluckas, jeigu matysime situaciją, tai tada reikės ir keisti. Bet šiandien tikrai siūlau balsuoti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jau laikas, gerbiamas kolega. Toliau už nori kalbėti gerbiamas K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Iš tikrųjų čia teisingai posėdžio pirmininkas pasakė, jei nebūtų to prieštaravimo, tai gal ir nesinorėtų ką nors kalbėti. Tačiau reikalas yra štai koks.

Imti ir prieštarauti nepriklausomiems tiekėjams, neva dėl to, kad jie padidina kainas, yra keista. Nepriklausomi tiekėjai vyrauja Lietuvoje įvairiausiose rinkose. Duoną gamina nepriklausomi tiekėjai, parduoda nepriklausomi tiekėjai, pardavėjai ir taip toliau. Jie konkuruoja tarpusavyje. Jeigu grūdų derlius yra prastas, ir duonos kaina auga. Ne todėl, kad ne valstybė pardavinėja grūdus ir ne valstybė pardavinėja duoną, valstybė neužsiima tokiais bizniais, o todėl, kad rinka taip veikia.

Jeigu šiuo metu šešis kartus pabrango dujos, tai nieko, taip yra ir pasaulyje, nieko tu čia neišgalvosi. Energetikos produkcija brangs. Taip yra. Ir nepriklausomi tiekėjai yra tuo gerai, kad jie konkuruoja, jie bando atrasti pigesnius variantus ir taip išplėsti savo rinkos dalį, turėti daugiau toje rinkoje vartotojų. Tuo būdu jie nesuinteresuoti plėsti, o suinteresuoti turėti daugiau vartotojų. Konkurencija yra labai sveikas ir sveikintinas dalykas.

Tai, ką siūlo V. Ažuolas, tai yra faktiškai kvietimas grįžti prie komunizmo. Vienas tiekėjas, viena parduotuvė ir tuščios lentynos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau už nori kalbėti gerbiamas A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Be abejo, šis įstatymas yra tam tikras patobulinimas buvusio teisinio reglamentavimo, apie kurį jau kalbėjau, kad tai buvo tikrai nepasi-

ruošus ir labai netinkamu metu pradėta būtent elektros rinkos liberalizacija, ir jį reikia priimti. Be abejo, būtų geriau, kad su daugiau saugiklių ir būtų aiškesnės žaidimo taisyklės. Bet kas mus stūmė būtent tuo metu, per pandemiją, pradėti?

Mano žiniomis ir įsitikinimu, tai yra valstybinės įmonės, kurios yra pagrindiniai tiekėjai, Lietuvos UAB „Ignitis“, kuri veikia kaip pelno siekianti įmonė, listinguojama. Ji siekia pasididinti savo pelnus. Kad nebūčiau tuščiažodžiautojas, pažiūrėkite, kaip išaugo kiekvieno sąskaitos ir kaip padidėjo ta dalis tarpininkavimo parduodant biržoje įsigytą elektros energiją, ir tos paslaugos bent jau dedamoji. Tai galite Valstybinėje energetikos reguliavimo taryboje, tiek Ekonomikos komitete, tiek visuose, užsisakyti ir pamatysite. Iš tikrųjų išaugo. Ar atsirado konkurencija? Ne. Dominuoja pagrindiniai tiekėjai, tai yra valstybinės Lietuvos, Latvijos ir Estijos ir dar RAO ES. Viskas, yra visi tiekėjai. Naujų tiekėjų neatsirado. Kadangi nėra konkurencijos, tai natūraliai tarpininkų kainos auga. Bet jie turi tam tikrą administravimo sistemą.

Šiandien valstybinis „Ignitis“ sudaro virš 60 % rinkos. Taigi pasididino kainas ir visi vėl niekur neišėjo, o sugrįžo pas tą patį valstybinį tiekėją. Tai yra negerai daryti pandemijos metu, bet aš manau, kad antras etapas ir trečias, kada jau patys smulkieji prisijungs, galbūt iki to laiko mes patobulinsime. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsuojame. Primenu, kad diskutavome ir balsuojame dėl Elektros energetikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir papildymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 127, balsavo 127: už – 93, prieš – 7, susilaikė 27. Taigi įstatymas yra priimtas. (Gongas)

Ir, kaip suprantu, replika po balsavimo. Gerbiamas V. Ažuolas. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Pagal Kęstučio logiką, visi Seimo nariai, kurie nori, kad žmonės mažiau mokėtų už elektrą, yra komunistai ir gražina mus į komunizmą. Na gerai, yra tokie epitetai. Ir keisčiausia šiame įstatyme, kad valstybė rūpinsis kainų palyginimu nepriklausomų tiekėjų, bet būtinai nepadarys palyginimo su ESO, kuris siūlo pigiau, kad žmonės neturėtų galimybės sužinoti, kad ESO tiekia elektrą pigiau. Gerai, tokio liberalizmo keliu eikime ir *šaikos* ryšiai su mafija nugalės.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau... Gerai, gerbiamas K. Masiulis taip pat nori replikos. Prašom.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Turiu teisę atsakyti ir atsakysiu ažuolams. Pagal mano logiką ir apskritai pagal sveiką protą, norintys reguliuoti rinką, kas rinkoje gali būti pardavinėjama konkurencingomis kainomis, yra komunistai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiami kolegos, replikos išsakytos.

11.31 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 14, 21 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-69(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-10.1 klausimas – Švietimo įstatymo Nr. I-1489 kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-69(2). Ir čia taip pat buvo neapsvarstytas vienas pasiūlymas. Dėl 4 straipsnio yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasiūlymas nustatyti įsigaliojimo datą 2022 m. rugsėjo 1 d. Komiteto nuomonė buvo nepritari ir palikti. Aš įjungsiu. Gerbiama S. Lengvinienę prašom pakomentuoti.

S. LENGVINIENĖ (LF). Gerbiamieji Seimo nariai, apie šį įstatymą kalbame jau labai ilgą laiką, nuo praeitos kadencijos. Iš tiesų tai liečia šeimas, kurios augina vaikus, turinčius didelių ir labai didelių specialiųjų poreikių. Vyriausybė siūlo, kad šis įstatymas, būtent ta antra dalis, įsigaliojotų nuo kitų metų rugsėjo 1 dienos. Komitetas apsvairstė ir balsavo už... nepritari Vyriausybės nutarimui. Už balsavo 8, prieš nebuvo, susilaikė 5. Komitetas Vyriausybės pasiūlymui nepritarė. Siūlau balsuoti už komiteto sprendimą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar gal norės kas iš Vyriausybės pakomentuoti? Gerbiamai premjerei įjungsiu mikrofoną. Prašom, gerbiama Ingrida Šimonyte, pakomentuoti.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū. Aš turėsiu tik labai trumpą komentarą. Neraginsiu besididžiuojančios gerbiamosios Silvos kažkaip pakeisti savo nuomonę, bet norėčiau vis dėlto, kadangi klausimas yra labai jautrus ir tikrai asmeniškai pažįstu žmonių, kuriems ši situacija yra labai skaudi, būtų buvę labai gražu, jeigu šio įstatymo iniciatorės, tos, kurios ketino siekti įstatymo įsigaliojimo ši rugsėjį, būtų taip pat pasivarginusios įregistruoti pataisą dėl neseniai svarstyto šių metų biudžeto, nes dabar šito įstatymo priėmimas ir jo įsigaliojimas nuo rugsėjo 1 dienos sukels nemažų praktinių įtampų. Mes su ministre J. Šiugždinienė, turėdamos mintyje, kad tai yra labai jautrus klausimas, bandysime su jomis susitvarkyti, bet labai prašyčiau Seimo ateityje tokių dalykų nedaryti.

PIRMININKAS. Supratome. Kol kas nenuskambėjo reikalavimas balsuoti, aš tada paklausiu, ar galime tada pritarti bendru sutarimu komiteto nuomonei? (*Balsai salėje*) Girdžiu replikų, kad ne. Tada balsuosime dėl šio pasiūlymo. Kas balsuos už, balsuos už komiteto nuomonę nepritarti, kas balsuos kitaip, balsuos už Vyriausybės. Gerai, siūlo už pasiūlymą balsuoti. Gerai. Kolegos, balsuojame dėl Vyriausybės siūlymo dėl įsigaliojimo datos 2022 m. rugsėjo 1 d. Taigi, kas balsuoja už, aš pasitaisau, kas balsuoja už, balsuoja už pasiūlymą, kurį pateikė Vyriausybė, o kas balsuoja prieš, balsuoja už komiteto nuomonę. Prašom balsuoti. (*Balsai salėje*) Tuoj paleisime, tuoj veiks. Dabar jau veikia. Kas balsuoja už, balsuoja už Vyriausybės siūlymą, kas balsuoja prieš arba susilaiko, palaiko komiteto nuomonę.

Už balsavo 45, prieš – 71, susilaikė 11. Taigi lieka komiteto nuomonė.

Taigi 4 straipsniui su ką tik nubalsuotu siūlymu galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Dėkoju.

Pastraipsniui procedūra yra įveikta. Dabar balsuosime dėl viso Švietimo įstatymo projekto. Taip pat nori išsakyti motyvus. Yra norinčių kalbėti tik už. (*Balsai salėje*) Nekalbame, ar ne, atsisakome? Gerai, jeigu visi draugiškai atsisakome, nes yra tik už, tada balsuojame dėl Švietimo įstatymo priėmimo. Prašom.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 125, balsavo 125: visi 125 balsavo už, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Taigi įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.37 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 45¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3268 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-453(2) (priėmimo tęsinys)

Ir lydimasis 1-10.2 klausimas – Švietimo įstatymo kelių straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-453(2). Neagituoju, bet matome ano rezultatą, tad turbūt nesunku nuspėti, kuo baigsis ir šis balsavimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 126, balsavo 126 ir, kaip buvo spėta, visi 126 balsavo už, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Taigi ir šis projektas priimtas. (*Gongas*)

11.38 val.

Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo Nr. X-1238 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-454(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau lydimasis 1-10.3 klausimas – Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-454(2). Balsuojame. Priėmimas, tas pats paketas.

Šio įstatymo priėmimas

Taigi Seimas vienybę išlaiko. Užsiregistravo 124, balsavo 124: visi 124 balsavo už, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.39 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-455(2) (priėmimo tęsinys)

Dar vienas lydimasis 1-10.4 klausimas – Vietos savivaldos įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-455(2). Taip pat iš to paties paketo, prašom balsuoti. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 122, balsavo 121: už – 121, prieš ir susilaikiusių nėra. Taigi įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Kad taip ir toliau.

11.39 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 4, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 4² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5103(2) (priėmimo tęsinys)

Taigi toliau darbotvarkės 1-11.1 klausimas – Atliekų tvarkymo įstatymo kelių straipsnių pakeitimo ir papildymo projektas Nr. XIIIIP-5103(2). Taip pat priėmimas. Balsuojame. Atliekų tvarkymo įstatymas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 125, balsavo 125 Seimo nariai: už – 120, prieš – 1, susilaikė 4. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

11.40 val.

Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 papildymo 85¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5104(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau lydimasis 1-11.2 klausimas – Aplinkos apsaugos įstatymo papildymo vienu straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5104(2). Priėmimas. Balsuojame dėl lydimąjo Aplinkos apsaugos įstatymo. Kolegos bėga į savo vietas. Balsuojame dėl Aplinkos apsaugos įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 122, balsavo 121 Seimo narys: už – 120, prieš – 1, susilaikiusių nėra. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

11.41 val.

Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo darbotvarkės patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-566(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-12 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo darbotvarkės patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-566(2). Taip pat priėmimas. Balsuojame dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo darbotvarkės.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 123, balsavo 123 Seimo nariai: už – 120, prieš nėra, susilaikė 3. Taigi nutarimas yra priimtas. (*Gongas*)

11.42 val.

Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-634(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-13 klausimas – Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-634(2). Čia dar nebalsuojame todėl, kad tiesiog neapsižiūrėta, kai priiminėjome pastraipsniui. Įgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai ir čia yra taip pat dar 2 straipsnis. Dėl jo pasiūlymų nebuvo. Klausiu jūsų, ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Dabar jau pastraipsniui procedūra įveikta ir balsuosime dėl viso. Taigi balsuojame. Priėmimas dėl viso Teisės gauti informaciją įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 124, balsavo 124 Seimo nariai: už – 124, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

Taigi, čia keletą mes išbraukėme iš darbotvarkės.

11.43 val.

Transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 2, 4, 6, 9, 14, 15 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2842(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-17.1 klausimas – Transporto veiklos pagrindų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2842(2). Priėmimas. Balsuojame. Transporto veiklos pagrindų įstatymas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 126, balsavo 126 Seimo nariai: už – 92, prieš – 3, susilaikė 31. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

11.44 val.

Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 11 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2843(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau lydimasis 1-17.2 klausimas – Aviacijos įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2843(2). Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 125, balsavo 125: už – 94, prieš – 2, susilaikė 29. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

11.45 val.

Vidaus vandenų transporto kodekso 2, 3 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2844(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau lydimasis darbotvarkės 1-17.3 klausimas – Vidaus vandenų transporto kodekso kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2844(2). Balsuojame. Kas pavėlavo, balsuojame dėl Vidaus vandenų transporto kodekso.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 121, balsavo 121: už – 89, prieš – 2, susilaikė 30. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

11.46 val.

Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo Nr. I-1340 2, 3, 5, 10, 11, 14, 17, 19, 22, 32, 33, 34 straipsnių pakeitimo ir 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2845(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-17.4 klausimas – Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2845(2). Taip pat priėmimas. Balsuojame dėl Klaipėdos valstybinio jūrų uosto. Lydimasis mūsų transporto paketo klausimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 121, balsavo 121: už – 87, prieš – 3, susilaikė 31. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

11.46 val.

Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo Nr. XI-2053 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2847(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-17.5 klausimas – Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2847(2). Taip pat lydimasis iš viso mūsų transporto paketo. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 116, balsavo 116: už – 85, prieš – 2, susilaikė 29. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

11.47 val.

Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 1 ir 4 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2849(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-7.6 klausimas – Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2849(2). Balsuojame. Dar vienas lydimasis – Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 120, balsavo 118: už – 90, prieš – 1, susilaikė 27. Taigi įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

11.48 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2848(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-17.7 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2848(2). Dar vienas lydimasis. Čia yra svarstymas. Gal galime po svarstymo pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Dėkoju, pritarta po svarstymo bendru sutarimu.

11.48 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 9, 59, 74, 76, 77, 82 ir 83 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-652, Švietimo įstatymo Nr. I-1489 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-653 (pateikimo tęsinys)

Toliau. Taip pat likę iš vakar, tik balsavimas. Darbotvarkės 1-20.1 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-652 ir taip pat lydimasis, gal iš karto galime apsispręsti, darbotvarkės 1-20.2 klausimas – Švietimo įstatymo 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-653. Taigi balsuojame dėl šių projektų paketo. Mokslo ir studijų ir Švietimo įstatymų. Čia yra pateikimo tęsinys.

Užsiregistravo 122, balsavo 122: už – 62, prieš – 26, susilaikė 34. (*Balsai salėje*) Du balsai – pagrindo tikrai nėra perbalsuoti. Yra dviejų balsų persvara, be to, tai yra tikrai pateikimo tęsinys. Tikrai turėsime daug galimybių registruoti ir pataisas, pasiūlymus. Mes tikrai dabar nesvarstysime. Svarstysime rudens sesijoje. Taigi yra pritarta po pateikimo. Komitetai: kaip pagrindinis siūlomas Švietimo ir mokslo komitetas dėl projekto Nr. XIVP-652, taip pat ir Biudžeto ir finansų komitetas kaip papildomas. O dėl Švietimo įstatymo pagrindinis – Švietimo ir mokslo komitetas, papildomo kol kas nėra. Dabar gerbiamas A. Skardžius taip pat per centrinį mikrofoną. Prašom.

A. SKARDŽIUS (DPF). Gerbiamas pirmininke, atsiprašau, prašom mano balsą įskaityti prieš buvusio balsavimo.

PIRMININKAS. Gerai, dėl protokolo.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ir frakcijos vardu prašau perbalsuoti.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega... (*Balsai salėje*) Aš jums įjungsiu mikrofoną, tada jūs pasakykite. Prašom. Aš įjungiau šoninį mikrofoną, prašom pasakyti dėl balso per mikrofoną.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Prašom mano balsą įskaityti kitaip.

PIRMININKAS. Gerai, įskaitome ir jūsų balsą. Du balsai yra prieš. Gerbiamas E. Gentvilas per centrinį mikrofoną.

E. GENTVILAS (LSF). Kolegos, aš matau, kad pradedamos tam tikros manipuliacijos. (*Balsai salėje*) Ar galiu pratęsti, ar rėksite ant manęs? Tai rėkite. Dėl dviejų balsų neatsiranda pagrindo perbalsuoti. Balsavimas, pranešimas, kad mano balsą įskaitykite kitaip, įrašomas tik į protokolą ir netampa faktiniu skaitmeniu. Noriu atkreipti dėmesį, kad aš pats nebalsavau už šį įstatymą, tačiau imtis tokių parlamentinių procedūrinių manipuliacijų... Prašyčiau nesiimti šito.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Dabar gerbiamas V. Fiodorovas per šoninį mikrofoną. Prašom.

V. FIODOROVAS (DPF). Gerbiamam Eugenijui noriu pasakyti, kad du pakeisti balsai iš esmės keičia balsavimo rezultatą. Tai yra pagrindas perbalsuoti. Pirmininke, buvo prašymas mūsų frakcijos vardu perbalsuoti. (*Balsai salėje: „Balsuojame.“*)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, jeigu mes kiekvieną kartą taip darytume, tai visada galėtume grįžti ir pakeisti salėje priimtus sprendimus. Nes apskritai yra retas atvejis, kad 141 Seimo narys būtų salėje, ir visi balsavimai įvyksta vienaip ar kitaip. Tuo metu balsuojančių Seimo narių dauguma, bet du kolegos pasakė savo balsus dėl protokolo. Mes juos fiksuojame. Tai vienas aspektas.

Antras aspektas. Čia nėra šiandien numatyta svarstyti toliau šio įstatymo. Tolesnis svarstymas bus tik rudens sesijoje. Aš čia tikrai nematau, dėl ko laužyti ietis.

Dar kartą per centrinį mikrofoną gerbiamas A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Sakykime, aš sutinku su jūsų argumentais, bet vienu aspektu, kai pakeisti balsai, kuriais mes valią išreiškėme kaip Seimo nariai priimdami sprendimus, keičia rezultatą, tokiu atveju tikrai privalomas tas balsavimas, ir jeigu prašo frakcijos. Todėl nereikėtų kurti naujos praktikos. Į protokolą galime įrašyti, kai nekeičia balsavimo rezultato, bet kai keičia... Gerbiamas pirmininke, tikrai labai svarus argumentas. Tai ir pačiai Statuto praktikai, ir balsų sprendimų priėmimo praktikai labai svarbu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiama D. Šakalienė per šoninį mikrofoną.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Aš manau, kad, aišku, šis balsavimas nėra pasaulio pabaiga, bet, kita vertus, manau, kad jūs, kaip valdantieji, tikrai turite šiuo atveju suprasti, kad kartais opozicija

jaučiasi, kad iš tiesų mūsų balsas nėra girdimas. Ir nepaisant to, kad esame skirtingos frakcijos, labai dažnai skirtingos nuomonės, bet šiuo atveju žmonės iš skirtingų frakcijų pareiškė nuomonę, kad jų balsas buvo netinkamai įskaitytas dėl jų pačių padarytos klaidos. Tikrai labai gerbiu jus, posėdžio pirmininke, kaip žmogų, kuriam yra svarbu ir skaidrumas, ir demokratija. Tiesiog var-dan mūsų vienybės ir ramybės pakartokime balsavimą. Yra pakankamai žmonių, kurie norėtų tai padaryti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskusija tęsiasi. Aš matau, gerbiamas A. Nekrošius stovi prie mikrofono. Ar jūs atsisakote žodžio? Prašom.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Kadangi suteikėte, tai yra Statuto norma, jeigu trys Seimo nariai pareiškė norą perbalsuoti, posėdžio pirmininkas gali tą galimybę suteikti. Visas sprendimas yra jų-rankose.

PIRMININKAS. Dėkoju. Žinoma, gali. Gerbiamas M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (DPF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, iš tikrųjų šiuo atveju yra tokia situacija, kuri tikrai nėra dažna. Jūs įvardinote, kas būtų, jeigu taip vyktų nuolat. Tikrai būtų blogai. Bet tikrai neatsitinka taip nuolat, kai kelių skirtingų frakcijų žmonės suklysta balsuodami ir tokiu atveju keičiasi balsavimo rezultatas. Tai tikrai jums, kaip diplomatiškam vienam iš valdančiosios daugumos lyderių, turime prašymą leisti perbalsuoti. Paskutinis šios sesijos posėdis. Aš manau, kad tikrai tai nėra tas klausimas, dėl kurio vertėtų laužyti ietis. Būkime diplomatiški. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerai. Labai ačiū. Kadangi buvo nemažai pasisakančių per šoninį mikrofoną, net du žmonės paprašė jų balsą pakeisti, aš siūlau perbalsuoti dėl šio klausimo. (*Plojimai*) Prašom perbalsuoti. Bet susitarkime, kad jau paskutinis perbalsavimas, net jeigu bus ir vieno balso skirtumas. Tikrai labai daug laiko sugaišome. Šiandien paskutinė mūsų sesijos diena, tai nesinorėtų labai užtempti.

Užsiregistravo 127, balsavo 127: už – 67, prieš – 34, susilaikė 26. Įstatymui yra pritarta, pake-tams, ir netgi didesne balsų persvara. (*Plojimai*)

Gerbiamas E. Gentvilas per centrinį mikrofoną. Prašom, žodis jums.

E. GENTVILAS (LSF). Norėjau paklausti, ar šįkart ponas A. Skardžius neapsiriko balsuoda-mas, viskas gerai?

PIRMININKAS. Ne, gerbiami kolegos, gal netęskime to replikų šou. Mes niekada neišeisime iš šios salės tada. Gerbiamas R. Žemaitaitis, prašom.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tiesų sveikinu, kad priimtas. Aš norė-čiau paklausti, o Liberalų sąjūdis už viskio *bonkutę* persigalvojo ar kaip čia nutiko, nes prieš tai susilaikė, o dabar už? Labai keista.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, čia yra viso labo tik pateikimas. Dar niekas nėra priimta. Čia yra tiesiog pritarta po pateikimo. Gerai, gerbiami kolegos, ačiū. Susitarėme, išsprendėme, Sei-mo valia aiški, judame toliau.

Komitetas aš sakiau, prisimenate. Švietimo ir mokslo komitetas kaip pagrindinis dėl abiejų projektų, o Biudžeto ir finansų komitetas yra dėl Mokslo ir studijų įstatymo kaip papildomas. Ar galime bendru sutarimu pritarti komitetams? Dėkui. Numatyta svarstyti III (rudens) Seimo sesi-joje. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Dėkoju.

11.58 val.

Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-660, Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 476¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-661, Bendrojo pagalbos centro įstatymo Nr. IX-2246 2, 5, 7, 8 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-662, Kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 2, 8, 10, 12 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-663, Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-664, Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-665, Pašto įstatymo Nr. VIII-1141 19, 21, 22, 24, 25, 29, 30, 32 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-666, Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 13² ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-667, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 44, 45, 46, 77, 83 straipsnių ir III skyriaus vienuoliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-668, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. gruodžio 20 d. nutarimo Nr. XIII-1896 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo, Seimo kanceliarijos ir Seimui atskaitingų institucijų, Respublikos Prezidento kanceliarijos ir Respublikos Prezidentui atskaitingų institucijų, Nacionalinės teismų administracijos, teismų, prokuratūros, savivaldybių institucijų ir įstaigų sąrašo pagal grupes patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-669 (*pateikimo tęsinys*)

Mes spėjome apsvarstyti 2-3.1, visą paketą nuo 2-3.1 iki 2-3.10. Kadangi tai buvo pateikimas ir mes apsvarstėme, dabar siūlau dėl viso paketo nuo 2-3.1 iki 2-3.10 klausimų apsispręsti ir balsuoti. Tai susiję įstatymų projektai, kuriuos viceministrė pristatė. Tada balsuojame. Prašom. Pagrindinis yra Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-660 ir visi susiję. Nuo 2-3.1 iki 2-3.10 imtinai, visas elektroninių ryšių paketas.

Užsiregistravo 117, balsavo 117: už – 109, prieš – 1, susilaikė 7. Taigi visam paketui po pateikimo yra pritarta. Tiesa, Vyriausybė siūlo svarstyti skubos tvarka, bet vis tiek keliame į rudens sesiją, tai turbūt taip ir paliekame.

Komitetai yra skirtingi dėl atskirų įstatymų. Gal aš visų čia nevardinsiu, kai kur yra Ekonomikos komitetas, kai kur Teisės ir teisėtarkos komitetas, kaip parašyta projekte. Ar galima pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje: „Galima!“*) Siūloma, žinoma, svarstyti rudens sesijoje. Galima pritarti bendru sutarimu? Dėkoju.

Dabar dar yra taip pat apsvarstytas 2-7 klausimas, projektas Nr. XIVP-679 – Gyventojų turto deklaravimo įstatymo... Atsiprašau, ne, suklydau, mano darbotvarkė ne ta.

11.59 val.

Biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 papildymo 2¹ straipsniu ir 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-697 (*pateikimo tęsinys*)

Biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 papildymo 2¹ straipsniu ir 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-697. Čia buvo pateikimas, pateikė A. Armonaitė.

Prašom balsuoti po pateikimo.

Užsiregistravo 116, balsavo 116: už – 103, prieš nėra, susilaikė 13. Po pateikimo pritarta.

Dabar komitetai. Kaip pagrindinis siūlomas Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, papildomas nenumatytas. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ir, žinoma, svarstysime rudens sesijoje. Galime pritarti tokiam sprendimui? Gerai.

Taigi visi balsavimai, ką mes spėjome apsvarstyti, yra įvykę.

12.01 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininko teisinio statuso“ projektas Nr. XIVP-698 (*pateikimas*)

Grįžtame prie mūsų darbotvarkės. Darbotvarkės 1-15 klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininko teisinio statuso“ projektas Nr. XIVP-698. Pranešėja – gerbiama V. Čmilytė-Nielsen. Kviečiu į tribūną. Pateikimas. Prašom.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininko teisinio statuso“ projektas yra parengtas įvertinus politines, istorines ir teises aplinkybes, lėmusias Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo Pirmininko, kaip aukščiausiojo Lietuvos Respublikos pareigūno, išskirtinį konstitucinį, politinį ir teisinį statusą vykdant tautos atstovų jam pavestą darbą.

Įstatymo projekto tikslas – konstatuoti, kad 1990–1992 metais veikusios Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas, kaip aukščiausiasis Lietuvos Respublikos pareigūnas pagal tuo metu galiojusį Laikinąjį Pagrindinį Įstatymą, buvo atkurtos nepriklausomos Lietuvos valstybės vadovas. 1990–1992 metais galiojusiame Laikinajame Pagrindiniame Įstatyme nebuvo numatyta valstybės vadovo institucija, tačiau Pagrindinis Įstatymas numatė, jog aukščiausiasis Lietuvos Respublikos valstybinės valdžios organas yra Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba, o šios Tarybos posėdžiams pirmininkauja, vadovauja Tarybos Pirmininkas.

Taip pat Pagrindinis Įstatymas numatė, kad Tarybos Pirmininkas yra aukščiausiasis Lietuvos Respublikos pareigūnas ir atstovauja Lietuvai tarptautiniuose santykiuose, ne tik vykdo bendrąjį vadovavimą rengimui klausimų, kuriuos turi apsvarstyti Aukščiausioji Taryba, pasirašo įstatymus ir kitus priimtus aktus, bet ir pateikia kandidatūras paskirti į Ministro Pirmininko, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininko, generalinio prokuroro, kitų institucijų vadovų pareigas, taip pat priima užsienio valstybių diplomatinį atstovų įgaliojamuosius ir atšaukiamuosius raštus. Taigi iš esmės Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas pagal Pagrindinį Įstatymą turėjo ir vykdė faktinio valstybės vadovo funkcijas.

Gerbiami kolegos, teikiamas projektas yra pagarbos ir pripažinimo ženklas žmogui, kuris suvaidino išskirtinį vaidmenį Lietuvos istorijoje. Esu įsitikinusi, kad atėjo laikas įvertinti profesoriaus V. Landsbergio indėlį, tikiu, kad šis Seimas yra būtent tas Seimas, kuriam užteks jėgų ir išminties tai padaryti. Niekam nekylo abejonių, kad tuo metu Lietuva jau buvo nepriklausoma ir savarankiška valstybė. Šiandien puikus laikas pripažinti, kad ši valstybė turėjo ir vadovą. Dėkoju už dėmesį ir esu pasirengusi atsakyti į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Jūsų užsirašė paklausti daug Seimo narių. Pirmas klausia gerbiamas A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamoji Pirmininke, išties mes tuo metu išgyvenę tą laikotarpį puikiai žinome, kokia buvo situacija, dalyvavome aktyviai. Tačiau aš manau, kad tai yra būdas perrašyti istoriją. Mes su jumis prisiekėme parlamente padėti ranką ant Konstitucijos ir aš dabar norėčiau keletą aspektų dėl Konstitucinio Teismo sprendimų. Konstitucinis Teismas ne kartą vertino, ar Aukščiausiosios Tarybos Pirmininko pareigybė gali būti prilyginta Lietuvos Respublikos Prezidento. Aiškindamas Konstitucijos 77 straipsnį Konstitucinis Teismas pažymėjo, kad valstybės vadovo statusą Konstitucijoje nustatytam laikui įgyja tik vienas asmuo, tai yra Respublikos Prezidentas, kurį išrenka Lietuvos Respublikos piliečiai. Jūs dabar, gerbiamoji Pirmininke, didžiausia pagarba jums, verčiate *in corpore* visą Seimą pažeisti Konstituciją, balsuoti ir sulaužyti tą Konstituciją. Ar yra kiti motyvai? Galbūt ponas G. Landsbergis, jūsų koalicijos partneris, paprašė tą dalyką padaryti? Ačiū.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju už tiek daug klausimų. Visų pirma, mielas kolega, Konstitucinio Teismo nutarime, kurį jūs cituojate, yra pasisakyta dėl to, kad Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo Pirmininko negalima prilyginti einančiam pareigas ar buvusiam Respublikos Prezidentui, tačiau tai nereiškia, kad Lietuvos Respublikos Seimas negali priimti sprendimo konstatuodamas, kad V. Landsbergis 1990–1992 metais įgyvendino faktinio valstybės vadovo funkcijas. Taigi aš tikrai norėčiau paprašyti jūsų nesuplakti šių dviejų dalykų, nes visiškai aiškiai yra parašyta, ką yra siūloma padaryti šiuo įstatymu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti gerbiamas J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiama pranešėja, tais metais trys Baltijos šalys buvo panašioje situacijoje, kai perėjo iš sovietinės sistemos, buvo aukščiausiosios tarybos. Gal jūs žinote, ar bent kuri nors mūsų kaimynė yra teisiškai išsprendusi valstybės vadovo klausimą, ką mes dabar darome jau gerokai pavėlavę?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkui už klausimą. Iš tiesų, mano nuomone, šis klausimas, kurį šiaandien svarstome, pas mus jau gerokai vėluoja. Pavyzdžiui, Estijoje Aukščiausiosios Tarybos Pirmi-

ninkas A. Riūtelis buvo pripažintas valstybės vadovu jau gerokai anksčiau ir iš to tikrai nebuvo daroma problema.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti gerbiamas L. Slušnys. Prašau.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Ačiū. Aš norėjau paklausti, ar, sakysim, galima iš tiesų prilyginti V. Landsbergį, arba Aukščiausiosios Tarybos Pirmininką, tokioms pačioms pareigoms kaip J. Žemaitis, kuris yra pripažintas jau, ir kaip A. Ramanauskas-Vanagas? Ačiū.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju už klausimą. Šiame įstatyme mes konstatuojame ir kalbame konkrečiai apie tą laikotarpį ir apie Aukščiausiąją Tarybą, bet taip, iš principo galime brėžti panašią analogiją. Išties labai svarbu, kad mes, svarstydami tokį įstatymą, priimdami jį, konstatuosime, kad Lietuvos valstybė visais laikotarpiais, kai buvo nepriklausoma, turėjo vadovą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti gerbiama D. Asanavičiūtė. Prašau.

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Miela Seimo Pirmininke, norėjau paklausti. Jūs savo pristatyme pažymėjote, kad pagal Laikinąjį Pagrindinį Įstatymą 1990–1992 metais veikusios Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas buvo aukščiausias Lietuvos Respublikos pareigūnas, turėjęs įgaliojimus atstovauti Lietuvos Respublikai tarptautiniuose santykiuose ir taip toliau. Dabar veikiančios Konstitucijos 84 straipsnis labai panašus, panašūs įgaliojimai kaip Lietuvos Respublikos Prezidento. Ar tas, kuris yra vadinamas aukščiausiu valstybės pareigūnu ir turi tam tikrus įgaliojimus, gali būti traktuojamas ir vadinamas valstybės vadovu?

Antras klausimas. LRT radijui jūs dabar paminėjote, kad šis projektas labai vėluoja ir siekia ne perrašyti istoriją, o pripažinti istorinį faktą. Jūsų manymu, kodėl jis taip stipriai vėluoja? Ačiū.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkui už klausimus. Taip, patvirtinu ir dar kartą pabrėžiu, kad pagal tai, koks buvo faktinis statusas, kokios pareigos ir atsakomybės teko tuo metu profesoriui V. Landsbergiui, be abejo, galima konstatuoti, ir teisininkai tai jau ne vieną dešimtmetį kalba, kad jis buvo valstybės vadovas tuo metu. Žinoma, tokį sprendimą galėjome priimti jau anksčiau, tačiau svarstome jį šiandien.

PIRMININKAS. Dėkoju, jūsų nori paklausti gerbiamas A. Vyšniauskas. Prašau.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama Seimo Pirmininke, kai jūs užregistravote kartu su kolegomis šį įstatymo projektą, iš tikrųjų pasipylė daug visokiausių komentarų ir su istoriniais naratyvais. Ypač daug tų komentarų buvo tose žiniasklaidos priemonėse, kurias dažnai ir saugumo tarnybos įvardija dirbant kai kurioms svetimoms valstybėms. Mes matome dideles pastangas šitą įstatymą sustabdyti. Jūsų nuomone, ar Lietuvai nedraugiškos jėgos nori, kad šis įstatymas būtų priimtas ir Lietuva pagaliau turėtų valstybės vadovą tuo metu, ar nenori? Jūsų nuomone.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju už klausimą. Mano supratimu, kaip jau sakiau šiek tiek anksčiau atsakydama prieš tai į klausimą, tai nėra vien tik asmens klausimas, asmens, kurio indėlis į mūsų istoriją, į labai reikšmingą mūsų valstybei laikotarpį yra unikalūs, tačiau tai yra ir mūsų parlamento savivarbos klausimas patvirtinant, kad mūsų valstybė turėjo vadovą tuo virsmo laikotarpiu. Aš manau, aš vis dėlto koncentruočiausi į tai, kas mums, kaip valstybei, kas mums, kaip parlamentui, yra labai svarbu, ir, mano galva, tai yra mūsų savivarbos klausimas, taip.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau klausia gerbiamas V. Juozapaitis. Prašau.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamoji Seimo Pirmininke, tiems, kurie tuo metu buvo sąmoningi ir subrendę, o gal dar ir net nepilnamečiai, bet vis tiek tie, kurie gyveno būtent 1990 metais, tuo Sąjūdžio priešaušriu mūsų virsmo, ir 1991–1992 metų dienomis, tuomet turbūt nekilo nė vienam, bent jau adekvačiai suvokiančiam situaciją, kas yra faktinis valstybės vadovas. Galbūt to labai nenorėjo pripažinti sugriuvusi imperija, nors jau tuometinis laisvos, arba išlaisvėjusios, Rusijos prezidentas B. Jelcinas atvirkščiai – spaudė ranką ir tarėsi su mūsų valstybės vadovu.

Gerbiama Pirmininke, kaip jūs galvojate, kas atsitinka galvose tų žmonių, kurie šiandien čia ir Seimo salėje teigia nebuvus to fakto, ta prasme, ar jie turi kokių nors minčių, nes tų minčių skleidimas taip pat sukelia labai daug minčių: kodėl jie neigia mūsų istoriją, kodėl jie keršija asmenybei, kurios nuopelną paslėpti turbūt neįmanoma absoliučiai jokiais būdais? Galų gale mes galime kreiptis į to meto Vakarų pasaulio lyderius ir paklausti, kaip jie vertino profesorių V. Landsbergį,

kai jie su juo bendravo, ar jie tikrai būtų bendravę su žmogumi, kuris nėra valstybės vadovas. Dėkoju už jūsų nuomonę.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų tiems žmonėms, kurie matė savo akimis 1990–1992 metų įvykius, matyt, nekyla klausimų dėl to, kas buvo Lietuvos valstybės vadovas. Ar opozicija šiam įstatymui, ar tie argumentai yra, tarkime, inspiruoti vien tik politinių simpatijų ar antipatijų, aš nesiimu spręsti. Aš tiesiog nuoširdžiai viliuosi, kad šiam Seimui užteks išminties pakilti virš asmeniškumų, galbūt virš politinių nuoskriaudų, kurios iš tiesų jau nueina į istoriją, ir pažvelgti į šią situaciją valstybiškai.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Laikas klausimus užduoti išseko. Dabar motyvai už, prieš po pateikimo. Už norėtų kalbėti gerbiamas E. Gentvilas. Prašau. Aš suteikiau žodį kalbėti už.

E. GENTVILAS (LSF). Gerai. Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Aš žiūriu ne per V. Landsbergio prizmę. Jis tuo metu, mano įsitikinimu, buvo valstybės vadovas. Jį tokiu laikė, bet kuris Lietuvos gatvėse paklaustas žmogus būtų pasakęs, kas yra Lietuvos valstybės vadovas, jį net raštišku pavidalu valstybės vadovu laikė ir užsienio valstybių lyderiai.

Gerbiamieji, kai mes sakome, kad ta valstybė 1990–1992 metais buvo kažkokia valstybė be vadovo, atleiskite, mano manymu, reikia pradėti kalbėti apie mūsų pačių požiūrį į tuomet atkurtą Lietuvos valstybę, kurią 1992 metų rugpjūtį ir rugsėjį pripažino 100 su viršum pasaulio valstybių, siųsdamos pripažinimo raštus valstybės vadovui V. Landsbergiui. Kalbame ne apie mūsų požiūrį į V. Landsbergį, kalbame apie mūsų požiūrį į valstybę, ar mes turėjome normalią valstybę su normaliu vadovu. Dalis tipiškos Prezidento, valstybės vadovo funkcijų buvo atliekama kolektyviniame Aukščiausiosios Tarybos Prezidiume, tačiau likusi dalis valstybės vadovui tipiškos funkcijų buvo vykdoma vienasmeniškai V. Landsbergio. Ir šiuos dalykus mes turime matyti.

Konstitucinis Teismas yra pasakęs, kad V. Landsbergis negali būti laikomas valstybės vadovu kaip Prezidentas. Prezidento institucija įvesta 1992 m. spalio 25 d. Konstitucijoje. V. Landsbergis išrinktas Aukščiausiosios Tarybos Pirmininku pagal Laikinąjį Pagrindinį Įstatymą, o ne pagal dabar galiojančią Konstituciją. Todėl aliuizijos į dabartinę Konstituciją yra visiškai teisiškai neko- rektiškos. Tuo metu tos Konstitucijos dar nebuvo. Todėl Lietuva turėjo Aukščiausiosios Tarybos Pirmininką kaip valstybės vadovą. Siūlau įvertinti šiuos dalykus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Aš labai atsiprašau, kadangi mes pradėjome jau pasisakymų žanrą, aš norėčiau suteikti žodį gerbiamam A. Sysui pakalbėti prieš. Tada per šoninį mikroną galėsite visi pasisakyti.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Aš norėčiau pirmiausia atsakyti tiems, kas abejoja, ar mes turėjome valstybę. Na, turime, jau 30 metų su viršum mes turime valstybę ir, aišku, turėjome vadovus. Ir niekas nesiginčija.

Mylime, gerbiame už viską, ką padarė V. Landsbergis. Bet mes bandome čia politiškai perrašyti istoriją. Kas nepatinka? Kad mes bandome įtvirtinti pavadinimus, kurių nebuvo. Aš gerbiau V. Landsbergį kaip Aukščiausiosios Tarybos Pirmininką, bet atsakykite man, kadangi rinkimai į Aukščiausiąją Tarybą buvo dviem savaitėmis anksčiau ir jis buvo išrinktas Aukščiausiosios Tarybos Pirmininku dar ne laisvoje Lietuvoje, tai tas statusas irgi persimes į tą laikotarpį ar ne? Mes norime įtvirtinti nuo kovo 11 dienos.

Aš manau, mylėti, gerbti, prisiminti, suteikti regalias – viskas gerai, įrašykime. Istorijos mes neperrašysime. Buvo Aukščiausioji Taryba, daugelis čia vyresnių sėdinčių buvo arba prie jos, gyvenė ją, kai kas buvo viduje, kai kas buvo lauke, ir mes prisimename, kokie pavadinimai buvo. Nereikia iškreipti istorijos, nes po to kiti istorikai ją visą laiką perrašinėja. Todėl aš ir susilaikysiu. Tikrai visada čia kaip lėtinė liga, o simptomas yra paskutinę darbo dieną pateikti tokį įstatymą. Nesirkime tokiomis ligomis.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taigi motyvai išsakyti. Per šoninį mikrofoną A. Vyšniauskas buvo pirmas, nes jis stovėjo, jis buvo nuėjęs užduoti klausimo, bet anksčiau stovėjo. Prašom, mikrofonas jums.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Taip, gerbiamas kolega, aš buvau nuėjęs paklausti klausimo, nes per šoninį mikrofoną, deja, to padaryti neišeina. Aš norėčiau paprašyti pusvalandžio pertraukos dėl šio klausimo, nes matau, kad šiek tiek kolegų išėję, tai būtų tikrai verta. *(Balsai salėje)*

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, dabar išgirdome prašymą frakcijos vardu dėl pusės valandos pertraukos. Balsuojame, paskui galėsime tęsti replikas per šoninį mikrofoną. (*Balsai salėje*) Dabar išgirdome prašymą ir balsuojame. (*Balsas salėje: „Baikite, ką jūs darote...“*) Gerbiamas Vytautas Gapšys, balsuojame dėl pertraukos. (*Balsai salėje*) Procedūrinis balsavimas dėl pertraukos, tai nėra dėl projekto, gerbiami kolegos. Prašom nešaukti iš vietos, dabar nėra balsuojama dėl jokio projekto. (*Balsas salėje: „Rodote nepagarbą šitam įstatymui...“*) Gerbiami kolegos...

Užsiregistravo 85, balsavo 83 Seimo nariai: už – 57, prieš – 24, susilaikė 2. Taigi šio įstatymo svarstymo pusvalandžio pertrauka. Per šoninį mikrofoną – gerbiamas A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Mano pirmasis pastebėjimas buvo dėl vedimo tvarkos. Kadangi balsavimai yra numatyti nustatytu laiku, todėl šio balsavimo negalėjo būti. Tai vienas aspektas.

O dabar replika dėl paties pranešimo. Gerbiamoji Pirmininkė paminėjo keletą mūsų kaimyninių valstybių – Latvijos, Estijos – aukščiausiųjų tarybų vadovų, kurie iki šiol Prezidentą renka parlamente, tuo metu rinkdavo Estijos, Latvijos Aukščiausiojoje Taryboje. Jie neturi tiesioginių Prezidento rinkimų. Bet Prezidento pareigas, noriu atkreipti dėmesį, ėjo ir A. Paulauskas, faktiškai ėjo, ir Daukanto aikštėje buvo jo darbo vieta. Todėl, kolegos, būkite teisingi, įrašykite į šį nutarimą taip pat ir A. Paulauską, kuris faktiškai... O ponas V. Landsbergis, aš nepamenu, kad būtų Daukanto aikštėje buvęs, nors buvau visuose įvykiuose nuo pat Sąjūdžio iki pat nepriklausomybės atkūrimo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas V. Gapšys – per šoninį mikrofoną. Prašom.

V. GAPŠYS (DPF). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, pirmiausia, aišku, dabar turiu pradėti nuo to, kad prašau jūsų nusišalinti ir toliau šiuo klausimu nepirmininkauti. Kas įvyko? Pirmiausia jūs neleidote užduoti klausimų dar vienam asmeniui, nors pagal laiką dar turėjo būti klausimas. Nepaskelbėte, kad jis klausia paskutinis. Aš norėjau tiesiog, atėjau tikrai pirmas prie šoninio mikrofono, ir jūs tada atkreipėte dėmesį, bet neleidote man tiesiog paprašyti užduoti klausimų daugiau, ne kažkokios pertraukos prašyti.

Aš sutinku ir, jeigu norite, dar kartą pasakysiu per šoninį mikrofoną. *De facto*, taip, V. Landsbergis buvo tas valstybės vadovas. Bet taip priiminėti tokius įstatymus, kad net neleidžiate opozicijai užduoti klausimų, tai yra žema šito asmens atžvilgiu, ir žeminame ne mes, o žeminame būtent jūs, priiminėdami tokia tvarka, kaip tai darote dabar. Mes gal būtume balsavę, ir mūsų frakcijoje buvo įvairių nuomonių. Bet dėl tokio poelgio posėdžio metu tai tikrai, aš nežinau, Seimo Pirmininkė pati turėtų įvertinti, šiandien išbraukti tą klausimą ir grįžti prie jo rudens sesijoje. Taip priiminėti jo tiesiog negalima.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas kolega, aš tikrai priimu pastabą ir nuoširdžiai atsiprašau, kad nesuteikiau žodžio dar vienam paklausti. Kai buvo likę 20 sekundžių klausti, tai nebūtų galėjęs ir į reglamentą tilpti nei klausimas, nei atsakymas.

O antras dalykas, kad toliau klausti buvo užsirašęs gerbiamas V. Kernagis. Taigi iš mūsų frakcijos jau buvo paklause keturi kolegos, ir aš priėmiau tokį sprendimą, tai labai dėl jo atsiprašau. Dėl to opozicijos teisės, man atrodo, tikrai nenukentėjo, nes vis tiek būtų mūsų frakcijos narys paklauses. Tik toks komentaras. O nusišalinti nuo šito klausimo aš dabar negaliu, nes taip ar taip mes paėmėme pusės valandos pertrauką.

Gerbiamas J. Sabatauskas dabar per šoninį mikrofoną. Prašom.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, ne kasdien svarstome tokius projektus, ir jam kaip paprastam skirti tik 10 minučių, juo labiau nesibaigus skirtam laikui neleisti paklausti paskutiniajam pagal eilę užsirašiusiam Seimo nariui, yra labai nekorektiška.

Iš kitos pusės, vis dėlto tas klausimas tikrai yra prieštaringas. Tuo labiau Konstitucinio Teismo yra jurisprudencija. Ir labai gerai D. Asanavičiūtė pacitavo Laikinąjį pagrindinį įstatymą, kad Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas buvo tuo metu aukščiausias valstybės pareigūnas. Ir kokie sekė po to žodžiai? Ar traktuosime jį kaip valstybės vadovą? Tai nuo kada mes traktavimą paverčiame įstatymu? Ir atgalios, praėjus 31 metams, mes paskelbiame asmenį Prezidentu. Taigi galėjo Aukščiausioji Taryba tuo metu nustatyti, taip, tai aukščiausias valstybės pareigūnas – valstybės vadovas. To nepadarė. Kodėl dabar mes?..

Iš esmės tai yra netgi politinis sprendimas, kuris šiaip jau neturi jokios prasmės. Tai tas pats, kas priiminėti ir taisyti įstatymus, kurie buvo tuo metu – laikykime, kad jie yra tokie. Bet jie galios kažkodėl jau į priekį.

Jūs elgiatės tikrai nekorektiškai, nes pirmas prie mikrofono atsistojo V. Gapšys. Paleidote balsavimą ne balsuoti skirtu laiku, ypač tada, kai mes turime du balsavimus rytiniame posėdyje, du balsavimus vakariniame posėdyje, kitu metu balsavimų nebūna. Pažiūrėkite, pustuštė salė.

PIRMININKAS. Visi argumentai buvo išsakyti.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Pustuštė salė...

PIRMININKAS. Replika negali tęstis be galo, labai atsiprašau. Gerbiamas A. Nekrošius. Prašom.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Tikrai nemoralizuosiu jūsų dėl pernelyg ankstyvo balsavimo dėl šios procedūros, tikrai suprantu, kad labai svarbus klausimas ir labai sunku pirmininkauti tokių klausimų metu.

Aš norėčiau atkreipti dėmesį galbūt į kitą problemą – į galimybę balsuoti slapta dėl šio klausimo, nes balsuojama iš esmės dėl asmenybės. Aš turiu tokį nelabai procedūrinį pasiūlymą ir galbūt tai būtų galima svarstyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kadangi nelabai procedūrinis, vargu ar įmanoma. Gerbiamas E. Zingeris – per šoninį mikrofoną. Prašom.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Bičiuliai, aš noriu atkreipti dėmesį, kad čia yra tik pateikimo stadija, ir pateikimo stadijoje mes išsakome savo nuomones. Tai yra visai kitokia procedūra negu priėmimo, todėl rodymas tokio nervingumo pačioje pradžioje, kai mes tik pateikėme, rodo tam tikrą angažuotumą. Aš pirmiausia nesutikčiau su labai man gerbiamo žmogaus J. Sabatausko nuomone. Aš tuo metu buvau Užsienio reikalų komiteto pirmininkas, kai dar Užsienio reikalų ministerijos nebuvo, o vėliau jūsų tėvelis, Pauliau, tapo užsienio reikalų ministru. Visi mūsų beldimai per 17 mėnesių, kol sugriuvo Sovietų Sąjunga, į pasaulį buvo priimami, iš Lietuvos atėjo Atkuriamojo Seimo ir Lietuvos valstybės vadovo balsas. Ką tik šioje salėje prieš tris mėnesius mes priėmėme formuluotę: Atkuriamojo Seimo Pirmininkas – aukščiausiasis šalies pareigūnas V. Landsbergis. Šiandien mes rodome aistras...

PIRMININKAS. Trumpinkite.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). ...lyg tai būtų kova tarp frakcijų 1990 metais. Labai negražu buvo užsipulti D. Žalimą, visi čia, dalis kolegų šaukė, kad Konstitucinio Teismo pirmininkas angažuotas, jis pats padarys nutarimą dėl profesoriaus V. Landsbergio, išeidamas trenks durimis, bet teisinės visuomenės taip elgiasi, rodydamos savo politinį angažuotumą. Tai nekalbėkime apie savo neutralumą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Per šoninį mikrofoną – M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Premjerė laukia, tad pagal taisykles...

PIRMININKAS. Jeigu premjerė laukia, mes jai iš karto ir suteiksime. Prašom, gerbiama Ingrida Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Kolega Emanuelis pasakė, kad yra pateikimo stadija, ir pats jau sudalyvavo diskusijoje. Aš nedalyvausiu diskusijoje, bet dar kartą priminsiu, kad tai yra pateikimo stadija ir visus tuos argumentus, kuriuos kolegos per šoninį mikrofoną dabar beria, tikrai bus galima pasakyti ir diskutuojant komitetuose, ir viešuosiuose klausymuose, ir diskusijoje plenarinių posėdžių salėje. Kad ir kaip ten būtų, yra bandymas pateikti, kad yra kažkoks priėmimas. Tai nėra priėmimas, kaip tik yra pateikimas, kad diskusijoms būtų laiko.

Ir dar dėl balsavimo, dėl pertraukų. Na, nereikėtų klaidinti – dėl pertraukų balsuojame tada, kai yra tų pertraukų prašoma. Jeigu balsavimus dėl pertraukų keltume į numatytą balsavimo laiką, tokiu atveju Seimas iš viso turbūt negalėtų dirbti, nes to tiesiog būtų neįmanoma numatyti. To nebuvo iki šiol ir neaišku, kodėl turėjo būti dabar.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju. Gerbiamas posėdžio pirmininke, atsižvelgdami į didelės svarbos klausimą, mes turime kartais tokią tradiciją suteikti laiko paklausti daugiau Seimo narių. Atsižvelgiant į tai, kad, atrodo, dauguma klausė valdančiosios daugumos užsirašiusių atstovų per skirtą laiką, galbūt dėl vienybės būtų galima suteikti galimybę paklausti dar bent keliems Seimo nariams 5 ar 10 minučių. Galbūt tai suteiktų daugiau vienybės šioje salėje.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiamam Mykolui už itin konstruktyvią pastabą. Gerbiamas V. Rakutis. Prašom.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš tikrai siūlau nedaryti dėl šio klausimo didelio turgaus, šiandien paskutinė mūsų sesijos diena. Tiesiog parodykime tam tikrą brandą, solidumą ir pateikime žmonėms, o pliusus ir minusus susidėliosime per tą laiką. Aš labai siūlau visiems tiesiog leisti tam klausimui eiti į priekį, tai tikrai suteiks mums solidumo. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiami kolegos, ar tikrai nėra daugiau norinčių per šoninį mikrofoną išsakyti? Jeigu nėra, tada... J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas pirmininke, aš manau, kad mes neturime galimybės pagal Statutą grįžti į ankstesnę stadiją, ką pasiūlė M. Majauskas, nors ir labai geranoriški būtume. Tiesiog jau buvo kalbos dėl motyvų. Kai bus svarstymas, negailėkime diskusijai laiko ir visi galės išsakyti savo poziciją. Tiesiog tai tvirtai pažadėkime.

PIRMININKAS. Žinoma. Gerbiami kolegos, aš taip ir planavau. Tikrai grįžti nėra jokios statutinės galimybės. Dar kartą pakartosiu argumentą, kad tai yra tiesiog pateikimo stadija. Dar kartą pakartosiu. Atsiprašau už 20 sekundžių nukirptą laiką, bet pagal reglamentą klausimo jau nebūtų galėjęs užduoti. Klausimą būtų uždavęs mūsų frakcijos kolega, taigi nė vienas opozicijos narys dėl to nebūtų gavęs teisės pasisakyti. Vienintelis dalykas, kuris čia sukėlė tiek aistrų. Čia galbūt tikrai ir mano klaida, už kurią labai atsiprašau.

12.31 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių įgyvendinimo 2021–2024 metų prioritetų aprašo patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-696(2) (svarstymas)

Toliau judame tada pagal darbotvarkę. Darbotvarkės 1-18 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių įgyvendinimo 2021–2024 metų prioritetų aprašo patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-696(2). Svarstymas. Kviečiu gerbiamą pranešėją V. Juozapaitį į tribūną. (*Balsai salėje*) Jūs diskutuoti užsirašėte. Prašom pristatyti komiteto išvadą. (*Šurmulys salėje*)

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos...

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, aš pakviečiau dabar pranešėją į tribūną, suteikiu jam žodį. Paskui suteiksime galimybę per šoninį mikrofoną.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, vakar Kultūros komitetas apsvarstė minėto nutarimo projektą ir pritarė išvadai bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dabar diskusija po jūsų pristatymo. Kviečiame gerbiamą V. Juozapaitį diskutuoti į tribūną. Dėl balsavimo. Kolegos, mes neturime nė vieno apsvarstyto projekto, dėl ko balsuoti, jeigu jūs dėl to klausiate. Kai sueis pusvalandis, tada mes galėsime svarstyti... (*Balsai salėje*) Dabar pakviečiau į tribūną gerbiamą V. Juozapaitį. Po jo suteiksiu gerbiamai Aušrinei žodį. Prašau.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kreipiuosi į jus tikrai labai svarbiu klausimu ir kviečiu palaikyti šį nutarimo projektą – nutarimo „Dėl Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių įgyvendinimo 2021–2024 metų prioritetų aprašo patvirtinimo“ projektą.

Mes turėtume sugrįžti į 2010 metus, kai šiame Seime buvo priimtos Lietuvos kultūros politikos kaitos gairės, kuriose buvo numatyta 11 tų valstybės išipareigojimų kultūrai, iš kurių *de facto* buvo įvykdytas vienas. Tai yra buvo sukurta ir dabar gyvuojanti Lietuvos kultūros taryba. Dešimt tų gairių taip ir liko sklandyti ore. Kai įvyksta rinkimai, kaskart visos tos idėjos faktiškai visų politinių jėgų programose nuskamba, bet taip, deja, ir lieka neįgyvendintos. Šiandien mes turėtume sugrąžinti tą skolą Lietuvos ir kultūros bendruomenei, ir apskritai valstybei suprasdami, kad vis dėlto ne kas nors kitas, o būtent kultūra yra visko pagrindas, kultūra yra tai, ką sukūrė žmogus savo galiomis, protu, talentu, kultūra yra tas horizontalusis pagrindas, ant kurio ir laikosi tiek visos pasaulio valstybės, tiek ir, be jokios abejonės, Lietuvos valstybė.

Šiuo nutarimo projektu mes siūlome tas neįgyvendintas dešimt gairių šiek tiek susisteminti, kad būtų paprasčiau ir kad tikrai mes bent jau pamėgintume suspėti šios kadencijos metu tą skolą atiduoti. Jos yra suskirstytos į tris pagrindinius skyrius. Pirmas yra valstybės išipareigojimų kultūros srityje išgryninimui ir įteisinimui, taip pat kultūros politikos valdymo demokratizavimo proceso užbaigimui, savireguliacijos įvairiausių procesų, trečiasis, bene vienas pagrindinių aksti-

nų, kodėl apskritai dabar buvo imtasi šios iniciatyvos, tai yra Lietuvos valstybės ir jos kūrėjų svarbiausių sukakčių minėjimo nacionaliniu ir tarptautiniu mastu programų sudarymo ir įgyvendinimo modelio sukūrimas ir įdiegimas.

Visi mes esame liudininkai, kuomet beveik kiekvieną sesiją, o kartais ir keletą kartų per sesiją daugelis mūsų kolegų teikia įstatymų pakeitimus, norėdami paskelbti vienus ar kitus metus kokių nors iškilių veikėjų visuomenės pagerbimui, bet dažniausiai tai ir lieka labai labai formaliu dalyku. O šiuo metu mes ruošiamės ir valstybė privalo pagerbti ir paminėti Lietuvos kultūros genijaus M. K. Čiurlionio 150 metines, kurios bus 2025 metais. Būtent 2025 metais, kai tai jau bus už mūsų kadencijos ribų, todėl mes šiandien privalome sudaryti valstybinės reikšmės programą, mes, kaip Seimas, kreipsimės į Vyriausybę, Vyriausybė savo ruožtu paskirs atitinkamas ministerijas, kad ta programa, valstybinė programa, į kurią įeis ne tik paties genijaus M. K. Čiurlionio pagerbimo faktas, bet ir visos mūsų kultūros politikos kaitos gairių įgyvendinimo planas... Būtent turėdami tą konkretų vektorius, mes turėsime puikią progą perkrauti valstybės požiūrį į kultūrą kaip visuomenę jungiančių procesų visumą. Todėl šio nutarimo įgyvendinimas yra išties šiandien valstybinės reikšmės. Juolab kad jau nuo kitų metų privalo būti skirti ir tam tikri finansai tai programai įgyvendinti, o tai reiškia, kad tai turi būti derinama ir su 2022 metų biudžetu.

Taigi tai nėra deklaracija ar koks nors oro pavirpinimas, tai yra labai rimtas dokumentas, parodantis ir mūsų Seimo, kaip Tautos atstovybės, lyderystę šia tema ir šioje srityje, todėl aš dar kartą kreipiuosi į Seimo Pirmininkę, kurią matau prieš save, kad šio nutarimo projektui suteiktų ypatingą skubą ir tuo mes tikrai parodytume pagarbą tiek kultūrai, tiek Lietuvos kultūros žmonėms, tiek ir tiems visuomenės ir mūsų kultūros žmonėms, genijams, kurių vardu mes prisistatome Lietuvai, todėl labai labai prašau ir tikiuosi jūsų pritarimo. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiama V. Juozapaičiui. Aš dabar paaiškinu, nes buvo lyg ir tokių klausimų salėje, kaip čia balsuosime ir taip toliau, dėl darbo tvarkos. Kadangi paskelbėme pusvalandžio pertrauką, mes anksčiausiai grįžti galėsime 12 val. 50 min., tai ir grįšime 12 val. 50 min., tada galėsime apsispręsti ir balsuoti dėl įstatymo projekto, kuris buvo pateiktas, ir tada galėsime balsuoti dėl tų projektų, kuriuos spėsime apsvastyti, pavyzdžiui, šį, dėl kurio balsuojame, arba dar vieną kitą rezervinį. Ir viskas, tokia yra tvarka.

Per šoninį mikrofoną gerbiama A. Norkienė nori pasisakyti. Prašau.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Labai dėkui, gerbiamas posėdžio pirmininke. Ačiū, kad mums paaiškinote, kada turėsime ateiti balsuoti, nes mes tvirtindami darbotvarkę numatėme, kad 12 val. 25 min. mes renkamės balsuoti. Aš ir norėjau paklausti, kada mums vėl susirinkti, nes mes nežinome, ką jūs galvojate, nes darbotvarkę mes jau buvome patvirtinę. Dabar suprantu, mes renkamės balsuoti 12 val. 50 min.?

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiama Aušrine. Kadangi aš irgi nežinau, ką jūs galvojate, tai dažnai taip ir įvyksta, kad posėdis užsitęsia, nes buvo labai daug replikų, buvo paskelbta pertrauka, mes neturėjome tiesiog dėl ko balsuoti tuo metu. (*Balsai salėje*) 12 val. 25 min. nebuvo apsvastytų projektų. Iš kur man juos nuleisti, iš dangaus?

Gerbiami kolegos, toliau yra motyvai dėl nutarimo, dėl kurio įvyko diskusija. Už kalba gerbiamas V. Juozapaitis. Prašau.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš dar kartą kreipiuosi į visus. Tai yra iš tikrųjų valstybinės svarbos klausimas. Šio nutarimo projektas taps mums tokiu vektoriumi, kelrode žvaigžde ir kartu tokio valstybės įsipareigojimo garantija, kad kultūra bus ne šiaip deklaruojama mūsų politikų, kai einame į rinkimus, bet išties tai bus pagrindas mūsų tolesniems darbams ir kad pagaliau bus suvokta, kad kultūra yra valstybinės reikšmės sritis, į kurią mes turime tikrai žiūrėti labai atsakingai.

Ačiū visiems iš anksto ir kviečiu balsuoti už svarstymo stadijoje. Dėkoju.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas R. Šarknickas. Prašom.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju. Aš vis dėlto noriu pasakyti atvirą tiesą, kaip čia yra iš tikrųjų. Sumaišyti M. K. Čiurlionį su Kultūros pagrindų įstatymu yra tikrai negarbinga. Tai yra M. K. Čiurlionis, visiškai atskira tema, dabar infiltruotas būtent į šį įstatymo projektą.

Kultūros pagrindų įstatymas buvo parengtas praėjusioje kadencijoje, likus keliems mėnesiams iki kitų naujų rinkimų, tačiau keliais balsais valdančiųjų buvo sustabdytas. Tas projektas

buvo ilgai lauktas ir parengtas su kultūros lauko specialistais, ekspertais ir panašiai. Ir kalbėti apie kažkias gaires ir panašiai... Tos gairės vaiko ore, jos neturi konkretumo iš esmės šį Kultūros pagrindų įstatymą vykdyti ir įgyvendinti.

Kolegos, aš vis dėlto prašyčiau, kad Kultūros ministerija... iš pagrindų grąžintų ministerijai šį Kultūros pagrindų įstatymą tobulinti ir nebevilkinti. Ir mes tikrai pritarsime, ką jūs kalbate iš tribūnos. Bet šiuo atveju šis jūsų pasisakymas... Pirmininke, tikrai nepritarčiau tokiam gestui, tai yra negerbtina. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Dabar dar replika per šoninį mikrofoną – gerbiamas profesorius V. Juozapaitis. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju. Aš privalau atkreipti dėmesį, nes ką tik kalbėjo Kultūros komiteto pirmininko pavaduotojas, kuris dalyvauja Kultūros komiteto visuose posėdžiuose, balsuoja, ir visa tai, ką aš šiandien pristačiau, buvo, kaip minėjau, priimta bendru sutarimu mūsų Kultūros komitete.

Jeigu jūs nevaikštote į darbą ir neprisijungiate, tai čia yra jūsų problemos. Bet čia yra Kultūros komiteto sprendimas. Būkite malonus ir tikrai atsakykite už savo žodžius ir pagaliau vykdykite pareigas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiami kolegos, atrodo, pribrendo naujas debatų raundas per šoninį mikrofoną. Gerbiamas R. Šarknickas. Prašom.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Nebalsavau protestuodamas, nereikia vėl supainioti tam tikrų dalykų. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas G. Paluckas.

G. PALUCKAS (LSDPF). Gerbiamas pirmininke, aš tik prašau laikytis Statuto, nes pasisakymai per šoninį mikrofoną – dėl vedimo tvarkos ir panašių dalykų. Dabar argumentacija į vieną pusę, į kitą. Tam yra laikas. Tiesiog atlikite savo pareigą ir pelnysite daugiau pagarbos ir palaikymo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ačiū už pastabą. Kaip supratau, reikės trumpinti visų pasisakymus per šoninį mikrofoną. Toks yra jūsų pasiūlymas. Gerai.

12.43 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Emilio Salduko peticijos“ (projektas Nr. PNP-14-24) priėmimas

Kadangi mes turime dar šiek tiek laiko, keletą minučių, aš pakviesiu pristatyti rezervinį 2 klausimą gerbiamą E. Pupinį. Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Emilio Salduko peticijos“ projektas Nr. PNP-14-24. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Emilio Salduko peticijos“ projektas Nr. PNP-14-24.

Peticijų komisija birželio 23 dieną svarstė minėtą peticiją ir priėmė sprendimą atmesti šioje peticijoje pateiktą pasiūlymą pakeisti Bausmių vykdymo kodeksą ir nustatyti, kad paprastosios grupės sąlygomis bausmę atliekantiems nuteistiesiems būtų sudarytos sąlygos turėti televizorius, kompiuterinių žaidimų aparatus, elektrinius virdulius, LED skaitymo lentas, ausines, informacijos laikmenas. Peticijų komisija šį sprendimą priėmė atsižvelgusi į Teisingumo ministerijos pateiktą nuomonę ir manydama, kad bausmių atlikimo tvarka yra sukonstruota vadovaujantis teisingo ir progresyvaus bausmių atlikimo principu.

Prašome į tai atsižvelgti ir pritarti komisijos išvadai atmesti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar galime bendru sutarimu pritarti komisijos išvadai atmesti? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

12.44 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Emilio Salduko peticijos“ (projektas Nr. PNP-14-25) priėmimas

Gal aš tada paprašysiu jūsų pristatyti rezervinį 3 klausimą.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Emilio Salduko peticijos“ projektas Nr. PNP-14-25.

Peticijų komisija E. Salduko peticiją iš esmės išnagrinėjo birželio 23 dieną. Prašo atmesti šioje peticijoje pateiktus pasiūlymus pakeisti Bausmių vykdymo kodeksą ir nustatyti, kad nuteistiesiems būtų sudarytos sąlygos naudotis maisto ruošimo patalpomis ir įsigyti maisto produktų, kuriuos prieš vartojimą būtina termiškai apdoroti, kad būtų pakeista nuteistųjų apsipirkimo patalpos įstaigų parduotuvėse tvarka, kad būtų leidžiama laikomiems drausmės grupėje ir nuobaudas kamerų tipo patalpose atliekantiems nuteistiesiems dienos metu turėti patalynę ir taip toliau.

Peticijų komisija šį sprendimą priėmė atsižvelgdama į Teisingumo ministerijos pateiktą nuomonę ir manydama, kad bausmių atlikimo tvarka yra sukonstruota vadovaujantis teisingo ir progresyvaus bausmių atlikimo principu. Taip pat pareiškėjo siūlymo įgyvendinimas nėra Bausmių vykdymo kodekso teisinio reguliavimo dalykas. Prašome į tai atsižvelgti, atmesti šią peticiją ir pritarti komisijos išvadai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Noriu atsiklausti Seimo, ar galime bendru sutarimu pritarti Peticijų komisijos nuomonei siūlymą atmesti? Dėkoju. Pritarta.

12.45 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Eriko Spilos peticijos“ projektas Nr. PNP-14-26

Tada galime turbūt taip pat greitai apsvarstyti 4 rezervinį klausimą – protokolinio nutarimo „Dėl Eriko Spilos peticijos“ projektą. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Eriko Spilos peticijos“ projektas Nr. PNP-14-26. Peticijų komisija E. Spilos peticiją iš esmės išnagrinėjo šių metų birželio 23 dienos posėdyje ir priėmė sprendimą atmesti šioje peticijoje pateiktus pasiūlymus pakeisti Asmenų, slapta bendradarbiavusių su buvusios SSRS specialiosiomis tarnybomis, registracijos, prisipažinimo, įskaitos ir prisipažinusiųjų apsaugos įstatymą ir nustatyti, kad asmenims, slapta bendradarbiavusiems su buvusios SSRS specialiosiomis tarnybomis, būtų užkirstas kelias kandidatuoti į pareigas Lietuvos Respublikos diplomatinėje tarnyboje ir kad asmenys dėl bendradarbiavimo su SSRS specialiosiomis tarnybomis neturėtų jokios teisės dirbti nepriklausomos Lietuvos diplomatinėje tarnyboje.

Peticijų komisija šį sprendimą priėmė atsižvelgusi į Užsienio reikalų ministerijos ir Seimo kanceliarijos Teisės departamento pateiktas nuomones ir manydama, kad tiek Asmenų, slapta bendradarbiavusių su buvusios SSRS specialiosiomis tarnybomis registracijos, pripažinimo, įskaitos ir prisipažinusiųjų apsaugos įstatymo, tiek Diplomatinės tarnybos įstatymo, tiek Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nuostatos užtikrina, kad diplomatinėje tarnyboje dirbtų tik patikimi ir Lietuvos valstybei lojalūs diplomatai.

Jei pareiškėjo pasiūlymai būtų patenkinti, tai prieštarautų Konstitucijai. Prašome į tai atsižvelgti ir pritarti komisijos išvadai atmesti peticiją.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar gali Seimas bendru sutarimu pritarti? Gali. Gerbiamas A. Nekrošius nepritaria. Prašom per šoninį mikrofoną.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Kadangi mano kraštietis, tai paprašyčiau balsuoti.

PIRMININKAS. Gerai, balsuojame. Kas balsuoja už, tai balsuoja už Peticijų komisijos nutarimą atmesti E. Spilos peticiją, kas balsuoja kitaip, vadinasi, balsuoja prieš komisijos... (*Triukšmas salėje*) Atsiprašau. Gerai, gerbiami kolegos, kadangi balsavimas, tai balsavimą atidedame dar kelioms minutėms. Susitarėme, kad 12 val. 50 min. grįžtame prie balsavimo. Dėl šios peticijos balsuosime balsavimo metu.

12.48 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Deivido Antanaičio ir kitų pareiškėjų peticijos“ (projektas Nr. PNP-14-27) priėmimas

Dabar dar spėsime pristatyti rezervinį 5 klausimą dėl D. Antanaičio. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Deivido Antanaičio ir kitų pareiškėjų peticijos“ projektas Nr. PNP-14-27.

Peticijų komisija D. Antanaičio ir kitų pareiškėjų peticiją iš esmės išnagrinėjo šių metų birželio 23 dienos posėdyje ir priėmė sprendimą atmesti šioje peticijoje pateiktą pasiūlymą pakeisti Bausmių vykdymo kodekso 92 straipsnį ir nustatyti ne leidžiamus, bet draudžiamus nuteistiesiems turėti asmeninius daiktus.

Peticijų komisija šį sprendimą priėmė atsižvelgdama į Teisingumo ministerijos ir Seimo kanceliarijos Teisės departamento pateiktas nuomones ir manydama, kad netikslinga tenkinti pareiškėjo peticiją ir taip sudaryti prielaidas iš esmės sugrįžti prie 2016 m. balandžio 1 d. galiojusio nuteistųjų asmenų daiktų turėjimo bausmės atlikimo metu teisinio reguliavimo. Prašome į tai atsižvelgti ir pritarti komisijos išvadai atmesti peticiją.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar gali Seimas bendru sutarimu pritarti Peticijų komisijos išvadai? Dėkoju. Pritarta.

12.49 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Emilio Salduko peticijos“ (projektas Nr. PNP-14-28) priėmimas

Dar spėsime pristatyti rezervinį 6 klausimą dėl E. Salduko peticijos. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Emilio Salduko peticijos“ projektas Nr. PNP-14-28.

Peticijų komisija E. Salduko peticiją iš esmės išnagrinėjo birželio 23 dienos posėdyje ir priėmė sprendimą atmesti šioje peticijoje pateiktą pasiūlymą pakeisti Bausmių vykdymo kodeksą ir nustatyti, kad nuteistiesiems būtų panaikinta prievolė dirbti, kad pataisos įstaigų pavadinimas būtų pakeistas į įkalinimo įstaigų, kad nusikaltusiems nepilnamečiams, nuteisiant juos jau jiems tapus pilnamečiais, būtų taikomos Bausmių vykdymo kodekso nuostatos, kad nuteistiesiems būtų leidžiama būti kraujo donorais, kad nuteistiesiems (drausmės grupei) būtų panaikintas draudimas mokytis pagrindinėje, vidurinėje ir profesinėje mokykloje.

Peticijų komisija šį sprendimą priėmė atsižvelgusi į Teisingumo ministerijos pateiktą nuomonę ir manydama, kad bausmių atlikimo tvarka yra sukonstruota vadovaujantis teisingo ir progresyvaus bausmių atlikimo principu. Taip pat pareiškėjo siūlymų įgyvendinimas nėra Bausmių vykdymo kodekso teisinio reguliavimo dalykas. Prašom į tai atsižvelgti ir pritarti komisijos išvadai atmesti peticiją.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar gali Seimas bendru sutarimu pritarti Peticijų komisijos išvadai? Dėkoju, pritarta.

12.50 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Viktoro Vilkauskio peticijos“ (projektas Nr. PNP-14-29) priėmimas

Dar paskutinis 7 rezervinis klausimas, kad nereikėtų kviešti gerbiamo pranešėjo.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Viktoro Vilkauskio peticijos“ projektas Nr. PNP-14-29. Peticijų komisija V. Vilkauskio peticiją iš esmės išnagrinėjo šių metų birželio 23 dieną ir priėmė sprendimą atmesti šioje peticijoje pateiktą pasiūlymą pakeisti Baudžiamojo kodekso 182 straipsnį, reglamentuojantį baudžiamąją atsakomybę už sukčiavimą. Peticijų komisija šį sprendimą priėmė atsižvelgdama į Teisingumo ministerijos pateiktą nuomonę ir manydama, kad fragmentiškai siūlymai pakeisti tik vieną Baudžiamojo kodekso straipsnį, atitinkamai nepakeitus kitų šio kodekso skyriaus straipsnių, išbalansuotų visą šiame skyriuje išdėstytą nuoseklą, atitinkamą nusikaltimų sudėčių požymių sistemą.

Taip pat pažymėtina, kad Teisingumo ministerija, siekdama įgyvendinti Vyriausybės programą, planuoja sistemiškai peržiūrėti Baudžiamojo kodekso specialiosios dalies normas ir įvertinti valstybės baudžiamosios politikos pagrįstumą. Prašom į tai atsižvelgti ir pritarti komisijos išvadai atmesti V. Vilkauskio peticiją.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar gali Seimas bendru sutarimu pritarti komisijos išvadai? Dėkoju, pritarta. Taigi rezervinis 7 klausimas taip pat apsvarstytas ir pritarta.

Gera, gerbiami kolegos, mūsų laikas suėjęs, galime grįžti prie darbotvarkės.

12.51 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininko teisinio statuso“ projektas Nr. XIVP-698 (pateikimo tęsinys)

1-15 klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininko teisinio statuso“ projektas Nr. XIVP-698. Likęs tik balsavimas. Galime pradėti balsavimo procedūrą. Balsuojame. Pateikimas. Balsuojame dėl įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininko teisinio statuso“.

Užsiregistravo 120, balsavo 119: už – 71, prieš – 24, susilaikė 24. Taigi po pateikimo įstatymo projektui yra pritarta.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu, kad Teisės ir teisėtvarkos komitetas yra pagrindinis? Dėkoju. Siūloma svarstyti Seimo rudens sesijoje. Turbūt nesiginčysime – bendru sutarimu. Dėkoju.

12.52 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių įgyvendinimo 2021–2024 metų prioritetų aprašo patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-696(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau mes apsvairstėme 1-17 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių įgyvendinimo 2021–2024 metų prioritetų aprašo patvirtinimo“ projektą Nr. XIVP-696(2). Taip pat liko tik balsavimas po svarstymo dėl Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių.

Užsiregistravo 123, balsavo 122: už – 88, prieš nėra, susilaikė 34. Nutarimo projektui po svarstymo yra pritarta.

12.53 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Eriko Spilos peticijos“ (projektas Nr. PNP-14-26) priėmimas

Taip pat mes apsvairstėme, tačiau buvo reikalavimas balsuoti, rezervinį 4 klausimą – Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Eriko Spilos peticijos“ projektą Nr. PNP-14-26. Kas balsuoja už, balsuoja už Peticijų komisijos išvadą atmesti peticiją. Balsuojame: kas balsuoja už, balsuoja už Peticijų komisijos išvadą atmesti.

Užsiregistravo 126, balsavo 125: už – 115, prieš – 3, susilaikė 7. Taigi pritarta komisijos išvadai.

Kadangi mes turime dar 5 minutes iki pertraukos, o darbotvarkė šiandien sudėtinga ir norisi pabaigti mūsų sesiją, aš siūlyčiau sėkmingai padirbėti 5 minutes ir paskelbti pateikimą, pavyzdžiui, 2-6 klausimo.

12.55 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. gruodžio 21 d. nutarimo Nr. XIII-975 „Dėl atmintinų metų nustatymo tvarkos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-650, Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 80³ straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-651 (pateikimas)

Aš matau, gerbiama P. Kuzmickienė yra salėje, tai galbūt galime tuomet apsvairstyti 2-6.1 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. gruodžio 21 d. nutarimo „Dėl atmintinų metų nustatymo tvarkos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-650. Prašau į tribūną pateikti klausimą.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, teikiu jums nutarimo „Dėl atmintinų metų nustatymo tvarkos“ pakeitimo projektą, kurį rengėme kartu su kolegomis, diskutavome apie tai ir Laisvės kovų komisijoje, galvojome, ką vis dėlto daryti, kad tikrai tai, ką norime atminti ir pažymėti, nebūtų nuvertinta, devaluota, o priešingai – būtų išpildyta ir pasiektų kiekvieną Lietuvos pilietį.

Pagrindiniai dalykai, į kuriuos norėčiau atkreipti dėmesį. Esame numatę tai, jog vis dėlto atmintini metai turėtų būti skelbiami ne vėliau nei likus dvejiems metams iki atmintinų metų pradžios. Manome, kad paprastai per metus galėtų būti paskelbti treji atmintini metai. Žinoma, situacijai susiklosčius, esant labai turtingiems metams istorijos prasme, galėtų būti jų ir daugiau. O vis dėlto tie, kurie neturi metų nominacijos, galėtų būti pažymėti rezoliucijomis ir kitomis formomis.

Dar norėčiau atkreipti dėmesį, vis dėlto norisi, jog labiau į pasitarimą dėl atmintinų metų įsitrauktų kitos mokslo institucijos. Galėtume vis dėlto labiau suprasti ir įvertinti, kas mums svarbu ir į ką labiausiai norime atkreipti dėmesį.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs pristatėte ir 2-6.1 klausimą, ir lydimąjį 2-6.2 klausimą, taip?

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Taip, kitas dėl Statuto.

PIRMININKAS. Tai pristatykite, jeigu... Pakomentuokite, jie juk susiję.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Taip. O Statute numatėme, vis dėlto paryškinome būtent komisijos ištraukimą į atmintinų metų skelbimą, lygiai taip pat pažymėjome dvejų metų laikotarpį tiek tinkamai suplanuoti, tiek numatyti atmintinus metus, tiek galvoti apie įgyvendinimui reikalingas lėšas. Dar, žinoma, pažymėjome, jog vis dėlto komisija turi tokią prievolę teikti išvadas dėl atmintinų metų paskelbimo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti gerbiamas S. Jovaiša. Prašau.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama pranešėja, ar ne per ilgas čia tas terminas? Mes, atsimenu, praėjusią kadenciją kalbėjomės, kad paskutiniai siūlymai dėl atmintinų dienų turėtų baigtis pavasario sesijoje. Mano supratimu, visiškai užtenka tų devynių mėnesių pasiruošti, nes gali būti taip, kad šita kadencija paskelbs, sakykim, 2023 metais kokius nors 2025 metus ir patys gal netgi negalės dalyvauti. Ar tikrai ne per ilgas šis toks apsidraudimas?

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju už klausimą. Ko mes vis dėlto norime? Jeigu mes norime vis dėlto kalbėti apie istorinę atmintį, nepamiršti tam tikrų įvykių ir pasiruošti jiems tokiems... Sakykime, kalbame apie M. K. Čiurlionio 150 metų jubiliejų, tai tikrai reikia tam laikotarpiui suplanuoti labai didelius ir renginius, ir leidybos momentus, todėl dvejų metų laikotarpis kaip tik yra pakankamas.

Man atrodo, kad mūsų visų tikslas – svarbiausia, kad nebūtų kažkas pamiršta. Tas laikotarpis leidžia iš anksto pasižiūrėjus tokios problemos neturėti, turėti kitų galimybių ar pasiūlymų teikti kitus metus. Taigi bendrasis tikslas vis dėlto išpildyti istorinę atmintį, man atrodo, dvejų metų laikotarpis yra teisingas.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiama komisijos pirmininke. Jūs atsakėte į visus klausimus.

Dėl motyvų niekas neužsirašė kalbėti nei už, nei prieš.

Gerbiami kolegos, kadangi šiaip tikrai matau gana pilną salę, gal mes galėtume bendru sutarimu šiems projektams po pateikimo pritarti? (*Balsai salėje*) Dėkoju. Pritarta. Mes gražia gaida įžengėme į 13 valandą. Tuomet dar tik paskelbiu komitetus. Kaip pagrindinis dėl šių projektų bus Švietimo ir mokslo komitetas, o dėl lydimąjo – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Ar galime pritariti? (*Balsai salėje*) Pritarta. Žinoma, rudens sesijoje svarstysime projektus. Dėkoju.

Ir dabar rytinį Seimo plenarinį posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*) Kažkas norėjo užsiregistruoti? Gerai, paleiskime dar registraciją, kad žinotume, kiek mūsų iškilmingai išėjo į pertrauką. Susitiksime vakarinio posėdžio metu. Dėkoju visiems už konstruktyvų darbą. Atsiprašau už pirmininkavimo klaidas, jeigu tokių įžvelgėte. Labai ačiū. Gerbiami kolegos, skanių pietų!

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 82 STENOGRAMA

2021 m. birželio 30 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojas V. MITALAS

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Sveiki, gerbiami kolegos, pradėdame Seimo vakarinį posėdį. (Gongas) Registruojamės.

Gerbiami kolegos, turime šiek tiek darbotvarkės klausimų, kurie dar iš rytinės darbotvarkės nėra apsvarstyti. Aš norėčiau tada galbūt pradėti nuo rezoliucijos „Dėl Kubos Respublikos“ projekto, kad mums jį pristatytų Seimo narys E. Zingeris. Ir mano pasiūlymas tada būtų, jeigu galima būtų, Seimo Ateities komiteto pranešimą turėti prieš balsavimą, nes tam skirta 20 minučių laiko. Mes galėsime apsvarstę kitus projektus, kurie dar likę, tiksliau numatyti balsavimo laiką, jis gal šiek tiek ir pasiankstins. Matau, komiteto pirmininkas pritaria.

14.01 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl Kubos Respublikos“ projektas Nr. XIVP-684 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Tada kviečiu gerbiamą Emanuelį į tribūną pristatyti Seimo rezoliucijos „Dėl Kubos Respublikos“ projektą Nr. XIVP-684. Prašau.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Pirmiausia ačiū visiems pasirašiusiems. Iš esmės pusė, beveik pusė Seimo pasirašė šią rezoliuciją dėl žmogaus teisių Kuboje. Jeigu kas nors turėtų klausimų paklausti, kodėl Kuba, ne vien tik Baltarusija, aš jums atsakyčiau labai paprastai, kad mes esame Europos Sąjungos nariai ir Jungtinių Tautų nariai ir mūsų balsas yra girdimas.

Todėl, turėdami prieš save dokumentą, kuris atkreipia dėmesį, kad nuo komunistinio F. Kastro perversmo laikų Kuboje situacija tik blogėja, mes prašome, kad politiniai kaliniai, kurių yra vis naujų ir naujų, šiuo metu per 100, ypač paskutinio suėmimo banga būtų stabdoma. O turėdami galvoje, kad, deja, Kubos vyriausybė yra išnaudojama ir Rusijos Federacijos, ir Kinijos operacijoms Lotynų Amerikoje, žlugdant Venesuelos vyriausybę, taikant hibridinio karo strategijas, Kubos saugumiečiai ir kariuomenė įvairiais pavidalais dalyvauja ir Lotynų Amerikoje, ir kituose kontinentuose iš esmės žlugdant laisvės siekį, mes manome, kad tai yra ne vidinis Kubos Respublikos režimo klausimas, ir mes reikalaujame paleisti iš kalėjimų čia paminėtus jų žmones, ypač pridėję paskutines aukas. Tai yra intelektualų banga, kur rašytojai, menininkai stojo drąsiai prieš režimą, nenori išvykti į Ameriką, į Majamį, o yra tenai, Kuboje, šiuo metu kalėjimuose terorizuojami, geriausiu atveju namų arešto sąlygomis. Todėl mes simboliškai tiesiame jiems ranką, ragindami ir kitus Europos Sąjungos narius, ypač Ispanijos vyriausybę, kuri artimai stebi situaciją turbūt Lotynų Amerikoje, aiškiai pasisakyti politinių kalinių ir žmogaus teisių klausimais.

Tik tiek. Ačiū. Aš sutrumpinau laiką, gerbiamas pirmininke, jeigu jūs nieko prieš.

PIRMININKAS. Labai ačiū už pristatymą. Jūsų nori paklausti keletas Seimo narių. Pirmasis klausia Ž. Pavilionis. Prašau.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas Emanueli, aš norėčiau paklausti, kodėl...

PIRMININKAS. Garsiau, jeigu galima.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Taip. Kodėl svarbu yra tokias rezoliucijas priimti ir tą solidarumą rodyti su disidentais ir demokratinėmis jėgomis Lotynų pasaulyje, Kuboje? Kokia yra to prasmė, nes aš matau, kad nelabai daug kas supranta?

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Dvi prasmės, gerbiamas kolega, bičiuli Žygi, dvi prasmės. Pirmą prasmę, šis namas, apie kurį mes ką tik diskutavome, Seimas yra kilęs iš Sąjūdžio ir iš tos dvasios, kad mes patys nenorime gyventi vergijoje. Ir mes buvome pirmaujantys šitoje srityje 1990 metais. Ir mes visi Atkuriamajame Seime pasisakėme už kryptį į Vakarus ir į laisvę, ir mes tai įvykdėme. To-

dėl mes tikimės, kad ir Baltarusijoje, kad ir vėluojant, tas pats įvyks, ir Rusijoje tas pats įvyks, ir, ačiū Dievui, jau iš esmės įvyko Ukrainoje. Taip pat mes tikimės, kad Venesuela, kuri išrinko lyderius, poną Ch. Gvaido seimo pirmininku, jų seimo pirmininku, jie nebus atakuojami Kubos režimo ir buvę diktatoriai nebus gražinami atgal, padedant kubiečiams, kaip jie yra iš esmės gražinami, aš kalbu apie poną H. Čavesą, bet kad Kuba galų gale atsisakys savo Trojos arklio vaidmens.

Ir antras punktas, mielas Žygi, aš manau, aš 30 metų iš esmės vadovauju (...) santykiams su Amerikos Kongresu ir turiu pasakyti, kad mus pasaulyje vertina pagal mūsų paramą laisvės kovotojams. Mus nepaprastai vertina. Už ką dar mus galima vertinti? Už ekonomikos pasiekimus? Jie yra vidutiniški. Šalis nedidelė, mes nesame Prancūzijos dydžio šalis. Tai mus vertina už specifinę paramą žmogaus teisėms tuose sektoriuose, kurie ir kitiems rūpi. Kas rūpi Jungtinėms Amerikos Valstijoms? Joms rūpi Lotynų Amerika, kad jų kaimynystėje būtų demokratinės šalys. Remdami šitą, mes iš esmės turime išskirtinę paramą mūsų pagrindinių partnerių, kurie mums garantuoja saugumą čia ir savo kariuomenės pagalba, ir savo politinę poziciją Jungtinėse Tautose. Aš manau, aš jums atsakiau, jeigu jūs nieko prieš tokį trumpą atsakymą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausimą turi V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamas kolega, jūsų kolega deklaravo, kad turi ryšių su Kubos mafija, R. Menendesu, su kitais asmenimis. Tai ar ši rezoliucija jiems padės gyventi geriau, kurstyti neramumus ar gauti finansavimą tiems neramumams kurstyti? Koks tikslas tos rezoliucijos?

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Ačiū. Norėčiau atskirti kolegą R. Menendesą nuo jūsų pavartoto žodžio „mafija“. Tai yra vienas pačių iškiliausių, iš esmės po Dž. Makeino iškiliausias Demokratų partijos narys, kuris šiuo metu yra mūsų kolega, Užsienio reikalų komiteto pirmininkas.

Aš atsakyčiau, aš jums pasakiau, kad 2013 metais aš buvau vienas iš tų, kurie organizavo Užsienio reikalų komiteto neigiamą atsakymą tuomečiams šalies vadovams dėl *fake news* komentavimo. Todėl aš, tęsdamas 2013 metų savo nuostatą Užsienio reikalų komitete (kaip žinote, anksčiau kelis kartus buvau Užsienio reikalų komiteto pirmininkas, o vėliau Žmogaus teisių komiteto pirmininkas šitame Seime), aš jums atsakyčiau, kad *fake news* aš nekommentuočiau ir jums siūlyčiau to nedaryti. Nes jeigu šiandien mes pasiduosime šitiems komentarams, rytoj apie kolegą S. Skvernelį, poryt apie lenkų lyderius, užporyt apie latvių, estų. Aš siūlau nekommentuoti dirbtinai sukeltų geltonų bangų, kurios dažniausiai sukeltos yra ne šiaip žurnalistų, pone Ažuolai, o yra sukeltos užsienio specialiųjų tarnybų, kurios nori sukalti mus visus tarpusavyje. Todėl siūlyčiau tų žodelių, kurie skamba ir toliau skambės, vėl ir vėl atskleidžiant jūsų, mano, kitų pokalbius privačiai kalbant, o vėliau juos sumontuojant, siūlyčiau atprasti nuo komentarų. Ačiū. Čia mano draugiškas atsakymas.

PIRMININKAS. Toliau klausimą turi G. Paluckas. Prašom.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Klausimas iš dviejų dalių. Jis šiek tiek susijęs. Vos prieš savaitę Jungtinių Tautų Generalinėje Asamblėjoje buvo priimta rezoliucija dėl būtinybės atšaukti finansų, ekonomikos, prekybos embargą, kurį taiko Jungtinės Amerikos Valstijos Kubai. Ir Lietuva buvo viena iš tų 183 valstybių, kuri palaikė rezoliuciją. Prieš rezoliuciją buvo tik dvi šalys – Izraelis ir JAV, trys susilaikė. Tai mano pirmas klausimas, ar nemanote, kad teikdami šią rezoliuciją mes, Seimas, išreiškdamas valią, būsimė šiek tiek nenuoseklūs Lietuvos užsienio politikoje?

Ir antras klausimas, vis dėlto kokia yra rezoliucijos paskirtis? Ar tai yra mūsų vidaus visuomenės vartojimui, ar vis dėlto tai yra taip pat ir kvietimas dialogo, kalbėtis su Kubos valdžia? Mes esame paskutinė ir vienintelė Europos Sąjungos valstybė, blokuojanti dialogo susitarimą su Europos Sąjunga. Ačiū.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Pone Paluckai, žinodamas jūsų įsigilinimą į šį klausimą ir gerbdamas jūsų nuostatą, aš noriu pasakyti, kad čia neminama jokia Europos Sąjunga. Jūs pats matote, tekstas prieš jus yra. Čia kalbama apie politkalinius. Paleiskite (*let them go*) kalinius iš kalėjimų. Ar mes neturėtume prieš atverdami vartus Kubos režimui, per 30 metų nukankinusiame tūkstančius žmonių, mandagiai paprašyti tokio mažo dalyko kaip atverti kalėjimų vartus? Štai ir visas klausimas. Tik tiek. Tik tiek. Paleisti politinius kalinius. Nieko kito mes čia neprašome. Tu-

rint galvoje kuklią šios rezoliucijos tikslų apimtį ir nekalbėjimą apie tai, kas jums rūpi, aš žinau, kad jūs norėtumėte plačiau šnekėti apie Europos Sąjungos ir Kubos susitarimą, bet kadangi to čia nėra, tai aš jums atsakau kukliai, kad čia yra politinių kalinių paleidimo dalykas. Aš tikrai tikiuosi, kad jūs balsuosite dėl šio kuklaus apibūdinimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia L. L. Andrikienė. Prašom.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega Emanueli Zingeri, mūsų rezoliucijoje yra minimas Europos Sąjungos ir Kubos politinio dialogo ir bendradarbiavimo susitarimas. Ir konstatuojama, ką ir kolega G. Paluckas sakė, kad esame vienintelė Europos Sąjungos valstybė narė jo neratifikavusi. Kadangi esame bendražygiai, aš jūsų nuomonę žinau, bet aš manau, aukštasis Seimas tai irgi turėtų žinoti. Ką turėtų padaryti Kubos valdžia, kad Lietuva imtųsi svarstyti to susitarimo ratifikavimo klausimą? Politinių kalinių paleidimas yra tik vienas iš būtinų veiksmų. Kokios kitos sąlygos? Ačiū.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Ačiū už konkretų klausimą, susijusį su mūsų būsima galbūt, pone Paluckai ir gerbiama Laima, diskusija apie Europos Sąjungos ir Kubos santykius ir mūsų vietą ten. Aš manau, dar sykį pasakysiu, galbūt šiek tiek šališkai, jums tai nepatiks, kad mes turime daug didesnę svertą nepatvirtindami šio susitarimo ir likdami paskutine šalimi, bet šiame dokumente nėra tos pozicijos užtvirtinimo. Bet į gerbiamos Laimos labai konkretų klausimą atsakau: be politinių kalinių paleidimo, mes turėtume prašyti Kubos atverti kelią politinėms partijoms pirmiausia, to mes prašome baltarusių režimo.

Antras dalykas. Be komunistų partijos, sukurti tik tikras politines partijas, įregistruoti jas, pakeisti Kubos režimo komunistinį monopolį, išmušti tą monopolį. Paprašyti, kad jie leistų registruoti politinių partijų spektrą tokį, koks yra kitose demokratinėse šalyse.

Trečias dalykas. Nesikišti savo Kremliaus sąjungininkų ir Kinijos paprašytiems į Lotynų Amerikos reikalus. Tai yra vienas pagrindinių prašymų. Apie 20 tūkst. net su viršumi Kubos saugumiečių šiuo metu yra Venesueloje ir laiko Venesuelą geležiniame kumštyje kaip kariuomenės ir diktatūros, N. Maduro režimo, tęsinys. Žodžiu, mes turime prieš savo akis Kubos režimo karines ir saugumo pajėgas, kurios iš esmės dalyvauja operacijose su pačiais baisiausiais pasaulio režimais, įgyvendindami jų tikslus prieš demokratinį pasaulį. Mes paprašytume jų nekovoti prieš demokratinį pasaulį, prieš Jungtinių Amerikos Valstijų ir Europos Sąjungos tikslus. Įrašius tai paprašyti patraukti savo kariuomenės grupes, galabijančias, represuojančias, žudančias Venesuelos ir kitų šalių demokratų, kuriuos Europos Sąjunga yra pripažinusi. Aš norėčiau jums priminti, kad Ch. Gvaido vyriausybė yra pripažinusi Europos Sąjungą kaip partnerį. Tai yra mūsų ir Jungtinių Amerikos Valstijų partneris, o kaip jums, pone Paluckai, žinoma, paskutiniai rinkimai suorganizuoti Kubos kariuomenės ir saugumiečių pagalba Venesuelai paskelbti Europos Sąjungos *not free, not* (...) – nelaisvi ir nepriimtini, negarbingi. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū, laikas klausti baigėsi. Labai ačiū, gerbiamas Emanueli.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Ačiū. Labai norėčiau padėkoti už klausimus ponui G. Paluckui, ponai Laimai ir ponui Žygiui. Ačiū.

PIRMININKAS. Dabar pasižiūrėsime, ar yra norinčių kalbėti. Diskusijoje nori kalbėti L. L. Andrikienė. Kviečiu į tribūną.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Kolegos, mūsų rezoliucija, kurią priimame paskutinę šios sesijos darbo dieną, svarbi ir reikalinga. Kuba, kuri tikrai galėtų būti laisvės sala XXI amžiuje, štai jau 60 metų yra valdoma komunistinio režimo su visomis iš to kylančiomis pasekmėmis. Nusikalstamas režimas ne tik nesilaiko Kubos tarptautinių įsipareigojimų ir Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos, Jungtinių Tautų visuotinės žmogaus teisių deklaracijos, bet ir labai šiurkščiai pažeidžia pamatines žmogaus ir piliečių teises. Kitaminčiai pūdomi kalėjimuose, jų šeimos patiria nuolatinį persekiojimą.

Svarbu pažymėti, kad Kubos valdžia veikia išvien su kitais nedemokratiškais režimais, švelniai sakant, visų pirma su Rusija, Kremliumi, Venesuela ir Iranu. Kolumbijoje veikiančių teroristinių grupuočių kariai apmokomi Kuboje, lėšos, finansavimas ateina iš narkotikų kontrabandos, žmonių grobimo. Šita Kubos veikla kelia realią ir rimtą grėsmę visam regionui.

Todėl mūsų pasiūlytame rezoliucijos projekte pagrįstai teigiama, kad politiniai kaliniai turi būti besąlygiškai paleisti, persekiojimas jų atžvilgiu nutrauktas. Grubiems režimo nusikaltimams nulinė tolerancija. Tokia yra mūsų pozicija, tokia ji ir turi būti.

Dar kartą patvirtiname, kad Lietuvos valstybės pozicija dėl Europos Sąjungos ir Kubos politinio dialogo ir bendradarbiavimo susitarimo nekinta, Lietuva neratifikuos susitarimo, kol nebus įvykdytos sąlygos, kurias, beje, Seimo nariams, ankstesnės kadencijos Seimo nariams, išdėstė Kubos opozicijos atstovai, 2019 metų gruodį lankęsi Lietuvos Seime, tarp jų ir A. Sacharovo premijos laureatas politinis kaliny G. Farinas. Spaudos ir žodžio laisvė, susirinkimų laisvė, politinių kalinių išlaisvinimas – tai tie darbai, kurių turėtų imtis Kubos Vyriausybė, jeigu ji norėtų, kad Europos Sąjungos ir Kubos susitarimas būtų ratifikuotas šimtu procentų. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Priėmimo stadija. Motyvai dėl rezoliucijos. Už nori kalbėti Ž. Pavilionis. Prašau.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Aš labai trumpai, vienu žodžiu apibendrindamas, kodėl mes neratifikuojame tos sutarties. Tai yra todėl, kad ten yra žmogaus teisių ir demokratijos sąlygotumo. Yra siūlomas rinkų atvėrimas be šio sąlygotumo. O dabar mums, visoms demokratijoms, labai svarbu vis dėlto suvienyti savo jėgas, nes nuo to priklauso galų gale ir mūsų pačių šalies saugumas, ir mūsų Rytų kaimynių, kurios vis dar kovoja už tos demokratijos išsaugojimą, parodant, kad mes vis dėlto rodome tą solidarumą su tautomis, kurios vis dar kenčia, ilgai kenčia. Mes nusipelnome pagarbos, paramos ir savo užsienio politikos strateginiams tikslams. Tai tikrai labai siūlyčiau vieningai paremti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas Emanueli, jūs buvote teikėjas, todėl pagal Statutą nelabai galite. Man atrodo, mes čia visi suprantame, kad tie motyvai yra už. Gerbiami kolegos, apsispręsimė dėl šios rezoliucijos numatyti laiku.

14.19 val.

Referendumo konstitucinio įstatymo projektas Nr. XIVP-658 (pateikimas)

Dabar darbotvarkės 2-1 klausimas – Referendumo konstitucinio įstatymo projektas Nr. XIVP-658. Pranešėja – teisingumo ministrė E. Dobrovolska. Prašau.

E. DOBROVOLSKA (LF). Sveiki, kolegos. Ačiū posėdžio pirmininkui už žodį. Įstatymo projekto tikslas yra įgyvendinti Konstitucinio Teismo 2020 m. liepos 30 d. nutarimą ir užtikrinant ypač reikšmingų visuomeninių santykių stabilumą priimti konstitucinių įstatymų sąrašė nurodytą Referendumo konstitucinį įstatymą. Siekiant pašalinti referendumo santykių teisinio reguliavimo spragą ir neapibrėžtumą, Seimas turi priimti Referendumo konstitucinį įstatymą ir jame numatyti Lietuvos Respublikos piliečių referendumo teisės įgyvendinimo tvarką. Galiojančio Referendumo įstatymo nuostatos sudaro teikiamo projekto pagrindą.

Svarbu tai, kad rengiant projektą buvo atsižvelgta į dėl galiojančio įstatymo projekto teiktas Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, dėl šio projekto gautas pastabas svarstymo metu.

Norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į naujas nuostatas projekte. Pirma. Siekiant užtikrinti galimybę piliečiams saugiai dalyvauti referendumuose, siūloma nustatyti, kad įvedus nepaprastąją padėtį, paskelbus ekstremaliąją situaciją ar įvykį arba paskelbus karantiną, kai laikinai apribojama asmenų judėjimo laisvė ar nustatomi kiti ribojimai, balsavimo patalpose balsuojantys rinkėjai yra aprūpinami būtinosiomis apsaugos priemonėmis, taip pat papildomai įrengiamos balsavimo patalpos tose apylinkėse, kur rinkėjų skaičius viršija 3 tūkst., o saviizoliacijoje esantys rinkėjai galės balsuoti namuose.

Antra nauja nuostata. Siekiant užtikrinti referendumo proceso skaidrumą ir viešumą, siūloma nustatyti, kad piliečių papirkimo faktai skelbiami Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje.

Įstatymų projekte patikslintos nuostatos, reglamentuojančios referendumui siūlomo sprendimo teksto kokybišką rengimą, numatant, kad grupės pateiktam referendumo sprendimo tekstui parengti reikalingą teisinę pagalbą suteikia Seimo kanceliarija.

Įstatymo projekte taip pat numatyta, kad visi piliečiai, turintys teisę dalyvauti referendume ir įtraukti į rinkėjų sąrašus, gali balsuoti internetu. Įstatymo projekte detalus balsavimo interne-

tu procedūros reglamentavimas nenumatytas ir konkrečios nuostatos bus aprašytos atskirame įstatyme.

Mielai atsakyčiau į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Dėkoju už pristatymą. Pirmasis klaustų E. Gentvilas, bet jo nematau salėje. J. Sabatausko – taip pat. Ir V. Bako. Tada klausia A. Lydeka. Prašau.

A. LYDEKA (LSF). Labai ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, iš tiesų susidarė ta keista situacija, kai yra toks įstatyminis vakuumas, teisingiau, dar ne šiandien, nuo liepos 1 dienos atsiras. Taigi po liepos 1 dienos VRK galimai nebegalės išduoti piliečių parašų rinkimų lapų, nes šiai procedūrai nebebus teisinio pagrindo. Toks beprecedentis atvejis, nes atsiranda referendumo organizavimo vykdymo teisinio reguliavimo spraga ir neapibrėžtumas. Kokia būtų jūsų pozicija šiandien ir siūlymas šiuo konkrečiu atveju? Ar tai reiškia visiškai nebeišduoti parašų rinkimų lapų ir nevykdyti jokių referendumo procedūrų, kol Seimas nepriims šio Konstitucinio referendumo įstatymo? Ačiū, ministre.

E. DOBROVOLSKA (LF). Labai ačiū už aktualų klausimą. Man atrodo, čia yra du svarbūs aspektai. Visų pirma, dėl tų tokių jau detalių klausimų, kurių klausėte, sprendimus priima Vyriausioji rinkimų komisija. Bet ką turėtume daryti dabar mes? Visi sutinkame, turbūt nesvarbu, ar kalbame apie valdančiąją daugumą, ar opoziciją, kad mūsų tikslas užtikrinti, kad būtų priimtas kokybiškas Referendumo įstatymas ir asmenys galėtų pasinaudoti savo teise, atitinkamai Teisingumo ministerija tikrai pasirengusi ir vasaros metu dirbti. Na ir tikimės, komitetams išnagrinėjus, atsižvelgus į pastabas, kad mes galėsime rudenio sesijos pradžioje turėti šį įstatymą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą turi M. Puidokas. Prašau.

M. PUIDOKAS (DPF). Konstitucija skelbia, jog svarbiausi valstybės bei tautos gyvenimo klausimai sprendžiami referendumu, tačiau iki šiol svarbiausi nutarimai išskirtinai buvo priimami Seimo narių ir Vyriausybės.

Noriu pacituoti rinkimų sistemas tiriantį profesorių A. Krupavičių. Jis teigia: „Demokratinės valstybės kontekste galimybė, kad Lietuva nuo liepos 1 dienos nebeturės veikiančio Referendumo įstatymo, yra daugiau nei skandalinga. Ko gero, vien dėl šio fakto atskiros piliečių organizacijos galėtų pagrįstai kreiptis į Europos Žmogaus Teisių Teismą ir prašyti kelti bylą prieš Lietuvą dėl teisės dalyvauti šalies valdyme apribojimų, nes panašu, kad pažeidžiamas Lietuvos Respublikos Konstitucijos 9 straipsnis. Politikams naudinga, kad sprendimų priėmimas liktų išimtinai jų rankose, o visuomenė galėtų nebent per rinkimus parodyti savo balsą, bet pagal dalyvavimą juose esame bene pasyviausia šių laikų Europos valstybė. Ir tai yra piliečių išgalinimo, visuomenės ir valdžios susvetimėjimo rezultatas, įvykęs palaipsniui per pastaruosius 20 metų. Tikrovė yra tokia, kad...“

PIRMININKAS. Laikas!

M. PUIDOKAS (DPF). „...turime išbaigtą elito demokratiją ir demokratiją elitui. Jai referendumai tikrai netinka.“

PIRMININKAS. Užduokite klausimą, gerbiamas Seimo nary.

M. PUIDOKAS (DPF). Užduodu klausimą. Labai mažai klausiančių, gal vis dėlto leisite pabaigti?

PIRMININKAS. Statutą keiskite, jeigu nepatinka.

M. PUIDOKAS (DPF). Dėkui. Taigi norėčiau paklausti, ar jūs pasinaudosite puikia diskusijos galimybe tam, kad būtų sumažinti dėl referendumų reikalaujami barjerai, nes žmonių skaičius Lietuvoje dramatiškai sumažėjo ir tikrai...

PIRMININKAS. Ačiū, supratome klausimą.

M. PUIDOKAS (DPF). 100 tūkst. parašų...

E. DOBROVOLSKA (LF). Labai ačiū už klausimą. Norėčiau pasidžiaugti, kad Seimo narys moka skaityti kitų pozicijas, tikiuosi, kad artimiausiu metu galės ir savo pateikti. Atsakau tiesiogiai į klausimus, pasiūlymus, kurie ir viešai skambėjo, dėl rinkimų kartelės. Jeigu mes pažiūrėtume statistiškai, asmenų, įrašytų į rinkėjų sąrašą, skaičius nepasikeitė taip dramatiškai, kad būtų pagrindas apie tai kalbėti. Pavyzdžiui, jeigu pažiūrėtume, koks procentas yra kaimyninėse šalyse, tarkime, tų, kurie privalo iš esmės būti rinkėjų sąrašė ir kurie inicijuoja, tai Lietuva tikrai patenka,

ir šiandien nėra tokio dramatiško pokyčio, kad mes galėtume inicijuoti. Toks pasiūlymas, be abejo, gali būti keliamas, komitetuose galima apie tai diskutuoti ir, tikėtina, čia yra svarbiausias.

Ir atsakau į kolegos A. Lydekos klausimą, ką daryti: iš esmės komitetuose išdiskutuoti, nes tikrai yra diskutuotinų klausimų ir mums svarbu priimti Referendumo konstitucinį įstatymą.

PIRMININKAS. Dėkui. Paskutinis klausia A. Nekrošius. Prašau.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamoji ministre, aš nemėgstu beletristikos, todėl klausiu visą laiką tiesiai ir paprastai. Mano klausimo pirmoji dalis būtų tokia: kodėl tiek laiko užtruko pateikti šitą įstatymo projektą, ką ministerija tuo metu veikė, gal kokias nors pozicijas derino ir panašiai? Dabartinė situacija, kokia yra susidariusi, yra beprecedentė ir tikrai kelianti rimtų abejonių dėl ministerijos darbo. Tai vienas klausimas.

Antra klausimo dalis. Kas prisiims atsakomybę už tai? Ačiū.

E. DOBROVOLSKA (LF). Dėkoju už du puikius klausimus. Turbūt atsakant tiesiogiai galime atitinkamai kelti klausimą, kas vis dėlto įvyko praeitoje Vyriausybėje ir Seime, kad buvo priimtas įstatymas, kuris buvo, na, savo forma iš esmės prieštaraujantis Konstitucijai ir būtent dėl to mes turime tokią situaciją. Kas įvyko, kad praeita Seimo kadencija nepadarė visiškai jokių namų darbų ir mes neturėjome parengto projekto? O ką darė Teisingumo ministerija mano kadencijos metu? Jeigu pažiūrėtumėte į Teisės aktų registrą, pamatytume, kada pateikta derinti su kitomis ministerijomis. Su Vyriausybe turėjome susitikimą ir su nevyriausybiniomis organizacijomis. Ir džiaugiuosi, kad šiandien turbūt atsakomybė (jūsų antras klausimas apie atsakomybę) yra solidari – dabar susikaupti ir priimti.

PIRMININKAS. Gerbiamieji, ačiū už klausimus. Matau, dėl vedimo tvarkos nori J. Sabatauskas, kurį kviečiau klausti, bet jo nebuvo salėje.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamoji ministre, teikiame Referendumo konstitucinį įstatymą, aš suprantu, kad taip lyg ir reikia. O ar jūs pagalvojote, ar išvis reikia konstitucinio įstatymo, konstitucinio procesinio įstatymo? Realiai Referendumo įstatymas reglamentuoja terminus, tvarkas, realiai naujų normų jokių nesukuria.

PIRMININKAS. Gerbiama Juliau, supratome. Kadangi svarbus klausimas, tai aš...

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Tai būtų daug paprastesnis kelias.

PIRMININKAS. ...leisiu pranešėjai atsakyti, bet...

E. DOBROVOLSKA (LF). Aš mielai atsakysiu, nors turbūt Statutas ir neįpareigotų. Tikrai tai aktualus klausimas ir šitą diskusiją mes turėjome. Mes turime konstitucinių įstatymų sąrašą, ir čia turbūt yra Lietuvos atsakomybė, kad šiandien iš dešimties konstitucinių įstatymų mes turime tik vieną. Jeigu yra iniciatyvos koreguoti tą sąrašą, jį sutrumpinti, tikrai Seimo nariai gali pasinaudoti savo galimybe tai inicijuoti. Šiandien vis dėlto Teisingumo ministerija kaip savo pareigą mato inicijuoti ir tikrai parengti visus, kad mes turėtume visus sąraše esančius įstatymus. Jeigu bus kokia politinė valia, tikrai Seimas laisvas dėl to apsispręsti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl motyvų už kalbės A. Lydeka. Prašau.

A. LYDEKA (LSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kadangi nėra norinčių agituoti prieš, todėl ir neišsiplėsiu, tiesiog pakviesiu visus vieningai pritarti. Tikrai išskirtinai svarbus įstatymas ir išskirtinai reikalingas, kad kuo greičiau būtų priimtas. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Balsuosime dėl šio įstatymo numatytu laiku.

14.29 val.

Pranešėjų apsaugos įstatymo Nr. XIII-804 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-659 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-2 klausimas – Pranešėjų apsaugos įstatymo Nr. XIII-804 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-659. Prašau, ministre, pristatyti.

E. DOBROVOLSKA (LF). Labai ačiū. Seimas 2017 metais priėmė Pranešėjų apsaugos įstatymą ir buvo priimta 2019 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva, kurios nuostatos turi būti perkeltos į nacionalinę teisę iki šių metų gruodžio 17 dienos, kuria siekiama Europos Sąjungos mastu stiprinti pranešėjų apsaugos sistemą. Sistemine direktyvos ir Pranešėjų apsaugos

įstatymo analizė parodė, kad esamas teisinis reguliavimas tik iš dalies atitinka direktyvos reikalavimus, todėl yra tikslintinas.

Ir labai trumpai apie projekto esmę. Yra įtvirtinamos naujos ir tikslinamos esamos sąvokos, pavyzdžiui, informacija apie pažeidimą pateikiantį asmenį, pranešėjas, pagalbininkas, su pažeidimu susijęs asmuo. Išplečiamas pažeidimų, patenkančių į įstatymo reguliavimo sritį, sąrašas, įtraukiant į jį pažeidimus, kenkiančius Europos Sąjungos finansiniams interesams, pažeidimus, susijusius su vidaus rinka, įskaitant Europos Sąjungos konkurencijos ir valstybės pagalbos taisyklių pažeidimus, įtvirtinama galimybė asmeniui tiesiogiai kreiptis į kompetentingą instituciją, sustiprinama asmenų konfidencialumo apsauga, nustatant, kad informacija apie asmenis tyrime nedalyvaujantiems asmenims negali būti teikiama, nustatomas draudimas daryti neigiamą poveikį ne tik asmeniui, pateikusiam informaciją apie pažeidimą, jo šeimos nariams, bet taip pat giminaičiams, kolegoms, dirbantiems įstaigoje, arba kitiems su įstaiga subordinaciniais ryšiais susijusiems asmenims. Labai svarbu pažymėti, kad projektas buvo derintas su visomis ministerijomis, Specialiųjų tyrimų tarnyba, Generaline prokuratūra, Verslo konfederacija, „Transparency International“ Lietuvos skyriumi, Policijos departamentu ir kitomis institucijomis. Mielai atsakyčiau į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū už trumpą ir aiškų pristatymą. Prašom. Klausia V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, mano klausimas būtų toks. Štai kas kartą, labai dažnai viešojoje erdvėje girdime, kad pranešėjai vis dėlto susiduria su spaudimu, su persekiojimu, kai kurie atleidžiami iš darbo. Aš čia žiūriu, kaip valstybė sugeba apsaugoti pranešėjus. Štai yra Administracinių teisės pažeidimų kodekso 555¹ straipsnis, kuris numato atsakomybę. Mano klausimas, kiek atvejų yra, kad būtų pradėta tokiais atvejais administracinė teiseną, ar yra nubaustų asmenų? Jeigu ne, kodėl mes netaikome įstatymo ir kuriamė tokius naujus, kurie ir toliau neveikia, jeigu nėra tos atsakomybės, atgrasančios persekiotojus? Kaip galėtumėte pakomentuoti?

E. DOBROVOLSKA (LF). Ačiū, kolega, už labai aktualų klausimą. Kadangi Teisingumo ministerija iš esmės neįgyvendino šito įstatymo, negalėčiau pateikti statistikos. Bet tikrai raštu pateiksimė, paklausę kitų institucijų. Atsakant dėl faktinio veikimo įstatymo, kuris jau galioja ir dabar yra keičiamas, didžiausias iššūkis, kad visuomenei dar nėra gerai žinomas šitas įstatymas. Klausimas, ar realybėje tikrai visos institucijos yra atidirbusios visą algoritmą, kad ne tik įstatymo projekte ar įstatyme jis galiotų, bet ir praktikoje. Vienas iš iššūkių, su kuriuo jau susidūrėme, žiūrėdami į galiojantį įstatymą, pavyzdžiui, ar institucija ir kokiais pagrindais gali nutraukti pranešėjo statusą. Tai tiesiog nebuvo sureguliuota. Akivaizdu, kad šie įstatymo pakeitimai šiek tiek paaiškina tvarką. Be abejo, bendradarbiaujama ir diskutuojama, kad kiekvienu atveju tai veiktų. Tai yra sąmoningos visuomenės atsakomybė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, sakyskite, ar nesvarstėte, jeigu ne, ar nematytumėte prasmės įvertinti ir atlyginimą pranešėjui, skaičiuojant nuo užkardytos žalos valstybei? Tokia praktika yra gerai veikianti Jungtinėse Amerikos Valstijose, kur yra aiškiai įvardintas atlyginimo procentas pranešėjui nuo užkardytos valstybės žalos. Tai motyvuoja pranešėjus pranešti, atsižvelgiant į tai, kad pats pranešimas gali turėti neigiamų pasekmių asmeniui ir jo artimiesiems. Ar nesvarstėte? Aš suprantu, kad esant asignavimams tai neturėtų būti problema, o mes sugebėtume pasiekti mūsų užsibrėžtą tikslą.

E. DOBROVOLSKA (LF). Labai ačiū už klausimą. Turbūt papildomai atsakysiu ir šiek tiek plačiau. Pastebėtina, kad iš esmės pranešėjas, pranešdamas apie veiką, nebūtinai tai užkardo. Jis gali pranešti ir apie vykusią ar nesusijusią veiką, tai yra labai svarbu, šio įstatymo pakeitimas lemia, kad mes kalbame ne tik apie pranešėją, bet ir apie šalia esančius arba dirbančius žmones, kurie dažnai patiria spaudimą. Atsakant tiesiogiai į jūsų klausimą dėl finansinės paskatos, man atrodo, tai tikrai viena iš tų temų, apie kurią galima komitetuose diskutuoti. Turėsime laiko, nes svarstymas ir priėmimas nukeliamas į rudens sesiją, tad tikrai bus galima tai aptarti.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama ministre, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Dėl šio projekto apsispręsime ir numatytu laiku balsuosime.

Dėl vedimo tvarkos – M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš prašau, kuomet vyks balsavimas, pasiūlyti papildomu komitetu Biudžeto ir finansų komitetą.

PIRMININKAS. Dėkui, supratome.

14.36 val.

Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 5, 8, 8¹, 9, 13 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-643, Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo Nr. IX-326 papildymo 5¹ straipsniu ir 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-644 (pateikimas)

Dabar labai nenutolkite nuo mikrofonų, gerbiamas Mykolai. Kviečiu pristatyti 2-4.1 klausimą – Azartinių lošimų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-643 ir lydimąjį projektą – Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo Nr. IX-326 papildymo 5¹ straipsniu ir 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-644.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkui, pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tiesų įstatymo projektas yra parengtas kartu su Lošimų priežiūros tarnyba, tačiau jau gerą pusmetį aš nedrįsau jo pristatyti Seimui žinodamas agresyvią azartinių lošimų organizatorių lobizmą. Šiandien tai darau, atsižvelgdamas į vykstančius tyrimus ir suprasdamas, kad bent jau tą kartą verslo kišimasis į įstatymų leidybą gali būti apribotas, todėl mes galime turėti ganėtinai racionalią objektyvią diskusiją.

Šiuo įstatymo projektu yra siekiama trijų tikslų: pirma, tai yra panaikinti diskriminuojančias nuostatas, kurios leido trims įmonėms monopolizuoti nuotolinių žaidimų rinką; antra, įvesti adekvačius licencijos mokesčius, tokius, kokius yra daugelyje Europos Sąjungos šalių; trečia, stiprinti savivaldos vaidmenį užtikrinant, kad savivaldybė turėtų teisę išduoti arba neišduoti leidimo antžeminiams lošimų punkтам, atsižvelgdama į kriminogeninę ir kitą susijusią situaciją.

Tokie yra šių įstatymų projektų tikslai ir mielai atsakyčiau į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti keli Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Palionis. Prašom.

A. PALIONIS (LRF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Norėčiau pasitikslinti, nes, kiek atsimenu, kai buvo Lietuvoje įteisinami nuotoliniai lošimai, Lošimų priežiūros tarnyba pati rekomendavo tą sąsają turėti su žeme. Kokios yra priežastys, kad Lošimų priežiūros tarnyba pakeitė nuomonę ir poziciją dabar dėl licencijavimo, nes suprantu, kad jiems buvo reikalinga žemė, kad vykdytų kontrolę ir uždraustų nelegalius nuotolinius lošimus. Kaip tada licencijuojant bus vykdoma?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Iš tiesų man yra naujiena, kad tai yra Lošimų priežiūros tarnybos inicijuota dalis, nes būtent Lošimų priežiūros tarnyba ir inicijavo panaikinimą šios nuostatos šiuo atveju. Dar keisčiau apskritai, kad mes Lietuvoje tokią nuostatą iki šiol turėjome. Mano žiniomis, niekur Europos Sąjungoje, o gal net ir visame pasaulyje nėra reikalavimo norint teikti nuotolinius lošimus turėti antžeminius punktus, ir ne šiaip, o labai konkretų įvardintą skaičių, kuris yra galimai susijęs su jau esančiais lošimų organizatoriais.

Taigi galimai ir korupcinė schema, kai esantys lošimų organizatoriai, turėdami tam tikrus lošimų punktus, sugebėjo įtikinti Seimo narius į įstatymą įrašyti reikalavimą, kad visi kiti norintys teikti nuotolinius lošimus turėtų būtent tiek antžeminių punktų, kiek turi esantys žaidėjai. Susidarė tokia tikrai labai prasta situacija, kai trys nuotolinių lošimų organizatoriai turi monopolizavę visą rinką, turi 90 % rinkos. Taigi tokios nuostatos ir siūlome atsisakyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausimą turi L. Nagienė, bet jos salėje nematau. S. Jovaiša tuomet klausia. Prašom.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas komiteto pirmininke, aš jums du klausimus turiu. Vėl lošimai, loterijos. Sakykite, ar koks nors M. Puidoko padėjėjas jau buvo užėjęs paderinti klausimų?

O kitas klausimas. Įvedus šią normą, kiek pasikeistų nuo šių dienų apyvartos įplaukos į biudžetą, lyginant su šių dienų ir šia tvarka? Ar jūs turite tokius skaičius? Ačiū.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū. Atsakant į pirmą klausimą – ne, bet aš siūlyčiau ne... rimtai žiūrėti į vykstantį tyrimą. Aš manau, kad tai turės didelės įtakos išskaidrinant visą lošimų organizavimo sektorių, nes diskusija apie galimai neteisėtą lobizmą, galimai neteisėtą veiklą yra labai rimta ir labai prasminga siekiant užtikrinti, kad neteisėtos veiklos čia, Seime, nebūtų.

Antra dalis, atsiprašau, pirmininke, trumpai atsakysiu. Atkreipsiu dėmesį, kad įvedus licencijas už stalo lošimus ir lošimus A kategorijos automatais, čia taip grubiai kalbant, kazino būtų 300 tūkst. eurų, už lošimus B kategorijos automatais – 300 tūkst., už bingo, totalizatorius ir lažybas – 100 tūkst. eurų, už nuotolinius lošimus – 500 tūkst. eurų, už visų rūšių lošimų licencijas būtų 1 mln. eurų. Labai panašios sumos yra nustatomos Latvijoje. Lietuvoje lig šiol leidimas kainavo viso labo tūkstantį eurų.

Dabar visos šiuo metu veikiančios, azartinius lošimus organizuojančios institucijos per tam tikrą laikotarpį turės gauti licencijas ir susimokėti šiuos mokesčius. Taigi mes galime kalbėti ir apie papildomus milijonus pajamų jau iš esamų bei taip pat visos naujos, panaikinus diskriminacines nuostatas, atėjusios bendrovės taip pat turės susimokėti gana reikšmingus licencijų mokesčius. Tai reiškia dar papildomus, na, mažiausiai kelis milijonus eurų pajamų. Taigi mes kalbame apie reikšmingas pajamas, kurios galėtų būti nukreiptos padėti asmenims, turintiems priklausomybę nuo azartinių lošimų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir paskutinis klausia V. Bakas. Prašau.

V. BAKAS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Šiaip drąsus siūlymas, linkiu ir rudenį tęsti tokiu pat tempu ir kartu noriu paklausti. Iš tikrųjų viena didžiausių problemų yra monopolizuota lošimų rinka, labai neskaidri. Kokios jūsų prognozės po šio įstatymo priėmimo, kiek gali atsirasti papildomų iniciatyvų arba subjektų, kurie organizuotų lošimus Lietuvoje arba ateitų į tą verslą? Ar turite kokią nors nuomonę tuo klausimu?

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū. Mes žiūrėjome į situaciją Latvijoje ir Estijoje ir matome, kad tiek Latvijoje, tiek Estijoje yra reikšmingai – kartais – daugiau nuotolinius, bent jau šiuo atveju, azartinius lošimus organizuojančių bendrovių. Tikimės, kad panaši situacija gali vystytis ir Lietuvoje, kai monopolizuota rinka bus labiau diversifikuota. Galbūt bus daugiau ir profesionalias paslaugas teikiančių įmonių, o tai reiškia daugiau pajamų į biudžetą.

Atsakant į jūsų klausimą, ar iš tiesų bus tos valios priimti šiuos įstatymus rudenį, aš labai tikiuosi, kad bus, tikiuosi, kad Vyriausybė iki rudens pateiks savo išvadą. Labai kviesčiau jus taip pat jungtis, siekiant, kad tokie įstatymai būtų priimti, nes jūsų pavyzdys praeitoje kadencijoje rodė, kad mes galime atsilaukti prieš stambaus verslo interesus, tiesiog reikia vienybės priimant sprendimus. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Matau, kad yra bent trys dėl motyvų už. Pirmasis ir vienintelis – A. Palionis. Prašau.

A. PALIONIS (*LRF*). Na, Andrius ne vienintelis. Ačiū, pirmininke. Aš noriu palaikyti šią iniciatyvą. Tikrai šaunu, kad įtraukiame į visą procesą ir savivaldą, kai savivalda galės apsispręsti dėl lošimo namų. Pratešdamas savo klausimą ir klausiau, kas Lošimų priežiūros tarnybai pagal dabartinį reguliavimą trukdo sureguliuoti ir trukdo sutvarkyti visą lošimų rinką ir vykdyti priežiūrą, dėl ko atsirado kitokie pateikimai. Nesu prieš tuos pateikimus, manau, svarstymo stadijoje viską išsiaiškinsime.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsuosime numatytu laiku.

14.44 val.

Žvalgybos kontrolieriaus įstatymo projektas Nr. XIVP-673(2), Žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 16¹, 23 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-674, Administracinių nusižengimų kodekso 573 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-675, Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 14, 18 ir 112 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-676, Seimo kontrolierių įstatymo Nr. VIII-950 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-677, Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-678, Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-679 (*pateikimas*)

Dabar darbotvarkės 2-5 klausimas, keli susiję įstatymų projektai.

Pagrindinis – Žvalgybos kontrolieriaus įstatymo projektas Nr. XIVP-673(2). Pranešėjas – L. Kasčiūnas. Prašau į tribūną.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, irgi atėjau su drąsiu pasiūlymu, su pasiūlymu, kuris, manau, turėtų spręsti tą įsisenėjusią problemą, apie kurią mes kalbame jau bemaž 15 metų. Ne vieną kartą buvo bandymų, bet šį kartą tikiu, kad tas bandymas turėtų pavykti. Kalbame apie Žvalgybos kontrolieriaus institucijos įsteigimą.

Visame demokratiniam Vakarų pasaulyje dabar jaučiama, kad intensyvėjant įvairioms naujos kartos grėsmėms (jas įprasta vadinti hibridinėmis grėsmėmis), šalia to, kad reikia stiprinti mūsų žvalgybos institucijų galias ir instrumentus, lygiagrečiai yra stiprinama ir demokratinė, teisinė žvalgybos taikomų metodų kontrolė, tai yra vertinama, kaip tie metodai yra taikomi. Pats geriausias pavyzdys yra Suomija, kuri 2019 metais išplėtė žvalgybos institucijų galias, taip pat įkūrė žvalgybų ombudsmeną. Kitaip tariant, norint turėti stiprią žvalgybą, reikia turėti ir stiprią jos kontrolės nepriklausomą instituciją.

Mano požiūriu, to reikia dar ir dėl to, kad žvalgyba nebūtų įtraukta kartais dėl vienu ar kitu istorijų į politinį lauką, ką parodė šis dešimtmetis, kai buvo tų istorijų (turbūt jų nereikia priminti). Dažnai paaiškėdavo, kad tos institucijos ar parlamentiniai komitetai, kurie turėdavo atlikti parlamentinę kontrolę, dėl savo politinės prigimties to tiesiog nesugebėdavo deramai atlikti. Tai suprata ir Vakaruose, manau, ir mums reikia suprasti, kad reikia kurti išorinės žvalgybos kontrolės institucijas. Būtent tokią instituciją mes ir siūlome sukurti.

Kalbant apie pasirinkimą, mes pasirinkome kontrolierių išimtinai tik dėl žvalgybos institucijų. Kitaip tariant, mes atskyrėme nuo kriminalinės žvalgybos dėl to, kad skiriasi žvalgybos ir kriminalinės žvalgybos tikslai. Žvalgyba yra tam, kad rinktų informaciją apie priešišką valstybių veiklą, kriminalinės žvalgybos tikslai yra užkardyti nusikaltimus. Dėl to, kaip ir daugelyje Vakarų Europos valstybių, mes atskyrėme tas sritis, bet žinau, kad Seime yra ir kitas atsidaręs takelis, kuris ieškos būdų, kaip sustiprinti kontrolę ir kriminalinės žvalgybos srityje.

Svarbu pabrėžti, kad šitą projektą mes rengėme iš esmės komitete ieškodami bendro sutarimo tarp mūsų visų įvairių skirtingų frakcijų, todėl ir projektą pasirašė iš esmės beveik visų frakcijų atstovai. Dirbome prie jo pusę metų. Esu labai dėkingas ir visam NSGK biurui. Dirbome ne tik rengdami projektą, rengdami prieš tai ir koncepciją, bet net ir konsultuodamiesi su užsienio partneriais. Mes išklausėme ir turėjome labai gerus seminarus su Suomijos žvalgybos kontrolieriumi ir kontrolės institucijos atstovais, su Nyderlandų, su Norvegijos, kai mes galėjome pajauti, kaip jie mato savo žvalgybos kontrolierių veikimo modelį, jo privalumus. Iš tiesų po tų susitikimų ir po tų seminarų supratome, kad esame gerame kelyje.

Kalbant apie žvalgybos kontrolieriaus ir jo pavaduotojo įgaliojimus, jie apimtų išskirtinai, kaip ir minėjau, tik žvalgybos institucijų veiklos teisėtumo, priežiūros ir atitikties žmogaus teisių ir laisvių apsaugos reikalavimams vertinimą. Į žvalgybos kontrolierių ir jo pavaduotoją kreiptis su skundais galėtų fiziniai ir juridiniai asmenys, nurodydami, kad dėl žvalgybos institucijų ar žvalgybos pareigūnų veiksmų yra pažeistos jų teisės ir laisvės. Taip pat galės kreiptis ir žvalgybos pareigūnai su pranešimais apie žvalgybos institucijos vykdomą galimai neteisėtą veiklą ar jos priimtus galimai neteisėtus sprendimus, susijusius su asmenimis, kurių atžvilgiu vykdoma žvalgybinė veikla.

Žvalgybos kontrolierius tyrimus galės pradėti ir savo iniciatyva, nustatęs požymius, leidžiančius manyti, kad žvalgybos institucijos ar žvalgybos pareigūnai galimai piktnaudžiauja jiems suteiktais įgaliojimais. Taip pat pradėti tyrimą galėtų gavęs Prezidento, Seimo, Seimo NSGK, Seimo laikinosios tyrimo komisijos ar Vyriausybės paklausimą dėl žvalgybos institucijų veiklos teisėtumo.

Jei skundai pagrįsti, juos išnagrinėjęs ir atlikęs tyrimą žvalgybos kontrolierius ar jo pavaduotojas priims sprendimus su išvadomis ir rekomendacijomis. Nors šie sprendimai bus rekomendacinio pobūdžio, juos privalės nagrinėti žvalgybos institucija, kuriai toks sprendimas adresuojamas, ir apie nagrinėjimo rezultatus informuoti žvalgybos kontrolierių, tai yra kokių priemonių bus imasi atsižvelgiant į kontrolieriaus sprendimus.

Lygiai taip pat noriu pabrėžti, kad bus ne tik skundų nagrinėjimas, bet kontrolierius galės imtis ir proaktyvios veiklos. Kitaip tariant, galės teikti žvalgybos institucijoms metodines rekomendacijas dėl jų veiklos, susijusios su žvalgybos ir kontržvalgybos vykdymu, tobulinimo.

Na, ir pabaigai – porą niuansų. Visą laiką svarbus klausimas yra mandatas – kaip giliai galėtų žvalgybos kontrolierius eiti ir tirti? Ką rodė ir kitų šalių patirtis, iš esmės jokių apribojimų žvalgybos kontrolieriams tose mūsų minėtose valstybėse, su kuriomis mes turėjome gerą kontaktą, nėra, mes vis dėlto įvedame tam tikras dvi raudonąsias linijas, tai yra žvalgybos kontrolierius galės susipažinti su valstybės ir tarnybos paslaptį sudarančia informacija, kuria disponuoja žvalgybos institucija, jeigu toks susipažinimas yra būtinas kontrolieriaus pareigoms atlikti, ir ja naudotis, išskyrus įslaptintų žvalgybos pareigūnų ar žvalgybos slaptųjų bendradarbių tapatybę ir iš užsienio partnerių gautą informaciją. Aš galbūt čia ir stabtelėsiu, jeigu turite klausimų, esu pasirengęs į juos atsakyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimų, mačiau, buvo. Pirmasis norėjo klausti A. Sysas, bet jo salėje nematau. Klausia M. Majauskas. Atsisako. Tuomet Klausia V. Rakutis. Prašom.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, norėjau paklausti, ar mūsų žvalgybos kontrolės sistema turi analogų Latvijoje, Estijoje? Ar čia mes pirmieji esame šioje srityje?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Estai turi žvalgybos kontrolierių, taip. Baltijos šalys irgi juda ta linkme.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų noriu padėkoti už tokį bendrą darbą rengiant šį įstatymo projektą ir iniciatyvą, tikrai drąsiai, ir kartu noriu užduoti klausimą, kaip, jūsų nuomone... vis tiek pranešėjo VSD istorija parodė, kad Seime pritrūko valios tinkamai įvertinti galimus pažeidimus ir politikų kišimąsi į institucijų veiklą. Kaip jūs manote, jeigu tokia pat situacija pasikartotų ir žvalgybos kontrolierius šiuo atveju pripažintų žmogaus teisių pažeidimą, jo pripažinimas būtų rekomendacinis? Ir esant tokiai Seimo pozicijai, gana liberaliai, ar tokia kontrolieriaus veikla būtų prasminga, nes vis tiek reaguoti turėtų Seimas į pažeidimus?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas Vytautai, aš manau, mechanizmas būtų toks: jeigu jis atlikęs tyrimą pamatytų tam tikrus neatitikimus, tai yra priklausomai, aš dabar nesisieju su ta atskira istorija, jeigu jis matytų nusikalstamą veiklą, galėtų kreiptis į ikiteisminio tyrimo institucijas. Jam tokia teisė pagal mūsų projektą numatoma turėti. Jeigu yra pažeidimų, kurie reikalauja tiesiog sutvarkyti tam tikrų pareigūnų atsakomybę, ir jeigu jie jam atsako į tą jo kad ir rekomendacinį tyrimą, kad mes nesitvarkėme ir netvarkome taip, kaip tu siūlai, tada kontrolierius turi galimybę eiti į viešumą, kontrolierius turi galimybę kreiptis į Prezidentą, į VGT, į Vyriausybę, į Seimą ir NSGK. Šiuo atveju jo, kaip objektyvaus ir nepriklausomo kontrolieriaus, išvada šioje vietoje būtų daug svaresnė, ir mums nesiimti veiklos ir kokių nors tinkamų veiksmų būtų labai sudėtinga. Kitaip tariant, jis turi galimybę išeiti ir į viešumą, tai irgi labai svarbus dalykas. Aišku, neatkleidžiant turinio ir įslaptintos informacijos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, šį projektą norint suderinti su egzistuojančiu, pavyzdžiui, Žvalgybos įstatymu, reikėtų ir Vyriausybės išvados, be abejonės. Bet mano klausimas yra apie įgaliojimus, kurie suprantami: gauti dokumentus iki tam tikro lygio, nors iš tikrųjų ne tik partnerių pateikta informacija gali būti ribojama, bet žvalgybos institucijos turi daugybę bendrų operacijų su partneriais. Šiuo atveju reikėtų atsižvelgti, kad ir tokios aplinkybės gali apriboti gauti informaciją. Mano klausimas yra, ar nebus piktnaudžiaujama šiuo modeliu siekiant naudoti ir kokioms nors užsienio žvalgybos tarnyboms? Kaip to bus išvengta?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas Arvydai, pirmiausia Vyriausybės išvados iš karto paprašysime šiandien. Mano planas yra būtent toks, kad mes po pateikimo galėtume paprašyti Vyriausybės išvados. Per vasarą jūs išnagrinėsite, pasikalbėsite ir su tarnybomis. Mes irgi su tarnybomis kalbėjomės. Į kai kuriuos pasiūlymus toje išankstinėje fazėje jau atkreipėme dėmesį, kai kuriuos dalykus patobulinome, šiek tiek pakeitėme, po to galėsime tęsti svarstymą su klausymais jau rudens sesijoje. Aš to paties klausimo dažnai klausiu apie tą galimą, vadinkime, piktnaudžiavimą arba nepasitikėjimo atmosferą ir suomių, ir Nyderlandų atstovų, ir norvegų. Tai buvo tokia pradinė, pirma abejonė, bet susidėliojo tas santykis. Mes kalbame apie kontrolierių, kuris turės teisę, gaus teisę dirbti su įslaptinta informacija. Jis jau turės pereiti filtrą. Mes kažkaip kartais galvojame, kad valdybos kontrolierius turi būti būtinai oponentas tarnyboms. Ne, aš kaip tik manau, jis turėtų būti jų pagalbininkas. Ta atmosfera tose mano minėtose šalyse, jos susidėlioja gana ge-

rai, jie net patenkinti, jeigu dabar yra kokia istorija, atiduodame kontrolieriui, jis paaiškina situaciją, visiems ramu. Visuomenei ramu, politinio proceso dalyviams ramu ir tarnyboms ramu. Šiuo atveju aš tikrai nematau problemų. O saugiklis tikrai yra, tai teisė dirbti su įslaptinta informacija. Tai yra ypač svarbus saugiklis, kurį mes visą laiką galėsime naudoti kaip saugiklį, uždraudžiantį kokių nors abejonių keliančias veiklas. Be to, kaip ir minėjau, tose šalyse jie turi absoliučiai neribojamą mandatą eiti į gylį, kontrolieriai, bet jie kartais pas save sulaiko. Ta *self-containment* prieiga, kad nelendame ten, kur galbūt nereikia mūsų tyrimo, kur nereikia piktnaudžiauti ir panašiai. Aš manau, tas pats gali atsirasti, susiformuoti tokia tradicija ir čia, Lietuvoje.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Laurynai, jūs jau penkti metai kaip parlamentaras dirbate nacionalinio saugumo ir gynybos srityje, susiduriate su žvalgybos institucijomis. Mano klausimas toks. Kaip jūs įsivaizduojate, ar dideli darbai laukia tos žvalgybos kontrolieriaus institucijos? Jos kūrimui aš tikrai pritariu. Kitaip sakant, ar jūs galite įvertinti, kiek problemiškų dalykų yra mūsų institucijose? Tikrai nevardinkite konkrečių problemų, bet kaip manote, ar čia pavienės, ar ir sisteminės bėdos, kurias žvalgybos kontrolieriaus institutas galėtų padėti ištaisyti?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Atsakysiu taip, gal šiek tiek pajuokaudamas. Manau, kad vien jau kontrolieriaus sukūrimas sumažins bet kokias galimybes mums kalbėti apie kokias nors mūsų tarnybų silpnynes.

PIRMININKAS. Ir paskutinė klausia L. Nagienė. Prašom.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, noriu paklausti, kiek tai kainuotų, jeigu mes dabar patvirtintume? Kokį jūs planuojate prie žvalgybos kontrolieriaus žmonių skaičių? Vis tiek tai nebus vienas žmogus, tai bus kažkokia institucija, kuri sukurta taip, kaip yra Seimo kontrolierius, taip čia žvalgybos kontrolierius. Kaip suprantu, dabar išsiaiškinau, Seimas skirtų šitą žvalgybos kontrolierių, taip?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Taip, Seimo Pirmininko teikimu, NSGK pritarimu skirtų Seimas.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Seimas. Ne Prezidentas, bet Seimas?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Kadangi Seimo kontrolierius...

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Supratau. Gal galite įvardinti, kiek papildomai mums reikės lėšų? Ačiū.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Ponia Laima, aš atsakysiu taip dėl sudėties. Reikės dar apsispręsti, dėl to mes ir prašysime Vyriausybės išvados, ten bus tie skaičiavimai. Todėl aš tikrai konkrečių skaičių jums dabar nepasakysiu. Bet kalbant apie instituciją, taip, tai būtų žvalgybos kontrolierius, jo pavaduotojas ir tuomet gal dviejų ar trijų žmonių biuras. Kalbame apie tokią įstaigą.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas pranešėjau, jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar dėl motyvų. Nori kalbėti už – V. Bakas. Prašom.

V. BAKAS (MSNG). Labai ačiū. Gerbiama kolegė, iš tikrųjų buvo atliktas didžiulis pusės metų darbas, kaip minėjo pirmininkas, analizuojant ir tarptautinę patirtį, darant tiesiogines konferencijas. Tikrai, kalbant apie žvalgybų kontrolę, veiklos teisėtumo kontrolę žmogus teisių požiūriu, mes čia turėjome Lietuvoje tokią pilkają zoną, kai tokių, kokios yra užsienio, Vakarų šalyse, kontrolės sistemų kaip ir nebuvo. Aš negaliu pasakyti, kad tai yra masiniai žmogaus teisių pažeidimai. Ne, taip nėra, bet, deja, mes negalime į juos tinkamai reaguoti, nesant tokios sistemos. Jie dažniausiai būna latentiniai, jie paaiškėja po įvairių parlamentinių tyrimų, tai daro žalą ir pačioms žvalgybos tarnyboms, ir pasitikėjimui valstybe. Šis institutas, kurį skirtų būtent Seimas, leistų pašalinti tą pilkają zoną ir užtikrintų, kad žvalgybos veikloje mes užkirstume kelią žmogaus teisių pažeidimams.

Aš tikrai siūlyčiau po pateikimo pritarti šiam įstatymo projektui. Manau, tai būtų labai didelis žingsnis apskritai padedant mūsų žvalgybos institucijų raidai, stiprinant pačias žvalgybos institucijas, tiek nacionalinio saugumo interesus užtikrinant. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsispręsimas numatytu laiku.

15.00 val.

Informaciniai pranešimai

Dar liko vienas įstatymo projektas, dėl kurio reikės apsispręsti. Aš tik prieš jį perskaitysiu Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos pranešimą dėl frakcijos seniūno pavaduotojo.

„Pranešame, kad birželio 30 dieną Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos posėdyje atsistatydinus frakcijos seniūno pavaduotojui T. Tomilinui frakcijos seniūno pavaduotoju išrinktas A. Veryga.“ Sveikinimai. Pasirašo A. Norkienė.

15.01 val.

Architektūros įstatymo Nr. XIII-425 8, 9, 10 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-467(2) (priėmimas)

Dabar Architektūros įstatymas. Priėmimas. Rezervinis pirmas klausimas – Architektūros įstatymo Nr. XIII-425 8, 9, 10 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-467(2) ir lydintieji įstatymų projektai. Priėmimas pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio pastabų, pasiūlymų negauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime pritarti. Dėl 2 straipsnio gautas Seimo nario A. Mazuronio pasiūlymas, bet jis gautas nesilaikant terminų, mes negalime jo svarstyti.

Taip pat gautas Teisės departamento siūlymas, kuriam pagrindinis komitetas pritarė, ir kitas Teisės departamento siūlymas, kuriam pritarė. Tai ar galime pritarti 2 straipsniui bendru sutarimu? Galime. Ačiū, pritarta.

Dėl 3 straipsnio pastabų nėra. Ar galime pritarti? Ačiū, pritarta.

Dėl 4 straipsnio yra gautas taip pat Seimo nario A. Mazuronio siūlymas, nesilaikant terminų. Deja, negalime jo svarstyti. Ir yra gautas Teisės departamento siūlymas, kuriam komitetas pritarė. Ar galime 4 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Matau, norėtų gerbiamas Seimo narys kažką pakomentuoti. Prašom.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui. Posėdžio pirmininke, aš norėjau paklausti. Vakar iškart po posėdžio užregistruota pataisa. Tai kada dar greičiau buvo galima registruoti? Vakar popietiniame posėdyje Seimas svarstymo stadijoje apsisprendė dėl mano pataisų ir tada po kokių 2 valandų aš užregistravau tas pačias pataisas. 19 val. 30 min. vakar pasirašiau per Dokumentų valdymo sistemą, o užregistruotos buvo dar anksčiau. Dar anksčiau to padaryti nebuvo įmanoma, nes svarstymo stadija dar vyko posėdžių salėje. Tai kaip jūs įsivaizduojate, kaip aš kokius terminus turėjau išlaikyti? Beje, šiandien komitetas svarstė šias pataisas.

PIRMININKAS. Supratau. Gerbiamas kolega, mes turime informaciją, kad apie 20 valandą, sakykime, Dokumentų valdymo sistemoje tas buvo.

A. MAZURONIS (DPF). O plenarinis posėdis vakar kada baigėsi?

PIRMININKAS. Statute parašyta, kad yra 24 valandų terminas šioms pataisoms registruoti.

A. MAZURONIS (DPF). Tai kaip aš galėjau? Pažiūrėkite, kada svarstymo stadijoje buvo balsuojama dėl mano pataisų. Tik pabalsavo ir aš realiai valandos *bėgyje* užregistravau dėl priėmimo. Tai kaip dar greičiau buvo įmanoma padaryti?

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, mes apsispręsimė tada balsavimo metu. Jeigu Seimas sutiks balsavimą padaryti dėl jūsų pataisų, mes dėl jų apsispręsimė. Gerai? Sutariame taip dėl 2 ir 4 straipsnių.

Dėl 5 straipsnio pastabų, pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Kolegos, dėl šito klausimo (dabar yra 15 val. 4 min.), manau, mes ir apsispręskime, kad jau kilo diskusija.

Yra dėl Architektūros įstatymo 2 straipsnio A. Mazuronio pasiūlymas, užregistruotas vakar. Prašau jį trumpai pristatyti.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui. Gerbiami kolegos, aš savo abu pasiūlymus pristatysiu visų pirma norėdamas padėkoti vakar už mano motyvus šnekančiai poniai V. Aleknaitei-Abramienei, kitiems kolegoms, kurie palaikė tas pataisas. Deja, vieno balso pritrūko.

Gerbiami kolegos, ta profesinė savivalda, apie kurią mes čia šnekame, mano pasiūlymo esmė yra apie privalomos narystės naikinimą. Profesinė savivalda turi kurti kokią nors pridėtinę vertę, tik tada profesinė savivalda yra naudinga.

Iki 2015 metų Architektų rūmų narystė buvo savanoriška. Kaip pateikė Architektų rūmų vadovybė, kad privaloma narystė yra būtina tam, kad architektūros profesija yra viešojo intereso

gynimo požiūriu labai svarbi. Aš šiuo atveju klausiu: kodėl daktarai neturi priklausyti privalomai savo profesinei savivaldai, inžinieriai, kitų profesijų žmonės?

Iki 2015 metų narystė Architektų rūmuose buvo savarankiška. Deja, šiandien tenka konstatuoti, kad Architektų rūmų narystė ir tai, kaip Architektų rūmų vadovybė ta naryste disponuoja ir žongliruoja, tapo ne kas kita kaip susidorojimo su konkurentais įrankiu, o jokia profesinė savi-valda. Todėl aš tikrai prašyčiau, kad už mano pasiūlymus būtų balsuota ir jiems būtų pritarta, nes tai, kas dabar darosi Architektų rūmuose, yra mažų mažiausiai netoleruotina. Ir lyginti su Notarų rūmais, kur notarai vykdo specifinę valstybės deleguotą funkciją, jų skaičius yra ribotas, jų veikla yra reguliuojama, jų atlygiai yra reguliuojami, yra mažų mažiausiai neetiška lyginti su Notarų rūmais. Todėl prašau pritarti šiam siūlymui, kad padarytume tą sistemą tokią, kokia ji buvo iki 2015 metų, kai veikė gana gerai, mano nuomone.

PIRMININKAS. Dėkoju. Aš tik noriu atsiklausti. Ar šie jūsų abu pasiūlymai susiję?

A. MAZURONIS (DPF). Ne, nesusiję. Yra du pasiūlymai. Aš gal abu galiu pristatyti iš karto ir tada...

PIRMININKAS. Tai gal tada apsispręskime vienas po vieno. Dėl vedimo tvarkos – A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, man čia kilo tokia mintis. Ar gerbiamas A. Mazuronis neturėtų nusišalinti nuo šio klausimo dėl labai paprastos priežasties. Kiek žinome, jo tėvas yra labai geras architektas. Manau, gal reiktų kaip nors nusišalinti.

PIRMININKAS. Supratome. Pastaba atkreipta, manau, Seimo narys priims sprendimą. Ar tu-rime 29 balsus už, kad svarstytume šią pataisą? Manau, kad turime, tada apsispręsimė ir balsuo-sime. Tinka taip? Tinka. Žiūrėkite, kolegos... Taip, prašau trumpai pakomentuoti.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui. Kadangi buvo paminėta mano pavardė. Gerbiamas Vyšniauskai, dėl pono V. Landsbergio įstatymo projekto svarstymo, man atrodo, turėtų nusišalinti vi-sa Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija, bet kažkodėl jūs to nepadarėte.

PIRMININKAS. Gerai. Labai ačiū. Prašau pristatyti komiteto nuomonę dėl šio pasiūlymo.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Na, šis pasiūlymas iš esmės sugriautų visą sistemą, todėl komiteto nuomonė yra nepritarti, kadangi toks siūlymas prieštarauja Konsti-tucinio Teismo nutarimui, kuriame konstatuojama, kad įstatymų leidėjas pagal Konstituciją turi įgaliojimus įstatymu nustatyti tokį teisinį reguliavimą, kad asmenys, besiverčiantys tam tikra val-stybės kontroliuojama profesine veikla, turi priklausyti tam tikrai asociacijai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komiteto nuomonė aiški. Dėl pataisos motyvai prieš – K. Masiulis. Prašau.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Manau, kad nekorektiški tokie palyginimai su gydytojais ar kokiais mokslininkais, neva jiems nėra kokių nors asociacijų privalomų ar panašiai. Noriu pasakyti, kad gydytojams reikia atestacijas pereiti. Mokslininkai – kas penkerius metus, tu neteksi docento arba profesoriaus vardo, jeigu neatitiksi kvalifikacinių reikalavimų, turi pereiti konkursus. Valstybės tarnyboje vėl tas pats. Na, visur yra tam tikri kvalifikacijos reikalavimai, ir gana griežti. Advoka-tai taip pat turi priklausyti rūmams, nes rūmai yra tam tikras drausminimo įrankis nuo pražan-gų, nuo nesąžiningumo, nuo kokių nors įstatymų ar statybos reglamentų ignoravimo. Tai tiems, kas norėtų dirbti šalia ir apeiti tai, aišku, kad neaptiks. Todėl aš siūlau priimti šį įstatymą. Kaip matau, dauguma opozicijos atstovų ir pozicijos tai puikiai supranta. Tikrai, kolegos, pritarkime.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Už nuomonę prieš kolegos Seimo nario siūlymą. Dabar apsisprę-sime balsuodami. Kas palaiko A. Mazuronio pasiūlymą, kuriam komitetas nepritarė, – už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja kitaip. Balsuojame už Seimo nario A. Mazuronio pateiktą siūlymą.

Balsavo 97: už – 41, prieš – 22, susilaikė 34. Pasiūlymui nepritarta.

Ar galime tada 2 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Galime. Ačiū, pritarta.

Ir dėl 4 straipsnio taip pat yra A. Mazuronio siūlymas. Prašau trumpai pristatyti.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui, gerbiamas posėdžio pirmininke. Prieš pristatydamas pa-siūlymą dar ponui A. Vyšniauskui pasakysiu, kad mano brolis architektas, o aš pats inžinierius konstruktorius, taip pat atestuotas specialistas, turintis kvalifikacijos atestatą. Bet turbūt ne apie tai reiktų kalbėti, o apie tame sektoriuje esančias problemas.

Šita mano pataisa naikina galimybę piktnaudžiauti arba interesų konfliktą regioninėse architektų tarybose. Tai yra masiškai pasitaikantys sisteminiai reiškiniai, kai regioninės architektų tarybos tampa ne kvalifikuotos ir kompetentingos architektūros pavyzdžiu, o pavyzdžiu, kaip susidoroti su savo konkurentais, pavyzdžiui, nelaimėjus konkurso. Akivaizdus pavyzdys – teismo rūmų konkursas, kai laimėjo viena didelė projektavimo įmonė, kuri paskui savo projektą turėjo derinti Vilniaus apskrities regioninėje architektų taryboje, kurios nariais yra tie asmenys, kurie pralaimėjo tą konkursą. Ir prasidėjo nederinimo įvairiausios priežastys – netikslios, neaiškios architektūrinės linijos laimėtame projekte ir panašiai, ir panašiai. Kriterijai yra sunkiai arba visiškai neapibrėžiami ir apskūsti juos yra ganėtinai subjektyvu ir sudėtinga. Toks atvejis yra ne vienas, kai per regionines architektų tarybas yra nepraleidžiami projektai užsakovui pasakant, kad netinkamas projektuotojas, kad projektuotojas turėtų būti kitas parinktas ir panašiai.

Todėl mano nuomonė yra labai paprasta, kad jeigu tu nori dirbti regioninėje architektų taryboje ir kvestionuoti ar tikrinti kitų kolegų kompetenciją, tu neturi vykdyti aktyvios veiklos rinkoje, tai yra neturi dalyvauti konkursuose, neturi vykdyti projektavimo darbų, tačiau atsidėti tam kolegų tikrinimo darbui. Dabar, kai pats ir tikrini, ir pats dalyvauji rinkoje, yra akivaizdus interesų konfliktas ir iš tiesų suprogramuotos gana sudėtingos situacijos, kai užsakovas yra verčiamas rinktis ne geriausią projektuotoją, pagal kainą labiausiai prieinamą, tačiau projektuotoją, kuris yra priimtiniausias regioninei architektų tarybai.

PIRMININKAS. Ačiū. Supratome pasiūlymo esmę. Laikome, kad 29 palaikantys yra. Prašau tada pristatyti komiteto nuomonę.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Komiteto nuomonė taip pat nepritari, kadangi regioninės architektūros tarybos atlieka ekspertinę architektūros vertinimą ir tai atlikti gali tik šios srities profesionalai – architektai. Architektų rūmų atstovai į tarybas renkami rūmų narių susitikime, demokratiškai išrenkami tie, kurie turi pasitikėjimą tarp narių ir reikiamą profesinę patirtį.

PIRMININKAS. Dėkui. Dėl pataisos yra nuomonė už – L. Girskienė. Prašau.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Aš noriu paraginti visus kolegas palaikyti gerbiamo A. Mazuronio pasiūlymą. Pasiūlymas yra logiškas, jis yra tikrai aktualus.

O ministrui S. Gentvilui norėčiau pasiūlyti nusišalinti nuo klausimo svarstymo, kadangi jo žmona yra architektė ir yra ir vienos, ir kitos organizacijos narė.

PIRMININKAS. Dėkui. Nuomonė prieš pasiūlymą – S. Gentvilas. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji, tie, kurie ilgai dalyvaujate politikoje, yra toks suglamžytos suknelės dėsnis. Ateina prie tavęs, vieną kartą paglamžo suknelę, nueina, kitą kartą paglamžo suknelę. Galų gale kadencijos pabaigoje tu toks suglamžytas, bet nieko blogo nepadaręs esi. Gerbiamo moterys, žinokite, kad kai dalyvaujate politikoje ir esate nuolatos šmeižiamos, tai galite kadenciją baigti nieko blogo nepadariusios, bet kaip reikiant suglamžytos.

Dabar apie esmę. Ką A. Mazuronis kalba, tai yra problema, bet jinai yra sprendžiama šito straipsnio 18 dalyje. Yra numatomi būdai, kaip nusišalinama, už ką nusišalinama iš regioninių architektų tarybų, numatomi atvejai, kaip reikia deklaruoti nusišalinimo atvejus, ir tai yra nustatyta. Dabar ką A. Mazuronis siūlo, kad iš esmės kokioje Teisėjų taryboje teisėjus vertintų tos kvalifikacijos neturintys asmenys. Architektų taryboje irgi kažkas pradėtų vertinti architektų darbus neturėdamas tos kvalifikacijos. Gerbiamieji, nepadarykime taip, kad praktikų darbus pradės... profesionalų darbus pradės vertinti žmonės, kurie neturi kompetencijos. Galų gale žmonės bus išstumti iš savo profesinės veiklos. Nepadarykime tokios klaidos ir nepritarkime šiam siūlymui, o problemas egzistuoja. Dėl jų yra surašyti receptai ir šis įstatymas kaip tik yra išskaidrinantis įstatymas ir būtent papildytas tomis nuostatomis. Kviečiu nepritari.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nuomonės išsakytos. Balsuojame už A. Mazuronio pasiūlymą. Kas už, balsuoja už, kas prieš, balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 101: už – 47, prieš – 16, susilaikė 38. Pasiūlymui nepritarta. Ar galime bendru sutarimu pritarti 4 straipsniui? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Taigi dėl viso Architektūros įstatymo projekto Nr. XIVP-467(2) priėmimo motyvų už nori kalbėti K. Masiulis. Galbūt taupant laiką galima... Labai ačiū. Balsuojame dėl Architektūros įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-467(2) priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 104: už – 68, prieš – 1, susilaikė 35. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.17 val.

Architektų rūmų įstatymo Nr. X-914 antrojo skirsnio pavadinimo, 4, 6, 8, 10, 11 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 4¹ straipsniu ir priedo pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-468(2) (priėmimas)

Susijęs Architektų rūmų įstatymo Nr. X-914 antrojo skirsnio pavadinimo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-468(2). Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio nėra pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Pritarta. Dėl 2 straipsnio taip pat yra A. Mazuronio užregistruotas siūlymas. Norėsite pristatyti, taip? Prašom įjungti mikrofoną. Prašom.

A. MAZURONIS (DPF). Tai susiję su prieš tai buvusiais. Seimas jau apsisprendė. Nėra prasmės balsuoti.

PIRMININKAS. Supratau. Labai ačiū. Dėl 2 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas pritarė. Galime 2 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 3 straipsnio taip pat buvo Seimo nario A. Mazuronio siūlymų. Dėl jų nesprendžiame. Ir Teisės departamento nuomonė, jai komitetas nepritaria. Ar galime bendru sutarimu pritarti komiteto redakcijai? Galima. Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Galime 3 straipsniui pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Dėl 4, 5, 6, 7, 8, 9 straipsnių pasiūlymų nebuvo, galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Pritarta. Dėl 10 straipsnio buvo Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė. Galime pritarti 10 straipsniui? Ačiū, pritarta. Dėl viso norinčių kalbėti nėra. Balsuojame dėl Architektų rūmų įstatymo priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 110: už – 76, prieš – 1, susilaikė 33. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.19 val.

Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-469(2) (priėmimas)

Rezervinis 3 klausimas – Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-469(2). Priėmimas. Dėl 1 straipsnio pastabų nėra. Galime pritarti? Galime. Dėl 2 straipsnio taip pat nebuvo. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Balsuojame dėl viso Teritorijų planavimo įstatymo 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 111 Seimo narių: už – 104, prieš nebuvo, susilaikė 7. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-469(2)) priimtas. (*Gongas*)

15.20 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-470(2) (priėmimas)

Dar vienas lydimasis – Statybos įstatymo 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-470(2). 1 straipsnis. Galime pritarti? Pritarta. 2 straipsnis. Galime pritarti? Pritarta. Pastabų nebuvo. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuojame dėl viso.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 111 Seimo narių: už – 81, susilaikė 30. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-470(2)) priimtas. (*Gongas*)

15.21 val.

Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 28¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-471(2) (priėmimas)

Taip pat susijęs – Saugomų teritorijų įstatymo 28¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-471(2). 1 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. 2 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Dėl viso nėra norinčių kalbėti. Balsuojame dėl Saugomų teritorijų įstatymo 28¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 110 Seimo narių: už – 102, prieš nėra, susilaikė 8. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-471(2) priimtas. (*Gongas*)

15.22 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl Kubos Respublikos“ projektas Nr. XIVP-684 (priėmimo tęsinys)

Dabar apsispręsimė dėl darbotvarkės 1-18 klausimo – Seimo rezoliucijos „Dėl Kubos Respublikos“ projektas Nr. XIVP-684. Priėmimas be pastabų. Kviečiu balsuoti. Rodo, kad Saugomų teritorijų įstatymas, labai atsiprašome, pakartosime procedūrą. Dabar balsuojame dėl Seimo rezoliucijos „Dėl Kubos Respublikos“ projekto priėmimo be pastabų.

Šios rezoliucijos priėmimas

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 82, prieš nėra, susilaikė 17. Rezoliucija priimta. (*Gongas*)

15.23 val.

Referendumo konstitucinio įstatymo projektas Nr. XIVP-658 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-1 klausimas – Referendumo konstitucinio įstatymo projektas Nr. XIVP-658. Pateikimas. Gerbiami kolegos, gal bendru sutarimu galime pritarti pateikimui? Galime. Ačiū, pritarta bendru... (*Balsai salėje*) Gerai, balsuosime. Prašome apsispręsti ir balsuoti.

Balsavo 110 Seimo narių: už – 109, prieš nebuvo, susilaikė 1. Matyt tas, kuris ir paprašė balsuoti. Siūlomi komitetai: pagrindinis – TTK, papildomas – VVSK. Siūloma svarstyti Seimo rudens sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta.

15.24 val.

Pranešėjų apsaugos įstatymo Nr. XIII-804 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-659 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-2 klausimas – Pranešėjų apsaugos įstatymo Nr. XIII-804 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-659. Gal galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Galime. Pritarta bendru sutarimu. Siūlomi komitetai: pagrindinis – TTK, papildomas – BFK. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta bendru sutarimu.

15.25 val.

Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 5, 8, 8¹, 9, 13 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-643, Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo Nr. IX-326 papildymo 5¹ straipsniu ir 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-644 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-4.1 ir 2-4.2 klausimai. Tai yra Azartinių lošimų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo papildymo ir pakeitimo įstatymų projektai. Jų yra taip pat pateikimo stadija. Aš negirdėjau, ar būtų norinčių balsuoti, ar galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Galime. Ačiū, pritarta bendru sutarimu abiem projektams po pateikimo.

Siūlomi komitetai. Pagrindinis abiem atvejais yra Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti Seimo rudens sesijoje. Galima tam pritarti? Ačiū. Pritarta.

15.25 val.

Žvalgybos kontrolieriaus įstatymo projektas Nr. XIVP-673(2), Žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 16¹, 23 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-674, Administracinių nusižengimų kodekso 573 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-675, Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 14, 18 ir 112 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-676, Seimo kontrolierių įstatymo Nr. VIII-950 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-677, Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-678, Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-679 (*pateikimo tęsinys*)

2-5.1 klausimas – blokas įstatymų projektų. Tai yra Žvalgybos kontrolieriaus įstatymo projektas. Taip pat girdėjome daug teigiamų nuomonių. Ar galime pritarti po pateikimo šiems įstatymams bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dabar dėl komitetų, gerbiami kolegos. Prašau, Laurynai Kasčiūnai.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū visiems už pritarimą bendru sutarimu. Norėčiau paprašyti frakcijos vardu Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar dėl visų, ar dėl kurio projekto, gerbiamasis? (*Balsas salėje*) Dėl visų projektų Vyriausybės išvados. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime.

Dabar dėl komitetų. Dėl Žvalgybos kontrolieriaus įstatymo siūlomas kaip pagrindinis NSGK ir kaip papildomas BFK, dėl Žvalgybos įstatymo kaip pagrindinis siūlomas NSGK, dėl Administracinių nusižengimų kodekso kaip pagrindinis – TTK, taip pat ir dėl Administracinių bylų teisenos įstatymo, dėl Seimo kontrolierių įstatymo straipsnių pakeitimo įstatymo projekto kaip pagrindinis siūlomas NSGK, dėl Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo kaip pagrindinis – NSGK, kaip papildomas – SRDK, dėl Gyventojų turto deklaravimo įstatymo projekto kaip pagrindinis siūlomas NSGK, kaip papildomas – BFK. Siūloma svarstyti Seimo rudens sesijoje.

Prašom, T. V. Raskevičius.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Dėl Seimo kontrolierių įstatymo projekto norėčiau paskirti ŽTK kaip papildomą.

PIRMININKAS. ŽTK siūlomas papildomu komitetu. Dėl Seimo kontrolierių įstatymo pagrindinis – NSGK, papildomas – ŽTK. Ar galime šiam komplektui įstatymų su komitetais ir kad svarstysime Seimo rudens sesijoje bendru sutarimu pritarti? Galime. Ačiū. Pritarta.

Gerbiami kolegos, mes apsisprendėme dėl visų klausimų, dėl kurių reikės balsuoti, nebent reikės balsuoti dėl sesijos pratęsimo, bet, tikiuosi, nereikės.

15.27 val.

Seimo Ateities komiteto pranešimas svarbiausiais valstybės ir visuomenės gyvenimo klausimais „Lietuvos ateities projektavimo iššūkiai“

Prieš kviesdamas Seimo Pirmininę į tribūną, aš norėčiau pakviesti Ateities komiteto pirmininką R. Lopatą pristatyti tai, ką mes šio Seimo darbo pradžioje patvirtinome, pristatyti Ateities komiteto pranešimą „Lietuvos ateities projektavimo iššūkiai“. Prašom.

R. LOPATA (LSF). Labai ačiū, posėdžio pirmininke. Aš tikrai labai atsiprašau, kad pelnytas, bet užtrukęs dėmesys praeičiai neleido apie ateitį kalbėti numatytu laiku. Bet pirmiausia, prieš išdėstydamas kai kurias mintis, norėčiau padėkoti Ateities komitetui ir jo biurui už intensyvią pusmečio darbą. Visas pranešimo tekstas randamas DVS, Dokumentų valdymo sistemoje, o šiuo atveju norisi išsakyti tik keletą minčių, kurioms pritaria ne tik šio pranešimo rengėjai, bet ir visas komitetas.

Kartą šioje salėje jau buvo prisimintas romanas „Alisa stebuklų šalyje“. Šiame nonsenso literatūros kūrinys aptiktume ir tokį fragmentą:

„– O mes praeityje ar ateityje? – paklausė Alisa.

– Mes duobėje, – atsakė Triušis.“

Ar įmanoma iš duobės matyti savo ateitį, ją prognozuoti ir projektuoti? Trumpas atsakymas – galima bandyti nuspėti, tuo pačiu metu žinant, kad spėjimas nebus teisingas. Tačiau pats spėjimo numatymo procesas turi savo prasmę, nes išvydę, kad klydome, būsimė labiau pasiruošę spėti naują ateitį.

Žinoma, bus prieštaraujančių, kurie aiškins, kad ir duobėje sėdint galima numatyti ateitį per praeitį ir savo bei pasaulio istoriją. Tačiau atidžiau pažiūrėję išvysime, kad istorijoje nėra jokių dėsnių, ji nesivysto nei linijiniu, nei spiralės, nei kitokiais būdais. Todėl istorija neturi jokių pamatų, dabarties ir ateities, išskyrus tuos, kuriuos mes patys norime matyti. Tai reiškia, kad istorija negali padėti mums įžvelgti ateities, todėl ateitis sunkiai prognozuojama.

Lietuvos, kaip ir kitų valstybių, raidoje, aptiktume kelis konkuruojančius, dažnai prieštaraujančius ir vienas kitą papildančius vyksmus: politinį ir biurokratinį. Politinis procesas turi savo vidinę logiką, jis dažnai paremtas ne išsamia informacija, bet politinių idėjų bei ideologijų varžytuvėmis ir iš esmės yra naujų principų generatorius. Politinis procesas kas ketverius metus turėtų būti tam tikra prasme revoliucinis, keičiantis prioritetus, prie kurių reikia derintis biurokratijai. Todėl politinio proceso ilguoju laikotarpiu neįmanoma prognozuoti, nes neįmanoma prognozuoti ilgalaikės perspektyvos požiūriu rinkimų rezultatų.

Ilgiausia numatoma perspektyva – viena dvi kadencijos. Tačiau tikrovė, bent jau Lietuvoje, yra tokia, kad politinis procesas neretai praranda ir principus, ir idėjas, todėl biurokratija ar vadinamasis ekspertinis valdymas iš tikrųjų turi didelę įtaką nustatydamas politinio proceso programą.

Be to, tokios nedidelės valstybės kaip Lietuva yra labai priklausomos ir nuo Briuselio sprendimų. Mes turime problemų su atstovaujama demokratija, nacionalinė valdžia atlieka iš esmės einamojo politinio proceso administratoriaus funkcijas, o tokiais sąlygomis daugelio mūsų ilgalaikių strategijų reikšmė mažai kuo skiriasi nuo šakėmis ant vandens rašomo teksto reikšmės. Turime šūsnis įvairiausių strategijų, neretai viena kitai prieštaraujančių, jas mažai kas perskaito iki galo.

O kalbėti apie Lietuvos ateitį galima keliais būdais. Tai priklauso nuo atsakymo į klausimą, kas yra valstybė. Ar mums valstybė yra valdžia, ar mums valstybė yra žmonės.

Tie, kurie valstybę sieja su valdžia, projektuodami ateitį mato valdžios biurokratijos veiksmus. Ir tas projektavimo procesas vyksta maždaug taip. Parengiami ilgalaikiais vadinami strateginiai planai ir ministerijos vienaip ar kitaip turi įvertinti savo atitiktį tiems planams arba siūlyti alternatyvas. Ministerijos įsivaizduoja, kad tik jos valdo atitinkamus sektorius ir tik jų sprendimai lems šalies ateitį. Ši paradigma, deja, vyrauja strateginiame planavime ir valdyme. Tai turi prasmės tiek, kiek biurokratija yra įjungta dėl kokio nors bendro veikimo ir tik per strategijas biurokratija valdoma apskritai. Deja, tai tik maža ir nepagrindinė proceso, kurį vadiname Lietuvos ateities projektavimu, dalis.

Tiems, kurie valstybės ateitį sieja ne tik su valdžia, bet ir su žmonėmis, kurie toje valstybėje gyvena, daugiau rūpi, kaip labiau išlaisvinti žmonių iniciatyvą, padaryti piliečius valstybės savininkais. Vis dėlto, nepaisant to, kas yra pasakyta apie neprognozuojamą ilgalaikės perspektyvos požiūriu ateitį, vis dėlto pats ateities projektavimo procesas, politikų ir biurokratijos mąstymas apie valstybės perspektyvas ir principus yra reikšmingas ir svarbus. Tam tikra prasme šis procesas visus iš vykdytojų daro politikais ir priverčia mąstyti apie alternatyvas. Tai brandžios valstybės požymis.

Iš esmės svarstymai apie Lietuvos ateitį yra nuolatinės diskusijos apie ją kaip respubliką ir demokratiją, kurioje teisė ir Konstitucija yra aukščiau visko, respublika – kaip kuo platesnė savi-valda ir pilietinė visuomenė. Tai būtent svarstykite, ginkime ir įrašykime į strategijos principus ne tik rodiklius, kurių negalima pažeisti politikams, biurokratijai ir visai valdžiai.

Neabejotinai yra sričių, kuriose dauguma žmonių norėtų pokyčių ir reformų ir kuriose politikai, atliepdami visuomenės poreikius, galėtų imtis lyderystės. Seimo Ateities komitetas iš esmės būtų priemonė efektyvinant biurokratiją, imtusi parlamentinės kontrolės svarbiausių Lietuvai ir

būtinų jai reformų krypčių, kurios įsitenka ne tik į vieną kadencijos laikotarpį. Žinoma, tai yra ne tik Ateities komiteto reikalas, bet mums turi rūpėti reformų tikslas, ne rodikliai, ar valstybės ateitis po reformų atitinka valstybės nacionalinius interesus.

Jei pradėtume nuo respublikos, labai svarbi yra diskusijų ir susitarimų tradicija. Tam reikalinga kritinė masė intelektualų, kurie galėtų palaikyti diskusijas, o tokiai nedidelei šaliai kaip Lietuva tam, kad išliktų intelektualiai nepriklausoma, gebanti palaikyti dialogą ne tik tarpusavyje, bet ir Europoje, reikia investuoti į turimo intelekto puoselėjimą ir jo visuomeniškumą.

Gal kai kam atrodo, kad diskusijos yra tuščias plepėjimas, bet tos kalbos apie šviesią dabartį ir ateitį nėra tuščios, nes valstybė, kuri nepajėgia kurti savo išminties, nėra pajėgi išlikti dabartiniame pasaulyje. Deja, Lietuva išgyvena intelektualinio savarankiškumo praradimo laikotarpį. Ji, veikiamą globalių permainų, tapo tiesiog paviršutiniško prisitaikymo prie išorinių aplinkybių šalimi be viešų intelektualų valstybės klausimų svarstymo. Minties savarankiškumą pakeitė intelektualinis konformizmas, todėl būtina nedelsiant parengti intelektualinio Lietuvos savarankiškumo stiprinimo programą, jos įgyvendinimui skiriant reikiamas lėšas.

Apskritai Lietuvos visuomenės viešasis gyvenimas taip pat tapo pernelyg suvalstybintas, biurokratizuotas ir technologizuotas. Nyksta piliečių tapatinimasis su politinės bendruomenės reikalais. Jie turi savo gyvenimo sampratą, tačiau praranda dalyvavimo patirtį. Mes patiriame vertybių bendrystės idėjos krizę, kuri neleidžia piliečiui jaustis dalimi kažko, kas supranta jo poreikius. Tokią būklę ir gali pakeisti ateities projektavimo procesas.

Šiandien turime kelias palankias aplinkybes, skatinančias kurti ir plėsti terpę galvojimui apie ateitį įtraukiant ir politinį visuomeninį, ir biurokratinį lygmenis. Pirmoji – tai Konferencija dėl ateities. Kokią Lietuvos Respubliką, kokią demokratiją turėsime būsimojoje Europos Sąjungoje? Kokios ateities Europos mes, lietuviai, norime? Kokią sprendimų laisvę nacionalinės valstybės turi viršnacionalinės būties akivaizdoje?

Diskusija strategiškai ypač svarbi Lietuvai, bet ji nevyksta, nes realiai nėra kritinės masės žmonių, kurie galėtų diskutuoti ne tik savame darže. Kai nėra rimtos politinės diskusijos, tai penas valdyti šalį biurokratijai. Paradoksalu, dabartinės mūsų diskusijos, kas turi važiuoti į Europos Vadovų Tarybą ir kalbėti apie Lietuvos ir Europos interesus, bent šiek tiek suaktyvino svarstymus apie mūsų interesus, o juk šios diskusijos prasmė – efektyvi Lietuvos užsienio politika, o ne tai, kas prieš kažkiek metų kažką neva perdarė ir kas šį klausimą iškėlė.

Kadangi prakalbome apie geopolitinius Lietuvos interesus, tai turi būti rimtas, o ne imitacinis apsisprendimas dėl labai svarbaus savo vaidmens ginant žmonių orumą ir teises kartu su Europos Sąjunga ir Jungtinėmis Amerikos Valstijomis. Ir Vilniaus geopolitika yra esminis mūsų valstybės ateities klausimas. Suprantama, yra ir kitų sričių, kuriose apsisprendimas ateičiai bus lemtingas: švietimas, transportas ir energetika, sukurti savo generavimo pajėgumus maksimaliai žalius, išeiti iš nuo Rusijos priklausomos energetinės salos statuso ir integruotis į Vakarus, valstybės tarnybos ateitis, skaitmenizacija ir kitkas – tai šioje kadencijoje sprendžiami klausimai. Mes turime mąstyti apie ateitį ne vien utopijomis, bet priimti strategijas prisimindami Respublikai ir demokratijai svarbius valdžios tarimosi su žmonėmis principus. Tik taip galime tikrinti pasirinkto kurso teisingumą, nuolatos jį koreguodami.

Bepراسidedantis Lietuvos pažangos strategijos „Lietuva 2050“ rengimo procesas būtų dar viena palanki tam aplinkybė. Vargu ar ši strategija paaiškins pažangumo sąvoką, atsakys, ką reiškia būti pažangiam pasaulyje, kuris nesiūlo jokio išganymo, ar įvertins visas veikiančias ir dar net nematomas aplinkybes, kurios darys įtaką žmonių ir valstybių gyvenimams. Darbas, kurio baigiamasis rezultatas bus netikslus, todėl, atrodytų, beprasmis.

Bet šiuo atveju rezultatas yra pats procesas, nesibaigiantis tik dokumento patvirtinimu. Jei nemėginsime svarstyti, kokias užsienio, švietimo, transporto ir kitas politikas turėsime, ar reformuosime reformas, ar turime kalbėti apie Lietuvos ateitį kaip žalią ir skaitmeninę ekonomiką, apie suverenitetą, demokratiją ir jos formas, piliečių, Respublikos ateitį, taip ir nesužinosime, pasak Triušio, koks duobės gylis ir kaip lipti iš tos duobės.

Gerbiamieji Seimo nariai, ačiū už dėmesį. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiamam komiteto pirmininkui.

15.40 val.

Seimo narių pareiškimai

Dar turime vieno Seimo nario pareiškimą prieš Seimo Pirmininkei šnekant, tai yra V. Valkiūno. (*Balsai salėje*) Laukiame trumpos, geros kalbos.

V. VALKIŪNAS (*LRF*). Gerbiamieji kolegos, noriu visus perspėti, kad mano pasisakymas nėra suderintas su LGBT organizacija, nes nėra žinoma jos struktūra ir už cenzūrą Lietuvoje atsakingi asmenys. Anksčiau Seimo nario laisvas mandatas to nenumatė, tačiau evoliucija eina pirmyn, jau turime precedentą, kai save priskiriantys prie LGBT T. V. Raskevičius ir jo grupė Seimo narių apskundė mane Etikos ir procedūrų komisijai dėl užduoto klausimo per spaudos konferenciją, laisvai interpretuodami ir iškreipdami klausimo esmę ir turinį, sukeldami tarpusavio neapykantą ir nepasitikėjimą. Kiek suprantu, įvedama LGBT cenzūra ir diktatūra, nes turime tai patvirtinantį faktą.

Atsakingai pareiškiu, kad vasaros įkarštis, o Biržai yra didelis miestas tarp labai didelių, tokių kaip Niujorkas, Paryžius, Londonas, Vilnius, Ryga, Talinas, todėl kviečiu apsilankyti Biržuose, nes turizmo ir informacijos centras labai puikiai dirba – vienas iš geriausių Europoje. Biržuose yra ką daryti penkias šešias dienas, daug objektų. Pagal turizmo objektus Biržai yra trečioje ketvirtoje vietoje Lietuvoje, todėl labai kviečiu. Miesto šventė yra liepos 30–rugpjūčio 1 dienomis. Baigę apsilankymą Biržuose per Kupiškį, pažiūrėję irgi įdomių lauko paminklų ir gražų fontaną, parvažiuosite namo ir būsite laimingi. Taigi jums sėkmės, sveikatos praleisti vasarą. Iki pasimatymo Biržuose! (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū. Labai ačiū. Taip, dar vienas pareiškimas. Dėl vedimo tvarkos. Prašau trumpai, jeigu galima.

T. V. RASKEVIČIUS (*LF*). Gerbiamasis Valdemarai, linkiu jums gero poilsio ir geros vasaros Biržuose!

PIRMININKAS. Labai ačiū visiems. Šia džiugia gaida mūsų sesijos kelionė atėjo į paskutinę stotelę. Dabar kviečiu į tribūną Seimo Pirmininkę V. Čmilytę-Nielsen.

15.43 val.

Seimo Pirmininkės Viktorijos Čmilytės-Nielsen kalba

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, kolegos, bendražygiai ir oponentai! „Nejaugi neliko šalyje problemų, kad būtent dabar imatės tokių dalykų?“ Panašią frazę ne kartą teko išgirsti per šią pavasario sesiją, ypač jos pabaigoje, ji tikrai nebuvo paprasta. Daugiausia tai lietė Partnerystės įstatymo projektą, sukėlusį tam tikrą rezonansą. Klausimai, susiję su žmogaus teisėmis, daliai visuomenės, kurios tiesiogiai ir visa apimtimi tie klausimai nepaliečia, dažnai atrodo ir pertekliniai, ir nesavalaikiai. Tai yra natūralu. Žmogaus teisių problematika visuomet nelengvai skinasi kelią ne tik pas mus, bet ir kitose šalyse. Tačiau per rūpinimąsi žmonėmis, kurie neturi tiek teisių, kiek dauguma, atsiskleidžia visuomenės branda, ir mes einame šiuo keliu, nors ir ne taip greitai, kaip norėtūsi.

Kai kuriuos su žmogaus teisėmis susijusius klausimus mums pavyko sėkmingai pakoreguoti. Pavyzdžiui, Seimo priimtos Mediacijos įstatymo pataisos. Nebeliko privalomos mediacijos sprendžiant šeimos ginčus, kai į teismą nori kreiptis smurtą artimoje aplinkoje patyręs asmuo, o kita ginčo pusė yra galimas smurtautojas. Posėdyje dalyvaujant 121 parlamentarui pataisoms pritarta vienbalsiai. Seimas šiuo atveju pademonstravo vienybę ir galimybę susitelkti priimant sprendimus.

Tokių susitelkimo reikalaujančių reikšmingų sprendimų šioje pavasario sesijoje buvo ne vienas. Buvęs Konstitucinio Teismo pirmininkas profesorius E. Kūris yra vaizdingai išsireiškęs esą „Dangaus karalystė ateis anksčiau, nei įvyks Konstitucinio Teismo rotacija“. Vis dėlto šioje sesijoje, nors ir vėluojant beveik metus, Konstitucinio Teismo rotacija įvyko. Sausį teisėjais paskyrėme G. Lastauskienę ir A. Norkūną, gegužę – V. Mizarą. Visai neseniai pasikeitė ir šio teismo pirmininkas – pirmą kartą Konstitucinio Teismo pirmininke tapo moteris D. Jočienė.

Šią sesiją būta ir kitų svarbių paskyrimų. Lygių galimybių kontrolierė tapo B. Sabatauskaitė, išspręstas metus buksavęs naujojo Seimo kanclerio klausimas – juo tapo į šį postą paskirtas M. Gelbūda. Sklandžiai suformuota naujos sudėties Vyriausioji rinkimų komisija, paskirtas naujas Lietuvos banko valdybos pirmininkas – juo tapo G. Šimkus.

Per šią sesiją Seimui teko atleisti su savo pareigomis nesusitvarkiusį A. Jakubauską, ėjusį Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro generalinio direktoriaus pareigas. Į šią poziciją Seimo sprendimu paskirtas daktaras A. Bubnys.

Birželio 22 dieną balsavome dėl patikslinto biudžeto. Pagal jį pajamos turėtų didėti daugiau kaip 613 mln. eurų, o savivaldybių pajamos didėja 141,1 mln. eurų. Šiais metais biudžeto deficitas sudarys 6,9 % ir tai yra geresnis rodiklis nei Europos Sąjungos vidurkis.

Biudžeto pajamos auga, nemaža dalis yra skiriama kaip parama verslui. Ne tik tiesioginėmis lėšomis. Baigiantis sesijai patvirtinome PVM lengvatą maitinimo, kultūros ir sveikatos įstaigoms. Nors didžioji dalis numatomų lėšų skiriama sveikatos sektoriui, nuosekliai žingsnis po žingsnio kuriame galimybes skirtingiems sektoriams, įvairioms veikloms. Suprantu, kad pandemijos, karantino apribojimų išsekinti žmonės norėtų visko greičiau ir daugiau, tačiau po tokios rimtos ligos negalima tikėtis staigaus jėgų sugrįžimo. Antra vertus, objektyvūs kriterijai rodo, kad esame teisingame kelyje.

Pagrindinė mano kandidatavimo į Seimo Pirmininko pareigas sąlyga buvo koalicijos sutartis, kurią mes, trijų partijų atstovai, kūrėme kaip bendraminčiai ir pagal kurią sutarėme veikti. Sutartis veikia, jos atžvilgiu deriname veiksmus ir priimame sprendimus. Sutartyje, greta kitų svarbių dalykų, išskirtas prioritetas, tiesiogiai susijęs būtent su Seimu, su jo darbu, – tai kokybiška teisėkūra, be kurios neįmanomas brandus parlamentarizmas.

Sprendžiant iš statistikos, teisės aktų pavasario sesijoje svarstyta ir priimta maždaug ketvirtadaliu mažiau nei anksčiau per analogišką laikotarpį. O tai reiškia, kad daugiau laiko galėjome skirti išankstinei analizei srities, kurią numatoma reglamentuoti, ir kokybiškesniam teisės aktų rengimui.

Žengėme pirmus žingsnius žaliojo kurso trajektorija. Priimta daug svarbių įstatymų: nuo apleistos atliekų ir pakuočių tvarkos reglamentavimo iki institucijų sujungimo mažinant biurokraciją ir išjudinant pastatų renovaciją, skaitmenizuojant statybos procesus, reglamentuojant atsinaujinančią energetiką ir degalų naudojimą. Apstu teisės aktų, būtinų kuriant žalią Lietuvą. O tai yra išskirtinė galimybė mūsų šaliai. Žalioji ekonomika yra Lietuvos galimybė atsistoti šalia tų, kurios dabar savo gerovę sukūrė turėdamos iškastinio kuro.

Patiksliname Farmacijos įstatymą. Nuo šių metų liepos 1 dienos kompensuojamųjų vaistinių preparatų kainynas bus tvirtinamas ne keturis, bet du kartus per metus. Nuo 2022 m. sausio 1 d. įsigalios patikslinta pirmo paskyrimo taisyklė, leidžianti žmonėms aktyviai dalyvauti renkantis jiems tinkamiausią vaistą.

Kaip ir buvome įsipareigoję, pradedame mažinti draudimus ir ribojimus, tačiau neišleidžiame iš akių ir socialinės srities. Priėmėme Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo pataisas. Jomis remiantis palankiau bus skaičiuojamos motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros išmokos tėvams, kurių draudžiamosios pajamos sumažėjo dėl prastovų per pandemiją.

Priėmėme Užimtumo įstatymo pataisas, kuriomis fiksuoto dydžio išmoką nutarta mokėti savarankiškai dirbantiems asmenims, kurie nukentėjo nuo pandemijos, kai jų vykdoma ūkinė veikla buvo apribota, o pajamos 2020 metais, palyginti su 2019 metais, sumažėjo 30 % ar daugiau.

Priėmėme Vienišo asmens išmokos įstatymą, pagal kurį nuo šių metų liepos 1 dienos vienišiams neįgaliams ir pensinio amžiaus asmenims, taip pat tiems, kurie gauna šalpos pensiją ar mažų pensijų priemokas, bus skirta papildoma 28 eurų 63 centų išmoka. Nuo kitų metų pradžios išmoka didės iki 32 eurų per mėnesį ir bus mokama visiems vienišiams senjorams ir neįgaliesiems. Šiemet vienišo asmens išmoką gaus 60 tūkst. asmenų, kitais metais – 400 tūkst.

Šį pavasarį taip pat ėmėmės svarbių Konstitucijos pakeitimų. Kalbu apie tiesioginius merų rinkimus ir galimybę kandidatuoti į Seimą nuo 21 metų. Pastarajam sprendimui pritarta vakar po svarstymo.

Kovo 10 dieną, kai pradėjome pavasario sesiją, epidemiologinė situacija šalyje jau buvo stabilesnė, nei paveldėta pernai, tačiau vis dar sudėtinga. Naujų atvejų skaičius siekė 430 per dieną. Ir nors tai kone dešimt kartų mažiau nei pernai gruodį, Lietuvos žemėlapyje pagal sergamumą savivaldybėse dominavo raudona spalva. Aštuonios savivaldybės vis dar buvo nuspalvintos juodai. Dabar situacija radikaliai pasikeitusi. Turime dešimtkart mažesnius skaičius ir tai suteikia optimizmo, kuris neturėtų vesti prie neapgalvotų, neracionalių, skubotų sprendimų, vėl galinčių pabloginti situaciją. Tokią patirtį jau turėjome pernai vasarą. Privalome iš jos pasimokyti ir nebedaryti klaidų.

Optimizmui nuteikia ir dar vienas dalykas. Esu sakiusi, kad tikrai nesiimsiu gerinti Seimo įvaizdžio kokiomis nors dirbtinėmis priemonėmis. Požiūrį į mus turi lemti mūsų intencijos, pastangos ir darbai. Esu užsibrėžusi pasiekti, kad šios kadencijos Seimas būtų Tautos atstovybė, kuria pasitikima. Ir štai, jeigu tikėtume apklausomis, pasitikėjimas Seimu pastaruoju metu kiek pakilo. Taip, tai labai nedidelis poslinkis, ir tik nuo mūsų visų bendro darbo priklausys, ar tai liks virptelėjimu paklaidos ribose, ar pavirs tvirtesne tendencija.

Dėkoju už dėmesį ir bendrą darbą šios pavasario sesijos metu. Dėkui jums. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, užbaigiant Seimo sesiją, kviečiu sugiedoti Lietuvos Respublikos himną.

Giedamas Lietuvos valstybės himnas

(*Plojimai*)

Gerbiami kolegos, ačiū už bendrą darbą kartu. Skelbiu šį posėdį ir Seimo sesiją baigtą. (*Gongas*) (*Plojimai*) Atsiprašau, dar vasaros linkėjimą turi R. Šarknickas. Prašom.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Dėkoju. Visiems linkiu tikrai gražios vasaros, tačiau po Seimo Pirmininkės pasisakymo, tam tikrų demagoginių dalykų, savireklamos norėjau pasakyti, padėkoti A. Jakubauskui už sąžiningą darbą Lietuvos genocido centre. Tai, kas buvo pasakyta, akivaizdžiai dar kartą parodo, kad tai buvo politinis susidorojimas. Geros vasaros visiems. (*Plojimai*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

NEEILINĖS SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 83 STENOGRAMA

2021 m. liepos 13 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN,
Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas V. MITALAS*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos. Pradedame neeilinę Seimo sesiją ir rytinį liepos 13 dienos Seimo posėdį. (*Gongas*)

Giedamas Lietuvos valstybės himnas

Gerbiami kolegos, pirmiausia registruojamės.
Užsiregistravo 106 Seimo nariai.

10.02 val.

Informaciniai pranešimai

Norėčiau perskaityti Darbo partijos frakcijos pranešimą dėl Darbo partijos frakcijos vadovo pasikeitimo:

„Remdamiesi Seimo statuto 39 straipsnio 3 dalies nustatyta reguliavimu, informuojame, kad 2021 m. liepos 1 d. Lietuvos Respublikos Seimo Darbo partijos frakcijos posėdyje buvo priimtas sprendimas Lietuvos Respublikos Seimo Darbo partijos frakcijos seniūnu skirti Seimo narį V. Fiodorovą.“ Pasirašo frakcijos seniūnas V. Fiodorovas.

Sveikiname ir linkime sėkmės. (*Plojimai*)

Darbotvarkės 1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Aš dėl bendros tvarkos. Kadangi jūs sėdite su kauke, šalia gerbiama Violeta – be kaukės, vis dėlto susitarkime, kaip mes čia dirbame: jeigu jau dirbame be kaukių, gal grįžtame prie normalaus darbo, tai yra svarstome, balsuojame. Kadangi Seniūnų sueigos nebuvo ir negalėjo gerbiamas A. Mazuronis užduoti to klausimo, aš užduodu dabar jį čia pradedant šią sesiją. Ačiū.

PIRMININKĖ. Net nelaukę gerbiamo A. Mazuronio klausimo mes perėjome prie balsavimo po kiekvieno įstatymo. Šiandien yra neeilinė sesija ir karantino dabar nėra. Taigi pereiname prie įprastos tvarkos.

Dėl kaukių. Kiekvienas, matyt, gali pagal savo nuožiūrą priimti sprendimą. Puikiai žinome, kad rekomendacija galioja uždaroje patalpose dėvėti kaukes.

10.03 val.

Seimo valdybos patvirtintos 2021 m. liepos 13 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tvirtinimas

Darbotvarkės 1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Daugiau nematau norinčių pasisakyti. Prašom. S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, yra labai svarbių klausimų. Komitetai, kuriems teko uždavinys tobulinti projektus, turi mažai laiko. Tikrai kai kurie komitetų pirmininkai eis ir dirbs. Aš siūlau Seimui apsispręsti, kad balsuojame sena tvarka. Nustatome tam tikrą laiką, grįžtame į salę ir balsuojame. Tai yra Seimo apsisprendimo reikalas. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Nuskambėjo toks siūlymas ir Seimas gali apsispręsti. Balsuojame. Kas pritaria tam, kad balsuotume... (*Balsai salėje*) Prašau. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Kolegos, čia reikėtų patikslinti. Šitą darbotvarkę siūlo Seimo valdyba. Kai siūlo Seimo valdyba, darbotvarkės Seimas nekeičia. Siūlydama Seimo valdyba šitą darbotvarkę kartu numatė ir balsavimo laikus, vargu ar Seimas galėtų dabar pakeisti valdybos nuomonę. Aš nesu tikras dėl to, bet įvertinkime.

PIRMININKĖ. J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Kad nesukeltume abejonių dėl mūsų proceso teisėtumo, aš siūlyčiau darbotvarkėje nieko nekeisti. Tikrai nėra daug klausimų, pabalsuosime po kiekvieno. Du, trys klausimai, kas čia yra. Man atrodo, ir komitetų pirmininkai seks posėdį, du ar tris kartus atbėgs čia balsuoti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonės išsakytos. Aš tik atkreipiu kolegų dėmesį, kad yra numatyta šiandien ilgesnė nei įprastai pertrauka tarp dviejų posėdžių, rytinio ir vakarinio, tai yra nuo 12 val. 50 min. iki 14 val. 40 min. Tai padaryta būtent tam, kad Seimo komitetai turėtų pakankamai laiko klausimams apsvastyti. Kolegos, ar galime bendru sutarimu patvirtinti darbotvarkę tokią, kokia ji buvo numatyta ir valdybos patvirtinta? (*Balsai salėje*) Dėkoju. Darbotvarkė patvirtinta.

Dabar norėčiau perduoti pirmininkavimą pavaduotojui V. Mitalui.

10.06 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo neeilinės sesijos darbų programos“ projektas Nr. XIVP-718 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Gerbiamieji kolegos, darbotvarkės 1-2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo neeilinės sesijos darbų programos“ projektas Nr. XIVP-718. Pranešėja – Seimo Pirmininkė V. Čmilytė-Nielsen. Kviečiu ją į tribūną.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Gerbiami kolegos, pastaruoju metu drastiškai išaugus nelegalių migrantų iš Baltarusijos skaičiui galime konstatuoti, kad Lietuva šiandien patiria A. Lukašenkos režimo hibridinę ataką. Naudojamasi žmonėmis, migrantais iš trečiųjų šalių ir didinamas spaudimas Lietuvai ir Europos Sąjungai. Praėjusią savaitę, reaguodama į šią situaciją, Vyriausybė paskelbė ekstremalią padėtį visoje Lietuvos teritorijoje. Akivaizdu, kad Seimas tokioje situacijoje negali likti nuošalyje, nors parlamentariai intensyviai dirba komitetuose ir komisijose, tačiau turime priimti būtinus sprendimus, reaguodami į išaugusius migrantų skaičius, srautus ir Lietuvos patiriamą režimo spaudimą. Todėl vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo statuto 86 straipsniu ir atsižvelgiant į 49 Seimo narių siūlymą priimtas sprendimas sušaukti šią neeilinę sesiją. Jos metu išklausysime Ministrės Pirmininkės pranešimą apie Vyriausybės ir institucijų veiksmus atsakant į hibridines grėsmes, svarstysime Vyriausybės pateiktus svarbius įstatymų pakeitimus, kurie leis veiksmingiau valdyti migrantų krizę ir likviduoti neigiamus padarinius.

Visų pirma tai įstatymų projektų paketas, kurį sudaro Lietuvos Respublikos užsieniečių teisinės padėties įstatymo, Vidaus tarnybos statuto bei Administracinių bylų teisenos įstatymų pakeitimai. Jais siūloma keisti nuostatas, susijusias su prieglobsčio prašymų nagrinėjimu, siekiant spartinti tokių prašymų nagrinėjimą ir sprendimų priėmimą, taip pat apriboti kai kurias prieglobsčio prašytojų teises tais atvejais, kai valstybė negali jų užtikrinti dėl paskelbtos karo, nepaprastosios padėties ar ekstremaliosios situacijos. Labai išaugęs asmenų, prašančių suteikti prieglobstį, skaičius kelia grėsmę ir efektyviai vienintelio teismo, nagrinėjančio tokius skundus, veiklai. Todėl susidariusios situacijos metu būtini instrumentai byloms paskirstyti tarp teismų.

Siekiant efektyviai panaudoti turimus žmogiškuosius išteklius, pateiktas siūlymas sudaryti teisinės sąlygas laikinai perkelti pareigūnus į karjeros valstybės tarnautojo pareigas be jų sutikimo karo, nepaprastosios padėties ar ekstremalių situacijų atveju. Taip pat sprendami klausimai dėl apmokėjimo teisėjams už prieglobsčio prašančių asmenų skundų nagrinėjimą šioje neeilinėje Seimo sesijoje turime apsvastyti ir priimti Teisėjų atlyginimų įstatymo pakeitimo projektą. Jo tikslas – nustatyti teisingą apmokėjimą teisėjams už darbą bei budėjimą poilsio ir švenčių dienomis, taip pat už padidėjusį darbo krūvį ir suvienodinti teisėjams bei valstybės tarnautojams mokamo prie-

do už ištarnautus Lietuvos valstybei metus skaičiavimo tvarką. Įvertinus tai, kad dėl kaimynystėje esančio režimo organizuojamos nelegalios tarptautinės migracijos kyla grėsmė Lietuvos Respublikos konstitucinei santvarkai ir visuomenės rimčiai, Seimui siūloma priimti ir rezoliuciją su pasiūlymais Vyriausybei imtis visų reikalingų priemonių hibridinės agresijos grėsmei suvaldyti ir užkardyti. Iššūkiai dėl migrantų yra didžiuliai ir nelengvai sprendžiami, tačiau tikiuosi, kad šią dieną mes rasime kompromisinius sprendimus, kurie bus paremti mūsų Konstitucija ir pagarba tarptautiniams įsipareigojimams, kurie užtikrintų Lietuvos žmonių ir valstybės saugumą. Dėkoju.

PIRMININKAS. Dėkoju Seimo Pirmininkei. Norėčiau paprašyti šiek tiek daugiau santūrumo Seimo salėje, nes labai didelis triukšmas. Yra du Seimo nariai, norintys paklausti. Pirmasis klausia V. Bakas. Prašom.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama Pirmininke, ačiū už pristatymą. Norėčiau jūsų paklausti ir kaip Pirmininkės, ir kaip žmogaus, liberalių pažiūrų žmogaus. Kaip jūs reaguojate, vertinate šitoje sesijoje teikiamų projektų kokybę, kai ir teisininkai, žmogaus teisių gynėjai stipriai kritikuoja Lietuvą dėl žmogaus teisių galimų pažeidimų? Ar jūs nemanote, kad vis dėlto šita situacija yra iššūkis ir Lietuvos tarptautiniam įvaizdžiui? Pavyzdžiui, pažiūrėti į mus po poros metų, kaip mes atrodysime, kaip susidorosime su žmogaus teisėmis, ar mes tapsime nusikaltėliais, ar mes paversime nusikaltėliais žmones, kurie tokie nėra, ar vis dėlto susidorosime su migracijos iššūkiu kaip solidi valstybė, sauganti sieną, ir patikima partnerė? Kaip vertinate projektų kokybę ir ką ketinate daryti...

PIRMININKAS. Laikas.

V. BAKAS (MSNG). ... ar taisysite, ar ne?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju už klausimą, gerbiamas Vytautai. Taip, aš manau, kad ši situacija yra didžiulis iššūkis mums, mes susiduriame su režimu, kuris naudoja hibridinę ataką prieš mus ir žaidžia ne pagal taisykles. Taip, tai yra labai didelis iššūkis ir mes turime į jį reaguoti greitai, mes turime taisyti savo sienos apsaugos tam tikras spragas, kurios nebuvo ištaisytos anksčiau, todėl šiandien ir susirinkome į šią neeilinę sesiją. Jeigu bus toks poreikis, jeigu reikės peržiūrėti kai kuriuos teisės aktus, vykdysime ir parlamentinę kontrolę, rinksimės vėl, nes situacija yra tikrai precedentinė. Manau, tai šiandien visi puikiai suvokiame.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą turi R. Šarknickas. Prašom.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Ką tik savo kalboje, atsakyme kolegai paminėjote, kad anksčiau nebuvo sutvarkytos sienos problemos ir panašiai. Bet manau, kad ir politiškai nebuvo tiek atstingama Lietuvos buvusios Vyriausybės santykiuose dėl kaimynų elgesio ir panašiai, to nedaro Latvija ir Estija, dėl to tų pasekmių nėra tose šalyse. (*Balsas salėje*) Tai yra Lenkija. Aš norėjau paklausti jūsų dėl Europos vaiko teisių konvencijos, nes mes žinome, kad yra ir vaikų tarp tų nelegalių, ir panašiai. Iš savo regiono Dzūkijos jau gaunu žinių, kad jie išgyvena karščius ir tam tikrus dalykus, elgesys yra neadekvatus su pačiais nelegaliais, kurie turi kitų vaikų ir panašiai. Ar vaikų teisės gali įsikišti šiuo metu, sureaguoti ir dalyvauti teikiant pagalbą? Ačiū.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų tarp nelegalių migrantų yra ir vaikų ir mes turime sudaryti adekvačias sąlygas, kad vaikai, moterys, nėščios moterys, seneliai gautų tokią pagalbą, medicininę pagalbą, priežiūrą, kurios reikia. Taip, mano supratimu, mūsų veiksmai, mūsų Vyriausybės veiksmai, mūsų koalicijos veiksmai mūsų kaimynų atžvilgiu, o mūsų kaimynai yra Baltarusijos žmonės, kurie šiandien gyvena su kruvinu režimu, yra ir adekvatūs, ir teisingi. O štai Baltarusijos režimo aš mūsų kaimynais nelaikysčiau. Dėkoju.

PIRMININKAS. Ačiū, Seimo Pirmininke, jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar dėl motyvų dėl šio nutarimo nėra norinčių kalbėti. Ar galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Reikės balsuoti? Gerai, balsuojame dėl nutarimo po pateikimo. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 111: už – 107, prieš – 1, susilaikė 3. Po pateikimo pritarta. Svarstymo stadija. Yra du Seimo nariai, norintys kalbėti iš tribūnos. Pirmasis – P. Gražulis. Prašom.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, gerbiameji Seimo nariai, aš visiškai nesuprantu šios neeilinės sesijos sukvietimo tikslo. Pagrindinis tikslas – atkreipti dėmesį į susidariusią situaciją ir paraginti Vyriausybę imtis tam tikrų veiksmų. Tai ką, dabar valdančioji daugu-

ma suformavo Vyriausybę ir ta Vyriausybė čia nesiima tų, kaip jie mano (dabar Seimas), tam tikrų veiksmų kovojant su nelegalia migracija? Manau, kad tikrai Vyriausybė daro pagal save, ką ji gali, ir dėl to visiškai nereikėtų sukviešti neeilinės sesijos.

Dar vienas dalykas. Jei mes galėtume kalbėti, kodėl susidarė tokia situacija mūsų šalyje, kodėl nėra Latvijoje tokios situacijos, kodėl nėra Estijoje, kodėl nėra Lenkijoje tokios situacijos? Mes kalbame tik apie pasekmes. Bet mes visiškai nenagrinėjame priežasčių, kodėl ne į kitas šalis plūsta pabėgėliai, bet plūsta į Lietuvą. Aš nematau – nėra noro pažiūrėti iš esmės į šią problemą.

O problema yra daug gilesnė. Problema dėl nuolat vykdomos neteisingos Lietuvos užsienio politikos. Ne tik tauta yra kiršinama, bet kiršinama ir su kaimynais be jokio reikalo ir pagrindo. Esminis dalykas: pažiūrėkime, esame Europos Sąjungos nariai ir jeigu kiekviena šalis turės savo atskirą politiką, užsienio politiką, įvairiausiais klausimais, tarp jų ir pabėgėlių klausimais, Europa, kaip valstybė, tikrai pavieniai tos problemos neišspręs.

Štai 2018 metais Jungtinių Tautų buvo pasiūlyta rezoliucija dėl vieningos politikos pabėgėlių klausimų. Lietuva kaip ir visada pirma priiminėjo tą dokumentą ir gėdijo visas kitas šalis: Izraelį, Jungtines Amerikos Valstijas, Latviją, Lenkiją, taip pat Slovakiją, kitas šalis, kurios šio dokumento nepriėmė. O, pasirodo, mes taip pat ne tik kad gėdijome, bet smerkėme Ameriką, kuri tiesė tvorą nuo Meksikos, kad apsaugotų nuo pabėgėlių, mes labai kritikavome Vengriją ir kitas šalis, kurios ėmėsi priemonių apsaugoti savo valstybės interesus.

Žvelgdamas plačiai noriu esminį dalyką pasakyti. Čia konservatorių nuolatos vykdoma politika, net ir valdant valstiečiams, krašto apsaugos ministras, užsienio reikalų ministras buvo paliktas konservatorių ir jie vykdė konservatorių politiką. Nuolatinė kiršinimo politika nedavė jokių rezultatų, jokios naudos Lietuvai, o pati naudingiausia politika yra V. Putinui ir Rusijai. Manau, kad už šitą vykdomą politiką galbūt po kažkiek laiko V. Putinas užkabins medalį gal tam pačiam Ž. Pavilioniui, kuris jau yra gavęs nuo Lotynų Amerikos ir Kubos mafijos kažkokių apdovanojimų. Aš manau, kad gaus ši valdančioji dauguma iš V. Putino.

Šiandien mes su šia politika ne tik kad nepadedame Baltarusijos žmonėms, mes visą Baltarusiją kartu su A. Lukašenka, kuris laviravo, įstūmėme į Rusijos glėbį. Štai ir jūsų užsienio politika. Netoliaregiškumas. Neturėjimas politinių nuomonių. O dėl sankcijų pasakysiu: juokingos sankcijos. Uždraudė Europos Sąjunga į Europos Sąjungą įvežti tas trąšas, kurių negamina Rusija. O kalis gali važiuoti.

Tad, man atrodo, gerbiamieji, pripažinkite šitas savo kaltes dėl susidariusios situacijos ir būtų garbingiausia, kad ne tik Ž. Pavilionis, bet *in corpore* visa Vyriausybė atsistatydintų.

PIRMININKAS. Labai ačiū už puikias mintis. V. Bakas kviečiamas į tribūną diskutuoti. Prašom.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, aš, matydamas šią darbotvarkę, neabejoju dėl mūsų, čia susirinkusių, šios Seimo sesijos būtinumo, bet man šiek tiek kelia nerimą tai, ar mes adekvačiai reaguojame į susiklosčiusią situaciją. Mes 40 mln. metame į sieną, vadinamąją koncertinę, kai ekspertai nelabai supranta, kam ji reikalinga, kaip ji padės apsaugoti nuo nelegalių migrantų. Taip, rimta siena, kaip Izraelyje, padės. Bet man kyla toks išpūdis, kad tai yra tiesiog labai brangiai kainuojanti viešųjų ryšių kampanija, kuria bandoma pridengti tokį sutrikimą ir bent kiek išsaugoti veidą. Aišku, vienas iš iššūkių ir viena iš grėsmių yra tai, kad šita migrantų krizė gali virsti politine krize, ko mums iš tikrųjų nereikia. Mums nereikia susipriešinimo, mums reikia įveikti ir apsaugoti savo šalies interesus.

Kitas aspektas yra kita grėsmė. Jeigu mes šiandien priimsime netinkamus sprendimus, mes galime mokėti savo valstybės įvaizdžiu. Ir aš čia ypač norėčiau pakviesti Liberalų sąjūdį, aktyviai pasisakančių už žmogaus teises, bet šiandien kol kas aš jo negirdžiu, negirdžiu tarp užsirašiusių. Neabejoju, kad Žmogaus teisių komitetas turėtų svarstyti visus šiuos nagrinėjamus klausimus. Jūs supraskite, kad pagal dabartinius projektus iš tiesų kyla rizika, kad Lietuva gali paversti nusikaltėliais tuos, kurie nėra nusikaltėliai, kurie prašo pagalbos. Kartu mes patys vėliau galime kaip valstybė būti teisiami ir smerkiami už tai, kad mes nežmoniškai elgiamės su žmonėmis, kurie prašo mūsų pagalbos. Aš buvau kartu su kolegomis, matyt, ir su kai kuriais iš jūsų, tuose centruose, kuriuose dabar įsikūrę migrantai. Mes kalbame ne tik apie jaunus vyrus, apie kuriuos čia dabar šnekama, bet mes kalbame apie moteris, apie vaikus, dešimtis mažų vaikų, kurie prašo Lie-

tuvos pagalbos. Aš sutinku, kad mes galime svarstyti, ar suteikti tą pagalbą, ar ne, suteikti prieglobstį ar nesuteikti, bet mes negalime paversti kaliniais žmonių, kurie atvyko į Lietuvą, ir po to varžytis galbūt su Vengrija ar kitomis šalimis, kurie yra žiauresni. Aš vis dėlto ypač norėčiau pakviesti liberaliąsias jėgas šiuo atveju, Socialdemokratų partiją labai rimtai pažiūrėti į tuos skambučius, kai mums skambina žmogaus teisių gynėjai ir tarptautinės teisės ekspertai. Nepadarykime šios sesijos nužmogėjimo sesija. Tai viena.

Antra. Aš jau minėjau, kad skirdami koncertinai, spygliuotai vielai, 40 mln. mes iš tiesų visiškai pamiršome savivaldą. Būtent savivaldybių merai, administracijos, Raudonojo Kryžiaus organizacija buvo tie lyderiai, kurie vieni pasitiko užpraėjusį penktadienį šį iššūkį. Vakar dienos duomenimis, jie dar nežino, ar bus atlyginta už apgyvendinimą, ar bus atlyginta už maitinimą, ar bus atlyginta už vaistus, kuriuos šiaip perka savanoriai. Jūs supraskite, kad savivaldybei per savaitę dabartinių pabėgėlių, migrantų išlaikymas kainuoja 35 tūkst. eurų, Alytaus miesto prognozės yra 100 tūkst. eurų, savivaldybės ima iš rezervo, jos neturi tokių pinigų. Gerbiama premjere, finansų ministre, vidaus reikalų ministre, aš manau, jūsų, kaip ekstremaliųjų situacijų vadovų, atsiprašau, sprendimai pasirūpinti apgyvendinimu, saugumu, priežiūra, tam neskiriant išteklių, nėra geros vadybos pavyzdys.

PIRMININKAS. Laikas, gerbiamas kolega.

V. BAKAS (MSNG). Ekstremali situacija ne tam, kad jūs demonstruotumėte galią, o tam, kad valstybės institucijos įsitrauktų į pagalbą. Todėl mano prašymas šioje sesijoje taip pat priimti sprendimus.

PIRMININKAS. Laikas!

V. BAKAS (MSNG). Gerbiama premjere, nuvažiuokite pas bendruomenę ir pakalbėkite su ja, ką ji galvoja apie krizės valdymą. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, labai ačiū. Svarstymo metu diskusija įvyko. Dabar po svarstymo motyvai. Už nori kalbėti V. Bakas. Ar norite kalbėti už? (*Balsai salėje*) Ne. Supratau, motyvų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu po svarstymo? (*Balsai salėje*) Galime. Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Priėmimo stadija. Vienas straipsnis. Gal galime jam pritarti bendru sutarimu? Tada balsuosime. (*Balsai salėje*) Galime, pritarta. Už kalbės J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš matau, kad diskusijoje jau čia prasidėjo kalbos dėl atskirų projektų, dėl Vyriausybės veiksmų, dėl finansavimo dalykų. Visa tai bus vėliau. Dabar mes čia balsuojame tik dėl projekto darbų programos, kurią iniciatoriai, manau, pateikė labai prasmingai, nesiūlydami sesijai kokių nors antraeilių klausimų. Tik minimaliai, manau, būtinas paketas, taip pat numatant, kad ypač opozicijos atstovai gali turėti daug klausimų Vyriausybei dėl jos veiksmų dabartinėje situacijoje. Yra numatyta ir galimybė paklausti premjerės, išklausti jos pranešimą apie situaciją.

O visuomenė tikrai, manau, reikalauja iš mūsų konkrečių veiksmų. Visuomenė jaudinasi dėl augančio migrantų skaičiaus ir į tą nerimą tikrai turime reaguoti. Tuo labiau kad yra požymių, kad tie srautai gali dar labiau augti, ir Vyriausybė turi turėti teisinius instrumentus efektyviau spręsti dėl atvykstančiųjų statuso, kad greitai būtų tas statusas nustatomas ir prireikus greitai sprendžiama dėl išsiuntimo. Manau, kad visuomenė tikisi ir mūsų veiksmo. Pagal šią darbų programą dirbdami mes, aš manau, tą ir galėsime padaryti. Be abejo, jautriai girdėdami ir priekaištus, ir grėsmes dėl galimo žmogaus teisių pažeidimo, tikrai privalome užtikrinti greitą advokatų pagalbą tiems žmonėms, kurie pateikia prieglobsčio prašymus. Manau, visa tai mes tobulindami įstatymų projektus tinkamai sureguliuosime.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Prieš kalbės P. Gražulis. Prašau.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamieji, Vyriausybė tikrai turi visus svertus ir niekas netrukdo išnagrinėti tuos klausimus prieglobsčio prašytojų ir greičiau. Nepasakyta įstatyme, kad negalima greičiau išnagrinėti. O aš atėjau į šitą sesiją dėl to, kad galvojau, kad į darbotvarkę bus įtrauktas labai svarbus klausimas, kurį ypatingos skubos tvarka siūlė, tai yra V. Landsbergio karūnavimas. Bet deja. Aš jau net su lenkais susitariau ir gavome, tai yra radome Vytauto Didžiojo pagrobtą karūną, dabar atidaviau restauruoti ir galvojau, kad aš čia galėsiu dar ir įteikti V. Landsbergiui, kai

jis bus karūnuojamas. Bet esminio klausimo į darbotvarkę kažkodėl konservatoriai neįtraukė. Gal dabar galėtų dar pasiūlyti į darbotvarkę įtraukti, tada tikrai būtų šventė mūsų Lietuvoje. Turėtų me dar vieną karalių.

PIRMININKAS. Į darbotvarkę daugiau nieko neįtrauksime. Motyvai išsakyti. Prašau balsuoti dėl nutarimo priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 106: už – 99, prieš – 1, susilaikė 6. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Perduodu pirmininkavimą Seimo Pirmininkei V. Čmilytei-Nielsen.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Darbotvarkės 1-3 klausimas – pranešimas „Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir institucijų veiksmai atsakant į hibridines grėsmes“. Į tribūną kviečiu Ministrę Pirmininkę I. Šimonytę.

10.29 val.

Ministrės Pirmininkės Ingridos Šimonytės pranešimas „Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir institucijų veiksmai atsakant į hibridines grėsmes“

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamoji Seimo Pirmininke. Labai džiaugiuosi, kad turiu galimybę šiandien čia stovėti ir atsakyti į kai kuriuos klausimus ar viešumoje taip pat sklandančias samokslo teorijas ir melus, o tai tikrai reikėtų padaryti, kad visuomenė nebūtų klaidinama.

Šiaip aš norėčiau pradėti nuo retorinio klausimo V. Bakui, kuris ką tik čia kalbėjo. Jis praėjusioje Seimo kadencijoje buvo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas. 2016–2017 metais Lietuvoje vyko mokymai, per kuriuos mes turėjome pasiruošti atremti 40 tūkst. migrantų antplūdį ir buvome pasiruošę. Klausimas: ar vyko kokia nors parlamentinė kontrolė, kaip atrodo tas pasiruošimas? Ar kas nors įsitikino, kad tikrai ta situacijos imitacija yra realiai suvokiama, kad mes tikrai žinome, ką daryti? Dabar, kai turime 1 tūkst. 700 žmonių, kurie nelegaliai kirto Lietuvos sieną per pastaruosius mėnesius, atrodo, kad esame gerokai sutrikę. Vadinasi, tai dar kartą įrodo, jog mes labai daug dėmesio skiriame pasiruošimui popieriuje, bet kai tas popierius tampa realybe, pasirodo, kad iš to pasiruošimo nėra tokios didelės vertės.

Problema nėra 1 tūkst. 700 žmonių, kurie kirto sieną, tai tikrai nėra tas skaičius, dėl kurio galėtų žlugti valstybės konstituciniai pamatai. Problema yra dinamika, problema yra motyvacija. Iš 1 tūkst. 700 žmonių, kurie nelegaliai kirto Lietuvos Respublikos sieną, didžioji dalis kirto po to, kai Minske prievarta buvo nusodintas orlaivis, skridęs reisui Atėnai–Vilnius. Vien birželio mėnesį sieną kirto kelis kartus daugiau žmonių negu nuo metų pradžios. Vien per liepos mėnesio pirmąsias savaites sieną nelegaliai kirto dvigubai daugiau žmonių negu per visą birželį.

Lietuva neturi nei labai išvystytų ekonominių ir kultūrinių ryšių bei politinių santykių su nelegalių migrantų kilmės šalimis, nei geografiškai yra natūraliame kelyje į Vakarų Europą, todėl drįstu teigti, kad vienintelė priežastis Lietuvai atsirasti šio ženkliai išaugusio srauto kelyje yra Baltarusijos režimo siekis įbauginti ir vykdyti spaudimą. Akivaizdu, kad šiandien susiduriame su ypatingu iššūkiu, kurį sunku vertinti kaip nors kitaip negu kaip hibridinę ataką.

Prasidedančio plataus masto karinių pratybų „Zapad“ kaimynystėje kontekste šiuos veiksmus turime vertinti ypač rimtai ir turime vertinti kaip grėsmę Lietuvos nacionaliniam saugumui. Norėdami atremti grėsmes, turime joms atvirai pažiūrėti į akis, įvardinti jas tikraisiais vardais. Tai, mano nuomone, daro šiandien Seime svarstyti teikiama rezoliucija. Aš norėčiau įvardinti jūsų dėmesiui priemones, kurių Vyriausybė jau ėmėsi, imasi ir planuoja imtis.

Pirmiausia yra stiprinama pasienio apsauga, pasitelkiant karių, šaulių, Viešojo saugumo tarnybos pareigūnus. Valstybės sienos su Baltarusijos Respublika ruožė yra pradėta statyti koncertinio tipo užtvara ir ji nekainuoja 40 mln., gerbiamas Vytautai. Vyriausybė praėjusią savaitę iš rezervo jai skyrė 5 mln. eurų. Manome, kad koncertina gali padėti apsaugoti Lietuvos Respublikos teritoriją nuo dabartinės ir kitų galimų hibridinės agresijos rūšių. Koncertinio tipo užtvara planuojama užtvirti visą sienos ilgį, o vėliau planuojama ją užkelti ant dviejų metrų aukščio tvoros, kuri būtų dar patikimesnė.

Teikiame Seimui Užsieniečių teisinės padėties įstatymo pakeitimus, kurie buvo parengti remiantis Graikijos patirtimi ir kuriais yra siūloma sutrumpinti procedūras, leidžiančias kuo greičiau atlikti teisinius veiksmus dėl nelegalių migrantų sugrąžinimo. Teisės aktų pakeitimai leis užtikrinti judėjimo apribojimus, trumpinti apeliacijų grandinę ir nestabdyti išsiuntimo procedūros, vykstant apeliacijos svarstymui teisme, bus suteikti įgaliojimai Migracijos departamentui ir Valstybės sienos apsaugos tarnybai siūlyti migrantams grįžti namo savo noru. Siekiant sklandesnio migrantų grąžinimo proceso, bendraujama su Tarptautine migracijos organizacija, kad ji aktyviau vykdytų savo grąžinimo ir integracijos projektą. Aktyviai ieškome galimybių užtikrinti išsiunčiamų užsieniečių priėmimą jų kilmės šalyse. Užsienio reikalų ministras kartu su Vyriausybės kanceliarijos ir Vidaus reikalų ministerijos atstovais šiandien vyksta tuo klausimu į Ankarą, o liepos 18 dieną – į Iraką tęsti pokalbių dėl nelegalių srautų į Lietuvą užkardymo. Aš rytoj išvyksiu į Graikiją tartis dėl ekspertinės graikų pareigūnų paramos ir patirties perėmimo.

Noriu pabrėžti, kad šis nelegalių migrantų srautas, nukreiptas į Lietuvą, yra visos Europos Sąjungos problema. Lietuvos ir Baltarusijos siena yra išorinė Europos Sąjungos siena. Organizuojamas nelegalių migrantų gabenimą per Lietuvos sieną, režimas vykdo hibridinę ataką prieš visą Europos Sąjungą, taip pat ir NATO, tad nei esame, nei būsimė vieni ir atsakas į šiuos ir kitus galimus veiksmus nėra ir nebus vien tik Lietuvos atsakas. Nenuostabu, kad nuo pat pirmųjų įspėjimų, kad galime sulaukti beprecedenčio migrantų srauto, tikslingai Baltarusijos režimo nukreipiamo į Lietuvą, kreipėmės pagalbos į Europos Sąjungos institucijas pačiu aukščiausiu lygiu. Pati asmeniškai ne kartą šią situaciją aptariau tiek su Europos Komisijos prezidente, tiek su Europos Vadovų Tarybos prezidentu Š. Mišeliu, su kuriuo taip pat lankėmės Lietuvos–Baltarusijos pasienyje. Užsienio ir vidaus reikalų ministrai nuolat palaiko ryšį su kolegomis Europos Komisijos komisarais. Jaučiame Europos Sąjungos Parlamento dėmesį šiai problemai.

Nevardindama visų pokalbių ir formatų, manau, šiandien tiesiog galiu konstatuoti, kad turime visišką supratimą ir palaikymą Europos Sąjungos institucijų. Girdimi ir atliepiami tiek mūsų papildomo finansavimo, tiek techniniai, tiek žmogiškųjų išteklių poreikiai. Vienas iš rezultatų – užvakar FRONTEX priimtas sprendimas pradėti skubią pasienio intervenciją. Lietuva yra tik antroje Europos Sąjungos šalis po Graikijos, kuri sulauks tokios FRONTEX misijos. Atkreiptinas dėmesys, kad dar iki sprendimo priėmimo nuo liepos 1 dienos patruliavimą Lietuvos pasienyje su Baltarusija kartu su Lietuvos pasieniečiais jau buvo pradėję pirmieji FRONTEX pareigūnai, planuota, kad nuo liepos vidurio kartu su VSAT pareigūnais pasienyje jų dirbs 30. Yra paprašyta iš Europos prieglobsčio paramos biuro skirti vertėjų ir apklausų vykdytojų. Jie turėtų atvykti jau šį mėnesį.

Lietuva Europos Sąjungos migracijos politikoje visada demonstravo solidarumą. Mūsų pasienio pareigūnai teikė paramą Graikijai ir kitoms valstybėms, solidarizavomės priimdami pabėgėlius iš Italijos ir kitų Europos Sąjungos šalių. Šiandien turime atsakomąjį solidarumą iš Europos Sąjungos partnerių.

Atskirai paminėsiu glaudų veiksmų koordinavimą su artimiausiais kaimynais. Liepos 1 dieną lankiausi Taline. Su premjere K. Kalas daug kalbėjome apie nelegalią migraciją. Šiandien galiu padėkoti Estijai už ypač operatyvų solidarumą. Turime jau dešimt pareigūnų ir technikos. Paramą pasirengusi suteikti ir Lenkija. Su premjeru M. Moraveckiu aptarėme sustiprintą Lietuvos–Lenkijos sienos kontrolę. Tai svarbu, nes atgrasyti nelegalius migrantus galime tik pasiuntę aiškią žinią, kad Lietuva netaps koridoriumi į kitas Europos Sąjungos šalis, kad nelegali kelionė baigiasi Lietuvoje ir kelio toliau į Vakarus iš čia nėra.

Savo ruožtu siunčiame žinią savo partneriams, kad Lietuva nebus silpnoji grandis nelegalaus migrantų gabenimo kelyje. Europos Sąjungos parama mums reikalinga ne tik stiprinant sienos su Baltarusija apsaugą, bet ir siekiant sugrąžinti nelegalius migrantus į jų kilmės šalis. Tiek dvišaliu pagrindu, tiek per Europos Sąjungos institucijas dirbame su migrantų kilmės ir tranzito valstybėmis, kad būtų apribotos Baltarusijos režimo nelegalaus žmonių gabenimo schemos. Būtinai užkardyti neteisėtam žmonių gabenimui naudojamas „Belavijos“ skrydžius.

Pasitelkiame Europos Sąjungos paramą pokalbiuose su Irako, Turkijos, Kongo ir kitų šalių pareigūnais. Neužmirškime, kad daugelis į Lietuvą nelegaliai atvykstančiųjų patys buvo suklaidinti iš to uždirbančių organizatorių, tarp kurių ir Baltarusijos režimo patikėtiniai. Lietuva nėra

ta šalis, kuri nesupranta bėgančių nuo persekiojimo žmonių kančių. Lietuvoje prieglobstį rado ne vienas ir ne vienas šimtas žurnalistų, pilietinės visuomenės aktyvistų ar tiesiog paprastų žmonių, į kuriuos nagus ištiesė su kitaminčiais jėga bandantys susidoroti režimai. Tačiau turiu mažai abejonų, kad Baltarusija nėra ta šalis, kuri absoliučiai daugumai nelegaliai sieną kertančių žmonių iš Irako ar Vakarų Afrikos šalių grasintų politiniu susidorojimu. Šie žmonės pasirenka į ją vykti, įgiję režimo kelionių operatorių reklamuojamas keliones ir šalies vizas.

Be abejo, mes sieksime užtikrinti būtiniausias žmogaus orumą gerbiančias laikino priėmimo sąlygas ir būtinas procedūras dėl prašymų dėl prieglobsčio išnagrinėjimo. Ši krizė taip pat neturi tapti neapykantos krize, kai jos kurstymu suinteresuoti ar suinteresuojami subjektai ne tik trukdys pareigūnams dirbti savo tiesioginį darbą, bet ir bandys kurstyti neapykantą bet kuriam, kuris yra bent kiek kitoks. Suteiksime ir būtiną pagalbą dėl grąžinimo į kilmės valstybę. Tačiau dar kartą noriu nedviprasmiškai pabrėžti, kad rūpindamiesi nacionaliniu saugumu mes kiekvieną atvykusįjį privalome ir privalėsime vertinti skvarbiu žvilgsniu, vertindami ir įvairiausių hibridinių grėsmių scenarijus, kurie įgyja papildomą dimensiją prasidedančių karinių pratybų fone.

Baigdama noriu padėkoti savivaldybėms, atsiliepusioms į operacijų vadovo prašymą suteikti pagalbą laikinai apgyvendinant nelegaliai atvykusius. Nors čia iš kalbėjimo kartais atrodo, kad savivaldybės šitą vežimą tempia vienos, vis dėlto taip nėra, nes didžioji dalis nelegaliai atvykusių asmenų yra apgyvendinami valstybės valdomose patalpose, valstybės institucijų valdomose patalpose. Ir toliau siekiame šiuo keliu eiti norėdami užtikrinti žmonių laikymą optimaliomis sąlygomis.

Suprantame, kad po ilgos kovos su pandemija savivaldai taip pat tenka susidurti su naujais ir dar nepatirtais iššūkiais ir problemomis, kurioms teoriškai jos turėjo būti pasiruošusios, tačiau nėra, todėl turime spręsti kartu ir todėl Vyriausybė, ne kartą tą esu ir pati deklaravusi, yra pasirėngusi taip pat ir finansiškai padėti savivaldai, prisidėti savo ištekliais tiek, kiek jų reikės, ir tiek, kiek jų bus neišvengiama pasitelkti.

Šis iššūkis yra Lietuvai. Iki šiol Lietuvos užsienio politikos kryptis išliko stabili, nepaisant vyriausybių kaitos, ir tai ne todėl, kad visi užsienio reikalų ministrai buvo parinkti konservatorių, kaip čia kalbėjo prieš tai vienas lakią fantaziją turintis kolega. Kai 2020 metais A. Lukašenka atėmė iš Baltarusijos žmonių teisę spręsti savo likimą ir mušimu, kankinimais, gąsdinimais, įkalinimais už išsigalvotus kaltinimus... tuometinis Seimas faktiškai vieningai, išskyrus gal tą patį kolegą ir dar vieną kitą asmenį, priėmė rezoliuciją, kurioje pateikė savo situacijos vertinimą. Kartu su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis nepripažinome rinkimų rezultatų, reikalavome ir reikalaujame paleisti politinius kalinius bei surengti naujus sąžiningus rinkimus. Buvusi Vyriausybė suteikė prieglobstį S. Cichanouskajai ir visam būriui Baltarusijos žmonių, kuriems grėsė susidorojimas. Jis, kaip puikiai žinome, yra iki skausmo realus. Buvo pradėtos rengti ir priimanos sankcijos režimo tarnams.

Dabartinė Vyriausybė šią liniją tęsia. Režimas visiškai neseniai prievarta ir apgaule nusodino lėktuvą, kurio keleivių didžioji dalis buvo mūsų valstybės piliečiai. Nenuostabu, kad Europos Sąjungos atsako reikalavome griežto ir jis buvo griežtas. Tai, kad dabar parašėse pasigirsta „tikrųjų patriotų“ kaltinimai dabartinei Vyriausybei ir konkrečiam užsienio reikalų ministrui už tą politiką, kurią Lietuva įgyvendina dešimtmečius, ir kad tuose kaltinimuose yra atkartojamos režimo *zambojaščiko* klišės, veikiausiai nėra atsitiktinumas. Tai tos pačios erdvės įsitikinimas, kad žodžio laisvė, demokratinė valdžių kaita per rinkimus, žmogaus teisės yra nieko vertos smulkmenos ir jeigu kažko labai norisi, galima tiesiog ateiti ir pasiimti. Išsivadavę nuo okupacijos ir atsispyrę nuo to erdvės, mes tuo nuo jos ir skiriamės, kad žinome, jog taip nėra.

Ačiū. Esu pasirėngusi atsakyti į klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti Seimo nariai. Kolegos, primenu, kad klausimams pagal mūsų darbotvarkę yra skiriamos 45 minutės. Pradėsime nuo opozicinių frakcijų, eilė sudaryta pagal frakcijų dydį. Pirmasis klausia G. Surplys.

G. SURPLYS (LVŽSF). Gerbiama premjere, ačiū jums už tikrai išsamų pranešimą. Aš norėjau pasiteirauti. Iš tikrųjų, ką jūs ir įvardijote, visi suprantame, kad turbūt yra prikišę nagus Baltarusijos režimo pareigūnai, tačiau nevisiškai norėčiau sutikti su tuo, kad jūs kalbėjote, jog visa tai

prasidėjo nuo lėktuvo nutupdymo, užgrobimo, kaip aš tai vadinu. Didėjančius srautus jau matėme nuo spalio mėnesio ir turbūt pagrindinis klausimas, kuris kilo visiems Lietuvos žmonėms, kodėl įvairiausios tarnybos nespėjo pasiruošti.

Bet aš norėčiau užduoti klausimą konkrečiai jums. Jūs dar prieš keletą savaitių minėjote, kad jokia tvora pasienyje nebus statoma. Dabar koncertina jau tiesiama ir tvora, atrodo, bus. Norėjau paklausti, kas pakeitė jūsų nuomonę?

Kitas dalykas. Įvardijote, kad tai kainuos 5 mln. eurų. Ar planuojate skirti finansavimą ir Migracijos departamento pareigūnams, nes už tuos 5 mln. būtų galima įdarbinti, aš čia greitai suskaičiavau, apie 250 pareigūnų metams.

PIRMININKĖ. Laikas.

G. SURPLYS (LVŽSF). Visi suprantame, kad pagrindinė problema yra greita readmisija, o ne tvora. Du klausimai, gal galėtumėte atsakyti. Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš pradėsiu nuo antro galo. Išties nėra jokių problemų skirti Migracijos tarnybos pareigūnams ir papildomų finansinių išteklių, ir papildomų žmogiškųjų, būtent šiandien ir yra teikiamos Vidaus tarnybos statuto pataisos, kurios leistų tiesiog turėti daugiau žmonių. Aš visiškai jums pritariu, kad labai svarbus yra greitis ir galimybės apskritai apdoroti prašymų kiekį, kuris gali būti neprognozuojamas, taip sakykime, šiandien. Šiandien mes žinome, kiek jų yra, bet koks jis gali būti iš viso, tikrai sunku prognozuoti, tai tikrai darysime.

Taip buvo per visą kovidą situaciją: pareigūnams, kurie budėjo, ar medikams, kurie papildomai dirbo, buvo mokami priedai už papildomą darbą, nes tai yra ekstremaliosios situacijos išlaidos. Kadangi yra paskelbta ekstremalioji situacija, tikrai dėl to problemų nebus. Tiesiog reikės įvertinti tuos kaštus ir jiems bus tikrai skirtos lėšos.

Dėl fizinio užtvoro, aš gal nevadinčiau to tvora, bet gal ir taip galima vadinti, čia turbūt yra semantikos dalykas, buvau įtikinta, kad toks sprendimas kaip prevencinė priemonė padėtų sumažinti srautus, derinant tai su išmaniosiomis sienos stebėjimo sistemomis, kurias taip pat kuriname, tikrai jomis yra uždengta mažoji sienos dalis. Matyt, nėra blogai nuomonę keisti. Yra galbūt blogiau klaidingai įsitikinusi gyventi.

PIRMININKĖ. Klausia A. Sysas. Ruošiasi M. Puidokas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiama Ministre Pirmininke, gal mano platesnis klausimas tokiaime kontekste: ar buvo teisingai pasielgta savu laiku, kai buvo reformuota Valstybės sienos apsaugos tarnyba? Vietoj dešimties skyrių padaryti penki, o dabar yra tik trys. Panaikinta, pavyzdžiui, Ignalinos valstybės sienos apsaugos tarnyba – kuruoja Vilnius. Kalbant apie šių pareigūnų atlyginimus, jie yra daug mažesni už kariškių, net turint tokius pačius... Galbūt mums vis dėlto reikėtų grįžti prie pačios tarnybos stiprinimo, ne silpninimo. Kai ateina tokia situacija, mes matome, kad jie paprasčiausiai nesusitvarko, nes trūksta kadrų ir visų kitų dalykų. Mano toks klausimas būtų.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Tikrai tokios tiesioginės sąsajos nematyčiau, nes tai, ką jūs kalbate, yra tam tikras struktūrinis sprendimas, ir klausimas, kiek yra teritorinių padalinių ir kiek yra vadovų, viršininkų, kokia apskritai pavaldumo hierarchija. Man atrodo, kad tokioje situacijoje svarbiausia yra, jog institucijų vadovai demonstruotų reikiamą lyderystę. Aš tikrai galiu pasakyti, kad ponas R. Liubajevs, be kita ko, turi labai didelės patirties darbo tarptautinėse institucijose, neabejotinai ir savo kontaktų, ir supratimo apie šituos iššūkius, ir savo atsidavimo darbui. Tai šimtu procentų garantuoja, dviem šimtais procentų gal net garantuoja, o toliau priklauso nuo pajėgų, kurias mes galime fiziškai sutelkti arba turėti ten, kur iš tikrųjų ta kontrolė yra vykdoma, ne kabinetuose.

Mano nuomone, tai nebūtinai yra susiję, bet manau, kad apie optimalius struktūrinius sprendimus, matyt, iš šitos krizinės situacijos irgi tam tikras išvadas reikės pasidaryti, ir nebus taip, kaip visada būna, kad pagrindinė istorijos pamoka yra ta, kad niekas nesimoko jokių istorijos pamokų. Norėtume, kad taip neatsitiktų.

PIRMININKĖ. Klausia M. Puidokas. Ruošiasi R. Tamašunienė.

M. PUIDOKAS (DPF). Gerbiama premjere, iš tikrųjų Graikijos patirtis yra labai skirtinga nuo Lietuvos, ganėtinai liūdna ir kupina klaidų. Minėjote, kad bendraujate su Lenkijos premjeru M. Morawieckiu, o Lenkija 2016 metais susidūrė Baltarusijos pasienyje su panašia situacija, kai ėmė plūsti

didžiulis kiekis nelegalių migrantų – po 200–300 per dieną. Iš tiesų jie priėmė labai greitus ir operatyvius sprendimus: kai buvo vertinamas sienos kirtimo faktas, jeigu žmonės neturėjo vizų, o akivaizdu, kad dauguma neturėjo, jeigu žmonės neturėjo leidimo gyventi Lenkijoje, jie traukiniu buvo atgal išsiunčiami, iš karto konstatavus šiuos faktus, į Baltarusiją. Išsiunčiami atgal. Ar vis dėlto ir Lietuvos atveju, atsižvelgdami į tai, kad situacija yra nestandartinė, kad nelegalūs migrantai yra siunčiami specialiai, kad tai yra tam tikra hibridinė ataka, mes negalėtume pasielgti griežtai ir principingai taip pat, kad uždarytume šį migrantų koridorių. Būtų labai aiški žinutė, kaip ir Lenkijos atveju, kad Lietuva netaps šios atakos auka ir nelegalių migrantų koridoriaus per Lietuvą nebus. Ar mes negalėtume taip padaryti?

Ir kitas klausimas. Kodėl taip delsiama dėl kariuomenės pakankamo...

PIRMININKĖ. Laikas.

M. PUIDOKAS (DPF). ...kiekio dislokavimo, nes tiesiog yra beveik 700 kilometrų sienos perimetras. Kas 2 kilometrus įrengę po kelių karių budėjimo punktą, mes turėtume visą perimetro apsaugą. Dėkui.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimus. Žmogus nėra kamuolys, kurį būtų galima spardyti per valstybių sieną. Anksčiau lygiai taip pat migrantai, nelegaliai kirtę sieną, būdavo sugrąžinami Baltarusijos institucijoms pagal institucijų bendradarbiavimo tam tikrą algoritmą, kuris šiuo metu vyksta ir nevyksta, nes toks yra sąmoningas režimo pasirinkimas. Manau, kad jūs tai girdėjote taip pat ir viešojoje erdvėje, nes A. Lukašenka yra tiesiogiai pagrasinęs Europos Sąjungos valstybėms įvairiais nemaloniais dalykais, įskaitant ir nelegalių migrantų antplūdį. Todėl neuostabu, kad Baltarusijos pasienio tarnybos stengiasi taip, kad net naikina pėdsakus, liekančius toje skiriamos juostoje, iš kurių matyti, iš kur nelegaliai atėjo žmonės. Tai mus taip pat verčia laikyti visą šitą situaciją ne tiesiog nelegalia migracija, o nelegalia migracija, kurios procese dalyvauja ne vien kokios nors nelegalios organizuoto nusikalstamumo grupės, bet taip pat dalyvauja ir režimo institucijos.

Kalbant apie kariuomenės pasitelkimą, tikrai yra sutarta dėl kariuomenės pasitelkimo, yra įvertinti skaičiai, objektyviai reikalingi tam, kad būtų pasiekti mūsų keliame rezultatai. Mes nenorime sudaryti vados, tarkime, Rytų kaimynui imti spekuliuoti apie kokią nors neva jam kylančią grėsmę, nes tai yra visiškai absurdas, tikrai taip nėra. Kariškių yra pasitelkiama tiek, kad būtų suteikta logistinė pagalba ir taip pat ta fizinė pagalba, kuri reikalinga pasieniečiams išskirtinai valstybės sienos apsaugai, tai yra tam, kad būtų padedama pasieniečiams dirbti savo darbą. Tie skaičiai yra sutarti ir sudėlioti Krašto apsaugos ministerijos ir Vidaus reikalų ministerijos bendru sutarimu pagal Valstybės sienos apsaugos tarnybos poreikius. Manome, kad jie šiuo metu yra optimalūs.

PIRMININKĖ. Klausia R. Tamašunienė. Ruošiasi V. Bakas.

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Gerbiama premjere, iš tiesų dabar visų pastangos skirtos tiek dėl atgrasymo priemonių, tiek dėl migracijos krizės suvaldymo čia vietoje, Lietuvoje.

Mano klausimas. Vakar komitete vidaus reikalų viceministras pranešė, kad vis dėlto didžioji dalis nelegalių migrantų, kurių Migracijos departamentas jau dabar nėra patenkinęs prieglobsčio prašymo, yra iš Irako. Jeigu nepavyks derybos su Irako ar kitomis valstybėmis, dėl šių piliečių, kurie neturi dokumentų, kuriems Migracijos departamento sprendimu nesuteikiamas prieglobskis mūsų valstybėje, o į kilmės šalį jų grąžinti bus praktiškai neįmanoma, koks yra Vyriausybės ar Vidaus reikalų ministerijos, bet tikriausiai čia bendras planas, dėl tų migrantų, kurių jau šiuo metu yra šimtai, o gali būti ir tūkstančiai? Kalbu būtent apie irakiečius ir tą sudėtingą problemą dėl grąžinimo.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, ponio Rita. Kol kas mes darysime viską, kad tos problemos nekiltų. Lietuvos tikslas yra neatidaryti čia koridoriaus įsivaizduojant, kad į Lietuvą galima nesunkiai atvykti, negauti, žinoma, čia leidimo ir pasišalinti į kitas Vakarų Europos valstybes, nes ne Lietuva veikiausiai yra didžiosios dalies atvykstančių žmonių galutinis tikslas. Todėl manau, kad mes, būdami tiesiog geografiškai prie išorinės Europos Sąjungos sienos, turime spręsti problemas taip, kad paskatos naudoti tokį kelią būtų minimalizuotos iki minimumo. Bet kalbant apie kokius

nors teorinius variantus, kurie gali būti, tai blogiausiu atveju visada yra galimas prašymas dalintis su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis, kur taip pat esame ir patys dalyvavę kaip valstybės solidariai. Manau, kad pagrindo prašyti solidarumo iš kitų valstybių, jeigu situacija koku nors būdu būtų labai komplikuota, taip pat turėtume.

PIRMININKĖ. Klausia V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Premjere, aš tikrai noriu jums ir jūsų komandai palinkėti didelės sėkmės suvaldant šią krizę ir kviečiu jus taip jautriai nereaguoti į kritiką arba netgi pastabas. Kritikos net nebuvo. Tik priminsiu, kad 2016 metais, atsakau į jūsų klausimą, kai aš atėjau, gynybai buvo skiriama 1,2 %, tai yra pusė tiek, kiek skiriama šiandien.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Čia ne gynyba.

V. BAKAS (MSNG). Pasienio buvo saugoma tik 30 %. Lietuvos sienos. 30 – skaičiai. Dabar saugoma visa jūros siena, siena su Rusija ir pusė sienos su Baltarusija. Tęskite tą darbą. Tikiuosi, padarysite daugiau, negu pavyko padaryti bendromis jėgomis.

Bet dabar yra du klausimai. Pirma, vis dėlto kada savivaldybėms bus kompensuotos ir ar bus kompensuotos patirtos išlaidos, nes, priešingai nei jūs sakote, savivaldybės šiandien yra priėmusios virš 500 migrantų, ne valstybės institucijos, savivaldybės.

Antra, kada bus iškeldinti tie migrantai į specializuotus centrus (arba kažkokie kiti sprendimai) iš tų teritorijų, kur jie yra dabar?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū už klausimą. Priešingai nei jūs teigiate, šiuo metu valstybės valdomose institucijose yra migrantų, VSAT padaliniuose, tiksliau sakant, yra beveik 850, Ruklos centre – daugiau nei 200, savivaldybių patalpose yra 500. Akivaizdžiai didžioji dalis vis dėlto yra valstybės valdomose patalpose. Tokia yra Vyriausybės strategija taip ir daryti. Dabar yra įrengiamos patalpos Dieveniškėse, kur turime valstybės valdomo turto, taip pat turime keletą valstybės valdomų žemės sklypų, kuriuose ketiname įrengti stovyklas tam, kad turėtume kur žmones perkelti.

Labai tiesiai pasakysiu: jeigu ne kovidas, greičiausiai savivaldybių paramos mums ir nebūtų prirėkę. Dabar, kai mes turime kovidą, tai yra atvykstantys žmonės turi būti izoliuojami dėl tiesiog visos visuomenės saugumo, akivaizdu, kad tų logistinių pajėgumų reikia daugiau, negu galbūt jų reikėtų kitomis aplinkybėmis. Dabar mes turime tiesiog dvi ekstremalias situacijas vienu metu ir tai mus verčia kliautis ir savivaldybių parama.

Tikrai aš esu labai dėkinga, kad dalis savivaldybių labai geranoriškai į tą situaciją pasižiūrėjo. Aš suprantu užduodamus klausimus, yra kai kurių klausimų, į kuriuos Vyriausybė tiesiog negali pateikti atsakymo, pavyzdžiui, į klausimą, kada tai baigsis. Aš neturiu atsakymo, kada tai baigsis, nes bijau, kad tai priklausys nuo daugelio dalykų, kurių dalis yra už Vyriausybės kontrolės ribų. Vyriausybė daro viską, kad šitos įtampos kuo greičiau nuslūgtų.

Dabar kalbant apie išlaidų kompensavimą, ir vakar Valstybės gynimo taryboje buvo ponija A. Miškinienė, apie tai kalbėjome ir, man atrodo, esame labai džentelmeniškai sutarę, kad išlaidų, kurios yra kompensuojamos, nomenklatūra bus labai aiški, dabar aš ją turiu Vidaus reikalų ministerijos rašte, kuris yra skirtas savivaldybėms, tai yra ir higienos prekės, ir indai, ir vanduo, ir maitinimo paslaugos, ir patalpų dezinfekavimas, tvarkymas, skalbimas, komunalinės išlaidos, kurias ir transportavimas, nuomos paslaugos, apsaugos paslaugos, kai savivaldybėms reikia jomis pasirūpinti, ir kitos išlaidos, kurios tiesiogiai susijusios su nelegalių migrantų reikmėmis.

Tikrai manau, kad kai tik jau visos savivaldybės išsiaiškins šį sąrašą, galės teikti prašymus, konkrečias išlaidas Vyriausybė kompensuos taip, kaip kompensuoja kovidą išlaidas. Turbūt kiekvieną savaitę priimame nutarimą, kuriuo savivaldybėms yra skiriamos vienokios ar kitokios išlaidų kompensacijos. Tikrai siūlyčiau galbūt nekaitinti situacijos ten, kur tikrai nereikia jos kaitinti.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis. Ruošiasi T. V. Raskevičius.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama premjere, iš tiesų nelegalių migrantų patekimas į Lietuvą skiriasi šiek tiek (ir ne šiek tiek) nuo to, kai buvo tam tikras antplūdis iš Sirijos į Europos Sąjungą. Šiuo metu, kaip ir buvo minėta, dirba faktiškai legalios kompanijos, kurios veža juos kaip turistus. Iš tiesų turbūt tuos turistus veža ir į kitas šalis, nebūtinai į Baltarusiją, tos pačios kompanijos. Jūs minėjote, galbūt įmanomos kokios nors sankcijos toms kompanijoms, ar vedama kalba,

ir iš tikrųjų kaip tai turėtų atrodyti? Ar tikrai kitos šalys palaikys vis dėlto per turizmo prizmę stabdant tas kompanijas kaip iš tikrųjų nelegaliai dirbančias? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Taip, kai kurios iš tų kompanijų mums yra žinomos ir čia turbūt į tą klausimą tiksliau galėtų atsakyti užsienio reikalų ministras, bet tos diskusijos vyks.

PIRMININKĖ. Dėkoju. T. V. Raskevičiaus nematau. Klausia K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (LF). Sveiki. Praėjusią savaitę su Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetu vykau į Druskininkų užkardą, ten pasikalbėjome gyvai su pasieniečiais. Iš tiesų pavyko susidaryti įspūdį, kaip viskas atrodo. Man didžiausias klausimas kyla: Sienų apsaugos tarnyba neturi pajėgumų išsiaiškinti, kokio profilio migrantai pas mus atvyksta, koks jų tikėjimas, ar tai šeimos, ar tai neįgalūs asmenys. Galima iš akies pasižiūrėti ir pasakyti, kad taip, irakiečiai atvyksta su šeimomis, yra daug jaunimo iš Afrikos, bet valdant situaciją, planuojant kažkokias stovyklas, apie kurias čia kalbama, po tūkstantį žmonių, iš tiesų reikėtų labai gerai įsivaizduoti, ką su kuo galima apgyvendinti, ko negalima apgyvendinti. O vertėjų, apklausėjų ir apskritai galimybių šiuo metu tai išsiaiškinti Sienos apsaugos tarnyba neturi. Norėjau paklausti, koks Vyriausybės planas šiuo atžvilgiu?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Vyriausybė tuo klausimu jau seniai kreipėsi pagalbos į Europos prieglobsčio agentūrą, kadangi taip jau yra ir galiu patvirtinti, kad žmonių, kurie gali versti iš arba į kurdų kalbą, mes suskaičiuojame turbūt ant vienos rankos pirštų, ir jie yra labai aktyviai įdarbinti šiame procese. Jų yra nepakankamai, tikrai dvišaliu pagrindu kalbamės ir su kai kuriais šalimis, kurios turi tokių žmonių, kad galėtų su mumis tais specialistais pasidalinti.

Vėlgi čia prieš tai kalbant nuskambėjo tarsi tokių priekaištų, kad mums nėra skirtumo, ar moterys, ar vaikai, ar nėsčios moterys, ar neįgalieji, ar nepilnamečiai, ar dar kas. Tikrai tas skirtumas yra ir dabar kreipiamas dėmesys ir stengiamasi, ir tai darysime ateityje. Stengiamės pažeidžiamoms grupėms suteikti tokias sąlygas, kad būtų atsižvelgta į pažeidžiamumo lygį, bet vis dėlto turime galvoti ir apie tokią situaciją, kai srautas gali išaugti tiek daug, kad tai objektyviai užtikrinti bus labai sunku.

Taip, Valstybės sienos apsaugos tarnybai tų specialistų trūksta, mes tiesiog juos bandomė pasitelkti iš europinių institucijų, iš kitų valstybių, kurios sutinka prisidėti ir atsiųsti tuos specialistus.

PIRMININKĖ. Klausia S. Tumėnas. Ruošiasi O. Leiputė.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiama premjere, ačiū už pranešimą. Jūs minėjote, kad aktyviai bendradarbiaujate su įvairiomis užsienio institucijomis, tačiau visuomenė pasigenda koordinacijos Lietuvos viduje. Kieno čia, jūsų nuomone, kaltė, kad taip yra? Štai išgirdome, kad pasienio merai, seniūnai tik iš spaudos sužinojo, kad jiems jau skirstomos migrantų kvotos, apgyvendinimas ir panašiai.

Antra. Vakar išgirdome, kad yra atvykę jau keli šimtai vaikų migrantų. Ar apie tai žino Švietimo ministerija, ar tam rengiamos savivaldybės, nes juos nuo rudens reikės ugdyti?

Ir antras dalykas. Jūs minėjote, kad gyvenimas parodys, ar 5 mln., ar 40 mln. reikės tam abejotinos svarbos...

PIRMININKĖ. Kolega, laikas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). ...aptvarui. Ar Europos Sąjunga prisidės, ar tos lėšos bus tik iš rezervo fondo, kaip jūs minėjote? Ar galima tikėtis, kad Europos Sąjunga irgi prisidės?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš manau, kad galima tikėtis, jog Europos Sąjunga prisidės prie tų sprendimų, kurie yra susiję su sienos stebėjimo įrangos įrengimu, tai yra ta įranga, kurią mes turime trečdalyje sienos su Baltarusija ir kuriai Vyriausybė buvo pati skyrusi papildomų lėšų dar tada, kai biudžetas buvo tikslinamas praėjusių metų pabaigoje ir taip pat šiais metais, norėdama greičiau ta įranga pasienyje aprūpinti.

Na, dėl fizinio barjero diskusijos gali būti sudėtingesnės, bet bandysime įtikinėti savo partnerius, kad tai yra sprendimas, kuris gali padėti apsaugoti tai, kas yra išorinė Europos Sąjungos siena, aš dar kartą norėčiau tai pabrėžti. Dabar vėlgi nenorėčiau veltis į žodžių polemiką su savivaldybių merais, tikrai diskusija ir toks mandagus paprašymas pagalbos buvo. Migrantų tema, deja, yra ta tema, iš kurios yra patogų daryti politiką, nes baimintis kitokių žmonių, kelti įtampą, matyt, yra taip pat ir naudinga kažkam, sakykim, savo populiarumo sąskaita, man dėl to yra la-

bai gaila. Dar kartą noriu patikinti, kad Vyriausybės tikslas nėra kaip nors eksploatuoti savivaldybių išteklius ir nuo savęs numesti atsakomybę. Mes kaip tik norime, kiek tai yra įmanoma, spręsti klausimą per valstybės valdomą turtą, valstybės institucijas, nes tuomet tas koordinavimas, apie kurį jūs kalbėjote, yra tiesiog lengvesnis ir lengviau užtikrinti vienodą standartą visur.

PIRMININKĖ. Klausia O. Leiputė. Ruošiasi A. Skardžius.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Gerbiama premjere, mes šiandien darbotvarkėje svarstysime labai operatyviai dėl teisėjų, bet mano klausimas būtų apie pasienio pareigūnus. Prašau patikslinti, pasikeitus darbo sąlygoms, išaugus grėsmėms, kaip tai atsilieps pareigūnų darbo užmokesčiui?

Antra klausimo dalis būtų. Žinant, kad jau nemažai metų jauni žmonės vengia rinktis šią profesiją dėl jos nepatrauklumo, ar bus sprendžiama kaip nors sistemiškai? Manau, kad ir ateityje šios tarnybos pareigūnų tikrai reikės.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū. Noriu pasakyti, kad tikrai per pastarąjį dešimtmetį turbūt pareigūnų darbo sąlygos smarkiai pasikeitė nuo tų, kurios buvo, kai, tarkime, aš dar buvau Vyriausybėje 2009–2012 metais. Tiek technikos, tiek kito aprūpinimo tikrai yra gana nemažai sutelkta, naudojant visų pirma, žinoma, Europos Sąjungos paramą. Atlyginimus jau mes turime mokėti iš savo biudžeto. Pritariu, kad atlyginimai turi būti atlyginantys už darbą, tam jie ir yra atlyginimai, bet tiesiog siūlyčiau krizės situacijoje, krizės akivaizdoje nebandyti išspręsti ir visų sisteminių problemų, nes paprastai tai nesibaigia gerais sprendimais. Todėl esant ekstremaliai situacijai, taip, kaip buvo ir yra, tiesą sakant, ir COVID-19 atveju, pareigūnams už papildomą darbo krūvį tiesiog yra mokamos... yra skiriama papildomų išteklių iš Vyriausybės rezervo, taip bus elgiamasi ir šiuo metu. Tiesiog institucija įvertins, kas dirbo, kiek dirbo, kam tas krūvis kiek padidėjo, ir už tai bus stengiamasi atlyginti taip, kaip buvo policijos pareigūnų atveju ar kitų pareigūnų atveju, tarkime, kai buvo taikomi fizinės kontrolės apribojimai ar kokie nors kiti papildomi veiksmai, reikalingi valdant situaciją. Taip bus ir šiuo metu.

PIRMININKĖ. Klausia A. Skardžius. Ruošiasi V. Valkiūnas.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamoji premjere, 1 tūkst. 700 nelegalių migrantų per pusmetį kirtu Lietuvos sieną ir Vyriausybė iš karto išskydo. Atsirado karo retorika, hibridinė ataka, užkardymas, atgrasymas, žalieji žmogeliukai. Bet žvelgiant į reportažus matyti, kad ten tamsaus gymio asmenys iš Rytų, iš Centrinės Afrikos, man visai jie nepanašūs į žaliuosius žmogeliukus, tai vyrai, moterys, vaikai. Gal tai kaimynė Baltarusija sukūrė naują užsieniečių legioną ir ruošiasi „Zapad“ manevrams? Kaip jūs manote, ką darytumėte, jeigu iš tiesų plūsteltų, kaip į Ukrainą plūstelėjo Kryme, na, sakykime, Rusijos tikrieji žmogeliukai, kaip tada Vyriausybė reaguotų?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Dar kartą pakartosiu, kad problema yra ne 1 tūkst. 700 žmonių, problema, kad per 1 tūkst. 500 iš jų kirtu Lietuvos Respublikos sieną per pastarąsias kelias savaites. Tai ne skaičius, o tendencija yra problema. Ir problema yra ta, kad mes labai gerai matome schemas ir *marketingą*, jeigu galiu tokį žodį naudoti, kuris yra naudojamas kilmės šalyse tam, kad tas srautas nesiliautų. Matyt, reikia į tai žiūrėti atviromis akimis. Kas gali ateiti būryje nelegalių migrantų? Telioka atviras klausimas. Gali ateiti įvairių žmonių. Todėl kontekste karinių pratybų aš tą vertinčiau ne kaip kokį nors Vyriausybės iššydimą, o vertinčiau kaip būtiną atsargumą.

PIRMININKĖ. Klausia V. Valkiūnas. Ruošiasi A. Veryga.

V. VALKIŪNAS (LRF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiama premjere, Europos Sąjunga milijardais maitina Turkiją, dabar maitins Baltarusiją. Kas toliau? Kiek ilgai tai tęsis? Čia kalba, kad neturi dokumentų. Kodėl tai mūsų problema, o ne atvykusiųjų? Nuėjus mūsų piliečiui į bet kokią organizaciją, jeigu neturi dokumento, eik lauk, ir jokių veiksmų toliau nevyksta.

Kitas klausimas – vertėjai. Kalba apie vertėjus – anksčiau atvykę, kažko pramokę. Ar jie Valsybės saugumo departamento patikrinti, gal jie ir yra tie žalieji žmogeliukai, gal jie yra miegantys teroristai, kaip vadiname. Čia tiek daug klausimų, kad nėra atsakymo.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Dabar nežinau, į kurį klausimą atsakyti.

V. VALKIŪNAS (LRF). Į visus.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Į visus klausimus, matyt, aš negalėsiu atsakyti, nes į klausimus dėl pasitelkiamų specialistų jums turėtų atsakyti pačios institucijos, kurios pasitelkia. Bet manau, kad jos tikrai patikrina tuos žmones tuo požiūriu, kuriuo yra svarbu patikrinti.

Dabar problema yra tokia, kad Europos Sąjungoje pragyvenimo lygis ir gerovės lygis yra daugybę kartų didesnis negu daugelyje kitų šalių. Kai Lietuvoje kalbame apie gerovės valstybę, aš noriu priminti, kad Lietuva yra gerovės valstybė tikrai kokiam 150 kitų pasaulio valstybių, kurios net nesapnavo apie tokią gerovę, kurią mes turime. Todėl tos pastangos ar paskatos kažkaip kitų sukurta gerove galbūt naudotis tiesiog praradus tikėjimą, kad tavo valstybės institucijos ir politikai sukurs kokią nors gerovę, matyt, žmogiškai yra suprantamos. Tačiau vis dėlto mums reikėtų sutarti, kad jeigu yra taisyklės, kurios sako, kad žmonės gali kreiptis prieglobsčio į kitą valstybę tam tikromis aplinkybėmis, be kita ko, tarkime, ir tada, kai jie yra persekiojami, mes tokius žmones priimame.

Aš dar kartą noriu tai garsiai pasakyti, nes Lietuva nėra ta valstybė, kuri nesuprastų, kad žmonės kenčia kitose šalyse, yra persekiojami, mėtomi į kalėjimus ir jų gyvybei kyla grėsmė. Tokius žmones mes tikrai priimame ir, manau, turėtume priimti, nes tai yra mūsų krikščioniška pareiga. Tačiau tos schemos, iš kurių pelnosi nusikaltėliai, įtikindami žmones, tarkime, Irake ar kitoje valstybėje parduoti savo turtą ir mėginti patekti į aukštesnės gerovės šalį, tai yra nusikaltimas. Tiesiog nusikaltimai turi būti tiriami ir už juos turi būti baudžiama.

PIRMININKĖ. Klausia A. Veryga. Ruošiasi J. Sabatauskas.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Atsiprašau, neatsakiau į klausimą dėl dokumentų. Aš nežinau, kaip jūs įsivaizduojate nelegalią migraciją, bet toks ir yra visas... (*Balsai salėje*) Čia į Harį Poterį, atsiprašau. Tiksliau sakant, į Voldemortą. Aš pradanginti žmonių nemoku, jeigu žmogus yra gyvas – kūnas ir kraujas. Tiesiog tą situaciją reikia spręsti. Čia jums kažkas žinoma, kas man yra nepažinu.

A. VERYGA (LVŽSF). Gerbiama premjere, aš bandysiu užduoti klausimą. Jūs neatsakėte į mano kolegos S. Tumėno klausimą dėl moksleivių, todėl aš norėčiau jį tiesiog pakartoti, gal jis tiesiog užsimiršo tarp klausimų gausos, ir kartu norėčiau pridėti nuo savęs.

Šita krizė anksčiau ar vėliau pavirs tam tikra humanitarine ir sveikatos krize. Juo labiau kad matome tarp tų atvykusių žmonių ir kovidu infekuotų žmonių. Noriu paklausti, kaip yra planuojama organizuoti į Lietuvą patekusių žmonių sveikatos priežiūrą? Kieno tai bus atsakomybė ir ar vėl nebus perkelta tiesiog savivaldybėms, kur bus įkurtos vietos, kuriose šitie žmonės bus apgyvendinti? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Ir vienu, ir kitu atveju mano atsakymas yra tas pats. Matydamos situaciją, tiesiog institucijos taip pat ruošiasi, kad būtų galima atliepti ar vaikų skaičius, ar sergančių žmonių skaičius, kurių tiesiog objektyviai gali būti. Dėl kovidų, jūs puikiai žinote, žmonės yra testuojami, yra nustatomi infekuoti. Pagalba bus teikiama pagal tai, kuriuo lygiu ta pagalba gali būti suteikta ir kuriuo lygiu objektyviai ją suteikti yra greičiausia. Nebus taip, nei kad viską savivaldybės turės daryti, nei kad valstybė viską darys. Tiesiog bandysime procesą organizuoti taip, kad jis būtų optimalus.

PIRMININKĖ. Klausia J. Sabatauskas. Ruošiasi A. Gedvilas. Kortelę įsidėkite. Klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (DPF). Gerbiama premjere, atleiskite už palyginimą, nes jūs greitai išsižeidžiate, tačiau kartais susidaro įspūdis, kad jeigu šiai Vyriausybei būtų duota tokia paprasta užduotis kaip įkalti vinį arba įsukti lemputę, ji tam išleistų milijonus eurų, dar paprašytų Europos Sąjungos paramos, užsakytų galybę studijų ir sukurtų keliolika darbo grupių, o galiausiai vis tiek susimautų. Todėl pirmiausia man kaip ir daugeliui kyla tokių pamastymų, dėl kurių norėtusi išgirsti jūsų atsakymus ir bendrą vertinimą lyginant rūpinimąsi mūsų piliečiais ir ekonominiais migrantais. Kai atėmėte iš visų piliečių teisę dirbti ir užsidirbti antro karantino metu, jiems skyrėte skurdo ribą atitinkančias išmokas ir tai jas galėjo gauti ne visi. Kiek eurų per dieną skyrėte tuomet? Nes nesunku suskaičiuoti...

PIRMININKĖ. Laikas!

A. GEDVILAS (DPF). ...kad 260 eurų iš 30 dienų išeina 8,66 per dieną. Interneto platybėse skaičiuojama, kad apie 83 eurai kainuoja.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, laikas!

A. GEDVILAS (DPF). Būtų įdomu sužinoti jūsų vertinimą, ir ar tokia matematika galios ir toliau, jeigu pandemija kartosis? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū jums už klausimą. Vinį įkalti ir lemputę įsukti aš galiu ir pati, man net nereikia Vyriausybės kolegų pagalbos, nekalbant jau apie viešąjį pirkimą.

Dabar jūsų manipuliavimas skaičiais yra tiesiog, matyt, jūsų politinės linijos dalis ir aš nematau reikalo dėl to ginčytis. Išmokos, kurios buvo skiriamos savarankiškai dirbantiems asmenims, buvo skiriamos tokios, kokias nustatė praėjusi Vyriausybė, o ji nustatė pagal tuos duomenis, kuriuos deklaravo patys žmonės savo deklaracijose. Išmoka savarankiškai dirbančiam asmeniui atitiko pajamas, kurios buvo deklaruojamos savarankiškai dirbančių asmenų deklaracijose. Tai, matyt, klausimas yra ne visiškai man, o tam, kas yra deklaracijose deklaruojama. Tai pirma.

Žmonėms, kurie buvo priversti nedirbti dėl karantino ir prastovų, buvo kompensuojama darbo užmokesčio dalis ir ji buvo padidinta nuo šių metų sausio 1 dienos. Tai, ką jūs čia kalbate, žinoma, yra jums labai patogu turbūt politiškai, bet būtent tam, kad nebūtų nepaaiškinamų nesusipratimų, kodėl vienoje savivaldybėje maitinimas kainuoja vieną sumą, o kitoje kitą sumą, kompensavimo taisyklėse yra nustatytos lubos, kiek Vyriausybė bus pasiryžusi kompensuoti už žmonių maitinimą, kad nebūtų tokios situacijos, kad kažkas išleidžia neprotingai daug.

PIRMININKĖ. Klausia J. Sabatauskas. Ruošiasi P. Gražulis.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiama premjere, dabar teikiamuose įstatymų projektuose siūloma nebeteikti sveikatos paslaugų migrantams, išskyrus būtinąsias, nors savivaldybės, kuriose jau yra tie žmonės, jau dabar tas paslaugas teikia ir kelia klausimą, kaip ir iš kokių lėšų tai bus kompensuojama. Nes, pavyzdžiui, lėtinės ligos, tas pats diabetas, ta pati osteochondrozė ir kitos jau šiandien yra realybė. Ar jūs čia, suprasdami, kad tokių išlaidų gali būti, užbėgate už akių ir siūlote tarsi, kad mes atsiribojame nuo tokių dalykų?

Kita vertus, ar neatrodo, kad daugelį veiksmų, daugelį situacijų susikuriame patys...

PIRMININKĖ. Laikas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). ...kai kuriais savo veiksmais? Aš turiu omeny su Užsienio reikalų...

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Nesu tikra, ką norėjote pasakyti savo paskutiniu sakiniu. Ar tai turėjo ką nors bendra su Lietuvos Respublikos pozicija Baltarusijos režimo atžvilgiu. Man atrodo, visais kartais, kai tas klausimas buvo svarstomas Seime, aš neprisimenu, kad jūs turėtumėte kitokią nuomonę negu aš.

Dabar apie įvairias garantijas, kurios yra numatytos teikiamame įstatymo projekte. Aš noriu dar kartą labai aiškiai pasakyti, jog šiame įstatymo projekte yra norima apibrėžti tas aplinkybes, kurios gali susidaryti, jeigu asmenų skaičius bus labai didelis ir objektyviai nebus įmanoma užtikrinti viso to, ką mes galime užtikrinti dabar. Tai, kas yra daroma dabar, tai, ką daro savivaldybės ir mes patys, mes ir toliau stengsimės įgyvendinti tiek, kiek tai bus objektyviai įmanoma. Mūsų tikslas nėra apriboti žmonių teises, mūsų tikslas yra tiesiog žiūrėti realybei į akis ir garsiai pasakyti, kad tam tikromis sąlygomis tam tikrų garantijų mes negalėsime įvykdyti vien todėl, kad žmonių bus tiesiog per daug.

PIRMININKĖ. Klausia P. Gražulis. Ruošiasi E. Zingeris.

P. GRAŽULIS (LRF). Įvairiausiuose internetiniuose portaluose sklinda mintis, kad Vyriausybė slepia tikrus emigrantų skaičius, kad jų yra keletą kartų daugiau negu realiai. Kaip jūs galėtumėte atsakyti, ar tai yra tiesa, ar tą tikrą informaciją, kiek yra pabėgėlių, visuomenė žino?

Antras klausimas. Visuomenė taip pat labai piktinasi, kad įvairiose mokslo įstaigose dabar yra talpinami pabėgėliai dažnai be savivaldybės sutikimo. Aš manau, kad konservatoriai solidariazuotųsi, nes jų vykdomos politikos dėka pabėgėliai pradėjo plūsti į Lietuvą, ir aš pasiūliau dėl rezoliucijos, kad galėtų Mirta į savo mokyklas priimti tuos pabėgėlius, maitinti, prižiūrėti, aprengti, nes jie tikrai labai turtingi žmonės, per dvejus metus 15 mln. eurų sukaupė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Du slepiu savo spintoje ir vieną po stalu. Jeigu jūs duosite koldūnų, tai tada mes pabandysime su Austėja susitarti. (*Plojimai, juokas salėje*)

P. GRAŽULIS (LRF). Duosime. Aš noriu pasakyti, gerbiama premjere, jūs prisišaukėte pabėgėlius, Landsbergiai prisišaukė, nei latviai, nei estai, nei lenkai... (*Balsas salėje*)

PIRMININKĖ. Toliau klausia E. Zingeris. Ruošiasi I. Pakarklytė. Emanuelio nėra. Klausia I. Pakarklytė. Nėra Ievos. (*Balsas salėje*) Prašau tylos! Petrai Gražuli! (*I. Šimonytė: „Jūs neturite verslo turėti, kiek žinau, kaip Seimo narys.“*) Klausia R. Šarknickas. Ruošiasi K. Vilkauskas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Dėkoju, Pirmininke. Į daugelį klausimų jūs atsakėte, kad ir kaip politškai spaudžiama, ačiū už tuos atsakymus. Aš tik norėjau paklausti dėl pačios šios dienos darbotvarkės. Yra dėl teisėjų atlyginimų. Ar nevertėtų pasieniečiams vis dėlto didinti atlyginimų, jie tikrai ne per daugiausiai gauna, šiuo atveju, šioje situacijoje? Ačiū jums.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū. Čia, žinokite, yra skirtingi dalykai, nes pasieniečiams pagal galiojantį reglamentavimą mes galime mokėti priedus, o teisėjams – ne, o darbo krūvis išaugs ir vieniems, ir kitiems. Tą tiesiog reikia blaiviai matyti, todėl šis įstatymas ir yra teikiamas. Dėl pasieniečių nereikia keisti jokio įstatymo, dėl teisėjų, deja, reikia.

PIRMININKĖ. Klausia K. Vilkauskas. Ruošiasi V. Giraitytė.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiama premjere, norėjau paklausti jūsų. Jūs minėjote, kad mes esame paskutinis jau taškas, toliau į Europos Sąjungą tie migrantai jau neturėtų patekti. Mano klausimas toks. Ar jūs nekalbėjote su Europos Sąjungos vadovybe dėl kvotų, pagalbos, paskirstant ir kitoms šalims? Mes irgi buvome solidarūs prieš tai dėl esančios krizės. Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū už klausimą. Mano vertinimu, Europos Sąjungos institucijos ir valstybės narės tikrai yra parodžiusios labai didelį solidarumą. Tai, kad užvakar buvo įjungtas vadinamasis greitojo reagavimo mechanizmas, kuris prieš tai veikė, tik vieną kartą Europos Sąjungoje buvo pritaikytas Graikijos atveju, tikrai rodo, kad tam skirta institucija FRONTEX reaguoja rimtai. Europos Sąjungos institucijų vadovai, tiek ponias U. fon der Lejen, tiek ponas Š. Mišelis, asmeniškai per labai trumpą laiką buvo atvykę į Lietuvą, tą problemą aptariau ir aš, ir Prezidentas. Visokeriopa parama mums yra pažadėta, ji, tiesą sakant, yra teikiama.

Taip pat mes dirbame ir dvišaliu pagrindu. Čia kai kas sako, kad nėra šitos problemos kitose šalyse, tai yra netiesa. Jos mastas gal truputėlį skiriasi, bet tą patį ir tą patį procesą mato ir mūsų kaimynai, todėl mes bendradarbiaujame taip pat su kaimynais, su kuriais kartu turime, tiesą sakant, tą rytinę sieną su Baltarusija, o kai kurie kaimynai, kurie tos rytinės sienos su Baltarusija konkrečiai neturi, vis tiek yra pasirengę mums suteikti pagalbą ir tą pagalbą suteikia. Šiuo atveju aš turbūt dar kartą Estijai norėčiau padėkoti. Tikrai taip.

PIRMININKĖ. Klausia V. Giraitytė.

V. GIRAITYTĖ (*DPF*). Gerbiama premjere, aš tik kaip pavyzdį pasakysiu, kad daugiau nei prieš metus Uzbekistano pilietis nelegaliai kirtu iš Baltarusijos Lietuvos sieną, jis buvo pasodintas į areštinę, pradėtas ikiteisminis tyrimas ir jam grėsė bauda, areštas arba laisvės atėmimas. Atsakykite, kas pasikeitė per tuos metus Lietuvos teisės aktuose, jog šiandien su nelegaliai kirtusiais sieną mes elgiamės kitaip, nes, kiek žinau, prieglobsčio prašymą galima pateikti pasienio kontrolės punktuose arba tranzito zonose?

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū už klausimą. Aš tikrai sunkiai įsivaizduoju, kaip mes galėtume pasienio kontrolės punktuose sukaupti šimtus žmonių, kurie ten teiktų prieglobsčio prašymus. Tai vis dėlto trukdytų tiesiog pareigūnams dirbti ir vykdyti savo tiesiogines pareigas. Nieko negaliu pasakyti apie konkretų Uzbekistano pilietį, bet jeigu jam buvo pritaikyta kokia nors atsakomybė, ar administracinė, ar baudžiamoji, spėju, kad tam buvo pagrindo.

Šiuo atveju mes negalime preziumuoti, kad šitie žmonės yra nusikaltėliai. Jie dalyvauja scheme, kurią kuria nusikaltėliai, kurie organizuoja šitą judėjimą. Dalis žmonių, manau, labai gerai numano, kur eina, bet ar visame būryje visi žmonės yra tokie, ar yra taip pat žmonių, kuriems, pavyzdžiui, kažkur gresia, toje pačioje Baltarusijoje, nes sieną kerta ir Baltarusijos piliečiai, kuriems gresia, tarkime, kalėjimas ar kokia kita grėsmė gyvybei, aš šito *a priori* pasakyti negaliu. Todėl visus iš karto sodinti į kalėjimą – matyt, kad čia kokia nors kita realybė, bet tikrai ne Europos Sąjungos valstybės realybė.

PIRMININKĖ. Klausia Z. Balčytis. Ruošiasi A. Ažubalis.

Z. BALČYTIS (*LRF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiama premjere, iš tikrųjų dabar ir spaudoje, ir visur yra skaitoma, kad Europos Sąjunga neremia, kitaip sakant, neremia fizinės tvoros tvėrimo, tačiau pagal mano turimą patirtį, kai buvo didžiulė problema, susijusi su pabėgėlių srautu, kuris ėjo per Italiją, per Graikijos, per Prancūzijos teritoriją, ir dešimtys tūkstančių, šimtai tūkstančių migrantų buvo atvykę nelegaliai taip pat į Europos Sąjungą, nes Turkija atsisakė tuo

metu juos stabdyti, po ilgų svarstymų, kad vis dėlto Europos Sąjungai reikia tartis su Turkija, buvo sutarta, jie sudarė tam tikrą sutartį ir Turkija dabar prie savo sienų laiko apie 6 mln. migrantų ir visa tai finansuoja Europos Sąjunga. Dabar mes kiekvienais metais mokame apie 3 mlrd. tiems reikalams.

Ar nebūtų protinga vis dėlto eiti kartu su realybe ir kelti klausimą taip pat Europos Sąjungoje, kad vis dėlto ir fizinės tvoros, kurios yra vienintelis kelias mums apsisaugoti nuo tokių nelegalių dalykų, būtų iš dalies finansuojamos Europos Sąjungos?

PIRMININKĖ. Laikas!

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū jums už klausimą. Nereikia turėti iliuzijų, kad fizinės tvoros visais atvejais apsaugo, nes net ir tas fizinės tvoros, apie kurias yra manoma, kad jos yra labai patikimos, vis tiek atsiranda žmonių, sugebančių kirsti. Kas realiai veikia? Veikia turbūt kompleksas priemonių, tai yra tiek stebėjimo išmanioji sistema, kurią mes dabar turime, tiek tam tikri fiziniai ribokliai, kurie atitinkamai stebint pasienio ruožą gerokai sunkiau gali būti kertami ir nelegaliai per juos gali būti bandoma patekti į šalies teritoriją.

Manau, kad diskusijos dėl išorinių sienų apsaugos yra aktualios ne tik Lietuvai, nes išorinę Europos Sąjungos sieną turi nemažai šalių ir apie tai kalbėsiu rytoj taip pat ir savo vizito Graikijoje metu. Manau, diskusija, kaip apsaugoti patikimai ir kieno ištekliais išorinę Europos Sąjungos sieną, kiek kas turi prisiimti atsakomybės už šitą darbą, matyt, ir po šitos migracijos, nelegalios migracijos paspartėjimo taip greitai nesibaigs, bet, manau, mes ją tęsime ir apie tai diskutuosime.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir paskutinis klausia A. Ažubalis.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Ačiū, Seimo Pirmininke. Gerbiama premjere, ne vienerius metus Europos Sąjunga diskutuoja apie naują požiūrį ir naują migracijos politiką. Lietuva susidūrė su unikaliu valstybės valdomu ir inspiruojamu, ir įdarbinamu, ir įveiklinamu migrantų srautu. Ar jūs nesutiktumėte, kad Lietuvos atstovai Europos Sąjungos vidaus reikalų taryboje pabandytų suformuluoti ir įvilkti į teisinį rūbą šią situaciją, nes Europos Sąjungoje dar nėra viena valstybė nebuvo susidūrusi su tokia konkrečia migrantų „panaudojimo ir įdarbinimo“ schema prieš Europos Sąjungos valstybę? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Taip, manau, kad čia yra labai svarbus aspektas, nes diskutuojant šiuo klausimu tokia pirminė reakcija būna, kad tai yra tiesiog nelegalių migrantų srautas ir atrastas naujas kelias, kuris šiaip bet koku konvenciniu supratimu atrodo labai nepatogus dėl daugelio priežasčių. Ir tik tuomet susieji procesą su laiko taškais ir su tam tikrais veikiančiais asmenimis, ir su pasikeitusia institucijų veikimo taktika, tarkime, anoje sienos pusėje, kuri iki šiol buvo tokia, kad nelegaliai kirtę sieną būdavo grąžinami kaip nelegaliai kirtę sieną, todėl didesnių problemų neiškildavo. Tos sąsajos su režimo dalyvavimu daug kam iš karto nėra aiškios. Ir natūralu, kad mes šitą klausimą keliame. Todėl visoms diskusijoms dėl poveikio priemonių režimui ir dėl migracijos politikos tokiais atvejais, manau, dabar yra pats tas laikas, kai jos aktyviausiai veiks.

PIRMININKĖ. Dėkoju, premjere, atsakėte į Seimo narių klausimus.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū.

PIRMININKĖ. Toliau posėdžiui pirmininkaus pirmasis pavaduotojas J. Razma.

11.32 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 5, 71, 76, 77, 79, 113, 131, 136, 138, 139 ir 140 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo IX¹ skyriumi įstatymo projektas Nr. XIVP-719, Vidaus tarnybos statuto 31¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-720, Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 69 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-721 (pateikimas)

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Laba diena, kolegos. Dabar skelbiu kitą darbotvarkės klausimą, tai yra įstatymų projektų paketas, mūsų darbotvarkės 1-4.1, 1-4.2 ir 1-4.3 klausimai. Tai projektai Nr. XIVP-719, Nr. XIVP-720, Nr. XIVP-721. Dėl užsieniečių teisinės padėties, taip pat lydimieji Vidaus tarnybos statuto ir Administracinių bylų teisenos įstatymų pakeitimai. Pranešėja

– ministrė A. Bilotaitė. Replikos nesakomos, gerbiamas kolega, jos sakomos tik po balsavimo. (*Balsai salėje*) Prašom, ministre.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Laba diena, gerbiami kolegos. Pirmiausia norėčiau pradėti nuo to, kad mūsų valstybė iki šiol patiria neregėtą neteisėtų migrantų antplūdį. Jeigu lygintume su 2020 metais, jis yra išaugęs 23 kartus.

Ką reikia pasakyti ir pažymėti? Kad tai nėra įprasta migracijos krizė, tai yra tikslingai vykdomi hibridinės agresijos veiksmai prieš Lietuvą. Mūsų specialiosios tarnybos indikuoja apie galimus dar didesnius migrantų srautus. Todėl mūsų priemonės, sprendžiant šią krizę, turi būti greitos, atgrasančios ir vieningos. Negalima sakyti, kad nesitikėjome, kad tai gali atsitikti, bet galime drąsiai pasakyti, kad mes nebijome ir žinome, kaip turime šią situaciją suvaldyti. Taip, tai yra iššūkis ir mes jį įveiksime, koks jis bebūtų. Šiuo metu mūsų visos institucijos dirba 24 valandas per parą, kad krizė būtų suvaldyta.

Neteisėti migrantai, turiu pabrėžti, nėra tikrieji prieglobsčio prašytojai, tai rodo mūsų praktika. Tai yra asmenys, A. Lukašenos įrankis, kuris naudojamas prieš Lietuvą. Ir mes reaguojame adekvačiai. Privalome pasirūpinti nacionaliniu valstybės saugumu, užtikrinti Europos Sąjungos išorės sienų apsaugą ir ginti mūsų žmonių interesus. Privalome veikti nedelsiant. Tam yra būtina pakeisti kai kurias dabar galiojančio Užsieniečių teisinės padėties įstatymo nuostatas. Dabar galiojantys teisės aktai leidžia piktnaudžiauti mūsų migracijos sistema, vilkinti procesus, teikti apeliacijas, skusti teismų sprendimus, taip tikintis kuo ilgiau likti Lietuvoje, galbūt rasti galimybę pasišalinti ir toliau keliauti į Vakarų Europą. Todėl mes turime pasiūsti aiškią žinutę, kad mes netoleruosime piktnaudžiavimo prieglobsčio prašymu ieškant geresnio gyvenimo ir pasirūpinsime, kad jie kuo greičiau grįžtų į savo kilmės šalis.

Todėl yra siūlomi šie pakeitimai. Pirmas. Siekiant užkardyti antrinę migraciją nustatoma, kad prieglobsčio prašytojai, kurie neteisėtai kirtu Lietuvos Respublikos valstybės sieną, laikinai apgyvendinami nesuteikiant teisės judėti Lietuvos Respublikos teritorijoje. Turiu pabrėžti, kad pažeidžiami asmenys: nepilnamečiai, neįgalūs, vyresni nei 75 metų asmenys, besilaukiančios moterys, vieniši tėvai, auginantys vaikus, visais atvejais bus apgyvendinami pačiomis palankiausiomis sąlygomis, tik išimtiniais atvejais, kai nėra apgyvendinimo vietų, tokie pažeidžiami asmenys galėtų būti laikinai apgyvendinami kitose vietose.

Esant karo padėčiai, nepaprastajai padėčiai, taip pat ekstremaliai situacijai ar ekstremaliam įvykiui dėl masinio užsieniečių antplūdžio, 28 dienų terminas pratęsiamas šių įvykių laikotarpiu ir dar 28 dienoms, pasibaigus tokiai situacijai.

Taip pat esant karo padėčiai, nepaprastajai padėčiai, ekstremaliai situacijai ar ekstremaliam įvykiui dėl masinio užsieniečių antplūdžio, nustatoma galimybė riboti prieglobsčio prašytojų įstatymu suteiktas teises, išskyrus materialines priėmimo sąlygas, būtinąją medicinos pagalbą ir valstybės garantuojamą teisinę pagalbą, nes dėl didelio masto valstybė gali būti nepajėgi užtikrinti kai kurių tų teisių įgyvendinimo. Šios teisės būtų ribojamos tik laikinai ir tik dėl objektyvių priežasčių. Pažymėtina, kad ypatingas dėmesys bus skiriamas pažeidžiamų asmenų teisėms užtikrinti.

Trečias. Siekiant paspartinti galutinių sprendimų dėl prieglobsčio prašymų priėmimą ir sumažinti teismų krūvį, nustatoma skundų dėl neigiamų sprendimų privaloma iktėisminio nagrinėjimo procedūra Migracijos departamente. Tik po jos Migracijos departamento sprendimas galėtų būti skundžiamas apygardos administraciniam teismui. Apygardos administracinio teismo sprendimas būtų galutinis ir neskundžiamas. Visu prieglobsčio prašymo metu, taip pat apskundimo metu užsieniečiui būtų garantuojama teisinė pagalba.

Ketvirtas. Esant karo padėčiai, nepaprastajai padėčiai, ekstremaliai situacijai ar ekstremaliam įvykiui dėl masinio užsieniečių antplūdžio, nustatomas naujas prieglobsčio prašytojo sulaikymo pagrindas, kuris galėtų būti taikomas neteisėtai Lietuvos Respublikos valstybės sieną kirtusiems užsieniečiams. Tokį sprendimą sulaikyti priimtų teismas, užsienietis būtų apgyvendinamas... Valstybės sienos apsaugos tarnybai.

Penktas. Projektu nustatomos lankstesnės ir greitesnės prieglobsčio prašytojų apgyvendinimo galimybės. Galės spręsti ne tik Migracijos departamentas, bet ir VSAT. Suteikiami įgaliojimai

Valstybės sienos apsaugos tarnybai ir Migracijos departamentui naudoti savarankiško grįžimo skatinimo ir reintegracijos į kilmės šalį priemonės.

Kitais dviem projektais, pirmiausia Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto pataisomis, yra siūloma, kad tarnybinio būtinumo atveju pareigūnas laikinai gali būti perkeltas į karjeros valstybės tarnautojo pareigas be jo sutikimo karo padėties, nepaprastosios padėties, ekstremalių įvykių ar ekstremalių situacijų atvejais. To reikia tam, kad mes galėtume sustiprinti Migracijos departamento pajėgumus.

Kitu projektu, kurį parengė Teisingumo ministerija, tai yra Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymu, siūloma, kad būtų sudarytos sąlygos tolygiau paskirstyti darbo krūvius teismuose nagrinėjant konkrečios kategorijos bylas.

Tokie yra siūlomi pakeitimai. Aš tikrai labai nuoširdžiai prašau mūsų susitelkimo, yra labai svarbu, kad mes šiuos įstatymų projektus priimtume, nes tai mums padėtų kur kas efektyviau organizuoti darbą. Kartu tai būtų atgrasymo žinutė, nes mes turime užkirsti kelią naujo migracijos kelio susiformavimui. Tam, kad tai pasiektume, reikalingas tiek pozicijos, tiek opozicijos bendras darbas. Yra krizė, yra ekstremali situacija, prieš Lietuvą yra vykdomas hibridinis karas arba hibridinė agresija, tai nėra šiaip įprasti dalykai. Tad būkime susitelkę, būkime solidarūs.

PIRMININKAS. Ačiū už projektų pateikimą. Nemažai yra užsirašiusių klausti. Pirmasis klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Projektų pristatymo pradžioje, pateikimo stadijoje mes sunerimome, nes girdėjome tik politikavimą, po to, dėkui jums, priėjote prie esmės, prie projektų pateikimo. Taip, jūs minėjote, kad jūs nebijote, tačiau Lietuvos žmonės bijo to, kas vyksta Lietuvoje, ir viso to pasekmės mes dabar jaučiame. Taigi norėčiau kalbėti apie tą C planą, kurį jūs pristatėte, ir greičiausiai vienaip ar kitaip turbūt turėsime visi vieningai jam pritarti ir panašiai. Paminėjote – gyventi kituose miestuose, kitose vietose. Norėtume, kad įvardintumėte, kokios tai vietos ir kokia socialinė integracija bus savivaldybėse, nes panašu, kad irakiečių skaičius masiškai auga ir tikrai negrįš visi į Iraką, tik dešimtys, o didelis skaičius galimai liks Lietuvoje. Kaip šiuo atveju bus teisiškai darbas dirbamas ir integruojama? Ačiū.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū už klausimą. Aš tikrai suprantu savivaldybių nerimą. Tikrai ne kartą jau buvo pristatyta, kad strategija yra tokia, kad tie žmonės nebus apgyvendinami savivaldybėse, jie nebus išbarstyti. Mūsų tikslas yra pastatyti palapinių miestelius ar kitokias stovyklavietes, kurios būtų pasienio teritorijoje, pasienio ruože, tam, kad pirmiausia būtų lengviau užtikrinti saugumo laikymąsi, tai yra apsaugą, ir koordinuoti patį apgyvendinimą, logistinius dalykus.

Dabar buvo laikinas sprendimas, nes, žinote, kovidas yra papildoma apsunkinanti priemonė. Pirmasis aiškesnis apgyvendinimo centras yra mūsų Pasieniečių mokykla, kurioje numatyta pastatyti apie 800 vietų turintį modulinį namelių miestelį, ir taip pat Dieveniškėse apie 500 vietų. Matyt, yra dar didelė perspektyva plėsti tą kiekį. Yra dar keletas sklypų, kuriuose numatyta rengti šitų neteisėtų migrantų apgyvendinimą.

Žinoma, mes suprantame iššūkius ir vertiname, kad žmonės yra skirtingų religijų, yra tam tikros rizikos, todėl tie žmonės bus paskirstyti pagal tam tikrą algoritmą tam, kad išvengtume kokių nors neramumų. Noriu pabrėžti, kad pažeidžiamos grupės tikrai nebus apgyvendinamos kartu. Mes suprantame, kad yra šeimos, yra nepilnamečiai ir jiems bus ir jau dabar yra skiriamas atskiras dėmesys.

PIRMININKAS. Toliau klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, advokatai, teisininkai, tarptautinės teisės specialistai pastaruoju metu aktyviai aiškina, kad nesvarbu, kurioje tvoros arba, kaip sako premjerė, užtvaro pusėje yra migrantas: ar šia pusę, ar anapus, vadinasi, jis jau turi būti saugomas. Tai ar tikslinga tokią brangią tvorą ar užtvaramą statyti, jeigu šitaip yra?

Antras dalykas. Noriu pratęsti, ko neatsakė premjerė. Jūs pirmoji gaunate informaciją, jūsų ministerija, kiek migrantų atvyksta, ir žinote, kad atsirado daugybė vaikų ir nuo rugsėjo 1 dienos reikės spręsti ugdymo problemas. Ar jūs bendradarbiaujate su Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, ar pateikiate tuos skaičius ir kaip tuos vaikus rengiatės ugdyti kartu su Švietimo, mokslo ir sporto ministerija suderinusi tuos veiksmus? Ačiū.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Kalbant apie mūsų sienos apsaugą, reikalingos kompleksinės priemonės. Akivaizdu, kad vien tvoros nepakaks. Šiuo metu su Rusijos Federacija mes turime dalį sienos su tvora. Įvertinę tą tvorą, kuri yra pastatyta su Rusijos Federacija, mes matome, kad ji nėra efektyviausias sprendimas, todėl įvertinę mes pasiūlėme, kad tvora būtų 2 metrų ir ant jos būtų dedama koncertina. Tai čia yra vienas elementas.

Antrasis elementas yra sienos stebėjimo sistema. Šiuo metu tikrai 38 % mūsų sienos su Baltarusija turi modernią sienos stebėjimo sistemą. Bet šiuo metu mes kartu diegiame modernias stebėjimo sistemas ir taip pat norime, kad jos sienas apimtų šimtu procentų.

Trečias dalykas – detekcinė sistema, kuri taip pat turi veikti.

Ketvirtas dalykas – tai sustiprintos pasienio pajėgos, jos šiuo metu yra maksimalios, maksimalus pasienio pareigūnų skaičius šiuo metu dirba pasienyje. Taip pat jau šiandien (informavo ir krašto apsaugos ministras) yra ir mūsų kariuomenės pasitelkimas. Aš nenorėčiau vardinti detalių skaičių, nes tai yra labai jautri informacija, bet mes reaguojame ir manome, kad šių priemonių kompleksas gali duoti rimtą atgrasymą.

Ir dar papildoma priemonė yra mūsų migracijos sistema. Ar mūsų migracijos sistema šiandien sukuria galimybes piktnaudžiauti? Taip, šiandien ji sukuria, procesai yra labai ilgi, todėl mes siūlome tą procesą maksimaliai sutrumpinti, efektyvinti, kad būtų nusiūsta žinia žmonėms iš Irako, iš kitų šalių, kad jie žinotų, kad čia nėra patogus kelias, kad neverta mokėti 15 tūkst. dolerių, neverta čia leisti savo pinigų ir bandyti važiuoti pro Lietuvą, kad čia nebus gerų sąlygų. Tad priemonių kompleksas, sustiprintas mūsų visų susitelkimas, manau, yra tai, ko mums ir reikia.

Aišku, galbūt nepaminėjau, tas užsienio politikos failas yra taip pat labai svarbus, visas grąžinimo procesas, dvišaliai santykiai, čia galėtų detaliau pakomentuoti užsienio reikalų ministras.

Atsiprašau, dėl švietimo. Taip, praeitą savaitę buvo aktyvuotas Vyriausybės Ekstremalių situacijų komisijos formatas, aktyvuotas planas ir yra įtrauktos visos institucijos, nes tai nėra vien tikrai Vidaus reikalų ministerijos atsakomybė – yra ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dalykų, yra švietimo klausimų. Visos ministerijos yra įtrauktos, visoms yra duotos užduotys, terminai, kada turi parengti savo darbus.

PIRMININKAS. Prašyčiau ministrės kuo trumpiau ir dalykiškiau atsakyti, nes labai daug yra užsirašiusių.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Daug klausimų užduoda, po kelis.

PIRMININKAS. Dabar klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiamoji ministre, ištis žodis „atgrasymas“ iš jūsų lūpų skamba taip, tarsi per nugarą šiurpuliukai man nueina. O kaip dėl žmogaus teisių vis dėlto yra? Juk ta koncertina bus ištempta per visus 679 kilometrus ir jeigu tamsiu paros metu netyčia kažkoks nelegalas susižeis ir nukraujuos, per visą pasaulį vėl išgarsės Lietuva kaip valstybė, kuri išgarsėjo savo slaptais Antavilių kalėjimais, mokėsime šimtamilijonines kompensacijas nukentėjusiems, kas jas mokės?

Kitas mano klausimas būtų, ištis ne aš vienas pastebiu, kad jūs išėjote iš veido, ar šios pareigos nėra jums per sunkios kaip operacijų vadovės?

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Kolega, ačiū už rūpestį, kad rūpinatės mano fizine forma, bet tikrai manau, kad viskas gerai. Ačiū, kad rūpinatės.

Kalbant apie tvorą ir žmogaus teises, apie koncertiną, mano, kaip ministrės, vidaus reikalų ministrės, tikslas – apginti mūsų nacionalinio saugumo interesus, užkardyti neteisėtos migracijos judėjimą. Kaip mes darome, pirmiausia diegiame modernias sienų stebėjimo sistemas, apie fizinį barjerą mes kalbame, jo atsiradimą, sustiprintas pareigūnų pajėgas. Tai yra kompleksas, kuris mums gali padėti. Tos vietos, kur bus koncertina, bus pažymėtos, bus informacinis pranešimas, kad čia yra tokia vieta, koncertina, neikite, nes mes turime gintis. Tai yra hibridinė ataka prieš Lietuvą, hibridinio karo ataka. Tą reikia vertinti labai rimtai, tai nėra šiaip migracija, kuri vyksta Viduržemio jūros šalyse. Tai yra Baltarusijos hibridinis karas ir mes atsakome į šią karą.

PIRMININKAS. Toliau klausia O. Leiputė.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Gerbiama ministre, aš norėčiau užduoti jums klausimą dėl vietų, gyvenviečių, kuriose apgyvendinami migrantai. Prašom pasakyti, ar jūs, ar jūsų įgalioti asmenys susitiko prieš apgyvendinant, ar jau apgyvendinus, kai yra 100 ar 70 migrantų? Gal galėtumėte pateikti

statistiką, kiek buvo papildomai kviešti policijos ar kiti pareigūnai, galų gale greitosios į tas vietas, kur apgyvendinami migrantai? Ačiū.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Aš tikrai turiu pasakyti, kad dėl kitų savivaldybių įtraukimo mes turėjome ne vieną formatą ir pasitarimą, kuriame kalbėjome su savivaldybėmis dėl galimos situacijos, dėl pasiruošimo. Tie pokalbiai buvo. Tikrai turiu patikinti, netiesa, kad mes tik po to, kai gavome didesnį kiekį neteisėtų migrantų, pradėjome pokalbius. Jie buvo daryti prieš tai. Ir tikrai turiu padėkoti toms savivaldybėms, kurios, bendradarbiaudamos su pasienio pareigūnais, sutiko sureaguoti į tą situaciją ir priėmė neteisėtus migrantus pas save. Suprantu, situacija yra jautri, sureagavo bendruomenės, iš to, matyt, atsirado tam tikrų diskusijų ir kalbų. Taip, aš pati kreipiausi kaip VESK vadovė į visas savivaldybes, prašydama pateikti galimybes dėl apgyvendinimo ploto, galimo vietų skaičiaus. Taip, atsiliėpė ne visos savivaldybės. Esu dėkinga toms, kurios atsiliėpė. Kalbant apie susitikimus, tik iškilus tam tikroms problemoms, klausimams, aš asmeniškai pati važiauvau į pasienio savivaldybes. Mano komandos nariai, viceministrai tai daro. Yra sukurta speciali grupė ar formatas komunikuoti ir bendradarbiauti su savivaldybėmis. Mes manome, yra labai svarbu, kad visi turėtume vieną informaciją. Taip, visada iškils kažkokių klausimų, bet mes esame pasiruošę operatyviai reaguoti ir spręsti. Tie patys klausimai dėl finansavimo ar dėl sveikatos dalykų yra sprendžiami, jau yra operacijų vadovo sprendimai, sprendžiant šiuos iššūkius.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama ministre, klausimų, aišku, yra daug, bet pasiengsiu užduoti nors vieną. Tai yra dėl antrojo įstatymo, dėl Vidaus tarnybos statuto. Ar tokia formuluote, kai pareigūnai laikinai perkeltami į karjeros valstybės... nebus piktnaudžiaujama?

Antras klausimas. Kodėl neparašyta, kad tai yra laikinai? Pačiame įstatyme apie laikinumą nieko nekalbama. Tai yra galime kažką perkelti ir palikti karjeros valstybės tarnautojo vietoje. Galite paaiškinti šitą ėjimą, tokį labai keistą? Ne iš karjeros, kai jeigu mes kalbame apie valstybės apsaugos sistemą, tai beveik 700 žmonių dirba centriniame aparate, o iš viso dirba 3 tūkst. 500. Jeigu mes sukelsime dar daugiau į centrinį aparatą, tai nuo to kokybė turbūt nepagerės. Ačiū.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Aš manau, komitete dabar bus galima dar pataisyti. Mano pačios principinė pozicija, kad valstybės resursai turi būti naudojami efektyviai ir racionaliai, tuo neturi būti piktnaudžiaujama. Bet šiuo metu Migracijos departamente prieglobsčio prašymus nagrinėja 16 pareigūnų, tarnautojų. To akivaizdžiai nepakanka. Poreikis yra tikrai ženkliai didesnis. Planuojama prijungti dar papildomai 72 tarnautojus arba pareigūnus, kurie padės greičiau tą procesą organizuoti šiame etape, kol mes turime krizę. Žinoma, tie pareigūnai tikrai neturėtų likti toliau, kai jau situacija pasikeis. Bet tas sprendimas yra reikalingas, nes kitaip teisiškai mes negalime tų žmonių perkelti į Migracijos departamentą, kad jie padėtų prašymus nagrinėti greičiau ir tas procesas tikrai nebūtų vilkinamas.

PIRMININKAS. Klausia D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju. Gerbiama ministre, premjerė savo pranešime paskelbė, kad jūs sutinkate imigrantus skvarbiu žvilgsniu. Ir čia, rezoliucijoje, paminėta, kad imigrantai bus traktuojami kaip hibridinės atakos galimi aktyvūs dalyviai. Gal galite pasakyti, kiek šiandien mes matome tų galimų atakos dalyvių ir kiek ten vaikų, nėščių moterų, senelių, invalidų? Ar mes jau žinome tuos skaičius ir kaip atskirsime ekonominius, politinius, o galbūt net nuo teisėsaugos pabėgusius imigrantus? Kokie čia skaičiai dabar galimi? Ačiū.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Skaičius nuo šių metų pradžios yra apie 1 tūkst. 700 žmonių. Jeigu kalbėtume apie pažeidžiamus asmenis, tai tarp jų yra nepilnamečių, kurie save galbūt pirmiausia pristato, kad yra nepilnamečiai, tai yra trečdalis tokių pažeidžiamų asmenų.

Kalbant apie mūsų tarnybų darbą, turiu patikinti, kad mūsų tarnybos dirba, dalyvauja apklausose. Yra sukurta mobiliesi apklausos grupės, kurios įvertina galimas grėsmes ir galimas rizikas, nes tarp tų žmonių gali būti įvairių motyvų ir tikslų turinčių.

O kalbant apie tai, ką mes planuojame toliau daryti, tai tikrai planuojame stiprinti savo dėmesį, nes praleisti tam tikrų žaliųjų žmogeliukų, kaip čia kažkas įvardija, mes tikrai neturime ir darysime viską, kad tokie asmenys nepatektų.

Kalbant apie pačius prašymus, tai iš tos patirties, kurios dabar turime, prieglobsčio prašymai nebuvo suteikti tikriausiai beveik niekam, nes tiesiog nebuvo pagrindo tokį prieglobsčio prašymą suteikti, nes akivaizdu, kad tie žmonės kitais pagrindais ir tikslais atvyksta į Lietuvos Respubliką.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, labai tikiuosi jūsų supratimo ir pritarimo. Matome, kad jau 20 minučių viršijome numatytą šiam klausimui laiką pagal mūsų darbotvarkę, todėl paskutinis klausia L. Kukuraitis.

L. KUKURAITIS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už galimybę paklausti. Gerbiama ministrė, šalia įstatymų projektų tikrai daug galima padaryti efektyvaus organizavimo būdu ir vienas klausimas yra, kaip koordinuojama nacionaliniu lygmeniu, įtraukiant savivaldą, nevyriausybines organizacijas, nes toks išpūdis, kad šiuo metu pagrindiniai socialiniai partneriai lyg užklumpami iš netyčių. Šis klausimas apie koordinavimą.

O antras, kiek jau dabar yra padidinta etatų ir skiriama resursų mūsų tarnyboms, kad prašymai būtų svarstomi kiek galima greičiau ir sprendimai priimami kiek galima greičiau? Greičiau, šalia įstatymo, ypač svarbu, kad visa tai būtų paremta rimta vadyba. Dėkui.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Dėl koordinavimo. Mūsų Ekstremalios situacijos valdymo grupėje yra atskiri padaliniai, kurie atsakingi už atskiras sritis, tarp jų yra viena grupė, kuri atsakinga už komunikaciją ir darbą su socialiniais partneriais. Tikrai turėjome ne vieną susitikimą ir tikrai dalykišką, esame dėkingi jiems už tai, kad jie įsitraukė ir tikrai labai prisideda. Dėl koordinavimo tas dalykas vyksta. Suprantame, kad tobulai sudėlioti algoritmai ir koordinavimas yra, matyt, mūsų stiprybė ir tam turi būti skiriama daug dėmesio. Taip ir yra.

Dėl papildomų etatų. Aš jau buvau minėjusi, yra numatyta, kad reikės papildomai 72 etatų Migracijos departamente, jie suskaičiavo, kad jiems reikia tokio skaičiaus žmonių, kad būtų sparčiau ir efektyviau nagrinėjami prieglobsčio prašymai.

PIRMININKAS. Ačiū ministrei. Atsakėte į klausimus. Dabar vienas – už, vienas – prieš. Už kalbės L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, išties, aš manau, labai reikalingi įstatymų pakeitimai dėl vienos esminės priežasties. Tiek judėjimo laisvės apribojimai, tiek procedūrų supaprastinimas, kad nebūtų galima jomis manipuliuoti, yra svarbus dalykas dviem aspektais. Vienas aspektas yra bendra žinia mūsų Vakarų partneriams, mūsų Europos Sąjungos Bendrijos nariams, kad mes kaip valstybė esame atsakinga Bendrijos narė. Vadinasi, mes nenorime sukurti dar vieno migracijos kelio. Juk būtų labai paprasta atidaryti duris, kad tie srautai galėtų keistis, bet mes taip nedarome, mes darome viską, kad nesusiformuotų dar vienas migracijos kelias.

Kita žinia ir kitas aspektas yra žinutė kilmės šalims, toms bendruomenėms, kurios nori vykti į Europą per Lietuvą: nedarykite to, čia ne tas kelias, čia ne rožėmis klotas kelias ir čia turėsite daug kliūčių. Aš manau, tai reikalingi, būtini sprendimai būtent dėl tos situacijos, kurią įvardijo ministrė. Tai yra ekstremalioji situacija, nestandartinė situacija, režimo organizuojami migracijos srautai, todėl ir mes turime būti lankstūs ir pasiruošę. Savo laisvę reikia išmokti ginti. Ačiū. Siūlau palaikyti.

PIRMININKAS. Prieš pasisako V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Iš tikrųjų aš suprantu, kad tokių sprendimų, paprastinančių procedūras, reikia, bet šiandien ministrė, pristatydama projektą, nieko nekalbėjo apie Teisės departamento išvadas, kuriose teigiama, kad įstatymo projektas iš esmės prieštarauja konstitucinei doktrinai – atima iš žmogaus teisę kreiptis į teismą. Tai yra viena. Iš tiesų, matyt, jeigu šis prieštaravimas nebus pašalintas, mes taip pat, kaip nori mūsų Rytų kaimynai, kurie planuoja tokias atakas, virsime tiesiog neteisine valstybe. Tai su tuo, matyt, sutikti nebūtų galima.

Antra. Aš suprantu, kad galime riboti žmonių, kurie mums kelia pavojų, teises, bet kodėl Vidaus reikalų ministerija siūlo riboti mūsų žmonių teises? Aš manyčiau, kad priimant sprendimą apgyvendinti teritorijose, kurios yra apgyvendintos žmonių, miestuose, būtinos bent minimalios konsultavimo ir informavimo procedūros. Tai taip pat nėra numatyta. Manyčiau, kad šitas projektas turi būti gerokai tobulinamas ir peržiūrimas, kad mes, kaip sakiau, netaptume neteisine valstybe ir neribotume savo piliečių teisių.

PIRMININKAS. Iš klausėme pasisakymus dėl motyvų. Dabar balsuosime, ar pritarti trijų įstatymų projektų paketui po pateikimo. Balsuojame iš karto dėl visų trijų projektų.

Balsavo 100: už – 99, prieš nėra, susilaikė 1. Po pateikimo pritarta.

Dabar yra Vyriausybės siūlymas svarstyti šiuos projektus ypatingos skubos tvarka. Balsuojame dėl siūlymo svarstyti ypatingos skubos tvarka.

Balsavo 101: už – 101, prieš ir susilaikiusių nėra.

Priėmus sprendimą dėl ypatingos skubos, turi būti 3 valandų pertrauka iki svarstymo ir priėmimo procedūros. Vadinas, vakarinį posėdį mes pradėsime 15 val. 5 min., nes būtent nuo to projekto pradėsime vakarinį posėdį.

Fiksuokime, kad šių visų trijų įstatymų paketui svarstyti pagrindiniu komitetu skiriame Teisės ir teisėtvarkos komitetą. Tikiuosi, galime bendru sutarimu tam pritarti? Komiteto pirmininkas tikrai nuoširdžiai jau dirba, nelaukdamas mūsų sprendimų. Tikiuosi, atidžiai išnagrinės visus pasiūlymus ir Teisės departamento pastabas. Tuo sutarimu baigiame šio paketo pateikimo stadiją.

12.05 val.

Teisėjų atlyginimų įstatymo Nr. X-1771 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-722 (pateikimas)

Toliau darbotvarkės 1-5 klausimas – Teisėjų atlyginimų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-722. Pranešėja – ministrė M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, aš noriu atkreipti jūsų dėmesį, kad pristatysiu projektą, kuris komitetuose vėliau bus ženkliai pasiaurintas, nes kartu su Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininku S. Šedbaru ir su Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininku M. Linge registruojame pasiūlymą, kad svarstytume tik tą dalį, kuri susijusi su teisėjų priedais dėl padidėjusio darbo krūvio, dėl galimo būtent padidėjimo skaičiaus bylų dėl migrantų prašymų nagrinėjimo. Visi kiti dalykai, kurie yra diskutuojami ir išdiskutuoti jau Vyriausybėje, susiję su teisėjų statusu, turės būti nagrinėjami rudens sesijoje. Apsiribosime tik šiuo siauru pasiūlymu. Šiuo įstatymo projektu... Aš pristatau tada tik tą dalį, kurią ir ketiname svarstyti ypatingos skubos tvarka, tai būtų priemonių nustatymas teisėjams dėl iš anksto nenumatytų priežasčių, smarkiai padidėjus teisėjų darbo krūviui. Pavyzdžiui, šiuo metu smarkiai išaugo skaičius bylų, susijusių su esama situacija, kai užsieniečiai masiškai neteisėtai kerta Lietuvos Respublikos sieną ir teikia prašymus dėl prieglobsčio.

Įstatymo projektu yra siūloma, kad bendros kompetencijos ar specializuoto teismo teisėjui būtų mokama ne didesnė kaip 30 % jo pareiginės algos dydžio priemoka už padidėjusį darbo krūvį, kai yra padidėjęs darbų mastas dėl iš anksto nenumatytų priežasčių, žymiai padaugėjus gaunamų atitinkamos kategorijos bylų skaičiui per mėnesį. Siūlome, kad nuostatos dėl priemokos už padidėjusį darbo krūvį mokėjimo, susijusios su nelegalios migracijos srautais, įsigaliotų jau rugpjūčio 1 dieną. Todėl ir prašome, kad šis pasiūlymas būtų svarstomas ypatingos skubos tvarka. Visų kitų nuostatų nepristatau, nes, kaip ir minėjau, yra registruotas mūsų pasiūlymas svarstyti tik susijusią su migrantų klausimu teisėjų atlyginimų dalį. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū už trumpą pranešimą. Dabar klausimai. Pirmasis klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Ačiū, atsisakau, nes premjerė atsakė į mano klausimą.

PIRMININKAS. Gerai, ačiū. Toliau klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, mano toks kompleksinis apie atlyginimus, nes čia kalbama apie atlyginimų didinimą. Pirmas klausimas. Vėl didiname tik teisėjams, bet teisėjams padeda nemažai žmonių, kurių atlyginimai nesikeičia, nors jie atlieka liūto darbą, padaro daug juodo darbo, bet, deja, apie jų atlyginimus nekalbame. Taip pat nekalbame apie pareigūnų, kurie dirba Valstybės sienos apsaugos tarnyboje, darbo užmokesčio didinimą. Kodėl siūlote didinti tik teisėjams? Pagal įstatymus už viršvalandžius, už darbą šventinėmis dienomis jiems ir taip privalu mokėti. Kodėl reikia dar įstatyme įtvirtinti 30 %?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū už klausimą. Atlyginimų klausimas visada yra kompleksinis klausimas, einame tuo keliu. Dabar yra svarbiausia, kad sutrumpinus terminą iki 7 dienų

mūsų procedūros nestrigtų. Teisėjų rankomis bus priimami šitie sprendimai. Iki šiol jie neturėjo galimybės reglamentuoti to papildomo darbo krūvio, skiriant papildomus priedus. Mes sprendžiame tą situaciją, kurią tikrai gaisro metu reikia išspręsti tam, kad visos institucijos bendradarbiautų ir būtų susitelkusios kuo greičiau ir profesionaliai priimti sprendimus, kuriuos reikia priimti.

PIRMININKAS. Klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš gal kolegos Algirdo šiek tiek patikslinsiu. Iš tikrųjų čia visiems teisėjams ir Teisėjų taryba nustato, ar reikia mokėti, ar ne. Tai klausimas būtų, ar visiems teisėjams šiuo metu galima mokėti 30 % priedą, ar tik esant ekstremaliai situacijai?

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Teisėjų priemokos už padidėjusį darbo krūvį mokėjimo tvarką nustatys Teisėjų taryba.

PIRMININKAS. Klausia J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, vis dėlto mano klausimas panašus kaip A. Syso. Teisėjų padėjėjai atlieka tikrai nemažą darbo dalį, paruošdami sprendimo juodraštį. Šiandien mes turime didelę problemą, kad žmonės išeina iš teismų, nes jau daug metų atlyginimai ne tik nedidėja, jie yra tikrai nedideli, kvalifikuotų padėjėjų trūkumas jau vis aštresnis ir aštresnis. Šiandien jūs to nieko, nors ir sakėte, kad kompleksinis klausimas, nesiūlote spręsti.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū už klausimą. Aš manau, taip yra, kad padėjėjai yra valstybės tarnautojai ir jiems taikomas Valstybės tarnybos įstatymas, kuris yra Vidaus reikalų ministerijos kompetencijos sritis ir kuriame numatyta galimybė mokėti priemoką už papildomų užduočių, suformuluotų raštu, atlikimą, kai yra viršijamas įprastas darbo krūvis, arba yra galimybė mokėti už viršvalandinį darbą. Tokia teisinė galimybė yra, o teisėjams tokia galimybė apskritai nebuvo numatyta. Mes sprendžiame tai, ką labiausiai reikia šiuo metu išspręsti.

PIRMININKAS. Toliau klausia R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Dėkoju. Gerbiamoji ministre, ačiū, kad patikslinote, kad šiandien bus svarstoma tik šita dalis. Procedūrų sutrumpinimas iš tikrųjų yra viena iš esminių problemų ir puiku, kad imatės bent tokiu būdu, kad už papildomą darbą būtų papildomai ir apmokama.

Klausimas būtų, ar apmokėjimas išspręs visas problemas, ar pakaks žmogiškųjų išteklių šiai problemai spręsti? Tai viena. Antras klausimas. Teisėjai, suprantama, teisingai ir gerai, tačiau pasieniečiams, kitoms grandims, kurios taip pat įsitraukia į labai aktyvų darbą, ar nenumatoma kaip nors padėti ir papildomai mokėti už papildomus darbus? Ačiū, ministre.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Aš manau, kad tikrai visiems už papildomą darbą turėtų būti atlyginama, tam yra mechanizmai ir procedūros. Mėginsime nepalikti žmonių, kuriems tie darbo krūviai padidėja jų valdymo srityse, su jų biudžetais, jeigu reikia, su rezervu. Bet kalbant apie...

Pirmoji jūsų klausimo dalis buvo... Atsiprašau. (*Balsas salėje*) Žmogiškųjų išteklių klausimas, taip, yra problema, bet kalbant apie teisėjus, man atrodo, jeigu mes nustatysime tiems žmonėms galimybę irgi atlyginti už darbą, už papildomą krūvį, kurį jie turi, tai su krūviais turėtume susitvarkyti. Šiuo metu manome, kad... Aišku, žiūrėsime, kokia situacija bus rudenį, bet dabar yra susikaupęs didžiulis kiekis prašymų, kurie turi būti išnagrinėti. Aš manau, kad Vyriausybei imantis tinkamų veiksmų, tą mes šiandien visi bendrai ir parlamente darome, tie srautai mažės ir mes po truputį grįšime prie normalaus krūvio.

PIRMININKAS. Klausia K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (*LF*). Aš norėjau pasitikslinti, kiek iš tiesų tų prašymų yra šiandien. Aš suprantu, ne kiekvienas rašo prašymą. Koks realus krūvis, dėl kurio mes priimame tą įstatymą?

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Dabar patikslinti prašymų skaičiaus, deja, negalėsiu. Galėsiu jums parašyti raštu. Tokios informacijos su savimi neturiu.

PIRMININKAS. Toliau klausia V. Bakas. Nėra. Tada klausia V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Ačiū. Dabar tie atlyginimai yra didinami dėl susidariusios situacijos. Kai situacija taps normali, ar grįš atlyginimai į esamą padėtį? Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Aš manau, kad kai mes rudenį kompleksiskai svarstysime visą įstatymo projektą, kuris yra Vyriausybės apsvarstytas ir kuris dabar jau buvo registruotas, tai kar-

tu turėsime spręsti ir šį klausimą. Jau tada apibendrintai, kad būtų sudėti tam tikri saugikliai, į tą ir Teisės departamentas atkreipė dėmesį, kad būtų tie priedai mokami tada, kada iš tikrųjų darbo krūvis yra toks, kuris yra padidintas.

PIRMININKAS. Klausia J. Pinskus.

J. PINSKUS (*LRF*). Ačiū, pirmininke. Iš tiesų labai malonu, gerbiama ministre, kad jūs taip operatyviai sprendžiate teisėjų atlyginimo klausimą. Mano klausimas būtų gal toks papildomas: ar pajudėjo reikalai dėl vairuotojų atvykimo į Lietuvą, nes šiandien, mano žiniomis, 10 tūkst. vadinamųjų *fūru* stovi, įmonės bankrutuoja, o mes šiuo klausimu jokio sprendimo nedarome?

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Aš suprantu, kad migrantų problemą norite spręsti dar didesniu migrantų skaičiumi, jeigu taip galima pajuokauti. Bet mes klausimą keliame labai paprastai: kodėl tie žmonės neužsilaiko šiame sektoriuje, kodėl jie taip greitai keičia savo darbo vietą ir kodėl jų darbo sąlygos yra tokios nepatrauklios, kad nėra atsirandančių žmonių, kurie nori dirbti būdami lietuviai tą darbą. Aš galbūt atsakau jums gana griežtai, bet noriu pasakyti paprastą dalyką: nėra lengvas sprendimas šiandien leisti dar 15 tūkst. žmonių atsivežti, kai mes tiksliai nežinome, kokiomis darbo sąlygomis tie žmonės dirba. Rytoj mūsų iniciatyva suburiama dar viena diskusija, kurioje dalyvaus ir Susisiekimo ministerija, ir vežėjai, ir profesinės sąjungos, kurios, beje, dažnai turi kitą poziciją negu patys vežėjai.

Atsakykime sau valstybiškai į klausimą, jeigu mes norime, kad žmonės pas mus dirbtų, būkime malonūs ir suteikime jiems tinkamas darbo sąlygas, tinkamą atlyginimą, nepiktnaudžiaukime tų darbuotojų darbo laiku ir kitais dalykais. Visi tie klausimai turi būti sprendžiami vienu metu. Ne tai, kad paprašė 15 tūkst. papildomų migrantų skaičiaus, ir mes staiga paimame ir pasakome, kad gerai, nežinodami, kodėl tie žmonės išvažiuoja, kodėl jie nelieka darbo vietoje, kokiomis sąlygomis jie dirba ir panašiai.

Mes tą klausimą tiesiog svarstome atsakingai, sprendimas dėl kvotų kol kas nėra priimtas. Ar jis nebus priimtas ir po rytdienos susitikimo, atsakyti negaliu, pažiūrėsime, kaip seksis rytoj.

PIRMININKAS. Klausia L. Kukuraitis.

L. KUKURAITIS (*LVŽSF*). Dėkoju, ministre, dėkoju, posėdžio pirmininke. Tikrai norisi pasveikinti, kad teikiate siūlymus, kad tik šia dalimi būtų svarstomas įstatymo projektas, nes registruotas prieš keturis mėnesius ir būtų neadekvatu Seime svarstyti tik vieną dieną.

Klausimas būtų, kaip atsakytumėte į tą viešai išsakomą kritiką dėl subjektyvumo dėl išaugusio darbo krūvio sprendimo, ar jis išaugęs, ar ne vieniems teisėjams ar kitiems – ne, ir to subjektyvumo atsiradimo, kurio iki šiol nėra, būtent teisėjų darbo apmokėjimo sistemoje.

Antras klausimas irgi viešai buvo išsakytas, ar taip valstybė nebando nusipirkti teismų pozityvių sprendimų migracijos klausimais, staigių, pozityvių, ypač kai kalbame apie žmogaus teisių klausimus, prieglobsčio prašymo situacijas? Dėkui.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Dėl antro klausimo tikrai nežinočiau, kokių pozityvių sprendimų čia galima norėti su 30 % viršvalandžių priedų mokėjimu nusipirkti. Aš tikrai labiau pasitikiu mūsų teisine sistema ir teisėjų kompetencija, profesionalumu ir lojalumu valstybei, kad galvočiau, kad kažkokia priemoka už viršvalandžius galėtų daryti įtaką vienam ar kitam sprendimui, tikrai taip nemanau. Kviečiu ir kolegas taip negalvoti.

O dėl pirmo klausimo akcentuoju tai, kad atlyginimai nėra didinami dabar. Teisėjų taryba nuspręs ir nustatys tvarką, kaip tai bus daroma. Mes įteisiname galimybę. Jeigu bus realus darbo krūvio padidėjimas, galimybę tiesiog mokėti papildomą atlyginimą teisėjai turės. Mes įtvirtiname galimybę, o ne prievolę tai daryti.

PIRMININKAS. Paskutinė klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, gal jūs jau ir žinote, kiek maždaug papildomai lėšų tai gali būti? Tai vienas klausimas.

Ir antras klausimas. Tikriausiai jūs jau ir su Teisėjų taryba esate diskutavę, nes žinome, kad krūvis yra labai nevienodai pasiskirstęs. Kaip jie įsivaizduoja, kaip jie tą paskirstymą planuoja daryti? Gal galite įvardinti?

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama Laima. Su Teisėjų taryba apie konkrečiai šito mechanizmo įgyvendinimą diskutavusi bent aš nesu. Gal Teisingumo ministerija yra turėjusi tų dis-

kusių, kaip konkrečiai tas bus daroma. Bet, kaip ir minėjau, bus galimybė, bus įtvirtinta Teisėjų tarybos nustatyta tvarka skirti tuos priedus.

Apie pirmą klausimą, papildomo biudžeto mes nenumatome. Manome, kad bus galima naudoti turimas lėšas tiek, kiek dabar turi savo jurisdikcijoje teisėjai. Jeigu kartais tie krūviai staiga pasidarytų tokie milžiniški, kad reikėtų ir papildomo finansavimo, tada būtų galimybė kreiptis dėl rezervo lėšų, bet kol kas nematome, kad papildomas lėšų poreikis pagal tą planuojamą krūvį būtų.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre, atsakėte į visus klausimus. Dabar vienas – už, vienas – prieš. Už kalba M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, siūlau palaikyti šį teikiamą jau susiaurintą, galima sakyti, pasiūlymą, sprendžiantį klausimą ta apimtimi, kiek tai būtų susiję su migracijos krizės sprendimu. Šiuo atveju turime žiūrėti ir į tai, kad toks kompleksinis reguliavimas, prie kurio tur būt grįšime Seimo rudens sesijos metu, susijęs su tuo, kad turime Konstitucinio Teismo išaiškinimą, mus vėl įpareigojantį grįžti ir svarstyti, kad šie klausimai būtų išspręsti. Taip, galima žiūrėti, kad to sistemiškumo norėtųsi ir daugiau, žiūrint į kitas sritis ir ten dirbančius įvairius pareigūnus ir tarnautojus, bet, skirtingai nuo teisėjų, ten tokio reguliavimo, priedų už papildomą, viršijantį krūvį, na, egzistuoja tos galimybės, atlyginimai gal ir nėra tokie, kokių norėtųsi, bet šiuo atveju teisėjų darbo reguliavimo... nevisiškai gali kompensuoti išaugę krūviai, todėl ir būtinos šios pataisos, kurias taip pat siūlo svarstyti ypatinga tvarka. Siūlau palaikyti šį įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Prieš kalbės A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, nors čia Petras vaikšto su auksinės grandinėlės plakatu, bet norėčiau atkreipti dėmesį į įstatymą, kurį mes svarstome. Sveikinu dėl susiaurinimo, nes apskritai tas įstatymas buvo labai kontroversiškas šiame kontekste, bet visais aspektais vis tiek kritikuotinas. Pirmiausia norėčiau atkreipti dėmesį į tris pastabas, kurias pateikė Teisės departamentas. Tai yra viršvalandžius arba darbą po darbo valandų bei poilsio ir švenčių dienomis jau dabar aiškiai reglamentuoja taisyklės, už tai turi būti mokama. Todėl klausimas, ar mes turime įteisinti dar kartą? Na, skamba šiek tiek keistai visiems.

Pirmas dalykas. Kaip su lygiateisiškumo principu visiems kitiems? Apie tai aš klausiau. Teisėjų padėjėjai, dirbantys teisme, Valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnai, kurių atlyginimo vidurkis yra turbūt keturis kartus mažesnis negu teisėjų, bet mes pasirenkame tik teisėjams padidinti atlyginimus, nedidiname visiems kitiems. Aš manau, jeigu šiame kontekste mes tikrai norime, kad pasienis būtų apsaugotas, turime galvoti apie visus, o ne apie paskutinę grandį, kuri greitai priims sprendimą – arba, taip sakant, laisvas, arba lieki čia, arba išvažiuoji. Todėl aš tikrai negaliu pritarti tokiam įstatymui. Dar kartą pasižiūrėkite, sakau, Teisės departamentas pateikė tris pastabas, labai aiškiai pasakyta, kad visa tai yra. Jeigu trūksta pinigų, nes padidėjo darbo krūvis, tai gal skirkime daugiau lėšų iš biudžeto, bet nekeiskime įstatymo. Mes dar labiau padidinsime jų atlyginimus, palyginti su visais kitais pareigūnais ir darbuotojais Lietuvoje.

PIRMININKAS. Ačiū. Pasisakė visi dėl motyvų. Dabar balsuosime, ar pritarti projektui po pateikimo.

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 65, prieš – 2, susilaikė 29. Po pateikimo pritarta.

Dar balsuosime dėl ypatingos skubos. Baigsime dėl šio projekto, tuomet suteiksiu žodį repikuoti. Yra Vyriausybės siūlymas svarstyti projektą ypatingos skubos tvarka. Balsuojame dėl šio pasiūlymo.

Balsavo 100: už – 66, prieš – 13, susilaikė 21. Ypatingai skubai pritarta. Kaip ir pirmu atveju, bus 3 valandų pertrauka. Skiriame pagrindiniu komitetu Socialinių reikalų ir darbo komitetą. Galime bendru sutarimu?

Dabar replikos po balsavimo. P. Gražulis, kuris aiškiai sumaišė vietas. Su plakatais žmonės stovi ten, šalia Seimo rūmų, todėl tikrai prašome gerbti ir Posėdžių sekretoriatą, kuris, žinoma, reikalauja išnešti šį didelės apimties plakatą, bet suteikus repliką, tikiuosi, pasielgsite korektiškai.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, buvau pikete, ir žmonės, aš turiu žmonių valią vykdyti, paprašė, kad šitą plakatą parodyčiau valdančiajai daugumai. O kas užrašyta, jūs suprantate. Ar 40 mln. litų kainuojanti auksinė ar kokia čia tvora apgins Lietuvą.

Ir noriu antrą trumpą repliką premjerei pasakyti. Gerbiamoji premjere, aš turiu tik du koldūnus ir mano tie koldūnai neišspręs problemos, bet Austėja turi daug mokyklų ir labai turtinga, tikrai gali išmaitinti, apgyvendinti visus pabėgėlius.

12.27 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl hibridinės agresijos atrėmimo“ projektas Nr. XIVP-723(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKAS. Gerai, replikos baigtos. Dabar darbotvarkės 1-6 klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl hibridinės agresijos atrėmimo“ projektas Nr. XIVP-723. Pateikimas. Pranešėjas – L. Kasčiūnas. Prašau.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas Jurgi. Teikiu jums rezoliucijos „Dėl hibridinės agresijos atrėmimo“ projektą. Pirmiausia aš labai noriu padėkoti visų be išimties frakcijų seniūnams, su kuriais teko daug bendrauti savaitgalį, kalbėtis, labai ačiū už paramą. Pirmiausia dar galbūt netgi akcentuočiau opozicinių frakcijų seniūnus. Tikrai ačiū jums už tai.

Jau daug dalykų yra pasakyta, kas jau yra atsigulę į šitą rezoliucijos projektą, bet noriu kai kuriuos dalykus akcentuoti. Tai nėra įprastinė nelegali migracija – tai yra valstybės autoritarinio režimo organizuojami migracijos srautai. Tai situaciją daro kitokią, nei yra įprasta matyti Europoje, ir tą turi suprasti. Turime suprasti ir mes, tą supranta ir mūsų partneriai. Tai yra naujas fenomenas ir tą mes aiškiai akcentuojame rezoliucijoje.

Ko siekia šitas autoritarinis režimas taip elgdamasis? Rytų erdvėje yra toks gerai žinomas terminas – *prinuždėnija k sotrudničestvu*, tai yra priversti kitą valstybę per prievartą pakeisti savo užsienio ir saugumo politiką, apriboti savo savarankiškumą. Būtent to yra siekiama šitais agresyviais veiksmais. Mums visiems reikia labai aiškiai apsispręsti, ar mums primes žaidimo taisyklės, ar mes išliksime savarankiški. Todėl visiškai nesvarbu šiuo atveju, ar mes konservatyvesni, ar mes liberalesni. Šiandien mums visiems reikia išmokti ginti savo bendruomenės laisves ir teises, todėl mes esame čia, neeilinėje sesijoje, ir darome, matau pagal balsavimus, būtent taip – mes giname savo laisves ir teises, kad autoritariniai režimai jų nesugriautų ir jų nesuvaržytų.

Ko reikia, kad mes apsigintume? Priemonių, kurias siūlome rezoliucijoje. Siūlome Lietuvos Respublikos Vyriausybei, dirbame išvien. Fizinis barjeras, fizinis gynybinis barjeras – taip, tai nėra panacėja, bet tai yra labai svarbus elementas, kai veikia kaip sistema, kai veikia kaip sistema kartu su galimybe apriboti nelegalių migrantų judėjimo laisvę, kai jie apgyvendinti, kai mes turime mechanizmus, kaip grąžinti žmones namo, kai pasibaigia procedūros ir jie nėra pripažįstami politiniais pabėgėliais. Fizinis barjeras yra ypatingos svarbos. Ir čia labai aiški žinia, kurią pasirinko Lietuva: mes neleidžiame sukurti dar vieno tranzito kelio į Europą, jų tikslas nėra Lietuva. Jų tikslas Vakarų Europos šalys. Bet mes esame atsakinga valstybė, todėl saugome Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos išorines sienas. Aiškiai akcentuojame, kad šitų migracijos srautų organizatoriai turės atsakyti. Ir lygiai taip pat, ką daro Užsienio reikalų ministerija ir mūsų ministras, – kelia klausimą dėl to, kad ši migracija, organizuojama tokiu būdu, negali būti nepastebėta ir Europos Sąjungoje. Dėl to turi būti sąsaja su Europos Sąjungos sankcijų politika – tai dar vienas labai svarbus punktas.

Kalbant apie punktą, kuris galbūt kėlė daugiausia diskusijų, bet mes radome kompromisą, aš galbūt jį geriau pacituosiu: „Esant pagrįstam poreikiui užsieniečiams iš trečiųjų šalių, nelegaliai kirtusiems Lietuvos Respublikos sieną ir neturintiems asmens tapatybę įrodančių dokumentų, atsižvelgiant į hibridinės atakos, kurios vykdymui juos panaudoja nedraugiški režimai, pavojaus laipsnį, galėtų būti taikomos visos sulaikymo, apsaugos ir apgyvendinimo sąlygos, būtinos kylančioms grėsmėms Lietuvos Respublikos konstitucinei santvarkai ir visuomenės rimčiai pašalinti. Kartu pripažįstant migrantų problemos socialinį ir humanitarinį pobūdį, vykdant dėl nelegalios tarptautinės migracijos valstybėje susidariusios ekstremaliosios situacijos valdymą, užtikrinti migrantų ir pabėgėlių žmogaus teisių, įtvirtintų tarptautinėje ir Lietuvos teisėje, įgyvendinimą.“

Dar vienas labai svarbus dalykas, ką pradeda daryti Lietuva ir ką darė daugelis kitų Europos Sąjungos valstybių, kurios jau susidūrė su šiomis problemomis, tokios kaip Danija, Norvegija, tai

yra tose kilmės šalyse aktyvinti socialinę kampaniją, kad Lietuvoje nebus rožėmis kloto kelio į Vakarus. Tai yra labai svarbu ir mes siūlome tai daryti Vyriausybei.

Gražinimas. Yra du keliai: vienas sunkesnis, kitas lengvesnis. Jau atsiranda žmonių, kurie nori savanoriškai grįžti. Yra programų (ir tarptautinių), kur nuperkamas bilietas, kur duodama tam tikra pinigų suma, kad tu galėtum sugrįžti. Atidirbinėjame šį mechanizmą. Net neabejoju, kad pritaikius tas priemones, kurias šiandien mes su jumis priimsime, norinčių savanoriškai grįžti žmonių skaičius augs. Mano požiūriu, tai yra pats geriausias sprendinys. Jeigu šis kelias neveikia arba veikia ribotai, tada, be jokios abejonės, per readmisijos sutartis su FRONTX pagalba, pasibaigus procedūroms, ieškosime būdų grąžinti juos į kilmės šalis – tai yra mūsų tikslas, tai yra esmė.

Šitoje vietoje noriu paminėti V. Fiodorovo idėją, kurios nėra dokumente, bet kuriai aš visiškai pritariu ir kuriai mes visi turbūt pritarisime ar dauguma iš mūsų, kad jų apgyvendinimas tuose centruose, vadinkime taip, būtų kuo toliau nuo mūsų miestų, nuo tam tikrų vietų, kuriose gali atsirasti tam tikra kultūrinė įtampa ir panašiai. Mums to reikia vengti. Atsižvelgiame į visa tai.

Ir paskutiniai du punktai. Jeigu agresija, šita hibridinė agresija, intensyvės, mes siūlome kaip opciją, kaip galimybę, be didelių įpareigojimų, bet kaip galimybę kreiptis į NATO dėl konsultacijos pagal 4 straipsnį, pagal kurį šalys tarpusavyje konsultuosios, jeigu, bet kurios iš jų nuomone, kiltų grėsmė bet kurios šalies teritoriniam vientisumui, politinei nepriklausomybei ir saugumui. Tai visada turėkime galvoje.

Ir paskutinis straipsnis. Esame Europos Sąjungos nariai, jau dabar jaučiame Europos Sąjungos paramą, veikia FRONTX. Pirmiausia iš jų tikimės didžiausios pagalbos būtent dėl gražinimo procedūrų. Bet nuo 2014 metų Europos Sąjungoje yra tokia solidarumo klauzulė, irgi pagal principą: jeigu valstybė narė patiria teroro aktą, gaivalinę nelaimę ar žmogaus sukeltą katastrofą, Sąjunga ir valstybės narės veikia bendrai ir solidariai. Kitaip tariant, visada bus galima pabandyti aktyvuoti šią klauzulę ir tada Europos Sąjungos valstybės narės ieškos būdų, kaip mums padėti, be abejo, pagal mūsų poreikius. Labai ačiū, esu pasiruošęs atsakyti į klausimus.

PIRMININKAS. Norinčių klausti tikrai yra nemažai, todėl iš karto prašau pranešėjo kuo trumpiau atsakyti į pateiktą klausimą. Pirmasis – A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Gerbiamasis komiteto pirmininke, ką ketinate daryti, jei prie, tarkim, 2 metrų pastatytos tvoros ar prie koncertinos atėjęs migrantas, tarkim, iš Centrinės Afrikos ar Artimųjų Rytų kurios nors valstybės paprašys prieglobsčio? Kaip jūs, būdamas praktikuojantis krikščionis, ištiesite ranką ir padėsite jam perlipsti šį užtvartą ar atsuksite jam užpakalį?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Artūrai, gal jūs dažniausiai užpakalį atsukate kam nors. Mes tai mandagūs žmonės. Šiuo atveju reikia pasakyti, kad siena ilga, jeigu kalbame apie koncertiną, tai yra 515 kilometrų. Toks yra planas sukurti tokį apsaugos ruožą. Šią minutę ji yra tokia ilga, nes galbūt tu stovėsi prie tos koncertinos, apsispręsi tiesiog grįžti atgal ir paprašyti prieglobsčio Baltarusijoje, o dar geriau – kreipsiesi legaliai į Lietuvos atstovybę Minske arba bandysi prieiti prie pasienio punkto. Tai yra barjeras, kuris veikia. Tai nėra panacėja, bet tai yra barjeras, kuris veikia.

PIRMININKAS. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamas pranešėjau, esate nacionalinio saugumo specialistas, analitikas. Manychiau, kad jums tinka tokias rezoliucijas rengti, tačiau jos kelia ir diskusijų. Jūs buvote JAV prezidento D. Trampo grupės pirmininkas šiame Seime ir puikiai prisimenate, kaip buvo šaipomasi iš D. Trampo bandymų, siekio statyti rimtą, nebutaforinę sieną su Meksika. Kaip jūs šių dienų kontekste manote, ar teisingai elgėsi tie žmonės, kurie šaipėsi iš D. Trampo?

Ir antras dalykas. Hibridinė agresija, hibridiniai aktai, migrantai – hibridinio karo dalyviai, instrumentai. Tai mums yra aišku ir suprantama, tačiau Italija, Graikija, Vokietija jų taip nevadino – hibridine agresija. Kaip čia būtų su tarptautine teise, jeigu mums reiktų, kaip mes tą įrodytume, kad čia yra hibridinė agresija?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas Stasy, grupėje buvome kartu. Tai ir varge, ir džiaugsmo. Aš manau, idėja saugoti sienas visada yra teisinga. Ta valstybė, kuri nesaugo savo sienų, nėra valstybė. Ir reikia turėti kartais rimtų sprendinių. (*Balsas salėje*)

Gerbiamas Petrai, šiuo atveju reikia pasakyti labai paprastą dalyką. Aš labai gerai žinau istoriją, kaip buvo diegiama sienos apsauga. Tai prasidėjo 2015 metais. Natūralu, pradėjome nuo Rusijos Federacijos Kaliningrado srities. Suprantame, kodėl. Procesai vyko ir S. Skvernelio Vyriausybėje. Vyko. Galima sakyti, kad galbūt norėjosi greičiau, bet jie vyko. Todėl šiuo atveju aš nenoriu mėtyti kamuoliuko nei į vieną, nei į kitą pusę. Visi darėme darbą, visi prie to prisidėjo. Yra keturi NSGK sprendimai per ketverius metus. Paskutinis dar vasario mėnesį jau šių metų, kur mes raginame dar daugiau skirti dėmesio, finansavimą ir panašiai. Šiuo atveju prisiimkime visi atsakomybę, kad, deja, kai užklupo krizė, 38 % sienos su Baltarusija jau yra modernizuota, sistemos įdiegtos. Per mažai. Mes ją stipriname. Ir darykime tai kartu, neieškodami dabar, kas buvo kaltas.

Dėl hibridikos. Tai yra, kaip ir minėjau, unikali situacija. Režimas. Angliškai (...). Tai yra kitaip nei Pietų Europoje, todėl reikia ieškoti ir aiškinti mūsų partneriams, kad situacija yra kitokia ir priemonės gali būti lankstesnės. Tai yra labai svarbu.

PIRMININKAS. Klausia L. Savickas.

L. SAVICKAS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Ačiū, pranešėjau. Trumpas konkretus klausimas. Vis dėlto prekyba žmonėmis, kaip jums puikiai žinoma, yra tarptautinis nusikaltimas, yra asmenys, kurie tai organizuoja, valstybės, kurios tai dangsto, remia, skatina, turi už tai atsakyti. Šiandien taip pat dėl to yra registruota pasiūlymų, kurie mato ir akcentuoja požymius dėl galimo Baltarusijos režimo remiamos prekybos žmonėmis, tokio nusikaltimo ištyrimo ir patraukimo atsakomybėn. Jūsų vertinimu, ar pritartumėte tokiems siūlymams, siekiant papildyti šį rezoliucijos tekstą?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Taip, Lukai, labai ačiū. Aš žinau, kad E. Zingeris yra įregistravęs pasiūlymą. Mes vakar diskutavome ir su juo, ir kitais formatais. Aš pritarčiau, jeigu tai būtų atskiras žanras ir atskira rezoliucija būtent šitam fenomenui pagrįsti ir įrodyti su nuorodomis į įvairias konvencijas būtent šiuo aspektu. Tai truputėlį iškrenta iš mūsų dabar siūlomos sistemos. Aš pritariu, bet siūlau tai padaryti kitu dokumentu ir tikrai galėsime pritarti.

PIRMININKAS. Klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (DPF). Ačiū, pirmininke. Nėra abejonių dėl rezoliucijos, žinoma, dar būtų galima tobulinti, tačiau priminsiu, kad jums, valdančiajai daugumai, pakako drąsos sukurti mums visiems koncentracijos tipo stovyklų sąlygas visoje šalyje *lokdauno* laikotarpiu. Tuomet pavyko sugalvoti, kaip kontroliuoti net šunkelius į vienietines kaimo sodybas, buvo saugomi parkai ir tvenkiniai, kad, neduok Dieve, kas neišeitų pasidžiaugti gamta ir pakvėpuoti tyru oru, buvo saugomi net sniego kalneliai, kad rogutėmis niekas neišdrįstų pasivažinėti. O kai prireikė kiaurą sieną saugoti nuo pabėgėlių, tai pajėgų nebėra. Kur tos pajėgos išgaravo, koks jūsų matymas šiuo aspektu?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas Aidai, buvo saugomos gyvybės, Lietuvos Respublikos piliečių gyvybės. Dėl to ir buvo taikomos priemonės. Tas įvairias priemones taikė ne tik Lietuva – taikė daug Vakarų pasaulio valstybių. Laikas parodys, bet apsaugojome labai daug gyvybių. Visą laiką klausdami tuos klausimus turėkime tai galvoje. Tai buvo pagrindinis tikslas.

Dabar dėl kito klausimo aspekto. Aš sakiau pačioje pradžioje – neieškokime šiuo atveju, kas čia iki galo kaltas, kaip sistema kurta, kas buvo valdžioje, kas buvo pozicijoje. Ne laikas. Mūsų esminis tikslas dabar – sukurti labai aiškia, kaip ir minėjau, trijų ar net keturių ramsčių sistemą: fizinė apsauga, sustiprintas patruliavimas, sukurti tokią situaciją, kad būtų supaprastintas procedūrų nagrinėjimas, kad būtų apribota jų judėjimo laisvė, kai jie čia gyvena, tobulinamos grąžinimo procedūros ir darbas su kilmės šalimis, kad būtų nutrauktos nelegalios migracijos schemos. Tad dirbkime šiomis keturiomis kryptimis visi kartu ir šitą problemą mes suvaldysime.

PIRMININKAS. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju. Jūsų žodžiuose dažnai girdžiu – neieškokime, kas kaltas. Norėčiau tam pritarti. Aišku, atsimenant pirmąją pandemiją, tada ieškojote labai daug kaltų, bet mes būsimė šioje situacijoje vieningi, nes tai yra viena nelaimė visoje šalyje ir turime susikonsultuoti ir dirbti kartu. Aišku, turiu abejonių, kodėl Dieveniškėse etnarezervate bus apgyvendinti nelegalai, tai kelia nerimą, nes jau ir kultūros etnabendruomenė taip pat sunerimusi, nes tai yra rezervatas, bet tikėkimės, kad visas bus gerai.

Norėjau paklausti. Lietuvos ambasadoje Minske A. Lukašenka iki minimumo sumažino diplomatų skaičių. Kaip jūs galvojate dabar? Irgi nesu šimtu procentų už ar prieš šią tvorą, jeigu reikia, tai reikia, tai suprantame visi kartu. Minėjote, kad pabėgėliai galėtų kreiptis, prieglobsčio prašyti mūsų valstybės ambasadoje Minske. Bet kai yra minimumas diplomatų, ar tai realu, ar ne? Matau, visi suprantame, kad A. Lukašenkos žaidimas yra aiškus.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas Robertai, ačiū už jūsų pirmą teiginį. O į antrą atsakyčiau, kad Minske yra daug ir kitų ambasadų – Vokietijos ambasada, Prancūzijos ambasada, galima ir ten prašyti. Ačiū. Bus nagrinėjamos procedūros.

PIRMININKAS. Paskutinis klausia T. V. Raskevičius.

T. V. RASKEVIČIUS (*LF*). Dėkoju už suteiktą žodį. Teikiamas Seimo rezoliucijos projektas pavadintas „Dėl hibridinės agresijos atėmimo“. Hibridinės agresijos sąvoka šiaip (...) vartojama ir pačiame rezoliucijos tekste. Pagal tarptautinę teisę agresijos aktu laikomas būtent ginkluotas karinis valstybės užpuolimas, kurio viena iš formų yra ginkluotų gaujų ir grupių siuntimas į kitą valstybę vykdant ten karines operacijas.

Analogiškai agresiją apibrėžia ir mūsų teisės aktai. Pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos ginkluotos gynybos ir pasipriešinimo agresijai įstatymas. Šis įstatymas įpareigoja agresijos atveju ginklu visuotinai ir besąlygiškai ginti Lietuvos Respubliką, imtis visų būtinų individualios, kolektyvinės savigynos priemonių, Konstitucija ir įstatymai taip pat įpareigoja agresijos atveju nedelsiant priimti sprendimus dėl ginkluotos gynybos.

Tai klausimas būtų toks. Ar, jūsų manymu, agresijos sąvokos vartojimas kalbant apie krizę 2 tūkst. migrantų, kurių 30–40 % sudaro pažeidžiami asmenys, nėra perteklinis? Ačiū.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū, Tomai. Mes gyvename hibridinių grėsmių laikotarpiu, kai trinasi riba tarp karo ir taikos, todėl žodis „agresija“ yra lydimas žodžių „hibridinė agresija“, tai truputėlį adaptuoja mūsų terminologiją ir sąvokas ir dabartines situacijas. Hibridinė agresija. Ne agresija, ne karas, bet hibridinė agresija. Šiuo atveju formuojasi tam tikra pilka zona, kur gali pasisukti ir į vieną, ir į kitą pusę, kur gali būti, kad mes ir toliau kalbėsime apie tradicinę politinę pabėgėlio *versus* ekonominio migranto dichotomiją, o gali pasisukti link to, kad agresyvūs veiksmai bus tokie, kad mes jau galėsime kalbėti ir apie tam tikros raudonos linijos peržengimą. Ir būtent toje pilkoje zonoje mums ir reikia išmokti veikti, o šita rezoliucija būtent tai ir siūlo. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar diskusija. Pirmiausia kalbės, kas užsirašė frakcijos vardu. Pirmiausia – E. Gentvilas. Esame numatę diskusijos daliai apie 30 minučių, būsime dėkingi, aišku, jeigu sutrumpės laikas dėl trumpų pasisakymų.

E. GENTVILAS (*LSF*). Ačiū. Gerbiamieji, kaip tik geras laikas pasamprotauti apie šios rezoliucijos pavadinimą. Aš irgi suprantu, kad pagal apibrėžimą agresija turėtų būti ginkluota. Iš dalies jau atsakė L. Kasčiūnas, bet pasižiūrėkime, akivaizdu, kad tas srautas yra organizuotas valstybiniu lygiu – A. Lukašenkos režimo lygiu. Tai nėra biznierių organizuoti kokie nors srautai, siekiant užsidirbti, pačių žmonių susigalvojimas ieškoti, o yra valstybiniu kaimyninės valstybės režimo masteliu sugalvota veikimo forma prieš Lietuvos Respubliką. Ją, mano manymu, galima pavadinti hibridine agresija – taip, kaip ir išdėstė L. Kasčiūnas.

Kitas dalykas, jeigu sakome pilkoji zona, tai kur ta riba? Pasižiūrėkime: į Donbasą pirmiausia atkeliavo neginkluoti žalieji žmogeliukai, kaip V. Putinas sakė, jie yra labai mandagūs. Paskui šitie mandagūs žalieji žmogeliukai iš kažkur gavo ginklų ir tapo realios karinės agresijos instrumentu. Taigi kurioje vietoje prasideda agresija, kai vyksta realiai hibridinis karas? Todėl, mano manymu, tas iš pirmo žvilgsnio teisinis nekorektiškumas yra paaiškinamas per žodžius „hibridinė agresija“, nes nežinia, kada gali prasidėti tikroji agresija, jau be žodelio „hibridinė“.

Mes, kaip valstybė, turime prievolę atsakyti prieš savo piliečius, užtikrinti jiems ramybę, gerovę, mes, kaip Europos Sąjungos valstybė, turime būti atsakingi ir už solidarią Europos Sąjungos politiką pabėgėlių, nelegalių pabėgėlių, nelegalių migrantų atžvilgiu. Taip mes uždaramė suformuotą vieną papildomą spragą nelegaliems pabėgėliams patekti į Europos Sąjungą, todėl mes sulaukiame ir Europos Sąjungos solidarumo ir supratimo mūsų šiame mūšyje, vadinkime, su nelegalios migracijos organizuotais srautais.

Tiesa, mes tokie solidarūs nebuvo 2015 metais, kai vyko masinė migracija, pabėgėlių srautai į Pietų, Vidurio Europą. Tada mes – ne, kvotų nesilaikysime, mojavome, kai kurie politikai, plakatais „stop migrantams“, „stop pabėgėliams“ ir taip toliau. Šiandien norime to solidarumo iš Europos Sąjungos ir, atrodo, sulaukėme. Gal dar nepakankamai, tačiau vakar išgirsta informacija, ko mums labai trūksta? Vertėjų! Mes neturime kvalifikuotų vertėjų, galinčių kalbėti tomis kalbomis, kurios yra gimtosios tiems pabėgėliams. Europos Sąjunga padeda tai užtikrinti.

Supraskime, kad tie žmonės yra nelaimingi žmonės. Jie bėga ar nuo bado, ar nuo politinių persekiojimų, nuo skurdo, nuo neoraus gyvenimo ir mes turime juos vertinti ne kaip nors kitaip, o kaip nelaimingus žmones, pasirengusius palikti savo tėvynę, ieškoti kitos tėvynės. Galų gale turime vertinti, kad esame Europos Sąjungos, turtingos valstybių bendrijos, nariai ir ta turtingų valstybių bendrija yra kažkam patraukli. Taip, aš suprantu, tai turbūt nėra mūsų svajonė, kad čia plūsteltų, bet mes privalome užtikrinti šitų žmonių atžvilgiu pagarbų elgesį, paremtą tarptautinėmis konvencijomis ir taip toliau. Sekmadienį, po visų pokalbių su L. Kasčiūnu, jis, akivaizdu, perkalbėjo su visais seniūnais, visi seniūnai nutarė pasirašyti. Tikrai man toks mūsų solidarumas labai priimtinas, tačiau visi turėjome tam tikrų pastabėlių, ir pirmiausia dėl 5 punkto. Labai džiaugiuosi ir dėkoju Laurynui, kad irgi atsižvelgė į tuos nuogastavimus ir 5 punktas šiandien yra pakeistas taip, kad neatrodo kaip išpuolis prieš žmogaus teises. Džiugu, kad mes randame tokį kompromisinį sprendimą. Tikrai norisi nuraminti žmogaus teisių gynėjus ar apskritai galvojančius apie žmogaus teises, kokie tai bebūtų žmonės, iš kur jie bebūtų, mes turime apie juos galvoti. Norisi nuraminti, kad Seimas šitoje rezoliucijoje atsižvelgė į tai. Man skaudžiausia būtų, kai mes dažnai kritikuojame Vengrijos ar Lenkijos veiksmus žmogaus teisių požiūriu, patiems išgirsti iš kitų Europos valstybių kritiką Lietuvos Seimui dėl pažeidžiamų ar nuvertinamų žmogaus teisių. Laimei, šitų dalykų pavyko išvengti. Išspręsimė šitas problemas, aš tikiu, kad jas mes išspręsimė, ir pradėkime galvoti apie kitus dalykus. Apie integraciją, vis tiek anksčiau ar vėliau atsiras dešimt, šimtas ar tūkstantis, mes negalime palikti šitų atvykstančių žmonių iš bet kurios pasaulio valstybės be dėmesio. Mes turime juos integruoti, tai vienas uždavinys. Galiausiai svarbiausias uždavinys – pradėkime kalbėti su mūsų žmonėmis, negąsdindami jų, kad čia atvyks kitokio tikėjimo, kitokios odos spalvos, kitokių tradicijų ir papročių žmonės, o kalbėkime apie tai, kad kaip lietuviai bėgo šimtais tūkstančių, ieškodami geresnio, oresnio gyvenimo, ir buvo priimti kaip žmonės, mes, kaip Lietuva, taip pat turime elgtis bet kurio žmogaus atžvilgiu.

Kolegos, ačiū už dėmesį. Akivaizdu, kad agituojau balsuoti už šią rezoliuciją.

PIRMININKAS. Toliau frakcijos vardu kalbės V. Fiodorovas.

V. FIODOROVAS (DPF). Dėkui, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, iš karto pasakysiu, kad greičiausiai Darbo partijos frakcija palaikys šią rezoliuciją. Kaip ir daugelį kitų klausimų, kuriuos teikia valdantieji tam, kad iš esmės krizė, kuri yra susidariusi arba susidaro, būtų sprendžiama. Žinote, geriau vėliau negu niekada. Arba geriau tai, kas yra siūloma, negu nieko nebūtų daroma šiuo klausimu.

O kalbant apie rezoliuciją, jos tekstas konstatuoja svarbias aplinkybes, kas jau ir taip visiems žinoma, apie ką jau buvo kalbėję ne vienas ekspertas, valstybės pareigūnai. Bet svarbu įvertinti situaciją ir numatyti trumpalaikius žingsnius. Tai svarbu, tačiau to negana. Todėl verta atkreipti dėmesį į kelis dalykus. Pirmiausia ir, manau, svarbiausia, rezoliucijoje kalbama apie viską, išskyrus Lietuvos žmones. Yra hibridinė ataka, yra kariuomenė, yra fizinė siena, sankcijos, informacinė kampanija, kreipimasis į NATO ir Europos Sąjungą, bet nėra vieno, kur dėsime visus tuos pabėgėlius, kurie jau yra Lietuvoje ar pretenduoja netrukus atsirasti Lietuvoje. Kiek laiko planuojama statyti tvorą? Metus, dvejus, trejus? Kiek nelegalių migrantų per tą laiką pasieks Lietuvą? Nepaisant visų rezoliucijų ir klausimų, kuriuos mes šiandien svarstome ir svarstysime. 10 tūkst., 50 tūkst.? Kur jie gyvens, kas mokės už jų buvimą Lietuvoje? Savivaldybės ar vis dėlto Vyriausybė? Darbo partijos frakcijos pozicija paprasta – nelegalūs migrantai, tarp kurių gali būti, čia nekalbu apie kokį nors panikos įvedimą, bet tarp jų gali būti žmonių su kriminaline praeitimi, organizuotų grupių atstovų, mūsų nuomone, jie turi būti apgyvendinami kiek įmanoma toliau nuo vietos bendruomenių, užtikrinant vietos bendruomenių ir gyventojų saugumą. Tai yra esminis dalykas. Esame lietuvių išrinkti tautos atstovai ir turime visų pirma atstovauti jų interesams.

Antrasis bet. Ar tikrai mes visi patys tikime viskuo, kas parašyta rezoliucijoje? Nepaisant to, kad ir pats ją pasirašiau, bet tikrai verta įsiklausyti ir įsiskaityti. Ar mes tikrai tikime viskuo, kas ten parašyta. Ten kalbama apie informacinę kampaniją užsienyje, tai, kad mes informuosime, kad tiems žmonėms čia nebus paprasta, kad jie čia yra ne tai kad nelaukiami, bet jiems tiesiog nebus lengvas kelias. Bet pasižiūrėjus ankstesnes Vyriausybės organizuotas informacines kampanijas, pavyzdžiui, vakcinavimo kampaniją arba visą kovidą suvaldymo kampaniją, buvo visiškai tragedija, fiasko. Tai ar mes pasimokome iš klaidų ir kalbame apie naujas informacines kampanijas, kai nesugebame susitvarkyti su tomis, kurios šiandien yra startavusios? Ar tikrai tikime, kad siekis grąžinti nelegalius migrantus namo bus įgyvendintas? Turbūt priminsiu, kad vien per metus... per ketverius metus Europos Sąjunga sugebėjo grąžinti atgal į jų valstybes apie milijoną žmonių, nors į kokią Graikiją ar Vokietiją tiek atvažiuoja per vienerius metus. Ar tikrai Lietuva padarys geriau, negu daro visa Europos Sąjunga, ir ar tikrai pasiseks?

Dar vienas bet. Kas šiuos pasiūlymus, kurie yra teikiami Vyriausybei, įgyvendins, viską koordinuos? Ministrė? Su visa pagarba jai, iš tikrųjų matyti, kad ministrėi yra sunku, o mes šiaandien svarstydami rezolucijas ir įstatymus skiriame ministrėi dar daugiau darbo ir dar daugiau atsakomybių.

Ir pabaigai įrodymas, kad viską reikia vertinti rimtai, o ne dergtis vieniems iš kitų. Kai 2016 metais Darbo partija kalbėjo būtent apie nelegalius migrantus, daugelis iš jūsų šaipėtės, juokėtės, kad problemos nėra. Kalbėjote, kad mes naudojames ar ten Darbo partija naudojasi žmonių baimėmis, kad su tais imigrantais, kurie yra, nieko blogo. Šiaandien 2021 metai. Daugelio iš jūsų akyse panikos ir baimės netrūksta.

Taigi, kolegos, reikia vertinti viską rimtai ir tai, ką šiandien mes, Seimas ir Vyriausybė, transliuoja žmonėms, tai, kokius sprendimus priima dažnai Vyriausybė, pasitikėjimo žmonėms tikrai neduoda. Taip, tai krizė. Nors ši rezoliucija tik pirmasis žingsnis, mes privalome kuo skubiau priimti sprendimus, pasiūsti žinią žmonėms, partneriams, nedraugiškiems kaimynams, kad situacija bus suvaldyta. Todėl jei nuoširdžiai tikite tuo, kas parašyta rezoliucijoje, pasimokėte iš ankstesnių klaidų ir įvertinote visus kylančius sunkumus, susijusius su šia krize, Darbo partijos frakcija negali stabdyti procesų, balsuos už šiuos pasiūlymus, nes reikia, kad tas planas ir tas viskas pradėtų veikti. Bet sutinkame, kad turbūt priimti mūsų sprendimai visiškai situacijos ir krizės neišspręs. Reikia aiškos strategijos, detalaus veiksmų plano, kurio nėra. Ne tokio, kuriame kalbama apie a, b, c ir visomis kitomis likusiomis abėcėlės raidėmis pažymėtus planus, apie kuriuos vietos gyventojai savivaldybėse nežino, kuris apima tvoros statymą ir įpareigojimus pačioms savivaldybėms. Reikia tokio plano, kuris būtų iš esmės ir kuris visam laikui sustabdytų pabėgėlių antplūdį.

Taigi, kaip supratote, agituojau balsuoti už rezoliuciją, bet atkreipiu dėmesį į tuos sunkumus, kurie mūsų vis dar laukia. Ačiū.

PIRMININKAS. Frakcijos vardu kalba V. Mitalas.

V. MITALAS (LF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, man atrodo, kad mus nedraugiškas režimas, remiamas kito nedraugiško režimo, *trolina*. *Trolina*, nes vieningas ir užtikrintas veikimas užsienio politikoje juos jau pradėjo rimtai nervinti. Principinga laikysena laisvos Baltarusijos atžvilgiu, nuoseklus siekis tapti laisvos Baltarusijos forpostu, prieglobsčio teikimas nuo lukašenkinės tironijos bėgantiems ir kankinimus patiriantiems opozicijos atstovams, pilietinei visuomenei, verslui turi tam tikrą savo išbandymų kainą. Anksčiau jie galvojo, kad pakaks vien energetikos.

PIRMININKAS. Aš trumpai atsiprašysiu pranešėjo, nes kreipėsi Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkas, jie 13 valandą planavo komiteto posėdį. Ar galėtume bendru sutarimu neprieštarauti, kad komitetas posėdžiautų ir dirbtų viską, kaip yra suplanavęs? (*Balsai salėje*) Ne, visiems neišeina pertrauka, kaip girdžiu replikas. Tai galime bendru sutarimu fiksuoti, kad Seimas duoda pritarimą komitetui dirbti? Ačiū. Tęskite, gerbiamas Vytautai.

V. MITALAS (LF). Anksčiau jie galvojo, kad pakaks vien energetikos, kad galima suręsti net ir atskirą atominę elektrinę Pavilnyje, kad mus išgašdintų, bet mato, kad to nepakanka. „Ach jūs, Europos Sąjungos nariai, prisistatote Vakarų pasaulio dalimi, sakote, kad ginate kiekvieno žmogaus teises, imkite štai vieną, kitą, trečią tūkstantį migrantų ir pažiūrėsime, kaip jūs su šiuo iššū-

kiu susitvarkysite!“ – sugalvojo strategai kažkur į Rytus nuo mūsų. Ir iš tikrųjų manevras iš pirmo žvilgsnio gudrus, nes šiuo manevru jie kėsina ne į vieną, bet į dvi mūsų silpnas vietas, į dvi mūsų silpnas sienas iš karto – į mūsų valstybės silpną fizinę sieną su Baltarusija, kurią nedelsiant būtina apsaugoti, ir į mūsų silpną moralinę sieną saugant žmogų ir jo teises, pavyzdžiui, jeigu jis yra migrantas.

Fizinę sieną būtina nedelsiant apsaugoti. Džiaugiuosi, kad šio darbo Vyriausybė sparčiai ėmėsi, ir tikiuosi, kad jis bus sėkmingas. Neturėkime jokių iliuzijų – kaimyninių valstybių diktatoriai nesustos ir nepavargs, ką rodo Sakartvelo ir Ukrainos istorijos. Rudenį planuojamos Rusijos ir Baltarusijos karinės pratybos „Zapad“ kelia rimtą grėsmę, todėl turime pasiruošti visiems įmanomiems scenarijams ir visoms galimoms provokacijoms. Tai padaryti bus daug lengviau, jeigu kaip mūsų atsakomybė esanti Europos Sąjungos išorinė siena neprimins kiauro rėčio.

Moralinės sienos gynyba yra daug delikatesnis reikalas. Didelė diktatoriaus Minske pergalė bus, jeigu su migrantais pradėsime patys elgtis KGB metodais, visiškai sutapatinsime juos su šios hibridinės atakos užsakovais, neįvertinsime reikalingos pagalbos pažeidžiamų asmenų grupėms. Diktatorius plos katučių, jeigu šios atakos pasekmė bus visuomenėje suvešėjusi neapykanta kitaip atrodantiems, kito tikėjimo ar kitos rasės žmonėms.

Džiaugiuosi, kad su kolegomis radome ir geresnį rezoliucijos variantą, ir Seimas, atrodo, yra linkęs pritarti kai kuriems šiandien teikiamų įstatymų projektų pasiūlymams, kurie net ir tokio- mis sunkiomis sąlygomis užtikrins, kad žmogaus teisės nebūtų priskirtos kažkelintos svarbos reikalams. Neabejotinai didelė migruojančių žmonių dalis yra suklaidinta. Kai kurie galbūt net ir tyčia sunaikina savo asmens dokumentus ir tai yra mažų mažiausiai negarbingas elgesys, tačiau svarbiausia nepamiršti, kad visi jie, nepaisant visko, yra žmonės ir su jais reikia elgtis kaip su žmonėmis. O mūsų politikų didžiausias uždavinys šiandien yra nemeluoti savo rinkėjams ir situacijos delikatumą suprantant nekurstyti žemiausių emocijų ir baimių. Bet vis dėlto didžiausia diktatoriaus į Rytus pergalė bus, jeigu mums neatlaikius pasigirs balsų, kad reikia eiti, kažką su juo susitarti ir persiderėti Minske. Tai būtų neabejotinas Lietuvos pralaimėjimas. Aš džiaugiuosi, kad bent jau iki dabar tokių balsų Seime neišgirdau.

Niekas nesakė, kad kova už laisvę bus lengva, ir dabar visi tai pamatėme, tačiau iššūkius reikia priimti blaivia galva. Čia mums, politikams, svarbiausia nepradėti skleisti panikos ir nesirinkti pigių populiarumo taškų. Tam tikrai yra ir bus aibė progų, o ši nėra tokia. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Frakcijos vardu kalbės G. Surplys.

G. SURPLYS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, iš karto noriu pasakyti, kad aš asmeniškai pritariu rezoliucijoje išsakytiems principams, nors, manau, ta rezoliucija tiesiog aprašys tai, ką ir taip darome. Noriu pasakyti, kad Valstiečių ir žaliųjų frakcija ruošiasi palai-kyti rezoliuciją.

Keletas aspektų, į kuriuos norėčiau atkreipti dėmesį platesne prasme, nes sprendimus jau dabar reikia priimti operatyviniu lygmeniu, o ne Seimo rezoliucijomis. Priminsiu chronologiją, kad dar spalio mėnesį, praeitų metų spalio mėnesį, jau buvo pradėtas fiksuoti augantis nelegalios migracijos srautas mūsų pasienyje su Baltarusija. Garsusis lėktuvo užgrobimas įvyko gegužės 26 dieną, per mano gimtadienį. Todėl labai gerai atsimenu, bet po to sekė A. Lukašenkos pareiškimas apie tai, kad jis užtvindys mus pabėgėliais. Štai klausimas yra, ką mes iki tol nuveikėme? Sutikdamas su tuo, ką sakė Vytautas ką tik, man panašu, kad daugiausia, ką mes darėme, tai kėlėme žmonių, mūsų gyventojų paniką, skelbdami, kad tai hibridinė ataka, skelbdami apie kosminius migrantų skaičius ir taip toliau. Šiuo atveju norėtusi palinkėti Vyriausybei ir mūsų visoms tarnyboms suprasti, kad stipri yra ne ta valstybė, kuri šaukia apie hibridinę ataką prieš ją, bet kuri susidoroja su ja, susitvarko ramiai, šaltais nervais. Tikrai tų ramių, šaltų nervų noriu palinkėti ir atlikti rimtą analizę, kodėl yra, kaip yra. Kodėl savivaldybės verkia, kad jų buvo paprašyta pagalbos, bet su jomis neatsiskaitoma, kodėl tikrai mes negebame atskirti žmonių, kaip Eugenijus sakė, tiesiog ieškančių geresnio gyvenimo dėl to, kad savo šalyje nebeišgali gyventi, nuo tų, kurie galbūt yra potencialūs teroristai, nuo tų, kurie galbūt yra tie ekonominiai migrantai, jų galbūt laukia teta ar dėdė kur nors Dresdene ar Miunchene, kodėl mes tiesiog negalime imti ir ramiai spręsti šią problemą? Kur yra priežastys?

Taip pat noriu pasakyti, kas man labai patinka šioje rezoliucijoje. Man patinka tai, kad ten nėra nė žodžio apie mūsų savivaldybių indėlį. Tikrai nuoširdžiai sakau, man atrodo, kad taip ir turėtų likti. Iš tikrųjų susiduriame su situacija, kai į Lietuvą atvyko virš tūkstančio kitų kultūrų, skirtingai mąstančių, tikrai be dokumentų žmonių, tokia ir yra nelegali migracija. Aš norėčiau, kad šią situaciją valdytų profesionalai, kad valdytų mūsų pasienio pareigūnai, kad valdytų Migracijos tarnyba, o ne būtų tai palikta savivaldybėms. Vėlgi atskirkime, viena yra, kai pabėgėlis gauna statusą, atlikus išsamų tyrimą, patikrinus dokumentus, nustatius jo tapatybę ir kodėl jisai bėgo iš šalies, ir kita yra visa ta žmonių didelė grupė, kur mes tikrai nežinome, kas ten atvyko, nes jie tiesiog pameta dokumentus prie sienos. Taigi tikrai šiuo atveju nesąžininga yra savivaldybėms užkrauti našta. Tai vis dėlto turėtų būti griežtai saugomos stovyklos, nors užtikrinant būtiną žmogaus teises, dėl to niekas neabejoja. Ir labai norėčiau, kad sistema, mūsų tarnybų sistema, veiktų, pagaliau veiktų.

2018 metais mes atlikome rimtą migracijos reformą. Tikrai dabar yra momentas, kai ta migracijos reforma gali parodyti savo vaisius. Šiandien išgirdome, lyg ir išgirdome pažadus, kad visoms tarnyboms, kurios turės didinti apskaitą migracijos krizės metu, bus padidinami asignavimai. Aišku, mes, Seimas, turime pareigą ir prievolę sekti, kaip tie pažadai bus įgyvendinami.

Dar vienas dalykas, ką noriu priminti, kad Lietuva anos krizės Pietų Europoje metu buvo, nepaisant to, ką mes čia kalbėtume, viena iš aktyviausiai prisidedančių prie solidarumo valstybių. Buvo momentas, kai mes buvome treči Europoje pagal kvotų įgyvendinimą. Aš asmeniškai kartu su tuomečiu vidaus reikalų ministru vykau į Graikiją, į Italiją, klausėme, kodėl užstrigo pabėgėlių siuntimas į Lietuvą, ieškojome įvairiausių būdų, kalbėjome su FRONTEX. Taigi tikrai Lietuva atliko savo misiją. Dabar yra momentas, kai mums reikia pagalbos, nes mes saugome ilgiausią Europos Sąjungos sieną. Aš tikrai gerbiu ministrą, kuris skraido dabar po Turkiją ir Iraką, bet noriu pasakyti, kad tą turėtų daryti Europos Sąjunga. Šiuo atveju mes turime įjungti visus variklius ir reikalauti solidarumo. Avialinijoms, kurios skraidina nelegalus į Minską, turėtų būti pasiųstas signalas, kad Europos Sąjunga to netoleruos. Pabėgėlių kilmės valstybėms turėtų būti pasiųstas Europos Sąjungos signalas, kad mes tikimės greito priėmimo jų žmonių atgal į tas šalis. Aišku, tik tų, kurie vėlgi nebus pripažinti pabėgėliais, tai yra patiriančiais grėsmę gyvybei, saugumui ir taip toliau. FRONTEX, mano galva, jau galėjo būti Lietuvoje, ir jau senokai, labai tikiuosi, kad tai artimiausiu metu bus padaryta. Jau šiandien turime derėtis dėl to, kas bus, kokios tai yra grindys, nuo kurių įsijungs solidarumo mechanizmas ir Europos Sąjungos šalys padės mums drotis su šia krize, galbūt pasiimdamos tam tikrą pabėgėlių kiekį į savo šalis.

Ir galiausiai, gerbiamieji, aš vis dėlto norėčiau priminti šios Vyriausybės atstovams, dirbantiems su užsienio politika, ir taip pat Seimo Užsienio reikalų komitetui Konstitucijos 135 straipsnį, kuris sako, kad Lietuvos Respublika, įgyvendindama užsienio politiką, vadovaujasi visuotinai pripažintais tarptautinės teisės principais ir normomis, siekia užtikrinti šalies saugumą ir nepriklausomybę, piliečių gerovę, pagrindines jų teises ir laisves, prisideda prie teise ir teisingumu pagrįstos tarptautinės tvarkos kūrimo.

Aš tikrai žaviuosi ir gerbiu mūsų visų pastangas užtikrinti baltarusių, ukrainiečių, taivaniečių ir kitų šalių piliečių teisę į laisvę ir demokratiją, bet panašu, kad būtent ši Vyriausybė yra pamiršusi esminį užsienio politikos tikslą – užtikrinti Lietuvos piliečių interesus, saugumą ir visas jiems priderančias kaip piliečiams pareigas. Taigi tikrai raginu Vyriausybę nepamiršti šio Konstitucijoje įvardinto pagrindinio užsienio politikos tikslo. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Taip pat frakcijos vardu kalbės A. Vyšniauskas, Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija. *(Balsai salėje: „Iš kur jis atsirado? Jis nebuvo užsirašęs.“)*

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Yra užsirašęs.

PIRMININKAS. Jis yra užsirašęs, tik nepažymėjo, kad frakcijos vardu. Gerbiamas Andriau, jeigu suspėsite per 5 minutes, tai nebus ir tos problemos. *(Balsai salėje)*

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Aš galiu palaukti.

PIRMININKAS. Nieko nelaukime, tiesiog yra suteiktas žodis, prašom kalbėti. *(Balsai salėje)* Gerbiamas Artūrai Skardžiau, jūsų atstovui frakcijos vardu buvo suteikta kalbėti.

A. SKARDŽIUS (DPF). Nepiktnaudžiaukite, gerbiamas Jurgi.

PIRMININKAS. Čia nėra jokio blato. Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos atstovas dar nekalbėjo.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Jūs gaištate savo laiką.

PIRMININKAS. Prašom, gerbiamas Artūrai Skardžiau, sėsti į vietą. (*Balsai salėje*)

A. SKARDŽIUS (DPF). Jūs esate...

PIRMININKAS. Prašom kalbėti, suteiktas žodis.

A. SKARDŽIUS (DPF). (*Kalba ne per mikrofoną, negirdėti*) Prašom įjungti mikrofoną dėl vedimo tvarkos. Jūs uzurpuojate parlamento darbą, piktnaudžiaujate savo pareigomis. Jūs negalite (...) teisės suteikti be eilės kalbėti frakcijos vardu žmogui, kuris nebuvo užsirašęs. Prašom elgtis... eilės tvarka.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, aš sprendžiu apie tai, kas užsirašė, kas neužsirašė. Man pakanka, kad žodžiu informavo, jog frakcijos vardu. (*Balsai salėje*) Baikime tuos ginčus, prašom kalbėti.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Mieli kolegos, iš tikrųjų... (*Balsai, triukšmas salėje*) Aš palauksiu, A. Skardžius sudegins savo laiką.

PIRMININKAS. Gerbiame kolegos, nusiraminkite.

A. SKARDŽIUS (DPF). Gerbiamas Jurgi, prašom elgtis pagal Statutą.

PIRMININKAS. Pagal Statutą žodis yra suteiktas A. Vyšniauskui. Jeigu manote, kad ką nors pažeidžiau, prašom kreiptis į Etikos ir procedūrų komisiją.

A. SKARDŽIUS (DPF). Čia ne jūsų asmeninis kooperatyvas – čia Lietuvos parlamentas. Jūs esate jaunas Seimo vicepirmininkas, dirbate net pusę metų...

PIRMININKAS. Gerbiamas Artūrai Skardžiau, ačiū už pastabas, dirbame toliau. (*Balsai salėje*)

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū. Mieli kolegos, iš tikrųjų diskusijos šiandien gal ir aštrios, bet pakalbėkime apie reikalo esmę. Iš tikrųjų tai, kas vyksta pasienyje, ir tai, kas šiandien buvo pasakyta, buvo pasakyta ganėtinai daug tiesos. Akivaizdu, kad mūsų Vyriausybė ir tarnybos, kuriuos yra už tai atsakingos, daro viską, ką gali, kad situacija būtų suvaldyta. Gebame įgyvendinti netgi tuos darbus, kurie nebuvo padaryti per pastaruosius 30 nepriklausomybės metų. Tai džiugina ir iš esmės nuteikia, kad situacija gali būti suvaldyta.

Vis dėlto visose šiandienos diskusijose aš pasigendau vieno labai svarbaus dalyko – tai įvardinimo, kokie yra šios hibridinės atakos prieš Lietuvos valstybę tikslai. Mano nuomone, A. Lukašenkos tikslai yra labai paprasti – destabilizuoti Lietuvos demokratinę sistemą, sukelti abejonę valstybinių institucijų ir šalies saugumo tarnybų veikla, pakeisti Lietuvos vidaus ir užsienio politikos kryptį, kuria mes remiame demokratiją ir laisvės ištroškusius žmones Baltarusijoje.

Noriu, kad aiškiai suprastume, jog tikslas to, kas vyksta pasienyje, nėra užtvindyti šalį, Lietuvą, nelegaliais sieną kertančiais asmenimis. Tai nėra pagrindinis tikslas, tai yra tik įrankis. Tikrasis tikslas yra sudaryti išpūdį, kad situacija nekontroliuojama, kad vyksta kažkoks migruojančių asmenų antplūdis, kad tarnybos nesusitvarko, o vienintelė išeitis neva yra nusižeminus maldauti A. Lukašenkos pagalbos ir išrišimo. Turime aiškiai pasakyti, kad to niekada nebus, ir Lietuva savo nei vidaus politikos krypties, nei užsienio politikos krypties, orientuotos į Baltarusiją, nekeis. Kartu yra bandoma išprovokuoti tiek mūsų žmones, taip pat ir politikus šiek tiek tokiai panikai. Neturiu abejonės, kad tam naudojami sieną kertantys asmenys, nelegaliai kertantys asmenys, bet ir pasitelkiamos kitokios informacinės kovos priemonės, ko tikrai viešoje erdvėje gana daug matome. Priemonės, kurioms veikiant mielai dalyvauja įvairaus plauko radikalūs politikieriai ir grupuotės, raginančios versti šalies valdžią, siūlančios pasitraukti iš Europos Sąjungos ir NATO, skatinančios nepasitikėjimą mūsų pareigūnais, kariais, skleidžiančios melą ar netgi dezinformaciją.

Ką galime mes, kaip Seimas, šiuo atveju padaryti? Pirmiausia mes, Seimas, aukščiausia šalies demokratine institucija, turime būti išmintingi ir patys nepasiduoti šiai A. Lukašenkos provokacijai. Mes – kiekvienas ir kiekviena – turime būti ramūs ir šaltu veidu, šaltu protu žiūrėti į šią situaciją, nepasiduoti aistroms. Taip pat turime aiškiai suprasti ir nebijoti garsiai įvardinti to, ką matome. Turime drąsiai pasakyti, kad mūsų pasienyje vyksta ne kažkokia pabėgėlių ar ekonominių migrantų krizė. Vyksta hibridinė ataka, kuriai nužmogėjęs ir pamišęs A. Lukašenkos režimas

naudoja niekuo dėtus apgaudinėjamus žmones, įviliotus į pinkles, iš viso pasaulio. Akivaizdu, kad taip ir vyksta. Būtent taip traktuodami šią situaciją, nevadindami jos kažkokia migrantų krize ar pabėgėlių krize, mes galime lengviau paaiškinti žmonėms, kas vyksta, aiškiau išdėlioti tuos veiksmus, kuriuos darome, ir užkirsti kelią visoms informacinėms manipuliacijoms.

Dar daugiau. Aiškiai įvardinę, kad situacija pasienyje nėra standartinis ar kitose valstybėse jau matytas pabėgėlių ir ekonominių migrantų antplūdis, mes galime nukirsti A. Lukašenkos režimo dūdelę pučiančių asmenų... pilamą tą dezinformacinę argumentų ataką, siekiant parodyti, kad ši situacija neva turi ką nors bendro su tuo, ką Europa matė 2015 metais. Tai yra du skirtingi dalykai, nieko bendro tarp savęs neturintys. Bent jau tokia mano nuomonė.

Taip pat galime šiandien drąsiai ir ryžtingai priimti tiek šią rezoliuciją, tiek kitus Vyriausybės pateiktus įstatymų projektus, kurie leis iš tikrųjų situaciją suvaldyti. Tikrai manau, kad tiek šis Seimas, tiek ši Vyriausybė gali susidoroti su šia krize. Kviečiu visus išlaikyti sveiką protą, šaltą mąstymą, nepasiduoti emocijoms ir nepakliūti, ypač gerbiamas Petrai, į įvairias informacines pinkles. Ačiū, sėkmės, gerų koldūnų.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskusijai skirtas pusvalandžio laikas jau viršytas trimis su puse minutės.

Dabar priėmimas. Motyvai. Kas už, kas prieš? Už kalba E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, tikrai pastaruoju metu pasigirsta, nežinau, ar gera linkinčių Lietuvai žmonių pasamprotavimų, kad, žiūrėkite, mes patys pridirbome sau problemų su Baltarusija ir dabar srebiame košę. Aš suprantu, kad Seime tikinčių tokiomis sąmokslų teorijomis nėra, bet tiesiog mes turime apeliuoti ir į tautą, neleisti sklisti tokiems dalykams, kad štai Lietuva vienintelė, kuri nesugeba užtikrinti gerų santykių su Baltarusijos A. Lukašenkos režimu. Turime kalbėti žmonėms apie tai, ką organizuoja A. Lukašenkos režimas, koks jis yra nusikalstamas tiek savo žmonių atžvilgiu, tiek tarptautinės teisės atžvilgiu. Reikia pabrėžti, kad Baltarusija yra šalis, kuri ratifikavo Europos Tarybos konvenciją dėl pabėgėlių ir migrantų, ir štai ką dabar daro – mes matome pasekmes. Taigi susiduriame tikrai su hibridinės agresijos apraiškomis ir turime visomis priemonėmis galvoti, kaip išspręsti šias grėsmes, kaip suminkštinti jų poveikį Lietuvos ekonomikai, Lietuvos žmonėms, galvodami kartu ir apie mūsų žmonių, ir apie bet kurių kitų žmonių, atvykėlių, pabėgėlių, migrantų, kad ir kaip juos pavadintume, teises. Tai štai šita rezoliucija, mano manymu, yra gerai subalansuotas, vietomis tiesiog *perfect* dokumentas, mano įsitikinimu, leidžiantis ir paaiškinti, duoti atsakymus tiems, kurie apsimeta, kad nesupranta, ir pasiūlyti Vyriausybei sprendimus. Čia sutinku, deja, Vyriausybei užkrauname dar vieną darbą, o patys, priėmę rezoliuciją, vėl galvosime apie kitas rezoliucijas, kur ir kalbėjome, kad tikrai Baltarusijos tema yra, deja, nenutylanti tema mūsų darbotvarkėje. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš kalbės A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Duokime valią konservatoriams, tai aptvers visą valstybę spygliuota viela ir tam ras šimtą priežasčių. Nė viena tvora pasaulyje dar neišsprendė migracijos problemos. Nei Meksikoje, nei Berlyne, nei Izraelyje. Sienos ilgis 676 kilometrai, planuojama tiesti 550 kilometrų 2 metrų aukščio sieną. Kaina – 41 mln. eurų, 75 eurai už tiesinį metrą 2 aukštų tvoros. Koncertina visu perimetru 7 eurai už kvadratinį metrą, jeigu padalintume iš ilgio, 5 mln. Ką jūs norite apgauti? Tokios tvoros net prekybos tinkle „Moki veži“ nenusipirksi kiniškos. Tai, be abejo, kainuos kur kas brangiau. Siūlau įsiminti šiuos skaičius.

Dabar atstumas nuo Vilniaus iki Klaipėdos ir atgal, tai yra nuo vidaus reikalų ministrės tėvonijos iki Vilniaus, iki ministerijos ir atgal pas mamą. Įsivaizduokite, kiek metų truks ši statyba, statant tokią tvorą, kiek per metus pastatysime, atmetus dar tuos šaltuosius laikotarpius, kai statyba nevyks, ir ji bus statoma ne palei greitkelį, o raižyta vietove per miškus, per pelkes ir taip toliau. Tokia tvora nesulaikys net migruojančių žvėrių, ką kalbėti apie protingus žmones, sakykime, pasiekusius Lietuvą iš Centrinės Afrikos. Aš manau, kad rezoliucijomis mes migracijos nesustabdysime. Turėjome auksinius šaukštus, turėsime auksinę tvorą, o migracija kaip vyko, taip ir vyks.

PIRMININKAS. Toliau už kalba R. Lopata. Nėra. Kalba E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Mieli bičiuliai, mes visi šnekame apie baisų suorganizuotą kaimyninio režimo antpuolį prieš Lietuvą, puolimą, kuris yra suformuotas karinėse struktūrose ir žvalgybos struktūrose. Žinoma, tų žmonių gaila, todėl keletą dienų diskutavome apie šios rezoliucijos

įvairius aspektus. Vienas iš aspektų yra kertinis. Ponas A. Lukašenka užsiima tuo, kas vadinama *human trafficking*, arba prekyba žmonėmis. Tai yra vienas iš baisiausių nusikaltimų. Mes turime požymių: ir mokami pinigai, ir tų žmonių transportavimas, organizavimas viso šito. Tai yra politinis bandymas keisti politinę santvarką Europos Sąjungos šalyse per migracinę politiką, spaudimas. Aš pateikiau pataisas, jūs žinote, jas šiandien aš galbūt atsiimsiu, nes autorius L. Kasčiūnas pasakė, kad tai yra tinkama, bet kitos rezoliucijos dalykas. Tai yra dėl režimo organizuojamos prekybos žmonėmis. Tai yra baisus nusikaltimo apibūdinimas, baisios nėra, baisesnė yra tik mirtis, bet mirtis režimo yra vartojama prieš politinius oponentus. Mes tikrai negalime sutikti, kad režimas, užvaldęs mums brolišką tautą, laikytų kalėjimuose šimtus nekaltų žmonių, politinių partijų vadovų. Jūs ką tik tarpusavyje išsidalinote tų partijų vadovų pavardes, kovojote, kad juos paleistų iš kalėjimo, socialdemokratai, krikščionys demokratai baltarusių, ir mes tikrai negalime keisti politikos. (*Balsas salėje*)

PIRMININKAS. Laikas!

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Ačiū, jūs pasakėte choru, gerbiamas kolega, su ponu P. Gražuliu. Aš jums norėčiau tik palinkėti, kad mes įvardintume šį režimą tikraisiais žodžiais. Aš atsiimsiu savo pataisas, bet grįžkime prie prekybos žmonėmis.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, seniai viršijote laiką.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Ačiū.

PIRMININKAS. Prieš kalba P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, aš taip pat kalbėsiu dvi su puse minutės, tiek, kiek jūs leidote kalbėti E. Zingeriui.

Gerbiami konservatoriai, jūs labai nenorite kalbėti apie priežastis, labai nenorite kalbėti apie priežastis, todėl J. Razma išleido neužsirašiusį kalbėti A. Vyšniauską, kuris sugebėjo pakalbėti tik apie mano koldūnus, kuriuos du turiu, ir kad šitie du koldūnai neišspręs problemos, o nė žodžio apie Austėjos mokyklas, darželius, kurie pastatyti už valstybės mokesčių mokėtojų pinigus ir už tėvų pinigus.

Bet aš noriu pasakyti – niekas tiek netarnauja rusams ir V. Putinui, kiek jūs. Jūs Kaune pardavėte ir padovanojote Kauno elektrinę rusams, „Gazpromui“. Jūs uždarėte Ignalinos atominę elektrinę, kad Astravė pastatytumėte rusų atominę elektrinę. Jūs ir prisiimkite atsakomybę. Jūs šiandien A. Lukašenką su visa Baltarusija įstūmėte į V. Putino glėbį. Jūs, ponai konservatoriai. Jūs, ponai konservatoriai, padarysite, kad po pratybų „Zapad“ liks Rusijos kariuomenė, kurios neįsileido A. Lukašenka į savo teritoriją, Lietuvoje ir jau Astravo atominę elektrinę saugos sunki Rusijos ginkluotė. Jūs tą padarysite, nes jūs dirbate vieningai su A. Lukašenka.

Ponas Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Ž. Pavilionis per Lotynų Amerikos ir per Afrikos mafiją, matyt, palaiko ryšį su Rusija, kuri be galo įtakinga, ir tarnauja V. Putinui. V. Putinui, bet ne Lietuvai. Jūs esate arba komunistų vaikai, arba dar sėdite komunistai. Jūs visi turite Komunistų partijos bilietus arba jūsų tėvai juos turėjo, tuos bilietus, ir jūs neapsimeskite patriotais. Tauta šiandien jus jau pamatė, pamatė, kad jūs netarnaujate Lietuvai ir niekada Lietuvai netarnausite. (*Balsas salėje: „Gėda, gėda.“*) (*Šurmuly salėje*)

PIRMININKAS. Plojimų negirdėti.

P. GRAŽULIS (LRF). Kur tau plos konservatoriai.

PIRMININKAS. Tęsiame toliau pasisakymus dėl motyvų. Ž. Pavilionis – už.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Šis Seimas laisvę kažkada sukūrė, sukilo už tą laisvę ir mes tris dešimtmečius realiai, ir kairė, ir dešinė, už tas vertybes kovojame vieningai. Todėl labai raginčiau šiandien Seimo narius kuo vieningiau balsuoti, nes jeigu mes norime sutelkti tarptautinę bendruomenę, kuri jau yra su mumis, bet kad ne tik žodžiais, bet ir darbais mums padėtų tą krizę suvaldyti, tai balsuokime kuo vieningiau ir panaudokime dienas po šios Seimo sesijos, kiekvieną dieną, turime savo partinius ryšius, turime savo parlamentinius ryšius, padėti Vyriausybei tą krizę įveikti.

Balsuokime vieningai. Tai darėme ne tik šios kadencijos Seime dėl Baltarusijos ir kitais klausimais. Visais užsienio politikos klausimais paprastai mes būdavome visi kartu. Ta vienybė įkvėps tarptautinę bendruomenę mums dar labiau padėti. Dar kartą ačiū visiems opozicijos žmonėms,

kurie parėmė Lauryno rezoliuciją, ir parodykime tą vienybę dar kartą pasauliui šiandien balsuodami. Labai jums ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Paskutinis už kalbą K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Laba diena, gerbiami kolegos. Iš tikrųjų rezoliuciją mes šiandien, tikiuosi, priimsime. Nesvarbu, kaip šaukiame, iš kurios pusės, bet balsuosime daugmaž visi vieningai, nes, ką ir minėjo kolegos, mums patiems reikia parodyti, kad mes žinome kelią, jį pasirinkome ir teisingai einame.

Dabar tokių praktinių priminimų ir asociacijų gal pasakysiu. Noriu pasakyti, kad ta siena, geležinė uždanga, kuri buvo tarp Vakarų ir Rytų, jina buvo ties Lenkijos siena paskui, mes ją... nereikalinga, pats laikas parodė, ekonominė politinė situacija, tačiau lenkai yra dar ją daugmaž ir išsaugoję, nes jautė, nematė poreikio, kad taip greitai ji būtų izoliuota, tai yra išardyta. O dabartiniu metu mes galvojame, kad ta tvora – tai aiškus signalas mūsų kaimynams, o iš kaimynų ir toliau į kitas šalis, iš kurių vyksta žmonės, kad vis dėlto mes politiškai... Tie žmonės, kurie yra spaudžiami, pas mus ras tą užtarimą, tačiau visiems kitiems, kuriuos Baltarusijos režimas naudoja hibridiniam karui, iš tikrųjų teks paieškoti kelio atgal.

Siūlau balsuoti vieningai ir judėti į priekį, sprendžiant problemas, pasitikint mūsų Vyriausybės ir vykdoma politika. Ačiū jums.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, matau, kad per karštą vasarą esame pamiršę, kaip vyksta rezoliucijos svarstymai. Primenu, kad Seimo statuto 184 straipsnis sako, kad po rezoliucijos projekto svarstymo Seimas sprendžia, ar, pirmas, priimti rezoliuciją be pataisų. Šis pasiūlymas negali būti priimtas, jeigu tam prieštarauja daugiau kaip trečdalis Seimo narių. Jeigu taip atsitiktų, tada yra antras variantas – redaguoti rezoliucijos projektą. Ir yra trečias variantas – atmesti rezoliucijos projektą arba parengti naują.

Pirmiausia balsuojame dėl mano minėto pirmo punkto. Balsuojame, atkreipiu dėmesį, dėl rezoliucijos projekto antrojo varianto – rezoliucijos „Dėl hibridinės agresijos atėmimo“ projekto Nr. XIVP-723(2). Balsuojame, ar priimti rezoliuciją be pataisų.

Šios rezoliucijos priėmimas

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 56, prieš – 2, susilaikė 24. Rezoliucija priimta. (*Gongas*) (*Plojimai, balsai salėje*)

Dėl pataisų nėra galimybės diskutuoti ir balsuoti, kadangi rezoliuciją priėmėme be pataisų.

13.32 val.

Informaciniai pranešimai

Toliau informuoju, kad įkurta Seimo Tarpparlamentinių ryšių grupė su Bulgarijos Respublika, pirmininkas A. Vyšniauskas, pavaduotojas A. Navickas. Ir rytinį posėdį baigiame. (*Gongas*)

Vakarinis posėdis, kaip jau buvo skelbta, 15 val. 5 min.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

NEEILINĖS SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 84 STENOGRAMA

2021 m. liepos 13 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojas P. SAUDARGAS

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kviečiu užimti darbo vietas, pradėsime vakarinį Seimo plenarinį posėdį.

15.05 val.

Informaciniai pranešimai

Pirmiausia informuosiu, kad gautas Seimo Pirmininkei adresuotas pareiškimas dėl frakcijos seniūno pavaduotojų ir delegavimo į Seniūnų sueigą. „Informuojame, kad Darbo partijos frakcijos seniūno pavaduotojais išrinkti V. Bukauskas ir V. Giraitytė.“ Nuoširdžiai sveikinu. Darbo partijos frakcija į Seniūnų sueigą vietoj V. Juknos deleguoja Darbo partijos frakcijos seniūną V. Fiodorovą. Pasirašo frakcijos seniūnas V. Fiodorovas. Supažindinau. Sveikinu kolegas su naujomis pareigomis. V. Fiodorovas norėjo kažką tuo klausimu. Prašom per centrinį mikrofoną.

V. FIODOROVAS (DPF). Dėkui, posėdžio pirmininke. Ne šiuo klausimu, bet norėjau dėl savo paskutinio balsavimo pakeisti balsą. Vis dėlto pirmininkas šiek tiek suvėlė procedūrą, juo labiau patys ir iš tribūnos pasisakėme, kad balsuosime už rezoliuciją. Tas visas balsavimas ir pateikimas buvo, iš tikrųjų nelabai supratome, susilaikėme, todėl balsavimą norėtume pakeisti. Vis dėlto ir pasisakėme, ir sutinkame, ir frakcijoje buvo susitarimas, kad rezoliuciją reikėtų palaikyti ir taip prisidėti prie kovojimo su šia krize. Turbūt, nežinau, ar kiekvienas atskirai frakcijos atstovas turės tai padaryti?

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl protokolo – V. Fiodorovas norėjo balsuoti už rezoliuciją. Gerai. *(Balsai salėje)*

Gerbiami kolegos, jeigu kalbėtume apie aiškumą, dėl ko balsavome, aš nepirmininkavau, bet aš galiu pacituoti mūsų rytinio plenarinio posėdžio protokolą, yra labai tiksliai surašyta stenograma, kai gerbiamas J. Razma pirmininkavo. Jis kalbėjo – priimti rezoliuciją be pataisų.

„Gerbiami kolegos (jis sakė), matau, kad esame per karštą vasarą pamiršę, kaip vyksta rezoliucijos svarstymai. Primenu, kad Seimo statuto 184 straipsnis sako, kad po rezoliucijos projekto svarstymo Seimas sprendžia, ar, pirmas, priimti rezoliuciją be pataisų. Šis pasiūlymas negali būti priimtas, jeigu tam prieštarauja daugiau kaip trečdalis Seimo narių. Tai jeigu taip atsitiktų, tada yra antras variantas – redaguoti rezoliucijos projektą. Ir yra trečias variantas – atmesti rezoliucijos projektą arba parengti naują. Bet pirmiausia (atkreipiu dėmesį, kaip formuluoja), bet pirmiausia balsuojame dėl mano minėto pirmo punkto. Balsuojame, atkreipiu dėmesį, dėl rezoliucijos projekto antrojo varianto – rezoliucijos „Dėl hibridinės agresijos atėmimo“ projekto Nr. XIVP-723(2). Balsuojame, ar priimti rezoliuciją be pataisų.

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 56, prieš – 2, susilaikė 24. Rezoliucija priimta. *(Gongas) (Plojimai).*“ Atkreipiu dėmesį.

Gerbiami kolegos, tikrai dėl tokių teisinių niuansų kaip gongas, plojimai ir posėdžio pabaiga grįžti mes tikrai į tą negalime, bet jūs turite visišką teisę pasakyti, kaip jūs norėjote balsuoti, jokių problemų.

Gerbiamas A. Vinkus dar per šoninį mikrofoną norėjo kalbėti. Prašau.

A. VINKUS (LVŽSF). Aš noriu pasakyti, kad ne įstatymai kuria gyvenimą, o gyvenimas įstatymus, todėl turime atsižvelgti į tai, kad įvyko tam tikras nesusipratimas. Mes, Valstiečių frakcija, ir kitos frakcijos šiandien visi vieningai norėjome balsuoti kartu dėl rezoliucijos.

Kuomet posėdžio pirmininkas iš tiesų susakė tą, ką jūs sakėte, bet nepaaiškino, kad jeigu pirmas be pastabų pereina, tai jau nebus balsuojama už pastabas. To mes nežinojome, čia galima dėl vedimo tvarkos. Deja, galima taip juoktis, galima nesijuokti, bet dėl vedimo tvarkos galėjo. Kai nenori, gali juoktis, o kai nori, gali ištiesti rankas. Aš noriu pasakyti, mes norime pasakyti, kad norime būti kartu su tais, kurie balsavo už rezoliuciją. Prašau mano balsą protokole įskaityti kaip balsavusio už. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl protokolo – gerbiamojo A. Vinkaus balsas už rezoliuciją.

Gerbiama Nagiene, palaukite, aš jums įjungsiu. Prašau.

L. NAGIENĖ (*LVŽSF*). Mano balsą prašau įskaityti už.

PIRMININKAS. Dėkoju, jūsų balsas taip pat už. V. Bukauskas per centrinį.

V. BUKAUSKAS (*DPF*). Taip. Gerbiamas pirmininke, norėčiau, kad mano balsas būtų už.

PIRMININKAS. Dėkoju, jūsų balsas taip pat už. Toliau G. Surplys.

G. SURPLYS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, prisidėdamas prie to, ką sakė kolega A. Vinkus, norėčiau paprašyti nereaguoti taip neigiamai, bet suprasti, kad mes norime jus palaikyti. Tiesiog įvyko nesusipratimas ir aš noriu paprašyti mano balsą įskaityti už. Taip pat mes frakcijoje esame nutarę, kad balsuosime už. Nežinau, ar dabar kiekvienas atskirai turime atsistoti ir tai pasakyti, ar tiesiog galima kaip nors protokole įrašyti.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas Giedriau. Aš dar kartą akcentuosiu pirmą punktą, kad grįžti, deja, mes negalime, nes traukinys nuvažiavęs. Tikrai džiaugiamės geranoriškumu ir noru prisidėti prie rezoliucijos, tačiau vis dėlto pagal tvarką teks pasakyti, kaip kas balsavo, dėl protokolo. Aš labai atsiprašau.

Gerbiamas D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (*MSNG*). Gerbiami kolegos, aš manau, pasipiktinimas šiandien vyksta, mano balsas, beje, buvo už, jis ir yra už, tačiau vis dėlto aš suprantu šių kolegų pasipiktinimą, nes nevisiškai iki galo korektiškai buvo atlikta balsavimo procedūra, ir būtent todėl šiandien matome antroje sesijoje išsirikavusius kolegas. Tai tik vienas dalykas.

O rezoliucija buvo tikrai svarbi ir aš manau, kad būtų kur kas įspūdingiau, jeigu Seimas būtų vieningai ją priėmęs. Todėl mes šiandien, dabar, ir matome tuos kolegas. Tai tiesiog tokia pastaba. O kur jūs sakėte, kad po to pastabų nebuvo, tai buvo norinčių pasisakyti, bet buvo gongas, buvo nutrauktas posėdis ir norintys sureaguoti nebeturėjo galimybių.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, labai ačiū už jūsų nuomonę. Tik aš labai prašyčiau, mes jau turbūt visi supratome, kas ko nesuprato, pasakome dėl balsavimo ir jau netęskime tos diskusijos. Gerbiamas J. Jarutis.

J. JARUTIS (*LVŽSF*). Jonas Jarutis už.

PIRMININKAS. Labai ačiū už trumpumą. Gerbiama V. Giraitytė.

V. GIRAITYTĖ (*DPF*). Taip pat keičiu balsą į už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Mano irgi už rezoliuciją.

PIRMININKAS. Gerbiamas V. Jukna.

V. JUKNA (*DPF*). Už.

PIRMININKAS. Gerbiamas L. Savickas.

L. SAVICKAS (*LVŽSF*). Už.

PIRMININKAS. A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (*DPF*). Aido Gedvilo balsas už. Ateityje posėdžio pirmininkas padarys išvadas.

PIRMININKAS. Dėkui. Aš padarysiu, nors ne man teko pirmininkauti. Gerbiama B. Petkevič.

B. PETKEVIČ (*LRF*). Prašau mano balsą įskaityti už. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiama R. Šalaševičiūtė. Palaukite. Įjungtas, taip?

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LVŽSF*). Taip. Už.

PIRMININKAS. Gerai. Taip?

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Balsuojant dėl rezoliucijos mano balsą prašau įskaityti už. Ligita Girskienė.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Toliau. A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Taip pat prašau mano balsą įskaityti už. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju, Veryga.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Didelis skaičius rodo, kad J. Razma buvo neteisus. Už. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiama R. Miliūtė.

R. MILIŪTĖ (LVŽSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, mano balsą prašau protokole įskaityti už.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Gerbiama, prašom.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Mano balsą prašau įskaityti už.

PIRMININKAS. Gerai. Konvejeriu čia visi.

Z. STREIKUS (LVŽSF). Zenonas Streikus. Mano balsą prašau įskaityti už.

PIRMININKAS. Gerai. Yra dėl protokolo. A. Norkienė.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Gera diena. Prašau mano balsą įskaityti už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir paskutinis per šitą mikrofoną, man atrodo.

G. KINDURYS (LVŽSF). Prašau ir mano balsą įskaityti už, bet, man atrodo, mes nepradėjome posėdžio, jeigu nesiregistruvome. Ar galioja visi pasisakymai?

PIRMININKAS. Gerbiamieji kolegos, aš pasakiau, kad pradėdame vakarinį posėdį. Registracija iš viso nėra privalomas dalykas.

A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Mano balsą prašau palikti nepakeistą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas L. Kasčiūnas per šoninį mikrofoną.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). O aš noriu visiems labai labai padėkoti ir visus apkabinu. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Tikrai meilė suklestėjo šiaip ne taip Seime. Gerbiama kolegos, yra prašymų registruotis. Registruojamės. Jau ir padaugėjo mūsų per tą laiką, kol kalbėjome per šoninį mikrofoną, tai registruojamės.

Užsiregistravo 99 parlamentarai.

15.15 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių įgyvendinimo 2021–2024 metų prioritetų aprašo patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-696(2) (priėmimas)

Grįžtame prie mūsų darbotvarkės. Aš siūlyčiau šiame etape apsvarstyti vienintelį rezervinį šios dienos klausimą. Kviečiu gerbiama V. Juozapaitį, komiteto pirmininką, į tribūną. Priėmimas.

Dėl kitų arba dar nėra komitetų išvadų, arba dar 3 valandos nepraėjo, tiesiog norėčiau rezervinį. (*Balsai salėje*) Ar jūs norėtumėte dėl vedimo tvarkos? Aš jau pakviečiau pranešėją, bet gerai, prašom dėl vedimo tvarkos. A. Norkienė. Prašom.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Frakcijos vardu prašome pertraukos iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Šiuo klausimu?

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Taip. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Teks balsuoti dėl pertraukos iki kito posėdžio. Ačiū, kad jūs priėjote iki tribūnos. Vyksta balsavimas dėl pertraukos iki kito posėdžio.

Užsiregistravo 92 Seimo nariai, balsavo 92: už – 31, prieš – 52, susilaikė 9. Kad būtų pertrauka, užtenka opozicinės frakcijos balsų. Taigi skelbiama pertrauka iki kito posėdžio. Aš profesoriui V. Juozapaičiui suteikiu žodį per šoninį mikrofoną. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Atvirai pasakius, neturiu žodžių. (*Juokas salėje*) Ne, labai juokinga, tikrai labai juokinga. Aš suprantu, kad jums labai juokinga. Bet jeigu jūs turėtumėte bent krislėlį sąžinės ar supratimo apskritai apie kultūros politikos raidą ir visa kita, jūs turbūt paskaitytumėte ir turbūt suprastumėte, kad padarėte visiškai nesuvokiamą žingsnį šiandien. Pasišaipėte iš Lietuvos Respublikos kultūros politikos kaitos gairių įgyvendinimo. (*Balsai salėje*)

Šiame įstatymo, ne įstatymo, o nutarimo projekte buvo dar vienas labai svarbus dalykas, yra suderinta ir su Vyriausybe, kad Lietuvoje pagaliau turi būti įgyvendintas mechanizmas, kaip yra nustatomi valstybinės programos mechanizmai ir taip toliau. Šis nutarimo projektas nuo pat pa-

teikimo ėjo visiškai bendru sutarimu mūsų komitete, nė vienas komiteto narys neturėjo jokių priekaištų, išskyrus vienas praeitame posėdyje kažkodėl pasakė, kad kažkas nepatinka.

Į visas Teisės departamento išvadas buvo atsižvelgta. Dabar jūs tiesiog padarėte tokį nusikalstamą veiksma, dabar tiesiog tas nutarimo projektas geriausiu atveju bus priimtas rudens sesijoje, 10 ar kurią ten dieną, jeigu mes spėsime. Vadinasi, Vyriausybė nespės padaryti tų darbų, kuriuos yra numachiusi, ir jūs šiandien sustabdėte visą Lietuvos kultūros politikos gairių įgyvendinimo procesą, jūs parodėte tikrą savo veidą. Mane labiausiai liūdina, kad šita ponija, kuri ką tik paprašė pertraukos, tituluojama kaip kultūros šešėlinė ministrė, ji šiandien pirmą kartą pasisakė kultūros klausimu ir štai tokiu būdu.

Liūdna, kolegos, labai liūdna, turint omenyje ir jūsų frakcijos deleguotus į Kultūros komitetą narius, esate veidmainiai ir iš tikrųjų esate Lietuvos kultūros priešai. Linkiu jums sėkmės! (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Per šoninį mikrofoną – gerbiamas J. Jarutis. Prašom.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas maestro ir visi kiti, kurie palaiko dabartinę jūsų kalbą, šiaip mes buvome susirinkę šiandien ne tuo klausimu. Buvo du pagrindiniai klausimai: rezoliucija ir Užsieniečių padėties įstatymas, o čia jūs pabandėte gudrauti. Natūralu, kad tokį atsaką ir gavote. (*Balsai salėje*) Tiesiog reikia laikytis...

PIRMININKAS. Gerbiamas R. Šarknickas – per šoninį mikrofoną.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Ponas J. Razma atėjo, tai...

PIRMININKAS. Prašom, bet...

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Man atrodo, kad didesnis nusikalstamumas ir nekultūringas elgesys padarytas neinformuojant, įkišant tas gaires į Kultūros politikos pagrindų įstatymą, niekuo dėta, nors pagrindas yra ne gairės. Čia buvo visiškas pagudravimas. Manau, reikėtų Kultūros komitete kultūringai elgtis. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiamas J. Razma – per šoninį mikrofoną.

J. RAZMA (TS-LKDF). Kategoriškai atmetu tuos kaltinimus, kad čia yra koks nors gudravimas. Taip, mūsų pagrindiniai klausimai šiandien yra ne tie, dėl ko susirinkome. Šis klausimas buvo įrašytas prie rezervinių, kaip tik dabar atsirado gera proga jį svarstyti, nes išvada dėl pagrindinio projekto vėluoja. Jeigu nebūtų buvę laiko, gal būtume jo ir neapsvarstę. Tikrai čia niekas nebando kaip nors prisitaikant prie šiandienos darbotvarkės dar sukurti privilegijų tam klausimui. Bet jis yra svarbus, tikrai kultūros dalykų mes neturime pamiršti, nors ir apie kokias kitas svarbias problemas bekalbėtume.

PIRMININKAS. Dar gerbiamas profesorius V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju dar kartą. Labai atsiprašau, aš pabaigsiu savo mintį. Nežinau, kaip jūs žiūrėsite į veidrodį ar vieni kitiems į akis. Šiaip aš jūsų prašau paskaityti tą nutarimo projektą. Jeigu jūs pamenate, šioje salėje, aš atsimenu, čia buvo daug veidų, tikrai po svarstymo netgi nebuvo jokių didesnių abejonių, šis nutarimo projektas perėjo svarstymo stadiją, aš tada labai prašiau Seimo Pirmininkės teikti ypatingą skubą. Su tuo ji nesutiko. Aš visiškai tam pritariu, nes tai nėra karo padėties įstatymas, be jokios abejonės. Bet aš buvau patikintas, jog šis nutarimas tikrai bus įtrauktas, jeigu bus pratęsta sesija arba bus sušaukta neeilinė sesija. Tuomet mes išlaikome visas procedūras. Tikrai tai buvo visiškas formalumas šiandien priimti šį nutarimo projektą, teiktą ne Juozapaičio vardu, o Lietuvos Respublikos Seimo Kultūros komiteto vardu, į jį, aš vėl kartoju, delegavote ir jūs, ponai, savo atstovus. Tai aš nežinau, apie ką mes galime kalbėti. Jeigu jums kultūra yra šeštoje vietoje arba kaip šuniui penkta koja, tą jūs ir parodote jau antrą kadenciją. Būkite malonūs, pagaliau susikaupkite. Ir šešėline ministre, ir tas pone baltais marškiniais, jis visiškai nesuvokia, kur jis yra ir apie ką jis kalba, linkiu jums sėkmės.

PIRMININKAS. Gerbiamas E. Gentvilas per šoninį mikrofoną. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Supratau, kad reikia susitarti, ar kultūra yra šeštoje vietoje, ar penktoje, bet tikrai gaila, kad taip padaryta. Kolegos, aš suprantu, pasinaudojote Statuto galimybe, paprašėte pertraukos, atidedame iki rugsėjo 10 dienos. Bet kai sakote, kad tas klausimas yra ne pagal darbotvarkės visą visumą, tai tuos klausimus buvo galima kelti tvirtinant darbotvarkę, iškelti abejones. Štai tada nebuvo aptarta, dabar pertrauka ir atidedame iki rudens. Ne visai gerai.

PIRMININKAS. Gerbiamas R. Šarknickas nori atsakyti per šoninį mikrofoną. Ir gal jau finalizuokime šią diskusiją. Prašom.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Gerai, einame finalo link ir nesileiskime į maestro įvairius įžeidinėjimus ir panašiai. Šitas Kultūros pagrindų įstatymas buvo praėjusios kadencijos jau pabaigoje. Sustabdė šį Kultūros pagrindų įstatymą būtent dabartinis Kultūros komiteto pirmininkas. Štai ir rezultatai. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Replikos per šoninį mikrofoną išsakytos. Dar profesorius V. Juozapaitis nori replikuoti per šoninį mikrofoną.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ponai, tikrai, arba jūs suvokiate, ką jūs šnekate ir kur jūs esate, arba mes skirstomės. Kas čia per... Ką jūs apskritai kalbate? (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, gal jau...

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Palaukite *biškį*, palaukite. Čia yra nutarimo projektas, apie joki Kultūros politikos pagrindų įstatymą mes nekalbame. Įstatymas yra sustabdytas nesvarbu net kieno, tai buvo anos kadencijos, visai kitų komitetų ir apskritai. Šiandien mes kalbame apie Lietuvos kultūros ateitį, apie kultūros politikos ateitį. Pone Šarknickai, pone Tumėnai ir visi, kurie yra ir mūsų komiteto nariai, turėkite sąžinės...

PIRMININKAS. Gerbiamas profesoriau...

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). ...ir pagaliau suvokite savo atsakomybę.

PIRMININKAS. Aš suprantu emocijas, tikrai visiškai suprantama jūsų reakcija. Buvo paminėtas gerbiamas S. Tumėnas, aš jam suteiksiu žodį, bet daugiau aš siūlau neplėtoti, nes, man atrodo, tema ne nurims, o tik išsisiūbuos čia mums bešnekant. Tai paskutinis gerbiamas Stasys. Bet venkime tokių rimtesnių epitetų ir kolegų pavardžių. Prašom.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamas komiteto pirmininke, mano viršininke, aš noriu priminti, kad niekada nebuvo svarstymuose prieš, tą galite pažiūrėti. Nebuvau pasisakęs prieš. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Vienintelis kartas, kai džiaugiausi stovinčiais eilėje prie šoninio mikrofono, nes mums reikėjo sugaišti dar 5 minutes, kad galėtume pradėti svarstyti vieną įstatymą.

Dabar kaip tik lygiai yra 25-os ir mes galime pradėti svarstyti būtent Teisėjų atlyginimų įstatymo klausimą, nes dėl mūsų pagrindinio įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ dar neturime komitetų išvados.

15.25 val.

Teisėjų atlyginimų įstatymo Nr. X-1771 4 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 5¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-722(2) (svarstymas ir priėmimas)

Gerbiama Monika Navickienė, prašau. A, jau M. Lingė. Labai atsiprašau, komiteto pranešėjas M. Lingė. Prašom į tribūną pristatyti išvadą.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Komitetas apsvarstė Teisėjų atlyginimų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą. Dėl šio projekto buvo gautas Seimo narių pasiūlymas, siaurinantis projekto apimtį, paliekantis realiai tik vieną straipsnį, kuris yra aktualus dėl išaugusių krūvių, valdant dėl nelegalios migracijos teisėjams nagrinėti tenkančias bylas ir taip išaugantį darbo krūvį. Šiam pasiūlymui komiteto nariai pritarė bendru sutarimu, o patobulinus įstatymo projektą, ir komiteto išvadai. Balsavimas pasiskirstė taip: 8 – už ir 1 susilaikė, prieš balsavusių nebuvo.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiavam komiteto pirmininkui. Kviečiu diskutuoti dėl įstatymo projekto. Pirmasis – gerbiamas A. Sysas. Prašom į tribūną. Ar nebenusiteikęs jūs eiti? Nusiteikęs. kažkas ten iškrito. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos, kadangi buvome panirę į tokią diskusiją, pirma atgailavimą, po to į diskusiją, dabar einame prie rimtesnių klausimų – tai teisėjų atlyginimai. Nežinau, ką nutarė mūsų komitetas, nes dalyvavau susitikime su ministre, bet apskritai aš noriu atkreipti dėmesį, kad jeigu mes žiūrime į atlyginimų piramidę, kuri yra Lietuvoje, su ta problema jau 25 metus dirbama mūsų komitete, tai teisėjai yra tos piramidės viršuje. Nesvarbu, kokiais būdais mes didiname tą atlyginimą ir kodėl, bet visi kiti gauna kur kas mažiau.

Vien dėl to ir kyla klausimas, ar tikrai mes norime spręsti tuos klausimus, kad tikrai jie turi tiek darbų, nesusitvarko ir jiems reikia dar primokėti, ar tai yra paprasčiausiai matant, koks įstatymo projektas išvis pirminės stadijos buvo, galimybė prastumti ne pačius populiariausius įstatymus tokią neeilinę sesijos dieną. Tokių variantų aš jau mačiau ir buvau to liudininkas. Todėl į darbo užmokestį reikėtų žiūrėti labai rimtai, nes viešasis sektorius yra labai skirtingas, ir jeigu mes lyginame socialinius darbuotojus, kultūros darbuotojus ir teisėjus, tai yra nepalyginami dalykai.

Jeigu mes kalbame šiame kontekste, kad yra krizė ir susiduria su papildomais krūviais, tai mano klausimas lieka atviras, ką aš sakiau pateikimo metu. O teisėjų padėjėjai, teisme dirbantys žmonės, kurie aptarnauja, kad teisėjas galėtų atlikti savo pareigas, jie ką, papildomai nedirba? Aišku, kad dirba. Tai kodėl mes nekalbame apie juos? O Valstybės sienos apsaugos tarnybos darbuotojų atlyginimai, lyginant su kariuomenės žmonėmis, kurie turi tokius pačius laipsnius, yra du, du su puse karto mažesni. Su teisėjais aš nelyginau, bet turbūt keturis kartus, su vidurkiu lyginant, yra mažesni ar tris kartus mažesni. Tai kodėl mes nekalbame apie jų atlyginimų padidinimą šiame kontekste?

Vien dėl to ir kyla. Aš noriu, kad ir jūs mąstytumėte. Ne todėl, kad čia mes susirinkome, neeilinėje sesijoje reikia tą mirtinai išspręsti. Bet perskaitykite Teisės departamento pastabas. Jiems pagal pareigas priklauso lygiai taip, kaip Seimo nariams, mūsų darbas nenormuotas. Jų taisyklėse parašyta, kad jie gali būti iškviesti dirbti ir savaitgaliais, ir išeiginėmis dienomis. Tai kodėl šiame kontekste Seimo nariams nieko nedidinate? Nes tokia pareiga, mes atėjome ir dirbame. Bet teisėjai kažkodėl nedirbs ir bylų nespės, nes galima pasinaudoti proga ir pareikalauti didesnių atlyginimų. Kolegos, prisiminkite mano žodžius, nes dar ne vieną kartą čia eis žmonės ir reikalaus atskiroms grupėms darbo užmokesčio. Į darbo užmokestį, ypač viešajame sektoriuje, reikia žiūrėti sistemiškai, nes didindami atlyginimus teisėjams mes iš karto prognozuojame, kad kitiems tas atlyginimas nedidės. Sprendžiant iš to, kas suplanuota Vyriausybės programoje šitame kontekste, kuris reikalauja papildomų išlaidų, viešajam sektoriui papildomų atlyginimų neliks.

Aš dar norėčiau, kad jūs pasidomėtumėte, kokie atlyginimai buvo 2008 metais, kai buvo sumažinti Seimo nariams atlyginimai ir kitiems pareigūnams, koks santykis buvo, ir pažiūrėkite, kaip per tuos 13 metų pasikeitė darbo užmokestis. Sulyginkite šios dienos Seimo narių darbo užmokesčio vidurkį su teisėjų ir kitų pareigūnų ir jūs pamatysite, kad visiems kitiems atlyginimai per tuos 13 metų didėjo. Požiūris į darbo užmokestį pas mus kažkodėl labai keistas. Kažkodėl darbo užmokesčio hierarchija visiškai sugriauta ir bet kas gali pasinaudoti galimybe ateiti ir paprašyti tokioje ekstremaliojoje situacijoje, o mes tuos reikalus sprendžiame. Taigi pagalvokite prieš balsuodami.

PIRMININKAS. Labai ačiū, būtinai pagalvosime. Dabar į tribūną diskutuoti pakviesčiau gerbiamą J. Sabatauską, jeigu jis būtų salėje, ar ne, aš teisus, jo nėra.

Tada pereiname prie motyvų. Vienas – už, vienas – prieš po svarstymo, bet nematau užsirašiusių kalbėti dėl motyvų. Vadinasi, balsuosime. Po svarstymo balsuojame dėl Teisėjų atlyginimų įstatymo projekto Nr. XIVP-722. Balsuojame, kolegos. Grįžtame į darbo vietas ir balsuojame. Balsuojame dėl Teisėjų atlyginimų įstatymo pakeitimo projekto Nr. XIVP-722. Balsavimas po svarstymo.

Užsiregistravo 90, balsavo 90: už – 60, prieš – 5, susilaikė 25. Po svarstymo yra pritarta.

Pereiname prie priėmimo stadijos. Pastraipsniui. Ar galime pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 2 straipsnis. Ar galime pritarti 2 straipsniui bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Ir 3 straipsnis. Ar galime pritarti 3 straipsniui bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Taigi dabar dėl viso. Motyvai už ir prieš. Už kalba M. Lingė. Įjunkime mikrofoną. Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Kas buvo pasakyta diskusijos metu, svarbu pabrėžti, kad teisėjų padėjėjų atlyginimų klausimus reguliuoja Valstybės tarnybos įstatymas, kitų pareigūnų – kiti specialieji įstatymai, kuriuose yra numatyta galimybė būtent už tą krūvį viršijančius darbus mokėti priemokas, o to nėra numatyta būtent teisėjų sistemoje. Vadovaujantis lygiateisiškumo principu, vadovaujantis Konstitucinio Teismo išaiškinimais, be abejonės, svarbu žiūrėti į realybėje susidariusią situaciją, į tą krūvį, kuris tik laukia ateityje. Nesunku prognozuoti, kad nelegalūs migrantai, veikdami pagal tam tikras schemas, naudosis visomis apeliacijos galimybėmis ir skųsis dėl faktiškai kiekvieno veiksmo. Tad jeigu bent pusė jų kreiptųsi, o gali kreiptis ir dar daugiau,

žinote, jau vien šiandien kiek galėtų atsirasti tų prašymų ir pageidavimų. Šiandien teismų dar nėra pasiekę skundų dėl prieglobsčio nesuteikimo, tas srautas nėra toks išaugęs, bet dėl migracijos sprendimų tų bylų yra ne viena, tas krūvis yra augantis ir yra prognozuojamas. Todėl tikrai raginu kolegas palaikyti šį sprendimą. O komitete mes priėmėme protokolinį nutarimą kreiptis į Vyriausybę, kad su tuo pilnesnės apimties projektu, įvertinus ir Teisės departamento pastabas, patobulinus, būtų grįžta jau rudens sesijoje ir sistemiškai pasižiūrėta.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas A. Sysas. Prašau, įjungsimė tuoj. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, protokoliniai nutarimai taip ir nugula stalčiuose. Ne vieną protokolinį nutarimą Seimas yra priėmęs dėl pareigūnų, dėl kitų grupių darbo apmokėjimo, bet situacija nesikeičia. Norėčiau priminti kolegoms, kurie galbūt mažiau buvo susidūrę su Teismų įstatymu, teisėjai turi tam specialias papildomas garantijas. Jų atostogos ilgesnės, kitos garantijos, jie turi valstybinę pensiją. Gaudami valstybinę pensiją, jie gali dirbti kitus darbus ir jiems nemažinama valstybinė pensija. Tai yra visas pluoštas socialinių garantijų, kurių neturi kitos Lietuvoje dirbančios tam tikrų sričių grupės. Tai yra išskirtinė žmonių grupė, būtent ir buvo suderinta taip, nes gal jiems reikės dirbti daugiau, todėl buvo suteiktos žymiai didesnės garantijos. Nereikia užmiršti, nes labai greitai užmirštame, suteikiame papildomų garantijų kitų mokesčių mokėtojų sąskaita. Aš ne prieš, kad jie gautų daugiau, bet aš labai norėčiau, kad mes matytume visus Lietuvos piliečius ir kad nedidintume atotrūkio, nes tokiais sprendimais mes didiname. Prisimename, kas buvo padaryta su atskiromis pareigūnų grupėmis, kai padidinta atskirai prokuratūrai, po to atėjo STT ir kitos grupės. Kai kurioms grupėms taip ir nebuvo padidinta, mes kitokiais būdais bandėme. Kolegos, kai mes sprendžiame tokius klausimus, reikia matyti visumą, mūsų, kaip įstatymų leidėjų, pareiga matyti, taip sakant, ne tik nosies galiuką, bet *biškį* toliau.

PIRMININKAS. Už kalbės gerbiama I. Šimonytė. Prašau.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Aš labai prašau kolegų vis dėlto neplakti į vieną krūvą dalykų, kurie yra skirtingi. Gali patikti ar nepatikti teisėjams nustatytas atlyginimas ar socialinės garantijos, bet šiuo atveju mes kalbame apie žmones, kurie objektyviai padidėjus darbo krūviui negali gauti už tai papildomo atlyginimo, kurį gali gauti visi kiti pareigūnai ir jį gaus, taip, kaip gavo visą pandemijos laiką. Teisėjams gi dėl objektyviai padidėjusio darbo krūvio, kurio padidės dėl to, kad vienu metu reikės apsvarstyti labai daug prašymų suteikti prieglobstį, mes to įvertinti finansiškai neturėsime galimybių, net jeigu labai norėtume. Man atrodo, kad čia jau šioji tokia diskriminacija į priešingą pusę. Todėl aš siūlyčiau, kad visiems žmonėms, kuriems dėl šios situacijos to darbo yra papildomo, vis dėlto būtų už tą papildomą darbą galimybė atlyginti. Labai siūlyčiau pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas V. Bakas. Prašau.

V. BAKAS (MSNG). Gerbiami kolegos, štai vakar po vidaus reikalų ministrės pareiškimo, kaip suprantu, buvo nuspręsta atšaukti pasieniečius iš atostogų ir iš misijų FRONTEX. Ar šiandien mes girdime pasiūlymą didinti pasieniečiams, kurie dirba ekstremaliomis sąlygomis, atlyginimus? Lazdijuose, Alytuje, Varėnoje pasieniečiai ir policininkai, jeigu pas juos nuvažiuotumėte, jūs pamatytumėte išvarvėjusias akis, jie dirba 24 valandų per parą režimu. Matome, ar kam nors kas nors teikia siūlymus atlyginti jiems teisingai už darbą? Tai yra aš esu už tai, kad atlygintume ekstremaliomis sąlygomis dirbantiems pareigūnams. Beje, ugniagesiai nuolat dirba tokiomis sąlygomis. Jūs metų pradžioje milijono eurų pagailėjote žmonėms. Iš tikrųjų aš esu prieš, už tai, kad mes galėtume tinkamai atlyginti žmonėms, bet tada turi eiti įstatymų paketas, kuris apimtų dirbančius ekstremaliomis sąlygomis visus, kurie yra susiję su šitos ekstremalios situacijos valdymu, ir būtų tinkamai atlyginta už darbą. Dabar yra kažkokie dvejoji standartai. Tikrai skaidrumo stokojantis projektas. Tikrai negalėsiu pritarti, nes tai žemintų, visų pirma, pačius teisėjus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Atrodo, vyksta tikra diskusija, nes kalbėtojų atsiranda kitiems bekalbant. Gerbiamas A. Anušauskas. Prašom.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš manau, kad einame klaidingu keliu, mėgindami lyginti skirtingų profesijų žmones, kurie tikrai užimti nevienodu darbu ir krūvis nėra vienodas. Taip, reikia kalbėti apie pareigūnus, jie už darbą ekstremaliomis situacijomis turi gauti papildomą atlyginimą, tai numato mūsų įstatymai, ir mokėjimą už viršvalandžius, ir išieginėmis.

Jeigu galima, atsiprašau, pats savęs negirdžiu.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, gal galima salėje tylos, netriukšmaukite už kalbančio gerbiamo ministro nugaros. Prašom.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Nelyginkime. Kariai dirba režimu 7/24 ir tai vadiname tarnyba. Nes jie, kada pašauksi, tada ir ateina į tarnybą. Išsiuntėme juos į pasienį, jų darbo ritmas – 24 valandos be poilsio. Kitų tarnybų kitoks darbo ritmas. Skirtingai nuo kitų tarnybų, nėra tokių priedų.

Aš dar kartą sakau: neikime klaidingu keliu, nelyginkime, darbai tikrai skiriasi, reikia atlyginti už sąžiningai atliktą darbą, tai yra ir kitų įstatymų reikalas. Taigi aš manau, kad šiuo atveju imkimės šito sprendimo ir jį priimkime.

PIRMININKAS. Dėkoju. Įsitikino dar pora kolegų pasisakyti. Prieš kalbės gerbiamas K. Mažeika. Prašom.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Tikrai nebūčiau kalbėjęs, jeigu krašto apsaugos ministras nebūtų pasakęs, kad neikime klaidingu keliu, bet panašu, kad jis pats tuo klaidingu keliu ir eina. Būčiau nekalbėjęs, jeigu nebūtų paminėjęs karių savanorių, kurie šiandien įtraukti į pasienio apsaugą, jie gauna 12 eurų per dieną maitinimui. Tačiau patys pabėgėliai, kurie ateina per sieną, gauna nuo 15 iki 25 eurų per dieną maitinimui.

Ministre, koku klaidingu keliu einame? Tuo pačiu, ką jūs ir sakote. Jūs atneškite tą paketą, apie ką kalbėjo kolega, sulygininkime socialines garantijas ir tuos, kurie dirba ekstremaliomis sąlygomis, pastatykite į tas vietas, kur jie gautų adekvačiai, kad jiems būtų kompensuota, o ne žaiskime penkiagubą žaidimą šiuo atveju ir tam, kam reikia, kam patogiu, tie perka už tiek, kiek jiems reikia, iš savų, o kam nereikia, tada patrupiname trupinių ir pasakome, kad mes juos mylime.

Iš tikrųjų turbūt reikėtų atsisėsti ir sudėti prioritetus ten, kur jie yra. Tikrai, kolegos, negaliu to palaikyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir, tikėkimės, paskutinis gerbiamas R. Šarknickas kalbės prieš. Prašom.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Man keista girdėti, kai yra sakoma – tai atskiras darbas, sudėtingas darbas ir panašiai. Kai kiekvienais metais kėlimus darome, ta frazė ir kartojama, kitokios frazės ir negirdime. Jie dirba sunkų darbą, jie dirba sunkų darbą ir panašiai. Atsiminkite, kiek mes praeitoje kadencijoje sumažinome jų apkrovą. Irgi reikia adekvačiai tai įvertinti. Juolab šitoje situacijoje, politinėje situacijoje Lietuvoje tikrai neadekvatu šiuo metu tai daryti, atsižvelgiant į ekonominę padėtį, į socialinį teisingumą žmonėms, kuriems iš tikrųjų reikia atlyginimų kėlimo ir panašiai. Elkimės adekvačiai. Kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti, balsuojame. Balsuojame priėmimo stadijoje dėl Teisėjų atlyginimų įstatymo projekto Nr. XIVP-722. Balsuojame. Priėmimas.

Užsiregistravo 69, balsavo 68 Seimo nariai: už – 65, prieš – 1, susilaikė 2. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-722) priimtas. (*Balsai salėje*) Jūs teisus, aš paskubėjau, trūksta balsavusiųjų. Tikrai gėda. Atsiimu savo žodžius. Gongol kas nebus. Nukelsime geresniems laikams.

Per šoninį mikrofoną jūs norėjote? Gerbiamas L. Kukuraitis. Prašom.

L. KUKURAITIS (LVŽSF). Dėkui, posėdžio pirmininke. Mano balsavimą svarstymo stadijoje prašau paversti susilaikymu. Nes aš balsavau už, o iš tiesų susilaikyti norėjau.

PIRMININKAS. Svarstymo stadijoje susilaikė. Gerbiamas A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū. Aš noriu pasakyti repliką po balsavimo. Gerbiama Ministre Pirmininke, aš suprantu jūsų gerus ir norus, ir kėslus. Bet nė vienai kitai grupei Lietuvos dirbančiųjų įstatymais mes priedų nemokame. Šiuo atveju mes tvirtiname įstatymu vieninteliems teisėjams darbo užmokesčio kėlimą. Kai atnešime visus kitus, tada ir kalbėsime. Nes ir šiandien teisėjams yra galimybė tokius priedus mokėti už tą darbą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Premjerė I. Šimonytė – per šoninį mikrofoną. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Jūs man pasakykite, gerbiamas Algirdai, koku būdu buvo mokami priedai visą kovidą policijos pareigūnams ir dar krūvai kitų pareigūnų, jeigu įstatymai to nenumato? Reikalas tas, kad įstatymai numato galimybę tokius priedus mokėti, tie priedai buvo mokami ir bus mokami toliau. Šiuo atveju mes prognozuojame, kad teismas gaus labai didelį darbo krūvį, papildomą, per labai trumpą laiką. Mes trumpinsime terminus, kad prašymai būtų grei-

čiau išnagrinėti, bet sakome: ne, ne, ne, palaukite, jūsų darbas to nėra vertas, nes teisėjai ir taip labai daug uždirba. Atsiprašau, bet, mano nuomone, tai nėra sąžininga.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas A. Sysas replika atsakys.

A. SYSAS (LSDPF). Kada mes kalbame apie kitus pareigūnus, kurie buvo susieti su kovidu, yra laikini įstatymai ir baigiantis kovidui šie priedai nustos galioti. Šiuo atveju mes kalbame apie įstatymo pakeitimą.

PIRMININKAS. Gerbiama I. Šimonytė atsakys jums. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš nekenčiu kalbėti kelis kartus tą patį, bet tai galioja tik medikams ir tik tuo metu, kai jie dirba kovidiniuose skyriuose. Nėra jokio specialaus įstatymo dėl policininkų, nėra jokio specialaus įstatymo dėl kitų pareigūnų. Yra bendras Valstybės tarnybos įstatymas, kuris numato galimybę mokėti už papildomą krūvį, ir tai yra daroma bet kokios ekstremaliosios situacijos metu – nesvarbu, dėl COVID-19 ar dėl migrantų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Aš tik noriu pasakyti, kad mano kortelė neveikė. Rodo, kad aš visiškai nebalsavau, bet aš balsavau už.

PIRMININKAS. Jūsų balsas už. Gerai.

Gerbiamas E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Čia tas pats atvejis, tik dabar pamačiau, kad mano balsas neužfiksuotas. Pats rodau frakcijos nariams balsuoti už, spaudžiu, rodo tuščią langelį.

PIRMININKAS. Gerai. Gerbiama kolegą, dviejų žmonių kortelės neveikė. Dar gerbiamas A. Vyšniauskas nori per šoninį mikrofoną. Prašom.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Kadangi akivaizdu, kad buvo techninių nesklandumų, prašau perbalsuoti.

PIRMININKAS. Garsiau, jeigu galima. Įjungtas mikrofonas, kalbėkite.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Kadangi buvo techninių nesklandumų, prašau perbalsuoti.

PIRMININKAS. Aš tai ir planavau daryti. Mes galime ne perbalsuoti, o tiesiog balsuoti tol, kol pavyks, nes įstatymas yra priėjęs balsavimo stadiją, nėra pakankamai balsuojančių Seimo narių. Tikiuosi, kad dabar atsiras. Gerbiama kolegą, susikaupiamo ir dar kartą balsuojame dėl Teisėjų atlyginimų įstatymo, priėmimo stadija. Balsuojame. Vyksta balsavimas dėl Teisėjų atlyginimų įstatymo projekto Nr. XIVP-722. Priėmimas. Balsavimas. Tikiuosi, kad jau atėjo pakankamai Seimo narių į salę ir balsavimas pavyks. (*Triukšmas salėje*)

Gerbiama kolegą, užsiregistravo 67, balsavo 67: už – 65, prieš nėra, susilaikė 2. Vėlgi nepakankamas Seimo narių, dalyvaujančių balsavime, skaičius, labai gaila.

15.49 val.

Seimo narių pareiškimai

Kadangi nėra iki galo parengta dėl užsieniečių teisinės padėties, komiteto išvada dar nėra įregistruota sistemoje, pereisime prie kito darbotvarkės klausimo – Seimo narių pareiškimų. Kiek žinau, gerbiamas V. Bakas nori. Jis atsisako? Tada gerbiamas Č. Olševskis norėjo padaryti pareiškimą. Prašom į tribūną. Jūsų pareiškimas.

Č. OLŠEVSKI (LRF). Gerbiama kolegą, norėčiau perskaityti pareiškimą „Migrantų krizės negalima permesti savivaldybėms“, kuris buvo paskelbtas Seimo puslapyje šių metų liepos 9 dieną. „Pagal Vidaus reikalų ministerijos statistiką nuo šių metų sausio 1 dienos iki liepos 8 dienos Lietuvos pasienyje sulaikyti, kaip žinome, 1 tūkst. 509 nelegalūs migrantai. Šie skaičiai nuolat didėja ir šiuo metu sunku tikėtis, kad srautai mažės. Vyriausybė sugebėjo paskelbti valstybės lygio ekstremaliąją situaciją, bet iki šiol neturi konkretaus veiksmų plano migrantų krizei valdyti. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro neapgalvotos retorikos sukeltą krizę ir pasekmes, tai yra neteisėtą migrantų antplūdį į Lietuvą, bandoma permesti savivaldybėms. Užsienio reikalų ministerija dialogui nesiruošia, pasienio tarnybos prarado bet kokias bendradarbiavimo galimybes, siekiant suvaldyti migrantų iš Baltarusijos pusės srautus, o Baltarusija, kaip žinome, iš kaimynių, su Lietuva besiribojančių valstybių sąrašo neišnyks.

Kitaip situacija atrodo Latvijoje ir Lenkijoje, kur valdžia geba išsakyti politinę poziciją Baltarusijos valdžios atžvilgiu ir kartu užtikrinti savo valstybių saugumą. Kas atsakys už politinį pasiūkimą sukeliant migracijos krizę Lietuvoje? Kol Europos Sąjunga, kuriai pusanthro tūkstančio migrantų yra nereikšmingas dalykas, tik deklaruoja pagalbą, didžiausią pabėgėlių krizės naštą planuojama perkrauti ant savivaldybių pečių. Pasienio savivaldybės dėl savo geografinės, socialinės, ekonominės padėties turėtų būti stiprinamos prioritetine tvarka, nes vienašališkai planuojamos paversti nelegalių migrantų stovyklomis. Kategoriškai tam prieštaraujame. Migracijos krizę reikia spręsti centralizuotai, pasitelkiant Viešojo saugumo tarnybą, kariuomenės tarptautinę pagalbą, turint aiškius veiksmų planus ir informuojant visuomenę. Miestelių ir kaimų gyventojai jaučiasi nesaugūs, mokyklos, socialinės ar kultūrinės įstaigos negali tapti nelegalių migrantų buveinėmis. Iš Vyriausybės, Vidaus reikalų ministerijos negirdime, kokios atbaidomosios srautų stabdymo priemonės bus taikomos, o laikas gaišinamas ieškant migrantų apgyvendinimo galimybių. Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija rado kol kas vienintelę priemonę – užtvaram iš aštrios vielos ritinių. Kiek neteisėtų migrantų spės kirsti sieną, kol atbaidomasis politikos įrankis bus panaudotas pagal paskirtį, nežinome.

Raginame Vyriausybę atsakyti piliečiams į klausimus, kodėl nebuvo imtasi veiksmų ir nepasirengta kritinei situacijai, kuri buvo prognozuojama ir plačiai aptariama, kodėl modulinių namų, palapinių ir angarų statybą pradeda planuoti tik dabar, kokiomis konkrečiomis priemonėmis bus mažinami nelegalios migracijos srautai? Mes, Seimo nariai, atstovaujantys Šalčininkų ir Vilniaus rajonų savivaldybių gyventojams, solidarizuojamės su daugelio pasienio savivaldybių merų išsakyta pozicija ir prieštaraujame, kad pasienio savivaldybės taptų krizės įkaitėmis dėl nesprendžiamų valstybės sienos apsaugos ir užsienio politikos problemų. Nematome galimybių migracijos krizę spręsti lokaliu mastu, mūsų rajonuose tam nėra tinkamų vietų, techninių galimybių ir žmoniškųjų išteklių. Raginame Vyriausybę prisiimti atsakomybę už sukeltą krizę ir jos pasekmes ir priimti sprendimus, o ne paversti vieną didelę krizę dar dešimtimis lokalių, kas bandoma šiuo metu daryti. Seimo nariai B. Petkevič ir Č. Olševskis.“ Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiamaam Č. Olševskiui už padarytą pareiškimą.

15.54 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 5, 71, 76, 77, 79, 113, 131, 136, 138, 140 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo IX¹ skyriumi įstatymo projektas Nr. XIVP-719(2) (svarstymas)

Dabar pereisime prie darbotvarkės klausimo – įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ kai kurių straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-719. Kviečiu į tribūną komiteto pirmininką gerbiama S. Šedbarą pristatyti komiteto išvadą. Prašom. Komiteto išvada.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, komitetas šiandien iš ryto dar turėjo klausymus su ministerijomis, su teismų atstovais, su iniciatoriais, o visai neseniai šiandien, liepos 13 dieną, komiteto posėdį. Komiteto sprendimas yra pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms, joms komitetas pritarė. Balsavimo rezultatai buvo tokie: už – 6, prieš nebuvo, susilaikė 1.

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiamas pirmininke. Dabar vyks karšta diskusija. Pirmas į tribūną kviečiamas gerbiamas V. Valkiūnas. Gerbiamas Valdemaras, prašom į tribūną.

V. VALKIŪNAS (LRF). Gerbiami kolegos, gerbiami krikščionys praktikuojantys ir nuoširdūs krikščionys, ar nemanote, kad reikia atversti, perkrikštyti pabėgėlius į krikščionybę. Gal jie pradės valgyti kiaulieną, skanią Biržų „Senolių“ duoną su ūkininkų skaniais lašiniais. Tapsime pavyzdžiu visai Europai. Todėl aš nenoriu pritarti šiems įstatymams, tai yra noriu pritarti, kad sugriežtintume, kuo daugiau mums pabėgėlių... Mes negalime elgtis taip su pabėgėliais, kaip yra pasielgusi Belgija, Nyderlandai, Prancūzija, kai tas pereitas rubikonas ir nebežino, kaip juos sugrąžinti. Todėl mes turime apsisaugoti.

Čia iškilo klausimų ir dėl žmogaus teisių pažeidimo, ir kitų įstatymų. Dalyvauja ir „Caritas“, ir Raudonasis Kryžius, kaip mes matome, kad ne visai švariai jie dirba galimai kitose valstybėse

ir tie imigrantai dar daugiau nori keliauti, ir yra tie, kaip sakyti, prekiautojai galbūt tais kelialais, už kuriuos sumokama. Todėl reikia palaikyti šią iniciatyvą, kad sugriežtintume. Aš manau, kad mums reikės dar labiau griežtinti, jeigu tos kelionės tęsis. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas kolega. Toliau diskutuos gerbiamas G. Surplys. Prašau į tribūną. Ne, gerbiamas Giedrius atsisako. Gerbiamas V. Bakas diskutuos. Ar jūs diskutuosite diskusijoje? Prašom į tribūną diskutuoti.

V. BAKAS (MSNG). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų, kuomet mes priimame tokius įstatymus, kada nustatome valstybės veiksmus ekstremalios situacijos sąlygomis, negalime padaryti taip, kad ekstremali situacija, jos metu atliekami sprendimai ir veiksmai visiškai patrauktų iš diskusijos arba nebūtų paisoma visuomenės ir savivaldos nuomonių. Juk dabar puikiai žinote, kas esate rinkti ypač vienmandatėse, kas dalyvavote Pietų Lietuvos savivaldybių susitikime, kad fronto priešakinėse linijose atsidūrę Lietuvos pasienio gyventojai, be jokių abejonių, turi baimių tiek dėl kriminogeninės situacijos, tiek dėl epidemiologinės situacijos, tiek dėl kitų rizikų. Iš tikrųjų reikia stengtis, kaip čia pasakė ministrė, vienyti ir tą priešpriešą arba abejones mažinti tiek adekvačia informacija, tiek valstybės parengtumu tas potencialias grėsmes suvaldyti, jeigu kiltų reikalas. Be jokių abejonių, migrantų situacijos, gyvenimo istorijos daugeliu atvejų skaudžios ir dalis jų – aukos, taip pat ir režimo aukos. Tačiau esant didesniai srautui vieniems kitų nesuprantančių skirtingų kultūrų žmonių, siaučiant pandemijai, ypač svarbu kiek įmanoma mažinti įtampą.

Aspektas, į kurį norėčiau atkreipti dėmesį, yra bendras valstybės atsakas visais lygmenimis. Viduje mums ypač svarbu valstybės ir savivaldos veiksmų santykis, negali būti taip, kad, pavyzdžiui, migrantų kažkoks centras atsiranda apgyvendintoje teritorijoje ir aplinkiniai gyventojai apie tai nieko nežino, jie sužino iš kažkokių naujienų arba tiesiog pamatę, kad tas pastatas užimtas, o jame iki šiol vyko vaiko būreliai, vyko pamokos ir taip toliau. Iš tikrųjų aš noriu pakviesti, kad šiame svarstomame ir priimamame Civilinės saugos įstatyme būtų numatytos bent jau minimalios pareigos sprendimų priėmėjams konsultuotis su savivalda ir vietos bendruomene. Konsultacijos jokių būdu nėra veto teisė, bet sutikite, kad žmonės, visuomenė, turi teisę žinoti, kas įkurdinamas jų aplinkoje, kokios sudaromos sąlygos, ar pašalinama visa rizika. Kitaip tariant, būtent konsultacijų mechanizmas leistų užtikrinti, kad mes galėtume suvaldyti šią krizę nekurdami kitų krizių ir neignoruodami visuomenės nuotaikų ir klausimų, kurių turi tiek savivalda, tiek visuomenė.

Aš tikrai norėčiau kauptis į komitetus, kurie atlieka parlamentinę kontrolę, tai yra Teisės ir teisėtvarkos komiteto, Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto narius, kitus kolegas, ypač kurie rinkti vienmandatėje: nesukurkime sąlygų, kad, prisidengdami ekstremaliaja situacija, visiškai nepaisytume Orhuso konvencijos, visiškai nepaisytume informavimo ir konsultavimo procedūrų. Taigi priimkime tokius sprendimus, kurie priėmimo procese užtikrintų visų suinteresuotų asmenų dalyvavimą. Taip, gal reikės šiek tiek laiko, bet toks sprendimas bus tvarus ir toks sprendimas leis mums kartu įveikti šią našą. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau į tribūną kviečiamas gerbiamas A. Ažubalis. Prašom.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, kolegos, europinė patirtis rodo ir liudija vieną dalyką – dalinėmis, pusinėmis priemonėmis mes šios krizės neįveiksime. Priimamos priemonės kai kam galbūt atrodo ir šiek tiek per griežtos, tačiau jeigu nenorime tapti tuo kanalu, šios pataisos turi būti priimtose, nors kai kurios iš jų po dabartinio Teisės ir teisėtvarkos komiteto posėdžio tapo neadekvačios situacijai. Turiu mintyje tai: kai buvo priimtas komiteto siūlymas, kad neapibrėžtam laikotarpiui būtų siūlymas apriboti neteisėtų migrantų judėjimo šalyje galimybę ir sutrumpinti jų prieglobsčio prašymo nagrinėjimo apskundimo procedūras, įvyko priešingai. Dabar mes turėsime tam tik pusmetį. Jeigu po pusmečio situacija nepasikeičia, šitie žmonės išeina, jeigu taip galima pasakyti, kas kur nori, ir vyksta į Vakarus pas mūsų sąjungininkus.

Taip pat aš manau, kad ištęsta teismų sprendimų apskundimo procedūra ir įteisinta kasacinė apskundimo tvarka nepadeda – tai yra dalinės priemonės, kurių daug yra priimta Europoje, Vakarų Europoje, ir kuriomis sėkmingai naudojasi tie, kurie piktnaudžiauja prieglobsčio procedūromis.

Taigi, kolegos, čia lygiai taip pat, kaip komitete irgi buvo atmesta rimta atgrasymo priemonė, tai yra pasiūlymas nustatyti, kad prieglobsčio prašymą galima pateikti tik tam skirtuose pasienio kontrolės punktuose arba Migracijos departamento aptarnavimo skyriuose. Tai padėtų su-

stabdyti masinį ir chaotišką sienos pažeidimą. Tokie žmonės būtų vežami į areštinę, būtų pradėta baudžiamoji teisena, nes jie kirtu valstybinę sieną. Ir tik tada, kai kriminalistai gautų iš jų tam tikrą informaciją, galėtų atvykti Migracijos departamento atstovai, jau turėdami papildomos informacijos galėtų priimti šitų asmenų prašymą suteikti, pradėti prieglobsčio suteikimo procedūrą, taigi su žmogaus teisėmis nebūtų prasilenkta.

Dabar aš tiesiog noriu tik pacituoti mūsų krašto apsaugos ministro pono A. Anušausko teiginį, ne teiginį, o sakinį: „Nelegalai instruktuojami, kaip elgtis kirtus sieną prie jos, kaip elgtis apklausose, kur ir kaip naikinti dokumentus.“ Ką tai reiškia? Reiškia tai, kad tai yra rimta hibridinė operacija. Tačiau mes bandome atremti tai dalinėmis ir pusinėmis priemonėmis. Taigi, kolegos, kviečiu dar kartą susimąstyti, kur nuveda pusinumas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskusija įvyko. Dabar kviečiame gerbiamą komiteto pirmininką į tribūną. J. Razma per šoninį mikrofoną nori dėl vedimo tvarkos. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, labai nedaug laiko praėjo po to, kai komitetas įregistravo pagrindinį projektą. Yra, žinau, Seimo narių, kurie nori dar įregistruoti pasiūlymus dėl pagrindinio projekto. Šiuo atveju pagrindinis komitetas nebūtinai turi juos svarstyti, kai yra ypatinga skuba, bet gal mes galėtume, kad tam būtų šiek tiek laiko, pirmiausia aprobuoti lydimuosius, jie gal nekelia didelių diskusijų. Nesakau, kad dėl jų būtų finalinis balsavimas, bet iš tikrųjų yra sudėtinga Seimo nariams dabar suspėti įregistruoti pasiūlymus, kai ką tik pamatė iš komiteto iškeliavusį pasikeitusį projektą.

PIRMININKAS. Gerai, gerbiamas Jurgi, bet ar aš teisingai suprantu? Mes priėmimo stadijoje ir apsispręsimė dėl naujų atsiradusių pasiūlymų. Priėmimo stadijoje. O dabar yra svarstymo stadija ir aš komiteto pirmininką pakviečiau pristatyti, kas yra, darbą, kuris jau yra atliktas. Prašom.

Dėl 1 straipsnio buvo gerbiamo V. Bako pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Prašom pristatyti. Gerbiamas V. Bakas pristatys. Įjungiu mikrofoną. Prašom.

V. BAKAS (MSNG). Gerbiami kolegos, esanti ekstremali situacija negali būti pagrindas riboti mūsų piliečių teises. Sutikite, jeigu valstybė nusprendžia įkurdinti emigrantus gyvenamojoje teritorijoje, pavyzdžiui, čia kažkur, Vilniuje, kur yra Seimo automobilių aikštelė, arba jūsų mieste, kažkur centre ar gyvenamojoje teritorijoje, na, normalu atsiklausti visuomenės nuomonės apie tai, pasikonsultuoti, pasitarti. Mano siūlomos pataisos esmė – numatyti įstatyme, kaip tai numato ir Orhuso konvencija, bent minimalias visuomenės informavimo ir konsultavimo procedūras. Jos tikrai nesukuria veto teisės, bet jos leidžia įtraukti visuomenę į sprendimų priėmimą ir padaryti tuos sprendimus tvaresnius. Todėl aš siūlyčiau pritarti šiai pataisai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komiteto pirmininkas pristatys komiteto nuomonę.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Komitetas šiam pasiūlymui nepritarė. Vienas dalykas, visos pataisos, kurios siūlomos dėl įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“, yra siejamos tik su specialiuoju režimu, kuris dabar yra, jos nebūtų taikomos pasibaigus tam režimui, o čia tokios išimties nėra nurodoma.

Antras dalykas. Kaip buvo paaiškinta posėdžio metu ministerijos, kartais tuos sprendimus reikia priimti greitai, be jokios abejonės, dalyvaujant savivaldos atstovams, merams, tačiau derinimas su vietos bendruomenėmis, su savivaldybėmis dėl dalyvavimo gali iš tiesų iš esmės kliudyti sprendimams, kuriuos greitai turi priimti Vidaus reikalų ministerija. Todėl komitetas ir nepritarė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už pasiūlymą nori kalbėti gerbiamas J. Jarutis. Prašau.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Aš labai trumpai. Nesvarbu, koks režimas būtų, bet vietos bendruomenės, vietos žmonių saugumas ir jų teisės, mano supratimu, yra pirmoje vietoje. Nėra sudėtinga atsiklausti ir galų gale įtikinti, kai reikia sprendimus priimti. Kiek man pačiam teko dirbti, norint priimti visada randamas sprendimas. Bet daryti taip, kaip dabar yra daroma, kad numetama savivaldai daryti tai, kas jiems galų gale nepriklauso, yra nedovanotina. Aš pritariu šiam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nėra kalbančių prieš. Tada balsuosime, Seimas apsispręs ir balsuos dėl gerbiamo V. Bako pasiūlymo. Prašom balsuoti dėl V. Bako pasiūlymo, kuriam komitetas nepritarė. Prašau. Gerbiami kolegos, grįžkime į darbo vietas, vyksta balsavimas dėl V. Bako pasiūlymo, kuriam komitetas nepritarė. Seimas sprendžia dabar.

Balsavo 90: už – 40, prieš – 26, susilaikė 24. Taigi pasiūlymui nepritarė.

Taip pat dėl šio straipsnio buvo gerbiamo A. Ažubalio pasiūlymas, kuriam komitetas taip pat nepritarė. Gerbiamas Ažubali, jums mikrofoną įjungsime, prašau pristatyti pasiūlymus.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Na, pirmiausia aš jau šiek tiek kalbėjau prieš tai, siūliau. Pasiūlymo tikslas – nustatyti, kad prieglobsčio prašymą galima pateikti tik tam skirtose vietose, tai yra pasienio kontrolės punktuose arba Migracijos departamento asmenų aptarnavimo skyriuose, tai yra Lietuvoje. Dar kartą sakau, kad tai padėtų sustabdyti chaosą ir tai nepažeistų jokios direktyvos.

Dar daugiau pasakysiu. Direktyva, kuria čia remiamasi, jūs ją turite išvadoje, tai yra Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/32/ES, labai aiškiai pasako: valstybės narės gali reikalauti, kad tarptautinės apsaugos prašymai būtų pateikti asmeniškai ir (arba) nurodytoje vietoje. Taigi viskas čia gerai.

Dar daugiau pasakysiu. Tai padėtų ir mūsų operatyviniams kriminalinės žvalgybos darbuotojams gauti pirminę informaciją iš migrantų. Labai paprastas dalykas. O kai man sako, argumentas yra, žinote, nebus VSAT transporto nuvežti juos į pasienio kontrolės punktą arba areštinę, na, atsiprašau, transporto gal turime. Taigi čia tikrai nėra argumentas. Todėl, kolegos, prašau tikrai palaikyti šitą siūlymą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komiteto pirmininkas pristatys komiteto nuomonę.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Komiteto nuomonė buvo nepritari. Argumentai. Čia jau yra daug išdėstyta, aš labai trumpai pasakysiu. Pagal Europos Parlamento ir Tarybos 2013 metų direktyvą, nors ir kur būtų asmuo nustatomas ar sulaikomas, jis turi teisę paprašyti prieglobsčio. Jei dabar mes nustatysime, kad tik tam tikrose vietose jis gali to paprašyti, įsivaizduokite, koks administracinis ir finansinis krūvis bus Valstybės sienos apsaugos tarnybai, kai sulaikiusi nelegalų migrantą prie žalios sienos turės vežti jį į punktą, kad jis ten paprašytų prieglobsčio.

Iš tiesų komiteto posėdyje kai kurie komiteto nariai ir sakė, kad įdomu, bet nelabai suprantama. Todėl pagrindiniai argumentai yra tokie, kad tai būtų papildoma administracinė našta ir vis tiek šito klausimo kitaip neišspręstume kaip tik turėdami pareigą suteikti galimybę išsakyti savo nuomonę.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar gerbiamas A. Ažubalis prašo Seimo balsuoti? (*Balsai salėje*) Gerai, prašo balsuoti. Vadinas, apsispręsimė ir balsuosime dėl A. Ažubalio pasiūlymo, kuriam komitetas nepritarė. Balsuojame. (*Šurmuly salėje*) Gerbiama kolegos, grįžtame į savo darbo vietas, vyksta balsavimas dėl A. Ažubalio pasiūlymo, kuriam komitetas nepritarė. (*Balsai salėje*) Iš vietos prašau labai garsiai nešaukti, nes bus labai didelis triukšmas salėje, dabar vyksta balsavimas.

Užsiregistravo 99, balsavo 98: už – 37, prieš – 6, susilaikė 55. Pasiūlymui nepritarė.

Toliau. Dėl 2 straipsnio buvo gerbiama kolegų T. V. Raskevičiaus ir I. Pakarklytės pasiūlymas. Jūs pristatysite turbūt, kuris iš jūsų? Gerbiamas Tomas. Prašom, gerbiamas Vytautai, įjungiu mikrofoną, pristatyti pasiūlymą. Prašom. (*Balsai salėje*)

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Įstatymo projektu numatoma galimybė vykdyti masinį užsieniečių sulaikymą ir laikymą nustatytose laikino apgyvendinimo vietose iš esmės neribotą laiką tarpą, visą ekstremaliosios situacijos laiką. Toks masinis užsieniečių sulaikymas be individualių sprendimų galbūt būtų pateisinamas, pavyzdžiui, paskelbus nepaprastąją padėtį, kurią skelbia Seimas ir kuri trunka iki 6 mėnesių su galimybe skelbti iš naujo, tačiau ekstremalioji situacija skelbiama Vyriausybės ir gali trukti neribotą laiką.

Apskritai ekstremaliosios situacijos paskirtis yra mobilizuoti valstybės pajėgumus ir išteklius, o ne riboti žmogaus teises, todėl ji savaime negali būti konstitucinis pagrindas masiniam, tai yra neindividualizuotam laisvės atėmimui, kitaip nei nepaprastosios padėties atveju, apie tokius ekstremaliosios situacijos metu taikomus žmogaus teisių ribojimus nereikia pranešti nei Jungtinėms Tautoms, nei Europos Tarybai.

Taigi toks įstatyminis pagrindas masiniam užsieniečių sulaikymui neribotą laiką gali būti net labiau ribojantis žmogaus teises, negu tai būtų nepaprastosios padėties paskelbimo metu. Dėl šios priežasties įstatymo projekte yra pasiūlyta numatyti, kad sprendimas įleisti prieglobsčio prašytojus į Lietuvos Respubliką negali būti atidedamas ilgiau nei 6 mėnesiams.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamasis komiteto pirmininkas pristatys komiteto nuomonę priartinti iš dalies. (*Balsai salėje*) Čia kažkaip lyg ne tas pasiūlymas.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Ne tas pasiūlymas iš eilės. Vytautai, gal čia paskubėjome. Čia klausimas yra dėl...

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, iš eilės buvo: ir proporcingai, ir pagrįstų priežasčių, kur jūsų...

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Gerai.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Kolegos...

PIRMININKAS. Dėl 71 straipsnio buvo, ar jūs tą, gerbiamas Tomai Vytautai, pristatėte?

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Ne, Tomas Vytautas iš esmės yra teisingas. Aš nematau konsoliduotų išvadų turbūt per skubėjimą, bet komiteto išvadoje ir projekte yra būtent šis 6 mėnesių terminas. Jis yra, ir Tomas Vytautas pagal išvadą teisingai pristatė. Iš tiesų kolegų pasiūlymas buvo numatyti tą 6 mėnesių terminą, nes nepaprastosios padėties atveju tikrai Seimas gali tokį terminą nustatyti, o jeigu yra lengvesnis režimas, logika ta, kad negalėtų tas terminas būti be galo be krašto pratęsiamas arba tai galėtų daryti Seimas, jeigu mes pakeistume įstatymą. Komitetas šiam pasiūlymui pritarė.

PIRMININKAS. Jeigu komitetas pritarė, vadinasi, galime bendru sutarimu. Turbūt pritariaime? (*Balsai salėje: „Balsuojame!“*) Komitetas pritarė pasiūlymui. Visa sudėtimi, taip, gerbiamas pirmininke?

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Taip, taip.

PIRMININKAS. Tada nebalsuojame, viskas gerai. Toliau kitas pasiūlymas buvo, bent jau pas mane, kur kalbama, papildymas žodžiais: „ir proporcingai“, „ir pagrįstų“...

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Taip, taip, dabar šitas pasiūlymas.

PIRMININKAS. Tada gerbiama Vytautą Tomą prašysime dėl šito.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Įstatymo projekto 71 straipsnio 1¹ dalimi yra siūloma, kad esant ekstremaliajai situacijai galima riboti tam tikras 71 straipsnyje numatytas teises, teikiamas prieglobsčio prašytojams. Buvo pateiktas pasiūlymas, kad tokie ribojimai turi būti taikomi laikinai ir proporcingai dėl objektyvių ir pagrįstų priežasčių. Taip pat įstatymo keičiamame straipsnyje yra siūloma numatyti, kad ribojimas baigiasi tada, kai išnyksta tą ribojimą sukėlusios objektyvios priežastys. Buvo siūloma netaikyti šio straipsnio pažeidžiamiesiems asmenims, bet komitete buvo rasta bendra formuluotė, kad teisių užtikrinimas prioriteto tvarka yra grąžinamas pažeidžiamiesiems asmenims.

PIRMININKAS. Dėkoju. Šiaip dėl vedimo tvarkos aš irgi turiu pasakyti vieną repliką. Viskas čia yra gerai, čia gal mus supainiojo jūsų tarpusavio diskusija. Kadangi komitetas buvo pritaręs, tai ir neturėjo būti mūsų išvadoje to pasiūlymo. O dabar yra pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė tik iš dalies. Aš paprašysiu gerbiama komiteto pirmininką pristatyti tą nuomonę, apsispręsimė dėl pasiūlymo, tuomet per šoninį mikrofoną vėliau.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Šiam pasiūlymui komitetas pritarė iš dalies, man atrodo, autorius su tuo visiškai sutinka. Komitetas pritarė įrašyti tokias principines nuostatas, kad esant tai ypatingai situacijai gali būti laikinai ir proporcingai įrašomos ribojamos teisės dėl objektyvių ir pagrįstų priežasčių. Čia tokie papildomi žodžiai. Tačiau esminis pasiūlymas skiriasi štai kuo. Pasiūlymo autoriai nurodė, kad šio straipsnio nuostatos nėra taikomos prieglobsčio prašytojams, kurie yra priskiriami prie pažeidžiamų asmenų. Kaip sakant, pažeidžiamiesiems asmenims būtų visa apimtimi visos teisės taikomos, ko šiuo metu turbūt neįmanoma užtikrinti, todėl mes radome kompromisinį variantą su autoriais, kad pažeidžiamiesiems asmenims būtų užtikrinamos būtinosios medicinos... Tuoju pacituosiu. Kad būtų užtikrinama teisė naudotis jų specialiuosius poreikius atitinkančiomis priėmimo sąlygomis. Čia pati ministerija pasiūlė tokią formuluotę, nes tai gali būti medicininė pagalba diabetu sergantiems asmenims arba tai gali būti pagalba nėsčioms moterims. Ir šitos teisės užtikrinamos prioriteto tvarka, kai tik išnyksta ypatinga situacija. Štai taip pritarta iš dalies, autoriai su tuo sutiko.

PIRMININKAS. Dėkoju. Autoriai sutinka su komiteto redakcija, taip? Puiku. Tokiam variantui mes ir pritarime. Dabar dėl vedimo tvarkos A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš noriu paprašyti jūsų, kai jūs sakote, dėl ko, pasakykite straipsnį. Tas ginčas kilo dėl to, kad jūs nepaminėjote, apie kokį straipsnį kalbame, tada vieni kalba apie vieną, o kiti apie kitą.

PIRMININKAS. Labai teisingai, manėme, kad ant visų stalo tas pats dokumentas. Gerai. Paminėsime straipsnį, iš tikrųjų bus daug paprasčiau.

Toliau kitas – T. V. Raskevičiaus ir I. Pakarklytės. Taigi 3 straipsnis. Dėl 76 straipsnio pakeitimo. Kadangi komitetas pritarė iš dalies, dabar reikės šiek tiek padiskutuoti. Įjungsime gerbiavam T. V. Raskevičiui mikrofoną ir jūs pristatykite pasiūlymą.

T. V. RASKEVIČIUS (*LF*). Įstatymo projektu yra siūloma atsisakyti įpareigojimo Migracijos departamentui teikti sprendimus prieglobsčio prašytojams apie jų atžvilgiu priimamus procesinius sprendimus. Siūlymo autoriai, įskaitant mane patį, teigia, kad tai galimai pažeistų asmenų teisę gauti informaciją apie juos ir jų atžvilgiu priimamus procesinius sprendimus, todėl šio straipsnio, tai būtent 3 straipsnio 1 dalies siūlėme atsisakyti, ją išbraukti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komiteto nuomonė.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Komitete visgi mes nepritarėme tam siūlymui visiškai išbraukti. Koligos, esmė štai kokia yra. Pagal dabartinį reguliavimą apie kiekvieną žingsnelį Migracijos departamente turi būti informuojamas prieglobsčio prašytojas. Kai jų yra toks antplūdis, iš tiesų Migracijos departamentui tai didžiulė administracinė ir finansinė našta. Todėl mes sutarėme, kad šito straipsnio nebraukiame, tačiau mes jį pakoreguojame, kad Migracijos departamentas šios situacijos metu, pabrėžiu, šios situacijos metu, informuoja apie pagrindinius sprendimus. Tai yra kad priimtas nagrinėti, kad suteiktas ar nesuteiktas jam statusas, tik apie pagrindinius sprendimus. Man atrodo, toks kompromisas tenkina ir autorių.

PIRMININKAS. Dėkoju. Autorius tenkina, taip? Gerai, puiku. Vadinasi, lieka komiteto redakcija.

Toliau taip pat dėl 3 straipsnio, vėlgi 76 straipsnio 6 dalis, yra Seimo narių T. V. Raskevičiaus ir I. Pakarklytės pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Autoriai pristatys. Tuoj įjungsime. Prašom.

T. V. RASKEVIČIUS (*LF*). Įstatymo projektu numatyti trumpi skundų padavimo ir skundų nagrinėjimo terminai, leidimas skubos tvarka nagrinėti nelydimų nepilnamečių prieglobsčio prašymus ir prieglobsčio prašytojų, kurie patyrė tam tikrą smurtą. Mes siūlėme šia įstatymo nuostata įtvirtinti, kad toks prašymas skubos tvarka galėtų būti nagrinėjamas... nenagrinėjamas skubos tvarka galėtų būti tik išimtiniais atvejais, tai yra karo arba nepaprastosios padėties metu.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Komitetas šiai nuostatai nepritarė todėl, kad tokiu atveju išeitų, kad iš viso pagal tas procedūras, pagreitintas procedūras, tokių asmenų prašymai negalėtų būti nagrinėjami. Man atrodo, Vidaus reikalų ministerija klausimų metu diskutavo su autoriumi ir sutarė, kad ši norma nereikalinga, ir autorius sakė, kad jis nereikalaus dėl jos balsuoti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar autoriai sutinka? Tuoj įjungsiau mikrofoną. Bet iš ženklų suprantu, kad sutinka, ar ne?

T. V. RASKEVIČIUS (*LF*). Sutinkame ir balsuoti neprašome.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Gerai, balsuoti neprašote.

Toliau. 4 straipsnis yra 77 straipsnio pakeitimas. Vėl yra T. V. Raskevičiaus ir I. Pakarklytės pasiūlymas. Prašom. 77 straipsnio 3 dalis.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Čia tas pats.

T. V. RASKEVIČIUS (*LF*). Sutrumpinta tvarka. Situacija analogiška. Pasiūlymą atsiimame, jeigu galima taip sakyti, ir balsuoti dėl jo neprašome.

PIRMININKAS. *Okey*, situacija analogiška, komitetas nepritarė. Sutinkate, pasiūlymą atsiimame. Dėkoju.

Toliau pasiūlymų lyg ir nebuvo. Dėkoju komiteto pirmininkui. Motyvus išsakysime dėl viso projekto. G. Surplys kalba prieš. Prašom. Prašom, kolega, jums įjungtas mikrofonas. Jūs kalbate prieš.

G. SURPLYS (*LVŽSF*). Ačiū, Pauliau. Iš tikrųjų, koligos, noriu pasakyti, kad mes čia susirinkome į neeilinę Seimo sesiją atlikti labai svarbią užduotį – priimti teisės aktus, kurie padarytų skirti

tarp eilinės migracijos krizės ir hibridinės atakos, kurią mes patiriame, ir apsaugoti Lietuvos žmonių interesus, taip pat visuomenės rimtį ir taip toliau.

Pradinis įstatymo projektas, mano galva, tą ir bandė padaryti, o iš komiteto grįžęs įstatymo projektas, mano galva, turi vieną labai esminį trūkumą, kurį jau įvardino A. Ažubalis ir keletas kitų kolegų. Noriu atkreipti dėmesį, kad mes atėjome čia padaryti, kad žmonės, kurių tapatybė nenustatyta, neklaidžiotų po Lietuvą ir nekeltų grėsmės. Turiu omenyje tuos, dėl kurių atvykimo į Lietuvą priežasties kyla klausimų, nes tikrai yra žmonių, kur tu gali iškart pamatyti, kad jiems reikia prieglobsčio.

Ką dabar mes turime šiuo pataisymu? Kad žmogus, dėl kurio nebus per pusę metų priimtas sprendimas, pabrėžiu, per 6 mėnesius, bus tiesiog paleistas gastroliuoti Lietuvos gatvėmis. Tai iš tikrųjų kelia klausimą, ką mes šiandien čia visi veikiame, ar visi supratome, ko susirinkome, nes pagal dabartinius Lietuvos įstatymus toks asmuo gali būti paleistas po metų. Mes sutrumpiname tą terminą.

Noriu pasakyti, kad, mano žiniomis, pagal Europos Sąjungos teisės aktus tas terminas gali būti iki 18 mėnesių, iki pusantrų metų. Tai gal tokį sprendimą ir priimkime, nes bijau, kad 6 mėnesiai yra stipriai per trumpas laikas, jeigu mes norime užtikrinti saugumą Lietuvoje. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dar gerbiamas A. Ažubalis, bet kadangi vienas – už, vienas – prieš, tai jau tiek to, nebent būtumėte už kalbėjęs.

Dabar balsuosime po svarstymo dėl įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“. Balsuojame po svarstymo už visą, žinoma, už visą projektą po svarstymo. Taip, taip. Už visą įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo IX¹ skyriumi įstatymo projektą Nr. XIVP-719. Balsuojame po svarstymo.

Taigi užsiregistravo 101, balsavo 101: už – 82, prieš – 2, susilaikė 17. Taigi po svarstymo yra pritarta.

16.29 val.

Vidaus tarnybos statuto 31¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-720(2) (svarstymas)

Dabar, gerbiami kolegos, kadangi dar yra registruota pasiūlymų priėmimo stadijai, tai mes priėmimo stadiją atliksime vėliau, o dabar lydimųjų taip pat pereisime svarstymo stadiją. Tai yra 1-4.2 klausimas. (*Balsas salėje*) Gerbiamas kolega, nešaukite iš vietos. Mes turime lydimųjų svarstymo stadiją. Mes ką tik nubalsavome po svarstymo ir dabar svarstysime lydimuosius. Vidaus tarnybos statuto 31¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-720. S. Šedbarą kviečiu į tribūną, o iš vietos prašau labai nerėkti. Prašom.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Vidaus tarnybos statuto pataisa yra svarbi, tačiau nedidelė. Esmė, kad pareigūno rašytinis sutikimas perkelti į karjeros valstybės tarnautojo pareigas kitoje institucijoje ar įstaigoje nereikalingas, įskaitant ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų atvejais. Komitetas šį projektą svarstė šiandien, liepos 13 dieną, ir visiems 7 balsavus už jam pritarė.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Čia nebuvo gauta jokių pasiūlymų. Taigi motyvai. Ar yra norinčių kalbėti? Ne, kalbėti norinčių aš nematau. Taigi balsuosime po svarstymo. O gal bendru sutarimu galime priimti? (*Balsai salėje*) Galime. Visi sako: galime. Labai džiugu. Taigi Vidaus tarnybos statuto 31¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektui po svarstymo pritarta bendru sutarimu.

16.31 val.

Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 20, 69, 134, 138 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 138¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-721(2) (svarstymas)

Tada kitas lydimasis 1-4.3 klausimas – Administracinių bylų teisenos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-721. Prašom, komiteto pirmininke, į tribūną.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Komitetas Administracinių bylų teisenos įstatymą taip pat svarstė liepos 13 dieną, o tai yra šiandien. Apsvarstė Teisės departamento išvadas, Teismų administraci-

jos, Vyriausiojo administracinio teismo pasiūlymus, pateikė savo pasiūlymus ir visiems 7 dalyvavusiems komiteto nariams balsavus už pritarė.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Dabar motyvai dėl Administracinių bylų teisenos įstatymo, tačiau nematyti, kad kas nors norėtų išsakyti motyvus. Taigi gal galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Dėkoju.

Taigi ir antram lydimajam – Administracinių bylų teisenos įstatymui yra pritarta bendru sutarimu po svarstymo.

Gerbiami kolegos, dabar mūsų darbotvarkėje liko vienintelis klausimas, tai yra šie klausimai. Priėmimo stadija, kurios mes dar negalime pradėti, nes yra registruojamos pataisos, pasiūlymai šiuo metu ir tenka daryti posėdžio pertrauką. Kiek užtektų? Gal pabandome 15 minučių ir pabandome susirinkti po 15 minučių, gal jau bus tvarka dėl teisinės sistemos ir galėsime judėti į priekį.

Taigi 15 minučių pertrauka.

Pertrauka

16.50 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 5, 71, 76, 77, 79, 113, 131, 136, 138, 140 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo IX¹ skyriumi įstatymo projektas Nr. XIVP-719(2) (priėmimas)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, grįžtame į posėdžių salę. Baigėsi pertrauka, tęsiame savo darbus ir svarstome įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ kai kurių straipsnių pakeitimo ir papildymo projektą Nr. XIVP-719. Priėmimo stadija.

Taigi, dabar pastraipsniui, gavome pasiūlymų. Dėl 1 straipsnio 6 dalies yra gerbiamo V. Bako pasiūlymas, jį aš tuomet prašysiu gerbiama V. Baką pristatyti. Tuoj įjungsiu mikrofoną. Palaukite, įjungsiu mikrofoną. Taip, prašom kalbėti.

V. BAKAS (MSNG). Gerbiami kolegos, visų pirma norėjau padėkoti tiems, kurie balsavo už tą pasiūlymą svarstymo stadijoje. Iš tikrųjų tas pasiūlymas leistų mums sustiprinti savivaldos vaidmenį įveikiant šią krizę. Matyt, visi žinote, visiškai neseniai, prieš keliolika minučių, septyni migrantai pabėgo iš Lazdijų vaikų globos namų, kur jie buvo įkurdinti. Aš jums noriu pasakyti, kad konsultavimo ir informavimo procedūra reikalinga ne tik tam, kad mes paprašytume sutikimo ar nesutikimo, bet ir tam, kad su bendruomene aptartume saugumo standartus, procedūras, patalpų pritaikymą ir taip toliau. Jūs pagalvokite, mes prašome savivaldos priimti migrantus vaikų globos namuose, mokyklose, tai yra kur ką tik buvo vaikai, nepritaikytos patalpos. Ar gali būti tokie sprendimai? Tam, kad mes užlopytume tas skylės, tam, kad nesproginėtų tos situacijos ateityje, nustatytume informavimo ir konsultavimo civilizuotą procedūrą, kad mes turėtume daugiau pagalbininkų ir daugiau saugumo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl jūsų pasiūlymo nenori niekas pasisakyti nei už, nei prieš. Matyt, teks Seimui apsispręsti ir balsuoti. (*Balsai salėje*) Kas už V. Bako pasiūlymą, balsuoja už, kas mano kitaip, balsuoja prieš arba susilaiko. Vyksta balsavimas dėl V. Bako pasiūlymo, kurį ką tik kolega pristatė. Kas balsuoja už, balsuoja už pasiūlymą, kas balsuoja kitaip, vadinasi, susilaiko arba balsuoja prieš.

Užsiregistravo 88, balsavo 88 Seimo nariai: už – 34, prieš – 5, susilaikė 49. Taigi pasiūlymui nėra pritarta.

Toliau. Dėl 8 dalies buvo gerbiamo G. Surplio pasiūlymas. Kviesiu kolegą jį pristatyti. Prašom.

G. SURPLYS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Kaip ir minėjau svarstymo stadijoje, mano galva, bandydami pataisyti situaciją krizės, su kuria susiduriame, metu, mes ją pabloginame sutrumpindami terminą, po kurio, sukakus kuriam, pabėgėliai, prieglobsčio prašytojai yra paleidžiami iš tų sulaikymo vietų, kuriose jie dabar ir yra. Mano pasiūlymas yra vadovautis Europos Sąjungos teise ir pritaikyti ne 6 mėnesius, po kurių neišnagrinėjus prašymo asmuo būtų paleidžiamas, bet 18 mėnesių, kas dabar yra Europos Sąjungos lubos. Labai kviečiu palaikyti. Mano galva, tai yra esminė sąlyga, su kuria mes galėtume sulaukti reikiamo skaičiaus balsų dėl šio įstatymo projekto. Ne 6 mėnesiai, bet 18 mėnesių. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš pasiūlymą kalbės gerbiamas S. Gentvilas. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Giedriau, jūsų valdančioji dauguma, o konkrečiai R. Tamasiūnienė, atnešė prieš gerų pusę metų... prieš metus projektą, kad už pusės metų jau leistume tokiems pabėgėlio statusą turintiems asmenims eiti ir dirbti darbo rinkoje. Tai buvo viena iš Europos Sąjungos direktyvų, kad mes nesodintume šitų žmonių ant išlaikytinių duonos, bet leistume, kol yra jų paraiškos svarstymas, dirbti ir prisidėti prie savo išlaikymo, o jūs siūlote iš esmės neišleisti net 18 mėnesių. Jeigu būtumėte nuoseklūs, tai iš tikrųjų jau jūsų balsais, Vyriausybės balsais buvo tokių siūlymų. Aš siūlyčiau atmesti, nes patys elgiatės nenuosekliai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už pasiūlymą kalbės gerbiamas J. Jarutis. Jūs pats negalite dėl savo pasiūlymo kalbėti. J. Jarutis pasisakys, tuomet jūs galėsite per šoninį. Prašom.

J. JARUTIS (LVŽSF). Kas buvo atnešta prieš pusmetį ar metus, tiesiog visai kita situacija yra. Tie srautai, kokie buvo prieš metus, dešimtimis kartų skiriasi. Kolegos Giedriaus pasiūlymas yra ne šiaip iš lubų, tai yra galiojanti praktika Europos Sąjungos šalyse, turbūt jinai remiasi, ne šiaip sau sugalvota, kad 18 mėnesių. Tiesiog remiasi procedūromis, galimybėmis išsiaiškinti, galų gale nustatyti tapatybę tų „piliečių“, kurie veržiasi į Vakarų Europą, nes iki Minsko jie atskrenda su dokumentais, ir kas gali paneigti, kad išmeta dokumentus, kad paslėptų savo tikrą tapatybę, galbūt tarp jų yra net su terorizmu susijusių žmonių. Aš manau, kad kolegos Giedriaus pasiūlymas yra labai logiškas, ir kviečiu kolegas palaikyti.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, balsuojame dėl pasiūlymo. Replikos paskui, nes tas žanras galės tęstis. Jūs norite sakyti motyvus? (*Balsai salėje*) Jūs norite kalbėti dėl vedimo tvarkos? Gerai. V. Mitalas dėl vedimo tvarkos.

V. MITALAS (LF). Gerbiamas pirmininke, man atrodo, kad mes nematome šito pasiūlymo savo informacinėse sistemose, ir dėl to balsuoti iš žodžių aš negaliu. Mes negalime apsispręsti dėl tokio siūlymo, kurio paprasčiausiai nėra pavaizduota rašytine tvarka.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, yra jūsų sistemose, pasiūlymą mato gerai. G. Surpliui taip pat duosiu žodį, nežinau, ar dėl vedimo tvarkos, ar dėl motyvų. Bet dėl pasiūlymo motyvų prašom nesakyti.

G. SURPLYS (LVŽSF). Ačiū, Pauliau. Tiesiog, kadangi buvau paminėtas, norėčiau sureaguoti į tai, ką sakė Simonas. Iš tikrųjų tuomet buvo viena situacija – taikos, o šiandien, kaip jau sakiau, mes turime suprasti, dėl ko susirinkome, tai mums buvo ne kartą aiškinama iš Seimo tribūnos, yra visiškai kitokia situacija – mes susiduriame su hibridiniu karu. Kas galėtų garantuoti, kad po 6 mėnesių koks nors labai gerai paruoštas pabėgėlis neišeis į laisvę ir nepadarys kokio nors fejerverko. Tai dėl to yra toks pasiūlymas.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas kolega, bet jūs dar kartą kalbate dėl motyvų, taip šiek tiek apeidamas mūsų motyvų tvarką.

Gerbiami kolegos, balsuojame dėl pasiūlymo. Prašom. Balsuojame dėl G. Surplio pasiūlymo, dėl kurio ką tik vyko diskusija.

Užsiregistravo 96, balsavo 93 Seimo nariai: už – 27, prieš – 13, susilaikė 53. Pasiūlymui nėra pritarta.

Dėl 1 straipsnio nebuvo daugiau pasiūlymų. Ar galime 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Pritarta. 2 straipsnis. Dėl 2 straipsnio taip pat nebuvo pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 3 straipsnio taip pat nebuvo pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 4 straipsnio taip pat nebuvo pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 5 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 6 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 7 straipsnio taip pat nebuvo pasiūlymų. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

8 straipsnis. Dėl 8 straipsnio atsiranda pasiūlymų. Kaip suprantu, čia Vidaus reikalų ministerijos pasiūlymai. Pristatys gerbiama vidaus reikalų ministrė A. Bilotaitė. Prašom.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Gerbiami kolegos, mūsų siūlymas yra grįžti prie pradinio varianto, kuris buvo pasiūlytas pirminiame projekte. Tai yra svarbu, nes, siekiant paspartinti galutinių sprendimų dėl prieglobsčio prašymų priėmimą ir sumažinti teismų krūvį, nustatoma skundų dėl neigiamų sprendimų priėmimo ikiteisminio nagrinėjimo procedūra Migracijos depar-

tamente, jeigu toks skundas būtų teikiamas. Tik po jos Migracijos departamento sprendimas galėtų būti skundžiamas apygardos administraciniam teismui. Apskundimas nesustabdytų Migracijos departamento priimto sprendimo vykdymo. Apygardos administracinio teismo sprendimas būtų galutinis ir neskundžiamas. Viso prieglobsčio prašymo metu, taip pat ir apskundimo metu užsieniečiui garantuojama teisinė pagalba.

PIRMININKAS. Dėkoju. Atsirado norinčių pasisakyti. Gerbiamas A. Skardžius kalbės už.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, ponas pirmininke. Išties aš palaikyčiau šitą siūlymą, o kad laikas neprailgtų, siūlyčiau juos įdarbinti prie sienos statybos. Galėtų vyti koncertiną, kalti kuolus. Būtų bent jau racionaliai išnaudota ir pigiau kainuotų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas S. Šedbaras kalbės prieš.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Kolegos, nei prieš, nei ką, kadangi kolegė registruoja atstatymą. Aš galiu paaiškinti dar kartą, kodėl komitete buvo laikomasi kitokios nuostatos. Jeigu žmogus apskundžia Migracijos departamento sprendimą teismui, tai yra visiškai visuotinai priimta taisyklė, kad tokiu atveju sprendimas dar neįsiteisėja iki teismo sprendimo. Kaip galima vykdyti neįsiteisėjusį teismo sprendimą... tai yra Migracijos departamento sprendimą, kol teismas neišnagrinėjo? Terminai ten yra trumpi – septynios dienos apskundimui. Šiuo atveju man, kaip teisininkui, tai nepriimtina, bet apsisprendimas mūsų visų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taigi apsisprendimas mūsų visų, balsuosime dėl Vidaus reikalų ministerijos pasiūlymo, kurį pristatė gerbiama ministrė A. Bilotaitė. Balsuojame, gerbiami kolegos, balsuojame.

Užsiregistravo 97, balsavo 96: už – 81, prieš – 2, susilaikė 13. Taigi pasiūlymui yra pritarta. Ar galime 8 straipsniui pritarti bendru sutarimu su šiuo pasiūlymu? Dėkoju.

9 straipsnis. 9 straipsnis yra susijęs su ką tik priimtu pasiūlymu, pasiūlymo tęsinys. Galime pritarti pasiūlymui su šia redakcija? Galime pritarti 9 straipsniui? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

10 straipsnyje yra analogiškai susijęs pasiūlymas su tuo, dėl kurio ką tik balsavome. Galime pritarti su pasiūlymu 10 straipsniui bendru sutarimu? Dėkoju.

11 straipsniui ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju.

12 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu 12 straipsniui? Dėkoju. Pritarta. Taigi pastraipsniui procedūra yra įveikta.

Dabar dėl viso. Motyvus už sakys gerbiamas E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, vis tiek turime suprasti, kad turi būti įvestas kitoks režimas šios nepaprastos sudėtingos ekstremaliosios situacijos formaliai žiūrint atžvilgiu. Labai džiaugiuosi, kad išspręsti kai kurie klausimai, ir noriu padėkoti komiteto pirmininkui ir visiems Teisės ir teisėtvarkos komiteto nariams, kurie rado kompromisinius sprendimus, kurie gal ir nėra pačios aukščiausios prabos, tačiau, manau, dabar nebegalime kalbėti apie tai, kad šis įstatymas pažeidžia žmogaus teises arba kaip nors diskriminuoja juos.

Iš tiesų matome, kad atsiranda terminas vietoj neriboto termino. Patys turėję visokių abejonių pirminėje fazėje šiandien turbūt galime konstatuoti: taip, per komitetą įstatymo projektas, įstatymo tekstas, pagerintas, pataisytas, tikiuosi, kad nebesulauks kokių nors didelių kritikos liepsnų iš tų, kurie iki įstatymo svarstymo, priėmimo reiškė šią kritiką. Siūlau balsuoti už šį projektą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (LRF). Atsisakau.

PIRMININKAS. Atsisako žodžio, tada prieš kalbės gerbiama A. Širinskienė. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Susirinkome, kolegos, dėl vieno dalyko, greičiausiai išsiskirstysime priėmę kitą dalyką. Dėl kažkokių priežasčių užsieniečių nelegalių migrantų sulaikymo terminas, laisvės, judėjimo terminas, yra sutrumpintas iki 6 mėnesių. Aš nežinau, kaip jūs, valdantieji, pažiūrėsite Lietuvos gyventojams į akis, kai po 6 mėnesių tie žmonės, kurių dar galbūt net tapatybė kai kurių, kaip čia jau buvo minėta, nebus nustatyta, išeis į mūsų miestelio gatves. Aš jau nekalbu apie tai, kad jie dalyje miestelių atsидūrė su jais nepasitarus ir netgi merams kartais pernelyg nebežinant. Šiuo atveju, matyt, jau jums vieniems reikės už šį sprendimą atsakomybę prisiimti, nes vargu ar kas nors daugiau ta atsakomybe norės dalintis.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės gerbiamas J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Reaguoju į paskutinį pasisakymą. Aš manau, kad nebus daug tokių situacijų, bus turbūt labai reti atvejai, kad per 6 mėnesius situacija dar būtų neišsiaiškinta. Tikrai mes neturime žmonių gąsdinti, kad čia beveik visi dabar esantys neišsprendė jų klausimo, bus išleisti ir laisvai migruos po Lietuvą. Tai vienas dalykas.

O šiaip džiaugiuosi, kad paskutiniu momentu priėmėme ministrės A. Bilotaitės pateiktus pasiūlymus, kurie tikrai leis efektyviau teismuose išnagrinėti prieglobsčio prašymus arba apsimestinius prašymus, kurių, matyt, yra dauguma, kaip mes galime spręsti. Tikiuosi, kad tai leis mums efektyviai tvarkytis, kad čia nesikaupytų dideli migrantų kiekiai. Kviečiu balsuoti už. Lygiai taip pat aš labai tikiuosi, kad bent dalis opozicijos, pakartotinai teikiant balsuoti, balsuos ir už Teismų įstatymo pataisas. Ar tikrai norėsite, gerbiami opozicijos atstovai, priimti atsakomybę, jeigu prieglobsčio prašymai nuguls teismuose, jiems negalint dirbti švenčių dienomis, po darbo valandų? Ar atsistosite viešai į tribūną ir sakysite, čia mes pasistengėme, kad taip būtų? (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas G. Surplys. Prašau.

G. SURPLYS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, dar kartą noriu įvesti mus visus į kontekstą. Tikrai karšta vasaros diena, kai kurie balsavimai ir vadovavimas dėl balsavimo, na, matyti, kad mes išėję iš ritmo. Mes čia susirinkome, kad apsaugotume Lietuvą nuo galimo nelegalių migrantų antplūdžio. Ir ką mes šiandien padarome? Mes priimame įstatymą, kuris sako, kadangi susiduriame su šita situacija, kurią patys įvardijame hibridine ataka, mes sutrumpiname per pusę laiką žmonėms, kurie yra be tapatybės, neaišku, kokiais tikslais atvykę į Lietuvą, užkrauname didžiulę našta mūsų migracijos pareigūnams. Tiems, kurie sako, na, susitvarkys, galiu pasakyti kaip pats lankęsis pabėgėlių stovyklose, kad procesas nėra toks lengvas. Atvyksta žmogus, kuris gali prisistatyti nepilnamečiu, kuris gali sakyti, kad jis yra iš Afrikos, nors bus iš Azijos. Susisiekti su to žmogaus kilmės valstybe kartais yra neįmanoma, ir ne tik todėl, kad trūksta vertėjų, bet todėl, kad tai yra arba vadinamoji *failed state*, arba nėra jokių ryšių. Mes dabar įsivaizduojame, kad visi šie 1 tūkst. 500 žmonių, kurie... užfiksokime šio įstatymo priėmimo datą, po 6 mėnesių visi bus paleisti į Lietuvą, kad nė vienas nėra jokia grėsmė nacionaliniam saugumui. Atleiskite, aš negaliu to suprasti, taip pat negaliu suprasti, kodėl mes šiandien negalėjome priimti protingo sprendimo, vadovaudamiesi Europos Sąjungos teise, pasilikti maksimalų terminą, kuris nustatytas Europos Sąjungos teisėje. Atleiskite, negaliu balsuoti už tokį projektą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas E. Zingeris kalbės už. Grįžkite į darbo vietą. Prašom, žodis jums.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Ačiū. Atsakant į jūsų repliką būtų galima pasakyti, kad ir dabar tie žmonės po dešimties dienų gali išeiti. Tokia yra tikrovė. Vienas dalykas, Lietuva atkentėjo nacių ir sovietų režimų žiaurumus, mes buvome tremiami. Mes žinome, kad tai yra dirbtinė ataka prieš Lietuvos Respubliką, bet patys tie žmonės, moterys ir vaikai, yra nekalti. Todėl mes savo žodyne turėtume bandyti nevertoti totalitarinių režimų, ypač nacių laikotarpio, žodyno siunčiant juos pačius kasti, tas tvoras tvirtinti ir taip toliau, nes tai žiauriai žiauriai atrodo.

Todėl aš siūlau šį dalyką paremti ir ieškoti, koku būdu atsakyti *batkai* A. Lukašenkai Minske, suprantant, kad jis yra remiamas Maskvos, sugalvoti, kaip sąjungininkams atsakyti šios nelegalios migracijos ir prekybos žmonėmis autoriams. Tokiu būdu reikia koncentruotis į mūsų priešininkus ir jiems skirti pajėgias bausmes iš Europos Sąjungos ir NATO pusės, o ne į tuos kelis tūkstančius vargšų žmonių, galvojant, kad mes irgi kažkada istorijoje buvome patekę į migrantų padėtį. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. V. Bakas kalbės prieš. Prašau.

V. BAKAS (MSNG). Po šio įstatymo priėmimo ir tų debatų, kurie apskritai šiandien vyko Seime, aišku viena, kad bent jau vykdomoji valdžia, drįsiu pasakyti, visiškai nesiorientuoja, kuo gyvena savivalda, priėmusi migrantus. Premjerės kalbėjimas, atleiskite, apie tai, kad maždaug didžiąja dauguma migrantų rūpinasi valstybė, yra visiškai nesąmonė, nes iki karantino, iki testavimo našta kraunama ant savivaldos pečių.

Aš jums pasakysiu taip: po šito įstatymo priėmimo savivaldai liks tik pareigos, bet jokių teisių. Ir tai nepateisinama. Aš neabejoju, kad jeigu jūs nesiskaitysite su savivaldybėmis, bus pasek-

mių. Tai yra bus įtampų. Jeigu jūs tų įtampų nenorite, tai bent jau nepritarę savivaldybės vaidmeniui, premjere, vidaus reikalų ministre, šiandien parašykite laiškus ir atsakykite į aktualiausius klausimus (aš juos čia turiu) tiems merams, tarybų nariams, seniūnaičiams, kurie yra Pietų Lietuvoje. Iš tikrųjų, aš tikiuosi, patirtis per vasarą privers mus grįžti ir labiau įtraukti visuomenę ir savivaldą į šitos problemos sprendimą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Paskutinį žodį dėl šio projekto tars gerbiama premjerė I. Šimonytė. Prašau.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Be jokios abejonės, yra gera proga ieškoti bendrų sprendimų, bet tų bendrų sprendimų reikia ieškoti. Pasiūlymas Vyriausybei padėti tuos žmones kur nors, bet tik ne savivaldybės teritorijoje, atsiprašau, nėra pasiūlymas. Dar kartą pakartojau tą patį: mes ieškome galimybių laikyti žmones patalpose ir vietose, kurios priklauso valstybei. Pasieniečių mokykla nėra savivaldybės valdoma teritorija, ten žmonės taip pat yra izoliuojami, laikomi iki karantino pabaigos. Taigi vis dėlto skaičiai nemeluoja, siūlau skaičius vertinti rimtai ir pagal juos gyventi.

Dabar atliepdama tai, kas buvo paminėta prieš tai kritikų, aš nelabai suprantu, kur dabar įstatyme gerbiamas Giedrius mato 180 dienų, jeigu įstatyme labai aiškiai parašyta, kad po 28 dienų žmogus yra paleidžiamas. Atveju, kai žmonės išėjo į parduotuvę ir neparėjo, mes tikrai turime. Kaip galėtų taip būti, jeigu jie visi būtų sulaikyti? Išlygos, kurios yra numatytos šiame įstatyme, būtent ir atliepia ekstremalią situaciją, nepaprastąją padėtį ar karo padėtį, kurios, neduok Dieve, tikrai niekam nelinkėčiau ir labiausiai nelinkėčiau sau pačiai.

Taigi man atrodo, kad dabar reikia priimti sprendimą tokį, koks yra siūlomas, jeigu situacija blogės, matyt, ir sprendimų reikės kitokių. Nepaprastoji padėtis pagal įstatymą tęsiasi 6 mėnesius. Jeigu reikia ją pratęsti, Seimas tai turi svarstyti iš naujo. Taigi ir šiuo atveju, jeigu reikės pratęsti terminą, Vyriausybė kreipsis ir svarstys Seimas jį iš naujo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti, balsuosime dėl įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“. Balsavimas dėl įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ kai kurių straipsnių pakeitimo ir papildymo projekto Nr. XIVP-719. Priėmimas, balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Dėkui. Užsiregistravo 90, balsavo 90: už – 84, prieš – 1, susilaikė 5. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

17.13 val.

Vidaus tarnybos statuto 31¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-720(2) (priėmimas)

Lydimasis 1-4.2 klausimas – Vidaus tarnybos statuto 31¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-720. Pasiūlymų nebuvo gauta. Įstatymas vieno straipsnio. Ar galime pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime, dėkoju. Balsuojame dėl viso. Priėmimas. (*Balsai salėje*) Motyvai. Dėl motyvų nėra užsirašiusių. Atsiprašau. Balsuojame.

Balsuojame dėl lydimosio Vidaus tarnybos statuto įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 98, balsavo 98: už – 95, prieš nėra, susilaikė 3. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.15 val.

Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 20, 69, 134, 138 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 138¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-721(2) (priėmimas)

Dabar 1-4.3 klausimas – Administracinių bylų teisenos įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-721. Čia buvo Vidaus reikalų ministerijos pasiūlymas. Pristatys vi-

daus reikalų ministrė A. Bilotaitė. Viena sekundėlę, mes bandome pastraipsniui pereiti, bandome susigaudyti, nes čia ką tik atėjęs pasiūlymas.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nebuvo. Galime 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 3 straipsnio pasiūlymų nebuvo. Galime... Atsiprašau. Tas pasiūlymas buvo dėl 3 straipsnio. Gerbiama Agnė, tuoj įjungsiu. Prašom pristatyti.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Šis siūlymas yra susijęs su tuo, kuriam Seimas ką tik pritarė, dėl Užsieniečių teisinės padėties įstatymo. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Kolegos, tylos salėje, pristatomas pasiūlymas! Gerbiame kolegas, rimties.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Pasiūlymo esmė yra paspartinti pačias migracijos procedūras, kad būtų greitesnis išsiuntimas po Migracijos departamento sprendimo, ir sumažinti teisinių institucijų skaičių. Iš esmės tai, kam jau buvo pritarta Užsieniečių teisinės padėties įstatyme, čia yra susijęs projektas, todėl prašau Seimo pritarti. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar galime pritarti bendru sutarimu šiam pasiūlymui? Dėkoju. Tada 3 ir 4 straipsnių nelieta. 5 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu 5 straipsniui, kuris dabar bus 3 straipsnis. Paaiškinu.

Dėkoju, pereita pastraipsniui. Dėl viso projekto ar yra norinčių kalbėti? Nematau. Tada balsuosime dėl viso projekto. Priėmimas. Reikia balsuoti. Prašom balsuoti. Administracinių bylų teisenos įstatymas.

Šio įstatymo priėmimas

Dėkoju. Užsiregistravo 97, balsavo 97 Seimo nariai: už – 95, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-721) priimtas. (*Gongas*)

17.18 val.

Teisėjų atlyginimų įstatymo Nr. X-1771 4 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 5¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-722(2) (priėmimo tęsinys)

Džiugu. Vienintelis neapsvarstytas klausimas, be himno, yra Teisėjų atlyginimų įstatymo projektas Nr. XIVP-722, jo metu nebuvo pakankamai balsų salėje. Pabandysime dabar balsuoti dėl šio projekto. Teisėjų atlyginimų įstatymas. Viena sekundėlę, techniniai nesklandumai, mums kompiuteris išsijungė. Tuoj mes ką nors sugalvosime. Gerbiame kolegas, susikaupkime, greitai bus ir himnas. Rimties, paskutinis balsavimas, kad ir kaip jis baigtųsi, sugiedosime himną ir baigsime neeilinę sesiją. Kompiuteris atkurtas, balsuosime dėl Teisėjų atlyginimų įstatymo. Paleidome balsavimą, viskas veikia. Balsuojame. Kas pritariate – už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 75, balsavo 73 Seimo nariai: už – 71, prieš nėra, susilaikė 2. (*Plojimai*) Teisėjų atlyginimų įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

Džiugu – visi darbotvarkės klausimai apsvarstyti. Per šoninį mikrofoną dar nori repliką pasakyti gerbiamas A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiame kolegas, nubalsavote, džiaukitės, viskas gerai. Bet buvo išplatinta pažyma, apie kokius skaičius mes kalbame. Aš suprantu, jeigu teisėjas svarstė dvi prieglobsčio prašytojo bylas, o dabar gavo dar tris, padidėjo 250 %. Kalbama apie 90 bylų, 90 kreipimųsi, kurie buvo iki liepos 5 dienos. Galimai padidės iki 180. Tipiniai kreipimaisi!

PIRMININKAS. Dėkui. Gerbiame kolegas.

A. SYSAS (LSDPF). Taip mes sprendžiame darbo užmokesčio klausimus teisėjams.

PIRMININKAS. Prašau trumpinti replikas, nes jau kolegos bėga iš salės. Gerbiama M. Navickienė – per šoninį mikrofoną.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, tikrai noriu padėkoti tiems, kurie balsavo už, nes šiame valstybės etape mums yra labai svarbu, kad nestrigtų procedūros, kad bylos būtų nagrinėjamos, o žmonėms, kurie dirbtų viršvalandžius, būtų atlyginta. Ačiū visiems, kurie suprato situacijos sudėtingumą ir palaikė šį projektą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Replikos išsakytos. Dabar registracija paskutinį kartą, matyt, šiame posėdyje ir šioje sesijoje. Dar turite galimybę užsiregistruoti.

Užsiregistravo 83 Seimo nariai.

Gerbiami kolegos, kviečiu sugiedoti Lietuvos Respublikos himną.

Giedamas Lietuvos valstybės himnas

(Plojimai)

Gerbiami kolegos, dėkoju už labai efektyvų, konstruktyvų, greitą ir rezultatų galiausiai vienos dienos mūsų darbą. Mūsų neeilinę sesiją skelbiu baigtą! (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

NEEILINĖS SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 85 STENOGRAMA

2021 m. rugpjūčio 10 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos. Kviečiu užimti savo vietas. Informuoju, kad atsižvelgdama į Seimo statuto 86 straipsnį bei gautus 51 Seimo nario parašus valdyba informavo Seimą apie neeilinę sesiją. Taigi pradedame neeilinę sesiją bei rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*)

Giedamas Lietuvos valstybės himnas

10.02 val.

Informaciniai pranešimai

Dėkoju. Gerbiami kolegos, remdamasi Seimo statuto 165 straipsniu informuoju Seimą apie Seimui grąžintus Prezidento vetuotus įstatymų projektus Nr. XIII P-2842, Nr. XIII P-2843, Nr. XIII P-2844, Nr. XIII P-2845, Nr. XIII P-2847 bei Nr. XIII P-2849. Tai yra Transporto veiklos pagrindų įstatymas bei jo lydimieji. Šiuos vetuotus įstatymus Seimas apsvarstys rudens sesijoje.

10.05 val.

Seimo valdybos patvirtintos 2021 m. rugpjūčio 10 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tvirtinimas

Pirmasis darbotvarkės klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Darbotvarkė iniciatorių yra pateikta. Taigi, ar galime pritarti... Atsiprašau, registracija. Registruojamės.

Užsiregistravo 109 Seimo nariai.

Dėl darbotvarkės norėtų kalbėti P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiama Pirmininke, gerbiami Seimo nariai, kaip jūs matote, už Seimo pastato šalia bibliotekos susirinkusi daugiataukstantinė minia. Jie reikalauja paleisti Seimą. Vakar užregistravau Seimo nutarimą. Seimas tokią teisę turi ir aš prašau šitą klausimą įtraukti į darbotvarkę.

Taip pat labai Seimu piktinasi susirinkę žmonės, kad jų neleidžia arčiau kaip 75 metrai iki Seimo pastato. Taip pat užregistravęs įstatymo pataisą, kad jokių išimčių nebūtų nei Seimui, nei Vyriausybei, nei prezidentūrai, kad visur būtų 25 metrai. Prašau įtraukti šitą klausimą į darbotvarkę. Čia yra susirinkę mūsų piliečiai, mūsų tautiečiai. Mes žmonių nebijome tik prieš rinkimus, o kai jau tarp rinkimų, mes jų bijome, neprisileidžiame arčiau kaip 75 metrai. Prašau Seimo įtraukti šiuos du svarbius projektus į darbotvarkę.

PIRMININKĖ. Gerbiamas Petrai, dėkui už pasiūlymą. Puikiai žinote, kad neeilinės sesijos darbotvarkė yra formuojama pagal iniciatorių pateiktą darbotvarkę. Kviečiu surinkti parašus dėl kitos neeilinės Seimo sesijos ir teikti savo parengtus projektus.

Prašau dėl darbotvarkės.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Į mane kreipėsi Švenčionių rajono pilietinės parašų rinkimų akcijos iniciatyvinės grupės atstovė prašydama perduoti surinktus parašus vidaus reikalų ministrei gerbiamai A. Bilotaitei. Parašų surinkta daugiau nei 2,5 tūkst. Jie prieštariauja, kad Švenčionių rajone būtų statomas dar vienas migrantų centras. Ačiū už suteiktą žodį ir perduodu.

PIRMININKĖ. Prašau, bet aš kviesčiau kalbėti dėl darbotvarkės. Taigi, kolegos, ar galime šios dienos darbotvarkę patvirtinti bendru sutarimu? (*Balsai salėje: „Ne! Ne!“*) Balsuojame. Kas pritaria darbotvarkei, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Užsiregistravo 113, balsavo 111: už – 83, prieš – 3, susilaikė 25. Darbotvarkei pritarta.

10.06 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo neeilinės sesijos darbų programos“ projektas Nr. XIVP-752 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo neeilinės sesijos darbų programos“ projektas Nr. XIVP-752.

Kviečiu toliau posėdžiui pirmininkauti pirmąjį Seimo Pirmininko pavaduotoją J. Razmą.

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Laba diena. Darbų programos projektą pristatys Seimo Pirmininkė V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkui. Gerbiami kolegos, šiemet Baltarusijos ir Lietuvos sieną perėjo daugiau kaip 4 tūkst. neteisėtų migrantų. Šis skaičius, lyginant su praėjusiais metais, didėjo daugiau nei dešimtis kartų ir tai nėra natūraliai pasikeitę ar padidėję migracijos srautai, o hibridinės agresijos, kurią vykdo A. Lukašenkos režimas prieš Lietuvą ir Europos Sąjungą, esminis elementas. Jau dabar matome, kad pastaruoju metu, taip pat ir per neeilinę Seimo sesiją liepos 13 dieną priimti sprendimai duoda teigiamų rezultatų. Pastarosiomis dienomis Valstybės sienos apsaugos tarnyba praneša, kad į Lietuvą neįleistas nė vienas neteisėtas migrantas. Į Minską iš Bagdado skrenda tušti lėktuvai pasiimti irakiečių, norinčių grįžti namo. Bet tai dar nėra krizės pabaiga – veikiau pauzė, kuri mums leidžia pasiręgti ateities iššūkiams. Prieš mūsų valstybę ir toliau yra vykdomas propagandinis karas. Kai kuriuose ruožuose, daugiausia pietrytiniame Lietuvos ir Baltarusijos sienos pakraštyje, fiksuojamos pagausėjusios Baltarusijos pasieniečių pajėgos, todėl privalome ir toliau stiprinti sienos apsaugą. Drauge su partneriais ieškoti politinių ir diplomatinių sprendimų, tęsti derybas ir rasti sutarimus su migrantų kilmės šalimis, nuolat palaikyti dialogą su savivalda ir vietos bendruomenėmis ir, žinoma, priimti reikalingus sprendimus ir įstatymų pakeitimus čia, Seime.

Todėl vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 86 straipsniu ir atsižvelgdama į gautus 51 Seimo nario parašus, priėmiau sprendimą sušaukti šią neeilinę Seimo sesiją. Vyriausybė neeilinei sesijai teikia šiuos teisės aktus: Karinės jėgos naudojimo statuto 13 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 18 straipsnio pakeitimo projektą, Fizinio barjero Lietuvos Respublikos teritorijoje prie Europos Sąjungos išorės sienos su Baltarusijos Respublika įrengimo įstatymo projektą, Civilinės saugos įstatymo pakeitimo projektą, Darbo kodekso 3 straipsnio pakeitimo projektą ir įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 67 straipsnio pakeitimo projektą.

Parlamentarų prašoma ypatingos skubos tvarka priimti pataisas, leisiančias tobulinti užsieniečių prašymų suteikti prieglobstį pateikimo tvarką, aiškiau reglamentuoti ekstremalių situacijų valdymą, suteikti papildomų įgaliojimų kariams esant ekstremaliai situacijai. Pagal siūlomas pataisas ekstremalių situacijų atvejais, kai įvykio mastas sparčiai didėja ir siekiama išvengti grėsmės visuomenės rimčiai, kariams būtų suteikta teisė duoti privalomus nurodymus asmenims, sulaikyti asmenis, nevykdančius jų nurodymų arba įtariamus padarius nusikaltimą, laikinai apriboti galimybę patekti į tam tikrą teritoriją ar patalpą, stabdyti, tikrinti ir apžiūrėti transporto priemones.

Verta pabrėžti, kad šios specialiosios teisės neprilygsta nei karo, nei nepaprastosios padėties priemonėms ir kariams galės būti suteikiamos laikinai 3 mėnesių laikotarpiui.

Šiandien Seimui taip pat teikiamas įstatymo projektas, susijęs su fizinio barjero statyba Lietuvos ir Baltarusijos pasienyje. Šiuo projektu siūloma sudaryti teisinės, finansinės ir organizacinės sąlygas operatyviai įrengti fizinį barjerą prie Europos Sąjungos išorės sienos su Baltarusijos Respublika. Nustatyti efektyvų sprendimo priėmimo ir darbo organizavimo mechanizmą, reglamentuoti fizinio barjero įrengimo organizavimo tvarką, atsakingus subjektus, finansavimą, viso projekto, susijusio su fizinio barjero įrengimu, priežiūrą. Šie Vyriausybės teikiami projektai leis

veiksmingiau valdyti migrantų krizę, likviduoti neigiamus jos padarinius bei stiprinti mūsų sienos apsaugą. Tai yra būti geriau pasiruošus ateities iššūkiams.

Tikiu, kad vertindami situacijos rimtumą ir mums tenkančią atsakomybę priimsime sprendimus, kurie būtini migrantų krizei sklandžiai suvaldyti ir mūsų sienos saugumui užtikrinti. Mielai atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjai už gana platų darbų programos pristatymą. Klausiti užsirašė šeši Seimo nariai. Pirmasis klausia V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Ačiū už vakarykštį posėdį, kurį surengėte. Aš ir norėčiau tuo klausimu paklausti jūsų. Iš tiesų šiandienos darbotvarkė nukreipta daugiau į ateitį – sienos statybą nuo metų galbūt iki dvejų, bet yra klausimų, kurie, ko gero, jau, rodos, šešta savaitė yra neišspręsti ir kuriems reikia lyderystės. Pavyzdžiui, užkardose administracinėse patalpose gyvena pabėgėliai. Pasieniečiai tiesiog neturi savo darbo vietų. Jie turi juos saugoti, negali saugoti valstybės sienos. Moterys ir vaikai gyvena ką tik buvusiuose garažuose. Iki šiol nėra aiškių atsakymų, ar bus savivaldybėms kompensuotos išlaidos, ką daryti su šildymo sezonu. Ar nemanote, kad vis dėlto dėl šitų klausimų turėtų imtis lyderystės Seimas, nes visgi Vyriausybė per visą šį laikotarpį taip ir nesugebėjo jų išspręsti? Ką ketinate daryti, kad mes įtrauktume į Seimo darbotvarkę klausimus, kurie tikrai padėtų suvaldyti mums krizę ir padėtų tiems, kurie mums padeda, tai yra merams ir pasieniečiams?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju už gana platų klausimą. Iš tiesų tie sprendimai, kurie yra reikalingi Seime, mes juos Seime ir priimame. Tikrai šildymo išlaidų kompensavimo ar, tarkime, švietimo klausimo migrantų vaikams mes, matyt, dabar Seime neišspręsimė. Ką Seimas tikrai gali daryti ir labai aktyviai daro, čia, matyt, reikėtų padėkoti NSGK komiteto nariams už tai, kad yra nuolat vykdoma parlamentinė kontrolė, taip pat ir kitiems komitetams, kurie šiuos klausimus stebi, ir manau, kad ir toliau neabejotinai turėtume tai tęsti. Tikrai manyčiau, kad savo priedermę Seimas šiuo atveju atlieka gana gerai.

PIRMININKAS. Toliau klausia P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiama Pirmininke, ar jūs nematote, kaip 30 metų konservatoriai ne tik Lietuvoje vykdo hibridinį karą kaltindami kitus, kurie kitaip mąsto, kad tarnauja Rusijai, taip ir prieš Baltarusiją 30 metų vykdo hibridinį karą. Tas hibridinis karas privedė prie to, kad mes turime išleisti tikrai nemažas lėšas statydami sieną, stiprindami mūsų Europos Sąjungos išorės sieną. Ar nereikėtų šitų problemų spręsti politinėmis priemonėmis? Tai būtų daug pigiau ir efektyviau. Kaip jūs manote?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Gerbiamas Petrai, aš negaliu atsakyti į klausimą, kuris remiasi visiškai beprotiškomis prielaidomis. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Klausia T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiama Seimo Pirmininke, mano klausimas yra susijęs su tuo ypatingu režimu, kuris yra siūlomas. Jis nėra karo padėtis, bet turi tam tikrų bruožų tos padėties, ypač dėl kariuomenės panaudojimo šalies viduje. Kaip jūs puikiai suprantate, šitas režimas galios ne tik šią dieną, bet ilgus metus į priekį, ir mes tiksliai negalime prognozuoti ateities, kokia apskritai bus valdžia, kaip jinais elgsis. Bet koku atveju suteikimas valdžiai tokio pakankamai svarbaus įgaliojimo, būsimai valdžiai, kad ir kokia jinais būtų Lietuvoje, yra svarbus veiksmas.

Mano klausimas. Ar tikrai yra apgalvotas šito sprendimo Seimo eliminavimas? Jūs, kaip Seimo Pirmininke, gal galėtumėte taip labai aiškiai iškomunikuoti tai.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju už klausimą. Sprendimas yra svarbus šiandien tam, kad galėtume efektyviau susidoroti su situacija pasienyje. Aš norėčiau atkreipti dėmesį į kelis saugiklius, kurie yra tikrai svarbūs. Visų pirma, tai yra laikinas sprendimas.

Antras dalykas, į ką taip pat reikėtų atkreipti dėmesį, – kariams būtų suteikiamos tokios teisės, tokie įgaliojimai, kuriuos ekstremalios situacijos aplinkybėmis jau turi policija, Valstybės sienos apsaugos tarnyba ir kitos civilinės saugos institucijos. Taigi akivaizdu, jog šis režimas yra adekvatus susidariusiai situacijai ir būtent dėl to pasirenkamas toks sprendimas, o ne einama kitų režimų, kitų sprendimų būdu, keliu.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiama Pirmininke, keletas tokių trumpų klausimų. Vienas yra dėl užsieniečių teisinės padėties. Aš prisimenu, kad jūs pažadėjote Prezidentui artimiausiame posėdyje pataisyti tai, kas buvo, taip sakant, nevisiškai gerai parašyta prieš tai taisyta UŽsieniečių teisinės padėties įstatyme, bet skaitau – nieko, jokių pažadų nerandu. Tai vienas klausimas.

Antras. Kodėl nekalbame apie pareigūnus, apie savivaldybių darbuotojus, kurie dieną naktį aptarnauja nelegalus, kurie yra stovyklose, pasienio postuose ir kitur, dėl jų darbo apmokėjimo, darbo sąlygų? Norime surasti geležinei tvorai 152 mln., o kokio 1 mln. darbuotojams už tai, kad jie atlieka sąžiningai darbą, niekaip nerandame. Ačiū.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju. Dėl pažado Prezidentui, apie kurį jūs kalbate. Taip, mes kalbėjome, jog rudens sesijoje neabejotinai grįšime prie šio įstatymo, ir tai tikrai darysime. Dabar yra sušaukta neeilinė Seimo sesija dėl labai konkrečių sprendimų, susijusių su konkrečia situacija mūsų pasienyje. Manysčiau, kad tikrai jokių pažadų nebuvo sulaužyta.

Kalbant apie tas tarnybas, institucijas, pareigūnus, žmones, kuriems tenka ypatingas krūvis šiomis aplinkybėmis, aš manau, kad neabejotinai dėmesys jiems bus, bet vėlgi galbūt nereikėtų suplakti į vieną visų dalykų. Taip, fizinis barjeras, užtikrinantis mūsų sienos geresnę apsaugą, yra būtinas dalykas. Lygiai taip pat kviečiu registruoti pasiūlymus, registruoti projektus, kurie spęstų tas problemas, kurias jūs matote kaip pačias aštriasias.

PIRMININKAS. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Dėkoju. Pastebėjimas su klausimu. Pastarąsias dienas tenka klausytis užsienio radijo stočių dėl diplomatijos tarp Lietuvos ir Rusijos, Baltarusijos. Tenka pripažinti ir būtent užsienio valstybių politologai pripažįsta, kad Amerikos, Pietų Korėjos, Japonijos vadovai vis dėlto veda neoficialias diskusijas su desperatišku Šiaurės Korėjos diktatoriumi. Šiuo atveju jie įžvelgia tam tikros nepatirties. Dėl to gal ir turime šią problemą, dėl ko esame visi dabar salėje.

Mano klausimas būtų dėl tvoros fizinio įrengimo įstatymo, kuriame nėra įrašyta suma. Ar nemanote, kad yra tam tikro neskaidrumo? Ačiū.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ne, neskaidrumo nematau. Aš manau, kad kaip tik einama labai skaidriu, tiesiu keliu ir stengiamasi rasti būdą kuo greičiau apsaugoti mūsų sieną.

Kalbant apie JAV ir kitų jūsų išvardintų valstybių derybas su Šiaurės Korėja, aš tokios informacijos neturiu. Galbūt jūs galėtumėte pasidalinti detaliau.

PIRMININKAS. Ir paskutinis klausia Seimo vicepirmininkas J. Jarutis.

J. JARUTIS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamoji Pirmininke, dėl skaidrumo turbūt mes matysime svarstydami. Čia, žinoma, visi norime, kad tas skaidrumas būtų. Bet vis dėlto mano toks paprastas klausimas. Kas jums pamėtėjo ar pasiūlė tą Fizinio barjero įstatymą, kaip dabar liaudis vadina, – tvoros įstatymą, nors visos teisinės galimybės (tai ne kartą patvirtino ir Viešųjų pirkimų tarnybos vadovai) yra pirkti ir be įstatymo? Pagal Viešųjų pirkimų įstatymą atlikti viešuosius pirkimus tiesioginių, neskelbiamų derybų būdu. Kam dar to papildomo čia įstatymo, kurį galima įgyvendinti ir be šito dalyko?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju už klausimą. Man jo tikrai niekas nepamėtėjo. Aš galbūt referuosiu ir dėl LVŽS pasiūlymų, kad mes turėtume užtikrinti kuo greitesnį fizinio barjero pastatymą ir kuo sklandesnę mūsų sienos apsaugą. Natūralu, kad mūsų tai yra bendras interesas ir mes ieškome būdų, kaip skaidriai ir sparčiai šį klausimą išspręsti. Dėkoju.

PIRMININKAS. Ačiū Pirmininkei.

Dėl motyvų užsirašiusių kalbėti nėra. Balsuosime, ar pritarti darbų programai po pateikimo. Balsuojame.

Balsavo 106: už – 87, prieš – 1, susilaikė 18. Po pateikimo darbų programos projektui pritarta. Svarstymo stadija. Užsirašė diskutuoti P. Gražulis. Kviečiu į tribūną.

P. GRAŽULIS (*LRF*). Laba diena, gerbiama Seimo nariai. Kai aš užklausiau Seimo Pirmininkės, ar negalima tų klausimų spręsti politinėmis priemonėmis, jinai atsakė, kad tai yra beprotybė. Aš sakiau, jau 30 metų hibridinį karą konservatoriai su žiniasklaidos pagalba veda prieš Lietuvos

tautą. Kursto, kiršina ir niekina, ir žemina visus tuos, kurie turi kitą nuomonę. Pagal konservatorių vykdomą politiką Lietuvą myli tik konservatoriai ir, neduok Dieve, tu juos pakritikuosi – tu esi tautos priešas ir Rusijos agentas. Bet žvelgdamas į dabartinę vykdomą politiką, aš matau, kad patys didžiausi V. Putino ir Rusijos draugai yra konservatoriai. Tai, ko negalėjo padaryti ponas irgi diktatorius V. Putinas, tai daro konservatoriai, vykdydami politiką Baltarusijos atžvilgiu. Seniai ieškojo pakaitalo nepaklusniam A. Lukašenkai V. Putinas. Jis, A. Lukašenka, nepripažino nei Krymo okupacijos, nei Donecko, nei Luhansko okupacijos. Jis taip pat nepripažino ir Priednjestrės okupacijos ir Osetijos okupacijos. Jis reikalavo, kad Rusija nesikištų į kitas broliškas valstybes ir į jų teritorijas, nes, matyt, suprato, kad tas pats gresia ir jam pačiam. Be abejonės, nepavyko ponui V. Putinui vietoj A. Lukašenkos surasti kandidato, kuris laimėtų rinkimus. Kaip daugelis politologų kalba, faktiškai visi, kad iš didelio rato kandidatų alternatyva A. Lukašenkai buvo *išstatyta* V. Putino.

Aš noriu jums pasakyti. Ponai, tie, kurie apsimetinėjate labai dideliais patriotais, kagėbistų vaikai, kokie jie dabar patriotai, arba patys kagėbistai. Jie sovietmečiu buvo patriotai ir dabar didžiausi patriotai ir už juos didesnių patriotų nėra ir labiau mylinčių Lietuvą žmonių nėra. Bet jeigu tik pasikeistų kiek nors politinė situacija, tie buvę komunistai arba kagėbistai išsitrauktų savo kagėbistinius, komunistinius, Landsbergis Gabrielius komjaunuoliškus bilietus ir eitų tarnauti kitai sistemai. Jie būtų tokie uolūs, taip uoliai tarnautų, kaip dabar uoliai tarnauja Briuseliui. Tai akivaizdu, nes tokių žmonių priedermė yra tarnauti galingajam. Aš manau, kad jeigu mes derėtumėmės... Matote, kokioje politinėje situacijoje yra Baltarusija? Taip, aš irgi suprantu, kad nėra demokratiškų rinkimų ir ne vienoje šalyje nėra nedemokratiškų rinkimų. Toje pačioje Turkijoje, į kurią ponas G. Landsbergis važinėja, ten irgi nedemokratiški rinkimai. Bet yra, matai, diktatoriai geri ir yra blogi diktatoriai, o tiesa turi būti visiems vienoda ir neturėtų būti dvejopų standartų. Todėl aš raginu, gerbiamieji, supraskime, kokioje esame situacijoje, kad mūsų politika kuo toliau, tuo labiau stumia Baltarusiją į Rusijos glėbį. Ko nepadarė pats V. Putinas, mes jam padėsime padaryti. Ar prisimsite jūs šitą atsakomybę? Manau, ne. Daug pigiau būtų išspręsti problemą politinėmis priemonėmis. 30 metų nereikėjo sienos, dabar dėl kiršinančio hibridinio karo prieš Baltarusiją Baltarusija pradėjo taikyti atsakomąsias priemones – vežti pas mus nelegalus. Reikia sėstis ir tartis. Kito varianto nėra.

Aš noriu paminėti – net Jungtinės Amerikos Valstijos, kurios daugiau kaip dešimt metų kariavo su Afganistano talibais, sėdo prie derybų stalo ir kalbasi. Gal rezultatas yra nekoks, bet kalbasi. Kalbėkimės ir mes. Šitokia jūsų politika niekur neveda. Kiršinami Lietuvos žmonės. Tie, kurie nesivakcinuoja, jiems taikomas faktiškai priverstinis vakcinavimas. Jie negalės patekti į transportą, jie negalės nemokamai naudotis medicinos paslaugomis, jie negalės patekti į prekybos centrą. Pagal Konstitucijos 21 straipsnį žmogaus kūnas yra neliečiamas. Tai yra jo prigimtinė teisė ir jūs to negalite priversti padaryti.

PIRMININKAS. Laikas!

P. GRAŽULIS (LRF). O jūs tai verčiate daryti. Aš nesiskiepijau, bet nežeminu nė vieno, kuris pasiskiepijo. Kiekvienas žmogus turi turėti savo valią ir mes jo valią turime gerbti.

PIRMININKAS. Pasisakė visi, norėję dalyvauti diskusijoje.

Dabar balsuosime, ar pritarti po svarstymo. Dėl motyvų užsirašiusių kalbėti nėra. Balsuojame.

Balsavo 100: už – 72, prieš – 2, susilaikė 26. Po svarstymo pritarta.

Priėmimas. Projektas iš vieno straipsnio, dėl to atskirai dėl straipsnių balsuoti nereikia. Iš karto spęsime dėl viso projekto. Dėl motyvų užsirašiusių kalbėti nėra.

Balsuojame, ar pritarti Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo neeilinės sesijos darbų programos“ projektui priėmimo stadijoje.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 99: už – 72, prieš – 1, susilaikė 26. Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo neeilinės sesijos darbų programos“ priimtas. (*Gongas*)

Grįžta pirmininkauti Seimo Pirmininkė.

10.29 val.

Karinės jėgos naudojimo statuto 13 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-750, Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-751 (pateikimas)

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Dėkoju.

Kitas darbotvarkės 1-3.1 klausimas – Karinės jėgos naudojimo statuto 13 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-750. Kviečiu pranešėją krašto apsaugos ministrą gerbiamą A. Anušauską. Taip pat prašyčiau pristatyti ir lydimąjį Nr. XIVP-751.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, pirmiausia naudodamasis proga noriu padėkoti šimtams karių, savanorių, šaulių, kurie šiuo metu kartu su pasieniečiais ir Viešojo saugumo tarnybos pareigūnais saugo sienas, saugo laikinas nelegalų gyvenimo vietas patirdami, be abejonės, didžiulį krūvį ir įtampą. Vykdyti šias taikos meto užduotis taip pat svarbu, kaip ir ruošis šalies gynybai.

Žinau, kad naujas savo pareigas kariai atlieka sąžiningai ir patikimai, tačiau dar reikia karių pastangų ir paramos, kuri stiprintų valstybės sienų saugumą. Tam siūlome suteikti papildomus įgaliojimus kariams, teikiantiems minėtą paramą, kad sustiprintų jų galimybes vykdant šią užduotį.

Turiu iš karto paneigti keletą mitų, kurie labai gajūs ir sklindo. Pastebėjau, kad Seimo kontrolierių įstaigos atstovas vakar būtent taip pakomentavo. Taigi įgaliojimai nėra suteikiami visai kariuomenei. Dar kartą pabrėžiu, pagal projektą suteikiami tik kariams, kurie priskirti paramai ekstremalios situacijos židinyje. Tai yra sienos apsauga ir nelegalų apgyvendinimo vietos apsauga.

Taip, įgaliojimai gali būti numatyti iki trijų mėnesių, bet jie negali būti ilgesni negu paskelbta ekstremali situacija. Tai yra baigiasi ekstremali situacija – baigiasi ir tie įgaliojimai.

Įgaliojimų suteikimo sąlygos pagal dabartinį projektą. Tai yra kai paskelbta ekstremali situacija ir įvykio mastas sparčiai didėja, siekiant išvengti grėsmės visuomenės rimčiai, kai būtina atkurti policijos, Sienos apsaugos tarnybos ar Viešojo saugumo tarnybos pajėgų būtiniausias veiklos sąlygas, kai gautas Vyriausybės ekstremalių situacijų komisijos motyvuotas rašytinis prašymas, sprendimas suderintas su Prezidentu.

Konkretūs įgaliojimai, kuriuos kariai galėtų įgyti ekstremalių situacijų metu, pirmiausia yra susiję su jų galimybėmis sulaikyti asmenis, atlikti asmenų apžiūrą, dokumentų, juos sustabdyti, duoti privalomus nurodymus, panaudoti specialiąsias priemones. Kariai dabar šių teisių įgyvendinti atskirai negali. Be abejonės, sienos apsauga tokių įgaliojimų reikalauja, tačiau konkretūs atvejai ir apimtys, kada kariai galėtų pasinaudoti suteiktais įgaliojimais, būtų nustatyti įtvirtinamoje kovos veiksmų taisyklėse. Taip pat numatoma galimybė kompensuoti kariams teisinę pagalbą, jei šios paramos teikimo metu peržengtų tarnybinės rizikos ribas.

Žinoma, norėčiau pakomentuoti dar kitą dalyką, kad ekstremalių situacijų metu suteikiami įgaliojimai nėra tapatūs karių įgaliojimams nepaprastosios padėties metu. Nepaprastosios padėties metu kariai karinę jėgą galėtų naudoti visa apimtimi. Šiuo atveju išskirtos tik specialiosios priemonės. Taip pat nėra ribojamos asmenų konstitucinės teisės ir laisvės.

Žinoma, prieš teikdamas šiuos įstatymų projektus esu susipažinęs ir su frakcijų atstovų konkrečiais pasiūlymais, kurie siūlo įtraukti Seimą ir šiuos įgaliojimus suteikti arba Seimo sprendimu, arba Prezidento dekretu, kuris būtų tvirtinamas artimiausioje Seimo sesijoje. Aš turiu pasakyti, kad nesu prieš ir kaip Seimo narys prieš tokią tvarką. Jeigu komitete bus teikiami tie pasiūlymai, aš manau, kad mes rimtai juos apsvarstysime, kaip ir kariams suteikiamas teisės, nes tikslas yra, aš manau, mūsų bendras, nepaisant požiūrių skirtumo, kad sienų saugumas būtų užtikrintas, ir kariai, kurių dabar yra ne mažiau negu pasieniečių (pabrėžiu – ne mažiau negu pasieniečių), kad kariai turėtų irgi atitinkamus įgaliojimus vykdydami sienos apsaugą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti Seimo nariai. Pirmasis klausia J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas ministre, jūs ką tik užsiminėte apie mūsų siūlymą. Sakėte, rimtai svarstysite, bet jeigu nebus to siūlymo, tai aš vertinu jūsų

pateiktą projektą kaip bandymą pro užpakalines duris įeiti į nepaprastąją padėtį. Jūs tiesiog nedrįstate siūlyti skelbti nepaprastąją padėtį, o dabar galiojančio įstatymo 13 straipsnyje taip ir yra. Visi tie įgaliojimai kariams yra suteikiami tada, kai yra nepaprastoji padėtis arba... Tiesa, jau ten yra pritempimas – teroristinio akto pasekmių likvidavimas arba jo neleidimas. Tai iš esmės kam to reikia? Taikome numatytas Konstitucijoje procedūras, tai yra skelbia Seimas. Suprantu, kad gali būti nepatogumų, nes Seime yra pertrauka tarp posėdžių, bet pertraukoje tarp posėdžių tai gali padaryti Prezidentas. Ačiū. Jūs sakėte svarstysite. Tai jūsų tokia asmeninė nuomonė?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Asmeninė nuomonė. Šioks toks *déjà vu*. Lygiai prieš metus, kai buvo svarstomas Užkrečiamųjų ligų įstatymo projektas, aš sakiau lygiai tuos pačius žodžius, kai buvo kalbama, kad reikia papildyti įstatymą policijos teise stabdyti prie savivaldybių ribų karantino sąlygomis automobilius, apgręžti juos, apsukti, gražinti namo. Sakiau lygiai tą patį, kodėl jūs netaikote ekstremalios situacijos ir neskelbiate jos, nes įgaliojimai yra iš ekstremalios situacijos? Be abejonės, jūs pakartojote lygiai tą patį, ką aš sakiau prieš metus, tik kitomis aplinkybėmis.

Dar kartą pabrėžiu – ekstremalių situacijų... Ne ekstremalių, o nepaprastosios padėties įgaliojimai kariuomenei yra nepalyginami su šiais, kurie gali būti suteikti. Bet, kaip aš ir minėjau, iš tikrųjų manau, kad Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete mes apsvarstysime tuos siūlymus. Aš dėl to didelių problemų neišvelgiu, nes tikslas vis tiek yra įgaliojimų suteikimas. Vienokią teisinę formą pasirinksim, kitokią, įtrauktas krašto apsaugos ministras, neįtrauktas, aš manau, čia tik technikos klausimas. Svarbiausia yra pasiekti tą tikslą, kad kariai, vykdydami tas pareigas kaip ir pasieniečiai, turėtų tas galimybes sulaikyti įstatymus pažeidžiantį, sieną neleistinoje vietoje pereinantį nelegalą.

PIRMININKĖ. Klausia T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiamas ministre, aš pratęsiu klausimą, užduotą Seimo Pirmininkei. Galbūt ir jūs galėtumėte papildyti, panašiai, kaip ir gerbiamas Julius klausė. Vis dėlto demokratinė sistema yra stabdžių ir atsvarų sistema. Kad ir koks būtų pasitikėjimas ar Vyriausybė, ar visuomenės racionalumu, vis tiek kada nors ateityje krašto apsaugos ministru gali būti ne toks išsilavinęs, ne toks demokratiškas žmogus kaip jūs, gali būti bet kas. Sąlyginis V. Šustauskas gali būti krašto apsaugos ministru arba premjeru.

Mano klausimas vis dėlto ir jums: kas trukdo tą stabdžių ir atsvarų sistemą naudoti ir čia? Trys mėnesiai yra visiškai pakankamas laikas tam, kad galėtų susirinkti Seimas ir bent jau patvirtinti tai, ką nusprendė konkretūs pareigūnai ekstremalios situacijos metu. Kodėl to nenorima daryti? Ačiū.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Aš iš dalies galbūt atsakiau. Aišku, dėkui. Nemanau, kad V. Šustauskas gali būti krašto apsaugos ministru. Tam yra jau veikianti atsvarų sistema. Vis dėlto skirtingos institucijos – viena teikia, kita tvirtina ir panašiai. Tos atsvaros suveikia ir įvyksta toks atsisojimas. Bet iš principo, kadangi situacija buvo staigiai besikeičianti, mes šį projektą parengėme, kai manėme, jog reikia labai skubaus sprendimo, tai yra buvo pats pikas tą dieną, tą savaitgalį, kai nelegalai perėjo per Lietuvos sieną ir čia buvo sulaikyti. Mes matėme, kad reikia tų papildomų įgaliojimų, įstatymų projektai buvo labai staigiai padaryti, bet Seimo valia, dar kartą pabrėžiu, apsispręsti dėl jų turinio. Dėl formos, aš sakiau, dar kartą pakartosiu, dėl formos aš nematau problemų. Čia nebūtina manęs įtraukti. Jeigu bus kita forma suteikta – valio, svarbu, kad tie žmonės galėtų vykdyti savo pareigas be baimės, kad peržengs savo įgaliojimų ribas.

PIRMININKĖ. Klausia S. Skvernelis.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Gerbiamasis ministre, matyt, kartojasi klausimai. Tačiau iš tiesų kodėl nebuvo pasinaudota tais teisiniais režimais, kurie jau yra numatyti, tai yra tiek nepaprastoji padėtis pasienio ruože, tiek ir pagal statutą, Karinės jėgos naudojimo statuto 9 straipsnį, karinės jėgos naudojimas saugant Lietuvos Respublikos teritoriją, kur numatoma tokia galimybė reaguojant į vietinio pobūdžio valstybės sienos pažeidimus, kad Respublikos Prezidentas gali tokį sprendimą priimti. Ar jūs diskutavote su Prezidentu dėl šitos alternatyvos?

Ir dar patikslinimas dėl paties mandato. Jūsų siūlomame įstatymo projekte taikos metu naudoti kariškius, civilių gyventojų atžvilgiu naudoti tam tikrą prievartą mandatas faktiškai pagal šitą projektą yra ministro, suderinimas yra įvairus. Netgi į užsienį, į kitą valstybę siunčiant mūsų

kariuomenę atlikti tarptautinę misiją mandatą duoda Seimas. Tai čia prieš savus gyventojus užtenka ministro, į užsienį mes jau Seimą mandatuojuame. Ar nematytumėte, kad vis dėlto tai turėtų būti Vyriausybės teikimu Seimui suteikti tokį mandatą ir tai, manau, tikrai būtų lengvai išspręsti komitete, pataisant šitą įstatymo projektą.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Iš tikrųjų aš nematau problemų. Bet koku atveju reikia suprasti, techniškai vis tiek bus krašto apsaugos ministro įsakymas Lietuvos kariuomenei pagal Prezidento dekretą ar Seimo nutarimą skirti tam tikrus pajėgumus su labai konkrečiais įgaliojimais. Įsakyje yra taip pat surašoma, ką jie gali, ko negali. Nes ir dabar skirti kariai, nes reikėjo laimėti laiko, pavyzdžiui, kad ir inžinerinės užtvartos statybai. Nebuvo kas tiesia. Skirti kariai, jie kitų pareigų nevykdo, tai inžinerinis padalinys, daugiau kaip 100 karių, kurie vykdo inžinerinės užtvartos statybą dabar, kol civilinės institucijos ir civiliniai gebėjimai sugebės įsijungti, nes tam reikia šiek tiek laiko.

Lygiai taip pat ir pasienyje. Buvo VESK'o pirmininko kreipimasis, be abejo, prieš tai suderintas Vyriausybėje, į Krašto apsaugos ministeriją dėl paramos suteikimo ir ta parama krašto apsaugos ministro buvo suteikiama. Tačiau kariai turėjo visur būti lydimi arba būti kartu su pareigūnais, nes tik pareigūnai turėjo tas teises, kuriomis galima sulaikyti, kad ir ne mūsų valstybės pilietį draudžiamoje teritorijoje – pasienio zonoje.

Dėl ekstremalios situacijos, aš dar kartą pabrėšiu, ekstremalios situacijos, ne ekstremalios, o nepaprastosios padėties įvedimo pagrindai labai aiškiai yra apibrėžti. Kai institucijos, pavyzdžiui, jau nebesugebėtų suvaldyti visuomenės rimties, apsaugoti sienos, viskas pakrikę ir reikia, ko gero, imtis ir kokių nors piliečių galbūt judėjimo ribojimų ir panašiai pasienio zonoje, tai tada taip, atsirastų papildomi pagrindai, labai realūs, ir aš manau, kiekvienas sprendimas turi būti adekvatus situacijai. Dabar situacija sunki, bet institucijos tvarkosi, jos nėra pakrikusios – nei Sienos apsaugos tarnyba, nei VST, nei kokios nors kitos, jos geba vykdyti savo funkcijas.

PIRMININKĖ. Paskutinis klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Suprantu, kad ne paskutinį kartą, bet tik paskutinis šį kartą.

PIRMININKĖ. Šį kartą.

A. SYSAS (LSDPF). Aišku. Ačiū.

Gerbiamas ministre, jūs vis kalbate daugiau apie nelegalus, bet šitas įstatymas taikomas visiems. Vien tik skaitant pirmą šito straipsnio punktą – duoti privalomus nurodymus fiziniams ir juridiniams asmenims, kitoms organizacijoms, jų padaliniais. Per sieną jokie juridiniai asmenys neina, jokios organizacijos neina. Šitas įstatymas bus taikomas ir Lietuvos piliečiams. Mano klausimas. Kaip bus kontroliuojama, ar nebus piktnaudžiaujama šiuo atveju Lietuvos civilių piliečių atžvilgiu? Ačiū.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Aš turiu pasakyti, kai toks klausimas užduodamas, tada galėčiau pasakyti, o policija, o pasieniečiai juk turi įgaliojimus, gali juos ir civilių asmenų atžvilgiu, ne tik nelegalų, bet ir Lietuvos piliečių atžvilgiu pritaikyti. Ar yra piktnaudžiavimo rizikos? Žinoma, kad yra, ir mes žinome tokių atvejų. Visada yra rizikos, bet mes norime iš tikrųjų jos išvengti. Dėl to konkretūs įgaliojimai... Yra parašyta, kad kariai galėtų įgyti, bet kokie bus suteikiami, tai čia jau suderinus su Prezidentu. Jie gali būti gerokai siauresni ar tik vienas iš.

PIRMININKĖ. Dėkoju, laikas klausti baigėsi, jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų kalbėti prieš užsirašė J. Sabatauskas. Prašau.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Na, iš tikrųjų jeigu toks įstatymo projektas išliks ir po svarstymo, ir priėmimo metu, tikrai tokiam įstatymui pritarti negalima, nes jau galiojančiame įstatyme yra numatytos panašios funkcijos arba, tiksliau sakant, įgaliojimai kariams, kai yra nepaprastoji padėtis. Tačiau jeigu dabar bandoma daryti tokius pačius įgaliojimus, tai, kaip ir prieš tai sakiau, tai akivaizdus bandymas įeiti pro užpakalines duris, bet realiai gauti tą patį. Konstitucija aiškiai sako: tokiais atvejais Seimas turi priimti sprendimą. Nesant Seimo sesijų, laikotarpiu tarp sesijų tokį sprendimą priima Prezidentas ir tai Prezidento sprendimas po to artimiausiame posėdyje Seimui teikiamas tvirtinti. Taigi, jeigu jis išliks nepakitęs, tikrai kolegas raginsiu balsuoti, kad nepritartų tokiam įstatymo projektui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai dėl lydimujo, motyvai prieš – M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (DPF). Dėkui, gerbiama Pirmininke. Iš tiesų aš noriu atkreipti kolegų dėmesį, kad 1-3.2 pateikiamo projekto atveju karys, kuris atlikdamas tarnybines pareigas, kai teikia pagalbą kitoms valstybėms ar savivaldybių institucijoms, viršijo tarnybinės rizikos ribas ir tuo būdu padarė nusikalstamą veiką ar kitokį teisės pažeidimą ir dėl to tapo įtariamuoju, kaltinamuoju ar kuris nukentėjo atlikdamas jam priskirtas tarnybines funkcijas, kad tokie kariai būtų atleisti nuo teisinės atsakomybės. Tai aš noriu vis dėlto pasakyti, kad ar tai nesudarys prielaidų, kad ir ką padarytų karys šioje situacijoje, jis taps nepakaltinamas ir atleidžiamas galbūt net ir nuo sąmoningų nusižengimų. Aš manau, kad šiuo atveju tai yra pertekliniai punktai, kurie teisinėje demokratinėje valstybėje, kuri pasitiki tiek savo kariais, tiek savo visuomene ir piliečiais, tokie punktai neturėtų būti įtraukiami ar bent jau turėtų būti apibrėžiamos įstatymo projekte kokios nors ribos, nuo kurių prasideda tas pažeidimas, kai karys yra baudžiamas, jei atlieka kokią nors sąmoningą ir neteisėtą veiklą. Tiesiog taip, kaip yra pateikta, sudaro prielaidas ir negeriams dalykams atsitikti. Mes suprantame, kad siekiai gali būti kilnūs ir geri, bet ne visą laiką realybėje viskas įvyksta gerai ir kilniai. Aš kviečiu koreguoti šituos punktus tam, kad nebūtų palikta neapibrėžtumo ir kad nebūtų atliekamos sąmoningos tyčinės nusikalstamos veikos, už kurias vėliau kariai nebūtų baudžiami, kad tai kartu neskatinėtų naudoti perteklinės jėgos prieš savo pačių piliečius. Tai, manau, irgi Lietuvai kaip demokratinei valstybei būtų labai negeras ir neteisingas signalas. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju už kalbą. A. Anušauskas. Bet pranešėjas dėl motyvų negali kalbėti. Kolegos, nuomonės dėl motyvų išsakytos, balsavimas dėl šio ir kitų rytinio posėdžio projektų yra numatytas nuo 11 val. 35 min. iki 11 val. 50 min.

10.50 val.

Fizinio barjero Lietuvos Respublikos teritorijoje prie Europos Sąjungos išorės sienos su Baltarusijos Respublika įrengimo įstatymo projektas Nr. XIVP-753 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 1-4 klausimas – Fizinio barjero Lietuvos Respublikos teritorijoje prie Europos Sąjungos išorės sienos su Baltarusijos Respublika įrengimo įstatymo projektas Nr. XIVP-753. Kviečiu vidaus reikalų ministrę A. Bilotaitę pristatyti šį klausimą.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Laba diena, gerbiama kolegose. Lietuvos Respublikos Vyriausybė liepos 2 dieną paskelbė valstybės lygio ekstremalią situaciją dėl masinio užsieniečių antplūdžio. Šios dienos duomenimis, į mūsų šalį neteisėtai pateko virš 4 tūkst. migrantų. Užsieniečių, kurie neteisėtai perėjo Lietuvos ir Baltarusijos sieną, padaugėjo 55 kartais, palyginti su 2020 metais, ir 110 kartų, palyginti su 2019 metais. Prasidėjus masiniam neteisėtų migrantų judėjimui į mūsų šalį Vidaus reikalų ministerija su visomis sistemos tarnybomis bei kitomis valstybės institucijomis ėmėsi neatidėliotinių priemonių situacijai suvaldyti.

Nuo pat ekstremalios situacijos pradžios mūsų svarbiausi uždaviniai buvo šie. Sustabdyti neteisėtos migracijos srautą į Lietuvą. Šis procesas kol kas vyksta sėkmingai. Praėjusią savaitę įsigaliojo operacijų vadovo sprendimas ir po šio sprendimo jau keturios paros iš eilės mes neturime nė vieno neteisėto migranto. Apgręžta daugiau kaip 1 tūkst. 300 migrantų. Be to, Irako vyriausybė praėjusią savaitę oficialiai paskelbė, kad neapibrėžtam laikui stabdo skrydžius į Minską.

Taip pat mūsų vienas iš uždavinių buvo maksimaliai sustiprinti sienos su Baltarusija apsaugą. Pasirūpinti laikinu migrantų apgyvendinimu ir jų apsauga ir grąžinti migrantus į jų kilmės šalis. Ir tai, kad mes 30 metų iki šiandien neturime tvirtos, patikimos sienos su Baltarusija, kuri visus šiuos dešimtmečius ir dabar tebėra valdoma diktatoriško A. Lukašenkos režimo, yra tikrai nesuprantama ir nepateisinama. Tačiau dabar tikrai neturime laiko gręžiotis atgal ir vardyti tai, ko kas nepadarė. Dabar visa Lietuva ir Europos Bendrija patiria hibridinę ataką, kurios pagrindiniu įrankiu tapo neteisėti migrantai. Todėl mums yra būtina įrengti tvirtą, patikimą sieną su Baltarusija ir tą padaryti kaip įmanoma greičiau. Priėmę siūlomus įstatymų projektus mes procesus galėsime pagreitinti dvigubai. Džiaugiuosi, jog dėl to, kad šis objektas yra reikalingas, atrodo, sutaria dauguma, nes šiuo metu susitelkimas tiek Seime, tiek visuomenėje yra be galo svarbus.

Fizinis barjeras – tai strateginės svarbos valstybės objektas, todėl siekiant sudaryti visas būtinąs sąlygas operatyviai įrengti fizinį barjerą tikslinga yra priimti atskirą įstatymą, nustatantį specialų šios srities reguliavimą. Ir šiuo įstatymo pakeitimu yra siekiama sudaryti teisinės, finansinės ir organizacinės sąlygas operatyviai įrengti fizinį barjerą. Reglamentuoti fizinio barjero įrengimo organizavimo tvarką, atsakingus subjektus ir finansavimą. Šiuo įstatymu fizinio barjero įrengimas pripažįstamas ypatingos valstybinės svarbos projektu. Numatomos paprastesnės bei greitesnės viešųjų pirkimų procedūros išlygos, vykdant statybos leidimų gavimo ir kitas procedūras. Įgaliojimai priimti sprendimus dėl tvoros statybų būtų suteikiami Vyriausybei. Projekto vykdytoju Vyriausybės sprendimu būtų skiriama valstybinė įmonė, turinti būtinos patirties, pajėgumų ir galimybių įgyvendinti tokio lygio projektą. Projekto įgyvendinimas būtų finansuojamas valstybės biudžeto lėšomis, taip pat galės būti naudojamos Europos Sąjungos paramos ir kitų šalinių lėšos.

Ir pabaigai. Mes mokame apginti valstybę ir tai ne kartą įrodėme. Apginkime ir šįkart. Mes nesilenkiame diktatoriui, nors tokių pasiūlymų tikrai nuolat pasigirsta, ir nesitaikstome su agresija prieš mūsų valstybę ir žmones. Mes atlaikėme iki šiol, atlaikysime ir toliau.

Dabar mielai atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatymą.

Dėl vedimo tvarkos norėtų pasisakyti V. Gapšys.

V. GAPŠYS (DPF). Dėkoju, Pirmininke. Aš norėjau paklausti dėl prieš tai buvusių klausimų. Tiesą sakant, sujungėte du klausimus, bet leidote užduoti klausimus tikrai 10 minučių. Klausimas svarstomas ypatingos skubos tvarka, tikrai turi ypatingą reikšmę Lietuvos visuomenei, nes dalies piliečių teisės gali būti suvaržytos. Mes suprantame to klausimo svarbą. Vakar frakcijoje svarstėme, buvome nusprendę palaikyti po pateikimo ir žiūrėti, bet jeigu jūs neleisite užduoti klausimų normaliai, mes tiesiog, bent jau aš asmeniškai tikrai susilaikysiu, nes man atrodo, kad taip negalima priiminėti įstatymų, kai piliečių teisės yra suvaržomos tokia rutina net neleidžiant užduoti Seimo nariams klausimų. Tuo labiau kad turinys tų dviejų įstatymų, lydimąjo įstatymo, nėra visiškai tapatus.

M. Puidokas davė teisingą pastabą, kur reikia tikrai daug pasiaiškinti. Todėl prašyčiau grįžti ir leisti užduoti Seimo nariams klausimus dėl pirmojo projekto, tiksliau, lydimąjo, antrojo.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas Vytautai. Aš norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į tai, jog darbotvarkė buvo išdalinta, žinoma, vieša. Laikas, skirtas tiek pristatyti, tiek klausti, buvo visiškai išnaudotas. Iš tiesų net šiek tiek daugiau buvo laiko skirta, panaudota atsakyti į klausimus 11 minučių. Aš sekiau laiką.

Taip pat noriu atkreipti dėmesį į tai, kad komitetuose bus svarstomas tas klausimas per posėdžių pertrauką, bei svarstymo stadijoje diskusijoje kviečiu visus pasisakyti ir kalbėti dėl motyvų taip pat. Tikrai nemanipuliuokime šia situacija. Visi suprantame, kad ji yra sudėtinga. Priimame sudėtingus, svarbius sprendimus ir laiko, galimybių pasisakyti yra visiems.

Kviečiu grįžti prie dabar svarstomo klausimo. Užduoti klausimą norėtų D. Gaižauskas. Prašau.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiama kolege, kalbame apie fizinį barjerą. Mėnesį laiko. Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga taip pat pasisako, kad reikalingas fizinis barjeras, jis tikrai gali pristabdyti arba apsunkinti migrantų patekimą į Lietuvos Respubliką, tačiau migracijos krizės jis tikrai nespėdžia.

Mes jums pateikėme daug siūlymų, pateikėme plano kryptis, nes migrantų krizė susideda iš kelių dalių. Viena, tai tiek ir užsienio politikos klaidos, kurios šią krizę sukėlė, jų naikinimas. Antara, migrantų stabdymas. Trečia – darbas su sulaikytaisiais. Ketvirta – piliečiai. Tai yra netgi keturi barai, kur reikalingas planas. To plano iki šios dienos nėra.

Pagal ką jūs formuojate sau užduotis ir kaip jas formuojate, niekam neaišku, ir mėnesį laiko jūs kalbate tikrai apie spygliuotą tvorą. Jums gal tikrai atrodo, kad jinai tikrai gali stabdyti. Neįsivaizduokite, galbūt tos patirties nėra, jums taip atrodo, tai tikrai barjeras, bet, gerbiama kolege, jūs puikiai žinote, kad Lietuvoje veikia įstatymai ir mes turime visą įstatyminę bazę, kuri leidžia būtų atlikti šį projektą ar viešuosius pirkimus per vieną dieną.

NSGK posėdžio metu tai patvirtino Viešųjų pirkimų tarnybos vadovas ir pasakė: kol mes čia dabar kalbame, mes galime tai padaryti šiandieną. Nereikia jokio specialiojo įstatymo, kuris mums labai apsunkins netgi kontrolę vėliau šio projekto, nes daug procedūrų galima išlaptinti. Bijau, kad nepasikartotų Ignalinos atominės elektrinės projektas, kurio paskui NSGK tyrimą atliko. Tas pats su Valdovų rūmais, irgi paskui su tam tikrais skandalais ir taip toliau.

Įstatyminė bazė yra. Jūs mėnesį kalbate ir nieko nedarote. Kodėl nesinaudojate dabartine įstatymine baze? Ir nesakykite, kad tai gali būti greičiau su specialiuoju įstatymu. Tikrai ne!

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Planas yra ir juo vadovaujasi. Tikrai noriu pakviesti visas tiek pozicines, tiek opozicines frakcijas: jei turite konkrečių siūlymų valdyti šią krizę, aš tikrai kviečiu į talką. Jeigu norite pasižiūrėti, kaip atrodo situacija užkardose, tikrai, jeigu yra galimybė, padarysime, parodysime. Tikrai noriu įtraukti visus tuos, kurie ne tik kritika užsiima, bet nori prisidėti, nes tai yra mūsų krizė ir mes norime suvaldyti.

Atsakau į jūsų antrą klausimą. Siena yra vienas iš komponentų. Jeigu mes kalbame apie sienos sustiprinimą, mes suprantame, kad be fizinio barjero, kuris yra tikrai vienas iš komponentų, mes neturėsime rezultato, o tai yra kompleksas, tai yra ir pareigūnų sustiprinimas, ir pasitelkimas, kaip šiuo atveju buvo kalbėta ir apie kariuomenės papildomą įtraukimą, ir visų mūsų Vidaus reikalų ministerijos sistemos ir kitų pajėgų įtraukimas. Taip pat tai yra, jeigu kalbėtume apie pačią sieną ir visą sienos stiprinimą, tai yra ir sienos stebėjimo sistemos, tai yra sienos detekcinė sistema, tai yra pareigūnai ir yra fizinis barjeras.

Dėl viešųjų pirkimų išimčių. Taip, aš žinau, kad Viešųjų pirkimų įstatyme yra numatyta išimtis ekstremalios situacijos metu taikyti išimtis, bet labai gerai žinau ir praktiką, kad šita išimtimi negalima piktnaudžiauti, kaip buvo, tarkime, su kaukių pirkimu. Tu gali tą pirkimą organizuoti čia ir dabar, greituoju metu nusipirkti, bet toliau turėtum vykdyti normalias, įprastines viešųjų pirkimų procedūras. Ar mes turime – klausimas – laiko? Manau, kad neturime. Šitas projektas tikrai užtruks gerokai ilgiau ir aš manau, kad teisiškai šita išimtis negalėtų būti taikoma šiuo atveju.

Taip pat norėčiau pažymėti kitą momentą apie ekstremalią situaciją. Išimtyje yra numatyta, kad tą išimtį galima numatyti ekstremalios situacijos metu. Jeigu pasikeis situacija ir nebebus ekstremalios situacijos, tai ką, mes tvoros nebestatysime? Galvosime, kad režimas pasikeitė? Šiuo atveju manau, kad tai yra nacionalinio saugumo ir nacionalinės svarbos objektas. Mūsų tikslas šitą objektą pastatyti kaip galima per greitesnį laiką ir šie įstatymai, kurie yra teikiami, padės mums sutrumpinti laiką dvigubai.

PIRMININKĖ. Klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiama ministre, iš tikrųjų jūs tvoros statymo kainų įvardijote labai daug – ir 20 mln., ir 40 mln., ir 150 mln., ir 0,5 mlrd. Ar dabar taip ir neatsitiks, iš pradžių sakome, kad 150 mln., po to taps 0,5 mlrd. Aplips visokiais neaiškiais veikėjais, kurie „Independence“ pirkio, kitus dalykus, ir tai bus puikus pasipelnymo šaltinis. Ką jūs manote ir kodėl atsisakote įstatyme įrašyti sumą, tuos pačius 150 mln.? Jeigu neužtektų, vėl grįžtų įstatymas į Seimą ir būtų papildomas. Ar jums reikalingas skaidrumas, ar jums tik reikalingas kažkam labai puikus pasipelnymas? Iš tikrųjų labai puikiai įrodė kontenerių nuoma, suorganizavote pirkimą, tai, kas turėjo kainuoti 1 mln., nupirkote už 5 mln. Pasitreniravote ir toliau galėsite puikiai tą daryti.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Kalbant apie tuos pačius pirkimus, jūsų nuomone, čia kažkas nori pasipelninti, taip? Manau, kad labai aiški pozicija, kad bus duomenys ir informacija teikiama nuolat ir tai leis užtikrinti skaidrumą.

Apie skaičius. Tikrai buvo įvairių svarstymų, buvo pateikiamos įvairios alternatyvos, buvo diskutuojama su ekspertais, kalbamasi su mūsų užsienio šalių partneriais, klausama jų patirties, nes pinigai yra labai dideli, yra didžiulė atsakomybė. Jeigu mes investuojame mūsų biudžeto pinigus, mes turime labai atsakingai priimti šitą sprendimą. Todėl tikrai įvertinę, kad mes pastatysime tikrai efektyvią tvorą ir kad ji duos tą norimą efektą, nes tvorą galima pastatyti ir už 15 mln., bet klausimas, ar tie 15 mln. nebus išmesti tiesiog į balą, nes efekto nebus jokio... Reikėjo įvertinti situaciją, kad būtų rimtas barjeras ir kad būtų rimtas atsakas tiek į imigracijos, tiek į kontrabandos srautą, kuris eina. Manau, kad šis sprendimas, pasitelkus, įvertinus ekspertų nuomonę, yra

tinkamiausias kaip kompromisinis. Tikrai patikinu, kad skaidrumas, šita vertybė, man visada buvo ir liks svarbiausia.

PIRMININKĖ. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, Pirmininke. Gerbiama ministre, vienas trumpas dėl Teisės departamento pastabos dėl protokolinio nutarimo. Kokia jūsų reakcija ir ką jūs siūlysite?

Ir antras būtų rimtesnis. Jūs daug metų buvote arši kovotoja su korupcija ir būtent dėl šito įstatymo ir kyla ir dabar užduodami klausimai. Kaip bus kontroliuojamas visgi šio projekto kainos stabilumas, jeigu taip galima pasakyti? Mes suprantame, kad turime nacionalinį stadioną, kurį statome daug metų, ir jau turbūt už tą kainą, kiek mes įdėjome į tą stadioną, turbūt jau galėjo keli stovėti. Kad neatsitiktų... Aš suprantu, kad šis subjektas reikalingesnis negu nacionalinis stadionas, bet korupcijos suvaldymo galimybė? Jūs, kaip kovotoja su šia blogybe Lietuvoje, ką siūlysite? Ačiū.

A. BILOTAITĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū už klausimus. Dėl Teisės departamento pastabų, kad sprendimus priima Vyriausybė, tai šiuo atveju manau, kad Vyriausybė yra kolegiali institucija, ir manau, kad tai yra nevienasmeniškas sprendimas.

O kalbant apie kitą pastabą, kuri buvo irgi išsakyta Teisės departamento, ten buvo pasiūlymas koreguoti, kad tikrai tas rangovas nesiektų iš to kokios nors ekonominės naudos. Aš tikrai pritariu, nes valstybinė įmonė, kuri bus pasirinkta, manau, kad turės atlikti tą funkciją nesiekdama kokios nors naudos.

Ir dėl kontrolės. Aš manau, kad mes turime labai svarbų instrumentą, tai yra parlamentinę kontrolę, ir tikrai pritariu aktyviai parlamentinei kontrolei. Atvirumas, duomenų pateikimas visuomenei ir parlamentui, aš manau, yra tie instrumentai, kurie mums leis užtikrinti projekto skaidrumą ir efektyvų vykdymą.

PIRMININKĖ. Klausia S. Skvernelis.

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Gerbiama kolege, aš iš dalies pakartosiu ir D. Gaižausko klausimą. Iš tikrųjų kalbant apie skaidrumą, procedūras, kurias visą laiką akcentuojate, na, yra svarbu įstatymų laikytis. Ir šiandien Viešųjų pirkimų įstatymas suteikia galimybę ekstremalios situacijos metu vykdyti supaprastintą procesą. Turbūt jūs dalyvavote dar tuo metu ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto posėdyje, kai Viešųjų pirkimų tarnybos vadovas, gal jau nebuvote, bent tris kartus pakartojo, kad taip, pagal galiojantį įstatymą, kai šiandien yra ekstremali situacija, šiandien pat galima, kaip sakė, parašo sprendimu tą procesą pradėti.

Ar jūs nemanote, kad tame pačiame įstatyme, kurį dabar pristatote, nuostata, kad pirkimai, ten yra numatyta, gali būti vykdomi slapta, analogiškai kaip susiję su krašto apsaugos sistemos pirkimais, tikrai skaidrumo čia neprideda? Kam reikia tokių dalykų, kai net pasieniečiai įprastomis sąlygomis pirkdami ir modernizuodami sieną stebėjimo sistemomis, kitais būtinais prietaisais ir įranga tą daro Viešųjų pirkimų įstatymo tvarka ir neprašo jokių slaptų pirkimų?

A. BILOTAITĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, ačiū už pastabą, jau teko girdėti ne kartą tuos jūsų keliamus klausimus. Aš dar kartą norėčiau grįžti prie to, kad išimtis yra taikoma tik ekstremalios situacijos metu. Mes suprantame, mes tikimės, mes darome viską, kad ši ekstremali situacija kaip galima greičiau pasibaigtų. Bet, kaip aš suprantu, praeitą savaitę, kai mes pristatėme frakcijų vadovams ir opozicijos lyderiui šį projektą, mano tikslas buvo susitarti, kad mes matome būtinybę ir svarbą tokio objekto, tai yra fizinės tvoros arba barjero pastatymo, ir einame tuo keliu, nepaisydami to, ar mes sustabdysime neteisėtą migraciją, ar ne. Tai tokiu atveju iškyla grėsmė, kad tie procesai imtų strigtį, jeigu būtų atšaukta ekstremali situacija.

Ir grįžtant dar gal prie pačios išimties. Aš dar kartą pakartosiu, tarkime, vertinant iš mūsų pusės tą pačią išimtį, ji buvo priimta todėl, kai jūs vadovavote Vyriausybei, todėl, kad reikia priimti sprendimus ir pirkti čia ir dabar, greitai nusipirkti kaukių, greitai nusipirkti kitų dalykų, bet su sąlyga, kad įsigijęs greituoju būdu tai, ko tau reikia, kad tu toliau organizuotum įprastines pirkimo procedūras ir būtų konkurencija.

Dėl sienos. Aš manau, kad mes visi sutariame, kad sienos mums tikrai reikia. Kad tai yra svarbus nacionalinės reikšmės objektas saugant tiek Lietuvos sieną, tiek Europos Sąjungos išorinę sieną ir mums šį objektą reikia turėti ne po dvejų, ne po trejų metų, o per metus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus, kuriems buvo skirtas laikas. S. Skvernelis – dėl vedimo tvarkos.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Aš norėčiau, ministre, patikslinti. Dar klausiau apie slaptą pirkimą, kuris įstatymo projektu numatytas. Koks tikslas yra to slapto pirkimo būdo? Įstatymo projekte jūsų numatyta, kad gali būti perkama slapta, kaip ir krašto apsaugos sistemos numatytais atvejais. Kam čia yra reikalinga? Ką norima padaryti tuo slapto pirkimu?

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Kaip minėjau, tai yra nacionalinio saugumo klausimai, ir manau, kad priėmus sprendimą ir aiškiai iškomunikavus žinią, kad mes statome tvorą, kad čia yra mūsų nacionalinis klausimas, mes, patikėkite, tikriausiai galime sulaukti ir įvairių sabotavimo dalykų, ir kitų veiksmų iš mums priešišku šalių.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į klausimus. Gerbiami kolegos, klausti skirtas laikas seniausiai baigėsi. Virš 3 minučių kalba ministrė, taigi kviečiu kalbėti dėl motyvų. Už kalba M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Mielieji kolegos, siena su Baltarusija turi būti pastatyta kaip įmanoma greičiau. Tai yra nacionalinio saugumo klausimas, todėl biurokratinės procedūros, turime sutarti, kad yra antraeilis klausimas.

Antras dalykas, tam turi būti užtikrintas reikiamas finansavimas. JAV ir Meksiką skirianti 9 metrų aukščio siena, sutvirtinta betoniniais stulpais, kainuoja 10 mln. eurų už 1 kilometrą. Esant reikalui galėtume pastatyti ir tokią, tačiau tokio poreikio nėra. Lietuvoje bus pastatyta 3 metrų aukščio siena su koncertina ant viršaus ir tai kainuos maždaug 300 tūkst. eurų už 1 kilometrą. Bendra sąmata apie 150 mln.

Greta politinės valios ir finansavimo, reikia ir praktinių gebėjimų įgyvendinti tokio pobūdžio projektą. Mes puikiai žinome, kad Roma nebuvo pastatyta per dieną, bet pajuokaudamas galiu pasakyti, kad Romos statymui nevadovavo valstybinė įmonė EPSO-G. Valstybinė įmonė EPSO-G kaip grupė įgyvendino daugybę didelių sėkmingų projektų, susijusių su nacionaliniu saugumu. Tai suskystintų gamtinių dujų terminalas, „NordBalt“ jungtis, „LitPol Link“ jungtis, dujų jungtis su Lenkija ir šiuo metu įgyvendinamo sinchronizacijos projekto vertė siekia apie 700 mln. eurų. Taigi tai organizacija, turinti praktinių gebėjimų ir patirties įgyvendinti tokio pobūdžio projektą. Taigi šiuo sprendimu mes išreiškiame politinę valią, užtikriname finansavimą ir užtikriname, kad ją įgyvendins organizacija, turinti praktinių gebėjimų tai padaryti laiku ir skaidriai. Todėl kviečiu pritarti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl vedimo tvarkos norėtų kalbėti kolega D. Gaižauskas.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Pirmininke, noriu jūsų paklausti. Sušaukėte neeilinę Seimo sesiją, krizė, ištis valstybei kyla tam tikras pavojus vidinis, galbūt net ir išorinis. Klausimų labai daug. Jūs neleidžiate visiems užduoti klausimų. Kreipiatės į opoziciją, prašote pagalbos, supratimo, bet net klausti neleidžiate. Kalbame apie vielą ir stulpus, kai nori projektą įslaptinti dėl šių dviejų elementų. Mums kyla klausimų natūraliai. Kaip mes stabdysime tą krizę visi? Ir jūs neleidžiate užduoti, kaip eilinį kažkokį įstatymėlį čia svarstome. M. Majauskas kažką kalba kaip apie, nežinau... statytume kažkokią gynybinę sistemą. Leiskite paklausti ir duokite visiems pasisakyti.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, darbotvarkę tvirtiname visi drauge. Laikas buvo skirtas ir jūs jį matėte. Tai pirma.

Antra. Komitetai svarstys šiuos klausimus, NSGK svarstys per pietus. Aš suprantu, kad visas Seimas galbūt norėtų paklausti, bet mes jau ir taip gerokai vėluojame. Iš kur dabar kyla ši iniciatyva išpūsti klausimų laiką taip, kad prieštaraudume Seimo statutui, įprastai mūsų darbo tvarkai, aš nežinau. Mes dirbame pagal reglamentą, kurį visi drauge šiandien tvirtiname, dėl jo nubalsavome ir tuo metu klausimų niekam nekilo. Aš, kaip posėdžio pirmininkė, laikausi tos darbotvarkės, dėl kurios mes šiandieną apsisprendėme ryte, ir nematau, kaip galėčiau elgtis kitaip.

Prašom. R. Žemaitaitis dėl vedimo tvarkos.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Deja, Pirmininke, teks paprieštarauti. Jūs elgiatės visiškai ne pagal Seimo statutą, o pagal reglamentą, kaip jūs sakote, jūsų sugalvotą. Darbotvarkę, kai yra neeilinis

posėdis, tvirtina valdyba ir Seimas neturi teisės ko nors keisti, dėti ir pakeisti. Taip, kaip jūs valdyboje patvirtinote, laikus sudėjote po 10, po 15 minučių, Seimas balsuodamas dėl darbotvarkės galėjo apsispręsti. Seimas balsuodamas dėl darbotvarkės galėjo prašyti, kad išbrauktumėte kokį nors klausimą, ir tai yra Seimo valia. Dažniausiai to nėra, ir kai pirmininkas pasinaudoja, to neleidžia daryti. Tiesiog jūsų žiniai.

Dabar yra kitas dalykas. Ne jums, Pirmininke, bet atsakantiems žmonėms. Aš šiandieną klausiausi, ką atsakinėjo ministrė A. Bilotaitė. Man toks išpūdis, kad aklas su kurčiu pabandė susikalbėti. Du kolegų Seimo nariai uždavė aiškų, konkretų klausimą. Vienas klausė apie ratus, jinai atsako apie elektromobilius. Ar jūs galvojate, kad čia kvailiai susirinkę, ar jūs esate kvailiai? Aš niekaip nesuprantu.

Kitas yra įdomesnis dalykas. Dabar kalba apie finansinius dalykus. Kai tvirtinome Utenos aplinkkelio kelią, mes numatėme ir sumą, ir visus kitus dalykus. Dabar dėl eilinės, elementarios, paprastos tvoros vyksta ginčas. Dabar jūs man pasakykite, kokio ypatingo slaptumo turi būti dalykas, kad reikėtų svarstyti šituos dalykus?

Kitas yra dalykas. Atstovauja šičia prieš tai kalbėję du ministrai, tai susidaro toks vaizdas Baltarusijos naratyvui dabar kalbėti, kaip kažkas vakar leido sau pasakyti per žinias – Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas, valstybės tarnautoją išvadinęs idiotu, tai klausimas, kuris čia yra idiotas? Ar dabar, ką jūs darote su ta tvora? Jeigu šiandieną A. Lukašenkos neliks kaip prezidento, vadinasi, mes tvoros nestatome. Jeigu A. Lukašenkos neliks kaip prezidento, tai iš Astravo pirsime atominę elektrinę?

Gerbiamieji, jūs pasirinkite komunikacijos kalbą, apie ką jūs kalbate? Ar jūsų yra tikslas A. Lukašenka, ar mūsų tikslas yra apsaugoti valstybę? Nes tai, kas šiandieną vyksta, ir tai, kokios kalbos komunikuojamos iš Vyriausybės ir iš ministerijų, yra būtent nukreiptos į vieną asmenį. Tai tikrai, patikėkite manimi, šita Baltarusijos valdžia, kuri šiandien represinėmis priemonėmis spaudė savo žmones, išnaudoja būtent kalbėdami apie tai, kad mes daugiausia dėmesio kreipiame į patį jį vieną kaip asmenį. Nuverskime A. Lukašenką, nebus nė tvoros ir pirsime atominę elektrinę. Pasirinkite kitus viešuosius ryšius. Užteks A. Tapino ir E. Jakilaičio nesąmonių. Galvokite, ką šnekate.

PIRMININKĖ. V. Fiodorovas dėl vedimo tvarkos.

V. FIODOROVAS (DPF). Dėkui, Pirmininke. Iš tikrųjų pritariu tiek V. Gapšio prieš tai pasakytams pastebėjimams dėl klausimų, tiek prieš tai kolegoms. Iš tikrųjų valdantieji tikisi palaikymo, tikisi balsavimo, bet priimti sprendimus be diskusijų yra sudėtinga. Mes jau antru klausimu kaip frakcija negalime užduoti klausimo. Kai kyla klausimų, neturime atsakymų, tai ir palaikymo tikėtis yra sudėtinga.

Kalbant ir klausantis ministrės, kai atsakinėja, kad tvorai pastatyti reikia slaptų pirkimų, tai 508 kilometrus geležies sukalti pasienyje tikrai nėra kažkokia slapta technologija. Tai gali padaryti kiekvienas, kuris netgi savo namą tvora aptveria. Taigi reikėtų pasiruošti atsakinėti į klausimus tikrai rimčiau. Aš suprantu, dėl ko neduodama paklausti klausimų mums.

PIRMININKĖ. Dėl vedimo tvarkos – R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Gerbiama Pirmininke, jūs išvis naują praktiką taikote. Aš du kartus bandžiau pakalbėti, tai vyrams suteikėte žodį, o moteris parlamentares kažkaip ignoruojate, aš sakyčiau.

PIRMININKĖ. Jūs nuėjote nuo mikrofono, gerbiama Rita. Ne visai taip.

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Gerbiama Pirmininke, iš tiesų laikas, numatytas ir valdybai rengiant neeilinius posėdžius... Vadinasi, mes nesusirenkame šiaip sau čia pasibūti, pasimatyti. Tai yra svarbūs klausimai ir vis dėlto turėtų būti numatytas ilgesnis...

Antras momentas. Vis dėlto aš labai tikiuosi po pateikimo, kai vyks svarstymai ir priėmimai ir dirbs komitetai, bus įvardinta įstatyme ir konkretūs terminai, nes „kiek įmanoma greičiau“ tai nėra terminas, ir bus įvardinta konkreti kaina, kad žmonės ir visuomenė, ir tie, kas vykdys svarbaus objekto statymą, žinotų konkretumus. Kalbant apie tai, aš norėjau ne tiek paklausti, kiek pasiūlyti ministrei, kuri šiandien dar komitetuose tą įstatymą mūsų, parlamentarų, dėka svarstys,

nes iš tiesų norisi ir visuomenė piktinasi tuo, kad mes *apvalai* ir apskritai kalbame: kiek įmanoma greičiau, visomis išgalėmis, tai kiek tų išgalių – ar du pareigūnai, ar du ekipažai, reikia konkretinti ir tuomet bus skaidru. Niekas nenorės pasipelnyti, nes bus nustatytos ribos, taip pat bus nustatytas terminas. Vadinasi, Vyriausybė prisiima atsakomybę per konkretų terminą organizuoti ir jis, aišku, turėtų būti realus vertinant visas galimas rizikas. Tai aš norėjau pasisakyti ir, Pirmininke, sugaišome laiko per šoninį mikrofoną, užuot kitaip būtume organizavę Seimo darbą.

PIRMININKĖ. Antrą kartą norėtų kalbėti V. Fiodorovas. Prašau, Viktorai.

V. FIODOROVAS (DPF). Dėkoju, Pirmininke. Kadangi iš tikrųjų mes negavome atsakymų iš ministrės į klausimus, kuriuos norėjome užduoti, tai norėtume pasiūlyti kaip frakcija, nes iš tikrųjų mes norime gauti atsakymus, norime priimti normalų sprendimą, norime pasiūlyti padaryti pertrauką iki kito posėdžio ir pakviesti ministrę į frakciją atsakyti į mūsų klausimus. Žinau, kad ir kitų frakcijų atstovai turėjo tokių iniciatyvų pasikviesti ministrus į diskusiją, tai per pertrauką būtų galima tai padaryti.

Frakcijos pasiūlymas – daryti pertrauką iki kito posėdžio. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Pasikviesti ministrę, žinoma, jūs galite, tai yra frakcijos valia. (*Balsai salėje*) Prašau. E. Gentvilas dėl vedimo tvarkos.

E. GENTVILAS (LSF). Aš visiškai suprantu statutinį prašymą pertraukos, tai teisėta, bet, kolegos, pagalvokime labai praktiškai, ta pertrauka gali atvesti prie to, kad ypatingos skubos svarstymas gali nusitęsti į rytdieną, ar mes to norime? Turbūt nenorime. Aš tikrai labai prašyčiau, gal kaip nors per tą ilgą pertrauką, 3 valandų 10 minučių pertrauką, rastumėte laiko susitikti su ministre ar su ministrais neprašydami formalios pertraukos svarstymo metu, nes tai tikrai gali atvesti prie pasekmių. Labai prašau tokio geranoriško požiūrio.

PIRMININKĖ. Prašau. V. Fiodorovas.

V. FIODOROVAS (DPF). Iš tikrųjų mes, nežinau, ir Vytautas prieš tai kalbėjo, labai geranoriškai prašėme daugiau laiko klausti. Tai būtų užtrukę apie 20–25 minutes, būtume gavę atsakymus ir būtume galėję balsuoti, bet nebuvo išgirsti prisidengiant formaliais darbotvarkėje patvirtintais dalykais. Iš tikrųjų tas geranoriškumas buvo. Taigi kviečiame diskutuoti, kviečiame atsakyti į klausimus ir to pasiūlymo tikrai neatsiimame.

PIRMININKĖ. A. Mazuronis dėl vedimo tvarkos.

A. MAZURONIS (DPF). Gerbiama Pirmininke, mes girdime, ką sako ir Eugenijus, ir tikrai nesame nusiteikę imtis kokių nors nekonstruktyvių veiksmų, bet mes prašome jūsų išgirsti ir mus. Iš tiesų pageidavimas buvo dar 10 minučių atsakyti į klausimus ministrėi, kur klausiančių tikrai yra labai daug. Jeigu jūs sutinkate, ministrė dar kartėlį tegul išeina į tribūną ir toliau žmonės galėtų klausti 10 minučių ar 20 minučių, susitariame ir nedarome pertraukos iki kito posėdžio. Ir svarstome. Kam ietis laužyti tokiu atveju, kai neverta jų laužyti, dėl 10 minučių nieko neatsitiks. Galime šiandien ne iki penkių dirbti, galime iki septynių dirbti, jeigu jau susirinkome visi. Kam dabar reikia...

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, mes galime dirbti ir iki kito ryto, čia tikrai nėra jokios problemos. Aš kreipiuosi į ministrę. Ar jūs sutiktumėte atsakyti į visų opozicijos narių, kurie yra užsirašę kalbėti, klausimus? Taip? Dėkoju. Aš tada geranoriškai kreipiuosi į pozicijos atstovus, kad jie neužduotų klausimų. (*Šurmuly salėje*)

Tęsiame darbotvarkės 1-4 klausimo pristatymą ir klausia R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Ačiū Pirmininkei šį kartą. Gerbiama kolege, miela ministre, aš suprasdama tikrai įtemptą situaciją ir atsiliepdama į jūsų raginimą, kad vis dėlto laukiate pasiūlymų, mano vertinimu, noriu išgirsti atsakymus, kodėl vis dėlto pasirinkote ne nacionalinės svarbos objekto statusą suteikti statomam fiziniam barjerui, bet atskirą įstatymą?

Antras dalykas. Kodėl įstatyme vis dėlto pasirenkate, ir čia ne mano nuomonė, bet taip pat ir Teisės departamento nuomonė dėl aptakių formuluočių, tai yra termino nusakymas, kad fizinis barjeras būtų įrengtas kiek įmanoma greičiau, tai vis vien turėtume konkretizuoti ir nustatyti užduotį mūsų institucijoms, kurios vykdytų tą svarbų projektą.

Antras dalykas, čia jau minėjo kolegos dėl tos kainos, kad vis dėlto galbūt reikėtų nustatyti, jeigu sakome, kad greičiau, tai tikriausiai tokia kaina ir atitiktų lūkesčius tų, kurie įrenginės tą

tvorą. Aš norėčiau iš jūsų išgirsti, kodėl jūs savo interviu ir viešuose pasisakymuose nusprendėte įdėti į įstatymą, o ne konkretizuoti ir pateikti konkretų planą, optimaliausią, blogiausią ir tokį realiausią, kurį mes galime padaryti kiek įmanoma greičiau. Ačiū.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama kolege. Pirmiausia aš noriu pasakyti, kad būtent šiuo įstatymu ir bus pripažintas šitas objektas ypatingos valstybės svarbos projektu. Tai yra svarbu. Manau, kad visi suvokiame, kad tai ne šiaip tvora, ne šiaip sau kažkoks fizinis barjeras, bet jis turi visai kitokią prasmę ir reikšmę, todėl tam ir yra reikalingas specialusis įstatymas, kuris geriausiai užtikrintų visų suinteresuotų objektų susitelkimą bendram tikslui. Manau, kad tai yra, vienas dalykas, aiški žinutė, kad mes susitelkę, kad mes šitam objektui skiriame ypatingą reikšmę ir aiškiai suformuluojame, kaip tas procesas vyksta, kad mes jį galėtume įgyventi per maksimaliai trumpą laiką.

Dėl planų ir tų scenarijų. Tikrai jie yra dëliojami, yra planas, mes dirbame skirtingomis kryptimis. Pirmiausia, kaip ir minėjau, kas susiję su sienos sustiprinimu, su grąžinimo procesais, su apgyvendinimu, ir, žinoma, dëliojame įvairiausius scenarijus. Situacija yra tikrai įtempta prie mūsų sienos, mes galime tikėtis įvairių dalykų, todėl mūsų institucijos dirba 24 valandas per parą ir modeliuoja. Taip pat turiu pažymėti, kad po to, kai Lietuva ėmėsi atitinkamų veiksmų, mes matome, kad srautas pajudėjo į Lenkijos ir Latvijos pusę. Šiuo atveju ir politiniu lygmeniu mes koordinuojame savo veiksmus, tiek mūsų tarnybų lygmeniu, nes šiuo atveju mūsų veiksmai turi būti suderinti ir turi būti duodamas bendras atsakas visų valstybių, tai yra Lietuvos, Latvijos ir Lenkijos.

PIRMININKĖ. Klausia V. Fiodorovas.

V. FIODOROVAS (DPF). Dėkui, Pirmininke. Iš tikrųjų priimtas įstatymas nepakeičia technologijos, kaip yra statoma tvora. Tvorą yra tvora ir ji pastatoma taip, kaip yra statoma. Bet mano klausimas yra toks. Viešųjų pirkimų tarnybos vadas yra pasakęs, kad galima paskelbti konkursą kad ir šiandien. Klausimas yra, kodėl tas konkursas nepaskelbtas? Ar tai reiškia, kad iš tikrųjų gali įvykti ir taip, kad šiandien Seimas apsispręs nepalaikyti šito įstatymo, šio pasiūlymo, atmes jį, tai reiškia, kad Vidaus reikalų ministerija nemato kitokios galimybės ar tiesiog nebestatytų tos tvoros, jeigu tas įstatymas būtų nepriimtas? Kodėl konkursas nepaskelbtas ir ar tai reiškia, kad jeigu nebus įstatymo, tai tos tvoros ir nebus? Ačiū.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas kolega. Parlamentas yra viena iš svarbiausių valstybės institucijų ir bendras susitelkimas ir susitarimas, kad šito objekto mums reikia, manau, kad yra labai svarbus, kad ne kažkas vienasmeniškai nuspręstų, ne vienas ar kitas politikas, kad reikalingas toks sprendimas, bet parlamentas, Tautos atstovybė priimtų sprendimą ir pasakytų, kad tai yra nacionalinio saugumo ir mūsų strateginės reikšmės objektas.

Dėl pasirinktos formos. Aš noriu pažymėti, kad šiame įstatyme yra kalbama ne tik apie viešųjų pirkimų išimtis, bet ir apie kitas procedūras, kurios iškyla statant tam tikrą objektą. Mūsų tikslas yra, kaip suprantate, padaryti viską, kad formalumai, procedūros mums nesutrukdytų šią nacionalinės reikšmės objektą pastatyti per maksimalų laiką. Yra aiški tvarka, kaip bus daroma, kas bus daroma, kas bus atsakingi, ir procesai, ir finansavimas. Aš manau, kad susitarę mes galėsime eiti į priekį.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šarknickas... Dėl vedimo tvarkos? Prašau dėl vedimo tvarkos.

A. STONČAITIS (LVŽSF). Gerbiama ministre, būtų gerai, kad jūs atsakinėtumėte į klausimus. Iš tikrųjų keletą kartų buvo paklausta, kodėl jūs nenorėtumėte apsibrėžti, kiek tai galėtų kainuoti, bent jau pirminiame etape? Toks klausimas buvo ir gerbiamos Ritos, ir gerbiamo S. Skvernelio, ir kitų, D. Gaižausko užduotas. Tai atsakykite, kodėl jūs to nenorite daryti? Atsakinėkite į klausimus.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, aiškinamajame rašte yra parašyta, kad kaina yra apskaičiuota 152 mln. eurų. Toks yra apskaičiavimas, jis yra preliminarus. Aš šiandien tikrai negalėčiau pasakyti, nes reikėtų, matyt, įvertinti ir pačią rinką, ir tiekimo dalykus, ir visa kita, bet tikrai noriu pasakyti, norisi, kad tie patys procesai būtų skaidrūs ir kad mes tikrai gautume už tą sumą, kurią išleisime, maksimaliai gerą rezultatą, geriausią rezultatą, geriausią tvorą, geriausią sieną, kuri mums padės apsisaugoti nuo Baltarusijos režimo.

PIRMININKĖ. Dėl vedimo tvarkos L. Girskienė. Kolegos, daug yra užsirašiusių klausti. Kviečiu kalbėti dalykiškai.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Aš noriu kreiptis į kolegas konservatorius: būkite geri, atsiųskite žmogų, kuris galėtų atsakyti normaliai į Seimo narių klausimus. Į kolegę A. Bilotaitę: turėkite garbės, pasitraukite iš ministro posto. Ačiū.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama kolege, aš suprantu, kad tai yra puikus metas, krizė, kam nors užlipti į tribūną, kam nors pasisakyti. Puikiai suprantu. Politikai. Tiesiog noriu pasakyti, kad mano vadovė yra premjerė. Kai tik aš sulauksiu tam tikrų signalų, kad netinka mano darbas ar aš blogai valdau situaciją, aš priimsiu sprendimus. Taip pat noriu paprašyti nesėdėti ant sofos ir neteikti kažkokių sofos patarimų. Ateikite, susitarkime ir kartu padirbėkime. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš pritarčiau kolegei, kuri pasiūlė dėl atsistatydinimo, nes iš jūsų Konservatorių partijos taip pat buvo Seimo narių, kurie pasiūlė jums atsistatydinti. Premjerė tikrai pavargo lyderiauti ir tempti paskui save keletą ministrų. Tai toks pastebėjimas.

Dabar noriu pasakyti: jeigu buvo iki šiol neramu, tai dabar yra labai neramu. Maskva – Minskas traukinys važiuoja į Rusiją. Ar jūs turite B planą? Jeigu tvoros nesėkmės atveju neleis Baltarusijos pasienyje stovintys kariai, grasindami... su grasinimais, tarkime, šaudydami į orą ir panašiai, kas priims atsakomybę dėl statytojų, kurie statys tą tvorą?

Kitas dalykas. Dabar tarp Lietuvos ir Baltarusijos gyvena pabėgėliai. Baltarusiai tikrai nepriims pabėgėlių. Skaičius jų auga. Ar yra planas C? Ačiū.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas kolega, kad rūpinatės. Tikrai, planas A, planas B, planas C yra. Modeliuojamos įvairios situacijos, dirbame su kompetentingomis institucijomis ir tvora nėra panacėja. Tai yra vienas iš svarbiausių komponentų, bet be mūsų pasienio pareigūnų, be kariuomenės pasitelkimo, be Šaulių sąjungos, kuriai esu be galo dėkinga, kad jie šią akimirką ateina pas mus ir mums padeda, be kitų institucijų įsitraukimo, aktyvaus atsako, aktyvių atgrasančių priemonių, mes neturėsime rezultatų. Tai yra, kaip ir sakau, kompleksas priemonių, yra scenarijai ir mes laikomės savo plano, modeliuojame savo veiksmus pagal scenarijus.

PIRMININKĖ. Klausia M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (DPF). Gerbiama ministre, kalbant apie šį projektą, kaip aš suprantu, jūs turėjote jį matyti. Mes, Seimo nariai, detalai jo pamatyti ir išanalizuoti negalėjome. Jame skelbiama, kad ne valstybei priklausančiais žemės sklypais statybų periodu ir ne tik statybų periodu... įvyktų žemės paėmimas visuomenės poreikiui visam laikui. Man kyla klausimas, ar jūs jau dabar turite tokių duomenų, kad reikės valstybės poreikiams visam laikui paimti žemę iš žmonių, nes, kiek aš žinau, ar jūsų duomenys nesiskiria nuo mano duomenų, pasienio zonos žemės tikrai nepriklauso privatiems asmenims. Ar nepakaktų vis dėlto paimti žemę tik tam laikotarpiui, kol siena bus statoma, o ne atimti ją iš žmonių visam laikui?

Kitas klausimas būtų, tai vėlgi ten projekte numatoma, kad fiziniam barjerui, statiniams ar įrenginiams, susijusiems su projekto įgyvendinimu, įrengimu, susijusiems su darbų vykdymu, netaikomi Lietuvos Respublikos statybos įstatyme ir jį įgyvendinančiuose teisės aktuose nustatyti reikalavimai, susiję su visuomenės informavimu ir taip toliau. Noriu pasitikslinti, ar tai reiškia, kad statybai, kuri vyks kelerius metus, kuriai prireiks didžiulio biudžeto, net nereikia statybą leidžiančio dokumento ir su tuo susijusių procedūrų atlikimo? Ar Vyriausybė tikrai priims tokią riziką už galimas pasekmes? Dėkui.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Kalbant apie leidimus ir visa kita, mes puikiai suprantame, kad jei-gu vadovausimės visais tais reikalavimais, kurie yra mūsų teisės aktuose, visais leidimais, kuriuos reikės formaliai gauti, tai tas procesas, kaip ir minėjau, truktų ilgai. Skaičiavimas buvo toks, kad tai gali užtrukti virš dvejų metų. Mes puikiai suprantame, kad mums tai netinka. Jūs esate visiškai teisus dėl pasienio zonų, kad ten egzistuoja kitas režimas ir kad tie dalykai, kuriuos jūs išsakėte, nebus naudojami, bet esant ekstremaliai situacijai, galbūt šitai, galbūt kitai, mes turime turėti įrankius, kad galėtume priimti sprendimus greitai ir efektyviai, kad tai nebūtų stabdys.

PIRMININKĖ. Klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė. Toliau posėdžiui pirmininkaus J. Razma.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamoji Seimo Pirmininke. Visiškai ketinau kitą kartą klausyti, bet po ministrės įžaidžiančios kalbos apie opoziciją noriu paklausti, ką tuo metu darė sofos ministrė, kai įleido daugiau negu 3 tūkst. pabėgėlių į Lietuvą ir šiuo metu mes turime

tvarkytis su tokia situacija, kokią turime? Ar nemanote, kad reikėtų išgirsti, nes nuo pat pirmos minutės opozicija siūlė neįsileisti pabėgėlių, naudoti visas esamas priemones, VSAT'o pareigūnus, kitus pareigūnus, o ne dabar, kai krizė jau įsibėgėjusi, spręsti pasekmes. Tai mūsų klausimai yra paprasti. Ar nemanote, kad reikia nustatyti aiškią ribą, tai yra kiek kainuos tvora, tą įtvirtinti įstatyme, jeigu jau manote, kad įstatymas reikalingas, nors mūsų Viešųjų pirkimų tarnybos atstovai sako, kad nereikalingas norint pastatyti tvorą? Ar nemanote, kad reikia įtvirtinti įstatyme, kad turi būti statoma tvora už rinkos kainą, kad galėtume valdyti, kad tvora netaptų auksinė? Ar nemanote, kad reikalingas konkretus terminas? Tai šitie dalykai, jeigu jau priimame įstatymą, mes manome, kad yra būtini. Koks jūsų požiūris?

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Dėl veiksmų. Taip, aš prisiėmiau asmeninę atsakomybę pasirašydama operacijų vadovo sprendimus. Taip, tie sprendimai nėra taip paprastai daromi, jeigu žinote europinę teisę ir požiūrį europinėse institucijose, pasekmės gali būti labai rimtos. Todėl priimant šitą sprendimą reikėjo labai rimtai įsivertinti, ne veltui buvo mano kvietimu atvykusi Europos Komisijos komisarė, įsivertinti visas galimas rizikas ir tik tada priimti sprendimus. Taip ir buvo padaryta su institucijomis įsivertinus, su tarptautinėmis institucijomis taip pat, buvo priimti sprendimai. Tai yra labai svarbu, kad mūsų pareigūnai jaustųsi saugūs ir atsakomybės klausimas jiems nekiltų.

Dėl rinkos kainos ir visų kitų dalykų, tai, aš manau, visada aiškumas, skaidrumas yra sveikintini dalykai. Aš manau, kad jeigu galima kaip nors pasiekti, patikslinti, galima eiti tuo keliu, visada būsiu už tai. Tiesiog reikia įsivertinti teisiškai, kad tai nesukeltų kažkokių pasekmių ir nebūtų kaip trukdis.

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Nors numatytas laikas jau viršytas, bet dar keletui Seimo narių, manau, leisime paklausti. Klausia Z. Balčytis.

Z. BALČYTIS (LRF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, iš tikrųjų kalbama pirmiausia apie barjerą. Kiek man teko skaityti spaudoje, tai buvo dveji metai, po to metai, šiandien jūs ką tik pasakėte, kad jos statyba tęsis daugiau negu dvejus metus. Tai tikrai būtų reikalinga atsakyti, visiems prognozavote 152 mln., ir per kiek laiko gali būti tai įgyvendinta.

Antras dalykas. Iš tikrųjų noriu paklausti atsižvelgdamas į mūsų Lietuvos teisės specialistus, Mykolo Romerio universiteto profesoriai sakė, ar Lietuva neturės ateityje sankcijų dėl tų sprendimų, kurie yra susiję su pabėgėlių apgrėžimu, tai yra tokiu bendru viso skaičiaus apgrėžimu, ne pavienių asmenų, ir ar mes nebūsime laikomi valstybe, pažeidusia Europos Sąjungos tarptautinę teisę dėl pabėgėlių statuso? Ačiū.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, ačiū už klausimą. Pirmiausia pradėkime nuo to, kad jeigu nebus priimti šie pakeitimai, tvoros arba fizinio barjero statymas užtruktų apie dvejus metus. (*Šurmulyš salėje*) Jeigu nebūtų pakeitimų, kurie palengvintų visas procedūras. Priėmę įstatymą mes tai galime padaryti dvigubai greičiau.

Dėl visų europinių galimų sankcijų. Aš noriu pažymėti, kad šitą klausimą mes tikrai keliamo, diskutuojame ir kitą savaitę įvyks mano inicijuotas Europos Sąjungos vidaus reikalų ministrų neformalus posėdis, kuriame bus keliami klausimai apskritai dėl visos teisinės sistemos, reguliuojančios imigrantų klausimą, jos atitikimo nūdienos realijoms. Akivaizdu, kai šiuo metu prieš Lietuvą yra vykdoma hibridinė ataka, tai nėra šiaip migracija, neteisėta migracija, tai yra daug sudėtingesnis procesas, sudėtingesnė situacija, nes šiame procese dalyvauja A. Lukašenos režimas ir šie žmonės yra naudojami kaip įrankis prieš Lietuvą. Manau, jeigu mes patys Lietuvoje būsime atsakingi ir laikysimės tokios vieningos pozicijos, manau, kad mes atlaikysime ir Europos Sąjungos institucijas įtikinsime.

PIRMININKAS. Toliau klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū. Gerbiamoji ministre, aš noriu jus pagirti už tą drąsą, kurią per mėnesį jūs sukaupėte ir pradėjote apgrėžinėti pabėgėlius. Tik gaila, kad jų per tą laiką į Lietuvą pateko daugiau nei 4 tūkst., bet kaip nors turbūt susitvarkysime. Bet dabar dėl pačios tvoros. Kodėl Vyriausybė kratosi atsakomybės? Įstatyme aiškiai parašyta, kad nėra tvarkos, kaip bus parenkamas rangovas šios tvoros, kokia bus kaina, per kiek laiko bus pastatyta ir kaip bus taikomos viešųjų pirkimų procedūros? Per dvi savaites tvora pabrango tris kartus, kiek ji brangs toliau? Juk

Lietuva nutraukė diplomatinius santykius su Kinija. Kinija atšaukė savo ambasadorių. Kokį mes naudosime – švedišką ar vokišką plieną šios tvoros statybai? Ačiū.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Ačiū, kolega, už klausimą. Pirmiausia dėl tvoros. Tvorą nepabrango, tiesiog buvo bendraujant ir tariantis su ekspertais pasirinktas kitas kelias, kitas techninis sprendimas, kurio kaina yra kitokia. Tai vienas dalykas.

Dėl tvarkos. Šiame įstatyme ir pasakyta, kad Vyriausybė parengs tą tvarką ir nustatys, kaip tai bus daroma. Įstatyme galbūt nebūtina dabar to detalizuoti.

Dėl skaidrumo, manau, kad visus tuos dalykus, atvirus duomenis, reguliarią parlamentinę kontrolę mes galėsime tikrai organizuoti ir užtikrinti, kad procesai būtų skaidrūs.

PIRMININKAS. Klausia A. Nekrošius

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, matau, kad jums emociškai labai sunku atsakyti į šiuos klausimus, tai mano klausimas bus paprastas, lengvas. Lietuvos ir Baltarusijos sieną sudaro 680 kilometrų, iš jų 380 kilometrų eina žeme ir apie 300 kilometrų eina vandeniui bei upėmis. Apsauginė tvora šiuo metu įrengta maždaug 80 kilometrų ruože. Viešojoje erdvėje kalbama apie 508 kilometrus. Tai mano didysis klausimas, iš kur tie kilometrai atsiranda, ar tai bus ir vandens kažkokios užtvartos, tvoros, ar dar kas nors, ar ir nereikėtų tų kilometrų realiai įrašyti į tą įstatymą, kad žinotume, kokį atstumą mes tiesiame. Aišku, kaina, suma čia yra ginčytinas dalykas, kiek ateityje gali kainuoti, kiek tai gali užtrukti irgi, galbūt per pusmetį, galbūt per metus pastatytume, bet ar nederėtų tiesiog kilometrų įrašyti? Ačiū.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas kolega. Tikrai mes turime ruožą, kuriame yra tvora, bet aš manau, kad tokia tvora, kuri dabar pastatyta, yra nepakankama ir tikrai nebūtų efektyvi. Čia vienas dalykas.

Kalbant apie tą atstumą, kuris yra pasirinktas, kurį mes planuotume dengti, tai yra įvertinta. Tą visą analizę pateikė Valstybės sienos apsaugos tarnyba, įvertinusi tiek gamtines, tiek kitokias sąlygas, galimybes, kur ta tvora fiziškai galėtų būti pastatyta. Todėl ir atsiranda būtent pasiūlymas apie 500 kilometrų, bet, matyt, kitur gal gali būti taikomi ir kitokie sprendiniai. Aš manau, kad mūsų tikslas yra tuos sprendinius įgyvendinti.

PIRMININKAS. Ir paskutinis klausia J. Pinskus, nes, kolegos, jau vietoj 10 minučių pridėjome daugiau kaip 21 minutę.

J. PINSKUS (LRF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama ministre, dabar, šiandien fizinio barjero nėra, ar ne? Jūsų Vyriausybės tik truputį ryžtingesni veiksmai sustabdė migrantų ėjimą į Lietuvą.

Mano klausimas būtų toks. Ar ne pasenęs projektas išvis tvoros statymas, nes, patikėkite, tvorą, jeigu nori, migrantai ir 5 metrų peržengia esant guminių kulų lietuvi. Gal tiesiog saugokime savo sieną taip, kaip saugome dabar ir dar geriau, ir tos tvoros išvis nereikės. Tuo labiau kad mes per dvejus metus, statydami šitą tvorą... Galbūt po metų jau nebebus A. Lukašenkos ir ta tvora mums bus visiškai nebereikalinga, kaip nereikėjo jos iki šiol, ir mes turėsime vėl kažkokį paminklą arba apsaugą nuo žvėrių, arba spąstus žvėrimams, gyvūnams. Turėsime tokius pat paminklus, kaip turime dabar pastatę didžiules muitines Latvijos pasienyje, Lenkijos pasienyje, kur stovi tuščios ir apleistos ir išleisti didžiuliai pinigai?

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Ačiū, kolega. Tikriausiai 30 metų buvo taip svarstoma, kad galbūt nereikia, bet šiandien mes matome situaciją, kad labai gaila, kad nebuvo imtasi kokių nors ryžtingesnių veiksmų ir mes šiandien neturime stiprios sienos apsaugos.

Dėl pačių tokių techninių sprendimų pasirinkimo. Sprendimas yra toks, kad pirmiausia būtų statoma koncertina, arba spygliuota pjaunanti tvora. Tai yra ji būtų šešiomis linijomis statoma ir tada šalia jos būtų statoma jau pati fizinė tvora virš 4 metrų. Aš manau, kad efektas, kalbantis su ekspertais, greitis, per kiek laiko galėtų įveikti, atsiranda jau labai rimtas. Tokiu atveju mūsų pareigūnai gali greitai sureaguoti ir užtikrinti, kad nebūtų patenkama neteisėtu būdu į Lietuvos Respubliką.

Taip, aš sutinku, kad yra reikalingi ir kiti komponentai. Tai ir bus daroma. Yra diegiama sienų stebėjimo sistema, detekcinė sistema ir, žinoma, šitas fizinis barjeras, kuris bus rimta priemonė atremti galimas grėsmes. O situacijos, kaip jūs sakote, gali keistis ar ne, bet mes turime būti pasirošę. Mes nebegalime kartoti tų klaidų, kurios buvo padarytos.

Dėl veiksmų noriu pasakyti, kad tie veiksmai buvo ne truputį ryžtingi, o jie buvo labai ryžtingi ir buvo priimta asmeninė atsakomybė.

PIRMININKAS. Dėl vedimo tvarkos – V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Prašau įjungti.

PIRMININKAS. Ne tą įjungiau. Atsiprašau.

V. BAKAS (MSNG). Gerbiamas pirmininke, Seimas apsisprendė, kad bus atsakyta į visus klausimus. Liko tik trys klausėjai. Ministrė taip pat mielai sutiko, klausimas svarbus. Galbūt ir leiskime užduoti ir likusiems. Čia 3 minutės.

PIRMININKAS. Mane Pirmininkė informavo, kad Seimas pratęsė 10 minučių, o ne... (*Balsai salėje*) Jeigu netiksli informacija man perduota, tada, žinoma, reikia laikytis susitarimų.

Grižtame į klausimų stadiją. Klausia V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, mes, lankydamiesi užkardose, matyt, tikiuosi, matome vienodą situaciją. Paprastai statutinės tarnybos, kiek aš stebiu, linkusios ministrei pranešti, vadovai, geras žinias ir tikiuosi, kad vaizdą matote ir jūs tokį patį, kad dabar iš esmės migrantai yra užėmę užkardas. Aš vakar buvau keliose užkardose, pasieniečių pasitarimų salės, virtuvėlės, poilsio kambariai, žodžiu, visur yra apgyvendinti migrantai. Tai trukdo saugoti sieną, žmonės negali tiesiog saugoti sienos. Kol pastatyta bus tvora, tą reikės daryti. Mano klausimas, labai prašau konkretaus atsakymo. NSGK tą patį klausimą uždavė. Kada rengiatės perkelti migrantus iš užkardų į kitas tam tinkamas vietas ir leisti pasieniečiams atlikti savo darbą?

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Ačiū. Aš manau, kad tai yra labai svarbu ir mano prioritetas yra atlaisvinti užkardas. Aš, kaip ir jūs, tikrai labai intensyviai lankausi ir žinau realią situaciją, todėl noriu pasakyti, kad tai jau yra daroma, mes jau etapiškai atlaisviname užkardas tam, kad mūsų pareigūnai galėtų dirbti savo darbą. Atsidaro Medininkai, plečiamas URC'as ir yra kitos alternatyvos, kur mes keliamo tuos žmones iš užkardų. Čia norėčiau paprašyti jūsų pagalbos. Gal galėtumėte padėti, nes, kaip suprantate, vietos nėra labai daug ir visi labai priešinasi, kai tik pasakai, kad galbūt čia planuotume naują centrą įsteigti. Gal padėtumėte įtikinti bendruomenę, vieną ar kitą. Tai labai ačiū. Manau, kad tai ir yra pavyzdys.

PIRMININKAS. Dabar aš pats šiek tiek dėl vedimo tvarkos įsiterpsiu. Kaip matote, mes esame pasiekę numatytą balsavimo laiką. Aš noriu pasiūlyti, gal kolegoms neprieštaraus, kai baigsime šio projekto pateikimą, kad mes surengtume balsavimą dėl tų projektų, kurie jau buvo pateikti, nes numatytas laikas yra pasiektas. Tokiu būdu mums nereikės vėlinti vakarinio posėdžio, nes priešingu atveju mes turėtume tris valandas skaičiuoti nuo paskutinio balsavimo. Tai dėl to netrukus po kelių minučių bus balsavimas. Kas, kolegoms, dar ne Seimo salėje, tai kviečiu sugrįžti. O toliau klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, dabar taikos meto operacijoje ir ekstremalios situacijos metu kariams savanoriams jau kito įstatymo projektu norima perduoti stipresnius įgaliojimus. Jeigu mes išrikiuosime net visą kariuomenę 500 kilometrų atstumu, tai tikrai nepadengs. Kaip jūs manote, dabar kadangi nepereina nė vienas nelegalus migrantas, tai susitvarko vidaus saugumo pareigūnai, pasieniečiai ir policijos pareigūnai, tai ar reikėtų įgalinti kariuomenės savanorius ir kariuomenės karius vykdyti tas sulaikymo priemones? Iš tikrųjų stovi iš vienos pusės Baltarusijos kariai, iš kitos pusės – mūsų kariai ir tikrai gali sužaibuoti. Aš esu buvęs Slovėnijoje kažkada, Maribore, ir mačiau savo akimis, kaip kilo tie veiksmai dėl, sakykime, neatsargių veiksmų iš vienos pusės ir iš kitos. Aš manau, kad kariai savanoriai, kariuomenė turėtų saugoti. Net ir statant tą pačią sieną, tikrai pritariu dėl tos sienos statymo, tai tikrai turėtų kariai ne fiziškai sulaikyti tuos migrantus, o saugoti, pridengti tuos, kurie tai vykdo. Kokia jūsų nuomonė?

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Situacija tokia, kad mūsų pareigūnai šiuo metu ėmėsi aktyvių atgrasymo veiksmų, tam, kad mes neatsitrauktume, mums reikalingas pastiprinimas. Tam yra reikalingos šios įstatymo pataisos, kurios leistų pasitelkti mūsų karius. Aš tikiuosi, kad tam bus pritarta, nes akivaizdu, kad reikalingas didesnis pareigūnų skaičius. Bet, žinoma, iš pareigū-

nų mes, matyt, nepadarysime gyvos sienos, todėl ir siūlymas yra pritarti Fizinio barjero įstatymo projektui ir turėti rimtą pagalbą mūsų pareigūnams dirbant savo darbą.

PIRMININKAS. Paskutinis klausia V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (*LRF*). Gerbiama kolege, jūs buvote atostogose ir jūsų pavaduotojas A. Anušauskas priėmė keistą sprendimą Šalčininkų savivaldybės administracijai pavesti Valstybės sienos apsaugos tarnybai prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos užsieniečių apgyvendinimui naudoti mokyklos pastatą ir taip toliau. Ta formuluotė „užsieniečiams“, tai kas jie – turistai ar kas? Kodėl taip yra pavadinta? Pagal mane, kol nebus išsiaiškinta, mes turime juos identifikuoti kaip asmenis, neteisėtai kirtusius Baltarusijos ir Lietuvos valstybinę sieną. O ne užsieniečiai. Kokią mes teisę užsieniečius... Ką, turistai, viešbučiai, pagal kokias vizas? Iš kur tokia formuluotė keista ir pagal mane neteisinga.

A. BILOTAITĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, aš tikrai neturėjau ir neturėsiu atostogų, nes yra ekstremali situacija. Jūsų informacija yra neteisinga, aš buvo išvykusi į Slovėniją, į Europos Sąjungos vidaus reikalų ministrų tarybą. Tai čia viena. O dėl formuluočių, tai jos yra tokios, kad atitiktų mūsų teisės aktus. Čia niekas nesugalvojo ir neprigalvojo, bet tiesiog formuluotės yra tokios, kokios yra mūsų teisės aktuose numatytos.

PIRMININKAS. Visi paklausė. Dėl motyvų už buvo pasisakyta. Prieš pirmasis yra užsirašęs J. Jarutis.

J. JARUTIS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Pirmiausia noriu pasakyti, kad Valstiečių ir žaliųjų sąjunga tikrai nėra prieš fizinio barjero, vadinamosios tvoros, statymą, tai yra vienas iš atgrasymo elementų, svarbus elementas, bet mes prieštaraujame tam, kad tai būtų daroma atskiru įstatymu. Mūsų manymu, šiuo metu galiojantis Viešųjų pirkimų įstatymas ir ekstremalios situacijos režimas suteikia visas galimybes atlikti viešuosius pirkimus ar tiesioginių derybų, ar neskelbimo derybų būdu ir atlikti tai per vieną dieną ar šiek tiek ilgiau. Tuo labiau kad dar labiau sukelia abejonių šio įstatymo reikalingumas, kai atsisakoma į įstatymą įrašyti fiksuotą sumą, kurią numatytų Seimas tai tvorai įrengti, ir jeigu tų pinigų neužtektų, vėl reiktų ateiti į Seimą.

Ir dar vienas dalykas kelia abejonių. Yra modeliuojama, kiek girdime, kad tai galėtų atlikti valstybės įmonė, o ta valstybės įmonė yra įtraukta į netrukus privatizuojamų objektų sąrašą. Aš manau, čia daug kalbama apie skaidrumą, bet būtent šiuo atveju to skaidrumo kaip tik mažiau – siai yra, kai nenorima įleisti į šį objektą verslo ir suteikti galimybių tai atlikti greitai ir kokybiškai.

Labai gaila, kad trijų pagrindinių ministrų rūstūs žvilgsniai ir aštri retorika iš tribūnų ar iš televizijos ekranų, deja, problemos nesprendžia. Todėl Valstiečių ir žaliųjų sąjunga šiuo atveju nepalaikys šio įstatymo. Ačiū.

PIRMININKAS. Ką gi, kolegos, ačiū visiems klaususiems ir pasisakiusiems.

Dabar, kaip minėjau, esame tokiu laiku, kai numatytas balsavimas. Tai balsuosime dėl tų projektų, kurie jau buvo pateikti.

11.59 val.

Karinės jėgos naudojimo statuto 13 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-750, Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-751 (pateikimo tęsinys)

Tai pirmiausia dėl projekto Nr. XIVP-750 ir lydimąjo Nr. XIVP-751 – Karinės jėgos naudojimo statuto 13 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto ir lydimąjo Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 119: už – 87, prieš – 5, susilaikė 27. Po pateikimo pritarta.

Siūlomas vienas pagrindinis komitetas, Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, dėl abiejų projektų. Ar galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Vyriausybė taip pat siūlo svarstyti ypatingos skubos tvarka. Ar būtų pakeltų rankų, kurios rodytų, kad yra tam prieštaraujančių? Nemačiau. Galime fiksuoti, kad sutariame bendru sutarimu dėl ypatingos skubos, ir tokiu būdu viską būtume dėl šio projekto išsprendę. Ar dabar dėl vedimo tvarkos? Prašau, P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Dėl vedimo tvarkos. Gerbiamieji, antrą kartą buvau mitinge, labai žmonės laukia, ypač I. Šimonytės ir gerbiamo G. Landsbergio, pono G. Landsbergio, mitinge. Jie sako, nesiskirstysime, kol neateis šitie du atsakingi asmenys už tai, kas vyksta Lietuvoje. Man žmonės, kaip matote, įteikė rožę, o konservatoriams siunčia štai tokių galimybių pasą ir liepia įteikti. Gal įteiksiu posėdžio pirmininkui.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, jūsų benefisai čia nieko bendro neturi su svarstomais projektais.

12.00 val.

Fizinio barjero Lietuvos Respublikos teritorijoje prie Europos Sąjungos išorės sienos su Baltarusijos Respublika įrengimo įstatymo projektas Nr. XIVP-753 (pateikimo tęsinys)

Toliau balsuosime dėl kito projekto, kuris buvo pateiktas, – Fizinio barjero Lietuvos Respublikos teritorijoje prie Europos Sąjungos išorės sienos su Baltarusijos Respublika įrengimo įstatymo projekto Nr. XIVP-753. Balsuojame po pateikimo.

Balsavo 122: už – 80, prieš – 3, susilaikė 39. Vyriausybė taip pat siūlo ypatingos skubos tvarką. Kadangi dėl šio projekto buvo daugiau visokių priekaištų, tai gal tiesiog bus visiems ramiau, jeigu balsuosime. Kas pritariate ypatingai skubai?

Už – 91, prieš – 3, susilaikė 26. Ypatingai skubai pritarta. Manau, bendru sutarimu sutarsime, kad pagrindinis komitetas dėl šio projekto – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. (*Balsai salėje*) Papildomi esant ypatingai skubai nėra skiriami. (*Balsai salėje*) Taip ir fiksuojame. Ar yra prieštaraujančių? Taigi vakarinis posėdis galės vykti, kaip numatyta, 15 valandą jo pradžia, nes po pirmojo balsavimo kaip tik bus praėjusios trys valandos.

12.03 val.

Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 2, 9, 13, 15, 17, 18, 24, 28 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-754, Darbo kodekso 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-755 (pateikimas)

Tęsiame rytinę darbotvarkę, atitinkamai pratęsiame ir posėdį dar kokiomis 45 minutėmis, taip prognozuočiau. Darbotvarkės 1-5.1 ir 1-5.2 klausimai – Civilinės saugos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-754 ir lydimasis Darbo kodekso 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-755. Pranešėja – ministrė A. Bilotaitė. Prašau.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, teikiame Civilinės saugos įstatymo ir Darbo kodekso pakeitimų projektus. Jais siūloma tobulinti teisinį reguliavimą suteikiant papildomus lanksčius įrankius, reikalingus ekstremaliai situacijai valdyti. Šiame projekte yra tikslinamos sąvokos. Pirmiausia privalomi darbai yra keičiami į būtinas užduotis ir taip leidžiama tiksliau apibrėžti jų paskirtį. Taip pat apibrėžiant būtinų užduočių sąvoką ir papildant tam tikromis nuostatomis tam, kad būtų galima sklandžiau organizuoti būtinų užduočių atlikimo organizavimą.

Akcentuotina tai, kad būtinų užduočių institute sujungiamas gyvosios jėgos ir materialinių išteklių telkimas. Tai yra būtina, nes dirbant būtinus darbus gali būti reikalingi ir ūkio subjektų materialiniai ištekliai.

Taip pat svarbu pažymėti, kad būtinų užduočių institutas išgryninamas siekiant jį turėti ekstremalios situacijos valdymo įrankių dėžutėje, jeigu prireiktų praktikoje, nes tas masinis naudojimas nėra numatomas.

Taip pat siūloma aiškiai reglamentuoti visų ministerijų ir kitų valstybės institucijų ir įstaigų pareigą dalyvauti likviduojant ekstremalias situacijas, nes šiuo metu praktikoje pasitaiko tam tikrų pilkųjų zonų dėl įgaliojimų išsamumo.

Taip pat siūloma nustatyti, kad gelbėjimo darbų vadovo ar operacijų vadovo sprendimai įsigaliotų nuo jų pasirašymo momento.

O Darbo kodekso projektu siūloma patikslinti 3 straipsnio nuostatą, numatant, kad kitokios, negu numato šitas kodeksas, darbo santykius reglamentuojančios normos gali būti numatytos ne

tik mobilizaciją ar karo padėtį, bet ir civilinę saugą reglamentuojančiame įstatyme nustatytais būtinų užduočių atlikimo atvejais.

Siūlomi pakeitimai sudarys prielaidas efektyviau ir greičiau organizuoti reikalingų išteklių telkimą, būtinų užduočių gyventojams, ūkio subjektams ir kitoms įstaigoms skyrimą ekstremalios situacijos metu.

PIRMININKAS. Kaip suprantu, pateikimą baigėte.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKAS. Dabar klausimai. O. Leiputė klausia pirmoji.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Gerbiama ministre, prašyčiau jūsų patikslinti dėl Darbo kodekso. Skaičiuodama aiškinamąjį raštą aptinku tokius žodžius, kad ekstremalių situacijų operacijos vadovas nežino, į kurią administracijos direktoriaus pavaduotoją ar direktorių kreiptis dėl resursų sutelkimo arba kad lėšos gali būti kompensuojamos. Bet, nepaisant to, kad visų lygių pareigūnai ir kiti darbuotojai yra pasirengę dirbti, susitelkti sprendžiant šią situaciją, jie visi turi šeimas, kurias reikia išlaikyti.

Mano klausimas. Ar bus mokama ir nuo kada bus mokama už viršvalandžius darbuotojams? Ačiū.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Jūs keliate klausimą dėl pareigūnų, kurie šiandien saugo mūsų Respublikos sieną? Jeigu kalbėtume apie tai, tai yra priimtas sprendimas, kad bus mokami priedai iki 30 % už tą darbą ir krūvį, kuris dabar tenka mūsų pareigūnams, nes visi suprantame, kad įtampa yra didžiulė ir tikrai kyla rizika ir gyvybei, ir sveikatai. Tie žmonės šiandien yra priešakinėje linijoje ir už tai turi būti atitinkamas atlygis.

O dėl Darbo kodekso patikslinimo. Mums tiesiog būtina, kad atsirastų tos nuostatos, nes noriu pasakyti, kad būtini darbai yra, kaip ir minėjau iš pradžių, tik viena iš tų galimybių, jeigu mums jos prireiktų, jeigu atsitiktų tokia situacija, kad mums būtina būtų pasinaudoti tokia galimybe, nes ekstremalios situacijos rodo, kad mums reikia greitų, ryžtingų sprendimų. Mes neturime laiko derinti ir ieškoti kokių nors įvairiausių galimybių, procedūrų. Mums reikia čia ir dabar. Reikia greitos reakcijos. Todėl ir prašome iš tikrųjų pritarti šitiems pasiūlymams, kad krizės valdymas arba ekstremalios situacijos valdymas būtų gerokai efektyvesnis.

PIRMININKAS. Klausia J. Sabatauskas. Nėra. T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiama ministre, aš norėčiau, kad jūs plačiau paaiškintumėte būtent tą santykio su savivalda ir administracijos vadovais problemą, nes yra siūloma keisti reguliavimą ir iš aiškinamojo rašto yra ne visai aišku, kokia yra ta problema, nes yra parašyta, kad tiesiog gaištamas laikas ieškant administracijos direktoriaus. Aš manau, kad tai tikrai ne problema žinant, kad jau dabar ministerijos pradėjo tiesiai kreiptis į atskirus savivaldos padalinius dėl, pavyzdžiui, migrantams mokiniams reikalingų priemonių. Tai vis dėlto ar nėra per daug rizikinga eliminuoti savivaldos vadovus iš to pagalbos organizavimo proceso ir ar tai netaps pagrindu jiems dar labiau politikuoti, jeigu tokių atvejų iš viso yra?

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Ačiū. Praktikoje mes dabar pamatėme, kaip tai realiai veikia, dėl to ir atsirado patys šie pasiūlymai. Kai yra tam tikra situacija ir kai reikia kreiptis į kai kurių savivaldybių administracijų direktorius, prašyti reikalingų skubių sprendimų, kai reikalingi, pavyzdžiui, kokie nors materialiniai ištekliai, po to kreipimosi prasideda ieškojimas tam tikrų išteklių ir tas trunka. Todėl tas skubus išteklių pasitelkimas tampa nebe skubus, mums reikia čia ir dabar, bet mes to neturime. Ir tada klausia: kodėl jūs to nepadarėte? Kodėl jūs tiek ilgai užtrukote? Todėl ir yra siūlomi tie pakeitimai, kad mes neturėtume tokių situacijų.

PIRMININKAS. Klausia G. Kindurys.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, Civilinės saugos įstatyme yra parašyta, kad būtinoms užduotims gali būti pasitelkiami gyventojai. Tas terminas „gali būti“ tikrai yra toks neapibrėžtas ir, ko gero, ateityje gali net sukelti konfliktų, ginčų dėl galimų įgaliojimų viršijimų, kadangi nekonkrečiai. Ko gero, komitete vėl būtų prašymas atkreipti į tai dėmesį ir sukonkretinti. Kaip jūs apibrėžtumėte ir paaiškintumėte konkrečiau tą įgaliojimą, kaip ir kam, ir kada gali būti pasitelkiami gyventojai?

A. BILOTAITĖ (*TS-LKDF*). Ačiū už klausimą. Gyventojų pasitelkimas numatytas ir dabar galiojančiame Civilinės saugos įstatyme. Gyventojai galės būti pasitelkiami tik nekvalifikuotiems darbams ir kai darbams nereikia tam tikrų materialinių išteklių. Pavyzdžiui, teikiant pagalbą apgyvendintiems užsieniečiams, teisingiau, neteisėtiems migrantams. Tai gali būti informacijos sklaida, tam tikrų poreikių rinkimas stovyklose ir kiti dalykai. Prioritetas bus teikiamas, aišku, pirmiausia savanoriškai norintiems prisidėti prie pagalbos teikimo gyventojams. Kvalifikuotiems darbams ir kai jiems atlikti reikia materialinių išteklių, pavyzdžiui, nežinau, namelių statyba ar, pavyzdžiui, pati sienos statyba, būtų pasitelkiami atitinkamos patirties turintys ūkio subjektai, todėl toks mūsų yra siūlomas tas projektas. Tai leistų padaryti.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiama ministre, Lietuvoje darbas turi būti apmokamas. Mes matome, kas vyksta, mes matome nusiskundimus. Mes matome, kad tik trys savivaldybės gavo pažadėtus pinigus. Dabar jūs norite nemokėti žmonėms, o parašyti visiškai atvirkščiai. Jūsų pažadai, kad bus priedas 30 ar 50, ar 40, tai ne įstatymas. Įstatyme aiškiai parašyta, kad už darbą turi būti mokama. Kad darbo sąlygos turi būti tam tikros. Lietuviams užtenka patriotizmo, bet jie nori žinoti, kaip veikia valdžia ir ar juos eilinį kartą, liaudiškai pasakysiu, neišdurs. Todėl jūsų siūlymas Darbo kodekse dar įrašyti ir šią situaciją... Tikrai mes neturime dabar karo padėties. Darbuotojai eis ir dirbs. Ir jeigu jūs pas tuos pareigūnus ar savivaldos darbuotojus nueisite ir pasakysite, kad mes jums mokame 10, 20, 30 ar 50 % priedą, tuoj pat mokate, aš manau, atsisakančių ir nenorinčių dirbti nebūtų.

Dabar viską darote atvirkščiai. Aš netikiu jūsų žodžiais. Nes jeigu mes padarome tokią pataisą įstatyme – aiškiai riboja. Gali nemokėti, gali kviesti, gali nesilaikyti kitų dalykų. Aš jau diskutavau dėl šio įstatymo, kai mes priiminėjome dėl mobilizacijos ir karo padėties. Aš suprantu, kad situacija šiek tiek kitokia. Dabar yra taikus metas. Taip, turime problemą – ateina nekviesti svečiai, bet žmonėms už darbą turi būti mokama ir darbo sąlygos turi būti normalios.

A. BILOTAITĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, aš suprantu ir pritariu dėl to atlyginimo, bet žinote, kai būna situacijų, kai reikia tiesiog pasitelkti tam tikras pajėgas, žmones, kokius nors darbus padaryti čia ir dabar sprendžiant ekstremalią, krizinę situaciją, manau, kad mums tai būtų kraštutinė priemonė, kai valstybė pasitelkdama verslą ar savo pajėgomis pati negalėtų užtikrinti tam tikrų paslaugų ar tam tikrų procesų. Čia jau toks kraštutinis atvejis. Suprantama, kad šiuo metu mes gal ir neturime tokios karo padėties, bet aš manau, kad gerai turėti sutvarkytą mūsų teisinę bazę, kad esant reikalui mums nereikėtų galvoti, kaip sušaukti neeilinę Seimo sesiją ir priimti atitinkamus teisės aktus. Tiesiog susitvarkykime ir, jeigu reikės, kraštutiniu atveju tai gali būti panaudota siekiant spręsti ir operatyviai valdyti krizinę situaciją.

PIRMININKAS. Toliau klausia R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LRF*). Ačiū. Gerbiama ministre, Civilinės saugos įstatymui jau galima suteikti ypatingojo įstatymo statusą ne todėl, kad jis kalba apie ekstremalias situacijas ir jų valdymą, bet apie tai, kad įvyksta ekstremali situacija, tai mes tą įstatymą ir tobuliname. Iš tiesų buvo parengtas buvusios Vyriausybės ir jau kaip tik metai laiko, kai Seime užregistruotas naujos redakcijos Civilinės saugos įstatymas, kuris būtų jums palengvinęs dabar ir procedūras, ir įvardijęs tai, ką jūs įvardijote dabar galbūt kitais žodžiais. Mes vadinome neatidėliotinais darbais, jūs vadinatė būtinais darbais. Ir į gerbiama posėdžio pirmininką J. Razmą kreipiausi, kad jis reikalingas, kad pateikimas įvyktų, ir tada nauja valdžia, nauja ministrė teiktų savo pasiūlymus pagal matymą, kokia turėtų būti civilinė sauga ir kaip visa sistema veikti Lietuvoje. Taip neįvyko, jau devyni mėnesiai nėra ir jūsų naujo įstatymo projekto, nes reikia galvoti apie tai, kad mes ir kitiems įvykiams, ir ekstremalioms situacijoms ar esame pasirengę. Ta pati branduolinė ar radiologinė tarša, tie patys žemės drebėjimai, nes seismologai sako, kad gali Lietuvoje ir tokių atvejų būti. Iš tiesų mes gesiname gaisrą, bet nekalbame apie bendrą sistemą ir jos tobulinimą. Norėčiau paklausti, kaip yra su CBRN *Rescue* dalimi, Europos Sąjungos galimybe steigti ją Lietuvoje? Ar mes tuo rūpinamės? Ir kaip yra su gelbėjimo modeliais, kurie taip pat yra civilinės saugos sistemos dalis, reikalinga reaguoti į kitus ekstremalius įvykius ir atlikti gyvybinius gelbėjimo darbus?

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Tikrai sutinkame ir sutariame dėl to, kad krizių valdymo mechanizmas reikalauja pokyčių. Neseniai, prieš kažkiek laiko, Vyriausybėje buvo pritarta naujai krizių valdymo koncepcijai ir šiuo metu yra rengiami teisės aktai, visas paketas ir artimiausiu metu mes tikrai turėtume ateiti su visu paketu. Aš tikrai sutinku, kad čia galbūt ne po kažkokią dalelę, etapiškai reikia taisyti, bet reikalingi esminiai pokyčiai, ir aš tikiuosi, kad mes... Dabar, žinoma, jūs suprantate, kad dabar esame kitame etape, esame dabar krizės sukuryje ir dabar esame galbūt daugiau komunikuojantys apie tai, ko mums dabar čia reikia, bet manau, kad visų šių krizių pamokos mums yra aiškos, kad mes turime susitvarkyti ir turėti efektyviai, gerai veikiančią krizių valdymo sistemą.

PIRMININKAS. Klausia R. Šarknickas

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Ačiū, atsakė į kolegės klausimą.

PIRMININKAS. Klausia M. Puidokas. Nėra. Klausia D. Šakalienė.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Mano klausimas yra labai paprastas. Turbūt ne visiems yra aiškus esminis dalykas, ar iš tiesų bus užtikrinta, kad žmonėms, kurie padeda tvarkytis su ekstremalia situacija, nepriklausomai nuo to, kokias pareigas jie eina ir kokias funkcijas atlieka, tikrai bus užtikrintas viršvalandžių apmokėjimas ir priedų išmokėjimas? Labai paprastai – taip ar ne?

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Mano pozicija yra ta, kad mes turime daryti viską, kad žmonėms, kurie šiandien dirba ir prisideda prie ekstremalios situacijos suvaldymo, turėtų būti už tai atlyginama, kad žmonės būtų motyvuoti, nes dar nežinia, kiek mums čia reikės dirbti, ir motyvacija yra labai svarbu.

PIRMININKAS. Toliau klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė. Nėra. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Gerbiama ministre, klausimas dėl civilinės saugos ir pačios sistemos, tiek jos pajėgumų, tiek finansavimo, turbūt ne kartą jau skambėjo šioje salėje, todėl mano klausimas būtų, kada mes išties turėsime veikiančią civilinės saugos sistemą ir galinčią reaguoti į įvairias negandas, nes mūsų kaimyninė valstybė, na, vis garsiau pradeda kalbėti ne tik apie migrantus, bet ir apie cheminių medžiagų prevenciją, jų judėjimą per sieną ir apie tuos susitarimus, kuriuos yra pasirašiusi su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis. Tai čia yra išties ne juokas, turint omenyje ir atominės, uždarnos atominės, problematiką, ir taip pat Astravo atominę elektrinę.

Kam teko gyventi sovietmečiu, žino, kaip veikia ši sistema. Kad ir kokia ji būtų, tai buvo sistema. Man teko dirbti Vilniaus vykdomajame komitete. Buvo ir slėptuvės, ir priemonės, ir visi žinojome, kur kas judėsime, ką darysime ir kaip, sakykime, kokias priemones naudosime. Tai buvo sovietmetis, sugriuvęs, sutriušęs sovietmetis, pertvarkos pati pradžia, bet tai buvo. O kas dabar yra?

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas kolega. Tikrai manau, puiku, jog sutariame, kad reikia naujo veikiančio krizių valdymo modelio Lietuvoje. Pažadu, rudens sesijos metu mes ateisime su visu paketu ir parlamentas galės įsitraukti ir teikti savo siūlymus, ir priimti reikiamus įstatymus, kad turėtume efektyvų valdymo modelį, kuris būtų parengtas greitai reaguoti į visokias galimas krizines situacijas.

PIRMININKAS. Klausia V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Gerbiama ministre... Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, aš noriu grįžti truputį konkrečiau prie D. Šakalienės klausimo. Jūs, kaip operacijų vadovė, pagal Civilinės saugos įstatymą ir pataisas turite didžiulius įgaliojimus, netgi privalomus, paversti tam tikras užduotis pagal pataisas, ne tik darbus. Paprastai, kai yra tokie įgaliojimai, turi būti ir įgaliojimai kompensuoti už užduočių atlikimą. Man susidaro įspūdis, kad jūs tarsi nusišalinate nuo to klausimo kompensuoti už pasieniečių, savivaldybės darbuotojų darbą. Ar aš čia teisingai suprantu?

Mano klausimas. Ar jūs turite įgaliojimų nustatyti kompensavimo sistemą, kompensuoti, nurodyti kompensuoti už darbą žmonėms? Jeigu ne, galbūt Seimas galėtų jums padėti. Ar reikia tokių Seimo pagalbos?

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Kaip vidaus reikalų ministrė...

V. BAKAS (MSNG). Kaip operacijų vadovė.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Ir kaip operacijų vadovė pirmiausia aš koncentruojuosi į mūsų pareigūnų darbo užmokestį ir papildomus priedus už tą darbą, kuris dabar yra atliekamas papildo-

mai, tai yra akivaizdu, tų sprendimų reikia čia ir dabar. Dabar dėliojami, skaičiuojami tie visi dalykai ir, manau, atsiras jau konkretūs, ne žodžiu išsakyti dalykai, bet konkreti finansinė išraiška.

Žinoma, dėl to viso finansinio aspekto, kiek aš turiu galimybių, žinoma, reikia derinti ir su valstybės galimybėmis, nes, žinoma, Finansų ministerijos įvertinimas, kiek valstybė yra pajėgi, ir nustatant tą patį mechanizmą, kaip tai būtų kompensuojama, čia jau yra Finansų ministerijos kompetencijos klausimas.

PIRMININKAS. Klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKĄ (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama ministre, tai kam keisti įstatymus, nes aiškinamajame rašte parašyta, kad būtent ekstremalių situacijų atvejais ekstremalios situacijos operacijos vadovui tenka gaišti laiką ir todėl reikia būtent kurti naują mechanizmą. Panašu, kad dėl vieno žmogaus, šiuo atveju dėl jūsų, nes jūs dabar vadovaujate tai pozicijai. Ar galvojate, kad ateityje reikės būtent iš viso tokią Ekstremalių situacijų komisiją naikinti ir bus tikrai naujas mechanizmas, kurį jūs, čia lyg ir bandote tarp eilučių pasakyti, kuriate ministerijoje. Bet ar tikrai galvojate, kad dėl vieno žmogaus neveiklumo turėtų būti keičiami įstatymai ir kuriami nauji mechanizmai? Ačiū.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Žinote, turime sistemą, kokią turime. Akivaizdu, kad tiek viena, tiek kita krizė ir ekstremali situacija rodo, kad tas modelis turėtų būti kitoks. Jis yra parengtas, yra pritarta Vyriausybėje naujai koncepcijai ir dabar yra rengiami atitinkami teisės aktai. O, žinote, subjektyvus vertinimas – veiklumas, neveiklumas... Kaip visada, sakau, čia galima visą laiką pakritikuoti, bet darome, ką galime.

PIRMININKAS. Klausia K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū, atsisakau.

PIRMININKAS. Paprašė, nors tuo laiku nebuvo, I. Kačinskaitė-Urbonienė, kad galėtų paklausti.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke, už suteiktą galimybę paklausti. Mano klausimas toks. Kadangi yra tvarkos aprašas, juo vadovaujantis, kaip aš suprantu, jei bus priimtas šitas įstatymas, bus nustatomos būtinos užduotys. Ar, tarkim, konkrečiomis ekstremaliomis situacijomis, pavyzdžiui, kokią mes dabar turime, bus nustatomas konkretus būtinų užduočių sąrašas? Taip pat, kaip galvojate, bus galima išvengti selektyvumo pavedant vienas ar kitas užduotis daryti vieniems ar kitiems fiziniams ar juridiniams asmenims, nes iš tiesų labiausiai kyla klausimas dėl objektyvumo, kaip bus parenkami tie subjektai, kurie bus pasitelkti, jeigu bus reikalinga, būtinoms užduotims vykdyti?

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Ačiū, miela kolege, už klausimą. Jis yra aktualus, bet, manau, kad ta vidaus tvarka, tas aprašas iš tikrųjų leis mums konkretizuoti. Bet aš dar kartą noriu pažymėti, kad mes dabar nesirengiame šiuo metu traukti ir naudoti šito mechanizmo ir panaudoti dabar šioje situacijoje. Mes turime turėti mūsų pakete šitą priemonę pasikeitus, tarkim, situacijai, pakrypus į vieną ar kitą pusę, kai mes, tarkim, neturėsime galinčių juridinių arba fizinių asmenų, kurie galėtų atlikti tam tikras funkcijas, tiesiog nebus fiziškai, o tai bus reikalinga, tikrai tuo atveju. Ir tie kriterijai, aš manau, kad nediskriminuojant, objektyviai turės būti sudėlioti, kad nebūtų paskui keliamas klausimas, kodėl kažkas buvo pasirinktas, ar nebuvo subjektyvių priežasčių. Tai tvarkoje tikrai atsispindės.

PIRMININKAS. Ačiū. Atsakėte į visus klausimus.

Dabar atokvėpio valandėlė. Vienas – už, vienas – prieš. M. Puidokas. Man atrodo, nebuvo salėje. Tokiu atveju A. Sysas kalba prieš.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Aš noriu kalbėti, aš užsirašiau dėl Darbo kodekso. Aš pasisakysiu prieš, nes manau, kad tikrai šito įstatymo pakeitimas yra nebūtinas. Paprasčiausiai reikia atėjus ir prašant žmonių eiti dirbti viršvalandžius, savaitgaliais aiškiai pasakyti, ką jie gaus už tai, o ne žadėti, teikti pažadus, kurie nevykdomi. Sakau, teko bendrauti savaitgalį su pasienio savivaldybių merais ir administracijos darbuotojais. Tikrai išgirdau daug pasakytų karčių žodžių, kad jie palikti vieni spręsti tas problemas nefinansuojant. Atvežama 70 nelegalų, reikia juos pamaitinti, apnakvydinti, priimti, tvarkyti, viską daryti savo lėšomis. Taip nedaroma. Žmonės vis tiek... Tikrai tai nėra karo metas.

Gerbiami kolegos, siūlau tikrai Darbo kodekso įstatymo pataisoms nepritarti, nes manau, kad patriotizmo lietuviams tikrai užtenka. Jeigu su žmonėmis kalbamasi, visi darbai ir šiandien dirbami, nors už tai neaišku kada bus atsiskaityta.

PIRMININKAS. Už pasisako K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš norėčiau pritarti šitiems projektams ir paaiškinti. Čia daugiausia gal diskusijų kilo dėl administracijos direktoriaus funkcijų pakeitimo. Aš kaip tik noriu paaiškinti ar pasakyti, kad čia ir reikia tam labai stipriai pritarti, nes savivaldybėms tai nebūdingos funkcijos ant pečių nukrito ir joms iš tikro yra sunku su jomis susitvarkyti. Jeigu bus šituo būdu sprendžiama ir padedama savivaldybėms tvarkytis su tomis funkcijomis, tai administracijos turėtų būti tiktai laimingos ir patenkintos, kad kažkas spręs tas problemas, kurios yra joms nebūdingos.

Na, o gerbiama A. Sysui irgi noriu pasakyti, kad reikia spręsti ir darbuotojų klausimus. Ekstremali situacija, tai ar reikalingi pakeitimai?

PIRMININKAS. Kol kas prie to projekto stabtelėkime. Netrukus bus balsavimas.

12.30 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-756 (pateikimas)

Dabar nagrinėsime paskutinį rytiniame posėdyje numatytą darbotvarkės klausimą, tai įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-756. Pranešėja – ministrė A. Bilotaitė.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, teikiu įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ projektą. Šio įstatymo tikslas yra reglamentuoti prašymų suteikti prieglobstį pateikimo tvarką, kai valstybėje paskelbta karo padėtis, nepaprastoji padėtis, taip pat ekstremali situacija ar ekstremalus įvykis dėl masinio užsieniečių antplūdžio. Atsižvelgiant į tai, kad 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl tarptautinės apsaugos suteikimo ir panaikinimo bendros tvarkos leidžia Europos Sąjungos valstybėms narėms nustatyti konkrečias vietas, kuriose galima pateikti prieglobsčio prašymus, taip pat siekiant efektyviau reguliuoti neteisėtų migrantų srautus, kai valstybėje paskelbta karo padėtis, nepaprastoji, taip pat ekstremali situacija dėl masinio užsieniečių antplūdžio, siūloma nustatyti, kad užsieniečiai prašymus suteikti prieglobstį galėtų pateikti tik pasienio kontrolės punktuose ar tranzito zonose Valstybės sienos apsaugos tarnybai, jeigu užsienietis į Lietuvos Respubliką atvyko teisėtai – Migracijos departamentui ir Lietuvos Respublikos ambasadoms ar kitoms konsulinėms įstaigoms užsienyje. Įstatymo projektu taip pat siūloma sudaryti galimybę pažeidžiamiausiems užsieniečiams teikti prašymus suteikti prieglobstį Migracijos departamentui net ir tuo atveju, jei jie neteisėtai kirto Lietuvos Respublikos valstybės sieną. Užsienio reikalų ministras nustatys konkrečias Lietuvos Respublikos ambasadą ar konsulinę įstaigą, į kurias bus galima kreiptis ir teikti prašymus suteikti prieglobstį, taip pat patvirtins tokių prašymų pateikimo tvarką. Tai prašau pritarti. Atsakysiu į klausimus, jeigu jų yra.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar klausimai. T. Tomilinas pirmas klausia.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiama ministrė, pakartoju savo viešą anksčiau minėtą deklaraciją, kad tikrai opozicijos pareiga šiandien yra padėti Vyriausybei, ne tik kritikuoti. Mano tik klausimas čia yra vis dėlto apie tarptautinę teisę ir apie pastabas, kurias parašė ir įvairios tarptautinės organizacijos. Bent jau aš mačiau dokumentus prie šio projekto. Viena iš nuostatų man kaip ir paaiškina tą išimtį, kuri atsiranda vis dėlto jau patekusiems žmonėms, ta pastaba kaip ir galbūt yra iš dalies atsakyta, bet vis dėlto, ar jūs nesvarstote galimybės Europos Sąjungos mastu keisti reguliavimą tam, kad mes turėtume minimalų susikirtimą su bendrai galiojančiais tarptautiniais dokumentais? Ačiū.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas kolega. Tikrai taip. Kitą savaitę, trečiadienį, bus Europos Sąjungos vidaus reikalų ministrų tarybos susitikimas ir vienas iš klausimų, kurį mes kelsime, būtent teisinio reguliavimo neatitikimas nūdienos realijai. Čia yra vienas dalykas. Noriu pažymėti, kad visas tarybos susitikimas bus skirtas būtent šios hibridinės atakos klausimui nagrinėti, ir manau, kad tai yra puiki galimybė žingsnis po žingsnio pasiekti Europos Sąjungos teisinio re-

guliavimo pokyčių ir, žinoma, užsitikrinti kitus dalykus: sienos finansavimo ir kitų instrumentų, kurie mums padėtų dar efektyviau valdyti krizę.

PIRMININKAS. Klausia O. Leiputė.

O. LEIPUTĖ (*LSDF*). Gerbiama ministre, gal labai trumpai galėtumėte atsakyti, kaip yra ten su tais apskundimo terminais, ar jie yra, ar jų apskritai nėra?

A. BILOTAITĖ (*TS-LKDF*). Apskundimo terminai yra numatyti įstatyme, nes jie privalo būti, bet galbūt šiame įstatymo projekte mes kalbame apie kitą galimybę. Kadangi, kaip žinoma, mes ėmėmės dabar tokių aktyvių atgrasymo priemonių ir yra aiški pozicija, kad patekti į Lietuvos Respubliką galima tik per konkrečias vietas ir ten pateikti prašymus. Negalima bet kaip, bet kur tai daryti, kas buvo daroma iki šiol, tam mes turime nurodyti konkrečias vietas. O visos procedūros, kurias atlieka Migracijos departamentas, terminai, apskundimo tvarka... Ji yra labai aiškiai reglamentuota ir privalo būti užtikrinta.

PIRMININKAS. J. Sabatausko, rodos, nėra, tai klausia R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LRF*). Gerbiama ministre, tos pataisos... Mano klausimas bus trumpas. Kas bus su humanitariniu koridoriumi, kuris veikia ekstremaliomis sąlygomis? Pirmoji sąlyga yra pandemija ir antroji dabar dar viena valstybės ekstremali situacija yra paskelbta. Vis dėlto nukentėję žmonės, pasinaudodami Lietuvos teise atvykti į Lietuvą, atvykdavo ir į užkardas, neįspėję konsulinių institucijų ar diplomatinių atstovybių. Be abejo, jie dažniausiai pasirenka tokį kelią – informuoja iš anksto ir paskui jau atvyksta. Bet bent jau pradžioje buvo daug tokių žmonių, kurie tiesiog atvykdavo ir pasiprašydavo pagalbos dėl humanitarinių priežasčių, ir Lietuva bet kuriuo paros metu tūkstančiams žmonių suteikė tokią galimybę. Tai mes dabar įstatyme nepaliekame tokios išlygos. Kaip bus su humanitariniu koridoriumi, kuris, aš taip įsivaizduoju, veikia iki šiol ir veiks dar ilgiau?

A. BILOTAITĖ (*TS-LKDF*). Noriu patikinti, gerbiama kolege, kad humanitarinis koridorius veikia ir veiks. Čia mūsų yra pozicija ir mes visomis galimomis priemonėmis užtikrinsime, nes tai yra kitas pobūdis. Mes žinome, kad neteisėti migrantai, kurie patenka su Baltarusijos režimo pagalba, pareigūnų pagalba, yra viena, ir žmonės, kurie bėga nuo režimo, yra visai kas kita. Mūsų tikslas, Lietuvos pozicija nuosekli – šie žmonės turi būti apsaugoti ir humanitarinio koridoriaus veikimas bus užtikrintas.

PIRMININKAS. Klausia K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (*LF*). Dėkui. Iš tiesų ne visai supratau atsakymą į praeitą klausimą, kaip čia baltarusius priimsime ir kaip užtikrinsime pagal šį įstatymą. Bet mano klausimas dar kitas yra.

Mes apribojame galimybes teikti prieglobsčio prašymus, tie žmonės bus stovyklose, ir žinome, kad pagal tarptautinius aktus mes negalime jų ten amžinai laikyti. Iki šiol, mano žiniomis, buvo dveji metai tas terminas. Kaip jūs galvojate spręsti, mes tikrai negalėsime visų grąžinti, mes neturime readmisijos sutarčių, ne visi norės priimti ir prievarta žmonių neišsiųsi. Mes žinome, kad praeis pusę metų, dveji metai ar kiek, ir mes privalėsime išleisti tuos žmones iš dabartinių jų vietų. Ir kai jie yra išleidžiami, jie lieka be jokio teisinio apibrėžtumo, jie net neturi leidimo gyventi. Jie yra išvaromi iš tos sulaikymo vietos, bet išėję už durų jie neturi leidimo gyventi. Ir tik tada prasideda svarstymas, ką su jais daryti. Žmonės tampa pakibę ore. Kokius sprendimo kelius matote šiuo atveju, nes tokių žmonių greitai turėsime labai daug.

A. BILOTAITĖ (*TS-LKDF*). Mūsų visa šiuo metu kryptis yra siekti, kad grąžinimas į kilmės šalį vyktų kaip galima sklandžiau ir efektyviau. Išnagrinėjus prieglobsčio prašymus yra dvi galimybės, kas bus pasiūloma žmonėms. Pirmas dalykas yra savanoriškas grįžimas į kilmės šalį, o kitu atveju pagal Lietuvos Respublikos įstatymus tiems asmenims gali grėsti ir baudžiamoji atsakomybė.

PIRMININKAS. Klausia K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Ką tikrai gerbiama A. Bilotaitė atsakė į mano klausimą. Aš to ir norėjau klausyti, apie baudžiamąją atsakomybę, ar būtų taikoma ir panašiai. Nebent jinai plačiau gali ką nors pakomentuoti.

A. BILOTAITĖ (*TS-LKDF*). Manau, kad čia yra mūsų aiški pozicija, kad tie asmenys kerta neteisėtai sieną ir jie gali rinktis legalius būdus, bet jeigu tai padaro ir yra išnagrinėjamos visos proce-

dūros, pasiūlymai yra du, kaip ir minėjau, tai yra savanoriškai grįžti į kilmės šalį, yra parengta tam tikra tvarka to savanoriško grįžimo, mes ir bilietus nuperkame, ir dar 300 eurų pasiūlome tiems asmenims, kurie apsisprendžia grįžti į savo kilmės šalį. O kalbant apie relokacijas ir readmisijas, manau, kad šiuo atveju mes kalbame kaip Europos Sąjungos narė, ir šiuo atveju esant tam tikriems iššūkiams mes tikrai turime galimybę prašyti, kreiptis į Europos Sąjungos šalis, kad padėtų mums nusiimti šitą našta.

PIRMININKAS. Klausia G. Surplys.

G. SURPLYS (LVŽSF). Dėkoju. Gerbiamas ministre, įstatymo idėja yra gera, nėra nauja. Aš tik-tai turiu du nuogastavimus, kurie turbūt jau ir buvo išsakyti, bet vis dėlto dėl tarptautinės teisės. Ar mes priimdami tokį įstatymą nesulauksime Europos Žmogaus Teisių Teismo bylų ir neturėsi-me paskui mokėti baudų už tokį sprendimą? Tai viena.

Antra. Kaip jūs įsivaizduojate praktikoje veikimą šio įstatymo? Ar mes nesukursime labai siaurų, dužti galinčių ir paskleisti daug duženų butelių kakliukų mūsų pasienio punktuose ir taip pat ar nesulauksime tokio, sakykime, masinio šturmo bet kur pasienyje, kai žmonės bandys pra-siveržti į Lietuvą?

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Dėl europinių dalykų. Manau, kad mes dirbame šiuo klausimu su institucijomis, nes, matyt, svarbu, kad suprastų situaciją, tas klausimas, kad reikia keisti reglamen-tavimą, manau, kad čia yra labai aktualus, ir daugelis šalių pritaria ir palaiko. Dabar, manau, pats laikas ir pats metas tuos pokyčius įgyvendinti. O pats įgyvendinimas – tai tiesiog tie asmenys at-vyksta, pateikia prašymus ir tada laukia sprendimo. Na, mes puikiai suprantame, kad mūsų visa politika, mūsų sprendimai turi būti tokie, kad nebūtų sukurtas tas naujas migracijos kelias, kuris turi labai sėkmingas sąlygas susikurti čia, nes tai yra saugu, tai yra pigu. Mūsų visos priemonės tiek su sienos apsauga, tam tikros atgrasymo priemonės ir galų gale tas pats migracijos sistemos veikimas turi būti kompleksas priemonių, kurios duos tokį aiškų atsaką ir aiškų rezultatą.

PIRMININKAS. Klausia V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Negaliu. A... Labai ačiū. Gerbiama ministre, iš tikrųjų, kaip suprantu, pa-sienio punktuose galima bus pateikti dokumentus gauti prieglobstį. Dabar kaip tai praktiškai bus įgyvendinama, ar ta funkcija guls ant pasieniečių pečių, ar čia dalyvaus Migracijos departamento pareigūnai? O jeigu dar konkrečiau, tai štai vakar taip pat paaiškėjo, kad vienu iš didžiausių norų pasieniečių ir pačių migrantų būtų sulaukti Migracijos departamento atstovų, kurie bent jau pa-aiškintų laiko juostą, kada bus priimti sprendimai, kokie sprendimai, nes ta nežinia šiaip kelia įtampą. Apie tai kalba merai, žinantys situaciją, pasieniečiai, patys pabėgėliai. Mano klausimas būtų toks. Kas įgyvendins šitą įstatymą, ar pasieniečiai, ar Migracijos departamentas? Ir kada mes pagaliau matysime Migracijos departamento atstovus bent jau užkardose?

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Migracijos departamento žmonės dirba, mes sulaukėme ir tarptau-tinės pagalbos, nes yra iššūkių, kylančių dėl kalbos dalykų. Sulaukėme papildomų vertėjų. Telkia-mės, kaip sakau, mūsų tarptautinių organizacijų pagalbą. Tai yra labai svarbu. Ir ta informacinė kampanija vykdoma, ir ta informacija apie tai, kas laukia. Galbūt dėl užkardų šiuo metu tą daro pasienio pareigūnai, todėl mes ir turime tikslą kuo greičiau iškelti iš užkardų ir perimti tas visas užduotis iš mūsų pasieniečių. Bet koku atveju mes suprantame, jeigu ateis į kontrolės punktus, tai ten bus pasienietis ir jis turės tai fiksuoti. Bet ta visa nagrinėjimo procedūra bet koku atveju Migracijos departamento funkcija. Mes suprantame, kad tikslas – kad pasieniečiai šiandien būtų prie sienos, saugotų sieną. Čia yra pagrindinė funkcija. Tai, kad yra dabar atsiradusi našta, susijusi su apgyvendinimu, nes, kaip žinote, Užsieniečių registracijos centras taip pat yra pasienio struk-tūra, ir mes dabar dėliojame sprendimus, telkiame kitų institucijų pagalbą, kad nuimtume tą krū-vį nuo pasienio darbuotojų.

PIRMININKAS. Klausia K. Mažeika. Gerbiamas Kęstuti, turite galimybę paklausti.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Aš paklausu kitą kartą. Ačiū. Atsiprašau.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Ačiū.

PIRMININKAS. Paskutinis klausėjas – V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (LRF). Ačiū, gerbiamas Jurgi. Čia skamba iš kolegų baimė dėl baudų. Čia tur-būt giluminė lietuvių baimė prieš poną. Įgyvendinkime ją.

Mano klausimas: yra teisė, yra teisybė. Iš neteisingo, nenaudingo Lietuvai teisės interpretavimo gimsta hibridinis jovalas, griauantis Lietuvos valstybę. Ar nereikia atskirti užsieniečius, kurie elgiasi teisėtai ir neteisėtai, nes tai yra skirtingas dalykas? Kaip jūs manote, ar ne laikas tai padaryti jums?

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, taip ir yra, kad dabartinis reglamentavimas, kuris yra siūlomas, tai ir pasakytų, kad tu gali teisėtai kreiptis dėl prieglobsčio prašymo, pateikti jį nustatytoje vietoje ir laukti atsakymo, ir gauti prieglobstį, jeigu tau jis pagal tam tikras sąlygas priklauso. Arba elgtis neteisėtai ir kirsti sieną, tada bandyti kaip nors įjungti procedūras. Lietuva šiandien sako, kad tai yra neteisėta ir mes to netoleruojame. (*Balsai salėje*) Tai ir daroma. (*Balsas salėje*)

PIRMININKAS. Ačiū. Klausimo pratęsimas nenumatytas. Dėkui pranešėjai.

Dabar balsavimo laikas. Pirmiausia balsuosime dėl projektų, kurie darbotvarkėje buvo įrašyti 1-5.1, 1-5.2.

Dėl motyvų. Tiesa, aš nepasakiau, kad nėra užsirašiusių prieš. Gal kolegų sutiks, kad už nėra ko agituoti? (*Balsai salėje*) Tikiuosi, kad sutinkate, ir einame prie balsavimo.

12.48 val.

Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 2, 9, 13, 15, 17, 18, 24, 28 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-754, Darbo kodekso 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-755 (pateikimo tęsinys)

Civilinės saugos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-754 ir lydimasis – Darbo kodekso 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-755. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 82: už – 65, prieš – 2, susilaikė 15. Po pateikimo pritarta.

Vyriausybė siūlo ypatingos skubos tvarka svarstyti. Ar būtų tam prieštaraujančių? Jeigu yra prieštaraujančių, prašau kilstelti ranką. Nematau. Bendru sutarimu priimame sprendimą svarstyti ypatingos skubos tvarka. Siūlomas kaip pagrindinis Socialinių reikalų ir darbo komitetas, nes čia kaip tik daugiausia pastabų buvo dėl Darbo kodekso dalykų. Dėl abiejų projektų. Sutariame taip pat bendru sutarimu.

12.49 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-756 (pateikimo tęsinys)

Kitas projektas – įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-756. Balsuojame, ar pritarti po pateikimo.

Balsavo 90: už – 87, prieš nėra, susilaikė 3. Pritarta po pateikimo. Ar galime bendru sutarimu pritarti ypatingai skubai? Nematau prieštaraujančių. Priimame ypatingą skubą. Pagrindinis komitetas – Užsienio reikalų komitetas. Turbūt taip pat bendru sutarimu priimame sprendimą.

Taigi rytinę darbotvarkę baigiame. Ar yra pageidaujančių registruotis? Galima. Registruojamės. Posėdžio... tiksliau, vakarinis posėdis, kaip ir buvo skelbta, 15 valandą. Taip, kaip numatyta darbotvarkėje. O rytinį posėdį baigiame. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

NEEILINĖS SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 86 STENOGRAMA

2021 m. rugpjūčio 10 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
V. MITALAS ir P. SAUDARGAS*

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Gerbiami kolegos, sveiki sugrįžę į Seimo salę, pradedame Seimo rugpjūčio 10 dienos vakarinį posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis.

15.01 val.

Informaciniai pranešimai

Gerbiamieji kolegos, kol dar redaguojami kai kurie komitetų posėdžių protokolai, aš čia perskaitysiu Seimo narių pareiškimą dėl jungimosi į laikinąją grupę.

„Pranešame, kad mes, ši pareiškimą pasirašę Lietuvos Respublikos Seimo nariai, jungiamės į Lietuvos Respublikos Seimo opozicijos narių Lietuvos Respublikos Vyriausybės veiksmų kontrolės ir tyrimų grupę. Grupės pirmininku išrinktas A. Gedvilas, pavaduotoju – D. Kepenis.“ Pasirašė taip pat keli Seimo nariai. Tokia grupė įkurta. Sveikinimai.

Dabar dėl vedimo tvarkos P. Gražulis. Prašom.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamieji Seimo nariai, ne vieną kartą buvau mitinge, labai laukė iš valdančiosios daugumos, nė vienas neatėjo, laukė I. Šimonytės, laukė užsienio reikalų ministro. Bet, kaip sakiau, galimybių pasą įteikė, jie turi daug (...), o dabar įteikė man šitą vainiką, jūs pažiūrėkite, ir prašė padėti prie Seimo tribūnos. Sako, čia dingo galimybių pasirinkimas, liūdi tauta.

PIRMININKAS. Gerai, gerbiamasis Seimo nary, mes tikrai patrauksime šį vainiką nuo tribūnos. Labai ačiū, gerbiamas Eugenijau Gentvilai. (*Plojimai*)

Gerbiami kolegos, kadangi komitetų dar ne visais klausimais mes turime parengtas išvadas, aš kreipiuosi į Seimą, ar mes galėtume dabar pagal darbotvarkę numatytą 2-4 klausimą, tai yra dėl įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ straipsnio pakeitimo įstatymo, dėl kurio pasiūlymų nebuvo, turėti diskusiją svarstymo metu dėl šio įstatymo. Ar galėtume? (*Balsai salėje*) Kaip sakote? (*Balsai salėje*) Tuo mes išsiaiškinsime, minutėlę, dėl tų valandų. Gerai, tai, gerbiamieji, kol praeis trys valandos, mes tada paprašysime Seimo narių, kurie turi pareiškimų, perskaityti tuos pareiškimus ir tada laukdami komitetų išvadų toliau tęsime mūsų darbotvarkę. Gerbiamas Petrai, jau kalbėjote. Aš kviečiu į tribūną L. Girskienę perskaityti savo pareiškimą. Prašom. (*Balsai salėje*) Gerbiami kolegos, kviečiu ramybės ir išklausti Seimo narės kolegės pareiškimą. Prašom.

15.04 val.

Seimo narių pareiškimai

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Noriu kreiptis į prie Seimo vis dar stovinčius žmones. Neturėjau progos pasisakyti nuo scenos. Esu Seimo naujokė, klaipėdietė. Visada buvau viešąjį interesą ir konstitucines teises bei laisves ginančių pusėje. Pati ne kartą kviečiau žmones vienytis. Vedžiau klaipėdiečius 2019 metų rugsėjį mitinge dėl taršos. Negaliu patikėti, kad mano gyvenime atėjo diena, kai bijau rytojaus. Bijau taip, kaip žmonės bijo netekti artimo ir viso, kas brangiausia gyvenime. Bijau dėl mūsų ir mūsų vaikų ateities. Tai, kas dabar vyksta mūsų Lietuvėlėje, atrodo kaip blogas sapnas.

Niekada negalvojau, kad ateis tokia diena, kai valdžios sprendimai, deja, jos dalimi šiuo metu esu ir aš, ir man gėda dėl to, kas vyksta, pasės mano tėvynėje nesantaiką, baimę, nepasitikėjimą, suskaldys ir supriešins visuomenę. Negalvojau, kad neapgalvotomis sparnuotomis frazėmis

ir impulsyviais veiksmais mūsų viską žinantieji geriausiai sukels grėsmę šalies ir jos piliečių saugumui. Negalvojau, kad žmonės turės rinktis prie Seimo ir reikalauti jų rinktos valdžios patraukti rankas nuo konstitucinių žmogaus teisių ir laisvių, šeimos ir sveikatos.

Man labai neramu, nes vos per aštuonis šiuos I. Šimonytės vadovaujamos Vyriausybės darbo mėnesius pasiekėme visišką dugną, o netrukus gresia jį pramušti. Šalyje visiškas chaosas, tauta įsiutusi, įsiutusi, kaip ir 2009 metų sausį, valdant tiems patiems. Tada dūžtant Seimo rūmų langams žmonės reikalavo baigti skurdinimo, verslo žlugdymo, sporto, spaudos ir kultūros naikini- mo politiką. Šiandien žmonės priversti priešintis nekontroliuojamam kainų kilimui, prievartiniam vakcinavimui, žmogaus teisių ir laisvių suvaržymui ir reikalauti užtikrinti šalies sienų saugumą.

Šiandienai įsimins ilgam, nes paaiškės, ar jūsų, mielieji tautiečiai, rinkti Seimo nariai stos mūsų už žmogaus teisę laisvai pasirinkti skiepytis ar ne, sustabdys žmonių gąsdinimą ir visuomenės priešinimą, sustabdys planuojamą jėgos ir privartos naudojimą. Visiems tiems, kurie šiandien susirinko prie Seimo, tariau ačiū už vienybę, ačiū, kad jums ne vis vien, ačiū, kad jūs čia. Aš su jumis.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu į tribūną V. Rakutį. Prašom.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiamieji Seimo nariai, išgyvename ištis nelabai lengvus laikus, turime vieną krizę, ateina kita krizė. Žinoma, žmonės jaučiasi ir nesaugūs, ir sunerimę ir nežino, kas bus rytoj. Šiandien jaučiamės Seime kaip apgultoje tvirtovėje, tačiau turime suprasti, kad šios problemos neatsirado dėl kažkokių priežasčių, kad kažkas čia tyčia juos iš mūsų pusės kurstė ar kaip nors. Jos ateina iš kitur. Krizė ateina iš kitos pasaulio šalies – sveikatos krizė. Pasienio proble- mos atsirado todėl, kad buvo pasistengta jas sukurti. Bandoma mūsų kantrybė ir gebėjimas susi- tarti, ar mes toliau skatiname šį neaiškumą, šią anarchiją, ar mes bandome vis dėlto ieškoti išeičių.

Neseniai vyko mūsų Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto posėdis ir tikrai sunkius klausimus svarstėme. Dalyvavo ir opozicijos atstovai, ir tarnybų. Tikrai mums pavyko puikiai su- sitarti. Įmanoma susitarti, bet reikia kalbėti, reikia bendrauti su žmonėmis, reikia vengti tokių la- bai kraštutinių pasakymų, nes dažnai žmonės ne taip reaguoja į tai, kas pasakyta, kiek į tai, kaip yra pasakyta. Todėl labai svarbus dalykas yra bendravimo kultūra tiek mūsų Seime, tiek už jo ri- bų ir taip pat bendraujant su užsienio valstybėmis. Šitą yra labai svarbu suprasti. Mes nebūtinai žinome, kas kitai valstybei yra geriausia, todėl visą laiką reikia laikytis tokio paties principo, kaip yra bendraujama su kaimynais. Tai yra jūsų problemos, o mes turime savo nuomonę, bet mes ma- nome, kad tai yra jūsų problemos. Šitas bendravimo lygmuo, ypač bendraujant su Rytų valsty- bėmis, mums labai praverstų randant ilgalaikius sprendimus, nes mes žinome, kad kartais, kai tas bendravimas nueina tokiu diktavimo būdu arba mes geriau už jus žinome, nepriveda prie susitarimo. Todėl siūlau pasinaudoti mūsų Seimo patirtimi, kurią mes turėjome mūsų valstybės atkūrimo laikais, kai gebėjome puikiai komunikuoti su Vakaraais, o ne mažiau sėkmingai ir su Ry- tais, šitą kultūrą ir tą bendravimą vykdyti. Tas bendravimas turi užbėgti už akių įvairioms prob- lemos, kurios šiandien supa.

Taigi, kolegos, neaštrinkime situacijos, kalbėkimės, ieškokime naujų formatų, susitarkime ir judėkime. Išgyvensime tas krizes, niekas nenori tų bėdų, niekas nenori sudėtingų situacijų, ar jos būtų vienokios, ar ekstremalios, ar kitokios, mums, kaip valstybės institucijai, kaip Seimui, tiesiog reikia parodyti tam tikrą bendravimo lygį ir tikrai nurims ir tauta, ir mes sulauksime daug švie- sių dienų. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Į tribūną kviečiu I. Kačinskaitę-Urbonienę. Prašau.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kadangi yra lai- ko, nusprendėme ir mes pasakyti svarbią žinutę Lietuvos Respublikos Seimo Darbo partijos frak- cijos vardu. Vakar turbūt daugelis kolegų gavo mūsų poziciją dėl Vyriausybės nutarimo projekto, kuriuo siūloma įvesti papildomus ribojimus nuo sausio 13-osios. Manome, kad ne tik Vyriausy- bėje, bet ir Seime turi vykti diskusija apie tai, ir tą diskusiją mes siūlome pradėti ir aktyviai kalbė- tis. Pradžioje kalbėtis ir išgirsti vieni kitų argumentus. Šiandien žmonės mitinguoja prie Seimo, nors, kaip mes visi žinome, to projekto teikėja yra Vyriausybė. Būtų labai gerai, kad ir mes čia turėtume sutarimą ir diskusiją, kokie ribojimai yra reikalingi, o kokie vis dėlto yra pertekliniai. Jums leidus aš perskaitysiu mūsų poziciją.

Darbo partijos tarybos įgaliota Seimo Darbo partijos frakcija, atsižvelgdama į tai, kad rugpjūčio 4 dieną Vyriausybės pasitarime buvo pradėta diskusija dėl papildomų ribojimų įvedimo nuo rugsėjo 13 dienos ir svarstytas nutarimo projektas „Dėl Vyriausybės 2020 m. vasario 25 d. nutarimo Nr. 152 pakeitimo“, susipažinusi su nutarimo projekto pakeitimo projektu, kuriame siūloma daliai Lietuvos Respublikos piliečių, kurie nėra pasiskiepiję, neturi 48 valandų galiojančio neigiamo testo dėl COVID-19, taip pat nėra neseniai persirgę COVID-19 liga, iš esmės apriboti teises naudotis privačiomis ir viešosiomis paslaugomis; įvertinusi, kad numatyti ribojimai neužtikrina Konstitucijoje įtvirtintų lygių galimybių visiems Lietuvos Respublikos piliečiams; suprasdama, kad šalyje turime ribotus finansinius, žmogiškuosius resursus gydyti sunkiai sergančius nuo COVID-19 ligos, taip pat tai, kad jau antrus metus besitęsianti pandemija daro milžinišką žalą tokiems valstybės sektoriams kaip ekonomika, švietimas, sveikata, socialinė apsauga; vadovaudamasi Konstitucijos 29 straipsniu, kuriame nurodyta, kad įstatymui, teismui ir kitoms valstybės institucijoms ar pareigūnams visi asmenys lygūs, o žmogaus teisių negalima suvaržyti ir teikti jam privilegijų dėl jo įsitikinimų ar pažiūrų pagrindu; taip pat 48 straipsniu, kuriame nustatyta, kad kiekvienas žmogus gali laisvai pasirinkti darbą bei verslą ir turi teisę turėti tinkamas, saugias ir sveikas darbo sąlygas, gauti teisingą apmokėjimą už darbą ir socialinę apsaugą nedarbo atveju; Sveikatos sistemos įstatymo 4 straipsniu bei 5 straipsniu, taip pat Europos Tarybos 2021 m. sausio 27 d. rezoliucija, kurioje nustatyta, kad niekas negali būti diskriminuojamas dėl nesiskiepijimo galimo pavojaus sveikatai ar nenorėjimo; akcentuodama, kad ribojimai turi būti pagrįsti ir pakankami, bet ne pertekliniai, siūlo sudaryti vienodas sąlygas visiems dirbti ir naudotis privačiomis, viešosiomis paslaugomis, nepriklausomai nuo to, ar žmogus pasiskiepijęs, ar nepasiskiepijęs. Dirbantiems, turintiems nedarbingumą ar gaunantiems nedarbo išmoką, esantiems nėštumo, gimdymo ar tėvystės atostogose, pensininkams, neįgaliesiems, vaikams ir studentams bei tiems, kurie dėl medicininių priežasčių negali būti paskiepyti, sudaryti galimybę testuotis valstybės lėšomis. Visiems kitiems asmenims sudaryti sąlygas testuotis valstybės ar savivaldybių įstaigose nustatant kainų lubas, kurios būtų ne didesnės nei valstybės išigyjamų COVID-19 testų kaina, kad būtų galima išvengti piktnaudžiavimo atveju.

PIRMININKAS. Atsiprašau, gerbiama kolege, nebuvo laikas paleistas, bet jau jis baigėsi, kiek žiūriu į savo laikrodį, tai ar?..

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ar galėčiau pabaigti?

PIRMININKAS. Sutrumpinkite, jeigu galima.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Aš pabandysiu labai greitai.

PIRMININKAS. Gerai, labai laukiame.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Visiems asmenims sudaryti sąlygas laisvai pasirinkti, koku būdu jie saugosis ir koku sertifikuotu ir validuotu testu naudosis. Kas 70 dienų nepertraukiamai besitestuojantiems asmenims dėl darbo ar mokslų, taip pat negalintiems pasiskiepyti dėl medicininių priežasčių, sudaryti sąlygas kas 70 dienų pratęsti galimybių paso galiojimo laiką, taip pakeičiant jo galiojimo trukmę iš 48 valandų į 70 dienų. Neriboti laisvo asmenų apsisprendimo, koku būdu jie saugos save. Taip pat į imunizuotų asmenų sąrašą įtraukti asmenis, turinčius antikūnų, net ir tuos, kurie neturi COVID-19 susirgimų, užfiksuotų elektroninėje sveikatos sistemoje. Sudaryti galimybę testavimo vietoje atsiimti popierinį variantą, nes ne visi naudojami elektroninėmis sistemomis. Neriboti gauti medicininių paslaugų, patekti į sveikatos įstaigas žmonėms, turintiems sveikatos draudimą; neriboti asmenų lankymosi parduotuvėse; neriboti kontaktinių paslaugų; neriboti važiavimo viešuoju transportu, priemiestiniu, tarp miestiniu transportu. Taip pat neatskleisti, nesuteikti teisės Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrui darbdaviui atskleisti jautrios informacijos apie darbuotojo sveikatos patikrinimus ir su sveikata susijusius duomenis. Parengti išsamią kampaniją ir detaliai pristatyti visus numatomus ribojimus, kad žmonės būtų informuoti ir detaliai susipažinę. Taip pat parengti nešališką ir visą informaciją apie vakciną, jų sukūrimo metodus, galimus šalutinius poveikius tam, kad žmonės turėtų visą informaciją ir galėtų priimti sprendimus. Nediskriminuoti asmenų, kurie puoselėja sveiką gyvenimo būdą, jokiose viešosiose diskusijose, teisės aktuose, nes kartais pasigirstantis tyčiojimas iš Vyriausybės narių apie tai, kad žmonės nepasiskiepė, kuria priešpriešą visuomenėje. Esame pasirengę bendradarbiauti, atvirai diskutuoti ir padėti šioje sudėtingoje situacijoje.

Tai ačiū, kolegos, kad išklausėte. Manau, kad parlamente tokios diskusijos yra būtinos ir reikalingos.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Paskutinį čia kviečiu kalbėti V. Valkiūną ir tada eisime prie įstatymų projektų, jau gavome išvadas. Prašom.

V. VALKIŪNAS (LRF). Kolegos, vėl atėjo į Lietuvą sunkūs laikai – ir sporte, ir politikoje. Iš Atgimimo ir Nepriklausomybės mus tempia į priklausomybę nuo sorosų, švarcų, liberalfašistų, *elgėbėtistų*, kai buvę komjaunuoliai, komjaunuolių vadovai, *kagėbėšnikai* ir jų agentai, išvertę *skūras*, mus dabar nori atversti į kitą tikėjimą, nešantį liberalanarchizmą ir suirutę. Kolaboracionistai, prisitaikėliai, Dž. Soroso ir kitų Lietuvos valstybės griovėjų stipendiatų ir *grantų* gavėjai mums aiškina tik jiems naudingas tiesas, naudodami cenzūrą ir žemindami kitaip mąstančius. Tai koks pas mus režimas įsigali, aš klausiu. *Pideralų*, socialliberalų, homoseksualų ar liberalfašistinis? Tėviškėnai, buskime ir priešinkimės. Ne baimė, o drąsa ir teisybė turi nugalėti. Už laisvą Lietuvą, broliai ir seserys! Ačiū, kad esate.

PIRMININKAS. Ačiū. Labai ačiū, gerbiama.

V. VALKIŪNAS (LRF). *Post scriptum.* Kam trūksta jėgų ir drąsos, gaus „Biržų senolių“ duonos.

PIRMININKAS. Dėkoju už jūsų pareiškimą. (*Triukšmas salėje*)

15.20 val.

Fizinio barjero Lietuvos Respublikos teritorijoje prie Europos Sąjungos išorės sienos su Baltarusijos Respublika įrengimo įstatymo projektas Nr. XIVP-753(2) (svarstymas)

Praėjo trys valandos ir mes turime išvadas dėl popietinės darbotvarkės 2-2 klausimo – Fizinio barjero Lietuvos Respublikos teritorijoje prie Europos Sąjungos išorės sienos su Baltarusijos Respublika įrengimo projekto. Kviečiu L. Kasčiūną į tribūną pristatyti svarstymo komitete rezultatus.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tikrai buvo rimtas NSGK posėdis ir šiaip NSGK dabar tenka toks parlamente centrinis vaidmuo, mes tą atsakomybę su malonumu prisiimame. Iš tiesų šiam įstatymui po svarstymo NSGK buvo pritarta. Už balsavo 8, prieš – 1, susilaikė 3. Taigi aš kalbu apie įstatymo projektą dėl Lietuvos Respublikos fizinio barjero Lietuvos Respublikos teritorijoje prie Europos Sąjungos išorės sienos su Baltarusijos Respublika įrengimo.

Dar noriu atkreipti dėmesį, kad į daugumą Teisės departamento pastabų mes atsižvelgėme, bet atsižvelgėme ir į mūsų mohikanų Seimo narių E. Gentvilo ir J. Razmos pasiūlymą, kuris, mano požiūriu, padės užtvirtinti ir įtvirtinti aiškesnę kontrolę, kaip bus įgyvendinamas procesas, tai yra į nuostatą, kurią jie pasiūlė, kad Vyriausybė reguliariai, kartą per mėnesį, teikia informaciją apie šio įstatymo įgyvendinimą Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui, o kartą per ketvirtį teikia apibendrintą informaciją Lietuvos Respublikos Seimui. Taigi svertų kontroliuoti tikrai turėsime dabar daugiau. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Dabar vyks diskusija dėl įstatymo projekto bendrųjų nuostatų. Aš norėčiau pakviesti į diskusiją be eilės opozicijos lyderį kalbėti dėl fizinio barjero Lietuvos Respublikos teritorijoje. Kviečiu į tribūną. (*Balsai salėje*) Dėl fizinio barjero Lietuvos Respublikos teritorijoje įsteigimo. (*Balsai salėje*) Gerbiami kolegos, gal galime sutarti, kad skiriame diskusijai 20 minučių. Ar reikia daugiau? Kol kas gerai, sutariame dėl 20 minučių. Prašau.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, ištis turbūt kalbant apie tikslus, kuriuos mes turime, jie visiškai sutampa. Reikia turėti efektyvią sienos apsaugos infrastruktūrą, kuri galėtų tokiomis atvejais gelbėti nuo kitų valstybių vykdomų neteisėtų veiksmų ir atitiktų tokio nekonvencinio bendravimo tarp valstybių sąlygas, nes esant tarp kaimyninių valstybių normaliems, įprastiems, tarptautine teise pagrįstiems santykiams turbūt nereikėtų kalbėti nei apie griovių, nei apie tvorų, nei apie koncertinių statybą, kadangi galioja readmisijos sutartis, pripažįstamas sienos pažeidimo faktas, priimami atgal žmonės, kurie iš tikrųjų yra pabėgėliai. Bet čia mes esame susidūrę su organizuotu kitų valstybių srautu ir iš tikrųjų alternatyvos nėra.

Bet ar yra alternatyva šiam įstatymo projektui? Aš galiu tikrai pakartoti, kad tikrai yra. Tiek Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete, tiek kituose formatuose labai aiškiai buvo pasakyta

to paties Viešųjų pirkimų tarnybos vadovo: ir šiandien, esant ekstremaliai situacijai, kokia yra paskelbta, galima neskelbtinų derybų būdu, nors ir šiandien, pradėti statybos įsigijimų reikalingą procesą. Nesuprantama, dėl ko nepasinaudojo tiek Vyriausybė, tiek ministerijos šiomis įstatymo nuostatomis, kurios galėjo padaryti tai, kad šis procesas būtų vykdomas.

Dabar panašu, kad tai, kas yra sudėta į specialųjį įstatymą, iš tikrųjų sunkiai atitinka ir paties teisės akto turinį, daugybę deklaracijų. Ir šiandien komitete svarstant taip pat buvo, na, su dalimi šypsenų kalbama apie tai, ką reiškia kiek įmanoma greičiau pastatyti tvorą, nesilaikyti procedūrų, už bet kokią kainą pastatyti, neskelbtinų derybų būdu arba netgi palikta galimybė daryti slap-tą viešąjį pirkimą.

Tai iš tikrųjų tada toks keistas įstatymo projektas, jis apauga įvairiausiais mitais, gandais ir atsiranda iš tikrųjų kaip toks projektėlis, kuris neaišku kam ir koku tikslu yra padaromas. Taigi manau, kad šiame Seime greičiausiai absoliuti dauguma kolegų pasisako ir remia pastangas, kad būtų įrengtas fizinis barjeras, ir tą tikrai buvo galima daryti ir dar šiandien galima daryti neturint jokio specialiojo įstatymo. Jeigu norima deklaracijų, tai tą reikia padaryti ir galima, bet yra kitas žanras – Seimo rezoliucija, Seimo nutarimas, kur būtų sutelkti pagrindiniai principai, susitelkimas politinis, išreikšta politinė valia, padrąsinta Vyriausybė, kad tą projektą įgyvendintų. Bet tikrai ne tokiu būdu, ne tokiu įstatymu šis klausimas turėtų būti sprendžiamas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Frakcijos vardu kviečiu V. Fiodorovą. Prašom.

V. FIODOROVAS (DPF). Gerbiami kolegos, sprendimas dėl tvoros statymo vėluoja, buksuoja ir kaip tai galima būtų pavadinti, kaip ir daugelis kitų Vyriausybės sprendimų, suvaldant bet kurią krizę. Gaila, kad nuo pat pradžių nebuvo reaguota tinkamai, neįsiklausoma į kitus siūlymus, o visi Vyriausybės bandymai kontroliuoti situaciją primena pastangas pirštu užkamšyti laive skylę. Šiandien sąmoningai rytinio posėdžio metu paklausiau ministrės, ar neįsiklauso į Viešųjų pirkimų tarnybos vadovo pasiūlymus arba ne pasiūlymus, tiesiog pastabas, kad sieną galima statyti ir be šito specialiojo įstatymo, ministrės atsakymas buvo labai neaiškus. Sienos statyba yra kaip šios Vyriausybės simbolis – lėtai, viskas labai lėtai ir pavėluotai. Nenustebčiau, jei siena būtų baigta statyti kartu su nacionaliniu stadionu, tai yra niekada. Tokios patirties valdantieji turi. Ir neabejoju, kad šis projektas pareikalaus daug, labai daug pinigų.

Gyvename ne feisbuko realybėje, kai ministrė susižavėjusi A. Tapino *postu* feisbuke surengė jam specialią konferenciją. Gyvename čia ir dabar. Reikia greitų sprendimų, kurių iš esmės dar nėra. Neužtenka kalbėti apie tvoras ir kariuomenę, reikia pagalvoti ir apie tuos žmones, kurie saugo iš esmės mūsų sieną. Reikia pagalvoti, kokiomis sąlygomis jie dirba. O sąlygos yra iš esmės apgailėtinos. Valstybė savo valstybės tarnautojais pasirūpina arba išgirsta tik tada, kai turime kažkokias krizes, kai kalbame apie jų atlyginimų didinimą. Turime apskritai galvoti ne apie kažkokius krizinius išsišokimus, turime galvoti, kaip savo žmones išlaikyti, kad jie turėtų motyvaciją ir kad nereikėtų patiems valdantiejiems važiuoti saugoti sieną naktimis. Nors, žinote, ministras, naktį saugantis sieną, iš tikrųjų labai išpūdingai atrodytų tiktoke arba instagrame.

Taip, fizinis barjeras reikalingas, bet statybų terminas, metai, dveji ar dveji su puse, kaip yra pateikta pasiūlyme, tikrai skamba nuviliančiai. O kaina iš esmės turbūt ne vienam leidžia, priverčia išpūsti akis. Kyla klausimas, ar tie 150 mln. yra galutinė kaina? Taip iš esmės būna labai retai. Esu įsitikinęs, kad šito įstatymo kaip specialiojo įstatymo nereikia. Sieną mes galime statyti kad jau ir dabar, Viešųjų pirkimų tarnyba pasakė, mes iš esmės jau ir vėluojame. O įstatymas leistų, kaip jau ministrė sakė, kad jai yra svarbiausias dalykas skaidrumas, kaip tik tą skaidrumą kažkur pakišti. Slėpti arba prisidengti įstatymu, kuris leis nuslėpti tam tikras detales nuo visuomenės, tikrai negalime. Ačiū visiems.

PIRMININKAS. Dėkoju. Frakcijos vardu kalbėti kviečiu R. Tamašuniene, bet jos nematau salėje. Kviečiu diskutuoti E. Gentvilą. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų esame tokioje situacijoje, kai 2017 metais vyko pratybos, imituojant 40 tūkst. pabėgėlių srautą, ir buvo raportuota, kad viskas gerai, viskam pasirengta, pasirodo, nežengėme nė žingsnio į priekį ir su sienos apsauga ar fiziniu barjeru nieko nepradėta daryti. Šiandien bent jau ačiū už tai ir opozicijos lyderiui noriu padėkoti už tą pritarimą, kad reikalinga fizinė sienos apsauga vienokiu ar kitokiu pavidalu, nes iki šiol, pasirodo, ne

tik fizinio barjero, tačiau ir organizacine prasme Sienos apsaugos tarnyba nebuvo parengta didesniems iššūkiams. Ką ir kalbėti apie aparatūrą, Muitinės departamento skylėtas problemas ir taip toliau. Taigi šiandien atsidūrėme tokioje situacijoje, kai reikia greitai imtis šio sprendimo. Suprantu, kad valstiečiai, žalieji dar bando kreiptis į Europos Komisiją pasitikrinti, ar čia viskas gerai, teisėta. Gerai, pasitikrinkime. Mano įsitikinimas: taip, valstybė turi rasti galimybių išspręsti savo sienų saugumą, tą ir sprendžia šis įstatymas.

Dabar ar reikalingas būtent įstatymas, ar ne. Ponas S. Skvernelis sako, kad galima be įstatymo vykdyti viešojo pirkimo procedūras. Teisingai, šį dalyką galima, tačiau pasižiūrėkime, kad įstatymas numato 8 straipsnyje ir kitų procedūrų supaprastinimą. Viešųjų pirkimų tarnybos klausimas yra vienas dalykas, tačiau yra ir kitų dalykų: Statybos įstatymas, planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai įvertinimai ir taip toliau. Tai yra kas surašyta 8 straipsnyje. Todėl įstatymas yra reikalingas. Be įstatymo Vyriausybė kai kurių dalykų negalėtų realizuoti.

Apskritai reikia pasidžiaugti, kad, priešingai negu praėjusioje kadencijoje, Seimas nėra nušalinamas nuo aktualių krizinių problemų sprendimo. Seimas yra įtraukiamas į šių aktualių problemų sprendimą, šiuo atveju prašant Seimą priimti įstatymą.

Suprantu, kad kaina atrodo didelė, tuo labiau kad kainos įvardinimas keitėsi, bet žinome, kad keitėsi ir tvoros koncepcija. Šiandien perėjome prie projektinių brėžinių, kai iš vienos linijos spygliuotos vielos, arba koncertinos, pereiname prie piramidinės struktūros, tai yra trys koncertinos apačioje, dvi ant viršaus ir viena viršūnėje. Tai yra natūralu, kad keičiasi ir kaina.

Dabar ar galime garantuoti, kaip kai kas sako, kad reikėtų čia įrašyti kainą. Negalime garantuoti. Juk girdite pasaulinį bumą, kaip keičiasi statybinių medžiagų kainos rinkose. Įrašius vienokią ar kitokią kainą, gali tekti po tiekėjų apklausos iš karto kreiptis į Seimą ir prašyti vėl ypatingos skubos tvarka keisti šį įstatymą.

Suprantu ir tuos nuogąstavimus, kai sako, kad čia Vyriausybė tik pasišildys rankas. Gerbiame, matėme praėjusią krizinę situaciją, praėjusiais metais pandemiją, kai nesikreipė į Seimą nieko, pirko. Neaiškumų dar ten yra, tegul tarnybos darbuojasi, politikai neturėtų veltis, bet nuogąstavimą suprantu, kad galbūt per brangiai, galbūt permokės. Beje, visai nebloga parlamentinės kontrolės iniciatyva, kad šiandien susikūrė, kaip čia vadinasi, Laikinoji Seimo narių grupė Vyriausybės veiklos kontrolei, kur čia A. Gedvilas pasiskelbė, kad vadovaus. Tvarka, kontroliuokime.

Parlamentinė kontrolė turi būti. Tačiau aš su J. Razma, manydamas, kad turi būti ne vien tik opozicinė politinė kontrolė, kuri irgi gali būti, bet turi būti nuolatinė parlamentinė kontrolė, mes ir pasiūlėme tai, ką ir minėjo L. Kasčiūnas, 9 straipsnį papildyti 4 dalimi, kad Vyriausybė būtų nuolat atskaitinga Seimui, tai yra kartą per mėnesį teiktų informaciją apie projekto realizavimą Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui, o kartą per ketvirtį, tai yra keturis kartus per metus, visam Seimui pateiktų apibendrintą informaciją. Aš irgi už tai, kad Vyriausybė, būdama tokio projekto realizuotoja, būtų nuolat atskaitinga Seimui, o Seimas nuolat būtų informuojamas. Seimo nariai galėtų drąsiai kalbėtis su rinkėjais žinodami, kaip vyksta šis labai svarbus mūsų valstybei projektas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Į tribūną kviečiu D. Gaižauską. Prašom.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kolegos, ištis neeilinė Seimo sesija sušaukta ne dėl tvoros, o dėl to, kad turime ištis iššūkių dėl nelegalios migracijos. Be jokios abejonės, dėl fizinio barjero būtinybės niekas iš mūsų turbūt neabejoja, jis reikalingas, bet ir visi turbūt suprantame, kad jis migracijos nesustabdys. Jis tik gali apsunkinti patekimą į Lietuvos Respubliką tam tikra kliūtimi.

Gerai, šiandien diskutuojame dėl šio fizinio barjero atsiradimo Lietuvoje. Kolegos, noriu akcentuoti labai svarbų dalyką. Jeigu ištis jis labai reikalingas, mes tai galime padaryti labai paprastai, nes mes turime visą įstatymų bazę. Turime įstatymą, kuris leidžia tą padaryti ekstremalios situacijos metu, iš esmės per vieną dieną sutvarkyti viską dokumentiškai, ir tą patvirtino Viešųjų pirkimų tarnybos vadovas. Priešpaskutinio Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto posėdžio metu vadovas netgi pasakė, kad Viešųjų pirkimų tarnyba tikrai įsipareigoja padėti sutvarkyti dokumentus, kontroliuoti, stebėti, ir tą galima padaryti, pasakė, per vieną valandą, tol, kol mūsų posėdis vyksta, jau galima viską procedūriškai sutvarkyti.

Kolegos, jeigu jūs numatote, kreipiuosi į valdančiuosius, kaip vieną iš pagrindinių elementų stabdyti migraciją būtent šį barjerą, kodėl mėnuo laiko jūs dar nieko nepadarėte? Kodėl jūs būtent dėl šio barjero kuriate specialųjį įstatymą, kuris mums sukelia labai daug klausimų, nes jeigu jūs šią tvorą priskiriate prie ypatingos svarbos objektų, automatiškai tam tikras procedūras galima įslaptinti, vadinasi, ir jo kontrolė darosi sudėtingesnė. Priimdami šį įstatymą arba rengdami jūs nenumatėte net sumos. Kai mes paklausėme, iš kur tas 150 mln., negalėjo pagrįsti VSAT vadovas, jis tik sako, kad preliminarai stebėdami, kaip kitos valstybės statė, mes galime numatyti, kad tokia pinigų suma yra. Nėra numatytas ir terminas. Kaip mes tą kontroliuosime? Iš tiesų patys negalime, nes tai yra specialusis objektas, ypatingos svarbos ir tam tikros procedūros įslaptintos. Mano galva, tai, ką mes dabar darome, tai yra dvigubas darbas, tikrai nereikalingas šis įstatymas ir užtenka tos įstatymų bazės, kurią turime. Todėl tikrai prašysiu nepritarti šiam įstatymo projektui, o kartu kreipiuosi ir į valdančiuosius.

Gerbiamieji valdantieji, migracijos krizė tvora neišsprendžiama. Kur planas, kaip mes valdytume migrantus? Išties mes jums teikėme per šešėlinę vyriausybę pasiūlymus, nurodėme kryptis, kaip galima planuoti ir kur turima planuoti. Išties migracijos krizė kilo dėl mūsų užsienio politikos klaidų, jos dabar kainuos mums milijonus. Ir šita tvora gali kainuoti ne 120, greičiausiai kokius 500 mln., taip ekspertai jau skaičiuoja. Jeigu yra mūsų noras suvaldyti šią krizę ir apsaugoti Lietuvą nuo vidinių ir išorinių grėsmių, mes turime sužinoti, koks yra Vyriausybės parengtas planas, tai yra politiniais klausimais, kaip mes stabdysime migrantus, kaip mes dirbsime dabar esančiose tam tikrose pabėgėlių sulaikymo vietose ir kaip dirbsime pajungdami visuomenę, nes visuomenė yra vienas iš pagrindinių elementų stabdant bet kokias krizes, krizines situacijas, nepriklausomai nuo to, ar tai migrantai, ar tai COVID, ar tai viesulas, ar uraganas ir panašiai. Dėl to labai prašau valdančiųjų pristatyti visuomenei tą planą, kuris yra dabar parengtas, jeigu išties jį turi, nes žmones reikia nuraminti. Mes matome retoriką Baltarusijos, A. Lukašenkos, stebime per televiziją, kokią retoriką jie vykdo. Jie iš esmės kalba apie karą su Lietuva. Kiekvieną dieną per jų žinias, jūs pažiūrėkite, Lietuvą kaltina fašizmu, kad mes peržengėme žmogiškumo ribas, ir jis nuolat kartoja žodį „karas“. Todėl parengtą planą prašome pristatyti, o šito įstatymo dėl tvoros iš tikrųjų nepalaikykime, nes jis yra perteklinis. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu į tribūną K. Adomaitį. (*Balsai salėje*)

K. ADOMAITIS (LF). Sveiki, iš tiesų nesusilaikiau girdėdamas kai kurių opozicijos narių pasisakymus ir taupydamas jūsų laiką pabandysiu greitai į juos reaguoti. Mane ypač stebina, kai pasakoma, kad galbūt dabar jau pasieniečiai veikia gerai ir kad sienos saugojimas iki šiol buvo geras ir kad galbūt net nebereikia, mes matome – migrantus galima apgręžti, ir fizinio barjero nebereikia. Taip gali sakyti tik tas, kuris niekada nėra buvęs mūsų pasienyje. Kaip keli pasieniečiai gali apsaugoti kilometrus pasienio ruožo? (*Šurmuly salėje*) Aš suprantu, kad galbūt yra tam tikras interesas apsaugoti pasienio gyventojų pajamų šaltinius, bet būkime sau nuoširdūs, sienos, fizinio barjero statyba tai nėra vien išlaidos. Tai yra ir investicija. Jūs pagalvokite, kiek padidės akcizo pajamos, kiek mes suvaldysime kontrabandos srautų ir kad tai yra sprendimas, kuris turėtų būti padarytas jau prieš kurį laiką.

Antras dalykas. Bandoma klausti: o koks jūsų planas, pabėgėlių migrantų valdymo planas? Taigi yra traukinys iš Minsko į Maskvą. Galbūt nepasakote visko iki galo? Koks bus kitas žingsnis ir taip toliau. Gerbiamieji, siena – taip, nėra panacėja. Tai nėra visa ko sprendimas, tai teisingai pasakyta. Bet tai yra būtina mozaikos sudedamoji dalis. Kad ir kokie būtų mūsų tolesni sprendimai, kad ir kiek būtų migrantų išstatyta prie sienos, kad ir kokių kiltų grėsmių prie mūsų pasienio – fizinis barjeras bus būtina mozaikos dalis visais šiais atvejais ir nekyla abejonių, kad mes turėtume jo statybą pradėti kuo greičiau.

Trečias dalykas. Dėl viešųjų pirkimų kainos. Ne tik kaina čia bus svarbi. Bus labai svarbi ir kokybė, svarbūs garantiniai įsipareigojimai, bus labai svarbūs terminai. Mūsų viešųjų pirkimų sistema yra klampi. Ten yra sudėtinga, neturint išsamaus projekto, apibrėžti kiekvieną detalę, kiekvieną sienos etapą, atsižvelgti į jo niuansus ir atitinkamai sudėlioti sprendimus. Vyriausybei būtinas greitas reagavimas pagal projektinius sprendimus ir tam tikruose sienos statymo etapuose atitinkamų pirkimų įvykdymas. Su mūsų viešaisiais pirkimais mes nespėsime perrašinėti ir atnaujinti sąlygų, reaguoti į pastabas ir toliau klimpsime į detales.

Gerbiamieji, šiuo atveju fizinio ruožo įrengimas... Aš negirdžiu iš praėjusių vyriausybių – iš A. Butkevičiaus Vyriausybės, iš S. Skvernelio Vyriausybės – nė vieno prisipažinimo, kad mes turėjome dėl šio fizinio barjero viešuosius konkursus paskelbti jau prieš dešimt metų, prieš penkerius metus – kada tas barjeras turi atsidurti. Dabar mes patiriame įtampą, turime pastatyti šią greitai, įrengti greitai tą fizinį barjerą ir bent jau turėti vieną mozaikos dalį, su kuria galėsime judėti toliau. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju visiems. Laikas diskutuoti šiuo klausimu baigėsi. Aš dabar norėčiau dėl pasiūlymo gerbiamo Seimo atsiklausti ir pasiūlyti. Ar mes galėtume sutarti, kad dėl pasiūlymų dėl šio įstatymo mes balsuosime ir apsispręsimė priėmimo stadijoje, kad nereikėtų du kartus to paties darbo daryti. Dabar svarstymo stadijoje mes manykime, kad projektas juda toliau, o dėl priėmimo – priėmimo stadijoje visi tie pasiūlymai, kurie yra užregistruoti, dėl jų bus galima ir pasisakyti, ir balsuoti. Ar tikėtų toks variantas? Ne? Gerbiami kolegos. Taip, E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Suprantu, kad taupydamos laiką jūs gerai siūlote, bet teoriškai gali atsitikti taip: pavyzdžiui, nepritariama kokiam nors pasiūlymui ir tada galėtų autoriai reaguoti ir priėmimo stadijoje perregistruoti kitą pasiūlymą. Todėl dabar gi nepulsi perregistruoti, kai neiškus likimas šitų. Tai čia yra tokia statutinė kilpa, kurią galime užsinerti.

PIRMININKAS. Teisingai, kolega, pastebėjote, tik priėmimo stadijoje reikia užregistruoti pasiūlymus valanda iki priėmimo. Tai mes bet koku atveju turime taip suplanuotą laiką, kad reikia kaip nors sutarti, kaip dirbame toliau. Mano siūlymas būtų apsispręsti dėl tų pasiūlymų vienoje iš stadijų, kad galėtume nubalsuoti ir tada judėti toliau.

I. Kačinskaitė-Urbonienė dar nori pasiūlyti.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, patikslinkite tik, svarstymo stadijoje mums reikia paprastos daugumos, kad pasiūlymui būtų pritarta. Priėmimo stadijoje mums reikia 71, man atrodo, teisingai? Tai jeigu mes suplaksime, ar nebus taip, kad po to didžioji dalis pasiūlymų, net jei ir būtų jiems pritarimas, tiesiog...

PIRMININKAS. Supratome klausimą. Atsakymas yra toks, kadangi tai nėra biudžeto svarstymas, tai bet koku atveju reikia paprastos daugumos. Tiesiog priėmimo stadijoje priimant visą įstatymą reikia 71 balso Seimo narių, pasisakančių, dalyvaujančių ir balsuojančių už. Gerbiamieji, čia kreipiuosi labiausiai į pasiūlymų teikėjus, ar galime mes sutarti, kad balsuosime dėl pasiūlymų ir apsispręsimė priėmimo stadijoje? Taupydami laiką galime taip sutarti? Labai ačiū, galime sutarti. Ar galime tada sutarti, kad po svarstymo pritarta šiam projektui bendru sutarimu, ir tada dėl priėmimo pasiūlymų balsuosime. (*Balsai salėje*) Galime sutarti. Labai ačiū už jūsų konstruktyvumą. Tada taip... (*Balsai salėje*)

Gerbiami kolegos, jeigu jums tinka, kad mes šiek tiek taupydami laiką po svarstymo pritariame, tai einame prie kito klausimo svarstymo stadijos – dėl karinės jėgos naudojimo. (*Balsai salėje*) Mano siūlymas buvo, kad priėmimo stadijoje mes visą tą ir išsiaiškintume – dėl kiekvieno pasiūlymo ir dėl bendro projekto.

15.46 val.

Karinės jėgos naudojimo statuto 13 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymas projektas Nr. XIVP-750(2), Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-751(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-1.1 klausimas – Karinės jėgos naudojimo statuto 13 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Ir lydimasis 2-1.2 klausimas. Prašau L. Kasčiūną pristatyti komiteto išvadą po svarstymo. (*Šurmulys salėje*)

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, komitetas svarstė Karinės jėgos naudojimo statuto 13 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą ir noriu jus informuoti, kad po tam tikrų atsižvelgimų į kai kuriuos dalykus, kuriuos dar pasakysiu, buvo pritarta bendru sutarimu.

Matyt, pats svarbiausias dalykas, ką noriu pabrėžti ir pastebėti, kad buvo pritarta kaip kompromisui J. Sabatausko ir A. Syso pasiūlymams dėl sprendimų priėmimo, kai mes įgaliname mūsų karinius vienetus. Aš galbūt dabar tiksliai pacituosiu, kokia formuluotė yra atgulusi į įstatymo projektą: „Ekstremaliųjų situacijų atvejais, kai ekstremaliojo įvykio mastas sparčiai didėja ir kai,

siekiant išvengti grėsmės visuomenės rimčiai, yra būtina padėti policijos, Valstybės sienos apsaugos tarnybos ar Viešojo saugumo tarnybos pajėgoms vykdyti jų funkcijas ir šiuo tikslu pasitelkti kariniai vienetai, teikiantys pagalbą šioms valstybės institucijoms, Vyriausybei gavus Vyriausybės ekstremalių situacijų komisijos motyvuotą rašytinį prašymą ir pateikus siūlymą Seimui, Seimo sprendimu kariams gali būti suteikiamos šio straipsnio 1 dalyje nurodytos teisės. Tarp Seimo sesijų neatidėliotinais atvejais tokį sprendimą, Vyriausybei gavus Vyriausybės ekstremalių situacijų komisijos motyvuotą rašytinį prašymą ir pateikus siūlymą Lietuvos Respublikos Prezidentui, turi teisę priimti Respublikos Prezidentas. Šis Prezidento sprendimas įsigalioja nuo priėmimo ir turi būti nedelsiant vykdomas. Respublikos Prezidentas teikia šį sprendimą tvirtinti artimiausiam Seimo posėdžiui. Seimas gali patvirtinti ar (kol kas yra tokia nuostata) panaikinti Lietuvos Respublikos Prezidento sprendimą.“ Dėl šios formuluotės, matyt, priėmimo stadijoje bus mažytė pataisa, bet iš principo toks mechanizmas dabar įtvirtintas, taigi Seimas dalyvauja procese. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Ar čia ir lydimąjį apima jūsų pristatymas, taip?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai atsiprašau, teisingai, dėl KASOKTI, tai yra Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo. Taip, čia noriu iš karto pasakyti, kad ir čia sutarėme bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar diskusija dėl projekto esmės. Pirmąjį kviesčiau opozicijos lyderį S. Skvernelį kalbėti į tribūną. Jo salėje nematau. (*Balsai salėje*) Atsiprašau, prašau.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, vėlgi kaip ir dėl pirmo pasisakymo, taip ir dabar galiu pasakyti tą patį. Tikslui, matyt, visi pritariame. Iš tiesų kai vidaus reikalų sistemai trūksta pajėgumų, o valdant tokio masto krizę, natūralu, kad jų trūksta, nes vis tiek tas kasdienės funkcijas reikia vykdyti, galima, aišku, išspręsti tų žmonių trūkumą vien tik, kaip kažkas sakė, labai svarbus pareigūnas, iš vidinių Vidaus reikalų ministerijos rezervų. Bet tas sprendimas yra toks, kad kokios nors kitos sritys, tai yra mūsų saugumas, natūralus, kasdienis saugumas, bus susilpnintas, jeigu, sakykime, visa policija atsidurs pasienyje, o šalyje tvarkai užtikrinti, nusikaltimams tirti nebus pajėgumų. Aišku, alternatyva yra viena – išties pasitelkti krašto apsaugos sistemos pajėgas, bet tam irgi nereikia jokių įstatymų keisti.

Seimas yra nustatęs labai aiškius režimus, kai valstybėje atsitinka vienokia ar kitokia nestandartinė situacija. Aš tikrai nematau nieko blogo, atvirkščiai, kokią sprendimą buvo galima čia, Seime, priimti, kalbant apie pasienio ruožą. O šiandien mes kalbame ir kolegos kalba frazėmis, kad tai vyksta karas, hibridinis karas, vos ne intervencija, tai toms definicijoms turi būti ir teisinis režimas pritaikytas. Jeigu situacija pasienyje yra ypatinga, tam yra Nepaprastosios padėties įstatymas, kuris kalba apie galimybę įvedus tokį teisinį režimą pasitelkti papildomas pajėgas ir neriboti kitų žmonių teisių ir laisvių, nes tame įstatyme numatyta, kad Seimas nustato sąrašą apribojimų, susijusių su žmogaus teisėmis ir laisvėmis, bet to daryti nereikia 5 kilometrų ruože. Tą galima buvo padaryti ir reikėjo daryti.

Dabar vėl, nežinau, dėl kokių priežasčių, kaip ir su siena, taip ir čia mes ieškome kitokių įstatymų ir kuriame alternatyvas. Bent jau po Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto posėdžio, nežinau, kaip Seimas apsispręs, į tuos pasiūlymus tikrai buvo atsižvelgta. Iš tiesų taikos metu kariams suteikti teisę naudoti galimą prievartą civilių gyventojų atžvilgiu vien krašto apsaugos ministro mandato neužtenka. Parlamentinėje valstybėje kaip ir su kitais teisiniais režimais turi dalyvauti visos valdžios, dėl to tas siūlymas, kurį pateikė kolegos socdemai, pasiūlymą ir aš užregistračiau, yra logiškas, tai yra Ekstremalių situacijų komisijos sprendimu, ne vien vadovės, komisijos sprendimu, Vyriausybės, kaip kolegialaus organo, teikimu Seimas apsisprendžia, ar reikia tokio ypatingo teisinio režimo, kad būtų galima papildomas pajėgas pasitelkti, ar ne. Aš tikiuosi, kad po komiteto posėdžio, jeigu bus pritarta, tikrai palaikysiu tokį variantą, tokį įstatymą, nors, dar kartą pabrėžiu, manau, kad jis yra perteklinis ir užtenka to, kas ir šiandien yra teisiniame reguliavime. Mes neturime bijoti ko nors turėdami įstatymus, kurie gina šalį, gina valstybę esant ypatingoms sąlygoms, ir nežiūrėti, kas ką nors pasakys galbūt kitoje valstybėje. Nes gali būti, kad reikės kada nors ir karo padėtį įvesti, jeigu atsiras kokių nors įtampų Rytuose, ir tada vėl atsirastų baimė ir diskusija. Galbūt ne karo padėtį, galbūt suraskime kitokį variantą, kaip reikia priešintis. Tai

tikrai kelia nerimą – baimė ir neryžtingumas naudotis tomis įstatymo galimybėmis, kurios yra jau čia, Seime, priimtose, galioja, reikia tik jas išbandyti.

Na ir, aišku, dar vienas niuansas yra, bet galbūt vėliau į jį bus atsižvelgta, dėl tų įgalinimų krašto apsaugos pareigūnams. Išties dabar įstatymo projekte yra numatytos galimybės panaudoti tam tikras prievartos rūšis. Turėsime tokią situaciją, kai, sakykime, kariuomenė ateis į pagalbą, jeigu kalbame apie pasienį, Valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnams, tai šalia stovėdamas pasienietis ir kariškis turės skirtingą teisinį reguliavimą, kalbant apie prievartos, ginklo, fizinės prievartos panaudojimą. Tai nėra gerai. Dėl to aš ir kalbėjau ir su ministru, ir komiteto pirmininku, jeigu atsiras valia, tai geriausia tokiu atveju būtų, kad tais atvejais, kai kariuomenė pasitelkiama padėti Valstybės sienos apsaugos tarnybai arba atstatyti jos pajėgumus, tai jie įgautų pasieniečių įgaliojimus, vykdydami tą funkciją, su tomis teisėmis ir pareigomis. Jeigu pasitelkiama policija, pagal Policijos įstatymą numatytos galimybės naudoti ginklą, fizinę prievartą, psichologinę prievartą ir taip toliau. Tiesiog dar kartą pabrėždamas, kad manau, kad tai yra perteklinis teisinis reguliavimas, tačiau jeigu bus atsižvelgta į tas pastabas, kurioms komitete mes pritarėme, tikrai palaikysiu šį įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu frakcijos vardu kalbėti V. Fiodorovą. Prašom.

V. FIODOROVAS (DPF). Dėkui, posėdžio pirmininke. Apsukti ar neapsukti? Tokį klausimą Vyriausybę kurį laiką sau kėlė ir pagaliau apsuko pabėgėlius, nelegalius migrantus, bet per tą laiką įleido visai nemažą bendruomenę tų migrantų į Lietuvą, į mūsų bendruomenę. Stebint pastarųjų savičių desperaciją dėl sienos apsaugos (kitaip pavadinti to negalime) man nuoširdžiai gaila tiek visų mūsų šalies piliečių, negalinčių pasikliauti valdančiųjų ir Vyriausybės sprendimais, tiek ir tų, kurie stovi pirmutinėse šios kovos eilėse. Ne, ne ministrų, kurie daugiausia laiko praleidžia televizijoje ar rašydami žinutes socialiniuose tinkluose, bet tų, kurie dirba pasienyje, – policijos, pasieniečių. Būtent jiems tenka atremti šią nelegalų invaziją ir dirbti greičiausiai be atostogų, be poilsio ir, kiek girdejau, be normaliai apmokamų viršvalandžių. Kol valdantieji trypčioja vietoje negalėdami greitai priimti reikiamo sprendimo, šie valstybei atsidavę žmonės daro viską, kas jų jėgoms, kad mūsų siena būtų apsaugota.

Visi lyg ir sutarėme, kad priemonės ir žmogiškieji ištekliai turi būti užtikrinami pakankamai šiai krizei spręsti, tačiau diskusijos vis dar vyksta dėl to, ar kai kurios priemonės nėra perteklinės. Taip, fizinė tvora turbūt reikalinga, bet greičiausiai ne pagal tokį įstatymą, kuris yra pateiktas prieš tai, dėl kurio diskutavome ir dėl kurio ministrė labai sunkiai šiandien ryte atsakinėjo į klausimus. Tiesa tokia, kad trūksta ir žmonių pasienyje, dėl to eina ir šis įstatymas dėl tų pačių kariškių pagalbos suvaldyti krizę.

Lietuvos žmonės išerzinti grasinimų, apribojimų, kaukių ir dar visokių nesąmonių, kurias bando įvesti įvairiausių krizių ir nepaprastųjų situacijų vadovai, nepasitiki sprendimais, nepasitiki siūlymais. Dėl to kyla daug klausimų. Kyla klausimų ir dėl šio įstatymo projekto. O mums, kaip frakcijai, didžiausias klausimas kyla, kodėl šį sprendimą būtent šioje krizinėje situacijoje turėtų priimti tiksliai du ministrai.

Sveikiname tą pasiūlymą, kuris iš esmės įtraukė Seimą į tokią diskusiją. Esame įsitikinę, kad tokios jėgos kaip karinės jėgos panaudojimas turi būti išdiskutuotas plačiai, išdiskutuotas būtent čia, Seime, tarp mūsų visų kolegų, ne vien tik Vyriausybėje.

Visų pirma, kariuomenė įtraukta į tokį sprendimą negali būti. Negali būti pasitelkiama neribotam laikui, kaip siūlo įstatymo projektas. Trys mėnesiai yra pakankamas laiko tarpas susitvarkyti su situacija, o jeigu per tris mėnesius jau neįmanoma išspręsti situacijos, reikėtų pagalvoti apie Konstitucijoje ir įstatymuose numatytas visas karines ar nepaprastąsias padėtis, jų įvedimą. Jeigu mes kalbame apie kariškius, kaip policinę funkciją užtikrinančius tokiose situacijose, ji negali tęstis iki begalybės.

Tiesą sakant, viskas, dėl ko mes šiandien diskutuojame, turėjo būti padaryta gana seniai, bet viskas buvo atidėliojama. Viena sesija, antra sesija, prie kurios mes šiandien priėjome. Viskas vyksta tol, kol iš esmės jau net žmonės ir tie patys pasieniečiai pervargo. Pakartosiu tai, ką sakiau prieš tai diskusijose: kiek dar mes atidėliosime kai kuriuos sprendimus, kiek dar visas tas dalykas truks? Iki tol, kol visi pervargs ir mes savo darbus?

Mieli kolegos, siūlau tikrai įvertinti tuos pasiūlymus, kurie yra pateikti, kur įtraukiamas į diskusiją Seimas, nes, matyt, tikrai tokiu būdu galima palaikyti šią įstatymo projektą. Taip, sutinkame, kad pagalba pasienyje tiek kariškių ar ten didesnių policijos pajėgų tikrai yra reikalinga. Labai dėkui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu į tribūną J. Sabatauską kalbėti frakcijos vardu. Prašau.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tiesų pamačius užregistruotą įstatymo projektą pradžioje apėmė tokia neviltis pagalvojus, kad vis dėlto... juolab neradus ir Teisės departamento pastabos dėl galimo prieštaravimo Konstitucijai, kad iš tikrųjų norima realiai įvesti nepaprastąją padėtį tikrai nepanaudojus tam visų Konstitucijoje nurodytų procedūrų. Todėl pateikėme siūlymą, kuriuo būtų numatyta, kad Ekstremalių situacijų komisijai pateikus rašytinį prašymą ir Vyriausybei tam pritarus bei pasiūlius Seimui, Seimas priimtų galutinį sprendimą, kaip yra nepaprastosios padėties atveju.

Aišku, tarp Seimo sesijų tam reikia ir Prezidento, nes priešingu atveju laikas nelaukia. Aš sutinku ir su kolegų argumentais, kuriais pasakyta, kad reikia greitai priimti sprendimą. Šiuo atveju, kai Seimas neposėdžiauja, tokį greitą sprendimą gali priimti Respublikos Prezidentas. Tačiau Prezidentas saistomas taip, kaip ir Nepaprastosios padėties įstatyme numatyta, jis tada kviečia neeilinę Seimo sesiją, kurioje būtų pritarta. Šiuo atveju pateikėme panašų pasiūlymą ir šiuo atveju Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas iš esmės pritarė. Aišku, jis perredagavo truputį formuluotes, sakinius ir panašiai, bet visa esmė liko.

Tuo labiau man džiugu, kad pritarė ir tam pasiūlymui, kurį mes registravome remdamiesi Teisės departamento pastaba, kad vis dėlto ne sąlygoms atkurti reikia, o trūkstant žmoniškųjų išteklių. Tada, kai Sienos apsaugos tarnyba, policija negali būti visiškai paralyžiuotos ir trūksta žmonių realiai atlikti tas funkcijas, pasitelkiama kariuomenė būtent tam, kad padėtų vykdyti tas funkcijas. Šiuo atveju tai atgulė į įstatymo projektą po svarstymo, tiesa, Seimas dar priims sprendimą po svarstymo, bet bent po svarstymo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete.

Viskas būtų gerai, tikrai, mano manymu, dar reikėtų mažytę pataisėlę padaryti iki priėmimo, ja Seimas, tvirtindamas arba priimdamas sprendimą po Prezidento dekreto, kaip ir nepaprastosios padėties atveju, turi teisę ne tik patvirtinti, bet ir pakeisti tą sprendimą, nes gali būti tam tikrų detalių, kurias reikėtų taisyti. Tokia tikrai pastaba. Aišku, buvau pasiruošęs kalbėti visiškai kitaip, bet ačiū komitetui, kad atsižvelgė būtent į mūsų siūlymo esmę. Dabar yra įstatymo projekte svarbu, kad tai padėtų mums įveikti šią krizę.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu frakcijos vardu kalbėti E. Gentvilą. Prašau.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, šita neordinari situacija atsirado ne šiaip sau. Ieškodami sprendimų mes turėjome susitikimą pas Respublikos Prezidentą liepos pačioje pabaigoje, jame dalyvavo partijų vadovai. Aš vietoj mūsų partijos vadovės dalyvavau. Buvo akivaizdu, kad Valstybinės sienos apsaugos tarnybos pajėgumų nepakanka.

Beje, dabar pastaruoju metu mes turime po nulį įleistų. Tada liepos pabaigoje buvo šimtai kiekvieną dieną nelegaliai kertančių valstybės sieną. Viena vertus, alternatyva – neturime pajėgumų ir nesutvarkome pabėgėlių srauto. Kita vertus – alternatyva, kuri tuo metu buvo labiau eskluojama, realiai neaptarinėjama, nepaprastosios padėties įvedimas. Pokalbyje pas Prezidentą buvo iškelta mintis – nereikia įvesti nepaprastosios padėties, tačiau reikia pagalbos Lietuvos pasieniečiams. Ta pagalba galėtų ateiti iš kariškių. Kaip padaryti, kad neįvedant nepaprastosios padėties būtų galima pasitelkti kariškių pajėgumus? Tai ir buvo apsitarta, susitarta, kad bus suteikti papildomi įgaliojimai mūsų kariškiams. Vyriausybė parengė per tą laiką po pokalbio pas Prezidentą šią įstatymo projektą ir teikia jį Seimui.

Dabar galima samprotauti sofistiškai, gal nereikėjo čia iš viso, gal esamoje situacijoje galima tai daryti. Žinote, visi partijų vadovai, kurie dalyvavo pokalbyje pas Prezidentą, pritarė, kad reikalingas šitas. Dabar Vyriausybei, valdančiajai daugumai krenta kankorėžiai, o kam čia iš viso teikia tą projektą. Bet aš noriu pasakyti, kad opozicinių partijų vadovai taip pat pasisakė už tai, kad būtų teikiamas toks įstatymo projektas. Tiesa, tų partijų vadovai, na, nėra Seimo nariai. Aš turiu omenyje tai, kad ir R. Karbauskis, ir V. Tomaševskis, ir V. Uspaskichas pasisakė už tai, kad būtų teikiamas toks projektas. Štai toks projektas teikiamas. Jis iš tikrųjų padeda apsieiti be nepaprastosios padėties įvedimo ir užtikrina papildomų pajėgumų Lietuvos valstybės pasienyje.

Atskira kalba dėl socialdemokratų siūlymo, pataisos ir turbūt opozicijos lyderis S. Skvernelis panašią pataisą siūlo. Labai džiaugiuosi, kad komitetas, atrodo, sutaria ir pritaria, ir šiuo atveju mes esame vieningi. Iš tiesų galbūt krašto apsaugos ministro įgaliojimai arba rangas yra per mažas, nenumenkinant to posto ir asmens, tačiau Seimas tikrai turi būti įtrauktas į tų procesų valdymą ir priėmimą. Todėl aš tikrai džiaugiuosi ir raginu balsuoti už Socialdemokratų partijos teikiamą pataisą, kurioje numatytas ir Prezidento vaidmuo tarpresiniu laikotarpiu, ir Seimo sesijų laikotarpiu Seimo vaidmuo dėl šių karinių pajėgų pasitelkimo. Taigi, jeigu priimame tuos pasiūlymus, kurie bus, nežinau, ar svarstymo, ar priėmimo stadijoje svarstomi, raginu balsuoti už šitą įstatymą ir tokiu būdu užtikrinti stiprų pasienio kontroliavimą šioje situacijoje. Trims mėnesiams, esant reikalui pratęsiant dar trims mėnesiams. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Į tribūną kviečiu V. Rakutį. Prašom.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Dėkoju gerbiamam E. Gentvilui, kuris labai aiškiai sudėliojo reikalus į tam tikras lentynas ir paaiškino priimtų sprendimų vidinę logiką. Tai gerokai palengvina mano užduotį taip pat paremti mūsų komiteto sprendimus, kuriuos mes priėmėme čia prieš kelias minutes. Iš tikrųjų kaltinimai mūsų vidaus reikalų sistemai, ministrei, kad čia labai lėtai buvo reaguojama, gerbiamieji, niekuo nepagrįsti. Iš tikrųjų sureaguota buvo gana greitai, nes vis tiek reikia pirma pagalvoti, o paskui daryti. Jeigu mes būtume darę daugelį dalykų nepasikonsultavę su mūsų kolegomis Europos Sąjungoje, nebūtume numatę, kokias pasekmes sukels vienas ar kitas sprendimas, šiandien turėtume dar blogesnę situaciją ir, ko gero, konfliktų ir tada kaltintume, kodėl taip nepamatuotai buvo padaryta. Aš manau, kad buvo pasirinktas maksimalus ir geras sprendimas, tai yra, pirma galvoti, paskui veikti, bet priėmus sprendimą – veikti ir veikti greitai. Aš manau, kad tai ir buvo padaryta.

Dėl kariuomenės pasitelkimo. Daug kas galvoja, kad kariuomenė tik ir svajoja, kaip ateiti, kaip čia užvaldyti ką nors, ir taip viešajame diskurse yra kalbama, tokios mintys. Gerbiamieji, kariuomenė turi savo uždavinius ir kiekvienas karių atitraukimas kitoms funkcijoms atlikti gerokai apsunkina kovinio rengimo procesą. Daug kas galvoja, kad tas kovinis rengimas nelabai svarbus, gerbiamieji, tai yra esminė kariuomenės charakteristika. Kas iš to, kad turi ginklų, o kariai nemo-ka jais naudotis. Kas iš to, kad ant popieriaus parašyta, bet nėra išbandyta. Kariuomenė turi dirbti, ir todėl aš irgi šiandien teikiau tam tikrą pataisą tam, kad suprastume, kad ta pagalba kariuomenės yra limituota. Taip, jinai yra reikalinga, taip jinai padės, bet mes neturime užmiršti, kad kariuomenė turi neužmiršti savo uždavinių.

Kodėl nereikia paskelbti nepaprastosios padėties? Apibrėžime apibrėžta, kad tik tada primama nepaprastoji padėtis, kai iš tikrųjų iškyla problemų arba pavojų Lietuvos konstitucinei sąrangai ir kitiems esminiems dalykams, kaip ministras labai aiškiai savo kalboje akcentavo. Tikrai nėra ta situacija. Mano supratimu, Lietuvos vidaus reikalų ministerija su savo ribotais resursais iš tikrųjų pademonstravo labai neblogą rezultatą, bet pagalbos jai reikia. Taigi, atitinka ekstremalios situacijos pavadinimą.

Baigdamas norėčiau pasakyti, kad šiandien tos pagalbos reikia ne tik iš Lietuvos kariuomenės, ne tik iš visuomenės, bet reikalinga parama ir iš mūsų parlamentarų, todėl mes turėtume šiuo atveju paremti, ir kiek įmanoma vieningiau, nes tiems žmonėms, kurie budi pasienyje, yra reikalingas mūsų palaikymas. Taigi, siūlau paremti šiuos projektus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiame kolegos, diskutuoti laikas, 20 minučių, taip pat praėjo. Ar galėtume sutarti analogiškai, kaip ir prieš tai dėl įstatymo projekto, kad dėl pasiūlymų apsispręsimas priėmimo stadijoje, nes vis tiek dabar balsuoti negalime pagal darbotvarkę. Ar galime taip sutarti? Gerai, sutariame.

Dabar dėl motyvų. Aš matau, yra norinčių kalbėti. Už įstatymo projektą nori kalbėti K. Masiulis. Prašau.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš visgi raginu tuos politikus, kurie balsavo iki šiol prieš įvairius įstatymus, tiek dėl fizinio barjero, tiek dėl karinės jėgos naudojimo, kariuomenės panaudojimo ir panašiai, persigalvoti, nes tie įstatymai yra mums gyvybiškai svarbūs.

Kalbant apie fizinį barjerą, jo nebuvo pastatyta per buvusias kadencijas, nors iš tikro toks supratimas egzistavo, kad jis yra reikalingas. Netgi dėl kontrabandos, ką ir kalbėti apie migracijos grėsmę, apie kurią irgi buvo žinoma.

Karinių pajėgų panaudojimas migracijai užkardyti irgi yra naujovė. Mes tokios patirties neturėjome. Dabar gyvenimas mus moko. Aš siūlyčiau nepolitikuoti, nedaryti tuščių politikų ir nekaišioti I. Šimonytės Vyriausybei į ratus pagalių, o daryti tai, kas yra reikalinga Lietuvai. Tuo labiau jeigu jūs būtumėte patys valdžioje, jūs panašius įstatymus priimtumėte. Tas elgesys, kurį aš mačiau balsuojant dėl fizinio barjero, mane šokiruoja ir nuteikia labai pesimistiškai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės A. Skardžius. Prašau.

A. SKARDŽIUS (DPF). Išties taikos metu pasitelkti kariuomenę ne prieš sienos pažeidėjus, o prieš kokį nors įvykį bet kurioje Lietuvos teritorijoje, prieš Lietuvos žmones, nesuvokiamas dalykas. Ar Vyriausybė tiek jau įsibaimino, kad ir čia protestuojančių piliečių, kad mano, kad vidaus tarnybos pulkai, policija nesusitvarkys su mitinguojančiais ir reikės pasitelkti kariuomenę?

Teko matyti, rodos, partijos pirmininką G. Landsbergį jau su apsauga vaikstantį ir išgąščio pilnomis akimis žvelgiantį į šiandienos mitingą. Suprantama, tačiau nereikėtų dangstyti vien tuo, kad štai yra nelegalių migrantų krizė, priimkime įstatymą dėl pasienio, bet karinę jėgą naudokime bet kurioje Lietuvos teritorijoje ir ne prieš neteisėtus migrantus, o prieš savo piliečius. Tikiuosi, kad taip nenutiks.

Ačiū, kad komitetui užteko sveiko proto ir galų gale buvo Seimui leista priimti galutinį sprendimą. Tai išties yra sveikintina, bet norėčiau pacituoti Prezidentės D. Grybauskaitės perspėjimą ministrams: nepozuokite prie tvoros, kurios faktiškai nėra. Aš norėčiau papildyti ir pasakyti, kad nustokime darbą imituoti vien tik viešojoje erdvėje, feisbuke ar dar kituose portaluose, o imkimės išties ryžtingų veiksmų ir vykdykime savo funkcijas. Todėl labai atsiprašau, bet negaliu už šį įstatymą balsuoti, nes visai kiti ketinimai buvo, ne tik suvaldyti padėtį pasienyje, bet ir, matyt...

PIRMININKAS. Dėkui. Kadangi du projektai, tai už kalbės A. Anušauskas. Mačiau buvo užsirašęs. Tuoj, minutę.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, turiu pasakyti, kad kai teikėme šį įstatymo projektą, svarbiausia buvo ne forma, koku būdu kariai gauna įgaliojimus talkinti sienos apsaugai, o turinys. Iš tikrųjų ir Krašto apsaugos ministerija pritaria toms pataisoms, kurios buvo padarytos šiuo metu Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete. Kaip, koku būdu pasieks tie įgaliojimai, čia, aš manau, antraeilis klausimas, svarbiausia, kad kariai, talkinantys pasieniečiams, turėtų reikalingus įrankius ir galėtų atlikti pareigą gindami Lietuvos sieną.

Bet kokios spekuliacijos, kad kariai gali būti panaudoti kur nors kitur, ne sienos apsaugai, yra ne tik spekuliacija, – demagogija ir melagystė. Dar kartą noriu pabrėžti, kuo skiriasi ekstremalios situacijos metu suteikiami įgaliojimai ir nepaprastosios padėties. Jums žinotina, šiuo atveju suteikiamos galimybės naudoti specialias priemones, nepaprastosios padėties metu karinė jėga yra vienas pagrindinių įgaliojimų. Karinė jėga, dar kartą pabrėžiu, – didžiulis skirtumas.

Lygiai taip pat ir pilietinių teisių ribojimas nepaprastosios padėties metu, yra visas sąrašas tų teisių, kurios gali būti apribotos. Šiuo atveju jokių ribojimų nėra, bet, be abejo, politikams niekas neuždraus spekuliuoti šita tema, bet pabrėžiu – skirtumai yra milžiniški, didžiuliai, įgaliojimai nepalyginami. Todėl aš kviečiu balsuoti už dabartinę įstatymo redakciją.

PIRMININKAS. Dėkoju. Apsispręsimė numatytu laiku.

16.17 val.

Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 2, 9, 13, 15, 17, 18, 24, 28, 31 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-754(2), Darbo kodekso 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-755(2) (svarstymas)

Dabar darbotvarkės 2-3.1, 2-3.2 klausimai – Civilinės saugos įstatymo ir lydimojo Darbo kodekso 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektai. Prašau į tribūną M. Lingę pristatyti svarstymo komitete rezultatus.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Abudu?

PIRMININKAS. Taip, abu iš karto.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Komitetas apsvairstė minėtus įstatymų projektus. Buvo gautos šešios Teisės departamento pastabos. Faktiškai į visas jas atsi-

žvelgta, į vieną neatsižvelgta, bet esmė ir turinys labiau priminė dizaino klausimus, negu prieštaravo esmei. Buvo gauti Seimo nario V. Bako pasiūlymai. Keletui jų komitetas taip pat siūlė pritariti, keletui jų nepritarė. Balsuojant už visą išvadą – pritariti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms, išvada priimta bendru sutarimu.

Taip pat komitetas apsvarstė Darbo kodekso 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, buvo gauta Teisės departamento pastaba, jai komitetas nepritarė. Balsuojant už 7, prieš – 1, susilaikius 4 – pritariti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar diskusija dėl projekto. Pirmasis į tribūną kviečiamas A. Sysas. Prašau. Ruošiasi V. Bakas.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamas pirmininke, kiek aš suprantu, mes dėl abiejų diskutuojame, nes aš užsirašiau dėl Darbo kodekso.

PIRMININKAS. Taip.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, Darbo kodeksas yra vientisas dokumentas ir jį reikia skaityti visą, nes tai yra bendros normos, kurias norima taisyti. Esmę šito įstatymo labai gerai pastebėjo Teisės departamentas, kad nuoroda eina į prieš tai svarstyta Civilinės atsakomybės įstatymą, kuriuo lyg ir kažkas pakeista su darbo santykiais, bet ten nieko nėra. Esmė šito įstatymo yra ta, kad įvedus būtinus užduotis, nustoja galioti Darbo kodeksas, tai yra žmogui galima nemokėti už viršvalandžius, galima nemokėti už šventines dienas, galima darbo sąlygas pabloginti ir visi kiti dalykai, ką numato Darbo kodeksas. Aš nemanau, kad šiandien už lango karas. Taip, suprantu, kad aplink mus eina šventa procesija, viską šitą suprantu, bet tai tikrai ne karo sąlygos, nes dabartiniame įstatyme... Aš noriu pasakyti, kad ir priimant Darbo kodekso naują versiją aš lygiai taip pat pasisakiau dėl mobilizacijos ir karo padėties. Bet čia karo padėtis parašyta. Na, suprantu, kai prasideda karas, kažkaip apie darbo santykius ir derybas nėra kada kalbėti, reikia gintis arba dar ką nors daryti. Bet šiuo atveju nėra karo. Yra hibridinis karas, kurį čia kolegos visą laiką mini, bet gal geriau šito nereikia minėti.

Bet suprantu, kad yra neeilinė situacija. Bet, gerbiamieji, mano galva, kur kas svarbesnė situacija yra suvaldyti kovidą, o ne 4 tūkst. pabėgėlių dabar, gal dar ten vienas kitas atsiras, nes neskiepytų yra šimtą kartų turbūt daugiau. Mes galime užsidaryti ir mūsų ekonomika nukentėti, mūsų pajamos ir viskas.

Aš noriu priminti, kad irgi buvo pažadų tiems, kurie dirbo su kovidu, kad bus išmokėtos priemokos, padidinti atlyginimai. Tai iki šiol medikai skundžiasi, kad to nepadaryta, kad neatskaityta su kai kuriomis ligoninėmis savivaldybėse ir taip toliau.

Vėl man iš tribūnų aiškina, kad bus padidinta 30 % priemokos. Palaukite, gerbiamieji, yra individualios darbo sutartys, yra kolektyvinės sutartys, yra Darbo kodeksas, kuriame aiškiai apibrėžta, kada, už ką mokama, kokios darbo sąlygos. Todėl taip laisvai įrašyti...

Aš labai noriu visų Seimo narių paprašyti: pagalvokite, ką jūs darote. Jums reikės susitikti su pareigūnais, kurie šiandien skundžiasi, kad jiems nesumokama už tai, kad jie dirbo. Manau, jeigu pas Lietuvos darbuotoją ateina ir pasako: aš tau sumokėsiu dar 20 %, 30 % ar 50 %, nereikia jokios sutarties, žmogus eina ir dirba. Bet žmogui pirmiausia liepiama dirbti, o ar bus sumokėta, tai neaišku. Bus pinigų, sumokėsime.

Šis įstatymas, jeigu taip bus įrašyta ir taip nubalsuos Seimas, leidžia valdžiai nemokėti, nes tai yra ekstremali situacija. Tai yra būtinos užduotys pritraukti iš savivaldybių institucijų. Čia ne tik pareigūnų klausimas. Šiandien su nelegaliais dirba labai daug savivaldybių darbuotojų. Tai yra ir maitinimas, priežiūra, ir visi pristatymai. Visokių dalykų. Negi mes, bandydami padėti nelegaliai perėjusiems sieną, užtikrindami žmogaus teises, negalime užtikrinti savo Lietuvos piliečiams normalaus darbo užmokesčio? Jeigu randame tvorai 152 mln., kodėl nerandame keleto tūkstančių darbuotojų atlyginimams?

Savaitgalį buvau susitikęs su pietinių rajonų merais ir administracijų direktoriais. Jie sako: tai pasityčiojimas. Savivaldybei davė mėnesiui 1 tūkst. eurų priemokoms, kai dirba dešimtys ir šimtai žmonių, davė 1 tūkst. eurų priemokoms. Jau dabar pažeidžiamos, dar nepriėmus įstatymo, šitų žmonių teisės. Teisė į normalų darbo užmokestį, normalias darbo sąlygas. Nesvarbu, kad šiandien pas mus eina neprašyti svečiai.

Gerbkime pirmiausia savo piliečius. Mes parodysime patriotizmą ir apginsime Tėvynę, bet už viską reikia mokėti. Todėl kviečiu nepritarti šiam įstatymui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Į tribūną kviečiu V. Baką, bet aš matau, kad jo nėra Seimo salėje. Yra V. Bakas? Ar V. Bakas norėtų dabar diskutuoti dėl įstatymo projekto? V. Bakas ar norėtų? (*Balsas salėje: „Nori, nori“*) Matau, kad nori. Ateikite į tribūną ir tribūna bus jūsų.

Posėdžiui toliau pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotojas P. Saudargas.

V. BAKAS (*MSNG*). Labai ačiū. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų aš galbūt norėčiau daugiau pakalbėti ir pasiūlyti tam tikras priemones ekstremaliai situacijai valdyti.

Visų pirma, pats pasirinktas modelis, kai, būkime *biedni*, bet teisingi, be sienos, ką mes šiandien išsprendėme, yra vidaus dalykų. Tai yra žmonės, kurie valdo pačią pabėgėlių krizę. Deja, tas valdymas krenta ant merų ir pasieniečių pečių. Man atrodo, ar būtų sąžininga, jeigu ekstremalios situacijos šiuo atveju vadovė ar Vyriausybė, kuri ten talkina, duodama užduotis merams arba pasieniečiams, kartu ir numatytų lėšas, kuriomis būtų kompensuota už tas užduotis. Sutikite, kad pirmas... Tiesiog man dažnai tenka lankytis užkardose ir kalbėtis su miestų vadovais, kurie atsiliepė į prašymą padėti šiuo atveju valstybei, bet sutikite, kai elementarūs klausimai dėl elementarių išlaidų atlyginimo, maitinimo sprendžiami tris savaites, tai yra per daug.

Pavyzdžiui, Lazdijų merė A. Miškinienė, Alytaus meras per kelias valandas turėjo priimti sprendimus ir organizuoti patalpas, maitinimą, apsaugą, apgyvendinimą. Vyriausybė net sprendimą kompensuoti išlaidas priima per tris savaites. Tai nenormalu. Iš tikrųjų toks delsimas sukūrė nepasitikėjimą tarp savivaldybių vadovų, tarp bendruomenių ir Vyriausybės, nes mes matome, kad aštuoniems merams įsitraukus į ekstremalios situacijos valdymą ir pamačius, kad Vyriausybėje nėra to jautrumo, kad merai vadinami mergaitėmis, ta prasme – ne viceministrų lygio, vakar buvome susitikime pas Seimo Pirmininkę, tai demotyvuoja. Apskritai demotyvuoja netgi tuos, kurie prisideda. Todėl pirmasis mano siūlymas šiandien dėl Civilinės saugos įstatymo, tai yra Seimui padėti... Seimas turi padėti Vyriausybei atkurti tą pasitikėjimą tarp miestų vadovų ir tarp Vyriausybės. Mes turime į įstatymą įdėti nuostatas, kurios kompensuotų išlaidas, įstatyme būtų numatyta, kad išlaidos, kurias patiria savivalda, būtų kompensuojamos.

Antra. Kolegos, mes neseniai girdėjome kalbant apie sieną, kad 150 mln., skiriamų sienai, yra lašas jūroje. Ar ne? Bet irgi turite žinoti, kad žmonės, kurie dirba su nelegalių migrantų sukelta krize, šiandien gauna 1 tūkst. eurų krepšelį per mėnesį. Pavyzdžiui, visa savivaldybė, ten dirba 15 žmonių su tais migrantais, gauna 1 tūkst. eurų. Kitaip tariant, net 50 eurų priedo per mėnesį nesiekia. Tai yra kompensacija už viršvalandžius, už savaitgalius. Sutikite, tai yra nenormalu. Merai, Valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnai daugiau negu mėnesį gyvena 24/7 režimu. Jie yra atšaukti iš atostogų, jie negali savaitgalį nuvažiuoti kur nors su artimaisiais, bičiuliais praleisti laiko, pailsėti. Jie gyvena nuolatinės parengties režimu, o mes jiems siūlome mažiau negu 50 eurų. Pasieniečiams nustatyti priedai dar kur bus, eina gandai, dar iki šiol jų nėra, 20 %. Absurdas! 20 % priedas žmonėms, kurių indėlių mes lyginame su JAV rugsėjo 11-osios ugniagesių indėliu. Aš noriu pasakyti, kad Vidaus reikalų ministerija turi būti jautresnė dėl tokių klausimų ir jei jau reikia pagalbos, tada Seimas turi teikti įstatymų projektus, kad mes galėtume tinkamai kompensuoti išlaidas, už viršvalandžius ir krūvį, ir riziką, su kuria susiduria žmonės padėdami mums valdyti migrantų krizę. Aš šiandien parengiau Civilinės saugos įstatymo pataisas, kuriomis mes garantuotume savivaldybėms, kad jų patirtos išlaidos bus kompensuotos. Kviesčiau ir svarstymo, ir priėmimo metu joms pritarti. Ačiū.

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas kolega. Dabar į diskusiją kviečiu gerbiamą M. Lingę. Prašau į tribūną.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Gerbiamieji kolegos, atrodo, svarstome gana techninius projektus, ypač kalbant apie Civilinės saugos įstatymą, tačiau tie siūlomi pakeitimai yra ir apie vertybinius dalykus. Pirmiausia tai apie solidarumą, pasitikėjimą ir atsakomybę.

Apie kiekvieną iš jų. Iš siūlomų pakeitimų Civilinės saugos įstatyme esminis yra tas, kuris siūlo numatyti, kad ministerijos ir kitos valstybės institucijos ir įstaigos dalyvauja likviduojant ekstremalias situacijas ir šalinant jų padarinius. Iš tiesų, nors tai ir nėra labai nauja forma, bet rei-

kia tikslinti šias nuostatas, kad sunkiausiu metu turime telkti pajėgas, gebėjimus ir resursus. Tai ir daroma.

Apie pasitikėjimą. Taip, jo labai reikia, gal net kiek avansu. Nežinome, kokiems darbams, užduotims pasitelkti ir kokių materialinių išteklių gali dar prireikti iš įvairių ūkio subjektų. Mes nežinome, kas šaus diktatoriui ir jo patronams į galvą ir kokių priemonių reikės imtis ginant šalį, todėl pasitikėjime ir leiskime veikti operacijų vadovams, Vyriausybei, o vertinti palikime žmonėms demokratinuose rinkimuose. Jų šie pakeitimai nei suvaržo, nei panaikina.

Tam tikras spekuliacijoms vyksta dėl kito siūlymo, kuriuo supaprastinimas materialinių išteklių pasitelkimas neatidėliotinais atvejais, kai kyla didelis pavojus gyventojų gyvybei, sveikatai, aplinkai ir turtui. Kai reikia veikti greitai, „tarpinės grandys“ gali ne tiek padėti, kiek apsunkinti procesus. Priemonių ir resursų reikia dabar, o ne tada, kai kažkam pasirodys, supras ar teksis veikti. Išaiškinimams ir suderinimams taip pat reikia daug laiko, kuris valdant neatidėliotinus (pabrėšiu – neatidėliotinus), ne tik ekstremalius, bet neatidėliotinus atvejus, gali būti per brangus. Tai savotiška pagalba ir savivaldybėms, kurioms dėl ekstremalių situacijų tenkantys išbandymai kelia rimtų iššūkių: organizacinių, kompetencinių, finansinių. Tad atsakomybės koncentravimas operaciją valdančiųjų rankose išties turėtų palengvinti ir jų dalį.

Kompensavimo mechanizmai numatyti ir patikrinti, tai parodė ir padangų gaisro „Ekologistikoje“ atvejis Alytuje – nuostoliai buvo kompensuoti. Tai numatyta ir Vyriausybės nutarimuose ir tai, numatyta, būtų vykdoma ir šios aptariamos krizės atveju.

Ir apie atsakomybę. Kitas pakeitimas dėl žmogiškųjų, materialinių resursų pasitelkimo, tačiau šios nuostatos nėra naujos, bet iškilo poreikis labiau tikslinti ir suteikti aiškumo jas įgyvendinant. Todėl nereikia platinti baimių dėl gyventojų pasitelkimo ar išnaudojimo. Kai esame išbandomi įvairių krizinių patirčių, parodome, kad mes mokame susitelkti ir savanoriškai suvienyti jėgas. Gavau ne vieną asmeninį paklausimą iš žmonių, kuriems rūpi, kaip jie galėtų būti naudingi ir prisidėti šioje situacijoje. Tikiu, gaunate ir jų tokių paklausimų ir pasiūlymų. Daliai žmonių tai primena Nepriklausomybės pradžią ir jos metu valstybei tekusius iššūkius. Jie ir šiandien nori padėti šaliai. Tai atsakomybės pavyzdžiai, kaip ir tos atsakomybės, kurią jaunimas demonstravo, kai 2015 metais atkūrėme privalomą šauktinių kariuomenę. Tikriausiai pamenate, kokie gaudūs verksmai vilnijo tada per Lietuvą, bet tai tebuvo mirasas ir iliuzija. Kaip šią iliuziją ir šiandien kuria triukšmaujantys prie Seimo ir teigiantys, jog kalba visos tautos vardu. Anuomet pakako vien savanorių, kad būtų užpildytos numatytos šauktinių kvotos – virš 3 tūkst. 500. Tikiuosi, kad ir šiuo atveju neteks šių pataisų panaudoti įsakant ką nors daryti tiems, kurie nenori padėti ir prisidėti. Norisi tikėti, kad norinčiųjų padėti bus daugiau, nei reikės rankų ir pajėgų. Niekas nepasitelks gyventojų veiklai, kuriai jie neturi specialios kvalifikacijos. To net ir neleidžia įstatymai. Nevers nei tvorą statyti, nei migrantų gaudyti. Todėl kviečiu išlikti oriems ir adekvatiems situacijoje ir leisti sudaryti sąlygas visiems, kurie nori ir gali prisidėti suvaldant iššūkius. Todėl kviečiu palaikyti Vyriausybės pateiktus pasiūlymus.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiama Mindaugui.

Dabar į tribūną diskutuoti kviečiamas P. Gražulis. Prašom.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamas pirmininke, gerbiama Seimo nariai, man yra labai gaila, kad vis dėlto tiek... Jau nekalbu apie valdančiąją daugumą, bet aš noriu atkreipti dėmesį į opozicijos atstovų kalbas ir pasisakymus. Visi iki vieno kalbate apie pasekmes. Apie priežastis jūs nekalbate. Tai yra jeigu neturime strategijos, tai taktika nepadės. Mes net ir šiandien... Prieš mane kalbėjo Seimo narys, dėl ko šiandien žmonės susirinko. Tai jūs, konservatoriai, savo kvailais sprendimais, jūsų Vyriausybė šituos žmones ir sukiršino. Antikonstituciniais sprendimais, kurie prieštarauja Jungtinių Tautų Žmogaus Teisių Teismo sprendimui, kurie prieštarauja bent kokiam žmogaus teisių chartijai.

Juk Konstitucijos 21 straipsnyje rašoma: žmogaus kūnas be jo sutikimo neliečiamas. Jūs norite priversti visus vakcinuoti. Faktiškai taip aš manau, kad žmogus turi demokratinėje šalyje pasirinkimo laisvę. Tai kalba ir Pasaulio sveikatos organizacija: negalimi tokie drastiški sprendimai, kurie kiršina tautą. Pažiūrėkite, yra kitų valstybių, kurios surado kitų galimybių, kaip žmonėms išaiškinti, kad geranoriškai vakcinuotųsi. Prievarta niekada mielas nebūsi.

Taip pat aš noriu kalbėti ir apie sieną. Žiūrėkite, kiek kainuos šita jūsų politika. Galvoju, kadangi jūs statote sieną be konkurso ir statys valstybės įmonė, kuri neturi nei plaktuko, nei kastuvo, o samdys rangovus kokia nori kaina, vietoj 150 mln. su visa infrastruktūra mes sumokėsime mažiausiai pusę milijardo, nes atišamos visos galimybės piktnaudžiauti. Taip ir bus, žinoma, pasipelnys pirmiausia valdančioji dauguma ir *atkatai* byrės didžiausi, bet žmonių sąskaita.

Jau ne kartą kalbėjau... Žiūrėkite, kas yra. Mes turime suprasti geopolitinę situaciją, kad už Baltarusijos yra Rusija, nėra ko nors, kad tai demokratinė šalis Jungtinės Amerikos Valstijos ar kas. Mes, suprasdami šią geopolitinę situaciją, neįstumkime visiškai su tvoromis visos Baltarusijos į Rusijos glėbį. (*Balsas salėje*)

Aš jau jums apie tai ne kartą kalbėjau ir priminiau šiandien pirmoje kalboje. Net Amerika su Afganistano talibais kalba, nes mato, kad jėga neišspręsi visų klausimų. Šiandien meskite savo puikybę į šoną ir ieškokite diplomatinių sprendimų. Jeigu jūs jau taip susipykote su kaimynais, kad jūs negalite kalbėti, ieškokite tarpininkų, ieškokite Europos Sąjungos atstovų, kurie ieškotų politinio kelio, kaip išeiti iš šios krizės.

30 metų nereikėjo tvoros. Ateina konservatoriai į valdžią – reikia už pusę milijardo tvoros. Jūs patys pamąstykite, ką jūs darote, kokią jūs politiką vykdote, ir darykite išvadas. Negalima vien tik gintis. Ieškokime bendradarbiavimo, ieškokime sutarimo, o jeigu mes ieškosime, aš manau, kad mes jį ir rasime.

Linkiu, kad jūs vadovautumėtės sveiku protu, o ne ambicijomis, pasauline patirtimi, o ne kažkokia, kaip sako, tikrai nesuprantama, gal Ž. Pavilionio ar kokio patarimais, priklausančio kažkokiai *šaikai*, Lotynų Amerikos ir Kubos gaujai. Tikrai naudokimės... Labai rimtai pamąstykite ir priimkite tuos sprendimus.

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiamas Petrai, už jūsų argumentus. Man ypač patiko tas dėl kūno neliečiamybės. Kai susirgsime kovidu, tai prašykime, kad medikai mūsų irgi neliestų.

Gerbiami kolegos, tęsiame toliau. Yra užsirašiusių kalbėti dėl motyvų. Vienas – už, vienas – prieš. M. Lingė kalbėtų už. Prašau. Dabar jau po svarstymo kalbame dėl motyvų. Prašau.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, išties noriu paraginti dar kartą tiek priimant Darbo kodeksą, labiau galbūt atsakydamas ir į gerbiamo Algirdo išsakytą kritiką ir nuogąstavimus, kad tarsi bus įjungiamas bendroji norma. Iš tiesų mes matome, kad vis tiek visas reguliavimas turėtų būti numatytas Civilinės saugos įstatyme. Dabar, šiuo metu, Vyriausybė neteikia jokių papildomų nuostatų. Vadinas, jeigu mes norėtume kaip nors apriboti tų darbuotojų, suvaržyti jų teises, turėtų būti grįžtama iš naujo ir turėtų būti teikiami nauji pasiūlymai.

Tai yra labiau įvedamas instrumentas ir galimybė, jeigu susiklostytų tokia situacija, turėti tokią instrumentą valdant ekstremalią situaciją, jeigu tektų pasitelkti būtinosioms užduotims atlikti. Todėl išties, matyt, šiuo atveju turime naudoti visus instrumentus, kokius turime ir galime, turėtume parengti ir būdinčius, kurių, norisi tikėti, niekada ir neprireiktų panaudoti. Todėl raginu ir kviečiu balsuoti už šį visą įstatymų paketą ir konkrečiai taip pat ir už Darbo kodeksą, dėl kurio buvo abejonių.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Kam reikia priimti įstatymus, kurių netaikysime? Atsakykite man, kokia čia dabar yra situacija? Matote, gal neprireiks, gal prireiks, bet, kolegos, jeigu mes priimame įstatymą, jis įgauna galią, o ta galia yra tokia, kad galima nesilaikyti Darbo kodekso nuostatų, žmogui uždaroma galimybė ieškoti teisingumo net teisme, nes yra priimtas įstatymas, kuris atėmė iš žmonių šią teisę. Kodėl mes žaidžiame žmonių likimais, jeigu to nereikia? Atsikvošėkime! Man labai keista, kad komiteto pirmininkas, kuris turėtų ginti darbo teisės nuostatas, darbuotojų teises, aiškina, kad, na, šį kartą padarome išlygą, gal neprireiks. O jeigu prireiks, kas atsakys, kas kalbės su tais žmonėmis, kas mokės jiems? Mes sakysime, situacija tokia. Na, bet nėra karo, nėra maro, yra pinigų. Man visa šita situacija primena prieš kokius 10–12 metų situaciją, kai Lietuvoje buvo krepšinio čempionatas. Garsi alaus firma uždirba 150 mln. eurų gryno pelno, darbuotojai paprašo milijono darbo užmokesčiui padidinti, atsisakoma, kreipiamasi į teismą ir pripažįstama, kad alus yra gyvybiškai svarbus produktas Lietuvai ir uždraudžiamas streikas. Žmonėms neišmokamas milijonas. Čia nereikia net milijono darbo užmokesčiui, čia reikia žymiai

mažiau. Jeigu mes surandame fizinei tvorai pinigų, tai mylėkime ir gerbkime savo darbuotojus ir mokėkime jiems už darbą. Na, negalime nemokėti žmonėms už darbą. Taip, negraudinkime, patriotizmo užteks visiems, bet sakau, būtų kitokia situacija. Šiandien nėra tokios kritinės situacijos, kad reiktų darbuotojams, darbuotojų atžvilgiu nesilaikyti Darbo įstatymo. Todėl kviečiu nepriarti šitam įstatymui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Per šoninį mikrofoną gerbiamas D. Kepenis. Prašau.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėl vedimo tvarkos.

PIRMININKAS. Tik prašom garsiau.

D. KEPENIS (LVŽSF). Man dabar pranešė, kad čia iš vidinio kiemo šiandien didžiulis būrys žmonių neišleidžia išvykti Seimo narių savo transportu į miestą. Ir girdėjau, kad yra tikimybė, kad tie žmonės bus vaikomi dujomis. Gerbiamieji, pasirodo, kad tie žmonės taip ir nesulaukė nei premjerės I. Šimonytės, nei ministro G. Landsbergio ir jie nori išgirsti jų balsą. Kad nereiktų čia purkšti žmonių dujomis, gal galima pakviesti premjerę ir G. Landsbergį, kad jie susitiktų su žmonėmis ir jiems atsakytų į klausimus? Jie šiandien visą dieną laukia nuo 9 valandos iki pat dabar. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tai nebuvo susiję su mūsų posėdžio eiga ir vedimu, tai dėl viešosios tvarkos ar apskritai politikos. Tai jūsų teisė pasakyti repliką, viskas gerai.

16.43 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-756(2) (svarstymas)

Dabar, gerbiami kolegos, tęsiame darbotvarkės klausimus, 2-4 klausimas – įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-756(2). Vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Taigi svarstymas. Gerbiamas A. Ažubalis gal ateitų į tribūną pristatyti. Prašom.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, kolegos, taigi šis įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 67 straipsnio pakeitimas yra daromas siekiant reguliuoti neteisėtų migrantų srautą, kai mūsų valstybėje yra paskelbta ekstremali situacija dėl masinio užsieniečių antplūdžio. Siūloma nustatyti, kad užsieniečiai prašymą suteikti prieglobstį galėtų pateikti tik pasienio kontrolės punktuose ir tranzito zonose Valstybės sienos apsaugos tarnybai. Taip mes bandytume šiek tiek tvarkyti jų srautus ir kartu, žinoma, užkirsti kelią chaotiškam valstybinės sienos pažeidinėjimui. Tai tiek galbūt. Komitetas svarstė ir vienbalsiai – tiek pozicija, tiek opozicija – pritarė šioms siūlomoms pakeitimams.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ačiū už pristatymą. Dabar diskutuoti norėtų gerbiamas K. Masiulis. A, jūs grįžote į salę, nes manėme, kad jūsų nėra, tai prašom tada į tribūną. A, atsisako diskutuoti.

Tada motyvai už, prieš po svarstymo. Nematau kolegų, norinčių kalbėti po svarstymo. Gal galėtume tada po svarstymo bendru sutarimu šiam projektui pritarti? Dėkui, galime. Tai vis tiek balsuosime dėl priėmimo. Gerai. Vadinasi, 2-4 klausimui – įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ projektui Nr. XIVP-756 – yra pritarta bendru sutarimu po svarstymo.

Dabar mes esame apsvartę mūsų popietinio posėdžio darbotvarkę. Galėtume pradėti balsavimą, bet dar nėra suėjęs mūsų numatytas laikas, o mes esame susitarę, kad balsuojame laiku. (Balsai salėje)

16.46 val.

Fizinio barjero Lietuvos Respublikos teritorijoje prie Europos Sąjungos išorės sienos su Baltarusijos Respublika įrengimo įstatymo projektas Nr. XIVP-753(2) (svarstymo tęsinys)

Dėl motyvų dėl sienos? Gerai. Galime tada iš tikrųjų išklausti motyvus, kurie liko neišklausti, ar ne? Jūs turite omenyje dėl Fizinio barjero projekto Nr. XIVP-753. Yra po svarstymo motyvų. Gerai. Mes įjungsime tada toje vietoje posėdį ir išklausysime motyvus grįžę prie darbotvarkės. Už vėlgi kalbėtų gerbiamas K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Čia apie barjerą, taip?

PIRMININKAS. Bet vėl...

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš esu.

PIRMININKAS. Taip, prašom apie barjerą. Prašom kalbėti.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, vieną iš pirmųjų klausimų mes svarstėme, buvo balsuojama ir aš mačiau, kad iš valstiečių partijos, iš *darbiečių* partijos ir lygiai taip pat lenkai nepalaikė šio klausimo. Lenkų balsavimas mane ypač nustebino, nes tautinių mažumų gyvena labiausiai aplink būtent Baltarusijos pasienį ir labiausiai tose vietose eina neteisėti migrantai, tos savivaldybės yra labiausiai sukrėstos. Ir gyventojai sukrėsti, ir savivaldybės sukrėstos. Aš girdėjau iš lenkų partijos politikų pasisakymų dėl migrantų ir panašiai. Pasirodo, fizinio barjero jiems nereikia arba nereikia tokio, gal kažkokio kitokio ir panašiai.

Lygiai taip pat nustebino ir valstiečių balsavimas, ir opozicijos lyderio šnekos. Jis ketverius metus visai nesenai buvo premjeru. Galėjo pastatyti tokią, kokios reikia. Sako, kad reikėtų ten kažkaip gal skaidriau pirkti ar ilgiau, ar kitaip. Tai galėjo pirkti labai skaidriai ir pastatyti labai skaidriai tokią, kokios reikia. Nieko nepadarė. Dabar tiktai šnekos ir trukdymas.

Mes esame politikai ir mokame pašnekėti, kaip norime. Galime pridengti savo pagalių kaišiojimą į ratus I. Šimonytei įvairiomis įdomiomis tezėmis, kad tai, matote, nepakankamai skaidru ar dar kažkaip. Reikėtų vis dėlto atsakingiau elgtis ir pagalvoti apie tai, kad tai yra valstybėje vienas iš svarbiausių, jeigu ne svarbiausias, objektas šiuo metu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas A. Skardžius. Prašau.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Barjeras su Baltarusija ištis reikalingas, tačiau jo planuojamas įgyvendinimas yra labai neskaidrus ir panašus į projekto „Independence“ įgyvendinimą. Tikrai dar peržiūrėjau protokolus A. Kubiliaus Vyriausybės. Ištis veiksmai labai panašūs įgyvendinant šį projektą ir pradinė kaina labai panaši. Vyriausybė kratosi atsakomybės įgyvendindama valstybinės svarbos objektą. Teigiama, kad projektą įgyvendins energetikos įmonė EPSO-G, anksčiau administravusi tik energetikos sąskaitas. O gal tvora bus elektrinė? Todėl ir paskirta ją įgyvendinti energetikos įmonei. Tačiau labai tikėtina, kad tvorą statys geras energetikos ministro bičiulis, bendražygis R. Masiulis, vadovaujantis „Litgrid“, tai yra EPSO-G pavaldžiai įmonei. Vyriausybė ignoruoja viešųjų pirkimų procedūras, nėra fiksuota projekto kaina ir įgyvendinimo terminas. Tvorą bus statoma be jokios kontrolės, slapta, neva tai būtų kažkoks strateginis atominis projektas. Turėjome auksinius šaukštus, už auksinę kainą įsigijome bokserių, turėsime auksinę tvorą. Tad tikrai, kolegos, siūlau nepritarti tokiame šio projekto įgyvendinimui, o naudotis dabar esamomis procedūromis. Jų visiškai pakanka net per vieną dieną priimti sprendimą, kas statys tvorą, ir užtikrinti tiek parlamentinę, tiek Vyriausybės kontrolę. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dar per šoninį mikrofoną E. Zingeris nori kalbėti. Prašau.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami bičiuliai, aš visą gyvenimą stebiu tą patį – valstybės statybas vienoje nedidelėje šalyje, kuri yra Artimuosiuose Rytuose ir kuri yra apsupta ir draugų, ir nedraugų. Aš mačiau, kaip ramiai prieš 15 metų buvo pastatyta betoninė (noriu pasakyti – betoninė) tvora, kuri yra apie 600 kilometrų. Tai yra demokratinė Izraelio visuomenė, kuri sugebėjo niekada nenaudoti nė vieno kareivio prieš savo piliečius, turint galvoje kitą šiandien priimamą įstatymą, ir niekada neturėjo jokių ypatingų diskusijų dėl tvoros pastatymo, po kurio 80 % sumažėjo teroro aktų prieš izraeliečius. Jūs man galite pasakyti, ar problema yra... Čia buvo šnekama dėl galimos korupcijos, kas pas mus gali būti. Žinoma, galimi atvejai, bet ar susitarimas įmanomas lietuviškoje visuomenėje dėl Lietuvos apgynimo dalykų? Aš manau, žmogaus teisių dalykai yra labai svarbūs. Izraelio visuomenėje, jūs matote, keičiasi vyriausybė po vyriausybės, bet konsensusas tarp jų turėtų būti, kas ginama Lietuvoje, ir pasiruošimas ginti tą šalį. Kiekviena mergaitė Izraelyje nešiojasi po automatą ir tai yra pavyzdys. Aš norėčiau pasakyti, kad mes gyvename demokratinėje visuomenėje ir turėtume susitarti dėl esminio dalyko ir išsiugdyti instinktus – valstybingumo instinktus. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiamas Emanueli, labai dėkui už jūsų nuomonę.

Gerbiami kolegos, dabar mes grįžtame prie darbotvarkės ir bus balsavimas, kaip ir numatyta... (*Balsai salėje*) Ne, čia buvo po svarstymo. Vienas – už, vienas – prieš čia buvo po svarstymo. Procedūras perėjome ir dabar grįžtame prie balsavimo.

16.53 val.

Karinės jėgos naudojimo statuto 13 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-750(2) (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

Klausimas 2-1.1 – Karinės jėgos naudojimo statuto 13 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-750. Dabar vyks balsavimas po svarstymo. Gerbiami kolegos, susikoncentruojame. Balsavimas po svarstymo dėl karinės jėgos naudojimo.

Gerbiami kolegos, pradėjome balsavimus. Vyksta balsavimas po svarstymo dėl Karinės jėgos naudojimo statuto 13 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto. Dėl pataisų, pasiūlymų diskutuosime ir balsuosime priėmimo stadijoje, kaip susitarėme prieš tai.

Užsiregistravo 97, balsavo 97: už – 75, prieš – 2, susilaikė 20. Taigi po svarstymo yra pritarta.

Dabar keliaujame prie priėmimo. Yra pasiūlymų. Kviečiame komiteto pirmininką gerbiamą L. Kasčiūną į tribūną. Yra pasiūlymų. Pirmiausia dėl 1 straipsnio yra naujas pasiūlymas Seimo narių V. Fiodorovo, I. Kačinskaitės-Urbonienės. Komiteto nuomonė – nepritarti. Prašom tada pristatyti.

Gerbiami kolegos, kas pristatytų pasiūlymą iš jūsų? Gal ranką pakelkite iš autorių... Arba V. Fiodorovas, I. Kačinskaitė-Urbonienė, V. Bukauskas, V. Giraitytė. (*Balsai salėje*) Papildyti 3 straipsnį 1 dalimi yra pasiūlymas. A. Mazuronis pristatys? Gerai, tegul pristato A. Mazuronis. Įjungsiu mikrofoną, tuoj pristatys.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui, gerbiamas posėdžio pirmininke. Komitete mes po ilgų diskusijų apsvairstėme ir priėmėme alternatyvias formuluotes kituose straipsniuose, kurie eliminuoja mūsų pataisos būtinybę, tai mes neprašome balsuoti.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Puikus kompromisas, ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kadangi atsiima, tai einame tada toliau. Dėl šio straipsnio taip pat buvo visiškai naujas pasiūlymas, jo komitetas neapsvairstė, tai gerbiamo J. Sabatausko ir L. Kasčiūno. Tai kas pristatytų? Gerbiamas J. Sabatauskas. Prašau. Įjungiu mikrofoną.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, po svarstymo komitetas atsižvelgė į mano ir A. Syso pasiūlymą dėl galutinio sprendimo priėmimo. Tuo atveju, kai sprendimą priima Respublikos Prezidentas ir jį teikia tvirtinti Seimui, paskutiniu tos dalies sakiniu teigiama, kad Seimas patvirtina arba panaikina tokį Prezidento dekretą. Šiuo atveju siūlymas yra atsižvelgti į analogišką Nepaprastosios padėties įstatyme išdėstytą procedūrą, kai Seimas tvirtindamas gali pakeisti tą sprendimą, pavyzdžiui, nepaprastosios padėties atveju sumažindamas ar padidindamas teritoriją, toliau tos padėties trukmę ir nustatydamas konstitucinių teisių ir laisvių apribojimų mastą. Taigi šiuo atveju paprastas siūlymas – vietoj žodžio „panaikinti“ parašyti „pakeisti“.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Siūlome pritarti.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, tada reikia apsispręsti Seimui dėl pasiūlymo, paleidžiamame balsavimą dėl pristatyto siūlymo. Balsuosime ar bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Bendru? Tai jeigu niekas neprieštarauja, pritarta bendru sutarimu, nes čia ir iš opozicijos, ir pozicijos buvo siūlymas. Dėkoju, pritarta.

Toliau yra... (*Balsai salėje*: „Nori balsuoti.“) Šaukiate balsuoti. Gerai, balsuojame tada dėl pasiūlymo, prašom balsuoti. Įjungiu mašiną, prašom balsuoti. (*Balsai salėje*) Na, kurį ką tik pristatė J. Sabatauskas – J. Sabatausko ir L. Kasčiūno siūlymas yra. Balsuojame dėl J. Sabatausko ir L. Kasčiūno ką tik pristatyto pasiūlymo. Pakeisti Prezidento sprendimą, ne „panaikinti“, o „pakeisti“ yra žodis. Gerai, jau nubalsavome.

Užsiregistravo 115, balsavo 114: už – 103, prieš nėra, susilaikė 11. Taigi pasiūlymui yra pritarta.

Toliau buvo 3 straipsnis ir čia gerbiamo S. Skvernelio pasiūlymas. Tai S. Skverneliui suteiksime žodį. Gerbiamas opozicijos lyderi, jūsų mikrofonas yra įjungtas ir dabar norime, kad jūs pristatytumėte savo pasiūlymą dėl 13 straipsnio...

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Tai kad analogiškas yra kolegų socialdemokratų, tai nėra prasmės pristatyti. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Nėra prasmės, atsiimate? Gerai. Yra atsižvelgta, komitetas iš dalies pritaria. Gerai. Dėkui.

Toliau yra Seimo nario P. Gražulio pasiūlymas. Įjungiu mikrofoną, prašom pristatyti.

P. GRAŽULIS (*LRF*). Gerbiamieji Seimo nariai, mano pagrindinis pasiūlymas, kad krašto apsaugos sistemos darbuotojams, kareiviams pasienio ruože būtų suteiktos galimybės tik 5 kilometrų atstumu, kad šita situacija nebūtų taikoma visoje Lietuvoje, tas režimas. Žmonės to tikrai reikalauja. Antras dalykas. Kadangi yra pabėgėlių ir pabėgėliai yra ten apgyvendinami, yra apsaugos ruožai, kad ir ten galima pasitelkti užtikrinant tvarką kariuomenę. Todėl aš manyčiau, tikrai neišplėskime, neleiskime, kad visoje Lietuvoje būtų galima naudoti Krašto apsaugos ministerijos pajėgas, kariuomenę, o ten, kur iš tikrųjų yra realus pavojus. Prašau pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komitetas nepritaria. Prašau pagrįsti.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Taip, komitetas nepritaria. Matot, esminis dalykas, kad pagal visą įstatymo logiką kariniai vienetai būtų pasitelkiami atkurti policijos, Valstybės sienos apsaugos tarnybos, Viešojo saugumo tarnybos būtiniausias veiklos sąlygas arba pagelbėti šioms tarnyboms. Vadinas, tai yra siejama su tam tikra funkcija, o ne su atskira teritorija. Bet jeigu bus įmanoma aiškiai apibrėžti veikimo teritoriją, tada tai bus padaryta Vyriausybės siūlyme, pagal kurį mes priimtume vieną ar kitą sprendimą.

Pavyzdžiui, gali nelegalius migrantus persekioti ir visi pabėga, pabėga iš pasienio ruožo, tarkime. Tokiu atveju jau pagal Petro siūlymą tu nebegalėtum nieko daryti. Šiuo atveju mes siūlome būti lankstesniems, bet kur bus įmanoma, ten bus galima apsibrėžti konkrečias teritorijas ir objektus. Bet šiuo atveju tikrai pernelyg aiškiai ir pernelyg daug apribojimų šiuo atveju. Siūlome nepritari.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komiteto motyvus supratome. Dabar dėl pasiūlymo prieš užsirašiusi kalbėti gerbiama R. Tamašunienė. Prašau.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LRF*). Petro pasiūlymas, kad tik toliau nuo Gargždų, tikrai nelogiškas. Tų 5 kilometrų riba, kuri apims ne tik pasienio savivaldybes, kai kuriose vietose ir toliau. Todėl komiteto sprendimas yra logiškas, kad ten, kur reikės, tas ir bus padaryta, bet prie pat sienos, galbūt 300 metrų nuo sienos ar 500 metrų. Apie jokių 5 kilometrus nereikėtų čia kalbėti ir konkretizuoti. O jeigu yra ekstremali padėtis visoje valstybėje, tai visa valstybė turi žinoti, kad tokia padėtis yra visoje valstybėje.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už savo pasiūlymą pats autorius kalbėti negali. Apsispręsimе balsuodami iš karto, gerbiami kolegos. Balsuojame dėl P. Gražulio siūlymo, jam komitetas nepritarė. (*Šurmuly sālėje*)

Užsiregistravo 112, balsavo 110: už – 18, prieš – 64, susilaikė 28. Taigi pasiūlymui nepritarta.

1 straipsnį mes apsvaustėme, visus pasiūlymus. Ar galime bendru sutarimu pritarti 1 straipsniui? (*Balsai sālėje*) Negirdžiu prieštaravimų, tai 1 straipsniui pritariame bendru sutarimu. 2 straipsnis. Dėl 2 straipsnio jokių pasiūlymų nebuvo. Ar galime bendru sutarimu pritarti 2 straipsniui? (*Balsai sālėje*) Galime, pritarta. Taigi, pastraipsniui procedūrą mes perėjome.

Dabar gerbiama L. Kasčiūnui padėkosime ir – už, prieš. Už kalbės gerbiama K. Masiulis dėl viso projekto ir tada bus replika. Prašom. (*Balsai sālėje*) Palaukite, aš įjungsiu mikrofoną. Dėl vedimo tvarkos, kol K. Masiulis kaupiasi. Prašom. M. Skritulskas. Prašom pasakyti.

M. SKRITULSKAS (*TS-LKDF*). Dėl buvusio pasiūlymo prašau mano balsą protokole įskaityti prieš.

PIRMININKAS. Protokole jūsų balsas įskaitytas – susilaikė. K. Masiulis atsisako žodžio. Tada už norėtų kalbėti gerbiama A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Atsiliiepdamas į nuogastavimus, kad kariams gali būti suteikti įgaliojimai veikti visoje Lietuvos teritorijoje, dar kartą pabrėžiu, ekstremali situacija, kurioje dabar atsidūrę esame dėl pabėgėlių antplūdžio, yra labai aiškiai apibrėžta, kur gali veikti kariškiai talkindami sienos apsaugai ar Viešojo saugumo tarnybai. Todėl nuogastavimai, kad kariai bet kur kitur Lietuvos teritorijoje gali įgyti tokius pat įgaliojimus, yra visiškai nepagrįsti. Dar kartą kartoju, tai yra skirta dabartinei ekstremaliai situacijai suvaldyti, kad kariai turėtų tuos pačius

įgaliojimus, bent jau dalį jų. Turiu pasakyti, gal tie patys įgaliojimai ne visai teisinga, nes ir policija, ir Sienos apsaugos tarnybos pareigūnai, ir Viešojo saugumo tarnybos pareigūnai turi gerokai platesnius įgaliojimus. Sakysim, bent jau dalį įgaliojimų stabdant nelegalus, tikrinant jų dokumentus, sulaikant, jeigu reikia.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (DPF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų kalbėdamas apie Karinės jėgos naudojimo statuto straipsnių pakeitimo įstatymo projektą norėčiau atkreipti dėmesį, kad ir šiuo metu mes turime galimybę dalyje valstybės regionų, pasienio regionuose, įvedę karinę padėtį priimti mums reikalingus dėl saugumo sprendimus. Dėl to kyla pagrįstų klausimų tiek dėl 1-3.1, tiek dėl 1-3.2 projektų, ar tikrai jie yra reikalingi, nes šiuo atveju mes tikrai galėtume išspręsti tą problemą tuose regionuose, kuriuose jinai yra ir iškilusi.

1-3.2 projektas kelia daug klausimų. Ar jis nesudarys prielaidų, kad ir ką darytų karys tam tikrose situacijose, jis taps nepakaltinamas ar galbūt net atleidžiamas nuo tam tikrų sąmoningų nusižengimų. Aš tikrai matau tas problemas ir raginu koreguoti šį projektą, dabartinėje stadijoje vis dėlto susilaikyti arba nepritarti jam.

PIRMININKAS. Gerai. Dėkoju. Už kalbės gerbiamas E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Aš liudininkas, kad nė vienoje iš šio projekto stadijų nebuvo net užsiminta apie galimą kariuomenės naudojimą ne tiems tikslams, kurie deklaruoti. Kaip jūs galite įsivaizduoti, kad mums sukūrus Kovo 11-ąją nepriklausomybę kas galėtų Lietuvoje naudoti kariuomenę prieš žmones? Čia yra nusikaltėlių išorinė valdžia. Maskva galėtų taip daryti, bet ne mes. Nė vienoje partijų nėra tokių... Lietuvoje nėra tokių partijų, kurios galėtų taip daryti. Taigi čia netgi tas įtarimas yra įžeidžiantis. Todėl aš siūlyčiau pritarti šitam dalykui, nes tai yra minimalus dalykas, ką mes su savo mažyte kariuomene... Norėčiau pasakyti, kad ta kariuomenė yra juokingai maža ir jų pajėgumų net neužtenka. Galbūt galėtų mums iš Rytų organizuotos problemos padarinius šiek tiek ištaisyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas P. Gražulis. Prašau.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiami Seimo nariai, aš noriu atsilipti į gerbiamo E. Zingerio pasakymą, kad nenaudos kariuomenės prieš Lietuvos žmones. Kam tada reikalingas šitas įstatymas? Man labai keisti argumentai gerbiamų lenkų, kad atseit Šalčininkai arčiau kaip 2 metrai iki sienos ir jeigu paliksime 5 kilometrų ruožą, tai tada vis tiek Šalčininkų dalyje galės paskelbus ekstremalią situaciją naudoti kariuomenės pajėgas. Dabar naudos visoje teritorijoje, ne tik dalyje Šalčininkų – visuose Šalčininkuose, visame rajone. Man atrodo, visiškai logikos nėra šito jūsų atsisakymo paremti mano šitą siūlymą. O tikrai žmonės yra sunerimę, kad nebūtų naudojama prievarta, kariuomenė sutelkta prieš žmones, kaip dažnai irgi pasitelkiama dabar, kad ir Rūdninkuose. Aš pats buvau, aš pats mačiau, kaip prieš taikius žmones buvo naudojama policijos jėga, ašarinės dujos ir visa kita. Žmonės išsigandę, jie bijo gyventi, nes jūs paskelbėte, kad ten ne migrantai, o teroristai. Taigi žmonės bijo natūraliai, o policija ne migrantus su ašarinėmis dujomis purškė, o žmones, kurie susirinko Rūdninkuose. Mes matome pavyzdžius.

PIRMININKAS. Dėkojame. Pereiname prie balsavimo. Taigi balsuosime jau priėmimo stadijoje dėl Karinės jėgos naudojimo statuto. Prašom balsuoti. Balsuojame dėl Karinės jėgos naudojimo statuto 13 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-750. Balsuojame. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 114, balsavo 113: už – 99, prieš – 3, susilaikė 11. Taigi įstatymas yra priimtas. (Gongas)

17.09 val.

Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-751(2) (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

Lydimasis įstatymo projektas, 2-1.2 klausimas – Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-751. Gal po svar-

stymo galėtume bendru sutarimu lydimajam pritarti? Dėkoju. Galima. Vis tiek bus priėmimo stadija.

Keliaujame prie priėmimo stadijos. Čia turime dėl 1 straipsnio naują V. Rakučio pasiūlymą. Suteiksime autoriui gerbiama V. Rakučiui žodį. Pristatykite.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Pataisos esmė yra užtikrinti, kad Lietuvos kariuomenė galėtų vykdyti kovinį rengimą ir ta krizė nesutrukdytų saugumui ir gynybai būtino kariuomenės minimumo, tai yra kad keturi penktadaliai Lietuvos kariuomenės ir savanoriškos krašto apsaugos KASP'o galėtų palikti ir vykdyti savo kovinio parengimo programas, nes mūsų kariuomenė greitai atsinaujina ir šauktiniai turi išeiti visą programą. Nuo to priklauso mūsų gynyba ir saugumas.

Čia iš tikrųjų komitete irgi buvo daug diskusijų dėl šio projekto, ar tas skaičius čia nesutrukdytų, bet nuomonė ir Lietuvos kariuomenės specialistų tokia, kad labai didelis žmonių įtraukimas į šios krizės suvaldymą gali pakenkti Lietuvos kariniam saugumui ir civilinei gynybai. Tai toks yra bandymas.

Kartu norima pasakyti, kad Lietuvos kariuomenė nesiekia čia labai ką nors kontroliuoti, kaip piktai liežuviai sako, didinti savo įtaką, bet neužmiršta, kam ji yra sukurta. Todėl kariuomenė taip pageidautų ir mano toks pasiūlymas būtų, kad būtų aptarta proporcija, kiek žmonių galėtų būti skirta krizės padarinių, sakykime, tai pagalbai, sakykime, Valstybės sienos apsaugos tarnybai, ir kiek toliau vykdytų savo uždavinius. Kaip ribinis skaičius – kiek. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komiteto nuomonė – nepritarti. Prašau, gerbiamas pirmininke.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Iš tiesų nors mes ir diskutavome, bet didele balsų persvara pasiūlėme nepritarti tam reikalui, kadangi mes nemanome, kad tikslinga įstatyme nustatyti kokią nors kartelę, kurią viršijus tu jau negali padėti kitoms institucijoms. Tai gal ir bus ta kartelė, bet ji bus nustatyta Vyriausybės sprendime, taktiniame sprendime, pasikonsultavus su kariuomenės vadu ir priėmus sprendimą Krašto apsaugos ministerijoje ir atnešus į Vyriausybę, o po to į Seimą, o ne įstatyme numatyti, kiek galima ir kiek negalima padėti VSAT'ui, VST ar policijai. Nemanome, kad tai išmintinga. Kodėl ne 20 %, kodėl ne 30 %, kodėl ne 35 %? Todėl siūlome neįrašyti tokios nuostatos, vadinasi, ir nepritarti šiam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Ar pasiūlymo autorius nori balsuoti, ar atsiima? Tuoj įjungsiu, palaukite, tuoj įjungs mikrofoną Sekretoriatas. Kai užsidegs, tada pasakykite savo...

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Kadangi komitetas nepritaria pasiūlymui, todėl atsiimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taigi šio pasiūlymo nesvarstome. Ir 1 straipsniui galėtume bendru sutarimu pritarti, nes pasiūlymų daugiau nebuvo? Dėkoju, pritarta. Taigi pastraipsniui yra apsvartyta ir dabar dėl viso aš nematau norinčių kalbėti.

Taigi balsuojame. Priėmimas. 2-1.2 klausimas – lydimasis Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-751(2). Balsuojame, priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 114, balsavo 114: už – 101, prieš – 3, susilaikė 10. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.14 val.

Fizinio barjero Lietuvos Respublikos teritorijoje prie Europos Sąjungos išorės sienos su Baltarusijos Respublika įrengimo įstatymo projektas Nr. XIVP-753(2) (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

Toliau 2-2 klausimas – Fizinio barjero Lietuvos Respublikos teritorijoje prie Europos Sąjungos išorės sienos su Baltarusijos Respublika įrengimo įstatymo projektas Nr. XIVP-753(2). Svarstymas. Dėl motyvų jau yra kalbėta. Ar galėtume galbūt bendru sutarimu po svarstymo? (*Balsai salėje*) Negalime. Balsuojame po svarstymo dėl minėto projekto. Balsuojame dėl Fizinio barjero Lietuvos Respublikos teritorijoje prie Europos Sąjungos išorės sienos su Baltarusijos Respublika įrengimo įstatymo projekto. Svarstymas. Balsuojame po svarstymo. Taip, net ir bėgte, bet pabandome spėti ir balsuoti.

Užsiregistravo 115, balsavo 114: už – 79, prieš – 6, susilaikė 29. Taigi keliaujame prie priėmimo stadijos. Čia buvo pasiūlymų. Pastraipsniui keliausime. Dėl 1 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Ar galime 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Dėkoju, pritarta. Dėl 2 straipsnio taip pat nebuvo pasiūlymų. Ar galime bendru sutarimu 2 straipsniui... Dėkoju, pritarta. Toliau 3 straipsnis – projekto įgyvendinimas. Čia buvo gerbiamo P. Gražulio pasiūlymas. Prašome jį pristatyti.

P. GRAŽULIS (*LRF*). Gerbiami Seimo nariai, aš manau, kad jau mes akivaizdžiai girdime, kad tvoros kaina, lyg ir sakė, kainuos 40 mln., jau dabar kalba apie 150 mln., o D. Grybauskaitė siūlo nežiūrėti į pinigus, statyti auksinę tvorą. Jeigu nebus konkurso, tai atsiranda galimybių, nesvarbu, kad bus generalinis rangovas ar vykdytojas valstybinė įmonė, bet jie neturi nei kauptuko, nei kastuvo ir jie nevykdys jokių darbų. Subrangovai kokia norės kaina, tokia ir dirbs tuos darbus. Aš nenustebsiu, kaip kalbėjo ir premjeras, opozicijos lyderis S. Skvernelis, kad jeigu mes priimsime šitą įstatymą, jinai kainuos ir 0,5 mlrd. Todėl aš manau, būtina skelbti konkursą ir tik tokiu būdu bus daug skaidriau ir sutaupysime lėšų. Čia, aš manyčiau, reikėtų, kad ir Specialiųjų tyrimų tarnyba pateiktų savo išvadą, nes, akivaizdu, tai yra korupcinis įstatymas, labai naudingas valdančiajai daugumai. Labai gudriai sugalvota. Lyg ir stato valstybinė įmonė, o faktiškai tikrai be jokio konkurso subrangovai galės ir dešimt kartų didesnę kainą imti už savo darbus, todėl aš prašau, vienu žodžiu, tikrai pritarti mano pataisai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komitetas nepritarė. Prašau motyvus.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gal galima būtų patikslinti, mes labai Petro laukėme komitete, kad jis galėtų mums paaiškinti savo argumentus, nes čia truputį ne tai, apie ką buvo kalbėta. Jisai siūlo rangovo atranką daryti tarptautiniame konkurse. Mes aiškiai sakome, kad pirmiausia tai kirs per greitį ir įgyvendinimo tempus, po to yra susiję dalykai su nacionaliniu saugumu, nes žinote, o kokių investuotojų jūs čia norite pritraukti. Mes norėjome paklausti, bet negalėjome. Negavę atsakymų, mes tiesiog nepritariame, gerbiamas Petrai, ir siūlome nepritarti Seimui.

PIRMININKAS. Prieš pasiūlymą kalbės K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Labai trumpai norėčiau reaguoti. Čia geras Petro pasiūlymas, komitetas nesuprato, tiesiog reikėjo jam parašyti, kokia valstybė turėtų ten, Rusija arba Baltarusija, tada būtų tarptautinis ir viešas, ir geros kainos būtų. Petras būtų patenkintas ir tylėtų, ir V. Uspasichas su savo partija balsuotų už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taip pat norėtų prieš V. Bakas. Bet mes po vieną kalbame dėl pasiūlymų, tai aš labai atsiprašau, jeigu jau labai norėsime ką pasakyti, tai per šoninį mikrofoną. (*Šurmuly salėje*) Gerbiami kolegos, balsuojame dėl P. Gražulio pasiūlymo ir viskas bus aišku. Seimas savo valią pareikš ir bus aišku, kaip mes manome. Balsuojame dabar dėl P. Gražulio pasiūlymo, jam komitetas nepritarė. Balsuojame.

PIRMININKAS. Dėkoju. Užsiregistravo 110, balsavo 106: už – 15, prieš – 70, susilaikė 21. Taigi P. Gražulio pasiūlymui nepritarta. Dabar, matyt, replikuos per šoninį mikrofoną gerbiamas V. Bakas. Prašau.

V. BAKAS (*MSNG*). Iš tikrųjų didžiulis projektas tvora ir labai pavojinga kalbėti čia, bet aš, kolegos, girdžiu tokią propagandą, kuri yra visai nepasverta. Aš kviečiu P. Gražulį tiesiog *paguglinti*, kiek kainavo siena tarp Turkijos ir Graikijos. Ten keliasdešimt kilometrų kainavo 67 ar 68 mln. eurų. Mes turime 500 kilometrų sieną. Tiesą sakant, aš labiau bijau, kad jinai taps ne auksinė, aš manau, kad su mūsų sumomis, kurias skiriame, kurios, ko gero, nėra labai adekvačios, jinai taps popierinė. Tikrai, jeigu rimtai pažiūrėtume, neklaidinkime žmonių, nes akivaizdu, kad šitai tvorai, jeigu mes ją nuspręsimė rimtą statyti, 150 mln. objektyviai neužteks. Tai yra nesąmonė. Iš tarptautinės patirties.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, aš matau, kad rikiuojasi eilės, bet susitarkime – P. Gražulis paskutinis. Tikrai neatidarykime tos Pandoros skrynios, nes dar ir namo grįžti reikia, o mūsų niekur neišleidžia mitinguotojai, tai dar matysime, kaip ten bus. Gerbiamas P. Gražulis – replika per šoninį mikrofoną.

P. GRAŽULIS (*LRF*). Žiūrėkite, gerbiamas Vytautai, jeigu jūs pažiūrėsite Vengrijos pavyzdį, kiek Vengrijoje kainavo tvora, nes mažiau korumpuota yra šalis nei Graikija, o čia tikrai valdančiajai daugumai labai patogu, kad be konkurso bus statoma tvora. O dabar kur skubėti? 30 metų

nereikėjo tvoros, pabėgėliai nebėgo, tegul prisiima konservatoriai atsakomybę dėl jų vykdomos politikos.

Dar vienas dalykas. Seimo Pirmininke, kviečia mitinguotojai prie vartų. Tikrai jūsų neapmėtys. Nuraminkite žmones ir žmonės išsiskirstys, ir mes galėsime išeiti. Tai yra tikrai labai geranoriški... Ėjau, žmones raminau, prašiau skirstytis, bet, deja, manęs nepaklausė.

PIRMININKAS. Mielas Petrai, tai jau nebe dėl projekto. Labai ačiū.

Dabar buvo taip pat pasiūlymas gerbiamo J. Jaručio ir G. Burokienės, kuriam komitetas nepritarė. Prašom, kas tada pristatytų? J. Jarutis. Prašom.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mūsų siūlymo esmė yra ta, kad objektas ir projektas yra didžiulis ir kad išvengtume neaiškumų, kad nekiltų abejonių dėl tam tikrų įmonių protegavimo ir siekdami išvengti korupcijos siūlome išskaidyti šitą objektą į tam tikras atkarpas. Šio straipsnio 1 dalyje numatytam sprendimui numatomi projekto užsakovai ir vykdytojai įvardijant kiekvieno iš jų darbų apimtį, kad būtų skiriami juridiniai asmenys, atrinkti konkurso būdu. Čia tiesiog, kad šitoks būdas leistų sumažinti tam tikrą riziką, nes objektas iš tikrųjų labai didelis ir pasirinkę galimai vieną rangovą galėtume susidurti su tam tikromis neįvykdymomis kliūtimis, o išdalinę bent jau, jeigu kokia nors atkarpa ir būtų neįvykdyta, bet bendrai siena būtų pastatyta. Mūsų pasiūlymo esmė tokia. Apgailestauju, kad komitetas nepritarė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komitetas nepritarė. Motyvai. Prašau, gerbiamas Laurynai.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū. Iš tiesų tikrai labai dalykiškai diskutavome šiuo klausimu dėl mūsų mielų ir garbingų kolegų pasiūlymo. Mūsų nuomone, tai yra kito lygmens klausimas. Kai bus vykdytojas, tai yra valstybės įmonė, kuri vykdys šį projektą, ta įmonė tikrai ir planuoja tą projektą skaldyti į atkarpas. (*Balsai salėje*) Kitaip tariant, mes sakome, kad tai nėra įstatymo reikalas, o kito lygmens, tai yra jau vykdytojo – valstybės įmonės, kuri bus atsakinga už tai, reikalas. Todėl siūlome visgi šiame etape tam nepritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar norėtų motyvus išsakyti gerbiamas K. Mažeika. Prašom. Dėl pasiūlymo.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Turbūt nereikia filosofuoti, o tiesiog pažiūrėti į realybę. Turbūt Panevėžio aplinkkelio važiavo daugelis Seimo narių ir yra toks viadukas, kurio projektas vis dar tiek metų nepabaigtas, ir eismas vyksta tik viena kryptimi. Ką reiškia vienas rangovas. Kitas pavyzdys yra magistralė Kaunas–Marijampolė, jos įrengimas lygiai taip pat, kaip ir šiame projekte siūloma, buvo išskaidytas keliems rangovams. Turbūt vienintelė Lietuvoje magistralė, kuri buvo pastatyta būtent labai greitai. Turbūt tai yra akivaizdūs pavyzdžiai ir šiais pavyzdžiais tą praktiką būtų galima tęsti, ir manau, kad tai tikrai pagreitintų patį procesą, kaip ir minėjau, koligos, išskaidrintų ir nekiltų abejonių ir dėl to, dėl ko čia ginčijasi tiek pozicija, tiek opozicija. Todėl tikrai siūlau pritarti ir išsklaidyti tas abejones. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Dabar apsispręsimе balsuodami dėl J. Jaručio ir G. Burokienės pasiūlymo, kuriam komitetas nepritarė. Balsuojame. Koligos, susikaupkime. Vyks ta balsavimas dėl pasiūlymo. (*Balsai salėje: „Prieš“*) Kas buvo salėje, tikrai žino, dėl kokio pasiūlymo. Prašom balsuoti.

Užsiregistravo 114, balsavo 114: už – 38, prieš – 30, susilaikė 46. Taigi pasiūlymui nėra pritar-ta. Tai buvo visi 3 straipsnio pasiūlymai. Ar galėtume 3 straipsniui bendru sutarimu pritarti? Dėkoju, pritar-ta.

4 straipsnis. Čia buvo taip pat pasiūlymų. Pirmasis P. Gražulio pasiūlymas. Prašom gerbia-mo Petro... bet aš jo nematau salėje. Ar jis yra?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Aš galiu pristatyti.

PIRMININKAS. Ne. Tai jeigu Petro nėra salėje, tada dabar apsvarstykime... (*Balsai salėje*)

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Aš galiu pristatyti.

PIRMININKAS. Gerai, komiteto pirmininkas gal pristatys pasiūlymą ir komiteto nuomonę, kuri buvo nepritarti. Prašau.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Vėlgi belaukdami Petro komitete ir jo nesulaukę... turiu tiesiog konstatuoti, kad jis pasiūlė išbraukti nuostatą, kad projekto vykdytojas, įgyvendindamas projek-tą, nesiekia gauti su projektu susijusių investicijų grąžos ir pelno. Kitaip tariant, tai, ką jis siūlo, tai

paversti komerciniu projektu šį mūsų fizinį barjerą. Tai būtų gerai, žinote, gal dėl to ir bijoma, kad mes negalime jo paklausti... Gal čia koks nors planas yra. Tai mes siūlome nepritarti tam planui.

PIRMININKAS. Gerai, komitetas nepritaria. Niekas nenori išsakyti motyvų. Balsuosime dėl šio pasiūlymo. Balsuojame dėl P. Gražulio pasiūlymo, jam komitetas nepritarė. Deja, nebuvo nieko, kas už tą pasiūlymą pakovotų, tai apsispręsimė iš klausos.

Užsiregistravo 112, balsavo 109, už – 9, prieš – 61, susilaikė 39. Pasiūlymui nepritarta.

Toliau buvo V. Fiodorovo ir I. Kačinskaitės-Urbonienės, V. Bukausko ir V. Giraitytės pasiūlymas, jam komitetas taip pat nepritarė. Kas pristatytų šį pasiūlymą iš kolegų? Taip, gerbiama I. Kačinskaitė-Urbonienė. Prašau. Tuoj įjungsiu mikrofoną. Prašom.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Tai maža pataisėlė, kuri suteiktų didelio skaidrumo šiam specialiam Fizinio barjero įstatymo projektui. Kaip mes visi žinome, Viešųjų pirkimų tarnybos vadovas yra pasakęs, kad jau dabar pagal esamą reguliavimą būtų galima daryti konkursą ir statyti tvorą. Tačiau valdantieji sukūrė specialųjį įstatymą ir tame įstatyme mes pasigendame kainos, pasigendame terminų, todėl siūlau labai kompromisinį, kartu su kolegomis siūlome, kad bent jau nustatytume tokį dalyką, jog statymui reikalingos priemonės, žmogiškieji, fiziniai išteklių būtų perkami už vidutinę rinkos kainą. Tai yra projekto išlaidos neviršytų vidutinės rinkos kainos. Vidutinės rinkos kainas mes žinome iš Statistikos departamento, jos kinta, taip, dalis prekių brangsta, pavyzdžiui, metalas, bet tai atsispindės ir statistikoje. Tai jeigu mes pasitikime ir iš tiesų nebijome, kad viskas bus daroma skaidriai, tai tikrai galėtume pritarti tokiam menkam pasiūlymui, turinčiam, mano manymu, didelę reikšmę skaidrumui ir šio projekto viešumui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komiteto nuomonė – nepritarti. Prašom.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Su didžiu apgailestavimu noriu pasakyti, kad komitete paaiškėjo, kad mes tokiu atveju turėsime metodologinių problemų, nes vidutinei rinkos kainai nustatyti būtina atlikti atskirą analizę, o tai vėlgi pareikalautų papildomų laiko sąnaudų ir galimai stabdytų viso projekto įgyvendinimą. Tam neturime ir operatyvaus mechanizmo, todėl siūlome nepritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Yra užsirašęs kalbėti už A. Skardžius. Už pasiūlymą.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Na, iš tiesų skaidrumą deklaravusi valdančioji dauguma mane stebina. Mes ne kokį nors karinį objektą įrengiame, ne raketų paleidimo šachtą, galų gale net ir ne bokserių perkame, tvorą statome. Palyginti tvoros kainas, metalo kainas, darbų kainas, mes žinome, kiek reikės ir kokio gylio ten bus betonuojami pamatai arba betoninės užtvartos, tvoros aukštį...

Tai yra tiesiog pats didžiausias neskaidrumo pavyzdys, koks tik gali būti po „Independence“ projekto, kuris, kaip matote, tęsiasi. Manau, kad dar apaugs įvairiausiais užsienio konsultantais, techniniais, teisiniais konsultantais, kaip, beje, šiandien išlaidauja „Klaipėdos nafta“ vėl įgyvendindama antrą „Independence“ projektą. Mes matysime nesibaigiantį pinigų taškymą šiam projektui ir dar viskas bus įslaptinta. Įsivaizduokite, negalėsime palikti vidutinės rinkos kainos, be viešųjų pirkimų konkurso bus atliekami darbai. Ir viskas bus įslaptinta, kad niekas nesužinotų, kiek kainavo viela.

Na, nežinau, turbūt Seimas laikys brandos egzaminą per savo 31 metų nepriklausomybės sukaktį ir pabrėžtinai deklaruodamas savo skaidrumą pasielgs kaip didžiausia neskaidri valstybė ir jos parlamentas, jeigu nepritars šioms pataisoms ir išvengs viešųjų pirkimų procedūros procese, kuris truks mažiausiai dvejus metus. O, kaip žinoma, kinai greičiausiai nebetieks savo pigaus metalo, pirsime švediską, vokišką metalą ir tikrai matysime auksinę tvorą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gražūs pasiūlymai, bet keisti. Norėčiau paklausti tokio pasiūlymo autorių, o kiek kainuoja rinkoje šiuo metu Lietuvoje ta koncertina? Turbūt nerasi, rinkoje jos nėra, nenupirksi. Už kokią vidutinę kainą? Kurioje valstybėje jūs vidutine rinkos kaina? Kaip P. Gražulis, matyt, Rusijoje. Arba tarptautine rinkos kaina. Kas yra tarptautinė? Kas ją apskaičiuos? (*Šurmuly salėje*) O kiek kainuoja šiuo metu rinkoje šitokios tvoros statymas Lietuvoje? Niekas jos nstatė, jinau nieko nekainuoja. Nėra kainos. (*Balsai salėje*) Taip, taip, „Biržų duonos“ kaina.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, nešaukime iš vietų, dabar kalba K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Kolegos, nėra tokių kainų rinkoje. Jūs bandysite samdyti kokius nors ekspertus ir tie ekspertai neturės kaip suskaičiuoti. Čia yra noras tik sutrukdyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsuosime dėl pasiūlymų. Seimas apsispręs. Balsuojame dėl V. Fiodorovo, I. Kačinskaitės-Urbonienės, V. Bukausko, V. Giraitytės pasiūlymo, jam komitetas nepritarė. Vyksta balsavimas dėl pasiūlymo.

Užsiregistravo 116, balsavo 116: už – 45, prieš – 26, susilaikė 45. Taigi pasiūlymui nepritarta.

Dabar per šoninį mikrofoną, per centrinį mikrofoną norėjo A. Mazuronis. Prašau.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui, gerbiamas posėdžio pirmininke. Tikrai, klausant jau ne pirmo profesoriaus, vadybos specialisto, matricinės valdymo struktūros specialisto pasisakymo, neučia kyla tokia mintis, išties jis šiandien čia labai daug ir labai aktyviai šneka. Kaip žinome, už Seimo vartų stovi minia, kuri prašo bent ko nors iš valdančiųjų. Gerbiamas profesoriau, prašome už vartų savo genialias kalbas ir pažiūrėsime, kur jos nuves. Labai lengva čia šnekėti nesąmones. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Dabar replika per šoninį mikrofoną – gerbiamas A. Skardžius. Prašau.

A. SKARDŽIUS (DPF). Kęstučio akys išgirdus tokį siūlymą, matau, išsiplėtė net pro akinius. Bet, gerbiamas Kęstuti, aš manau, kad jūs pažiūrėtumėte į „Arms Guide“ puslapį ir pamatytumėte, po kiek bokserius pirko Lietuva 2016 metais ir po kiek pirko tie patys vokiečiai. Aš jau nekalbu apie koncertinę. Kiekvieną karinį pirkimą galima surasti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Replikos išsakytos. Toliau grįžtame prie mūsų įstatymo svarstymo priėmimo stadijoje. Taigi pasiūlymai dėl 4 straipsnio apsvastyti. Ar galime 4 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dabar 5 straipsnis. Dėl 5 straipsnio nebuvo jokių pasiūlymų. Ar galime 5 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 6 straipsnio taip pat nebuvo pasiūlymų. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 7 straipsnio taip pat nebuvo siūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 8 straipsnis. Dėl 8 straipsnio nebuvo siūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 9 straipsnis. Dėl 9 straipsnio taip pat nebuvo pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Procedūrą pastraipsniui baigėme. Dabar motyvai dėl viso įstatymo. Už kalbės gerbiamas E. Gentvilas. Prašau.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Truputį nesupratau, kodėl mano ir J. Razmos pasiūlymo dėl 9 straipsnio neteikėte.

PIRMININKAS. Komitete pritarta jūsų siūlymui.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Mohikano pasiūlymui pritarta, nėra atskirai.

E. GENTVILAS (LSF). Viskas gerai, tiesiog maniau, kad vis tiek bus pristatomas pasiūlymas.

Dabar, kolegos, dėl viso įstatymo. Jau kalbėjau svarstymo stadijoje, pritariu, tačiau dar kartą noriu atkreipti dėmesį. Sakoma, kad nereikėjo to įstatymo apskritai, nes Viešųjų pirkimų įstatymas leidžia vykdyti procedūras parenkant rangovą. Su tuo sutinkame, bet žiūrėkite, šio įstatymo 8 straipsnyje yra nuorodos, kad Statybos įstatymo išlygos taikomos, Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai įstatymo išlygos, Žemės įstatymo, Saugomų teritorijų įstatymo, Želdynų įstatymo ir Teritorijų planavimo įstatymo išlygos. Viešųjų pirkimų tarnyba ir Viešųjų pirkimų įstatymas nereglamentuoja mano išvardintų šešių įstatymų, todėl reikalingas šis įstatymas ne tam, kad Viešųjų pirkimų įstatymo kokias nors išlygas padarytų, o šių įstatymų. Todėl tas įstatymas yra prasmingas. Jis tikrai supaprastins visas procedūras ne tik Viešųjų pirkimų įstatymo požiūriu, tačiau ir kitų įstatymų požiūriu.

O šiaip jau tikrai džiaugiuosi, kad net ir opozicinės partijos, frakcijos iš tiesų pritaria šio įstatymo būtinumui ir fizinio barjero sukūrimo būtinumui. O dėl kainos kontrolės, procedūrų kontrolės mano ir pono J. Razmos pasiūlytas 9 straipsnio papildymas iš tikrųjų užtikrina Vyriausybės nuolatinį atsiskaitomumą tiek Seimui, tiek Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui. Taigi siūlau balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalba gerbiamas D. Gaižauskas. Prašau.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Labai ačiū. Aš nepritariu gerbiamam E. Gentvilui ir jo išsakytiems argumentams, nes tikrai šiandien visą dieną diskutuojame ir tų argumentų, kodėl šio įstatymo nereikia, išsakyta daugiau, negu reikia.

Gerbiami kolegos, išties dabartinė įstatymų bazė Lietuvoje leidžia tokią tvorą pastatyti be kokio nors specialiojo įstatymo. Tas specialusis įstatymas tikrai tą gerąją idėją supainios ir ateis toks laikas, manau, kad mes vėliau turėsime aiškintis, kodėl ta tvora buvo pastatyta būtent specialiuoju įstatymu, kuris tikrai nėra labai skaidrus. Todėl, kolegos, labai prašau nebalsuoti už šį įstatymo projektą, nes įstatymų bazę jau turime. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taip pat už kalbės gerbiama V. Aleknaitė-Abramikienė. Prašau.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mano požiūriu, išklausus daugybę diskusijų šiandien, balsavimas už šį įstatymą bus tam tikras lakmuso popierėlis. Pirmiausia jis parodys, kokia dalis Seimo narių žvelgia į tikrovę atviromis akimis, o mes gyvename, visas pasaulis ir ypač Europa, kintančioje tikrovėje. Ne paslaptis, kad tie pasaulio lyderiai, kurie bandė statyti tokius barjerus, dar visai neseniai sulaukdavo kritikos, bet tikrovė keičiasi, atakos prieš demokratines valstybes stiprėja ir, kaip matome, ir Europos Komisija tam pritaria.

Aš labai didžiuojuosi, kad Vyriausybė, išgirdusi L. Kasčiūno pasiūlymą, reagavo taip greitai ir taip valingai ir kad mes turėsime specialųjį įstatymą. Matau prasmę turėti atskirą įstatymą, nes turint omenyje visokias iš kaimynystės ir iš valstybės vidaus keliamas bangas, turbūt tai politiškai įtvirtins šią valią.

O kad ji labai brangiai kainuos, aš norėčiau visus nuraminti. Įtariu, kad kai tvora bus pastatyta ir bus sustabdyta kontrabanda, o tikriausiai ši Vyriausybė atgaivins ir tą legendinį rentgeną, kuris neleidžia greitai patikrinti traukinių ir jų sąstatų, įtariu, kad atsipirks ši tvora, nes kontrabanda sustos. Čia taip pat yra labai didelis dalykas ir taip pat lakmuso popierėlis. O kas žino, gal ir narkotikų srautai sumažės, ir gal mūsų jaunimo nuodijimas taip pat nebus toks intensyvus, kaip jis buvo pastaraisiais metais.

Taigi, gerbiamieji, aš už Lietuvos saugumą ir už jos piliečių saugumą, todėl balsuosiu už. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas M. Puidokas. Prašau. Tuo įjungsimė. Palaukite.

M. PUIDOKAS (DPF). Norėčiau kreiptis visų pirma į valdančiuosius. Šiandieną iš šios tribūnos ministrė A. Bilotaitė tikrai neatsakė į esminius opozicijos klausimus. Kai lieka dėl pačios tvoros tiek daug neaiškumų, iš tikrųjų sudėtinga palaikyti tokį projektą, kuris kupinas trūkumų.

Visi sutinkame, kad tvora yra reikalinga, visi sutinkame, kad siena su Baltarusija ir rentgenas atgaivintas turėjo būti labai seniai tam, kad ne tiktai būtų saugi siena, bet tam, kad nebūtų kontrabandos ir kitų dalykų. Bet šiandien mums yra pateikiamas projektas, kai neaišku, kokių valstybių geraisiais pavyzdžiais ta siena bus statoma.

Toliau mes turime klausimą, kad pagal projekto įgyvendinimą reikalinga žemė gali būti paimama visuomenės poreikiams iš privačios žemės savininkų arba valstybės tokiu atveju panaudos sutartys gali būti nutraukiamos prieš terminą. Tai aš suprantu, kad gali būti laikinai naudojamas ne valstybei priklausančiais žemės sklypais statybos periodu, tačiau kam reikalingas žemės paėmimas visuomenės poreikiui valstybei visam laikui? Visi puikiai žinote, kad pasienio zonos žemės priklauso tikrai ne privatiems asmenims, tai kam kitas teritorijas paimti valstybės reikmėms, juk esame teisinė valstybė. Projekte numatoma, kad fizinio barjero, statinių ar įrenginių, susijusių su projekto įgyvendinimu, įrengimu, susijusių darbų vykdymui netaikomi Lietuvos Respublikos statybos įstatyme ir jį įgyvendinančiuose teisės aktuose nustatyti reikalavimai, susiję su visuomenės informavimu apie numatomų statinių projektavimą ir taip toliau. Tai vėl juk tai reiškia, kad statybai, kuri vyks ne vienus metus ir kuriai reikės didžiulio biudžeto, net nereikia statybą leidžiančio dokumento ir su tuo susijusių procedūrų atlikimo. Ar tikrai ši Vyriausybė prisiims tokią riziką už galimas pasekmes? Mes negavome labai svarbių atsakymų, opozicija nebuvo išgirsta, todėl kviečiu šio projekto nepalaikyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės gerbiamas J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Tai pirmiausia pasakysiu, kad mane labai nuliūdino dalies opozicijos, tai Valstiečių ir žaliųjų ir Darbo frakcijų atstovų, laikysena priimant šį įstatymo projektą. Iš vienos pusės atrodo, kad mes visi už tą barjerą, norime, kad kuo greičiau jis būtų pastatytas, bet štai priimdami konkretų įstatymo projektą pradedame kaišioti pagalvius į ratus. Pasigirsta kalbų, kad neva nereikia įstatymo. Tai žinoma, kad vyriausybinės struktūros gali pagal dabartinius teisės aktus

pastatyti tą tvorą, bet statys kelis kartus ilgiau. Tai tada nevaidinkime ir nesakykime, kad norime, kad ji būtų kuo greičiau. Jeigu mes taikysime visus Statybos įstatymo, Planuojamos ūkinės veiklos įstatymo, Saugomų teritorijų įstatymo, nes ir tokios teritorijos įeina, reikalavimus ir taip toliau, su galimybe ten skusti teismuose, stabdyti, tai, išivaizduojate, kiek tai truks. Tikrai be įstatymo šitų klausimų neišspręsimė. Kalbama, kad žūt būt Vyriausybė turi įvardinti konkrečią sumą. Žinoma, pavesdama energetikos bendrovei Vyriausybė gali parašyti ir mes galime parašyti įstatyme, kad būtų pastatyta už ne daugiau kaip 150 mln. ar kažkaip taip, ir galime išreikalausiti, kad ta įmonė už tiek ir pastatytų. Bet kas bus? Statys, matyt, savo pajamų sąskaita, mes vaizduosime, kad čia būtų už tiek ir pastatėme, o negausime dividendų ir taip toliau. Ar čia mes užsiimame tokiu populizmu? O kontrolės elementai kaip niekur kitur čia yra numatyti stiprūs. Ir Vyriausybės speciali komisija, ir Seimo informavimas kas mėnesį. Tai ko daugiau reikia?

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau prieš kalbės P. Gražulis, bet aš jo vėl nematau salėje. Tada prieš kalbės A. Skardžius. Ar jis yra?

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas profesorius Kęstutis, 10 metrų dengiamo tiesinio ploto koncertina kainuoja 34 eurus, nuo 10 iki 12 metrų dengiamo ploto. Tai čia atsakymas kolegai.

Prieš dvi savaites prašiau fiksuoti kainą, buvo, rodos, 41 mln. Po dviejų savaičių kaina tris kartus didesnė – 152 mln. Nežinau, kokia kaina bus pranešta Seimui, jeigu ji bus pranešta, ar bus laikoma paslapyje, kai susirinksime rugsėjo 10 dieną čia į Seimą. Valstybės svarbos projektas ir Vyriausybė neprisiima sau jokios atsakomybės, kratosi jos, paveda privačiam juridiniam asmeniui įgyvendinti projektą. Žinote, man labai panašu, dar kartą pakartosiu, į tą „Independence“ projektą. Privatus juridinis asmuo savo iniciatyva įgyvendina projektą ir po to visi kaštai staiga tampa socializuoti ir mokame, ir mokėsime iki 2044 metų, nes reikės gražinti paskolą, kurią paėmėme mokėti nuomos mokesčiui. Todėl manau, kad yra neišnaudotos visos galimybės, ES finansinė pagalba statyti šią tvorą, taip pat galbūt privačios kompanijos norėtų prisidėti, įkurti fondus. Juk matėme daug iniciatyvų – pirkto medicinos reikmenų, kaukių, surinko milijonus. Galbūt piliečiai norėtų? Ar čia baugina tas pono D. Trampo pavyzdys, kai jo bičiulis, statydamas tvorą, įkūręs fondą, šiandien pats yra už grotų? Nežinau, bet tai yra galimybės.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės gerbiamas K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš stebiuosi ir sofistika, ir politinės atsakomybės stoka. Sofistika tokia, kai yra sakoma: taip, reikia tvoros, taip, jinai jau turėjo būti vakar. Vakara patys buvote valdžioje – nieko nepadarėte. Taip, reikia, kad jinai būtų kuo greičiau, bet turėtų būti statoma pagal dabartinius įstatymus. Paradoksų paradoksai. Nusišnekėjimas. Aš stebiuosi politinės atsakomybės stoka. Tie patys valstiečiai patyrė didžiulį šoką ir krizę, kai reikėjo valdyti pandemiją. Patys turėjo skubos tvarka priimti įstatymus. Čia sėdi premjeras ir panašiai, žmonės, kurie dalyvavo. Turi patirties, skaudžios, dilginančios patirties. Aš tikėjau, kad bent keletas žmonių balsuos labai aiškiai suprasdami atsakomybę, kad tai yra valstybės reikalas – kuo greičiau turėti šią tvorą. Pasirodo, ne. R. Karbauskis treptelėjo kojyte ir visi kaip vienas balsuoja prieš valstybės interesą. Kad V. Uspaskicho partija ten treptelės kojyte ir balsuos prieš, aš to, tiesą sakant, laukiau, bet karais ir jie elgiasi atsakingai ir protingai. Tačiau iš valstiečių to nesitikėjau. Iš lenkų irgi nesitikėjau.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, dvi pastabos. Triukšmas salėje. Tie, kurie kalbatės rateliuose, tai šiek tiek tyliau, o tie, kurie jau kalbate per mikrofoną, tai gal galite garsiau, nes per kaukes, kolegos, nelabai girdėti.

Paskutinis kalbės K. Mažeika – prieš, nes nebuvo vieno kolegos. Prašau.

K. MAŽEIKAS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Tikrai nesiruošiau kalbėti, bet tai, ką prieš mane pasakė, jau galima epitetu pavadinti, šiandienos demagogas, tai turbūt galėtų jis išeiti į tą tribūną už Seimo sienų, už tvorą ir pasakyti tai turbūt tiems žmonėms, kuriuos jis vadina labai negražiais epitetais.

Gerbiamas kolega, tai, ką valstiečiai padarė tyliai, buvusi valstiečių Vyriausybė, tai yra 150 kilometrų tvoros. Tai, ką padarė labai garsiai šita valdančioji dauguma ir Vyriausybė, tai yra lygiai 1,5 kilometro, ir viskas baigėsi. Tai, ką norima daryti šiuo projektu, tai yra iš tiesų absurdas, kuris meta didelį šešėlį. Tai, kas buvo deklaruojama apie skaidrumą. Nors opozicija kaltinama

dabar įvairiausiomis samokslo teorijomis ir darbu prieš Lietuvą, tačiau tie pasiūlymai, kurie buvo, kad būtų skaidrus konkursas, su konkrečiais pavyzdžiais ir visa kita, tai yra noras būtent padėti, kad tas procesas vyktų. Tai, kam jūs nepritarėte arba dėl ko susilaikėte iš baimės, kad kas nors pamatys skaičius, kurie yra labai nerealiūs. Tų palyginimų projektų šiandien buvo išvardinta daug ir nereikia kalbėti to, kas yra netiesa.

Mielieji, tikrai projektas yra apverktinas. Gaila, kad negalime palaikyti šio projekto, nes iš tiesų būdų ir priemonių pastatyti tą būtent fizinį barjerą tikrai yra ir tikrai nereikia būti stručiu ir nereikia vykdyti stručio politikos, ir daryti taip, kaip jums atrodo. Taigi, kolegos, tikrai su visa pagarba, bet tikrai šio projekto palaikyti negaliu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Dabar balsuosime po svarstymo dėl projekto. Priėmimas. Taip, atsiprašau. Priėmimas Fizinio barjero Lietuvos Respublikos teritorijoje prie Europos Sąjungos su Baltarusijos Respublika... Balsuojame. Priėmimo stadija. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 84, balsavo 84: už – 80, prieš – 2, susilaikė 2. Taigi įstatymas yra priimtas. (Gongas) Dėkoju.

Dabar dar aš vieną informaciją, susijusią su šiuo įstatymu... Aš paskui duosiu jums žodį. Dėl šio įstatymo buvo protokolinis nutarimas, pasirašytas kolegų. Taip, aš kaip tik ir pastebėjau, kad jūs greičiausiai su tuo ir einate į tribūną. Taigi D. Gaižausko, V. Ažuolo, G. Burokienės, A. Širinskienės, bet yra Teisės departamento išvada, kad, deja, prieštarauja Konstitucijai. Mes šio nutarimo nesvarstome. Aš jį tik pagarsinau, kad jis toks yra registruotas mūsų teisinėje bazėje, bet jo svarstyti mes neturime pagrindo. Jeigu jūs turite kitą nuomonę, žinoma, galite išsakyti per mikrofoną, bet gal ir neturite. D. Gaižauskas vis dėlto per šoninį mikrofoną. Prašau.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Taip. Aš vis dėlto prašysiu, kad, vadovaudamasis 113 straipsnio 2 dalimi, Seimas balsuotų už šį protokolinį nutarimą, nes...

PIRMININKAS. Jeigu galima, garsiau per mikrofoną, nes...

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Aš vis dėlto prašysiu, nes Seimas turi priimti sprendimą ir, vadovaudamasis Statuto 113 straipsnio 2 dalimi, turėtų balsais apsispręsti, ar priimti šį nutarimą, ar ne.

Kodėl jo reikia? Gerbiami kolegos, taip atsitiko, kad Seimas vis dėlto turės tą specialųjį įstatymą tvorai, ir tikrai siekdami išvengti tam tikrų šešėlių arba tų auksinių tvorų, arba pavadinimų, kaip kai kas iš mūsų jau pasakė, kad jau „Independence-2“ gali būti ta tvora, mes prašome protokoliniu nutarimu įdėti tam tikrus saugiklius ir būtent įpareigoti Vyriausybę, kad įgyvendinant šį įstatymo projektą būtų numatyta, kad nuo šiandien, kai mes priėmėme įstatymą, per metus laiko būtų ši tvora pastatyta. Vienas.

Antras. Jeigu dabar šiai tvorai skiriame 150 mln., kad pasibaigus šiai pinigų sumai būtų vėl kreiptasi į Seimą ir pristatyta ataskaita, kas išleista, ir vėl Seimas apsispręstų, kokios pinigų sumos reikia.

Trečia. Be jokios abejonės, skaidrumui užtikrinti, kad būtų nuolatos viešinama specialiame portale, kiek lėšų, kas naudoja ir kas yra padaryta.

Ketvirta. Jeigu tą tvorą statys, kad, apsisaugojant nuo galimai tokių projektų, kaip buvo „Leo LT“ ar visi kiti, vis dėlto projekte dalyvautų nesusikompromitavusios įmonės arba jų vadovai. Tai būtent tokio protokolinio nutarimo mes ir norime, ir kad Seimas apsispręstų balsuoti, o tai numatyta Statuto 113 straipsnio 2 dalyje.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs faktiškai jį jau ir pristatėte. Jeigu mums tektų balsuoti, mes galėtume tai daryti apsispręsdami balsuodami, nors Seimo kanceliarijos Teisės departamentas pateikė išvadą, kad jis prieštarauja Konstitucijai.

Gerbiamas J. Razma per šoninį mikrofoną. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Žinoma, būtų galima formaliai balsuoti, nes, aš manau, Seime dar yra pakankamai sveiko proto Seimo narių, kurie supranta, kad tai, kas išdėstyta, turi būti parašoma įstatymų lygiu. Kolega, visa tai reikėjo teikti kaip įstatymo pataisas. Protokoliniais Seimo nutarimais nieko tokio įpareigojančio, reglamentuojančio mes negalime nuspręsti. Net jeigu ir priimtu-

me tą protokolinį nutarimą, jis būtų teisine prasme niekinis. Tikiuosi, kad posėdžio pirmininkas elgsis išmintingai ir išspręs tą situaciją.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, jūs dar norite replikuoti, nes iš tikrųjų galima buvo teikti pasiūlymus dėl įstatymo. Mes visus apsvarstėme. Kai kurie perėjo, kai kurie neperėjo. Ir balsavome dėl viso įstatymo, jis yra priimtas. Nelabai suprantu, dėl ko čia reikėtų laužyti ietis. Prašau jūsų dar išsakyti argumentą.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Aš labai trumpai. Gerbiamas Razma, aš pakartosiu: ši sesija sušaukta jūsų iniciatyva. Mes atsiliepėme. Kreipėtės į opoziciją, kad turime krizę. Pradžioje mums nesisėkė, nedavėte užduoti klausimų. Vėliau pasakėme, kad darysime pertrauką dėl tam tikrų įstatymų ir panašiai.

Šiuo atveju mes norime apsisaugoti arba tie kolegos, kurie nubalsavo, galbūt neįsiskaitę, galbūt ir netgi iš jūsų daugumos, viso įstatymo projektą, mes įdedame tam tikrus saugiklius, dėl kurių jūs tikrai išreikštumėte savo valią norėdami skaidrumo. Ko bijoti? Dabar turėsime du įstatymus, pagal kuriuos būtų galima tą tvorą statyti. Šis numato tam tikrų, kaip pasakius, spragų, ypač pakišti po įslaptintomis žymomis tam tikrus procesus ir taip toliau. Ko jūs bijote? Balsuotume, priimtume sprendimą. Kaip jūs sakote, jis įstatymo galios neturi, bet jis turi politinę valią ir kiekvienas pasakytų, kaip jūs šitą projektą matėte asmeniškai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas A. Vyšniauskas per šoninį mikrofoną.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Aš labai trumpai norėčiau reaguoti. Man labai keista girdėti kolegų, ypač iš Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto, kuris atliks būtent šito fizinio barjero parlamentinę kontrolę, tokius keistus priekaištus. Manau, kad visi kolegos, kurie yra tiek tame komitete, Antikorupcijos komisijoje, tiek Audito komitete, turės visas galimybes kontroliuoti. Todėl šitas pasiūlymas yra absoliučiai beprasmis ir keliantis nepasitikėjimą tomis institucijomis, kurioms kai kurioms net pati opozicija vadovauja. Tai siūlyčiau eiti pirmyn ir šito nesvarstyti.

PIRMININKAS. Gerai. Gerbiama A. Širinskienė dar, bet susitarkime, kolegos, eikime prie pabaigos jau šios diskusijos. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Kolegos, pagal 113 straipsnio 2 dalį protokolinį nutarimą Seimo narys gali ne tik raštu, bet ir žodžiu pasiūlyti ir Seimas turi balsuoti, nes visus sprendimus ne A. Vyšniausko diriguojamas ar kieno nors kito Seimas priima, bet priima balsuodamas. Tai aš siūlau tikrai balsuoti ir apsispręsti.

PIRMININKAS. Gerai, gerbiami kolegos, nebetęsiame šios diskusijos, tai yra grupės Seimo narių protokolinis nutarimas, registruotas dėl įstatymo mūsų bazėje, yra dėl jo Teisės departamento išvada, kad jis prieštarauja Konstitucijai, na, bet jeigu kolegos prašo, pabalsuokime. Balsuojame dėl protokolinio nutarimo gerbiamų D. Gaižausko, V. Ažuolo, G. Burokienės ir A. Širinskienės. Balsuojame dėl protokolinio nutarimo, kuris pagal Teisės departamento išvadas prieštarauja Konstitucijai.

Užsiregistravo 116, balsavo 114: už – 45, prieš – 46, susilaikė 23. Taigi protokoliniam nutarimui nėra pritarta.

17.57 val.

Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 2, 9, 13, 15, 17, 18, 24, 28, 31 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-754(2), Darbo kodekso 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-755(2) (svarstymo tęsinys)

Gerbiami kolegos, su šiuo įstatymu turbūt tuoj ir baigsime. Dabar pereisime prie darbotvarkės 2-3.1 klausimo – Civilinės saugos įstatymo nemažai straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-754(2). Taigi po svarstymo gal galėtume bendru sutarimu pritarti? Galime. Paskui aš jums suteiksiu žodį, bet aš dabar klausiu, ar po svarstymo galime bendru sutarimu? Gerai, dėkui. Po svarstymo pritarta. Tada eisime prie priėmimo.

Per centrinį mikrofoną dar gerbiamas A. Skardžius nori replikuoti.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke, kalbu per šoninį mikrofoną. Noriu pranešti, kad mano kortelė iki šiol neveikia, įdėta tvarkingai, mano balsą prašau įskaityti už protokolinį nutarimą, kurį teikė kolega D. Gaižauskas.

PIRMININKAS. Gerai, dėkui, dėl protokolo...

A. SKARDŽIUS (DPF). Ir prašome kortelę sutvarkyti.

PIRMININKAS. Gerai, prieis gal prie jūsų kas nors iš IT departamento, pažiūrės, kas yra su ta kortele, ar tikrai ji įdėta teisingai. Gal galime dėl lydimąjo taip pat po svarstymo apsispręsti, tai yra Darbo kodekso 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-755. Ar galime lydimajam po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

17.58 val.

Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 2, 9, 13, 15, 17, 18, 24, 28, 31 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-754(2) (priėmimas)

Dabar eisime pastraipsniui. Klausimas 2-3.1 – Civilinės saugos įstatymo nemažai straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Gerbiamas M. Lingė kviečiamas į tribūną.

Dėl 1 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 2 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 3 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 4 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėkoju, pritarta. Dėl 5 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 6 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 7 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 8 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Dėl 9 straipsnio buvo pasiūlymų. Seimo narys V. Bakas teikia pasiūlymą, jam komitetas nepritaria. Tai, Vytautai, prašau pristatyti tada.

V. BAKAS (MSNG). Gerbiami kolegos, aš siūlau, kad savivaldybėms, kurios teikia materialinius išteklius suvaldant ekstremalią situaciją, išlaidos būtų kompensuojamos iš valstybės biudžeto. Dabar nėra įstatyminio pagrindo tai daryti, Vyriausybė sprendžia kompensuoti ar ne, ar iš dalies kompensuoti, kitaip tariant, gali pasirinkti. Tai apsunkina savivaldos galimybes prisidėti prie ekstremalios situacijos valdymo ir pagaliau miestų vadovai priimdami sprendimus turi dilemą, kai jiems priekaištaujama, jog situacijai valdyti skirti pinigai galėtų būti skiriami mokykloms, darželiams, keliams. Savivaldybės neturi didelių biudžetų. Jeigu būtų aiškus įstatymo reguliavimas, nereikėtų priešinti ekstremalios situacijos valdymo su savivaldos funkcijomis. Todėl aš siūlau pasiūsti labai aiškią iš Seimo žinutę, kad savivaldybių patirtos išlaidos savivaldybėms bus kompensuojamos iš biudžeto. Tokia yra esmė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komitetas nepritarė. Prašau motyvus.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas šiam siūlymui nepritarė. Tiesa, reikia paminėti, kad prieš tai buvo dar vienas Seimo nario pasiūlymas. Jam pritarė, jis suteikė tam tikro aiškumo. Buvo palikta, kad gali būti atlyginama, išskleidė tas abejones ir paliko, kad kompensuojamos tos patirtos išlaidos.

Šiuo atveju yra ir tam tikras perteklinis siūlymas. Juo labiau kad valstybės ir savivaldybių patirtos išlaidos kompensuojamos jų prašymu Vyriausybės nutarta tvarka. Ta praktika egzistuoja, tuo jau turėjome progos įsitikinti ir gaisro Alytuje, „Ekologistikoje“, atveju, kai buvo kreiptasi su prašymais ir visos tos išlaidos buvo ir gyventojams, ir įmonėms, kurios buvo pasitelktos... Tai šiai nuostatai siūlome nepritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gal išgirdęs argumentus gerbiamas autorius atsiimtų pasiūlymą ir nereikalautų balsuoti? Jeigu ne, tai aš tada duosiu pagal procedūrą...

V. BAKAS (MSNG). Šis pasiūlymas svarbus, nes jeigu mes...

PIRMININKAS. Gerai, dėkui, neargumentuokite. Jeigu nesutinkate, aš duodu kalbėti. Tada bus motyvai už, bus kiti žmonės. Dabar už pasiūlymą kalba A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, jeigu taip viskas gerai, tai ko bijoma? Įrašykite šią nuostatą į įstatymą, nes viskas vykdoma. Dabar sakote, kad viskas vykdoma, bet prieš. Tai kažkas čia negerai.

Siūlyčiau jums visiems paskambinti savo merams, galite kitų partijų merams, ypač pasienio rajonų, ir paklausti, arba ten, kur yra patalpinti karantinuoti ar dar kokie nors nelegalai, paklaus-

kite, ar gavo pinigų, ar laiku gavo, ar žino, kaip atsiskaitys. Jūs gausite tada aiškius atsakymus ir nekalbėsite, taip sakant, iš lubų.

Realiai situacija yra visiškai kitokia. Jeigu valstybė yra tokioje situacijoje, savivaldybės neturi rezervo kaip Vyriausybė, nes kiekviena eilutė suplanuota, tai savivaldybės ir prašo aiškumo ir aiškiai žinoti, kaip dabar atsiskaityta. Sako, taip, atsiskaitė su trimis, bet tai buvo jau praeitą savaitę, nes kiekvieną savaitę, jei yra žmonių, tai vien maitinti, išlaikyti reikia 15 eurų per dieną. Labai lengva apskaičiuoti, kiek kokioje savivaldybėje yra šių žmonių ir kiek savivaldai tai kainuoja. Todėl nereikia prieštarauti, o reikia spręsti problemą. Tai būtų labai gražus gestas iš Seimo, kad išgirdo savivaldybės atstovų nuogąstavimus, problemas ir priima įstatymą tokį, kokio laukia savivalda.

Maža to, yra kita problema, apie kurią čia šiandien nekalbėjome. Mes čia tvoros statybai nustatėme kitokias taisykles, bet aptarnavimo jiems visus pirkimus reikia atlikti. Tai pagal Viešųjų pirkimų įstatymą. Bet žmonės atveža tuoj pat, o pirkimo tuoj pat nepadarysi. Tai tų problemų savivaldybėse yra labai daug.

PIRMININKAS. Laikas, kolega.

A. SYSAS (LSDPF). Todėl kviečiu pritarti vis dėlto V. Bako siūlymui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas S. Jovaiša. Prašau.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Aš galbūt palaikyčiau, savivaldybės visada palaikau, bet šiuo atveju, jeigu Vyriausybė nustatė tvarką ir prižadėjo, kad bus kompensuota, tai bus pagal tą tvarką ir kompensuota. O jeigu norėtume kompensuoti iš biudžeto, ar nereikėtų tada peržiūrėti paties biudžeto? Štai čia yra problema. Tai jeigu nustatyta konkreti, aiški tvarka, kodėl mes negalime ja naudotis? Susilaikysiu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Balsuosime dėl pasiūlymo, V. Bako pasiūlymo, jam komitetas nepritarė. Balsuojame.

Užsiregistravo 111, balsavo 111: už – 64, prieš – 6, susilaikė 41. Taigi pasiūlymui yra pritarta. Replika po balsavimo – gerbiamas V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Gerbiami kolegos, aš labai norėjau padėkoti savivaldybių, kurios prisidėjo, vardu. Tai yra labai stipri Seimo žinutė, nebijokite to sprendimo. Gerbiamas Jovaiša, aš noriu pasakyti, kad čia ir yra problema, kad yra skirtingos žinutės. Vyriausybė viešai sako viena, privačiai susirenka vakar pas Seimo Pirmininkę ir vadina merus mergaitėmis ne, ta prasme... Čia Seimas tiesiog įves tvarką šiokią tokią. Tai tikrai geras sprendimas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Mes prašysime ir toliau jūsų kalbėti, nes jūs turite ir kitą pasiūlymą įregistravęs, jis susijęs. Prašome pristatyti kitą savo pasiūlymą. (*Balsai salėje*) Ne, nesusijęs.

V. BAKAS (MSNG). Gerbiami kolegos, mano kitas pasiūlymas nustato terminus, per kuriuos turėtų būti priimamas sprendimas kompensuoti išlaidas, nes šiuo metu nėra apibrėžta. Savivaldybės gali... Jos yra nežinioje, tarkime, ką tik A. Sysas kalbėjo apie tai, kad, tarkime, Alytaus, Lazdijų savivaldybių vadovai svarsto, ar jiems reikia ruošti šildymo sezonui, ar reikės mokyti pabėgėlių vaikus, integruoti darželiuose, mokyklose, tos eilutės labai mažos. Todėl tas delsimas, kuris trunka nepateisinamai ilgai, šiuo atveju Vyriausybės, na, jis turėtų kaip nors būti įdėtas į rėmus. Labai svarbu, kad jeigu Vyriausybė duoda užduotis savivaldybėms, jos iš karto ir numatytų tų užduočių kaštus, nes yra neprofesionalu tiesiog traukti iš lubų užduotis ir po to galvoti, kiek jos kainuos. Savivaldybėms tai yra didžiulė našta, todėl mano siūlymas – per dvi savaites turi būti priimtas sprendimas dėl išlaidų kompensavimo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komiteto nuomonė – nepritarti. Prašau, motyvai.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komiteto nuomonė nepritarti, tuo labiau kad siūlomas terminas yra per trumpas, kadangi kreipimosi nagrinėjimo procedūra susideda iš trijų dalių: kreipimosi nagrinėjimo, įvertinimo procedūrų, žalą pagrindžiančių dokumentų rinkimo ir vertinimo procedūros ir sprendimo projektų – Vyriausybės nutarimų rengimas ir priėmimas. Taigi konkretus terminas turėtų būti numatytas Vyriausybės nustatytoje tvarkoje, įtraukiant Finansų ministeriją ir kitas kompetentingas institucijas. 15 dienų įpareigojimas tikrai yra per trumpas, komitete buvo išsakyti ir Vyriausybės argumentai, kad kartais procesai gali užtrukti net iki trijų mėnesių. Todėl siūlo me nepritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju už pasiūlymą. J. Pinskus pasisakys. Prašau.

J. PINSKUS (*LRF*). Mielie kolegos, iš tiesų savivaldybės reikėtų motyvuoti, kad jos priimtų pabėgėlius, ir ne tik tai kompensuoti, bet ir pasiūlyti dar kokius nors priedus, kad jos galėtų bendruomenėms paaiškinti, kodėl jos tą daro. Dabar, šiandien, jau tuoj rugsėjis, šalta, vaikai, moterys – ir kažkaip neskubame spręsti tų visų klausimų. Ar pradėsime tada, kai pradės sušalę, peršlapę vaikai pabėgėlių stovyklose sirgti? Dabar jokio pokalbio su savivaldybėmis, jokių kompensacijų, jokių motyvacijų. Aš nežinau, ko mes laukiame? Pritariame V. Bako pasiūlymams, ir ne tik šiems, bet ir visiems kitiems ir dar papildomai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas E. Gentvilas. Prašau.

E. GENTVILAS (*LSF*). Palaikiau prieš tai buvusį V. Bako pasiūlymą, kuris iš esmės užtikrina savivaldybėms, kad jau išlaidos bus kompensuotos. Dabar gi Vytauto siūlymas įvelia mus į tokias procedūras, kurios tikrai yra Vyriausybės reikalas. Aš nematau, kad savivaldybės labai nukentės, žinodamos esminį dalyką – jų patirtos išlaidos bus kompensuotos. O datos, dienos, na, Vytautai, nepyk, manau, kad tikrai Vyriausybės tvarkos reikalas, o ne įstatymo reikalas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Apsispręsimе balsuodami dėl pasiūlymo. Taigi balsuosime dėl V. Bako pasiūlymo, jam komitetas nepritarė. (*Šurmūlys salėje*) Vyksta balsavimas dėl V. Bako pasiūlymo.

Dėkoju. Užsiregistravo 112, balsavo 111: už – 48, prieš – 11, susilaikė 52. Taigi pasiūlymui nepritarė.

Replika po balsavimo – S. Jovaiša. Prašau.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Dabar noriu atkreipti gerbiamo Vytauto dėmesį. Na, prisidirbome, nes jeigu bus kompensuojama iš biudžeto, tai kitas biudžetas bus priimtas tik rudenį ir įsigalios nuo kitų metų, tai įsivaizduokite, jeigu būtų remiantis Vyriausybės tvarka, kaip buvo pagal pirminį projektą, tai ir būtų atiduodama tada, kada gali Vyriausybė pagal nustatytą tvarką, o dabar prisidirbome remiantis jūsų logika.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju už repliką.

Dabar yra trečias V. Bako pasiūlymas. Prašom, jums žodis, pristatykite.

V. BAKAS (*MSNG*). Taip, tai yra analogiškas pasiūlymas, susijęs su terminais. Aš tik noriu, galbūt iš tikrųjų E. Gentvilui ir kitiems kolegoms dėkodamas už principinius sprendimus, sutinku, kad dienos – 15 ar 20, yra detalės, bet jūs turite suprasti, kad vis tiek mes turime pasiūsti labai aiškią žinutę Vyriausybei, kad ji atsakytų labai aiškiai į klausimus, kada tos išlaidos būtų kompensuojamos. Aš tada irgi noriu Vyriausybės nutarimo, kuriame būtų aišku, ir operacijų vadovo sprendimo, kad būtų aišku, per kiek laiko bus kompensuojama. Gerbiavam S. Jovaišai galiu pasakyti, kad mes jau priėmėme biudžetą, kuriame patvirtinome milžinišką rezervą, iš kurio ir kompensuojamos išlaidos. Todėl tikrai nebijokime, nereikės laukti naujo biudžeto. Yra rezervas, iš kurio Vyriausybė gali kompensuoti. Bet Seimas jau bus pasakęs, kad toks kompensavimas yra privalomas.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas kolega, jūs išsakėte savo nuomonę, tačiau ar sutinkate, kad greičiausiai nesvarstysime šio pasiūlymo, nes jis susijęs su anuo, dėl kurio jau nubalsavome, kad prieš. Gerai, šito nesvarstome, jau Seimas apsisprendė. Ar 9 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu su visais priimtais? Dėkoju. Dėl 10 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 11 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Pastraipsniui procedūra įveikta.

Dabar motyvai dėl viso. Už kalbės gerbiamas M. Lingė. Prašom. (*Balsai salėje*) Kortelė gal ne vietoje.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Atleiskite.

PIRMININKAS. Prašom.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tiesų projektas pateiktas labiau tobulinant jau esančias ir įstatymuose numatytas tvarkas. Tai iš tiesų nepateikia kokių nors revoliucinių naujų pasiūlymų, labiau suteikia aiškumo, kad ministerijos ir institucijos pasitelkiamos valdyti ekstremalias situacijas ir krizes. Numatomi operatyvūs sprendimai, kad Vyriausybė ir valdantys ekstremalią situaciją materialinius išteklius galėtų pasitelkti operatyviai, tada, kai reikia, o ne tada, kai kokios nors „tarpinės grandys“ malonėja ar teikiasi ištraukti į procesus. Suteikia detalesnio

aiškumo dėl gyventojų pasitelkimo klausimų, todėl tikrai raginu visus palaikyti šį Vyriausybės pateiktą projektą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (DPF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų šiame įstatymo projekte siūloma žodžių junginį „privalomi darbai“ pakeisti į „būtinus užduotys“, apibrėžti būtinų užduočių sąvoką. Taip pat, kalbant apie tas būtinus užduotis, svarbu pažymėti, kad detalesnį būtinų užduočių paskyrimą, atlikimą ir kompensavimo už jas tvarką pavedama nustatyti Vyriausybei. Šiuo atveju tikrai kyla pagrįstai daug klausimų, kodėl nebuvo galima įstatymo pakeitimo projekte būti nors kiek konkretesniems, nes, kiek teko susidurti su visa šia situacija, mes matėme, kad tiek mūsų įmonės, tiek žmonės labai noriai visi ėmėsi padėti, kalbant, sakykim, apie kovą su pandemija, kalbant apie kitas problemas, bet žmonėms dabar kyla pagrįsta baimė, kad su tomis būtinomis užduotimis atsiras įpareigojimų tam pačiam verslui, įmonėms, tarkime, priimti tam tikrą skaičių nelegalių migrantų jų patalpose, nors tos įmonės ar verslas tam nepritaria, ir panašūs dalykai gali būti po tuo užslėpti. Vis dėlto tai turėtų būti viskas patikslinta. Ir demokratinėje valstybėje, jeigu tu su žmonėmis bendrauji, su verslu bendrauji visą laiką, tiek žmonės, tiek verslas geranoriškai kaip pilietiškai žmonės padeda savo valstybei spręsti iškilusias problemas, ar tai būtų kokia nors kritinė situacija, ar karo padėtis, ar panašūs dalykai. Bet šiuo atveju šiuo pakeitimo projektu įvedamas labai didelis neapibrėžtumas, dėl to tokio projekto tikrai palaikyti negaliu ir kviečiu kolegas susilaikyti arba balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tačiau dar už kalbės gerbiamas T. Tomilinas. Prašau.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, noriu padėkoti, ypač pataisų autoriams šiandienos ir įstatymo dėl kariuomenės naudojimo, opozicijos lyderiui, Socialdemokratų partijos atstovams, kurie pakeitė, jų pataisos iš esmės pakeitė įstatymus, ir šiandien mes, kaip parlamentas, savo darbą atliekame. Labai ačiū V. Bakui, kurio pataisos iš esmės patobulino ir šį įstatymą. Už jį galima dabar ramia sąžine balsuoti, nes savivaldai yra pasiūstas ypač geras signalas iš Seimo.

Reikia padėkoti ir žmonėms, kurie šiandien yra susirinkę prie Seimo, nes jie tikrai sumažino tą arogancijos lygį, kokį mes galime matyti bet kurios valdančiosios daugumos akyse. Šiandien balsavimai parodo, kad yra einama į kompromisus, yra ieškoma parlamente geriausių sprendimų ir būtent čia yra vieta ginčytis, ne gatvėje.

Mes taip pat turime pasakyti kaip opozicija, privalome nuraminti žmones, ne juos visaip kurstyti, bet raminti. Šiandien žmonės yra sunerimę ir čia atlikdami darbus, ieškodami kompromisų, nusileisdami vieni kitiems mes galime tik tokiu būdu žmones nuraminti. Tai dalis tų darbų šiandien yra atlikta, galima padėkoti visiems ir tai yra tikras parlamentarizmas.

PIRMININKAS. Dėkoju, motyvai išsakyti. Balsuosime. Priėmimas. Civilinės saugos įstatymo nemažai straipsnių pakeitimo projektas. Gerbiami kolegos, balsuojame. Vyksta balsavimas dėl Civilinės saugos įstatymo nemažai straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-754. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 117, balsavo 116: už – 103, prieš – 3, susilaikė 10. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

18.17 val.

Darbo kodekso 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-755(2) (priėmimas)

Kitas lydimasis įstatymo projektas – Darbo kodekso 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-755. Vienintelis straipsnis, dėl jo nebuvo jokių pasiūlymų. Ar galime bendru sutarimu pritarti 1 straipsniui? Dėkoju, galime. Ir dabar balsuosime, jeigu nėra motyvų. Yra motyvų.

Už kalbės gerbiamas M. Lingė. Prašau.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, dėl šio įstatymo skleidžiama irgi tam tikrų nepagrįstų baimių ir spekuliacijų. Visų pirma teigiama, kad, na, su pareigūnais nebus atsiskaitoma, jiems išsijungs Darbo kodeksas ir panašūs dalykai.

Bet mes juk žinome, kad pareigūnų darbo sąlygos yra reguliuojamos specialiaisiais įstatymais, jų niekas šiuo metu nekeičia ir nesiūlo keisti. Taigi visa tai, kas yra numatyta dėl pareigūnų

atsiskaitymo, yra reguliuojama kitais teisės aktais ir tas išlieka. Todėl būtų sunku patikėti, kad šioje situacijoje, ekstremalioje situacijoje, kai taip labai svarbus lojalus pareigūnų darbas valstybei, būtų kuriamos kokios nors schemos, kaip apgauti ar sukurti, įvesti nepasitikėjimą, kad su jais bus neatsiskaityta.

Tiesiog yra sukuriamą galimybę, jeigu reikalai prastėtų, jeigu situacija klostytųsi priešinga linkme, negu mes matome dabartiniu etapu, kad atsirastų tokia galimybė, pasitelkiant ir žmones, ir institucijas. Būtent tas pats atsiskaitymas, reguliavimas tomis ypatingesnėmis sąlygomis būtų reguliuojamas Civilinės saugos įstatyme, kuriame, beje, dabar nėra jokių išimtinių nuostatų, kurios kaip nors kištųsi į darbo santykių reguliavimą. Norint rasti šiame įstatyme tas nuostatas, jas reikėtų dar kartą tada priimti, svarstyti ir konkrečiai diskutuoti jau labai aiškiai, kokių nuostatų norima, jas palengvinti ar įkurti kitoki reguliavimą. Todėl labai raginu palaikyti šį Vyriausybės įstatymą kaip sukūrimą instrumento, kuris ateityje būtų labai svarbus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kitaip mano gerbiamas A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Paradoksas – įstatymo nereikia, bet priimkime įstatymą, apie kurį taip ir nepasakė, kam jis tada bus taikomas. Būtų gerai, kad apsilankytumėte savivaldybėje, paskambintumėte, kaip ten atsiskaitymai su darbuotojais.

Noriu priminti, dar kartą pakartosiu, ką sakiau svarstymo stadijoje. Skyrėte savivaldai po 1 tūkst. eurų mėnesiui, kai darbuotojų, kurie dirba su nelegalais... Juokinga suma. Ne vienas žmogus dirba. O 1 tūkst. visai savivaldybei. Vien iš to jau aišku, kad šiandien nemokate tiek, kiek reikia. Todėl čia neišsivalgojimai. Čia labai paprasta. Paskambinkite į savivaldybę ir sužinokite, ką gauna savivaldos darbuotojai, ką gauna tie patys pareigūnai. Paklauskite, ką jie šneka. Taip, jie atlieka pareigą ir atliks tą pareigą, bet nuo to valdžiai, Seimui simpatijų daugiau nebus. Mes visi tame pačiame laive. Jeigu mes randame 152 mln. tvorai, kodėl mes nerandame kelių tūkstančių darbuotojams, kurie dirbs ten, kurie prižiūrės, kurie saugo? Čia yra svarbiausias klausimas. Todėl tokio įstatymo nereikia. Jis tik pablogina situaciją. Jis tikrai nepagerina, nes čia nekalbama apie kokias nors priemokas. Mokėti daugiau leidžia dabartinis Darbo kodeksas. Priemokas mokėti atskiru nutarimu, įsakymu nedraudžiama, bet šitas įstatymas leidžia to nedaryti, nesilaikyti Darbo kodekso nuostatų. Prašau, kolegos, turėti omenyje, kas balsuos, po to kalbėkite su tais pareigūnais, su darbuotojais šitų savivaldybių ir atsakykite į jų klausimus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Labai daug norinčių kalbėti tikrai prieš. Ar tikrai visi nori? Gal bent jau trumpinkime. Gerbiami kolegos, J. Sabatauskas kalbės prieš.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mes visi turime teisę pasisakyti ir trumpinti ar netrumpinti, tai jau mūsų pasirinkimo reikalas...

PIRMININKAS. Neabejotinai.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). ...pagal nustatytą laiką. Aš noriu atkreipti dėmesį į kitą vietą. Konstitucijos 48 straipsnyje aiškiai pasakyta, kad kiekvienas žmogus gali laisvai pasirinkti darbą ir turi teisę turėti tinkamas, saugias, sveikas darbo sąlygas ir gauti teisingą apmokėjimą bei socialinę apsaugą nedarbo atveju. Priverčiamasis darbas yra draudžiamas. Šiandien mes norime, kad ekstremaliomis sąlygomis laikantis civilinės saugos reikalavimų nebūtų taikomas kai kuriais atvejais Darbo kodeksas, kuris numato būtent tas teisingas, saugias darbo sąlygas ir teisingą apmokėjimą, nebūtų to. Norime, kad būtų priverčiamasis darbas? Paskui mes skundžiamės, kad trūksta vienoje ar kitoje srityje, pas mus nepopuliari ta tarnyba, neateina dirbti, o todėl, kad nesiskaitoma su tais žmonėmis. Tai nedarykime dabar, ypač ekstremaliomis sąlygomis, kai būtinai reikia ne vien tik tų žmonių darbo vien iš patriotizmo, nes kiekvienas darbas turi būti teisingai atlyginamas. Balsuosiu prieš.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš taip pat kalbės gerbiamas T. Tomilinas. Prašau.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, tęsdamas prieš tai savo sakyta mintį dėl žmonių ramino, aš pabandysiu iš tų rėmų labai neišplaukti. Šiuo atveju nekonfrontuodamas, bet išsiskau šiokią tokią kritiką būtent dėl šio projekto, nes, mano galva, jis galėtų būti priimtas, bet už kelių savaičių. Nieko baisaus, galime ir dar kartą susirinkti. Tikrai situacija neeilinė Lietuvoje. Būtų logiškiausia parengti Vyriausybės nutarimą, kuriame būtų labai aiškiai aprašytos situacijos, kokios tos kitokios teisės negu Darbo kodekse atsiranda žmonėms ekstremalios situacijos atveju,

kiek jie tų viršvalandžių gali dirbti, kada jie gali būti iškviesti. Tai tikrai galima per kelias savaites apgalvoti ir vėl susirinkus normaliai patvirtinti tą pačią normą. Tiesiog laikykite tai nemokamu patarimu, nes mūsų bendras tikslas yra raminti visuomenę. Visuomenė yra sunerimusi dėl visko, kas vyksta. Ji daug ko nesupranta. Ieškokime nestandartinių sprendimų. Šį kartą tai tikrai per daug rizikingas sprendimas būtent dėl Darbo kodekso, todėl aš susilaikysiu vėl nekeldamas jokių aistrų ir bandydamas lygiai taip pat kaip jūs visi kairėje ir dešinėje raminti žmones.

PIRMININKAS. Dėkoju. Paskutinis prieš kalbės gerbiamas P. Gražulis. Prašau. (*Balsai salėje*) Gerbiamas Petrai, jums dabar yra suteiktas žodis.

P. GRAŽULIS (*LRF*). Ačiū. Gerbiamas Algirdai Sysai, kaip senas politikas nesupranti, kodėl savivaldybėms skiria tik po 1 tūkst., o tvorai virš 50 mln. Jau kai tu savivaldybei atiduosi, tai *atka-to* negausi, o nuo tvoros koks trečdalis nubyrės valdantiejiems į kišenes. Ten bers ir bers į tą tvorą. Jau jinai bus auksinė ar net ne popierinė, kaip pasakė V. Bakas. Tikrai bus auksinė, nes jau D. Grybauskaitė pasakė: tvorą statykite ir negailėkite pinigų. Be jokių konkursų. Vokite, kiek galite.

PIRMININKAS. Dėkoju už neilgą pasisakymą. Gerbiami kolegos, dabar vyks balsavimas. Priėmimas. Darbo kodekso 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Balsuojame. Gerbiami kolegos, primenu, balsuojame dėl Darbo kodekso, projektas Nr. XIVP-755. Balsuojame. Priėmimas.

Užsiregistravo 61, balsavo 61: už – 59, prieš – 1, susilaikė 1. Taigi balsų priimti įstatymą nepakanka. Gerai.

18.26 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-756(2) (priėmimas)

Toliau turime darbotvarkės 2-4 klausimą – įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-756. Čia po svarstymo yra bendru sutarimu pritarta. Likęs yra priėmimas. Priėmimo stadija. Pastraipsniui. Čia yra du straipsniai. Ar galime 1 straipsniui bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Dėkoju, pritarta. 2 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Taigi pastraipsniui situacija įveikta.

Dabar už norėtų kalbėti gerbiamas Ž. Pavilionis. Prašau.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Aš manau, kad jau viskas išsakyta, visi pritarė šiam projektui ir visos šalys pas mus važiuoja ir bando modeliuoti savo sprendimus pagal mus. Kuo greičiau pritarime, tuo bus geriau.

PIRMININKAS. Dėkoju. K. Masiulis taip pat kalbės už. Atsisako žodžio. G. Surplys kalbės už.

G. SURPLYS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų šiokių tokių abejonių aš turėjau dėl to, ar tai atitinka tarptautinės teisės normas, kaip bus su butelio kakliukais pasienio punktuose, kai mes sudarysime juos šiuo įstatymu, tačiau Užsienio reikalų komiteto posėdžio metu Vidaus reikalų ministerijos atstovės, tarp kurių, deja, nebuvo ministrės, kuri tribūnoje nelabai galėjo atsakyti į klausimus, labai nuodugniai atsakė į visas abejones. Iš tiesų precedentas tarptautinėje teisėje, atrodo, yra. Tai yra Ispanija, kuri panašią priemonę taikė tuo metu, kai buvo įtariama, kad nelegali migracija yra organizuotai veikia iš kitos šalies.

Dėl pasienio punktų vėlgi panašu, kad ten tų butelio kakliukų susidaryti neturėtų, nes prieš patekdami į mūsų pasienio punktus tie žmonės turės pereiti pirmiausia Baltarusijos pasieniečių užkardas, sakykime taip. Taigi tikrai kviečiu palaikyti, nes manau, kad tai yra sprendimas, kurį turbūt buvo galima sugalvoti prieš tris mėnesius, ir mes nebūtume turėję dabar 4 tūkst. migrantų ar kiek jų ten yra jau šiuo metu Lietuvoje. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. E. Zingeris taip pat išsakys argumentus už. Prašom.

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Mes turėjome labai ilgą posėdį šiandien ir visų partijų atstovai pritarė. Posėdį turėjome su Vidaus reikalų ministerijos kolegomis. Mes klausėme jų, ar jie suderino visus klausimus su Užsienio reikalų ministerijoje esančiais skyriais, kurie prižiūri tarptautines konvencijas. Jie atsakė – tikrai taip. Taigi mes esame tarptautinės teisės kontekste ir mūsų tarptautiniai įsipareigojimai žmogaus teisių srityje, buvo mums patikinta, yra vykdomi. Todėl aš tikrai siūlyčiau šio įstatymo kontekste balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Keturi pasisakė. Taigi balsuosime... (*Balsai salėje*) A, keturi nepasisakė. Atsisakė žodžio, bet pasakė kažką. (*Balsai salėje*) Balsuojame. Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ priėmimas. Paskutinis mūsų darbotvarkės projektas. Balsuojame. Priėmimas įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 99, balsavo 99: už – 97, prieš nėra, susilaikė 2. Taigi įstatymas priimtas. (*Gongas*) Sveikinu, kolegos, mes įveikėme visą darbotvarkę. Dabar kviečiu tiek posėdį, tiek mūsų neeilinę sesiją pabaigti Lietuvos Respublikos himnu.

Giedamas Lietuvos valstybės himnas

Dėkoju, gerbiami kolegos, už koncentruotą darbą. Gaila, ne visi projektai, tačiau daugelį svarbiausių projektų šiandien pavyko priimti. Linkiu visiems gero poilsio. Tikiuosi, būsite išleisti iš Seimo. Vyriausybei linkiu toliau susikaupus dirbti ir ištvermės visiems. Tikiuosi, kad visas krizes išsprendėme. Taigi gongas, neeilinę sesiją ir posėdį baigėme. (*Gongas*)

ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ

A

Adamkus Valdas 305
Adenaueris Konradas (Adenauer Konrad) 308
Adomaitis Kasparas 61, 130, 172, 228, 238, 294, 295,
353, 459, 471, 536, 545
Aleknaitė-Abramikienė Vilija 364, 382, 437, 566
Aleksna Virgilijus 88, 210
Andrikienė Laima Liucija 368, 369, 370, 381, 382,
383, 427
Antanaitis Deividas 105, 106, 107, 108, 421, 422
Anušauskas Arvydas 38, 39, 435, 492, 493, 497, 514,
515, 516, 517, 529, 551, 559
Apolianskas Vytautas 105, 107
Armonaitė Aušrinė 248, 249, 250, 387, 388, 412
Aro Džesika (Aro Jessikka) 306, 310
Asanavičiūtė Dalia 98, 100, 101, 344, 345, 346, 380,
414, 416
Audickaitė Aistė 251, 328
Audickienė Dalia 251, 328
Auštrevičius Petras 315
Ažubalis Audronius 194, 463, 464, 496, 498, 501, 556
Ažuolas Valius 37, 41, 46, 49, 52, 53, 68, 86, 115, 143, 149,
153, 160, 200, 204, 205, 206, 207, 211, 212, 213, 217,
218, 219, 220, 221, 223, 227, 247, 291, 292, 293, 301,
314, 318, 342, 346, 347, 348, 351, 366, 367, 371, 372,
375, 391, 399, 402, 403, 404, 405, 426, 519, 568, 569

B

Badaras Robertas 77, 81, 85, 87
Bagdonas Andrius 87, 88, 113, 114, 115, 155, 299, 321
Baidenas Džo, Džozefas (Biden Joe, Joseph) 305, 311,
312, 316, 317, 318
Bakas Vytautas 66, 84, 85, 93, 115, 123, 144, 159, 199,
202, 219, 311, 318, 429, 431, 433, 435, 436, 450, 451,
452, 453, 457, 458, 469, 471, 492, 494, 496, 497, 502,
505, 511, 528, 533, 537, 552, 553, 562, 570, 571, 572,
573, 575
Balavakas Mindaugas 90
Balčytis Zigmantas 115, 119, 155, 258, 265, 282, 283,
330, 377, 378, 387, 388, 463, 526
Bartoševičius Kristijonas 368, 369, 378, 380, 381, 382
Baškienė Rima 251, 262, 265, 327, 328, 471
Baublys Juozas 296
Belian Gražina 70, 84, 86
Belis Heinrichas (Böll Heinrich) 308
Bičiūnas Tomas 196
Bieliūnė Simona 84
Bilkšytė Rūta 151, 152, 153
Bilotaitė Agnė 133, 465, 466, 467, 468, 469, 503, 504,
505, 507, 509, 517, 519, 520, 521, 522, 524, 525, 526,
527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537,
538, 566

Bilotienė Motiejūnienė Aušra 69, 84, 85, 86
Borelis Žozepas (Borrell Josep) 306, 308
Brauderis Bilas (Browder Bill) 306
Bubnys Arūnas 446
Budbergytė Rasa 134, 135, 136, 410
Bukauskas Valentinas 486, 487, 558, 564, 565
Burokienė Guoda 60, 115, 260, 261, 262, 389, 488, 563,
568, 569
Butkevičius Algirdas 43, 45, 133, 134, 135, 142, 144,
145, 198, 256, 281, 282, 315, 329, 358, 359, 546

C

Ciceronas Markas Tulijus (Cicero Marcus Tullius) 203
Cichanouskaja Sviatlana
(Cichanouskaja Sviatlana) 308, 455

Č

Čavesas Hugas (Chávez Hugo) 426
Čiurlionis Mikalojus Konstantinas 297, 369, 419, 424
Čmilytė-Nielsen Viktorija 37, 110, 189, 194, 230, 231,
232, 233, 236, 239, 287, 291, 304, 367, 368, 385, 412,
413, 414, 415, 445, 448, 449, 450, 453, 509, 510, 511,
512, 514

D

Danielė Morgana 57, 58, 152, 331, 352
Danielsonas Kristijanas (Danielsson Christian) 306
Daugėla Arvydas 124, 139
Degnan Keli (Degnan Kelly) 306
Dobrovolska Evelina 428, 429, 430, 431
Duda Andžėjus (Duda Andrzej) 314
Dudutis Donatas 343
Duginas Aleksandras (Dugin Aleksandr) 310, 311
Dulkys Arūnas 115
Dumbrava Algimantas 118, 224
Džiugelis Justas 53, 98, 106, 256

F

Farinas Giljermas (Fariñas Guillermo) 428
Fiodorovas Viktoras 410, 448, 475, 478, 486, 522, 523,
524, 543, 548, 558, 564, 565

G

Gacharija Georgijus (Gakharia Giorgi) 304
Gaižauskas Dainius 518, 520, 521, 524, 544, 565,
568, 569
Gapšys Vytautas 67, 121, 202, 213, 216, 217, 218, 219,
267, 271, 278, 331, 351, 352, 416, 417, 518, 522
Garbačiauskaitė-Budrienė Monika 110

Gedvilas Aidas 43, 61, 64, 122, 135, 136, 137, 243, 244, 461, 476, 487, 539, 544
 Gedvilienė Aistė 43, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 171, 172, 281, 282, 393, 394
 Gelbūda Modestas 446
 Gentvilas Eugenijus 37, 40, 66, 110, 115, 140, 168, 195, 229, 238, 247, 252, 270, 271, 274, 327, 330, 351, 353, 356, 357, 363, 365, 410, 411, 415, 429, 436, 449, 477, 483, 489, 494, 504, 523, 539, 542, 543, 546, 549, 550, 565, 572
 Gentvilas Simonas 44, 45, 88, 95, 104, 127, 128, 129, 171, 173, 196, 221, 238, 244, 269, 289, 294, 296, 301, 302, 320, 340, 341, 342, 349, 359, 364, 366, 439, 503
 Giraitytė Vaida 463, 486, 487, 558, 564, 565
 Girskienė Ligita 44, 45, 61, 104, 128, 130, 131, 132, 170, 171, 172, 173, 207, 213, 219, 243, 268, 269, 289, 290, 385, 395, 439, 487, 524, 525, 539
 Glaveckas Kęstutis 221
 Gliuksmanas Rafaelis (Glucksmann Raphaël) 305
 Grabauskas Vilius 47
 Gražulis Petras 37, 67, 110, 111, 139, 140, 171, 194, 197, 200, 203, 204, 209, 210, 215, 223, 233, 236, 238, 289, 292, 299, 300, 312, 313, 315, 316, 319, 450, 452, 462, 473, 484, 509, 511, 512, 513, 529, 530, 539, 554, 559, 560, 562, 563, 564, 567, 575
 Grybauskaitė Dalia 161, 337, 551, 562, 575
 Grinevičius Raimondas 140, 190
 Griškevičius Domas 231, 237, 487
 Grunskienė Nida 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68
 Gruzincevas Vitalijus 105, 106, 107, 108
 Gudauskas Jonas 43, 154, 224
 Gudavičius Edvardas 194
 Gumuliauskas Arūnas 263
 Gutauskas Aurelijus 72, 86
 Gvaido Chuanas (Guaidó Juan) 426, 427

H

Haase Irena 41, 61, 331, 332
 Harcelis Karlas (Hartzell Carl) 306
 Hemingvėjus Ernestas (Hemingway Ernest) 124
 Higinsas Eliotas (Higgins Elliot) 306

I

Ivanauskas Gintas 74, 86

J

Jakilaitis Edmundas 133, 209, 522
 Jakubauskas Adas 446, 447
 Janonis Juozas 90
 Japkevičius Darius 256
 Jarutis Jonas 112, 140, 320, 354, 487, 489, 497, 503, 512, 529, 563

Jelcinas Borisas (Jelcin Boris) 414
 Jočienė Danutė 121, 122, 123, 138, 445
 Jonas Paulius II, Voityla Karolis Juzefas (Wojtyła Karol Józef) 314
 Jonauskas Linas 102, 103, 104
 Jovaiša Eugenijus 207, 209, 210, 219
 Jovaiša Sergejus 41, 92, 139, 205, 219, 263, 265, 424, 432, 571, 572
 Jukna Vigilijus 144, 146, 147, 486, 487
 Juozakas Algimantas 90
 Juozapaitis Vytautas 100, 148, 222, 237, 254, 255, 259, 297, 298, 303, 345, 346, 383, 414, 418, 419, 420, 488, 489, 490
 Juška Renatas 307, 311, 314, 315, 316
 Juška Ričardas 60, 154, 183, 344

K

Kačinskaitė-Urbonienė Ieva 53, 97, 98, 127, 128, 129, 130, 131, 156, 188, 189, 196, 199, 207, 209, 210, 212, 219, 225, 229, 238, 320, 321, 346, 367, 372, 380, 381, 383, 525, 533, 534, 540, 541, 546, 558, 564, 565
 Kačinskis Lechas (Kaczyński Lech) 287, 305
 Kalas Kaja (Kallas Kaja) 454
 Kalinauskas Konstantinas 288, 306, 312
 Kalindra Andrius 304
 Kamblevičius Vytautas 263
 Kanopa Vidmantas 61, 258
 Karbauskis Ramūnas 139, 549, 567
 Karhas Karlas Martinas (Karh Carl Martin) 306
 Kasčiūnas Laurynas 59, 161, 162, 182, 183, 284, 333, 334, 335, 363, 433, 434, 435, 436, 442, 469, 474, 475, 476, 477, 478, 484, 488, 542, 544, 546, 547, 558, 559, 561, 562, 563, 564, 565, 566
 Kastras Fidelis (Castro Fidel) 425
 Kazlauskas Algirdas 90
 Kepenis Dainius 138, 139, 189, 468, 539, 556
 Kernagis Vytautas 118, 129, 254, 328, 416
 Kėvalas Rimantas 84
 Kindurys Gintautas 91, 92, 263, 264, 265, 488, 509, 531
 Kirkilas Gediminas 149
 Krasas Markas Licinijus (Crassus Marcus Licinius) 203
 Kreivys Dainius 132, 134, 213, 215, 276, 277, 278, 279, 280, 292
 Krupavičius Algis 429
 Kubilienė Asta 110, 111, 133, 188, 189, 191, 215, 216, 219
 Kubilius Andrius 149, 154, 557
 Kučinskis Marekas Tadeušas (Kuchciński Marek Tadeusz) 287
 Kukuraitis Linas 42, 51, 52, 53, 101, 102, 228, 330, 469, 472, 493

Kuolys Darius 368
 Kupčinskas Andrius 93, 95, 210, 219, 236, 283, 284,
 365, 395, 396, 397
 Kūris Egidijus 445
 Kuzmickienė Paulė 40, 89, 90, 129, 254, 423, 424

L

Landsbergis Gabrielius 133, 306, 313, 413, 513, 530,
 551, 556
 Landsbergis Vytautas 413, 414, 415, 416, 417, 438, 452
 Lastauskienė Giedrė 445
 Laurinavičius Marius 319
 Leiputė Orinta 459, 460, 467, 531, 536
 Lejen Ursula fon der (Leyen Ursula von der) 463
 Lengvinienė Silva 247, 293, 335, 336, 337, 390, 391, 405
 Lesinskienė Sigita 81, 82, 83, 85
 Lydeka Arminas 388, 429, 430
 Lingė Mindaugas 48, 51, 54, 129, 226, 227, 228, 252,
 258, 261, 262, 280, 281, 282, 290, 291, 327, 330, 336,
 337, 357, 358, 470, 473, 490, 491, 551, 553, 555, 570,
 571, 572, 573
 Liškevičius Dainius 68
 Liubajėvas Rustamas 456
 Lopata Raimundas 192, 442, 483
 Lukašenka Aliaksandras (Lukašenka Aliaksandr) 133,
 288, 308, 309, 312, 313, 315, 318, 449, 451, 455, 457,
 465, 477, 480, 482, 483, 484, 505, 510, 513, 517, 522,
 526, 527, 545

M

Maduras Nikolasas (Maduro Nicolás) 427
 Magnitskis Sergejus (Magnitskij Sergej) 306, 309
 Majauskas Mykolas 42, 48, 49, 50, 52, 56, 57, 58, 59, 88,
 143, 148, 149, 150, 151, 152, 154, 155, 195, 196, 197,
 202, 203, 205, 207, 212, 216, 217, 219, 220, 228, 245,
 246, 247, 256, 270, 271, 281, 298, 321, 329, 330, 331,
 348, 349, 350, 351, 352, 353, 357, 371, 417, 418, 431,
 432, 433, 435, 521
 Makeinas Džonas (McCain John) 306, 313, 314, 426
 Makronas Emanuelis (Macron Emmanuel) 314
 Maldeikienė Aušra 67
 Maldeikis Matas 59, 62, 218, 253, 325, 326, 362
 Masiulis Kęstutis 140, 319, 366, 404, 405, 438, 439, 534,
 535, 536, 550, 556, 557, 559, 562, 564, 565, 567, 575
 Masiulis Rokas 557
 Maskas Elonas (Musk Elon) 399
 Masnevaitė Elena 87
 Matelis Bronislovas 293, 301, 388, 389
 Matijošaitis Marius 318
 Matulas Antanas 56, 58, 61, 155, 156, 159, 175, 203,
 224, 225, 299
 Matulionienė Vida 80, 81, 85

Mazuronis Andrius 37, 64, 68, 69, 85, 89, 90, 112, 116,
 117, 118, 119, 137, 169, 174, 230, 240, 247, 248, 289,
 364, 365, 437, 438, 439, 440, 448, 523, 558, 565
 Mažeika Kęstutis 159, 173, 214, 215, 219, 289, 318,
 319, 493, 534, 537, 563, 567
 Meilutis Nerijus 123, 124, 138
 Melija Nikanoras (Melia Nikanor) 304, 305, 306
 Menendesas Bobas (Menendez Bob) 306, 308, 311,
 312, 313
 Menendesas Robertas (Menendez Robert) 426
 Mereška (Mereško) 315
 Merkel Angela 309, 314, 316
 Milič Jelena (Milić Jelena) 306
 Milinkievičius Aliaksandras
 (Milinkievič Aliaksandr) 314
 Miliūtė Rūta 321, 380, 488
 Minelga Gediminas 105, 107
 Mišelis Šarlis (Michel Charles) 305, 306, 454, 463
 Miškinienė Ausma 458, 553
 Miškinis Antanas Algimantas 255
 Mitalas Vytautas 81, 83, 84, 96, 138, 183, 195, 197,
 199, 220, 230, 346, 352, 353, 377, 425, 448, 449, 479,
 503, 539
 Mizaras Vytautas 445
 Moraveckis Mateušas (Morawiecki Mateusz) 454, 456
 Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 127, 129, 130, 138,
 155, 287, 319, 320
 Musteikis Antanas 90

N

Nagienė Laima 93, 114, 115, 118, 143, 148, 186, 207,
 211, 221, 228, 236, 293, 322, 345, 348, 373, 432, 436,
 472, 487
 Natas Deividas (Nutt David) 87
 Nausėda Gitanas 305
 Navalnas Aleksejus (Navalnyj Aleksej) 108
 Navickas Andrius 485
 Navickas Kęstutis 132, 137
 Navickienė Monika 134, 136, 170, 299, 330, 470, 471,
 472, 490, 507, 508
 Nekrošius Arvydas 42, 50, 205, 243, 259, 260, 261, 262,
 265, 268, 280, 283, 294, 301, 302, 323, 347, 364, 365,
 366, 411, 417, 421, 430, 438, 439, 527
 Nilsenas Tomas (Nilsen Thom) 306
 Norkienė Aušrinė 111, 112, 173, 174, 265, 303, 304,
 419, 437, 488
 Norkūnas Algis 445

O

Olševski Česlav 299, 338, 339, 340, 375, 376, 377, 378,
 494, 495

Orlavičius Stanislovas 90
Ošmianskienė Monika 42, 238, 249, 390, 391

P

Pakarklytė Ieva 46, 85, 86, 242, 243, 321, 462, 498, 500
Paksas Rolandas 67
Paleckis Rimvydas 313
Palionis Andrius 135, 136, 137, 152, 224, 329, 432, 433
Paluckas Gintautas 185, 206, 217, 219, 238, 247, 322, 331, 350, 351, 395, 403, 404, 420, 426, 427
Paulauskas Artūras 416
Pavilionis Žygimantas 108, 110, 152, 303, 304, 306, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 425, 428, 451, 484, 555, 575
Petkevič Beata 299, 487, 495
Petrošius Audrius 174, 250, 253, 322
Pinskus Jonas 133, 134, 385, 472, 527, 572
Platonas (Platōn) 318
Pociūnienė Liuda 381
Pocius Arvydas 59
Pranckietis Viktoras 214, 219, 265, 348, 363, 366, 374, 471
Preslis Elvis (Presley Elvis) 118
Puidokas Mindaugas 57, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 85, 116, 173, 313, 411, 429, 432, 456, 457, 517, 518, 525, 533, 534, 560, 566, 573
Pundzius Juozas 47
Pupinis Edmundas 45, 88, 89, 90, 92, 93, 97, 98, 103, 104, 105, 106, 144, 149, 150, 232, 235, 245, 246, 248, 251, 254, 255, 256, 298, 321, 322, 323, 328, 337, 339, 420, 421, 422, 458
Putinas Vladimiras (Putin Vladimir) 39, 136, 306, 309, 310, 316, 451, 477, 484, 513

R

Rabavičius Ričardas 91
Rakutis Valdas 38, 40, 90, 241, 418, 435, 540, 550, 561
Ramanauskas-Vanagas Adolfas 414
Raskevičius Tomas Vytautas 66, 167, 168, 333, 442, 445, 458, 459, 477, 498, 499, 500
Rastenis Vytautas 263
Raulynas Robertas 105, 106, 107, 108
Razma Jurgis 37, 51, 94, 112, 139, 174, 194, 200, 206, 217, 237, 258, 259, 262, 263, 264, 265, 267, 273, 287, 288, 301, 331, 347, 364, 367, 413, 418, 448, 449, 452, 464, 484, 486, 488, 489, 497, 505, 509, 510, 525, 526, 532, 542, 544, 565, 566, 568, 569
Reiganas Ronaldas (Reagan Ronald) 313
Reznikovas Maksimas 60, 61, 68, 194
Rimkienė Marija 255

Riūtelis Arnoldas (Rüütel Arnold) 414
Rudeliene Editā 61, 88, 98

S

Sabatauskaitė Birutė 446
Sabatauskas Julius 68, 69, 86, 87, 111, 122, 124, 185, 186, 219, 232, 233, 235, 266, 320, 321, 322, 332, 333, 339, 370, 371, 416, 417, 429, 430, 461, 462, 471, 491, 514, 516, 531, 536, 546, 549, 558, 574
Sabutis Eugenijus 196, 233, 235, 236
Sacharovas Andrejus (Sacharov Andrej) 428
Sakalauskas Gediminas 239, 240, 241, 344, 363, 367, 368
Saldukas Emilis 420, 421, 422
Saudargas Paulius 110, 124, 287, 303, 385, 397, 486, 539, 553
Savickas Lukas 52, 152, 187, 188, 206, 219, 476, 487
Sejonienė Jurgita 47, 50, 58, 86, 117, 119, 120, 225, 252
Serbenta Valius 45
Sysas Algirdas 53, 65, 99, 100, 102, 123, 133, 143, 146, 161, 174, 195, 198, 222, 223, 228, 238, 252, 257, 258, 260, 261, 262, 266, 299, 317, 350, 357, 359, 415, 435, 448, 456, 468, 470, 471, 473, 490, 492, 493, 494, 499, 500, 507, 512, 516, 520, 532, 534, 535, 546, 552, 555, 558, 570, 571, 574, 575
Skaistė Gintarė 94, 135, 140, 141, 142, 143, 144, 154, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 223, 264, 370, 371
Skardžius Artūras 53, 64, 103, 133, 161, 197, 199, 244, 249, 272, 276, 277, 279, 311, 339, 340, 341, 353, 403, 404, 410, 411, 413, 416, 460, 467, 475, 481, 482, 483, 488, 504, 526, 533, 551, 557, 564, 565, 567, 569, 570
Skritulskas Mindaugas 88, 91, 92, 93, 559
Skuodis Marius 134
Skvernelis Saulius 63, 132, 266, 306, 310, 314, 315, 329, 426, 476, 515, 520, 521, 524, 542, 544, 546, 547, 550, 558, 562
Slušnys Linas 47, 100, 101, 113, 174, 352, 414
Smoriginas Kostas 118
Sodonis Arūnas 104, 105, 107
Solana Chavjeras (Solana Javier) 305
Sorosas Džordžas (Soros George) 542
Spila Erikas 421, 423
Starkevičius Kazys 291, 292, 295, 297, 301, 391, 392, 394, 395, 402, 403, 404, 485, 494
Stončaitis Algirdas 524
Streikus Zenonas 488
Strelčiūnas Algis 253
Surplys Giedrius 134, 135, 204, 218, 219, 315, 317, 455, 456, 480, 487, 496, 500, 502, 503, 505, 537, 575
Š
Šakalienė Dovilė 410, 533
Šalaševičiūtė Rimantė 487

Šarknickas Robertas 88, 89, 118, 174, 190, 191, 216,
219, 232, 345, 419, 420, 447, 450, 462, 463, 466, 470,
476, 488, 489, 490, 493, 512, 524, 525, 533
Šedbaras Stasys 41, 70, 121, 122, 123, 124, 166, 167,
174, 185, 186, 250, 251, 253, 254, 259, 260, 261, 262,
263, 264, 265, 266, 274, 290, 320, 326, 332, 398, 448,
470, 495, 497, 498, 499, 500, 501, 504
Šeimanas Viktoras (Šeiman Viktor) 133
Šenavičius Antanas 229, 239, 267
Šernas Tomas 91
Šilinskas Vytautas 186, 187, 228
Šimašius Remigijus 37, 197
Šimkus Gediminas 446
Šimonytė Ingrida 39, 133, 136, 137, 152, 176, 197, 208,
209, 217, 222, 225, 317, 329, 354, 406, 417, 453, 456,
457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 492, 493, 494,
506, 530, 539, 540, 551, 556, 557
Širinskienė Agnė 116, 165, 215, 263, 265, 280, 281,
283, 310, 330, 504, 568, 569
Širvinskienė Aušra 78, 85
Šiugždinienė Jurgita 95, 96, 97, 98, 208, 213, 371, 372,
373, 374, 375, 406
Šovienė Jūratė 158, 160, 161, 335, 343, 344
Štuopienė Inga 123
Šustauskas Vytautas 515

T

Tamašunienė Rita 60, 61, 100, 231, 340, 366, 456, 457,
503, 522, 523, 532, 536, 543, 559
Tapinas Andrius 522, 543
Targamadžė Vilija 96, 97, 325, 337, 375
Tomaševski Valdemar 549
Tomilinas Tomas 91, 101, 102, 205, 219, 228, 359, 437,
511, 515, 531, 535, 573, 574
Trampas Donaldas (Trump Donald) 316, 475, 567
Tumėnas Stasys 39, 99, 101, 160, 299, 345, 346, 369,
388, 459, 461, 466, 475, 487, 490

U

Urbanavičius Justinas 92, 93, 103, 286
Uspaskich Viktor 549, 562, 567

V

Vaiciukevičiūtė Agnė 399
Vainauskas Gedvydas 67
Vaitkus Romualdas 42, 88, 89
Valantinas Algimantas 87, 94
Valinskas Arūnas 353
Valiūnas Petras 263
Valkiūnas Valdemaras 84, 85, 108, 109, 241, 342, 375,
376, 380, 445, 460, 495, 504, 529, 537, 542
Varkalys Jonas 357, 358, 359
Varžgalys Juozas 50
Veryga Aurelijus 46, 47, 110, 115, 117, 118, 126, 152,
153, 174, 175, 226, 326, 327, 350, 437, 460, 461, 488
Vilkauskas Kęstutis 84, 91, 188, 196, 206, 293, 298,
300, 301, 340, 422, 462, 463, 471, 528
Vilkesas Krisas (Wilkes Chris) 82
Vinkus Antanas 47, 60, 123, 124, 142, 147, 148, 187,
189, 203, 204, 219, 220, 224, 251, 253, 290, 291, 307,
343, 348, 349, 389, 486, 487
Vitek Elžbieta (Witek Elžbieta) 287, 288
Vyšniauskas Andrius 143, 161, 162, 163, 164, 193, 233,
258, 328, 367, 380, 384, 414, 415, 438, 481, 482, 484,
485, 494, 569
Volkovas Leonidas (Volkov Leonid) 108

Z

Zelianska Vytautas 335, 343, 344, 363
Zingeris Emanuelis 38, 39, 40, 54, 191, 194, 315, 382,
417, 425, 426, 427, 462, 476, 483, 484, 505, 557,
560, 575

Ž

Žalimas Dainius 417
Žemaitis Jonas-Vytautas 414
Žemaitaitis Remigijus 94, 114, 139, 140, 143, 149, 150,
152, 154, 156, 171, 172, 175, 176, 186, 198, 199, 200,
208, 209, 221, 222, 224, 225, 232, 234, 235, 288, 289,
296, 309, 310, 317, 322, 324, 327, 352, 411, 521
Žukauskas Artūras 324, 373
Žurauskas Artūras 315

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
POSĖDŽIŲ STENOGRAMŲ RINKINYS

Antroji ir neeilinės sesijos
2021 m. birželio 15 d. – rugpjūčio 10 d.
73–86 posėdžiai

ISSN 2538-7979. 2022 06 14. 59,9 apsk. leid. 1.
Tiražas 12 egzempliorių. Užsakymas 2022-1020
Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija,
Gedimino pr. 53, LT-01109 Vilnius.
Interneto puslapis *www.lrs.lt*
Spausdino UAB „Printėja“,
Gedimino g. 16-1, LT-56128 Kaišiadorys.
Interneto puslapis *www.printeja.eu*